

มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ
NORTH BANGKOK UNIVERSITY

การประชุมวิชาการระดับชาติ

มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ ประจำปี 2561

“การพัฒนานวัตกรรมเพื่อสังคมสู่ไทยแลนด์ 4.0”

วันศุกร์ที่ 30 มีนาคม 2561

ฉบับที่ 1/3 ด้านศึกษาศาสตร์

มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ วิทยาเขตรังสิต

การประชุมวิชาการระดับชาติ “การพัฒนานวัตกรรมเพื่อสังคมสู่ไทยแลนด์ 4.0” ประจำปี 2561

จัดทำโดย สำนักวิจัย และบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ

ที่ปรึกษา

ดร.ประเสริฐ ประวิตรรุ่งเรือง อธิการบดี

กองบรรณาธิการ

ศ.ดร.สายหยุด จำปาทอง

ดร.สิทธิพร ประวิตรรุ่งเรือง

ศ.ดร.จรรยา สุวรรณทัต

ดร.เฉลิมชัย วิโรจน์วรรณ

รศ.ดร.นิตยา สุขเสรีทรัพย์

ดร.ตระกูล จิตวัฒนากร

รศ.ดร.ประพันธ์ศิริ สุเสารัจ

ดร.เพชรพลอย ถิระวณัฐพงศ์

รศ.ดร.เสาวณีย์ สิกขาบัณฑิต

ดร.อนันต์ ธรรมชาลัย

ผศ.ดร.สมยศ อวเกียรติ

ดร.सानิต ศิริวิศิษฐ์กุล

ผศ.ดร.ปัญญา วีระวิทยเลิศ

ผศ.สุรเดช บุญลือ

ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกมหาวิทยาลัย

ด้านสังคมศาสตร์และสหวิทยาการ

ศ.ดร.วัลลภ รัฐธิดารานนท์

ผศ.ดร.สำราญ ผลดี

รศ.ดร.ธนาคม สุนทรชัยนาคแสง

ผศ.รศดา เวชฎาพันธุ์

รศ.ดร.วิไลลักษณ์ รัตนเพียรธัมมะ

ดร.วัชรพงษ์ พินิตอำรง

รศ.เรือนแก้ว ภัทราอนุประวิติ

ดร.ธิปไตย โสติธรรม

รศ.ศิริลักษณ์ สุวรรณวงศ์

ดร.บริพัต ศรีสมบุญ

รศ.อรสา อร่ามรัตน์

ดร.มงคล กลิ่นกระจาย

ผศ.ดร.ณัฐวุฒิ วิเศษ

ดร.วรรณสินธ์ สัตยานุวัตร

ผศ.ดร.เสาวลักษณ์ ขายทวีป

ดร.อุษณีย์ ภาคิตระกูลวงศ์

ผศ.ดร.วิวัฒน์ กิตติพิชัย

ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกมหาวิทยาลัย

ด้านศึกษาศาสตร์

รศ.ดร.ธาวุฒิ ปลื้มล้ำวาญ

ดร.ชัยวัฒน์ ประสงค์สร้าง

รศ.ดร.มนสิข สิริสมบุญ

ดร.ดลฤทัย บุญประสิทธิ์

รศ.ดร.อำนาจ เดชชัยศรี

ดร.อัคร รัตนภานุเดช

ผศ.ดร.พันธ์ศักดิ์ พลสารมัย

ดร.นวลพรรณ วรรณสุธี

ผศ.ดร.ภาณุวัฒน์ ศิริบุษย์

ดร.บุปผา ปลื้มล้ำวาญ

ผศ.ดร.ศรดา ชัยสุวรรณ

ดร.พวงรัตน์ เกษรแพทย์

ผศ.ดร.ศิริพันธ์ ศรีวันยงค์

ดร.ไพรัช วงษ์ยุทธไกร

ผศ.ดร.สินธะวา ความดิษฐ์

ดร.วราภรณ์ ไตรติลลันนท์

ผศ.ดร.อรุณี หงษ์ศิริวัฒน์

ดร.ศศิรา แพ่งไทย

ผู้ทรงคุณวุฒิภายในมหาวิทยาลัย

ด้านสังคมศาสตร์และสหวิทยาการ

รศ.ดร.พิศมัย จารุจิตติพันธ์

ดร.พงษ์ศักดิ์ เพชรสถิต

ผศ.ดร.สมยศ อวเกียรติ

ดร.วัชร คำเขียว

ผศ.สุรเดช บุญลือ

ดร.ศรัณย์ นาคณอม

ดร.วิยะดา วรรณทวนิช

ดร.सानิต ศิริวิเศษกุล

ดร.ตระกูล จิตวัฒนากร

ดร.อนันต์ ธรรมชาลัย

ด้านศึกษาศาสตร์

รศ.ดร.สมศักดิ์ คงเที่ยง

ดร.ทรงยศ แก้วมงคล

รศ.ดร.เสาวณีย์ สิกขาบัณฑิต

ดร.เบญจรัตน์ ราชฉวาง

ผศ.ดร.คำเพชร ภูมิปัญญา

ดร.เพชรพลัย ธีระวงษ์พงศ์

ผศ.ดร.สุนันท์ ศลโกสม

ดร.สิริกาญจน์ ธนวุฒิปิพนิต

ดร.เฉลิมชัย วิโรจน์วรรณ

ดร.สุวพร เข้มเฮง

ดร.ณรงค์ พิมสาร

ดร.อุทัยวรรณ สายพัฒนา

สารอธิการบดี

การประชุมวิชาการนับว่าเป็นพันธกิจที่จำเป็นและมีความสำคัญยิ่งประการหนึ่งของสถาบันอุดมศึกษา มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพตระหนักถึงความสำคัญของการพัฒนางานด้านวิชาการและการวิจัย ซึ่งการประชุมวิชาการนอกจากจะเป็นแหล่งแลกเปลี่ยนองค์ความรู้และ/หรือนวัตกรรมแล้ว ยังเป็นการสร้างความเจริญงอกงามทางปัญญาให้เป็นที่พึงของสังคมได้ เป็นที่ทราบกันดีอยู่แล้วว่าความเจริญก้าวหน้าของโลกเป็นไปอย่างรวดเร็ว จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องบูรณาการองค์ความรู้และ/หรือนวัตกรรมผ่านการนำเสนอผลงานในที่ประชุมทางวิชาการ เป็นการระดมความคิดให้เกิดความลุ่มลึกในวิชาการนั้นๆ ได้ ซึ่งจะเป็นหนทางในการพัฒนาองค์ความรู้ใหม่ๆ และนวัตกรรมได้อย่างมีประสิทธิภาพ

การประชุมวิชาการระดับชาติ มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ ประจำปี 2561 “การพัฒนานวัตกรรมเพื่อสังคมสู่ไทยแลนด์ 4.0” ในครั้งนี้ นับได้ว่าเป็นบทบาทของมหาวิทยาลัยที่จะช่วยให้ผู้เข้าร่วมประชุมได้เสริมสร้างและเติมเต็มองค์ความรู้ทางวิชาการ เป็นการสร้างความเข้มแข็งทางวิชาการ อีกทั้งจะเป็นการสร้างเครือข่ายทางวิชาการที่เข้มแข็งนำมาซึ่งการบูรณาการความรู้สู่การพัฒนาที่ยั่งยืนให้แก่สังคมได้ทางหนึ่ง

มหาวิทยาลัยขอขอบคุณคณะกรรมการจัดการประชุมวิชาการฯ นักวิจัย นักวิชาการ และผู้เกี่ยวข้องทุกท่านที่เป็นกำลังสำคัญก่อให้เกิดการประชุมวิชาการระดับชาติในครั้งนี้

(ดร.ประเสริฐ ประวัติรุ่งเรือง)

อธิการบดีมหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ

กำหนดการประชุมวิชาการระดับชาติมหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ 2561

เรื่อง “การพัฒนานวัตกรรมเพื่อสังคมสู่ไทยแลนด์ 4.0”

(Development of Social Innovation to Thailand 4.0)

วันศุกร์ที่ 30 มีนาคม 2561

ณ มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ วิทยาเขตรังสิต

08:00 – 09:00 น.	ลงทะเบียน ณ ห้องประชุมสัตตบงกช อาคารเรียนรวม 1 ชั้น 3
09:00 – 09:15 น.	พิธีเปิดการประชุมวิชาการระดับชาติ มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ 2561 กล่าวรายงานโดยประธานคณะกรรมการดำเนินงานจัดการประชุม กล่าวเปิดการประชุมโดยอธิการบดี มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ
09.15 – 10.30 น.	บรรยายพิเศษ เรื่อง “การพัฒนานวัตกรรมเพื่อสังคมสู่ไทยแลนด์ 4.0” โดย ศาสตราจารย์ ดร. เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์
10:30 – 10:40 น.	รับประทานอาหารเช้า
10.45 – 12.00 น.	นำเสนอผลงานวิชาการ (บทความวิจัย/บทความวิชาการ) ช่วงที่ 1
12:00 – 13:00 น.	รับประทานอาหารเช้า
13:00 – 16:30 น.	นำเสนอผลงานวิชาการ (บทความวิจัย/บทความวิชาการ) ช่วงที่ 2

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
บทความวิจัยภาคบรรยาย	
NBUE003: การศึกษาความสามารถในการพูดภาษาจีนเพื่อการสื่อสารของ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสามโคก องค์การบริหารส่วนจังหวัด ปทุมธานี โดยการจัดการเรียนรู้โดยใช้สื่อคอมพิวเตอร์ช่วยสอน	ณัฐจินันท์ ฝอยฝน 1 ดร.อุทัยวรรณ สายพัฒนา
NBUE004: การศึกษาทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ เรื่อง แรงและการ เคลื่อนที่ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จากการจัดการเรียนรู้โดยใช้ แบบฝึกทักษะ	จิรัชยา วิชัยศรี 17 ดร.อุทัยวรรณ สายพัฒนา
NBUE005: การสร้างบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน เรื่อง ส่วนประกอบ คอมพิวเตอร์ สำหรับนักเรียนประถมศึกษาปีที่ 2	สุทธิพงศ์ เผื่อนอารีย์ 26 ดร.เบญจรัตน์ ราชฉวาง
NBUE007: การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองต่อการบริหารจัดการในศูนย์พัฒนา เด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบลหนองบัว อำเภอบ้านค่าย จังหวัดระยอง	สุวรรณา อัมฤทธิ์ 39 ผศ.ดร.คำเพชร ภูมิปัญญา
NBUE008: ความพึงพอใจของครูที่มีต่อการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนศูนย์ เครือข่ายเขากระปุก อำเภอท่ายาง จังหวัดเพชรบุรี	ภาคินี จัยสำราญ 59 ดร.สิริกาญจน์ ธนอุดมพรพินิต
NBUE009: การศึกษาความคิดเห็นของครูที่มีต่อสมรรถนะการบริหารงาน วิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ กรุงเทพมหานคร	สุรภี ศรีหิรัญ 67
NBUE010: ความคิดเห็นของครูต่อการบริหารงานบุคคลของโรงเรียนในกลุ่ม บูรพาบางปะอิน	สรพงษ์ คำตะ 76 ผศ.ดร.คำเพชร ภูมิปัญญา
NBUE011: ความคิดเห็นของครูต่อภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาใน อำเภอเขาสมิง	สายน้ำ จุลเดช 91
NBUE013: การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิชา การพัฒนาโปรแกรม (ภาษาซี) ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนชัยบาดาลวิทยา โดย จัดการเรียนรู้แบบจิตตปัญญาศึกษา	เมษยา คนเชื้อ 103
NBUE014: ความพึงพอใจของนักเรียนโรงเรียนสารสาสน์วิเทศคลองหลวงต่อ งานบริการอาหารกลางวันของโรงเรียน	กัญญ์ณัฐ กุลจรัสรัตน์ 118 ดร.ทรงยศ แก้วมงคล

สารบัญ (ต่อ)

เรื่อง	หน้า
NBUE016: ความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการจัดการศึกษาของ โรงเรียนบ้านหนองบัว อ.หนองบัว จ.ระยอง	ว่าที่ร้อยตรีหญิงจิตติมนต์ เสถียรเขตต์ 126
NBUE018: บทบาทของผู้บริหารในการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา กลุ่มโรงเรียนบ้านนา 2 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครนายก	เอกรัฐ อติเทพสถิต 137 ดร. สิริกาญจน์ ธนวุฒิพรพินิต
NBUE019: แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของข้าราชการครูในศูนย์เครือข่าย สถานศึกษาคลองใหญ่-เหนือ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาตราด	ภิญญาดา ทิมหาญ 153 ดร.พรพิมล ประวัติรุ่งเรือง
NBUE020: คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามความ คาดหวังของครูในอำเภอคลองใหญ่ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาตราด	ลักขณา รัชยาว 165 ดร.ทรงยศ แก้วมงคล ดร.สมนึก การเวท
NBUE021: ความพึงพอใจของครูที่มีต่อระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของ โรงเรียนในศูนย์เครือข่ายเขากระปุก อำเภอท่ายาง สังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 2	สุกัญญา ดีประเสริฐ 177
NBUE022: ความคิดเห็นของครูที่มีต่อสมรรถนะการบริหารวิชาการของ ผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอเกาะช้าง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาตราด	อัมพร โคตรพรม 186 ดร.ปราศรัย ประวัติรุ่งเรือง
NBUE023: การพัฒนาบทเรียนสไลด์อิเล็กทรอนิกส์ เรื่อง 8 ชาติพันธุ์ในจังหวัด ราชบุรี สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สังกัดสำนักงานการศึกษา เทศบาลเมืองราชบุรี	จิรมน ลิมสกุล 197 ดร.เบญจรัตน์ ราชดวง
NBUE024: ความคิดเห็นของครูต่อกระบวนการนิเทศภายในโรงเรียนของ ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา อำนาจเจริญ	วรัญญา สุริยวงศ์ 207 รศ.ดร.สมศักดิ์ คงเที่ยง
NBUE025: ความพึงพอใจของผู้ปกครองต่อการจัดประสบการณ์การเรียนรู้เด็ก ปฐมวัยของโรงเรียนอนุบาลคุณากร ในพระราชูปถัมภ์ฯ	วาสนา วานเครือ 222 ดร.สิริกาญจน์ ธนวุฒิพรพินิต
NBUE026: แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็ก ในจังหวัดตราด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 จังหวัดตราด	แพรว บุญพร้อมอาษา 236 ดร.ปราจีน ปิปปิไธสง

สารบัญ (ต่อ)

เรื่อง		หน้า
NBUE027: แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูในเขตอำเภอเกาะช้าง สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด	ชมพูนุท พิขสาท ผศ.ดร.คำเพชร ภูริปริญญา	251
NBUE028: ความต้องการการพัฒนางานด้านวิชาการของครูผู้สอนระดับชั้น ปฐมวัยในอำเภอคลองใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาตราด	สุรัสวดี วงศ์สาวิ ดร.ปราศรัย ประวัติรุ่งเรือง	265
NBUE029: การศึกษาความสามารถในการอ่านและเขียนสะกดคำควบกล้ำ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 จากการจัดการเรียนรู้ โดยใช้แบบฝึก การอ่านและเขียนสะกดคำควบกล้ำ	เบญจา ทองเจือ ดร.เบญจรัตน์ ราชขวาง	278
NBUE030: ความคิดเห็นของครูที่มีต่อคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหาร สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 จังหวัดตราด	ธัญญรัตน์ จันทพรม ดร.ปราจีน ปิปปิโสง	289
NBUE031: ความคิดเห็นของครูต่อทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของ ผู้บริหารสถานศึกษา ขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสมุทรสาคร) 1	วรารัตน์ สิทธิการ รศ.ดร.สมศักดิ์ คงเที่ยง	303
NBUE032: ความคาดหวังของผู้ปกครองที่มีต่อการบริหารสถานศึกษาโรงเรียน ชุมชนวัดท่าเลทอง ตำบลบึงทองหลาง อำเภอลำลูกกา จังหวัดปทุมธานี	ณัฏฐา เรียงสา ดร.ทองยศ แก้วมงคล	311
NBUE033: การศึกษาความสามารถในการสนทนาภาษาอังกฤษ เรื่อง เกี่ยวกับสัตว์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนวัดกว้างทอง ราษฎร์บูรณะ โดยใช้การจัดการเรียนรู้ด้วยกิจกรรมเพลงและเกม	กุศาวดี บุญนำ ดร.ประสาน ประวัติรุ่งเรือง	329
NBUE034: ความพึงพอใจของผู้ปกครองต่อระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนนายกัฒนการ (บ้านนา) อำเภอบ้านนา จังหวัดนครนายก	รัชนี ถิระวงษ์ ดร.สิริกาญจน์ ธนอุดมพรพินิต	341
NBUE036: การบริหารสถานศึกษาตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหาร สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด	จีรอนันท์ เป็ดแก้ว	351
NBUE038: ความคิดเห็นของครูที่มีต่อการบริหารระบบสารสนเทศของกลุ่ม สถานศึกษา ในสังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ กลุ่ม 1	พวรรณธิภา จันประทุมอญ รศ.ดร.สมศักดิ์ คงเที่ยง	365

สารบัญ (ต่อ)

เรื่อง		หน้า
NBUE039: การศึกษาสภาพการบริหารจัดการเรียนร่วมโดยใช้โครงสร้างซีท (SEAT) ของโรงเรียนจัดการเรียนร่วม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสมุทรสาคร	ธัญกานต์ พวงทอง รศ.ดร.สมศักดิ์ คงเที่ยง	378
NBUE040: ความคิดเห็นของครูต้อปัจจัยที่มีผลต่อขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงานของครู โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตจอมทอง กรุงเทพมหานคร	รุ่งนภา จันทกรลั่น รศ.ดร.สมศักดิ์ คงเที่ยง	391
NBUE042: ความพึงพอใจของผู้ปกครองต่อการดำเนินงานด้านสภาพแวดล้อมของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบลองครักษ์ อำเภอองครักษ์ จังหวัดนครนายก	พินทุรดา ทองใบ ดร.สิริกาญจน์ ธนวุฒิพรพินิต	400
NBUE043: ความคิดเห็นของครูในการจัดการเรียนรู้โดยใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียนอนุบาลตรวด อำเภอเมืองตรวด จังหวัดตรวด	พรรณิกา ปัญญาคุณ ดร.สิริกาญจน์ ธนวุฒิพรพินิต	410
NBUE044: การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารงานโรงเรียนอนุบาลตรวด อำเภอเมืองตรวด จังหวัดตรวด	มยุรีย์ มงคลนำ	423
NBUE045: ความพร้อมด้านทักษะคอมพิวเตอร์ ของครูระดับประถมศึกษา เครื่องข่ายศูนย์วังกระแส จังหวัดตรวด	วรรณภา ฤทธิชัย ดร.ปราจีน ปิปปิไทสง	434
NBUE046: ความคิดเห็นของครูที่มีต่อการส่งเสริมพัฒนาการด้านสติปัญญาของเด็กปฐมวัยในโรงเรียน สำนักงานเขตประเวศ สังกัดกรุงเทพมหานคร	ภัทราภรณ์ คะรัมย์ย์ ดร.สิริกาญจน์ ธนวุฒิพรพินิต	445
NBUE047: การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนนาฏศิลป์ เรื่อง การเคลื่อนไหว และจังหวะ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนวัดเกาะเชิงหวาย โดยการจัดการเรียนรู้แบบนาฏศิลป์ร่วมสมัยผสมผสานทักษะปฏิบัติ	ปารัช กิ่งปรุ ดร.เบญจรัตน์ ราชฉวาง	462
NBUE048: การศึกษาความสามารถในการอ่านสะกดคำตรงตามมาตราและ ไม่ตรงตามมาตรา ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนวัดหัวคู้ จาก การจัดการเรียนรู้แบบแจกรูปสะกดคำ	พระมหาวิฑูรย์ วราคำ ดร.ประสาน ประวัติรุ่งเรือง	471
NBUE050: การศึกษาทักษะการแก้โจทย์ปัญหาเรื่องการบวก ลบ คูณ หาร เศษส่วนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดเกาะสุวรรณาราม โดยใช้แบบฝึกทักษะการแก้โจทย์ปัญหาในการจัดการเรียนรู้	ภูวไนย วงศ์วิริยะกุล ดร.อุทัยวรรณ สายพัฒนา	483
NBUE051: การจัดการคุณภาพของผู้บริหารโรงเรียนในเครือข่ายสาสน์	อินธิรา เทพารักษ์ ผศ.ดร.คำเพชร ภูริปริญญา	494

สารบัญ (ต่อ)

เรื่อง	หน้า
NBUE052: ภาวะผู้นำแบบผู้รับใช้ของผู้บริหารสถานศึกษา ในอำเภอเขาสมิง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด	พนิดา ศิลาอาศน์ 514 ดร.สิริกาญจน์ ธนวุฒิพรพินิต
NBUE053: ความพึงพอใจของครูต่อการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหาร สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1	กฤษณา มณีจร 530
NBUE054: การมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของครู โรงเรียนกลุ่มนิคม พัฒนา สังกัดเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1	เปรมจิตร คำดี 544 ผศ.ดร.คำเพชร ฐริปริญา
NBUE055: ความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลในสถานศึกษา อำเภอบ่อไร่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด	อุมารณ มะโนน้อม 558 ดร.สิริกาญจน์ ธนวุฒิพรพินิต
NBUE056: ศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่องประชาคมอาเซียน ของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านท่ามะนาว จากการจัดการเรียนรู้ตาม หลักการใช้สมองเป็นฐาน (BBL)	กนกกาญจน์ วิเศษสุรสิทธิ์ 570 ผศ.ดร.สุนันท์ ศลโกสม
NBUE057: ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของ โรงเรียน สังกัดกรุงเทพมหานคร เขตสายไหม	อมรพรรณ โยธานัน 580 ดร.ทรงยศ แก้วมงคล วราวัฒน์ สอนิมูล
NBUE058: ความคาดหวังของครูที่มีต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหาร สถานศึกษา โรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร เขตสายไหม	พุลศรี จันทร์ผ่อง 593 ดร.ทรงยศ แก้วมงคล ดร.สมนึก การิเวท
NBUE059: ความคาดหวังของครูต่อคุณลักษณะผู้บริหารมืออาชีพในยุค การศึกษาไทยแลนด์ 4.0 ศูนย์เครือข่ายคลองใหญ่ สังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด	ประภัสรา จรุงศิลป์ 605 ดร.ทรงยศ แก้วมงคล
NBUE060: การศึกษาความพึงพอใจของครูที่มีต่อการบริหารงานวิชาการใน โรงเรียน สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดอำนาจเจริญ	ธนวินท์ ไวลลาด 620
NBUE061: ความคิดเห็นของครูที่มีต่อการประกันคุณภาพภายในด้านคุณภาพ ผู้เรียนของเด็กปฐมวัย ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ตราด	หิรัญญา วิจิตรสมบัติ 631 ดร.สิริกาญจน์ ธนวุฒิพรพินิต
NBUE062: ความสามารถด้านการอ่าน เขียน และคำนวณ ของนักเรียนเรียน ร่วมที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ จากการจัดการเรียนรู้ตามแผนการจัด การศึกษาเฉพาะบุคคล	เทียนพร เอ็งฉ้วน 642 ผศ.ดร.สุนันท์ ศลโกสม

สารบัญ (ต่อ)

เรื่อง	หน้า
NBUE159: การใช้รูปแบบการเรียนการสอนตามทฤษฎีการสร้างความรู้เพื่อ ส่งเสริมความสามารถในการเรียนรู้ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี สถาบันอุดมศึกษาเอกชน	รัชนิกรณ์ คล่องแคล่ว 652
NBUE160: การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์ของนักศึกษา ปริญญาตรี ชั้นปีที่1 ของมหาวิทยาลัยเอกชนแห่งหนึ่ง	อัศวิน เสนีชัย 662

ภาคบรรยาย

NBUE003: การศึกษาความสามารถในการพูดภาษาจีนเพื่อการสื่อสารของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสามโคก องค์การบริหารส่วนจังหวัดปทุมธานี โดยการจัดการเรียนรู้โดยใช้สื่อคอมพิวเตอร์ช่วยสอน

A STUDY OF THE STUDENTS' ABILITIES IN SPEAKING CHINESE TO COMMUNICATE FOR THE STUDENTS IN MATHAYOMSUKSA 1 ,SAMKHOK SCHOOL, PATHUMTHANI PROVINCE ADMINISTRATIVE ORGANIZATION BY COMPUTER ASSISTED INSTRUCTION

ณัฐจินันท์ ฝอยฝน¹ ดร.อุทัยวรรณ สายพัฒนะ²

¹ นักศึกษานักศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ

² อาจารย์ประจำหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบความสามารถในการพูดภาษาจีนเพื่อการสื่อสารของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสามโคกองค์การบริหารส่วนจังหวัดปทุมธานี ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน โดยการจัดการเรียนรู้โดยใช้สื่อคอมพิวเตอร์ช่วยสอน กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 42 คน เครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้สื่อคอมพิวเตอร์ช่วยสอน เรื่อง ภาษาจีนเพื่อการสื่อสาร จำนวน 15 แผน แบบประเมินความสามารถในการพูดเพื่อการสื่อสาร สื่อคอมพิวเตอร์ช่วยสอน จำนวน 15 เรื่อง สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และ t-test for Dependent Samples

ผลการวิจัย พบว่า ความสามารถในการพูดภาษาจีนเพื่อการสื่อสารของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสามโคกองค์การบริหารส่วนจังหวัดปทุมธานี โดยการจัดการเรียนรู้โดยใช้สื่อคอมพิวเตอร์ช่วยสอน นักเรียนทุกคน (ร้อยละ 100) มีคะแนนผ่านเกณฑ์ที่ระดับดีขึ้นไป ความสามารถในการพูดภาษาจีนเพื่อการสื่อสารของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสามโคกองค์การบริหารส่วนจังหวัดปทุมธานี หลังเรียนรู้โดยใช้สื่อคอมพิวเตอร์ช่วยสอน สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ: สื่อคอมพิวเตอร์ช่วยสอน ความสามารถในการพูดภาษาจีนเพื่อการสื่อสาร

Abstract

The purposes of this research were to study and compare the students' abilities in speaking Chinese to communicate for the students in Mathayomsuksa 1, Samkhok school between before and after learning by using Computer Assisted Instruction and to study students' attitudes towards learning Chinese by using Computer Assisted Instruction. The sample group was 42 students in Mathayomsuksa 1, Samkhok School. Research instruments used in this study were 15 instruction plans about Chinese to Communicate by using Computer Assisted Instruction, 15 topics an evaluation form for abilities in speaking Chinese to communicate by using Computer Assisted Instruction. The statistics for analyzing data were percentage, mean, standard deviation and t-test for Dependent Samples.

The results of the research were Abilities in Speaking Chinese to Communicate of the students in Mathayomsuksa 1, Samkhok school by using Computer Assisted Instruction were higher than good rate, all students passed criterion provided. After learning Chinese by using Computer Assisted Instruction, Abilities in Speaking Chinese to communicate of the students in Mathayomsuksa 1, were higher than before learning Chinese by using Computer Assisted Instruction at the .05 level of significance.

Keywords: Computer Assisted Instruction, Ability in Speaking Chinese to communicate

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ประเทศไทยในปัจจุบันทรงมีสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารีให้ความสำคัญกับการเรียนการสอนภาษาจีนเป็นอย่างมาก เพราะเป็นแนวทางการเชื่อมความสัมพันธ์ด้านต่างๆ ระหว่างประเทศไทยกับประเทศจีนในอนาคต แต่ทว่าห่วงคุณภาพของการสอนภาษาจีน ด้านผลิตของมหาวิทยาลัย กล่าวว่า เตรียมประสานมหาวิทยาลัยให้ยกระดับคุณภาพการเรียนการสอนภาษาจีนในประเทศไทย นอกจากนี้สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ยังทรงรับสั่งอีกว่าในโลกยุคใหม่ จำเป็นต้องรู้ภาษาจีนนอกเหนือจากภาษาอังกฤษเพราะทรงเชื่อว่าการใช้ภาษาจีนในประเทศไทยจะทำให้ติดต่อกับชาวจีนสร้างเครือข่ายในภูมิภาคสร้างความสัมพันธ์ทางด้านการค้า เศรษฐกิจและสังคมได้อย่างดี (สำนักข่าวไทย. 2545) จนกระทั่ง ปี พ.ศ. 2535 รัฐบาลไทยได้เปิดโอกาสทางการศึกษามากขึ้น การเรียนการสอนภาษาจีนจึงขยายตัวอย่างรวดเร็ว (ก้องศักดิ์ ธรรมเจริญกิจ. 2553) ทั้งนี้ กระทรวงศึกษาธิการได้เล็งเห็นถึงความสำคัญของภาษาจีนจึงจัดให้มีการเรียนการสอนวิชาภาษาจีนขึ้นในสถานศึกษา โดยจัดเป็นรายวิชาเพิ่มเติมในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 เนื่องจากเป็นเครื่องมือสำคัญในการติดต่อสื่อสาร การศึกษาการแสวงหาความรู้ การประกอบอาชีพ การสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับวัฒนธรรมและวิถีทัศน์ของชุมชนโลก เรียนรู้และเข้าใจ ความแตกต่างของภาษาและวัฒนธรรม มีเจตคติที่ดีต่อการใช้ภาษาต่างประเทศ และใช้ภาษาต่างประเทศเพื่อการสื่อสารได้ รวมทั้งเข้าถึงองค์ความรู้ต่างๆ ได้ง่ายและกว้างขึ้น (กระทรวงศึกษาธิการ. 2551: 211) แต่ในทางปฏิบัติกลับพบว่า ผู้ที่สำเร็จการศึกษาด้านภาษาจีนในระดับอุดมศึกษาส่วนใหญ่ยังไม่มีความพร้อมที่จะใช้ภาษาจีนในการทำงาน (ปราณี กุลละวณิชย์. 2548: 109) โดยผู้ประกอบการหรือองค์กรที่รับบัณฑิตเข้าทำงานไม่พึงพอใจนักต่อดัชนีภาพที่ไม่เพียงพอต่อการใช้งานของบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษา จากสาขาภาษาจีน (จรัสศรี จิรภาส. 2552) จากการสำรวจพบว่า ทักษะที่จำเป็นสำหรับบัณฑิตหลังสำเร็จการศึกษาออกไปและทำงานที่ต้องใช้ภาษาจีนเหล่านั้นต้องการพัฒนามากที่สุด และสอดคล้องกับความต้องการของนายจ้าง คือ ทักษะการฟังและการพูด (ปราณี กุลละวณิชย์. 2548: 22-53)

การเรียนการสอนภาษาจีนในประเทศไทยโดยทั่วไป ยังใช้ระบบเก่าซึ่งเน้นการท่องจำ อ่าน คัด เขียน โดยไม่เกิดแรงจูงใจในการที่จะนำไปใช้ในชีวิตจริง อีกทั้งตำราที่ใช้ยังมีความล้าหลัง และจากการอภิปรายของผู้บริหารและครูกว่า 150 คน จาก 124 โรงเรียนทั่วประเทศ พบว่า ปัญหาหลักอยู่ที่เรื่องครูผู้สอน ขาดหลักสูตร และแบบเรียน รวมไปถึงการขาดการสนับสนุนจากรัฐ (ศูนย์จีนศึกษา สถาบันเอเชียศึกษา. 2551: 23) จากการที่ผู้วิจัยได้มีโอกาสในการเข้าไปสังเกตการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนวิชาภาษาจีนของครูที่สอนนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 และศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาจีนของนักเรียนโรงเรียนสามโคก องค์การบริหารส่วนจังหวัดปทุมธานี อำเภอสามโคก

จังหวัดปทุมธานี ที่ผ่านมามีพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาจีนของนักเรียนบางส่วนยังอยู่ในเกณฑ์ต่ำ (<http://www.newonetrans.net>) เกี่ยวกับสทศNIETS. 2559: ออนไลน์) รัฐบาลเริ่มให้มีการจัดการเรียนการสอนระดับชั้นประถมศึกษา โดยมีโรงเรียนรัฐบาลนำร่องเริ่มเรียนภาษาจีนตั้งแต่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 และมัธยมศึกษาตอนต้นเรียนวิชาภาษาจีนเป็นวิชาพิเศษ และเปิดกลุ่มวิชาเฉพาะสำหรับมัธยมศึกษาตอนปลาย (ศิลป์-ภาษาจีน) (<http://www.vec.go.th>) เกี่ยวกับสทศ/สถานศึกษาในสังกัด.aspx. 2556: ออนไลน์) จึงเป็นแนวทางในการสอนสนทนาภาษาจีน ซึ่งกล่าวว่าผู้สอนควรส่งเสริมให้ผู้เรียนได้รับประสบการณ์แห่งความสำเร็จจากการสื่อสารภาษาจีน เพราะความรู้สึกภูมิใจและความสัมฤทธิ์ผลนั้น จะเป็นตัวกระตุ้นและเป็นแรงจูงใจให้ผู้เรียนเรียนรู้ภาษาจีนมากขึ้น (博海燕. 2007: VII-IX) ทั้งนี้ส่วนที่เป็นปัญหามากที่สุดคือ ครูไม่ใช้สื่อการเรียนการสอนที่เหมาะสมกับการจัดการเรียนการสอนภาษาจีน รวมไปถึงนักเรียนบางส่วนไม่มีความรู้พื้นฐานทางด้านทักษะการฟัง พูด อ่าน เขียนภาษาจีนกลางมาก่อน อีกทั้งครูผู้สอนก็ยังขาดเทคนิคในการสอน ซึ่งสิ่งเหล่านี้อาจส่งผลให้ผู้เรียนเกิดความเบื่อหน่ายและไม่สนุกกับการเรียนวิชาภาษาจีนกลาง ซึ่งอาจทำให้คุณภาพและมาตรฐานในการเรียนภาษาจีนกลางอยู่ในเกณฑ์ต่ำกว่าที่ควรจะเป็นสำหรับแนวทางในการช่วยเหลือ และแก้ไขปัญหาของนักเรียนที่มีปัญหาในด้านการเรียนภาษาจีนกลางให้ดีขึ้นนั้น ผู้วิจัยมีความเห็นว่าแนวทางที่น่าจะช่วยให้เด็กเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาจีนกลางสูงขึ้น (YANG DAN. 2553)

การจัดการเรียนการสอนโดยใช้สื่อคอมพิวเตอร์ช่วยสอนเป็นสื่อการสอนที่เป็นเทคโนโลยีระดับสูง เมื่อมีการนำคอมพิวเตอร์ช่วยสอนมาใช้นั้นจะทำให้การเรียนการสอนมีการโต้ตอบกันได้ระหว่างผู้เรียนกับเครื่องคอมพิวเตอร์ เช่นเดียวกับการเรียนการสอนระหว่างครูกับนักเรียนที่อยู่ในห้องเรียนตามปกติ นอกจากนี้คอมพิวเตอร์ยังมีความสามารถในการตอบสนองต่อข้อมูลของผู้เรียนป้อนเข้าไปได้ทันที เป็นการช่วยเสริมแรงให้กับผู้เรียน บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนเป็นสื่อการเรียนการสอนที่ครอบคลุมเนื้อหา และกิจกรรม หรือวิธีเรียนที่จัดเตรียมไว้ล่วงหน้า มีทั้งระบบ ภาพ เสียง ตัวอักษร ที่เป็นสื่อประสม หรือมัลติมีเดีย (Multimedia) สามารถมีปฏิสัมพันธ์หรือโต้ตอบกับผู้เรียนได้ทันทีสะดวกในการแก้ไขข้อผิดพลาดของการเรียนแต่ละครั้งและแต่ละปัญหา (กิดานันท์ มลิทอง. 2543) นอกจากนี้ยังสามารถใช้คอมพิวเตอร์ในการติดต่อ สื่อสารระหว่างผู้เรียนด้วยคอมพิวเตอร์ โดยผ่านทางระบบเครือข่ายผลการเรียนสามารถบันทึกเก็บไว้และเปรียบเทียบผลกับเกณฑ์มาตรฐานได้อีก บทเรียนคอมพิวเตอร์อาจหมายถึง สื่อการสอนที่ใช้เทคโนโลยีระดับสูงทำให้เกิดปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนกับบทเรียนที่อยู่ในเครื่องคอมพิวเตอร์มีความสามารถในการตอบสนองต่อข้อมูลของผู้เรียนป้อนเข้าไปได้ทันทีเป็นการช่วยเสริมแรงแก่ผู้เรียน ซึ่งบทเรียนจะมีตัวอักษร ภาพกราฟิก ภาพนิ่ง ภาพเคลื่อนไหว รวมทั้งเสียงประกอบ ทำให้ผู้เรียนสนุกไปกับการเรียนด้วย (ไชยยศ เรืองสุวรรณ. 2546) ดังนั้นบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน มีคุณค่าต่อการเรียนการสอน ควรนำมาใช้เพื่อก่อให้เกิดการเรียนรู้ และช่วยพัฒนาการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น มีความเหมาะสมกับสภาพการเรียนการสอนในปัจจุบันเป็นอย่างยิ่ง ซึ่งการจัดการเรียนรู้อาจต้องเน้นนักเรียนเป็นศูนย์กลาง คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล และคำนึงถึงวิธีเรียน ซึ่งนักเรียนต้องศึกษาด้วยตนเอง (สมหวัง พิธิยานุวัฒน์. 2532)

ด้วยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาความสามารถในการพูดภาษาจีนเพื่อการสื่อสารของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยการจัดการเรียนรู้โดยใช้สื่อคอมพิวเตอร์ช่วยสอน

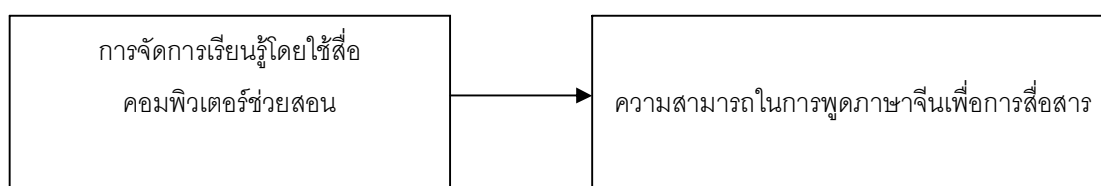
วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความสามารถในการพูดภาษาจีนเพื่อการสื่อสารของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสามโคก องค์การบริหารส่วนจังหวัดปทุมธานี โดยการจัดการเรียนรู้โดยใช้สื่อคอมพิวเตอร์ช่วยสอน
2. เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการพูดภาษาจีนเพื่อการสื่อสารของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสามโคก องค์การบริหารส่วนจังหวัดปทุมธานี ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน โดยการจัดการเรียนรู้โดยใช้สื่อคอมพิวเตอร์ช่วยสอน

สมมติฐานของการวิจัย

1. ความสามารถในการพูดภาษาจีนเพื่อการสื่อสารของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียนโดยการจัดการเรียนรู้โดยใช้สื่อคอมพิวเตอร์ช่วยสอน ผ่านเกณฑ์ระดับดีขึ้นไป ร้อยละ 80 ของจำนวนนักเรียน
2. ความสามารถในการพูดภาษาจีนเพื่อการสื่อสารของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 หลังจากเรียนโดยการจัดการเรียนรู้โดยใช้สื่อคอมพิวเตอร์ช่วยสอน สูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

กรอบแนวคิด

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

ขอบเขตการศึกษา

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ได้เลือกเรียนการพูดภาษาจีนเพื่อการสื่อสาร โรงเรียนสามโคก องค์การบริหารส่วนจังหวัดปทุมธานี อำเภอสามโคก จังหวัดปทุมธานี ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2560 จำนวน 3 ห้องเรียน โดยมีห้อง 1/6, 1/7, 1/8 นักเรียนทั้งหมด 100 คน โดยแต่ละห้องเรียนมีลักษณะเหมือนกัน คือ นักเรียนมีสติปัญญา และความสามารถเท่าเทียมกัน
2. เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสามโคก องค์การบริหารส่วนจังหวัดปทุมธานี ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2560 จำนวน 1 ห้องเรียน ห้อง 1/7 จำนวนนักเรียน 42 คน ได้มาจากการสุ่มแบบกลุ่ม (Cluster Sampling) โดยใช้ห้องเรียนเป็นหน่วยของการสุ่ม

ตัวแปรอิสระ (Independent Variable) คือ การจัดการเรียนรู้โดยใช้สื่อคอมพิวเตอร์ช่วยสอน

ตัวแปรตาม (Dependent Variable) คือ ความสามารถในการพูดภาษาจีนเพื่อการสื่อสาร

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ แผนการจัดการเรียนรู้ โดยใช้สื่อคอมพิวเตอร์ช่วยสอน สื่อคอมพิวเตอร์ช่วยสอน วิชา ภาษาจีนเพื่อการสื่อสาร สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 แบบประเมินความสามารถในการพูดภาษาจีนเพื่อการสื่อสาร โดยการจัดการเรียนรู้โดยใช้สื่อคอมพิวเตอร์ช่วยสอน

ผลการศึกษา

การวิจัยครั้งนี้ สรุปผลได้ ดังนี้

1. ความสามารถในการพูดภาษาจีนเพื่อการสื่อสาร เรื่อง ภาษาจีนเพื่อการสื่อสาร ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสามโคกองค์การบริหารส่วนจังหวัดปทุมธานี โดยการจัดการเรียนรู้โดยใช้สื่อคอมพิวเตอร์ช่วยสอน นักเรียนทุกคน (ร้อยละ 100) มีคะแนนผ่านเกณฑ์ที่ระดับดีขึ้นไป
2. ความสามารถในการพูดภาษาจีนเพื่อการสื่อสาร เรื่อง ภาษาจีนเพื่อการสื่อสาร ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสามโคกองค์การบริหารส่วนจังหวัดปทุมธานี หลังเรียนรู้โดยใช้สื่อคอมพิวเตอร์ช่วยสอน สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

1. ความสามารถในการพูดภาษาจีนเพื่อการสื่อสาร เรื่อง ภาษาจีนเพื่อการสื่อสาร ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสามโคกองค์การบริหารส่วนจังหวัดปทุมธานี โดยการจัดการเรียนรู้โดยใช้สื่อคอมพิวเตอร์ช่วยสอน นักเรียนทุกคน (ร้อยละ 100) มีคะแนนผ่านเกณฑ์ที่ระดับดีขึ้นไป ปรากฏดังตาราง 1

ตาราง 1 จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการศึกษาความสามารถในการพูดภาษาจีนเพื่อการสื่อสารของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสามโคก องค์การบริหารส่วนจังหวัดปทุมธานี โดยการจัดการเรียนรู้โดยใช้สื่อคอมพิวเตอร์ช่วยสอน

คะแนน	เกณฑ์	ระดับ	จำนวน (คน)	ร้อยละ	$\bar{X}$	S.D.
241-300	80-100	ดีมาก	15	35.71	260.80	9.91
181-240	70-79	ดี	27	64.29	233.70	8.87
121-180	60-69	ปานกลาง	-	-	-	-
61-120	50-59	ปรับปรุง	-	-	-	-
0-60	0-49	ต่ำกว่าเกณฑ์	-	-	-	-
รวม			42	100		

จากตาราง 1 พบว่า การศึกษาความสามารถในการพูดภาษาจีนเพื่อการสื่อสาร นักเรียนที่ได้คะแนนระหว่าง 241-300 คะแนน อยู่ในเกณฑ์ 80-100 ซึ่งอยู่ในระดับดีมาก มีจำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 35.71 ค่าเฉลี่ย 260.80 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 9.91 และมีนักเรียนที่ได้คะแนนระหว่าง 181-240 คะแนน อยู่ในเกณฑ์ 70-79 ซึ่งอยู่ในระดับดี มีจำนวน 27 คน คิดเป็นร้อยละ 64.29 ค่าเฉลี่ย 233.70 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 8.87

2. ความสามารถในการพูดภาษาจีนเพื่อการสื่อสาร เรื่อง ภาษาจีนเพื่อการสื่อสาร ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสามโคก องค์การบริหารส่วนจังหวัดปทุมธานี หลังเรียนรู้โดยใช้สื่อคอมพิวเตอร์ช่วยสอน สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ปรากฏดังตาราง 2

ตาราง 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเปรียบเทียบความสามารถในการพูดภาษาจีนเพื่อการสื่อสารของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสามโคก องค์การบริหารส่วนจังหวัดปทุมธานี ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน โดยการจัดการเรียนรู้โดยใช้สื่อคอมพิวเตอร์ช่วยสอน

การประเมิน	คะแนนต่ำสุด	คะแนนสูงสุด	$\bar{X}$	S.D.	t	Sig
ก่อนเรียน	140	201	178.26	14.72	68.01*	.00
หลังเรียน	211	282	243.38	16.14		

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 2 พบว่า นักเรียนมีความสามารถในการพูดภาษาจีนเพื่อการสื่อสารจากการจัดการเรียนรู้โดยใช้สื่อคอมพิวเตอร์ช่วยสอน ก่อนเรียนมีคะแนนต่ำสุด 140 คะแนน คะแนนสูงสุด 201 คะแนน ค่าเฉลี่ย 178.26 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 14.72 ส่วนความสามารถในการพูดภาษาจีนเพื่อการสื่อสารจากการจัดการเรียนรู้โดยใช้สื่อคอมพิวเตอร์ช่วยสอน หลังเรียนมีคะแนนต่ำสุด 211 คะแนน คะแนนสูงสุด 282 คะแนน ค่าเฉลี่ย 243.38 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 16.14 ความสามารถในการพูดภาษาจีนเพื่อการสื่อสารของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสามโคก องค์การบริหารส่วนจังหวัดปทุมธานี ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน โดยการจัดการเรียนรู้โดยใช้สื่อคอมพิวเตอร์ช่วยสอน หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($t = 68.01$)

อภิปรายผล

การวิจัยนี้ ผู้วิจัยทำการศึกษาความสามารถในการพูดภาษาจีนเพื่อการสื่อสาร ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสามโคก องค์การบริหารส่วนจังหวัดปทุมธานี โดยการจัดการเรียนรู้โดยใช้สื่อคอมพิวเตอร์ช่วยสอน โดยมีสมมติฐานในการวิจัย ดังนี้ 1) ความสามารถในการพูดภาษาจีนเพื่อการสื่อสาร เรื่อง ภาษาจีนเพื่อการสื่อสาร ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสามโคก องค์การบริหารส่วนจังหวัดปทุมธานี โดยการจัดการเรียนรู้โดยใช้สื่อคอมพิวเตอร์ช่วยสอน ผ่านเกณฑ์ระดับดีขึ้นไป จำนวนไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 2) ความสามารถในการพูดภาษาจีนเพื่อการสื่อสาร เรื่อง ภาษาจีนเพื่อการสื่อสาร ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ภายหลังการเรียนรู้โดยใช้สื่อคอมพิวเตอร์ช่วยสอน สูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ผลการวิจัยอภิปรายผล ดังนี้

1. ความสามารถในการพูดภาษาจีนเพื่อการสื่อสารของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสามโคก องค์การบริหารส่วนจังหวัดปทุมธานี โดยการจัดการเรียนรู้โดยใช้สื่อคอมพิวเตอร์ช่วยสอน นักเรียนมีคะแนนผ่านเกณฑ์ที่ระดับดีขึ้นไป ร้อยละ 100 ของนักเรียนทั้งหมด ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ (ไม่น้อยกว่าร้อยละ 80) ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ การจัดการเรียนรู้โดยใช้สื่อคอมพิวเตอร์ช่วยสอนมีความหลากหลาย เปิดโอกาสให้นักเรียนได้ใช้ภาษาในสถานการณ์ต่างๆ ที่คล้ายคลึงกับประสบการณ์ในชีวิตประจำวันในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้เลือกรูปแบบการพูดภาษาจีน

ที่สมจริงในการสื่อสารตามสถานการณ์ต่างๆ รวม 15 แผน คือ การทักทาย (打招呼) การแนะนำตัวเอง (自我介绍) การแนะนำผู้อื่น (介绍别人) การกล่าวลา (告辞) การกล่าวขอบคุณ (感谢) การขอโทษและแสดงความเสียใจ (道歉和慰问) การเชื้อเชิญ (邀请) การบอกลักษณะบุคคล (外貌和性格) การบอกความต้องการ (需要) การขอความช่วยเหลือ (寻求帮助) การขออนุญาต (允许) การขอยืมของ (借东西) การนัดหมาย (约会) ข่าวดี (好消息) ข่าวร้าย (坏消息) ซึ่งคล้ายคลึงกับเหตุการณ์ที่นักเรียนคุ้นเคยในชีวิตประจำวันและอาจเคยมีประสบการณ์ แต่บทเรียนเปิดโอกาสให้นักเรียนได้ฝึกการพูดภาษาจีนเพื่อการสื่อสารกับเพื่อนในชั้นเรียน และนำความรู้ที่ได้ไปประยุกต์ใช้ในสถานการณ์จริง จากการประเมินความสามารถในการพูดสื่อสารของนักเรียนพบว่า นักเรียนสามารถพูดสื่อสารได้อย่างคล่องแคล่วและสามารถสื่อความหมายได้ มีความตั้งใจและกระตือรือร้นในการทำกิจกรรม รวมทั้งข้อมูลจากแบบประเมินสอดคล้องกับข้อมูลในการประเมินด้านการพูดภาษาจีนเพื่อการสื่อสารของนักเรียนที่ระบุว่า ก่อนการจัดการเรียนการสอนโดยใช้สื่อคอมพิวเตอร์ช่วยสอนนักเรียนสามารถพูดสื่อสาร สามารถสื่อข้อความให้คู่สนทนาฟังได้อย่างเข้าใจ ถูกต้องและครบถ้วน อยู่ในระดับปานกลาง หลังการจัดการเรียนการสอนโดยใช้สื่อคอมพิวเตอร์ช่วยสอนผลการประเมิน อยู่ในระดับดีขึ้นไป พบว่านักเรียนมีพัฒนาการด้านความสามารถในการพูดเพื่อการสื่อสารมากขึ้น โดยนักเรียนสามารถสนทนาได้อย่างคล่องแคล่ว และมีความเป็นธรรมชาติ สามารถสื่อข้อความให้คู่สนทนาฟังได้อย่างเข้าใจ ถูกต้องและครบถ้วน อยู่ในระดับดีขึ้นไป ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ฐพร ตันตระกูล (2555: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาผลการใช้แบบฝึกบทสนทนาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารในการพัฒนาความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษของนักศึกษาที่ลงทะเบียนรายวิชาภาษาอังกฤษที่ใช้ในชีวิตประจำวัน (ENG111) ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2555 มหาวิทยาลัยศรีปทุม ซึ่งกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักศึกษาที่ลงทะเบียนเรียนรายวิชาภาษาอังกฤษที่ใช้ในชีวิตประจำวัน (ENG111) ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2555 จำนวน 1 กลุ่มเรียน รวม 30 คน ผลการวิจัยปรากฏว่า นักศึกษาที่เข้าร่วมในกิจกรรมการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร โดยภาพรวมมีความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารก่อนการทดลองอยู่ในเกณฑ์ที่ระดับ ค่าเฉลี่ย 3.86 โดยพบว่านักศึกษาที่มีความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารอยู่ในระดับดี ร้อยละ 13.3 หลังการทดลองพบว่านักศึกษาสามารถพูดภาษาอังกฤษได้ดีมาร้อยละ 93.3 ผลการเปรียบเทียบความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษของนักศึกษา ก่อนและหลังการทดลอง พบว่าหลังการทดลองนักศึกษาสามารถพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารได้ขึ้น โดยมีความสามารถในการพูดเพื่อการสื่อสารหลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ กมลวรรณ โดมศรีฟ้า (2551: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาพัฒนาการความสามารถด้านการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารโดยใช้กิจกรรมการพูดเพื่อการสื่อสาร กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ประจำภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2550 โรงเรียนเลิศหล้าถนนกาญจนาภิเษก (หลักสูตรภาษาอังกฤษ) จำนวน 20 คน ผลการวิจัยพบว่า ความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารโดยใช้กิจกรรมการพูดเพื่อการสื่อสารของกลุ่มตัวอย่างสูงกว่าก่อนการทดลอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และยังสอดคล้องกับผลการวิเคราะห์จากแบบสังเกตพฤติกรรมการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารและแบบประเมินตนเองด้านการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร และยังสอดคล้องงานวิจัยของ สุภัทรา อักษรานุเคราะห์ (2532: 55-56) ได้ศึกษาการสอนทักษะการพูดโดยเน้นการพูดภาษาอังกฤษเพื่อให้ผู้เรียนสามารถนำภาษาอังกฤษที่เรียนมาแล้วมาใช้ในการสื่อสารได้ และฝึกความเข้าใจในการฟังภาษาอังกฤษของชาวต่างประเทศโดยที่ผู้เรียนไม่จำเป็นต้องออกเสียงชัดเหมือนชาวต่างประเทศ ทั้งนี้ในการสนทนา ครูมีหน้าที่ช่วยเหลือแนะนำและควรคำนึงว่าผู้พูดสามารถพูดให้ผู้ฟังเข้าใจสิ่งที่ตนเอง

ต้องการจะสื่อความหมายหรือไม่ถ้าผู้ฟังเข้าใจดีก็ถือว่าผู้เรียนสามารถใช้ภาษาอังกฤษสื่อสารได้ถึงแม้ว่าจะพูดผิด ไวยากรณ์หรือใช้ศัพท์ผิดก็ตามตัวอย่างจุดประสงค์ของทักษะพูดมีดังนี้ คือ ฟังการสนทนาแล้วพูดออกความคิดเห็น พูดต่อหรือถามเกี่ยวกับสิ่งที่สนทนาพูดออกคำสั่งได้ตามที่ต้องการ ตั้งคำถามหรืออธิบายเกี่ยวกับสิ่งที่อ่าน พูดหรืออ่านรายงานให้ผู้อื่นเข้าใจพูดและสนทนาได้ตามความต้องการในชีวิตประจำวัน เช่น ให้เชิญเพื่อนไปงานเลี้ยงวันเกิด ให้สนทนาเกี่ยวกับการทำงานในระหว่างปิดเทอมให้สัมภาษณ์เพื่อรับสมัครเข้าทำงานให้แสดงความคิดเห็นและข้อความคิดเห็น และสอดคล้องกับงานวิจัยของ นางสุนันทา แก้วพันธ์ช่วง (2550: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการพัฒนาความสามารถทางด้านการพูดภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้กิจกรรมทางภาษาเพื่อการสื่อสาร กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการทดลอง ได้มาจากการสุ่มแบบเจาะจง (Purposive Sampling) จากนักเรียนที่กำลังเรียนอยู่ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2549 โรงเรียนเซนต์ วิทิตา จักรวรรดิ จำนวน 14 คน โดยใช้เวลาทดลองทั้งสิ้น 5 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 2 ชั่วโมง รวม 10 ชั่วโมง ผลการศึกษาพบว่า หลังจากนักเรียนได้รับการสอนโดยใช้กิจกรรมทางภาษาเพื่อการสื่อสาร นักเรียนมีความสามารถด้านการพูดภาษาอังกฤษเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ ฮาฮีเต้ คีนามอ (2553: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยวิธีการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารตามแนวคิดของ คีธ จอห์นสัน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนคารุสาลาม จังหวัดนราธิวาส ที่เรียนในภาคการเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2551 จำนวน 42 คน ผลการวิจัย นักเรียนมีความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษหลังเรียนโดยวิธีการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารตามแนวคิดของ คีธ จอห์นสัน สูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ บราวน์ และ รูบิน (พจมาน สมอิน. 1998 ; อ้างอิงจาก Brown. 1987: 104 และ Rubin. 1975: 41-51) ว่าลักษณะที่ดีประการหนึ่งของผู้ที่เรียนภาษาได้ดีคือต้องมีความพร้อมที่จะเสี่ยงในการ แสดงออกโดยการเดา และพร้อมที่จะถูกมองว่าโง่ เพื่อที่จะสื่อสารให้เป็นผล ผู้เรียนประเภทนี้จะใช้ความรู้ที่ตัวเองมีอยู่เพื่อผลิตภาษาออกมาสื่อสารได้ ความคิดนี้สอดคล้องกับการศึกษาปัจจัยภายในที่มีผลต่อความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษของผู้เรียนในส่วนของคุณลักษณะนิสัยของตัวผู้เรียนเองที่เป็นคนกล้าพูด กล้าแสดงความคิดเห็น กล้าเสี่ยงน่าจะเป็นผู้มีความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษได้ดี และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ แมคนามารา (เจนจิรา ชัยปาน. 2556: 16; อ้างอิงจาก McNamara. 2001) ศึกษาการวิจัยการทดสอบการพูดภาษาว่าความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษนั้นสามารถศึกษา กำหนด และอธิบายได้ แครชเชน (Krashen. 1995: 75-76) อธิบายว่า ผู้เรียนจะออกเสียงภาษาที่เรียนได้เมื่อผ่านกระบวนการเรียนรู้ภาษานั้นๆ โดยได้รับปัจจัยป้อนที่มีความหมายสามารถเข้าใจได้ และผู้เรียนต้องเรียนรู้ภาษาโดยปราศจากการบังคับ และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ มนตรี เมาะศรี (2557: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาผลการใช้แบบฝึกทักษะการพูดออกเสียงคำศัพท์ ภาษาอังกฤษ จากการรายงานผลการพูดออกเสียงคำศัพท์ภาษาอังกฤษ จากปีการศึกษาที่ผ่านมา ซึ่งประชากรในการทำวิจัยครั้งนี้ คือ นักศึกษาห้องที่เรียนวิชาภาษาอังกฤษเทคนิคสำหรับช่าง ระดับชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปี 1 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2557 วิทยาลัยเทคโนโลยีเมโทร มีกลุ่มนักศึกษาระดับ ชั้นประกาศนียบัตร วิชาชีพชั้นปี 1 ห้อง ชอ-101 จำนวน 32 คน ผลการวิจัย การใช้แบบฝึกภาษาอังกฤษเทคนิคสำหรับช่าง พัฒนาความสามารถการพูดออกเสียงคำศัพท์ภาษาอังกฤษ นักศึกษา ระดับชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปี 1 วิทยาลัยเทคโนโลยีเมโทร จังหวัดเชียงใหม่ ผลการวิจัยพบว่า การใช้แบบฝึกพูดออกเสียงคำศัพท์ภาษาอังกฤษ พบว่า นักศึกษา สามารถทำการออกเสียง ในกลุ่มคำ ที่ออกเสียงตัว L และ R ได้มากกว่าข้ออื่น มีผลการใช้แบบฝึกพูดออกเสียงภาษาอังกฤษ หลังจากใช้แบบฝึกคิดเป็นร้อยละ 84.37

2. ความสามารถในการพูดภาษาจีนเพื่อการสื่อสาร ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสามโคก องค์การบริหารส่วนจังหวัดปทุมธานี หลังจากการจัดการเรียนรู้โดยใช้สื่อคอมพิวเตอร์ช่วยสอน สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก การจัดการเรียนรู้โดยใช้สื่อคอมพิวเตอร์ช่วยสอน เป็นการจัดการเรียนการสอนที่เน้นประสบการณ์ที่ได้จากการพูดเพื่อการสื่อสาร ซึ่งมีความสัมพันธ์กับชีวิตประจำวันของนักเรียน การเรียนรู้ความสามารถในการพูดภาษาจีนเพื่อการสื่อสารโดยใช้สื่อคอมพิวเตอร์ช่วยสอน เป็นการจัดการการเรียนรู้ที่ดึงดูดให้ผู้เรียนได้มีโอกาสพูดสื่อสาร ได้ตอบกับสื่อโดยไม่เกิดความอาย กล้าแสดงออก รวมไปถึงสีสัน มัลติมีเดีย รูปภาพเนื้อหา เสียงประกอบ ทำให้เกิดความน่าสนใจ โดยผู้สอนเป็นเพียงผู้ที่อำนวยความสะดวกในการเรียนการสอน คือ การคอยให้คำแนะนำ และจัดสภาพแวดล้อมให้เหมาะสมกับการเป็นแหล่งเรียนรู้ ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้คิดและสำรวจ และสร้างความรู้ด้วยตนเองและบูรณาการสิ่งต่างๆ ที่ได้เรียนรู้เข้าด้วยกัน ซึ่งทำให้ความสามารถในการพูดภาษาจีนเพื่อการสื่อสารของนักเรียนสูงขึ้นอีกด้วย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อรรถนพ วิริยะสัจจะ (2549: บทคัดย่อ) ได้ศึกษา แนวทางการพัฒนาบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน เรื่องคำศัพท์ภาษาอังกฤษเกี่ยวกับคำนาม 2) เพื่อพัฒนาบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน เรื่องคำศัพท์ภาษาอังกฤษเกี่ยวกับคำนาม ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 3) เพื่อเปรียบเทียบ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยบทเรียน คอมพิวเตอร์ช่วยสอน เรื่องคำศัพท์ภาษาอังกฤษเกี่ยวกับคำนาม กลุ่มตัวอย่างได้จากกลุ่มประชากรที่เป็น นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2549 โรงเรียนวัดปากบ่อ (เหลียงราษฎร์บำรุง) อำเภอเมืองสมุทรสาคร จังหวัดสมุทรสาคร จำนวน 30 คน ผลการวิจัยพบว่า 1) แนวทางการพัฒนาบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน เรื่องคำศัพท์ภาษาอังกฤษเกี่ยวกับคำนาม ผู้เชี่ยวชาญ ด้านเนื้อหาและด้านการสร้างบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนเสนอแนะว่า บทเรียนควรมีทักษะทางภาษาทั้ง 4 ด้าน คือ การฟัง การพูด การเขียน และการอ่าน บทเรียนประกอบด้วยสื่อมัลติมีเดีย ให้มีความหลากหลาย มีแบบทดสอบ และแบบฝึกหัด 2) บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน เรื่อง คำศัพท์ภาษาอังกฤษเกี่ยวกับคำนาม สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 มีประสิทธิภาพเท่ากับ 71.33/73.22 เป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด (70/70) 3) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนหลังเรียน ด้วยบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน เรื่องคำศัพท์ ภาษาอังกฤษเกี่ยวกับคำนาม สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ 0.05 และยังสอดคล้องงานวิจัยของ อธิรภาญณ์ ดอกไม้ (2557: บทคัดย่อ) ได้เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่เรียน ด้วยบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนร่วมกับผังความคิดวิชาวิทยาศาสตร์ เรื่อง ร่างกายของเรา 2) เพื่อเปรียบเทียบ ความสามารถในการคิดวิเคราะห์ก่อนเรียนและหลังเรียนของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่เรียนด้วยบทเรียน คอมพิวเตอร์ช่วยสอนร่วมกับผังความคิด วิชาวิทยาศาสตร์เรื่อง ร่างกายของเรา กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนอนุบาลสมเด็จพระวันรัตจำนวน 30 คน ผลการวิจัยพบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการ เรียนของนักเรียนที่เรียนบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนร่วมกับผังความคิด วิชา วิทยาศาสตร์ เรื่อง ร่างกายของเรา มี ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเฉลี่ยหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และความสามารถในการ คิดวิเคราะห์ของนักเรียนที่เรียนด้วยบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนร่วมกับผังความคิด วิชาวิทยาศาสตร์ เรื่อง ร่างกาย ของเรา มีความสามารถในการคิดวิเคราะห์เฉลี่ย หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และสอดคล้องกับงานวิจัยของ จันทนา บรรจงดิษฐ์ และคณะ (2558: บทคัดย่อ) ได้เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ภาษาจีนเพื่อการสื่อสารของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียนโดยใช้หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ก่อนเรียนและหลังเรียน ของกลุ่มทดลองกลุ่มปกติ กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนบัวขาวสังกัดองค์การบริหารส่วน จังหวัดกาฬสินธุ์ อำเภอภูผินาเวียง จังหวัดกาฬสินธุ์ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2557 จำนวน 2 ห้องเรียน ซึ่งได้มาโดย

การสุ่มแบบกลุ่ม (Cluster Random Sampling) โดยใช้หน่วยการสุ่มเป็นห้องเรียน จากนักเรียนที่เรียนวิชาภาษาจีนกลางเป็นกลุ่มปกติ แล้วจับสลากเพื่อเลือกเป็นกลุ่มทดลองเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ หนังสืออิเล็กทรอนิกส์เรื่องการพัฒนาความสามารถภาษาจีนเพื่อการสื่อสาร แผนการจัดการเรียน ประกอบหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ จำนวน 5 แผน แบบประเมินทักษะการสื่อสารภาษาจีน ผลการวิจัยพบว่าความสามารถในการใช้ภาษาจีนเพื่อการสื่อสาร โดยใช้หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ กลุ่มทดลองหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ .05 และสอดคล้องกับงานวิจัยของ กิตานันท์ มลิทอง (2543: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการจัดการเรียนการสอนโดยใช้สื่อคอมพิวเตอร์ช่วยสอนเป็นสื่อการสอนที่เป็นเทคโนโลยีระดับสูง เมื่อมีการนำคอมพิวเตอร์ช่วยสอนมาใช้นั้นจะทำให้การเรียนการสอนมีการโต้ตอบกันได้ระหว่างผู้เรียนกับเครื่องคอมพิวเตอร์ เช่นเดียวกับการเรียนการสอนระหว่างครูกับนักเรียนที่อยู่ในห้องเรียนตามปกติ นอกจากนี้คอมพิวเตอร์ยังมีความสามารถในการตอบสนองต่อข้อมูลของผู้เรียนป้อนเข้าไปได้ทันที เป็นการช่วยเสริมแรงให้กับผู้เรียน บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนเป็นสื่อการเรียนการสอนที่ครอบคลุมเนื้อหาและกิจกรรม หรือวิธีเรียนที่จัดเตรียมไว้ล่วงหน้า มีทั้งระบบ ภาพ เสียง ตัวอักษร ที่เป็นสื่อประสม หรือมัลติมีเดีย (Multimedia) สามารถมีปฏิสัมพันธ์หรือโต้ตอบกับผู้เรียนได้ทันทีสะดวกในการแก้ไขข้อผิดพลาดของการเรียนแต่ละครั้งและแต่ละปัญหา ซึ่งยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ ไชยยศ เรืองสุวรรณ (2546: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการใช้คอมพิวเตอร์ในการติดต่อสื่อสารระหว่างผู้เรียนด้วยคอมพิวเตอร์ โดยผ่านทางระบบเครือข่ายผลการเรียนสามารถบันทึกเก็บไว้และเปรียบเทียบผลกับเกณฑ์มาตรฐานได้อีก บทเรียนคอมพิวเตอร์อาจหมายถึง สื่อการสอนที่ใช้เทคโนโลยีระดับสูงทำให้เกิดปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนกับบทเรียนที่อยู่ในเครื่องคอมพิวเตอร์มีความสามารถในการตอบสนองต่อข้อมูลของผู้เรียนป้อนเข้าไปได้ทันที เป็นการช่วยเสริมแรงแก่ผู้เรียน ซึ่งบทเรียนจะมีตัวอักษร ภาพกราฟิก ภาพนิ่ง ภาพเคลื่อนไหว รวมทั้งเสียงประกอบ ทำให้ผู้เรียนสนุกไปกับการเรียนด้วย เช่นเดียวกับงานวิจัยของ ปาริฉัตร วรวงษ์ (2558: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ก่อนเรียนและหลังเรียน ของ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่เรียนด้วยบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน เรื่อง ภูมิลักษณะของภูมิภาคต่างๆ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2557 โรงเรียนบ้านปล่องเหล็ก 1 ห้องเรียน จำนวน 30 คน ผลการวิจัยพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่เรียนด้วยคอมพิวเตอร์ช่วยสอน เรื่อง ภูมิลักษณะ ของภูมิภาคต่างๆ หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ซึ่งยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ บุญเกื้อ ควรหาเวช (2543: 48) กล่าวว่า บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน หมายถึงวิธีทางของการสอนรายบุคคล โดยอาศัยความสามารถของเครื่องคอมพิวเตอร์ที่จะจัดหาประสบการณ์ที่มีความสัมพันธ์มีการแสดงเนื้อหาตามลำดับที่ต่างกันด้วยบทเรียนโปรแกรมที่เตรียมไว้อย่างเหมาะสม และสอดคล้องกับงานวิจัยของ วาสนา โมกขพันธ์ (2552: 27-57) ได้วิจัยบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนไว้ว่าเป็นการนำคอมพิวเตอร์มาใช้เป็นเครื่องมือเพื่อถ่ายทอดเนื้อหาบทเรียนหรือองค์ความรู้ ในลักษณะที่ใกล้เคียงกับการสอนจริงในห้องเรียนมากที่สุด ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์กับเครื่องคอมพิวเตอร์ โดยคอมพิวเตอร์จะทำหน้าที่แทนครูผู้สอน สามารถโต้ตอบกับผู้เรียนได้ทันทีระหว่างเรียน

ข้อเสนอแนะ

จากการทำวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปประยุกต์ใช้ในการวิจัยในครั้งต่อไป โดยมีสาระสำคัญ ดังต่อไปนี้

ข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปประยุกต์ใช้

1. ไม่ควรจำกัดเวลาเรียนของผู้เรียนในการเรียนรู้ด้วยสื่อคอมพิวเตอร์ช่วยสอน แต่ควรให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ตามความสามารถของตน

2. ควรมีแบบฝึกหัดระหว่างบทเรียน และมีวิธีการที่หลากหลาย โดยคำนึงถึงความเหมาะสมของเนื้อหา และวัตถุประสงค์ของหลักสูตร

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาค้นคว้าของการจัดการเรียนรู้โดยใช้สื่อคอมพิวเตอร์ช่วยสอน ให้กับนักเรียนในระดับชั้นอื่น และในเนื้อหาอื่นๆ เพื่อเปรียบเทียบความก้าวหน้าของผู้เรียน

2. ควรศึกษาค้นคว้าของการจัดการเรียนรู้โดยใช้สื่อคอมพิวเตอร์ช่วยสอน เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านและเขียน เช่น ทักษะการอ่านออกเสียงภาษาจีนและทักษะการเขียนภาษาจีน

เอกสารอ้างอิง

กมลวรรณ โคมศรีฟ้า. (2551). การศึกษาการใช้กิจกรรมการพูดเพื่อการสื่อสารในการพัฒนาความสามารถด้าน

การพูดภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1. สารนิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษในฐานะภาษาต่างประเทศ. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

ก่อศักดิ์ ธรรมกิจเจริญ. (2553). หลักการแปลไทย-จีน. กรุงเทพฯ: จินสยาม.

กาญจนา ปราบพาล. (2530). การทดสอบและการประเมินผลการเรียนการสอนภาษา. กรุงเทพฯ: สถาบันภาษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

กิดานันท์ มลิทอง. (2543). เทคโนโลยีทางการศึกษาและนวัตกรรม. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

กุศยา แสงเดช. (2548). ภาษาอังกฤษภาคปฏิบัติสำหรับครูประถมศึกษา. กรุงเทพฯ: วี.เจ.พรินติ้ง.

จรัสศรี จิรภาส. (2552). ภาษาจีนกลาง สำหรับงานประกาศเสียงตามสาย. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ: การศึกษาและการสอนภาษาจีน.

จันทนา บรรจงดิษฐ์; และคณะ. (2558). การพัฒนาความสามารถภาษาจีนเพื่อการสื่อสารโดยใช้หนังสืออิเล็กทรอนิกส์. มหาสารคาม: สาขาวิชาหลักสูตรและการเรียนการสอน คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.

เจนจิรา ชัยปาน; และคณะ. (2556). ปัจจัยที่ส่งผลต่อความวิตกกังวลในการพูดภาษาอังกฤษของนักศึกษาหลักสูตร สาขาวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสากล ชั้นปีที่ 4. ปริญญาศิลปศาสตรบัณฑิต หลักสูตร สาขาวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร. สงขลา: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช.

- ชลาลัย อานามวัฒน์. (2556). การบริหารการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนของโรงเรียนเอกชนสอนภาษาจีน
สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน ในกรุงเทพมหานคร. ปรินญาการศึกษา
มหาบัณฑิต หลักสูตรสาขาวิชาการบริหารสถานศึกษา. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนครินทร-
วิโรฒ.
- ไชยยศ เรืองสุวรรณ. (2546). เทคโนโลยีการศึกษา: ทฤษฎีและการวิจัย. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- ณัชชารีย์ ทรัพย์เย็น. (2557). พัฒนาศามารถในการพูดภาษาอังกฤษ โดยใช้กิจกรรมทางภาษาเพื่อการ
สื่อสาร สำหรับนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 1. ราชบุรี: บัณฑิตวิทยาลัย วิทยาลัย
เทคโนโลยีดอนบอสโก บ้านโป่ง.
- ถนอมพร (ต้นพิพัฒน์) เลาหจรัสแสง. (2541). คอมพิวเตอร์ช่วยสอน. กรุงเทพฯ: ภาควิชาโสตทัศนศึกษา คณะ
ครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ทีศนา แหมมณี. (2548). ศาสตร์การสอน: องค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ. กรุงเทพฯ:
สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ธนพิสิฐ สกฤษดิ์วัฒนาสกุล. (2559). การศึกษาการใช้กิจกรรมการพูดเพื่อการสื่อสาร ในการพัฒนาศามารถ
ด้านการพูดภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6. ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชา
ภาษาอังกฤษ. พะเยา: บัณฑิตวิทยาลัยพะเยา.
- อุพร ดันตระกูล. (2555). การพัฒนาทักษะการพูดภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวัน โดยใช้บทฝึกการสนทนา
ภาษาอังกฤษ. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีปทุม.
- นพมาศ ธรรมประสิทธิ์. (2552). ผลการเรียนรู้ด้วยบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนร่วมกับการเรียนแบบร่วมมือ
เรื่อง Food and drink วิชา ภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนบ้านดอนตำลึง.
การค้นคว้าอิสระปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา. มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- บุญเกื้อ คอรวาเช. (2543). เทคโนโลยีการเรียนการสอน. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์โอเดียนสโตร์.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2545). วิธีการทางสถิติสำหรับการวิจัย. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- ปณิดา กิติภรณ์กุล. (2551). การพัฒนาบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนไวยากรณ์ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร
เรื่อง “Reported Speech” สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนเบญจมราชูทิศ ราชบุรี.
วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและวิธีสอน. บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ประเทือง ใจหาญ. (2546). การเปรียบเทียบความสามารถด้านทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารและ
แรงจูงใจในการเรียนวิชาภาษาอังกฤษสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียนโดยใช้และไม่ใช้
กิจกรรมการละคร. วิทยานิพนธ์ภาควิชาหลักสูตรและวิธีสอน. บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ประภาพร กุลลิมรัตนชัย; และธัชกร อ่อนบุญเชื้อ. (2553). การวิจัยสื่อการสอน เรื่องการประกอบคอมพิวเตอร์
โดยใช้รูปแบบของ IMMCAI. ปทุมธานี: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยอีสเทิร์นเอเซีย.
- ปราณี กุลละวณิชย. (2548). การเปลี่ยนแปลงของภาษา. นนทบุรี: สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัย-
ธรรมาธิราช.

- ปริญญญา อินทรา. (2556). การสร้างและหาประสิทธิภาพบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน เรื่องวงจรอิเล็กทรอนิกส์เบื้องต้น สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3. ปรินญาครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีทางการศึกษา คณะครุศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร.
- ปาริฉัตร วรวงษ์. (2557). การพัฒนาบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนเรื่อง ภูมิลักษณะของภูมิภาคต่างๆ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านปล่องเหล็ก. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- เปี่ยมศักดิ์ แสนศิริวิเศษ. (2541). การสร้างโปรแกรมคอมพิวเตอร์ช่วยสอนระบบมัลติมีเดีย เรื่องน้ำเพื่อชีวิต. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท สาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา. มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ผกาพรรณ อ่อนขวัญเพชร. (2556). ผลการใช้บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน เรื่อง ความน่าจะเป็น สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเจตคติและความสามารถในการเชื่อมโยงทางคณิตศาสตร์. วิทยานิพนธ์ภาคศึกษาศาสตรบัณฑิตและการสอน. มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- พจมาน โสมอินทร์. (2541). การกล้าเสี่ยงที่จะพูดเพื่อเพิ่มการมีส่วนร่วมในชั้นเรียนของนักศึกษาภาษาต่างประเทศ (การเรียนรู้ภาษาอังกฤษแบบพึ่งพาตัวเอง). มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี.
- พรพิมล ธิยา, และธนากร ชำศรี. (2553). การพัฒนาทักษะการฟัง-พูดภาษาอังกฤษของนักศึกษา ชั้นปีที่ 1 โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์มัลติมีเดีย. เชียงใหม่: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนอร์ทเชียงใหม่.
- พรสวรรค์ สืบอ. (2550). สอดคล้องวิธีการสอนภาษาอังกฤษนำไปสู่การจัดการเรียนรู้ของครูยุคใหม่. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ: อักษรเจริญทัศน์.
- ไพโรจน์ คะเชนทร์. (2560). การหาประสิทธิภาพของสื่อ. สืบค้นเมื่อ 10 กันยายน 2560, จาก <http://www.elearning.psu.ac.th/courses/163>.
- ภัคร แก่นสูงเนิน. (2556). การพัฒนาบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนแบบสถานการณ์จำลองวิชาภาษาอังกฤษ เรื่อง Buying and Selling ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3. นครปฐม: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ภัทรสุดา ภาสศักดิ์ชัย. (2558). การพัฒนาบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน เรื่อง ปฏิบัติการเคมีสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2. ปรินญาการศึกษามหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- มนตรี เมาะศรี. (2557). การใช้แบบฝึกภาษาอังกฤษเทคนิคสำหรับช่าง พัฒนาความสามารถการพูดออกเสียง คำศัพท์ภาษาอังกฤษ นักศึกษาระดับชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปี 1 วิทยาลัยเทคโนโลยีเมโทร จังหวัดเชียงใหม่. ลำปาง: สาขาวิชาการโฆษณาและการประชาสัมพันธ์ วิทยาลัยโยนลำปาง.
- ยอดชาย ชันสังวาลย์. (2553). การพัฒนาบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน เรื่อง ภาษาซี สำหรับมัธยมศึกษาปีที่ 4. วิทยานิพนธ์ ภาควิชาเทคโนโลยีศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ยุทธ ไกยวรรณ. (2543). การทดสอบสมมติฐานของกลุ่มตัวอย่าง: การทดสอบ. สืบค้นเมื่อ 6 กรกฎาคม 2560, จาก <http://www.slileshare.net>.
- ยุพดี หวลอารมณ์. (2559). การศึกษาผลสัมฤทธิ์การสอบวัดระดับภาษาจีนของนักศึกษา สาขาภาษาจีนธุรกิจ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.

- ยุภาวดี พันธัง. (2556). การพัฒนาบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน เรื่อง เส้นสี่เหลี่ยม วิชาศิลปะ สำหรับนักเรียน
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4. นครปฐม: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ยุวดี ถิรธาดล. (2553). การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนภาษาจีนตามทฤษฎี การรับรู้ความสามารถของ
ตนเองและการเรียนรู้ด้วยตัวเองเพื่อเสริมสร้างความสามารถทางการพูดภาษาจีนของนักศึกษา
ปริญญาบัณฑิต. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน. กรุงเทพฯ: บัณฑิต-
วิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- รจิตรา จิตอารีย์. (2553). การศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่องประวัติศาสตร์ การปกครองและ
เศรษฐกิจสมัยรัตนโกสินทร์ รัชกาลที่ 1-3 วิชาสังคมศึกษา ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3
ที่เรียนด้วยบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนกับการเรียนแบบปกติ. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- วรวิทย์ นิเทศศิลป์. (2551). สื่อและนวัตกรรมแห่งการเรียนรู้. ปทุมธานี: สกายบุ๊กส์.
- วัชรระ เยียระยงค์. (2549). การพัฒนาบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและ
เทคโนโลยี เรื่อง ส่วนประกอบของคอมพิวเตอร์สำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 2. สารนิพนธ์ปริญญา
ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- วาสนา โมกขพันธ์. (2552). ผลการเรียนรู้ด้วยบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนแบบร่วมมือที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทาง
การเรียนและการทำงานร่วมกัน เรื่องการสื่อสารข้อมูลของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียน
ศรีวิชัยวิทยา. การค้นคว้าอิสระปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา ภาควิชา
เทคโนโลยีการศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- วาสนา วงษ์สังข์. (2552). ผลของการเรียนด้วยบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนร่วมกับวิธีการเรียนแบบร่วมมือ
เรื่อง จำนวนจริง วิชาคณิตศาสตร์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนปริตารามวิทยาคม.
การค้นคว้าอิสระปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา ภาควิชาเทคโนโลยี
การศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- วิไลพร ธนสุวรรณ. (2536). เทคนิคการสอนการเขียนภาษาอังกฤษในระดับมัธยมศึกษา. เอกสารการสอน
กระบวนการวิชา 058457. เชียงใหม่: คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- วุฒิชัย ประสานสอย. (2546). บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน: นวัตกรรมเพื่อการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ:
วี.เจ.พรินต์.
- สมหวัง พิธิยานุวัฒน์. (2532). ผู้การศึกษายุคใหม่. วารสารครูศาสตร์.
- สุนันทา แก้วพันธ์ช่วง. (2550). การพัฒนาความสามารถด้านการพูดภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา
ปีที่ 6 โดยใช้กิจกรรมทางภาษาเพื่อการสื่อสาร. โรงเรียนเซนต์โยเซฟวิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
เลย เขต 2.
- สุภาณี สนธิรัตน์, และคณะ. (2541). จิตวิทยาทั่วไป. พิมพ์ครั้งที่ 6. กรุงเทพฯ: ภาควิชาจิตวิทยา คณะมนุษยศาสตร์
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- สุภัทรา อักษรานุเคราะห์. (2532). การสอนทักษะภาษาอังกฤษ. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุมารินทร์ ถิระเวช. (2553). การพัฒนาบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน (CAI) เรื่อง ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับ
คอมพิวเตอร์. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย สถาบันสันติราษฎร์ บริหารธุรกิจโนพระอุปถัมภ์.

- อชิรกาญจน์ ดอกไม้. (2557). ผลการใช้บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนร่วมกับผังความคิด วิชาวิทยาศาสตร์ เรื่อง ร่างกายของเรา ที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนอนุบาลสมเด็จพระวันรัต. นครปฐม: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย ศิลปากร.
- อรญา บำรุงกิจ. (2558). กลวิธีการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย. หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร. ชลบุรี: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา.
- อรรณพ วิริยะสังข์. (2549). การพัฒนาบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน เรื่อง คำศัพท์ภาษาอังกฤษ เกี่ยวกับ คำนามสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดปากบ่อ (เหลียงราษฎร์บำรุง) อำเภอ เมืองสมุทรสาคร จังหวัดสมุทรสาคร. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- อัจฉรา วงศ์โสธร. (2538). การทดลองและประเมินผลการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ฮาฮีละ ดีนามอ. (2553). การศึกษาความสามารถในการฟัง-พูดภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยวิธีการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารตามแนวคิดของ คีธ จอห์นสัน. สงขลา: หลักสูตรการศึกษา มหามบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน. มหาวิทยาลัยทักษิณ.
- Anastasai, Anne. (1986). Psychological Testing. 5th ed., New York: Macmillian Co.
- Bloom, Benjamin S. (1976). Human Characteristics and School Learning. New York: McGraw-Hill Book Company.
- Good, Carter V. (1973). Dictionary of Education. New York: McGraw-Hill.
- Hannifin, M. J.; & Peck, K. L. (1988). The Design, Development, and Evaluation of Instructional Software. NY, NY: Mccmillan.
- Harmer, Semy. (1983). The Practice of English Language Teaching. 6th ed., New York: Longman.
- Hogg, Michael A. (1998). Social Psychology: Structure and Function of Attitudes. United Kingdom: Mathematical Composition Setters Ltd.
- Johnson, K. (1982). Communicative Syllabus Design and Methodology. Oxford: Pergamon Press.
- Klein Wolfgang. (1990). Second Language Acquisition. London: Cambridge University.
- Krashen, Stephen D.; & Tracy, D. Terrel. (1995). The Natural Approach Language Acquisition in Classroom. London: Prentice-Hall Europe.
- Morrow, K. (1981). Principle of Communicative and Methodology in Communication in the Classroom, Applications and Methods for Communicative Approach. London: Longman.
- Press.Krashen, S. D. (1982). Principles and Practice in Second Language Acquisition. Oxford: Oxford University Press.
- Scott, R. (1981). Speaking in Communication in the Classroom. Longman Group UK Ltd.

- Yang Dan. (2553). การพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาจีนขั้นพื้นฐาน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4. ปรินซ์นิพนธ์ปรินซ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน. ชลบุรี: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา.
- Yang, Li. (2007). Planning for Ethnic Tourism: Case Studies from Xishuangbanna, Yunnan, China. Ontario, Canada: University of Waterloo.

NBUE004: การศึกษาทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ เรื่อง แรงและการเคลื่อนที่ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จากการจัดการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกทักษะ

จิรัชยา วิชัยศรี¹ ดร.อุทัยวรรณ สายพัฒนะ²

¹ นักศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ

² อาจารย์ประจำหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ เรื่อง แรงและการเคลื่อนที่ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ระหว่างก่อนและหลังเรียน จากการจัดการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกทักษะ กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนโรงเรียนธรรมศาสตร์คลองหลวงวิทยาคม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 49 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกทักษะ เรื่อง แรงและการเคลื่อนที่ จำนวน 4 แผน แบบฝึกทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ เรื่อง แรงและการเคลื่อนที่ จำนวน 4 ชุด และแบบประเมินทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ เรื่อง แรงและการเคลื่อนที่ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และ t-test for Dependent Samples

ผลการวิจัย พบว่า ทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ เรื่อง แรงและการเคลื่อนที่ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนธรรมศาสตร์คลองหลวงวิทยาคม จากการจัดการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกทักษะ พบว่า นักเรียนมีทักษะด้านการใช้ตัวเลข(การคำนวณ) ผ่านเกณฑ์ระดับดีขึ้นไป ร้อยละ 100 ส่วนทักษะด้านการทดลอง ผ่านเกณฑ์ระดับดีขึ้นไป ร้อยละ 95.92 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ และทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ เรื่อง แรงและการเคลื่อนที่ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ภายหลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกทักษะ สูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ: ทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์

Abstract

The purpose of this research were to study and compare Science Process Skill about “Force and Motion” of secondary school grade 7 students, between before and after learning by using Skill Training Exercises. The Sample group were 49 students from secondary school grade 7 students, Thammasatklongluangwithayakhom School. Research instruments used in this study were 4 instruction plans about “Force and Motion” by using Skill Training Exercises, 4 skill training exercises of science Process Skill about “Force and Motion” and an evaluation form for Science Process Skills. The statistics for analyzing data were percentage, mean, standard deviation and t-test for Dependent Samples.

The results of this research were Science Process Skill about “Force and Motion” for secondary school grade 7 students, Thammasatklongluangwithayakhom School by using Skill Training Exercise as Using numbers skill, 100% of students were higher than good rate and Experimenting skill, 95.92% of

students were higher than good rate. After learning by using Skill Training Exercise, Science Process Skill about “Force and Motion” of secondary school grade 7 students, were higher than before learning by using Skill Training Exercise at the .05 level of significance.

Keyword: Science Process Skill

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

วิทยาศาสตร์เป็นวัฒนธรรมของโลกสมัยใหม่ซึ่งเป็นสังคมแห่งความรู้ มีบทบาทสำคัญในสังคมโลกปัจจุบัน และอนาคตและมีความสำคัญยิ่งต่อการพัฒนาประเทศทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคมและอุตสาหกรรม ในปัจจุบันความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีเป็นไปอย่างกว้างขวางและรวดเร็ว อีกทั้งยังเป็นเครื่องมือที่ช่วยยกระดับมาตรฐานความเป็นอยู่ของประชาชนให้สูงขึ้น วิทยาศาสตร์ยังช่วยเพิ่มขีดความสามารถในการพัฒนาเศรษฐกิจ สามารถแข่งขันกับนานาประเทศและดำเนินชีวิตอยู่ร่วมกันในสังคมโลกได้อย่างมีความสุขการที่จะสร้างความเข้มแข็งทางด้านวิทยาศาสตร์นั้น องค์ประกอบที่สำคัญประการหนึ่งคือการจัดการศึกษาเพื่อเตรียมคนให้อยู่ในสังคมวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี เป็นทั้งผู้ผลิตและผู้บริโภคที่มีประสิทธิภาพ (กระทรวงศึกษาธิการ. 2551: 92; สสวท. 2546: 1)

ในการจัดการเรียนการสอน กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ ครูผู้สอนจำนวนมากยังใช้วิธีการสอนแบบยัดผู้สอนเป็นศูนย์กลาง โดยใช้วิธีการสอนแบบบรรยาย มุ่งเน้นสอนเนื้อหาส่งเสริมการท่องจำ มากกว่ามุ่งให้นักเรียนแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง ทำให้นักเรียนคิดไม่เป็นขาดความเข้าใจในการเรียนรู้ โดยใช้ทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ ไม่ได้ลงมือปฏิบัติจริง ในขณะที่ความรู้ทางวิทยาศาสตร์ได้มีการขยายตัวเพิ่มขึ้นมากมาย อันมีผลจากการวิจัยและทดลอง ทำให้นักเรียนส่วนใหญ่มีความรู้สึกว่าการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ ไม่สัมพันธ์กับชีวิตจริง การจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์จะต้องสอดคล้องกับสภาพจริงในชีวิตและคำนึงถึงนักเรียนที่มีความสนใจและความถนัดที่แตกต่างกัน (สสวท. 2546: 3) และไม่ควรเน้นแต่เพียงให้รู้เนื้อหาสาระเท่านั้น แต่ต้องคำนึงถึงความสำคัญของทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ นักเรียนต้องมีความตระหนักอยู่เสมอว่าเนื้อหาวิชาวิทยาศาสตร์มีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลาและนักเรียนมีความเชื่อว่ากระบวนการแสวงหาความรู้ทางวิทยาศาสตร์นั้นสามารถนำไปศึกษาหาความรู้ใหม่ๆ ได้ (วิชัย ต้นศิริ. 2542: 5; พันธุ์ ทองชุมนุ. 2547: 21) วิธีสอนที่สำคัญที่สุดในการจัดการเรียนรู้ปัจจุบันคือ การใช้ทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ความรู้ในชั้นเรียน การจัดการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกทักษะ เป็นรูปแบบหนึ่งของการจัดการเรียนรู้ที่นำมาใช้ได้ผลในวิชาวิทยาศาสตร์ (ประมวณ ศิริผั่นแก้ว. 2546) หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ในส่วนของกลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ก็ยังคงเน้นการจัดการเรียนการสอนตามแนวทางการจัดการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกทักษะ ดังจะเห็นได้จากมาตรฐานหลักสูตรด้านกระบวนการเรียนรู้ และสาระการเรียนรู้เกี่ยวกับธรรมชาติของวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีที่ใช้กระบวนการทางวิทยาศาสตร์

การที่จะศึกษาทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ เรื่อง แรงและการเคลื่อนที่ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จากการจัดการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกทักษะ เพื่อพัฒนาทักษะการใช้ตัวเลข (การคำนวณ) และทักษะการทดลองของนักเรียนและเป็นทางเลือกหนึ่งสำหรับครูวิทยาศาสตร์ในการจัดการเรียนรู้ที่มีความหลากหลายได้อย่างมีประสิทธิภาพ

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัย นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2560 โรงเรียนธรรมศาสตร์คลองหลวงวิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 จำนวน 2 ห้องเรียน จำนวนนักเรียน 84 คน ซึ่งนักเรียนทั้ง 2 ห้อง มีคุณลักษณะในด้านความรู้ ความสามารถทางการเรียนเท่าเทียมกัน

2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2560 โรงเรียนธรรมศาสตร์คลองหลวงวิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 จำนวน 1 ห้องเรียน จำนวนนักเรียน 49 คน ได้มาจากการสุ่มตัวอย่างแบบกลุ่ม (Cluster Sampling) โดยใช้ห้องเรียนเป็นหน่วยของการสุ่ม

3. ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

3.1 ตัวแปรอิสระ คือ การจัดการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกทักษะ

3.2 ตัวแปรตาม คือ ทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ ซึ่งมุ่งศึกษา 2 ทักษะ ได้แก่ 1) ทักษะการใช้ตัวเลข (การคำนวณ) 2) ทักษะการทดลอง

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ แบ่งออกเป็น 3 ชนิด ได้แก่

1. แผนการจัดการเรียนรู้วิชาวิทยาศาสตร์ เรื่อง แรงและการเคลื่อนที่ จำนวน 4 แผน ได้ค่าเฉลี่ยความเหมาะสมเท่ากับ 4.17 ได้ผลจากการประเมินของผู้เชี่ยวชาญ ซึ่งถือว่าแผนการจัดการเรียนรู้มีความเหมาะสมระดับมาก

2. แบบฝึกทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์เรื่อง แรงและการเคลื่อนที่จำนวน 4 ชุด ได้ค่าเฉลี่ยความเหมาะสมเท่ากับ 4.10 ได้ผลจากการประเมินของผู้เชี่ยวชาญ ซึ่งถือว่ามีความเหมาะสมในระดับมาก

3. แบบประเมินทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์เรื่อง แรงและการเคลื่อนที่ได้ข้อคำถามที่มีค่า IOC ตามเกณฑ์เท่ากับ 1.00 ได้ผลจากการประเมินของผู้เชี่ยวชาญ

ขั้นตอนดำเนินการวิจัย

ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยตามขั้นตอน ดังนี้

1. ผู้วิจัยชี้แจงรายละเอียดและทำความเข้าใจกับนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 49 คน เกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกทักษะ

2. ประเมินทักษะก่อนเรียนโดยใช้แบบประเมินทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์กับกลุ่มตัวอย่าง

3. ดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ เรื่อง แรงและการเคลื่อนที่ กำหนดไว้จำนวน 4 แผน โดยแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 ใช้เวลา 3 คาบ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2 ใช้เวลา 3 คาบ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3 ใช้เวลา 3 คาบ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 4 ใช้เวลา 3 คาบ

4. เมื่อสิ้นสุดการจัดการเรียนรู้ตามกำหนดแล้ว จึงทำการประเมินทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์หลังเรียน (Post-test) โดยใช้แบบประเมินทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์

5. ตรวจสอบคะแนนโดยใช้แบบประเมินทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์และนำเสนอคะแนนผลการประเมินทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ไปวิเคราะห์ค่าทางสถิติ

ผลการศึกษา

1. กระบวนการจัดการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกทักษะ เรื่อง แรงและการเคลื่อนที่ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จากการจัดการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกทักษะ พบว่า นักเรียนมีทักษะด้านการใช้ตัวเลข (การคำนวณ) ผ่านเกณฑ์

ระดับดีขึ้นไปร้อยละ 100 ส่วนทักษะด้านการทดลองผ่านเกณฑ์ระดับดีขึ้นไปร้อยละ 95.92 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

2. ทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ทางการใช้ตัวเลข (คำนวณ) และทางการทดลอง เรื่อง แรงและการเคลื่อนที่ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ภายหลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกทักษะสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ข้อที่ 1 ทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ทางการใช้ตัวเลข (การคำนวณ) และทางการทดลอง เรื่อง แรงและการเคลื่อนที่ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จากการจัดการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกทักษะ พบว่า นักเรียนมีทักษะทางการใช้ตัวเลข (การคำนวณ) ผ่านเกณฑ์ระดับดีขึ้นไปร้อยละ 100 ส่วนทักษะด้านการทดลองผ่านเกณฑ์ระดับดีขึ้นไปร้อยละ 95.92 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ปรากฏดังตาราง 1 และตาราง 2 ตามลำดับ

ตาราง 1 จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการประเมินทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ เรื่อง แรงและการเคลื่อนที่ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จากการจัดการเรียนรู้โดยใช้ทักษะทางการใช้ตัวเลข (คำนวณ)

คะแนน	เกณฑ์	ระดับ	จำนวน (คน)	ร้อยละ	$\bar{X}$	S.D.
18-20	80-100	ดีมาก	8	16.33	18.00	0.50
14-17	70-79	ดี	41	83.67	16.10	0.88
10-13	61-69	พอใช้	-	-	-	-
0-9	0-60	ควรปรับปรุง	-	-	-	-
รวม			49	100		

จากตาราง 1 พบว่า การประเมินทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ นักเรียนที่ได้คะแนนระหว่าง 18-20 คะแนน อยู่ในเกณฑ์ 80-100 ซึ่งอยู่ในระดับดีมาก มีจำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 16.33 ค่าเฉลี่ย 18.00 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.50 และมีนักเรียนที่ได้คะแนนระหว่าง 14-17 คะแนน อยู่ในเกณฑ์ 70-79 ซึ่งอยู่ในระดับดี มีจำนวน 41 คน คิดเป็นร้อยละ 83.67 ค่าเฉลี่ย 16.10 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.88

ตาราง 2 จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการประเมินทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ เรื่อง แรงและการเคลื่อนที่ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จากการจัดการเรียนรู้โดยใช้ทักษะด้านการทดลอง

คะแนน	เกณฑ์	ระดับ	จำนวน (คน)	ร้อยละ	$\bar{X}$	S.D.
18-20	80-100	ดีมาก	7	14.29	18.29	0.45
14-17	70-79	ดี	40	81.63	16.05	0.80
10-13	61-69	พอใช้	2	4.08	12.50	0.50
0-9	0-60	ควรปรับปรุง	-	-	-	-
รวม			49	100		

จากตาราง 2 พบว่า การประเมินทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ นักเรียนที่ได้คะแนนระหว่าง 18-20 คะแนน อยู่ในเกณฑ์ 80-100 ซึ่งอยู่ในระดับดีมาก มีจำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 14.29 ค่าเฉลี่ย 18.29 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.45 นักเรียนที่ได้คะแนนระหว่าง 14-17 คะแนน อยู่ในเกณฑ์ 70-79 ซึ่งอยู่ในระดับดี มีจำนวน 40 คน คิดเป็นร้อยละ 81.63 ค่าเฉลี่ย 16.05 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.80 และมีนักเรียนที่ได้คะแนนระหว่าง 10-13 คะแนน อยู่ในเกณฑ์ 61-69 ซึ่งอยู่ในระดับพอใช้ มีจำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 4.08 ค่าเฉลี่ย 12.50 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.50

ข้อที่ 2 ทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ทางด้านการใช้ตัวเลข(คำนวณ)และทางด้านการทดลอง เรื่อง แรงและการเคลื่อนที่ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ภายหลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกทักษะสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ปรากฏดังตาราง 3

ตาราง 3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเปรียบเทียบการประเมินทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ เรื่อง แรงและการเคลื่อนที่ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จากการจัดการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกทักษะ

การทดสอบ	คะแนนต่ำสุด	คะแนนสูงสุด	$\bar{X}$	S.D.	t	Sig
ก่อนเรียน	13	24	19.61	2.33	38.03	.00
หลังเรียน	31	39	34.82	1.79		

จากตาราง 3 พบว่า นักเรียนมีทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ จากการจัดการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกทักษะก่อนเรียนมีคะแนนต่ำสุด 13 คะแนน คะแนนสูงสุด 24 คะแนน ค่าเฉลี่ย 19.61 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 2.33 ส่วนทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ จากการจัดการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกทักษะหลังเรียนมีคะแนนต่ำสุด 31 คะแนน คะแนนสูงสุด 39 คะแนน ค่าเฉลี่ย 34.82 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 1.79 ทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ เรื่อง แรงและการเคลื่อนที่ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จากการจัดการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกทักษะหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($t = 38.03$)

อภิปรายผล

จากการศึกษาทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์เรื่อง แรงและการเคลื่อนที่ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ภายหลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกทักษะ มีคะแนนสูงกว่าก่อนการจัดการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกทักษะ ผลการวิจัยอภิปรายผลดังนี้

1. กระบวนการจัดการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกทักษะ เรื่อง แรงและการเคลื่อนที่ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ภายหลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกทักษะ พบว่า นักเรียนมีทักษะด้านการใช้ตัวเลข (การคำนวณ) ผ่านเกณฑ์ระดับดีขึ้นไปร้อยละ 100 ส่วนทักษะด้านการทดลองผ่านเกณฑ์ระดับดีขึ้นไปร้อยละ 95.92 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ (ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 80) ทั้งนี้อาจเป็นเพราะแบบฝึกทักษะที่สร้างขึ้นใช้ภาษาที่เข้าใจง่าย ใช้คำถามที่มีความหมาย จัดกิจกรรมเพื่อกระตุ้นความอยากรู้อยากเห็นค้นหาคำตอบในประเด็นที่กำหนดส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ตั้งสมมติฐาน ให้ผู้เรียนได้แสดงบทบาทในการแสวงหาความรู้ มีความรับผิดชอบต่อการเรียนรู้ของตนเอง กระตุ้นการเรียนรู้ตลอดเวลา ซึ่งผู้เรียนได้เรียนรู้จากการปฏิบัติงานเป็นกลุ่ม มีอิสระในการแสดงความคิดเห็นทำให้นักเรียน รู้จักคิด รู้จักค้นคว้าด้วยตนเอง และรู้จักที่จะแสวงหาข้อมูลจากแหล่งการเรียนรู้อื่นๆ รวมทั้งยังสามารถคิดและตัดสินใจในการแก้ปัญหา ประยุกต์ใช้องค์ความรู้ได้อย่างเหมาะสมซึ่งแบบฝึกทักษะนี้ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนเนื้อหาสาระและสื่อการสอนต่างๆ จัดเนื้อหาโดยยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง มีปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียนซึ่งเป็นการฝึกทักษะและทำให้นักเรียนใช้กระบวนการทางวิทยาศาสตร์สูงขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับ ภพ เลหาไพบูลย์ (2552: 14) กล่าวเกี่ยวกับทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ไว้ว่าเป็นพฤติกรรมที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัติและฝึกฝนความคิดอย่างมีระบบ ซึ่งยังสอดคล้องกับ วรณทิพา รอดแรงคำ (2544: 1) ที่กล่าวถึงทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ ว่าเป็นความสามารถในการใช้กระบวนการต่างๆ ได้แก่ การสังเกต การวัด การจำแนกประเภท การหาความสัมพันธ์ระหว่างสเปกกับเวลา การใช้ตัวเลข การจัดกระทำและสื่อความหมายข้อมูล การลงความคิดเห็น การพยากรณ์ การตั้งสมมติฐาน การกำหนดนิยามเชิงปฏิบัติการ การกำหนดและควบคุมตัวแปรการทดลอง และตีความหมายข้อมูล และลงข้อสรุปอย่างคล่องแคล่วถูกต้องและแม่นยำ

2. ทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ทางด้านการใช้ตัวเลข (คำนวณ) และการทดลอง เรื่อง แรงและการเคลื่อนที่ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ภายหลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกทักษะ สูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ การจัดการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกทักษะทางด้านการใช้ตัวเลข (คำนวณ) ช่วยส่งเสริมทักษะพื้นฐานให้สูงขึ้นได้ เนื่องจากเนื้อหามุ่งเน้นส่งเสริมทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ ให้มีความเหมาะสม สามารถนำไปใช้จัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่สนองการคิด การแก้ปัญหาด้วยตนเอง อีกทั้งยังสามารถช่วยฝึกทักษะการทำงานเป็นกลุ่ม ทำให้นักเรียนได้พัฒนาความสามารถทางด้านการบอกตำแหน่งการจำแนกการบอกเหตุผลการนับจำนวนของวัตถุและการนำตัวเลขที่แสดงจำนวนที่นับได้มาคิดคำนวณโดยการบวกลบคูณหารหรือการหาค่าเฉลี่ย ส่วนทักษะทางด้านการทดลอง นักเรียนจะเกิดการเรียนรู้ได้ดีมีโอกาสตัดสินใจเลือกศึกษาสิ่งที่สนใจตรงกันวางแผนการทำงานร่วมกันแก้ปัญหาด้วยความเห็นชอบของทุกคนภายใต้คำแนะนำของครูและเป็นกันเอง มีความสามารถในการเชื่อมโยงการเรียนรู้กับกระบวนการแสวงหาคำตอบ เมื่อนักเรียนได้ลงมือศึกษาค้นคว้าและทดลองทำด้วยตนเองโดยตลอดนอกจากนี้การจัดการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกทักษะสามารถฝึกให้นักเรียนมีความรู้ความชำนาญและมีความมั่นใจในการนำเอาวิธีการทางวิทยาศาสตร์ไปใช้ในการแก้ปัญหาหรือค้นคว้าหาความรู้ต่างๆ ด้วยตนเองแล้วยังช่วยกระตุ้นส่งเสริมให้นักเรียนมีความสนใจในวิทยาศาสตร์เห็นประโยชน์เห็นคุณค่าต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตนักเรียนต้องหาวิธีการที่จะนำไปใช้ในการแก้ปัญหาลงมือปฏิบัติจริงและเมื่อปฏิบัติได้สำเร็จแล้วก็จะเกิด

ความรู้สึกที่ดีซึ่งเป็นไปตามกฎแห่งการฝึกหัด (Law of Exercise) ของธอร์นไคค์ (ทิสนา แชมมณี. 2552: 51; อ้างอิงจาก ธอร์นไคค์) กล่าวว่าสิ่งใดก็ตามที่มีการฝึกหัดหรือกระทำหลายครั้งย่อมจะทำให้ผู้ฝึกมีความคล่องมือมีความสามารถทำได้ดีในทางตรงกันข้ามสิ่งใดที่ไม่ได้รับการฝึกหัดหรือทอดทิ้งไปนานย่อมทำได้ไม่ดี และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ พิสมร เทพารักษ์ (2547: 44) พบว่าทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 หลังการเรียนรู้โดยใช้ชุดกิจกรรมเพื่อพัฒนากระบวนการทางวิทยาศาสตร์สูงกว่าก่อนใช้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นอกจากนี้ผลงานการวิจัยของ อรัญญา ประสารกลาง (2548: 73) พบว่าคะแนนทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์และคะแนนความสามารถเชิงวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 หลังการสอนโดยใช้วิธีทดลองสูงกว่าก่อนสอนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยครั้งนี้

การนำผลวิจัยไปใช้ประโยชน์

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปประยุกต์ใช้

ครูผู้สอนควรนำแบบฝึกทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์เสนอต่อผู้บริหาร

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาผลของการจัดการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกทักษะ กับนักเรียนในระดับชั้นอื่นและในเนื้อหาอื่นๆ
2. ควรศึกษาเกี่ยวกับผลของการใช้แบบฝึกทักษะวิทยาศาสตร์กับตัวแปรอื่นๆ เช่น ความคิดสร้างสรรค์ทางวิทยาศาสตร์ หรือการแก้ปัญหาทางวิทยาศาสตร์ เป็นต้น

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ พุทธศักราช 2551. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- ทิสนา แชมมณี. (2552). ศาสตร์การสอน: องค์ความรู้เพื่อการจัดการกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ. พิมพ์ครั้งที่ 10. กรุงเทพฯ: ด่านสุทธาการพิมพ์.
- ประมวล ศิริพันธ์แก้ว. (2546). การจัดการเรียนการสอนที่ยึดแนวทางการสืบเสาะหาความรู้. สืบค้นเมื่อ 27 เมษายน 2553.
- พันธ์ ทองชุมนุม. (2547). การสอนวิทยาศาสตร์ระดับประถมศึกษา. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- พิสมร เทพารักษ์. (2547). ผลการใช้ชุดกิจกรรมเพื่อพัฒนาทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษานนทบุรี เขต 1. ปรินญาณพนธ์ปริญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชาหลักสูตรและการสอนสาขาวิชาศึกษาศาสตร์. มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- ภพ เลหาไพบูลย์. (2552). แนวการสอนวิทยาศาสตร์. พิมพ์ครั้งที่ 8. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- วรรณทิพา รอดแรงคำ. (2544). การสอนวิทยาศาสตร์ที่เน้นทักษะกระบวนการ. กรุงเทพฯ: เดอะมาสเตอร์กรุ๊ป แมเนจเม้นท์.
- วิชัย ต้นศิริ. (2542). การเรียนการสอนวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ ในยุคสมัยใหม่. สสวท. 27(106): 3-5.

สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี. (2546). การจัดสาระการเรียนรู้กลุ่มวิทยาศาสตร์ หลักสูตร
การศึกษาขั้นพื้นฐาน. กรุงเทพฯ: สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี.

อรัญญา ประสารกลาง. (2548). ผลการสอนโดยวิธีการทดลองที่มีต่อทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์และ
ความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษา
มหาบัณฑิต แขนงวิชาหลักสูตรและการสอนสาขาวิชาศึกษาศาสตร์. มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

NBUE005: การสร้างบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน เรื่อง ส่วนประกอบคอมพิวเตอร์ สำหรับนักเรียนประถมศึกษาปีที่ 2

สุทธิพงษ์ เผื่อนอารีย์¹ ดร.เบญจรัตน์ ราชฉวาง²

¹ นักศึกษานักศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ

² อาจารย์ประจำหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ

บทคัดย่อ

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อสร้างบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน เรื่อง ส่วนประกอบคอมพิวเตอร์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ตามเกณฑ์ 80/80 2) เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 จากการเรียนบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนกับก่อนเรียน กลุ่มตัวอย่างคือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนวัดคลองโคน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสงคราม ในภาคเรียนที่ 2 ประจำปีการศึกษา 2560 จำนวน 12 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน แผนการจัดการเรียนรู้ แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และแบบประเมินผลงาน วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ สถิติที่ใช้ ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ทดสอบสมมติฐาน โดยใช้สถิติที่ไม่ใช้พารามิเตอร์ (Non Parametric) ด้วยวิธี Wilcoxon Signed-Ranks Test

ผลการวิจัย พบว่า

1. ประสิทธิภาพของบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน เรื่องส่วนประกอบคอมพิวเตอร์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 มีประสิทธิภาพเท่ากับ 80.00/84.72 เป็นไปตามเกณฑ์ 80/80 ที่กำหนดไว้
2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนที่เรียนด้วยบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน เรื่อง ส่วนประกอบคอมพิวเตอร์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 หลังการเรียนสูงกว่าก่อนการเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ: บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน, ส่วนประกอบคอมพิวเตอร์, ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2

Abstract

The objectives of this study were 1) to creating of computer assisted instruction lesson on 'The Parts of Computer' for pratomsuksa two students. Criteria of 80/80. 2) to compare the students' learning achievements of pratomsuksa two students through computer assisted instruction lesson in pre-test. The sample of this study were 12 students second grade from Wat Klong kon School in the Basic Educational School Under Office of Sumutsongkram in second semester in the academic year of 2017. The instruments were computer assisted instruction lesson, the students' lesson plans, the students' learning achievement test and the students' assessment form. The data were analyzed by percentage, means and standard deviation. The statistical hypothesis testing was analyzed by Non Parametric of Wilcoxon Signed-Ranks Test.

The results of this study were found as follows:

1. The efficiency of computer assisted instruction lesson on 'The Parts of Computer' for pratomsuksa two students was at 80.00/84.72. There was higher than the standard criteria of 80/80 based on the assumption.

2. The students' learning achievement through computer assisted instruction lesson on 'The Parts of Computer' for pratomsuksa two students, post-test score was higher at the statistically significance level.05.

Keywords: The Creating of Computer Assisted Instruction, The Parts of Computer, Pratomsuksa Two Students

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี เป็นกลุ่มสาระที่มุ่งเน้นการพัฒนาผู้เรียนแบบองค์รวม เพื่อให้มีความรู้ความสามารถ มีทักษะในการทำงาน เห็นแนวทางในการประกอบอาชีพและการศึกษาต่อได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยมีสาระสำคัญ ดังนี้ 1) การดำรงชีวิตและครอบครัว เป็นสาระเกี่ยวกับการทำงานในชีวิตประจำวัน ช่วยเหลือตนเอง ครอบครัวและสังคมได้ในสภาพเศรษฐกิจที่พอเพียง เน้นการปฏิบัติจริงจนเกิดความมั่นใจและภูมิใจในผลสำเร็จของงานที่ปฏิบัติ เพื่อให้ค้นพบความสามารถ ความถนัดและความสนใจของตนเอง 2) การออกแบบและเทคโนโลยี เป็นสาระการเรียนรู้เกี่ยวกับการพัฒนาความสามารถของมนุษย์อย่างสร้างสรรค์ โดยนำเอาความรู้มาใช้ควบคู่กับกระบวนการทางเทคโนโลยีเพื่อสร้างสิ่งของหรือเครื่องใช้ วิธีการหรือเพิ่มประสิทธิภาพในการดำรงชีวิต 3) เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร เป็นสาระเกี่ยวกับกระบวนการเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการติดต่อสื่อสาร การค้นหาข้อมูล การใช้ข้อมูลและสารสนเทศ การแก้ปัญหาหรือการสร้างงาน คุณค่าและผลกระทบของเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร 4) การอาชีพ เป็นสาระที่เกี่ยวข้องกับทักษะที่จำเป็นต่ออาชีพเล็งเห็นความสำคัญของคุณธรรม จริยธรรมและเจตคติที่ดีต่ออาชีพ ใช้เทคโนโลยีได้อย่างเหมาะสม เห็นคุณค่าของอาชีพสุจริตและเห็นแนวทางในการประกอบอาชีพ (กระทรวงศึกษาธิการ. 2551: 1)

เมื่อคอมพิวเตอร์ถูกนำมาใช้ในวงการการศึกษาในด้านการบริหารและงานธุรการทั่วไปแล้วนอกจากนี้ยังมีการนำเอาคอมพิวเตอร์มาใช้ในการเรียนการสอนหรือเรียกว่าคอมพิวเตอร์ช่วยสอน เป็นการนำเอาคอมพิวเตอร์มาใช้เป็นเครื่องมือในการเรียนการสอน โดยที่เนื้อหาวิชา แบบฝึกหัดและแบบทดสอบจะถูกพัฒนาขึ้นในรูปแบบของโปรแกรมคอมพิวเตอร์ มีลักษณะสำคัญทางเทคโนโลยี คอมพิวเตอร์ช่วยสอน ผู้เรียนสามารถเรียนจากคอมพิวเตอร์ซึ่งในแต่ละบทเรียนจะนำเสนอเนื้อหาทั้งในรูปแบบของตัวหนังสือ ภาพกราฟิก ภาพเคลื่อนไหว ตลอดจนคำถาม คำตอบ การตรวจคำตอบและแสดงผลการเรียนในรูปแบบของข้อมูลย้อนกลับ (Feedback) ให้แก่ผู้เรียนได้รับรู้อีกด้วย ลักษณะที่สำคัญของคอมพิวเตอร์ช่วยสอน เป็นสื่อการศึกษาประเภทมัลติมีเดียมีคุณลักษณะที่เป็นองค์ประกอบสำคัญของบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน การจะพิจารณาว่าสื่อการศึกษาทางคอมพิวเตอร์ ที่มีการผลิตออกมาซึ่งส่วนใหญ่จะอยู่ในรูปของมัลติมีเดีย นั้นเป็นสื่อคอมพิวเตอร์ช่วยสอนหรือไม่ จะต้องพิจารณาถึงคุณลักษณะที่เป็นองค์ประกอบสำคัญของบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน ถ้าผู้สอนไม่สามารถแยกแยะเรื่องความแตกต่างระหว่างบุคคลของผู้เรียนได้ ก็ไม่สามารถทำให้การเรียนการสอนบรรลุผลสำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพได้ ดังนั้นการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนจึงต้องคำนึงถึงความ

แตกต่างระหว่างบุคคล จากทฤษฎีของสกินเนอร์ได้พูดถึงความแตกต่างทางด้านสติปัญญาของแต่ละบุคคล ว่าระดับสติปัญญาของบุคคลมีความแตกต่างกันออกไปโดยขึ้นอยู่กับกิจกรรมทางสมองที่ทำให้บุคคลเกิดการเรียนรู้ในระดับที่ต่างกัน สาเหตุที่ทำให้ระดับสติปัญญาแตกต่างกันออกไปนั้นมาจากปัจจัย 2 ประการ ได้แก่ 1) พันธุกรรม (Heredity) ที่ถูกถ่ายทอดมาจากบิดามารดาอันส่งผลต่อรูปลักษณ์หรือลักษณะภายนอก คือ รูปร่างหน้าตา บุคลิกภาพ และลักษณะภายใน คือ สติปัญญา ระดับความช้า-เร็วในการใช้กระบวนการทางสมอง 2) สภาพแวดล้อม (Environment) อันก่อให้เกิดการเรียนรู้ที่ส่งผลถึงพฤติกรรมของผู้เรียน ตลอดจนก่อให้เกิดความรู้สึกนึกคิดอันนำไปสู่กระบวนการพัฒนาการทางด้านสติปัญญาของผู้เรียนได้ ซึ่งจากทฤษฎีดังกล่าวสอดคล้องกับทฤษฎีการพัฒนาการทางด้านสติปัญญาของทิสนา แชมมณี (2550: 45-54) ได้กล่าวไว้ว่า การเรียนรู้ของเด็กเป็นไปตามพัฒนาการทางด้านสติปัญญา โดยที่สติปัญญาของเด็กที่แสดงออกมานั้นย่อมมีความแตกต่างกันออกไปตามความสามารถของแต่ละบุคคล ขึ้นอยู่กับสภาพแวดล้อมที่มีปฏิสัมพันธ์ต่อบุคคล ตลอดจนการพัฒนาสื่อการเรียนการสอนที่เหมาะสมในแต่ละกลุ่มผู้เรียน อันจะนำไปสู่กระบวนการพัฒนาทางด้านสติปัญญาของผู้เรียนที่มีระดับสติปัญญาที่มีความแตกต่างกัน

โรงเรียนวัดคลองโคน (2559: 110-111) ในการวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคอมพิวเตอร์ ปีการศึกษา 2559 ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนวัดคลองโคน นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ภาคความรู้ในการเรียนวิชาคอมพิวเตอร์ ประจำปีการศึกษา 2559 ของฝ่ายวิชาการโรงเรียนวัดคลองโคนได้ตั้งเกณฑ์มาตรฐานของวิชาดังกล่าวไว้ที่ร้อยละ 70 และจากผลการทดสอบปลายภาคเรียนที่ 1 และ 2 พบว่า คะแนนเฉลี่ยผลการเรียนวิชาคอมพิวเตอร์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 1 คะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 20.22 คะแนน ภาคเรียนที่ 2 คะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 19.78 คะแนน จากคะแนนเต็ม 30 คิดเป็นร้อยละ 67.40 และ 65.93 ตามลำดับ จากผลสัมฤทธิ์ดังกล่าวแสดงให้เห็นทราบว่าผลของคะแนนเฉลี่ยในภาคเรียนที่ 1 และ 2 ต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐานที่ตั้งไว้ นอกจากนี้ยังพบว่าผู้เรียนไม่สามารถแยกแยะส่วนประกอบและหน้าที่ของอุปกรณ์คอมพิวเตอร์ทั้ง 3 ส่วนจากกันได้อย่างถูกต้อง ชื่อเรียกของอุปกรณ์ต่างๆ จะเป็นชื่อภาษาอังกฤษ ผู้เรียนเป็นนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาไม่สามารถอ่านและออกเสียงชื่ออุปกรณ์ดังกล่าวได้อย่างถูกต้อง อุปกรณ์บางส่วนจะถูกติดตั้งอยู่ในตัวเครื่องคอมพิวเตอร์ ผู้เรียนไม่สามารถมองเห็นของจริงได้ จากสาเหตุดังกล่าวจึงทำให้ผู้เรียนเกิดความยากในการจดจำชื่อ สับสนในการบอกตำแหน่งการติดตั้งและหน้าที่การทำงานของอุปกรณ์แต่ละส่วนและยังมีสาเหตุมาจากประเด็นอื่นๆ อีก เช่น ระยะเวลาในการสอนมีเวลาจำกัด โดยนักเรียนจะใช้เวลาเรียนวิชาคอมพิวเตอร์สัปดาห์ละ 1 ชั่วโมง เมื่อมาเรียนในสัปดาห์ต่อไปอาจทำให้ผู้เรียนจำเนื้อหาเก่าของสัปดาห์ที่ผ่านมาไม่ได้ ทำให้ผู้เรียนไม่สามารถที่จะศึกษาได้อย่างต่อเนื่อง ดังนั้นผู้เรียนจึงต้องมีการศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมในเวลาว่าง

จากความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา ผลสัมฤทธิ์ภาคความรู้ในการเรียนวิชาคอมพิวเตอร์ แสดงให้เห็นทราบว่าผลของคะแนนเฉลี่ยในภาคเรียนที่ 1 และ 2 ต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐานที่ตั้งไว้ จึงได้มีการสร้างบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนสำหรับนักเรียน โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลรวมถึงระดับสติปัญญาและความสามารถทางการเรียนรู้ของผู้เรียนแต่ละกลุ่ม อันเป็นการส่งเสริมให้เด็กได้เรียนรู้ในเรื่องส่วนประกอบคอมพิวเตอร์และได้ความรู้ความเข้าใจในเรื่องส่วนประกอบคอมพิวเตอร์ เป็นการส่งเสริมให้เด็กได้มีความรู้เพิ่มขึ้น อันนำไปสู่การพัฒนาในระดับสติปัญญาและความรู้ความสามารถทางการเรียนรู้ของผู้เรียน ดังนั้นผู้วิจัยจึงเสนอหัวข้อสารนิพนธ์ เรื่อง การสร้างบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน เรื่อง ส่วนประกอบคอมพิวเตอร์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 เพื่อใช้เป็นสื่อสำหรับการเรียนการสอนวิชาคอมพิวเตอร์ ใช้เวลาสอน 16 ชั่วโมง จัดทำแผนการสอน 4 หน่วยการเรียนรู้ หน่วยที่ 1

โรงเรียนของฉัน จำนวน 3 ชั่วโมง หน่วยที่ 2 ฮาร์ดแวร์ จำนวน 4 ชั่วโมง หน่วยที่ 3 ซอฟต์แวร์ จำนวน 3 ชั่วโมง หน่วยที่ 4 ระบบปฏิบัติการวินโดวส์ จำนวน 6 ชั่วโมง และนำไปปรับใช้ในกลุ่มรายวิชาอื่นๆ ต่อไป

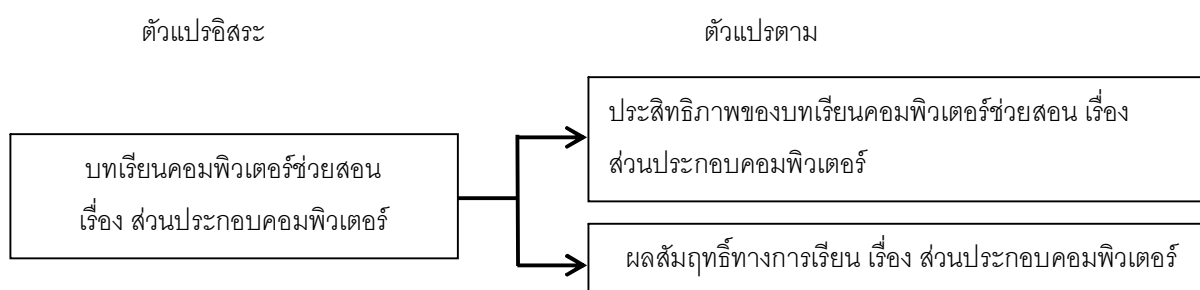
วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อสร้างบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน เรื่อง ส่วนประกอบคอมพิวเตอร์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ที่กำหนด 80/80
2. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของบทเรียนคอมพิวเตอร์ของผู้เรียนด้วยบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 เรื่อง ส่วนประกอบคอมพิวเตอร์ ระหว่างก่อนเรียน (Pretest) และหลังเรียน (Posttest)

สมมติฐานในการวิจัย

1. บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน เรื่อง ส่วนประกอบคอมพิวเตอร์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ 80/80
2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ที่เรียนด้วยบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน เรื่อง ส่วนประกอบคอมพิวเตอร์ ระหว่างหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

กรอบแนวคิด

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

นิยามศัพท์เฉพาะ

บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน หมายถึง สื่อการเรียนการสอนทางคอมพิวเตอร์เป็นบทเรียน CAI (Computer Assisted Instruction) ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นด้วยโปรแกรม Adobe Flash โดยรูปแบบของบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน สร้างโดยรูปแบบโครงสร้างมีลักษณะการทำงานเช่นเดียวกับบทเรียนสำเร็จรูปที่ได้รับจากการพัฒนามาจาก รูปแบบที่เป็นเอกสารมาปรากฏอยู่ในหน้าจอคอมพิวเตอร์ ซึ่งใช้ความสามารถของคอมพิวเตอร์ในการนำเสนอสื่อ ประสมอันได้แก่ ข้อความ ภาพนิ่ง กราฟิก แผนภูมิ กราฟ วิดีทัศน์ ภาพเคลื่อนไหวและเสียง เพื่อถ่ายทอดเนื้อหาบทเรียน โดยนำเสนอผ่านหน้าจอคอมพิวเตอร์ ซึ่งบทเรียนประกอบด้วย จุดประสงค์การเรียนรู้ เนื้อหาบทเรียน แบบทดสอบ ก่อนเรียนและหลังเรียน ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551

ประสิทธิภาพของบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน หมายถึง ความสามารถของบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนในการสร้างผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนให้บรรลุจุดประสงค์การเรียนรู้ตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ 80/80

80 ตัวแรก หมายถึง คะแนนเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละ 80 ที่ได้จากการทดสอบก่อนเรียน

80 ตัวหลัง หมายถึง คะแนนเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละ 80 ที่ได้จากการทดสอบหลังเรียน

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง ผลที่ได้จากการทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง ส่วนประกอบคอมพิวเตอร์ หลังจากการเรียนรู้ที่เกิดขึ้นภายหลังการใช้บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน เป็นการวัดผลด้านพุทธิพิสัย ซึ่งวัดได้จากคะแนนของแบบทดสอบ จำนวน 30 ข้อ รวม 30 คะแนน ซึ่งเป็นแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นโดยผ่านการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญ

วิธีดำเนินการวิจัย

ขอบเขตการศึกษา

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัย เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 2 ประจำปีการศึกษา 2560 โรงเรียนวัดคลองโคน จำนวนนักเรียน 12 คน

2. ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

2.1 ตัวแปรอิสระ (Independent Variable) ได้แก่ บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน เรื่อง ส่วนประกอบคอมพิวเตอร์

2.2 ตัวแปรตาม (Dependent Variable) ได้แก่

2.2.1 ประสิทธิภาพของบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน เรื่อง ส่วนประกอบคอมพิวเตอร์

2.2.2 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง ส่วนประกอบคอมพิวเตอร์

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยสร้างบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน เรื่อง ส่วนประกอบคอมพิวเตอร์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ได้แก่

1. บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน ผ่านการตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา และความเหมาะสมของบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน โดยผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด 5 คน

2. แผนการจัดการเรียนรู้ ผ่านการตรวจสอบความเที่ยงตรงของแผนการจัดการเรียนรู้ โดยพิจารณาความถูกต้อง เหมาะสม และประเมินแผนการจัดการเรียนรู้ตามแบบประเมินแผน ซึ่งมีลักษณะเป็นแบบมาตราประมาณค่า (Rating Scale) ตามวิธีของลิเคิร์ต (Likert) โดยกำหนดเกณฑ์การประเมินเป็น 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อยและน้อยที่สุด โดยผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด 5 คน

3. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ผ่านการตรวจพิจารณาความเหมาะสมโดยวัดค่าดัชนีความสอดคล้อง Index of Item-Objective Congruence (IOC) และทำการคำนวณค่าความยากง่าย ค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ และหาค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบทั้งฉบับโดยใช้วิธีการของ โลเวท (Lovett) โดยผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด 5 คน

4. แบบประเมินผลงานภาคปฏิบัติ ผ่านการตรวจพิจารณาความเหมาะสมโดยวัดค่าดัชนีความสอดคล้อง Index of Item-Objective Congruence (IOC) โดยผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด 5 คน

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. แบบแผนการวิจัย ใช้แบบกลุ่มเดียวสอบก่อนเรียนและหลังเรียน (One Group Pre-test Post-test Design) (ปรีชา เนาว์เย็นผล. 2540: 156)

ตาราง 1 แบบแผนการวิจัยแบบกลุ่มเดียวสอบก่อนเรียนและหลังเรียน

Pre-test	Treatment	Post-test
T_1	X	T_2

เมื่อ T_1 แทน การทดสอบก่อนเรียน

T_2 แทน การทดสอบหลังเรียน

X แทน การเรียนด้วยบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน เรื่อง ส่วนประกอบ คอมพิวเตอร์

2. ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย มีดังนี้

2.1 ดำเนินการทดสอบก่อนเรียน (Pre-test) กับนักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน เรื่อง ส่วนประกอบคอมพิวเตอร์ ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นและผ่านการตรวจสอบคุณภาพแล้ว จำนวน 30 ข้อ

2.2 ดำเนินการจัดการเรียนรู้ตามแผนการจัดการเรียนรู้ เรื่อง ส่วนประกอบคอมพิวเตอร์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 4 แผน จำนวน 16 ชั่วโมง โดยไม่นับรวมเวลาทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน ดำเนินการสอนในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2560

2.3 ดำเนินการทดสอบหลังเรียน (Post-test) กับนักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน เรื่อง ส่วนประกอบคอมพิวเตอร์ ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นและผ่านการตรวจสอบคุณภาพแล้ว จำนวน 30 ข้อ

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติพื้นฐาน

1.1 ร้อยละ (Percentage) (บุญชม ศรีสะอาด. 2553: 122)

$$\text{สูตร} \quad P = \frac{f}{N} \times 100$$

เมื่อ P แทน ร้อยละ

f แทน ความถี่ที่ต้องการแปลง

N แทน จำนวนความถี่ทั้งหมด

1.2 ค่าเฉลี่ย (Arithmetic Mean) (ลัดดาวัลย์ เพชรโรจน์; และคณะ. 2550: 26)

$$\text{สูตร} \quad \mu = \frac{\sum_{i=1}^N x_i}{N}$$

- เมื่อ μ แทน ค่าเฉลี่ยของประชากร
 X_i แทน คะแนนตัวที่ i
 i แทน ตัวที่ของคะแนนตั้งแต่ 1, 2, 3, ..., n
 N แทน จำนวนทั้งหมด

1.3 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) (ลัดดาวัลย์ เพชรโรจน์; และคณะ. 2550: 46)

$$\text{สูตร} \quad \sigma = \sqrt{\frac{\sum fx^2}{N} - \left[\frac{\sum fx}{N}\right]^2}$$

- เมื่อ σ แทน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของประชากร
 X แทน คะแนนแต่ละตัว
 f แทน ความถี่ของคะแนน
 N แทน จำนวนทั้งหมด
 Σ แทน ผลรวม

2. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์หาคุณภาพของเครื่องมือ

2.1 การหาค่าความเที่ยงตรง (Validity) ของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยใช้สูตร ดัชนีความสอดคล้อง IOC (สมนึก ภัทธีธรณี. 2551: 221)

$$\text{สูตร} \quad IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ IOC แทน ดัชนีความสอดคล้องระหว่างจุดประสงค์กับเนื้อหาหรือระหว่างข้อสอบกับจุดประสงค์

- ΣR แทน ผลรวมคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ ทั้งหมด
 N แทน จำนวนผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด

2.2 การหาค่าความยาก (Difficulty) ของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยใช้สูตร p (บุญชม ศรีสะอาด. 2553: 97) ดังนี้

$$\text{สูตร} \quad P = \frac{R}{N}$$

- เมื่อ p แทน ระดับความยากของแบบทดสอบ
 R แทน จำนวนผู้ตอบถูกทั้งหมด
 N แทน จำนวนนักเรียนทั้งหมด

2.3 การหาค่าอำนาจจำแนก ของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยใช้สูตร Brennan (บุญชม ศรีสะอาด. 2553: 105) ดังนี้

$$\text{สูตร} \quad B = \frac{U}{N_1} - \frac{L}{N_2}$$

- เมื่อ B แทน ค่าอำนาจจำแนก
 U แทน จำนวนผู้รอบรู้ หรือสอบผ่านเกณฑ์ที่ตอบถูก
 L แทน จำนวนผู้ไม่รอบรู้ หรือสอบไม่ผ่านเกณฑ์ที่ตอบถูก

N_1 แทน จำนวนผู้รอบรู้ หรือสอบผ่านเกณฑ์

N_2 แทน จำนวนผู้ไม่รอบรู้ หรือสอบไม่ผ่านเกณฑ์

2.4 การหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยใช้วิธีการของ โลเวท (Lovett) (บุญชม ศรีสะอาด. 2553: 112) ดังนี้

$$\text{สูตร} \quad r_{cc} = 1 - \frac{K \sum x_i - \sum x_i^2}{(K-1) \sum (x_i - C)^2}$$

เมื่อ r_{cc} แทน ความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ

K แทน จำนวนข้อสอบ

X_i แทน คะแนนของแต่ละข้อ

C แทน คะแนนเกณฑ์หรือจุดตัดของแบบทดสอบ

$\sum X_i$ แทน ผลรวมของคะแนนทุกคน

3. สถิติเพื่อทดสอบสมมติฐาน

3.1 การวิเคราะห์ประสิทธิภาพของบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน เรื่อง ส่วนประกอบคอมพิวเตอร์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ตามเกณฑ์ 80/80 (บุญชม ศรีสะอาด. 2553:103) ดังนี้

$$\text{สูตร} \quad E_1 = \frac{\sum \frac{X}{N}}{A} \times 100$$

เมื่อ E_1 แทน ประสิทธิภาพของกระบวนการ

$\sum X$ แทน คะแนนรวมของแบบฝึก

A แทน คะแนนเต็มของแบบฝึกหรืองานทุกชิ้นรวมกัน

N แทน จำนวนนักเรียน

$$\text{สูตร 2} \quad E_2 = \frac{\sum \frac{X}{N}}{B} \times 100$$

เมื่อ E_2 แทน ประสิทธิภาพของผลลัพธ์

$\sum X$ แทน คะแนนรวมของผลลัพธ์หลังเรียน

B แทน คะแนนเต็มของการสอบหลังเรียน

N แทน จำนวนนักเรียน

3.2 การวิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน เรื่อง ส่วนประกอบคอมพิวเตอร์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โดยใช้สถิติที่ไม่ใช้พารามิเตอร์ (Non Parametric) ด้วยวิธี Wilcoxon Signed-Ranks Test จากสูตร (สุทธิวรรณ พิศศักดิ์โสภณ. 2545: 41) ดังนี้

$$\text{สูตร} \quad d_i = X_i - Y_i \quad \text{และ}$$

$T = \text{ค่าของ } T^+ \text{ หรือ } T^- \text{ ที่มีค่าน้อยกว่า}$

เมื่อ d_i แทน ผลต่างระหว่างคะแนน

X_i แทน คะแนนหลังเรียน

Y_i แทน คะแนนก่อนเรียน

T^+ แทน ผลรวมของอันดับที่ของ d_i ที่มีเครื่องหมาย +

T^- แทน ผลรวมของอันดับที่ของ d_i ที่มีเครื่องหมาย -

ผลการวิจัย

1. การสร้างบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน เรื่อง ส่วนประกอบคอมพิวเตอร์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ที่กำหนด 80/80

ตาราง 2 ผลการหาประสิทธิภาพบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน เรื่อง ส่วนประกอบคอมพิวเตอร์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ประกอบแผนการจัดการเรียนรู้

นักเรียน คนที่	คะแนนระหว่างเรียน		คะแนนรวม (30)	ค่าเฉลี่ย (μ)	คะแนนสอบ หลังเรียน (30)	ค่าเฉลี่ย (μ)
	สอบ (20)	ผลงานภาคปฏิบัติ (10)				
1	16	9	25	83.33	27	90.00
2	15	8	23	76.67	25	83.33
3	15	7	22	73.33	23	76.67
4	16	8	24	80.00	25	83.33
5	15	8	23	76.67	25	83.33
6	15	8	23	76.67	25	83.33
7	14	8	22	73.33	24	80.00
8	17	8	25	83.33	26	86.67
9	19	9	28	93.33	29	96.67
10	15	8	23	76.67	24	80.00
11	16	9	25	83.33	26	86.67
12	16	9	25	83.33	26	86.67
เฉลี่ยร้อยละ				80.00		84.72
ค่าประสิทธิภาพ $E_1/E_2 = 80.00/84.72$						

จากตาราง 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปรากฏว่า บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน เรื่องส่วนประกอบคอมพิวเตอร์ ที่ผ่านการทดลองหาประสิทธิภาพร้อยละของคะแนนเฉลี่ยการทดสอบระหว่างเรียน (E_1) มีค่าเท่ากับ 80.00 และร้อยละของคะแนนเฉลี่ยการทดสอบหลังเรียน (E_2) มีค่าเท่ากับ 84.72 แสดงว่าบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน เรื่องส่วนประกอบคอมพิวเตอร์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมีประสิทธิภาพ 80.00/84.72 ปรากฏว่าบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนที่สร้างขึ้นมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ที่กำหนด

2. การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของบทเรียนคอมพิวเตอร์ของผู้เรียนด้วยบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 เรื่อง ส่วนประกอบคอมพิวเตอร์ ระหว่างก่อนเรียน (Pretest) และหลังเรียน (Posttest)

ตาราง 3 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของบทเรียนคอมพิวเตอร์ของผู้เรียนด้วยบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 เรื่อง ส่วนประกอบคอมพิวเตอร์ ระหว่างก่อนเรียน (Pretest) และหลังเรียน (Posttest)

การทดสอบ	N	คะแนนเต็ม	μ	σ	d_i	sig
ก่อนเรียน	12	30	19.42	2.57	6.50	.002
หลังเรียน	12	30	25.42	1.56		

* อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 3 การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนที่เรียนด้วยบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน เรื่อง ส่วนประกอบคอมพิวเตอร์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 หลังการเรียนสูงกว่าก่อนการเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อภิปรายผล

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเพื่อสร้างบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน เรื่อง ส่วนประกอบคอมพิวเตอร์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 จากการจัดการเรียนรู้ โดยใช้บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน ผลการวิจัยครั้งนี้สามารถอภิปรายผลตามลำดับสมมติฐานของการวิจัย ดังนี้

1. การสร้างบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน เรื่อง ส่วนประกอบคอมพิวเตอร์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 พบว่าบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน เรื่อง ส่วนประกอบคอมพิวเตอร์ ประสิทธิภาพของบทเรียนอยู่ที่ 80.00/84.72 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนแบบมีเกม เรื่อง ส่วนประกอบของคอมพิวเตอร์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนวัดคลองโคน ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมีขั้นตอนในการสร้างอย่างเป็นระบบ ผ่านการตรวจสอบโดยผู้เชี่ยวชาญ ด้านการออกแบบบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน ด้านการออกแบบเนื้อหาบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนด้วยบทเรียนมีทั้ง ข้อความ ภาพนิ่ง ภาพเคลื่อนไหว และวีดิทัศน์ มีเสียงบรรยาย เสียงดนตรีประกอบและแบบทดสอบ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ศิริรัตน์ กระจาดทอง (2554: 96-101) ได้ทำงานวิจัยเรื่อง การพัฒนาบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนแบบมีเกม วิชาคอมพิวเตอร์เบื้องต้น เรื่อง ส่วนประกอบของคอมพิวเตอร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนศรีประจันต์ “เมธีประมุข” จังหวัดสุพรรณบุรี ผลการศึกษาค้นคว้าพบว่า 1) บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนแบบมีเกม เรื่อง ส่วนประกอบของคอมพิวเตอร์สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนศรีประจันต์ “เมธีประมุข” จังหวัดสุพรรณบุรี มีประสิทธิภาพเท่ากับ 80.61/82.68 ซึ่งผ่านเกณฑ์ประสิทธิภาพที่ได้กำหนดไว้ คือ 80/80 2) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ที่เรียนด้วยบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนแบบมีเกมเรื่อง ส่วนประกอบของคอมพิวเตอร์สำหรับนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนศรีประจันต์

“เมธีประมุข” จังหวัดสุพรรณบุรี มีคะแนนผลสัมฤทธิ์หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนเท่ากับ 11.76 นำไปเปรียบเทียบกับค่า t ที่ $df (33-1) = 32$ มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนที่เรียนด้วยบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน เรื่อง ส่วนประกอบคอมพิวเตอร์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 คะแนนหลังการเรียนสูงกว่าคะแนนก่อนการเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน เรื่อง ส่วนประกอบคอมพิวเตอร์เป็นที่น่าสนใจมาก นักเรียนรู้สึกว่าการเรียนรู้นั้นไม่เครียดจนเกินไปอีกทั้งยังรู้สึกสนุกและตื่นตัวกับการเรียนรู้มากขึ้น นอกจากนี้บทเรียนยังสามารถดึงดูดความสนใจของผู้เรียนในงานที่ต้องทำซ้ำๆ กันได้ดีกว่าเรียนด้วยการฝึกฝนธรรมดา โดยยึดหลักการที่สำคัญคือ ความสนุกสนานให้ผลดีต่อการเรียนรู้และความคงทนในการจำดีกว่าการเรียนที่เกิดจากแรงจูงใจภายนอก บทเรียนประเภทนี้จะกระตุ้นด้วยสีสัน แสง และเสียง ก่อให้เกิดความอยากรู้อยากเห็นต่างๆ นั้นก็เท่ากับเป็นการสอนให้นักเรียนคิดและลงมือกระทำด้วยตนเอง การจัดการเรียนรู้ด้วยบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนเป็นการจัดการเรียนรู้ในลักษณะการศึกษารายบุคคลที่ตอบสนองความแตกต่างระหว่างบุคคลได้เป็นอย่างดีเนื่องจากผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้ตามความต้องการและความสามารถของตนเอง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ กิตติภา วนนา (2553: บทคัดย่อ) ที่วิจัยเรื่องการพัฒนาบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน เรื่อง เทคโนโลยีสารสนเทศ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 พบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 หลังเรียนด้วยบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน เรื่อง เทคโนโลยีสารสนเทศ สูงกว่าก่อนการเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สรุปได้ว่า บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน เรื่อง ส่วนประกอบคอมพิวเตอร์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ที่พัฒนาขึ้นในครั้งนี้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้และสามารถนำบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนไปใช้จัดกิจกรรมด้านการเรียนการสอนได้อย่างเต็มประสิทธิภาพ โดยในบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนนี้มีความน่าสนใจทั้งตัวอักษร ภาพนิ่ง กราฟิก คำบรรยาย และเสียงประกอบ พร้อมทั้งมีแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนซึ่งเหมาะสมกับนักเรียนใช้ศึกษาหาความรู้และเรียนรู้ด้วยตนเองได้อย่างเป็นระบบ ทั้งยังสามารถช่วยให้ผู้เรียนมีการพัฒนาในด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ดีขึ้นตามลำดับโดยการจัดกิจกรรมการเรียนรายบุคคลที่ตอบสนองความแตกต่างระหว่างบุคคลได้เป็นอย่างดี

การนำผลวิจัยไปใช้ประโยชน์

1. นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจและมีทักษะในการใช้คอมพิวเตอร์ มีการคิดสร้างสรรค์ผลงาน ได้รับความสนใจ ไม่น่าเบื่อ และทำให้ผู้เรียนเกิดความกระตือรือร้นต่อสื่อการเรียนการสอน โดยเน้นการเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้เพิ่มโอกาสทางการเรียนรู้หรือศึกษาหาความรู้ด้วยตนเองได้มากขึ้น โดยลักษณะการนำเสนอของบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน เป็นทั้งข้อความ ภาพเคลื่อนไหว สีและเสียง สามารถดึงดูดความสนใจแก่ผู้เรียนได้มากยิ่งขึ้น รวมทั้งการแสดงผลการเรียนให้ทราบทันทีด้วยข้อมูลย้อนกลับแก่ผู้เรียน พร้อมทั้งมีการจัดลำดับการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับผู้เรียนในแต่ละคนหลังจากใช้สื่อทางการเรียนด้วยบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน เรื่อง ส่วนประกอบคอมพิวเตอร์

2. ครูผู้สอนได้สื่อการเรียนการสอนด้วย เรื่อง ส่วนประกอบคอมพิวเตอร์ ที่มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ที่กำหนด โดยการนำเอาบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนไปใช้ในการจัดการเรียนการสอน เพื่อช่วยแบ่งเบาภาระหน้าที่การสอนของครูได้อีกทางหนึ่งและเป็นแนวทางในการสร้างบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนในสาระอื่นๆ

ข้อเสนอแนะ**ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้**

1. ผู้บริหารหรือผู้ที่เกี่ยวข้อง ควรให้การสนับสนุน ให้ครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี นำแผนการจัดการเรียนรู้เรื่อง ส่วนประกอบคอมพิวเตอร์ ดังกล่าวไปพัฒนาการจัดการเรียนการสอน นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ให้มีประสิทธิภาพสูงขึ้น
2. ครูผู้สอนก่อนทดลองควรศึกษาคุณสมบัติของคอมพิวเตอร์ภายในห้องที่มีระบบปฏิบัติการที่แตกต่างกันเพื่อป้องกันปัญหาที่เกิดขึ้นขณะใช้งาน
3. ครูผู้สอนควรคำนึงถึงพื้นฐานความรู้ที่แตกต่างกันซึ่งทำให้นักเรียนมีความสนใจที่แตกต่างกันด้วย ครูผู้สอนควรปรับพื้นฐานทักษะการใช้งานคอมพิวเตอร์เบื้องต้นของนักเรียนให้ใกล้เคียงกันก่อนที่จะทดลองใช้บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน
4. ครูผู้สอนควรศึกษาแผนการสอน เทคนิคการสอน บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนอย่างละเอียด เพื่อให้เกิดความเข้าใจและมีความพร้อมในการจัดการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพ
5. นักเรียนควรศึกษาคู่มือการใช้งานบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน ก่อนการใช้งานจริงเพื่อให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้ถูกต้องตามขั้นตอน และเป็นผู้ลงมือปฏิบัติ ศึกษา ทำแบบฝึกหัดคำตอบด้วยตัวเองมากที่สุด โดยครูผู้สอนเป็นเพียงผู้ชี้แนะให้คำปรึกษา

ข้อเสนอแนะเพื่อการทำวิจัยครั้งต่อไป

ควรมีการพัฒนาบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนในรูปแบบอื่นๆ เช่น สถานการณ์จำลองหรือเกม เพื่อให้เกิดความหลากหลายต่อการเรียนรู้ และทันสมัยต่อการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยี เพื่อเอื้อต่อการจัดการเรียนการสอนของผู้เรียนให้มากที่สุด

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). **หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.
- กิตติภา วันนา. (2553). **การพัฒนาบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน เรื่อง เทคโนโลยีสารสนเทศ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2**. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการพัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอน. อุบลราชธานี: มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.
- ทิสนา แชมมณี. (2550). **ศาสตร์การสอน: องค์ความรู้เพื่อการจัดการกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ**. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2553). **การวิจัยเบื้องต้น**. พิมพ์ครั้งที่ 8. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- โรงเรียนวัดคลองโค่น. (2560). **รายงานผลการปฏิบัติงานประจำปี 2559**. หน้า 110-111.
- ลัดดาวัลย์ เพชรโรจน์; และคณะ. (2550). **สถิติสำหรับการวิจัยและเทคนิคการใช้ SPSS (ฉบับปรับปรุง)**. กรุงเทพฯ: มิสชั่น มีเดีย.
- ศิริรัตน์ กระจาดทอง. (2554). **การพัฒนาบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนแบบมีเกม วิชาคอมพิวเตอร์เบื้องต้น เรื่อง ส่วนประกอบของคอมพิวเตอร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนศรีประจันต์ “เมธี**

ประมุข” จังหวัดสุพรรณบุรี. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา.

นครปฐม: มหาวิทยาลัยศิลปากร.

สมนึก ภัทธียธนี. (2551). การวัดผลการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 4. มหาสารคาม: คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

สุทธิวรรณ พรีศักดิ์โสภณ. (2545). สถิตินอนพาราเมตริก. มหาสารคาม: คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

NBUE007: การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองต่อการบริหารจัดการในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบลหนองบัว อำเภอบ้านค่าย จังหวัดระยอง

PARENTAL INVOLVEMENT IN MANAGEMENT IN CHILD DEVELOPMENT CENTERS, MANAGEMENT ORGANIZATION TAMBON NONG BUA DISTRICT, BAN KHAI DISTRICT, RAYONG PROVINCE

สุวรรณ อัมฤทธิ¹ ผศ.ดร.คำเพชร ภูริปริญา²

¹ นักศึกษานักศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ

² อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองต่อการบริหารจัดการในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กตำบลหนองบัว อำเภอบ้านค่าย จังหวัดระยอง จำนวน 4 ด้าน: 1) ด้านบุคลากร 2) ด้านอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อม และความปลอดภัย 3) ด้านวิชาการและกิจกรรมตามหลักสูตร และ 4) ด้านการมีส่วนร่วมและด้านการสนับสนุนจากชุมชน จำแนกประชากรในการดำเนินงานและระดับการศึกษา กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้ปกครองของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กตำบลหนองบัว อำเภอบ้านค่าย จังหวัดระยอง ปีการศึกษา 2560 จำนวน 114 คน คณะกรรมการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก จำนวน 7 คน ครูผู้ดูแลเด็ก จำนวน 2 คน รวมทั้งสิ้น 123 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าที (t-test)

ผลการวิจัย พบว่า

1. การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองต่อการบริหารจัดการในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบลหนองบัว อำเภอบ้านค่าย จังหวัดระยอง โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.93$, S.D. = 0.13) เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับมาก โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านบุคลากร ($\bar{X} = 4.04$, S.D. = 0.34) รองลงมา คือ ด้านอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อม และความปลอดภัย ($\bar{X} = 3.96$, S.D. = 0.27) ด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการมีส่วนร่วมและด้านการสนับสนุนจากชุมชน ($\bar{X} = 3.81$, S.D. = 0.25)

2. ความคิดเห็นของผู้ปกครองเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองต่อการบริหารจัดการในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กตำบลหนองบัว อำเภอบ้านค่าย จังหวัดระยอง เมื่อจำแนกตามประชากรในการดำเนินงานและระดับการศึกษาพบว่า ทั้งโดยรวมและรายด้านทุกด้านไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ: การมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง, การบริหารจัดการ, ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

Abstract

The purpose of this study was to study and compare the parents' involvement in management in the center. Nong Bua District Child Development 1. Personnel 2. Building, place, environment and safety 3. Academic and program activities 4. Participation and support from the community By identifying work experience. And education The samples used in this study were the parents of the child development center of Tambon Nong Bua. Ban Khai District, Rayong Province, 2016 The sample group was 114 parents, 7 committees of child development center, and 2 caretakers. There are 123 people in total. Tools used to collect data. This is a questionnaire developed by the researcher. 5-level rating scale used to analyze data. frequency (Frequency) percentage (Percentage) average ($\bar{X}$) And standard deviation (S.D.) and hypothesis testing. The t-test

The results showed that

1. Parental Involvement in Management in Child Development Center, Tambon Nong Bua Sub-district Administration Organization. Amphoe Ban Khai, Rayong The overall level was ($\bar{X} = 3.93$, S.D. = 0.13) When considering each aspect, it was found that all aspects were at high level. The highest mean was personnel ($\bar{X} = 4.04$, S.D. = 0.34), followed by buildings, environment and safety ($\bar{X} = 3.96$, S.D. = 0.27). Participation and community support ($\bar{X} = 3.81$, S.D. = 0.25).

2. A comparison of parents' opinions on parental involvement in management in the Nong Bua District Child Development Center. Ban Khai district, Rayong province, when classified by work experience. And education It was found that both the overall and the individual aspects were not significantly different. Significant At the .05 level

Keywords: Participation of parent, Management, child development center

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

สภาพสังคมไทยในปัจจุบัน มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว เนื่องจากความเจริญก้าวหน้าด้านเทคโนโลยี ที่ส่งผลกระทบโดยตรงต่อคุณภาพชีวิตของคนในสังคม ที่ส่งผลต่อการพัฒนาประเทศให้เจริญก้าวหน้าในทุกๆ ด้าน นั้น จึงจำเป็นที่จะต้องเตรียมทรัพยากรบุคคลให้มีศักยภาพที่รองรับการพัฒนาประเทศ การศึกษาเป็นหัวใจสำคัญของการพัฒนาคน ซึ่งเป็นทรัพยากรที่ทรงคุณค่าของสังคม ให้ได้รับการพัฒนาไปสู่คุณภาพตามเป้าหมายและมีคุณลักษณะ ที่พึงประสงค์สามารถดำเนินและดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข การปฏิรูปการศึกษาตามพระราชบัญญัติ การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 มุ่งให้การศึกษาเป็นเครื่องมือสำคัญในการพัฒนาคนและสังคม กล่าวคือ คนไทยในอนาคตต้องมองกว้าง มองไกล ใฝ่ดีมีคุณธรรม รู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงของโลกและสังคม มีวิสัยทัศน์ที่ดีมีคุณภาพ เข้าสู่ความเป็นมาตรฐานสากล รุ่งรัชดาพร เวระชาติ (2552: 31)

จากชีวิตสังคมไทยที่เปลี่ยนไป ธุรกิจทางการศึกษา การเปิดศูนย์รับเลี้ยงเด็กจึงเกิดขึ้นมาก บางแห่งขอ อนุญาตถูกต้อง บางแห่งไม่ได้ทำ โดยอ้างเป็นเพียงการรับฝากเลี้ยงเท่านั้น ซึ่งการดูแลควบคุมคุณภาพจึงยังเป็นไป

แบบไม่ทั่วถึง สำหรับศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งเป็นสถานที่ดูแลและให้การศึกษาแก่เด็ก มีการขออนุญาตจัดตั้งถูกต้องฐานะเทียบเท่าสถานศึกษา มีทั้งศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดตั้งเองและเป็นของส่วนราชการต่างๆ ที่ถ่ายโอนภารกิจมาให้อยู่ในความดูแลรับผิดชอบขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น (2548) โดยกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นได้ให้หลักการจัดการศึกษาปฐมวัยของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กไว้ว่าเป็นการจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีอายุตั้งแต่แรกเกิดถึง 5 ขวบ ซึ่งเป็นหลักการที่ต้องคำนึงถึงการพัฒนาการเด็กเป็นองค์รวม เพื่อโอกาสในการพัฒนาเด็กทุกด้านตามลำดับขั้นตอนของการพัฒนาการอย่างสมดุลและเต็มศักยภาพ และให้สอดคล้องกับวิถีชีวิตสังคม วัฒนธรรม ตามความเป็นอยู่จริงของเด็ก โดยมีผู้ใหญ่ในชุมชนเป็นผู้เชื่อมโยงองค์ความรู้ต่างๆ ให้แก่เด็ก ทั้งยังเปิดโอกาสให้เด็กได้พัฒนาการอย่างเป็นองค์รวมโดยผ่านการเล่น ซึ่งเป็นพัฒนาการตามธรรมชาติของเด็ก และผ่านกิจกรรมที่เหมาะสมตามวัยโดยมีผู้ใหญ่เป็นแบบแผนที่ดีในการเรียนรู้การจัดประสบการณ์ต่างๆ และจะต้องได้รับการประสานความร่วมมือจากครอบครัว ชุมชน และสถานศึกษากรมการปกครอง (2542)

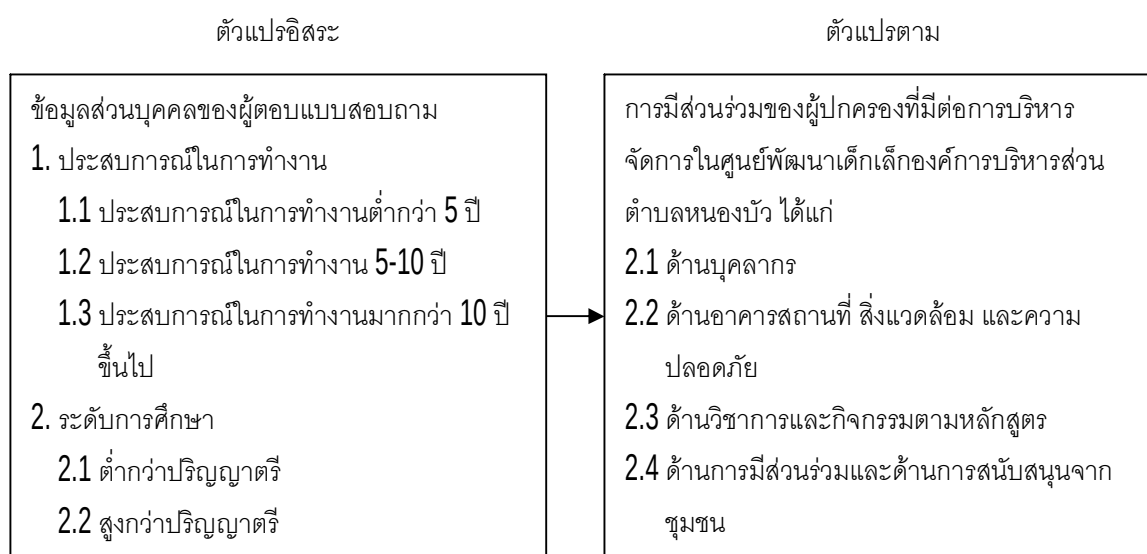
เนื่องจากการศึกษาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบลบัว อำเภอบ้านค่าย จังหวัดระยอง ต่อการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการดำเนินกิจกรรมต่างๆ ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบลบัว อำเภอบ้านค่าย จังหวัดระยอง พบว่า ในปีการศึกษา 2558 ผู้ปกครอง มีสถิติการมีส่วนร่วมในกิจกรรมของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบลหนองบัว อำเภอบ้านค่าย จังหวัดระยอง ค่อนข้างน้อย คิดเป็นร้อยละ 87.78 ปีการศึกษา 2560 ผู้ปกครองมีสถิติการมีส่วนร่วมในกิจกรรมของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบลหนองบัว อำเภอบ้านค่าย จังหวัดระยอง ค่อนข้างน้อย คิดเป็นร้อยละ 85.83 ซึ่งจะเห็นแนวโน้มการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองลดลง คิดเป็นร้อยละ 1.95

จากความสำคัญกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยจึงเล็งเห็นความสำคัญเกี่ยวกับการให้ผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการศึกษาในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กซึ่งการจัดกระบวนการเรียนรู้ยังต้องมีการปรับปรุงแก้ไข ส่งเสริม และพัฒนาให้มีการปฏิรูปอย่างเต็มที่เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดในการบริหารจัดการ จึงศึกษาทำวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองที่มีต่อการบริหารจัดการในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบลหนองบัว อำเภอบ้านค่าย จังหวัดระยอง จึงต้องอาศัยความร่วมมือร่วมใจจากผู้ปกครอง ชุมชน ครู และบุคคลที่เกี่ยวข้องเป็นสำคัญ โดยสถานศึกษาต้องให้ความสะดวกและให้การบริการแก่ผู้ปกครอง ชุมชนและหน่วยงานอื่นๆ ที่มีส่วนเกี่ยวข้องหรือมีหน้าที่กำกับดูแล และประเมินคุณภาพการศึกษาในทุกๆ ด้าน ตามความต้องการอย่าง เหมาะสม ซึ่งจะช่วยให้การบริหารงานในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองต่อการบริหารจัดการในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบลหนองบัว อำเภอบ้านค่าย จังหวัดระยอง
2. เพื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองต่อการบริหารจัดการในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบลหนองบัว อำเภอบ้านค่าย จังหวัดระยอง โดยจำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน และระดับการศึกษา

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ขอบเขตของการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้างนี้ คือ ผู้ปกครองของนักเรียนศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบลหนองบัว อำเภอบ้านค่าย จังหวัดระยอง ในปีการศึกษา 2560 ซึ่งประกอบด้วย ผู้ปกครองนักเรียนศูนย์พัฒนาเด็กเล็กจำนวน 160 คน คณะกรรมการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก จำนวน 14 คน และครูผู้ดูแลเด็ก จำนวน 4 คน รวมทั้งสิ้น 178 คน (ข้อมูลจากแผนการศึกษา ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบลหนองบัว ปี พ.ศ. 2560)

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้ปกครองของนักเรียนศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบลหนองบัว อำเภอบ้านค่าย จังหวัดระยอง โดยกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างด้วยตาราง เครซี; และ มอร์แกน (Krejcie; & Morgan. 1970: 607-610) เลือกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive sampling) ซึ่งประกอบด้วย ผู้ปกครองนักเรียนศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก จำนวน 114 คน คณะกรรมการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก จำนวน 7 คนและครูผู้ดูแลเด็ก จำนวน 2 คน ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่าง 123 คน

ตัวแปรที่ศึกษา

1. ตัวแปรอิสระ แบ่งเป็นดังนี้

1.1 ประสบการณ์ในการทำงาน

1.1.1 ประสบการณ์ในการทำงานต่ำกว่า 5 ปี

1.1.2 ประสบการณ์ในการทำงาน 5-10 ปี

1.1.3 ประสบการณ์ในการทำงานมากกว่า 10 ปี ขึ้นไป

1.2 ระดับการศึกษา

1.2.1 ต่ำกว่าปริญญาตรี

1.2.2 สูงกว่าปริญญาตรี

2. ตัวแปรตาม ได้แก่ การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองที่มีต่อการบริหารจัดการในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

องค์การบริหารส่วนตำบลหนองบัว อำเภอบ้านค่าย จังหวัดระยอง จำนวน 4 ด้าน

2.1 ด้านบุคลากร

2.2 ด้านอาคาร สถานที่ สิ่งแวดล้อม และความปลอดภัย

2.3 ด้านวิชาการและกิจกรรมตามหลักสูตร

2.4 ด้านการมีส่วนร่วมและการสนับสนุนจากชุมชน

นิยามศัพท์เฉพาะ

ในการวิจัยครั้งนี้ มีนิยามศัพท์เฉพาะที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัย ดังต่อไปนี้

การมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง หมายถึง การที่ผู้ปกครองได้เข้าไปมีส่วนรับทราบ สนับสนุนหรือให้ความร่วมมือในกิจกรรมหรือดำเนินการในด้านต่างๆ ที่ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กจัดให้มีขึ้น รวมทั้งการบริหารงานของโรงเรียน ด้านบุคลากร 1 ด้าน ได้แก่ 4 ด้านบุคลากร 2) ด้านอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อม และความปลอดภัย 3) ด้านวิชาการ และกิจกรรมหลักสูตร 4) ด้านการมีส่วนร่วมและการสนับสนุนจากชุมชน

การบริหารจัดการ หมายถึง การดำเนินกิจกรรมของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบลหนองบัว อำเภอค่ายบ้าน จังหวัดระยอง ในด้านบริหารงานวิชาการ ด้านงบประมาณ ด้านบริหารงานบุคคล และด้านการบริหารงานทั่วไป ให้มีประสิทธิภาพ

ด้านบุคลากร หมายถึง การดำเนินงานในการพัฒนาบุคลากรมีความรู้ในการปฏิบัติงานของครูผู้ดูแลเด็ก ในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ที่เป็นการส่งเสริมพัฒนาการเด็กและการปฏิบัติตนที่เหมาะสมตามวิชาชีพครูซึ่งถือเป็นภารกิจของงานบริหารบุคคล ส่วนร่วมในการพิจารณาแต่งตั้งคณะกรรมการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ประเมินผลการปฏิบัติงานของบุคลากร ในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ส่งเสริมและสนับสนุนบุคลากร เพื่อเพิ่มพูนความรู้ความสามารถ สนับสนุนในการสร้างขวัญกำลังใจให้บุคลากร

ด้านอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย หมายถึง การมีส่วนร่วมในการจัดพื้นที่สำหรับรับประทานอาหารที่ถูกสุขลักษณะ ช่วยเหลือแก้ไขปัญหาด้านการเรียนการสอนจัดห้องพยาบาลสำหรับเด็ก มีการแยกเป็นสัดส่วน จัดสร้างห้องไว้ทำความสะอาดตัวเด็ก ล้างหน้าแปรงฟัน บรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนการสอน มีความเหมาะสมและปลอดภัย

ด้านวิชาการและกิจกรรมหลักสูตร หมายถึง การมีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา สนับสนุนพัฒนาการจัดกระบวนการเรียนรู้แหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่นอย่างเหมาะสม เสนอความคิดเห็นในการจัดกิจกรรมให้สอดคล้องกับพัฒนาการของเด็ก ทั้งด้านร่างกาย อารมณ์สังคม และสติปัญญา สนับสนุนพัฒนา สื่อเทคโนโลยีสื่อการเรียนการสอนที่เหมาะสมสำหรับเด็กอย่างเหมาะสมเพียงพอ ส่งเสริมและพัฒนาแหล่งเรียนรู้ในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก และการศึกษาสถานนอกสถานที่ เป็นวิทยากรพิเศษให้ความรู้ในด้านต่างๆ แก่นักเรียนและผู้ดูแลเด็ก มีส่วนร่วมในการประเมินพัฒนาการของเด็กร่วมกับครูผู้ดูแลเด็ก ช่วยเหลือดูแลแก้ไขปัญหาด้านการเรียนการสอน อย่างเป็นระบบ พัฒนาระบบประกันคุณภาพอย่างเป็นระบบ สนับสนุนงานด้านโภชนาการอาหารอย่างเหมาะสม

ด้านการมีส่วนร่วมและการสนับสนุนจากชุมชน การมีส่วนร่วมในการให้ชุมชนมีเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ประสานงาน อำนวยความสะดวก ประชาสัมพันธ์การดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในรูปแบบของการจัดทำเอกสารคู่มือ แผ่นพับ การเยี่ยม บ้านเด็ก การประชุมผู้ปกครอง จัดกิจกรรม เกี่ยวกับการแสดงความคิดเห็นด้านการมีส่วนร่วมของชุมชน ระดมทรัพยากรในชุมชน หน่วยงานอื่นๆ เพื่อสนับสนุนการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก จัดอบรมให้ความรู้แก่ชุมชน โดยเฉพาะผู้ปกครอง ในการเข้ามาสนับสนุนการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ผู้มีคุณวุฒิด้านวิชาการ เข้ามาติดตามประเมินผลการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

ผู้ปกครอง หมายถึง บิดา มารดาหรือผู้ปกครองของนักเรียนศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบลหนองบัว อำเภอค่ายบ่าน จังหวัดระยอง

ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก หมายถึง สถานที่ดูแลและให้การศึกษาเด็กอายุระหว่าง 3-5 ปี มีฐานะเทียบเท่าสถานศึกษาที่ดำเนินการจัดการศึกษาให้การอบรมเลี้ยงดู จัดประสบการณ์และส่งเสริมพัฒนาการการเรียนรู้ให้เด็กเล็กที่มีอายุตั้งแต่ 3-5 ขวบ ให้ความพร้อม ด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคมและสติปัญญาที่เหมาะสมตามวัยตามศักยภาพของเด็กแต่ละคนตามมาตรฐานการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กคือ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบลหนองบัว อำเภอค่ายบ่าน จังหวัดระยอง

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. เพื่อเป็นแนวทางในวางแผนพัฒนาการบริหารจัดการศึกษา และการจัดกิจกรรมในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วน ตำบลหนองบัว อำเภอค่ายบ่าน จังหวัดระยอง
2. ผลการวิจัยสามารถนำไปปรับปรุงพัฒนาเพื่อให้ผู้ปกครองและชุมชนเข้ามามีส่วนร่วม ซึ่งจะช่วยให้การบริหารจัดการศึกษาเกิดประสิทธิผลและประสิทธิภาพยิ่งขึ้น และสอดคล้องกับความต้องการของผู้ปกครองและชุมชนอย่างแท้จริง

วิธีดำเนินการวิจัย

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ในการศึกษาครั้งนี้ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยแบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบสำรวจรายการ (Checklists)

ตอนที่ 2 แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับระดับการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองต่อการบริหารจัดการในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบลหนองบัว อำเภอค่ายบ่าน จังหวัดระยอง จำนวน 4 ด้าน คือ 1) ด้านบุคลากร 2) ด้านอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อม และความปลอดภัย 3) ด้านวิชาการและกิจกรรมตามหลักสูตร 4) ด้านการมีส่วนร่วมและด้านการสนับสนุนจากชุมชน มีลักษณะเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มี 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด มีความหมายดังนี้

5 คะแนน หมายถึง ระดับการมีส่วนร่วมมากที่สุด

4 คะแนน หมายถึง ระดับการมีส่วนร่วมมาก

3 คะแนน หมายถึง ระดับการมีส่วนร่วมปานกลาง

2 คะแนน หมายถึง ระดับการมีส่วนร่วมน้อย

1 คะแนน หมายถึง ระดับการมีส่วนร่วมน้อยที่สุด

การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ

ผู้วิจัยได้สร้างเครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล โดยมีขั้นตอนดังนี้

1. ศึกษาเอกสาร ตำรา บทความ ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองที่มีต่อการบริหารจัดการในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบลหนองบัว อำเภอบ้านค่าย จังหวัดระยอง ในแต่ละด้านทั้ง 4 ด้าน เพื่อนำข้อมูลต่างๆ ที่ศึกษามาวิเคราะห์เป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม
2. นำแบบสอบถามที่สร้างเสร็จแล้วเสนออาจารย์ที่ปรึกษา ตรวจสอบรูปแบบ ความถูกต้อง และความเหมาะสมของภาษา
3. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนออาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ เพื่อตรวจสอบความถูกต้องและความเหมาะสมของภาษาที่ใช้ จากนั้นผู้วิจัยนำมาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะที่ได้รับ
4. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้วและผ่านการพิจารณาเห็นชอบจากอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ เสนอผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน โดยนำเครื่องมือที่สร้างขึ้นไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบแก้ไข ตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ
5. นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try out) กับผู้ปกครองที่ไม่ใช่ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างในการศึกษาครั้งนี้ จำนวน 30 คน
6. หาค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อโดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson Product Moment Correlation Coefficient) ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวม (Item Total Correlation) ได้ค่าอำนาจจำแนก 0.51-0.90
7. หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามโดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach, 1990: 202-204) มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.90
8. นำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ที่ผ่านการหาค่าอำนาจจำแนกและค่าความเชื่อมั่นไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างที่กำหนดไว้

การจัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล

ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. ข้อมูลเกี่ยวกับข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถามวิเคราะห์โดยนำข้อคำถามมาแจกแจงความถี่ (Frequency) และหาร้อยละ (Percentage) นำเสนอเป็นตารางประกอบความเรียงท้ายตาราง
2. วิเคราะห์การหาระดับการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองที่มีต่อการบริหารจัดการในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบลหนองบัว อำเภอบ้านค่าย จังหวัดระยอง จำนวน 4 ด้าน คือ 1) ด้านบุคลากร 2) ด้านอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อม และความปลอดภัย 3) ด้านวิชาการและกิจกรรมตามหลักสูตร 4) ด้านการมีส่วนร่วมและด้านการสนับสนุนจากชุมชน ด้วยค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และแปลความหมายของค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) โดยใช้เกณฑ์พิจารณาที่กำหนดไว้แบ่งเป็น 5 ระดับ ของลิเคิร์ต (Likert Rating scale) ดังนี้

ค่าคะแนนเฉลี่ย 4.51-5.00 หมายถึง มีส่วนร่วมอยู่ในระดับมากที่สุด

ค่าคะแนนเฉลี่ย 3.51-4.50 หมายถึง มีส่วนร่วมอยู่ในระดับมาก

ค่าคะแนนเฉลี่ย 2.51-3.50 หมายถึง มีส่วนร่วมอยู่ในระดับปานกลาง

ค่าคะแนนเฉลี่ย 1.51-2.50 หมายถึง มีส่วนร่วมอยู่ในระดับน้อย

ค่าคะแนนเฉลี่ย 1.00-1.50 หมายถึง มีส่วนร่วมอยู่ในระดับน้อยที่สุด

3. ทดสอบสมมติฐาน ด้วยการทดสอบค่าที (t-test) และค่าเอฟ (F-test) เพื่อเปรียบเทียบวิเคราะห์ความแตกต่างของระดับการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองที่มีต่อการบริหารจัดการในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบลหนองบัว อำเภอบ้านค่าย จังหวัดระยอง จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน และระดับการศึกษา

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการนำเสนอข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อทดสอบสมมติฐาน ครั้งนี้ผู้วิจัยได้ใช้สถิติประกอบด้วย

1. สถิติพื้นฐาน

1.1 ค่าร้อยละ (Percentage) เพื่อนำเสนอข้อมูลส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง

1.2 ค่าเฉลี่ย (Mean)

1.3 ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

2. สถิติที่ใช้ในการทดสอบคุณภาพเครื่องมือ

2.1 ค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถาม โดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson Product Moment Correlation Coefficient) ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวม (Item Total Correlation) ค่าความความเที่ยงตรงของแบบสอบถาม (IOC)

2.2 ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยใช้การหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach, 1990: 202-204)

2.3 ค่าความความเที่ยงตรงของแบบสอบถาม (IOC)

3. สถิติที่ใช้ในการทดสอบค่าสมมติฐาน

ค่า t-test (Independent Simple Test) ใช้ทดสอบเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของตัวแปรอิสระซึ่งจำแนกเป็น 2 กลุ่ม ค่าที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถามจำนวนและร้อยละ จำแนกตามประสบการณ์ทำงาน และระดับการศึกษา

การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองต่อการบริหารจัดการในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบลหนองบัว อำเภอบ้านค่าย จังหวัดระยอง สรุปผลได้ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งประกอบด้วยประสบการณ์ในการทำงานและระดับการศึกษา เรื่อง การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองต่อการบริหารจัดการในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบลหนองบัว อำเภอบ้านค่าย จังหวัดระยอง จำนวน 123 คน คิดเป็นร้อยละ 100 พบว่า

ผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 123 คน เมื่อจำแนกตามข้อมูลส่วนบุคคล มีประสบการณ์ในการทำงานต่ำกว่า 5 ปี จำนวน 62 คน คิดเป็นร้อยละ 50.40 ประสบการณ์ในการทำงาน 5-10 ปี จำนวน 61 คน คิดเป็นร้อยละ 49.60 และระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี จำนวน 90 คน คิดเป็นร้อยละ 73.20 และปริญญาตรี จำนวน 33 คน คิดเป็นร้อยละ 26.80

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองต่อการบริหารจัดการในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบลหนองบัว อำเภอบ้านค่าย จังหวัดระยอง

ตาราง 2 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองต่อการบริหารจัดการในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบลหนองบัว อำเภอบ้านค่าย จังหวัดระยอง โดยรวมและรายด้าน

การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองต่อการบริหารจัดการในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก องค์การบริหารส่วนตำบลหนองบัว อำเภอบ้านค่าย จังหวัดระยอง	ระดับการมีส่วนร่วม			
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	อันดับ
1. ด้านบุคลากร	4.04	0.34	มาก	1
2. ด้านอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อม และความปลอดภัย	3.96	0.27	มาก	2
3. ด้านวิชาการและกิจกรรมตามหลักสูตร	3.86	0.28	มาก	3
4. ด้านการมีส่วนร่วมและด้านการสนับสนุนจากชุมชน	3.81	0.25	มาก	4
โดยรวม	3.93	0.13	มาก	

จากตาราง 2 พบว่า ผู้ปกครองมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองต่อการบริหารงานที่มีต่อการบริหารจัดการในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบลหนองบัว อำเภอบ้านค่าย จังหวัดระยอง โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.93$, S.D. = 0.13) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับมาก โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านบุคลากร ($\bar{X} = 4.04$, S.D. = 0.34) รองลงมาคือ ด้านอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อม และความปลอดภัย ($\bar{X} = 3.96$, S.D. = 0.27) ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการมีส่วนร่วมและด้านการสนับสนุนจากชุมชน ($\bar{X} = 3.81$, S.D. = 0.25)

ตาราง 3 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองต่อการบริหารจัดการในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบลหนองบัว อำเภอบ้านค่าย จังหวัดระยอง ด้านบุคลากร โดยรวมและรายข้อ

ด้านบุคลากร	ระดับการมีส่วนร่วม			
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	อันดับ
1. ท่านมีส่วนร่วมในการสรรหาและเลือกสรรบุคลากรของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	4.08	0.76	มาก	3
2. ท่านมีส่วนร่วมในการพิจารณาความดีความชอบของบุคลากรศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	4.15	0.65	มาก	1
3. ท่านมีส่วนร่วมในการพิจารณาลงโทษบุคลากรของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	3.99	0.77	มาก	4
4. ท่านมีส่วนร่วมในการส่งเสริมและพัฒนาบุคลากรของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	4.13	0.67	มาก	2

ตาราง 3 (ต่อ)

ด้านบุคลากร	ระดับการมีส่วนร่วม			
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	อันดับ
5. ท่านมีส่วนร่วมในการตรวจสอบและประเมินการปฏิบัติงานของบุคลากรศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	3.84	0.64	มาก	5
โดยรวม	4.04	0.34	มาก	

จากตาราง 3 ผู้ปกครองมีส่วนร่วมต่อการบริหารจัดการในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบลหนองบัว อำเภอบ้านค่าย จังหวัดระยอง ด้านบุคลากร โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.04$, S.D. = 0.34) เมื่อพิจารณารายชื่อ พบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ข้อ 2 ท่านมีส่วนร่วมในการพิจารณาความดีความชอบของบุคลากรศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ($\bar{X} = 4.15$, S.D. = 0.65) รองลงมาคือ ข้อ 4 ท่านมีส่วนร่วมในการส่งเสริมและพัฒนาบุคลากรของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ($\bar{X} = 4.13$, S.D. = 0.67) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ข้อ 5 ท่านมีส่วนร่วมในการตรวจสอบและประเมินการปฏิบัติงานของบุคลากรศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ($\bar{X} = 3.84$, S.D. = 0.64)

ตาราง 4 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองต่อการบริหารจัดการในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบลหนองบัว อำเภอบ้านค่าย จังหวัดระยอง ด้านอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย โดยรวมและรายชื่อ

ด้านอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย	ระดับการมีส่วนร่วม			
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	อันดับ
1. ท่านมีส่วนร่วมในการแนะนำ ออกแบบสถานที่ อาคาร ห้องเรียนของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	3.80	0.66	มาก	6
2. ท่านมีส่วนร่วมในการกำหนดมาตรการป้องกันความปลอดภัยของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เช่น การติดตั้งถังดับเพลิง	4.05	0.73	มาก	1
3. ส่วนร่วมในการสิ่งแวดล้อม ปรับภูมิทัศน์ภายในและภายนอกศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	3.91	0.65	มาก	5
4. ท่านมีส่วนร่วมในการจัดห้องกิจกรรมสำหรับเด็ก	4.00	0.64	มาก	3
5. ท่านมีส่วนร่วมในการจัดตั้งและควบคุมดูแลห้องน้ำของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้ถูกสุขลักษณะ	4.02	0.77	มาก	2
6. ท่านมีส่วนร่วมในการดูแล ปรับปรุงอาคาร สถานที่สิ่งแวดล้อมเพื่อใช้เป็นแหล่งเรียนรู้ภายในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	3.96	0.63	มาก	4
โดยรวม	3.96	0.27	มาก	

จากตาราง 4 พบว่า ผู้ปกครองมีส่วนร่วมต่อการบริหารจัดการในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบลหนองบัว อำเภอบ้านค่าย จังหวัดระยอง ด้านอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.96$, S.D. = 0.27) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ข้อ 7 ท่านมีส่วนร่วมในการกำหนดมาตรการป้องกันความปลอดภัยของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เช่น การติดตั้งถังดับเพลิง ($\bar{X} = 4.05$, S.D. = 0.7) รองลงมาคือ ข้อ 10 ท่านมีส่วนร่วมในการจัดตั้งและควบคุมดูแลห้องน้ำของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้ถูกสุขลักษณะ ($\bar{X} = 4.02$, S.D. = 0.77) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ข้อ 6 ท่านมีส่วนร่วมในการแนะนำออกแบบสถานที่ อาคาร ห้องเรียนของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ($\bar{X} = 3.80$, S.D. = 0.66)

ตาราง 5 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองต่อการบริหารจัดการในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบลหนองบัว อำเภอบ้านค่าย จังหวัดระยอง ด้านวิชาการและกิจกรรมตามหลักสูตร โดยรวมและรายข้อ

ด้านวิชาการและกิจกรรมตามหลักสูตร	ระดับการมีส่วนร่วม			
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	อันดับ
1. ท่านมีส่วนร่วมในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา	4.10	0.63	มาก	1
2. ท่านมีส่วนร่วมในการประสพการณ์/จัดกิจกรรมประจำวัน	3.86	0.61	มาก	3
3. ท่านมีส่วนร่วมในการเขียนแผนการจัดประสบการณ์	3.90	0.75	มาก	2
4. ท่านมีส่วนร่วมในการผลิตสื่อ นวัตกรรมสำหรับการจัดประสบการณ์เรียนรู้	3.74	0.66	มาก	4
5. ท่านมีส่วนร่วมในการนิเทศการศึกษา	3.69	0.61	มาก	5
โดยรวม	3.86	0.28	มาก	

จากตาราง 5 พบว่า ผู้แทนผู้ปกครองมีส่วนร่วมต่อการบริหารจัดการในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบลหนองบัว อำเภอบ้านค่าย จังหวัดระยอง ด้านวิชาการและกิจกรรมตามหลักสูตร โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.86$, S.D. = 0.28) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ท่านมีส่วนร่วมในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.10$, S.D. = 0.63) รองลงมา คือ ท่านมีส่วนร่วมในการเขียนแผนการจัดประสบการณ์ ($\bar{X} = 3.90$, S.D. = 0.75) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ท่านมีส่วนร่วมในการนิเทศการศึกษา ($\bar{X} = 3.69$, S.D. = 0.61)

ตาราง 6 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองต่อการบริหารจัดการในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบลหนองบัว อำเภอบ้านค่าย จังหวัดระยอง ด้านการมีส่วนร่วมและสนับสนุนจากชุมชน โดยรวมและรายข้อ

ด้านการมีส่วนร่วมและสนับสนุนจากชุมชน	ระดับการมีส่วนร่วม			
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	อันดับ
1. ท่านมีส่วนร่วมในการประเมินคุณภาพการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	3.73	0.67	มาก	5
2. ท่านมีส่วนร่วมในการร่วมพัฒนาปรับปรุงอาคาร สถานที่และสิ่งแวดล้อมภายในและภายนอกอาคาร	3.92	0.70	มาก	1
3. ท่านมีส่วนร่วมในการระดมทรัพยากรสนับสนุนหรือบริจาคสิ่งของในการพัฒนาศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	3.82	0.72	มาก	4
4. ท่านมีส่วนร่วมในการประสานบุคคลในท้องถิ่นเพื่อสนับสนุนงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	3.91	0.65	มาก	2
5. ท่านมีส่วนร่วมในการประชุมสัมพันธข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับกิจกรรมต่างๆ ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	3.75	0.63	มาก	3
6. ท่านมีส่วนร่วมในการประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับกิจกรรมต่างๆ ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	3.72	0.63	มาก	6
โดยรวม	3.81	0.25	มาก	

จากตาราง 6 พบว่า ผู้ปกครองมีส่วนร่วมต่อการบริหารจัดการในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบลหนองบัว อำเภอบ้านค่าย จังหวัดระยอง ด้านการมีส่วนร่วมและสนับสนุนจากชุมชน โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.81$, S.D. = 0.25) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ข้อ 2 มีส่วนร่วมในการร่วมพัฒนาปรับปรุงอาคาร สถานที่และสิ่งแวดล้อมภายในและภายนอกอาคาร ($\bar{X} = 3.92$, S.D. = 0.70) รองลงมา คือ ข้อ 20 ท่านมีส่วนร่วมในการประสานบุคคลในท้องถิ่นเพื่อสนับสนุนงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ($\bar{X} = 3.91$, S.D. = 0.65) ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ข้อ 22 ท่านมีส่วนร่วมในการประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับกิจกรรมต่างๆ ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ($\bar{X} = 3.72$, S.D. = 0.63)

ตอนที่ 3 ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองต่อการบริหารจัดการในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบลหนองบัว อำเภอบ้านค่าย จังหวัดระยองโดยจำแนกตาม ประสบการณ์ทำงาน และระดับการศึกษา

ตาราง 7 เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้ปกครองเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองต่อการบริหารจัดการในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบลหนองบัว อำเภอบ้านค่าย จังหวัดระยอง โดยจำแนกตามประสบการณ์ทำงาน โดยรวมและรายด้าน

ความคิดเห็นของผู้ปกครองเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองต่อการบริหารจัดการในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบลหนองบัว อำเภอบ้านค่าย จังหวัดระยอง	ประสบการณ์ทำงาน				f	Sig
	ประสบการณ์ต่ำกว่า 5 ปี		ประสบการณ์ 5-10 ปี			
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1. ด้านบุคลากร	4.05	0.35	4.03	0.33	0.303	0.762
2. ด้านอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อม และความปลอดภัย	3.95	0.32	3.96	0.21	0.207	0.836
3. ด้านวิชาการและกิจกรรมตามหลักสูตร	3.84	0.27	3.87	0.29	0.526	0.600
4. ด้านการมีส่วนร่วมและด้านการสนับสนุนจากชุมชน	3.78	0.26	3.83	0.23	1.122	0.264
โดยรวม	3.92	0.13	3.93	0.13	0.534	0.594

มีนัยสำคัญทางสถิติ 0.5

จากตาราง 7 พบว่า ผู้ปกครองประสบการณ์ต่ำกว่า 5 ปี ประสบการณ์ 5-10 ปี และประสบการณ์มากกว่า 10 ปี มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองต่อการบริหารจัดการในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบลหนองบัว อำเภอบ้านค่าย จังหวัดระยอง ในภาพรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ทุกด้านมีความคิดเห็น ไม่แตกต่างกัน

ตาราง 8 เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้ปกครองเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองต่อการบริหารจัดการในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบลหนองบัว อำเภอบ้านค่าย จังหวัดระยอง โดยจำแนกตามระดับการศึกษา โดยรวมและรายด้าน

ความคิดเห็นของผู้ปกครองเกี่ยวกับการมีส่วนร่วม ของผู้ปกครองต่อการบริหารจัดการในศูนย์พัฒนา เด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบลหนองบัว อำเภอบ้านค่าย จังหวัดระยอง	ระดับการศึกษา				t	Sig
	ต่ำกว่าปริญญาตรี		ปริญญาตรี			
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1. ด้านบุคลากร	4.00	.33	4.13	.34	0.605	0.057
2. ด้านอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อม และความปลอดภัย	3.94	.28	4.01	.22	0.381	0.238
3. ด้านวิชาการและกิจกรรมตามหลักสูตร	3.84	.29	3.89	.25	0.540	0.408
4. ด้านการมีส่วนร่วมและด้านการสนับสนุนจากชุมชน	3.82	.25	3.78	.25	0.991	0.425
โดยรวม	3.92	.14	3.96	.11	0.314	0.118

จากตาราง 8 พบว่า ผู้ปกครองที่มีระดับการศึกษาต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ 0.5 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองต่อการบริหารงานที่มีต่อการบริหารจัดการในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบลหนองบัว อำเภอบ้านค่าย จังหวัดระยอง ในภาพรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ทุกด้านไม่แตกต่างกัน

อภิปรายผล

ในการวิจัยเรื่องการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองต่อการบริหารงานที่มีต่อการบริหารจัดการในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบลหนองบัว อำเภอบ้านค่าย จังหวัดระยองอภิปรายผลได้ดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองต่อการบริหารงานที่มีต่อการบริหารจัดการในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบลหนองบัว อำเภอบ้านค่าย จังหวัดระยอง โดยรวมอยู่ในระดับมาก เพราะว่าผู้ปกครองได้ให้ความสำคัญของการจัดการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษากับศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในทุกด้าน เนื่องจากการจัดการศึกษาในระดับนี้เป็นขั้นแรกที่สำคัญยิ่ง ถ้าเด็กได้รับการส่งเสริมพัฒนาการอย่างเหมาะสม จะทำให้เด็กในวัยนี้เติบโตอย่างมีคุณภาพ ทำให้ชุมชนเห็นความสำคัญและเอาใจใส่ สอดคล้องกับกุลพิพรรณ สานเมทา (2554: 79-81) ได้ทำการวิจัย เรื่อง การมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก อำเภอสบปราบ จังหวัดลำปาง ผลการวิจัยพบว่า การมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านบุคลากร รองลงมา คือ ด้านการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก อาจเนื่องมาจากด้านบุคลากร และด้านการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กแต่ละแห่งได้ดำเนินการตามนโยบาย แนวทาง และมาตรฐานของกรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่นที่กำหนดไว้

กรมการปกครองส่วนท้องถิ่นจะมีนโยบาย และแผนในการพัฒนาบุคลากรของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้ได้รับการอบรมอย่างต่อเนื่องและส่งเสริมให้มีการศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น และมีหนังสือชักชวนแนวทางการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่เปลี่ยนแปลงใหม่ๆ แจ้งให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทราบ และใช้เป็นแนวทางในการดำเนินงานให้ถูกต้องอยู่เสมอ สอดคล้องกับ ศราวุธ สังกะเพศ (2551: 44-45) ที่ได้ศึกษาเรื่อง การประเมินประสิทธิผลของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสเปเชียล อำเภอยางชุมน้อย จังหวัดศรีสะเกษ พบว่า ปัจจัยด้านการบริหารงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก (บุคลากรและการบริหารจัดการ) โดยรวมอยู่ในระดับดี

2. ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้ปกครองเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองต่อการบริหารงานที่มีต่อการบริหารจัดการในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบลหนองบัว อำเภอบ้านค่าย จังหวัดระยอง

2.1 การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองต่อการบริหารงานที่มีต่อการบริหารจัดการในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบลหนองบัว อำเภอบ้านค่าย จังหวัดระยอง จำแนกตามประสบการณ์ทำงาน พบว่า ผู้ปกครองที่มีประสบการณ์ทำงานไม่ต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองต่อการบริหารงานที่มีต่อการบริหารจัดการในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในภาพรวมไม่แตกต่างกัน เป็นเพราะว่า ประสบการณ์การทำงานต่างก็เห็นความสำคัญของการจัดการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก และให้ความสำคัญของการมีส่วนร่วมต่อการบริหารงานที่มีต่อการบริหารจัดการ จึงมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับ จตุพร อินจัน (2556: 92) ได้ศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในตำบลบึงบัว อำเภอนิคมพัฒนา จังหวัดฉะเชิงเทรา ผลการวิจัยพบว่า ผู้ปกครองที่มีประสบการณ์ในการทำงานไม่แตกต่างกัน มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษารายด้านและโดยรวมไม่แตกต่างกัน

2.2 การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองต่อการบริหารงานที่มีต่อการบริหารจัดการในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบลหนองบัว อำเภอบ้านค่าย จังหวัดระยอง จำแนกตามระดับการศึกษา จากผลการวิจัยพบว่า ผู้ปกครองที่มีระดับการศึกษาไม่แตกต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมต่อการบริหารงานที่มีต่อการบริหารจัดการในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในภาพรวมไม่แตกต่างกันเป็นเพราะว่าการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กได้มีการแต่งตั้งบุคคลจากผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กโดยไม่แบ่งแยกระดับการศึกษา ทำให้บุคคลดังกล่าว สามารถมีส่วนร่วมและทราบถึงหลักการบริหารงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กอย่างชัดเจน สอดคล้องกับ ผลการวิจัย อุษาธรัตน์ สาบา (2557: 133-140) ได้ศึกษาเรื่อง สภาพการจัดการศึกษาปฐมวัยของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบล ในจังหวัดยะลา ผลการเปรียบเทียบสภาพการจัดการศึกษาปฐมวัย ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบล ในจังหวัดยะลา ตามความคิดเห็นของหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก จำแนกตามตัวแปรประสบการณ์ทำงาน วุฒิการศึกษา ภาพรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัย

ในการวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองต่อการบริหารจัดการในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบลหนองบัว อำเภอบ้านค่าย จังหวัดระยอง อภิปรายผลได้ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลการวิจัยไปใช้

จากผลการวิจัย การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองต่อการบริหารจัดการในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก องค์การบริหารส่วนตำบลหนองบัว อำเภอบ้านค่าย จังหวัดระยอง ตามความคิดเห็นของผู้ปกครองในการทำวิจัยครั้งนี้ ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านบุคลากร ควรมีการปรับปรุงพัฒนา เพื่อให้การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารงานที่ดียิ่งขึ้น คือ ควรให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการสรรหาและเลือกสรรบุคลากร และมีส่วนร่วมในการตรวจสอบ ประเมินการปฏิบัติงานของบุคลากรศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเพิ่มมากขึ้นด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ด้านการมีส่วนร่วมและด้านการสนับสนุนจากชุมชน ด้านการมีส่วนร่วมและสนับสนุนจากทุกภาคส่วน ควรมีการเปิดโอกาสให้ทุกภาคส่วนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในทุกๆ ด้าน ควรมีการติดต่อสื่อสารกับชุมชน มีการประชุมปรึกษาหารือ ร่วมกันเป็นประจำ และประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมต่างๆ ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้ชุมชนได้รับทราบอย่างสม่ำเสมอ และต่อเนื่อง จึงจะทำให้บรรลุผลตามเป้าหมายได้รวดเร็วขึ้น

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนา

2.1 นำผลการวิจัยนำเสนอผู้บริหารให้ความสำคัญต่อการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารงานและส่งเสริมพัฒนาการเด็กเล็กต่อไป

2.2 การสร้างขวัญและกำลังใจต่อครูผู้ดูแลเด็กเล็กให้สามารถดำเนินงานต่อ และเห็นความสำคัญของการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารงานและการพัฒนาการเด็กปฐมวัยยิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยต่อไป

1. ควรศึกษาปัญหาและลักษณะการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารงานและการจัดการศึกษาปฐมวัยของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในลักษณะของงานวิจัยเชิงคุณภาพ

2. ควรศึกษาการพัฒนารูปแบบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารงานและการจัดการศึกษา เพื่อให้ได้รูปแบบและวิธีการที่เหมาะสมและสามารถนำไปปรับใช้กับบริบทของการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กต่อไป

เอกสารอ้างอิง

กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น. (2547). **คู่มือศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น**.

กรุงเทพฯ: กรมฯ.

_____. (2548). **คู่มือการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น**. แผนยุทธศาสตร์การพัฒนาระดับพื้นที่และแผนดำเนินงานจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. กรุงเทพฯ: กรมฯ.

กุลพิพรณ สานเมทา. (2554). **การมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสมปราบ จังหวัดลำปาง**. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. ลำปาง: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง.

จตุพร อินจักร์. (2556). **การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาระดับปฐมวัย ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในตำบลบึงบัว อำเภอศรีบารมี จังหวัดพิจิตร**. การค้นคว้าด้วยตนเองปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยนเรศวร.

ธีระ ฤกษ์เจริญ. (2554). **ยุทธศาสตร์การบริหารจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น**. กรุงเทพฯ: ข้าวฟ่าง.

รุ่งชัชดาพร เวหะ. (2552). **การบริหารงานวิชาการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน**. กรุงเทพฯ: ศูนย์หนังสือมหาวิทยาลัยทักษิณ.

- ศราวุธ สังกะเพศ. (2551). การประเมินประสิทธิผลของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์การบริหารส่วนตำบล
สบเตี๊ยะ อำเภोजอมทอง จังหวัดเชียงใหม่. การค้นคว้าแบบอิสระปริญญารัฐประศาสนศาสตร-
มหาบัณฑิต. เชียงใหม่: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- อุษารัตน์ สบา. (2557). สภาพการจัดการศึกษาปฐมวัยของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์การบริหารส่วน
ตำบล ในจังหวัดยะลา. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา.
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา.
- Krejcie, R. V.; & Morgan, D. W. (1970). Determining sample for Research Activities. Educational Sample
for Research Activities. 30(3): 607-610.

NBUE008: ความพึงพอใจของครูที่มีต่อการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนศูนย์เครือข่ายเขากระปุก อำเภอท่ายาง จังหวัดเพชรบุรี
THE SATISFACTION OF TEACHER WITH THE ACADEMIC ADMINISTRATION IN KHAO KRAPIK SCHOOL CLUSTER, THA YANG DISTRICT PHETCHABURI PROVINCE

ภาคินี จัยสำราญ¹ ดร.สิริกาญจน์ ธนวุฒิพรพินิต²

¹ นักศึกษานักศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาวิชาการบริหารการศึกษามหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ

² อาจารย์ประจำหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ

บทคัดย่อ

งานวิจัยเรื่องนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบความพึงพอใจของครูที่มีต่อการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนศูนย์เครือข่ายเขากระปุก อำเภอท่ายาง จังหวัดเพชรบุรี ใน 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการพัฒนาหลักสูตร ด้านกระบวนการจัดการเรียนรู้ ด้านการวัดและประเมินผล และด้านการนิเทศศึกษา จำแนกตามระดับการศึกษาและประสบการณ์ในการทำงาน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนศูนย์เครือข่ายเขากระปุก อำเภอท่ายาง จังหวัดเพชรบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 2 ในปีการศึกษา 2560 จำนวน 59 คน ใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าที (t-test) แบบ Independent

ผลการวิจัย พบว่า

1. ครูมีความพึงพอใจต่อการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนศูนย์เครือข่ายเขากระปุก อำเภอท่ายาง จังหวัดเพชรบุรี โดยภาพรวมและรายด้านทุกด้านอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย คือ ด้านการวัดและประเมินผล ด้านกระบวนการจัดการเรียนรู้ ด้านการนิเทศศึกษาและด้านการพัฒนาหลักสูตร
2. ครูที่มีระดับการศึกษาและประสบการณ์ในการทำงานต่างกัน มีความพึงพอใจต่อการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนศูนย์เครือข่ายเขากระปุก อำเภอท่ายาง จังหวัดเพชรบุรี ในภาพรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน

คำสำคัญ: ความพึงพอใจ, การบริหารงานวิชาการ

Abstract

The purpose of this research was to study and compare Satisfaction of Teachers with the academic administration in Khao Krapuk school cluster, Tha Yang District, Phetchaburi province, in 4 aspects: Curriculum development; Learning process; Measurement & Evaluation and Supervision.

The independent variables were classified by educational level and work experience. The samples consisted of 59 teachers by simple random sampling. This research instrument was the 5-rating scale questionnaires. The data were analyzed by using percentage, mean, standard deviation, and t-test (Independent).

The research findings were as follows:

1. The teachers were satisfied with the administrator's academic administration of Khao Krapuk school cluster Cluster, Tha Yang District, Phetchaburi province in overall and individual aspects were at a high level ranging from high to low: was Measurement & Evaluation Learning process Supervision and Curriculum development.

2. Teachers who different levels of education and work experience Satisfied with the academic administration in Khao Krapuk school cluster, Tha Yang District, Phetchaburi province. Overall and individual. not different.

Keywords: the academic administration, Satisfaction

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ในยุคปัจจุบันเราพบว่าตัวเองอยู่ในช่วงเวลาหัวเลี้ยวหัวต่อเป็นช่วงเวลาที่เราหากไม่มีการเปลี่ยนแปลงก็จะก่อให้เกิดความเสียหายอย่างใหญ่หลวงในภายหลัง ในขณะที่ตัวเราที่กำลังจะปลดล็อกศักยภาพเหนือชั้นใหม่ๆ ซึ่งสามารถนำเราไปสู่ชีวิตที่น่าตื่นตาตื่นใจและอารยธรรมอันรุ่งโรจน์มากยิ่งขึ้นหรืออาจเป็นศตวรรษสุดท้ายของมนุษยชาติก็เป็นได้ (ภาพร. 2553: 16) แผนการศึกษาแห่งชาติ (พ.ศ. 2560-2579) เป็นแผนที่ถูกสร้างขึ้นเพื่อนำมาใช้ให้กับระบบการศึกษาของไทยที่กำลังจะขับเคลื่อนให้สามารถพัฒนาศักยภาพของแต่ละบุคคลให้เต็มศักยภาพมากที่สุดโดยมีการกำหนดเป้าหมายในการพัฒนาในด้านต่างๆ ประกอบด้วย 5 ด้าน คือ การเข้าถึงการศึกษา (Access) ความเท่าเทียม (Equity) ประสิทธิภาพ (Efficiency) คุณภาพ (Quality) ตอบโจทย์บริบทที่เปลี่ยนแปลง (Relevancy) (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษากระทรวงศึกษาธิการ. 2559: 10) ทั้งนี้โดยทั่วไปแล้วภารกิจงานของโรงเรียนจะประกอบด้วยงานด้านวิชาการ งานด้านบุคลากร งานด้านธุรการ งานด้านกิจการนักเรียนและงานอื่นๆ โดยแต่ละโรงเรียนอาจมีการแยกย่อยมากขึ้นแตกต่างกันไปขึ้นอยู่กับปริมาณของนักเรียนในโรงเรียนนั้นๆ (วิทยา สิงห์เรือง. 2552: 3) แต่งานที่สำคัญที่สุดและถือว่าเป็นหัวใจของโรงเรียนหรือสถาบันการศึกษานั้นก็คือ งานด้านวิชาการ ส่วนงานด้านอื่นๆ เป็นเพียงองค์ประกอบที่จะทำให้โรงเรียนสามารถดำเนินการไปด้วยความราบรื่นเท่านั้น ผู้บริหารการศึกษาทุกคนควรจะเป็นผู้นำของครูในด้านวิชาการเป็นอันดับแรกเพราะหน้าที่หลักของโรงเรียนหรือสถาบันการศึกษาทุกแห่งคือ การให้ความรู้แก่นักเรียนในด้านวิชาการ (จิรวิทย์ มั่นคงวัฒนะ. 2553: 1)

ในกระบวนการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนนั้นครูเป็นบุคคลที่มีความสำคัญอย่างมากและมีความเกี่ยวข้องโดยตรงในการบริหารงานวิชาการ เพราะครูเป็นผู้ที่อบรมสั่งสอนตลอดจนถ่ายทอดความรู้ให้กับนักเรียนในรูปแบบของการจัดประสบการณ์ต่างๆ ส่วนผู้บริหารก็มีความสำคัญเช่นกันทั้งนี้เพราะผู้บริหารมีหน้าที่ในการกำหนดนโยบายควบคุมการปฏิบัติงานของบุคลากรตลอดจนประเมินผลและติดตามงานต่างๆ ภายในโรงเรียน ในขณะที่ประเทศไทยกำลังเปลี่ยนแปลงก้าวสู่ศตวรรษที่ 21 ที่มีการเปลี่ยนแปลงทั้งทางด้านสังคม เศรษฐกิจ ตลอดจนหลักสูตรการศึกษาที่กำลังจะเปลี่ยนเพื่อให้สอดคล้องกับสภาพแวดล้อม ณ ขณะนี้ผู้บริหารจึงจำเป็นต้องสร้างแรงจูงใจเพื่อให้เกิดทัศนคติที่ดีต่องานเพราะหากครูเกิดความพึงพอใจในงานที่ปฏิบัติก็ให้ความสนใจและทุ่มเทกับงานชิ้นนั้นและนำไปสู่การจัดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ

โรงเรียนศูนย์เครือข่ายเขากระปุก เป็นกลุ่มของโรงเรียนที่ตั้งอยู่ในพื้นที่ของตำบลเขากระปุก อำเภอท่ายาง จังหวัดเพชรบุรี ประกอบด้วยโรงเรียนขนาดกลาง 3 โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนบ้านหนองโรง โรงเรียนบ้านโป่งเกตุ โรงเรียนบ้านเขาอังกัว โรงเรียนขนาดเล็กจำนวน 3 โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนบ้านเขากระปุก โรงเรียนบ้านหนองตาฉาว โรงเรียนบ้านหนองคอไก่ โดยโรงเรียนทั้งหมดตั้งห่างจากสำนักงานเขตพื้นที่ค่อนข้างมากจึงทำให้มีการรวมกลุ่มระหว่างโรงเรียนที่อยู่บริเวณใกล้เคียงกันเกิดขึ้น เพื่อใช้ในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกันช่วยกันพัฒนาโรงเรียนมีคุณภาพ แต่ในปีการศึกษา 2558 ผลการทดสอบระดับชาติของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 และมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยคะแนนเฉลี่ยรวมทุกรายวิชาของโรงเรียนในศูนย์เครือข่ายเขากระปุกอยู่ที่ 41.77 คะแนน อยู่ในลำดับที่ 17 (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 2. 2559: 95) ต่อมาในปีการศึกษา 2559 มีคะแนนเฉลี่ยของอยู่ที่ 38.24 คะแนน อยู่ในลำดับที่ 16 จากศูนย์เครือข่ายทั้งหมด 18 ศูนย์ (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 2. 2560: 99) ทั้งนี้จะเห็นว่าในช่วง 2 ปีที่ผ่านมาโรงเรียนในศูนย์เครือข่ายเขากระปุกมีคะแนนเฉลี่ยต่ำกว่าระดับประเทศ เมื่อเปรียบเทียบกับโรงเรียนในศูนย์เครือข่ายอื่นก็อยู่ในลำดับที่เกือบจะสุดท้ายและประกอบกับช่วงที่ผ่านมาได้มีการย้ายออกของคณะครูและผู้บริหารเป็นจำนวนมาก ทำให้เกิดการผลัดเปลี่ยนคณะทำงานในการบริหารงานโรงเรียนโดยเฉพาะงานทางด้านวิชาการซึ่งเป็นหัวใจหลักของโรงเรียน

จากสภาพปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาความพึงพอใจของครูที่มีต่อการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนศูนย์เครือข่ายเขากระปุก อำเภอท่ายาง จังหวัดเพชรบุรี เพื่อนำผลการศึกษามาเป็นแนวทางในการปรับปรุงการบริหารงานวิชาการตลอดจนเนื้อหาหลักสูตร การจัดการเรียนรู้ที่เป็นที่พึงพอใจของครูเพื่อใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาการศึกษาในโรงเรียนศูนย์เครือข่ายเขากระปุกต่อไป

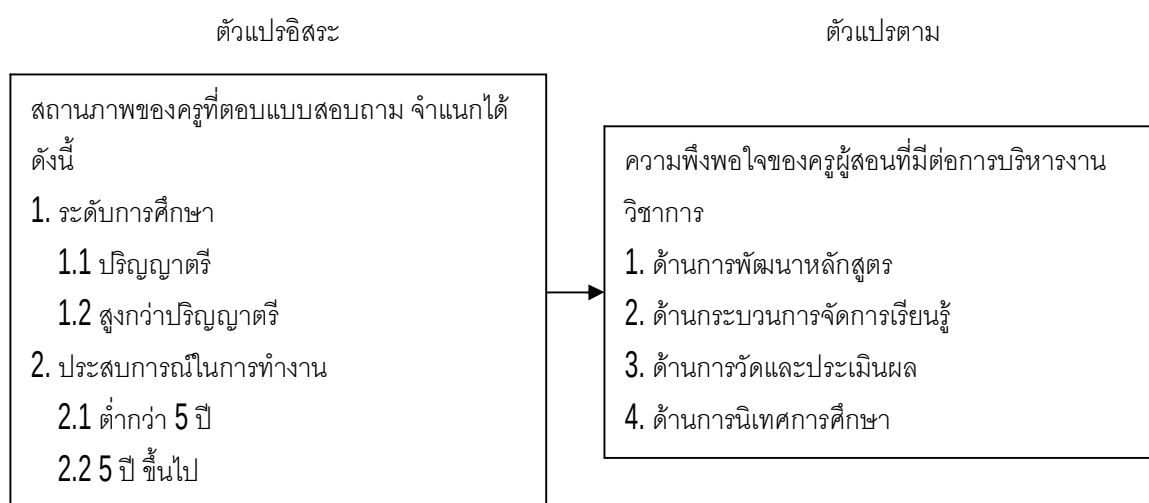
วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของครูที่มีต่อการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนศูนย์เครือข่ายเขากระปุก อำเภอท่ายาง จังหวัดเพชรบุรี ทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านการพัฒนาหลักสูตร ด้านกระบวนการจัดการเรียนรู้ ด้านการวัดและประเมินผล และด้านการนิเทศการศึกษา
2. เพื่อเปรียบเทียบความพึงพอใจของครูที่มีต่อการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนศูนย์เครือข่ายเขากระปุก อำเภอท่ายาง จังหวัดเพชรบุรี โดยจำแนกตามระดับการศึกษาและประสบการณ์ในการทำงาน

สมมติฐานในการวิจัย

1. ครูผู้สอนที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีระดับความพึงพอใจต่อการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนศูนย์เครือข่ายเขากระปุก อำเภอท่ายาง จังหวัดเพชรบุรีแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
2. ครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกัน มีระดับความพึงพอใจต่อการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนศูนย์เครือข่ายเขากระปุก อำเภอท่ายาง จังหวัดเพชรบุรี แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

กรอบแนวคิด

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ขอบเขตการศึกษา

- ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ ครูในโรงเรียนศูนย์เครือข่ายเขากระปุก อำเภอท่ายาง จังหวัดเพชรบุรี จำนวน 70 คน
- กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ คือ ครูในโรงเรียนศูนย์เครือข่ายเขากระปุก อำเภอท่ายาง จังหวัดเพชรบุรี มีการกำหนดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางของ เครจซี่; และ มอร์แกน (Krejcie; & Morgan. 1970: 608) ได้ขนาดตัวอย่างจำนวน 59 คน แล้วกำหนดสัดส่วนของจำนวนประชากรแล้วทำการสุ่มอย่างง่าย
- ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย
 - ตัวแปรอิสระ (Independent Variable) ได้แก่ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงาน
 - ตัวแปรตาม (Dependent Variable) ได้แก่ ความพึงพอใจในการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนศูนย์เครือข่ายเขากระปุก อำเภอท่ายาง จังหวัดเพชรบุรี

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

- ผู้บริหารโรงเรียนศูนย์เครือข่ายเขากระปุกใช้ข้อมูลเป็นแนวทางในการปรับปรุงการบริหารงานวิชาการ ตลอดจนเนื้อหาหลักสูตร การจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น
- โรงเรียนในศูนย์เครือข่ายเขากระปุกสามารถนำผลการวิจัยไปพัฒนาการจัดการเรียนรู้ให้มีคุณภาพมากยิ่งขึ้น

วิธีการดำเนินการวิจัย

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. การศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลซึ่งในการสร้างแบบสอบถามเพื่อใช้สอบถามความพึงพอใจของครูที่มีต่อการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนศูนย์เครือข่ายเขากระปุก อำเภอท่ายาง จังหวัดเพชรบุรี

2. ผู้วิจัยได้ศึกษาจากทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องแล้วนำมาประยุกต์โดยแบ่งเครื่องมือวิจัยออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามความพึงพอใจของครูที่มีต่อการบริหารงานวิชาการในด้านการพัฒนาหลักสูตร ด้านกระบวนการจัดการเรียนรู้ ด้านการวัดและประเมินผล ด้านการนิเทศการศึกษา แบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ได้แก่

5 หมายถึง มีความพึงพอใจในระดับมากที่สุด

4 หมายถึง มีความพึงพอใจในระดับมาก

3 หมายถึง มีความพึงพอใจในระดับปานกลาง

2 หมายถึง มีความพึงพอใจในระดับน้อย

1 หมายถึง มีความพึงพอใจในระดับน้อยที่สุด

ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ

1. ศึกษาเอกสารงานวิจัยเพื่อกำหนดกรอบแนวคิดและนิยามศัพท์ที่เกี่ยวข้องกับความพึงพอใจของครูที่มีต่อการบริหารงานวิชาการ ทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ ในด้านการพัฒนาหลักสูตร ด้านกระบวนการจัดการเรียนรู้ ด้านการวัดและประเมินผล ด้านการนิเทศการศึกษา เพื่อใช้เป็นแนวทางในการสร้างและพัฒนาแบบสอบถามให้ครอบคลุมตรงตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยและนิยามศัพท์เฉพาะ

2. ศึกษาวิธีการสร้างแบบสอบถามตามความคิดของ นีรนุช ยับจอหอ (2557: 124-126) แล้วนำมาสร้างเป็นแบบสอบถาม

3. ศึกษาวิธีการสร้างแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามแบบของลิเคิร์ต (Likert)

4. สร้างแบบสอบถามให้ครอบคลุมความพึงพอใจในการบริหารวิชาการตามกรอบแนวคิดที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานใน 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการพัฒนาหลักสูตร ด้านกระบวนการจัดการเรียนรู้ ด้านการวัดและประเมินผล ด้านการนิเทศการศึกษา

5. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนออาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ เพื่อตรวจสอบแนะนำและปรับปรุงแก้ไข

วิธีการหาคุณภาพเครื่องมือ

1. นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบจากอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์เสนอผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน ตรวจสอบพิจารณาความสอดคล้องของเนื้อหาโดยหาค่าดัชนีความสอดคล้อง IOC (Item-Objective Congruence Index)

2. ปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญและนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์พิจารณาอีกครั้งหนึ่ง

3. นำแบบสอบถามที่ผ่านการแก้ไขแล้วนำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้วไปทดลองใช้ (Try Out) กับครูผู้สอนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ศึกษา จำนวน 30 คน เพื่อหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม (Reliability) และหาค่าอำนาจจำแนก (discrimination)

4. นำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ไปเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างที่เป็นครูผู้สอนในโรงเรียนศูนย์เครือข่ายเขากะปุก อำเภอท่ายาง จังหวัดเพชรบุรี

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นลำดับดังนี้

1. ผู้วิจัยนำหนังสือขอความอนุเคราะห์จากมหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ ถึงผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 2 เพื่อขอความอนุเคราะห์และขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามจากกลุ่มตัวอย่าง

2. นำหนังสือขอความอนุเคราะห์ จากมหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ เสนอผู้อำนวยการโรงเรียนในโรงเรียนศูนย์เครือข่ายเขากะปุก อำเภอท่ายาง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 2 เพื่อขออนุญาตเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างที่กำหนดไว้

3. ส่งแบบสอบถามไปยังครูผู้สอนในโรงเรียนศูนย์เครือข่ายเขากะปุก อำเภอท่ายาง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 2 ทุกโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถาม และนำส่งคืนภายใน 5 วัน โดยผู้วิจัยเป็นผู้เก็บแบบสอบถามเอง

4. รวบรวมแบบสอบถามทั้งหมด มาดำเนินการตามขั้นตอนการวิจัยต่อไป

การจัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำข้อมูลที่รวบรวมได้จากกลุ่มตัวอย่างมาทำการวิเคราะห์ข้อมูล (ด้วยระเบียบวิธีการทางสถิติ) โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปคอมพิวเตอร์ มีขั้นตอนดังนี้

1. ตรวจสอบจำนวนและความสมบูรณ์ของแบบสอบถามที่ได้รับคืนทุกฉบับ

2. วิเคราะห์สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยหาค่าร้อยละและค่าเฉลี่ย

3. วิเคราะห์ระดับความพึงพอใจในการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนศูนย์เครือข่ายเขากะปุก อำเภอท่ายาง จังหวัดเพชรบุรี โดยการหาค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) โดยรวมและรายด้านด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปแล้วนำค่าเฉลี่ยที่ได้มาเปรียบเทียบกับเกณฑ์ (บุญชม ศรีสะอาด, 2554: 105) ดังนี้

4.50-5.00 หมายถึง ระดับมากที่สุด

3.50-4.49 หมายถึง ระดับมาก

2.50-3.49 หมายถึง ระดับปานกลาง

1.50-2.49 หมายถึง ระดับน้อย

1.00-1.49 หมายถึง ระดับน้อยที่สุด

4. นำข้อมูลที่ได้ไป วิเคราะห์หาค่าสถิติด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติพื้นฐาน ได้แก่

1.1 ค่าร้อยละ (Percentage)

1.2 ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) (Mean)

1.3. ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)(Standard Deviation)

2. สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน

2.1 เปรียบเทียบความพึงพอใจที่มีต่อการบริหารวิชาการในโรงเรียนศูนย์เครือข่ายเขากระปุก อำเภอ

ท่ายาง จังหวัดเพชรบุรี จำแนกตามระดับการศึกษาและประสบการณ์ในการทำงานของครู โดยใช้สถิติค่า t (t-test for Independent Samples)

ผลการศึกษา

ส่วนที่ 1 ผลการวิจัยเชิงพรรณนาเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ผลการวิจัยผู้ตอบแบบสอบถาม โดยพบว่าครูส่วนใหญ่ในโรงเรียนศูนย์เครือข่ายเขากระปุก อำเภอท่ายาง จังหวัดเพชรบุรี มีระดับการศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 71.20 และส่วนใหญ่มีประสบการณ์การทำงานมากกว่า 5 ปี คิดเป็นร้อยละ 59.30

ส่วนที่ 2 ความพึงพอใจของครูที่มีต่อการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนศูนย์เครือข่ายเขากระปุก อำเภอท่ายาง จังหวัดเพชรบุรี โดยรวมและรายด้าน ผลการวิจัยดังตาราง 2

ตาราง 2 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความพึงพอใจของครูที่มีต่อการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนศูนย์เครือข่ายเขากระปุก อำเภอท่ายาง จังหวัดเพชรบุรี ในภาพรวมและเป็นรายด้าน 4 ด้าน

การบริหารงานวิชาการ	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	อันดับ
1. การพัฒนาหลักสูตร	3.94	.46	มาก	4
2. กระบวนการจัดการเรียนรู้	4.06	.44	มาก	2
3. การวัดและประเมินผล	4.09	.48	มาก	1
4. การนิเทศการศึกษา	4.04	.56	มาก	3
รวม	4.02	.44	มาก	

จากตาราง 2 พบว่า ครูมีความพึงพอใจต่อการบริหารวิชาการทุกด้านอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย คือ ด้านการวัดและประเมินผล ด้านกระบวนการจัดการเรียนรู้ ด้านการนิเทศการศึกษา และด้านการพัฒนาหลักสูตร

ส่วนที่ 3 การทดสอบสมมติฐานตามวัตถุประสงค์การวิจัย

สมมติฐานข้อที่ 1 ครูผู้สอนที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีระดับความพึงพอใจต่อการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนศูนย์เครือข่ายเขากระปุก อำเภอท่ายาง จังหวัดเพชรบุรี แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ผลการวิจัยดังตาราง 3

ตาราง 3 การเปรียบเทียบความพึงพอใจของครูที่มีต่อการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนศูนย์เครือข่ายเขากระปุก อำเภอท่ายาง จังหวัดเพชรบุรี จำแนกตามระดับการศึกษา โดยภาพรวมและรายด้าน

ความพึงพอใจของครูที่มีต่อการบริหารงานวิชาการ ในโรงเรียนศูนย์เครือข่ายเขากระปุก	ระดับความพึงพอใจ				t	Sig.
	ปริญญาตรี (n = 42)		สูงกว่า ปริญญาตรี (n = 17)			
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1. ด้านการพัฒนาหลักสูตร	3.90	.45	4.00	.47	.72	.47
2. ด้านกระบวนการจัดการเรียนรู้	4.06	.42	4.02	.51	.26	.77
3. ด้านการวัดและประเมินผล	4.07	.45	4.12	.57	.32	.72
4. ด้านการนิเทศการศึกษา	3.98	.54	4.15	.62	.95	.31
รวม	4.00	.42	4.07	.49	.49	.59

จากตาราง 3 พบว่า ครูที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีความพึงพอใจต่อการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนศูนย์เครือข่ายเขากระปุก อำเภอท่ายาง จังหวัดเพชรบุรี ในภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

สมมติฐานข้อที่ 2 ครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกัน มีระดับความพึงพอใจต่อการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนศูนย์เครือข่ายเขากระปุก อำเภอท่ายาง จังหวัดเพชรบุรี แตกต่างกัน

ตาราง 4 การเปรียบเทียบความพึงพอใจของครูที่มีต่อการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนศูนย์เครือข่ายเขากระปุก อำเภอท่ายาง จังหวัดเพชรบุรี จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน โดยภาพรวมและรายด้าน

ความพึงพอใจของครูที่มีต่อการบริหารงานวิชาการ ในโรงเรียนศูนย์เครือข่ายเขากระปุก	ระดับความพึงพอใจ				t	Sig.
	ต่ำกว่า 5 ปี		5 ปี ขึ้นไป			
	(n = 24)		(n = 35)			
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1. ด้านการพัฒนาหลักสูตร	4.01	.55	3.90	.68	.96	.34
2. ด้านกระบวนการจัดการเรียนรู้	4.00	.53	3.98	.55	.68	.49
3. ด้านการวัดและประเมินผล	4.02	.57	3.90	.68	.82	.41
4. ด้านการนิเทศการศึกษา	3.90	.68	4.12	.45	1.38	.17
รวม	3.98	.55	4.05	.35	.57	.56

จากตาราง 4 พบว่า ครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกัน มีระดับความพึงพอใจต่อการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนศูนย์เครือข่ายเขากระปุก อำเภอท่ายาง จังหวัดเพชรบุรี ในภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

อภิปรายผล

การศึกษาวิจัยเรื่อง ความพึงพอใจของครูที่มีต่อการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนศูนย์เครือข่ายเขากระปุก อำเภอท่ายาง จังหวัดเพชรบุรี ผู้วิจัยขอค้นพบและประเด็นที่น่าสนใจ นำมาอภิปราย ดังนี้

1. ความพึงพอใจของครูที่มีต่อการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนศูนย์เครือข่ายเขากระปุก อำเภอท่ายาง จังหวัดเพชรบุรี โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าครูในโรงเรียนศูนย์เครือข่ายเขากระปุก อำเภอท่ายาง จังหวัดเพชรบุรี มีความเกรงกลัวว่าผลการวิจัยที่ได้รับจะมีภาพรวมของระดับความพึงพอใจที่ไม่ดี จึงส่งผลให้การตอบแบบสอบถามไม่เป็นไปตามความเป็นจริง นอกจากนี้อาจจะเป็นเพราะว่าโรงเรียนแต่ละโรงเรียนในศูนย์เครือข่ายเขากระปุกมีบริบทของสภาพแวดล้อมที่คล้ายคลึงกัน อีกทั้งยังมีการประสานความร่วมมือในการดำเนินกิจกรรมต่างๆ อย่างสม่ำเสมอ เพื่อสนองตามนโยบายของทางสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 2 ซึ่งทำให้มีรูปแบบในการบริหารงานโรงเรียนที่ไม่แตกต่างกัน จึงส่งผลให้มีระดับความพึงพอใจในภาพรวมที่ไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับการวิจัยของ กาญจนานันท์ สังคต (2559: บทคัดย่อ) ได้ทำงานวิจัยเรื่อง ความพึงพอใจของครูที่มีต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนกลุ่มอำเภอห้วยกระเจา จังหวัดกาญจนบุรี ผลการวิจัยพบว่า เมื่อพิจารณาในภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ สรัญญาวรรณศิลป์ (2556: บทคัดย่อ) ได้ทำงานวิจัยเรื่อง ความพึงพอใจของครูที่มีต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหาร

สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตประเวศ กรุงเทพมหานคร พบว่าเมื่อพิจารณาในภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก

2. การเปรียบเทียบความพึงพอใจของครูที่มีต่อการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนศูนย์เครือข่ายเขากระปุก อำเภอท่ายาง จังหวัดเพชรบุรี สามารถแยกอภิปรายผลการวิจัยได้ดังนี้

2.1 ครูที่มีระดับการศึกษาและประสบการณ์ในการทำงานต่างกัน มีความพึงพอใจที่มีต่อการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนศูนย์เครือข่ายเขากระปุก อำเภอท่ายาง จังหวัดเพชรบุรี ในภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับผลการวิจัยของ ไพริน คำศรี (2556: 69) ที่ได้ทำการวิจัยเรื่อง ความพึงพอใจของครูในการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนศรีรัตนวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 28 พบว่า มีความพึงพอใจไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ กาญจนานันท์ สังคต (2559: บทคัดย่อ) ที่ได้ทำงานวิจัยเรื่อง ความพึงพอใจของครูที่มีต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน กลุ่มอำเภอห้วยกระเจา จังหวัดกาญจนบุรี พบว่า มีความพึงพอใจไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะสำหรับการนำการวิจัยไปใช้

1. ผู้บริหารโรงเรียนควรส่งเสริมและสนับสนุนในด้านการพัฒนาหลักสูตรให้มากยิ่งขึ้น โดยอาจจัดการอบรมเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรให้กับคณะครูในแต่ละโรงเรียน นอกจากนี้ผู้บริหารควรส่งเสริมและประชาสัมพันธ์ให้ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องรับทราบก่อนการนำหลักสูตรมาใช้ให้มากยิ่งขึ้น เนื่องจากเป็นหัวข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดในด้านการพัฒนาหลักสูตร

2. ผู้บริหารโรงเรียนในโรงเรียนศูนย์เครือข่ายเขากระปุก อำเภอท่ายาง จังหวัดเพชรบุรี จึงควรมีการกำหนดระยะเวลาในการนิเทศให้ชัดเจนโดยอาจจะมีการกำหนดช่วงเวลาลงในปฏิทินในการดำเนินงานภายในโรงเรียนในศูนย์เครือข่ายเขากระปุก เพื่อให้ครูผู้สอนได้ทราบและเตรียมความพร้อมรับการนิเทศ ซึ่งถ้าหากมีการเปลี่ยนแปลงก็ควรมีการประชาสัมพันธ์ให้คณะครูทราบล่วงหน้า เนื่องจากการกำหนดระยะเวลาในการนิเทศได้อย่างเหมาะสมยังคงมีค่าเฉลี่ยของความพึงพอใจน้อยสุด

3. ผู้บริหารโรงเรียนในโรงเรียนศูนย์เครือข่ายเขากระปุก อำเภอท่ายาง จังหวัดเพชรบุรี ควรส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูผู้สอนเห็นถึงควรสำคัญในการทำวิจัยและใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งในการจัดการเรียนการสอนหมั่นติดตาม ตรวจสอบการจัดทำและการใช้แผนการจัดการเรียนรู้อย่างสม่ำเสมอ เพื่อสร้างแรงจูงใจและกระตุ้นให้ครูมีการพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้และกระบวนการจัดการเรียนรู้ให้ดียิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยต่อไป

1. ควรศึกษาความพึงพอใจของครูที่มีต่อการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนศูนย์เครือข่ายเขากระปุก อำเภอท่ายาง จังหวัดเพชรบุรี ให้ครอบคลุมทั้ง 17 ด้าน

2. ควรศึกษาความต้องการของครูที่มีต่อการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนศูนย์เครือข่ายเขากระปุก อำเภอท่ายาง จังหวัดเพชรบุรี

3. ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความพึงพอใจของครูที่มีต่อการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนศูนย์เครือข่ายเขากระปุก อำเภอท่ายาง จังหวัดเพชรบุรี

เอกสารอ้างอิง

- กาญจนาภรณ์ สังคต. (2559). ความพึงพอใจของครูที่มีต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนกลุ่มอำเภอห้วยกระเจา จังหวัดกาญจนบุรี. การค้นคว้าอิสระปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- จิรวิทย์ มั่นคงวัฒน์. (2553). การบริหารจัดการในสถานศึกษา. สืบค้นเมื่อ 20 สิงหาคม 2560, จาก <https://www.gotoknow.org/posts/344752>.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2554). การวิจัยเบื้องต้น. พิมพ์ครั้งที่ 9. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- ไพบรินทร์ คำศรี. (2556). ความพึงพอใจของครูในการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนศรีรัตนวิทยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 28. สารนิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ.
- วิทยา สิงห์เรือง. (2552). ความพึงพอใจของครูผู้สอนที่มีต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 กรณีศึกษาอำเภอพิบูลมังสาหาร. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. อุบลราชธานี: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.
- สรัญญา วรรณศิลป์. (2556). ความพึงพอใจของครูที่มีต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตประเวศ กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. กรุงเทพฯ: บัณฑิตมหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 2. (2559). ผลการทดสอบระดับชาติ (O-NET) ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3. เพชรบุรี: กลุ่มงานนิเทศฯ.
- _____. (2560). ผลการทดสอบระดับชาติ (O-NET) ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3. เพชรบุรี: กลุ่มงานนิเทศฯ.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ. (2559). แผนการศึกษาชาติ (2560-2579). สืบค้นเมื่อ 18 สิงหาคม 2560, จาก <http://www.onec.go.th/index.php/book/BookView/1540>.
- Martin, James. (2553). โลกแห่งศตวรรษที่ 21. แปลโดย ภาพร. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์ประสาส์น จำกัด.
- Krejcie, R. V. ; & Morgan, D. W. (1970). Determining Sampling Size for Research Activities. Educational and Psychological Measurement. 30(3): 607-610.

NBUE009: การศึกษาความคิดเห็นของครูที่มีต่อสมรรถนะการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตดินแดง กรุงเทพมหานคร
A STUDY OF TEACHERS' OPINIONS ON THE ACADEMIC MANAGEMENT COMPETENCIES OF THE SCHOOL ADMINISTRATORS IN DINDAENG DISTRICT, BANGKOK

สุรภี ศรีหิรัญ¹

¹ นักศึกษา สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ

บทคัดย่อ

งานวิจัยเรื่อง มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความคิดเห็นของครูที่มีต่อสมรรถนะการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตดินแดง กรุงเทพมหานคร ในด้านการบริหารจัดการการเรียนรู้ ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ด้านการนิเทศการจัดการเรียนรู้ในสถานศึกษา และด้านการส่งเสริมให้มีการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนรู้ จำแนกตามประสบการณ์การสอนของครูและระดับชั้นที่ปฏิบัติงานสอน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ บุคลากรในสถานศึกษาโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตดินแดง จำนวน 155 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น มีความเชื่อมั่นเท่ากับ .899 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน t-test และ One-Way ANOVA

ผลการวิจัย พบว่า

1. ความคิดเห็นของครูที่มีต่อสมรรถนะการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตดินแดง กรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมและรายด้านทุกด้านอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับจากสูงสุดไปหาต่ำสุด ดังนี้ ด้านการนิเทศการจัดการเรียนรู้ในสถานศึกษา ด้านการบริหารจัดการการเรียนรู้ ด้านการส่งเสริมให้มีการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนรู้ และด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา
2. ครูผู้สอนที่มีประสบการณ์การสอนต่างกัน มีความคิดเห็นต่อสมรรถนะการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาไม่แตกต่างกัน
3. ครูผู้สอนที่ปฏิบัติงานสอนในระดับชั้นที่ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อสมรรถนะการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ: สมรรถนะ, การบริหารงานวิชาการ

Abstract

The purposes of this research were to study the teachers' opinions on the academic management competencies of the school administrators in Dindaeng District, Bangkok in the aspects of learning management, school curriculum development, supervisory learning management, and promotion of research for the development of learning quality. The comparisons were conducted by the teachers' teaching experiences and teaching level. The samples were 155 teachers from the school in

Dindaeng District, Bangkok. Questionnaire was used as a research tool as .899 confident. The statistics used for data analysis were percentage, mean, standard deviation, t-test and One-Way ANOVA.

The finding revealed that;

1. The teachers' opinions on the academic management competencies of the school administrators in Dindaeng District, Bangkok, in the overall and each aspect, were at the high level, arranged in descending of means: supervisory learning management, learning management, promotion of research for the development of learning quality and school curriculum development.

2. The teachers' opinions on the academic management competencies of the school administrators by the teachers' teaching experiences had no significant difference.

3. The teachers' opinions on the academic management competencies of the school administrators by the teachers' teaching level revealed significant difference at .05 levels.

Keywords: Competency, Academic Management

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การบริหารงานวิชาการเป็นงานที่มีความสำคัญเป็นอันดับแรกของผู้บริหารสถานศึกษา โดยเฉพาะอย่างยิ่งเป็นงานที่จะต้องปรับปรุงคุณภาพการจัดการเรียนรู้ ซึ่งเป็นจุดมุ่งหมายหลักของสถานศึกษาเป็นเครื่องบ่งชี้ความสำเร็จและความสามารถของผู้บริหารสถานศึกษาเพราะงานวิชาการเป็นหัวใจของโรงเรียนหรือสถานศึกษา ส่วนงานด้านอื่นๆ เป็นองค์ประกอบที่จะทำให้สถาบันดำเนินด้วยความราบรื่นเท่านั้น ผู้บริหารสถานศึกษาทุกคนควรจะได้รับผิดชอบเป็นผู้นำของครูในด้านวิชาการเป็นอันดับแรก เพราะหน้าที่ของโรงเรียนหรือสถานศึกษาทุกแห่ง คือ การให้ความรู้แก่นักเรียนในด้านวิชาการ โดยการทำงานร่วมกับครู ส่งเสริมพัฒนาครูและประสานงานให้ครูทุกคนทำงานร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพ งานวิชาการเป็นงานหลักของสถานศึกษา ไม่ว่าสถานศึกษาจะเป็นประเภทใด มาตรฐาน และคุณภาพของสถานศึกษาจะพิจารณาได้จากงานวิชาการ เนื่องจากงานวิชาการเกี่ยวข้องกับหลักสูตร การจัดการเรียนรู้ ซึ่งเป็นหัวใจของสถานศึกษา ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาจึงเป็นองค์ประกอบสำคัญที่จะพยากรณ์ได้ถึงระดับคุณภาพของผู้เรียน ซึ่งนอกจากผู้บริหารแล้วครูถือได้ว่าเป็นผู้มีบทบาทสำคัญเป็นอย่างมากในการบริหารจัดการศึกษา เพราะครูคือผู้ที่ทำหน้าที่จัดกระบวนการเรียนรู้ให้นักเรียน ดังนั้นถ้าครูเป็นผู้ที่มีความรู้ ความสามารถ ทักษะ เจตคติ ทักษะ ประสพการณ์ บุคลิกภาพ คุณลักษณะที่ดี และส่งเสริมต่อกระบวนการจัดการเรียนรู้ ก็จะสามารถนำความรู้ ไปประยุกต์ใช้ในกระบวนการจัดการเรียนรู้และพัฒนาการเรียนรู้ของนักเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ (มยุรีย์ เขียวชะอ่อน. 2541: 1) ในขณะเดียวกัน ครูจะต้องเป็นผู้ที่มีอุดมการณ์ มีความรอบรู้และพัฒนาตนเองให้ทันกับความก้าวหน้า และการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยี โดยครูจะต้องศึกษาและทำความเข้าใจในงานวิชาการให้ถ่องแท้ก่อนลงมือปฏิบัติ การเตรียมการสอนจึงเป็นสิ่งที่จำเป็นสำหรับครู รวมทั้งการเข้าใจปัจจัยในการเรียนของผู้เรียน เพื่อจะได้เกิดความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างครูและนักเรียน (ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. 2543: 50) นอกจากนี้การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวปฏิรูปการศึกษา ครูยังจะต้องทำหน้าที่เป็นผู้อำนวยความสะดวก เพื่อให้ นักเรียนเกิดการเรียนรู้และสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง และใช้การวิจัยให้เป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ ใช้วิธีการวัดประเมินผลที่หลากหลายตามสภาพจริง ผู้บริหารจึงควรให้การส่งเสริมพัฒนางานวิชาการให้กับครู และจาก

การประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตดินแดง พบว่ายังอยู่ในระดับที่ต้องปรับปรุงแก้ไข ผู้เรียนยังขาดทักษะในกระบวนการแสวงหาความรู้ สื่อ วัสดุ อุปกรณ์ไม่ทันสมัย และไม่เพียงพอ เทคนิคการจัดการเรียนรู้ของครูยังไม่พัฒนาไปตามนวัตกรรมแนวใหม่ ในขณะเดียวกันการประเมินผลการบริหารงานวิชาการของบางโรงเรียนในเขตดินแดง กรุงเทพมหานคร ในด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนพบว่ายังอยู่ในระดับที่ต้องปรับปรุง (สำนักทดสอบการศึกษา. 2552)

เนื่องจากผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนเป็นตัวบ่งชี้สำคัญประการหนึ่งที่สะท้อนให้เห็นคุณภาพของการศึกษาในโรงเรียนโดยตรงต่องานวิชาการของโรงเรียน การกิจและความสำคัญของงานวิชาการซึ่งต้องดำเนินการให้มีคุณภาพ จึงสมควรอย่างยิ่งที่ผู้บริหารต้องให้ความสำคัญของการบริหารวิชาการมากกว่างานอื่นๆ เนื่องจากผู้บริหารโรงเรียนเป็นหัวหน้าองค์กรและทำหน้าที่อำนวยความสะดวกให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาสามารถปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างเต็มศักยภาพได้นั้น ผู้บริหารจะต้องมีความรู้ ความสามารถ และทักษะการบริหารซึ่งประกอบด้วย ทักษะความคิดรวบยอด ทักษะมนุษยสัมพันธ์ ทักษะทางเทคนิคเป็นอย่างดีจึงจะสามารถทำให้ครูจัดการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ และส่งผลให้ผลผลิตของโรงเรียน คือ นักเรียน มีพฤติกรรมตามเป้าหมายของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 คือ ให้นักเรียนเป็นคนเก่ง คนดี และมีความสุข

จากหลักการและเหตุผลดังกล่าว ผู้วิจัยมีความสนใจศึกษาสมรรถนะการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตดินแดง กรุงเทพมหานคร ซึ่งผลการวิจัยจะเป็นประโยชน์ต่อผู้บริหารสถานศึกษา เพื่อนำมาใช้ในการปรับปรุงพัฒนาการบริหารงานต่อไป

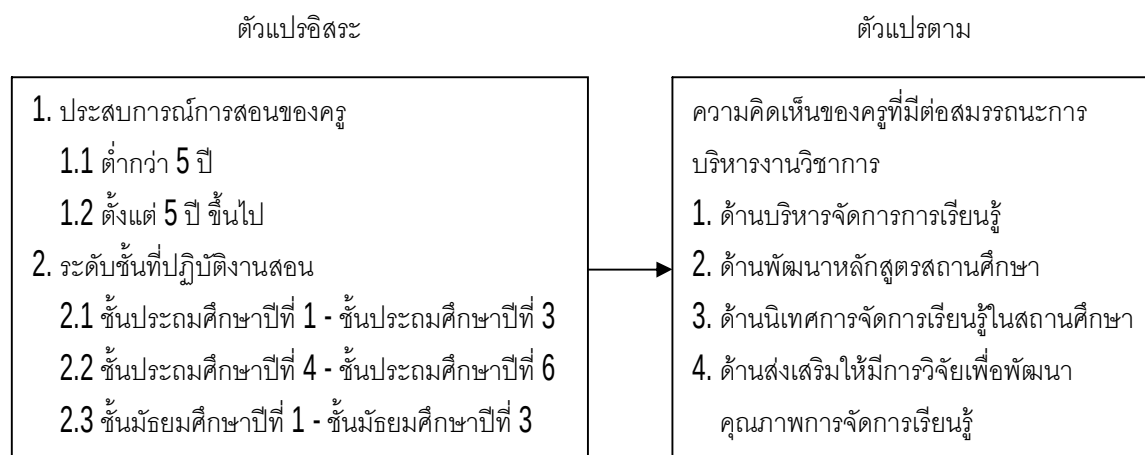
วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความคิดเห็นที่มีต่อสมรรถนะการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาของครูโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตดินแดง กรุงเทพมหานคร
2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีต่อสมรรถนะการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตดินแดง กรุงเทพมหานคร จำแนกตามประสบการณ์การสอนของครู และระดับชั้นที่ปฏิบัติงานสอน

สมมติฐานในการวิจัย

1. ครูที่มีประสบการณ์การสอนต่างกัน มีความคิดเห็นต่อสมรรถนะในการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาแตกต่างกัน
2. ครูที่ปฏิบัติงานสอนในระดับชั้นที่ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อสมรรถนะในการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาแตกต่างกัน

กรอบแนวคิด

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

ขอบเขตการศึกษา

1. ประชากร ได้แก่ ข้าราชการครูสายผู้สอนของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตดินแดง กรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2560 จำนวน 260 คน
2. กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ข้าราชการครูสายผู้สอนของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขต ดินแดง กรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2560 จำนวน 155 คน ขนาดของกลุ่มตัวอย่างได้จากตารางของ เครจซี และ มอร์แกน ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 155 คน กำหนดสัดส่วนของจำนวนประชากรแล้วจึงทำการสุ่มอย่างง่าย
3. ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

ตัวแปรอิสระ (Independent Variable) ได้แก่ ประสบการณ์การสอนของครูและระดับชั้นที่ปฏิบัติงานสอน

ตัวแปรตาม (Dependent Variable) ได้แก่ ความคิดเห็นของครูที่มีต่อสมรรถนะการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนใน 4 ด้าน

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ผลจากการศึกษาครั้งนี้จะเป็นข้อมูลพื้นฐานสำหรับวางแผนพัฒนาประสิทธิภาพในการบริหารงานโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตดินแดง
2. ทำให้ผู้บริหารโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตดินแดงได้นำข้อมูลที่ได้ไปพัฒนาสมรรถนะการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ แบบสอบถามความคิดเห็นของครูที่มีต่อสมรรถนะการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตดินแดง กรุงเทพมหานคร

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) เป็นการรวบรวมข้อมูล กระทำโดยผู้วิจัยซึ่งใช้แบบสอบถามในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยการแจกแบบสอบถามกับกลุ่มตัวอย่าง และแนะนำการตอบแบบสอบถามอย่างถูกต้อง จากนั้นนำแบบสอบถามที่เก็บรวบรวมได้ นำไปประกอบการวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

ผลการศึกษา

ส่วนที่ 1 ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นครูที่มีประสบการณ์การสอนตั้งแต่ 5 ปีขึ้นไป จำนวน 86 คน คิดเป็นร้อยละ 55.48 และครูส่วนใหญ่ปฏิบัติงานสอนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 – ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 79 คน คิดเป็นร้อยละ 50.97

ส่วนที่ 2 สมรรถนะการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตดินแดง กรุงเทพมหานคร โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก

ตาราง 1 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของสมรรถนะการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตดินแดง กรุงเทพมหานคร โดยรวมและรายด้าน

สมรรถนะการบริหารงานวิชาการ	ระดับความคิดเห็น		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1. ด้านการบริหารจัดการการเรียนรู้	4.41	.41	มาก
2. ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา	4.34	.50	มาก
3. ด้านการนิเทศการจัดการเรียนรู้ในสถานศึกษา	4.43	.45	มาก
4. ด้านการส่งเสริมให้มีการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนรู้	4.35	.54	มาก
รวม	4.38	.41	มาก

ส่วนที่ 3 การทดสอบสมมติฐานตามวัตถุประสงค์การวิจัย

สมมติฐานข้อที่ 1 ครูที่มีประสบการณ์การสอนต่างกัน มีความคิดเห็นต่อสมรรถนะการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาแตกต่างกัน พบว่า ครูที่มีประสบการณ์การสอนต่างกัน มีความคิดเห็นต่อสมรรถนะการบริหารงานวิชาการ ทั้งโดยรวมไม่แตกต่างกัน

ตาราง 2 การวิเคราะห์เปรียบเทียบสมรรถนะการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตดินแดง กรุงเทพมหานคร จำแนกตามประสบการณ์การสอนของครู โดยรวมและรายด้าน

ลำดับที่	สมมติฐาน	สถิติที่ใช้ทดสอบ	sig	ผลการทดสอบสมมติฐาน
1	ครูที่มีประสบการณ์การสอนต่างกัน มีความคิดเห็นต่อสมรรถนะการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาแตกต่างกัน			
	ด้านการบริหารจัดการการเรียนรู้	t-test	.083	ไม่แตกต่าง
	ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา	t-test	.395	ไม่แตกต่าง
	ด้านการนิเทศการจัดการเรียนรู้ในสถานศึกษา	t-test	.149	ไม่แตกต่าง
	ด้านการส่งเสริมให้มีการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนรู้	t-test	.026*	แตกต่าง
	รวม	t-test	.083	ไม่แตกต่าง

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สมมติฐานข้อที่ 2 ระดับชั้นที่ปฏิบัติงานสอนมีความสัมพันธ์กับความคิดเห็นต่อสมรรถนะการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา พบว่า ครูที่ปฏิบัติงานสอนระดับชั้นต่างกัน มีความคิดเห็นต่อสมรรถนะการบริหารงานวิชาการทั้งโดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 3 การวิเคราะห์เปรียบเทียบสมรรถนะการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตดินแดง กรุงเทพมหานคร จำแนกตามระดับชั้นที่ปฏิบัติงานสอน

ลำดับที่	สมมติฐาน	สถิติที่ใช้ทดสอบ	sig	ผลการทดสอบสมมติฐาน
1	ครูที่ปฏิบัติงานสอนในระดับชั้นที่ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อสมรรถนะการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาแตกต่างกัน	One-Way ANOVA	.004*	แตกต่าง
	ด้านการบริหารจัดการการเรียนรู้	One-Way ANOVA	.004*	แตกต่าง
	ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา	One-Way ANOVA	.000*	แตกต่าง
	ด้านการนิเทศการจัดการเรียนรู้ในสถานศึกษา	One-Way ANOVA	.022*	แตกต่าง
	ด้านการส่งเสริมให้มีการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนรู้	One-Way ANOVA	.005*	แตกต่าง
	รวม	One-Way ANOVA	.004*	แตกต่าง

อภิปรายผล

การศึกษาวิจัยเรื่อง การศึกษาความคิดเห็นของครูที่มีต่อสมรรถนะการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตดินแดง กรุงเทพมหานคร ผู้วิจัยค้นพบประเด็นที่น่าสนใจ นำมาอภิปรายดังนี้

1. ผลการวิจัย พบว่า สมรรถนะการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตดินแดง กรุงเทพมหานคร โดยรวมอยู่ในระดับมาก ที่เป็นเช่นนี้เพราะมาตรฐานวิชาชีพทางการศึกษาได้กำหนดมาตรฐานการปฏิบัติงานของผู้บริหารสถานศึกษาต้องปฏิบัติตามมาตรฐานการปฏิบัติงาน (สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา, 2548: 56) โดยจะปฏิบัติกิจกรรมทางวิชาการเกี่ยวกับการพัฒนาวิชาชีพการบริหารการศึกษา ตัดสินปฏิบัติกิจกรรมต่างๆ โดยมุ่งมั่นพัฒนาผู้ร่วมงานให้สามารถปฏิบัติงานและพัฒนาแผนงานขององค์กรให้สามารถปฏิบัติได้เกิดผลจริง รวมทั้งพัฒนาและใช้นวัตกรรมการบริหารจนเกิดผลงานที่มีคุณภาพสูงขึ้น นอกจากนี้ข้อค้นพบยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ กัญทิยา ศรีชื่น (2556) ได้ศึกษา สมรรถนะการบริหารวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายสถานศึกษาที่ 8,9 และ 10 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 3 พบว่า 1) สมรรถนะการบริหารวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายสถานศึกษาที่ 8, 9 และ 10 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 3 โดยภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า แต่ละด้านส่วนมากอยู่ในระดับปานกลาง 2) ผลการเปรียบเทียบสมรรถนะการบริหารวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายสถานศึกษาที่ 8,9 และ 10 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 3 พบว่า ครูผู้สอนที่มีเพศ ประสบการณ์ทำงาน และระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อสมรรถนะการบริหารวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาไม่แตกต่างกัน

2. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีต่อสมรรถนะการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตดินแดง กรุงเทพมหานคร จำแนกตามประสบการณ์การสอนของครู และระดับชั้นที่ปฏิบัติงานสอน สามารถอภิปรายผลการวิจัยได้ ดังนี้

2.1 ครูที่มีประสบการณ์การสอนต่างกันมีความคิดเห็นต่อสมรรถนะการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตดินแดง กรุงเทพมหานคร โดยรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาทางด้าน พบว่า ด้านการส่งเสริมให้มีการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนรู้ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ที่เป็นเช่นนี้เพราะทางโรงเรียนมีการจัดอบรมครูอย่างสม่ำเสมอ มีการอธิบายการดำเนินนโยบายหรือกิจกรรมต่างๆ อย่างชัดเจนทำให้ครูมีส่วนร่วมในการบริหารงาน ส่งเสริมให้ครูมีการเรียนรู้ เกิดการปฏิบัติงานอันเกิดจากการเรียนรู้ ตลอดจนการจัดสภาพแวดล้อมให้ครูเกิดการเรียนรู้อย่างเท่าเทียมกัน ทำให้ครูมีความคิดเห็นที่ไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของ เพียรพันธุ์ กิจพาณิชย์เจริญ (2552: 129) ได้ศึกษาสมรรถนะการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตหนองแขม กรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า ครูที่มีประสบการณ์การสอนต่างกัน มีความคิดเห็นต่อสมรรถนะในการบริหารวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

2.2 ครูที่ปฏิบัติงานสอนในระดับชั้นที่ต่างกันมีความคิดเห็นต่อสมรรถนะการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตดินแดง กรุงเทพมหานคร โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านการนิเทศการจัดการเรียนรู้ในสถานศึกษา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนในด้านอื่น แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ที่เป็นเช่นนี้เนื่องจากการจัดการศึกษาโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตดินแดง มีการจัดศึกษาตั้งแต่ระดับชั้นอนุบาลถึงระดับชั้นมัธยมศึกษาอยู่ในโรงเรียนเดียวกัน ในการบริหารจัดการศึกษาผู้บริหารสถานศึกษามีการกระจายอำนาจในการบริหารให้แก่รองผู้อำนวยการสถานศึกษารับผิดชอบในการบริหารในแต่ละระดับชั้น ภายใต้การกำกับดูแลของ ผู้บริหารสถานศึกษา ดังนั้น การบริหารจัดการศึกษาในแต่ละระดับชั้น จึงมีกระบวนการบริหารจัดการที่ต่างกันตามสมรรถนะ ซึ่งการให้ความสำคัญในด้านการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในแต่ละระดับชั้นส่งผลให้ความคิดเห็นของครูในแต่ละระดับชั้นมีความแตกต่างกัน สอดคล้องกับ อำภา บุญช่วย (2537: 1) กล่าวว่า งานวิชาการเป็นหัวใจของสถานศึกษาทุกระดับ การที่จะดูว่าสถาบันใดมีมาตรฐานมากเอาผลงานทางวิชาการเป็นสำคัญ งานวิชาการจะสัมฤทธิ์เพียงใดนั้นขึ้นอยู่กับบทบาทของผู้บริหารว่าจะเอาจริงเอาจังกับการบริหารงานแค่ไหน จึงเป็นหน้าที่ของผู้บริหารในการเตรียมการ

การนำผลวิจัยไปใช้ประโยชน์

1. ด้านบริหารจัดการการเรียนรู้ พบว่า ผู้บริหารควรให้คำปรึกษาการจัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการข้ามกลุ่มสาระ เปิดโอกาสให้ผู้ปฏิบัติงานได้แลกเปลี่ยนวิธีการสอนและดำเนินการสอนในรูปแบบที่หลากหลายโดยเน้นกระบวนการคิดและการตั้งคำถามที่นำไปสู่การค้นคว้าโดยที่ผู้เรียนเกิดองค์ความรู้ที่หลากหลายครอบคลุมหลายกลุ่มวิชา

2. ด้านพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา พบว่า ผู้บริหารควรมีการดำเนินงานวิชาการและการเรียนการสอนในรูปแบบที่หลากหลายและเหมาะสมกับสถานศึกษา โดยสร้างจิตสำนึกให้ครูมีความเพียรพยายามทำงานด้วยความตั้งใจเสียสละเวลาให้แก่ทางราชการ

3. ด้านนิเทศการจัดการเรียนรู้ในสถานศึกษา พบว่า ผู้บริหารควรดำเนินการให้มีการนิเทศภายในโรงเรียน โดยสร้างจิตสำนึกให้ครูมีการพัฒนาตนเองทั้งในด้านวิชาการและวิชาชีพ มีความตื่นตัวอยู่เสมอ

4. ด้านส่งเสริมให้มีการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนรู้ พบว่า ผู้บริหารควรให้ความรู้แก่ครูเกี่ยวกับกระบวนการการแก้ปัญหาหรือพัฒนาการเรียนการสอนที่ตนรับผิดชอบ ส่งเสริมพัฒนาเทคนิคการสอนแบบใหม่

ข้อเสนอแนะ

1. การวิจัยครั้งต่อไปควรมีการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อสมรรถนะการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามเกณฑ์มาตรฐานการศึกษาของชาติ จากนักเรียนและผู้ปกครองเพื่อให้การบริหารงานวิชาการมีประสิทธิภาพสูงสุด

2. ควรศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างสมรรถนะการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิภาพและคุณภาพทางการศึกษาของสถานศึกษา

เอกสารอ้างอิง

กมล ภูประเสริฐ. (2544). การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา. กรุงเทพฯ: ทิพย์ พับบลิชัน.

กัญญา ศรีชื่น. (2556). สมรรถนะการบริหารวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายสถานศึกษาที่ 8,9 และ 10 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 3. สารนิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ.

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. (2543). การบริหารงานวิชาการ. กรุงเทพฯ: ศูนย์สื่อเสริมกรุงเทพ.

พิชัย แก้วสุวรรณ. (2548). บทบาทของผู้บริหารโรงเรียนในการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครนายก. สารนิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

เพียรพันธุ์ กิจพาณิชย์เจริญ. (2552). การศึกษาสมรรถนะการบริหารวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตหนองแขม กรุงเทพมหานคร. สารนิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

มยุรีย์ เขียวฉะอ้อน. (2541). การประเมินความต้องการจำเป็นด้านทักษะพื้นฐานของครูอนุบาลโดยใช้การวิเคราะห์งาน. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการวัดและประเมินผลการศึกษา. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สำนักงานทดสอบการศึกษา. (2552). รายงานการประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน. กรุงเทพฯ: สำนักงานทดสอบการศึกษา. กระทรวงศึกษาธิการ.

สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา. (2548). มาตรฐานวิชาชีพทางการศึกษา. กรุงเทพฯ: สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา.

สุภานันท์ แก้วประไพ. (2544). บทบาทในการบริหารงานวิชาการระดับปฐมวัยศึกษาของผู้บริหารโรงเรียนเอกชนในกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

อำภา บุญช่วย. (2537). การบริหารงานวิชาการในโรงเรียน. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.

NBUE010: ความคิดเห็นครูต่อการบริหารงานบุคคลของโรงเรียนในกลุ่มบูรพาบางปะอิน
 TITLE OPINION OF TEACHER PROFESSIONALS TOWARDS PERSONNEL
 ADMINISTRATION OF BURAPHA BANGPA-IN SCHOOL CLUSTER

สรพงษ์ คำตะ¹ ผศ.ดร.คำเพชร ภูริปริญา.²

¹ นักศึกษานักศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ

² อาจารย์ที่ปรึกษานักศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ

บทคัดย่อ

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ศึกษาความคิดเห็นของครูต่อการบริหารงานบุคคลของโรงเรียนในกลุ่มบูรพาบางปะอินและเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูต่อการบริหารงานบุคคลของโรงเรียนในกลุ่มบูรพาบางปะอินจำแนกตามระดับการศึกษาและประสบการณ์การทำงานวิธีการศึกษาได้ศึกษาจากกลุ่มตัวอย่างที่เป็นครูของโรงเรียนในกลุ่มบูรพาบางปะอินจำนวน 100 คนการกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างจากการสุ่มอย่างง่าย (simple random sampling) โดยใช้ตารางเครจซีและมอร์แกน (Krejcie; & Morgan) โดยใช้แบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลของโรงเรียนในกลุ่มบูรพาบางปะอิน ตามกระทรวงศึกษาธิการ ได้กำหนดกรอบการบริหารงานบุคคลไว้ดังนี้ ได้แก่ 1) ด้านการสรรหาบุคคล 2) ด้านด้านการพัฒนาบุคคล 3) ด้านด้านการดำรงรักษามูลค่าบุคคล 4) ด้านด้านการให้บุคคลพ้นจากงาน เพื่อการศึกษา สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และ (t-test) โดยนำไปทดลองสอบถาม (try-out) กับกลุ่มทดลองสอบ จำนวน 30 คน เพื่อหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีของ Cronbach ได้ค่าความเชื่อมั่นของการบริหารและการจัดการศึกษา ทั้ง 4 ด้าน เท่ากับ 0.97

ผลการวิจัยพบว่า

1. ความคิดเห็นของครูต่อการบริหารงานบุคคลของโรงเรียนในกลุ่มบูรพาบางปะอินโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x}=3.48$ S.D.= 0.70) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน อยู่ในระดับมากทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ เรียงตามอันดับคะแนนเฉลี่ยมากไปหาน้อยการให้ด้านการบุคคลพ้นจากงาน ($\bar{x}=4.06$ S.D.= 0.70) ด้านการพัฒนาบุคคล ($\bar{x}=3.94$ S.D.= 0.58) ด้านการวางแผนและการสรรหาบุคคล ($\bar{x}=3.77$ S.D.= 0.66) ด้านการดำรงรักษามูลค่าบุคคล ($\bar{x}=3.67$ S.D.= 0.65)

2. การเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูของโรงเรียนในกลุ่มบูรพาบางปะอินพบว่าครูที่มีระดับการศึกษาต่างกันทำให้มีความคิดเห็นของครูต่อการบริหารงานบุคคลไม่แตกต่างกัน

3. การเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูต่อการบริหารงานบุคคลของโรงเรียนในกลุ่มบูรพาบางปะอินตามความคิดเห็นของครูจำแนกตามประสบการณ์การทำงานโดยภาพรวมครูที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลของโรงเรียนในกลุ่มบูรพาบางปะอินไม่แตกต่างกัน

คำสำคัญ: ความคิดเห็น, การบริหารงานบุคคล

Abstract

This research aims to title opinion of teacher professionals towards personnel administration of burapapha bangpa-in school cluster Provincial Administration Organization and the teachers' and academic officers' perspectives comparison on academic administration that was divided by gender and education level. The samples are 100 teachers from burapapha bangpa-in school cluster Provincial Administration school. professions towards personnel administration of Ministry of Education in 4 sections, as followed; 1) Personnel recruitment, 2) human resources development, 3) keeping people safe, 4) decommission. The information analysis techniques are frequency, percentage, average, standard deviation, and t-test. In order that, 30 samples were tried-out to identify alpha coefficient based on Cranach's method. The value of reliability of academic administration on 4 sections is 0.89.

From the results:

1. This research aims to title opinion of teacher professions towards personnel administration of burapapha bangpa-in school cluster Provincial Administration Organization, is in the “Agree” level ($\bar{x}=3.48$ S.D.= 0.70). Besides, when considering in each section, found that, all of 4 sections is in the “Agree” level. Decommission, ($\bar{x}=4.06$ S.D.= 0.70), human resources development ($\bar{x}=3.94$ S.D.= 0.58), “) Personnel recruitment, ($\bar{x}=3.77$ S.D.= 0.66)) keeping people safe, ($\bar{x}=3.67$ S.D.= 0.65)

2. The teacher professions towards personnel administration of burapapha bangpa-in school cluster Provincial Administration that was divided by education and work experience level, are not significantly different.

Keywords: opinion, personnel administration of

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การศึกษาเป็นหัวใจของการพัฒนา “คน” อันเป็นทรัพยากรที่ทรงคุณค่าของสังคมให้ได้รับการพัฒนาไปสู่คุณภาพตามเป้าหมายและมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างเป็นสุข การปฏิรูปการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 จึงมุ่งให้การศึกษาเป็นเครื่องมือสำคัญในการพัฒนาคนและสังคม มีวิจารณ์ฐานที่ดีเป็นคนที่มีความรู้ เข้าสู่ความเป็นมาตรฐานสากล (รุ่งรัชดาพร เวระชาติ, 2551, หน้า 39) การศึกษาสามารถลดช่องว่างของบุคคลในสังคมลงได้ การขจัด หรือลดช่องว่างสังคมนี้จะต้องสร้างโอกาสทางการศึกษาให้แก่เด็กและเยาวชนให้ได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีคุณภาพ ได้มาตรฐานเทียบเคียงกับโรงเรียนชั้นนำที่เป็นที่ยอมรับ และศรัทธาของนักเรียน ชุมชน ผู้ปกครอง ซึ่งในสภาพปัจจุบันการจัดการศึกษาของโรงเรียนระดับต่าง ๆ ยังมีความหลากหลายทั้งมาตรฐานและคุณภาพ โรงเรียนที่มีมาตรฐานและคุณภาพสูงมักจะอยู่ในกรุงเทพมหานครหรืออยู่ในเขตอำเภอเมืองและมีอยู่อย่างจำกัดไม่ครอบคลุมพื้นที่โดยเฉพาะอำเภอชนบทห่างไกลซึ่งยากจนต้องเรียนในเขตพื้นที่และส่วนมากยังเป็นโรงเรียนขนาดเล็กมีความขาดแคลนในทุก ๆ ด้านทำให้ไม่สามารถจัดการศึกษาได้

อย่างมีคุณภาพและได้มาตรฐานตามที่ต้องการ(กระทรวงศึกษาธิการ.2546: หน้า 18) ทรัพยากรมนุษย์เป็นทรัพยากรที่มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการผลิตหรือการดำเนินกิจการของหน่วยงาน การที่จะได้ทรัพยากรบุคคลที่มีคุณภาพจำเป็นจะต้องมีการบริหารจัดการและการวางแผนที่ดี ทั้งนี้เพราะการวางแผนบริหารทรัพยากรมนุษย์มีความสำคัญ คือ ทำให้องค์กรสามารถพยากรณ์เกี่ยวกับเงื่อนไขต่าง ๆ ในอนาคต ไม่ว่าจะเป็นการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและเทคโนโลยี ซึ่งถ้าได้คาดการณ์ก็จะมีเตรียมการเตรียมมาตรฐาน เพื่อรองรับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น ทำให้ปัญหาที่องค์กรจะต้องเผชิญในอนาคตด้านกำลังคนลดความรุนแรงลงได้ ยังผลให้องค์กรสามารถดำเนินการได้อย่างมั่นคงท่ามกลางความเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้น องค์กรสามารถจัดปริมาณ ประเภท และระดับทักษะของทรัพยากรมนุษย์ในองค์กรให้เหมาะสมกับงานในระยะเวลาที่เหมาะสม เพื่อให้สามารถปฏิบัติงานกิจกรรม ที่เป็นผลให้ทั้งองค์กรและบุคลากรมีการปฏิบัติงานบรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพ และประสิทธิผล โดยได้รับผลประโยชน์สูงสุดในระยะยาว องค์กรสามารถวางแผนความก้าวหน้าในอาชีพของพนักงานในแต่ละกลุ่มงาน และในแต่ละระดับความรับผิดชอบได้ช่วยให้พนักงานมีความพึงพอใจในการทำงาน องค์กรทราบข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับสมรรถนะของทรัพยากรมนุษย์ที่มีอยู่ในปัจจุบัน มีการปรับการใช้กำลังคนให้ยืดหยุ่นตามสภาพการณ์ที่เปลี่ยนไป อีกทั้งเป็นสิ่งที่เชื่อมโยงระหว่างการบริหารทรัพยากรมนุษย์ให้เข้ากับกระบวนการวางแผนเชิงกลยุทธ์ขององค์กร แผนทรัพยากรมนุษย์ที่สมบูรณ์เปรียบเสมือนเข็มทิศชี้ทางการปฏิบัติไปสู่เป้าหมายที่ต้องการ (สุนันทา เลานันทน์. 2551: หน้า88-89)

ตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 มีเป้าหมายการเตรียมพร้อมด้านกำลังคนและการเสริมสร้างศักยภาพของประชากร ในทุกช่วงวัย มุ่งเน้นการยกระดับคุณภาพทุนมนุษย์ของประเทศ โดยพัฒนาคนให้เหมาะสมตามช่วงวัย เพื่อให้ เติบโตอย่างมีคุณภาพ การหล่อหลอมให้คนไทยมีค่านิยมตามบรรทัดฐานที่ดีทางสังคมเป็นคนดี มีสุขภาวะที่ดี มีคุณธรรมจริยธรรม มีระเบียบวินัย และมีจิตสำนึกที่ดีต่อสังคมส่วนรวม การพัฒนาทักษะที่สอดคล้องกับความต้องการในตลาดแรงงานและทักษะที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิตในศตวรรษที่ ๒๑ ของคนในแต่ละช่วงวัยตาม ความเหมาะสม การเตรียมความพร้อมของกำลังคนด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีที่จะเปลี่ยนแปลงโลกในอนาคต ตลอดจนการยกระดับคุณภาพการศึกษาสู่ความเป็นเลิศ การสร้างเสริมให้คนมีสุขภาพดีที่เน้นการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมทางสุขภาพและการลดปัจจัยเสี่ยงด้านสภาพแวดล้อมที่ส่งผลต่อสุขภาพ(สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี .2560: หน้า 4)

กระทรวงศึกษาธิการ ได้กำหนดกรอบการบริหารงานบุคคลไว้ดังนี้ การบริหารงานบุคคลในสถานศึกษาเป็นภารกิจสำคัญที่มุ่งส่งเสริมให้สถานศึกษาสามารถปฏิบัติงานเพื่อตอบสนองภารกิจของสถานศึกษา เพื่อดำเนินการบริหารงานบุคคลให้เกิดความคล่องตัว อิสระภายใต้กฎหมาย ระเบียบ เป็นไปตามหลักธรรมาภิบาล ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาได้รับการพัฒนา มีความรู้ความสามารถ มีขวัญกำลังใจ ได้รับการยกย่องเชิดชูเกียรติมีความมั่นคงและก้าวหน้าในวิชาชีพ ซึ่งจะส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยผู้บริหารโรงเรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานต้องดำเนินการในภารกิจหลัก คือ การวางแผนอัตรากำลังและ การกำหนดตำแหน่ง การสรรหาและการบรรจุแต่งตั้ง การเสริมสร้างประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการ วินัยและการรักษาวินัยและการออกจากราชการ แต่งานบริหารบุคคลเป็นงานที่ยุ่งยากและซับซ้อนเพราะต้องทำงานเกี่ยวข้องกับคน ซึ่งมีความรู้ความสามารถตลอดจนมีความสำนึกแตกต่างกัน และที่สำคัญคนเป็นสิ่งที่มีชีวิตจิตใจมีอารมณ์ผู้บริหารจึงต้องประสบกับปัญหาต่าง ๆ ในการบริหารบุคคล ซึ่งปัญหาที่สำคัญ ได้แก่ ปัญหาการวางแผนการบริหารบุคลากร ปัญหาการสรรหาและการแต่งตั้งบุคลากร ปัญหาการพัฒนาบุคลากร ปัญหาการประเมินผลการ

ปฏิบัติงาน ปัญหาการให้บุคลากรพ้นจากงาน และปัญหาการควบคุม กำกับ ติดตาม และนิเทศบุคลากร (กระทรวงศึกษาธิการ. 2550: หน้า 51-52)

ด้วยเหตุผลและความสำคัญของการบริหารงานบุคคลดังกล่าว ในฐานะผู้วิจัยมีตำแหน่งเป็นครูผู้สอนและปฏิบัติหน้าที่ในโรงเรียน จึงสนใจที่จะศึกษาการบริหารงานบุคคลในโรงเรียนกลุ่มบูรพาบางปะอิน ที่เป็นกลุ่มสถานศึกษาที่ผู้ศึกษาปฏิบัติงานอยู่ในปัจจุบัน ว่าโรงเรียนกลุ่มบูรพาบางปะอินมีสภาพการดำเนินงานเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลอย่างไร โดยข้อมูลที่ได้จากการวิจัยครั้งนี้จะเป็นประโยชน์ต่อผู้วิจัยเองและต่อผู้บริหารสถานศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ในการวางแผนพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนให้มีผลที่ดีทั้งสามารนำไปใช้เป็นข้อมูลสำหรับพิจารณาปรับปรุงการบริหารงานบุคคลของสถานศึกษาใน โรงเรียนกลุ่มบูรพาบางปะอินให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของครูต่อการบริหารงานบุคคลของโรงเรียนกลุ่มบูรพาบางปะอิน
2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูต่อการบริหารงานบุคคล โรงเรียนกลุ่มบูรพาบางปะอิน จำแนกตามระดับการศึกษา และ ประสบการณ์การทำงาน

นิยามศัพท์เฉพาะ

ความคิดเห็นของครูต่อการบริหารงานบุคคล หมายถึง ความคิดของครูที่มีความคิด ความรู้สึก ต่อการบริหารงานบุคคลของโรงเรียนกลุ่มบูรพาบางปะอิน ซึ่งอาจจะมีลักษณะในทางบวกเช่น ความชอบ ความนิยม ความสนใจหรืออาจมีลักษณะไปในทางลบ เช่น ความไม่ชอบ ความไม่นิยม ความไม่สนใจเห็นของ ซึ่งวัดได้จากคะแนนที่รวบรวมจากแบบสอบถาม

การบริหารงานบุคคล หมายถึง การดำเนินงานเกี่ยวกับบุคคลในการทำงานในหน่วยงานหรือ องค์กร เพื่อให้บุคคลมาปฏิบัติงานตามที่ต้องการ และให้บุคคลได้ปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพ โรงเรียน หมายถึง โรงเรียนในกลุ่มบูรพาบางปะอิน อำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2

ด้านการสรรหาบุคคล หมายถึง การดำเนินการจัดหาบุคลากรให้เหมาะสมกับงาน โดยการสรรหาบุคลากรที่มีความรู้ ความสามารถ มีคุณสมบัติและมีปริมาณเพียงพอที่จะทำให้องค์กรบรรลุเป้าหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ด้านการพัฒนาบุคคล หมายถึง การดำเนินการส่งเสริมบุคลากรให้มีความรู้ ความสามารถ มีทักษะการทำงานที่มีคุณภาพ อย่างเต็มประสิทธิภาพ โดยการฝึกอบรม การศึกษาดูงาน การศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น เป็นต้น

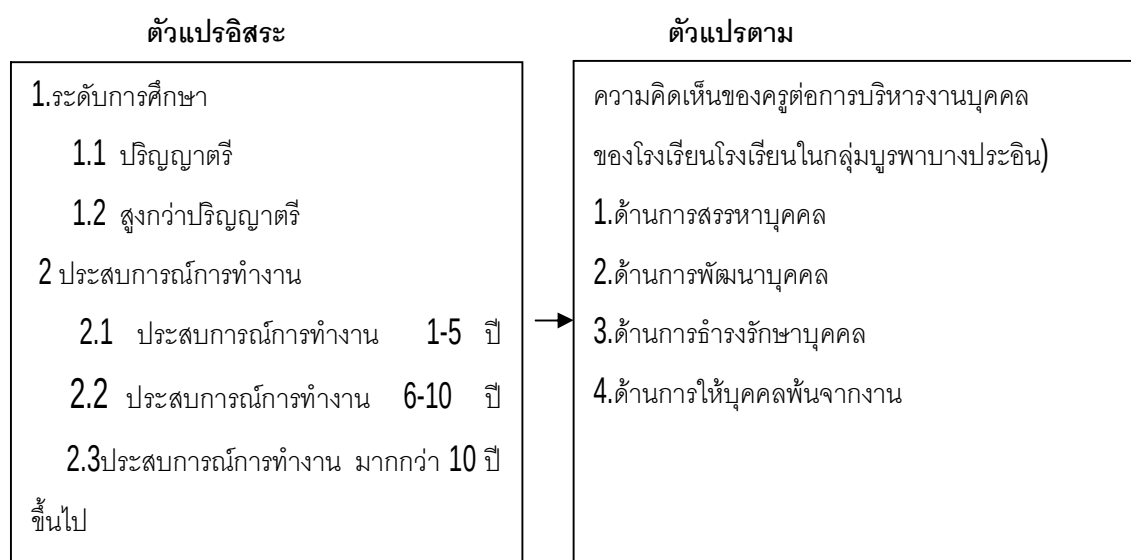
ด้านการธำรงรักษาบุคคล หมายถึง การดำเนินการให้บุคลากรอยู่ในหน่วยงานนานที่สุด โดยทำงานอย่างเต็มประสิทธิภาพ ตามความรู้ ความสามารถ โดยได้รับการดูแลในด้านต่างๆ เช่น การนิเทศงาน การจัดสวัสดิการ การอำนวยความสะดวกในการทำงาน เป็นต้น

การให้บุคคลพ้นจากงาน หมายถึง การที่บุคคลนั้นพ้นจากตำแหน่งหน้าที่ ความรับผิดชอบจากการปฏิบัติงานของหน่วยงานนั้นๆ โดยมีการดำเนินงานกับบุคลากรที่ออกจาก การทำงานในโรงเรียน เนื่องจาก การ

โอน ย้าย ตาย พุทธภาพ เกษียณอายุก่อนกำหนด และ การเกษียณอายุตามกำหนด ให้ได้รับความเป็นธรรมในเรื่องสวัสดิการและผลประโยชน์เกื้อกูล

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้ศึกษาได้ดำเนินการศึกษาเรื่อง ความคิดเห็นของครูต่อการบริหารงานบุคคลของโรงเรียนในกลุ่มนุรพาบางปะอิน ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิดทฤษฎีของสำนักงานคณะกรรมการมาตรฐานการบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่น มากำหนดเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัย ดังนี้

ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) เพื่อ ศึกษาความคิดเห็นของครูต่อการบริหารงานบุคคลของโรงเรียนในกลุ่มนุรพาบางปะอิน ซึ่งผู้วิจัยได้ดำเนินการและเก็บรวบรวมข้อมูลในการศึกษาค้นคว้า ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ ครูของโรงเรียนในกลุ่มนุรพาบางปะอินปีการศึกษา 2560 ซึ่งประกอบไปด้วย ครูที่ปฏิบัติหน้าที่ในสถานศึกษาจำนวน 135 คน

กลุ่มตัวอย่างผู้ให้ข้อมูลในสถานศึกษาคือครูของโรงเรียนในกลุ่มนุรพาบางปะอิน จำนวน 100 คน ได้จากการสุ่มประชากรจากตารางกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie & Morgan) จากนั้นทำการสุ่มอย่างง่าย (Sample random sampling) โดยใช้ข้อมูลบุคลากรทางการศึกษาโรงเรียนในกลุ่มนุรพาบางปะอินปีการศึกษา 2560 ซึ่งเป็นข้อมูลปีการศึกษา 2560 (ข้อมูล ณ วันที่ 7 กรกฎาคม 2560)

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยการบริหารงานบุคคลครั้งนี้ เป็นแบบสอบถาม มีทั้งหมด 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับคุณลักษณะส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบสำรวจ (Checklist) เพื่อต้องการทราบตัวแปรอิสระ ได้แก่ ระดับการศึกษา และประสบการณ์การทำงาน

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเพื่อวัดระดับความคิดเห็นของครูต่อการบริหารงานบุคคลโรงเรียนในกลุ่มบูรพา บางปะอินซึ่งครอบคลุม 4 ด้านคือ ด้านการสรรหาบุคคล ด้านการพัฒนาบุคคล ด้านการธำรงรักษามูลค่า และด้านการให้บุคคลพ้นจากงาน มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) โดยผู้ตอบแบบสอบถาม ทำเครื่องหมาย ลงในช่องระดับความคิดเห็นที่ตรงกับความจริง 5 ระดับ

ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการทำวิจัยครั้งนี้เป็นแบบวัดความคิดเห็น ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. ศึกษาจากเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารบุคลากรของโรงเรียนในกลุ่มบูรพาบางปะอิน
2. วิเคราะห์หลักการลักษณะข้อมูลที่ต้องการจากวัตถุประสงค์ของงานวิจัย และกำหนดเป็นโครงสร้างเครื่องมือและขอบเขตของเนื้อหา
3. สร้างแบบสอบถามและนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อนำมาแก้ไข
4. พัฒนาแบบสอบถามที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานบุคคลของ พะยอม วงศ์สารศรี (2540: 5) เพื่อนำมาเป็นแนวทางในสร้างแบบสอบถามให้ครอบคลุมขอบข่ายสภาพการบริหารงานบุคลากร ทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านการสรรหาบุคลากร ด้านการพัฒนาบุคลากร ด้านการธำรงรักษามูลค่า ด้านการให้บุคลากรพ้นจากงาน

วิธีการหาคุณภาพเครื่องมือ

1. นำแบบวัดความพึงพอใจที่ได้ปรับปรุงแก้ไขเรียบร้อยแล้ว ให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน ตรวจสอบความถูกต้อง และเที่ยงตรงของเนื้อหาของแต่ละข้อคำถาม มีค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence: IOC) อยู่ระหว่าง 0.80 -1.00
2. ทำการปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญเป็นฉบับสมบูรณ์
3. นำแบบสอบถามตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญแล้วนำแบบสอบถามที่มีการปรับปรุง แก้ไข สมบูรณ์แล้วไปทดลองใช้กับครูและบุคลากรทางการศึกษากลุ่มโรงเรียนประสานมิตร จำนวน 30 คน หาความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม ได้ค่าความเชื่อมั่น 0.97
4. นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบคุณภาพด้านความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาและความเชื่อมั่นไปใช้จริงกับโรงเรียนในกลุ่มบูรพาบางปะอิน

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการจัดเก็บข้อมูลโดยดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. ยื่นหนังสือถึงบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ เพื่อทำหนังสือขอความร่วมมือโรงเรียนในกลุ่มบูรพาบางปะอินเพื่อขอความอนุเคราะห์ ผู้บริหารสถานศึกษาในการตอบแบบสอบถาม

2. ดำเนินเก็บรวบรวมแบบสอบถาม ผู้วิจัยส่งแบบสอบถามด้วยตนเองให้โรงเรียนที่เป็น กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 100 ฉบับ

3. ผู้วิจัยได้ติดตามข้อมูลด้วยตนเองอีกครั้ง ทำให้ได้รับแบบสอบถามที่มีความสมบูรณ์ครบถ้วน กลับคืนมารวมทั้งสิ้น จำนวน 100 ฉบับ

การจัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลที่ได้จากการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้วิจัยนำมาวิเคราะห์ดังนี้

1. นำแบบสอบถามมาตรวจให้คะแนน ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2554: หน้า 121)

4.51-5.00	หมายถึง ความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด
3.51- 4.50	หมายถึง ความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก
2.51-3.50	หมายถึง ความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง
1.51-2.50	หมายถึง ความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อย
1.00-1.50	หมายถึง ความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อยที่สุด

2. ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าความถี่ และค่าร้อยละ แล้วนำเสนอในรูปตารางประกอบคำบรรยาย

3. ข้อมูลความคิดเห็น เกี่ยวกับสภาพการบริหารงานบุคคล ครอบคลุม 4 ด้าน คือ 1) ด้านการสรรหาบุคคล 2) ด้านการพัฒนาบุคคล 3) ด้านการธำรงรักษามูลค่าบุคคล 4) ด้านการให้บุคคลพ้นจากงาน โดยการหาค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน เป็นรายด้านและโดยรวม นำเสนอเป็นตารางประกอบคำบรรยาย

4. การวิเคราะห์ข้อมูลในการทดสอบสมมติฐาน วิเคราะห์โดยใช้ค่าสถิติ t – test และ F– test

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. สถิติพื้นฐาน ได้แก่
 - 1.1 ค่าร้อยละ (Percentage)
 - 1.2 ค่าเฉลี่ย (Mean)
 - 1.3 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
2. สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพของเครื่องมือ ได้แก่
 - 2.1 หาดัชนีความสอดคล้อง
 - 2.2 หาค่าความเชื่อมั่นของแบบวัดความพึงพอใจ
3. สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน ได้แก่
 - 3.1 การทดสอบค่าที (t-test)
 - 3.2 การทดสอบค่าเอฟ (f-test)

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูล ความคิดเห็นของครูต่อการบริหารงานบุคคลของโรงเรียนกลุ่มบูรพาบางปะอิน สรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

ตาราง 1 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน แปลผลและอันดับ ความคิดเห็นของครูต่อการบริหารงานบุคคลของโรงเรียนกลุ่มนุรพาบางปะอิน โดยภาพรวมและรายด้าน

การบริหารงานบุคคล	ระดับความคิดเห็น			
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	อันดับ
1. ด้านการวางแผนและการสรรหาบุคคล	3.77	0.66	มาก	3
2. ด้านการดำรงรักษาบุคคล	3.67	0.65	มาก	4
3. ด้านการพัฒนาบุคคล	3.94	0.58	มาก	2
4. ด้านการให้บุคคลพ้นจากงาน	4.06	0.54	มาก	1
โดยรวม	3.48	0.70	มาก	

จากตาราง 3 ความคิดเห็นของครูต่อการบริหารงานบุคคลของโรงเรียนกลุ่มนุรพาบางปะอิน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.48$ S.D.= 0.70) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านอยู่ในระดับมากทั้ง 4 ด้าน เรียงตามอันดับคะแนนเฉลี่ยมากไปหาน้อยการให้ด้านบุคคลพ้นจากงาน ($\bar{X}=4.06$ S.D.= 0.70) ด้านการพัฒนาบุคคล ($\bar{X}=3.94$ S.D.= 0.58) ด้านการวางแผนและการสรรหาบุคคล ($\bar{X}=3.77$ S.D.= 0.66) ด้านการดำรงรักษาบุคคล ($\bar{X}=3.67$ S.D.= 0.65)

ตาราง 2 ผลการทดสอบสมมติฐานเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูต่อการบริหารงานบุคคลของโรงเรียนกลุ่มนุรพาบางปะอิน โดยจำแนกตามระดับการศึกษา

ความคิดเห็นของครูต่อการบริหารงาน บุคคลของโรงเรียนกลุ่มบูรพาบางปะอิน	ระดับความคิดเห็น				t	Sig.
	ปริญญาตรี		สูงกว่าปริญญาตรี			
	(n=86)		(n=14)			
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1.ด้านการวางแผนและการสรรหาบุคคล	3.75	0.66	3.85	0.66	0.53	0.60
2.ด้านการธำรงรักษานุคคล	3.66	0.58	3.71	0.99	0.18	0.85
3.ด้านการพัฒนาบุคคล	3.89	0.50	4.21	0.42	2.25	0.20
4.ด้านการให้บุคคลพ้นจากงาน	4.01	0.54	4.35	0.49	2.30	0.28
รวม	3.48	0.68	3.42	0.85	0.25	0.80

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่าความคิดเห็นของครูต่อการบริหารงานบุคคลของโรงเรียนกลุ่มนุรพาบางปะอินที่มีระดับการศึกษาไม่แตกต่างกัน

ตาราง 3 การวิเคราะห์ความแปรปรวนสมมติฐานเพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูต่อการบริหารงานบุคคลของโรงเรียนกลุ่มบูรพาบางปะอิน ตามความคิดเห็นของครู โดยจำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน

การบริหารงานบุคคลของโรงเรียนกลุ่ม บูรพาบางปะอิน	แหล่งความ แปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
1.ด้านการวางแผนและการสรรหาบุคคล	ระหว่างกลุ่ม	1.98	2	.99	2.30	.10
	ภายในกลุ่ม	41.73	97	.43		
	รวม	43.71	99			
2.ด้านการดำรงรักษาบุคคล	ระหว่างกลุ่ม	1.10	2	.55	1.30	.27
	ภายในกลุ่ม	41.00	97	.42		
	รวม	42.11	99			
3.ด้านการพัฒนาบุคคล	ระหว่างกลุ่ม	1.14	2	.573	2.26	.10
	ภายในกลุ่ม	24.49	97	.253		
	รวม	25.64	99			
4.ด้านการให้บุคคลพ้นจากงาน	ระหว่างกลุ่ม	2.89	2	.59	1.20*	.00
	ภายในกลุ่ม	26.74	97	.49		
	รวม	29.64	99			
รวมทุกด้าน	ระหว่างกลุ่ม	1.83	2	.592	1.20	.30
	ภายในกลุ่ม	47.77	97	.493		
	รวม	48.96	99			

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูต่อการบริหารงานบุคคลของโรงเรียนกลุ่มบูรพาบางปะอินตามความคิดเห็นของครูจำแนกตามประสบการณ์การทำงานโดยภาพรวมครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลของโรงเรียนกลุ่มบูรพาบางปะอินไม่แตกต่างกัน

สรุปผลการวิจัย

1. ความคิดเห็นของครูต่อการบริหารงานบุคคลของโรงเรียนกลุ่มบูรพาบางปะอิน โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{x}=3.48$ S.D.= 0.70) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านอยู่ในระดับมากทั้ง 4 ด้าน เรียงตามอันดับคะแนนเฉลี่ยมากไปหาน้อยการให้ด้านการบุคคลพ้นจากงาน ($\bar{x}=4.06$ S.D.= 0.70) ด้านการพัฒนาบุคคล($\bar{x}=3.94$ S.D.= 0.58) ด้านการวางแผนและการสรรหาบุคคล($\bar{x}=3.77$ S.D.= 0.66) ด้านการดำรงรักษาบุคคล($\bar{x}=3.67$ S.D.= 0.65)

2.การเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูของโรงเรียนในกลุ่มบูรพาบางปะอินพบว่าครูที่มีระดับการศึกษาต่างกันทำให้มีความคิดเห็นของครูต่อการบริหารงานบุคคลไม่แตกต่างกัน

3.การเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูต่อการบริหารงานบุคคลของโรงเรียนกลุ่มบูรพาบางปะอินตามความคิดเห็นของครูจำแนกตามประสบการณ์การทำงานโดยภาพรวมครูที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลของโรงเรียนกลุ่มบูรพาบางปะอินไม่แตกต่างกัน

อภิปรายผล

จากการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นของครูต่อการบริหารงานบุคคลของโรงเรียนกลุ่มบูรพาบางปะอินพบประเด็นที่น่าสนใจ ผู้วิจัยนำมาอภิปรายผล ดังนี้

1. ความคิดเห็นของครูต่อการบริหารงานบุคคลของโรงเรียนกลุ่มบูรพาบางปะอินครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) โดยมีวัตถุประสงค์ของการวิจัย เพื่อศึกษาความคิดเห็นของครูต่อการบริหารงานบุคคลของโรงเรียนกลุ่มบูรพาบางปะอิน และเพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูต่อการบริหารงานบุคคลของโรงเรียนกลุ่มบูรพาบางปะอิน จำแนกตาม ระดับการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงาน โดยกลุ่มตัวอย่างผู้ให้ข้อมูลในสถานศึกษา คือ ครูของโรงเรียนกลุ่มบูรพาบางปะอิน จำนวน 100 คน ได้จากการสุ่มประชากรจากตารางกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie & Morgan) จากนั้นทำการสุ่มอย่างง่าย (Sample random sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม โดยแต่ละฉบับมีทั้งหมด 2 ตอน คือ ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist) และตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลเรื่อง ความคิดเห็นของครูต่อการบริหารงานบุคคลของโรงเรียนกลุ่มบูรพาบางปะอินใน 4 ด้าน คือ 1) ด้านการวางแผน และการสรรหาบุคคล 2) ด้านการธำรงรักษามูลค่าบุคคล 3) ด้านการพัฒนาบุคคล 4) ด้านการให้บุคคลพ้นจากงาน ลักษณะข้อของแบบสอบถามในตอนดังกล่าวเป็นมาตราประเมินค่า (Rating Scale) 5 ระดับ โดยเรียงอันดับจากระดับปฏิบัติมากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย ถึงน้อยที่สุด แบบสอบถามมีค่าดัชนีสอดคล้อง (IOC) เท่ากับ 0.88 และมีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.97 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ (Percentage) ใช้วิเคราะห์คุณลักษณะส่วนบุคคล ผู้ตอบแบบสอบถาม ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ใช้วิเคราะห์ความคิดเห็นของครูต่อการบริหารงานบุคคลของโรงเรียนกลุ่มบูรพาบางปะอิน ค่า t-test และ F test ใช้วิเคราะห์เปรียบเทียบเรื่อง ความคิดเห็นของครูต่อการบริหารงานบุคคลของโรงเรียนกลุ่มบูรพาบางปะอินโดยจำแนกตาม ระดับการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงาน ผลการวิเคราะห์ข้อมูลมีดังนี้

สรุปผลการวิจัย

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูล ความคิดเห็นของครูต่อการบริหารงานบุคคลของโรงเรียนกลุ่มบูรพาบางปะอิน สรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1. ความคิดเห็นของครูต่อการบริหารงานบุคคลของโรงเรียนกลุ่มนุรพบางปะอินโดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{x}=3.48$ S.D.= 0.70) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน อยู่ในระดับมากทั้ง 4 ด้านเรียงตามอันดับคะแนนเฉลี่ยมากไปหาน้อย ได้แก่ เรียงตามอันดับคะแนนเฉลี่ยมากไปหาน้อยการให้ด้านการบุคคลพ้นจากงาน ($\bar{x}=4.06$ S.D.= 0.70) ด้านการพัฒนาบุคคล($\bar{x}=3.94$ S.D.= 0.58) ด้านการวางแผนและการสรรหาบุคคล($\bar{x}=3.77$ S.D.= 0.66) ด้านการธำรงรักษามูลค่าบุคคล($\bar{x}=3.67$ S.D.= 0.65) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ปรากฏผลดังรายละเอียดต่อไปนี้

1.1 ความคิดเห็นของครูต่อการบริหารงานบุคคลของโรงเรียนกลุ่มนุรพบางปะอินในด้านการวางแผนและการสรรหาบุคคลอยู่ในระดับมาก ($\bar{x}=3.77$ S.D.= 0.66)เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมาก ซึ่งข้อที่มีคะแนนเฉลี่ยมากที่สุด คือ กำหนดขอบข่ายและจัดครูเข้าปฏิบัติงานตามกำหนดโครงสร้างของโรงเรียน($\bar{x}= 4.46$ S.D.= 0.64) และข้อที่มีคะแนนเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ วางแผนอัตรากำลังเพื่อการพยากรณ์ด้านบุคคลในโรงเรียน ($\bar{x}=4.22$ S.D.= 0.75)

1.2 ความคิดเห็นของครูต่อการบริหารงานบุคคลของโรงเรียนกลุ่มนุรพบางปะอิน ด้านการธำรงรักษามูลค่าบุคคล อยู่ในระดับมาก ($\bar{x}=3.67$ S.D.= 0.65) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า อยู่ในระดับมาก ส่วนข้อที่มีคะแนนเฉลี่ยมากที่สุด คือ โรงเรียนมีสภาพแวดล้อมและบริเวณที่เหมาะสมปลอดภัยในการทำงานของครู($\bar{x}=4.44$ S.D.=0.64) และข้อที่มีคะแนนเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ โรงเรียนได้จัดกิจกรรมแสดงความยินดีกับครูที่เข้ามาปฏิบัติงานใหม่หรือย้ายไปปฏิบัติงานที่โรงเรียนอื่น($\bar{x}=4.18$ S.D.= 0.71)

1.3 ความคิดเห็นของครูต่อการบริหารงานบุคคลของโรงเรียนกลุ่มนุรพบางปะอิน ด้านการพัฒนาบุคคล อยู่ในระดับมาก ($\bar{x}=3.67$ S.D. = 0.50) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมาก ซึ่งข้อที่มีคะแนนเฉลี่ยมากที่สุด คือ มีการประชุมเชิงปฏิบัติการของผู้บริหารและครูในโรงเรียนเพื่อวางแผนการพัฒนาบุคคล ($\bar{x}=4.51$ S.D.= 0.57) และข้อที่มีคะแนนเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ครูให้ความสำคัญในการสร้างผลงานทางวิชาการเพื่อเลื่อนตำแหน่งหรือวิทยฐานะ($\bar{x}=4.29$ S.D.= 0.65)

1.4 ความคิดเห็นของครูต่อการบริหารงานบุคคลของโรงเรียนกลุ่มนุรพบางปะอิน ด้านการให้บุคคลพ้นจากงาน อยู่ในระดับมาก ($\bar{x}=4.06$ S.D.= 0.54) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมาก ซึ่งข้อที่มีคะแนนเฉลี่ยมากที่สุด คือ การสร้างความตระหนักและความเข้าใจแก่ครูในการรักษาวินัย ($\bar{x}=4.49$ S.D.=0.59) และข้อที่มีคะแนนเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ โรงเรียนอำนวยความสะดวกแก่ครูที่ลาออกจากตำแหน่งหน้าที่($\bar{x}=4.39$ S.D.= 0.69)

2. การเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูของโรงเรียนในกลุ่มนุรพบางปะอินพบว่าครูที่มีระดับการศึกษาต่างกันทำให้มีความคิดเห็นของครูต่อการบริหารงานบุคคลไม่แตกต่างกัน

3. การเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูต่อการบริหารงานบุคคลของโรงเรียนกลุ่มบูรพาบางปะอินตามความคิดเห็นของครูจำแนกตามประสบการณ์การทำงานโดยภาพรวมครูที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลของโรงเรียนกลุ่มบูรพาบางปะอินไม่แตกต่างกัน

อภิปรายผลการวิจัย

จากการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นของครูต่อการบริหารงานบุคคลของโรงเรียนกลุ่มบูรพาบางปะอิน พบประเด็นที่น่าสนใจ ผู้วิจัยนำมาอภิปรายผล ดังนี้ความคิดเห็นของครูต่อการบริหารงานบุคคลของโรงเรียนกลุ่มบูรพาบางปะอิน โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.48$ S.D.= 0.70) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน อยู่ในระดับมาก ทั้ง 4 ด้านเรียงตามอันดับคะแนนเฉลี่ยมากไปหาน้อย ได้แก่ เรียงตามอันดับคะแนนเฉลี่ยมากไปหาน้อยการให้ด้านการบุคคลพ้นจากงาน ($\bar{X}=4.06$ S.D.= 0.70) ด้านการพัฒนาบุคคล($\bar{X}=3.94$ S.D.= 0.58) ด้านการวางแผนและการสรรหาบุคคล($\bar{X}=3.77$ S.D.= 0.66) ด้านการธำรงรักษาบุคคล($\bar{X}=3.67$ S.D.= 0.65) ทั้งนี้อาจจะเป็นเพราะครูของโรงเรียนในกลุ่มบูรพาบางปะอิน ที่มุ่งพัฒนาและส่งเสริมการบริหารงานบุคคลให้มีมาตรฐานที่สูงขึ้นอันจะส่งผลให้คุณภาพการศึกษาเจริญก้าวหน้าต่อไป จึงส่งผลให้ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาคุณภาพการศึกษาตระหนักต่อการบริหารงานบุคคล เพราะคนคือหัวใจของการทำงาน นับได้ว่าการบริหารงานบุคคลากรในโรงเรียนเป็นงานที่สำคัญยิ่งต่อการจัดการศึกษา จึงต้องจัดให้มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากและบริหารอย่างเป็นกระบวนการขั้นตอน จึงให้ความสำคัญและสนับสนุนในด้านนี้เป็นอย่างมาก ซึ่งความคิดเห็นของครูและบุคลากรทางการศึกษาอยู่ในระดับมาก ในอันดับ 1 ด้านการบุคคลพ้นจากงาน อยู่ในระดับมาก ในอันดับ 2 ด้านการพัฒนาบุคคล อยู่ในระดับมาก ในอันดับ 3 ด้านการวางแผนและการสรรหาบุคคล อยู่ในระดับมาก ในอันดับ 4 ด้านการธำรงรักษาบุคคล อยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ไชลา พิสมยมธรม. (2543). ได้ศึกษาความต้องการในการพัฒนางานบุคคลของข้าราชการในสำนักงานศึกษาจังหวัด เขตการศึกษาที่ 12 ผลการวิจัยพบว่าความต้องการในการพัฒนาบุคคลกรของข้าราชการในสำนักงานสามัญศึกษาจังหวัด เขตการศึกษา 12 ใน 4 ด้าน คือ การสรรหา การพัฒนา การธำรงรักษา และการพ้นจากงาน โดยรวมมีความต้องการอยู่ในระดับมากเมื่อวิเคราะห์เป็นรายด้าน ปรากฏว่า มีความต้องการระดับมากทุกด้าน สอดคล้องกับ กนกกรรณิกา ตงมันคง .(2556). ได้ศึกษาวิจัยเรื่องการศึกษาสภาพการบริหารงานบุคคลใน โรงเรียนอนุบาลสมุทรสาคร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร โดยภาพรวมค่าเฉลี่ย อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็น รายด้าน พบว่า ส่วน ใหญ่ค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก นอกจากนี้ยังสอดคล้อง ทิวา เมืองหลวง.(2557). ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การบริหารงานบุคคลากรในสถานศึกษาภายในกลุ่ม โรงเรียนท่าไม้ วังควง และเพื่อศึกษาปัญหาและข้อเสนอแนะการบริหารงานบุคคลากรในสถานศึกษาภายในกลุ่ม โรงเรียนท่าไม้ วังควง ผลการวิจัยพบว่าผู้บริหาร และครูของกลุ่มโรงเรียนท่าไม้ วังควง มีการบริหารงานบุคคลากร โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง นอกจากนี้ยังสอดคล้อง วราวุธ สุวรรณ .(2550). ได้ศึกษาวิจัย เรื่อง สภาพการบริหารงานบุคคลของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิจิตร เขต 1 ผลการศึกษวิจัย พบว่า (1) สภาพการบริหารงาน

บุคคลของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิจิตร เขต 1 โดยภาพรวมพบว่า มีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง

เพื่อการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูต่อการบริหารงานบุคคลของโรงเรียนกลุ่มบูรพาบางปะอิน ที่มีระดับการศึกษาต่างกัน จำแนกโดยวุฒิปริญญาตรีและวุฒิสูงกว่าปริญญาตรี และประสบการณ์การทำงานต่างกัน จำแนกโดยประสบการณ์การทำงาน 1-5 ปี ประสบการณ์การทำงาน 6-10 ปีและประสบการณ์การทำงาน มากกว่า 10 ปีขึ้นไป ผลการวิจัยพบว่า ครูที่มีระดับการศึกษาและประสบการณ์การทำงานต่างกัน ทำให้มีความคิดเห็นของครูต่อการบริหารงานบุคคลไม่แตกต่างกัน ประทีป ไตรสารเดช . (2549. หน้า บทคัดย่อ) ได้ ศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารงานบุคคลในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ลพบุรี เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า สภาพการบริหารงานบุคคล ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี เขต 2 จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน ไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้ยังสอดคล้องกับ วราพร พันธโกคา (2556. บทคัดย่อ) การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบความพึงพอใจที่มีต่อ การบริหารงานบุคคลในสถานศึกษาของข้าราชการครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 4 พบว่าข้าราชการครูที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกัน มีความพึงพอใจต่อการบริหารงานบุคคล ในสถานศึกษา โดยรวมไม่แตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะจากการวิจัยในครั้งนี้

1. จากผลการวิจัยพบว่าความคิดเห็นของครูต่อการบริหารงานบุคคลของโรงเรียนกลุ่มบูรพาบางปะอิน ในด้านการธำรงรักษาบุคคลในโรงเรียน ผู้บริหารของโรงเรียนในกลุ่มบูรพาบางปะอิน ควรส่งเสริมให้มีประสิทธิภาพและนำข้อมูลที่ได้จากการศึกษาค้นคว้าในแต่ละด้านมารวบรวมเป็นข้อมูลสารสนเทศ และ ส่งให้กับครู ผู้บริหารของโรงเรียนกลุ่มบูรพาบางปะอิน อำเภอบางปะอิน และเขตพื้นที่การศึกษา เพื่อนำไปพัฒนาการบริหารการบริหารงานบุคคลของโรงเรียนกลุ่มบูรพาบางปะอินให้มีประสิทธิภาพในการการบริหารงานบุคคลต่อไป

2. จากผลงานวิจัยพบว่าด้านการวางแผนและการสรรหาบุคคล ในเรื่องของการวางแผนอัตรากำลังเพื่อการพยากรณ์ด้านบุคคลในโรงเรียน ผู้บริหารควรวางแผนอัตรากำลังเพื่อการพยากรณ์ด้านบุคคลในโรงเรียน ให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น จากผลงานวิจัยพบว่า ด้านการธำรงรักษาบุคคล ในเรื่องของโรงเรียนได้จัดกิจกรรมแสดงความยินดีกับครูที่เข้ามาปฏิบัติงานใหม่หรือย้ายไปปฏิบัติงานที่โรงเรียนอื่น โดยผู้บริหารควรให้ความสนใจในเรื่องการจัดกิจกรรมแสดงความยินดีกับครูที่เข้ามาปฏิบัติงานใหม่หรือย้ายไปปฏิบัติงานที่โรงเรียนอื่นให้มากขึ้น จากผลงานวิจัยพบว่า ด้านการพัฒนาบุคคล ในเรื่องของครูให้ความสำคัญในการสร้างผลงานทางวิชาการเพื่อเลื่อนตำแหน่งหรือวิทยฐานะ โดยผู้บริหารควรให้ความสนใจในเรื่องของครูให้ความสำคัญในการสร้างผลงานทางวิชาการเพื่อเลื่อนตำแหน่งหรือวิทยฐานะให้มากขึ้นโดยมีการประชุมวางแผนทำความเข้าใจกับการสร้างผลงานทางวิชาการเพื่อเลื่อนตำแหน่งหรือวิทยฐานะ จากผลงานวิจัยพบว่า การให้บุคคลพ้นจากงาน ในเรื่องของโรงเรียนอำนวยความสะดวกแก่ครูที่ลาออก

จากตำแหน่งหน้าที่โดยผู้บริหารควรให้ความสนใจในเรื่องโรงเรียนอำนวยความสะดวกแก่ครูที่ลาออกจากตำแหน่งหน้าที่ให้มากขึ้น

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

ควรศึกษาเปรียบเทียบรูปแบบการบริหารสถานศึกษาที่มีความแตกต่างของคุณลักษณะสถานศึกษาที่มีบริบทต่างกัน เช่น ขนาด ประเภท และสถานที่ตั้ง เป็นต้น

เอกสารอ้างอิง

กระทรวงศึกษาธิการ. (2542). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542. กรุงเทพฯ: สำนักปลัดกระทรวงศึกษาธิการ.

_____. (2546). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.

กนกวรรณิกา ตงมันคง. (2556). การศึกษาสภาพการบริหารงานบุคคลใน โรงเรียนอนุบาลสมุทรสาคร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร. กรุงเทพฯ : วิทยาลัยทองสุข.

กัน ประทีป โตสารเดช . (2549. หน้า บทคัดย่อ) ศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารงานบุคคลในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ลพบุรี เขต 2

ทิวา เมืองหลวง.(2557). การบริหารงานบุคคลากรในสถานศึกษาภายในกลุ่ม โรงเรียนท่าไม้.

บุญชม ศรีสะอาด. (2554). การวิจัยเบื้องต้น (พิมพ์ครั้งที่ 9). กรุงเทพฯ

รุ่งรัชดาพร เวหะชาติ. (2551). การบริหารงานวิชาการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน. กรุงเทพฯ: ศูนย์หนังสือมหาวิทยาลัยทักษิณ.

วรายุทธ สุวรรณ. (2550). สภาพการบริหารงานบุคคลของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา พิจิตร เขต 1.วิทยานิพนธ์ปริญญา. คุรุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา,. บัณฑิตวิทยาลัย. มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์

วิไลวรรณ ยะสินธุ์. (2552). การบริหารงานบุคคลากร โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ภายหลังการย้ายไปสังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ.การค้นคว้าอิสระ ศษ.ม.(การบริหารการศึกษา) เชียงใหม่ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

วราพร พันธโกศา (2556, บทคัดย่อ) การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบความพึงพอใจที่มีต่อ การบริหารงานบุคคลในสถานศึกษาของข้าราชการครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 4

สุนันทา เลาหนันทน. การบริหารทรัพยากรมนุษย์. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ สถาบันราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา.

สุรัตน์ ธรรมพาสาร. การปฏิบัติงานของผู้บริหารตามเกณฑ์มาตรฐานการบริหารโรงเรียน ประถมศึกษา

พ.ศ. 2541 ตามการรับรู้ของผู้บริหารและครูผู้สอนสังกัดสำนักงาน การประถมศึกษาจังหวัด

อุบลราชธานี วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรธานี, 2543.

Krejcie, R. V. and Morgan, D. W. (1970). “Determining Sample Size for Research Activity”, Educational and Psychological Measurement. 607-610.

NBUE011: ความคิดเห็นของครูต่อภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอเขาสมิง OPINION OF TEACHERS IN LEADERSHIP OF SCHOOL ADMINISTRATORS IN KHAOSMING DISTRICT THE JURISDICTION OF TRAT PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE

สายน้ำ จุลเดช¹ ผศ.ดร.คำเพชร ฐริปริญา²

¹ นักศึกษานักศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ

² อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ

บทคัดย่อ

งานวิจัยเรื่อง ความคิดเห็นของครูต่อภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอเขาสมิง มีวัตถุประสงค์เพื่อเพื่อศึกษาและเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูต่อภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอเขาสมิง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด โดยจำแนกตามระดับการศึกษา และประสบการณ์การทำงาน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ข้าราชการครูในอำเภอเขาสมิง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราดปีการศึกษา 2560 จำนวน 152 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมี 2 ลักษณะ ได้แก่ แบบสำรวจรายการ แบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และทดสอบสมมติฐาน โดยการทดสอบสถิติที (t-test) และสถิติเอฟ (F test) โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA)

ผลการวิจัย พบว่า 1) ความคิดเห็นของครูต่อภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอเขาสมิง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับมาก โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการคล้อยตาม รองลงมา คือ ด้านการมุ่งความสัมพันธ์เป็นรายคน ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการบริหารแบบวางเฉย และ 2) การเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูต่อภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอเขาสมิง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด เมื่อจำแนกตามระดับการศึกษา และประสบการณ์การทำงาน พบว่า โดยรวมและรายด้านทุกด้านไม่แตกต่างกัน

คำสำคัญ: ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา

Abstract

This research aimed to study and compare an Opinion of teachers in Leadership of School Administrators in Khosming District of Trat Primary Educational Service Area Office according to educational qualifications and working experience. The sample group was 152 teachers in Khosming District by Trat Primary Educational Service Area Office and the research instrument was a questionnaire consisting of 2 parts: Part 1 for information on subjects' status and Part 2 was a 5-rating scale questionnaire on the leadership of administrators in Khosming District by Trat Primary Educational Service Area Office. The statistics used for analyzing the data were percentage, mean, standard deviation, t-test, F test and one way analysis of variance.

The research results were as follow: 1) According to the opinion of teachers in Leadership of School Administrators in Khosming District by Trat Primary Educational Service Area Office. All aspects were found to be in a high level. The highest mean was Inspiration, followed by Individualized consideration. The lowest mean was Management by exception 2) The comparison of opinion of teachers in Leadership of School Administrators in Khosming District by Trat Primary Educational Service Area Office classifying by educational levels and working experience, the study revealed no significant differences.

Keywords: Leadership of School Administrators

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ระบบการบริหารจัดการในภาครัฐที่ขาดประสิทธิภาพเป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาประเทศที่สำคัญประการหนึ่งมาอย่างต่อเนื่อง ทั้งในเรื่องการขับเคลื่อนการบริหารจัดการภาครัฐให้บรรลุเป้าประสงค์ที่วางไว้ การให้บริการประชาชนยังไม่ได้มาตรฐานสากล การบังคับใช้กฎหมายที่ขาดประสิทธิภาพ การบริหารจัดการและการให้บริการของท้องถิ่นที่ยังขาดประสิทธิภาพและความโปร่งใสกระบวนการที่เปิดให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมในการตัดสินใจการใช้งบประมาณยังไม่เพียงพอ ระบบและกระบวนการยุติธรรมไม่สามารถอำนวยความสะดวกได้อย่างเสมอภาคและเป็นธรรม รวมทั้งการขาดธรรมาภิบาลในสังคมไทย ทำให้การทุจริตประพฤติมิชอบยังเป็นปัญหาสำคัญของประเทศ ในช่วง 5 ปีต่อจากนี้ไปจึงเป็นช่วงเวลาสำคัญที่ต้องเร่งปฏิรูป การบริหารจัดการภาครัฐให้เกิดผลสัมฤทธิ์อย่างจริงจัง เพื่อให้เป็นปัจจัยสนับสนุนสำคัญที่จะช่วยส่งเสริมการพัฒนาประเทศในทุกด้านให้ประสบผลสำเร็จบรรลุเป้าหมายที่วางไว้ ทั้งการบริหารจัดการภาครัฐ ให้โปร่งใส มีประสิทธิภาพ รับผิดชอบตรวจสอบได้อย่างเป็นธรรม และประชาชนมีส่วนร่วม มีการกระจายอำนาจ และแบ่งภารกิจรับผิดชอบที่เหมาะสมระหว่างส่วนกลาง ภูมิภาค และท้องถิ่นและวางพื้นฐานเพื่อให้บรรลุตามกรอบเป้าหมายอนาคตในปี 2579 (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี. 2559: 129)

ในการบริหารจัดการองค์การ โดยเฉพาะหน่วยงานทางการศึกษาและสถานศึกษานั้นปัจจัยหนึ่งที่จะทำให้ประสบความสำเร็จในการดำเนินงานภายในองค์การ คือ การมีผู้บริหารที่มีความรู้ความสามารถ และทักษะในการบริหาร โดยเฉพาะอย่างยิ่งการมีภาวะผู้นำของผู้บริหารที่จะสามารถนำพาองค์การให้มีความเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกันที่ปฏิบัติงานเพื่อมุ่งไปสู่เป้าหมายที่ตั้งไว้ร่วมกันได้ภาวะผู้นำเปรียบเสมือนอาวุธประจำกายของผู้บริหารและผู้นำที่เป็นนักบริหารมืออาชีพ ที่จะสามารถสร้างอำนาจชักนำและมีอิทธิพลได้เหนือผู้อื่น ตัวชี้วัดการนำของผู้บริหารจัดการที่ได้ชื่อว่ามีอาชีพคือ ผลสัมฤทธิ์และประสิทธิภาพของงาน ภาวะผู้นำจึงเป็นตัวชี้วัดผลสัมฤทธิ์และประสิทธิภาพของงาน (สุภัททา ปิณฑะแพทย์. 2550)

จากเหตุผลที่กล่าวข้างต้น ทำให้ผู้วิจัยสนใจที่จะศึกษาความคิดเห็นของครูต่อภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอเขาสมิง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราดว่า มีลักษณะของผู้นำแบบใด และเปรียบเทียบสภาพภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของครูที่มีระดับการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงานต่างกัน มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างไรและผลการวิจัยจะเป็นประโยชน์ต่อผู้บริหารสถานศึกษา สำหรับใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาปรับปรุงการบริหารงานและเป็นข้อมูลในการส่งเสริมพัฒนาบทบาทของสภาพภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานในองค์กร

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

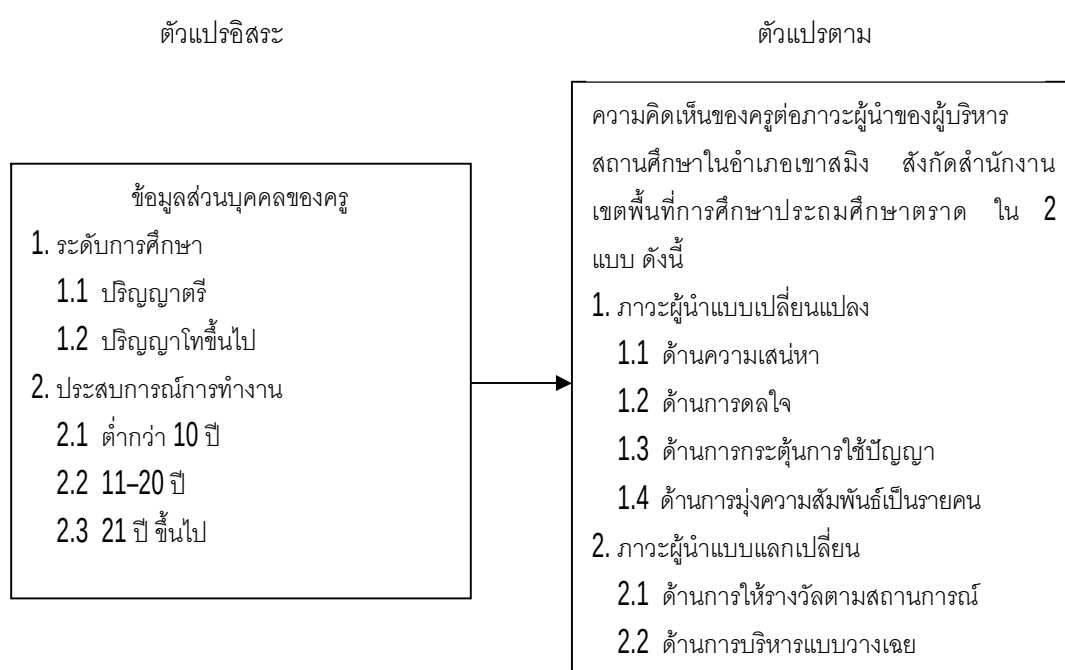
1. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของครูต่อภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอเขาสมิง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด
2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูต่อภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอเขาสมิง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด จำแนกตามระดับการศึกษาและประสบการณ์ในการทำงานของครู

สมมติฐานในการวิจัย

1. ครูที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราดแตกต่างกัน
2. ครูที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกัน มีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด แตกต่างกัน

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ผลการวิจัยทำให้ทราบความคิดเห็นของครูต่อภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอเขาสมิง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด เพื่อใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาและปรับปรุงการบริหารงานให้เกิดประโยชน์สูงสุด
2. ผลการวิจัยนี้จะเป็นข้อมูลในการส่งเสริมพัฒนาบทบาทภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอเขาสมิง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานในองค์กรต่อไป

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

ขอบเขตการวิจัย

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ข้าราชการครูในอำเภอเขาสมิง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ปีการศึกษา 2560 จำนวน 248 คน

2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เลือกกลุ่มตัวอย่างตามวิธีสุ่มแบบง่าย (Simple Random Sampling) ได้แก่ ข้าราชการครูในอำเภอเขาสมิง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราดปีการศึกษา 2560 จำนวน 152 คน โดยใช้ตารางของเครจซีและมอร์แกน (Krejcie; & Morgan. 1970: 607-610)

3. ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

ตัวแปรอิสระ (Independent Variable) ได้แก่ ระดับการศึกษา และประสบการณ์การทำงาน

ตัวแปรตาม (Dependent Variable) ได้แก่ ความคิดเห็นของครูต่อภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอเขาสมิง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ตามทฤษฎีของแบส จำแนกตามระดับการศึกษาและประสบการณ์ในการทำงาน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยการศึกษาความคิดเห็นของครูต่อภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอเขาสมิง ได้แก่ แบบสอบถาม (Questionnaires) การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) เป็นการรวบรวมข้อมูล กระทำโดยผู้วิจัยได้ใช้แบบสอบถามในการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการแจกแบบสอบถามกับกลุ่มตัวอย่าง และแนะนำการตอบคำถามอย่างถูกวิธี จากนั้นนำแบบสอบถามที่เก็บรวบรวมได้นำไปประกอบการวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

ผลการวิจัย

ส่วนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

ส่วนที่ 2 การวิเคราะห์ความคิดเห็นของครูต่อภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอเขาสมิง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด

ส่วนที่ 3 การเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูต่อภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอเขาสมิง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด จำแนกตามระดับการศึกษา และประสบการณ์การทำงาน

ส่วนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตาราง 1 จำนวนและร้อยละข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามระดับการศึกษา และประสบการณ์การทำงาน

n = 152

ข้อมูลส่วนบุคคล	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. ระดับการศึกษา		
1.1 ปริญญาตรี	83	54.61
1.2 ปริญญาโทขึ้นไป	69	45.39
รวม	152	100

ตาราง 1 (ต่อ)

ข้อมูลส่วนบุคคล	จำนวน (คน)	ร้อยละ
2. ประสบการณ์การทำงาน		
2.1 ต่ำกว่า 10 ปี	90	59.21
2.2 11-20 ปี	33	21.71
2.3 21 ปีขึ้นไป	29	19.08
รวม	152	100

จากตาราง 1 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 152 คน เมื่อจำแนกตามข้อมูลส่วนบุคคลที่มีระดับการศึกษาปริญญาตรี จำนวน 83 คน คิดเป็นร้อยละ 54.61 ปริญญาโทขึ้นไป จำนวน 69 คนคิดเป็นร้อยละ 45.39 และประสบการณ์การทำงานต่ำกว่า 10 ปี จำนวน 90 คน คิดเป็นร้อยละ 59.21 ประสบการณ์การทำงาน 11-20 ปี จำนวน 33 คน คิดเป็นร้อยละ 21.71 และประสบการณ์การทำงาน 21 ปีขึ้นไป จำนวน 29 คน คิดเป็นร้อยละ 19.08

ส่วนที่ 2 การวิเคราะห์ความคิดเห็นของครูต่อภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอเขาสมิง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด

ตาราง 2 ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของครูต่อภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอเขาสมิง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด โดยรวมและรายด้าน

ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา	ระดับความคิดเห็น			
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	อันดับ
ภาวะผู้นำแบบเปลี่ยนแปลง				
1. ด้านความสนใจ	4.25	0.46	มาก	3
2. ด้านการดูแลใจ	4.27	0.54	มาก	1
3. ด้านการกระตุ้นการใช้ปัญญา	4.24	0.54	มาก	4
4. ด้านการมุ่งความสัมพันธ์เป็นรายคน	4.26	0.68	มาก	2
ภาวะผู้นำแบบแลกเปลี่ยน				
1. ด้านการให้รางวัลตามสถานการณ์	4.02	0.42	มาก	5
2. ด้านการบริหารแบบวางเฉย	4.03	0.50	มาก	6
โดยรวม	4.20	0.41	มาก	

จากตาราง 2 พบว่า ความคิดเห็นของครูต่อภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอเขาสมิง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.20$, S.D. = 0.41) เมื่อพิจารณาราย

ด้าน พบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ย ดังนี้ ด้านการดูแลใจ ($\bar{X}=4.27$, S.D. = 0.54) ด้านการมุ่งความสัมพันธ์เป็นรายคน ($\bar{X}=4.26$, S.D. = 0.68) ด้านความสนใจ ($\bar{X}=4.25$, S.D. = 0.46) ด้านการกระตุ้นการใช้ปัญญา ($\bar{X}=4.24$, S.D. = 0.54) ด้านการให้รางวัลตามสถานการณ์ ($\bar{X}=4.02$, S.D. = 0.42) และด้านการบริหารแบบวางเฉย ($\bar{X}=4.03$, S.D. = 0.50)

ตอนที่ 3 การเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูต่อภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอเขาสมิงสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด จำแนกตามระดับการศึกษา และประสบการณ์การทำงาน

ตาราง 3 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูต่อภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอเขาสมิงสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด โดยจำแนกตามระดับการศึกษา โดยรวมและรายด้าน

ภาวะผู้นำของผู้บริหาร	ระดับการศึกษา						t	Sig
	ปริญญาตรี			ปริญญาโทขึ้นไป				
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล		
ภาวะผู้นำแบบเปลี่ยนแปลง								
1. ด้านความสนใจ	4.36	0.40	มาก	4.14	1.12	มาก	-1210	.231
2. ด้านการดูแลใจ	4.33	0.86	มาก	4.21	1.16	มาก	.227	.821
3. ด้านการกระตุ้นการใช้	4.30	0.76	มาก	4.18	0.90	มาก	- 610	.558
ปัญญา								
4. ด้านการมุ่งความสัมพันธ์	4.29	0.53	มาก	4.23	0.90	มาก	-701	.469
เป็นรายคน								
ภาวะผู้นำแบบแลกเปลี่ยน								
1. ด้านการให้รางวัลตาม	3.91	0.81	มาก	4.13	0.78	มาก	-269	.493
สถานการณ์								
2. ด้านการบริหารแบบวาง	4.05	0.74	มาก	4.01	0.99	มาก	.000	.594
เฉย								
โดยรวม	4.22	0.44	มาก	4.17	0.39	มาก	-388	.538

* $p \leq 0.05$

จากตาราง 3 พบว่า ความคิดเห็นของครูต่อภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอเขาสมิง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด จำแนกตามระดับการศึกษา พบว่าโดยรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน

ตาราง 4 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูต่อภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอเขาสมิง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด โดยจำแนกตามประสบการณ์การทำงาน วิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One – way ANOVA)

ภาวะผู้นำของผู้บริหารผู้บริหาร	แหล่งความแปรปรวน	SS	df.	MS	F-test	Sig.
1. ความสนใจ	ระหว่างกลุ่ม	10.211	3	3.404	5.298	.508
	ภายในกลุ่ม	132.781	149	.642		
	รวม	143.152	152			
2. การดลใจ	ระหว่างกลุ่ม	21.705	3	7.268	10.77	.432
	ภายในกลุ่ม	129.243	149	.675	4	
	รวม	161.348	152			
3. การกระตุ้นการใช้ปัญญา	ระหว่างกลุ่ม	13.285	3	4.532	8.529	.323
	ภายในกลุ่ม	109.970	149	.531		
	รวม	147.575	152			
4. การมุ่งความสัมพันธ์เป็นรายคน	ระหว่างกลุ่ม	11.745	3	3.918	7.224	.132
	ภายในกลุ่ม	112.273	149	.542		
	รวม	154.038	152			
5. การให้รางวัลตามสถานการณ์	ระหว่างกลุ่ม	23.341	3	7.780	14.04	.510
	ภายในกลุ่ม	114.652	149	.554	7	
	รวม	137.993	152			
6. การบริหารแบบวางเฉย	ระหว่างกลุ่ม	10.932	3	3.644	6.732	.175
	ภายในกลุ่ม	110.398	149	.543		
	รวม	141.329	152			
รวม	ระหว่างกลุ่ม	10.344	3	3.438	6.517	.315
	ภายในกลุ่ม	107.861	149	.521		
	รวม	118.206	152			

จากตาราง 4 พบว่า ครูมีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอเขาสมิง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด โดยจำแนกตามประสบการณ์การทำงานต่างกัน พบว่า โดยรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน

อภิปรายผล

การศึกษาวิจัยเรื่อง ความคิดเห็นของครูต่อภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอเขาสมิง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด อภิปรายผลได้ดังนี้

1.1 ภาวะผู้นำแบบเปลี่ยนแปลง

1.1.1 ด้านความเสน่ห์ (Charisma) โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.27$, S.D.= 0.54) ทั้งนี้เพราะผู้บริหารมีพฤติกรรมที่เป็นแบบอย่างที่ดี โดยมีบุคลิกภาพที่ดี ทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ สังคมและสติปัญญาในการบริหารงาน ทำให้ผู้บังคับบัญชาเกิดความชื่นชม ศรัทธาและนำมาเป็นแบบอย่างที่ดีในการปฏิบัติงาน ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของแบส และโวลีโอ (กอบศักดิ์ มูลมัย, 2553: 98; อ้างอิงจาก Bass; & volio. 1990: 19) ที่กล่าวว่าการสร้างบารมี (Charisma) เป็นองค์ประกอบที่สำคัญของกระบวนการเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลงเป็นความสามารถที่ทำให้คนอื่นเกิดการยอมรับ เกิดศรัทธาสามารถโน้มน้าวใจให้ผู้อื่นคิดเห็นคล้อยตามได้

1.1.2 ด้านการคล้อยตาม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าผู้บริหารทำให้ผู้ใต้บังคับบัญชาเกิดความพยายามในการปฏิบัติงานเป็นพิเศษ โดยผู้บริหารใช้วิธีการต่างๆ ชักชวนและมีความรู้สึกตระหนักว่าการปฏิบัติงานที่ดีเป็นสิ่งสำคัญ โดยใช้คำพูด หรือสร้างจินตนาการโน้มน้าวให้ผู้ใต้บังคับบัญชาร่วมกันทำงานซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของแบส และโวลีโอ (กอบศักดิ์ มูลมัย, 2553: 99; อ้างอิงจาก Bass; & volio.1990: 19) ที่กล่าวว่าการคล้อยตาม (Inspiration) เป็นวิธีการที่ผู้นำอธิบายเป้าหมายในอนาคตขององค์กร ซึ่งผู้ปฏิบัติงานมีส่วนร่วมรับทราบถึงภารกิจที่จะปฏิบัติให้สำเร็จได้ ผู้นำจะสร้างแรงบันดาลใจผู้ตาม หรือผู้ปฏิบัติงานได้ใช้ความพยายามเพิ่มขึ้นเพื่อให้งานสำเร็จ

1.1.3 ด้านการกระตุ้นการใช้ปัญญาโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าผู้บริหารมีกระบวนการกระตุ้นให้เห็นวิธีการ หรือแนวทางใหม่ในการแก้ปัญหา โดยการทำให้ผู้ใต้บังคับบัญชามีความพอใจและมีความตั้งใจ เป็นผลให้ผู้ใต้บังคับบัญชาเกิดความพยายามในการปฏิบัติงานมากขึ้น และแก้ปัญหางานด้วยความเรียบร้อย ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของแบสและโวลีโอ (กอบศักดิ์ มูลมัย, 2553: 99; อ้างอิงจาก Bass; & volio.1990: 19) ที่กล่าวว่า การกระตุ้นเชิงปัญญา (Intellectual Stimulation) ผู้นำจะเป็นผู้กระตุ้นให้ผู้ตามใช้สติปัญญาในการแก้ปัญหกระตุ้นให้เกิดระบบการคิดการเรียนรู้วิธีการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ ส่งเสริมให้ผู้ตามเกิดความคิดในการวิเคราะห์ปัญหา

1.1.4 ด้านการมุ่งความสัมพันธ์เป็นรายคน โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าผู้บริหารบริหารงานโดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล โดยการเอาใจใส่ดูแลเป็นอย่างดีทั้งในเรื่องส่วนตัว และการปฏิบัติงาน และรับฟังความคิดเห็นของผู้ใต้บังคับบัญชาซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ เบลค และมูตัน (Blake; & Mouton. 1985: 12) ที่ว่าผู้บริหารที่มุ่งคน คือ ผู้บริหารที่มุ่งเน้นความสัมพันธ์ภาพระหว่างบุคคลในระดับที่สูง เน้นการสร้างบรรยากาศในการทำงานที่ดี แต่ให้ความสนใจกับงานต่ำที่สุด อาจกล่าวได้ว่าในสถานการณ์เช่นนี้ การทำงานของผู้ใต้บังคับบัญชามีขวัญกำลังใจและความพึงพอใจสูงสุดแต่ได้ผลงานต่ำสุด

1.2 ภาวะผู้นำแบบแลกเปลี่ยน ประกอบด้วย

1.2.1 ด้านการให้รางวัลตามสถานการณ์ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าผู้บริหารทำให้ผู้ใต้บังคับบัญชามีความพยายามที่ปฏิบัติงานตามที่คาดหวัง โดยผู้บริหารใช้การเสริมแรงอย่างเหมาะสม เช่น การให้คำชมเชย ต่อที่ประชุมซึ่งทำให้ผู้ใต้บังคับบัญชามีความตั้งใจที่จะปฏิบัติงานมากขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของแบส (อุษณี มงคลพิทักษ์สุข, 2556: 10; อ้างอิงจาก Bass. 1985: 78) กล่าวว่า แรงขับเคลื่อนระหว่างผู้นำกับผู้ตามเป็นการแลกเปลี่ยนทางสังคม (Social Exchange) ที่ถูกสร้างขึ้นและจะยังคงอยู่ หากการแลกเปลี่ยนตอบสนองต่อความต้องการหรือผลประโยชน์ทั้งสองฝ่าย การแลกเปลี่ยนจึงเปรียบเสมือนการเดิมเดิมระหว่างผู้นำกับผู้ตาม ที่ต่างมี

บทบาทและความรับผิดชอบต่อการบรรลุเป้าหมายของกันและกัน ซึ่งโดยพื้นฐานแล้วผู้นำย่อมต้องการให้ผู้ตามปฏิบัติตามกิจประสบความสำเร็จ ส่วนผู้ตามจะทำงานเพื่อแลกเปลี่ยนกับรางวัลที่ตนคาดหวัง

1.2.2 ด้านการบริหารแบบวางเฉย โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าผู้บริหารต้องการรักษาสภาพการทำงานอย่างเดิมขององค์กร โดยให้ผู้ใต้บังคับบัญชาปฏิบัติงานตามที่เคยชิน หากผู้ใต้บังคับบัญชาปฏิบัติงานผิดพลาด ผู้บริหารจะเข้าไปทำการแก้ไขและมีการลงโทษ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของเบส (อุษณี มงคลพิทักษ์สุข, 2556: 29; อ้างอิงจาก Bass, 1985: 78) คือ เมื่อผู้ตามมีพฤติกรรมไม่เป็นไปตามความคาดหวัง ผู้นำจะให้การเสริมแรงเชิงลบตามสถานการณ์ (Contingent Negative Reinforcement) คือ ปล่อยให้ผู้ตามทำงานตามหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายโดยไม่เข้าไปแทรกแซงจนกว่าจะเกิดปัญหาหรือวิกฤติใดๆ กล่าวอีกนัยหนึ่งปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้นำกับผู้ตามจะเกิดขึ้น ต่อเมื่อผลของการปฏิบัติงานไม่เป็นไปตามมาตรฐานที่วางไว้หรือมีความผิดพลาดในการดำเนินงาน

2. ผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความคิดเห็นของครูต่อภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอเขาสงขัตตสันถ์สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด จำแนกตามระดับการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงาน มีข้อสรุปดังนี้

2.1 ระดับการศึกษา พบว่า ครูที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำของผู้บริหารไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าครูที่มีระดับการศึกษาระดับปริญญาตรี และปริญญาโทขึ้นไป ได้เห็นผู้บริหารสถานศึกษาแสดงพฤติกรรมผู้นำปรากฏอย่างชัดเจน เป็นที่ยอมรับและพึงพอใจของครู และขวัญกมล พลเยี่ยม (2556: ออนไลน์) กล่าวว่า ผู้บริหารสถานศึกษาต้องมีคุณลักษณะหรือต้องประพฤติปฏิบัติตนตามมาตรฐานและจรรยาบรรณของวิชาชีพอย่างเคร่งครัด คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาจึงเป็นสิ่งสำคัญที่ผู้บริหารสถานศึกษาต้องมี ต้องประพฤติปฏิบัติตน และนำไปเพื่อการบริหารสถานศึกษาให้ประสบผลสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี จึงจะถือว่าการมีคุณลักษณะที่ดีเป็นสิ่งสำคัญที่สุดในการบริหารสถานศึกษาให้มีคุณภาพ มีประสิทธิภาพและสามารถผ่านการรับรองใบอนุญาตประกอบวิชาชีพและต่อไปประกอบวิชาชีพต่อไป และสอดคล้องกับ พารินดา สานา (2553: 77-86) ได้ศึกษาพฤติกรรมภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาตามการรับรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 1 พบว่า จำแนกตามวุฒิการศึกษา โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

2.2 ประสบการณ์ในการทำงาน พบว่า ครูที่ประสบการณ์ในการทำงาน 1-10 ปี, 11-20 ปี และ 21 ปีขึ้นไป มีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำของผู้บริหารไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ผู้บริหารโรงเรียนได้แสดงพฤติกรรมความเป็นภาวะผู้นำในด้านต่างๆ ได้อย่างชัดเจน เช่น มีความรู้ความสามารถ ในการยุติธรรม ให้การส่งเสริมครูโดยให้การแนะนำช่วยเหลือ สนับสนุน ให้การยอมรับ ให้อิสระและส่งเสริมในการพัฒนาตนเอง และมีความสามารถในการคิด มีปัญญา มีไหวพริบ ฉลาดทันคน ทันเหตุการณ์ตัดสินใจและแก้ปัญหาเฉพาะหน้าได้ดี ซึ่งสอดคล้องกับ ปรียพันธ์ ชาติกุล (2557: 65-66) ได้ศึกษาภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูโรงเรียนพระราชธารการคุณ จังหวัดตราด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 จังหวัดตราด ได้เปรียบเทียบภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู จำแนกประสบการณ์ในการทำงาน พบว่า ครูที่ประสบการณ์ในการทำงาน 1-10 ปี, 11-20 ปี และ 21 ปีขึ้นไป มีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำของผู้บริหาร ไม่แตกต่างกัน

โดยผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอเขาสมิง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด มีภาวะผู้นำตามความคิดเห็นของครูแบบภาวะผู้นำแบบเปลี่ยนแปลงด้านการดลใจมากที่สุด และภาวะผู้นำแบบแลกเปลี่ยนด้านการบริหารแบบวางเฉยน้อยที่สุด

การนำผลวิจัยไปใช้ประโยชน์

1. ภาวะผู้นำแบบเปลี่ยนแปลง

1.1 ด้านการดลใจ ตามรายชื่อ พบว่า ผู้บริหารให้ขวัญและกำลังใจแก่คณะครูอย่างต่อเนื่องน้อยที่สุด ซึ่งการให้ขวัญและกำลังใจนับว่าเป็นหัวใจในการบริหาร และเป็นหน้าที่โดยตรงของผู้บริหาร ผู้บริหารจึงควรมีบทบาทสำคัญต่อการให้ขวัญและกำลังใจต่อผู้ใต้บังคับบัญชา เพื่อให้ผู้ใต้บังคับบัญชาทำงานด้วยความเต็มใจ เต็มความสามารถ และเอาใจใส่ในการทำงานมากยิ่งขึ้นทำให้ผลงานออกมาอย่างมีประสิทธิภาพ มีบุคลิกภาพที่น่าประทับใจควรเอาแบบอย่างน้อยที่สุด ดังนั้นผู้บริหารควรปรับปรุงพัฒนาบุคลิกภาพตนเอง เช่น รู้จักใช้ถ้อยคำพูดให้เหมาะกับบุคคล กาลเทศะและเหมาะสมกับผู้ฟัง เข้าใจง่าย มีอารมณ์มั่นคง มีความเข้มแข็ง แต่ถ่อมตน มีกิริยามารยาทเป็นที่ยอมรับทางสังคมและการแต่งกายสอดคล้องกาลเทศะ ทำให้การบริหารได้รับความร่วมมือจากผู้ใต้บังคับบัญชาและประสบความสำเร็จสูงขึ้น

1.2 ด้านการกระตุ้นการใช้ปัญญา ตามรายชื่อ พบว่า ผู้บริหารทำให้คณะครูคิดถึงปัญหาเก่าด้วยวิธีการใหม่น้อยที่สุด ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาถือได้ว่าเป็นผู้นำในการพัฒนาโรงเรียนซึ่งบทบาทที่สำคัญประการหนึ่งของผู้บริหาร คือ การกระตุ้นให้ผู้ใต้บังคับบัญชาซึ่งความสนุกกับการทำงานมีความกระตือรือร้นในการปฏิบัติงาน ดังนั้นผู้บริหารจึงต้องใช้เทคนิควิธี ใช้ความสามารถในการนำพลังในตัวของผู้ใต้บังคับบัญชามาใช้ อันจะทำให้งานเกิดประสิทธิภาพสูงสุด

1.3 ด้านการมุ่งความสัมพันธ์เป็นรายคน ตามรายชื่อ พบว่า ผู้บริหารให้ความสนใจต่อครูโดยเสมอภาคทุกคนน้อยที่สุด ดังนั้นผู้บริหารควรเอาใจใส่ดูแลผู้ใต้บังคับบัญชาให้สม่ำเสมอให้การสนับสนุน คอยชี้แนะเสมือนกับพี่เลี้ยง จะทำให้ผู้ใต้บังคับบัญชามีกำลังใจที่จะทำงานต่อไป และมีประสิทธิภาพ

2. ภาวะผู้นำแบบแลกเปลี่ยน

2.1 การให้รางวัลตามสถานการณ์ ตามรายชื่อ พบว่า ผู้บริหารให้การยอมรับหรือให้รางวัลครู เมื่อทำงานบรรลุเป้าหมายน้อยที่สุด ดังนั้นผู้บริหารควรให้การยอมรับหากผู้ใต้บังคับบัญชาทำงานสำเร็จ ควรกล่าวคำชมเชยที่ประชุม หรือให้รางวัล เพื่อสร้างขวัญกำลังใจแก่ผู้ใต้บังคับบัญชาและปฏิบัติงานได้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

2.2 การบริหารแบบวางเฉย ตามรายชื่อ พบว่า トラバิดที่งานยังดำเนินไปได้ ผู้บริหารจะพยายามไม่เปลี่ยนแปลงน้อยที่สุด ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาในปัจจุบันควรเล็งเห็นความสำคัญของการบริหารสถานศึกษาให้เกิดการเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีขึ้น เพราะวิทยาการต่างๆ ในโลกก้าวหน้าและเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา ต้องมีความกล้าที่จะเปลี่ยนแปลงทำให้การบริหารงานมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยต่อไป

1. ควรศึกษาวิจัยเกี่ยวกับภาวะผู้นำแบบมืออาชีพสู่สากล ในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด

2. ควรศึกษาลักษณะของผู้บริหารโรงเรียนที่พึงประสงค์ของผู้ที่เกี่ยวข้องกับผู้บริหารโรงเรียน เช่น ครู ผู้ปกครองนักเรียน นักเรียนและชุมชน
3. ควรศึกษาลักษณะของผู้บริหารโรงเรียนทั้ง 4 ด้าน ว่าส่งผลต่อประสิทธิภาพในการบริหารงานของผู้บริหารหรือไม่
4. แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการระดับภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา ในอำเภอเขาสมิง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราดควรใช้แบบสอบถามเชิงลึก
5. ควรศึกษาวิจัยเกี่ยวกับความคิดเห็นของผู้บริหารต่อการจัดการเรียนรู้ของครู ในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด

เอกสารอ้างอิง

- สุเทพ พงศ์ศรีวัฒน์. (2550). ภาวะความเป็นผู้นำ. กรุงเทพฯ: เอ็กซ์เปอร์เน็ท.
- สุธีลักษณ์ นิธิธรรม แก่นทอง. (2555). ภาวะผู้นำ. กรุงเทพฯ: ทริปปี้ลเอดดูเคชั่น.
- สุพชาติ ชุ่มชื่น. (2554). ความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนนวมินทราชินูทิศสวนกุหลาบวิทยาลัย ปทุมธานี. ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการจัดการ การศึกษา. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.
- สุภัททา ปิณฑะแพทย์. (2550). ภาวะผู้นำของนักบริหารการศึกษามีอาชีพ. สืบค้นเมื่อ 13 เมษายน 2560, จาก http://www.supatta.haysamy.com/leader_pro.html.
- เสริมศักดิ์ วิชาลาภรณ์. (2536). ประมวลสาระชุดวิชาทฤษฎีและแนวปฏิบัติในการบริหารการศึกษา เล่มที่ 2. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- _____. (2540). ประมวลสาระชุดวิชาทฤษฎีและแนวปฏิบัติในการบริหารการศึกษา เล่มที่ 2. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- อุบล เพียรพิทักษ์. (2548). การศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานจังหวัดฉะเชิงเทรา เขต 1. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยราชภัฏวชิรเวศน์นครินทร์.
- อุษณีย์ มงคลพิทักษ์สุข. (2556). ภาวะผู้นำเต็มขอบเขตของปลัด อบต. กับประสิทธิผลขององค์การ: การวิเคราะห์ จำแนกพหุ. วารสารร่มพญักษ์. 31(2).
- Anderson, A, P. (2002). “Transforming an elementary school in to a professional learning community through a top-down initiative”. Ed. D. Rowan University.
- Bass, Bernard M. (1985). Leadership and Performance beyond Expectations. New York: The Free Press A division of Macmillan, Inc.
- _____. (1991). Is there university in the full rang model of Leadership. Symposium: The University of Leadership Theories Academy of Management. Florida.
- Blake, R.R.; & Mouton, J.S. (1964). The Managerial Grid. Houton, Tex: Gulf Publishing Co.
- _____. (1985). The managerial grid III. Houston: Gulf Publishing.
- Burns, J.M. (1978). Leadership. New York: Harper and Row.
- Cronbach, L. J. (1990). Essentials of Psychological Testing. 5th ed., New York: Harper Collins.

- Good, Mary L. (2006). Integrating the Individual and the Organization. New York: Wiley.
- Grover, I. A. (2012). Can Leaders Influence a Learning Organization? An Exploratory Study of the Relationship between Leadership, Organizational Learning Capability and the Mediating Role of Trust. (Master's Thesis, University of Ottawa, Canada).
- Jan, Z. (2010). Career Development in a Learning Organization. (Ph.D. Thesis, National University of Modern Languages, Islamabad, Peshawar University, Pakistan).
- Kouzes, J.M.; & Posner, B.Z. (1987). “Strengthen Others: Sharing Information and Power,” Skyhooks for Leadership. 1999. Edited by John A. Shtogren.: 235-260. New York: AMACOM.
- Krejcie, R. V.; & Morgan, D. W. (1970). Determining Sample Size for Research Activities. Education and Psychological Measurement, 30, 607-610.
- Lu, Y. P. (2010). The Relationship between Leader's Behaviors & Organizational Learning Actions. (Doctor's Thesis, Marian University, Indiana).

**NBUE013: การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิชา การพัฒนาโปรแกรม (ภาษาซี) ของนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนชัยบาดาลวิทยา โดยจัดการเรียนรู้แบบจิตตปัญญาศึกษา**
**A STUDY OF LEARNING ACHIEVEMENT IN C PROGRAMMING OF MATAYOM SUKSA FOUR
STUDENTS, CHAI BADAN WITTAYA SCHOOL. BY LEARNING THE PSYCHIC INTELLIGENCE**

เมษยา คนชื้อ¹

¹ นักศึกษามหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ

บทคัดย่อ

งานวิจัยเรื่อง การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิชา การพัฒนาโปรแกรม (ภาษาซี) ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนชัยบาดาลวิทยา โดยจัดการเรียนรู้แบบจิตตปัญญาศึกษาการวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิชา การพัฒนาโปรแกรม (ภาษาซี) ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียน ชัยบาดาลวิทยา โดยจัดการเรียนรู้แบบจิตตปัญญาศึกษา และ 2) เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิชา การพัฒนาโปรแกรม (ภาษาซี) ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนชัยบาดาลวิทยา ระหว่างก่อนและหลังเรียน โดยจัดการเรียนรู้แบบจิตตปัญญาศึกษา กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียน ชัยบาดาลวิทยา จังหวัดลพบุรี ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2560 ที่เรียน วิชา การพัฒนาโปรแกรม (ภาษาซี) จำนวน 1 ห้องเรียน จำนวนนักเรียน 40 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แผนการจัดการเรียนรู้ โดยจัดการเรียนรู้แบบจิตตปัญญา แบบทดสอบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิชา การพัฒนาโปรแกรม (ภาษาซี) และแบบประเมินผลงาน วิชา การพัฒนาโปรแกรม (ภาษาซี) สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบสมมติฐานด้วยการทดสอบโดยใช้สถิติ t-test แบบ Dependent samples

ผลการวิจัย พบว่า

1. นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ของวิชา การพัฒนาโปรแกรม (ภาษาซี) โดยจัดการเรียนรู้แบบจิตตปัญญาศึกษา อยู่ในระดับดีขึ้นไปร้อยละ 87.44 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้
2. นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ของวิชา การพัฒนาโปรแกรม (ภาษาซี) โดยจัดการเรียนรู้แบบจิตตปัญญาศึกษา มีคะแนนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

คำสำคัญ: ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน, การจัดการเรียนรู้แบบจิตตปัญญาศึกษา

Abstract

The purposes of this study were 1) to study on learning achievement towards C-programming development of Mathayomsuksa 4 students in Chai Ba Dan Wittaya School. By learning the psychic intelligence, and 2) to compare pre-test and post-test of learning achievement towards C-programming development of Mathayomsuksa 4 students in Chai Ba Dan Wittaya School By learning the psychic intelligence. The sample of this study consisted of a class of 40 Mathayomsuksa 4 students in Chai Ba

Dan Wittaya School in Lopburi province during the second semester in the academic year of 2017 who studied C-Programming development. The instruments consisted of learning management plans of Physic intelligence, students' learning achievement test towards C-Programming development, the students' assessment form towards C-Programming development. The data were analyzed by percentage, mean, standard deviation, and hypothesis testing by t-test dependent samples.

The results of this research were as follow:

1. The students' learning achievement towards C-programming development of Mathayomsuksa 4 students in Chai Ba Dan Wittaya School By learning the psychic Intelligence was at a good level 87.44 percent based on the assumption.
2. The students' learning achievement towards C-programming development of Mathayomsuksa 4 students in Chai Ba Dan Wittaya School By learning the psychic intelligence, post-test score was higher than pre-test at the statistically significance level of .05 based on the assumption.

Keywords: Learning achievement, Physic intelligence learning management

ความสำคัญของปัญหา

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ได้กำหนดให้กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยีเป็นกลุ่มสาระที่ช่วยพัฒนาให้ผู้เรียน มีความรู้ ความเข้าใจ มีทักษะพื้นฐานที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิต และรู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลง สามารถนำความรู้เกี่ยวกับการดำรงชีวิต การอาชีพ และเทคโนโลยี มาใช้ประโยชน์ในการทำงานอย่างมีความคิดสร้างสรรค์ และแข่งขันในสังคมไทยและสากล เห็นแนวทางในการประกอบอาชีพ รักการทำงาน และมีเจตคติที่ดีต่อการทำงาน สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างพอเพียง และมีความสุข (กระทรวงศึกษาธิการ. 2551: 198) ดังนั้น จุดมุ่งหมายของการเรียน รายวิชา พัฒนาโปรแกรม (ภาษาซี) ไว้ว่า ให้ผู้เรียนเกิดทักษะและกระบวนการคิดวิเคราะห์ปัญหา การออกแบบโปรแกรม การจัดการทำเอกสารประกอบการเขียนโปรแกรม การจัดการข้อมูล และการแก้ปัญหาในวิชาคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ รวมไปถึงการสร้างชิ้นงาน (กระทรวงศึกษาธิการ. 2551 : 201) ซึ่งภาษาซีเป็นภาษาที่มีลักษณะเป็นโครงสร้างและใช้ได้กับงานหลายๆ ด้าน ภาษาซีสามารถใช้งานในด้านซอฟต์แวร์ระบบ (System Software) เช่น ใช้ในการเขียนซอฟต์แวร์ระบบปฏิบัติการ (Operating Software) และสามารถใช้งานอื่นๆ ไป เช่น โปรแกรมที่ใช้ในการแก้ปัญหาทางวิทยาศาสตร์ และวิศวกรรมศาสตร์ หรือโปรแกรมที่ใช้ทางด้านธุรกิจต่างๆ (เอกรินทร์ ศรีผ่อง. 2557: 3)

ความสำคัญของการเรียนภาษาซี ผู้เรียนสามารถสร้างโปรแกรมที่ควบคุมการทำงานของคอมพิวเตอร์และ การโต้ตอบระหว่างผู้ใช้กับคอมพิวเตอร์ได้อย่างเต็มประสิทธิภาพ เช่น การเขียนโปรแกรมในลักษณะที่ผู้ใช้ควบคุมโปรแกรมในสภาพแวดล้อม ที่เป็น Event-Driven คือ ผู้ใช้สามารถควบคุมเหตุการณ์ต่างๆ ของโปรแกรมในขณะที่ทำงานได้ไม่ใช่ผู้ถูกควบคุมโดยโปรแกรม ลักษณะการทำงานแบบ Event-Driven ได้แก่ โปรแกรมที่ทำงานในสภาพแวดล้อมภายใต้ระบบปฏิบัติการวินโดวส์ ภาษา C มีประสิทธิภาพของภาษาอยู่ในระดับที่ใกล้เคียงกับภาษา Assembly มากที่สุด แต่มีความยืดหยุ่นในยึดติดกับฮาร์ดแวร์คอมพิวเตอร์หรือ Microprocessor รุ่นใดรุ่นหนึ่ง ทำให้

สามารถ นำโปรแกรมที่สร้างขึ้นไปทำงานได้กับเครื่องคอมพิวเตอร์ได้ทุกรุ่น ภาษา C สนับสนุนการเขียนโปรแกรมในลักษณะเชิงวัตถุหรือ OOP (Object Oriented Programming) ซึ่งเป็นเทคนิคการเขียนโปรแกรมที่นิยมใช้เขียนโปรแกรมขนาดใหญ่ที่มีจำนวน ข้อมูลในโปรแกรมมาก อีกทั้งโปรแกรมเมอร์ส่วนใหญ่จะนิยมใช้ภาษา C, C++ พัฒนาโปรแกรมประยุกต์ในงานด้านต่างๆ เป็นจำนวนมากในปัจจุบัน เพราะประสิทธิภาพของภาษาที่ได้เปรียบภาษาอื่นๆ (ณัฐฐิณี หนูปลื้ม. 2557: 40)

จากแบบบันทึกผลการเรียนประจำรายวิชา การพัฒนาโปรแกรม (ภาษาซี) นักเรียนโรงเรียนชัยบาดาลวิทยา ประจำปีการศึกษา 2558 พบว่า นักเรียนจำนวน 39 คน จำนวน 1 ห้องเรียน มีระดับผลการเรียน ดังนี้ นักเรียนที่ได้เกรด 4 มีจำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 12.82 จากแบบบันทึกผลการเรียนประจำรายวิชา การพัฒนาโปรแกรม (ภาษาซี) นี้ มีนักเรียนที่ได้คะแนนน้อยกว่า 80 คะแนน สูงถึง 34 คน จากจำนวนนักเรียนทั้งหมด 39 คน (โรงเรียนชัยบาดาลวิทยา. 2558: 1) ครูผู้สอนจึงควรมีวิธีการจัดการเรียนการสอนที่ทำให้ผู้เรียนมีผลการเรียนอยู่ในระดับดีขึ้นไป ดังนั้น วิธีการจัดการเรียนรู้แบบจิตตปัญญาศึกษา ซึ่งเป็นวิธีการสอนที่ยึดเด็กเป็นศูนย์กลาง โดยเน้นกระบวนการสอนที่ทำให้ผู้เรียนมีสมาธิ ในการเรียนมากขึ้น โดยผู้เรียนเรียนรู้ได้อย่างมีสติ และมีความก้าวหน้าในการเรียนรู้ มุ่งให้เกิดการเรียนรู้ ด้วยตนเอง ให้นักเรียนสามารถนำไปใช้ในการดำรงชีวิตได้อย่างมีคุณภาพ

ความสำคัญของการจัดการเรียนรู้แบบจิตตปัญญาศึกษา เป็นกระบวนการเรียนรู้ที่มุ่งให้เกิดการเปลี่ยนแปลงขั้นพื้นฐานในตน ได้แก่ เกิดความรู้ความเข้าใจในตนเอง และสอดคล้องกับความเป็นจริง เกิดความรักและความเมตตา อ่อนน้อมถ่อมตน เกิดจิตสำนึกต่อส่วนรวมที่อยู่บนพื้นฐานของการเข้าถึงความจริงสูงสุด หรืออีกความหมายหนึ่งของจิตตปัญญาศึกษา คือ การศึกษาที่มุ่งเน้นให้เกิดการพัฒนาด้านในซึ่งประกอบด้วยจิตและการคิด ผ่านการฝึกปฏิบัติกิจกรรมที่หลากหลาย ทำให้เกิดกระบวนการคิดใคร่ครวญด้วยจิตที่มีความเมตตากรุณา ทำจิตใจให้เปิดกว้าง สามารถทำความเข้าใจกับสิ่งต่างๆ ดังนั้น จะเห็นได้ว่าจิตตปัญญาศึกษา เป็นการเรียนรู้ด้วยใจอย่างใคร่ครวญ นัยที่ซ่อนอยู่ของคำคำนี้ มิใช่แสดงถึงรูปแบบของการศึกษา หรือระบบการศึกษา แต่เน้นไปที่ “กระบวนการ” ซึ่งมนุษย์ทุกคนมีศักยภาพการเรียนรู้ ด้วยใจอย่างใคร่ครวญ เครือข่ายจิตตปัญญาศึกษาได้อธิบายถึงแนวคิดจิตตปัญญาศึกษาไว้ว่า เป็นการเรียนรู้ที่บ่มเพาะความเปิดกว้างอ่อนน้อมถ่อมตน เปิดรับต่อความหลากหลาย ผ่านประสบการณ์ตรงอย่างกล้าเผชิญและวางตัวตน การใช้ชีวิตอยู่กับปัจจุบันขณะอย่างมีสติสัมปชัญญะ และน้อมนำเอาประสบการณ์มาสู่ใจอย่างใคร่ครวญ ซึ่งเป็นฐานของความรู้ที่แท้หรือปัญญา (สิริรัตน์ นาคิน. 2559: 1)

จากความเป็นมาและความสำคัญของการจัดการเรียนรู้แบบจิตตปัญญาศึกษา จึงทำให้ครูผู้สอนนำวิธีการจัดการเรียนรู้แบบจิตตปัญญาศึกษา มาใช้สอนนักเรียน โดยเน้นกระบวนการสอนที่ทำให้ผู้เรียนเกิดสมาธิระหว่างเรียน สามารถคิดวิเคราะห์ได้อย่างมีสติ และมีความก้าวหน้าในการเรียนรู้ มุ่งให้เกิดการตระหนักรู้ตนเอง การเปลี่ยนพฤติกรรมไปในทางที่ดี เพิ่มความรู้แก่ผู้เรียนให้สามารถนำไปใช้ในการดำรงชีวิตได้อย่างมีคุณภาพมากขึ้น เพื่อตอบสนองต่อเจตนารมณ์ของการจัดการศึกษา ในปัจจุบันและเพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี วิชา คอมพิวเตอร์ ให้มีประสิทธิภาพและเหมาะสมกับสภาพของประเทศไทย อันจะเป็นผลทำให้เกิดความรู้ ความเข้าใจในการจัดการเรียนรู้แบบจิตตปัญญาศึกษา ซึ่งจะนำไปสู่การพัฒนาประเทศไทยต่อไป

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิชา การพัฒนาโปรแกรม (ภาษาซี) ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนชัยบาดาลวิทยา โดยจัดการเรียนรู้แบบจิตตปัญญาศึกษา
2. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิชา การพัฒนาโปรแกรม (ภาษาซี) ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนชัยบาดาลวิทยา ระหว่างก่อนและหลังเรียนจากการจัดการเรียนรู้แบบจิตตปัญญาศึกษา

สมมติฐานการวิจัย

1. นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิชา การพัฒนาโปรแกรม (ภาษาซี) โดยจัดการเรียนรู้แบบจิตตปัญญาศึกษา อยู่ในระดับดีขึ้นไปร้อยละ 80
2. นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิชา การพัฒนาโปรแกรม (ภาษาซี) หลังจากจัดการเรียนรู้แบบจิตตปัญญาศึกษา หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

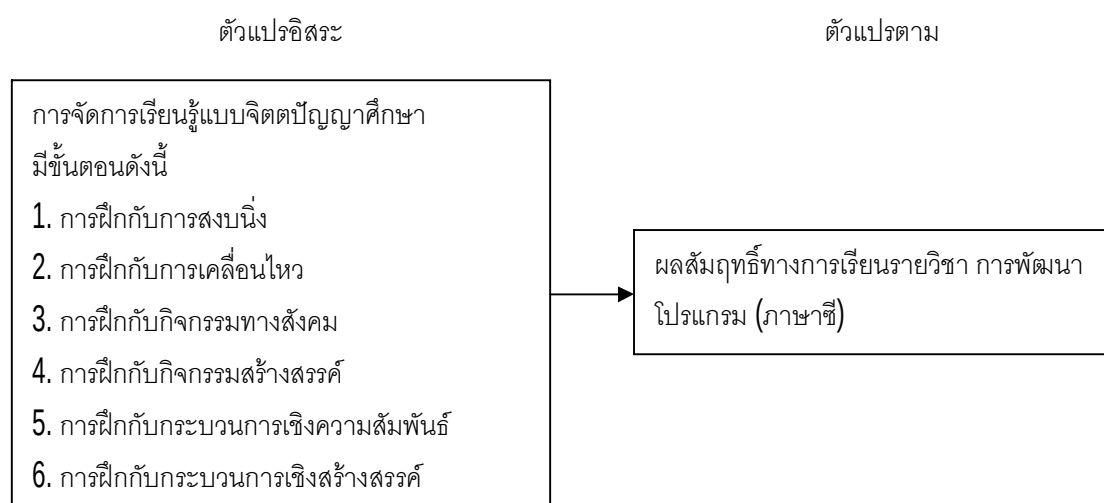
ขอบเขตการศึกษา

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนชัยบาดาลวิทยา อำเภอชัยบาดาล จังหวัดลพบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5 จำนวน 10 ห้อง จำนวนนักเรียน 394 คน
2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4/7 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2560 โรงเรียนชัยบาดาลวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5 ได้มาจากการสุ่มอย่างง่าย จำนวน 1 ห้องเรียน จำนวนนักเรียน 40 คน โดยใช้ห้องเรียนเป็นหน่วยในการสุ่ม
3. ตัวแปรที่ศึกษา
ตัวแปรอิสระ ได้แก่ การจัดการเรียนรู้แบบจิตตปัญญาศึกษา
ตัวแปรตาม ได้แก่ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิชา การพัฒนาโปรแกรม (ภาษาซี)

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. นักเรียนมีสมาธิ มีสติ มีความรู้ ความเข้าใจเนื้อหา และจดจ่อในการเรียน วิชา การพัฒนาโปรแกรม (ภาษาซี) มากขึ้นและนำมาสู่การประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้
2. ครูผู้สอนสามารถนำรูปแบบการสอนแบบจิตตปัญญาศึกษา ไปสู่การประยุกต์ใช้ในวิชาอื่นๆ ต่อไป

กรอบแนวคิด

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. แผนการจัดการเรียนรู้ วิชา การพัฒนาโปรแกรม (ภาษาซี) โดยจัดการเรียนรู้แบบจิตตปัญญาศึกษา
2. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิชา การพัฒนาโปรแกรม (ภาษาซี)
3. แบบประเมินผลงาน วิชา การพัฒนาโปรแกรม (ภาษาซี)

ผลการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือการวิจัย

ตาราง 1 ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญต่อคุณภาพของแผนการจัดการเรียนรู้ วิชา การพัฒนาโปรแกรม (ภาษาซี) ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนชัยบาดาลวิทยา

ข้อ	รายการ	ระดับความเหมาะสม					รวม	$\bar{X}$	S.D.
		5	4	3	2	1			
1	ผลการเรียนรู้สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	5	-	-	-	-	5	5.0	.000
2	จุดประสงค์การเรียนรู้ครอบคลุมการวัดและประเมินผล	5	-	-	-	-	5	5.0	.000
3	สาระสำคัญตรงกับจุดประสงค์ที่ต้องการวัด	2	3	-	-	-	5	4.4	.547
4	สาระการเรียนรู้ครบตามหลักสูตร	5	-	-	-	-	5	5.0	.000
5	สรวนระของผู้นเรียนสอดคล้องกับเนื้อหาที่สอน	5	-	-	-	-	5	5.0	.000
6	ชิ้นงาน/ภาระงาน สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้	4	1	-	-	-	5	4.8	.447
7	การวัดผลประเมินผลครอบคลุมจุดประสงค์การเรียนรู้	2	2	1	-	-	5	4.2	.836
8	กิจกรรมการเรียนรู้มีการสอนครบทั้ง 4 ขั้นตอน	4	1	-	-	-	5	4.8	.447
9	สื่อและแหล่งเรียนรู้มีความเหมาะสมกับจุดประสงค์การเรียนรู้	2	3	-	-	-	5	4.4	.547

ตาราง 2 ผลการประเมินความสอดคล้อง ของแบบทดสอบ ชนิดปรนัย เลือกตอบ จำนวน 40 ข้อ วิชา การพัฒนาโปรแกรม (ภาษาซี) ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนชัยบาดาลวิทยา

ข้อคำถาม	คะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					ดัชนี (IOC)	การแปลผล
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5		
1	+1	+1	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
2	+1	+1	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
3	+1	+1	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
4	+1	+1	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
5	+1	+1	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
6	+1	+1	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
7	+1	+1	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
8	+1	+1	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
9	+1	+1	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
10	+1	+1	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
11	+1	+1	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
12	+1	+1	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
13	+1	+1	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
14	+1	+1	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
15	+1	+1	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
16	+1	+1	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
17	+1	+1	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
18	+1	+1	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
19	+1	+1	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
20	+1	+1	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
21	+1	+1	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
22	+1	+1	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
23	+1	+1	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
24	+1	+1	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
25	+1	+1	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
26	+1	+1	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
27	+1	+1	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
28	+1	+1	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
29	+1	+1	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง

ตาราง 2 (ต่อ)

ข้อคำถาม	คะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					ดัชนี (IOC)	การแปลผล
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5		
30	+1	+1	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
31	+1	+1	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
32	+1	+1	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
33	+1	+1	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
34	+1	+1	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
35	+1	+1	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
36	+1	+1	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
37	+1	+1	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
38	+1	+1	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
39	+1	+1	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
40	+1	+1	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง

ตาราง 3 ผลการประเมินความสอดคล้อง ของแบบประเมินผลงานผู้เรียน

ข้อ	รายการประเมิน	ค่าคะแนน IOC	ผลประเมิน
ด้านความถูกต้องสมบูรณ์ของผลงาน			
1	ปฏิบัติตามคำสั่งได้ถูกต้องทั้งหมด	1	สอดคล้อง
2	ปฏิบัติตามคำสั่งได้ถูกต้องเป็นส่วนใหญ่	1	สอดคล้อง
3	ปฏิบัติตามคำสั่งไม่ถูกต้องเป็นส่วนใหญ่	1	สอดคล้อง
4	ปฏิบัติตามคำสั่งไม่ถูกต้องทั้งหมด	0.80	สอดคล้อง
ด้านทักษะการใช้งานโปรแกรม			
5	ติดตั้งและเริ่มต้นการใช้งานโปรแกรมได้ถูกต้องทั้งหมด	0.60	สอดคล้อง
6	ติดตั้งและเริ่มต้นการใช้งานโปรแกรมได้ถูกต้องเป็นส่วนใหญ่	0.60	สอดคล้อง
7	ติดตั้งและเริ่มต้นการใช้งานโปรแกรมไม่ถูกต้องเป็นส่วนใหญ่	0.60	สอดคล้อง
8	ติดตั้งและเริ่มต้นการใช้งานโปรแกรมไม่ถูกต้องทั้งหมด	1	สอดคล้อง
ด้านความเป็นระเบียบของผลงาน			
9	ผลงานมีความเป็นระเบียบทั้งหมด	0.80	สอดคล้อง
10	ผลงานมีความเป็นระเบียบเป็นส่วนใหญ่	0.80	สอดคล้อง
11	ผลงานไม่มีความเป็นระเบียบเป็นส่วนใหญ่	0.80	สอดคล้อง
12	ผลงานไม่มีความเป็นระเบียบทั้งหมด	1	สอดคล้อง

ตาราง 3 (ต่อ)

ข้อ	รายการประเมิน	ค่าคะแนน IOC	ผลประเมิน
ด้านระยะเวลาในการส่งผลงาน			
13	ส่งผลงานภายในเวลาที่กำหนด	1	สอดคล้อง
14	ส่งผลงานช้ากว่ากำหนด 1 วัน	1	สอดคล้อง
15	ส่งผลงานช้ากว่ากำหนด 2 วัน	0.80	สอดคล้อง
16	ไม่ส่งผลงาน	1	สอดคล้อง

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. แบบแผนการวิจัย ใช้แบบกลุ่มเดียวสอบก่อนเรียนและหลังเรียน (One Group Pre-test Post-test Design) (ปรีชา เนาว์เย็นผล. 2540: 156)

ตาราง 4 แบบแผนการทดลอง

Pre-test	Treatment	Post-test
T_1	X	T_2

เมื่อ T_1 แทน แบบทดสอบก่อนเรียน
 T_2 แทน แบบทดสอบหลังเรียน
 X แทน การจัดการเรียนรู้แบบจิตตปัญญาศึกษา

2. ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย มีดังนี้

2.1 ผู้วิจัยติดต่อโรงเรียนชัยบาดาลวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5 เพื่อขอความร่วมมือในการวิจัยและการใช้กลุ่มตัวอย่างในการเก็บรวบรวมข้อมูล

2.2 ผู้วิจัยชี้แจงรายละเอียดและทำความเข้าใจกับนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 40 คน โดยจัดการเรียนรู้แบบจิตตปัญญาศึกษา ประกอบการเรียนรู้

2.3 ดำเนินการทดสอบก่อนเรียนในช่วงโม่งแรก ผู้วิจัยให้นักเรียนทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน จำนวน 40 ข้อ

2.4 ดำเนินการจัดทำแผนการเรียนรู้ วิชา การพัฒนาโปรแกรม (ภาษาซี) โดยจัดการเรียนรู้แบบจิตตปัญญาศึกษา กำหนดไว้ จำนวน 6 แผนการจัดการเรียนรู้ โดยมีแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 จำนวน 3 คาบ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2 จำนวน 3 คาบ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3 จำนวน 4 คาบ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 4 จำนวน 3 คาบ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 5 จำนวน 3 คาบ และแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 6 จำนวน 4 คาบ

2.5 ดำเนินการทดสอบหลังเรียน ผู้วิจัยให้นักเรียนทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนฉบับเดียวกับที่ใช้ทดสอบก่อนเรียน

2.6 นำคะแนนที่ได้จากการทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนมาทำการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติเพื่อทดสอบสมมติฐาน

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติพื้นฐาน

1.1 ร้อยละ (Percentage) (บุญชม ศรีสะอาด, 2545: 104)

$$\text{สูตร} \quad P = \frac{f}{N} \times 100$$

เมื่อ	P	แทน	ร้อยละ
	f	แทน	ความถี่ที่ต้องการแปลง
	N	แทน	จำนวนความถี่ทั้งหมด

1.2 ค่าเฉลี่ย (Arithmetic Mean) (บุญชม ศรีสะอาด, 2545: 105)

$$\text{สูตร} \quad \bar{X} = \frac{\sum X}{N}$$

	$\bar{X}$	แทน	ค่าเฉลี่ย
	$\sum X$	แทน	ผลรวมของคะแนนทั้งหมด
	N	แทน	จำนวนนักเรียนในกลุ่มตัวอย่าง

1.3 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) (บุญชม ศรีสะอาด, 2545: 106)

$$\text{สูตร} \quad S.D. = \sqrt{\frac{n \sum X^2 - (\sum X)^2}{n(n-1)}}$$

เมื่อ	S.D.	แทน	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
	n	แทน	จำนวนนักเรียน
	X	แทน	คะแนนแต่ละตัวในกลุ่มข้อมูล
	$\sum X$	แทน	ผลรวมของความแตกต่างของคะแนนแต่ละคู่

2. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์หาคุณภาพของเครื่องมือ

2.1 การหาค่าความเที่ยงตรง (Validity) ของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยใช้สูตรดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item-Objective Congruence : IOC) (สมนึก ภัททิยธนี, 2546: 220)

$$\text{สูตร} \quad IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ IOC แทน ดัชนีความสอดคล้องระหว่างจุดประสงค์กับเนื้อหาหรือระหว่างข้อสอบกับจุดประสงค์

ΣR แทน ผลรวมคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด

N แทน จำนวนผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด

2.2 การหาค่าความยาก (Difficulty) ของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยใช้สูตร P (บุญชม ศรีสะอาด. 2545: 81)

$$\text{สูตร} \quad P = \frac{R}{N}$$

เมื่อ P แทน ค่าความยากง่าย

R แทน จำนวนนักเรียนที่ตอบข้อสอบนั้นถูก

N แทน จำนวนนักเรียนทั้งหมด

2.3 การหาค่าอำนาจจำแนก ของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยใช้สูตร r (พวงรัตน์ ทวีรัตน์. 2540: 130) ดังนี้

$$\text{สูตร} \quad R = \frac{ru - rl}{n}$$

เมื่อ r แทน ค่าอำนาจจำแนก

ru แทน คะแนนแบบทดสอบก่อนเรียน

rl แทน คะแนนแบบทดสอบหลังเรียน

n แทน จำนวนนักเรียนทั้งหมด

2.4 การหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยใช้สูตร โดยใช้วิธีการของ โลเวท (Lovett) (บุญชม ศรีสะอาด. 2545: 88) ดังนี้

$$\text{สูตร} \quad r_{cc} = 1 - \frac{K \sum x_i - \sum x_i^2}{(k - 1) \sum (x_i - C)^2}$$

เมื่อ r_{cc} แทน ความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ

K แทน จำนวนข้อสอบ

X_i แทน คะแนนของแต่ละข้อ

C แทน คะแนนเกณฑ์หรือจุดตัดของแบบทดสอบ

3. สถิติเพื่อทดสอบสมมติฐาน

3.1 การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิชา การพัฒนาโปรแกรม (ภาษาซี) สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน โดยจัดการเรียนรู้แบบจิตตปัญญาศึกษา โดยใช้สถิติ t-test dependent samples (บุญชม ศรีสะอาด. 2545: 109) ดังนี้

$$\text{สูตร } t = \frac{\sum D}{\sqrt{\frac{n \sum D^2 - (\sum D)^2}{n-1}}}$$

เมื่อ	t	แทน	ค่าสถิติทดสอบที่จะใช้เปรียบเทียบกับค่าวิกฤตเพื่อทราบความมีนัยสำคัญ
	D	แทน	ค่าผลต่างระหว่างคู่คะแนน
	n	แทน	จำนวนกลุ่มตัวอย่างหรือจำนวนคู่คะแนน

ผลการวิจัย

ส่วนที่ 1 การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนที่เรียน วิชา การพัฒนาโปรแกรม (ภาษาซี) ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนชัยบาดาลวิทยา โดยจัดการเรียนรู้แบบจิตตปัญญาศึกษา

ตาราง 5 ผลการประเมินผลงานผู้เรียน วิชา การพัฒนาโปรแกรม (ภาษาซี) ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนชัยบาดาลวิทยา โดยจัดการเรียนรู้แบบจิตตปัญญาศึกษา

นักเรียน	ด้านความ	ด้านทักษะ	ด้านความ	ด้าน	รวม	ร้อยละ	ระดับ
จำนวน	ถูกต้องสมบูรณ์	การใช้งาน	มีระเบียบ	ระยะเวลาใน			
40 คน	ของผลงาน	โปรแกรม	ของผลงาน	การส่งผลงาน	(12 คะแนน)		
	(3 คะแนน)	(3 คะแนน)	(3 คะแนน)	(3 คะแนน)			
รวม						3,483.33	
ค่าเฉลี่ยโดยรวม						87.08	ดี

จากตาราง 5 ผลการวิเคราะห์ผลการประเมินผลงานผู้เรียน วิชา การพัฒนาโปรแกรม (ภาษาซี) ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนชัยบาดาลวิทยา โดยจัดการเรียนรู้แบบจิตตปัญญาศึกษา จากนักเรียน 40 คน พบว่าคะแนนผลงานนักผู้เรียน ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 80 โดยภาพรวม มีค่าเฉลี่ยร้อยละ 87.08 อยู่ในเกณฑ์ระดับ ดี

ตาราง 6 ผลการศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนที่เรียน วิชา การพัฒนาโปรแกรม (ภาษาซี) ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนชัยบาดาลวิทยา โดยจัดการเรียนรู้แบบจิตตปัญญาศึกษา

นักเรียน	คะแนนสอบ	คะแนนสอบ	คะแนน
(จำนวน 40 คน)	ก่อนเรียน	หลังเรียน	ความก้าวหน้า
	(40 คะแนน)	(40 คะแนน)	($X_2 - X_1$)
รวม	383	1,399	1,016
ค่าเฉลี่ย	9.58	3.98	25.40

จากตาราง 6 ผลการวิเคราะห์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนที่เรียน วิชา การพัฒนาโปรแกรม (ภาษาซี) ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนชัยบาดาลวิทยา โดยจัดการเรียนรู้แบบจิตตปัญญาศึกษาจากนักเรียน 40 คน พบว่าค่าเฉลี่ยคะแนนความก้าวหน้าของคะแนนทดสอบการเรียนรู้ก่อนเรียนและหลังเรียน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 25.40

ตาราง 7 ผลคะแนนทางการเรียนของผู้เรียน วิชา การพัฒนาโปรแกรม (ภาษาซี) ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนชัยบาดาลวิทยา โดยจัดการเรียนรู้แบบจิตตปัญญาศึกษา

นักเรียน (จำนวน 40 คน)	คะแนนสอบ ก่อนเรียน (40 คะแนน)	ร้อยละ $\bar{X}$	คะแนนสอบ หลังเรียน (40 คะแนน)	ร้อยละ $\bar{X}$
เฉลี่ยร้อยละ	9.58	23.94	34.98	87.44

จากตาราง 7 ผลการวิเคราะห์ผลคะแนนทางการเรียนของผู้เรียน วิชา การพัฒนาโปรแกรม (ภาษาซี) โดยจัดการเรียนรู้แบบจิตตปัญญาศึกษา จากนักเรียน 40 คน พบว่าคะแนนทดสอบก่อนเรียน มีค่าเฉลี่ยร้อยละ 23.94 และพบว่าคะแนนทดสอบหลังเรียน มีค่าเฉลี่ยร้อยละ 87.44

ส่วนที่ 2 การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน วิชา การพัฒนาโปรแกรม (ภาษาซี) ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนชัยบาดาลวิทยา โดยจัดการเรียนรู้แบบจิตตปัญญาศึกษา ก่อนเรียน (Pre-test) และหลังเรียน (Post-test)

ตาราง 8 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระหว่างก่อนเรียนและหลัง วิชา การพัฒนาโปรแกรม (ภาษาซี) ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนชัยบาดาลวิทยา โดยจัดการเรียนรู้แบบจิตตปัญญาศึกษา โดยใช้สถิติ t-test แบบ Dependent samples

การทดสอบ	n	$\bar{X}$	S.D.	t	Sig.
ก่อนเรียน	40	9.60	3.264	46.559	.000
หลังเรียน	40	34.98	.698		

* อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 8 การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระหว่างก่อนเรียนและหลัง วิชา การพัฒนาโปรแกรม (ภาษาซี) ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนชัยบาดาลวิทยา โดยจัดการเรียนรู้แบบจิตตปัญญาศึกษา จากนักเรียน 40 คน พบว่า คะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนมีค่าเฉลี่ย 9.60 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 3.26 และคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนมีค่าเฉลี่ย 34.98 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน .69 และเมื่อเปรียบเทียบ

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนโดยใช้ สถิติทดสอบที (t-test for dependent samples) พบว่า มีผลสัมฤทธิ์หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($t = 46.55$, $sig = .000$)

อภิปรายผล

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิชา การพัฒนาโปรแกรม (ภาษาซี) ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนชัยบาดาลวิทยา โดยจัดการเรียนรู้แบบจิตตปัญญาศึกษา ผลการวิจัยครั้งนี้สามารถอภิปรายผลตามลำดับสมมติฐานของการวิจัย ดังนี้

1. การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิชา การพัฒนาโปรแกรม (ภาษาซี) โดยจัดการเรียนรู้แบบจิตตปัญญาศึกษา จากผลการวิจัยพบว่า นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิชา การพัฒนาโปรแกรม (ภาษาซี) โดยจัดการเรียนรู้แบบจิตตปัญญาศึกษา อยู่ในระดับดีขึ้นไปร้อยละ 87.44 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ สอดคล้องกับงานวิจัยของ สลักจิต ตรีธรรโสภาส (2553: 40) ซึ่งได้ทำการวิจัยเพื่อศึกษาผลการพัฒนาความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ด้วยการจัดกระบวนการเรียนรู้แนวจิตตปัญญาศึกษา และเพื่อศึกษาความคิดเห็นของนักศึกษาที่เกี่ยวกับการจัดกระบวนการเรียนรู้แนวจิตตปัญญาศึกษา กลุ่มตัวอย่าง คือ นักศึกษาโปรแกรมวิทยาศาสตร์ทั่วไปชั้นปีที่ 1 คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม ที่ลงทะเบียนเรียนวิชาจิตวิทยาสำหรับครู จำนวน 53 คน ใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง เครื่องมือวิจัย ประกอบด้วย แบบบันทึกการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบทดสอบวัดความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์จำนวน 40 ข้อ และแบบบันทึกผลการสัมมนานักศึกษาในโครงการจิตตปัญญาหลังการสอน ผลการวิจัย สรุปได้ดังนี้ โดยภาพรวมนักศึกษามีความพึงพอใจในรูปแบบการเรียนการสอน การทำสมาธิทุกครั้งก่อนและหลังเรียนส่งผลให้เขามีสติในหลายด้าน ด้านการเรียน ด้านการปรับอารมณ์ของตนเอง ด้านการใช้สติในชีวิตประจำวัน ได้รู้จักคิด วิเคราะห์ ไตร่ตรองในปัญหาต่างๆ อย่างมีสติ ควบคุมอารมณ์ของตนเอง ได้ดีกว่าเดิม ใจเย็น มองโลกในแง่ดี มีความสุขกับการเรียน ได้เรียนรู้และเข้าใจตนเอง ในขณะเดียวกันก็เรียนรู้ผู้อื่นด้วย ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการจัดการเรียนการสอนแบบจิตตปัญญา ทำให้ผู้เรียนมีสมาธิ มีสติ มีความรู้ ความเข้าใจเนื้อหา และจดจ่อในการเรียน วิชา การพัฒนาโปรแกรม (ภาษาซี) มากขึ้น และนำมาสู่การประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้ และส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิชา การพัฒนาโปรแกรม (ภาษาซี) หลังจากการจัดการเรียนรู้แบบจิตตปัญญาศึกษา หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน

2. การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิชา การพัฒนาโปรแกรม (ภาษาซี) โดยจัดการเรียนรู้แบบจิตตปัญญาศึกษา จากผลการวิจัยพบว่า นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิชา การพัฒนาโปรแกรม (ภาษาซี) หลังจากการจัดการเรียนรู้แบบจิตตปัญญาศึกษา หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ สอดคล้องกับงานวิจัยของ ทวีศักดิ์ สว่างเมฆ (2553: 15-16) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยสอดแทรกกิจกรรมจิตตปัญญาศึกษา เพื่อพัฒนาทัศนคติต่อการเรียนการสอนรายวิชา 001257 นันทนาการ ผลการวิจัย พบว่า นิสิตส่วนมาก มีความเห็นและทัศนคติอยู่ในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่งต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยสอดแทรกกิจกรรมจิตตปัญญา เพื่อพัฒนาทัศนคติต่อการเรียนการสอนรายวิชา 001157 นันทนาการทั้ง 3 ด้าน เรียงตามลำดับ คือ ด้านสติปัญญา ด้านพฤติกรรม และด้านความรู้สึก การเปรียบเทียบความคิดเห็นและทัศนคติของนิสิตหลังจากได้เรียนรู้ในรายวิชา 001157 นันทนาการกับทัศนคติของนิสิตให้อยู่ในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.21 มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ได้แก่ ด้านสติปัญญา ด้านพฤติกรรม และด้านความรู้สึก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการจัดการเรียนการ

สอนแบบจิตตปัญญา ทำให้ผู้เรียนมีสมาธิ มีสติ มีความรู้ ความเข้าใจเนื้อหา และจดจ่อในการเรียน วิชา การพัฒนาโปรแกรม (ภาษาซี) มากขึ้น และนำมาสู่การประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้ และส่งผลให้ผู้เรียนมีความสุขในการเรียน

ข้อเสนอแนะ

จากการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ต่อการเรียนการสอนและการศึกษาค้นคว้าในครั้งต่อไป ดังนี้

ข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปใช้

1. ผู้บริหาร หรือผู้ที่เกี่ยวข้อง ควรให้การสนับสนุน ให้ครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี นำแผนการจัดการเรียนรู้ วิชา การพัฒนาโปรแกรม (ภาษาซี) โรงเรียนชัยบาดาลวิทยา จากการจัดการเรียนรู้แบบจิตตปัญญาศึกษา ดังกล่าวไป พัฒนาการจัดการเรียนการสอน ให้มีประสิทธิภาพสูงขึ้น
2. ครูผู้สอนควรศึกษาแผนการสอน เทคนิคการสอน สื่อการสอน แบบฝึกการจดกิจกรรมแบบจิตตปัญญาศึกษา อย่างละเอียด เพื่อให้เกิดความเข้าใจและมีความพร้อมในการจัดการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพ ควรมีการจัดอบรมเพื่อเผยแพร่ความรู้ในการสอนโดยการใช้แบบฝึกการจดกิจกรรม ควบคู่กับการจัดการเรียนการสอน มีความยืดหยุ่นเรื่องเวลาที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอนได้บ้างตามความเหมาะสม เนื่องจากมีขั้นตอนและกิจกรรมที่หลากหลาย
3. นักเรียนควรเป็นผู้ลงมือปฏิบัติตามกิจกรรมด้วยตัวเอง โดยครูผู้สอนเป็นเพียงผู้ชี้แนะให้คำปรึกษา

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

ครูผู้สอนควรสร้างบทเรียนออนไลน์การจัดการกิจกรรมแบบจิตตปัญญาศึกษา ให้มีความหลากหลาย เหมาะสมกับวัยและระดับชั้นของผู้เรียน ไม่ยากหรือง่ายเกินไป เพื่อพัฒนาผู้เรียนและสร้างแรงจูงใจให้นักเรียนเกิดการอยากรู้ อยากเรียน สนุกสนานกับการเรียน สนใจเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนต่อไป

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ กรมวิชาการ. (2545). หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551. กรุงเทพฯ: กระทรวงฯ.
- ณัฐฐินรี หนูปลื้ม (2557). ประโยชน์ของภาษาซี. สืบค้น 15 กันยายน 2560 จาก http://mmew0615.blogspot.com/2014/12/blog-post_40.html.
- ทวีศักดิ์ สว่างเมฆ. (2553). งานวิจัยในชั้นเรียนผลของการใช้กิจกรรมจิตตปัญญาศึกษาในการเรียนการสอนรายวิชา 001257 นันทนาการ. พิษณุโลก: มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2545). การวิจัยเบื้องต้น. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- ปรีชา เนาว์เย็นผล. (2540). ประมวลสาระชุดวิชาการวิจัยเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา หน่วยที่ 6. นนทบุรี: คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- พวงรัตน์ ทวีรัตน์. (2540). วิธีการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์. กรุงเทพฯ: สำนักทดสอบทางการศึกษาจิตวิทยา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร.

โรงเรียนชัยบาดาลวิทยา. (2558). แบบบันทึกผลการเรียนประจำ รายวิชา การพัฒนาโปรแกรม (ภาษาซี). ลพบุรี: โรงเรียนฯ.

สมนึก ภัทธิยธนี. (2546). การวัดผลการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 4. กทม: ประสานการพิมพ์.

สลักจิต ตีรณโสภาส. (2553). การศึกษาผลการพัฒนาความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ด้วยกระบวนการเรียนรู้แนว
จิตตปัญญาศึกษา รายวิชาจิตวิทยาสำหรับครู นักศึกษา โปรแกรมวิชาวิทยาศาสตร์ทั่วไป. พิษณุโลก:
คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม.

สิริรัตน์ นาคิน. (2559, มกราคม). กระบวนการจิตศึกษา เพื่อยกระดับจิตวิญญาณครู. สืบค้น 15 กันยายน 2560,
จาก <http://apps.qlf.or.th/member/blog/detail.aspx?id=236>.

เอกรินทร์ ศรีผ่อง. (2557, ตุลาคม). การเขียนโปรแกรมเบื้องต้น หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 ภาษาซีเบื้องต้น. สืบค้น
15 กันยายน 2560, <https://sites.google.com/a/strisuksa.ac.th/ekkarin/programming/c-unit2>.

NBUE014: ความพึงพอใจของนักเรียนโรงเรียนสารสาสน์วิเทศคลองหลวงต่องานบริการอาหารกลางวันของโรงเรียน

STUDENTS' SATISFACTION TOWARDS SCHOOL LUNCH SERVICE AT SARASAS WITAED KLONGLUANG SCHOOL

กัญญ์จุฑา กุลจรัสรัตน์¹ ดร.ทรงยศ แก้วมงคล²

¹ นักศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ

² อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ

บทคัดย่อ

งานวิจัยเรื่องนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนโรงเรียนสารสาสน์วิเทศคลองหลวง ที่มีต่องานบริการอาหารกลางวันของโรงเรียน จำแนกตามเพศและระดับชั้นเรียน กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนจากโรงเรียนสารสาสน์วิเทศคลองหลวง ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นและระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย จำนวน 262 คน สถิติที่ใช้ คือการทดสอบที (t-test)

ผลการวิจัย พบว่า

1. ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง เป็นนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น มีความพึงพอใจต่องานบริการอาหารกลางวัน โดยรวมในระดับมาก ซึ่งปัจจัยที่ส่งผลต่อความพึงพอใจต่องานบริการอาหารกลางวัน ได้แก่ด้านสถานที่และสภาพแวดล้อม ด้านภาชนะอุปกรณ์ ด้านการบริการของพนักงานและด้านอาหาร
2. นักเรียนที่มีเพศและระดับชั้นเรียนต่างกัน มีความสัมพันธ์กับระดับความพึงพอใจต่องานบริการอาหารกลางวัน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

คำสำคัญ: ความพึงพอใจ, งานบริการอาหารกลางวันในโรงเรียน, โครงการอาหารกลางวัน

Abstract

The purpose of the research was to study the students' satisfaction towards school lunch service at Sarasas Witead Klongluang School which classified by gender and grade level. The sample of this research was 262 students from the lower secondary school and the upper secondary school at Sarasas Witead Klongluang School. The data were analyzed by t-test statistically significant.

The research was found that

1. The research respondents were mostly female from the lower secondary school. They were satisfied with the school lunch service at high level in all aspects of place and environment, equipment, services and food.
2. The hypothesis testing was found that the satisfaction of students with different gender and grade level towards the school lunch service was statistically significant at .05 level, which is consistent with the hypothesis.

Keywords: Satisfaction, School lunch service, School lunch project

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2544 มาตรา 6 กล่าวว่า การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้ อย่างมีความสุข

พระราชบัญญัติกองทุนเพื่อโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียนประถมศึกษา พ.ศ. 2535 ในราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 109 ตอนที่ 42 ฉบับวันที่ 8 เมษายน 2535 ได้กำหนดวัตถุประสงค์ในการดำเนินงานของกองทุนไว้ในมาตรา 4 เพื่อเป็นทุนหมุนเวียนและใช้จ่ายสำหรับการสนับสนุนและช่วยเหลือภาวะโภชนาการของนักเรียนในโรงเรียนประถมศึกษา มาตรา 11 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาปรับปรุงระบบการจัดทำอาหารกลางวันในโรงเรียน ให้มีคุณภาพ สะอาด ปลอดภัย เพื่ออำนวยความสะดวกด้านวัสดุอุปกรณ์การจัดทำอาหารแก่เจ้าหน้าที่อาหารกลางวันในโรงเรียน และ เพื่อให้นักเรียนมีอาหารกลางวันที่ถูกสุขลักษณะ

ดังนั้น พระราชบัญญัติกองทุนเพื่อโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียนประถมศึกษา พ.ศ. 2535 และพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2544 มาตรา 6 จึงมีความสัมพันธ์กันอย่างเห็นได้ชัดเจน เพราะอาหารจัดเป็นปัจจัยสำคัญปัจจัยหนึ่งสำหรับเด็กนักเรียน ซึ่งอยู่ในวัยกำลังเจริญเติบโต อันจะส่งผลให้เด็กมีสุขภาพอนามัยแข็งแรงสมบูรณ์ หากได้รับอาหารที่มีคุณค่าทางโภชนาการ ย่อมจะส่งผลให้เด็กมีพัฒนาการด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม สติปัญญาที่ดีตามวัย หากเด็กไม่ได้รับอาหารที่ถูกหลักโภชนาการ ก็จะทำให้เกิดภาวะทุพโภชนาการ อันส่งผลกระทบต่อพัฒนาการทางด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม สติปัญญาของเด็กในวัยเรียนได้

จากการศึกษาสภาพปัญหาในงานบริการอาหารกลางวันของโรงเรียนสารสาสน์วิเทศคลองหลวง พบว่านักเรียนส่วนใหญ่ไม่พอใจในการให้บริการในเรื่องของการจัดรายการอาหาร และรสชาติของอาหาร ทำให้อาหารที่จัดเตรียมไว้สำหรับบริการบางชนิดเหลือเป็นจำนวนมากและบางชนิดจัดไว้ไม่เพียงพอสำหรับนักเรียน

ดังนั้น ผู้ศึกษาจึงมีความสนใจที่จะศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนโรงเรียนสารสาสน์วิเทศคลองหลวง ต่อบริการอาหารกลางวันของโรงเรียน เพื่อนำข้อมูลจากการศึกษามาเป็นแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนางานบริการอาหารกลางวันของโรงเรียนสารสาสน์วิเทศคลองหลวง ให้ดียิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

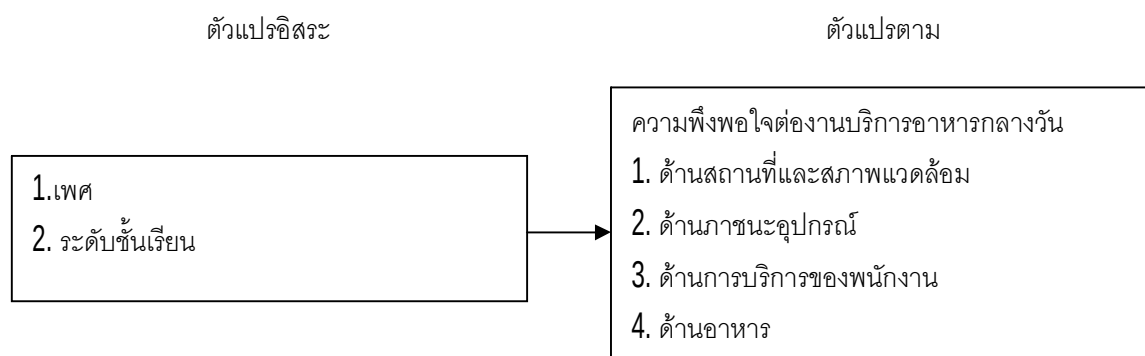
1. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนโรงเรียนสารสาสน์วิเทศคลองหลวง ต่อบริการอาหารกลางวันของโรงเรียน
2. เพื่อเปรียบเทียบความพึงพอใจของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาของโรงเรียนสารสาสน์วิเทศคลองหลวง ที่มีต่อบริการอาหารกลางวันของโรงเรียน จำแนกตามเพศและระดับชั้นเรียน

สมมติฐานในการวิจัย

1. นักเรียนจำแนกตามเพศ มีความพึงพอใจต่อบริการอาหารกลางวันแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2. นักเรียนในระดับชั้นเรียนต่างกัน มีความพึงพอใจต่องานบริการอาหารกลางวันแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

กรอบแนวคิด

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

ขอบเขตการศึกษา

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นและนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนสารสาสน์วิเทศคลองหลวง ปีการศึกษา 2560 ทั้งหมดจำนวน 818 คน โดยเก็บข้อมูลจำนวนนักเรียนมาจากฐานข้อมูลนักเรียนของโรงเรียนสารสาสน์วิเทศคลองหลวง

2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ นักเรียนจากโรงเรียนสารสาสน์วิเทศคลองหลวง ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-6 ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2560 ด้วยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย โดยใช้ระดับชั้นเรียนเป็นฐาน ใช้วิธีกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างแบบ Krejcie; & Morgan โดยยอมให้มีระดับความคลาดเคลื่อนที่ยอมรับได้ร้อยละ 5 และระดับความเชื่อมั่นที่ร้อยละ 95 และกำหนดความมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 จึงได้ขนาดของกลุ่มตัวอย่างจำนวน 262 คน

3. ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

3.1 ตัวแปรอิสระ (Independent Variable) ได้แก่ เพศ และ ระดับชั้นเรียน

3.1 ตัวแปรตาม (Dependent Variable) ได้แก่ ความพึงพอใจต่องานบริการอาหารกลางวัน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลในการวิจัยการศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนต่องานบริการอาหารกลางวันของโรงเรียนสารสาสน์วิเทศคลองหลวง ได้แก่ แบบสอบถาม (Questionnaires) การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) เป็นการรวบรวมข้อมูล กระทำโดยผู้วิจัย ซึ่งใช้แบบสอบถามในการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการไปแจกแบบสอบถามกับกลุ่มตัวอย่าง และแนะนำการตอบแบบสอบถามอย่างถูกวิธี จากนั้นนำแบบสอบถามที่เก็บรวบรวมมาได้ นำไปประกอบการวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

ผลการศึกษา

ส่วนที่ 1 ผลการวิจัยเชิงพรรณนาเกี่ยวกับลักษณะประชากรศาสตร์ของผู้ตอบแบบสอบถาม ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง และ เป็นนักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น

ส่วนที่ 2 ความพึงพอใจของนักเรียนต่องานบริการอาหารกลางวัน ประกอบด้วย ด้านสถานที่และสภาพแวดล้อม ด้านภาชนะอุปกรณ์ ด้านการบริการของพนักงาน และ ด้านอาหาร ผลการวิจัยพบว่าภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.56$, S.D. = 1.037)

ส่วนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับความพึงพอใจต่องานบริการอาหารกลางวันของนักเรียนโรงเรียนสารสาสน์วิเทศ-คลองหลวง ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ มีความพึงพอใจด้านการบริการของพนักงานในระดับมาก โดย พนักงานตักอาหารให้บริการด้วยความสุภาพเป็นมิตร มีคะแนนเฉลี่ยสูงที่สุดใน 4 ด้าน และความพึงพอใจด้านสถานที่และสภาพแวดล้อม โดยรูปแบบการจัดแถวในการรอรับบริการอาหารกลางวันมีความเป็นระเบียบและคล่องตัว ไม่เบียดเสียดอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งมีคะแนนเฉลี่ยน้อยที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 3.01$, S.D. = 1.306)

ส่วนที่ 4 การทดสอบสมมติฐานตามวัตถุประสงค์การวิจัย

สมมติฐานข้อที่ 1 นักเรียนที่มีเพศต่างกันจะมีความพึงพอใจต่อการบริการอาหารกลางวันในโรงเรียนสารสาสน์วิเทศคลองหลวง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 พบว่า นักเรียนที่มีเพศต่างกัน มีความพึงพอใจต่องานบริการอาหารกลางวันของโรงเรียนสารสาสน์วิเทศคลองหลวง โดยรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณารายด้าน มีเพียงด้านเดียว คือ ด้านรายการอาหารที่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านสถานที่และสภาพแวดล้อมรวม ด้านภาชนะอุปกรณ์ และด้านการบริการของพนักงานแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 1 การทดสอบค่า t-test ของสถานภาพของนักเรียนที่มีเพศแตกต่างกันต่อความพึงพอใจต่องานบริการอาหารกลางวันของโรงเรียนสารสาสน์วิเทศคลองหลวง

ลำดับที่	สมมติฐาน	สถิติที่ใช้ทดสอบ	Sig.	ผลการทดสอบสมมติฐาน
1.	นักเรียนที่มีเพศแตกต่างกัน จะมีความพึงพอใจต่องานบริการ สอดคล้องอาหารกลางวัน ด้านสถานที่และสภาพแวดล้อมแตกต่างกัน	t-test	.187	ไม่สอดคล้อง
	นักเรียนที่มีเพศแตกต่างกัน จะมีความพึงพอใจต่องานบริการ สอดคล้องอาหารกลางวัน ด้านภาชนะอุปกรณ์แตกต่างกัน	t-test	.556	ไม่สอดคล้อง
	นักเรียนที่มีเพศแตกต่างกัน จะมีความพึงพอใจต่องานบริการ สอดคล้องอาหารกลางวัน ด้านการบริการของพนักงานแตกต่างกัน	t-test	.338	ไม่สอดคล้อง
	นักเรียนที่มีเพศแตกต่างกัน จะมีความพึงพอใจต่องานบริการ สอดคล้องอาหารกลางวัน ด้านอาหารแตกต่างกัน	t-test	.039*	ไม่สอดคล้อง

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สมมติฐานข้อที่ 2 นักเรียนที่มีชั้นเรียนต่างกันจะมีความพึงพอใจต่องานบริการอาหารกลางวันของโรงเรียนสาธิตสาธิตคลองหลวง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 พบว่า นักเรียนที่มีระดับชั้นเรียนต่างกัน มีความพึงพอใจต่องานบริการอาหารกลางวันของโรงเรียนสาธิตสาธิตคลองหลวง ทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านสถานที่และสภาพแวดล้อม ด้านภาชนะอุปกรณ์ ด้านการบริการของพนักงาน และด้านอาหารแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 2 การทดสอบค่า t-test ของสถานภาพของนักเรียนที่มีระดับชั้นเรียนแตกต่างกัน ต่อความพึงพอใจต่องานบริการอาหารกลางวันของโรงเรียนสาธิตสาธิตคลองหลวง

ลำดับที่	สมมติฐาน	สถิติที่ใช้ทดสอบ	Sig.	ผลการทดสอบสมมติฐาน
1.	นักเรียนที่มีระดับชั้นเรียนแตกต่างกัน จะมีความพึงพอใจต่องานบริการอาหารกลางวัน ด้านสถานที่และสภาพแวดล้อมแตกต่างกัน	t-test	.000**	สอดคล้อง
	นักเรียนที่มีระดับชั้นเรียนแตกต่างกัน จะมีความพึงพอใจต่องานบริการอาหารกลางวัน ด้านภาชนะอุปกรณ์แตกต่างกัน	t-test	.000**	สอดคล้อง
	นักเรียนที่มีระดับชั้นเรียนแตกต่างกัน จะมีความพึงพอใจต่องานบริการอาหารกลางวัน ด้านการบริการของพนักงานแตกต่างกัน	t-test	.000**	สอดคล้อง
	นักเรียนที่มีระดับชั้นเรียนแตกต่างกัน จะมีความพึงพอใจต่องานบริการอาหารกลางวัน ด้านอาหารแตกต่างกัน	t-test	.000**	สอดคล้อง

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

อภิปรายผล

การศึกษาวิจัยเรื่อง ความพึงพอใจของนักเรียนโรงเรียนสาธิตสาธิตคลองหลวงต่องานบริการอาหารกลางวันของโรงเรียน ผู้วิจัยขอค้นพบและประเด็นที่น่าสนใจ นำมาอภิปราย ดังนี้

1. จากผลการวิจัยข้อมูลด้านลักษณะประชากรศาสตร์ ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง และเป็นนักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น เนื่องจากโรงเรียนมีจำนวนนักเรียนที่ศึกษาในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นมากกว่าจำนวนนักเรียนที่ศึกษาในระดับมัธยมศึกษาปลาย และมีจำนวนเพศหญิงมากกว่าเพศชาย

2. ผลการวิเคราะห์ความพึงพอใจของนักเรียนโรงเรียนสาธิตสาธิตคลองหลวงต่องานบริการอาหารกลางวันของโรงเรียน ผลการวิจัย พบว่า ความพึงพอใจโดยรวมอยู่ในระดับมาก เนื่องจากโรงเรียนมีการวางแผนการจัดบริการอาหารกลางวันทุกปีการศึกษา มีดูแลด้านการจัดรายการอาหาร สุขลักษณะของพนักงานในครัว และพนักงานที่ทำหน้าที่ตักอาหาร สภาพแวดล้อม ความสะอาดของอาหารและภาชนะ โดยผู้รับผิดชอบงานบริการอาหารกลางวันของโรงเรียนนั้นเป็นผู้ที่มีความรู้ทางด้านโภชนาการ ได้แก่ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายโภชนาการ และครูฝ่ายโภชนาการ ซึ่งมีหน้าที่รับผิดชอบด้านงานโภชนาการของโรงเรียน เพื่อให้ นักเรียนได้รับประทานอาหารที่ถูกต้องตามหลักโภชนาการ และถูกสุขอนามัย ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ อารีย์ นิยมทรัพย์ (2552) ที่ศึกษาบทบาท

ของครูในการส่งเสริมโภชนาการของเด็กก่อนวัยเรียนในโรงเรียนเอกชนในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า ครูที่มีความรู้ด้านอาหารและโภชนาการในระดับมากจะมีบทบาทในการส่งเสริมโภชนาการของเด็กก่อนวัยเรียนมากตามไปด้วย ซึ่งสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของพระราชบัญญัติกองทุนเพื่อโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียนประถมศึกษา พ.ศ. 2535 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาปรับปรุงระบบการจัดทำอาหารกลางวันในโรงเรียน ให้มีคุณภาพ สะอาด ปลอดภัย และเพื่อให้เด็กนักเรียนมีอาหารกลางวันที่ถูกสุขลักษณะ

3. ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความพึงพอใจของนักเรียนที่มีเพศต่างกัน ต่องานบริการอาหารกลางวันของโรงเรียนสาธิตสาสนวิเทศคลองหลวง พบว่า ความพึงพอใจโดยรวมไม่แตกต่างกัน ในด้านสถานที่และสภาพแวดล้อม ด้านภาชนะอุปกรณ์ ด้านการบริการของพนักงาน และมีความแตกต่างกันเพียงด้านเดียว คือ ด้านอาหาร พบว่า นักเรียนเพศชายมีความพึงพอใจต่องานบริการอาหารกลางวันด้านอาหารมากกว่าเพศหญิง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุนทร ศิลปศรี (2551) พบว่า นักศึกษาที่มีเพศต่างกัน มีความพึงพอใจในการใช้บริการศูนย์อาหารมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา ด้านราคา ด้านสถานที่และสิ่งแวดล้อม ด้านการส่งเสริมการตลาด ไม่แตกต่างกัน ส่วนด้านคุณภาพของอาหารและการบริการ นักศึกษาเพศชายมีความพึงพอใจในด้านคุณภาพของอาหารและการบริการมากกว่าเพศหญิงแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4. ผลการศึกษาการเปรียบเทียบความพึงพอใจของนักเรียนที่ศึกษาในระดับชั้นเรียนที่แตกต่างกัน ต่องานบริการอาหารกลางวันของโรงเรียนสาธิตสาสนวิเทศคลองหลวง พบว่า มีความพึงพอใจแตกต่างกันทุกด้าน นักเรียนที่ศึกษาในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นมีความพึงพอใจต่องานบริการอาหารกลางวัน ทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านสถานที่และสภาพแวดล้อม ด้านภาชนะอุปกรณ์ ด้านการบริการของพนักงาน และด้านอาหารมากกว่านักเรียนที่ศึกษาในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สมศรี ด้านตระกูล (2552) ที่ศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนต่อโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา พบว่า นักเรียนที่มีช่วงชั้นการศึกษาช่วงชั้นที่ 3 (ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3) และช่วงชั้นที่ 4 (ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6) ต่างกัน จะมีความพึงพอใจต่อโครงการอาหารกลางวัน โดยรวมแตกต่างกัน พบว่า ช่วงชั้นที่ 3 มีความพึงพอใจต่อโครงการอาหารกลางวันมากกว่าช่วงชั้นที่ 4 ด้านอาหารแตกต่างกัน ด้านบริการและสถานที่แตกต่าง ด้านภาชนะและอุปกรณ์แตกต่าง ด้านราคาไม่แตกต่างกัน และด้านบุคลากร ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

การนำผลวิจัยไปใช้ประโยชน์

1. ด้านสถานที่และสภาพแวดล้อม พบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจในเรื่องรูปแบบการจัดแถวในการรอรับบริการอาหารกลางวันมีความเป็นระเบียบและคล่องตัว ไม่เบียดเสียด เป็นอันดับสุดท้าย และเรื่องการจัดโต๊ะเก้าอี้สำหรับนั่งรับประทานอาหารเหมาะสมกับพื้นที่ ไม่แออัด เป็นอันดับรองสุดท้าย ดังนั้น ผู้รับผิดชอบดูแลด้านการจัดบริการอาหารกลางวันของโรงเรียนสาธิตสาสนวิเทศคลองหลวง จึงควรจัดระบบการเข้าแถวในการรอรับอาหาร ให้มีความเป็นระเบียบและคล่องตัวมากยิ่งขึ้น และควรจัดการเรื่องพื้นที่ในการนั่งรับประทานอาหารให้มีความเหมาะสม ไม่แออัด

2. ด้านภาชนะอุปกรณ์ พบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจในเรื่องไม่มีสิ่งปนเปื้อนในอาหาร เช่น เศษผม เศษของผลิตภัณฑ์ที่ใช้ทำความสะอาดภาชนะเป็นอันดับสุดท้าย และเรื่องภาชนะสำหรับเก็บอาหารที่ปรุงเสร็จแล้วสะอาด มีการปกปิดเป็นอันดับรองสุดท้าย ดังนั้นผู้รับผิดชอบดูแลด้านการจัดบริการอาหารกลางวันของโรงเรียนสาธิตสาสนวิเทศคลองหลวง จึงควรเพิ่มการดูแลเรื่องความสะอาดของภาชนะ โดยหมั่นเปลี่ยนผลิตภัณฑ์ที่ใช้ทำความสะอาด

สะอาดเมื่อเกิดการชำรุด หรือมีสภาพไม่เหมาะสมกับการใช้งาน และควรเพิ่มการดูแลเรื่องความสะอาดของอาหารที่ปรุงเสร็จแล้ว โดยต้องจัดให้มีฝาหรือสิ่งปกปิดภาชนะที่ใส่อาหารที่ปรุงเสร็จแล้วทุกครั้ง

3. ด้านการบริการของพนักงาน พบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจในเรื่องพนักงานตักอาหารให้บริการด้วยความรวดเร็วเป็นอันดับสุดท้าย และเรื่องการแต่งกายของพนักงานตักอาหารมีความสะอาด เหมาะสม ใส่เสื้อแขนยาว ผ้ากันเปื้อน หมวกคลุมผม และผ้าปิดปากเป็นอันดับรองสุดท้าย ดังนั้น ผู้รับผิดชอบดูแลด้านการจัดบริการอาหารกลางวันของโรงเรียนสาธิตาสานวิเทศคลองหลวง จึงควรจัดการด้านบุคลากร เพื่อให้สามารถปฏิบัติหน้าที่ตักอาหารบริการด้วยความรวดเร็วยิ่งขึ้น และดูแลเรื่องการแต่งกายของพนักงานให้มีความสะอาด เหมาะสมตามหลักสุขาภิบาลอาหาร

4. ด้านอาหาร พบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจในเรื่อง โรงเรียนจัดเตรียมผลไม้และขนมได้เหมาะสมและเพียงพอต่อความต้องการของนักเรียนเป็นอันดับสุดท้าย และเรื่องปริมาณอาหารกลางวันที่โรงเรียนจัดให้ มีความเพียงพอต่อความต้องการของนักเรียนเป็นอันดับรองสุดท้าย ดังนั้นผู้รับผิดชอบดูแลด้านการจัดบริการอาหารกลางวันของโรงเรียนสาธิตาสานวิเทศคลองหลวง จึงควรกำกับดูแลปริมาณอาหาร ผลไม้ และขนมให้เหมาะสมกับความต้องการของนักเรียน

ข้อเสนอแนะ

1. นำผลการวิจัยนำเสนอผู้บริหารโรงเรียน เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาและปรับปรุงงานบริการอาหารกลางวันภายในโรงเรียนต่อไป
2. ผู้บริหารโรงเรียนควรวางแผน นโยบาย และกำหนดแนวทางสำหรับการบริหารงานอาหารกลางวันของโรงเรียนให้เป็นรูปธรรม เพื่อให้ครูและบุคลากรที่เกี่ยวข้องนำไปปฏิบัติ เพื่อพัฒนาและปรับปรุงงานบริการอาหารกลางวันของโรงเรียน
3. ครูผู้รับผิดชอบด้านงานบริการอาหารกลางวัน และบุคลากรที่เกี่ยวข้องควรดำเนินการแก้ไข ปรับปรุงงานบริการอาหารกลางวันในด้านที่นักเรียนมีความพึงพอใจน้อย โดยจะต้องไม่ขัดแย้งกับนโยบายของผู้บริหารโรงเรียน และจะต้องเป็นผู้นำเสนอปัญหาด้านต่างๆ ต่อผู้บริหารและร่วมกันหาแนวทางแก้ไขให้ดีขึ้น
4. ควรทำการวิจัยสำรวจด้านอาหาร เกี่ยวกับรายการอาหารที่หลากหลาย ตรงตามความต้องการของนักเรียน ให้นักเรียนที่มีส่วนร่วมในการกำหนดรายการอาหาร เพื่อใช้เป็นแนวทางในการจัดบริการอาหารกลางวันในโรงเรียน โดยโรงเรียนสามารถนำผลการสำรวจมาออกแบบรายการอาหารที่ยังคงคุณค่าทางโภชนาการ และ เหมาะสมกับวัยของนักเรียน

เอกสารอ้างอิง

กระทรวงสาธารณสุข. (2552). แนวทางการจัดอาหารกลางวันเด็กวัยเรียน.

ด้วน ขาวหนู. (2560). การจัดอาหารกลางวัน. (Online).

นันทพร วีรวัฒน์. (2555). รูปแบบการบริหารจัดการอาหารและโภชนาการในโรงเรียนอย่างครบวงจรตามรอย

พระยุคลบาทสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี: ด้านการพัฒนาอาหาร โภชนาการ และสุขภาพอนามัยในโรงเรียน. กรุงเทพฯ: องค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึกในพระบรมราชูปถัมภ์.

สมพิศ ให้งาม. (2550). การจัดการและการบริหารกิจการนักเรียน. กรุงเทพฯ: คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

สมศรี ด้านตระกูล. (2552). ความพึงพอใจของนักเรียนต่อโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา. กรุงเทพฯ: คณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา.

สุนทรี ศิลปศร. (2551). ความพึงพอใจของนักศึกษาที่ใช้บริการศูนย์อาหารของมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

อารีย์ นิยมทรัพย์. (2552). บทบาทของครูในการส่งเสริมโภชนาการของเด็กก่อนวัยเรียนในโรงเรียนเอกชนกรุงเทพมหานคร. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

จรัสศรี พัวจินดาเนตร. (2548, มกราคม-ธันวาคม) การจัดบริการอาหารกลางวันในโรงเรียนให้ปลอดภัย. วารสารวิชาการคณะศึกษาศาสตร์. 6(1).

NBUE016: ความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนบ้านหนองซ้อ ตำบลหนองบัว อำเภอบ้านค่าย จังหวัดระยอง
SATISFACTION OF PARENTS STUDENTS THE SCHOOL'S EDUCATION MANAGEMENT
BANNONGKHO IN RAYONG PROVINCE

ว่าที่ร้อยตรีหญิงจิตติมนต์ เสถียรเขตต์¹

¹ นักศึกษานิสิตศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ

บทคัดย่อ

งานวิจัยเรื่องนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนบ้านหนองซ้อ ใน 4 ด้าน คือ ด้านการบริหารฝ่ายวิชาการ ด้านการบริหารฝ่ายอำนวยการ ด้านการบริหารฝ่ายกิจการนักเรียนและสัมพันธ์ชุมชน และด้านการบริหารฝ่าย จำแนกตามระดับการศึกษาและอาชีพของผู้ปกครอง กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนบ้านหนองซ้อ จังหวัดระยอง ปีการศึกษา 2560 โดยทำการแจกแบบสอบถามจำนวน 150 คน ซึ่งสถิติที่ใช้คือการทดสอบ t-test แบบ independent

ผลการวิจัย พบว่า

1. ความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนบ้านหนองซ้อ ตำบลหนองบัว อำเภอบ้านค่าย จังหวัดระยอง โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาารายด้าน พบว่า มีความพึงพอใจด้านการบริหารงานฝ่ายบุคลากรมากที่สุด รองลงมาได้แก่ ด้านบริหารงานฝ่ายอำนวยการและด้านการบริหารงานฝ่ายวิชาการ และด้านที่น้อยที่สุด คือ ด้านการบริหารงานฝ่ายกิจการนักเรียนและสัมพันธ์ชุมชน
2. ผู้ปกครองที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความพึงพอใจต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนบ้านหนองซ้อแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แต่ผู้ปกครองนักเรียนที่มีอาชีพต่างกัน มีความพึงพอใจไม่แตกต่างกัน

คำสำคัญ: ความพึงพอใจ, การจัดการศึกษา

Abstract

Research the satisfaction of parent's students the school's educational management BanNongKho in Rayong province. The purpose of the research was to study the satisfaction of parents towards the school's educational management at BanNongKho School, Rayong. There are four aspects of the satisfaction which consist of the academic management, general management, student affairs and community relations management and human resources management. The study was classified by educational background and occupation of the parents. The samples were parents of Ban NongKhaow School, Rayong. The questionnaire was distributed to 150 parents in academic year 2560. The statistics used were independent t-test.

The research found that

1. Satisfaction of parents towards the school's educational management at Ban NongKho School, Rayong the overall level was moderate and when considering each side, it was found the satisfaction of human resources management is highest. Second is the management of the general management and academic administration management .The least side is the student affairs and community relations.

2. The parents who has the difference educational background satisfied towards the school's educational management was a significant difference at .05 but there were no statistically significant difference with parents who has difference occupation.

Keywords: Satisfaction, Education management, parent

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การศึกษาเป็นปัจจัยสำคัญยิ่งของการสร้างองค์ความรู้ให้แก่ประชาชนเพื่อให้เข้าถึงวิถีทางที่ถูกต้องในการรู้จักพึ่งพาตนเอง ทุกวันนี้แม้เราจะมีพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 ได้ให้ความสำคัญกับการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพคน ซึ่งเป็นกฎหมายแม่บทในการปฏิรูปการศึกษาแต่ประเทศไทยกลับยังต้องเผชิญกับวิกฤตทางการศึกษาทำให้การจัดการศึกษาในปัจจุบันนั้นยังไม่สอดคล้องกับกฎหมายแม่บทในการปฏิรูปการศึกษา สถานศึกษาขาดอิสระและความคล่องตัวในการบริหารจัดการขาดการมีส่วนร่วมจากภาคประชาชน ชุมชน ซึ่งจุดมุ่งหมายหลักของการศึกษาก็เพื่อสร้างคน สร้างชาติ และคนมีคุณภาพ ที่พร้อมไปด้วยการเป็นคนดี คนเก่งและคนที่สามารถใช้ชีวิตอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างมีความสุข เนื่องจากระบบการศึกษามีความสัมพันธ์และใกล้ชิดกับระบบสังคมเศรษฐกิจ ดังนั้น การจัดการศึกษาจึงจำเป็นต้องปรับเปลี่ยนรูปแบบและทิศทางให้สอดคล้องกับระบบสังคมและเศรษฐกิจด้วยแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2555-2559) ซึ่งให้เห็นถึงความเข้มแข็งของสถาบันทางสังคมความเข้มแข็งของวัฒนธรรมและการดำเนินยุทธศาสตร์การพัฒนาที่เหมาะสม

การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทย ให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกายสติปัญญา ความรู้และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต เพื่อพัฒนาคนให้มีความสมดุล การจัดการศึกษาให้ความสำคัญการเรียนรู้ของผู้เรียน ผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้และถือว่าผู้เรียนสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการเรียนการสอนต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. 2558: 2) ทั้งนี้มุ่งสร้างกระแสสังคมให้การเรียนรู้เป็นหน้าที่ของคนไทยทุกคน มีนิสัยใฝ่รู้ รักการอ่านตั้งแต่วัยเด็ก และส่งเสริมการเรียนรู้ร่วมกันของคนต่างวัย ควบคู่กับการส่งเสริมให้องค์กร กลุ่มบุคคล ชุมชน ประชาชนและสื่อทุกประเภทเป็นแหล่งเรียนรู้อย่างสร้างสรรค์ ส่งเสริมการศึกษาที่สอดคล้องกับความรู้ของผู้เรียนและสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ที่มีคุณภาพ เพื่อสนับสนุนปัจจัยที่ก่อให้เกิดการเรียนรู้ตลอดชีวิต

สถานศึกษามีหน้าที่จัดกระบวนการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นการฝึกทักษะกระบวนการคิดการจัดการการเผชิญสถานการณ์และการประยุกต์ความรู้มาใช้ป้องกันและแก้ไขปัญหาจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ฝึกการปฏิบัติให้ทำได้ คิดเป็น ทำเป็น รักการอ่าน และเกิดการใฝ่รู้อย่างต่อเนื่องผสมผสานสาระความรู้ต่างๆ อย่างได้

สัดส่วนสมดุลกัน ปฏิบัติตามนิยามที่ตั้งมาและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ไว้ในทุกสาระการเรียนรู้ อำนวยความสะดวกให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และมีความรอบรู้เกิดขึ้นได้ตลอดเวลาทุกสถานที่ ปัจจุบันการดำเนินการด้านการศึกษได้พัฒนาอย่างรวดเร็วและขยายตัวอย่างรวดเร็วทั้งในปริมาณและคุณภาพ จะเห็นได้ว่าการที่กระทรวงศึกษาธิการได้เปลี่ยนแปลงหลักสูตรประถมศึกษา มีการเปลี่ยนแปลงในด้านวิชาการและกิจกรรมต่างๆ รวมทั้งการปรับเปลี่ยนระบบการบริหารและระบบการเรียนการสอนที่ยึดนักเรียนเป็นศูนย์กลางและให้นักเรียนได้เลือกเรียนตามความสามารถของแต่ละคนเพื่อบรรลุเป้าหมายด้านนโยบายทางการศึกษาและทางด้านสถานศึกษาต้องมีการประสานสัมพันธ์และร่วมมือกับผู้ปกครองและบุคคลในชุมชน ในการพัฒนาคุณภาพทางการศึกษาในสถานศึกษาเป็นไปอย่างต่อเนื่อง

โรงเรียนบ้านหนองซ้อ เป็นโรงเรียนประเภทสามัญศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 1 เป็นโรงเรียนที่มีคนรู้จักดีในเขตอำเภอบ้านค่าย จังหวัดระยอง เปิดทำการสอนตั้งแต่ชั้นก่อนประถมศึกษาถึงระดับมัธยมศึกษาตอนต้น โดยคณะครูได้มีการเตรียมการประกันคุณภาพภายนอก ในปีการศึกษา 2560 นี้และในการเตรียมพร้อมเราได้มีการประชุมครูและประชุมคณะกรรมการผู้ปกครองเป็นประจำ ทำให้ทราบถึงปัญหาและความต้องการของผู้ปกครองในด้านการเรียนการสอน โดยสรุป 4 ด้าน ดังนี้ การบริหารฝ่ายวิชาการผู้ปกครองมีความปรารถนาที่จะให้บุตรหลานของตนได้เรียนตามที่ตนเองกำหนด การบริหารฝ่ายอำนวยการผู้ปกครองต้องการให้โรงเรียนพัฒนาระบบสารสนเทศให้มากเพื่อความสะดวกรวดเร็วแก่ผู้ปกครองที่มาติดต่อ การบริหารฝ่ายกิจการนักเรียนและสัมพันธ์ชุมชนให้มากกว่าเดิม การบริหารฝ่ายบริหารงานบุคลากรการสรรหาบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถยังไม่ค่อยตรงกับงาน

จากปัญหาที่กล่าวมา ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาระดับความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนบ้านหนองซ้อ จังหวัดระยอง ระดับการศึกษา ก่อนประถมศึกษาถึงมัธยมศึกษาตอนต้น ใน 4 ด้าน คือ การบริหารฝ่ายวิชาการ การบริหารฝ่ายอำนวยการ การบริหารฝ่ายกิจการนักเรียนและสัมพันธ์ชุมชน การบริหารฝ่ายบริหารบุคลากร เพื่อโรงเรียนจะได้ใช้การวิจัยเป็นแนวทางในการดำเนินงานและปรับปรุงการบริหารงานโรงเรียนให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้ปกครองให้มากขึ้น อันจะเป็นประโยชน์ต่อการบริหารงานในด้านต่างๆ เพื่อกำหนดแนวทางนโยบายและแผนงานในการพัฒนาโรงเรียนให้มีมาตรฐานและมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นกว่าเดิมตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ ทั้งนี้เพื่อความเจริญและคุณภาพชีวิตของเยาวชนเป็นสำคัญ

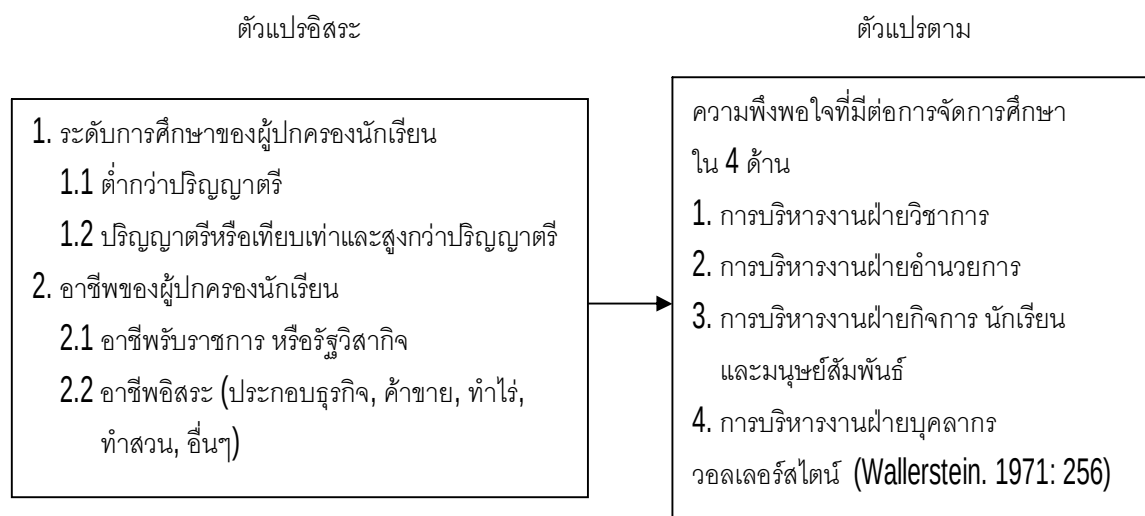
วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนบ้านหนองซ้อ จังหวัดระยอง ใน 4 ด้านคือ ด้านการบริหารฝ่ายวิชาการ ด้านการบริหารฝ่ายอำนวยการ ด้านการบริหารฝ่ายกิจการนักเรียนและสัมพันธ์ชุมชน และด้านการบริหารฝ่ายบุคลากร
2. เพื่อเปรียบเทียบความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนบ้านหนองซ้อ จำแนกตามระดับการศึกษาและอาชีพของผู้ปกครอง

สมมติฐานในการวิจัย

ระดับการศึกษาและอาชีพของผู้ปกครองนักเรียนที่แตกต่างกัน มีความพึงพอใจต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนบ้านหนองซ้อ ตำบลหนองบัว อำเภอบ้านค่าย จังหวัดระยอง แตกต่างกัน

กรอบแนวคิด

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

ขอบเขตการศึกษา

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ ผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนบ้านหนองซ้อ จังหวัดระยอง ปีการศึกษา 2560 จำนวน 241 คน
2. กลุ่มตัวอย่างคือ ผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนบ้านหนองซ้อ จังหวัดระยอง ปีการศึกษา 2560 ใช้การคำนวณกลุ่มตัวอย่างด้วยสูตร ยามาเน (Yamane, 1967) ได้กลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 150 คนเพื่อให้เป็นกลุ่มตัวอย่างโดยใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย (Stratified random sampling)
3. ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย
 - 3.1 ตัวแปรอิสระ (Independent Variable) ได้แก่ ระดับการศึกษาของผู้ปกครองนักเรียนและอาชีพของผู้ปกครองนักเรียน
 - 3.2 ตัวแปรตาม (Dependent Variable) ได้แก่ ความพึงพอใจที่มีต่อการจัดการศึกษา

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ แบบสอบถาม (Questionnaires) ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มี 5 ระดับ โดยเรียงลำดับจาก มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุดการวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) เก็บรวบรวมข้อมูลโดยการไปแจกแบบสอบถามกับกลุ่มตัวอย่าง และแนะนำการตอบแบบสอบถามอย่างถูกต้อง จากนั้นนำแบบสอบถามที่เก็บรวบรวมมาได้นำไปประกอบการวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

ผลการศึกษา

ส่วนที่ 1 ผลการวิจัยเชิงพรรณนาเกี่ยวกับลักษณะประชากรศาสตร์ของผู้ตอบแบบสอบถามผลการวิจัยผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ มีระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรีและประกอบอาชีพอิสระ

จำนวนและร้อยละของจำนวนและร้อยละของผู้ปกครอง จำแนกตามระดับการศึกษาและอาชีพ

รายการ	จำนวนคน	ร้อยละ
1. ระดับการศึกษา		
1.1 ต่ำกว่าปริญญาตรี	95	63.33
1.2 ปริญญาตรีหรือเทียบเท่าและสูงกว่าปริญญาตรี	55	36.67
รวม	150	100
2. อาชีพ		
2.1 รับราชการหรือรัฐวิสาหกิจ	26	17.33
2.2 อิสระ	124	82.67
รวม	150	100

ส่วนที่ 2 ความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนบ้านหนองซ้อ จังหวัดระยอง โดยด้านที่มีความพึงพอใจมากที่สุด ได้แก่ ด้านการบริหารงานฝ่ายบุคลากร รองลงมาได้แก่ ด้านบริหารงานฝ่ายอำนวยการ และด้านการบริหารงานฝ่ายวิชาการ และด้านที่น้อยที่สุด คือ ด้านการบริหารงานฝ่ายกิจการนักเรียน และสัมพันธ์ชุมชน

ส่วนที่ 3 การทดสอบสมมติฐานตามวัตถุประสงค์การวิจัย

สมมติฐานข้อที่ 1 ระดับการศึกษาและอาชีพของผู้ปกครองนักเรียนที่แตกต่างกันมีความพึงพอใจต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนบ้านหนองซ้อ แตกต่างกัน พบว่า ความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนบ้านหนองซ้อ จังหวัดระยอง จำแนกตาม ระดับการศึกษาของผู้ปกครองนักเรียน โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 0.5 และความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนบ้านหนองซ้อ จังหวัดระยอง จำแนกตาม อาชีพของผู้ปกครองนักเรียน โดยรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน

ตาราง 1 การเปรียบเทียบความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนบ้านหนองซ้อ จังหวัดระยอง จำแนกตามระดับการศึกษาและอาชีพ วิเคราะห์โดยใช้การทดสอบค่าที (t-test)

ลำดับที่	สมมติฐาน	สถิติที่ใช้ทดสอบ	Sig.
1	ความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนบ้านหนองซ้อ จังหวัดระยอง จำแนกตามระดับการศึกษาของผู้ปกครองนักเรียน	t-test	.00
2	ความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนบ้านหนองซ้อ จังหวัดระยอง จำแนกตามอาชีพของผู้ปกครองนักเรียน	t-test	.68

อภิปรายผล

การศึกษาวิจัยเรื่องความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนบ้านหนองซ้อ ตำบลหนองบัว อำเภอบ้านค่าย จังหวัดระยอง ผู้วิจัยขอค้นพบและประเด็นที่น่าสนใจนำมาอภิปรายดังนี้

1. ความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนบ้านหนองซ้อ จังหวัดระยอง โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้เนื่องจากโรงเรียนบ้านหนองซ้อ จังหวัดระยอง เป็นโรงเรียนสามัญ การจัดสรรงบประมาณในการสนับสนุนด้านการจัดการเรียนการสอนและการปรับปรุงอาคารสถานที่น้อย มีสวัสดิการเพื่อช่วยเหลือนักเรียนด้านทุนการศึกษาเล็กน้อย ครูที่เข้ามาสอนในโรงเรียนก็มีการเปลี่ยนแปลงบ่อยเนื่องจากมีการเปลี่ยนสถานที่ทำงาน หรือสอบบรรจุเป็นข้าราชการได้ จึงทำให้ครูที่เข้ามาใหม่ ต้องมาเรียนรู้หลักสูตรการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนใหม่ จึงทำให้ประสบการณ์ในการกิจกรรมการเรียนการสอนน้อย ซึ่งผู้ปกครองที่ส่งนักเรียนเข้ามาศึกษาต่างก็หวังจะให้โรงเรียนมีความพร้อมอย่างสมบูรณ์ในทุกด้าน เพื่อให้สามารถจัดการศึกษาให้กับนักเรียนได้อย่างเต็มที่

ผู้วิจัยได้ศึกษา ความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนบ้านหนองซ้อ จังหวัดระยอง พบว่ามีประเด็นสำคัญในรายด้านที่มีผู้วิจัยนำมาอภิปราย ดังนี้

1.1 ความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนบ้านหนองซ้อ จังหวัดระยอง ด้านการบริหารฝ่ายวิชาการ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้เนื่องจากโรงเรียนขาดแคลนงบประมาณในการจัดทำสื่อเพื่อส่งเสริมพัฒนาการเด็ก ซึ่งในการจัดการศึกษานั้นครูผู้สอนจำเป็นต้องผลิตสื่อให้ครบถ้วนสำหรับทุกๆ เนื้อหา และพอเพียงกับผู้เรียนเนื่องจากสื่อเป็นอุปกรณ์สำคัญในการช่วยส่งเสริมพัฒนาการด้านต่างๆ ให้กับเด็ก

เมื่อพิจารณาพบประเด็นที่น่าสนใจ คือ โรงเรียนมีการรายงานผลการเรียนหรือผลการสอบของนักเรียนให้ผู้ปกครองได้รับทราบในรูปแบบของสมุดประจำตัวนักเรียน ความเอาใจใส่ดูแลในด้านการเรียนการสอนของครู ที่มีต่อนักเรียน และความสม่ำเสมอในการรายงานผลการเรียนของนักเรียน ทั้งนี้เนื่องจากผู้บริหารโรงเรียนโรงเรียนบ้านหนองซ้อ จังหวัดระยอง ให้ความสำคัญกับการจัดการเรียนการสอนของครูผู้สอน และส่งเสริมระบบการวัดประเมินผลการเรียนที่มีประสิทธิภาพมีการติดตามความก้าวหน้าทางการเรียนของนักเรียนเป็นระยะแล้วรายงานให้ผู้ปกครองทราบความก้าวหน้าทางการเรียนของนักเรียน เพื่อจะได้ร่วมกันแก้ไขปรับปรุงหรือการพัฒนาการเรียนการสอนของนักเรียนให้มีความรู้ตามมาตรฐานที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด

1.2 ความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนบ้านหนองซ้อ จังหวัดระยอง ด้านการบริหารฝ่ายอำนวยการ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้เนื่องจาก โรงเรียนมีพื้นที่จำกัดในการบริหารจัดการ รวมทั้งขาดแคลนงบประมาณในการปรับปรุงพัฒนาบริเวณโรงเรียน จึงทำให้บางครั้งที่ผู้ปกครองมารับ-ส่ง นักเรียน หรือมาใช้บริการในโรงเรียนเห็นความไม่พร้อมทางด้านอาคารสถานที่ และการบริหารจัดการ โรงเรียนมีน้ํากการภารโรงน้อย ทำให้การดูแลความสะอาดในโรงเรียนอาจบกพร่องไปบ้าง และผู้บริหารมีภาระงานมาก จึงอาจจะเลยในเรื่องการการบริหารงานฝ่ายอำนวยการ ทำให้โรงเรียนไม่สามารถให้บริการทางด้านห้องน้ําด้านอาหาร เครื่องดื่มที่ถูกสุขลักษณะแก่นักเรียนและผู้มาใช้บริการกับทางโรงเรียน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ แสงดาว เชื้อนนไชย (2557) ได้ศึกษาความพึงพอใจของผู้ปกครองต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียน ประถมศึกษาเขตตำบลเวียงมอก อำเภอเถิน จังหวัดลำปาง พบว่า ความ พึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนระดับประถมศึกษาเขตตำบลเวียงมอก อำเภอเถิน จังหวัดลำปาง ด้านการบริหารโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง สอดคล้องกับงานวิจัยของ อิศริยา พจนธรี (2544) ที่ได้ศึกษาความพึงพอใจของผู้ปกครองและผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีต่อการจัดการศึกษาโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษาจังหวัดระยอง ผลการวิจัย ปรากฏว่า ความพึงพอใจของครูต่อการบริหารงานของผู้บริหาร โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดระยอง ในด้านการบริหาร อยู่ในระดับปานกลาง สอดคล้องกับงานวิจัยของ กู้ศักดิ์ สารกิตติพันธ์ (2538: 94-103)ที่ได้ทำการวิจัยความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียน ศิษย์เก่าและครู มีความพอใจต่อการบริหารของโรงเรียนในด้านสภาพแวดล้อมและบรรยากาศของโรงเรียนอยู่ในระดับปานกลาง

1.3 ความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนบ้านหนองซ้อ จังหวัดระยอง ด้านการบริหารฝ่ายกิจการนักเรียนและสัมพันธ์ชุมชนโดยรวมและรายข้อ อยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้เนื่องจากโรงเรียนบ้านหนองซ้อ จังหวัดระยอง เป็นโรงเรียนที่ไม่ค่อยมีทุนการศึกษาหรือ สวัสดิการต่างๆ ให้กับนักเรียน รวมทั้งโรงเรียนยังขาดการประชาสัมพันธ์การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนหรือการจัดกิจกรรมต่างๆ ให้ผู้ปกครองทราบทำให้ผู้ปกครองไม่ทราบข่าวความก้าวหน้า ไม่มีข้อมูลอย่างพอเพียงเกี่ยวกับการดำเนินกิจกรรมของโรงเรียน บุคลากรในโรงเรียนไม่มีการสานสัมพันธ์กับชุมชนหรือผู้ปกครองอย่างสม่ำเสมอสอดคล้องกับงานวิจัยของ มณฑิรา สุจริตกุล (2540) ศึกษาเรื่อง ความคาดหวังของผู้ปกครองเกี่ยวกับการจัดการศึกษาของโรงเรียนระดับก่อนประถมศึกษาในเขตบึงกุ่ม กรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า ความคาดหวังของผู้ปกครองโดยรวม คือ ความสัมพันธ์กับชุมชนและบริการอื่นๆ ความหวังที่จะให้ปฏิสัมพันธ์กับครูแบบแลกเปลี่ยนข้อมูลซึ่งกันและกัน สอดคล้องกับ นพพงศ์ บุญจิตราดูล (2534: 32) ที่กล่าวว่า ครูออกเยี่ยมเยียนผู้ปกครองเมื่อมีโอกาส เพื่อรายงานความก้าวหน้าทางการศึกษาของนักเรียน ให้ผู้ปกครองทราบโรงเรียนควรเชิญผู้ปกครองมาเยี่ยมเยียนโรงเรียนในโอกาสที่มีกิจกรรมต่างๆ ของนักเรียนและโรงเรียนจัดการประชุมผู้ปกครองในโอกาสอันควรเป็นครั้งคราว และส่งข่าวสาร จดหมายข่าว แจ้งความเคลื่อนไหว ข่าวหน้าหรือเปลี่ยนแปลงของโรงเรียนมาให้ทราบ สอดคล้องกับ หลักการในการจัดการศึกษาพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2545 ได้กำหนดบุคคลต้องพัฒนาตนเองและความสามารถในการประกอบอาชีพของตน คนแต่ละคนต้องมีส่วนร่วมรับผิดชอบในการพัฒนาชุมชนและประเทศโดยรวมทั้งด้านเศรษฐกิจชีวิต ความเป็นอยู่ ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและวัฒนธรรมด้วย ทั้งนี้เพราะ สังคม เศรษฐกิจ สภาพแวดล้อมและ พัฒนาการเทคโนโลยีเกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายไม่ว่าครู ผู้บริหารบุคลากรทางการศึกษา ต้องถือเป็นภาระหน้าที่สำคัญ ในการปรับปรุงตนเองให้ทันโลก และทันสมัย แต่ในขณะเดียวกันก็ต้องทำความเข้าใจสภาพแวดล้อม เพื่อประยุกต์ความรู้ได้อย่างเหมาะสม สอดคล้องกับงานวิจัยของ วิชิติน รัตนคุณ (2542: 50-56) ได้ศึกษา

และทำวิจัยเรื่อง การศึกษาความพึงพอใจของครูต่อการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดระยอง ผลการวิจัยปรากฏว่า ความพึงพอใจของครูต่อการบริหารงานของผู้บริหาร โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดระยอง ด้านการบริหารงานปกครองนักเรียน และด้านการบริหารโรงเรียนกับชุมชน อยู่ในระดับปานกลาง สอดคล้องกับงานวิจัยของ กุศลศักดิ์ สารกิตติพันธ์ (2538: 94-103) ที่ได้ทำการวิจัยความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียน ศิษย์เก่า และครู มีความพึงพอใจต่อการบริหารงานของโรงเรียนในด้านพฤติกรรมนักเรียนและด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับผู้ปกครองในระดับปานกลาง

เมื่อพิจารณาพบประเด็นที่น่าสนใจ คือ โรงเรียนมีการจัดกิจกรรมเข้าค่ายเพื่อพัฒนานักเรียน ในด้านการใช้ชีวิตร่วมกับผู้อื่น โรงเรียนมีกิจกรรมเสริมสร้างวินัยที่เหมาะสมกับวัยของเด็กและโรงเรียนมีรูปแบบและวิธีการประชาสัมพันธ์กิจการโรงเรียนให้ผู้ปกครองและชุมชนทราบ ทั้งนี้เนื่องจากโรงเรียนบ้านหนองซ้อ จังหวัดระยอง มีจุดมุ่งหมายในการพัฒนาผู้เรียนตามแนวพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 ที่มีนโยบายเน้นการจัดการเรียนการสอน ที่ยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ ให้ผู้เรียนได้ลงมือค้นคว้าความรู้และลงมือปฏิบัติจริงทุกขั้นตอนตลอดจนเรียนรู้ด้วยตนเอง ครูผู้สอนต้องคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ค้นคว้า ทดลองฝึกปฏิบัติ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ จนค้นพบสาระสำคัญของบทเรียน ได้ฝึกวิเคราะห์และสามารถแสดงออกและมีเหตุผล เพื่อส่งเสริมประสิทธิภาพการเรียนการสอน โรงเรียนจึงจัดกิจกรรมที่เสริมให้กับนักเรียน โดยการจัดค่ายต่างๆ เป็นต้นว่า ค่ายพัฒนาทักษะวิชาการ ทั้งทางด้านภาษา ทักษะทางคณิตศาสตร์ ค่ายพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม ค่ายพัฒนาระเบียบวินัย โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนานักเรียนให้เป็น คนดี คนเก่ง และสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างมีความสุข และมีการประชาสัมพันธ์การจัดกิจกรรมให้ผู้ปกครองทราบ ทางด้านจดหมาย แผ่นพับประชาสัมพันธ์ วารสารโรงเรียน สอดคล้องกับ ความมุ่งหมายของการจัดการศึกษา มาตรา 6 ของกฎหมายระบุว่า การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทย ให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้และคุณธรรมมีจริยธรรมและวัฒนธรรม ในการดำรงชีวิตสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข

1.4 ความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนบ้านหนองซ้อ
จังหวัดระยอง ด้านการบริหารงานฝ่ายบุคลากร โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องจาก ผู้บริหาร โรงเรียนบ้านหนองซ้อ จังหวัดระยอง มีนโยบายเน้นให้บุคลากรในโรงเรียนแต่งกายมาทำงานด้วยชุดสุภาพเรียบร้อย มีความยิ้มแย้มแจ่มใส พุดจาไพเราะ กับทุกคนในโรงเรียน จึงทำให้ผู้ปกครองที่มาติดต่อประสานงานในโรงเรียนเกิดความประทับใจ ในมิตรไมตรีของครู และครูในโรงเรียนต้องเอาใจใส่นักเรียนในความรับผิดชอบ มีการดูแลติดตามสอดส่องพฤติกรรมของนักเรียนอย่างใกล้ชิด ตามนโยบายและเป้าหมายการดำเนินงานของโรงเรียนบ้านหนองซ้อ ที่ส่งเสริมให้ครูมีจิตสำนึกและวิญญาน การเป็นครู สามารถจัดและพัฒนากการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ จึงทำให้ความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนบ้านหนองซ้อ จังหวัดระยอง ด้านการบริหารงานฝ่ายบุคลากร โดยรวมอยู่ในระดับมาก

เมื่อพิจารณาพบประเด็นที่น่าสนใจ คือ ครูแต่งกาย สะอาดเรียบร้อย พุดจาไพเราะ เป็นกันเอง ครูมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีกับนักเรียนและบุคคลทั่วไป และครู(สอนมีความรู้ความเข้าใจต่อพฤติกรรมของนักเรียน ทั้งนี้เนื่องจาก ผู้บริหาร โรงเรียนบ้านหนองซ้อ จังหวัดระยอง มีนโยบายเน้นให้บุคลากรในโรงเรียนแต่งกายมาทำงานด้วยชุดสุภาพเรียบร้อย มีความยิ้มแย้มแจ่มใส พุดจาไพเราะกับทุกคนในโรงเรียน จึงทำให้ผู้ปกครองที่มาติดต่อประสานงานในโรงเรียนเกิดความประทับใจ ในมิตรไมตรีของครู และครูในโรงเรียนต้องเอาใจใส่นักเรียนในความรับผิดชอบมีการติดตามสอดส่องพฤติกรรมของนักเรียนอย่างใกล้ชิด ตามนโยบายและเป้าหมายการดำเนินงานของโรงเรียนบ้าน

หนองห้อย จังหวัดระยอง ที่ส่งเสริมให้ครูมีจิตสำนึกและวิญญาน การเป็นครู สามารถจัดและพัฒนากการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ จึงทำให้ความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนบ้านหนองห้อย จังหวัดระยอง ด้านบุคลากรอยู่ในระดับสูง สอดคล้องกับ หลักการในการจัดการการศึกษา พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ได้กำหนดบุคคลต้องพัฒนาตนเองและสามารถในการประกอบอาชีพของตน ทั้งนี้เพราะสังคม เศรษฐกิจ สภาพแวดล้อมและการพัฒนาเทคโนโลยีเกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายไม่ว่าครู ผู้บริหารบุคลากรทางการศึกษา ต้องถือเป็นภาระหน้าที่สำคัญในการปรับปรุงตนเองให้ทันโลก และทันสมัย แต่ในขณะเดียวกันก็ต้องทำความเข้าใจสภาพแวดล้อมเพื่อประยุกต์ความรู้ได้อย่างเหมาะสม

2. ความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนบ้านหนองห้อย จังหวัดระยอง จำแนกตามระดับการศึกษาของผู้ปกครองนักเรียนโดยรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้เนื่องจาก เนื่องจากการที่ได้รับการศึกษามากขึ้นจะทำให้เรามองอะไรได้กว้าง มีมุมมองหลากหลาย มีวิสัยทัศน์กว้างขวาง ซึ่งจะส่งผลให้ความคิดในเรื่องต่างๆ ที่เกี่ยวข้องมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น และพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติได้ประกาศให้โรงเรียนจัดการเรียนการสอนเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โรงเรียนต้องจัดการเรียนการสอนให้หลากหลายตอบสนองกับความต้องการของผู้เรียน ทำให้ผู้ปกครองนักเรียนที่มีระดับการศึกษาปริญญาตรีหรือเทียบเท่าและสูงกว่าปริญญาตรี เป็นผู้ที่มีความรู้และติดตามข่าวคราวความเคลื่อนไหวในการจัดการศึกษาของชาติ จึงมีความคาดหวังต่อการจัดการเรียนการสอนของผู้ปกครองนักเรียนที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน มีความพึงพอใจต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายมัธยมศึกษา) โรงเรียนว่าจะจัดการเรียนการสอนได้ตอบสนองพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติได้อย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด แต่โรงเรียนไม่สามารถจัดได้อย่างที่ต้องการทุกอย่างจึงเกิดความพึงพอใจต่ำกว่าผู้ปกครองที่จบการศึกษาต่ำกว่าระดับปริญญาตรี สอดคล้องกับงานวิจัยของ ประเสริฐ วิเศษกิจ (2542) พบว่า โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

3. ความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนบ้านหนองห้อย จังหวัดระยอง จำแนกตาม อาชีพของผู้ปกครองนักเรียน โดยรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ทั้งนี้เนื่องจาก ผู้ปกครองทุกอาชีพต่างก็คาดหวังให้บุตรหลานของตนมีพัฒนาการที่ดี โดยทางโรงเรียนบ้านหนองห้อย จังหวัดระยอง ได้จัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่หลากหลาย มีการจัดหาและพัฒนาสื่อการเรียนการสอนอย่างพอเพียง จัดสภาพแวดล้อมที่เอื้ออำนวยต่อการเรียนรู้ สะอาด และร่มรื่นสวยงาม รวมทั้งเปิดโอกาสให้ผู้ปกครอง ชุมชนตลอดจนภูมิปัญญาท้องถิ่นชาวบ้านได้เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา จนทำให้นักเรียนมีพัฒนาการเป็นไปอย่างเหมาะสม จนทำให้ผู้ปกครองทุกคนมีความพึงพอใจในพัฒนาการของบุตรหลาน นอกจากนี้ยังมีการประชุมผู้ปกครองทั้งนักเรียนเก่าและนักเรียนใหม่ทุกภาคเรียน มีการเชิญผู้ปกครองในสาขาอาชีพต่างๆ มาให้ความรู้แก่นักเรียนในบางโอกาส และโรงเรียนบ้านหนองห้อย จังหวัดระยอง ได้จัดตามแนวพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 สอดคล้องกับงานวิจัยของ กู้ศักดิ์ สารกิตติพันธ์ (2538: 101) ได้ทำการวิจัยเรื่องความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนศิษย์เก่าและครู ที่มีต่อการบริหารงานโรงเรียนกรุงเทพคริสเตียนวิทยาลัย พบว่า ความพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีอาชีพเป็นเจ้าของกิจการกับผู้ปกครองที่มีอาชีพรับราชการหรือรัฐวิสาหกิจ โดยรวมไม่มีความแตกต่างกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของ ประเสริฐ วิเศษกิจ (2542: 26-27) ที่ได้ทำการศึกษาเรื่องความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายมัธยมศึกษา) ผลการศึกษา พบว่า ผู้ปกครองนักเรียนที่ประกอบอาชีพต่างกัน คืออาชีพรับราชการหรือพนักงาน

รัฐวิสาหกิจและอาชีพอิสระมีความพึงพอใจต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายมัธยมศึกษา) โดยรวมและในแต่ละด้าน ไม่แตกต่างกัน

การนำผลวิจัยไปใช้ประโยชน์

1. ด้านการบริหารงานฝ่ายวิชาการ

1.1 ผู้บริหารโรงเรียนควรสนับสนุนงบประมาณในการจัดทำหรือซื้อสื่อการเรียนการสอนในการใช้ประกอบการเรียนการสอนเพื่อให้เด็กนักเรียนเกิดการเรียนรู้อย่างเพียงพอ

1.2 ผู้บริหารโรงเรียนควรส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูพัฒนาการจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพเพื่อพัฒนาความเป็นเลิศทางวิชาการ

1.3 ผู้บริหารโรงเรียนควรมีนโยบายให้ครูจัดสอนซ่อมเสริมแก่นักเรียนที่เรียนอ่อนและส่งเสริมพัฒนาในด้านวิชาการแก่นักเรียนที่เรียนดี

2. ด้านการบริหารงานฝ่ายอำนวยการ

2.1 โรงเรียนควรเพิ่มงบประมาณในการจัดทำห้องน้ำ- ห้องส้วมนักเรียนให้มีความเพียงพอและดูแลรักษาความสะอาดของห้องน้ำ- ห้องส้วมอย่างสม่ำเสมอ

2.3 โรงเรียนควรดูแลการจัดบริการด้านอาหาร น้ำดื่มอย่างถูกสุขอนามัยและเพียงพอต่อความต้องการของนักเรียน

3. ด้านการบริหารฝ่ายกิจการนักเรียนและสัมพันธ์ชุมชน

โรงเรียนควรมีการจัดสวัสดิการเพื่อช่วยเหลือนักเรียนและผู้ปกครอง เช่น การจัดหาทุนการศึกษาให้นักเรียนรวมทั้งการให้ความช่วยเหลือในด้านต่างๆแก่นักเรียนและผู้ปกครองโรงเรียนควรมีการจัดประชุมผู้ปกครองอย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมเสนอความคิดเห็นในการจัดกิจกรรมของนักเรียน และนำความคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะของผู้ปกครองและชุมชนมาดำเนินการปรับปรุงพัฒนาโรงเรียนต่อไป

4. ด้านการบริหารฝ่ายบุคลากร

4.1 ผู้บริหารโรงเรียนควรมีการจัดการอบรมครูให้เข้าใจในมาตรฐานจรรยาบรรณวิชาชีพครู เพื่อให้ครูประพฤติปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่นักเรียน

4.2 ผู้บริหารควรส่งเสริมให้ครูได้พัฒนาวิชาชีพ โดยการจัดอบรม สัมมนาศึกษา ดูงาน สนับสนุนให้ครูศึกษาต่อ เพื่อนำความรู้มาพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

โรงเรียนควรมีการจัดกิจกรรม เพื่อปลูกฝังจิตสำนึกและความประพฤติให้นักเรียนในโรงเรียนปฏิบัติตนเป็นนักเรียนที่ดี อยู่ในระเบียบวินัยของโรงเรียน

ข้อเสนอแนะ

1. ควรมีการศึกษาวิจัยการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของผู้ปกครองและชุมชนของโรงเรียนบ้านหนองสรวง จังหวัดระยอง

2. ควรมีการศึกษาความคาดหวังของผู้ปกครองนักเรียนของโรงเรียนบ้านหนองสรวงต่อการบริหารฝ่ายวิชาการ

3. ควรมีการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ของโรงเรียนบ้านหนองสรวง จังหวัดระยอง

เอกสารอ้างอิง

กระทรวงศึกษาธิการ. (2546). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553. กรุงเทพฯ: กระทรวงฯ.

กุศลศักดิ์ สารกิตติพันธ์. (2538). ความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนศิษย์เก่าและครู ที่มีต่อการบริหารโรงเรียน กรุงเทพมหานครคริสเตียนวิทยาลัย. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.

แนวพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542.

ประเสริฐ วิเศษกิจ. (2542). การศึกษาความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียน สาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2555-2559).

มณฑิกา สุจริตกุล. (2540). ความคาดหวังของผู้ปกครองเกี่ยวกับการจัดการศึกษาของโรงเรียนระดับก่อนประถมศึกษาในเขตบึงกุ่ม กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

วิสิน รัตนคุณ. (2542). การศึกษาความพึงพอใจของครูต่อการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดระยอง. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. ชลบุรี: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา.

แสงดาว เชื้อนนไชย. (2557). ความพึงพอใจของผู้ปกครองต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษา เขตตำบลเวียงมอก อำเภอเถิน จังหวัดลำปาง. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเนชั่น.

หลักการในการจัดการศึกษา พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2545.

อิสริยา พจนธำรี. (2544). ความพึงพอใจของผู้ปกครองและผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่มีต่อการจัดการศึกษาโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษาจังหวัดระยอง. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาสารคาม: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

NBUE018: บทบาทของผู้บริหารในการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา กลุ่มโรงเรียนบ้านนา 2 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครนายก

THE ROLE OF SCHOOL ADMINISTRATORS FOR INTERNAL QUALITY ASSURANCE IN BANA GROUP 2 NAKHON NAYOK PRIMARY EDUCATION SERVICE AREA OFFICE

เอกรัฐ อติเทพสถิต¹ ดร. สิริกาญจน์ ธนวุฒิพรพินิต²

¹ นักศึกษานักศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ

² อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาความคิดเห็นของครูที่มีต่อบทบาทของผู้บริหารในการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา กลุ่มโรงเรียนบ้านนา 2 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครนายก 2) เปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีต่อบทบาทของผู้บริหารในการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา กลุ่มโรงเรียนบ้านนา 2 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครนายก จำแนกตามประสบการณ์การทำงานและขนาดของสถานศึกษา กลุ่มตัวอย่างได้แก่ ครู จำนวน 78 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามความคิดเห็นของครูที่มีต่อบทบาทของผู้บริหารในการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา กลุ่มโรงเรียนบ้านนา 2 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครนายก สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สถิติทดสอบ t-test และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA)

ผลการวิจัยพบว่า

1. บทบาทของผู้บริหารในการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา กลุ่มโรงเรียนบ้านนา 2 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครนายก โดยภาพรวม และรายด้าน อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงลำดับจากมากไปน้อย 3 ลำดับแรก ได้แก่ จัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานประเมินคุณภาพภายใน ($\bar{X} = 4.37$) รองลงมาคือ จัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.33$) และ จัดให้มีการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.33$)

2. ครูที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกันมีความคิดเห็นของครูที่มีต่อบทบาทของผู้บริหารในการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา กลุ่มโรงเรียนบ้านนา 2 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครนายก โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ยกเว้นการจัดให้มีการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. ครูที่ปฏิบัติการในสถานศึกษาที่มีขนาดแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อบทบาทของผู้บริหารในการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา กลุ่มโรงเรียนบ้านนา 2 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครนายก โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

คำสำคัญ: บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

Abstract

The purposes of this research are; 1) To study about teachers' opinion towards the roles of school administrators for internal quality assurance in Banna group 2 Nakhon Nayok Primary Education Service Area Office. 2) To compare teachers' opinions towards the role of the school administrators for internal quality assurance in Banna group 2 Nakhon Nayok Primary Education Service Area Office, which is divided by working experiences and school sizes. The sampling group comes from teachers who teach in the primary school of Banna group 2 Nakhon Nayok Primary Education Service Area Office about 75 teachers. The instrument of the research was a questionnaire which is about the teacher's opinion towards the role of the school administrators. This questionnaire was the rating scale style. The statistics used for data analysis were, percentage, mean, standard deviation, t-test and one way ANOVA.

The results of the research were as followings:

1. The role of the school administrators for Internal Quality Assurance in Banna group 2 Nakhon Nayok Primary Education Service Area is in the high level by overall and in all aspects. When considered individual aspects they were at the high level, arranged in descending of means: Making the annual report as an internal quality assessment report ($\bar{X} = 4.37$), Making school plan that are based on quality standards of school ($\bar{X} = 4.33$) and providing an internal quality assessment according to the educational standards of the school ($\bar{X} = 4.33$).
2. The opinions of teachers who had different teaching experiences towards the roles of the school administrators for Internal Quality Assurance in Banna group 2 Nakhon Nayok Primary Education Service Area Office both as a whole and each aspect were not different except providing an internal quality assessment in accordance with the educational standards of the institution showed statistically significant level of .05
3. The opinions of teachers who worked in different school sizes towards the roles of the school administrators for Internal Quality Assurance in Banna group 2 Nakhon Nayok Primary Education Service Area Office both as a whole and each aspect were not different

Keywords: The roles of school administrators, Internal Quality Assurance

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 หมวด 6 มาตรฐานและการประกันคุณภาพการศึกษา มาตรา 47 ให้มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษา เพื่อพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาทุกระดับ ประกอบด้วย ระบบการประกัน คุณภาพภายใน และระบบการประกันคุณภาพภายนอก โดยระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกัน คุณภาพการศึกษา ให้เป็นไปตามกฎกระทรวง มาตรา 48 ให้หน่วยงานต้นสังกัดและสถานศึกษา จัดให้มีระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาและให้ถือว่าการประกัน

คุณภาพภายในเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารการศึกษาที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง โดยการจัดทำรายงานประจำปี เสนอต่อหน่วยงานต้นสังกัดที่เกี่ยวข้องและเปิดเผยต่อสาธารณชนเพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา และเพื่อรองรับการประกันคุณภาพภายนอก

กฎกระทรวง มาตราที่ 5 ว่าด้วยระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2553 กล่าวถึงการประเมินคุณภาพการจัดการศึกษา การติดตาม และการตรวจสอบคุณภาพ และมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาที่กระทรวงศึกษาธิการ และประกาศกำหนดสำหรับการประกันคุณภาพภายใน ซึ่งต้องกระทำโดยบุคลากรของสถานศึกษานั้นหรือโดยหน่วยงานต้นสังกัดที่มีหน้าที่กำกับดูแลสถานศึกษา

นอกจากนั้น ข้อเสนอการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง (พ.ศ. 2552-2561) ได้มีเป้าหมายว่า ภายในปี พ.ศ. 2561 มีการปฏิรูปการศึกษาและการเรียนรู้อย่างเป็นระบบ โดยมีมาตรการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาทุกระดับ/ประเภทและสนับสนุนการประเมินคุณภาพภายนอก เพื่อนำผลมาใช้ในการปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการศึกษา (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2552: 15)

ดังนั้น สถานศึกษาจึงควรที่จะส่งเสริม สนับสนุนให้มีการปฏิบัติ กิจกรรมต่าง ๆ ตามที่กำหนดในระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาอย่างครบถ้วนและสม่ำเสมอ ทำให้สถานศึกษาส่วนใหญ่มีการจัดการศึกษาและการจัดระบบการบริหารงานวิชาการที่ต้องพัฒนา อยู่อย่างต่อเนื่อง เพื่อให้สอดคล้องกับสภาวการณ์ในปัจจุบัน เพราะถ้าสถานศึกษาใดที่มีระบบ การบริหารงานที่มีประสิทธิภาพ ก็จะได้รับผลตอบแทนจากสังคม ชุมชน ได้รับความไว้วางใจ ส่งมอบบุตรหลานให้เข้าเรียนในสถานศึกษานั้นๆ (สุพิชญ์ กลั่นนุรักษ์, 2559)

จากการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติ O-NET ปีการศึกษา 2559 ที่ผ่านมา ปรากฏว่ามีหลายโรงเรียนในกลุ่มโรงเรียนบ้านนา 2 ที่มีผลการเฉลี่ยรวมต่ำกว่าระดับประเทศ (ค่าเฉลี่ยระดับประเทศ คือ 43.19) จึงสะท้อนให้เห็นว่า การบริหารจัดการของผู้บริหารในการพัฒนามาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อการประกันคุณภาพภายในยังขาดประสิทธิภาพและสอดคล้องกับเกณฑ์การประเมินคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา

จากสภาพดังกล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาในประเด็นความคิดเห็นของครูผู้สอนที่มีต่อบทบาทของผู้บริหารที่มี ต่อการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา กลุ่มโรงเรียนบ้านนา 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครนายก เพื่อเป็นประโยชน์ในการวางแผน และเป็นแนวทางในการพัฒนาบทบาท ของผู้บริหารสถานศึกษา พัฒนาคุณภาพผู้บริหารสถานศึกษา การจัดการศึกษา ปรับปรุง และส่งเสริมให้สถานศึกษาสามารถดำเนินการประกัน คุณภาพภายในสถานศึกษาให้บรรลุประสิทธิผลได้ อย่างมีประสิทธิภาพ และเตรียมความพร้อมให้ สอดคล้องกับการประเมินคุณภาพภายนอกส่งผล ให้เกิดประโยชน์ต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ให้กับ ผู้เรียน และพัฒนาการปฏิบัติงานของครู และผู้บริหารสถานศึกษาให้ดียิ่งขึ้นไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของครูที่มีต่อบทบาทของผู้บริหารในการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา กลุ่มโรงเรียนบ้านนา 2 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครนายก
2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีต่อบทบาทของผู้บริหารในการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา กลุ่มโรงเรียนบ้านนา 2 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครนายก จำแนกตามประสบการณ์การทำงานและขนาดของสถานศึกษา

ขอบเขตของการวิจัย**ประชากรที่ใช้ในการวิจัย**

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ ได้แก่ ครู กลุ่มโรงเรียนบ้านนา 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครนายก จำนวน 98 คน ปีการศึกษา 2560 จากสถานศึกษาจำนวน 12 โรงเรียน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

ครูจำนวน 78 คน ปีการศึกษา 2560 โดยกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างจากการเปิดตารางกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างของเครชีและมอร์แกน แล้วใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น โดยใช้ขนาดของสถานศึกษาเป็นชั้นตามสัดส่วนของจำนวนประชากรแล้วจึงทำการสุ่มอย่างง่าย

ตัวแปรที่ศึกษา**1. ตัวแปรอิสระแบ่งเป็นดังนี้****1.1 ประสบการณ์การทำงาน****1.1.1 ต่ำกว่า 10 ปี****1.1.2 ปีขึ้นไป****1.2 ขนาดของสถานศึกษา ประกอบด้วย****1.2.1 ขนาดเล็ก (จำนวนนักเรียนตั้งแต่ 1 - 120 คน)****1.2.2 ขนาดกลาง (จำนวนนักเรียนตั้งแต่ 121 - 300 คน)****1.2.3 ขนาดใหญ่ (จำนวนนักเรียนตั้งแต่ 301 คน ขึ้นไป)****2. ตัวแปรตาม ได้แก่ ความคิดเห็นของครูที่มีต่อบทบาทผู้บริหารในการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา****นิยามศัพท์เฉพาะ**

1. ความคิดเห็น หมายถึง ความคิด ความรู้สึกที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ซึ่งอาจจะมีลักษณะในทางบวกหรือลบ เช่น ความชอบ ความนิยม ความสนใจ ความไม่ชอบ ความไม่นิยม ความไม่สนใจ

2. บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง พฤติกรรมการปฏิบัติงานตามหน้าที่ความรับผิดชอบของผู้บริหารสถานศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้มีบทบาทสำคัญที่สุดในฐานะที่เป็นผู้มีส่วนรับผิดชอบอย่างใกล้ชิดต่อการจัดการศึกษาการที่ปฏิบัติงานในหน้าที่ให้เหมาะสมกับความสำคัญที่มีผู้กล่าวถึงได้นั้นผู้บริหารต้องมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องของการบริหารสถานศึกษาอันเป็นหน้าที่ที่รับผิดชอบ กล่าวคือ ต้องทราบ และเข้าใจถึงวัตถุประสงค์ ขอบข่าย และความสำคัญของการบริหารสถานศึกษา เพื่อให้สามารถดำเนินงานได้บรรลุเป้าหมาย

3. การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา หมายถึง กระบวนการดำเนินงาน พัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา ตามระบบ หลักเกณฑ์และวิธีการ ประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ประกอบด้วย

3.1 การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา**3.2 การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา****3.3 การจัดระบบบริหารและสารสนเทศ****3.4 การดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา**

3.5 การจัดให้มีการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา

3.6 การจัดให้มีการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา

3.7 การจัดทำรายงานประจำปี ที่เป็นรายงานประเมินคุณภาพภายใน

3.8 การจัดให้มีการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง

4. **ประสบการณ์การทำงาน** หมายถึง ระยะเวลาในการทำหน้าที่หลักในตำแหน่งนั้น มีต่ำกว่า 10 ปี และ 10 ปีขึ้นไป

5. **ขนาดของสถานศึกษา** หมายถึง สถานศึกษาที่มีจำนวนนักเรียนต่างกัน ตามประกาศของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน แบ่งออกเป็น 3 ขนาด

5.1 ขนาดเล็ก หมายถึง จำนวนนักเรียน 1-120 คน

5.2 ขนาดกลาง หมายถึง จำนวนนักเรียน 121-300 คน

5.3 ขนาดใหญ่ หมายถึง จำนวนนักเรียนตั้งแต่ 301 คน ขึ้นไป

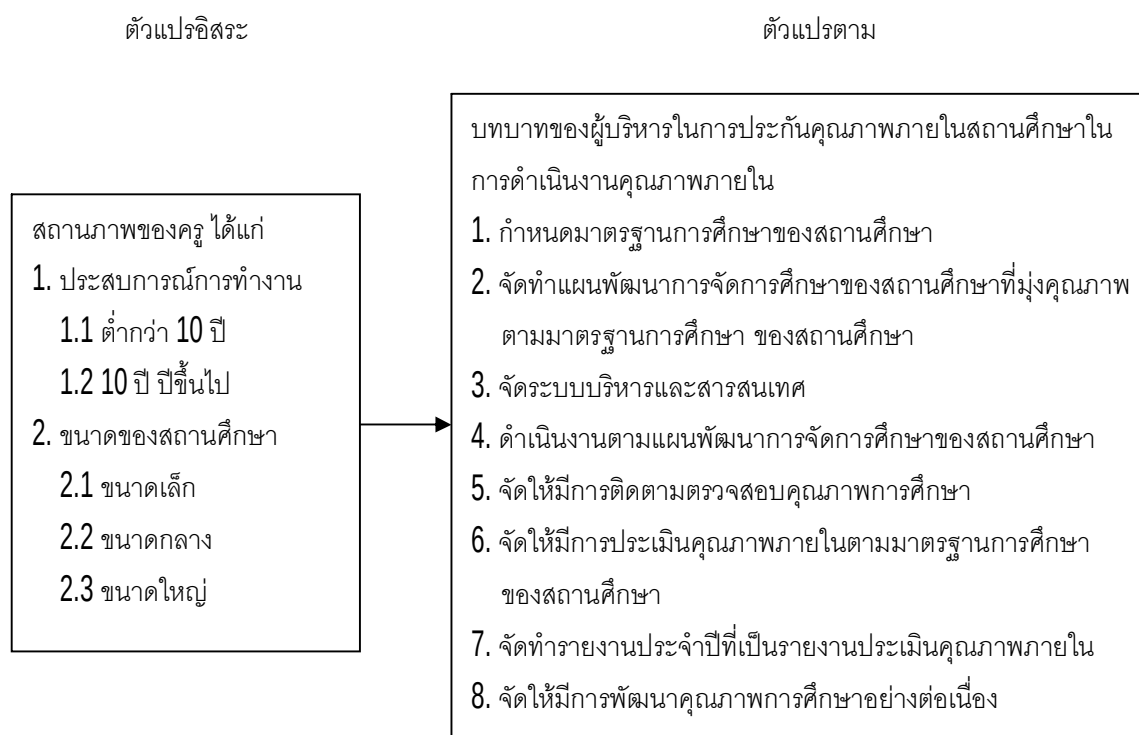
6. **กลุ่มโรงเรียนบ้านนา 2** หมายถึง โรงเรียนที่อยู่ในกลุ่มโรงเรียนในอำเภอบ้านนา จังหวัดนครนายก กลุ่มที่ 2 โดยจำแนกตามพื้นที่ ตามหลักเกณฑ์ที่สพป. นครนายกได้กำหนดไว้ ประกอบไปด้วย 12 โรงเรียน ได้แก่ วัดโบสถ์เจริญธรรม วัดอัมพวัน (ทองโสภณวิทยาคาร) วัดท่าทราย (พิมพานุสร) บ้านคลอง 30 วัดพิบูลแก้ว อนุบาลบ้านนา (วัดช้าง) วัดหนองคันจาม วัดศรีสุวรรณ วัดสะพาน (ศิษย์สมพงษ์อุทิศ) วัดแหลมไม้ย้อย บ้านคลอง 31 และวัดกุฎีเตี้ย

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. เพื่อใช้เป็นข้อมูลตามสภาพจริงสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา ในการเป็นแนวทางปรับปรุงและพัฒนาบทบาทและการปฏิบัติของผู้บริหารสถานศึกษาให้สามารถบริหารงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพและมีประสิทธิผลต่อไป

2. เพื่อเป็นข้อมูลสารสนเทศสำหรับการวางแผน ส่งเสริม พัฒนา สมรรถภาพของผู้บริหารสถานศึกษาให้เข้าใจถึงบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

สมมติฐานในการวิจัย

1. ครูที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกัน มีความเห็นต่อบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาแตกต่างกัน
2. ครูที่อยู่ในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน มีความเห็นต่อบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาแตกต่างกัน

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ ได้แก่ ครู กลุ่มโรงเรียนบ้านนา 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครนายก จำนวน 98 คน ปีการศึกษา 2560 จากสถานศึกษา จำนวน 12 โรงเรียน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

ครู กลุ่มโรงเรียนบ้านนา 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครนายก จำนวน 78 คน ปีการศึกษา 2560 โดยกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างจากการเปิดตารางกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างของเครจซีและมอร์แกน แล้วใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น โดยใช้ขนาดของสถานศึกษาชั้นตามสัดส่วนของจำนวนประชากรแล้วจึงทำการสุ่มอย่างง่าย

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามที่เกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นของครูที่มีต่อบทบาทของผู้บริหารในการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา กลุ่มโรงเรียนบ้านนา 2 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครนายก

ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ดังนี้

5 หมายถึง มีระดับการปฏิบัติในระดับมากที่สุด

4 หมายถึง มีระดับการปฏิบัติในระดับมาก

3 หมายถึง มีระดับการปฏิบัติในระดับปานกลาง

2 หมายถึง มีระดับการปฏิบัติในระดับน้อย

1 หมายถึง มีระดับการปฏิบัติในระดับน้อยที่สุด

ขั้นตอนในการสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างเครื่องมือเป็นแบบสอบถาม โดยมีขั้นตอน ดังนี้

ขั้นที่ 1 ศึกษาหลักการ แนวคิด ทฤษฎี วรรณกรรมและผลงานการวิจัยที่เกี่ยวข้องแล้วนำผลการศึกษามาสร้างเป็นเครื่องมือภายใต้คำแนะนำของอาจารย์ผู้ควบคุมสารนิพนธ์

ขั้นที่ 2 ตรวจสอบความถูกต้อง ความครอบคลุมของเนื้อหาของแบบสอบถามแล้วนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาและผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความตรงของเนื้อหา (Content validity) ของแบบสอบถามโดยนำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นไปให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน พิจารณาตรวจสอบข้อความ สำนวนภาษา ความถูกต้อง โดยการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง IOC (Index of Item Objective Congruence) ได้ค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่าง 0.80-1

ขั้นที่ 3 นำแบบสอบถามที่ได้ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (try out) กับโรงเรียนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง รวมผู้ให้ข้อมูลจำนวน 30 คน แล้วนำแบบสอบถามที่ได้คืนมาคำนวณค่าอำนาจจำแนกและค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม (reliability) โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาตามวิธีของครอนบาค (Cronbach) ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .971 แล้วจึงจัดทำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ แล้วนำไปเก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่าง

การเก็บรวบรวมข้อมูล

เพื่อให้ได้รับความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม และได้ข้อมูลตามความจริง ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอน ดังนี้

1. ผู้วิจัยทำหนังสือถึงบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บข้อมูลไปยังโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง

2. ผู้วิจัยนำหนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย ถึงผู้บริหารโรงเรียนเพื่อให้ครูในกลุ่มอำเภอบ้านนา 2 โรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง โดยผู้วิจัยได้ดำเนินการส่งแบบสอบถามออนไลน์ที่ทำจาก Google Form ไปทางแอปพลิเคชัน LINE ผ่านทางโทรศัพท์มือถือ

3. รับแบบสอบถามที่กลุ่มตัวอย่างทำแล้ว Submit กลับคืนผ่าน Google Drive มา แล้วนำมาคัดเลือกแบบสอบถามที่ตอบครบสมบูรณ์เพื่อทำการวิเคราะห์ข้อมูล

4. เก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างครูจำนวน 78 คน ได้รับแบบสอบถามกลับมา จำนวน 75 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 96.15

การจัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำข้อมูลที่เก็บรวบรวมได้จากกลุ่มตัวอย่างมาทำการวิเคราะห์ข้อมูล (ด้วยระเบียบวิธีการทางสถิติ) โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปคอมพิวเตอร์ มีขั้นตอนดังนี้

1. ตรวจสอบจำนวนและความสมบูรณ์ของแบบสอบถามที่ได้รับคืนทุกฉบับ
2. บันทึกคะแนนตามเกณฑ์น้ำหนักคะแนนแบบสอบถาม
3. หาค่าร้อยละ วิเคราะห์สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม
4. วิเคราะห์ความคิดเห็นของครูที่มีต่อบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการประกันคุณภาพ

ภายในสถานศึกษา กลุ่มโรงเรียนบ้านนา 2 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครนายก โดยรวมรายด้านของความคิดเห็นต่อบทบาทผู้บริหารและรายชื่อ โดยการหาค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) แล้วนำค่าเฉลี่ยที่ได้มาเปรียบเทียบกับเกณฑ์ ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย	ความหมาย
4.51 – 5.00	มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด
3.51 – 4.50	มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก
2.51 – 3.50	มีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง
1.51 – 2.50	มีการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย
1.0 – 1.50	มีการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อยที่สุด

5. นำข้อมูลที่ได้ไปวิเคราะห์หาค่าสถิติ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลใช้สถิติดังนี้

1. สถิติพื้นฐาน ได้แก่
 - 1.1 ค่าร้อยละ (Percentage) ในการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม
 - 1.2 ค่าเฉลี่ย (Mean) ในการวิเคราะห์ความคิดเห็นของครู
 - 1.3 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ในการวิเคราะห์ความคิดเห็นของครู

2. สถิติในการหาคุณภาพเครื่องมือ ได้แก่

2.1 ค่าดัชนีความสอดคล้อง IOC (Index of Item Objective Congruence) เพื่อหาความเที่ยงตรงของเครื่องมือ

2.2 ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach)

3. สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน

3.1 เปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีต่อบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา กลุ่มโรงเรียนบ้านนา 2 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครนายก จำแนกตามประสบการณ์การทำงานของครู โดยใช้สถิติ t-test

3.2 เปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีต่อบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา กลุ่มโรงเรียนบ้านนา 2 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครนายก จำแนกตามขนาดของโรงเรียนที่ปฏิบัติงาน โดยใช้สถิติ One Way ANOVA

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตาราง 1 จำนวนและร้อยละเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อมูลส่วนตัว	จำนวน	ร้อยละ
ประสบการณ์การทำงานของครู		
- ต่ำกว่า 10 ปี	20	26.67
- 10 ปี ขึ้นไป	55	73.33
รวม	75	100
ขนาดของสถานศึกษา		
- ขนาดเล็ก	35	46.67
- ขนาดกลาง	17	22.67
- ขนาดใหญ่	23	30.67
รวม	75	100

จากตาราง 1 พบว่า ครูในกลุ่มโรงเรียนบ้านนา 2 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครนายก ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง ครูส่วนใหญ่มีประสบการณ์การทำงาน 10 ปีขึ้นไป จำนวน 55 คน คิดเป็นร้อยละ 73.33 และเป็นครูจากโรงเรียนเล็ก 35 คน คิดเป็นร้อยละ 46.67 รองลงมาคือ โรงเรียนขนาดใหญ่ 23 คน คิดเป็นร้อยละ 30.67 และโรงเรียนขนาดกลาง คิดเป็นร้อยละ 22.67

ตาราง 2 ค่าเฉลี่ยและค่าส่วนความเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของครูที่มีต่อบทบาทของผู้บริหารในการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา กลุ่มอำเภอบ้านนา 2 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครนายก โดยรวมและรายด้าน

บทบาทของผู้บริหารในการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา	ระดับความคิดเห็น		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1. กำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา	4.32	.52	มาก
2. จัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา ของสถานศึกษา	4.33	.47	มาก
3. จัดระบบบริหารและสารสนเทศ	4.24	.45	มาก

ตาราง 2 (ต่อ)

บทบาทของผู้บริหารในการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา	ระดับความคิดเห็น		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
4. ดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา	4.24	.38	มาก
5. จัดให้มีการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา	4.28	.45	มาก
6. จัดให้มีการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา	4.33	.48	มาก
7. จัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานประเมินคุณภาพภายใน	4.37	.51	มาก
8. จัดให้มีการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง	4.31	.46	มาก
รวม	4.30	.39	มาก

จากตาราง 2 แสดงให้เห็นว่าความคิดเห็นของครูที่มีต่อบทบาทของผู้บริหารในการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา กลุ่มอำเภอบ้านนา 2 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครนายก โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.30$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านอยู่ระดับมากทุกด้าน โดยเรียงลำดับจากมากไปน้อย 3 ลำดับแรก ได้แก่ จัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานประเมินคุณภาพภายใน ($\bar{X} = 4.37$) รองลงมาคือ จัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา ของสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.33$) และ จัดให้มีการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.33$)

ตาราง 3 การวิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีต่อบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา กลุ่มโรงเรียนบ้านนา 2 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครนายก จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน of ครู โดยรวมและรายด้าน

บทบาทของผู้บริหารในการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา	ประสบการณ์การทำงาน				t	p
	ต่ำกว่า 10 ปี		10 ปีขึ้นไป			
	n = 20		n = 55			
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1. กำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา	4.22	.56	4.35	.51	.989	.326
2. จัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา ของสถานศึกษา	4.18	.48	4.39	.46	1.764	.082
3. จัดระบบบริหารและสารสนเทศ	4.18	.38	4.26	.47	.747	.457

ตาราง 3 (ต่อ)

บทบาทของผู้บริหารในการประกันคุณภาพ ภายในสถานศึกษา	ประสบการณ์การทำงาน				t	p
	ต่ำกว่า 10 ปี		10 ปีขึ้นไป			
	n = 20		n = 55			
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
4. ดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัด การศึกษาของสถานศึกษา	4.22	.40	4.25	.38	.302	.763
5. จัดให้มีการติดตามตรวจสอบคุณภาพ การศึกษา	4.22	.33	4.30	.49	.741	.461
6. จัดให้มีการประเมินคุณภาพภายในตาม มาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา	4.26	.34	4.36	.52	1.029*	.308
7. จัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงาน ประเมินคุณภาพภายใน	4.36	.44	4.37	.54	.107	.915
8. จัดให้มีการพัฒนาคุณภาพการศึกษา อย่างต่อเนื่อง	4.32	.38	4.31	.49	.030	.977
รวม	4.24	.32	4.33	.41	.824	.413

* นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 3 การวิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีต่อบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา กลุ่มโรงเรียนบ้านนา 2 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครนายก จำแนกตามประสบการณ์การทำงานของครู พบว่า ครูที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกัน มีความเห็นต่อการปฏิบัติงานของผู้บริหารสถานศึกษาในการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาไม่แตกต่างกัน ยกเว้นการจัดให้มีการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 4 การวิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นของครูตอบบทบาทของผู้บริหารในการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา กลุ่มโรงเรียนบ้านนา 2 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครนายกจำแนกตามขนาดของสถานศึกษา

ความคิดเห็นของครูตอบบทบาทของผู้บริหารในการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา	ความแปรปรวน	df	SS	MS	F	p
1. กำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา	ระหว่างกลุ่ม	2	.345	.173	.612	.545
	ภายในกลุ่ม	72	20.295	.282		
	รวม	74	20.640			
2. จัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา ของสถานศึกษา	ระหว่างกลุ่ม	2	.780	.390	1.753	.181
	ภายในกลุ่ม	72	16.018	.222		
	รวม	74	16.798			
3. จัดระบบบริหารและสารสนเทศ	ระหว่างกลุ่ม	2	.076	.038	.179	.836
	ภายในกลุ่ม	72	15.250	.212		
	รวม	74	15.326			
4. ดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา	ระหว่างกลุ่ม	2	.396	.198	1.317	.274
	ภายในกลุ่ม	72	10.827	.150		
	รวม	74	11.223			
5. จัดให้มีการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา	ระหว่างกลุ่ม	2	.430	.215	1.019	.366
	ภายในกลุ่ม	72	15.184	.211		
	รวม	74	15.614			
6. จัดให้มีการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา	ระหว่างกลุ่ม	2	.152	.076	.323	.725
	ภายในกลุ่ม	72	16.965			
	รวม	74	17.118			
7. จัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานประเมินคุณภาพภายใน	ระหว่างกลุ่ม	2	.278	.139	.514	.600
	ภายในกลุ่ม	72	19.458	.270		
	รวม	74	19.735			
8. จัดให้มีการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง	ระหว่างกลุ่ม	2	.111	.055	.247	.782
	ภายในกลุ่ม	72	16.137	.224		
	รวม	74	16.247			
รวม	ระหว่างกลุ่ม	2	.119	.059	.375	.689
	ภายในกลุ่ม	72	11.385	.158		
	รวม	74	11.503			

จากตาราง 4 การวิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นของครูตอบบทบาทของผู้บริหารในการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา กลุ่มโรงเรียนบ้านนา 2 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครนายก จำแนกตามขนาด

สถานศึกษาที่ปฏิบัติงาน พบว่า ครูที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนขนาดต่างกัน มีความเห็นต่อบทบาทของผู้บริหารในการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาไม่แตกต่างกัน

สรุปผลการวิจัย

ผู้วิจัยสามารถสรุปผลการวิจัยจากแบบสอบถามได้ดังนี้

1. ความคิดเห็นของครูที่มีต่อบทบาทของผู้บริหารในการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา กลุ่มโรงเรียนบ้านนา 2 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครนายก ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน
2. ความคิดเห็นของครูที่มีต่อบทบาทของผู้บริหารในการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา กลุ่มโรงเรียนบ้านนา 2 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครนายก จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ยกเว้นการจัดให้มีการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
3. ความคิดเห็นของครูที่มีต่อบทบาทของผู้บริหารในการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา กลุ่มโรงเรียนบ้านนา 2 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครนายก จำแนกตามขนาดของสถานศึกษาที่ปฏิบัติงาน โดยรวมไม่แตกต่างกัน

อภิปรายผล

จากผลการศึกษาความคิดเห็นของครูที่มีต่อบทบาทของผู้บริหารในการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา กลุ่มโรงเรียนบ้านนา 2 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครนายก มีประเด็นสำคัญที่ผู้วิจัยนำมาอภิปรายได้ดังนี้

1. ความคิดเห็นของครูที่มีต่อบทบาทของผู้บริหารในการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา กลุ่มโรงเรียนบ้านนา 2 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครนายก โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากเรียงลำดับ 3 ลำดับได้แก่ จัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานประเมินคุณภาพภายใน รองลงมาคือ จัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา ของสถานศึกษา และ จัดให้มีการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ทั้งนี้อาจเป็นเพราะกระทรวงศึกษาธิการได้ออกกฎกระทรวงว่าด้วยระบบ หลักเกณฑ์และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2553 และสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานจัดทำแนวทางการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาตามกฎกระทรวงว่าด้วยระบบ หลักเกณฑ์และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2553 (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. 2554) คู่มือการประเมินคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา และแนวทางการเขียนรายงานการประเมินตนเองของสถานศึกษา ทำให้ผู้บริหารและครูเกิดความตระหนักในการดำเนินงานเพื่อการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา

นอกจากนี้ข้อค้นพบยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ รจนา มากชุมแสง (2556: บทคัดย่อ) ที่ได้ทำวิจัยเรื่อง บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา โรงเรียนในอำเภอบะคำ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีบทบาทในการส่งเสริมการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ศศิวิมล

ภูมิแดง (2557: บทคัดย่อ) ได้ทำวิจัยเรื่อง ความคิดเห็นของครูผู้สอนเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาที่มีต่อการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 7 จังหวัดปทุมธานี ผลการวิจัยพบว่า การปฏิบัติงานของผู้บริหารสถานศึกษาที่มีต่อการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 7 จังหวัดปทุมธานี โดยภาพรวม และรายด้าน อยู่ในระดับมากทุกด้าน

2. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีต่อบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา กลุ่มโรงเรียนบ้านนา 2 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครนายก จำแนกตามประสบการณ์การทำงานของครู พบว่า ครูที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกัน มีความเห็นต่อการปฏิบัติงานของผู้บริหารสถานศึกษาในการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ทั้งโดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้เพราะการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาเป็นส่วนหนึ่งของการบริหารสถานศึกษาให้มีคุณภาพถือเป็นภารกิจสำคัญของสถานศึกษา ซึ่งจะมีการดำเนินงานอย่างต่อเนื่องตลอดทั้งปี จะเน้นการมีส่วนร่วมของครูบุคลากรทางการศึกษา และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง เพื่อให้ทุกฝ่ายได้มีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพของสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพ ประสิทธิภาพสอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานและเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารการศึกษาที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. 2559) ส่งผลให้ครูที่มีประสบการณ์ต่างกันมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ศศิวิมล ภูมิแดง (2557:บทคัดย่อ) ที่ได้ทำวิจัยศึกษาความคิดเห็นของครูผู้สอนเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาที่มีต่อการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 7 จังหวัดปทุมธานี ผลการวิจัยสรุปว่า ครูผู้สอนที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารที่มีต่อการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 7 จังหวัดปทุมธานีโดยภาพรวม และรายด้านไม่แตกต่างกัน ยกเว้นการจัดให้มีการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เนื่องจากครูที่มีประสบการณ์ทำงานต่ำกว่า 10 ปีและตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป ย่อมมีประสบการณ์การปฏิบัติงานและมีมุมมองที่มีต่อบทบาทของผู้บริหารแตกต่างกัน เพราะอยู่ในช่วงเปลี่ยนผ่านระบบการประเมินและการประกันคุณภาพการศึกษาไม่ว่าจะเป็น การใช้กฎกระทรวงว่าด้วยระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2553 นโยบายการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สองที่กำหนดเป้าหมายและยุทธศาสตร์ในการพัฒนาคุณภาพคนไทยและการศึกษาไทยในอนาคต จนถึงปรับปรุงมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน จึงให้ยกเลิกประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง ให้ใช้มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา พ.ศ. 2554 มาเป็นการประกาศให้ใช้มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา พ.ศ. 2559 (กระทรวงศึกษาธิการ.2559). จึงส่งผลให้ครูที่มีประสบการณ์ทำงานต่างกันมีความคิดเห็นต่อบทบาทผู้บริหารแตกต่างกัน

3. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูต่อบทบาทของผู้บริหารในการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา กลุ่มโรงเรียนบ้านนา 2 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครนายก จำแนกตามขนาดสถานศึกษาที่ปฏิบัติงาน พบว่า ครูที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนขนาดต่างกัน มีความเห็นต่อบทบาทของผู้บริหารในการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาโดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน เพราะผู้บริหารไม่ว่าจะอยู่ในสถานศึกษาขนาดใหญ่ กลาง เล็ก ต่างก็ให้ความสำคัญต่อระบบการประกันคุณภาพภายในซึ่งเป็นนโยบายปฏิรูประบบการประเมินและประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา สืบเนื่องมาจากการประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง ให้ใช้มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาและการจัดทำคู่มือการประเมินคุณภาพตาม

มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาสำหรับให้สถานศึกษาใช้เป็นแนวทางดำเนินงานเพื่อการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา จึงทำให้สถานศึกษามีแนวทางในการประเมินคุณภาพภายในของสถานศึกษาเป็นไปในทิศทางเดียวกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ วันฤดี ดอกม่วง (2558: บทคัดย่อ) ที่ได้ทำวิจัยศึกษา การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 4 ผลการวิจัยสรุปว่า การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 4 ตามความคิดเห็นของบุคลากรในสถานศึกษาที่อยู่ในขนาดสถานศึกษาต่างกันพบว่า สถานศึกษาขนาดเล็กขนาดกลางและขนาดใหญ่ ในภาพรวมมีการปฏิบัติไม่แตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย

1.1 เนื่องจากผลการศึกษาค้นคว้า พบว่า ครูที่มีประสบการณ์ต่างกันมีความคิดเห็นต่อบทบาทผู้บริหารในด้านการจัดให้มีการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาแตกต่างกัน ผู้บริหารจึงต้องมีการสร้างแรงจูงใจให้มากขึ้นในการสร้างความตระหนักและความเข้าใจในการประเมินคุณภาพภายใน ส่งเสริมให้มีการทำงานเป็นทีมเพื่อเป้าหมายของการประเมิน ตลอดจนนำผลการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษามาวิเคราะห์ วางแผนแก้ไข ปรับปรุงงานของสถานศึกษาให้ดียิ่งขึ้น

1.2 ด้านบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา ควรมีการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา แผนปฏิบัติการประจำปี โครงการ กิจกรรมที่สอดคล้องกับกลยุทธ์ของ สพฐ. ตลอดจนการกำกับ ติดตาม และควบคุมการดำเนินงานให้เป็นไปตามแผนที่กำหนด เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการปรับปรุงแก้ไขการดำเนินงานพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง

1.3 ผู้บริหารสถานศึกษา ให้ความสำคัญกับการจัดระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารจัดการภายในสถานศึกษาที่เป็นนวัตกรรมและเทคโนโลยีข้อมูลสารสนเทศ นำไปสู่การสนับสนุนครูทุกคนมีความรู้และสามารถสืบค้นข้อมูลสารสนเทศที่สถานศึกษาจัดทำขึ้น

1.4 ผู้บริหารสถานศึกษาควรให้การส่งเสริม สนับสนุนการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาอย่างจริงจังและต่อเนื่อง ตามกรอบนโยบายปฏิรูประบบการประเมินและการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา และเตรียมการสำหรับการประเมินคุณภาพภายนอกรอบสี่ที่กำลังจะมาถึง

1.5 สถานศึกษาทุกแห่งควรมีการวิเคราะห์ สังเคราะห์ข้อมูลจากการประเมินคุณภาพภายในแล้วนำผลการประเมินนั้นมาปรับปรุงแก้ไขการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรทำการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานของผู้บริหารสถานศึกษาในการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา

2.2 ควรทำการศึกษาแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาและสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา

เอกสารอ้างอิง

กระทรวงศึกษาธิการ. (2546). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2)

พ.ศ. 2545. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.

_____. (2553). กฎกระทรวงว่าด้วยระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2553.

ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 127 ตอนที่ 23 ก วันที่ 2 เมษายน 2553.กระทรวงศึกษาธิการ.(2559).

_____. (2559). ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง ให้ใช้มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา ลงวันที่ 11 ตุลาคม 2559.

ประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา. (2559). (วิจิตต์). กรุงเทพฯ: กลุ่มโพรทัศน์การศึกษาขั้นพื้นฐาน
กระทรวงศึกษาธิการ

ภาณพ แจ่มพลอย. (2556). การศึกษาสภาพการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาสังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (การบริหารการศึกษา).
จันทบุรี: มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.

รจนา มากชุมแสง. (2556). บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการประกันคุณภาพภายใน
สถานศึกษาของโรงเรียนในอำเภอปะคำ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์
เขต 3. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (การบริหารการศึกษา). บุรีรัมย์: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.

ราชบัณฑิตยสถาน. (2532). ปทานุกรมสังคมวิทยา. กรุงเทพฯ: อักษรเจริญทัศน์.

เลขาธิการสภาการศึกษา, สำนักงาน. (2552). ข้อเสนอการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง (พ.ศ. 2552-
2561). กรุงเทพฯ: บริษัท พรินทวาทกราฟฟิคส์.

วันฤดี ดอกม่วง. (2558, มกราคม-มิถุนายน). การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขต
พื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 4. วารสารวิทยาลัยนครราชสีมา. 9(1): 25-30.

ศศิวิมล ภูมิแดง. (2557, ตุลาคม-ธันวาคม). ความคิดเห็นของครูผู้สอนเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาที่มี
ต่อการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 7 จังหวัด
ปราจีนบุรี. วารสารสุทธิปริทัศน์. 28(88): 271-284.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2554). แนวทางการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายใน
สถานศึกษา ตามกฎกระทรวงว่าด้วยระบบ หลักเกณฑ์และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ.
2553. กรุงเทพฯ: สำนักงานฯ.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2559). คู่มือการประเมินคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาขั้น
พื้นฐานเพื่อการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์สำนักงาน
พระพุทธศาสนาแห่งชาติ.

สุพิชญา กลิ่นนุรักษ์. (2559).การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียนขนาดกลางใน
กลุ่มเกาะแก้ว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต1. งานนิพนธ์การศึกษา
มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. ชลบุรี: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา.

NBUE019: แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของข้าราชการครูในศูนย์เครือข่ายสถานศึกษาคลองใหญ่-เหนือ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด

JOB MOTIVATION OF TEACHERS IN NORTH KHLONG YAI SCHOOL NETWORK CENTER UNDER THE TRAT PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE

ภิญญดา ทิมหาญ¹ ดร.พรพิมล ประวิตรุ่งเรือง²

¹ นักศึกษา สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ

² อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ

บทคัดย่อ

งานวิจัยเรื่อง แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของข้าราชการครูในศูนย์เครือข่ายสถานศึกษาคลองใหญ่เหนือ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของข้าราชการครูในศูนย์เครือข่ายสถานศึกษาคลองใหญ่เหนือ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ข้าราชการครูในศูนย์เครือข่ายสถานศึกษาคลองใหญ่เหนือ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ปีการศึกษา 2559 จากการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างตามตารางของ เครจซี่ และ มอร์แกน (Krejcie; & Morgan. 1970) ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 56 คน และสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified random sampling) โดยใช้โรงเรียนเป็นเกณฑ์ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating scale) จำนวน 38 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนกรายข้อระหว่าง .35-.78 และค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ เท่ากับ .95 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าคะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และการทดสอบค่าที (t-test)

ผลการวิจัยพบว่า

1. แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของข้าราชการครูในศูนย์เครือข่ายสถานศึกษาคลองใหญ่เหนือ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านความต้องการดำรงอยู่ ด้านความต้องการความสัมพันธ์ภาพ และด้านความต้องการความเจริญก้าวหน้า ตามลำดับ

2. ผลการเปรียบเทียบแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของข้าราชการครูในศูนย์เครือข่ายสถานศึกษาคลองใหญ่เหนือ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

คำสำคัญ: แรงจูงใจในการปฏิบัติงาน, ข้าราชการครู, ศูนย์เครือข่ายสถานศึกษาคลองใหญ่เหนือ

Abstract

Research Job Motivation of Teachers in North Khlong Yai School Network Center under the Trat Primary Educational Service Area Office. The purposes of this study were to study and to compare the

job motivation of teachers in North Khlong Yai School Network Center under the Trat Primary Educational Service Area Office, as classified by experience. The sample of the study included parents of teachers teaching in North Khlong Yai School Network Center under the Trat Primary Educational Service Area Office in the academic year of 2016. Based on Krejcie and Morgan Table of Sample Size (1970), the sample of the study, derived by means of stratified random sampling using school as a criterion, consisted of 56 parents. A 38-item, 5-level rating scale questionnaire with the discriminating power of items between .35-.78 and with the reliability at .95 was used for data collection. Mean, Standard Deviation, and t-test.

The findings revealed as follows:

1. The average mean scores of the job motivation of teachers in North Khlong Yai School Network Center under the Trat Primary Educational Service Area Office, both as a whole and in each particular aspect, were found at a high level, ranging from existence need, relatedness needs, and growth needs.
2. The comparison of the job motivation of teachers in North Khlong Yai School Network Center under the Trat Primary Educational Service Area Office, as classified by experience, both as a whole and in each particular aspect, no statistically significant differences were found.

Keywords: Job Motivation, Teachers, North Khlong Yai School Network Center

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การศึกษาเป็นรากฐานที่สำคัญที่สุดในการสร้างความเจริญก้าวหน้าของสังคมให้เป็นที่ไปในทิศทางที่ปรารถนา เนื่องจากการศึกษาเป็นกระบวนการที่ช่วยให้คนได้พัฒนาศักยภาพ ความสามารถของตนเองด้านต่างๆ ที่ใช้ในการดำรงชีวิตและการประกอบอาชีพ รู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลง เป็นพลังสร้างสรรค์การพัฒนาประเทศที่ยั่งยืนได้ การจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคนให้มีคุณภาพจึงเป็นเรื่องที่มีความจำเป็นอย่างยิ่ง ทำให้ศักยภาพที่มีในตัวคนได้รับการพัฒนาอย่างเต็มที่ รู้จักการแก้ปัญหา ปรับตัวให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว มีจริยธรรม คุณธรรม สามารถดำรงชีวิตในสังคมได้อย่างเป็นสุข เจตนารมณ์ในการปฏิรูปการศึกษาที่เน้นให้มีการกระจายอำนาจการบริหารจัดการที่ดีตามที่ปรากฏในกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มาตรา 39 บัญญัติให้กระทรวงศึกษาธิการ กระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาทั้งด้านวิชาการ งบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารงานทั่วไป ไปยังคณะกรรมการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาโดยตรง เป็นการกระจายอำนาจในการบริหารจัดการไปสู่ส่วนภูมิภาคหรือท้องถิ่น (กระทรวงศึกษาธิการ, 2550: คำนำ)

ปัจจุบันเศรษฐกิจระดับประเทศและระดับโลกได้มีการเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็วและต่อเนื่อง ประเทศต่างๆ องค์กรภาครัฐและเอกชนอยู่ในภาวะต้องแข่งขันกันเพื่อความอยู่รอด ต่างพยายามหาแนวทางในการสร้างความได้เปรียบในการแข่งขัน การที่จะสร้างความได้เปรียบในการแข่งขันได้มากนักน้อยเพียงใด ขึ้นอยู่กับคุณภาพของ

ทรัพยากรมนุษย์ในแต่ละองค์กร องค์กรต่างๆ จึงได้หันมาให้ความสำคัญกับการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ที่มีคุณค่าที่สุดขององค์กร (จิตติมา อัครธิพิงศ์. 2556: 10)

แรงจูงใจจึงเป็นประเด็นสำคัญในการศึกษาพฤติกรรมองค์กร ซึ่งผู้บริหารจะต้องหาวิธีการและเทคนิคที่จะทำให้สมาชิกปฏิบัติงานและทุ่มเทให้กับองค์กรอย่างเต็มที่ โดยเฉพาะกับผู้บริหารสมัยใหม่ที่ต้องเป็นผู้จัดการและผู้นำได้อย่างเหมาะสม โดยผู้นำที่มีความรู้ความสามารถ และมีศักยภาพในโลกปัจจุบัน และอนาคต (ณัฐพันธ์ เขจรันท์. 2551: 78) ผู้บริหารจะต้องให้ความสำคัญกับแรงจูงใจ โดยเฉพาะแรงจูงใจภายในที่เกิดขึ้นในความรู้สึกนึกคิดของผู้ปฏิบัติงานทุกคน ซึ่งเป็นสิ่งที่ถาวรไม่ว่าจะเป็นความสนใจความต้องการหรือเจตคติล้วนแต่ก่อให้เกิดแรงบันดาลใจในการทำงานทุกฝ่าย เพราะนอกจากจะช่วยให้งานบรรลุเป้าหมายของหน่วยงาน (ภารดี อนันต์นาวิ. 2551: 136) ดังนั้น การสร้างแรงจูงใจให้เกิดขึ้นกับสมาชิกในองค์กร จึงเป็นทักษะสำคัญประการหนึ่งที่ผู้บริหารทุกระดับต้องเป็นเครื่องวัดความรู้สึกและจิตใจของบุคคลในองค์กรให้เป็นอันหนึ่งอันเดียวกันกับองค์กร (จันทราณี สงวนนาม. 2545: 202) การสร้างแรงจูงใจโดยใช้ทฤษฎีจูงใจในการปฏิบัติงานอยู่ ซึ่งได้แบ่งกลุ่มความต้องการของมนุษย์มี 3 ชั้น ได้แก่ ความต้องการดำรงชีวิต ความต้องการสัมพันธ์ ความต้องการเจริญก้าวหน้า (Alderfer. 1972)

ดังนั้น มีความจำเป็นอย่างยิ่งที่ผู้บังคับบัญชาจะต้องสร้างแรงจูงใจและขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงานให้กับผู้ใต้บังคับบัญชาหรือเพื่อนร่วมงานในองค์กรของตนเพื่อรักษาบุคลากรที่มีความสามารถในการปฏิบัติงานได้ตลอดจนต้องประพฤติปฏิบัติตนให้เป็นตัวอย่างที่ดีแก่ผู้ใต้บังคับบัญชา และเพื่อนร่วมงาน แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของบุคลากรในองค์กรที่มีผลต่อความสำเร็จของงานทำให้บุคลากรปฏิบัติงานให้หน่วยงานด้วยความเต็มใจ ทุ่มเทกำลังร่างกาย อย่างเต็มความสามารถ ความคิดอุทิศเวลาให้กับองค์กร และนำพาองค์กรให้พัฒนาก้าวหน้าอย่างต่อเนื่อง

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด เป็นองค์กรที่จัดตั้งใหม่ตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เมื่อวันที่ 17 สิงหาคม พ.ศ. 2553 มีภารกิจเกี่ยวกับการจัดการศึกษาและการส่งเสริมการศึกษาระดับในเขตพื้นที่จังหวัดตราด เพื่อให้สามารถจัดการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพเป็นไปด้วยดีโดยใช้ศูนย์เครือข่ายเป็นฐานโรงเรียนศูนย์คลองใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด มีโรงเรียนทั้งหมด 6 โรงเรียน มีบุคลากรครูจำนวน 64 คน และนักเรียน จำนวน 1,286 คน เป็นศูนย์เครือข่ายการศึกษาหนึ่งที่ประสบปัญหาในเรื่องการย้ายของข้าราชการครู ทำให้เกิดการขาดแคลนข้าราชการครู ครูที่อยู่ในโรงเรียนขนาดเล็กต้องสอนหลายชั้น เป็นสาเหตุทำให้การจัดกิจกรรมการสอนและการจัดกิจกรรมตามโครงการต่างๆ ไม่มีความต่อเนื่อง นักเรียนได้รับความรู้ไม่เต็มที่เท่าที่ควร ทำให้ครูผู้สอนรู้สึกท้อแท้ ขาดความตั้งใจในการทำงาน หลีกเลี่ยงความรับผิดชอบ ปฏิเสธที่จะริเริ่มงานใดๆ รวมทั้งไม่สามารถแสดงความคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะได้อย่างเต็มที่ ตลอดจนวัสดุ อุปกรณ์ ครุภัณฑ์ต่างๆ ก็ขาดทรุดโทรมไม่เพียงพอต่อการใช้งานและบางอย่างอยู่ในสภาพใช้งานไม่ได้ไม่เต็มที่ จึงทำให้ครูเกิดความเบื่อหน่ายในการทำงานซึ่งส่งผลต่อการเรียนการสอน

ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ บุษบา รัตนมงคล (2551) ได้ทำการวิจัยเรื่อง แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของข้าราชการครูโรงเรียนกึ่งอำเภอนิคมน้ำพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 1 พบว่า แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของข้าราชการครูโรงเรียนกึ่งอำเภอนิคมน้ำพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 1 โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก

ภัทราพรรณ สีสัมพู (2556) ได้ทำการวิจัยเรื่อง แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของข้าราชการครูในจังหวัดจันทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 ผลการวิจัยพบว่า แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของ

ข้าราชการครูในจังหวัดจันทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 อยู่ในระดับมาก แรงงูใจในการปฏิบัติงานของข้าราชการครูในจังหวัดจันทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 จำแนกตามเพศ โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ แรงงูใจในการปฏิบัติงานของข้าราชการครูในจังหวัดจันทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ แรงงูใจในการปฏิบัติงานของข้าราชการครูในจังหวัดจันทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 จำแนกตามขนาดของโรงเรียน โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยโรงเรียนขนาดเล็กและโรงเรียนขนาดกลางมีแรงงูใจในการปฏิบัติงานมากกว่าโรงเรียนขนาดใหญ่ และโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ

บุญธรรม ช้วนกัลยา (2551) ได้ทำการวิจัยเรื่อง แรงงูใจในการปฏิบัติงานของข้าราชการ กลุ่มอารยธรรมบูรพา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยะแก้ว เขต 2 จำแนกตามเพศ และขนาดของโรงเรียน ผลการวิจัยพบว่า 1) แรงงูใจในการปฏิบัติงานของข้าราชการ กลุ่มอารยธรรมบูรพา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยะแก้ว เขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับมาก เรียงจากคะแนนเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ความสัมพันธ์ และการดำรงชีวิต ส่วนด้านความเจริญก้าวหน้าอยู่ในระดับปานกลาง 2) แรงงูใจในการปฏิบัติงานของข้าราชการ กลุ่มอารยธรรมบูรพา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยะแก้ว เขต 2 จำแนกตามเพศ โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ และ 3) แรงงูใจในการปฏิบัติงานของข้าราชการ กลุ่มอารยธรรมบูรพา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยะแก้ว เขต 2 จำแนกตามขนาดของโรงเรียน โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยข้าราชการขนาดกลางมีแรงงูใจในการปฏิบัติงานมากกว่าโรงเรียนขนาดใหญ่

Murry (1988: 3225-A) ได้ศึกษาแรงงูใจภายในและแรงงูใจภายนอกที่มีผลต่อความพึงพอใจในงานและความเปลี่ยนแปลงของพยาบาลในโรงพยาบาลนิวเจอร์ซี พบว่า องค์ประกอบของความพึงพอใจในงานของพยาบาล ได้แก่ ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล ความก้าวหน้าของงานที่ทำ การเข้าใจงาน ความมีอิสระในการทำงาน และพบว่า บุคลิกภาพและความหลากหลายของงานพิเศษอื่น ๆ ที่ได้รับมอบหมายที่มีความสัมพันธ์กับการคงอยู่หรือการเปลี่ยนงานของพยาบาลอีกด้วย

จากสภาพปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยจึงมีความสนใจศึกษาแรงงูใจในการปฏิบัติงานของข้าราชการครูในศูนย์เครือข่ายสถานศึกษาคลองใหญ่เหนือ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราดเพื่อใช้เป็นแนวทางในการสร้างแรงงูใจให้แก่ข้าราชการครูโรงเรียนศูนย์คลองใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาแรงงูใจในการปฏิบัติงานของข้าราชการครูในศูนย์เครือข่ายสถานศึกษาคลองใหญ่เหนือ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด
2. เพื่อเปรียบเทียบแรงงูใจในการปฏิบัติงานของข้าราชการครูในศูนย์เครือข่ายสถานศึกษาคลองใหญ่เหนือ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน

สมมติฐานในการวิจัย

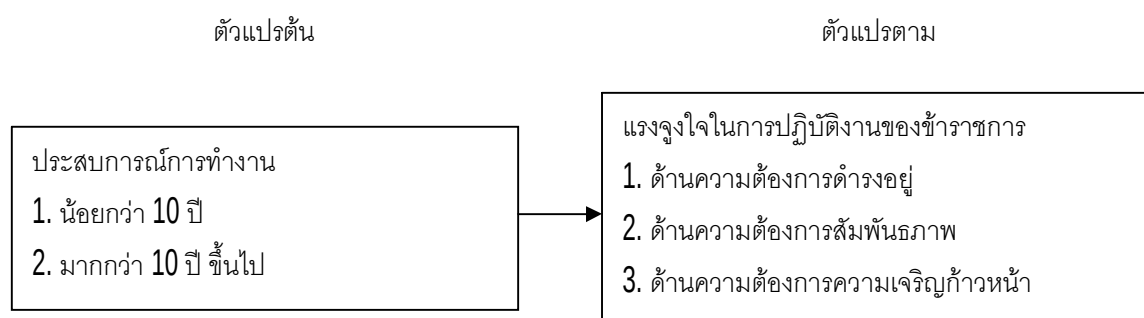
แรงงูใจในการปฏิบัติงานของข้าราชการครูในศูนย์เครือข่ายสถานศึกษาคลองใหญ่เหนือ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน แตกต่างกัน

ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

ผลการวิจัยครั้งนี้ใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงเสริมสร้างแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของข้าราชการครู อันส่งผลต่อความก้าวหน้าขององค์กร และการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนอันจะส่งผลต่อประสิทธิภาพของการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนศูนย์คลองใหญ่เหนือ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยมุ่งศึกษาแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของข้าราชการครูในศูนย์เครือข่ายสถานศึกษาคลองใหญ่เหนือ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด โดยอาศัยแนวคิดและทฤษฎีแรงจูงใจ E.R.G ของ แอลเดอร์เฟอร์ Alderfer's Existence-Relatedness Growth Theory E.R.G Theory (Alderfer, 1972) โดยแบ่งกลุ่มตามความต้องการของกลุ่มคนเป็น 3 กลุ่ม ได้แก่ ความต้องการดำรงอยู่ ความต้องการด้านสัมพันธภาพ ความต้องการด้านความเจริญก้าวหน้า โดยเปรียบเทียบจากประสบการณ์การทำงาน ดังภาพประกอบ 1

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

ขอบเขตการศึกษา

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ข้าราชการครูในศูนย์เครือข่ายสถานศึกษาคลองใหญ่เหนือ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ปีการศึกษา 2559 จำนวน 64 คน
2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ข้าราชการครูในศูนย์เครือข่ายสถานศึกษาคลองใหญ่เหนือ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ปีการศึกษา 2559 จำนวน 6 โรงเรียน จากการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างตามตารางของ เครจซี่ และ มอร์แกน (Krejcie; & Morgan, 1970) ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 56 คน และสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified random sampling) โดยใช้โรงเรียนเป็นเกณฑ์ ดังตาราง 1

ตาราง 1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ข้าราชการครูในศูนย์เครือข่ายสถานศึกษาคลองใหญ่เหนือ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด จำแนกตามโรงเรียน

ที่	โรงเรียน	จำนวนครู	
		ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
1	บ้านเนินดาล	23	20
2	บ้านไม้รูด (วิสิทธิ์ประชาสรรค์)	17	15
3	บ้านคลองมะนาว	10	10
4	บ้านตาคั่น	7	6
5	บ้านหนองม่วง	5	4
6	วัดห้วยโสม	2	1
รวม		64	56

ตาราง 2 สถานภาพของข้าราชการครูในศูนย์เครือข่ายสถานศึกษาคลองใหญ่เหนือ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน

สถานภาพ	จำนวน	ร้อยละ
ประสบการณ์การทำงาน		
1. น้อยกว่า 10 ปี	32	57.10
2. มากกว่า 10 ปี ขึ้นไป	24	42.90
รวม	56	100

จากตาราง 2 พบว่า สถานภาพของข้าราชการครูในศูนย์เครือข่ายสถานศึกษาคลองใหญ่เหนือ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน ส่วนใหญ่ข้าราชการครูมีประสบการณ์การทำงานน้อยกว่า 10 ปี จำนวน 32 คน คิดเป็นร้อยละ 57.10 และมีประสบการณ์การทำงานมากกว่า 10 ปี ขึ้นไป จำนวน 24 คน คิดเป็นร้อยละ 42.90

3. ตัวแปรที่ศึกษา

3.1 ตัวแปรต้น ได้แก่

3.1.1 ประสบการณ์ในการทำงาน

3.1.1.1 ประสบการณ์ในการสอนน้อยกว่า 10 ปี

3.1.1.2 ประสบการณ์สอนมากกว่า 10 ปี ขึ้นไป

3.1.2 ตัวแปรตาม ได้แก่

3.1.2.1 ด้านความต้องการดำรงอยู่

3.1.2.2 ด้านความต้องการสัมพันธภาพ

3.1.2.3 ด้านความต้องการความเจริญก้าวหน้า

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของข้าราชการครูในศูนย์เครือข่ายสถานศึกษาคลองใหญ่เหนือ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด มีขั้นตอนดำเนินงาน ดังนี้

1. ศึกษาแนวคิดและทฤษฎีแรงจูงใจ E.R.G. (Existence-Relatedness Growth Theory) ของแอลเดอร์เฟอร์ (Alderfer, 1972) และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแรงจูงใจในการปฏิบัติงานจากเอกสารตำรา และงานวิจัยในประเทศ

2. สร้างแบบสอบถามแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของข้าราชการครูในศูนย์เครือข่ายสถานศึกษาคลองใหญ่เหนือ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด

3. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนออาจารย์ที่ปรึกษาและคณะกรรมการผู้ควบคุมงานวิจัย เพื่อพิจารณาตรวจสอบเพื่อความถูกต้องนำแบบสอบถามที่สร้างขึ้น ไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบ พิจารณาความเที่ยงตรงและความครอบคลุมของเนื้อหา (Content Validity) ตลอดจนความชัดเจน และความเหมาะสมในการใช้ภาษาของแบบสอบถาม

4. นำแบบสอบถามที่ได้จากผู้ทรงคุณวุฒิมาพิจารณาปรับปรุงแก้ไขข้อคำแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามให้ถูกต้องและเหมาะสม

5. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (Try-out) กับครูในอำเภอบ่อไร่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด จำนวน 30 คน แล้วนำมาวิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนกรายข้อ โดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson Product Moment Correlation Coefficient) ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวมทั้งหมด (Item-Total Correlation) ได้ค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามอยู่ระหว่าง .35 ถึง .78

6. นำแบบสอบถามที่ผ่านการหาค่าอำนาจจำแนก มาหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งหมด โดยใช้วิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Coefficient Alpha) ของ ครอนบาค (Cronbach, 1990: 202-204) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งหมดเท่ากับ .95

7. นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบความเชื่อมั่น และมีความสมบูรณ์ไปใช้ในการเก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างที่กำหนดไว้ต่อไป

โดยมีขั้นตอนการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

ตอนที่ 1 วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์โดยหาความถี่ (Frequency) และหาร้อยละ (Percentage) แล้วนำเสนอเป็นตารางประกอบความเรียงท้ายตาราง

ตอนที่ 2 วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของข้าราชการครูในศูนย์เครือข่ายสถานศึกษาคลองใหญ่เหนือ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด โดยหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ในภาพรวมรายด้าน นำเสนอเป็นตารางประกอบความเรียงท้ายตาราง โดยมีเกณฑ์การแปลผลค่าเฉลี่ย ดังนี้ บุญชม ศรีสะอาด (2545: 103)

คะแนนเฉลี่ย 4.51-5.00 หมายถึง แรงจูงใจในการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมากที่สุด

คะแนนเฉลี่ย 3.51-4.50 หมายถึง แรงจูงใจในการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก

คะแนนเฉลี่ย 2.51-3.50 หมายถึง แรงจูงใจในการปฏิบัติงานอยู่ในระดับปานกลาง

คะแนนเฉลี่ย 1.51-2.50 หมายถึง แรงจูงใจในการปฏิบัติงานอยู่ในระดับน้อย

คะแนนเฉลี่ย 1.00-1.50 หมายถึง แรงจูงใจในการปฏิบัติงานอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 เปรียบเทียบความคิดเห็นของข้าราชการครูในศูนย์เครือข่ายสถานศึกษาคลองใหญ่เหนือ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน

การวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติดังกล่าวข้างต้นทั้งหมด วิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปคำนวณตาราง

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ระดับแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของข้าราชการครูในศูนย์เครือข่ายสถานศึกษาคลองใหญ่เหนือ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด

ตาราง 3 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับของแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของข้าราชการครูในศูนย์เครือข่ายสถานศึกษาคลองใหญ่เหนือ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด โดยรวมและรายด้าน

แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของข้าราชการครู	n = 56			
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	อันดับ
1. ด้านความต้องการดำรงอยู่	3.90	.58	มาก	1
2. ด้านความต้องการความสัมพันธ์ภาพ	3.84	.57	มาก	2
3. ด้านความต้องการความเจริญก้าวหน้า	3.81	.57	มาก	3
รวม	3.85	.53	มาก	

จากตาราง 3 พบว่า แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของข้าราชการครูในศูนย์เครือข่ายสถานศึกษาคลองใหญ่เหนือ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด โดยรวมและรายด้านมีค่าเฉลี่ย 3.85 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน .53 ซึ่งอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านความต้องการดำรงอยู่ มีค่าเฉลี่ย 3.90 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน .58 ด้านความต้องการความสัมพันธ์ภาพมีค่าเฉลี่ย 3.84 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน .57 และด้านความต้องการความเจริญก้าวหน้ามีค่าเฉลี่ย 3.81 และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน .57 ตามลำดับ

ตอนที่ 2 การเปรียบเทียบแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของข้าราชการครูในศูนย์เครือข่ายสถานศึกษาคลองใหญ่เหนือ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน

ตาราง 4 การเปรียบเทียบแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของข้าราชการครูในศูนย์เครือข่ายสถานศึกษาคลองใหญ่เหนือ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน

แรงจูงใจในการปฏิบัติงาน ของข้าราชการครู	น้อยกว่า 10 ปี (n = 32)		มากกว่า 10 ปี ขึ้นไป (n = 24)		t	p
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1. ด้านความต้องการดำรงอยู่	3.89	.49	3.92	.68	.19	.85
2. ด้านความต้องการความสัมพันธ์ภาพ	3.89	.71	3.77	.85	.55	.58
3. ด้านความต้องการความเจริญก้าวหน้า	3.79	.57	3.83	.56	.29	.78
รวม	3.84	.50	3.86	.58	.14	.89

จากตาราง 4 การเปรียบเทียบแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของข้าราชการครูในศูนย์เครือข่ายสถานศึกษาคลองใหญ่เหนือ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

อภิปรายผล

1. แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของข้าราชการครูในศูนย์เครือข่ายสถานศึกษาคลองใหญ่เหนือ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด โดยรวมและรายด้านมีค่าเฉลี่ย 3.85 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน .53 ซึ่งอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านความต้องการดำรงอยู่ มีค่าเฉลี่ย 3.90 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน .58 ด้านความต้องการความสัมพันธ์ภาพ มีค่าเฉลี่ย 3.84 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน .57 และด้านความต้องการความเจริญก้าวหน้า มีค่าเฉลี่ย 3.81 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน .57 ตามลำดับ ทั้งนี้เป็นเพราะว่า ผู้บริหารโรงเรียนได้ตระหนักถึงความสำคัญของการพัฒนาข้าราชการครูให้มีคุณภาพตามมาตรฐานวิชาชีพ ด้วยการส่งเสริมให้ข้าราชการครูทุกระดับชั้นได้มีความรู้ ความสามารถ และทักษะในการปฏิบัติงานอย่างมีคุณภาพตามมาตรฐานที่เหมาะสมกับวิชาชีพ ตลอดจนสนับสนุนให้เกิดแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ บุษบา รัตนมงคล (2551) ได้ทำการวิจัยเรื่อง แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของข้าราชการครูโรงเรียนกึ่งอำเภอนิคมน้ำจืดพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 1 พบว่า แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของข้าราชการครูโรงเรียนกึ่งอำเภอนิคมน้ำจืดพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 1 โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ภัสราพรรณ สีชมพู (2556) ได้ทำการวิจัยเรื่อง แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของข้าราชการครูในจังหวัดจันทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 พบว่า แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของข้าราชการครูในจังหวัดจันทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 โดยรวมอยู่ในระดับมาก

1.1 ด้านความต้องการดำรงอยู่ พบว่า แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของข้าราชการครูในศูนย์เครือข่ายสถานศึกษาคลองใหญ่เหนือ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ด้านความต้องการดำรงอยู่โดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับมาก เรียงตามลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ หลักเกณฑ์และวิธีการพิจารณาเลื่อนขั้นเงินเดือนเป็นไปตามหลักเกณฑ์ การปฏิบัติงานตรงตามความสามารถและความถนัดและการจัดสวัสดิการและการบริการต่างๆ ตามลำดับ ทั้งนี้เป็นเพราะว่า ผู้บริหารโรงเรียนมีการมอบหมายงานให้กับข้าราชการครูได้เหมาะสมกับความรู้ ความสามารถ และความชำนาญของข้าราชการครูแต่ละคน และมีการประเมินผลการปฏิบัติราชการของข้าราชการครูเป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ ก.พ. กำหนดไว้ เพื่อให้การประเมินผลการปฏิบัติราชการเป็นไปโดยโปร่งใส เป็นธรรม และตรวจสอบได้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ศิริรัตน์ บุตรโพธิ์ (2557) ได้ทำการวิจัยเรื่อง แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูโรงเรียนวัดทองคั้ง “ไพโรจน์ประชาสรรค์” สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 พบว่า แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูโรงเรียนวัดทองคั้ง “ไพโรจน์ประชาสรรค์” สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 ด้านความต้องการเพื่อการดำรงอยู่ พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของ พรพนทิพา ประเสริฐไทย (2558) ได้ทำการวิจัยเรื่อง แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของข้าราชการครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด พบว่า แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของข้าราชการครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ด้านความต้องการในการดำรงชีวิต โดยรวมอยู่ในระดับมาก

1.2 ด้านความต้องการความสัมพันธ์ภาพ พบว่า แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของข้าราชการครูในศูนย์เครือข่ายสถานศึกษาคลองใหญ่เหนือ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ด้านความต้องการความสัมพันธ์ภาพ โดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับมาก เรียงตามลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ ได้รับความร่วมมือจากผู้ร่วมงานในการปฏิบัติงานจนสำเร็จลุล่วง เพื่อนร่วมงานมีความเป็นมิตรและความจริงใจ และมีการจัดให้มีการวิพากษ์ผลงานแบบเปิดใจ ตามลำดับ ทั้งนี้เป็นเพราะว่า ผู้บริหารโรงเรียนมีการเสริมสร้างสัมพันธภาพที่ดีภายในโรงเรียน โดยส่งเสริมให้ข้าราชการครูทุกคนได้มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมต่างๆ ของโรงเรียน และสนับสนุนให้ข้าราชการครูทุกคนมีทำงานร่วมกันเป็นทีม พร้อมทั้งสร้างบรรยากาศที่ดีในการปฏิบัติงานจนก่อให้เกิดความอบอุ่นใจ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ทิพย์สุคนธ์ หรีจันดา (2552) ได้ทำการวิจัยเรื่อง แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูในเขตอำเภอคลองใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาตราด พบว่า แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูในเขตอำเภอคลองใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาตราด ด้านความต้องการความสัมพันธ์โดยรวมอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ศิริรัตน์ บุตรโพธิ์ (2557) ได้ทำการวิจัยเรื่อง แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูโรงเรียนวัดทองคั้ง “ไพโรจน์ประชาสรรค์” สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 พบว่า แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูโรงเรียนวัดทองคั้ง “ไพโรจน์ประชาสรรค์” สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 ด้านความต้องการความสัมพันธ์ภาพ พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก

1.3 ด้านความต้องการความเจริญก้าวหน้า พบว่า แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของข้าราชการครูในศูนย์เครือข่ายสถานศึกษาคลองใหญ่เหนือ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ด้านความต้องการความเจริญก้าวหน้า โดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับมาก เรียงตามลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ ได้รับโอกาสเป็นผู้นำในการปฏิบัติงานของโรงเรียนในโอกาสที่เหมาะสม ได้รับมอบหมายให้เป็นตัวแทนโรงเรียนในการประชุมอย่างเหมาะสมบางโอกาส และได้รับการพิจารณาแต่งตั้งตำแหน่งหรือระดับให้สูงขึ้นตามผลงานและความสามารถ ตามลำดับ ทั้งนี้เป็นเพราะว่า ผู้บริหารโรงเรียนมีการส่งเสริมและสนับสนุนการทำผลงาน

ทางวิชาการเพื่อขอมีหรือเลื่อนวิทยฐานะให้สูงขึ้น และมีการพิจารณาเลื่อนตำแหน่งหรือระดับให้สูงขึ้นตามผลงานและความสามารถของครู ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ศิริรัตน์ บุตรโพธิ์ (2557) ได้ทำการวิจัยเรื่อง แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูโรงเรียนวัดทองคั้ง “โพธิ์จันทราธรรม” สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 พบว่า แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูโรงเรียนวัดทองคั้ง “โพธิ์จันทราธรรม” สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 ด้านความต้องการความเจริญก้าวหน้า พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของ พรรณทิพา ประเสริฐไทย (2558) ได้ทำการวิจัยเรื่อง แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของข้าราชการครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด พบว่า แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของข้าราชการครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ด้านความต้องการความเจริญก้าวหน้า โดยรวมอยู่ในระดับมาก

2. ผลการเปรียบเทียบแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของข้าราชการครูในศูนย์เครือข่ายสถานศึกษาคลองใหญ่เหนือ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้เป็นเพราะว่า ผู้บริหารโรงเรียนมีการส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูทุกระดับชั้นได้เข้ารับการอบรมเชิงปฏิบัติการทั้งในและนอกสถานศึกษา เพื่อให้ครูทุกระดับชั้น ทั้งครูใหม่และครูเก่าได้รับความรู้ ในการพัฒนาและผลิตสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีทางการศึกษาใหม่ๆ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ รสสุคนธ์ เหล็กเพชร (2555) ได้ทำการวิจัยเรื่อง แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูผู้ช่วยในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 จังหวัดชลบุรี พบว่า การเปรียบเทียบแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูผู้ช่วยในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 จังหวัดชลบุรี จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ชนม์นิภา ทองโชติ (2556) ได้ศึกษาแรงจูงใจของครูในเครือข่ายโรงเรียนกลุ่มตากสิน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 พบว่า การเปรียบเทียบแรงจูงใจของครูในเครือข่ายโรงเรียนกลุ่มตากสิน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน โดยรวมไม่แตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ด้านความต้องการดำรงอยู่ ผู้บริหารโรงเรียนควรมีการเปิดโอกาสให้ข้าราชการครูได้แสดงความคิดเห็นในโอกาสต่างๆ
2. ด้านความต้องการความสัมพันธ์ภาพ ผู้บริหารโรงเรียนมีการบริหารจัดการภายในโรงเรียนเป็นไปตามแผนงานที่จัดทำขึ้นแบบมีส่วนร่วม
3. ด้านความต้องการความเจริญก้าวหน้า ผู้บริหารโรงเรียนควรมีการส่งเสริม สนับสนุนและช่วยเหลือในการจัดทำผลงานวิชาการ

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของข้าราชการครูในศูนย์เครือข่ายสถานศึกษาคลองใหญ่เหนือ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด
2. ศึกษาแนวทางการสร้างแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของข้าราชการครูในศูนย์เครือข่ายสถานศึกษาคลองใหญ่เหนือ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2550). แนวทางปฏิรูปการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ. กรุงเทพฯ: ที.เอส.บี. โปรดักส์.
- จันทรานี สงวนนาม. (2545). ทฤษฎีและแนวทางปฏิบัติในการบริหารสถานศึกษา. กรุงเทพฯ: บุคพอยท์.
- จิตติมา อัครนิติพงศ์. (2556). การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์. พระนครศรีอยุธยา: คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา.
- ชนมณีภา ทองโชติ. (2556). แรงจูงใจของครูในเครือข่ายโรงเรียนกลุ่มตากสิน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1. ปรินญานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต. ชลบุรี: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ณัฐพันธุ์ เขจรนันท์. (2551). พฤติกรรมองค์การ. กรุงเทพฯ: ซีเอ็ดยูเคชั่น.
- ทิพย์สุคนธ์ หรีจันดา. (2552). แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูในเขตอำเภอคลองใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาดุสิต. ปรินญานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต. ชลบุรี: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา.
- บุญธรรม อ้วนกันยา. (2551). แรงจูงใจของข้าราชการครูกลุ่มอารยธรรมบูรพา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 2. ปรินญานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต. ชลบุรี: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา.
- บุษบา รัตนมงคล. (2551). แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของข้าราชการครูโรงเรียนกิ่งอำเภอเนินพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 1. ปรินญานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต. ชลบุรี: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา.
- พรธนาทิศา ประเสริฐไทย. (2558). แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของข้าราชการครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาดุสิต. ปรินญานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต. ชลบุรี: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ภัทราพรรณ สีส้มพ. (2556). แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของข้าราชการครูในจังหวัดจันทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17. ปรินญานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต. ชลบุรี: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ภารดี อนันต์นาวิ. (2551). หลักการ แนวคิด ทฤษฎีทางการบริหารการศึกษา. ชลบุรี: มนตรี.
- รสสุคนธ์ เหล็กเพชร. (2555). แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูผู้ช่วยในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 จังหวัดชลบุรี. ปรินญานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต. ชลบุรี: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ศิริรัตน์ บุตรโพธิ์. (2557). แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูโรงเรียนวัดทองคั้ง “ไพโรจน์ประชาสรรค์” สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาดุสิต. ปรินญานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต. ชลบุรี: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา.
- Alderfer, C. P. (1972). Existence, Relatedness, and Growth: Human Needs in Organizational Settings. New York: Free Press.
- Krejcie, R. V.; & Morgan, D. W. (1970). Determining Sample Size for Research Activities. Educational and Psychological Measurement. 30(3): 607-610.
- Murray, E. J. (1961). Motivation and Emotion. Englewood Cliffs, NJ: Prentice-Hill.

NBUE020: คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคาดหวังของครูในอำเภอคลองใหญ่ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด

DESIRABLE CHARACTERISTICS OF SCHOOL ADMINISTRATORS AS EXPECTED BY TEACHERS IN TEACHERS IN KLONGYAI DISTRICT UNDER THE JURISDICTION OF TRAT PRIMARY EDUCATION SERVICE AREA OFFICE

ลักขณา รัชยาว¹ ดร.ทรงยศ แก้วมงคล² ดร.สมนึก การิเวท³

¹ นักศึกษานักศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ

^{2,3} อาจารย์ประจำคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ

บทคัดย่อ

งานวิจัยเรื่อง มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคาดหวังของครูอำเภอคลองใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด จำแนกตามเพศ ระดับการศึกษาและประสบการณ์ในการทำงาน กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครูอำเภอคลองใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราดจำนวน 108 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และทดสอบค่า t-test แบบ dependent

ผลการวิจัย พบว่า

1. คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคาดหวังของครูอำเภอคลองใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด โดยรวม ($\bar{X} = 4.15$, S.D. = .03) และรายด้านอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านความเป็นผู้นำ ($\bar{X} = 4.28$, S.D. = .37) ด้านความรู้ความสามารถ ($\bar{X} = 4.25$, S.D. = .32) ด้านคุณธรรมจริยธรรม ($\bar{X} = 4.21$, S.D. = .36) ด้านบุคลิกภาพ ($\bar{X} = 4.05$, S.D. = .26) และด้านมนุษยสัมพันธ์ ($\bar{X} = 3.98$, S.D. = .30)

2. ครูที่มีเพศและระดับการศึกษาต่างกัน มีความคาดหวังต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน แต่ครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกัน มีความคาดหวังต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา โดยรวมไม่แตกต่างกัน แต่รายด้าน พบว่า ด้านความรู้ความสามารถแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ .05

คำสำคัญ: คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา, ตามความคาดหวังของครู

Abstract

Research to study desirable characteristics of school administrators according to the expectations of teachers in Khlong Yai district under the Jurisdiction of Trat primary education service area office. Classified by gender, educational level and work experiences. The sample groups contained 180 Khlong Yai district teachers under the Jurisdiction of Trat primary education service area office. The

instrument used for the questionnaire about the general status of teachers and desirable characteristics of administrators as expected of Khlong Yai district teachers under the Office of Trat Primary Education Area Office. The statistics used in data analysis were percentage, mean, standard deviation, and dependent samples t-test.

The results of research showed that:

1. Desirable characteristics of school administrators as expected by teachers in Klong Yai district under the Jurisdiction of Trat primary education service area office, in the whole level ($\bar{X} = 4.15$, S.D. = .03), and each aspects at the high level, ranking in the order of mean from high to low as performance; leadership aspect ($\bar{X} = 4.28$, S.D. = .37), knowledge and ability aspect ($\bar{X} = 4.25$, S.D. = .32), morality aspect ($\bar{X} = 4.21$, S.D. = .36), personality aspect ($\bar{X} = 4.05$, S.D. = .26), and human relations aspect ($\bar{X} = 3.98$, S.D. = .30).

2. Expectations of teachers with different gender and different education on desirable characteristics of school administrators, the overall and individual aspects were generally found no difference. But expectations of teachers with different working experiences Expectations on desirable characteristics of school administrators, the overall were generally found no difference but individual aspects were statistically significant difference at the .05 level.

Keywords: Desirable Characteristics of School Administrators, According to the expectations of teachers

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 ในมาตรา 54 บัญญัติไว้ว่าการศึกษาทั้งปวงต้องมุ่งพัฒนาผู้เรียนให้เป็นคนดี มีวินัย ภูมิใจในชาติ สามารถเชี่ยวชาญได้ตามความถนัดของตน และมีความรับผิดชอบต่อครอบครัว ชุมชน สังคม และประเทศชาติ ประกอบกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 ในมาตรา 6 บัญญัติไว้ว่า การศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมดำรงชีวิตสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข ดังนั้น การศึกษาจึงเป็นกลไกพื้นฐานที่พัฒนาคนไทยใน 4 ด้านอย่างสมดุลและกลมกลืนคือ ด้านร่างกาย ด้านอารมณ์และจิตใจ ด้านสติปัญญา และด้านสังคม และเป็นกระบวนการที่สังคมหวังพึ่งพาให้เป็นเครื่องมือในการเตรียมคนและสังคมให้พร้อมที่รับการเปลี่ยนแปลงเพื่อการพัฒนาประเทศอย่างมีประสิทธิภาพ ในปัจจุบันโลกมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว สถานศึกษาจึงจำเป็นต้องปรับสภาพตามเป้าหมายของการจัดการศึกษา เพื่อให้สอดคล้องกับสังคมยุคปฏิรูปโดยมุ่งสู่การพัฒนา ผู้เรียน ให้มีศักยภาพเป็นคนดี คนเก่ง มีสติปัญญา มีความคิด มีคุณธรรม มีความเป็นประชาธิปไตย สามารถพัฒนาตนเองและสังคมไปสู่ความสำเร็จและสงบสุข

สำนักงานรับรองมาตรฐานประเมินคุณภาพการศึกษา กล่าวว่ามาตรฐานการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นแนวทางให้สถานศึกษามุ่งพัฒนาการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐาน โดยเฉพาะผู้บริหารจะต้อง

มีภาวะผู้นำและมีความสามารถในการบริหารจัดการ มีวิสัยทัศน์ในการจัดการศึกษาให้ทันกับการเปลี่ยนแปลง มีมนุษยสัมพันธ์และเป็นที่ยอมรับของผู้ที่เกี่ยวข้อง ความเป็นประชาธิปไตย ซึ่งในปัจจุบันพบว่าผู้บริหารสถานศึกษา ผู้นำ หรือหัวหน้างานหลายท่านที่ประสบปัญหาการดำเนินงานในองค์กร เพราะการบริหารคนและการอยู่ร่วมกันในองค์กรกับบุคคลอื่นย่อมเลี่ยงไม่ได้ที่จะเผชิญหน้ากับความขัดแย้งในเรื่องของคน โดยเฉพาะผู้ได้บังคับบัญชา เพราะผู้ร่วมงานมาจากสภาพแวดล้อมและการศึกษาต่างกัน ถ้าหากผู้บริหารสถานศึกษาหรือผู้นำองค์กรไม่สามารถเข้าใจ หรือเอาชนะใจผู้ได้บังคับบัญชาได้ นั่นก็จะเกิดปัญหาและอุปสรรคในการทำงานหรืออาจจะขัดขวางความสำเร็จ ก้าวหน้าขององค์กร มีสาเหตุมาจากผู้บริหารและผู้ได้บังคับบัญชาไม่เข้าใจกัน รวมทั้งเกิดจากการที่ผู้บริหารสถานศึกษาขาดความรู้ความสามารถด้านบริหารงาน ขาดมนุษยสัมพันธ์ที่ดี ขาดความยุติธรรม ขาดการพัฒนา ด้านบุคลิกภาพ ขาดภาวะการเป็นผู้นำ รวมทั้งไม่มีเครือข่ายในการเป็นต้นแบบที่ดีและถูกต้อง ซึ่งปัญหาเหล่านี้เกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้บริหารทั้งสิ้น ถ้าหากขาดคุณลักษณะในเรื่องใดเรื่องหนึ่งจะส่งผลให้การทำงานขาดประสิทธิภาพ ดังนั้นผู้บริหารต้องรู้จักตนเอง รู้จักผู้ร่วมงานและรู้จักการพัฒนาตนเอง เพื่อที่จะเป็นบุคคลที่มีคุณภาพที่สามารถบริหารงานได้สำเร็จตามเป้าหมาย ซึ่งสอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 ซึ่งได้กำหนดไว้ให้มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษา โดยได้กล่าวถึงมาตรฐานเกี่ยวกับผู้บริหารสถานศึกษาไว้ว่า “ผู้บริหารมีคุณธรรมจริยธรรมและคุณลักษณะที่พึงประสงค์” ซึ่งคำว่า คุณลักษณะที่พึงประสงค์คือ คุณลักษณะที่ควรแก่การยอมรับ ฉะนั้นผู้บริหารสถานศึกษาจึงต้องพัฒนาตนเองอย่างสม่ำเสมอเพื่อให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคมโลก ผู้บริหารสถานศึกษาจึงจำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องมีความรู้ ต้องมีความสามารถ เข้าใจหลักในการบริหารงาน ต้องมีการกำหนดแบบแผน วิธีการ และขั้นตอนในการบริหารงานไว้อย่างมีระบบและสอดคล้องสัมพันธ์หรือเรียกอีกอย่างว่า กระบวนการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษานั้นมีความสลับซับซ้อนหลายด้าน ซึ่งนอกจากผู้บริหารจะต้องเป็นผู้นำในสถานศึกษาแล้วยังจะต้องเป็นผู้ที่นำชุมชนเข้ามามีส่วนรวมในการบริหารการศึกษาในสถานศึกษาอีกด้วย ดังนั้น การบริหารการศึกษาจึงมีความสำคัญเป็นอย่างมาก ถ้าผู้บริหารมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ก็จะได้รับความร่วมมือจากทุกฝ่าย และจะประสบผลสำเร็จในการบริหารจัดการศึกษาด้านต่างๆ บรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้

ในอำเภอคลองใหญ่ มีโรงเรียนที่อยู่ในความรับผิดชอบของพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด จำนวน 11 โรงเรียน เป็นโรงเรียนระดับประถมศึกษา 11 โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนบ้านคลองมะนาว โรงเรียนบ้านไม้รูด โรงเรียนบ้านหนองม่วง โรงเรียนบ้านห้วยโสม โรงเรียนบ้านตาหนึก โรงเรียนบ้านเนินตาล โรงเรียนอนุบาลวัดคลองใหญ่ โรงเรียนบ้านคลองจาก โรงเรียนบ้านคลองมะขาม โรงเรียนบ้านโชดทราย และโรงเรียนบ้านหาดเล็ก ซึ่งทั้ง 11 โรงเรียน มีผลการประเมินคุณภาพภายนอกของสถานศึกษา รอบสาม (ปี 2554-2555) จากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) อยู่ในระดับคุณภาพดี ด้วยเหตุผลดังกล่าว ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคาดหวังของครูอำเภอคลองใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ซึ่งอาศัยแนวคิดพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 โดยผู้วิจัยจะศึกษาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหาร 5 ด้าน ได้แก่ ด้านบุคลิกภาพ ด้านคุณธรรมจริยธรรม ด้านความรู้ความสามารถ ด้านมนุษยสัมพันธ์ และด้านความเป็นผู้นำ ผลการวิจัยจะเป็นแนวทางนำไปสู่การพัฒนาให้ผู้บริหารสถานศึกษามีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ในการปฏิบัติตนปฏิบัติงานในหน้าที่ได้อย่างถูกต้องเหมาะสมกับภารกิจหน้าที่ของผู้บริหารและสอดคล้องกับความคาดหวังของครู

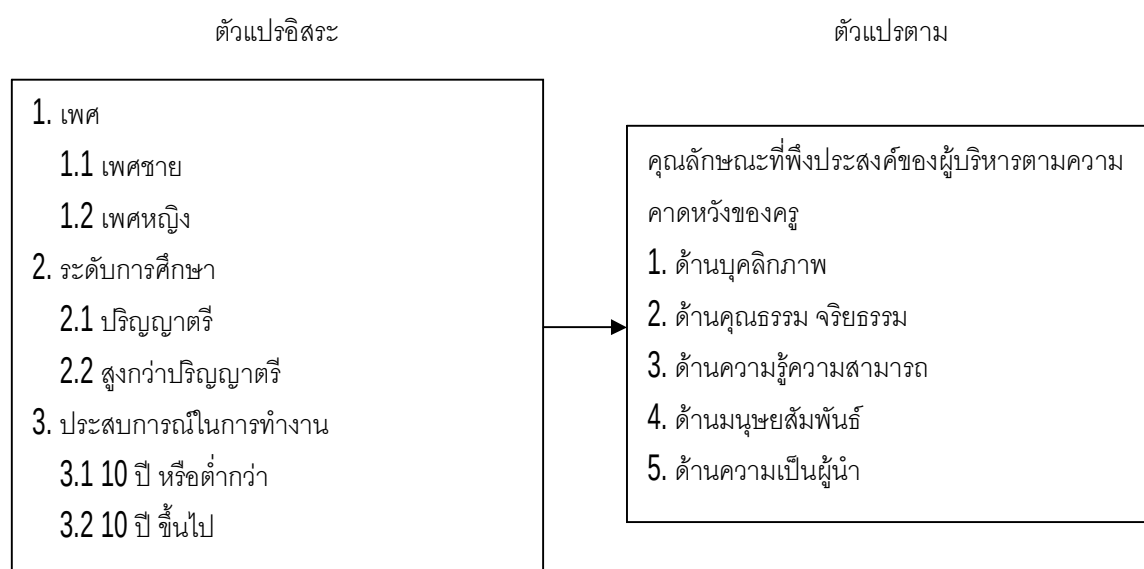
วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคาดหวังของครูอำเภอลองใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด
2. เพื่อเปรียบเทียบคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารตามความคาดหวังของครูอำเภอลองใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด จำแนกตามเพศ ระดับการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงาน

สมมติฐานในการวิจัย

1. คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารตามความคาดหวังของครูอำเภอลองใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด จำแนกตามเพศแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ .05
2. คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารตามความคาดหวังของครูอำเภอลองใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด จำแนกตามระดับการศึกษาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ .05
3. คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารตามความคาดหวังของครูอำเภอลองใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงานแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ .05

กรอบแนวคิด

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

ขอบเขตการศึกษา

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูอำเภอลองใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ปีการศึกษา 2560 จำนวน 152 คน

2. ครูอำนวยการสอนใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างตามตารางของ เครจซี และ มอร์แกน (Krejcie; & Morgan. 1970: 607-610) จำนวน 108 คน

3. ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

3.1 ตัวแปรอิสระ (Independent Variable) ได้แก่ เพศ ระดับการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงาน

3.2 ตัวแปรตาม (Dependent Variable) ได้แก่ คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคาดหวังของครู

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปของครูและแบบสอบถามเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคาดหวังของครูอำนวยการสอนใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด แบ่งออกเป็น 2 ตอน ได้แก่

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบคำถาม มีลักษณะเป็นคำถามแบบสำรวจรายการ (Check list) เกี่ยวกับเพศ ระดับการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงาน

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ซึ่งถามเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคาดหวังของครูอำนวยการสอนใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด โดยแบ่งคุณลักษณะออกเป็น 5 ด้าน ประกอบด้วย ด้านบุคลิกภาพ ด้านคุณธรรมจริยธรรม ด้านความรู้ ความสามารถ ด้านมนุษยสัมพันธ์ และด้านความเป็นผู้นำ จำนวน 50 ข้อ แบ่งเกณฑ์ออกเป็น 5 ระดับ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด โดยแบ่งเป็น 5 ด้าน ดังนี้

1. ด้านบุคลิกภาพ	มี 9 ข้อ
2. ด้านคุณธรรมจริยธรรม	มี 9 ข้อ
3. ด้านความรู้ความสามารถ	มี 13 ข้อ
4. ด้านมนุษยสัมพันธ์	มี 9 ข้อ
5. ด้านความเป็นผู้นำ	มี 10 ข้อ

ผลการวิจัย

ส่วนที่ 1 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 85 คน คิดเป็นร้อยละ 78.70 และเป็นเพศชาย 23 คน คิดเป็นร้อยละ 21.30 ระดับการศึกษาส่วนใหญ่เป็นระดับปริญญาตรี มีจำนวน 62 คน คิดเป็นร้อยละ 57.40 และสูงกว่าปริญญาตรี จำนวน 46 คน คิดเป็นร้อยละ 42.60 ส่วนประสบการณ์ทำงานส่วนใหญ่ มีประสบการณ์ 10 ปี ขึ้นไป จำนวน 108 คน คิดเป็นร้อยละ 58.30 และประสบการณ์ทำงาน 10 ปี และน้อยกว่า มีจำนวน 45 คน คิดเป็นร้อยละ 41.70

ส่วนที่ 2 คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคาดหวังของครูอำนวยการสอนใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด โดยรวม ($\bar{X} = 4.15$, S.D. = .03) และรายด้านอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านความเป็นผู้นำ ($\bar{X} = 4.28$, S.D. = .37) ด้านความรู้ความสามารถ ($\bar{X} =$

4.25, S.D. = .32) ด้านคุณธรรมจริยธรรม ($\bar{X} = 4.21$, S.D. = .36) ด้านบุคลิกภาพ ($\bar{X} = 4.05$, S.D. = .26) และด้านมนุษยสัมพันธ์ ($\bar{X} = 3.98$, S.D. = .30)

ส่วนที่ 3 เปรียบเทียบคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคาดหวังของครูอำนวยการใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด จำแนกตามเพศ ระดับการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงาน พบว่า

1. ครูที่มีเพศต่างกัน มีความคาดหวังต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

2. ครูที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคาดหวังต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

3. ครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกัน มีความคาดหวังต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา โดยรวมไม่แตกต่างกันแต่รายด้านพบว่าด้านความรู้ความสามารถแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ .05

ส่วนที่ 4 การทดสอบสมมติฐานตามวัตถุประสงค์การวิจัย

สถิติที่ใช้ทดสอบสมมติฐานเพื่อเปรียบเทียบคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคาดหวังของครูอำนวยการใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ตามตัวแปรเพศ ระดับการศึกษา และประสบการณ์ของผู้บริหารสถานศึกษา ด้วยค่าวิกฤต (t-test)

ตาราง 1 เปรียบเทียบคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคาดหวังของครูอำนวยการใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด จำแนกตามเพศ

ลำดับที่	สมมติฐาน	สถิติที่ใช้ทดสอบ	Sig.	ผลการทดสอบสมมติฐาน
1.	ด้านบุคลิกภาพ	t-test dependent	.45	ไม่แตกต่างกัน
2.	ด้านคุณธรรม จริยธรรม	t-test dependent	.67	ไม่แตกต่างกัน
3.	ด้านความรู้ ความสามารถ	t-test dependent	.77	ไม่แตกต่างกัน
4.	ด้านมนุษยสัมพันธ์	t-test dependent	.42	ไม่แตกต่างกัน
5.	ด้านความเป็นผู้นำ	t-test dependent	.95	ไม่แตกต่างกัน

ตาราง 2 เปรียบเทียบคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคาดหวังของครูอำเภอลองใหญ่
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด จำแนกตามระดับการศึกษา

ลำดับที่	สมมติฐาน	สถิติที่ใช้ทดสอบ	Sig.	ผลการทดสอบ สมมติฐาน
1.	ด้านบุคลิกภาพ	t-test dependent	.72	ไม่แตกต่างกัน
2.	ด้านคุณธรรม จริยธรรม	t-test dependent	.94	ไม่แตกต่างกัน
3.	ด้านความรู้ ความสามารถ	t-test dependent	.62	ไม่แตกต่างกัน
4.	ด้านมนุษยสัมพันธ์	t-test dependent	.33	ไม่แตกต่างกัน
5.	ด้านความเป็นผู้นำ	t-test dependent	.56	ไม่แตกต่างกัน

ตาราง 3 เปรียบเทียบคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคาดหวังของครูอำเภอลองใหญ่
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด จำแนกตามประสบการณ์ทำงาน

ลำดับที่	สมมติฐาน	สถิติที่ใช้ทดสอบ	Sig.	ผลการทดสอบ สมมติฐาน
1.	ด้านบุคลิกภาพ	t-test dependent	.44	ไม่แตกต่างกัน
2.	ด้านคุณธรรม จริยธรรม	t-test dependent	.13	ไม่แตกต่างกัน
3.	ด้านความรู้ ความสามารถ	t-test dependent	.02*	แตกต่างกัน
4.	ด้านมนุษยสัมพันธ์	t-test dependent	.19	ไม่แตกต่างกัน
5.	ด้านความเป็นผู้นำ	t-test dependent	.07	ไม่แตกต่างกัน

อภิปรายผล

การศึกษาวิจัยเรื่อง คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคาดหวังของครูอำเภอลองใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ผู้วิจัยขอค้นพบและประเด็นที่น่าสนใจ นำมาอภิปราย ดังนี้

1. จากผลการวิจัยคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคาดหวังของครูอำเภอลองใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด โดยรวม ($\bar{X} = 4.15$, S.D. = .03) และรายด้านอยู่ในระดับมาก เรียงตามลำดับได้ดังนี้ ด้านความเป็นผู้นำ ($\bar{X} = 4.28$, S.D. = .37) ด้านความรู้ความสามารถ ($\bar{X} = 4.25$, S.D. = .32) ด้านคุณธรรมจริยธรรม ($\bar{X} = 4.21$, S.D. = .36) ด้านบุคลิกภาพ ($\bar{X} = 4.05$, S.D. = .26) และด้านมนุษยสัมพันธ์ ($\bar{X} = 3.98$, S.D. = .30)

1.1 ด้านความเป็นผู้นำ พบว่า คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคาดหวังของครูอำเภอลองใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด โดยรวม ($\bar{X} = 4.28$, S.D. = .37) และรายด้านอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องจากภาวะผู้นำมีความจำเป็นสำหรับผู้บริหาร ซึ่งสามารถสร้าง

ความเคารพความศรัทธาจากผู้ได้บังคับบัญชา โดยลักษณะของผู้ นำ คือ รู้จักใช้อำนาจอย่างเหมาะสม มีความสามารถในการสร้างทีมงานได้ดี สามารถจูงใจให้ผู้ร่วมงานปฏิบัติงานจนสำเร็จ เป็นผู้ นำในการเปลี่ยนแปลงจนเป็นที่รักและนับถือของผู้ได้บังคับบัญชา สามารถควบคุมอารมณ์ของตน ส่งผลให้ผู้ได้บังคับบัญชาและผู้ร่วมงานเกิดความอบอุ่นใจ ดังนั้นผู้บริหารที่มีคุณลักษณะด้านความเป็นผู้นำจึงมีความสำคัญต่อการพัฒนาสถานศึกษาอย่างมีคุณภาพ สอดคล้องกับงานวิจัย ของ พัชราภรณ์ จิวชาน (2554) ได้ศึกษา การศึกษาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา ตามทัศนะของครูอำเภอบางละมุง กลุ่ม 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 3 พบว่า คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา ตามทัศนะของครูอำเภอบางละมุง กลุ่ม 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 3 ด้านความเป็นผู้นำ พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก เช่นเดียวกับและสอดคล้องกับสมพงษ์ นาคเจือ (2558) ได้ศึกษาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา ตามทัศนะของข้าราชการครูโรงเรียนเบญจมราชรังสฤษฎิ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 พบว่า คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของข้าราชการครูโรงเรียนเบญจมราชรังสฤษฎิ์ สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 ด้านความเป็นผู้นำ โดยรวมอยู่ในระดับมาก

1.2 ด้านความรู้ความสามารถ พบว่า คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคาดหวังของครูอำเภอลองใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด โดยรวม ($\bar{X} = 4.25$, S.D. = .32) และรายด้านอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการปฏิรูปการศึกษา รัฐบาลมีนโยบายส่งเสริมให้บุคลากรทางการศึกษา แสวงหาความรู้เพิ่มเติมด้วยวิธีการให้ศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น หรือจัดอบรมสัมมนาศึกษาดูงานเพื่อพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ความสามารถเพิ่มมากขึ้นโดยเฉพาะผู้บริหารสถานศึกษาต้องจบการศึกษาระดับปริญญาตรีและมีบางส่วนจบการศึกษาระดับปริญญาโท สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุดาวรรณ เต็มเปี่ยม (2553) ได้ศึกษาเปรียบเทียบคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียนตามทัศนะของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว เขต 2 พบว่า คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียนตามทัศนะของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว เขต 2 ด้านความรู้ความสามารถ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เช่นเดียวกับ เมธา ภูมิเขต (2554) ได้ศึกษาคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 พบว่า คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 ด้านความรู้ ความสามารถ โดยรวมอยู่ในระดับมาก

1.3 ด้านคุณธรรมจริยธรรม พบว่า คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคาดหวังของครูอำเภอลองใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด โดยรวม ($\bar{X} = 4.21$, S.D. = .36) และรายด้านอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการผู้บริหารสถานศึกษาควรมีคุณธรรมจริยธรรมในเรื่องต่อไปนี้ เป็นพื้นฐาน คือ 1) มีความเมตตากรุณาต่อเพื่อนร่วมงาน และผู้อื่น 2) มีความเสียสละเห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าส่วนตน 3) ไม่เอารัดเอาเปรียบเพื่อนร่วมงาน 4) มีความยุติธรรมมีเหตุผล วางตัวเป็นกลางอย่างสม่ำเสมอ 5) มีความรัก และห่วงใยเพื่อนร่วมงาน 6) ประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดี 7) ซื่อสัตย์ต่อตนเอง ต่อหน่วยงาน และต่อผู้อื่น 8) มองโลกในแง่ดี และ 9) ยึดระบบคุณธรรมในการบริหารงาน สอดคล้องกับ หยาดพิรุณ แจ่มศรีจันทร์ (2556) ได้ศึกษาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียนตามทัศนคติของข้าราชการครูในอำเภอบึงนาราง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียน โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านแล้วเรียงอันดับจากมากไปน้อย ได้แก่ ด้าน

คุณธรรม ด้านส่วนตัวและครอบครัว ด้านภาวะผู้นำ ด้านมนุษยสัมพันธ์ ด้านบุคลิกภาพ ด้านเทคนิคการประชุมและด้านความรู้ความสามารถ ผลการเปรียบเทียบ จำแนกตามเพศ วุฒิการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงาน โดยรวมและรายด้านทุกด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติและสอดคล้องการวิจัยของ สามารถ พงศ์ศิริ (2558) คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 5 ผลการวิจัยพบว่า คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากทุกด้าน เมื่อพิจารณารายด้าน และเรียงลำดับจากมากไปน้อยได้ ดังนี้ ด้านคุณสมบัติทั่วไป ด้านคุณธรรม จริยธรรมด้านมนุษยสัมพันธ์ ด้านบุคลิกภาพ และด้านความเป็นผู้นำ ตามลำดับ

1.4 ด้านบุคลิกภาพ พบว่า คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคาดหวังของครูอำเภอคลองใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด โดยรวม ($\bar{X} = 4.05$, S.D. = .26) และรายด้านอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากบุคลิกภาพเป็นเรื่องที่สำคัญ ในฐานะที่เป็นผู้บริหารสถานศึกษาการที่เป็นผู้มีบุคลิกภาพที่ดีก็จะสร้างความน่าเชื่อถือ ความศรัทธา ซึ่งจะนำไปสู่ความร่วมมือในการปฏิบัติงาน เนื่องจากผู้บริหารที่มีบุคลิกภาพที่ดีจะต้องแต่งกายสุภาพ กล้าคิด กล้าทำ กล้าตัดสินใจ สุขุมรอบคอบ มีความเชื่อมั่นในตนเอง โดยใช้ภาษาได้อย่างถูกกาลเทศะ มีสุขภาพใจและสุขภาพกายที่ดี จะทำให้ผู้ร่วมปฏิบัติงานทำงานด้วยความเชื่อถือ ศรัทธาและปฏิบัติงานด้วยความเต็มใจ อย่างเต็มความสามารถ สอดคล้องกับ สูดาวรรณ เต็มเปี่ยม (2553) ได้ศึกษาเปรียบเทียบคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียนตามทัศนะของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว เขต 2 พบว่า คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียนตามทัศนะของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว เขต 2 ด้านบุคลิกภาพโดยรวมอยู่ในระดับมาก เช่นเดียวกับ พัทธภรณ์ จิวชาน (2554) ได้ศึกษาการศึกษาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา ตามทัศนะของครูอำเภอบางละมุง กลุ่ม 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 3 พบว่า คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา ตามทัศนะของครูอำเภอบางละมุง กลุ่ม 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 3 ด้านบุคลิกภาพโดยรวมอยู่ในระดับมาก

1.5 ด้านมนุษยสัมพันธ์ พบว่า คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคาดหวังของครูอำเภอคลองใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด โดยรวม ($\bar{X} = 3.98$, S.D. = .30) และรายด้านอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากงานด้านมนุษยสัมพันธ์ เป็นงานที่ผู้บริหารจะต้องปฏิบัติอยู่แล้วโดยเฉพาะอย่างยิ่งกับเพื่อนร่วมงานและผู้ใต้บังคับบัญชา มีความเป็นกันเองและจริงใจต่อผู้ร่วมงาน ยิ้มแย้มแจ่มใสอยู่เสมอ อีกทั้ง ยังรู้จักรับฟังความคิดเห็นหรือปัญหาของผู้ร่วมงาน ใส่ใจในเรื่องของหน้าที่การงานของผู้ร่วมงานรู้จักผ่อนหนักผ่อนเบา พุดคุย พบปะกับผู้ร่วมงานเป็นประจำ ยกย่องให้เกียรติผู้ร่วมงานและมีอัธยาศัยดีเพื่อให้เกิดความสามัคคี สร้างขวัญกำลังใจให้ผู้ร่วมงานรักการทำงาน นำไปสู่ความสำเร็จในการบริหารงาน ดังที่การปฏิรูปการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 ซึ่งการบริหารจะมีประสิทธิภาพเพียงใดขึ้นอยู่กับผู้บริหารโรงเรียน เนื่องจากมีความใกล้ชิดกับคณะครู และชุมชนมากที่สุด ผู้บริหารโรงเรียนมีบทบาทสำคัญมากในการเปลี่ยนแปลงเพื่อพัฒนาสถานศึกษา เพื่อนำไปสู่ความสำเร็จจึงไม่ใช่เรื่องง่าย เพราะผู้บริหารต้องเผชิญกับการต่อต้านของบุคลากรทางการศึกษาไม่มากนักน้อยดั่งนั้น สิ่งสำคัญที่ผู้บริหารจะต้องระลึกไว้เสมอ คือ การใช้ความอดทนในการแก้ปัญหา และสร้างมนุษยสัมพันธ์ที่ดีให้เกิดในการทำงาน (ชัยเสฏฐ พรหมศรี. 2550: 41-48) สอดคล้องกับ สมพงษ์ นาคเจือ (2558) ได้ศึกษาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา ตามทัศนะของข้าราชการครูโรงเรียนเบญจมราช-

รังสฤษฎ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 พบว่า คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของข้าราชการครูโรงเรียนเบญจมราชรังสฤษฎ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 ด้านมนุษยสัมพันธ์ โดยรวมอยู่ในระดับมาก

2. ผลการเปรียบเทียบคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคาดหวังของครูอำเภอลองใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด จำแนกตามเพศ ระดับการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงาน

2.1 การเปรียบเทียบคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคาดหวังของครูอำเภอลองใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด จำแนกตามเพศ พบว่า ครูอำเภอลองใหญ่ที่มีเพศต่างกัน มีความคาดหวังต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานของการวิจัยในครั้งนี้ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอลองใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ปฏิบัติต่อครูเท่าเทียมกัน ไม่เลือกปฏิบัติต่อเพศหญิงหรือเพศชาย จึงส่งผลให้ความคาดหวังต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา ไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับ ฦกัทร ชินวงศ์ (2545) ที่ศึกษาเรื่องคุณลักษณะของผู้บริหารโรงเรียนที่เป็นจริงและพึงประสงค์ในทัศนะของครูอาจารย์ โรงเรียนประถมศึกษาที่มีเพศแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อคุณลักษณะของผู้บริหารโรงเรียนที่เป็นจริงและที่พึงประสงค์โดยรวมไม่แตกต่างกัน และ อำไพ อุณศิริ (2557) ซึ่งได้ศึกษาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครูจังหวัดนครปฐม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 โดยเมื่อเปรียบเทียบคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครูจังหวัดนครปฐม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 จำแนกตามเพศ แล้วพบว่า แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติเช่นกัน

2.2 การเปรียบเทียบคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคาดหวังของครูอำเภอลองใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด จำแนกตามระดับการศึกษา พบว่า ครูอำเภอลองใหญ่ที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคาดหวังต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานของการวิจัยในครั้งนี้ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอลองใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ให้ความสำคัญ เอาใจใส่ สนับสนุนให้ครูอำเภอลองใหญ่ ที่มีระดับการศึกษาปริญญาตรีและครูที่มีระดับการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรีได้เข้ารับการพัฒนาและอบรมจากหน่วยงานต่างๆ อย่างต่อเนื่อง สอดคล้องกับงานวิจัยของ คนกร ดันวิบูลย์ศักดิ์ (2550) ได้วิจัยลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาเขตตรวจราชการที่ 3 การศึกษาวิจัยครั้งนี้ มีความมุ่งหมายเพื่อศึกษาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาเขตตรวจราชการที่ 3 ผลการวิจัยปรากฏ คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาเขตตรวจราชการที่ 3 ตามความคิดของผู้บริหารที่มีวุฒิการศึกษาปริญญาตรี โดยรวมไม่แตกต่างกัน ยกเว้นด้านความรับผิดชอบแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และสุदारณ เต็มเปี่ยม (2553) ได้ศึกษาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียนตามทัศนะของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว เขต 2 ผลการวิจัย พบว่า คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียน จำแนกตามวุฒิการศึกษา พบว่า โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

2.3 การเปรียบเทียบคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคาดหวังของครูอำเภอลองใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน พบว่า ครูอำเภอลองใหญ่ที่มีประสบการณ์ต่างกัน มีความคาดหวังต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา

โดยรวมไม่แตกต่างกัน แต่รายด้าน พบว่า ด้านความรู้ความสามารถแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ .05 ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานของการวิจัยในครั้งนี้ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากผู้บริหารโรงเรียน มีการอบรม สัมมนาเพื่อพัฒนาทักษะในการบริหารงานมีความสามารถในการตัดสินใจ มีความรู้ความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ของผู้บริหาร รวมทั้งการมีภาวะผู้นำ มีวิธีสร้างแรงจูงใจที่หลากหลาย เป็นผู้ที่มิมีมนุษยสัมพันธ์ดีต่อเพื่อนร่วมงาน เพื่อให้การบริหารงานเกิดความสำเร็จตามเป้าหมาย จึงทำให้ให้ครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานแตกต่างกัน มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุริยันต์ จันโสด (2557) ซึ่งได้ศึกษาสภาพความคาดหวังต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในเขตอำเภอเมือง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสงคราม พบว่า ผลการเปรียบเทียบคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในเขตอำเภอเมือง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสงคราม จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ เช่นเดียวกับสอดคล้องกับ สมพงษ์ นาคเจือ (2558) ได้ศึกษาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของข้าราชการครูโรงเรียนเบญจมราชรังสฤษฎิ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 ผลการเปรียบเทียบคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน พบว่า โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ เช่นกัน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเพื่อการนำผลวิจัยไปใช้

จากผลการวิจัย พบว่า คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคาดหวังของครูอำเภอคลองใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด โดยรวมอยู่ในระดับมาก และด้านที่ควรพัฒนา ได้แก่

1. ด้านบุคลิกภาพ ผู้บริหารมีสุขภาพจิตดี ผู้บริหารมีร่างกายแข็งแรงและมีสุขภาพที่ดีและผู้บริหารมีความเชื่อมั่นในตนเอง
2. ด้านคุณธรรมจริยธรรม ผู้บริหารมองโลกในแง่ดี ผู้บริหารละเว้นอบายมุขทั้งปวง และผู้บริหารรู้จักประหยัดและอดออม
3. ด้านความรู้ ความสามารถ ผู้บริหารสามารถกระตุ้นให้ผู้ร่วมงานเกิดความมั่นใจในการทำงาน ผู้บริหารสามารถสร้างบรรยากาศที่ดีในการทำงานได้ และผู้บริหารมีความเป็นประชาธิปไตยในการรับฟังความคิดเห็นของผู้ร่วมงาน
4. ด้านมนุษยสัมพันธ์ ผู้บริหารพูดคุยพบปะกับผู้ร่วมงานเป็นประจำ ผู้บริหารมีความเป็นกันเองกับผู้ร่วมงานและผู้บริหารมีอัธยาศัยดีพูดจาสุภาพกับทุกคน
5. ด้านความเป็นผู้นำ ผู้บริหารสามารถควบคุมอารมณ์ของตนเองได้ ผู้บริหารมีความสามารถในการจูงใจผู้ร่วมงานและผู้บริหารมีความสามารถในการควบคุม และแก้ไขที่เหมาะสมกับสถานการณ์

ข้อเสนอแนะในการทำงานวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียน
2. ควรศึกษาเปรียบเทียบคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารในสภาพที่เป็นจริงและสภาพที่คาดหวังของครู ผู้ปกครอง หรือนักเรียน

เอกสารอ้างอิง

กระทรวงศึกษาธิการ. (2553). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ.

2553 พร้อมกฎหมายที่เกี่ยวข้องและพระราชบัญญัติการศึกษามาฉบับ พ.ศ. 2553. กรุงเทพฯ:

องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.

พัชรภรณ์ จิวชวน. (2554). การศึกษาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครูอำเภอ

บางละมุง กลุ่ม 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ชลบุรี เขต 3. ปรินิพนธ์ปริญา

การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. ชลบุรี: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา.

สมพงษ์ นาคเจือ. (2558). คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของข้าราชการครู

โรงเรียนเบญจมราชรังสฤษฎิ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6. ปรินิพนธ์

ปริญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. ชลบุรี: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา.

สุจิตตรา กัตัญญี. (2556). คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอสอยดาว สังกัดสำนักงาน

เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 ตามทัศนะของครูผู้สอนและคณะกรรมการ

สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ

สุดาวรรณ เต็มเปี่ยม. (2553). คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียนตามทัศนะของครู สังกัดสำนักงาน

เขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว เขต 2. ปรินิพนธ์ปริญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหาร

การศึกษา. ชลบุรี: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา.

Cronbach, L. J. (1990). Essentials of Psychological Testing. 5th ed., New York: Harper Collins.

Krejcie, R. V.; & Morgan, D. W. (1970, March). Determining Sample Size for Research Activities. Educational and Psychological Measurement. 30(3): 607-610.

NBUE021: ความพึงพอใจของครูที่มีต่อระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนในศูนย์เครือข่ายเขากระปุก อำเภอท่ายาง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 2

SATISFACTION OF TEACHERS TOWARDS STUDENT CARE SYSTEM IN KHAOKRAPUK SCHOOL CLUSTER, THAYANG DISTRICT UNDER THE PHETCHABURI PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE 2

สุกัญญา ดีประเสริฐ¹ ดร. สิริกาญจน์ ธนวุฒิพรพินิต²

¹ นักศึกษา สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ

² อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ

บทคัดย่อ

งานวิจัยเรื่อง ความพึงพอใจของครูที่มีต่อระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนในศูนย์เครือข่ายเขากระปุก อำเภอท่ายาง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 2 มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบความพึงพอใจของครูที่มีต่อระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนในศูนย์เครือข่ายเขากระปุก อำเภอท่ายาง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 2 จำแนกตามระดับการศึกษา และประสบการณ์การทำงาน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 2 ปีการศึกษา 2560 จำนวน 59 คน ใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .94 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบที (t-test แบบ Independent)

ผลการวิจัยพบว่าครูมีความพึงพอใจต่อระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนในศูนย์เครือข่ายเขากระปุก อำเภอท่ายาง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 2 อยู่ในระดับมาก ทั้ง 5 ด้าน เรียงลำดับจากมากไปหาน้อยคือ การคัดกรองนักเรียน การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล การส่งเสริมพัฒนานักเรียน การป้องกันและแก้ไขปัญหา และการส่งต่อ ตามลำดับ

ผลการเปรียบเทียบความพึงพอใจของครูที่มีต่อระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนในศูนย์เครือข่ายเขากระปุก อำเภอท่ายาง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 2 จำแนกตามระดับการศึกษาโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนครูที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกันโดยรวมไม่แตกต่างกัน

คำสำคัญ: ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

Abstract

This research aimed to study and compare teachers satisfaction towards student care system in Khaokrapuk school cluster, Thayang district under the Phetchaburi Primary Educational Service Area Office 2, classified by their educational level and work experience. The samples consisted 59 teachers by

simple random sampling. This research instrument was a questionnaire, with a reliability of .94. The data were analyzed by percentage, mean, Standard Deviation, and t-test (Independent).

The respondents were satisfied with the student care system of schools in Khaokrapuk school cluster, Thayang district under the Phetchaburi Primary Educational Service Area Office 2 at a “high” level in every aspect as follows the student selection: knowing individual students; promoting development; to help prevent and resolve; and student referral, respectively.

Educational level had influence on their satisfaction at .05 level of significance, but work experience had not.

Keywords: student care system

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเป็นระบบหนึ่ง ซึ่งเป็นนโยบายการพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้ใช้เป็นมาตรการในการสนับสนุนส่งเสริมศักยภาพผู้เรียนให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์เพื่อสร้างความเข้มแข็งให้โรงเรียนมีมาตรฐาน โดยการจัดระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน คือ การจัดกิจกรรมความปลอดภัย แก้ไขปัญหาต่าง ๆ ของนักเรียน เช่น ปัญหายาเสพติด ปัญหาพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ ปัญหาทางเพศ โดยการประสานความร่วมมือกับผู้ปกครอง ชุมชน และองค์กรส่วนท้องถิ่น ซึ่งการเสริมสร้างทักษะการดำรงชีวิต โรงเรียนมีกระบวนการจัดการศึกษา การเรียนรู้และพัฒนา รวมทั้งงบประมาณและทรัพยากร เพื่อให้ได้ผลผลิตคือ นักเรียน ที่มีทักษะในการดำรงชีวิต ในด้านการจัดการดูแลช่วยเหลือตนเอง การเรียนรู้ สังคม การจัดสร้างงาน สนับสนุนอาชีพ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. 2550: 4)

ดังนั้น ในปี พ.ศ. 2551 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้กำหนดนโยบายให้สถานศึกษาทุกแห่งในสังกัด ดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนนั้นได้อย่างมีประสิทธิภาพเพื่อให้ นักเรียนทุกคนได้รับการดูแลช่วยเหลือจากครูประจำชั้น และครูที่ปรึกษาอย่างทั่วถึง โดยมีผู้บริหาร ครูทุกคน ผู้ปกครองชุมชน ตลอดจนบุคลากรที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายของโรงเรียนนั้น ๆ ที่มีส่วนร่วมการวางแผนดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ให้สอดคล้องกับสภาพปัญหา และความต้องการของสถานศึกษาและนักเรียนในการปฏิรูปการศึกษา ซึ่งเป็นการพัฒนาผู้เรียนให้เป็นบุคคลที่มีความรู้ความสามารถ ที่คุณลักษณะอันพึงประสงค์ และได้มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานอาชีพ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. 2550: 5)

สภาพปัจจุบันโรงเรียนในศูนย์เครือข่ายเขากระปุก อำเภอท่ายาง จังหวัดเพชรบุรี เป็นโรงเรียนระดับประถมศึกษา มีทั้งหมด 6 โรงเรียน ได้ดำเนินงานตามกรอบของระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน เพื่อเป็นการสนองนโยบาย ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวง ศึกษาธิการ เป็นการช่วยเหลือเกี่ยวกับพฤติกรรมของนักเรียนในด้านต่าง ๆ โดยมุ่งหวังให้นักเรียนมีพฤติกรรมดีขึ้นในเรื่องระเบียบ วินัย การประหยัด ความเป็นไทย ความมีคุณธรรม จริยธรรมและสามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข จากการศึกษาเอกสารข้อมูลสารสนเทศของโรงเรียนในศูนย์เครือข่ายเขากระปุก พบว่า นักเรียนร้อยละ 60 มีประพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม เช่น การมาเรียนสาย หนีเรียน ขาดเรียน แต่งกายไม่ถูกระเบียบ นอกจากนี้โรงเรียนดำเนินการจัดระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนไม่ต่อเนื่อง และไม่ถูกต้องตามขั้นตอนการดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสำนักงาน

คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (ศูนย์เครือข่ายเขากระปุก. 2559: 4) ทั้งนี้เนื่องจากครู ชุมชน ผู้ปกครอง ตลอดจนบุคลากรที่เกี่ยวข้องหลายฝ่าย ยังไม่เข้าใจขั้นตอนของระบบการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ซึ่งมีองค์ประกอบที่สำคัญในการดำเนินงานอยู่ 5 ขั้นตอน ดังนี้ 1) การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล 2) การคัดกรองนักเรียน 3) การส่งเสริมนักเรียน 4) การป้องกันและแก้ไขปัญหา และ 5) การส่งต่อ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. 2550: 5) จากสภาพปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาความพึงพอใจของครูที่มีต่อระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนในศูนย์เครือข่ายเขากระปุก โดยมุ่งหวังที่จะพัฒนาระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ให้มีกระบวนการทำงานเป็นระบบที่มีความชัดเจน อันจะส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียน ให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ คนดี มีความรู้ และสามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุขต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับความพึงพอใจของครูที่มีต่อระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนในศูนย์เครือข่ายเขากระปุก อำเภอท่ายาง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 2
2. เพื่อเปรียบเทียบระดับความพึงพอใจของครูที่มีต่อระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนในศูนย์เครือข่ายเขากระปุก อำเภอท่ายาง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรีเขต 2 โดยจำแนกตามระดับการศึกษา และประสบการณ์การทำงาน

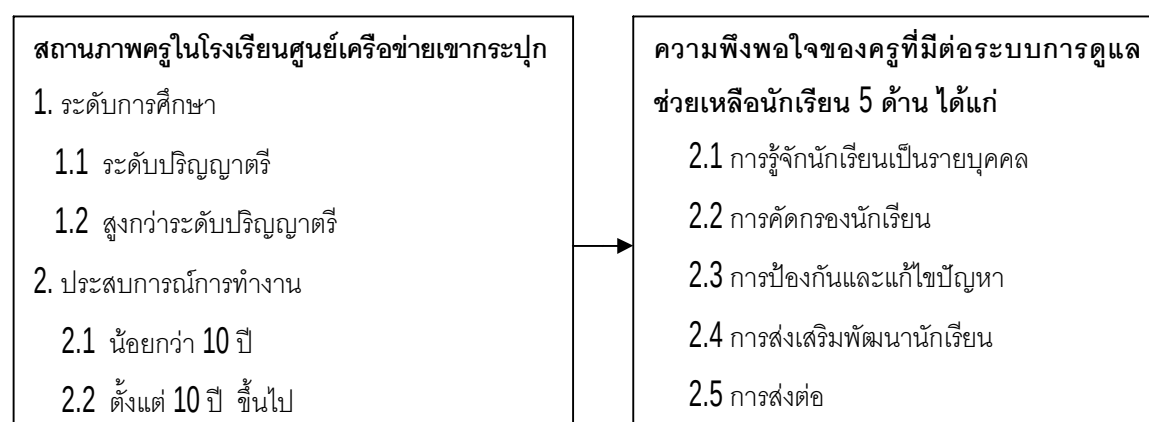
สมมติฐานในการวิจัย

1. ครูที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความพึงพอใจต่อระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
2. ครูที่มีประสบการณ์ทำงานต่างกัน มีความพึงพอใจต่อระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

กรอบแนวคิด

ตัวแปรอิสระ

ตัวแปรตาม

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

ขอบเขตการศึกษา

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูในโรงเรียนศูนย์เครือข่ายเขากระปุก อำเภอท่ายาง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรีเขต 2 จำนวน 6 โรงเรียน คือ โรงเรียนบ้านเขาอ่างแก้ว โรงเรียนบ้านโป่งเกตุ โรงเรียนบ้านหนองโรง โรงเรียนบ้านเขากระปุก โรงเรียนบ้านหนองคอไก่ และโรงเรียนบ้านหนองตาฉาว (จตุรราษฎร์บำรุง) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 2 รวมจำนวน 70 คน

2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ ได้แก่ ครูในโรงเรียนศูนย์เครือข่ายเขากระปุก อำเภอท่ายาง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 2 จำนวน 59 คน ขนาดของกลุ่มตัวอย่างได้จากการใช้ตารางของเครจซีและมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970: 608) ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 59 คน แล้วทำการสุ่มตัวอย่างอย่างง่าย

3. ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

ตัวแปรอิสระ (Independent Variable) ได้แก่ ระดับการศึกษา และประสบการณ์การทำงาน

ตัวแปรตาม (Dependent Variable) ได้แก่ ความพึงพอใจของครูที่มีต่อระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนใน 5 ด้าน คือ การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล การคัดกรองนักเรียน การป้องกันและแก้ไขปัญหา การส่งเสริมพัฒนานักเรียน และการส่งต่อ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) แบบมาตราส่วน ประมาณค่า 5 ระดับ การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการแจกแบบสอบถามกับกลุ่มตัวอย่าง และเก็บแบบสอบถามด้วยตนเอง จากนั้นตรวจสอบความถูกต้องของแบบสอบถาม โดยแบบสอบถามที่สมบูรณ์จำนวน 59 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 เพื่อดำเนินการจัดทำข้อมูลตามขั้นตอนการวิจัยต่อไป

ผลการศึกษา

ส่วนที่ 1 ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีการศึกษาระดับปริญญาตรี และมีประสบการณ์การทำงานน้อยกว่า 10 ปี

ส่วนที่ 2 ความพึงพอใจของครูที่มีต่อระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนในศูนย์เครือข่ายเขากระปุก อำเภอท่ายาง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 2 โดยรวมและรายด้านทุกด้านอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับจากมากไปหาน้อยคือ การคัดกรองนักเรียน การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล การส่งเสริมพัฒนานักเรียน การป้องกันและแก้ไขปัญหา และการส่งต่อ ตามลำดับ

ส่วนที่ 3 การทดสอบสมมติฐานตามวัตถุประสงค์การวิจัย

สมมติฐานข้อที่ 1 ครูที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความพึงพอใจต่อระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ผลการวิจัยดังตาราง 1

ตาราง 1 การเปรียบเทียบความพึงพอใจของครูที่มีต่อระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนในศูนย์เครือข่าย
เขากระปุก อำเภอท่ายาง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 2 จำแนกตามระดับ
การศึกษา

ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน	ปริญญาตรี		สูงกว่า ปริญญาตรี		t	P
	$\bar{x}$	S.D.	$\bar{x}$	S.D.		
1. การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล	4.19	.54	4.51	.38	-2.522*	.016
2. การคัดกรองนักเรียน	4.23	.54	4.39	.39	-1.284	.207
3. การป้องกันและแก้ไขปัญหา	4.16	.47	4.53	.26	-2.977*	.004
4. การส่งเสริมพัฒนานักเรียน	4.22	.53	4.41	.31	-1.340	.186
5. การส่งต่อ	4.11	.53	4.27	.71	-.796	.434
รวม	4.19	.44	4.42	.22	-2.069*	.043

$p \leq .05$

จากตาราง 1 พบว่า ครูที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีความพึงพอใจต่อระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของ
โรงเรียนในศูนย์เครือข่ายเขากระปุก อำเภอท่ายาง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 2
โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

สมมติฐานข้อที่ 2 ครูที่มีประสบการณ์ทำงานต่างกัน มีความพึงพอใจต่อระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน
แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ผลการวิจัยดังตาราง 2

ตาราง 2 การเปรียบเทียบความพึงพอใจของครูที่มีต่อระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนในศูนย์เครือข่าย
เขากระปุก อำเภอท่ายาง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 2 จำแนกตาม
ประสบการณ์ทำงาน

ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน	ต่ำกว่า 10 ปี		ตั้งแต่ 10 ปี ขึ้นไป		t	p
	$\bar{x}$	S.D.	$\bar{x}$	S.D.		
1. การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล	4.15	.54	4.53	.38	-3.159*	.003
2. การคัดกรองนักเรียน	4.24	.54	4.35	.43	-.861	.394
3. การป้องกันและแก้ไขปัญหา	4.22	.47	4.34	.41	-1.071	.290
4. การส่งเสริมพัฒนานักเรียน	4.25	.48	4.33	.50	-.617	.541
5. การส่งต่อ	4.09	.51	4.28	.69	-1.062	.297
รวม	4.19	.42	4.37	.35	-1.723	.092

$p \leq .05$

จากตาราง 2 พบว่า ครูที่มีประสบการณ์ทำงานต่างกันมีความพึงพอใจต่อระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนในศูนย์เครือข่ายเขากระปุก อำเภอท่ายาง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 2 โดยรวมไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ แต่พบความแตกต่างในด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05

อภิปรายผล

การศึกษาวิจัยเรื่อง ความพึงพอใจของครูที่มีต่อระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนในศูนย์เครือข่าย เขากระปุก อำเภอท่ายาง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 2 ผู้วิจัยมีข้อค้นพบและประเด็นที่น่าสนใจ นำมาอภิปราย ดังนี้

1. ความพึงพอใจของครูที่มีต่อระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนในศูนย์เครือข่ายเขากระปุก อำเภอท่ายาง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 2 โดยรวมและรายด้านทุกด้านอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เป็นเพราะ การพัฒนาคุณภาพนักเรียนให้เป็นบุคคลที่มีคุณภาพทั้งด้านร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความสามารถ มีคุณธรรม จริยธรรม และวิถีชีวิตที่เป็นสุขตามที่สังคมมุ่งหวังนั้น มีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องปฏิบัติการเชิงรุกในการป้องกัน แก้ไข ส่งเสริมและพัฒนานักเรียนให้ได้รับพัฒนาอย่างเต็มศักยภาพ ทั้งนี้การดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนถือเป็นนโยบายสำคัญของรัฐบาล และเป็นเจตนารมณ์อันแท้จริงของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และฉบับที่ 2553 ที่กำหนดให้การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ และหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.2551 ได้กำหนดเป้าหมายสำคัญที่จะให้นักเรียนเป็นคนดี มีปัญญา มีความเป็นไทยและอยู่ร่วมในสังคมอย่างมีความสุข (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551: 5) นอกจากนี้สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้กำหนดเป็นนโยบายสำคัญให้สถานศึกษาทุกแห่งในสังกัด มีหน้าที่ในการพัฒนาระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนและส่งเสริมสนับสนุนให้สถานศึกษา ครู - อาจารย์และผู้ที่เกี่ยวข้องเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยกำหนดเป็นมาตรการในการสนับสนุน ส่งเสริมศักยภาพนักเรียน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2559: 2) สอดคล้องกับงานวิจัยของ วีรพงษ์ เจริญไชย (2554: 106), ประพนธ์ แก้วสวัสดิ์ (2552: 72), ชรินทร์ คำหล้า (2553: 86) และเสริมฤทธิ์ หวายฤทธิ์ (2552: 65) พบว่า การดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก

2. การเปรียบเทียบความพึงพอใจของครูที่มีต่อระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนในศูนย์เครือข่ายเขากระปุก อำเภอท่ายาง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 2 สามารถแยกอภิปรายผลการวิจัยได้ดังนี้

2.1 ครูที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีความพึงพอใจต่อระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนในศูนย์เครือข่ายเขากระปุก อำเภอท่ายาง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 2 โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้ง ทั้งนี้อาจจะเป็นเพราะไม่มีครูที่สำเร็จการศึกษาในสาขาวิชาการแนะแนว หรืออาจจะเป็นเพราะไม่มีครูคนใดที่อาสาจะทำหน้าที่ครูแนะแนว เนื่องจากครูที่จะมาทำหน้าที่แนะแนวยังต้องมีพื้นฐานความรู้ด้านจิตวิทยา โดยเฉพาะจิตวิทยาพัฒนาการวัยรุ่นซึ่งเป็นวัยที่กำลังมีการเปลี่ยนแปลงและปรับตัวในด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม โดยเฉพาะปัญหาทางเพศ นอกจากนี้ครูแนะแนวยังต้องคอยแบกรับปัญหาต่าง ๆ ของนักเรียน แต่ถึงอย่างไรก็ตามสถานศึกษาก็กำหนดให้ครูมีหน้าที่ในการดูแล

เอาใจใส่ ป้องกัน ช่วยเหลือ และแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นกับนักเรียน เพื่อให้นักเรียนได้รับการเสริมสร้างและพัฒนาตามศักยภาพ สามารถดำรงชีวิตอย่างมีความสุขในสังคมต่อไป ด้วยเหตุนี้ทำให้ครูที่ระดับการศึกษาต่างกันอาจมองว่าตนเองไม่ได้จบการศึกษาด้านการแนะแนว จึงไม่สามารถทำหน้าที่นี้ได้ไม่ดีเท่าที่ควร สถานศึกษาต้องมีการประชุมชี้แจงสร้างความตระหนักในเรื่องนี้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของบรรทม รวมจิตร (2553: 85) ที่ศึกษาเรื่องการศึกษาศาภาพการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนเวียงแก่นวิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเชียงราย เขต 4 พบว่า ควรมีการประชุมชี้แจงและสร้างความตระหนักให้กับผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายคือ ครู ผู้ปกครอง นักเรียนและคณะกรรมการประสานงานได้ทราบความเคลื่อนไหวของระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างสม่ำเสมอ

2.2 ครูที่มีประสบการณ์ทำงานต่างกันมีความพึงพอใจต่อระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนในศูนย์เครือข่ายเขากระปุก อำเภอท่ายาง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 2 โดยรวมไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจจะเป็นเพราะ ไม่ว่าจะเป็นครูที่มีประสบการณ์น้อยกว่า 10 ปี หรือ 10 ปี ขึ้นไป ต่างต้องยึดนโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานมาเป็นแนวทางในการดำเนินงานช่วยเหลือนักเรียน โดยผู้บริหารสถานศึกษาจะเป็นผู้บริหารจัดการให้มีระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษาให้ชัดเจนและมีประสิทธิภาพ ประสานงานระหว่างสถานศึกษากับหน่วยงานและบุคลากรภายนอก เช่น ผู้ปกครอง เครือข่ายผู้ปกครอง ตลอดจนองค์กรต่าง ๆ เช่น สาธารณสุขอำเภอ โรงพยาบาล สถานีตำรวจ ดูแลกำกับ นิเทศ ติดตามประเมินผล สนับสนุนและให้ขวัญกำลังใจในการดำเนินงาน ส่วนครูประจำชั้นจะมีบทบาทหน้าที่ในการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล การคัดกรองนักเรียน จำแนกกลุ่มนักเรียน จัดกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อส่งเสริมและพัฒนา จัดกิจกรรมป้องกัน แก้ไขและช่วยเหลือนักเรียน ตลอดจนดำเนินการเพื่อการส่งต่อนักเรียน โดยที่ครูประจำวิชา/ครูทั่วไป ทุกคนจะเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญในการพัฒนาผู้เรียนให้สามารถบรรลุตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร มีหน้าที่ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ดูแลช่วยเหลือนักเรียนและการให้คำปรึกษาเบื้องต้นแก่นักเรียน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. 2559ก : 14 - 17) ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ประนอม แก้วสวัสดิ์ (2552: 72) ได้ศึกษาเรื่องสภาพและปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 18 พบว่า ผู้บริหารและครูที่ปรึกษาที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนไม่แตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปใช้

1.1 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 2 ควรจัดทำหลักสูตรการพัฒนาระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียน โดยจัดอบรมให้แก่ผู้บริหารโรงเรียน ครูที่ปรึกษา และผู้ปกครอง เพื่อร่วมกันพัฒนาระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนให้มีความเข้มแข็งต่อไป

1.2 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 2 และสถานศึกษาควรส่งเสริมพัฒนาบุคลากรหลักในสถานศึกษา และจัดอบรมหลักสูตรครูแนะแนว การให้คำปรึกษา การส่งครูและบุคลากรทางการศึกษาไปศึกษาดูงานในโรงเรียนต้นแบบ

1.3 ควรให้คณะกรรมการการศึกษาระดับพื้นที่และหน่วยงานในชุมชน มีส่วนร่วมในการบริหาร โดยให้สถานศึกษารายงานผลการปฏิบัติงานการดูแลช่วยเหลือนักเรียนให้คณะกรรมการสถานศึกษาพิจารณาในการประชุม และเห็นชอบการดำเนินงานด้วย

2. ข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปใช้

2.1 ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนในศูนย์เครือข่ายเขากระปุก อำเภอท่ายาง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 2

2.2 ควรศึกษาความพึงพอใจของครูที่มีต่อระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนในศูนย์เครือข่ายเขากระปุก อำเภอท่ายาง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 2 ในรูปแบบอื่น ๆ เพื่อหาวิธีทางปรับปรุงระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

เอกสารอ้างอิง

กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). **หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน ปีพุทธศักราช 2551**. กรุงเทพฯ:

โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์ (ร.ส.พ.).

ชรินทร์ คำหล้า. (2553). **การพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยใช้เทคนิคการเทียบระดับ**

(Benchmarking) : กรณีศึกษาโรงเรียนบ้านเวียงหมอก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเชียงรายเขต 4.

วิทยานิพนธ์ ค.ม. (การบริหารการศึกษา). เชียงราย: บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย.

บรรทม รวมจิตร (2553). **การศึกษาสภาพการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนเวียงแก่น-**

วิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเชียงราย เขต 4. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (การบริหารการศึกษา).

เชียงราย: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย.

ประนอม แก้วสวัสดิ. (2552). **สภาพและปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียน สังกัด**

สำนักงานเขตพื้นที่ศึกษามัธยมศึกษาเขต 18. วิทยานิพนธ์ ค.ม.(การบริหารการศึกษา). จันทบุรี:

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.

วีรพงษ์ เจริญไชย. (2554). **สภาพและปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียน สังกัด**

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสกลนคร เขต 2. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (การบริหารการศึกษา). สกลนคร:

บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.

ศูนย์เครือข่ายเขากระปุก. (2559). **ข้อมูลสารสนเทศ. เพชรบุรี: ศูนย์เครือข่ายเขากระปุก.**

_____. (2550). **การศึกษาสภาพการจัดระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน.**

กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2550). **การประชุมปฏิบัติการพัฒนาพัฒนาวิทยากรแกนนำนัก**

จัดการความรู้ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แกรมมอนด์เดอวิลล์.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2559ก). **การพัฒนาระบบการดูแลช่วยเหลือ นักเรียน.**

กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.

_____. (2559ข). **มาตรฐานการแนะแนว**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.

เสริมฤทธิ์ หวายุฤทธิ์. (2552). **สภาพการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษา สังกัด**

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (การบริหารการศึกษา). นุรีรัมย์: บัณฑิต

วิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.

Krejcie, R. V. ;& Morgan, D. W. (1970). “Determining Sampling Size for Research Activities,” Educational and Psychological Measurement. 30(3): 607 – 610.

NBUE022: ความคิดเห็นของครูที่มีต่อสมรรถนะการบริหารวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา
ในอำเภอเกาะช้าง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด
OPINION OF TEACHER TOWARD COMPETENCY IN KOH CHANG SCHOOL UNDER OF
TRAT PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE

อัมพร โคตรพรม¹ ดร.ปราศรัย ประวิติรุ่งเรือง²

¹ นักศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ

² อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ

บทคัดย่อ

งานวิจัยเรื่องนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความคิดเห็นของครูที่มีต่อสมรรถนะการบริหารวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา และเพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีต่อสมรรถนะการบริหารวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอเกาะช้าง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด จำแนกตามเพศและประสบการณ์การสอน กลุ่มตัวอย่างเป็นครูผู้สอนในอำเภอเกาะช้าง จังหวัดตราด จำนวน 59 คน โดยใช้แบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ตามแบบของลิเคิร์ต (Likert) คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด จำนวน 40 ข้อ แบ่งออกเป็น 4 ด้าน ได้แก่ ด้านบริหารจัดการการเรียนรู้ ด้านพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ด้านนิเทศการจัดการเรียนรู้ในสถานศึกษา และด้านส่งเสริมให้มีการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนรู้ซึ่งสถิติที่ใช้คือ ค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่า t-test แบบ Independent และค่าวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way Analysis of Variance)

ผลการวิจัย พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีประสบการณ์การทำงาน 0-10 ปี มากที่สุดรองลงมา ได้แก่ 11-20 ปี ครูมีความคิดเห็นต่อสมรรถนะการบริหารวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอเกาะช้าง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด โดยภาพรวมและรายด้านทุกด้านอยู่ในระดับมาก

คำสำคัญ: สมรรถนะการบริหารวิชาการ, ผู้บริหารสถานศึกษา, ครูผู้สอน, ประสบการณ์สอน

Abstract

This research objectives of this research were to study teachers' opinions on the academic management competencies of the administrators. And to Opinion of teacher toward competency in Koh Chang school .under of trat primary educational service area Classified by gender and experience. The sample consisted of 59 instructors in Koh Chang district, Trat. The answer is a five-level rating scale (Likert), high, medium, low, lowest. The questionnaire was divided into 40 subdisciplinary areas, divided into 4 areas: first learning management second aspect of curriculum development third Supervision of learning management in educational institutions and the 4th aspect of promoting research to improve the quality of learning management. Mean, standard deviation (S.D.), percentage, t-test (Independent), and one-way analysis of variance (One – way analysis of variance).

The research results of the majority of respondents were female. The teachers' level of opinion about the academic administration performance of school administrators in Koh Chang district was highest in the range of 11-20 years. Under of trat primary educational service area the overall and individual aspects are at a high level.

Keywords: Opinion toward competency, School Administrators, Teachers, Teaching Experience

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การเปลี่ยนแปลงในโลกสมัยใหม่เป็นไปอย่างรวดเร็ว กว้างขวาง และรุนแรงกว่าที่เคยเกิดขึ้นในอดีตมากมาย การเปลี่ยนแปลงนี้เป็นไปทุกด้าน ไม่ว่าจะเป็นด้านสังคม เศรษฐกิจ การเมืองหรือเทคโนโลยี ซึ่งหมายความว่าพัฒนาการทางวิทยาการ และเนื้อหาสาระความรู้ที่จำเป็นได้เกิดขึ้นอย่างรวดเร็วและต่อเนื่องจากอีกมุมหนึ่งไปสู่อีกมุมหนึ่ง การปรับเปลี่ยนปัจจัยองค์ประกอบของการจัดการศึกษา เพื่อตอบสนองกับการเปลี่ยนแปลงภายนอกข้างต้น ไม่สอดคล้องกับประเทศของเรา โดยเฉพาะการดำเนินการในรูปองค์การขนาดใหญ่ มีกฎระเบียบมากมาย คนทำงานในระบบคุ้นเคยกับระบบเก่า และกระบวนการที่เป็นอยู่แบบเก่า ผลที่เกิดขึ้นคือ ระบบการจัดการศึกษาไม่สามารถตอบสนองความต้องการในการพัฒนาคุณภาพของประชากรยุคใหม่ได้ เพราะระบบเก่าข่มขู่ผลิตประชากรตามเป้าหมายเดิม และไม่พร้อมจะผลิตประชากรรุ่นใหม่ความไม่สอดคล้องเช่นนี้ก่อให้เกิดปัญหามากมาย ซึ่งมีหลักฐานปรากฏเป็นรูปธรรม เช่น การศึกษาด้านวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์ ของเยาวชนไทยอยู่ในระดับต่ำมากเมื่อเปรียบเทียบกับประเทศอื่น เป็นต้น (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ. 2547: 1) รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 และพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 กำหนดให้มีการเปลี่ยนแปลงการจัดการศึกษาไทย ทั้งในด้านสิทธิและเสรีภาพของบุคคลอย่างเสมอภาคกัน ในการได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานไม่น้อยกว่า 12 ปี อย่างต่อเนื่องและมีคุณภาพ โดยไม่เสียค่าใช้จ่าย และการจัดการศึกษาดังกล่าว จะต้องคำนึงถึงการมีส่วนร่วมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและเอกชน เป็นการศึกษาตลอดชีวิตสำหรับประชาชน ให้ประชาชนมีส่วนร่วม มีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง หลักการสำคัญดังกล่าว ตรงกับแนวคิดหลักในการจัดการศึกษาเพื่อทุกคนทุกฝ่าย (Education For All) และทุกคนทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการศึกษา (All For Education) อันเป็นหลักการพื้นฐานที่ได้รับการยอมรับทั่วโลก

ในการบริหารโรงเรียนนั้น สมรรถภาพของผู้บริหารเป็นดัชนีชี้บ่งความสำเร็จของการบริหารการที่ผู้บริหารมีความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ของการบริหารสถานศึกษาจะเป็นสิ่งที่ช่วยให้การศึกษาสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี ผู้บริหารจึงเป็นเสาหลักที่มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อหน่วยงานผู้ได้บังคับบัญชาและผลงานอันเป็นส่วนรวม บทบาทหน้าที่ของผู้บริหารมีความสัมพันธ์อย่างใกล้ชิดกับคุณภาพของสถานศึกษา รวมทั้งมีผลสะท้อนต่อผลงานและวิธีปฏิบัติงานของสถานศึกษาแต่ละแห่งเป็นอันมากในขณะเดียวกันการบริหารสถานศึกษาเป็นภารกิจหลักของผู้บริหาร ที่จะต้องกำหนดแบบแผนวิธีการ และขั้นตอนต่างๆ ในการปฏิบัติงานไว้อย่างมีระบบ เพราะถ้าระบบ การบริหารงานไม่ดีจะกระทบกระเทือนต่อส่วนอื่นๆ ของหน่วยงาน นักบริหารที่ดีต้องรู้จักเลือกวิธีการบริหารที่เหมาะสมและมีประสิทธิภาพ เพื่อจะให้งานนั้นบรรลุจุดมุ่งหมายที่วางไว้ การบริหารงานวิชาการนั้น จะต้องใช้ศาสตร์และศิลป์ทุกประการ เพราะว่าการดำเนินงานต่างๆ มิใช่เพียงกิจกรรมที่ผู้บริหารจะกระทำเพียงลำพังคนเดียว แต่ยังมีผู้ร่วมงานอีกหลายคนที่มีส่วนทำให้งานนั้นประสบความสำเร็จ ผู้ช่วยงานแต่ละคนมีความแตกต่างกัน ทั้งในด้านสติปัญญา ความสามารถ ความถนัด

และความต้องการที่ไม่เหมือนกัน จึงเป็นหน้าที่ของผู้บริหารที่จะนำเอาเทคนิควิธีและกระบวนการบริหารที่เหมาะสมมาใช้ให้เกิดประสิทธิภาพและบรรลุเป้าหมายของสถานศึกษา (ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์, 2546: 8)

งานวิชาการ เป็นงานหลักที่สำคัญที่สุดในการบริหารและการจัดการศึกษาในโรงเรียนเป็นหัวใจของโรงเรียน เป็นชีวิตจิตใจของสถาบัน ส่วนงานด้านอื่น ๆ เป็นองค์ประกอบที่ทำให้สถาบันดำเนินไปด้วยความราบรื่นไม่ว่าสถานศึกษาประเภทใด มาตรฐาน คุณภาพของสถานศึกษาจะพิจารณาได้จากผลงานทางด้านวิชาการ การบริหารงานวิชาการเป็นงานที่สำคัญสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา เนื่องจากงานวิชาการเกี่ยวข้องกับกิจกรรมทุกชนิดของสถานศึกษา โดยเฉพาะการปรับปรุงคุณภาพการเรียนการสอน ซึ่งเป็นจุดมุ่งหมายหลักของสถานศึกษา และเป็นเครื่องชี้วัดความสำเร็จและความสามารถของผู้บริหารสถานศึกษา (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2543: 85)

เจริญ ภักดีวานิช กล่าวว่า งานวิชาการเป็นหัวใจสำคัญในการปฏิรูปการศึกษา ซึ่งจะต้องขับเคลื่อนลงสู่สถานศึกษาอย่างทันที มีแนวทางในการนิเทศติดตาม ส่งเสริม สนับสนุน ประสิทธิภาพในการทำงานทั้งในด้านคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา ระบบประกันคุณภาพ การปฏิรูปหลักสูตร ปฏิรูปการเรียนรู้ แหล่งเรียนรู้ที่ดี วิทยาการท้องถิ่น เพื่อสร้างความเข้มแข็งของ สถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2546: 6)

โรงเรียนในอำเภอเกาะช้าง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ต่างก็มีอำนาจหน้าที่และรับผิดชอบจัดการศึกษาในระบบให้เป็นไปตามสาระบัญญัติแห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2544 หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 รวมทั้งการจัดการศึกษาตามนโยบายและการกำกับดูแลของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ซึ่งให้ความสำคัญกับยกระดับคุณภาพสถานศึกษาสู่มาตรฐานการศึกษาของชาติพัฒนาผู้เรียนสมรรถนะครูและบุคลากรอย่างเป็นระบบ เพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานและปฐมวัยและการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ แต่ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและผลสอบประเมินคุณภาพการศึกษาระดับชาติและระดับเขต ของโรงเรียนใน อำเภอเกาะช้าง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด แม้บางโรงเรียนจะมีผลสัมฤทธิ์และผลสอบประเมินคุณภาพการศึกษาระดับชาติ ที่สูงสามารถเทียบเคียงกับระดับภาพรวมของประเทศ แต่นั่นก็เป็นส่วนน้อย โรงเรียนส่วนใหญ่ก็ยังเป็นโรงเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์และผลสอบประเมินคุณภาพการศึกษาระดับชาติที่ต่ำอยู่มาก

จากที่กล่าวมาข้างต้น จึงทำให้ผู้วิจัยมีความสนใจศึกษาความคิดเห็นของครูที่มีต่อสมรรถนะการบริหารวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอเกาะช้าง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด เพื่อให้ทราบสมรรถนะการบริหารงานด้านวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนในอำเภอเกาะช้าง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ซึ่งผลการวิจัยจะเป็นประโยชน์ต่อผู้บริหารในการนำมาปรับปรุงและพัฒนาสถานศึกษาในเรื่องการบริหารงานวิชาการให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น

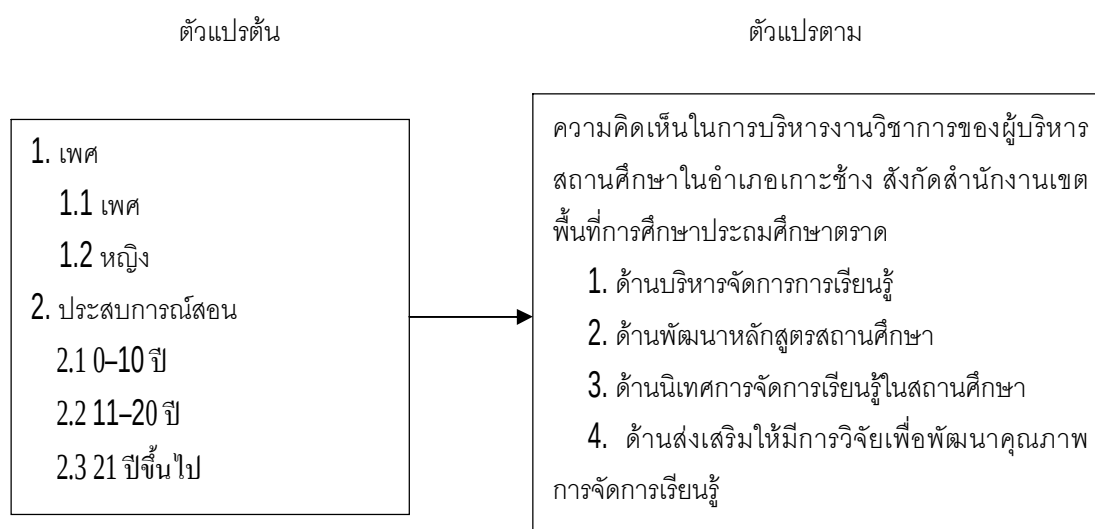
วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของครูที่มีต่อสมรรถนะการบริหารวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอเกาะช้าง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด
2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีต่อสมรรถนะการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอเกาะช้าง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด จำแนกตามเพศ และประสบการณ์สอน

สมมติฐานในการวิจัย

1. ครูที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อสมรรถนะในการบริหารวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอเกาะช้าง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราดแตกต่างกัน
2. ครูที่มีประสบการณ์สอนต่างกัน มีความคิดเห็นต่อสมรรถนะในการบริหารวิชาการด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอเกาะช้าง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด แตกต่างกัน

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

โสภา วงษ์นาคเพชร (2553: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การบริหารงานวิชาการกับประสิทธิผลของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษายุทธนาบุรี เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า 1) การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษายุทธนาบุรี เขต 2 โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ การพัฒนากระบวนการการเรียนรู้ การพัฒนาหลักสูตรและสถานศึกษา และการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา การวัดผลประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน การพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา การนิเทศการศึกษา การแนะแนวการศึกษา การพัฒนาแหล่งเรียนรู้ การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา การส่งเสริมความรู้ทางวิชาการแก่ชุมชน การส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน และสถาบันอื่นๆ ที่จัดการศึกษาและประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่นๆ ตามลำดับ 2) ประสิทธิภาพของสถานศึกษาสังกัด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษายุทธนาบุรี เขต 2 โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ อัตราการลาออกกลางคันของนักเรียนคุณภาพทั่วไป การขาดงาน ความพึงพอใจในการทำงาน ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ตามลำดับ 3) การบริหารงานวิชาการผู้บริหารสถานศึกษา กับประสิทธิผลของสถานศึกษา เฉพาะส่วนที่เกี่ยวข้องกับผู้เรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 มีความสัมพันธ์โดยรวมในระดับมาก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

วิธีดำเนินการวิจัย

ขอบเขตการศึกษา

1. ประชากร ได้แก่ บุคลากรสายผู้สอนของสถานศึกษาในอำเภอเกาะช้าง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ปีการศึกษา 2560 จำนวน 5 โรงเรียน ซึ่งมีประชากรทั้งหมด 70 คน

2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า ได้แก่ ครูผู้สอนในแต่ละสถานศึกษาในอำเภอเกาะช้าง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ได้กลุ่มตัวอย่าง 59 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างด้วยการคำนวณตามสูตรของเครจซีและมอร์แกน (Krejcie; & Morgan) ซึ่งได้มาจากการสุ่มอย่างง่าย จำนวน 59 คน

3. ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

ตัวแปรอิสระ (Independent Variable) ได้แก่ เพศ และประสบการณ์สอน

ตัวแปรตาม (Dependent Variable) ได้แก่ ด้านการบริหารจัดการกระบวนการเรียนรู้ ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ด้านการนิเทศการจัดการเรียนรู้ในสถานศึกษา และด้านการส่งเสริมให้มีการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนรู้

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นของครูที่มีต่อสมรรถนะการบริหารวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอเกาะช้าง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สถานภาพส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ และประสบการณ์สอน มีลักษณะเป็นแบบ

ตอนที่ 2 เป็นคำถามที่เกี่ยวกับความคิดเห็นศึกษาความคิดเห็นของครูที่มีต่อสมรรถนะการบริหารวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอเกาะช้าง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ข้อคำถามแบ่งเป็น 4 ด้าน 40 ข้อ คือ

1. ด้านการบริหารจัดการการเรียนรู้	มีจำนวน 10 ข้อ
2. ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา	มีจำนวน 10 ข้อ
3. ด้านการนิเทศการจัดการเรียนรู้ในสถานศึกษา	มีจำนวน 10 ข้อ
4. ด้านการส่งเสริมให้มีการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนรู้	มีจำนวน 10 ข้อ

ลักษณะคำถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับของ ลิเคอร์ท (Likert Scale) ซึ่งกำหนดเกณฑ์การให้คะแนน คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด ดังนี้

5	หมายถึง ระบบการปฏิบัติงานมากที่สุด
4	หมายถึง ระบบการปฏิบัติงานมาก
3	หมายถึง ระบบการปฏิบัติงานปานกลาง
2	หมายถึง ระบบการปฏิบัติงานน้อย
1	หมายถึง ระบบการปฏิบัติงานน้อยที่สุด

จากนั้นกำหนดเกณฑ์การแปลค่าช่วงคะแนน ดังนี้

4.50-5.00 หมายถึง มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด

3.50-4.49 หมายถึง มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก

2.50-3.49 หมายถึง มีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง

1.50-2.49 หมายถึง มีความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อย

1.00-1.49 หมายถึง มีความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือขึ้นที่ 1

1. ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี จากตำรา เอกสาร บทความวิชาการ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำมาสร้างเครื่องมือ

2. ศึกษาและเลือกวิธีการสร้างแบบสอบถามมาตราส่วนประเมินค่า (Rating scale) 5 ระดับตามวิธีของลิเคิร์ท (Likert Type)

3. สร้างแบบสอบถามฉบับร่าง ตามโครงสร้างเนื้อหาของแบบสอบถาม นำเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาค้นคว้าอิสระ เพื่อขอคำแนะนำและความคิดเห็นแล้วนำไปปรับปรุงแก้ไข

4. ปรับปรุงแบบสอบถามตามข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระแล้วนำเสนอผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน

วิธีการหาคุณภาพเครื่องมือขึ้นที่ 1

เพื่อตรวจพิจารณาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของคำถามแต่ละข้อ โดยหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับนิยามศัพท์เฉพาะ จากนั้นใช้วิธีหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) โดยกำหนดคะแนนไว้ดังนี้

ถ้าสอดคล้อง ให้คะแนน +1

ถ้าเห็นว่ามีแนวโน้ม ให้คะแนน 0

ถ้าเห็นว่ามีแนวโน้มไม่สอดคล้อง ให้คะแนน -1

นำค่าคะแนนของผู้เชี่ยวชาญในแต่ละข้อมาหาค่าดัชนีความสอดคล้องจากสูตร

$$IOC = \sum R / N$$

เมื่อ IOC คือ ดัชนีความสอดคล้อง

R คือ คะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญในแต่ละข้อ

N คือ จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

ถ้าได้ค่าดัชนีความสอดคล้องสูงกว่าหรือเท่ากับ 0.50 ถือว่าอยู่ในเกณฑ์ที่ใช้ได้ ได้ค่า IOC ระหว่าง 0.60-1.00

5. นำแบบสอบถามที่ผ่านการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญมาปรับปรุงแก้ไข ตามข้อเสนอแนะ

6. วิเคราะห์ค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามด้วยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Coefficient Alpha) ของ Cronbach ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามตอนที่ 2 เท่ากับ 0.90

7. จัดพิมพ์แบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ เพื่อนำไปเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

1. สถิติที่ใช้ในการตรวจสอบเนื้อหาค่าอำนาจจำแนกรายข้อโดยวิเคราะห์ ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's Product Moment)
2. สถิติที่ใช้ในการตรวจสอบเพื่อหาความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ โดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา ของครอนบาค (Crombach's Alpha coefficient) และหาค่า IOC
3. ค่าสถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าร้อยละ
4. ทดสอบ ค่า t-test แบบ Independent เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม
5. วิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way analysis of variance) เมื่อเปรียบเทียบถ้าพบว่าความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จะทดสอบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีเชฟเฟ (Scheffe)

ผลการศึกษา

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับสถานการณ์ของผู้ตอบแบบสอบถามวิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าร้อยละข้อมูล ดังตาราง 1

ตาราง 1 แสดงจำนวนร้อยละและข้อมูลเกี่ยวกับสถานการณ์ของผู้ตอบแบบสอบถาม

รายการ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	15	25.43
หญิง	44	74.57
รวม	59	100
ประสบการณ์สอน		
0 – 10 ปี	35	59.32
11 – 20 ปี	17	28.81
21 ปีขึ้นไป	7	11.87
รวม	59	100

จากตาราง 1 แสดงว่าครูที่ตอบแบบสอบถาม เป็น เพศหญิง จำนวน 44 คน คิดเป็นร้อยละ 74.57 เป็นเพศชาย จำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 25.43 ส่วนครูที่มีประสบการณ์สอนตั้งแต่ 0-10 ปี จำนวน 35 คน คิดเป็นร้อยละ 59.32 ประสบการณ์สอนตั้งแต่ 11-20 ปี จำนวน 17 คน คิดเป็นร้อยละ 28.81 และประสบการณ์สอนตั้งแต่ 21 ปีขึ้นไป จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 11.87 ตามลำดับ

ตาราง 2 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับความคิดเห็นของครูที่มีต่อสมรรถนะการบริหารวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอเกาะช้าง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด โดยภาพรวมและรายด้าน ดังนี้

สมรรถนะการบริหารวิชาการ	ระดับการปฏิบัติ		แปลผล
	$\bar{X}$	S.D.	
1. ด้านบริหารจัดการการเรียนรู้	4.34	0.20	มาก
2. ด้านพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา	4.34	0.23	มาก
3. ด้านนิเทศการจัดการเรียนรู้ในสถานศึกษา	4.37	0.20	มาก
4. ด้านส่งเสริมให้มีการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนรู้	4.39	0.15	มาก
รวม	4.36	0.19	มาก

จากตาราง 2 แสดงว่าครูมีความคิดเห็นต่อสมรรถนะการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอเกาะช้าง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.36$, S.D. = 0.19) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงตามลำดับจากมากที่สุด ได้แก่ ด้านส่งเสริมให้มีการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนรู้ ($\bar{X} = 4.39$, S.D. = 0.15) และน้อยที่สุดด้านบริหารจัดการการเรียนรู้ ($\bar{X} = 4.34$, S.D. = 0.20)

อภิปรายผล

การศึกษาวิจัยเรื่อง ความคิดเห็นของครูต่อสมรรถนะการบริหารวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอเกาะช้าง สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ผู้วิจัยขอค้นพบและประเด็นที่น่าสนใจ นำมาอภิปราย ดังนี้

1. ครูมีระดับความคิดเห็นของครูที่มีต่อสมรรถนะการบริหารวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอเกาะช้าง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก อาจเนื่องมาจากผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอเกาะช้าง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ส่วนใหญ่เป็นผู้ที่สมรรถนะในการบริหารจัดการ สามารถดำเนินการจัดระบบงานวิชาการและการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษาสร้างความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้อง และสามารถให้คำแนะนำในการดำเนินการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาให้แก่ครูผู้สอนได้ ทั้งนี้ผู้บริหารมีการบริหารงานวิชาการโดยใช้การวางแผน ปรับปรุงวิชาการและส่งเสริมให้มีกระบวนการจัดการเรียนการสอนในรูปแบบที่หลากหลาย เหมาะสมกับบริบทของสถานศึกษา ส่งเสริมให้ครูศึกษา วิเคราะห์ วิจัย เพื่อพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้ในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ มีการวางแผนการนิเทศ ติดตามและประเมินผลการใช้หลักสูตร ใช้เทคนิคในการนิเทศที่หลากหลายรูปแบบสอดคล้องกับเป้าหมายการนิเทศ เป็นผู้มีความสามารถในการสนับสนุนให้ครูเกิดการยอมรับในการดำเนินงานด้านวิชาการและสามารถให้ข้อเสนอแนะคำปรึกษาแก่ครูเกี่ยวกับการสำรวจและวิเคราะห์ปัญหา การกำหนดวิธีการในการแก้ปัญหา จึงทำให้ผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอเกาะช้าง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด มีความสามารถในการบริหาร

จัดการในด้านงานวิชาการในสถานศึกษาสูง สามารถจัดการบริหารโรงเรียนทั้งขนาดเล็กและขนาดใหญ่ หรือแม้จะมีทรัพยากรหลายอย่างจำกัดก็สามารถบริหารให้บรรลุนโยบายขององค์กรต้นสังกัดได้

2. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีต่อสมรรถนะการบริหารวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอเกาะช้าง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ของครูที่มีเพศต่างกันโดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกันอาจเนื่องมาจากครูทั้งเพศชายและหญิงต่างเป็นบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถไม่แตกต่างกัน ดังนั้น ความคิดเห็นในด้านการบริหารวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาจึงไม่มีความแตกต่างกัน ครูทั้งเพศชายและเพศต่างเห็นว่าผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอเกาะช้าง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด เป็นผู้มีความรู้ความสามารถ มีทักษะการบริหารงานในสถานศึกษา ส่งผลให้กระบวนการดำเนินงานวิชาการในสถานศึกษาเป็นไปอย่างมีระบบและตรงตามกระบวนการที่พึงปฏิบัติ ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูมีทักษะจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้และสนับสนุนการดำเนินกิจกรรมการเรียนการสอนที่หลากหลาย โดยยึดหลักการเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยส่งเสริมให้ครูผู้สอนสร้างและจัดหาใช้สื่อและนวัตกรรมเพื่อใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนพร้อมทั้งส่งเสริมให้ครูดำเนินการวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้นักเรียนตามเกณฑ์ที่สถานศึกษากำหนดและนำผลการประเมินไปใช้ในการพัฒนาการศึกษาของผู้เรียน ส่งเสริมให้ครูทำวิจัยในชั้นเรียนควบคู่ไปกับการจัดการเรียนการสอน เพื่อพัฒนาปรับปรุงการเรียนการสอน สนับสนุนแนวทางหลากหลายในการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน จัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนอย่างหลากหลายสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนและชุมชน ผู้บริหารมีความรู้ความเข้าใจ และสามารถให้คำแนะนำในการดำเนินการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา ทั้งยังส่งเสริมการพัฒนาหลักสูตรและสถานศึกษา

ข้อเสนอแนะ

1. ผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอเกาะช้าง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ควรแนะนำกระบวนการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ให้ครูเข้าใจอย่างชัดเจน เพื่อพัฒนาให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลเพิ่มมากขึ้น
2. ผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอเกาะช้าง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ควรส่งเสริมให้ครูจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
3. ผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอเกาะช้าง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ควรส่งเสริมให้ครู ใช้สื่อและนวัตกรรมในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้
4. ผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอเกาะช้าง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ควรส่งเสริมให้มีการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนรู้
5. ผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอเกาะช้าง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ควรสนับสนุนให้มีแหล่งเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอก รวมถึงภูมิปัญญาท้องถิ่น
6. ผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอเกาะช้าง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ควรมีการส่งเสริมให้ครูวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้นักเรียนตามสภาพจริงอย่างหลากหลาย
7. ผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอเกาะช้าง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ควรส่งเสริมให้มีการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนอย่างหลากหลายสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนและชุมชน

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2541). **คู่มือการนิเทศภายในโรงเรียนเอกชน** โดย การสังเกตุ. กรุงเทพฯ: กระทรวงศึกษาธิการ.
- การพัฒนารายวิชาสังคมศึกษาให้สอดคล้องกับท้องถิ่นในหลักสูตร. (2542). **มัธยมศึกษาฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533. พิมพ์ครั้งที่ 3.** กรุงเทพฯ: กระทรวงศึกษาธิการ.
- พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545. กรุงเทพฯ: กระทรวงศึกษาธิการ.
- กมล ภูประเสริฐ. (2540). **การนิเทศเพื่อความเป็นเลิศ.** กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภา.
- การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา. (2544). กรุงเทพฯ: ทิพย์พับบลิชชั่น.
- การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา. (2545). พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: เมธิทิพับ.
- ครุฑักษ์ ภิมยรัช. (2544). **เรียนรู้และฝึกปฏิบัติการวิจัยในชั้นเรียน.** กรุงเทพฯ: ม.ป.พ.
- จิรพันธ์ ไตรทิพย์จรัส. (2543, มกราคม). **การวิจัยและการนำผลการวิจัยมาใช้ในสถานศึกษากับการปฏิรูปสถานศึกษา: ฐานคิดในการพัฒนาการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับผู้เรียน.วิชาการ.** กรุงเทพฯ: ครูอินดามัน.
- ใจทิพย์ เชื้อรัตนพงษ์. (2539). **การพัฒนาหลักสูตร: หลักการและแนวปฏิบัติ.** กรุงเทพฯ: อลีนเพลส.
- ซารี มณีศรี. (2542). **การนิเทศการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 3.** กรุงเทพฯ: ไสภณการพิมพ์.
- ณรงวิทย์ แสนทอง. (2547). **มาตรฐาน COMPETENCY กันเถอะ.** กรุงเทพฯ: เอช อาร์ เซ็นเตอร์.
- เดชา เดชะวัฒน์ไพศาล. (ต.ค.-ธ.ค. 2543). “Competency-Based Human Resources Management,” HR Magazine. 21(4): 12 - 22.
- ทศพล แก้วพวง. (2547). **ศึกษาความต้องการการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี วิชาการติดตั้งไฟฟ้าในอาคาร ช่วงชั้นที่ 4 ของอิสลาม.**
- วิทยาลัยแห่งประเทศไทย ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544. **วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (อุตสาหกรรมศึกษา).** กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- ธีระ ฤกษ์เจริญ. (2550). **สู่ความเป็นผู้บริหารมืออาชีพ.** กรุงเทพฯ: ข้าวฟ่าง.
- นันทพร สุกะพันธุ์. (2551). **การศึกษาสมรรถนะการบริหารด้านวิชาการ ของผู้บริหาร โรงเรียนเอกชนระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 2. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (การบริหารการศึกษา).** กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- คม ชมภูหลวง. (2542). **ชุดฝึกอบรมด้วยตนเอง: การสร้างและพัฒนาหลักสูตร โดยใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น กลุ่มการงานพื้นฐานอาชีพ. มหาสารคาม: อภิชาติการพิมพ์.**
- นิภา เพชรสม. (2542). **หลักสูตรและการสอนเพื่อพัฒนาศักยภาพของบุคคล. เพชรบุรี: สถาบันราชภัฏเพชรบุรี.**
- นงเยาว์ บัวทอง. (2543). **บทบาทของผู้บริหารโรงเรียนในการส่งเสริมการวิจัยในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษา จังหวัดกำแพงเพชร. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (การบริหารการศึกษา).** กำแพงเพชร: บัณฑิตวิทยาลัย สถาบันราชภัฏกำแพงเพชร.
- ประเทือง สังข์นาค. (2545). **การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารวิทยาลัยเทคนิคนครนายก.**
- ประพันธ์ศิริ สุเสารัจ. (2544). **การพัฒนาคิด. กรุงเทพฯ: 9119 เทคนิค.**

- ประมา ศาสตระจุ. (2550). การพิจารณาเกณฑ์สมรรถนะในการประเมินผลการปฏิบัติงานของผู้บริหารศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษา สำนักบริหารงานการศึกษานอกโรงเรียน. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ด. (การศึกษาผู้ใหญ่). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- ปรภากร เจริญสุรสถ. (2540). การศึกษาความรู้ความเข้าใจและเจตคติต่อระบบนิเทศของกระบวนการนิเทศการศึกษาของศึกษานิเทศก์ สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ/กิ่งอำเภอเขตการศึกษา 10. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (การบริหารการศึกษา). มหาสารคาม: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- บัญชา อิงสกุล. (2544). บทบาทของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาที่มีการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนสังกัดกรมสามัญ เขตการศึกษา 12. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (การบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- ประวิตร เอรารวรรณ์. (2542). การวิจัยในชั้นเรียน. กรุงเทพฯ: ดอกหญ้า.
- ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. (2544). จิตวิทยาการบริหารงานบุคคล. กรุงเทพฯ: ศูนย์สื่อเสริม.
- พรพิไล วิญญาน. (2554). สมรรถนะการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอเมืองนครพนม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 1. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (การบริหารการศึกษา). นครพนม: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนครพนม.
- พนัส ดวงเอก. (2555). การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานบุรีรัมย์ เขต 1. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (การบริหารการศึกษา).บุรีรัมย์: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.
- พิชัย เสงี่ยมจิต. (2542). การบริหารงานเฉพาะด้านในสถาบันการศึกษา. อุบลราชธานี: คณะครุศาสตร์ สถาบันราชภัฏอุบลราชธานี.
- พิชัย แก้วสุวรรณ. (2548). บทบาทของผู้บริหารงานโรงเรียนในการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครนายก. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (การบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- พิสมัย ถิระแก้ว. (2535). หลักสูตรและการจัดการประถมศึกษา. กรุงเทพฯ: สถาบันราชภัฏสวนดุสิต.
- ไพฑูรย์ ลินลารัตน์. (2545). การเรียนการสอนที่มีการวิจัยเป็นฐาน. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ไพโรจน์ กลิ่นกุหลาบ. (2542). เอกสารการประกอบการสอนวิชาบริหาร 300 การบริหารและการนิเทศการศึกษาเบื้องต้น. กรุงเทพฯ: ภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- _____. (2543). การนิเทศการศึกษา: ทฤษฎีและการปฏิบัติ. กรุงเทพฯ: ภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- ไพศาล หวังพานิช. (2543). “การประเมินโครงการ” ใน เอกสารประกอบการอบรมบุคลากรของสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ. หน้า 2. กรุงเทพฯ: สำนักนโยบายและแผนการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม.

NBUE023: การพัฒนาบทเรียนสไลด์อิเล็กทรอนิกส์ เรื่อง 8 ชาติพันธุ์ในจังหวัดราชบุรี สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สังกัดสำนักการศึกษาเทศบาลเมืองราชบุรี
The Development of Electronic Slides Lesson on the 8 Ethnic Groups in Ratchaburi Province for Matthayomsuksa 3 Students under the Ratchaburi Educational Administrative Organization

จิรมน ลิ้มสกุล¹ ดร.เบญจรัตน์ ราชขวาง²

¹ นักศึกษามหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ

² อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ

บทคัดย่อ

งานวิจัยเรื่องนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อพัฒนาบทเรียนสไลด์อิเล็กทรอนิกส์ เรื่อง 8 ชาติพันธุ์ในจังหวัดราชบุรี สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สังกัดสำนักการศึกษาเทศบาลเมืองราชบุรีให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 และ 2) เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง 8 ชาติพันธุ์ในจังหวัดราชบุรี ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนเทศบาล 2 (วัดช่องลม) หลังเรียนด้วยบทเรียนสไลด์อิเล็กทรอนิกส์กับก่อนเรียน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนเทศบาล 2 (วัดช่องลม) ตำบลหน้าเมือง อำเภอเมืองราชบุรี จังหวัดราชบุรี จำนวน 1 ห้องเรียน มีนักเรียน 30 คน ซึ่งได้มาโดยการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) โดยใช้ห้องเรียนเป็นหน่วยการสุ่ม เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย แผนการจัดการเรียนรู้ วิชาสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม เรื่อง 8 ชาติพันธุ์ในจังหวัดราชบุรี บทเรียนสไลด์อิเล็กทรอนิกส์ เรื่อง 8 ชาติพันธุ์ในจังหวัดราชบุรี และแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง 8 ชาติพันธุ์ในจังหวัดราชบุรี สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสถิติทดสอบที (t-test for dependent samples)

ผลการวิจัย พบว่า

1. บทเรียนสไลด์อิเล็กทรอนิกส์ เรื่อง 8 ชาติพันธุ์ในจังหวัดราชบุรี สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีประสิทธิภาพ 90.55/95.88 เป็นไปตามเกณฑ์ 80/80 ที่กำหนดไว้
2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนที่เรียนด้วยบทเรียนสไลด์อิเล็กทรอนิกส์ เรื่อง 8 ชาติพันธุ์ในจังหวัดราชบุรี สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สูงกว่าก่อนการเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ: บทเรียนสไลด์อิเล็กทรอนิกส์ เรื่อง 8 ชาติพันธุ์ในจังหวัดราชบุรี ประสิทธิภาพของบทเรียน ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่อง 8 ชาติพันธุ์ในจังหวัดราชบุรี

Abstract

This research aimed to 1) develop the electronic slides lesson on the 8 ethnic groups in Ratchaburi for Matthayomsuksa 3 student's according to 80/80 criterion, and 2) compare their learning achievement with before learning. The sample groups are classroom of Matthayomsuksa 3 included 30 students by simple random sampling. The research instruments were the lesson plans on 8 ethnic groups

in Ratchaburi province, the slide electronic lesson, and the students' achievement test. The data were analyzed by percentage, mean, Standard Deviation, and t-test for dependent samples.

The research results were as follows:

1. The efficiency of electronic slides lesson on the 8 ethnic groups in Ratchaburi province was 90.88/95.88, which correspond with 80/80 provided criterion.
2. The students learning achievement learning through the developed electronic slides lesson on the 8 ethnic groups in Ratchaburi province was higher than before learning at .05 level of significance.

Keywords: Electronic slides lesson on the 8 ethnic groups in Ratchaburi , An efficiency of the lesson, Learning achievement on the topic of 8 ethnic groups in Ratchaburi.

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การศึกษาเป็นกระบวนการเรียนรู้เพื่อความเจริญงอกงามของบุคคลและสังคมโดยการถ่ายทอดความรู้ การฝึก การอบรม การสืบสานทางวัฒนธรรม การสร้างสรรค์จรรโลงความก้าวหน้าทางวิชาการ การสร้างองค์ความรู้ อันเกิดจากการจัดสภาพแวดล้อม สังคม การเรียนรู้และปัจจัยเกื้อหนุนให้บุคคลเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต ในกระบวนการเรียนรู้ต้องมุ่งปลูกฝังจิตสำนึกที่ถูกต้องเกี่ยวกับการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข รู้จักรักษาและส่งเสริมสิทธิหน้าที่ เสรีภาพ ความเคารพกฎหมาย ความเสมอภาค และศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ มีความภาคภูมิใจในความเป็นไทย รู้จักรักษาประโยชน์ส่วนรวมและของประเทศชาติ รวมทั้งส่งเสริมศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรมของชาติ การกีฬา ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิปัญญาไทย และความรู้อันเป็นสากล ตลอดจนอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีความสามารถในการประกอบอาชีพ รู้จักพึ่งตนเอง มีความริเริ่มสร้างสรรค์ ใฝ่รู้และเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่อง (พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ, 2542: 2)

การพัฒนาของโลกในยุคปัจจุบันมุ่งสู่ทิศทางของสังคมแห่งการเรียนรู้ วิธีการเรียนรู้ของมนุษย์จึงต้องมีการปรับเปลี่ยนให้ทันยุคทันสมัยและเข้ากันได้กับสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรในปัจจุบัน ซึ่งเป็นช่วงยุคดิจิทัลในศตวรรษที่ 21 หรือที่เรียกอีกอย่างหนึ่งว่ายุคสังคมสารสนเทศ ดังนั้น สื่ออิเล็กทรอนิกส์จึงถือว่ามีความสำคัญเป็นอย่างมากในการถ่ายทอดความรู้ด้วยกระบวนการต่างๆ ที่หลากหลายไปสู่กลุ่มเป้าหมายที่มีความต้องการต่างกันนับตั้งแต่มีการพัฒนาอินเทอร์เน็ต การติดต่อสื่อสารระหว่างมนุษย์ก็เป็นที่ไปด้วยความสะดวกรวดเร็วมากขึ้นรวมทั้งการเรียนการสอนและการศึกษาหาความรู้ก็สามารถทำได้อย่างไร้พรมแดนทำให้เกิดคำว่า E-Learning หรือ Electronic Learning เป็นที่รู้จักกันไปทั่วโลก (ศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษา, 2550: ออนไลน์) การเรียนการสอนในปัจจุบันเน้นการเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้เกิดการเรียนรู้หรือศึกษาหาความรู้ด้วยตนเอง ซึ่งสื่อการเรียนรู้มีความสำคัญต่อการเรียนรู้เพิ่มมากขึ้น (สิริพัชร เจษฎาวิโรจน์, 2550: 71-72) กล่าวถึงสื่อการเรียนการสอนไว้ว่าสิ่งใดๆ ก็ตามที่เป็นเครื่องช่วยถ่ายทอดความรู้จากบทเรียนไปสู่ผู้เรียน ซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้มีประสิทธิภาพสื่อการสอนมีหลายประเภท และมีการจำแนกประเภทโดยใช้เกณฑ์ที่แตกต่างกันเช่น สื่อสิ่งพิมพ์สื่อบุคคลสื่อวัสดุสื่ออุปกรณ์สื่อบริบทและสื่อกิจกรรม การส่งและนำเสนอสิ่งเร้าต้องการใช้สื่อที่เป็นวัสดุ รูปแบบใดรูปแบบหนึ่งเสมอ หนังสือคือสื่อที่นำเสนอสิ่งเร้าเป็นตัวหนังสือและรูปภาพ ภาพยนตร์คือสื่อที่เป็นแผ่นฟิล์มที่บรรจุสิ่งเร้าเป็นภาพเคลื่อนไหวและเสียงได้ เป็นต้นดังนั้นสื่อการสอน คือ ตัวกลางในการนำความรู้ความเข้าใจไปสู่ผู้เรียนและทำให้การเรียนการสอนมี

ความหมายมากยิ่งขึ้นเนื่องด้วยสื่อการสอนได้ช่วยจัดประสบการณ์ให้แก่ผู้เรียนได้ใกล้เคียงความจริง ช่วยเพิ่มพูนความเข้าใจในสิ่งที่เรียนไปแล้ว เพราะสื่อคือตัวกลางที่นำ สารจากผู้ส่งไปยังผู้รับได้ถูกต้องและรวดเร็วที่สุด ซึ่งจะเห็นได้ว่าการใช้สื่อการสอนเป็นสิ่งที่จำเป็น และมีผลต่อความคงทนในการเรียนรู้อีกด้วย สื่อการเรียนรู้อาจเป็นเครื่องมือส่งเสริมสนับสนุนการจัดการกระบวนการเรียนรู้ ให้ผู้เรียนเข้าถึง ความรู้ ทักษะกระบวนการและคุณลักษณะตามมาตรฐานของหลักสูตรได้อย่างมีประสิทธิภาพสื่อการเรียนรู้อาจมีหลากหลายทั้งสื่อธรรมชาติ สื่อสิ่งพิมพ์ สื่อเทคโนโลยี และเครือข่ายการเรียนรู้อื่นๆ ที่มีในท้องถิ่น การเลือกใช้สื่อควรเลือกให้มีความเหมาะสมกับระดับพัฒนาการ และลีลาการเรียนรู้ที่หลากหลายของผู้เรียนการจัดการสื่อการเรียนรู้อาจทำได้โดยผู้เรียนและผู้สอนสามารถจัดทำและพัฒนาขึ้นเองหรือปรับปรุงเลือกใช้อย่างมีคุณภาพจากสื่อต่างๆ ที่มีอยู่รอบตัวเพื่อนำมาใช้ ประกอบในการจัดการเรียนรู้ที่สามารถส่งเสริมและสื่อสารให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ โดยสถานศึกษา ควรจัดให้มีอย่างพอเพียง เพื่อพัฒนาให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อย่างแท้จริง (กระทรวงศึกษาธิการ. 2551: 22)

ปัจจุบัน การนำโปรแกรมคอมพิวเตอร์มาใช้ในการศึกษาโดยมีบทเรียนสไลด์อิเล็กทรอนิกส์ที่มีประสิทธิภาพในการนำเสนอ เป็นเครื่องมือสื่อสารระหว่างผู้สอนและผู้เรียนได้เป็นอย่างดี และเป็นการเตรียมความพร้อมอย่างดีของผู้สอน เปรียบเสมือนเข็มทิศนำทางให้ผู้สอนสามารถสื่อสารกับผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพสามารถนำมาพัฒนาสื่อการสอนทางคอมพิวเตอร์ ซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนบรรลุจุดประสงค์ที่ตั้งไว้ได้อย่างมีประสิทธิภาพเพราะบทเรียนสไลด์อิเล็กทรอนิกส์เป็นโปรแกรมที่มีลักษณะเด่นหลายประการ คือสามารถใช้กับเครื่องคอมพิวเตอร์ได้อย่างสะดวกเหมาะที่จะใช้สำหรับนำเสนอผลงานที่เป็นข้อมูลทางตัวเลขและตัวอักษรในรูปแบบกราฟและสไลด์ซึ่งเป็นที่ยอมรับมากตัวโปรแกรมสมรรถภาพสูงเทียบได้กับโปรแกรมสร้างสื่อการสอนอื่นๆ ครูผู้สอนจึงนำไปใช้เป็นสื่อในการเรียนการสอนเนื่องจากครูผู้สอนสามารถผลิตได้เองตามเนื้อหาที่ต้องการสอน มีการทำให้เนื้อหานั้นน่าสนใจมากยิ่งขึ้นด้วยการนำเสนอข้อมูลต่อเนื่องด้วยภาพ ข้อความ ตาราง ภาพเคลื่อนไหวและเสียงประกอบซึ่งผู้เรียนสามารถทบทวนและเลือกศึกษาได้ตามความถนัด

จากความเป็นมาและความสำคัญของการจัดการเรียนการสอนด้วยบทเรียนสไลด์อิเล็กทรอนิกส์จึงได้พัฒนาบทเรียนสไลด์อิเล็กทรอนิกส์ เรื่อง 8 ชาติพันธุ์ในจังหวัดราชบุรี ซึ่งมีทั้งหมด จำนวน 8 ชาติพันธุ์ ได้แก่ ชาวไทยพื้นถิ่นราชบุรี ชาวไทยจีน ชาวไทยวน(ไท-ยวน) ชาวไทยมอญ (กระทรวงศึกษาธิการ. 2551: 60-67) ชาวไทยเขมร ชาวลาวเวียง ชาวไทยกะเหรี่ยง และชาวไทยลื้อ (ไทยทรงดำ) เพื่อตอบสนองต่อเจตนารมณ์ของการจัดการศึกษาในปัจจุบันและเพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาการเรียนการสอนกลุ่มสาระ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ให้มีประสิทธิภาพและเหมาะสมกับสภาพท้องถิ่นจังหวัดราชบุรีอันจะเป็นผลทำให้ผู้เรียนเกิดความรู้ ความเข้าใจเรื่องราวต่างๆ ในท้องถิ่นของตนซึ่งจะนำไปสู่ความรักและความภาคภูมิใจตลอดจนเห็นความสำคัญของการอนุรักษ์ศิลป-วัฒนธรรม ประเพณีในท้องถิ่นให้ดำรงอยู่สืบไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อพัฒนาบทเรียนสไลด์อิเล็กทรอนิกส์ เรื่อง 8 ชาติพันธุ์ในจังหวัดราชบุรีสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สังกัดสำนักงานศึกษาเทศบาลเมืองราชบุรีให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80
2. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม เรื่อง 8 ชาติพันธุ์ในจังหวัดราชบุรี ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนเทศบาล 2 (วัดช่องลม) ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยบทเรียนสไลด์อิเล็กทรอนิกส์ เรื่อง 8 ชาติพันธุ์ในจังหวัดราชบุรี

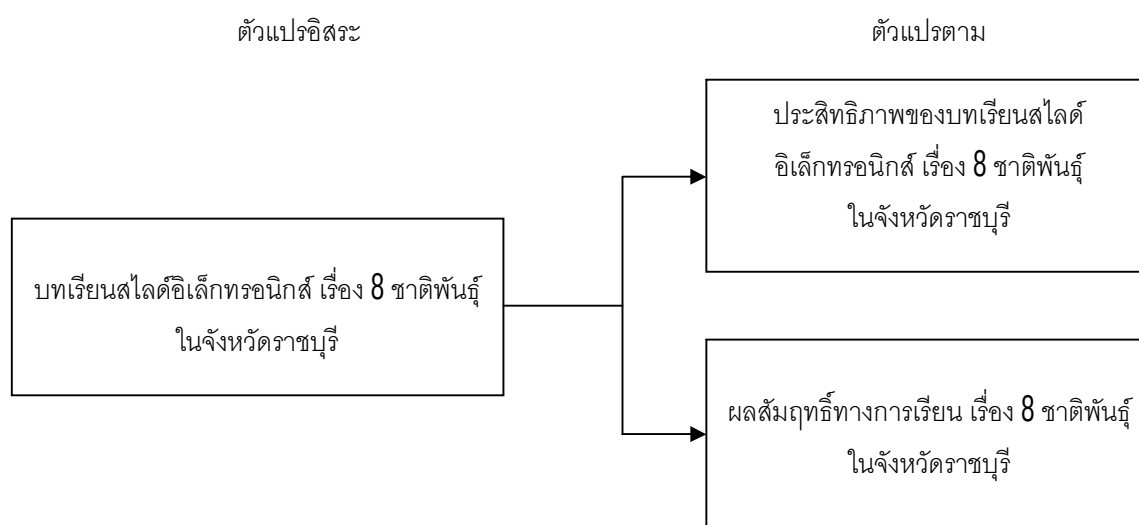
สมมติฐานในการวิจัย

1. บทเรียนสไลด์อิเล็กทรอนิกส์เรื่อง 8 ชาติพันธุ์ในจังหวัดราชบุรี มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80
2. การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม เรื่อง 8 ชาติพันธุ์ในจังหวัดราชบุรี หลังจากการเรียนรู้ด้วยบทเรียนสไลด์อิเล็กทรอนิกส์ เรื่อง 8 ชาติพันธุ์ในจังหวัดราชบุรีสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ได้สื่อการสอนบทเรียนสไลด์อิเล็กทรอนิกส์ เรื่อง 8 ชาติพันธุ์ในจังหวัดราชบุรี สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่มีประสิทธิภาพไปใช้ในการจัดการเรียนการสอน
2. นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่อง 8 ชาติพันธุ์ในจังหวัดราชบุรี ดีขึ้นหลังจากใช้สื่อการสอนบทเรียนสไลด์อิเล็กทรอนิกส์ เรื่อง 8 ชาติพันธุ์ในจังหวัดราชบุรี
3. ครูผู้สอนสามารถนำมาใช้เป็นแนวทางในการสร้างสื่อการสอนของผู้สอนในเนื้อหาและรายวิชาอื่นๆต่อไป

กรอบแนวคิด

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

ขอบเขตการศึกษา

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2560 โรงเรียนเทศบาล 2 (วัดช่องลม) สังกัดสำนักงานการศึกษาเทศบาลเมืองราชบุรี จำนวน 60 คน
2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2560 ในโรงเรียนเทศบาล 2 (วัดช่องลม) สังกัดสำนักงานการศึกษาเทศบาลเมืองราชบุรี ได้มาโดยการสุ่มอย่างง่าย

(Simple random sampling) จำนวน 1 ห้องเรียน ได้แก่ห้อง 3/1 จำนวน นักเรียน 30 คน โดยใช้ห้องเรียนเป็นหน่วยการสุ่ม

3. ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

3.1 ตัวแปรอิสระ (Independent Variable) ได้แก่ บทเรียนสไลด์อิเล็กทรอนิกส์ เรื่อง 8 ชาติพันธุ์ในจังหวัดราชบุรี

3.2 ตัวแปรตาม (Dependent Variable) ได้แก่ 1) ประสิทธิภาพของบทเรียนสไลด์อิเล็กทรอนิกส์ เรื่อง 8 ชาติพันธุ์ในจังหวัดราชบุรี และ 2) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนวิชาสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม เรื่อง 8 ชาติพันธุ์ในจังหวัดราชบุรี

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. บทเรียนสไลด์อิเล็กทรอนิกส์ เรื่อง 8 ชาติพันธุ์ในจังหวัดราชบุรี สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3
2. แผนการจัดการเรียนรู้วิชาสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม เรื่อง 8 ชาติพันธุ์ในจังหวัดราชบุรี
3. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง 8 ชาติพันธุ์ในจังหวัดราชบุรี

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ดำเนินการทดสอบก่อนเรียน (Pre-test) กับนักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้แบบทดสอบแบบปรนัยแบบ 4 ตัวเลือก ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นและผ่านการตรวจสอบคุณภาพแล้ว จำนวน 30 ข้อ
2. ดำเนินการจัดการเรียนรู้ตามแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้บทเรียนสไลด์อิเล็กทรอนิกส์ เรื่อง 8 ชาติพันธุ์ในจังหวัดราชบุรี เป็นสื่อกลางการเรียนรู้ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 8 แผน ระยะเวลา 16 ชั่วโมง โดยไม่นับรวมเวลาทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน ดำเนินการสอนในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2560
3. ดำเนินการทดสอบหลังเรียน (Post-test) จากการเรียนด้วยบทเรียนสไลด์อิเล็กทรอนิกส์เรื่อง 8 ชาติพันธุ์ในจังหวัดราชบุรีเมื่อสิ้นสุดการทดลอง โดยใช้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่อง 8 ชาติพันธุ์ในจังหวัดราชบุรี กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม จำนวน 30 ข้อ 30 คะแนน ฉบับเดียวกับที่ใช้ทดสอบก่อนเรียน
4. นำผลการทดสอบระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน ไปวิเคราะห์ข้อมูลตามวิธีทางสถิติเพื่อทดสอบสมมติฐานต่อไป

ผลการศึกษา

ส่วนที่ 1 การพัฒนาบทเรียนสไลด์อิเล็กทรอนิกส์ เรื่อง 8 ชาติพันธุ์ในจังหวัดราชบุรี สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

ตาราง 1 ผลการหาประสิทธิภาพบทเรียนสไลด์อิเล็กทรอนิกส์ เรื่อง 8 ชาติพันธุ์ในจังหวัดราชบุรี สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

นักเรียนคนที่	คะแนนสอบระหว่างเรียน (30)	ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)	คะแนนสอบหลังเรียน (30)	ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)
1	27	90	30	100
2	27	90	30	100
3	26	87	27	90
4	26	87	27	90
5	30	100	30	100
6	24	80	30	100
7	25	83	25	83
8	26	87	26	87
9	25	83	30	100
10	30	100	30	100
11	28	93	30	100
12	26	87	27	90
13	26	87	27	90
14	25	83	29	97
15	25	83	26	87
16	29	97	30	100
17	30	100	30	100
18	26	87	28	93
19	27	90	29	97
20	26	87	26	87
21	26	87	29	97
22	29	97	30	100
23	26	87	30	100
24	29	97	30	100
25	30	100	30	100
26	27	90	30	100
27	29	97	29	97
28	29	97	29	97

ตาราง 1 (ต่อ)

นักเรียนคนที่	คะแนนสอบระหว่างเรียน	ค่าเฉลี่ย	คะแนนสอบหลังเรียน	ค่าเฉลี่ย
	(30)	($\bar{X}$)	(30)	($\bar{X}$)
29	27	90	29	97
30	29	97	30	100
เฉลี่ยร้อยละ		90.66		95.96
ค่าประสิทธิภาพ $E_1/E_2 =$		90.66		95.96

จากตาราง 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปรากฏว่า บทเรียนสไลด์อิเล็กทรอนิกส์ เรื่อง 8 ชาติพันธุ์ในจังหวัดราชบุรี ที่ผ่านการทดลองหาประสิทธิภาพร้อยละของคะแนนเฉลี่ยการทดสอบระหว่างเรียน (E_1) มีค่าเท่ากับ 90.66 และร้อยละของคะแนนเฉลี่ยการทดสอบหลังเรียน (E_2) มีค่าเท่ากับ 95.96 แสดงว่าบทเรียนสไลด์อิเล็กทรอนิกส์ เรื่อง 8 ชาติพันธุ์ในจังหวัดราชบุรี สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมีประสิทธิภาพ 90.66/95.96 ปรากฏว่าบทเรียนสไลด์อิเล็กทรอนิกส์ที่สร้างขึ้นมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ที่กำหนด

ส่วนที่ 2 การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนที่เรียนด้วยบทเรียนสไลด์อิเล็กทรอนิกส์ เรื่อง 8 ชาติพันธุ์ในจังหวัดราชบุรี สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ระหว่างก่อนเรียน (Pretest) และหลังเรียน (Posttest)

ตาราง 2 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนที่เรียนด้วยบทเรียนสไลด์อิเล็กทรอนิกส์ เรื่อง 8 ชาติพันธุ์ในจังหวัดราชบุรี สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ระหว่างก่อนเรียน (Pretest) และหลังเรียน (Posttest)

การทดสอบ	N	คะแนนเต็ม	$\bar{X}$	S.D.	t	Sig.
ก่อนเรียน	30	30	27.16	1.80	5.37*	.02
หลังเรียน	30	30	28.76	1.59		

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 2 การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนที่เรียนด้วยบทเรียนสไลด์อิเล็กทรอนิกส์ เรื่อง 8 ชาติพันธุ์ในจังหวัดราชบุรี สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จากนักเรียน 30 คน พบว่า คะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนมีค่าเฉลี่ย 27.16 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 1.80 และคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียน มีค่าเฉลี่ย 28.76 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 1.59 และเมื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนโดยใช้ สถิติทดสอบที (t-test for dependent samples) พบว่า มีผลสัมฤทธิ์หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($t = 5.37, df = 29$)

อภิปรายผล

การศึกษาวิจัยเรื่อง การพัฒนาบทเรียนสไลด์อิเล็กทรอนิกส์ เรื่อง 8 ชาติพันธุ์ในจังหวัดราชบุรี สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สังกัดสำนักงานการศึกษาเทศบาลเมืองราชบุรี ผู้วิจัยขอค้นพบและประเด็นที่น่าสนใจนำมาอภิปราย ดังนี้

1. การพัฒนาบทเรียนสไลด์อิเล็กทรอนิกส์ เรื่อง 8 ชาติพันธุ์ในจังหวัดราชบุรีสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สังกัดสำนักงานการศึกษาเทศบาลเมืองราชบุรี ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 หลังการจัดการเรียนเรียนรู้ โดยใช้บทเรียนสไลด์อิเล็กทรอนิกส์ เรื่อง 8 ชาติพันธุ์ในจังหวัดราชบุรี สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 พบว่า บทเรียนสไลด์อิเล็กทรอนิกส์ เรื่อง 8 ชาติพันธุ์ในจังหวัดราชบุรีสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 90.66/95.96 เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะมีขั้นตอนการจัดทำอย่างเป็นระบบผ่านการตรวจสอบการประเมินความถูกต้องจากผู้เชี่ยวชาญ ผ่านการทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่างโดยนำผลไปปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องให้มีความเหมาะสมและสมบูรณ์ก่อนนำไปใช้จริงกับกลุ่มทดลองและการสอนโดยใช้บทเรียนสไลด์อิเล็กทรอนิกส์เป็นการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามทฤษฎีการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และบทเรียนสไลด์อิเล็กทรอนิกส์ มีคุณภาพ มีรูปแบบ เนื้อหา ที่น่าสนใจ มีรูปภาพประกอบดึงดูดความสนใจของผู้เรียน กระตุ้นความอยากรู้อยากเรียนของผู้เรียน ทำให้ผู้เรียนตั้งใจเรียน มีสติสมาธิในการเรียนมากยิ่งขึ้น มีการจัดการเรียนการสอนตามแผนการสอนที่กำหนดไว้อย่างเป็นระบบขั้นตอน ผู้เรียนเรียนรู้ด้วยความสุขด้วยกระบวนการที่หลากหลาย จะช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจบทเรียนได้ดีขึ้น สามารถจดจำเนื้อหาในบทเรียนต่างๆ ได้แม่นยำทำให้เกิดความสนุกสนานในขณะเรียน สามารถทบทวนเนื้อหาเดิมด้วยตนเอง ตรงตามความสนใจของนักเรียน เหมาะสมกับวัย เนื้อหาไม่มากเกินไปเพราะได้แบ่งเนื้อหาออกเป็นกรอบย่อยๆ ซึ่งในหนังสือแบบเรียนมีเนื้อหาแน่นเกินไป และยังผลทำให้ครูประหยัดเวลา ค่าใช้จ่ายและลดภาระได้มากขึ้น นอกจากนี้ยังทำให้นักเรียนสามารถนำบทเรียนสไลด์อิเล็กทรอนิกส์ไปใช้ได้มีประสิทธิภาพด้วย สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุกัญญา ชายเรียน (2550: 1) ได้ทำการวิจัยเรื่องการพัฒนาสื่อบทเรียนโปรแกรม Powerpoint เรื่อง การลำเลียงสารผ่านเซลล์ชั้น เพื่อใช้เป็นสื่อการสอนที่มีประสิทธิภาพ ใช้เป็นทางเลือกในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ผลการศึกษาพบว่าบทเรียนโปรแกรม Powerpoint เรื่องการลำเลียงสารผ่านเซลล์ที่พัฒนาขึ้นมีมีค่าดัชนีประสิทธิผลเท่ากับ 0.80 หมายความว่านักเรียนมีความรู้เพิ่มขึ้นหลังจากเรียนด้วยบทเรียนโปรแกรมร้อยละ 80

2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนที่เรียนด้วยบทเรียนสไลด์อิเล็กทรอนิกส์ เรื่อง 8 ชาติพันธุ์ในจังหวัดราชบุรี สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 หลังการเรียนสูงกว่าก่อนการเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะบทเรียนสไลด์อิเล็กทรอนิกส์ เรื่อง 8 ชาติพันธุ์ในจังหวัดราชบุรี เป็นนวัตกรรมการศึกษาที่ตอบสนองความแตกต่างระหว่างบุคคล การสร้างแรงจูงใจ ทำให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้ตามความสามารถของตนเอง ทำให้ผู้เรียนรู้สึกสนุกสนานและอยากเรียน นักเรียนรู้สึกว่าการเรียนรู้นั้นไม่เครียดจนเกินไปอีกทั้งยังรู้สึกสนุกและตื่นเต้นกับการเรียนรู้อีกขึ้น นอกจากนี้ยังสามารถดึงดูดความสนใจของผู้เรียนในงานที่ต้องทำซ้ำๆ กันได้ดีกว่าเรียนด้วยการฝึกฝนธรรมดา โดยยึดหลักการที่สำคัญ คือ ความสนุกสนานให้ผลดีต่อการเรียนรู้และความคงทนในการจำดีกว่าการเรียนที่เกิดจากแรงจูงใจภายนอก บทเรียนประเภทนี้จะกระตุ้นด้วยสีสันแสง และเสียง ก่อให้เกิดความอยากรู้อยากเห็นต่างๆ นั้น ก็เท่ากับเป็นการสอนให้นักเรียนคิดและลงมือกระทำด้วยตนเอง การจัดการเรียนรู้ด้วยบทเรียนสไลด์อิเล็กทรอนิกส์เป็นการจัดการเรียนรู้ในลักษณะการศึกษารายบุคคลที่ตอบสนองความแตกต่างระหว่างบุคคลได้เป็นอย่างดีเนื่องจากผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้ตามความต้องการและ

ความสามารถของตนเอง สอดคล้องกับงานวิจัยของ อีรรร ปรชัยรัตน์ (2551: 1) ได้ทำการวิจัยเรื่องการพัฒนาบทเรียนสไลด์อิเล็กทรอนิกส์ เรื่องสภาพสังคม เศรษฐกิจ การเมืองการปกครองและศิลปวัฒนธรรมสมัยอยุธยา กลุ่มสาระสังคมศึกษาระดับ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนห้วยกระเจาพิทยาคม ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่เรียนด้วยบทเรียนสไลด์อิเล็กทรอนิกส์ ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมีผลสัมฤทธิ์หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

การนำผลวิจัยไปใช้ประโยชน์

1. ได้ถือการสอนบทเรียนสไลด์อิเล็กทรอนิกส์ เรื่อง 8 ชาติพันธุ์ในจังหวัดราชบุรี สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่มีประสิทธิภาพไปใช้ในการจัดการเรียนการสอน
2. นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่อง 8 ชาติพันธุ์ในจังหวัดราชบุรี ดีขึ้นหลังจากใช้ถือการสอนบทเรียนสไลด์อิเล็กทรอนิกส์ เรื่อง 8 ชาติพันธุ์ในจังหวัดราชบุรี
3. ครูผู้สอนสามารถนำมาใช้เป็นแนวทางในการสร้างถือการสอนของผู้สอนในเนื้อหาและรายวิชาอื่นๆต่อไป

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปใช้ในการจัดการเรียนการสอน

1. ผู้บริหาร หรือผู้ที่เกี่ยวข้อง ควรให้การสนับสนุนด้านงบประมาณ ให้ครูผู้สอนสาระสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม พัฒนาบทเรียนสไลด์อิเล็กทรอนิกส์ เรื่อง 8 ชาติพันธุ์ในจังหวัดราชบุรี ดังกล่าวไปพัฒนาการจัดการเรียนการสอน นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ให้มีประสิทธิภาพสูงขึ้น
2. ครูผู้สอนควรมีการจัดอบรมเพื่อเผยแพร่ความรู้ในการสอนโดยใช้บทเรียนสไลด์อิเล็กทรอนิกส์ ควบคู่กับการจัดการเรียนการสอน มีความยืดหยุ่นเรื่องเวลาที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอนตามความเหมาะสม เนื่องจากมีขั้นตอนและกิจกรรมที่หลากหลาย

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการวิจัยเพื่อผลิตบทเรียนสไลด์อิเล็กทรอนิกส์ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมในเนื้อหาอื่นๆ ในท้องถิ่นอื่นๆ ด้วย
2. ควรมีการวิจัยเปรียบเทียบสื่อบทเรียนสไลด์อิเล็กทรอนิกส์กับสื่อชนิดอื่นๆ ในเนื้อหา เรื่อง 8 ชาติพันธุ์ในจังหวัดราชบุรี และในเนื้อหาอื่นๆ

เอกสารอ้างอิง

กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). *แผนพัฒนาวัฒนธรรม งามล้ำขุนเขาตะนาวศรี วิถีลุ่มน้ำแม่กลอง*.

_____. (2551). *หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.

อีรรร ปรชัยรัตน์. (2551). *การพัฒนาบทเรียนสไลด์อิเล็กทรอนิกส์ เรื่องสภาพสังคม เศรษฐกิจ การเมืองการปกครองและศิลปวัฒนธรรมสมัยอยุธยา กลุ่มสาระสังคมศึกษาระดับ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนห้วยกระเจาพิทยาคม*. การค้นคว้าอิสระปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต. นครปฐม: บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยศิลปากร.

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ. (2542). และที่แก้ไขเพิ่มเติม(ฉบับที่ 2). พ.ศ. 2545 กระทรวงศึกษาธิการ. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.

ศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษา. (2550). พัฒนาการและทิศทางของ E-Learning. วันที่ 8 มกราคม 2550, สืบค้นเมื่อ 20 เมษายน 2555, จาก <http://wararit.multiply.com/journal/>.

สิริพัชร เจษฎาวิโรจน์. (2550). การสอนระดับประถมศึกษา 2. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

สุกัญญา ชายเรียน. (2550). การพัฒนาสื่อบทเรียนโปรแกรม Powerpoint เรื่อง การลำเลียงสารผ่านเซลล์. คุรุคต 1. กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์. โรงเรียนศิลาจารย์พัฒน สพท. กรุงเทพมหานคร เขต 1. กรุงเทพฯ: โรงเรียนศิลาจารย์พัฒน.

NBUE024: ความคิดเห็นของครูต่อกระบวนการนิเทศภายในโรงเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอำนาจอเจริญ

THE TEACHERS' OPINION TOWARDS THE INTERNAL SUPERVISION PROCESS OF SCHOOL
ADMINISTRATORS UNDER AMNATCHAROEN PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE AREA
OFFICE

วรัญญา สุริยวงศ์¹ รศ. ดร.สมศักดิ์ คงเที่ยง²

¹ นักศึกษานักศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ

² อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูต่อกระบวนการนิเทศภายในของ
ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอำนาจอเจริญ จำแนกตามเพศ ระดับการศึกษา
และประสบการณ์ในการสอน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาอำนาจอเจริญ จำนวน 327 คน ใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม มีค่า
ความเชื่อมั่นเท่ากับ .92 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และทดสอบ
ที (Independent t-test)

ผลการวิจัย พบว่า

1. ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นต่อกระบวนการนิเทศภายในโรงเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอำนาจอเจริญ โดยรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก โดยเห็นว่า
กระบวนการนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษาด้านการสำรวจความต้องการจำเป็น อยู่ในระดับมาก เป็นอันดับ
แรก รองลงมาคือ ด้านการดำเนินการนิเทศ ด้านการวางแผนการนิเทศ ด้านการประเมินผลการนิเทศ และด้านการ
ปรับปรุงแก้ไข ตามลำดับ

2. ครูที่มีเพศ ระดับการศึกษา และประสบการณ์ในการสอนต่างกัน มีความคิดเห็นต่อกระบวนการนิเทศ
ภายในของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอำนาจอเจริญ ในภาพรวมแตกต่างกัน
อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ: กระบวนการนิเทศภายในโรงเรียน

Abstract

This research aimed to study and compare the teachers' opinion towards the internal supervision process of school administrators under Amnatcharoen Primary Educational Service Area Office, by gender, education and teaching experience. The samples, selected consisted of 327, teachers under Amnatcharoen Primary Educational Service Area Office. The research instrument a questionnaire

with the reliability of .92. The data were analyzed by using percentage, mean, standard deviation and t-test.

The results:

1. Revealed that the teachers' opinion towards the internal supervision process of school administrators under Amnatcharoen Primary Educational Service Area Office, both overall and each aspect were at good level. The highest mean score was aspects of need surveying, followed by supervision implementing, planning, evaluating and improving, respectively.

2. Teachers with different gender, education and teaching experience had different opinion on the internal supervision process of school administrators under Amnatcharoen Primary Educational Service Area Office, with statistically significant level .05.

Keywords: Internal supervision process

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และฉบับที่ 3 พ.ศ. 2553 มาตรา 6 บัญญัติว่า การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกายจิตใจ สติปัญญา ความรู้และคุณธรรม มีจริยธรรม และวัฒนธรรมในการดำรงชีวิตสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2545: 10) และมาตรา 47 กำหนดให้มีระบบการประกันคุณภาพเพื่อพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาทุกระดับ แนวทางการพัฒนาคุณภาพการศึกษาจำเป็นต้องอาศัยกระบวนการปฏิบัติอย่างหลากหลาย ซึ่งประกอบด้วย กระบวนการที่สำคัญ คือ กระบวนการบริหารจัดการ กระบวนการจัดการเรียนรู้ และกระบวนการนิเทศ ติดตาม ประเมินผล (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2545: 29) ในการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพจะต้องใช้กระบวนการนิเทศที่มีประสิทธิภาพทั้งด้านบริหาร การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน การนิเทศการศึกษาจึงเป็นวิธีหนึ่งในการพัฒนาคุณภาพทางการศึกษา ที่จะพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนในโรงเรียน เพราะเป็นกระบวนการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการสอนของครูให้เอื้อต่อความสำเร็จทางการเรียนของนักเรียน ในการเปลี่ยนแปลงความรู้เจตคติ ซึ่งเกี่ยวกับอารมณ์ความรู้สึก และพฤติกรรมส่วนบุคคล จุดมุ่งหมายของการนิเทศการศึกษา คือ มุ่งพัฒนาศักยภาพให้ได้รับความรู้ความสามารถในการพัฒนา งาน ปฏิบัติงาน ซึ่งหมายถึงงานการเรียนการสอน โดยปรับปรุงเทคนิควิธีการปฏิบัติงานให้มีประสิทธิภาพ (ธีรศักดิ์ เลื่อยไธสง, 2550: 2)

การนิเทศศึกษานับว่ามีความสำคัญต่อการพัฒนาคุณภาพครูให้สามารถจัดการเรียนรู้ให้บรรลุตาม จุดหมายของหลักสูตรได้ การนิเทศการศึกษาดำเนินการได้ 2 ลักษณะ คือ การนิเทศภายนอกและการนิเทศภายใน แต่เดิมนั้นการนิเทศการศึกษาเป็นหน้าที่ของศึกษานิเทศก์และผู้บริหารการศึกษา ครูเป็นเพียงผู้รับการนิเทศ แต่ในปัจจุบันงานนิเทศการศึกษามีความสำคัญมากขึ้นบุคลากรในโรงเรียนต้องช่วยเหลือซึ่งกันและกัน เพื่อปรับปรุง ประสิทธิภาพการเรียนการสอนให้สูงขึ้น อันเนื่องมาจากศึกษานิเทศก์มีจำนวนจำกัดไม่สามารถสนองตอบความต้องการของโรงเรียนแต่ละแห่งไม่เหมือนกัน จึงเป็นการยากที่ศึกษานิเทศก์ซึ่งอยู่ภายนอกสถานศึกษาจะรู้สภาพ ปัญหาและความต้องการที่แท้จริงของโรงเรียน และโรงเรียนส่วนใหญ่ในสภาพปัจจุบันบุคลากรในโรงเรียนส่วนมาก

มีความรู้ความสามารถเพียงพอ บางคนยังมีความชำนาญเฉพาะสาขาอีกด้วย จึงควรใช้ทรัพยากรเหล่านี้ให้เกิดประโยชน์มากที่สุด และการนิเทศภายในโรงเรียนยังสอดคล้องกับปรัชญาหลักการและวิธีการนิเทศสมัยใหม่ที่สุด (กรวีร์ เกษบรรจง, 2556: 56)

การนิเทศภายในโรงเรียนเป็นวิธีการสำคัญอย่างหนึ่งในการบริหารการศึกษาที่มีผลต่อการพัฒนาคุณภาพนักเรียนให้สูงขึ้น เพราะเป็นกิจกรรมที่ช่วยให้ผู้ปฏิบัติงานภายในโรงเรียนสามารถปฏิบัติงานในขอบเขตที่ตนเองรับผิดชอบประสบผลสำเร็จเป็นไปตามมาตรฐานและสอดคล้องกับระเบียบวิธีการดำเนินงานที่กำหนดไว้ การนิเทศภายในโรงเรียนจึงเป็นยุทธวิธีที่ผู้เกี่ยวข้องควรหาแนวทางดำเนินการกระบวนการนิเทศภายในโรงเรียนให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับ กลิคแมน; กอร์ดอน; และรอสกอร์ดอน (Glickman; Gordon; & Ross-Gordon, 2007: 299-300) ได้กล่าวถึง จุดเน้นการนิเทศภายในโรงเรียนว่าจะคำนึงถึงทุกองค์ประกอบทางการศึกษาที่จะทำให้การสอนของครูมีคุณภาพและประสิทธิภาพสูงขึ้น ซึ่งองค์ประกอบดังกล่าว ได้แก่ การให้ความช่วยเหลือแก่ครูโดยตรง ให้มีการปรับปรุงการสอนด้วยตัวครูเองอย่างสม่ำเสมอ การพัฒนาทักษะการทำงานกลุ่ม การเสริมสร้างประสบการณ์ทางวิชาชีพ การพัฒนาหลักสูตร และการวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียนของครู ทำให้นักเรียนซึ่งเป็นเป้าหมายหลักของการเรียนการสอนได้รับผลประโยชน์จากการสอนของครู (อภิรดี มนุษย์พันธุ์, 2551: 32)

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอำนาจเจริญ เป็นหน่วยงานที่ส่งเสริมสนับสนุนและพัฒนากิจการศึกษามีคุณภาพ เน้นการพัฒนาผู้เรียนเป็นสำคัญ เพื่อการเรียนรู้ตลอดชีวิตให้เป็นบุคคลที่มีความรู้ความสามารถ คุณธรรมตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน และการพัฒนาสู่คุณภาพระดับประเทศ จากผลการประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับประเทศที่ผ่านมาของโรงเรียนในสังกัด พบว่า ผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนไม่อยู่ในเกณฑ์ที่น่าพึงพอใจ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอำนาจเจริญ จึงหาแนวทางดำเนินงานที่จะพัฒนาคุณภาพการศึกษา ซึ่งเป็นที่ยอมรับกันว่าการพัฒนาคุณภาพการศึกษาจะสามารถพัฒนาได้อย่างมีประสิทธิภาพ ขึ้นอยู่กับองค์ประกอบที่สำคัญ 3 ประการ คือ กระบวนการบริหารการจัดการศึกษา กระบวนการจัดการเรียนรู้ และกระบวนการนิเทศการศึกษา และจากการนิเทศติดตามผลการดำเนินงานนิเทศภายในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอำนาจเจริญ ที่ผ่านมายังไม่ประสบผลสำเร็จเท่าที่ควร กล่าวคือการดำเนินงานนิเทศภายในโรงเรียน ส่งผลต่อคุณภาพของนักเรียนน้อยกว่าเป้าหมายที่กำหนดไว้ ทั้งนี้จากการวิเคราะห์สาเหตุ พบว่าผู้บริหารโรงเรียนขาดความรู้ความเข้าใจในการใช้กระบวนการนิเทศภายในเพื่อส่งเสริมสนับสนุนการจัดการศึกษา และโรงเรียนจัดกิจกรรมการนิเทศไม่สอดคล้องกับสภาพปัญหา ตลอดจนไม่ได้เกิดจากความต้องการของครูในโรงเรียน ทำให้ไม่สามารถจัดกระบวนการนิเทศภายในโรงเรียนได้อย่างเป็นระบบ (กลุ่มนิเทศติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา, 2559: 5) จากสภาพปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาความคิดเห็นของครูต่อกระบวนการนิเทศภายในโรงเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอำนาจเจริญ เพื่อเป็นประโยชน์ในการพัฒนากระบวนการนิเทศภายในโรงเรียนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

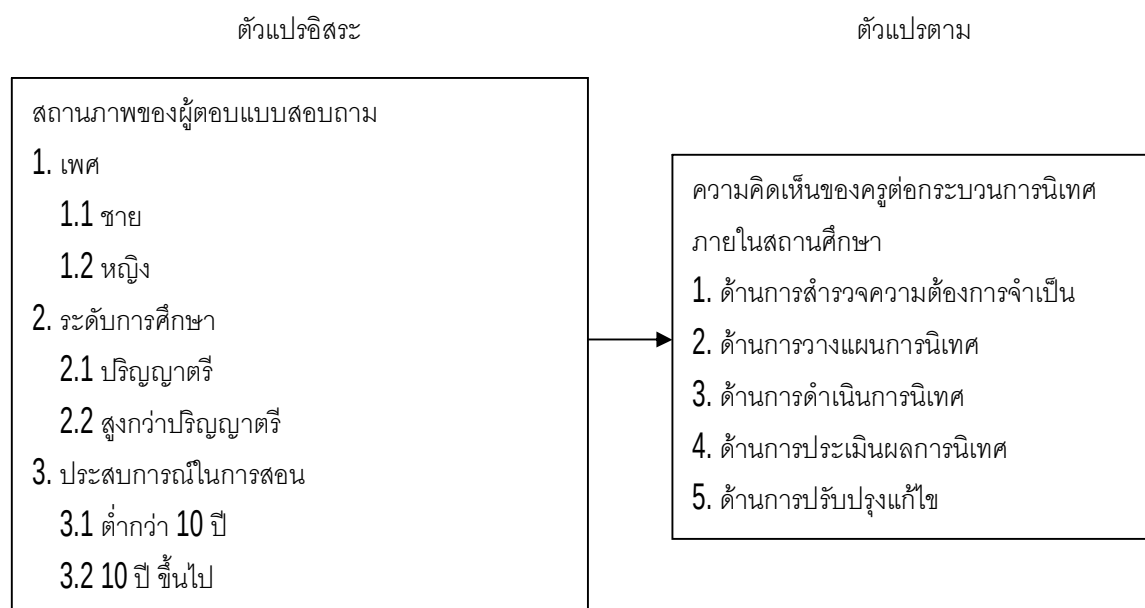
1. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของครูต่อกระบวนการนิเทศภายในโรงเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอำนาจเจริญ
2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูต่อกระบวนการนิเทศภายในโรงเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอำนาจเจริญ จำแนกตามเพศ ระดับการศึกษา และประสบการณ์ในการสอน

3. เพื่อนำความคิดเห็นของครู ไปเป็นข้อมูลในการดำเนินงานพัฒนาและปรับปรุงกระบวนการจัดการนิเทศภายในสถานศึกษา อย่างมีคุณภาพและมีประสิทธิภาพ

สมมติฐานในการวิจัย

1. ครูที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อกระบวนการนิเทศภายในโรงเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอำนาจเจริญ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
2. ครูที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อกระบวนการนิเทศภายในโรงเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอำนาจเจริญ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
3. ครูที่มีประสบการณ์ในการสอนต่างกัน มีความคิดเห็นต่อกระบวนการนิเทศภายในโรงเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอำนาจเจริญ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

กรอบแนวคิด

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

ขอบเขตการศึกษา

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จังหวัดอำนาจเจริญ ปีการศึกษา 2560 จำนวน 2,158 คน จาก 257 โรงเรียน

2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอำนาจเจริญ ปีการศึกษา 2560 ผู้วิจัยกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยการเปิดตารางของ เครจซี และ มอร์แกน (Krejcie; & Morgan. 1970: 608) กำหนดความคลาดเคลื่อนที่ .05 ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 327 คน และใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย

3. ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

3.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่ เพศ ระดับการศึกษา และประสบการณ์ในการสอน

3.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ ด้านการสำรวจความต้องการจำเป็น ด้านการวางแผน การนิเทศ ด้านการดำเนินการนิเทศ ด้านการประเมินผลการนิเทศ และด้านการปรับปรุงแก้ไข

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) ประมาณค่า 5 ระดับ การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการไปแจกแบบสอบถามกับกลุ่มตัวอย่างกลุ่มเดียวคือ กลุ่มครูผู้สอน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอำนาจเจริญ และรวบรวมข้อมูลกลับด้วยวิธีการส่งกลับทางไปรษณีย์ ส่วนโรงเรียนที่อยู่ใกล้ผู้วิจัยจะดำเนินการเก็บข้อมูลด้วยตนเอง จากนั้นคัดเลือกแบบสอบถามที่สมบูรณ์ นำมาลงรหัสและวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าร้อยละ (%) ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)
2. สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน ได้แก่ t-test (Independent t-test)

ผลการศึกษา

ส่วนที่ 1 ครูผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีระดับการศึกษาปริญญาตรี และมีประสบการณ์ในการสอน 10 ปี ขึ้นไป

ส่วนที่ 2 ความคิดเห็นของครูต่อกระบวนการนิเทศภายในโรงเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอำนาจเจริญ ผลการศึกษาดังตาราง 1-6

ตาราง 1 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นของครูต่อกระบวนการนิเทศภายในโรงเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอำนาจเจริญ โดยรวมและรายด้าน

กระบวนการนิเทศภายใน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น
1. ด้านการสำรวจความต้องการจำเป็น	4.48	.59	มาก
2. ด้านการวางแผนการนิเทศ	4.45	.52	มาก
3. ด้านการดำเนินการนิเทศ	4.46	.71	มาก
4. ด้านการประเมินผลการนิเทศ	4.42	.71	มาก
5. ด้านการปรับปรุงแก้ไข	4.16	.77	มาก
รวม	4.41	.24	มาก

จากตาราง 1 พบว่า ครูมีความคิดเห็นต่อกระบวนการนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอำนาจเจริญ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.41$) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่าทุกด้านอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ อันดับแรก ด้านการสำรวจความต้องการจำเป็น ($\bar{X} = 4.48$) รองลงมาคือ ด้านการดำเนินการนิเทศ ($\bar{X} = 4.46$) ด้านการวางแผนการนิเทศ ($\bar{X} = 4.45$) ด้านการประเมินผลการนิเทศ ($\bar{X} = 4.42$) และด้านการปรับปรุงแก้ไข ($\bar{X} = 4.16$) ตามลำดับ

ตาราง 2 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นของครูต่อกระบวนการนิเทศภายในโรงเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอำนาจเจริญ ด้านการสำรวจความต้องการจำเป็น

กระบวนการนิเทศภายใน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น
1. สำรวจข้อมูลการปฏิบัติงานของกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่างๆ			
มากำหนดความต้องการในการนิเทศภายใน	4.32	.72	มาก
2. มีการศึกษาการจัดการและการบริหารสถานศึกษาเพื่อกำหนด			
ความต้องการในการนิเทศภายใน	4.38	.73	มาก
3. ศึกษาการปฏิบัติงานของสถานศึกษาเพื่อกำหนดขอบเขตของ			
ความจำเป็นในการนิเทศภายใน	4.58	.62	มากที่สุด
4. มีการนำนโยบายของเขตพื้นที่ศึกษามาวិเคราะห์เพื่อกำหนด			
ความจำเป็นในการนิเทศภายใน	4.60	.62	มากที่สุด
5. มีการนำความคิดเห็นและเสนอแนะข้อมูลของบุคลากรใน			
โรงเรียนมาใช้เป็นข้อมูลเพื่อกำหนดความต้องการเพื่อนิเทศ	4.63	.61	มากที่สุด
6. ประมวลทางเลือกการแก้ปัญหาการเรียนการสอนร่วมกัน			
เพื่อกำหนดทิศทางการนิเทศภายใน	4.40	.71	มาก
7. ศึกษาความต้องการในการนิเทศจากผลการประเมินที่ผ่านมา	4.45	.62	มาก
รวม	4.48	.59	มาก

จากตาราง 2 พบว่า ครูมีความคิดเห็นต่อกระบวนการนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านการสำรวจความต้องการจำเป็น ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.48$) เมื่อพิจารณารายข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก คือ อันดับแรก มีการนำความคิดเห็นและเสนอแนะข้อมูลของบุคลากรในโรงเรียนมาใช้เป็นข้อมูลเพื่อกำหนดความต้องการเพื่อนิเทศอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.63$) รองลงมาคือ มีการนำนโยบายของเขตพื้นที่ศึกษามาวิเคราะห์เพื่อกำหนดความจำเป็นในการนิเทศภายในอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.60$) และศึกษาการปฏิบัติงานของสถานศึกษาเพื่อกำหนดขอบเขตของความจำเป็นในการนิเทศภายในอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.58$) ตามลำดับ

ตาราง 3 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นของครูต่อกระบวนการนิเทศภายในโรงเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอำนาจเจริญ ด้านการวางแผนการนิเทศ

กระบวนการนิเทศภายใน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น
1. มีการวิเคราะห์นโยบาย พันธกิจและเป้าประสงค์ของสถานศึกษา เพื่อวางแผนการนิเทศภายใน	4.52	.57	มากที่สุด
2. จัดให้มีการวิเคราะห์สภาพปัญหาของสถานศึกษา เพื่อวางแผนการนิเทศภายใน	4.50	.58	มากที่สุด
3. มีการจัดทำแผนการนิเทศภายในโดยระบุขั้นตอนรายละเอียด กิจกรรมในการนิเทศที่ชัดเจน	4.42	.70	มาก
4. กำหนดวัตถุประสงค์และเป้าหมายการนิเทศภายในไว้ชัดเจน	4.40	.71	มาก
5. มีการจัดทำโครงการนิเทศภายในไว้ในแผนปฏิบัติการประจำปีของสถานศึกษา	4.45	.67	มาก
6. ใช้ข้อมูลจากการสำรวจการปฏิบัติงานตามความเห็นบุคลากร มาจัดทำโครงการนิเทศภายใน	4.48	.66	มาก
7. สร้างความรู้ความเข้าใจแก่บุคลากรในสถานศึกษาก่อนการดำเนินการนิเทศภายใน	4.38	.72	มาก
รวม	4.45	.52	มาก

จากตาราง 3 พบว่า ครูมีความคิดเห็นต่อกระบวนการนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านการวางแผนการนิเทศ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.45$) เมื่อพิจารณารายข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก คือ อันดับแรก มีการวิเคราะห์นโยบาย พันธกิจและเป้าประสงค์ของสถานศึกษาเพื่อวางแผนการนิเทศภายในอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.52$) รองลงมาคือ จัดให้มีการวิเคราะห์สภาพปัญหาของสถานศึกษาเพื่อวางแผนการนิเทศภายในอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.50$) และใช้ข้อมูลจากการสำรวจการปฏิบัติงานตามความเห็นบุคลากรมาจัดทำโครงการนิเทศภายในอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.48$) ตามลำดับ

ตาราง 4 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นของครูต่อกระบวนการนิเทศภายในโรงเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอำนาจเจริญ ด้านการดำเนินการนิเทศ

กระบวนการนิเทศภายใน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น
1. ปฏิบัติงานตามขั้นตอนและระยะเวลาที่กำหนดไว้ในแผนนิเทศภายใน	4.42	.75	มาก
2. มีกิจกรรมกระตุ้นให้การดำเนินการนิเทศภายในดำเนินไปอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง	4.48	.75	มาก

ตาราง 4 (ต่อ)

กระบวนการนิเทศภายใน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น
3. มีกิจกรรมกระตุ้นให้บุคลากรทุกฝ่ายมีความกระตือรือร้นในการปฏิบัติงานการนิเทศภายในสถานศึกษา	4.35	.74	มาก
4. มีการกำกับติดตามให้การปฏิบัติการนิเทศภายในเป็นไปตามวัตถุประสงค์	4.45	.75	มาก
5. ดำเนินการเร่งรัดให้การปฏิบัติการนิเทศภายในเป็นไปตามแผนที่ได้วางไว้	4.28	.83	มาก
6. จัดการดูแลให้คำปรึกษาและข้อเสนอแนะในการปฏิบัติงานการนิเทศภายใน	4.52	.75	มากที่สุด
7. มีการสร้างขวัญและกำลังใจแก่บุคลากรในการปฏิบัติการนิเทศภายในอย่างสม่ำเสมอ	4.56	.75	มากที่สุด
8. จัดกิจกรรมการนิเทศให้มีบรรยากาศที่เป็นประชาธิปไตยและเป็นกัลยาณมิตร	4.58	.75	มากที่สุด
รวม	4.46	.71	มาก

จากตาราง 4 พบว่า ครูมีความคิดเห็นต่อกระบวนการนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านการดำเนินการนิเทศ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.46$) เมื่อพิจารณารายข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก คือ อันดับแรก จัดกิจกรรมการนิเทศให้มีบรรยากาศที่เป็นประชาธิปไตยและเป็นกัลยาณมิตรอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.58$) รองลงมาคือ มีการสร้างขวัญและกำลังใจแก่บุคลากรในการปฏิบัติการนิเทศภายในอย่างสม่ำเสมออยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.56$) และจัดการดูแลให้คำปรึกษาและข้อเสนอแนะในการปฏิบัติงานการนิเทศภายในอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.52$) ตามลำดับ

ตาราง 5 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นของครูต่อกระบวนการนิเทศภายในโรงเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอำนาจเจริญ ด้านการประเมินผลการนิเทศ

กระบวนการนิเทศภายใน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น
1. มีการตรวจสอบปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัติงานนิเทศภายในโรงเรียน	4.40	.79	มาก
2. ติดตามความก้าวหน้าการดำเนินการนิเทศภายในของแต่ละแผนงานโครงการและกิจกรรม	4.46	.80	มาก
3. จัดให้มีการประเมินผลการปฏิบัติการนิเทศภายในทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้	4.52	.70	มากที่สุด

ตาราง 5 (ต่อ)

กระบวนการนิเทศภายใน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น
4. นำผลการประเมินไปใช้ในการปรับปรุงการปฏิบัติการนิเทศให้มีประสิทธิภาพ	4.27	.80	มาก
5. ให้นักลากรของสถานศึกษามีส่วนร่วมในการประเมินผลการนิเทศภายใน	4.56	.69	มากที่สุด
6. ประเมินผลการนิเทศภายในตามขั้นตอนที่ระบุไว้ในแผนการปฏิบัติการนิเทศภายใน	4.32	.82	มาก
รวม	4.42	.71	มาก

จากตาราง 5 พบว่า ครูมีความคิดเห็นต่อกระบวนการนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านการประเมินผลการนิเทศ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.42$) เมื่อพิจารณารายข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก คือ อันดับแรกให้นักลากรของสถานศึกษามีส่วนร่วมในการประเมินผลการนิเทศภายในอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.56$) รองลงมาคือ จัดให้มีการประเมินผลการปฏิบัติการนิเทศภายในในทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.52$) และติดตามความก้าวหน้าการดำเนินการนิเทศภายในของแต่ละแผนงานโครงการและกิจกรรมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.46$) ตามลำดับ

ตาราง 6 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นของครูต่อกระบวนการนิเทศภายในโรงเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอำนาจเจริญด้านการปรับปรุงแก้ไข

กระบวนการนิเทศภายใน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น
1. มีการตรวจสอบผลการปฏิบัติการนิเทศภายในเปรียบเทียบกับวัตถุประสงค์และเป้าหมาย	4.25	.81	มาก
2. มีการนำข้อมูลที่ได้จากการประเมินผลการนิเทศมาปรับปรุงการปฏิบัติการนิเทศภายใน	4.18	.80	มาก
3. นำผลการประเมินผลการนิเทศภายในมาใช้เป็นประโยชน์ในการพัฒนาการนิเทศภายในได้อย่างดี	4.15	.83	มาก
4. นำผลการประเมินผลการนิเทศภายในมาปรับปรุงการนิเทศภายในได้อย่างมีประสิทธิภาพ	4.07	.82	มาก
รวม	4.16	.77	มาก

จากตาราง 6 พบว่า ครูมีความคิดเห็นต่อกระบวนการนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านการปรับปรุงแก้ไข ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.16$) เมื่อพิจารณารายข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก อยู่ในระดับมากทุกข้อ คือ อันดับแรก มีการตรวจสอบผลการปฏิบัติการนิเทศภายในเปรียบเทียบกับวัตถุประสงค์และเป้าหมาย ($\bar{X} = 4.25$) รองลงมาคือ มีการนำข้อมูลที่ได้จากการประเมินผลการนิเทศมาปรับปรุงการปฏิบัติการนิเทศภายใน ($\bar{X} = 4.18$) และนำผลการประเมินผลการนิเทศภายในมาใช้เป็นประโยชน์ในการพัฒนาการนิเทศภายในได้ดี ($\bar{X} = 4.15$)ตามลำดับ

ส่วนที่ 3 การทดสอบสมมติฐานตามวัตถุประสงค์การวิจัย

สมมติฐานข้อที่ 1 ครูที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อกระบวนการนิเทศภายในโรงเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอำนาจเจริญ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ผลการศึกษา ดังตาราง 7

ตาราง 7 การเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูต่อกระบวนการนิเทศภายในโรงเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอำนาจเจริญ จำแนกตามเพศ

กระบวนการนิเทศภายใน	ชาย (n = 124)		หญิง (n = 203)		t	p
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1. ด้านการสำรวจความต้องการจำเป็น	4.46	.62	4.49	.57	-.491	.624
2. ด้านการวางแผนการนิเทศ	4.42	.65	4.47	.42	-.669	.504
3. ด้านการดำเนินการนิเทศ	4.65	.40	4.34	.82	4.553*	.000
4. ด้านการประเมินผลการนิเทศ	3.85	.80	4.77	.34	-12.244*	.000
5. ด้านการปรับปรุงแก้ไข	4.36	.82	4.04	.72	3.585*	.000
รวม	4.37	.20	4.45	.26	-2.828*	.005

* p < .05

จากตาราง 7 พบว่า ครูที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อกระบวนการนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอำนาจเจริญ ในภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านการดำเนินการนิเทศ ด้านการประเมินผลการนิเทศ และด้านการปรับปรุงแก้ไข แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านอื่นๆ ไม่แตกต่างกัน

สมมติฐานข้อที่ 2 ครูที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อกระบวนการนิเทศภายในโรงเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอำนาจเจริญ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ผลการศึกษาดังตาราง 8

ตาราง 8 การเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูต่อกระบวนการนิเทศภายในโรงเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอำนาจเจริญ จำแนกตามระดับการศึกษา

กระบวนการนิเทศภายใน	ปริญญาตรี		สูงกว่าปริญญาตรี		t	p
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1. ด้านการสำรวจความต้องการจำเป็น	4.46	.46	4.50	.73	-.560	.576
2. ด้านการวางแผนการนิเทศ	4.41	.49	4.51	.56	-1.608	.109
3. ด้านการดำเนินการนิเทศ	4.25	.83	4.74	.29	-7.586*	.000
4. ด้านการประเมินผลการนิเทศ	4.45	.76	4.39	.64	-.676	.500
5. ด้านการปรับปรุงแก้ไข	4.23	.83	4.07	.68	-1.920	.056
รวม	4.37	.24	4.49	.27	-4.706*	.000

* $p < .05$

จากตาราง 8 พบว่า ครูที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อกระบวนการนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอำนาจเจริญ ในภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านการดำเนินการนิเทศ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านอื่นๆ ไม่แตกต่างกัน

สมมติฐานข้อที่ 3 ครูที่มีประสบการณ์ในการสอนต่างกัน มีความคิดเห็นต่อกระบวนการนิเทศภายในโรงเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอำนาจเจริญ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ผลการศึกษาดังตาราง 9

ตาราง 9 การเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูต่อกระบวนการนิเทศภายในโรงเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอำนาจเจริญ จำแนกตามประสบการณ์ในการสอน

กระบวนการนิเทศภายใน	ประสบการณ์ในการสอน				t	p
	ต่ำกว่า 10 ปี		10 ปี ขึ้นไป			
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1. ด้านการสำรวจความต้องการจำเป็น	4.43	.61	4.52	.58	-1.344	.180
2. ด้านการวางแผนการนิเทศ	4.64	.39	4.30	.56	6.467*	.000
3. ด้านการดำเนินการนิเทศ	4.44	.75	4.47	.67	-.281	.779
4. ด้านการประเมินผลการนิเทศ	4.67	.54	4.22	.77	6.208*	.000
5. ด้านการปรับปรุงแก้ไข	4.13	.80	4.19	.75	-.696	.487
รวม	4.49	.22	4.36	.24	4.938*	.000

* $p < .05$

จากตาราง 9 พบว่า ครูที่มีประสบการณ์ในการสอนต่างกัน มีความคิดเห็นต่อกระบวนการนิเทศภายใน โรงเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอำนาจเจริญ ในภาพรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านการวางแผนการนิเทศ และด้านการประเมินผล การนิเทศ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านอื่นๆ ไม่แตกต่างกัน

อภิปรายผล

การศึกษาวิจัยเรื่อง ความคิดเห็นของครูต่อกระบวนการนิเทศภายในโรงเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอำนาจเจริญ มีข้อค้นพบและประเด็นที่น่าสนใจ นำมาอภิปราย ดังนี้

1. ความคิดเห็นของครูต่อกระบวนการนิเทศภายในโรงเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอำนาจเจริญ โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากทุกข้อ ทั้งนี้เนื่องมาจากผู้บริหารสถานศึกษา เป็นผู้ที่มีหน้าที่รับผิดชอบโดยตรง และมีบทบาทสำคัญที่ผลักดันให้การนิเทศภายในบรรลุผล โดยมุ่งมั่นที่จะใช้การนิเทศภายในเป็นเครื่องมือสำคัญอย่างหนึ่งในการพัฒนาการศึกษา มีการกำหนดนโยบายและวางแผนพัฒนาร่วมกัน เพื่อให้การนิเทศภายในนำไปสู่การปฏิบัติอย่างมีระบบมีขั้นตอนและมีความต่อเนื่อง สอดคล้องกับแนวคิดของ รัตนภรณ์ วามะสุรีย์ (2551: 13) กล่าวว่า การนิเทศเป็นกระบวนการ ทำงานอย่างมีแบบแผน มีขั้นตอนและความต่อเนื่อง เพื่อให้ครูที่ผ่านกระบวนการนิเทศการศึกษาเกิดความตื่นตัว มีความเข้าใจที่จะใช้วิธีการในการพัฒนาวิชาชีพได้คล่องตัวขึ้น โดยมีการปรับปรุงการเรียนการสอนอยู่ตลอดเวลาและต่อเนื่อง ความเห็นดังกล่าวยังสอดคล้องกับ ฉวีวรรณ พันวัน (2552: 9) กล่าวว่า การนิเทศเป็นกระบวนการร่วมกันทางการศึกษาของผู้บริหารโรงเรียน และบุคลากรทางการศึกษา เพื่อพัฒนาการเรียนการสอนให้มีคุณภาพ และเกิดผลสัมฤทธิ์สูงสุดแก่ผู้เรียน ทำให้ผู้เรียนได้พัฒนาศักยภาพตามจุดหมายของหลักสูตร นอกจากนี้พระราชบัญญัติการศึกษาชาติ พุทธศักราช 2542 แก้ไขเพิ่มเติม ฉบับที่ 2 พ.ศ. 2545 และ ฉบับที่ 3 พ.ศ. 2553 ได้ปฏิรูประบบบริหารและการจัดการศึกษาการปฏิรูปครูและบุคลากรทางการศึกษา การประกันคุณภาพการศึกษาส่งผลให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอำนาจเจริญ ซึ่งเป็นหน่วยงานต้นสังกัดกำหนดนโยบายและยุทธศาสตร์ในการพัฒนาที่ชัดเจน โดยเฉพาะการพัฒนามูลฐาน และการประกันคุณภาพการศึกษา ซึ่งเป็นยุทธศาสตร์หนึ่งที่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอำนาจเจริญ นำเข้าสู่สถานศึกษา มีการจัดทำเอกสารเผยแพร่การประชุมสัมมนาผู้บริหารสถานศึกษาเพื่อสร้างความตระหนักในการพัฒนาการศึกษา ร่วมกัน จึงเป็นภารกิจของผู้บริหารซึ่งเป็นบุคลากรหลักที่ต้องนำการเปลี่ยนแปลงมาสู่สถานศึกษา จะต้องสร้างความรู้ความเข้าใจให้กับบุคลากรในโรงเรียนเพื่อให้ภารกิจนั้นปรากฏเป็นรูปธรรม มีการกำหนดเกณฑ์มาตรฐานของโรงเรียนขึ้น เพื่อให้โรงเรียนได้มีการประเมินตนเอง ซึ่งในเกณฑ์มาตรฐานได้กำหนดให้มีการนิเทศเป็นงานหนึ่งในมาตรฐานที่ต้องประเมิน โดยเฉพาะตัวบ่งชี้ที่ว่า การนิเทศ กำกับ ติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงานเป็นตัวชี้วัดหนึ่งของกระบวนการจัดการที่ต้องได้รับการประเมินจากมาตรการดังกล่าว ทำให้ผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอำนาจเจริญ เกิดความตระหนักและมีความรับผิดชอบในการปฏิบัติงานนิเทศภายในมากขึ้น มีการกำหนดนโยบาย และมาตรการต่างๆ เพื่อให้โรงเรียนใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติงานมีการนิเทศ กำกับ ติดตามผลการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง ดังจะเห็นได้จากมีผู้ตรวจราชการจากหน่วยงานทางการศึกษาทั้งในระดับกระทรวงศึกษาธิการ ระดับเขตการศึกษา มานิเทศติดตามผลการดำเนินงานอย่างต่อเนื่องโดยมีการจัดทำโครงการต่างๆ เพื่อปรับปรุงประสิทธิภาพการจัดการเรียนการสอนของครูตามโครงการนั้นๆ มีการเร่งรัดฝึกอบรมประชุมสัมมนาให้ความรู้ปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่องจึงทำให้ผู้บริหารสถานศึกษาขึ้นพื้นฐาน สำนักงานเขต

พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอำเภอนาจเจริญ ขึ้นตัวและมีความกระตือรือร้นในการทำงานอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พิมพา ศิริวงศ์ (2553) พบว่า การดำเนินการนิเทศงานวิชาการภายในโรงเรียนวัดไผ่เงินโชตนาราม สำนักงานเขตบางคอแหลม สังกัดกรุงเทพมหานครโดยรวมอยู่ในระดับมาก

2. การเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูต่อกระบวนการนิเทศภายในโรงเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอำเภอนาจเจริญ จำแนกตามเพศ ระดับการศึกษา และประสบการณ์ในการสอน เพื่อทดสอบสมมติฐานที่ตั้งไว้โดยมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 ปรากฏผลดังนี้

2.1 ครูที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อกระบวนการนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอำเภอนาจเจริญ ในภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้เนื่องจาก กระบวนการนิเทศภายในของผู้บริหารแต่ละโรงเรียนจะแตกต่างกัน แม้ว่าครูมีหน้าที่ในการสอนเหมือนกัน และต้องดำเนินงานนิเทศภายในโรงเรียนเช่นกัน โดยมีขอบข่ายโครงสร้างและแนวทางการบริหารงานวิชาการให้มีคุณภาพในระดับเดียวกัน ซึ่งการดำเนินงานนิเทศภายในของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอำเภอนาจเจริญ ใช้หลักการบริหารที่มุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์ มีการสร้างความรู้ความเข้าใจและวางแผนร่วมกัน จัดให้ครูมีการแลกเปลี่ยนประสบการณ์การจัดการด้านวิชาการ ทำให้ครูที่มีเพศต่างกัน ได้พัฒนาความรู้ และประสบการณ์ในการจัดการศึกษา จึงเห็นว่ากระบวนการนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษาด้านการดำเนินการนิเทศ ด้านการประเมินผลการนิเทศ และด้านการปรับปรุงแก้ไขแตกต่างกัน ซึ่งการนิเทศภายในสถานศึกษาเป็นหน้าที่โดยตรงของครูและผู้บริหารสถานศึกษา จะต้องศึกษาหาความรู้เพื่อให้ทันการเปลี่ยนแปลงในยุคปัจจุบัน ดังที่ วณิดา น้อยมะลิวัน (2552: 58) กล่าวว่า ในการปฏิบัติงานการนิเทศภายในสถานศึกษาที่มีประสิทธิภาพย่อมต้องอาศัยผู้บริหารที่มีวิสัยทัศน์

2.2 ครูที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อกระบวนการนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอำเภอนาจเจริญ ในภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้เนื่องจาก ปัจจุบันการศึกษาเจริญก้าวหน้า สถาบันทางการศึกษาได้ส่งเสริมวิทยฐานะให้ครูและผู้บริหารสถานศึกษาพัฒนาอย่างเต็มที่ ส่งผลให้ครูและผู้บริหารสถานศึกษาเกิดความรู้ความเข้าใจด้านการนิเทศภายในสถานศึกษา ประกอบกับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอำเภอนาจเจริญ จัดทำโครงการพัฒนาบุคลากร โดยให้ครูและผู้บริหารสถานศึกษา เข้ารับการอบรมเรื่อง การนิเทศภายในสถานศึกษา เพื่อนำความรู้ที่ได้รับมาพัฒนางานให้มีคุณภาพและประสิทธิภาพ นอกจากนี้ครูและผู้บริหารสถานศึกษายังสามารถค้นคว้าหาความรู้จากแหล่งวิชาการต่างๆ ได้ด้วยตนเอง ทำให้ครูและผู้บริหารสถานศึกษามีความกระตือรือร้นในการศึกษาค้นคว้าเพื่อพัฒนาตนเองให้เป็นผู้มีความรู้ความสามารถทันต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคมโลกปัจจุบัน ซึ่งเป็นยุคของสังคมแห่งการเรียนรู้ สอดคล้องกับงานวิจัยของ พัทธรินทร์ ช่วยศิริ (2554: 75) พบว่า ควรให้การอบรมกับผู้ที่จะต้องทำหน้าที่นิเทศ จัดประชุมเพื่อติดตามผลการนิเทศ ซึ่งปัจจัยการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการนิเทศภายในโรงเรียน คือ การฝึกอบรมด้านภาวะผู้นำ ด้านการปฏิสัมพันธ์และอิทธิพล และด้านแรงจูงใจ (กรวิรี เกษบรรจง. 2556: 89) จากเหตุผลดังกล่าว จึงเป็นสาเหตุให้ครูที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อกระบวนการนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษาแตกต่างกัน

2.3 ครูที่มีประสบการณ์ในการสอนต่างกัน มีความคิดเห็นต่อกระบวนการนิเทศภายในโรงเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอำเภอนาจเจริญ ในภาพรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้เนื่องจากจากการนิเทศภายในเป็นกิจกรรมหนึ่งในโครงการพัฒนาคุณภาพ

การศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอำนาจเจริญ เพื่อให้ผู้รับผิดชอบในงานนิเทศ นำไปพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพมาตรฐานใกล้เคียงกัน จึงถือเป็นภารกิจที่ผู้บริหารสถานศึกษา ซึ่งเป็นผู้ปฏิบัติในระดับสถานศึกษาจะต้องดำเนินการ และให้ความสำคัญต่อกระบวนการนิเทศภายในอย่างต่อเนื่องจริงจัง ประกอบกับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาซึ่งเป็นหน่วยงานต้นสังกัด ยังจัดให้มีกิจกรรมการนิเทศในรูปแบบต่างๆ เช่น การอบรมสัมมนาประชุมเชิงปฏิบัติการอย่างต่อเนื่อง และเน้นให้ครูและผู้บริหารสถานศึกษา เข้ารับการอบรม สัมมนา เพื่อเป็นการเพิ่มพูนความรู้ความเข้าใจในเรื่องกระบวนการนิเทศ เป็นการสร้างความมั่นใจให้ผู้รับผิดชอบงานนิเทศอย่างสม่ำเสมอ นอกจากนี้กระทรวงศึกษาธิการได้ให้การสนับสนุนงานด้านวิชาการแก่ผู้บริหารสถานศึกษา โดยจัดบริการเอกสาร คู่มือ ตำรา แบบฟอร์มต่างๆ ซึ่งสามารถศึกษาหาความรู้ด้วยตนเองได้ ทำให้ครูและผู้บริหารสถานศึกษามีความรู้ความเข้าใจในกระบวนการนิเทศภายใน จากเหตุผลดังกล่าวน่าจะเป็นสาเหตุให้ครูที่มีประสบการณ์ในการสอนต่างกัน มีความคิดเห็นต่อกระบวนการนิเทศภายในโรงเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาแตกต่างกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของ อรรถพล ปิ่นมั่ง (2550: 85) พบว่า ครูที่มีประสบการณ์ในการสอนแตกต่างกันเห็นว่าผู้บริหารสถานศึกษาจัดกระบวนการนิเทศภายในโรงเรียนแตกต่างกัน เช่นเดียวกับ เรวิส (Rawis, 1973: 3165) พบว่า ครูที่มีประสบการณ์ด้านการสอนต่างกัน มีความต้องการให้มีการนิเทศเพื่อปรับปรุงการเรียนการสอนและพัฒนาหลักสูตรมากกว่าด้านอื่น

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปใช้ประโยชน์

1. ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีการสำรวจข้อมูลการปฏิบัติงานของกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่างๆ มากำหนดความต้องการในการนิเทศภายใน
2. ผู้บริหารสถานศึกษา ควรสร้างความรู้ความเข้าใจแก่บุคลากรในสถานศึกษาก่อนการดำเนินการนิเทศภายใน โดยกำหนดวัตถุประสงค์และเป้าหมายการนิเทศภายในไว้ชัดเจน
3. ผู้บริหารสถานศึกษา ควรดำเนินการเร่งรัดให้การปฏิบัติการนิเทศภายในเป็นไปตามแผนที่ได้วางไว้ และมีกิจกรรมกระตุ้นให้บุคลากรทุกฝ่ายมีความกระตือรือร้นในการปฏิบัติงานการนิเทศภายในสถานศึกษา
4. ผู้บริหารสถานศึกษา ควรนำผลการประเมินการนิเทศภายในมาปรับปรุงการนิเทศภายในให้มีประสิทธิภาพ เพื่อให้บุคลากรที่เกี่ยวข้องเห็นความสำคัญของการนิเทศภายในโดยให้มีการดำเนินการอย่างเป็นระบบ

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อกระบวนการนิเทศภายใน เพื่อประโยชน์ในการพัฒนากระบวนการนิเทศภายในโรงเรียนให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น
2. ควรศึกษากระบวนการนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอำนาจเจริญ ในรูปแบบอื่นๆ เพื่อหาวิธีทางปรับปรุงการนิเทศภายในโรงเรียนให้มีความสมบูรณ์และเหมาะสมยิ่งขึ้น

เอกสารอ้างอิง

กรวีร์ เกษบรรจง. (2556). ปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อการนิเทศภายในโรงเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. เพชรบุรี: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี.

- กลุ่มนิเทศติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา. (2559). **บุคลากรที่เกี่ยวกับการนิเทศภายใน: เอกสารลำดับที่ 3 /2559**. อำนาจเจริญ: สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอำนาจเจริญ.
- ฉวีวรรณ พันวัน. (2552). **การนิเทศภายในโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตพื้นที่การศึกษาลำพูน เขต 2**. การศึกษาค้นคว้าอิสระปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. เชียงใหม่: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่. สืบค้นจากฐานข้อมูลวิทยานิพนธ์. <http://www.book.cmru.ac.th>.
- ธีรศักดิ์ เลื่อยไธสง. (2550). **การนิเทศภายในโรงเรียน. สารนิเทศการศึกษา. 4(1): 2**.
- พัชรินทร์ ช่วยศิริ. (2554). **การศึกษาดำเนินงานนิเทศภายในของโรงเรียนวัดประดู่ฉิมพลี**. สารนิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- พิมพา ศิริวงศ์. (2553). **การดำเนินการนิเทศงานวิชาการภายในโรงเรียนวัดไผ่เงินโชตนาราม สำนักงานเขตบางคอแหลม สังกัดกรุงเทพมหานคร**. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิตครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา.
- รัตนภรณ์ วามะสุริย์. (2551). **การศึกษาดำเนินงานนิเทศภายในโรงเรียนของโรงเรียนเครือข่ายการใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2544 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขั้นพื้นฐาน เขตตรวจราชการที่ 1**. กรุงเทพฯ: ภาควิชานโยบายการจัดการและความเป็นผู้นำทางการศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วนิดา น้อยมะลิวัน. (2552). **ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการนิเทศภายในโรงเรียนของครูผู้สอนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเลย เขต 1**. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิตครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. เลย: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2545). **การมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาของสถานศึกษา**. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ.
- อภิรดี มนุษย์พันธุ์. (2551). **การนิเทศงานวิชาการของหน่วยศึกษานิเทศก์โรงเรียนในสังกัดเทศบาลนครเชียงใหม่**. การศึกษาค้นคว้าอิสระศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. เชียงใหม่: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- อรรถพล ปิ่นม้น. (2553). **ปัญหาการนิเทศภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 1**. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. ฉะเชิงเทรา: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์.
- Glickman, C. D.; Gordon, S. P.; & Ross-Gordon, J. M. (2007). Supervision and Curriculum Development. Instructional Leadership: A Developmental Approach. pp. 299-300.
- Krejcie, R. V.; & Morgan, D. W. (1970). Determining Sampling Size for Research Activities. Educational and Psychological Measurement. 30(3): 607-610.
- Rewis, J. S. (1973, January). A Study of Georgia Teachers Perception of Supervisory Activities. Dissertation Abstracts International. 33(2): 3165.

NBUE025: ความพึงพอใจของผู้ปกครองต่อการจัดประสบการณ์การเรียนรู้เด็กปฐมวัยของ
โรงเรียนอนุบาลคุณากร ในพระราชูปถัมภ์ฯ
SATISFACTION OF STUDENTS' PARENTS TOWARDS EARLY CHILDHOOD EDUCATION
OF KUNAKORN KINDERGARDEN SCHOOL.

วาสนา วานเครือ¹ ดร. สิริกาญจน์ ธนวุฒิพรพินิต²

¹ นักศึกษานักศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ

² อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบความพึงพอใจของผู้ปกครองต่อการจัดประสบการณ์การเรียนรู้เด็กปฐมวัยของโรงเรียนอนุบาลคุณากร ในพระราชูปถัมภ์ฯ จังหวัดนครนายก ในด้านหลักสูตรที่เหมาะสมสำหรับเด็กปฐมวัย ด้านการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมพัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็ก ด้านการประเมินพัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็ก ด้านความสัมพันธ์ระหว่างครูผู้สอนและผู้ปกครองในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ของเด็ก กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนอนุบาลคุณากร ในพระราชูปถัมภ์ฯ จังหวัดนครนายก ปีการศึกษา 2560 จำนวน 103 คน ซึ่งผู้วิจัยเลือกกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยอาศัย ตารางกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างของเครจซี่และมอร์แกน (CkreJeie; & Morgan.1970:607-610) เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ซึ่งมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .97 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าที (t-test) แบบ Independent

ผลการวิจัยพบว่า

1. ผู้ปกครองมีความพึงพอใจต่อการจัดประสบการณ์การเรียนรู้เด็กปฐมวัยของโรงเรียนอนุบาลคุณากร ในพระราชูปถัมภ์ฯ จังหวัดนครนายก โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.39$ S.D.= .46) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้านเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย คือ ด้านการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมพัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็ก ($\bar{x} = 4.47$ S.D.= .41) ด้านหลักสูตรที่เหมาะสมสำหรับเด็กปฐมวัย ($\bar{x} = 4.46$ S.D.= .41) ด้านความสัมพันธ์ระหว่างครูผู้สอนและผู้ปกครองในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ของเด็ก ($\bar{x} = 4.39$ S.D.= .46) และด้านประเมินพัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็ก ($\bar{x} = 4.25$ S.D.= .57)

2. ผลการเปรียบเทียบความพึงพอใจต่อการจัดประสบการณ์การเรียนรู้เด็กปฐมวัยของโรงเรียนอนุบาลคุณากร ในพระราชูปถัมภ์ฯ จังหวัดนครนายก จำแนกตามระดับการศึกษาและอาชีพ พบว่า ผู้ปกครองที่มีระดับการศึกษาและอาชีพต่างกัน มีความพึงพอใจต่อการจัดประสบการณ์การเรียนรู้เด็กปฐมวัยของโรงเรียนอนุบาลคุณากร ในพระราชูปถัมภ์ฯ จังหวัดนครนายก ในภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

คำสำคัญ: ความพึงพอใจ การจัดประสบการณ์การเรียนรู้เด็กปฐมวัย

Abstract

This study aimed to investigate and compare satisfaction of parents toward early childhood learning experiences model of Kunakorn Kindergarten School under the patronage of HRH Princess Maha Chakri Sirindhorn covering the following aspects: suitability of early childhood curriculum, activities for promoting early childhood development and learning, early childhood development and learning evaluation and relationship between teachers and parents in developing early childhood learning experiences model. The sample group consisted of 103 parents whose child is currently enrolled at Kunakorn Kindergarten School under the patronage of HRH Princess Maha Chakri Sirindhorn during academic year 2017. Sample size was determined by simple random sampling. Research instrument used for data collection include 5-rating scale questionnaire having reliability value equaling to 0.94. Statistics applied for analyzing data include percentage, mean, standard deviation and t-test (Independent).

Study results are as follows:

1. Satisfaction of parents toward early childhood learning experiences model of Kunakorn Kindergarten School under the patronage of HRH Princess Maha Chakri Sirindhorn, Nakhon Nayok Province, in overall is at high level ($\bar{x} = 4.39$ S.D.= .46). When considered by aspect, parent satisfaction levels toward each aspect ranging from highest to lowest are as follow: activities for promoting early childhood development and learning ($\bar{x} = 4.47$ S.D.= .41), suitability of early childhood curriculum ($\bar{x} = 4.46$ S.D.= .41), relationship between teachers and parents in developing early childhood learning experiences model ($\bar{x} = 4.39$ S.D.= .46) and early childhood development and learning evaluation ($\bar{x} = 4.25$ S.D.= .57), respectively.

2. The comparison of parent satisfaction toward early childhood learning experiences model of Kunakorn Kindergarten School under the patronage of HRH Princess Maha Chakri Sirindhorn, Nakhon Nayok Province, classified by education qualification and occupation revealed no difference in parent satisfaction level in the overall and by aspect in spite of the differences in education qualification and occupation.

Keywords: Satisfaction of Parents, Early Childhood Learning Experiences Model

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การศึกษาเป็นปัจจัยสำคัญในการพัฒนาประเทศ จากพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติฉบับที่ 3 พ.ศ. 2553 หมวด 4 มาตรา 22 การจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ

การจัดการศึกษาปฐมวัยเป็นการจัดการศึกษาก่อนภาคบังคับที่มีความสำคัญอย่างยิ่ง ในอันที่จะช่วยส่งเสริมให้เด็กปฐมวัยได้รับการพัฒนาไปในทิศทางที่ถูกต้องเหมาะสม สอดคล้องกับวัยและพัฒนาการ ทั้งนี้เนื่องจากเด็กปฐมวัย หมายถึง เด็กที่มีอายุระหว่าง 0-6 ขวบนั้นเป็นวัยที่มีพัฒนาทุกด้าน เจริญเติบโตในอัตราที่สูงที่สุด โดยเฉพาะระบบประสาทและสมองซึ่งเจริญเติบโตได้ถึงร้อยละ 80 ของผู้ใหญ่เป็นระยะที่เกิดการเรียนรู้ได้มากที่สุดในชีวิต ศักยภาพแห่งการเรียนรู้และพัฒนาการด้านต่างๆ สามารถพัฒนาได้อย่างเต็มที่ หากได้รับการส่งเสริมอย่างถูกต้อง นักจิตวิทยาและนักการศึกษาทั่วไปต่างเชื่อว่า ประสบการณ์ที่เด็กปฐมวัยได้ปัจจัยพื้นฐานของการพัฒนาการทุกด้านต่อเนื่องไปจนกระทั่งเติบโตเป็นผู้ใหญ่ การวางรากฐานที่ดีให้กับเด็กปฐมวัย จึงเท่ากับเป็นการเตรียมการสร้างพลเมืองที่ดีมีคุณภาพให้กับประเทศชาติตนเอง อาจกล่าวได้ว่าจุดมุ่งหมายของการจัดการศึกษาปฐมวัย เพื่อสร้างเสริมพัฒนาการทุกด้านให้เจริญเติบโตถึงขีดสุดของศักยภาพและการเตรียมความพร้อมเพื่อการเรียนรู้และชีวิต โดยคุณสมบัติที่มุ่งเสริมสร้าง คือ กระบวนการคิด กระบวนการกลุ่มคุณธรรม จริยธรรม วิถีชีวิตไทย สิ่งแวดล้อมและค่านิยมความเสมอภาค ดังนั้นการจัดการศึกษาปฐมวัยจึงเป็นสิ่งจำเป็น เพราะเป็นการวางรากฐานเพื่อพัฒนาทรัพยากรมนุษย์เสริมสร้างคุณลักษณะ ที่พึงประสงค์ อีกทั้งยังมีความสำคัญในฐานะที่เป็นจุดเริ่มต้นของกระบวนการจัดการศึกษาของมนุษย์อันเป็นรากฐานสำคัญของการพัฒนาประเทศ การศึกษาปฐมวัยจึงเป็นการพัฒนาทรัพยากรบุคคลสำหรับอนาคตของประเทศบนพื้นฐานของวิทยาศาสตร์ เศรษฐศาสตร์ และสังคมศาสตร์เมื่อการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัยมีความสำคัญมาก พ่อแม่ (ครอบครัว) ในปัจจุบันจึงจำเป็นต้องสร้างบรรยากาศแห่งการเรียนรู้ที่ดีงามให้แก่เด็ก หรือระบบการศึกษาการเรียนรู้ที่สำคัญที่สุดของมนุษย์ คือการเรียนรู้ความเป็นมนุษย์เพื่อให้ผู้เยาว์เติบโตเป็นผู้ใหญ่ที่สามารถดำรงชีวิตอยู่อย่างมีคุณค่า (สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกระทรวงศึกษาธิการ, 2548:50)

เฟรดริค วิลเฮม เฟรเบล (Friedrich Wilhelm Frobel) นักวิชาการชาวเยอรมัน ผู้ได้รับการขนานนามว่า “บิดาของการอนุบาลศึกษา” เป็นผู้ริเริ่มการจัดการศึกษาอนุบาลศึกษาอย่างมีรูปแบบมีการวางแผนการสอน มีการฝึกหัดครู และการผลิตสื่อการสอน เรียกว่าชุดอุปกรณ์ (Gifts) และการจัดกิจกรรมสำหรับเด็กอนุบาล (Occupations) เฟรเบลเชื่อว่า เด็กมีความสามารถในสิ่งที่ตั้งถามมาตั้งแต่เกิด เด็กปฐมวัยควรจะเรียนรู้ด้วยการเล่น การแสดงอย่างอิสระ เด็กควรได้รับประสบการณ์จากการเรียนรู้ทั้งนอกชั้นเรียนและในชั้นเรียน กระบวนการเรียนการสอนของเฟรเบล เน้นการเล่นอย่างมีความหมาย ครูต้องมีแผนการจัดประสบการณ์ มีอุปกรณ์ และการจัดกิจกรรมที่เหมาะสม มีการกระตุ้นเร้าความสนใจของเด็ก การสอนที่สำคัญของครูปฐมวัย คือ ต้องมีแผนการสอนระบียบเมื่อเด็กเล่นเสร็จ บรรยากาศในการเรียนเน้นความเป็นธรรมชาติ โรงเรียนต้องสวยงาม ผู้ปกครองได้รับการฝึกอบรมให้เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาอย่างถูกต้อง (นภเนตร ธรรมบวร, 2546:9)

โรงเรียนอนุบาลคุณากร ในพระราชูปถัมภ์ฯ จัดการศึกษาในระดับปฐมวัยในระดับชั้นอนุบาลปีที่ 1 (3 ขวบ) ถึงระดับชั้นอนุบาลปีที่ 3 (5 ขวบ) ผู้วิจัยในฐานะผู้บริหารสถานศึกษา ซึ่งรับผิดชอบโดยตรงต่อการบริหารจัดการศึกษาในด้านต่างๆ ของโรงเรียนจึงมีความประสงค์ที่จะศึกษาความพึงพอใจของผู้ปกครองต่อการจัด

ประสบการณ์การเรียนรู้เด็กปฐมวัยของโรงเรียนอนุบาลคุณากร ในพระราชูปถัมภ์ฯ เพื่อนำข้อมูลจากการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ มาใช้ในการปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพตลอดจนสร้างความเชื่อมั่น และสอดคล้องกับความต้องการของผู้ปกครองต่อการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ของเด็กปฐมวัยโรงเรียนอนุบาลคุณากร ในพระราชูปถัมภ์ฯ ให้มีความก้าวหน้าและมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของผู้ปกครองต่อการจัดประสบการณ์การเรียนรู้เด็กปฐมวัยของโรงเรียนอนุบาลคุณากร ในพระราชูปถัมภ์ฯ จังหวัดนครนายก รวม 4 ด้าน
2. เพื่อเปรียบเทียบความพึงพอใจของผู้ปกครองต่อการจัดประสบการณ์การเรียนรู้เด็กปฐมวัยของโรงเรียนอนุบาลคุณากร ในพระราชูปถัมภ์ฯ จำแนกตามระดับการศึกษาและอาชีพ

สมมติฐานในการวิจัย

1. ผู้ปกครองนักเรียนระดับปฐมวัยของโรงเรียนอนุบาลคุณากร ในพระราชูปถัมภ์ฯ ที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีระดับความพึงพอใจแตกต่างกัน
2. ผู้ปกครองนักเรียนระดับปฐมวัยของโรงเรียนอนุบาลคุณากร ในพระราชูปถัมภ์ฯ ที่มีอาชีพแตกต่างกัน มีระดับความพึงพอใจแตกต่างกัน

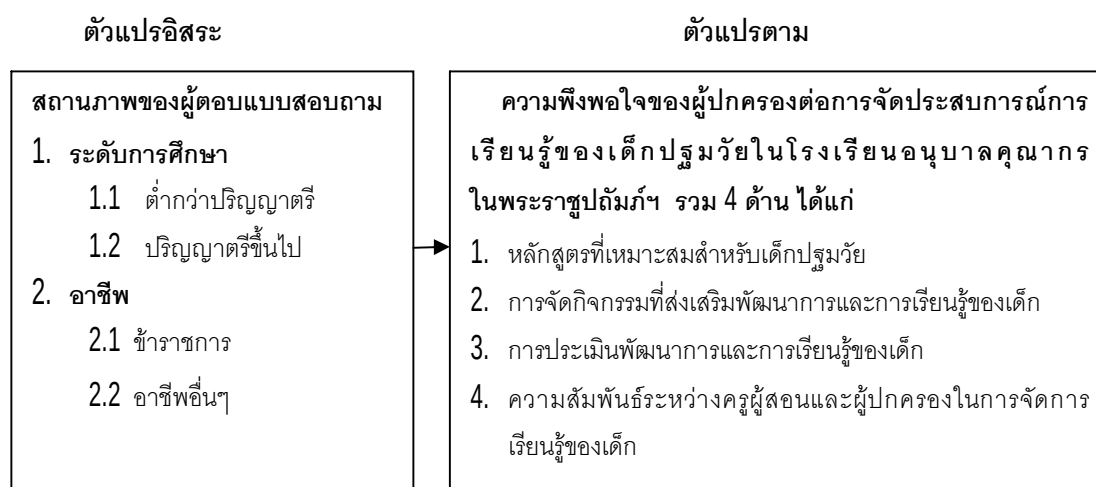
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. เพื่อนำผลจากการวิจัยครั้งนี้ จะสามารถนำไปใช้ประโยชน์ ได้ดังนี้ เป็นข้อมูลสำคัญสำหรับโรงเรียนอนุบาลคุณากร ในพระราชูปถัมภ์ฯ เพื่อพัฒนาคุณภาพการจัดการประสบการณ์การเรียนรู้เด็กปฐมวัย ให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้ปกครองและชุมชน
2. เพื่อเป็นข้อมูลสำหรับการพัฒนาและปรับปรุง กระบวนการจัดการเรียนรู้ให้กับเด็กปฐมวัย โรงเรียนอนุบาลคุณากร ในพระราชูปถัมภ์ฯ เพื่อสร้างมาตรฐานและพัฒนาของเด็กให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

กรอบแนวคิด

ในการวิจัยครั้งนี้เป็นการสร้างความพึงพอใจของผู้ปกครองต่อการจัดประสบการณ์การเรียนรู้เด็กปฐมวัยของโรงเรียนอนุบาลคุณากร ในพระราชูปถัมภ์ฯ โดยผู้วิจัยใช้หลักการจัดการศึกษาระดับปฐมวัย ตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2546 มาเป็นกรอบในการศึกษา 4 ด้าน ดังภาพประกอบ 1

ตารางที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้ปกครองนักเรียน โรงเรียนอนุบาลคุณากร ในพระราชูปถัมภ์ฯ จังหวัดนครนายก ปีการศึกษา 2560 จำนวน 140 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ ได้แก่ ผู้ปกครองเด็กปฐมวัยของโรงเรียนอนุบาลคุณากร ในพระราชูปถัมภ์ฯ จังหวัดนครนายก จำนวน 103 คน เนื่องจากทราบขนาดจำนวนประชากรที่แน่นอนและมีขนาดไม่มากนัก ผู้วิจัยจึงเลือกกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยอาศัยตารางขนาดกลุ่มตัวอย่างของเครจซีและมอร์แกน (CkreJeie; & Morgan.1970:607-610) ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 103 คน

ตัวแปรที่ศึกษา

1. ตัวแปรอิสระ แบ่งเป็น ดังนี้
 - 1.1 ระดับการศึกษา
 - 1.1.1 ต่ำกว่าปริญญาตรี
 - 1.1.2 ปริญญาตรีขึ้นไป
 - 1.2 อาชีพ
 - 1.2.1 ข้าราชการ
 - 1.2.2 อาชีพอื่นๆ
2. ตัวแปรตาม ได้แก่ ความพึงพอใจของผู้ปกครองต่อการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ของเด็กปฐมวัยในโรงเรียนอนุบาลคุณากร ในพระราชูปถัมภ์ฯ รวม 4 ด้าน ได้แก่
 1. หลักสูตรที่เหมาะสมสำหรับเด็กปฐมวัย
 2. การจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมพัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็ก
 3. การประเมินพัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็ก
 4. ความสัมพันธ์ระหว่างครูผู้สอนและผู้ปกครองในการจัดการเรียนรู้ของเด็ก

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลในการศึกษา ความพึงพอใจของผู้ปกครองต่อการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ของเด็กปฐมวัยโรงเรียนอนุบาลคุณากร ในพระราชูปถัมภ์ พลเอกหญิง สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี จังหวัดนครนายก โดยใช้แบบสอบถามประมาณค่า ของรีเคร็ก จำนวน 5 ระดับ

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไป เกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check list) โดยสอบถามเกี่ยวกับระดับการศึกษาและอาชีพ

ตอนที่ 2 แบบสอบถามความพึงพอใจของผู้ปกครองต่อการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ของเด็กปฐมวัย ในด้านหลักสูตรที่เหมาะสมสำหรับเด็กปฐมวัย ด้านการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมพัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็ก ด้านการประเมินพัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็ก ด้านความสัมพันธ์ระหว่างครูผู้สอนและผู้ปกครองในการจัดการเรียนรู้ของเด็ก แบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มี 5 ระดับ ตามแนวความคิดของ ลิเคิร์ท (Likert's Scale) คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด

ตอนที่ 3 แบบสอบถามแบบปลายเปิดเพื่อให้ผู้ปกครองแสดงความคิดเห็น ข้อเสนอแนะความพึงพอใจในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้เด็กปฐมวัยของโรงเรียนอนุบาลคุณากร ในพระราชูปถัมภ์ฯ เพิ่มเติมใน 4 ด้าน

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติพื้นฐาน

1.1 ค่าร้อยละ (Percentage)

1.2 ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) (Mean)

ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) (Standard Deviation)

2. สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพเครื่องมือ ได้แก่

2.1 ค่าดัชนีความสอดคล้อง IOC (Item-Objective Congruence Index) เพื่อหาค่าความเที่ยงตรงของเนื้อหาเครื่องมือ

2.2 หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามโดยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์ (α -Coefficient) ของคอนบาร

3. สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน

เปรียบเทียบความพึงพอใจของผู้ปกครองต่อการจัดประสบการณ์การเรียนรู้เด็กปฐมวัยของโรงเรียนอนุบาลคุณากร ในพระราชูปถัมภ์ฯ จังหวัดนครนายก จำแนกตามระดับการศึกษา และอาชีพ โดยใช้สถิติค่า t (t-test for Independent Samples)

ผลการศึกษา

ผลการวิเคราะห์ความพึงพอใจของผู้ปกครองต่อการจัดประสบการณ์การเรียนรู้เด็กปฐมวัยของโรงเรียนอนุบาลคุณากร ในพระราชูปถัมภ์ฯ จังหวัดนครนายก สามารถสรุปผลได้ดังนี้

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความพึงพอใจของผู้ปกครองต่อการจัดประสบการณ์การเรียนรู้เด็กปฐมวัยของโรงเรียนอนุบาลคุณากร ในพระราชูปถัมภ์ฯ จังหวัดนครนายกในภาพรวมและเป็นรายด้าน 4 ด้าน

ความพึงพอใจของผู้ปกครองต่อการจัดประสบการณ์

การเรียนรู้เด็กปฐมวัยของโรงเรียนอนุบาลคุณนารี

ในพระราชูปถัมภ์ฯ จังหวัดนครนายก

		$\bar{x}$	S.D.	แปลผล	ลำดับที่
1	ด้านหลักสูตรที่เหมาะสมสำหรับเด็กปฐมวัย	4.46	.41	มาก	2
2	ด้านการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมพัฒนาการ และการเรียนรู้ของเด็ก	4.47	.41	มาก	1
3	ด้านประเมินพัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็ก	4.25	.57	มาก	4
4	ด้านความสัมพันธ์ระหว่างครูผู้สอนและผู้ปกครองในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ของเด็ก	4.39	.46	มาก	3
รวม		4.39	.46	มาก	

1. ผู้ปกครองมีความพึงพอใจต่อการจัดประสบการณ์การเรียนรู้เด็กปฐมวัยของโรงเรียนอนุบาลคุณนารีในพระราชูปถัมภ์ฯ จังหวัดนครนายก ในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ($\bar{x} = 4.39$ S.D.= .46) อยู่ในระดับมาก เมื่ออภิปรายเป็นรายด้าน พบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากทุกด้าน ซึ่งด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก คือ ด้านการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมพัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็ก รองลงมา คือ ด้านหลักสูตรที่เหมาะสมสำหรับเด็กปฐมวัย และด้านความสัมพันธ์ระหว่างครูผู้สอนและผู้ปกครองในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ของเด็ก ตามลำดับ เมื่อพิจารณาความพึงพอใจเป็นรายข้อ พบว่า

1.1 ด้านหลักสูตรที่เหมาะสมสำหรับเด็กปฐมวัย โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ($\bar{x} = 4.46$) (S.D.= .41) อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ทุกข้ออยู่ในระดับมากเช่นกัน โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก คือ เนื้อหาหลักสูตรมีการจัดกิจกรรมเพื่อปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรมให้กับเด็ก ซึ่งมีค่าเฉลี่ยมากที่สุดอยู่ที่ 4.60 (S.D.= .54) รองลงมาคือ หลักสูตรมีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ครบทั้ง 6 กิจกรรม ได้แก่ กิจกรรมเคลื่อนไหวและจังหวะ กิจกรรมเสริมประสบการณ์ กิจกรรมสร้างสรรค์ กิจกรรมเสรี กิจกรรมกลางแจ้ง กิจกรรมเกมการศึกษา ซึ่งมีค่าเฉลี่ยมากที่สุดอยู่ที่ 4.58 (S.D.= .55) และเนื้อหาหลักสูตรมุ่งส่งเสริมให้เด็กคิดเป็นทำเป็น แก้ปัญหาได้เหมาะสมตามวัย และเนื้อหาหลักสูตรมีการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมทักษะชีวิตและปฏิบัติตนตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงได้อย่างเหมาะสมตามวัย เป็นข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดเท่ากับ 4.42 (S.D.= .61) อยู่ในระดับมาก

1.2 ด้านการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมพัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็ก โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.47 (S.D.= .41) อยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก คือ การจัดกิจกรรมให้เด็กได้แสดงออกเพื่อสร้างและส่งเสริมความพร้อมด้านอารมณ์-จิตใจ โดยเด็กได้แสดงความสามารถของตนเองและกล้าแสดงออก ทำให้เกิดความภาคภูมิใจในตนเอง ซึ่งมีค่าเฉลี่ยระดับมากที่สุดอยู่ที่ 4.57 (S.D.= .53) รองลงมาคือ ข้อการสร้างประสบการณ์การเรียนรู้ โดยเน้นให้เด็กได้ลงมือปฏิบัติจริงเพื่อให้เกิดการเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.54 (S.D.= .52) อยู่ในระดับมากที่สุด และจัดกิจกรรมการเรียนรู้ผ่านการเล่นเพื่อสร้างความพร้อมด้านสติปัญญา โดยเด็กได้เรียนรู้ สังเกตการจัดหมวดหมู่ การจำแนก เรียงลำดับเหตุการณ์ เปรียบเทียบ แก้ปัญหาและใช้เหตุผล ข้อโรงเรียนมีการจัดกิจกรรม “วันแห่งความสำเร็จ” เพื่อให้เด็กเกิดความภาคภูมิใจและตระหนักถึงความสำคัญของการศึกษา ซึ่งมี

ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.53 (S.D.= .53) อยู่ในระดับมากที่สุด และข้อจัดกิจกรรมการเล่นโดยให้เล่นเครื่องเล่นสนามและเล่นอิสระ (สนามหญ้า ป่อทราย ฯลฯ) เพื่อสร้างความพร้อมทางด้านร่างกาย เป็นข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดเท่ากับ 4.35 (S.D.= .66) อยู่ในระดับมาก

1.3 ด้านการประเมินพัฒนาการการเรียนรู้ของเด็ก โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.25 (S.D.= .57) อยู่ในระดับมาก โดยมีข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก คือ ข้อมีการประเมินพัฒนาการเด็กเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการจัดประสบการณ์และนำผลข้อมูลไปปรับปรุงการจัดกิจกรรมให้สอดคล้องกับความต้องการของเด็ก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.39 (S.D.= .64) อยู่ในระดับมาก รองลงมาคือ ข้อประเมินพัฒนาการด้วยวิธีการหลากหลายรูปแบบ เช่น การสังเกตการณ์ปฏิบัติกิจกรรมต่างๆ แฟ้มผลงาน สัมภาษณ์ แบบสอบถาม ฯลฯ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.36 (S.D.= .60) อยู่ในระดับมาก และข้อประเมินพัฒนาการของเด็กครบทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านร่างกาย ด้านอารมณ์-จิตใจ ด้านสังคม และด้านสติปัญญา มีการบันทึกพัฒนาการอย่างต่อเนื่อง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.34 (S.D.= .60) อยู่ในระดับมาก และข้อการประเมินการเรียนรู้ได้ตรงตามจุดประสงค์การเรียนรู้ทั้ง 6 กิจกรรม เป็นข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดเท่ากับ 4.11 (S.D.= .82) อยู่ในระดับมาก

1.4 ด้านความสัมพันธ์ระหว่างครูผู้สอน และผู้ปกครองในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ของเด็ก โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.39 (S.D.= .46) อยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก คือ ข้อผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมวันสำคัญต่างๆ เพื่อสืบสานวัฒนธรรมประเพณีอันดีงาม มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.55 (S.D.= .53) อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมาคือ ข้อเปิดโอกาสให้ผู้ปกครองพบครูเพื่อรายงานผลของพัฒนาการของเด็กเป็นประจำ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.50 (S.D.= .59) อยู่ในระดับมากที่สุด ข้อมีการประสานงานการดูแลเด็กร่วมกับผู้ปกครองอย่างต่อเนื่อง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.45 (S.D.= .60) อยู่ในระดับมาก ตามลำดับ และข้อโรงเรียนมีการจัดประชุมผู้ปกครองเพื่อสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ของเด็ก เป็นข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดเท่ากับ 4.26 (S.D.= .65) อยู่ในระดับมาก

2. ผลการเปรียบเทียบความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ของโรงเรียนอนุบาลคุณากร ในพระราชูปถัมภ์ฯ จังหวัดนครนายก จำแนกตามระดับการศึกษา และอาชีพ

2.1 ผลการเปรียบเทียบความพึงพอใจของผู้ปกครองต่อการจัดประสบการณ์การเรียนรู้เด็กปฐมวัยของโรงเรียนอนุบาลคุณากร ในพระราชูปถัมภ์ฯ จังหวัดนครนายก จำแนกตามระดับการศึกษา พบว่า ผู้ปกครองที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีความพึงพอใจต่อการจัดประสบการณ์การเรียนรู้เด็กปฐมวัยในภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

ตาราง 3 เปรียบเทียบความพึงพอใจของผู้ปกครองต่อการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ของเด็กปฐมวัยของโรงเรียนอนุบาลคุณากร ในพระราชูปถัมภ์ฯ จังหวัดนครนายก จำแนกตามระดับการศึกษา โดยภาพรวมและรายด้าน

ความพึงพอใจของผู้ปกครองต่อการจัดประสบการณ์การ		ระดับการศึกษา				t	Sig.
	เรียนรู้เด็กปฐมวัยของโรงเรียนอนุบาลคุณากร	ต่ำกว่า ป.ตรี		สูงกว่า ป.ตรี			
	ในพระราชูปถัมภ์ฯ จังหวัดนครนายก	$\bar{x}$	S.D.	$\bar{x}$	S.D.		
1	ด้านหลักสูตรที่เหมาะสมสำหรับเด็กปฐมวัย	4.43	.42	4.50	.40		.90
2	ด้านการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมพัฒนาการ และการเรียนรู้ ของเด็ก	4.44	.41	4.50	.42		.49
3	ด้านประเมินพัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็ก	4.21	.57	4.28	.58		.29
4	ด้านความสัมพันธ์ระหว่างครูผู้สอนและผู้ปกครองในการ จัดประสบการณ์การเรียนรู้ของเด็ก	4.39	.44	4.40	.48		.29
	รวม	4.36	.46	4.42	.47		.49

2.2 ผลการเปรียบเทียบความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ของเด็กปฐมวัยของโรงเรียนอนุบาลคุณากร ในพระราชูปถัมภ์ฯ จังหวัดนครนายก จำแนกตามอาชีพ มีความพึงพอใจในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ของเด็กปฐมวัยในภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

ตาราง 4 เปรียบเทียบความพึงพอใจของผู้ปกครองต่อการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ของเด็กปฐมวัยของโรงเรียนอนุบาลคุณากร ในพระราชูปถัมภ์ฯ จังหวัดนครนายก จำแนกตามอาชีพโดยภาพรวมและรายด้าน

	ความพึงพอใจของผู้ปกครองต่อการจัดประสบการณ์การ เรียนรู้เด็กปฐมวัยของโรงเรียนอนุบาลคุณากร ในพระราชูปถัมภ์ฯ จังหวัดนครนายก	ระดับความพึงพอใจ				t	Sig.
		รับราชการ		อิสระ			
		χ	S.D.	χ	S.D.		
1	ด้านหลักสูตรที่เหมาะสมสำหรับเด็กปฐมวัย	4.45	.40	4.48	.41		.54
2	ด้านการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมพัฒนาการ และการเรียนรู้ ของเด็ก	4.48	.42	4.46	.41		.69
3	ด้านประเมินพัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็ก	4.25	.56	4.26	.60		.62
4	ด้านความสัมพันธ์ระหว่างครูผู้สอนและผู้ปกครองในการ จัดประสบการณ์การเรียนรู้ของเด็ก	4.41	.45	4.37	.47		.66
	รวม	4.39	.45	4.39	.47		.62

อภิปรายผล

จากการศึกษาความพึงพอใจของผู้ปกครองต่อการจัดประสบการณ์การเรียนรู้เด็กปฐมวัยของโรงเรียนอนุบาลคุณากร ในพระราชูปถัมภ์ฯ จังหวัดนครนายก พบว่า ประเด็นที่น่าสนใจที่ควรนำมาอภิปรายผล สามารถแบ่งเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ความพึงพอใจของผู้ปกครองต่อการจัดประสบการณ์การเรียนรู้เด็กปฐมวัยของโรงเรียนอนุบาลคุณากร ในพระราชูปถัมภ์ฯ จังหวัดนครนายก ใน 4 ด้าน คือ ด้านหลักสูตรที่เหมาะสมสำหรับเด็กปฐมวัย ด้านการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมพัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็ก ด้านการประเมินพัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็ก และด้านความสัมพันธ์ระหว่างครูผู้สอนและผู้ปกครองในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ของเด็ก มีรายละเอียด ดังนี้

1. ระดับความพึงพอใจของผู้ปกครองต่อการจัดประสบการณ์การเรียนรู้เด็กปฐมวัยของโรงเรียนอนุบาลคุณากร ในพระราชูปถัมภ์ฯ จังหวัดนครนายก พบว่า ผู้ปกครองมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากทั้ง 4 ด้าน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากทุกด้าน ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก คือ ด้านการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมพัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็ก รองลงมาคือ ด้านหลักสูตรที่เหมาะสมสำหรับเด็กปฐมวัย และด้านความสัมพันธ์ระหว่างครูผู้สอนและผู้ปกครองในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ของเด็ก ตามลำดับ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากโรงเรียนอนุบาลคุณากร ในพระราชูปถัมภ์ฯ ได้รับการประเมินภายนอกของสถานศึกษารอบสาม (พ.ศ. 2554 – 2558) ระดับปฐมวัยจากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินการศึกษา (องค์การมหาชน) ทำให้โรงเรียนอนุบาลคุณากร ในพระราชูปถัมภ์ฯ สามารถจัดการศึกษาระดับปฐมวัยอย่างมีคุณภาพและให้บริการทางวิชาการ เป็นแหล่งฝึกประสบการณ์วิชาชีพและจัดกิจกรรมต่างๆ ให้กับนักศึกษาฝึกสอนจากมหาวิทยาลัยสวนดุสิต สาขาปฐมวัย โดยมีการทำข้อตกลงร่วมกัน อีกทั้งเป็นแหล่งศึกษาดูงานและพัฒนากิจการศึกษาระดับปฐมวัย ศูนย์เครือข่ายโรงเรียนเอกชนจังหวัดนครนายก จนเป็นที่ยอมรับของชุมชนและสังคม การจัดประสบการณ์การเรียนรู้เด็กปฐมวัยของโรงเรียนอนุบาลคุณากร ในพระราชูปถัมภ์ฯ มีเป้าหมายเพื่อพัฒนาเด็กทุกด้านโดยองค์รวม ทั้งด้านร่างกาย อารมณ์จิตใจ สังคมและสติปัญญาที่เหมาะสมกับวัย ความสามารถ ความสนใจ และความแตกต่างระหว่างบุคคล สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายหรือคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยพุทธศักราช 2546 เพื่อเป็นพื้นฐานในการดำรงชีวิตและอยู่ร่วมกันในสังคมได้อย่างมีความสุข นอกจากนี้ ทางโรงเรียนอนุบาลคุณากร ในพระราชูปถัมภ์ฯ ยังเน้นการจัดประสบการณ์เรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เด็กได้เรียนรู้จากประสบการณ์ตรงผ่านกิจกรรมที่มีความหลากหลาย ซึ่งเด็กสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้ ซึ่งเป็นการพัฒนาผู้เรียนตามศักยภาพของเด็ก สอดคล้องกับงานวิจัยของบุษรา นงสวัสดิ์ (2547) ศึกษาความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อการจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษาของโรงเรียนเซนต์โยเซฟคอนเวนต์ พบว่า ผู้ปกครองมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก พิฑูลทิพย์ (2547) ได้ศึกษาความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยโรงเรียนสาธิต “ปิณุลย์บำเพ็ญ” มหาวิทยาลัยบูรพา ผลการวิจัยพบว่า ผู้ปกครองมีความพึงพอใจต่อการจัดการศึกษาปฐมวัยโดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก สุรัชย์ ใจชุ่มชื่น (2549) ศึกษาความพึงพอใจของผู้ปกครองต่อการจัดการศึกษาและบริการของโรงเรียนอนุบาลประเสริฐสุข อำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับดีมาก และประยูรฤดี ผาติธรรมธร (2549) ศึกษาความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อการจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษา

ของโรงเรียนอานวยวิทยะ จังหวัดสมุทรปราการ ผลการวิจัยพบว่า ผู้ปกครองมีความพึงพอใจโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากทุกด้าน

1.1 ด้านหลักสูตรที่เหมาะสมสำหรับเด็กปฐมวัย โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่าอยู่ในระดับมากทุกข้อ ข้อที่ผู้ปกครองมีความพึงพอใจสูงสุด คือ เนื้อหาหลักสูตรมีการจัดกิจกรรมเพื่อปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมให้กับเด็ก อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมาคือ หลักสูตรมีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ครบทั้ง 6 กิจกรรม ได้แก่ กิจกรรมเคลื่อนไหวและจังหวะ กิจกรรมเสริมประสบการณ์ กิจกรรมสร้างสรรค์ กิจกรรมเสรี กิจกรรมกลางแจ้ง กิจกรรมเกมการศึกษา ทั้งนี้เนื่องจากโรงเรียนอนุบาลคุณากร ในพระราชูปถัมภ์ฯ ได้มีการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา โดยให้คณะกรรมการบริหารโรงเรียนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา โดยมุ่งเน้นให้มีความสอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลาง คือ หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2546 และพัฒนาให้เหมาะสมกับบริบทผู้เรียน ทันต่อสถานการณ์ทางสังคมในปัจจุบัน ตลอดจนครอบคลุมทุกด้านและโดยองค์รวม ทั้งด้านร่างกาย อารมณ์จิตใจ สังคม และสติปัญญา ซึ่งสอดคล้องกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2546 ในการจัดการเรียนการสอน ได้มีการจัดทำโครงการต่างๆ เช่น โครงการปฐมนิเทศผู้ปกครอง เพื่อชี้แจงและทำความเข้าใจร่วมกันเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนปฐมวัยที่เน้นการเตรียมความพร้อมในทุกด้าน โดยอาศัยการบูรณาการวิชาต่างๆ ที่เป็นทักษะพื้นฐานในการเรียนต่อในระดับประถมศึกษา ปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมพื้นฐาน 8 ประการ เพื่อสร้างภูมิคุ้มกันให้กับเด็ก ให้เด็กได้เรียนรู้ผ่านประสบการณ์ตรง ผ่านประสบการณ์ชีวิต โครงการงานวิทยาศาสตร์ เรียนรู้จากธรรมชาติ ปลูกฝังนิสัยรักการอ่านตามปรัชญาของโรงเรียนที่ว่า “ พัฒนาสมวัย มีวินัย ใฝ่ใจเรียนรู้ คู่คุณธรรม ” และอัตลักษณ์ของโรงเรียน “ มารยาทงาม ร่วมสืบสานความเป็นไทย ใฝ่เรียนรู้ ” โดยจัดโครงการและกิจกรรมที่สนับสนุนให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วม ดังนี้ โครงการปลูกคุณธรรมจริยธรรม โครงการอนุรักษ์การอ่าน โครงการวันสำคัญต่างๆ โครงการบ้านนักวิทยาศาสตร์น้อย โครงการส่งเสริมทักษะปฐมวัย ฯลฯ ส่งผลให้ผู้ปกครองมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ พิกุล อุบลทิพย์ (2547) ได้ศึกษาความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยโรงเรียนสาธิต “พิบูลบำเพ็ญ” มหาวิทยาลัยบูรพา พบว่าด้านการจัดประสบการณ์จัดการเรียนรู้เพื่อเด็กปฐมวัย ด้านการจัดประสบการณ์การเรียนรู้เพื่อพัฒนาเด็ก อยู่ในระดับมาก

1.2 ด้านการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมพัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็ก พบว่า ความพึงพอใจโดยรวมและรายข้อทุกข้ออยู่ในระดับมาก ข้อที่ผู้ปกครองมีความพึงพอใจ คือ การจัดกิจกรรมให้เด็กได้แสดงออกเพื่อสร้างและส่งเสริมความพร้อมด้านอารมณ์จิตใจ โดยได้แสดงความสามารถของตนเองและกล้าแสดงออก ทำให้เกิดภาคภูมิใจในตนเอง อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมาคือ สร้างประสบการณ์การเรียนรู้โดยเน้นให้เด็กได้ลงมือปฏิบัติจริงเพื่อให้เกิดการเรียนรู้ ทั้งนี้เนื่องจากโรงเรียนอนุบาลคุณากร ในพระราชูปถัมภ์ฯ เน้นการปฏิบัติกิจกรรมหลัก 6 กิจกรรม ได้แก่ กิจกรรมเคลื่อนไหวและจังหวะ กิจกรรมเสริมประสบการณ์ กิจกรรมสร้างสรรค์ กิจกรรมเสรี (เล่นตามมุม) กิจกรรมกลางแจ้ง และกิจกรรมเกมการศึกษา ซึ่งเป็นการส่งเสริมให้เด็กได้สร้างผลงานทางศิลปะ

ได้พัฒนาความคิดสร้างสรรค์ พัฒนากล้ามเนื้อใหญ่-เล็ก และการประสานสัมพันธ์กันระหว่างมือ-ตา ก่อให้เกิดความพร้อมของพัฒนาการด้านต่างๆ และการเรียนรู้ที่ยั่งยืน และจะพบร่องรอยการทำกิจกรรมในรูปแบบงานต่างๆ มากมาย และจากการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ทำให้เด็กได้ลงมือปฏิบัติกิจกรรมต่างๆ ที่หลากหลาย ส่งผลต่อบุคลิกภาพที่กล้าแสดงออก มีความมั่นใจในตนเอง มีความมั่นคงทางอารมณ์และจิตใจ เพราะจากการเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ เช่น กิจกรรมหนูทำได้ กิจกรรมกีฬาสี กิจกรรมงานศิลปะหัตถกรรม กิจกรรมส่งเสริมทักษะตามวัย ฯลฯ ด้วยเหตุผลดังกล่าว จึงทำให้ผู้ปกครองมีความพึงพอใจต่อการจัดประสบการณ์การเรียนรู้เด็กปฐมวัยของโรงเรียนอนุบาลคุณากร ในพระราชูปถัมภ์ฯ จังหวัดนครนายก อยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ อำนวย แกมนิล (2550) ได้ศึกษาความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนบ้านคลองสิบสาม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เขต 1 พบว่า ผู้ปกครองมีความพึงพอใจต่อการจัดการศึกษา โดยโรงเรียนได้จัดประสบการณ์ให้เด็กได้พัฒนาทั้งด้านร่างกาย อารมณ์จิตใจ สังคม และสติปัญญา อยู่ในระดับมาก

1.3 ด้านการประเมินพัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็ก พบว่า ความพึงพอใจโดยรวมและรายข้อทุกข้ออยู่ในระดับมาก ข้อที่ผู้ปกครองมีความพึงพอใจสูงสุด คือ มีการประเมินพัฒนาการเด็กเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการจัดประสบการณ์และนำผลข้อมูลไปปรับปรุงการจัดกิจกรรมให้สอดคล้องกับความต้องการของเด็ก และประเมินการเรียนรู้ได้ตรงตามจุดประสงค์การเรียนรู้ทั้ง 6 กิจกรรม มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ตามลำดับ โรงเรียนอนุบาลคุณากร ในพระราชูปถัมภ์ฯ จังหวัดนครนายก มีการประเมินพัฒนาการของเด็กอย่างหลากหลายตามสภาพจริงและมีการบันทึกสื่อสารถึงผู้ปกครองให้ทราบอย่างต่อเนื่อง และถือว่าการประเมินพัฒนาการเป็นกระบวนการที่อยู่ในขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ บุษรา นงสวัสดิ์ (2547) ศึกษาความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อการจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษาของโรงเรียนเซนโยเซฟระยอง พบว่า การจัดกิจกรรมส่งเสริมพัฒนาการโดยการทำความเข้าใจกับการประเมินพัฒนาการของนักเรียนทั้ง 4 ด้าน คือ ร่างกาย อารมณ์จิตใจ สังคม และสติปัญญา ตลอดจนมีการจดบันทึกพัฒนาการอย่างต่อเนื่อง อยู่ในระดับมาก

1.4 ด้านความสัมพันธ์ระหว่างครูผู้สอนและผู้ปกครองในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ของเด็ก พบว่า ความพึงพอใจโดยรวมและรายข้อทุกข้ออยู่ในระดับมาก ข้อที่ผู้ปกครองมีความพึงพอใจสูงสุด คือ ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมวันสำคัญต่างๆ เพื่อสืบสานวัฒนธรรมประเพณีอันดีงาม รองลงมาคือ เปิดโอกาสให้ผู้ปกครองมาพบครูเพื่อรายงานผลพัฒนาการของเด็กเป็นประจำ และโรงเรียนมีการจัดประชุมผู้ปกครองเพื่อสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ของเด็ก มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด โรงเรียนอนุบาลคุณากร ในพระราชูปถัมภ์ฯ จังหวัดนครนายก จะมีแผนพับแจ้งข่าวสารที่เกี่ยวกับการจัดกิจกรรมต่างๆ ภายในโรงเรียน ทั้งที่เป็นการเล่นไหวและการจัดการเรียนรู้รายสัปดาห์ เช่น ส่งสารสัมพันธ์จากครูถึงผู้ปกครองเรื่องหน่วยการเรียนรู้ต่างๆ เพื่อที่จะได้นำมาแลกเปลี่ยนประสบการณ์ระหว่างครูและเพื่อนๆ ในชั้นเรียนทุกสัปดาห์ บันทึกลูกรักทุกวันเพื่อทราบพฤติกรรมประจำวันของเด็กและนำไปสู่การประเมินพัฒนาการเด็ก สารโรงเรียนภาคเรียนละ 1 ครั้ง นอกจากนี้ ทางโรงเรียนยังมีเอกสารแจ้งข่าวผู้ปกครอง โดยเชิญผู้ปกครองเข้าร่วมกิจกรรมวันสำคัญต่างๆ เช่น วันเข้าพรรษา วันพ่อแห่งชาติ

วันเด็ก วันรับผู้พิการ ฯลฯ และการเข้าร่วมสังเกตการณ์ทัศนศึกษาของเด็ก สอดคล้องกับงานวิจัยของ เยาวดี ชัยกิตติภรณ์ (2546) ศึกษาความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษาของโรงเรียนเทศบาล 1 วัดแจ้ง ตำบลบางคล้า จังหวัดฉะเชิงเทรา พบว่า ความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษาโดยรวมอยู่ในระดับมาก

ตอนที่ 2 ข้อเปรียบเทียบความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีอาชีพและระดับการศึกษาที่แตกต่างกัน มีความพึงพอใจไม่แตกต่างกัน ซึ่งผู้วิจัยมีความคิดเห็นว่า เนื่องจากผู้ปกครองมีความใส่ใจในบุตรหลานมากขึ้น และความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีที่สามารถหาข้อมูลความรู้เกี่ยวกับพัฒนาการของเด็กได้มาก

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอในการนำผลการวิจัยไปใช้

เพื่อให้การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ของโรงเรียนอนุบาลคุณากร ในพระราชูปถัมภ์ฯ จังหวัดนครนายก สามารถจัดประสบการณ์การเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพและสามารถนำผลการวิจัยไปใช้ให้เกิดประโยชน์ได้ ผู้วิจัยจึงขอเสนอแนะดังนี้

ผลจากการจัดประสบการณ์การเรียนรู้เด็กปฐมวัย ทั้ง 4 ด้าน ของโรงเรียนอนุบาลคุณากร ในพระราชูปถัมภ์ฯ ควรพัฒนาการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้มีความหลากหลายโดยเน้นเด็กเป็นศูนย์กลางมากขึ้น เพื่อให้เด็กได้รับการพัฒนาศักยภาพอย่างเต็มที่ ครูควรนำผลของการบันทึกหลังการสอน ผลกระทบประเมินพัฒนาการทั้ง 4 ด้าน ไปพัฒนาและปรับปรุง การจัดกิจกรรมและส่งเสริมการพัฒนาเด็กในทุกๆ ด้าน เน้นการพัฒนา กิจกรรมที่ส่งเสริมพัฒนาการเด็กในทุกๆ ด้าน เน้นการพัฒนาที่ส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม โดยการสอนแบบบูรณาการ ที่มีเนื้อหาทันสมัย และได้ประสบการณ์จริง สามารถนำไปใช้ได้จริงเน้นกระบวนการคิดโดยให้พ่อแม่ผู้ปกครอง และชุมชน เข้ามาส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมต่างๆ ของโรงเรียน ซึ่งโรงเรียนควรให้ความสำคัญ และมีการพัฒนาปรับปรุงด้านสื่อสาร การให้ความรู้ต่างๆ เกี่ยวกับการพัฒนาเด็ก โดยใช้เทคโนโลยี ซึ่งผู้ปกครองทุกระดับการศึกษา และอาชีพที่ต่างกัน สามารถเข้าถึงได้อย่างทั่วถึง เพื่อเสริมสร้างองค์ความรู้ที่ถูกต้องในการพัฒนาเด็กและสอดคล้องกับความพึงพอใจของผู้ปกครอง

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ศึกษาปัจจัยที่ส่งต่อการปฏิบัติงานร่วมกันระหว่างผู้บริหารและครูเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนของครูปฐมวัย
2. ศึกษาปัจจัยที่ส่งต่อการตัดสินใจของผู้ปกครองในการเลือกโรงเรียนระดับปฐมวัย

เอกสารอ้างอิง

นภเนตร ธรรมบวร. (2546). หลักสูตรการศึกษาระดับปริญญาตรี. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

บุษรา นงส์สวัสดิ์. (2547). การศึกษาความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการจัดการศึกษา

ระดับก่อนประถมศึกษาของโรงเรียนเซนต์โยเซฟคอนเวนต์. ปรินซ์นิพนธ์ปริญาการศึกษา
มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. ชลบุรี: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา.

ประยูรฤดี ผาติธรรมธร. (2549). การศึกษาความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการจัดการศึกษา
ระดับก่อนประถมศึกษาของโรงเรียนอานวยวิทยะ จังหวัดสมุทรปราการ.

ปรินซ์นิพนธ์ปริญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. ชลบุรี: บัณฑิต
วิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา.

พิกุล อุบลทิพย์. (2547). ความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการจัดการศึกษาระดับ

โรงเรียนสาธิตพิบูลบำเพ็ญ มหาวิทยาลัยบูรพา. ปรินซ์นิพนธ์ปริญาการศึกษา
มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. ชลบุรี: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา.

เยาวดี ชัยกิตติภรณ์. (2546). การศึกษาความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการจัดการศึกษาระดับ
ก่อนประถมศึกษาของโรงเรียนเทศบาล 1 วัดแจ้ง เทศบาลบางคล้า จังหวัดฉะเชิงเทรา.

ปรินซ์นิพนธ์ปริญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. ชลบุรี: บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยบูรพา.

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2548). คู่มือหลักสูตร

การศึกษาระดับปริญญาตรี พุทธศักราช 2546. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.

NBUE026: แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็กในจังหวัด
ตราด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 จังหวัดตราด
THE WORK MOTIVATION OF TEACHERS IN SMALL-SIZED HIGH SCHOOLS OF TRAT
PROVINCE UNDER THE SECONDARY EDUCATION SERVICE AREA OFFICE 17

แพรว บุญพร้อมอาษา¹ ดร. ปราจีน ปิปปิไทสง²

¹ นักศึกษา สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ

² อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีความมุ่งหมายเพื่อศึกษาและเปรียบเทียบแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็กในจังหวัดตราด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 จังหวัดตราด จำแนกตามเพศ ประสบการณ์ในการทำงาน และระดับการศึกษา กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ครูในโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็กในจังหวัดตราด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 จังหวัดตราด ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 95 คน ได้มาโดยใช้สูตรของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie; & Morgan. 1970 อ้างใน ธีรวุฒิ เอกะกุล. 2543) เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ มีค่าอำนาจจำแนกรายข้ออยู่ระหว่าง 0.32-0.84 และค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.95 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ คะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน S.D. และการทดสอบค่าที (t-test)

ผลการวิจัยพบว่า แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็กในจังหวัดตราด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 จังหวัดตราด โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.11$) โดยแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูด้านความสำเร็จในการทำงานอยู่ในระดับมากที่สุดเป็นอันดับแรก ($\bar{X} = 4.35$) และแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครู ด้านสภาพแวดล้อมและความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลในการปฏิบัติงานเป็นอันดับท้ายสุด ($\bar{X} = 3.85$) แต่ยังคงอยู่ในระดับมาก

ผลการเปรียบเทียบแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็กในจังหวัดตราด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 จังหวัดตราด พบว่า ครูที่มีเพศ ประสบการณ์ในการทำงาน และระดับการศึกษา มีแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็กในจังหวัดตราด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 จังหวัดตราด ไม่แตกต่างกัน

คำสำคัญ: แรงจูงใจ แรงจูงใจในการทำงาน โรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็ก

Abstract

The research aimed to survey and to compare the work motivation of teachers in small-sizes high schools in Trad province under The Secondary Education Service Area Office 17 classified by gender operational experience and educational degree. The sample used in this research were teacher

in small-sized high schools in Trat. Samples of 95 people were taken for used for collection. A questionnaire rating scale of 5 levels. The discriminative power level between 0.32 to 0.84, and the reliability of 0.95 was used for data analysis, including average ($\bar{X}$) and standard deviation S.D. (t-test).

The results of the research revealed that the work motivation of teachers in small-sizes high schools in Trad province under The Secondary Education Service Area Office 17 is at a high level. Specifically, The sample has a high level of motivation in the field of work success, followed by high level of motivation in the environment and interpersonal relationships in the workplace.

The comparison the work motivation of teachers in small-sizes high schools in Trad province under The Secondary Education Service Area Office 17. By gender, work experience and education level had no significantly difference.

Keywords: Motivation, work motivation, small-sized high schools.

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การพัฒนาประเทศสู่ความสมดุลและยั่งยืนจะต้องให้ความสำคัญกับการเสริมสร้างทุนของประเทศที่มีอยู่ให้เข้มแข็ง และมีพลังเพียงพอในการขับเคลื่อนกระบวนการพัฒนาประเทศโดยเฉพาะการพัฒนาคมนหรือทุนมนุษย์ให้เข้มแข็ง พร้อมการเสริมสร้างปัจจัยแวดล้อมที่เอื้อต่อการพัฒนาคุณภาพของคนทั้งในเชิงสถาบัน ระบบ โครงสร้างของสังคมให้เข้มแข็ง สามารถเป็นภูมิคุ้มกันต่อการเปลี่ยนแปลงต่างๆ ที่จะเกิดขึ้นในอนาคต (กระทรวงศึกษาธิการ. 2556) การศึกษาจึงถือว่ามืบทบาทที่สำคัญที่ช่วยสร้าง “คน” ให้มีคุณภาพเป็นคนเก่งและเป็นคนดีของสังคม

มีระเบียบวินัยมีความซื่อสัตย์ มีความรับผิดชอบต่อสังคมส่วนรวม สามารถร่วมมือส่งเสริมและพัฒนาให้สังคมและประเทศชาติเจริญก้าวหน้าต่อไปได้ การสร้างคนหรือพัฒนาคมนต้องทำเป็นขั้นตอนเพื่อให้มีความพร้อมและความสามารถปรับใช้เทคโนโลยีเพื่อพัฒนาคุณภาพของประเทศได้

ในการจัดการระบบศึกษาเพื่อพัฒนาบุคลากรของชาตินั้น โรงเรียนหรือสถานศึกษาเป็นหน่วยงานที่สำคัญที่สุดหน่วยงานหนึ่งในการพัฒนาบุคลากรของประเทศ โดยมีเป้าหมายหลักคือการพัฒนาให้นักเรียนให้มีคุณภาพและมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร และมีหน้าที่รับผิดชอบในการให้การศึกษอบรมนักเรียนให้มีความรู้ความสามารถ มีคุณสมบัติที่ดีเพื่อเป็นกำลังสำคัญของประเทศชาติต่อไป โดยเฉพาะสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานทั้งระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษา นั้น เป็นสถาบันทางการศึกษาที่มีความใกล้ชิดกับชุมชนมากที่สุด จึงมีความสำคัญมากและส่งผลถึงการพัฒนาสังคมเป็นอย่างมาก โดยประสิทธิภาพของโรงเรียนนั้นขึ้นอยู่กับองค์ประกอบหลายประการ ไม่ว่าจะเป็นการบริหารจัดการอาคารสถานที่ แบบการเรียนการสอน สื่อการสอน วัสดุอุปกรณ์ต่างๆ (มัทนา วังนอมศักดิ์. 2550: 3) และคุณภาพการศึกษาที่ก่อให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลนั้นก็ขึ้นอยู่กับบุคลากรทางการศึกษาไม่ว่าจะเป็นครูผู้สอน หรือบุคลากรฝ่ายสนับสนุนทางการศึกษา ล้วนแล้วแต่มีความสำคัญยิ่งในการจัดการศึกษาของสถานศึกษาโดยเฉพาะ “ครู” ดังนั้นผู้บริหารจึงต้องให้ความสำคัญกับการพัฒนาครู พยายามสร้างความพอใจ ความผูกพันและความตระหนักในหน้าที่และความสำคัญของอาชีพของตน ผลักดันให้ปฏิบัติงานได้อย่างเต็มความสามารถ และการจะทำให้ครูปฏิบัติงานได้ดี ขึ้นอยู่กับขวัญและกำลังใจที่ดีของครูที่ส่งผลต่อทัศนคติในการปฏิบัติงาน ส่งผลให้เกิดประสิทธิผลในการเรียนการสอน

บุคลากรทางการศึกษาไม่ว่าจะเป็นครูผู้สอน หรือบุคลากรฝ่ายสนับสนุนทางการศึกษา ล้วนแล้วแต่มีความสำคัญยิ่งในการจัดการศึกษาของสถานศึกษา

โรงเรียนมัธยมขนาดเล็กในจังหวัดตราด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 จังหวัดตราด มีโรงเรียนทั้งหมด 10 โรงเรียน ประกอบด้วย คือ โรงเรียนเกาะช้างวิทยาคม โรงเรียนแหลมงอบวิทยาคม โรงเรียนหนองบอนวิทยาคม โรงเรียนเขาน้อยวิทยาคม โรงเรียนอ่าวใหญ่พิทยาคม โรงเรียนสระตอวิทยาคม รัชมังคลาภิเษก โรงเรียนศรีเวสตันเพียรอุธัมภ์ โรงเรียนเกาะกูดวิทยาคม โรงเรียนเนินทรายวิทยาคม และโรงเรียนประณีตวิทยาคม ด้านการจัดการศึกษามีเป้าหมายในการพัฒนาโรงเรียน และระบบการเรียนการสอน โดยเน้นนักเรียนเป็นศูนย์กลาง พัฒนานักเรียนให้เป็นคนดีมีคุณธรรมมีความรู้ และสามารถดำรงตนอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข มีประสิทธิภาพ อย่างไรก็ตาม โรงเรียนมัธยมขนาดเล็กในจังหวัดตราด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 จังหวัดตราด มีนโยบายในเรื่องแรงจูงใจ ในการพัฒนาคุณภาพครู บุคลากรทางการศึกษา และนโยบายในการพัฒนาระบบการศึกษา เพื่อให้สถาบันการศึกษาสามารถเสริมสร้างขวัญกำลังใจและบุคลากรทางการศึกษาที่ทำงานในโรงเรียนมัธยมขนาดเล็กในจังหวัดตราด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 จังหวัดตราด จนเกิดแรงจูงใจในการทำงานส่งผลให้งานมีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น ไม่เกิดความเบื่อหน่าย หรือท้อแท้ต่องานที่ทำ (ข้อมูลสารสนเทศทางการศึกษา ประจำปีการศึกษา 2559, สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17. 2555)

ผู้วิจัยจึง มีความสนใจศึกษาแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็กในจังหวัดตราด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 จังหวัดตราด เพื่อนำผลการวิจัยที่ได้ไปใช้เป็นข้อมูลในการส่งเสริม ปรับปรุง แก้ไข และพัฒนากระบวนการจัดการศึกษาเพื่อให้เกิดความรู้สึที่ดี และทุ่มเทความสามารถในการปฏิบัติงานให้มากที่สุด อันจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนางานการศึกษาต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็กในจังหวัดตราด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 จังหวัดตราด
2. เพื่อเปรียบเทียบแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็กในจังหวัดตราด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 จังหวัดตราด จำแนกตามเพศ ประสบการณ์ในการทำงาน และระดับการศึกษา

สมมติฐานในการวิจัย

1. ครูที่มีเพศต่างกัน มีแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็กในจังหวัดตราด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 จังหวัดตราด แตกต่างกัน
2. ครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกัน มีแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็กในจังหวัดตราด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 จังหวัดตราด แตกต่างกัน
3. ครูที่มีระดับการศึกษา ต่างกันมีแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็กในจังหวัดตราด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 จังหวัดตราด แตกต่างกัน

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

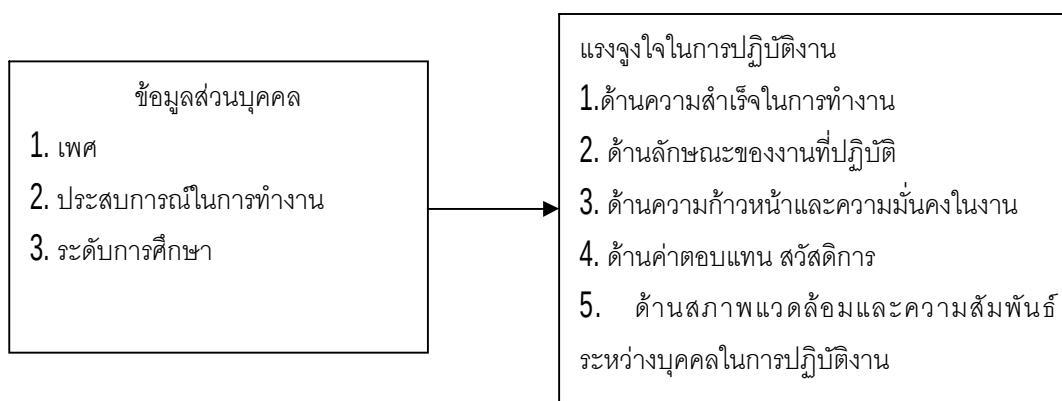
1. ทำให้ทราบระดับแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูและบุคลากร ในโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็กในจังหวัดตราด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 จังหวัดตราด
2. ทำให้ทราบผลเปรียบเทียบระดับแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูบุคลากร ในโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็กในจังหวัดตราด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 จังหวัดตราด
3. สามารถนำผลข้อมูลจากการวิจัยครั้งนี้ นำไปเป็นแนวทางในการพัฒนา ปรับปรุง และแก้ไข ในลำดับต่อไป

กรอบแนวคิดการวิจัย

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษาความแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็กในจังหวัดตราด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 จังหวัดตราด ซึ่งแบ่งออกเป็น 5 ด้าน คือ ความสำเร็จในการทำงาน ด้านลักษณะของงานที่ปฏิบัติ ด้านความก้าวหน้าและความมั่นคงในงาน ด้านค่าตอบแทน สวัสดิการ และด้านสภาพแวดล้อมและความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลในการปฏิบัติงาน (พิสนุ พงศ์ศรี. 2553) โดยศึกษาและเปรียบเทียบจำแนกตามเพศ ประสบการณ์ทำงาน และระดับการศึกษา

ตัวแปรอิสระ

ตัวแปรตาม

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

ขอบเขตการศึกษา

1. ประชากรในการศึกษาค้นคว้า ได้แก่ ครูในโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็กในจังหวัดตราด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 จังหวัดตราด ปีการศึกษา 2559 จำนวน 10 โรงเรียน รวมทั้งสิ้น 125 คน
2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูในโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็กในจังหวัดตราด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 จังหวัดตราด จำนวน 95 คน ในการกำหนดขนาดกลุ่ม

ตัวอย่างในการศึกษางานวิจัยนี้ ได้ใช้สูตรของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan, 1970, 2543) โดยกำหนดระดับความเชื่อมั่นที่ 95%

3. ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

ตัวแปรอิสระ (Independent Variable) ได้แก่ เพศ ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน ระดับการศึกษา

ตัวแปรตาม (Dependent Variable) ได้แก่ แรงจูงใจในการปฏิบัติงาน ประกอบด้วย ด้านความสำเร็จในการทำงานด้านลักษณะของงานที่ปฏิบัติ ด้านความก้าวหน้าและความมั่นคงในงาน ด้านค่าตอบแทน สวัสดิการและ ด้านสภาพแวดล้อมและความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลในการปฏิบัติงาน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับวิจัย เป็นแบบสอบถามที่ใช้รวบรวมข้อมูลจากครูในโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็กในจังหวัดตราด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 จังหวัดตราด จำนวน 1 ฉบับ แบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามในเรื่อง เพศ ประสบการณ์ในการทำงาน และระดับการศึกษา โดยเป็นแบบสอบถามชนิดสำรวจรายการ (Check-List)

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูโรงเรียนมัธยมศึกษา ขนาดเล็ก ในจังหวัดตราด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 จังหวัดตราด มีทั้งหมด 5 ด้าน ประกอบด้วย ด้านความสำเร็จในการทำงาน ด้านลักษณะของงานที่ปฏิบัติด้านความก้าวหน้าและมั่นคงในงานด้านค่าตอบแทน สวัสดิการ และด้านสภาพแวดล้อมและความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลในการปฏิบัติงานลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มีทั้งหมด 5 ระดับตามแบบของลิเคอร์ท (Likert)

ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือในการวิจัย

การสร้างเครื่องมือและหาคุณภาพเครื่องมือเพื่อใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล มีขั้นตอนดำเนินการดังนี้

1. ศึกษาแนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องในเรื่องแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็กในจังหวัดตราด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 จังหวัดตราด จากนั้นนำมากำหนดกรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย กำหนดนิยาม และเพื่อใช้เป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

2. สร้างแบบสอบถามเกี่ยวกับ แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็ก ในจังหวัดตราด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 จังหวัดตราด

3. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบความถูกต้องแล้วนำมาปรับปรุงตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษา

วิธีหาคุณภาพเครื่องมือ

1. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้น ไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบ พิจารณาความเที่ยงตรง และความครอบคลุมของเนื้อหา (Content Validity) ตลอดจนความชัดเจนและความเหมาะสมในการใช้ภาษาของแบบสอบถาม ได้ค่าดัชนีความสอดคล้องเท่ากับ 1.00

2. นำแบบสอบถามที่ได้จากผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 5 คน มาพิจารณาปรับปรุงแก้ไขและขอคำแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามให้ถูกต้องและเหมาะสม

3. นำแบบสอบถามที่ทดลองใช้กับกลุ่มบุคคลที่มีลักษณะคล้ายคลึงกับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน เพื่อหาคุณภาพเครื่องมือ โดยหาค่าความเที่ยงหรือความเชื่อถือได้ของแบบสอบถามใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาช (Cronbach) ได้ค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α -Coefficient) ได้ความเชื่อมั่น 0.95 ซึ่งถือว่าแบบสอบถามนี้มีความเชื่อถือได้ สามารถนำไปเก็บข้อมูลจริงได้

4. นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบ และมีความสมบูรณ์ไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

การจัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล โดยนำแบบสอบถามที่ได้รับการตรวจสอบความสมบูรณ์ แล้วมาประมวลผล ด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์ ดังนี้

ข้อมูลตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเลือกตอบ ใช้การวิเคราะห์ข้อมูล โดยการหาค่าร้อยละ (Percentage)

ข้อมูลตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครู ใช้วิธีการหาค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) โดยนำผลการวิเคราะห์ที่ได้เปรียบเทียบกับเกณฑ์ การแปลความหมาย (พิศณุ พงศ์ศรี, 2550: 126) ดังนี้

4.51–5.00 หมายถึง ครูมีระดับแรงจูงใจในการปฏิบัติงานมากที่สุด

3.51–4.50 หมายถึง ครูมีระดับแรงจูงใจในการปฏิบัติงานมาก

2.51–3.50 หมายถึง ครูมีระดับแรงจูงใจในการปฏิบัติงานปานกลาง

1.51–2.50 หมายถึง ครูมีระดับแรงจูงใจในการปฏิบัติงานน้อย

1.00–1.50 หมายถึง ครูมีระดับแรงจูงใจในการปฏิบัติงานน้อยที่สุด

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปจากเครื่องคอมพิวเตอร์ (SPSS for windows) ดังนี้

1. การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ใช้ค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage)

2. การคำนวณค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามที่เป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) โดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α -Coefficient) ของ Cronbach

3. การวิเคราะห์ความคิดเห็นของครูต่อปัจจัยที่มีผลต่อแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็กในจังหวัดตราด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 จังหวัดตราด ใช้ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

4. การวิเคราะห์เปรียบเทียบแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็กในจังหวัดตราด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 จังหวัดตราดจำแนกตามเพศ ประสพการณ์ทำงาน และระดับการศึกษา โดยใช้สถิติทดสอบค่า t-test (Independent-Samples t-test)

ผลการศึกษา

การศึกษาวิเคราะห์เรื่องความคิดเห็นของครูต่อปัจจัยที่มีผลต่อแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูโรงเรียนมัธยมศึกษา ขนาดเล็กในจังหวัดตราด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 จังหวัดตราด จำนวน 95 คน จะนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็กในจังหวัดตราด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 17 จังหวัดตราด

ตอนที่ 3 การเปรียบเทียบแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็กในจังหวัดตราด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 17 จังหวัดตราด จำแนกตามเพศ ประสบการณ์ในการทำงาน และระดับการศึกษาแตกต่างกัน แบ่งเป็น 5 ด้านความสำเร็จในการทำงาน ด้านลักษณะของงานที่ปฏิบัติ ด้านความก้าวหน้าและความมั่นคงในงาน ด้านค่าตอบแทน สวัสดิการ และด้านสภาพแวดล้อมและความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลในการปฏิบัติงาน เพื่อทดสอบสมมติฐานในการศึกษาวิเคราะห์

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปกลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามเพศ ประสบการณ์ในการทำงาน และระดับการศึกษา ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าความถี่ในการนับจำนวนและการหาค่าร้อยละ ดังตาราง 1

รายการ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. เพศ		
1.1 ชาย	32	33.7
1.2 หญิง	63	66.3
รวม	95	100
2. ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน		
2.1 น้อยกว่า 10 ปี	67	70.5
2.2 ตั้งแต่ 10 ปี ขึ้นไป	28	29.5
รวม	95	100
3. ระดับการศึกษา		
3.1 ปริญญาตรี	68	71.6
3.2 ปริญญาโท	27	28.4
รวม	95	100

จากตาราง 1 พบว่า จำนวนและร้อยละของครูโรงเรียนมัธยมศึกษา ขนาดเล็กในจังหวัดตราด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 จังหวัดตราด ที่ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามข้อมูลทั่วไป พบว่า ครูส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงจำนวน 63 คน คิดเป็นร้อยละ 66.3 และเพศชายจำนวน 32 คน คิดเป็นร้อยละ 33.7 ในด้านประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน ส่วนใหญ่มีประสบการณ์ในการทำงานต่ำกว่า 10 ปี จำนวน 67 คน คิดเป็นร้อยละ 70.5 และมีประสบการณ์ในการทำงาน 10 ปีขึ้นไป จำนวน 28 คน คิดเป็นร้อยละ 29.5 และในระดับการศึกษา ส่วนใหญ่มีระดับการศึกษาปริญญาตรี จำนวน 68 คน คิดเป็นร้อยละ 71.6 และระดับการศึกษาปริญญาโทจำนวน 27 คน คิดเป็นร้อยละ 28.4

ตอนที่ 2 แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็กในจังหวัดตราด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 17 จังหวัดตราด

ตาราง 2 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็กในจังหวัดตราด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 17 จังหวัดตราด ในภาพรวมและรายด้าน

แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็ก ในจังหวัดตราด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 จังหวัดตราด	ระดับความคิดเห็น (n = 95)			
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	อันดับ
1. ด้านความสำเร็จในการทำงาน	4.35	0.34	มาก	1
2. ด้านลักษณะของงานที่ปฏิบัติ	4.19	0.35	มาก	2
3. ด้านความก้าวหน้าและความมั่นคงในงาน	4.14	0.35	มาก	3
4. ด้านค่าตอบแทน สวัสดิการ	4.06	0.35	มาก	4
5. ด้านสภาพแวดล้อมและความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลในการ ปฏิบัติงาน	3.85	0.40	มาก	5
รวม	4.11	0.35	มาก	

จากตาราง 2 พบว่า แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็กในจังหวัดตราด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 17 จังหวัดตราด ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.11$, S.D. = 0.35) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าทุกด้านอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านความสำเร็จในการทำงาน ($\bar{X} = 4.35$, S.D. = 0.34) รองลงมาคือ ด้านลักษณะของงานที่ปฏิบัติ ($\bar{X} = 4.19$, S.D. = 0.35) ด้านความก้าวหน้าและความมั่นคงในงาน ($\bar{X} = 4.14$, S.D. = 0.35) ด้านค่าตอบแทน สวัสดิการ ($\bar{X} = 4.06$, S.D. = 0.35) และด้านสภาพแวดล้อมและความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลในการปฏิบัติงาน ($\bar{X} = 3.85$, S.D. = 0.40) ตามลำดับ

ตอนที่ 3 การเปรียบเทียบแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็กในจังหวัดตราด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 17 จังหวัดตราด จำแนกตามเพศ ประสบการณ์ในการทำงาน และระดับการศึกษา แตกต่างกัน แบ่งเป็น 5 ด้านความสำเร็จในการทำงาน ด้านลักษณะของงานที่ปฏิบัติ ด้านความก้าวหน้าและความมั่นคงในงาน ด้านค่าตอบแทน สวัสดิการ และด้านสภาพแวดล้อมและความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลในการปฏิบัติงาน เพื่อทดสอบสมมติฐานในการศึกษาวิจัย

ผลการเปรียบเทียบแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็กในจังหวัดตราด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 17 จังหวัดตราด ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลจำแนกตามเพศ ประสบการณ์ในการทำงาน และระดับการศึกษา โดยใช้สถิติการทดสอบ t-test (Independent-Samples t-test) ดังตาราง 3 - 5

ตาราง 3 การเปรียบเทียบแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็กในจังหวัดตราด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 17 จังหวัดตราด จำแนกตามเพศ

แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครู	ระดับแรงจูงใจ				t	Sig.
	เพศชาย (n = 32)		เพศหญิง (n = 63)			
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1. ด้านความสำเร็จในการทำงาน	4.36	0.39	4.35	0.31	0.13*	.02
2. ด้านลักษณะของงานที่ปฏิบัติ	4.39	0.35	4.08	0.31	2.71	.10
3. ด้านความก้าวหน้าและความมั่นคงในงาน	4.26	0.41	4.09	0.29	2.29**	.01
4. ด้านค่าตอบแทน สวัสดิการ	4.14	0.41	4.02	0.32	1.56*	.03
5. ด้านสภาพแวดล้อมและความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลในการปฏิบัติงาน	3.85	0.42	3.86	0.40	-0.13	.51
รวม	4.20	0.39	4.08	0.32	1.31	.13

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 3 พบว่า การเปรียบเทียบแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็กในจังหวัดตราด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 จังหวัดตราด จำแนกตามเพศ ในภาพรวมไม่แตกต่างกัน และเมื่อพิจารณาารายด้าน พบว่า มีด้านความสำเร็จในการทำงาน ด้านความก้าวหน้าและความมั่นคงในงาน และด้านค่าตอบแทน สวัสดิการแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านอื่นๆ ไม่แตกต่างกัน

ตาราง 4 การเปรียบเทียบแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็กในจังหวัดตราด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 17 จังหวัดตราด จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน

แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครู	ระดับแรงจูงใจ				t	Sig.
	น้อยกว่า 10 ปี		ตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป			
	(n = 67)		(n = 28)			
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1. ด้านความสำเร็จในการทำงาน	4.35	0.36	4.35	0.27	0.01	.21
2. ด้านลักษณะของงานที่ปฏิบัติ	4.18	0.37	4.21	0.32	-0.39	.78
3. ด้านความก้าวหน้าและความมั่นคงในงาน	4.15	0.37	4.13	0.27	0.24	.24
4. ด้านค่าตอบแทน สวัสดิการ	4.06	0.36	4.05	0.34	0.22	.89
5. ด้านสภาพแวดล้อมและความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลในการปฏิบัติงาน	3.88	0.42	3.80	0.37	0.87	.64
รวม	4.12	0.37	4.10	0.31	0.19	.55

จากตาราง 4 พบว่า การเปรียบเทียบแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็กในจังหวัดตราด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 จังหวัดตราด จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน ในภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

ตาราง 5 การเปรียบเทียบแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็กในจังหวัดตราด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 17 จังหวัดตราด จำแนกตามระดับการศึกษา

แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครู	ระดับแรงจูงใจ				t	Sig.
	ปริญญาตรี (n = 68)		ปริญญาโท (n = 27)			
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1. ด้านความสำเร็จในการทำงาน	4.42	0.30	4.19	0.37	3.01	.70
2. ด้านลักษณะของงานที่ปฏิบัติ	4.21	0.36	4.13	0.32	1.00	.17
3. ด้านความก้าวหน้าและความมั่นคงในงาน	4.18	0.34	4.06	0.34	1.46	.52
4. ด้านค่าตอบแทน สวัสดิการ	4.10	0.36	3.95	0.32	1.86	.29
5. ด้านสภาพแวดล้อมและความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลในการปฏิบัติงาน	3.87	0.43	3.82	0.35	0.52	.43
รวม	4.15	0.35	4.03	0.34	1.57	.42

จากตาราง 5 การเปรียบเทียบแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็กในจังหวัดตราด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 จังหวัดตราด จำแนกตามระดับการศึกษา ในภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

อภิปรายผล

แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็กในจังหวัดตราด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 จังหวัดตราด จำนวน 95 คน จำแนกตามเพศ ประสบการณ์ในการทำงาน และระดับการศึกษาที่มีความแตกต่างกัน โดยแบ่งเป็น 5 ด้าน คือ 1) ด้านความสำเร็จในการทำงาน 2) ด้านลักษณะของงานที่ปฏิบัติ 3) ด้านความก้าวหน้าและความมั่นคงในงาน 4) ด้านค่าตอบแทน สวัสดิการ และ 5) ด้านสภาพแวดล้อมและความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลในการปฏิบัติงาน จากผลการวิจัยสามารถนำมาอภิปรายผลได้ดังนี้

1. แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็กในจังหวัดตราด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 จังหวัดตราด จากการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถามซึ่งเป็นครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 จังหวัดตราด จำนวน 95 คน พบว่า ครูส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 63 คน คิดเป็นร้อยละ 66.3 และเพศชาย จำนวน 32 คน คิดเป็นร้อยละ 33.7 ในด้านประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน ส่วนใหญ่มีประสบการณ์ในการทำงานต่ำกว่า 10 ปี จำนวน 67 คน คิดเป็นร้อยละ 70.5 และมีประสบการณ์ในการทำงาน 10 ปี ขึ้นไป จำนวน 28 คน คิดเป็นร้อยละ 29.5 และในด้านระดับการศึกษาส่วนใหญ่มีระดับการศึกษาปริญญาตรี จำนวน 68 คน คิดเป็นร้อยละ 71.6 และระดับการศึกษาปริญญาโท จำนวน 27 คน คิดเป็นร้อยละ 28.4 โดยศึกษาแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็กในจังหวัดตราด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 จังหวัดตราด ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.11$, S.D. = 0.35) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านความสำเร็จในการทำงาน ($\bar{X} = 4.35$, S.D. = 0.34) รองลงมาคือ ด้านลักษณะของงานที่ปฏิบัติ ($\bar{X} = 4.19$, S.D. = 0.35) ด้านความก้าวหน้าและความมั่นคงในงาน ($\bar{X} = 4.14$, S.D. = 0.35) ด้านค่าตอบแทน สวัสดิการ ($\bar{X} = 4.06$, S.D. = 0.35) และด้านสภาพแวดล้อมและความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลในการปฏิบัติงาน ($\bar{X} = 3.85$, S.D. = 0.40) ตามลำดับ

จากผลการวิเคราะห์แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็กในจังหวัดตราด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 จังหวัดตราด พบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ อริยชนา วงศ์ใหญ่ (2558) ศึกษาเรื่อง “แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูและบุคลากรทางการศึกษาในวิทยาลัยเทคโนโลยีพายัพและบริหารธุรกิจ จังหวัดเชียงใหม่” ผลการศึกษาพบว่า ระดับแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูและบุคลากรทางการศึกษา ในวิทยาลัยเทคโนโลยีพายัพและบริหารธุรกิจ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เช่นเดียวกับงานวิจัยของ อรรถสิทธิ์ ตันติยุทธ์ (2556) ได้ทำการศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของพนักงานกองบำรุงรักษา การประปานครหลวง ผลการวิจัยพบว่าความคิดเห็นเกี่ยวกับแรงจูงใจในด้านการปฏิบัติงานด้านต่างๆ อยู่ในระดับมากเช่นเดียวกันกับงานวิจัยของ โกมล บัวพรม (2553) ศึกษาแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 มีแรงจูงใจในการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของ

อิสริยา รัฐกิจวิจารณ์ ณ นคร (2557) ศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูโรงเรียนมัธยมศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 (จันทบุรี-ตราด) โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับแนวคิดของโชติกา ระโส (2555: 11) ได้กล่าวว่า แรงจูงใจเป็นเรื่องเกี่ยวกับพฤติกรรมการแสดงออก หมายถึง การที่บุคคลแสดงออกซึ่งความต้องการที่จะได้รับการตอบสนองต่อสิ่งกระตุ้นต่างๆ ที่องค์การจัดให้ ซึ่งก่อให้เกิดเป็นพฤติกรรมออกมาอย่างมีทิศทางเพื่อบรรลุจุดมุ่งหมายหรือเงื่อนไขที่ต้องการ สอดคล้องกับแนวคิดของ รัชกร มูลเกต (2552: 9) ได้กล่าวว่า แรงจูงใจเป็นเรื่องเกี่ยวกับปัจจัยต่างๆ หมายถึง การที่ปัจจัยต่างๆ ในการปฏิบัติงานรายได้ การบังคับบัญชา การได้รับการยกย่องยอมรับนับถือ ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและปัจจัยอื่นๆ ได้ตอบสนองความต้องการของผู้ปฏิบัติงานและเกิดความพึงพอใจในการปฏิบัติงานและเมื่อเกิดความพึงพอใจของผู้ปฏิบัติงานแล้วก็จะปฏิบัติงานอย่างเต็มที่ แต่ในทางตรงกันข้ามหากปัจจัยต่างๆ ไม่ได้รับการตอบสนองความต้องการดังกล่าว จนทำให้ผู้ปฏิบัติงานเกิดทัศนคติในทางลบก็จะเกิดความไม่พึงพอใจของผู้ปฏิบัติงานขึ้น และมีความสอดคล้องกับทฤษฎีของ (Bovey et al. 1993: 438) ที่กล่าวว่า กระบวนการในการสร้างแรงจูงใจจะเริ่มจากการที่บุคคลมีความต้องการเกิดขึ้น และการรับรู้ของบุคคลไม่สมหวัง บุคลากรจะรู้สึกถึงความต้องการที่ท้าทาย ค่าตอบแทนที่สูงขึ้น การยอมรับจากกลุ่มงาน ความต้องการเหล่านี้นำไปสู่กระบวนการตัดสินใจของบุคลากร สามารถตอบสนองความพึงพอใจและตามด้วยการกระทำ ซึ่งอาจกระตุ้นโดยการให้รางวัล ความสำคัญของแรงจูงใจในการปฏิบัติงานและผลการปฏิบัติงานจะมีความสัมพันธ์ต่อกันในทางบวก ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับว่างานที่ปฏิบัตินั้น ทำให้บุคคลได้รับการตอบสนองความต้องการ ทั้งทางร่างกายและจิตใจ ซึ่งเป็นส่วนสำคัญที่จะทำให้ความสมบูรณ์ของชีวิต มากน้อยเพียงใด คือสิ่งที่ผู้บริหารต้องคำนึงและจัดให้ส่วนนั้นก็คือ องค์ประกอบต่างๆ ที่มีส่วนร่วมในการสร้างแรงจูงใจในการทำงาน องค์การใดถ้าผู้ปฏิบัติงานมีความรักและความพอใจในการปฏิบัติงาน ก็จะก่อให้เกิดความร่วมมือ ร่วมใจ เกิดแรงศรัทธาและเชื่อมั่นในงานที่ทำนั้น ก็จะสามารถดำเนินงานไปอย่างมีประสิทธิภาพ

2. การเปรียบเทียบแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็กในจังหวัดตราด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 จังหวัดตราด จำแนกตามเพศ ประสบการณ์ในการทำงาน และระดับการศึกษา ตามประเด็นสมมติฐาน ดังนี้

2.1 ครูที่มีเพศต่างกัน มีแรงจูงใจในการปฏิบัติงานแตกต่างกัน ผลการวิจัยพบว่า ครูที่มีเพศต่างกัน มีแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน ในภาพรวมไม่แตกต่างกัน ซึ่งขัดแย้งกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ และเมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ส่วนใหญ่ไม่แตกต่างกัน และแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 3 ด้าน ได้แก่ ด้านความสำเร็จในการทำงาน ด้านความก้าวหน้าและความมั่นคงในงาน และด้านค่าตอบแทน สวัสดิการ ผลการวิจัยในภาพรวมสอดคล้องกับ อภิชนา วงศ์ใหญ่ (2558) ได้ศึกษาแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูและบุคลากรทางการศึกษาในวิทยาลัยเทคโนโลยีพาย์และบริหารธุรกิจจังหวัดเชียงใหม่ ผลการวิจัยพบว่า ครูที่มีเพศต่างกันมีแรงจูงใจในการปฏิบัติงานในภาพรวมไม่แตกต่างกัน

2.2 ครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกัน มีแรงจูงใจในการปฏิบัติงานแตกต่างกัน ผลการวิจัยพบว่า ครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกัน มีแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน ในภาพรวมไม่แตกต่างกัน ซึ่งขัดแย้งกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ สอดคล้องกับงานวิจัยของ สมชาย คำปลิว (2550) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การศึกษาบทบาทการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ระดับมัธยมศึกษา อำเภอราศีไศล จังหวัดศรีสะเกษ ผลการวิจัยพบว่า การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูผู้สอนที่มีประสบการณ์แตกต่างกัน ในภาพรวมและในรายด้านไม่แตกต่างกัน

2.3 ครูที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีแรงจูงใจในการปฏิบัติงานแตกต่างกัน ผลการวิจัยพบว่า ครูที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน ในภาพรวมไม่แตกต่างกัน ซึ่งขัดแย้งกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ อาจเป็นเพราะว่า ครูที่มีระดับการศึกษาต่างกันระดับปริญญาตรีขึ้นไปพื้นฐาน และระดับการศึกษาที่สูงกว่าคือระดับปริญญาโทและระดับปริญญาเอก มีหน้าที่ที่ต้องปฏิบัติงานของครูคล้ายคลึงกัน เพราะครูมีหน้าที่หลักคืองานสอน และมีหน้าที่อื่นๆ จะต้องรับผิดชอบร่วมกันเพื่อให้โรงเรียนสามารถบริหารงานสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี มีการทำงานเป็นกลุ่มไม่ใช่ต่างคนต่างทำ มีกฎระเบียบ กฎเกณฑ์ในการปฏิบัติงานที่ใช้เหมือนกัน นอกจากนั้นการแสดงออกในการปฏิบัติงานไม่มีแบ่งแยก การมีวุฒิการศึกษาที่ต่างกันจึงไม่ส่งผลให้มีแรงจูงใจในการปฏิบัติงานต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปใช้ประโยชน์

1. ผู้บริหารโรงเรียนควรวางแผนงานเพื่อลดภาระงานครูให้ไม่มากจนเกินกำลังมีการมอบหมายงานให้ครูปฏิบัติตรงกับความรู้ความสามารถและเพิ่มแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูด้านความเป็นอยู่ส่วนตัวให้มากขึ้น
2. ผู้บริหารควรสร้างแรงจูงใจในด้านค่าตอบแทน สวัสดิการเพิ่มขึ้น โดยเฉพาะเรื่องการได้รับเงินเดือนเพียงพอต่อการดำรงชีพในปัจจุบัน โดยการจัดหาสวัสดิการต่างๆ เช่น บ้านพักครู การได้รับพิจารณาความดีความชอบในการเลื่อนขั้นเงินเดือนอย่างยุติธรรมและเหมาะสมกับภาระงาน การได้รับความสะดวกในการจัดหาอุปกรณ์/เครื่องมือให้เพียงพอต่อการปฏิบัติงาน และเมื่อทำงานได้สำเร็จตามเป้าหมายควรได้รับคำชมเชยในการปฏิบัติงานจากผู้บังคับบัญชา
3. ผู้บริหารควรส่งเสริมครูในโรงเรียนให้เป็นวิทยากรบรรยายในโรงเรียนหรือหน่วยงานราชการอื่นๆ ในโอกาสต่างๆ ได้เป็นตัวแทนของโรงเรียนในการเข้าร่วมประชุม สัมมนากับโรงเรียนหรือหน่วยงานอื่น อีกทั้งควรส่งเสริมให้ศึกษาต่อเพื่อเพิ่มพูนความรู้และประสบการณ์
4. ผู้บริหารโรงเรียนจึงควรส่งเสริมการจัดกิจกรรมให้ครูมีความรัก ความศรัทธามีขวัญกำลังใจในการประกอบวิชาชีพครูเช่น จัดกิจกรรมทางวิชาการหรือกิจกรรมกีฬาเพื่อสานความสัมพันธ์กับครูภายในและภายนอกโรงเรียนอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาเกี่ยวกับแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครู ในระดับจังหวัด
2. ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อแรงจูงใจของครูอัตราจ้าง และพนักงานราชการ

เอกสารอ้างอิง

กระทรวงศึกษาธิการ. (2556). แผนพัฒนาการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการฉบับที่ 11 พ.ศ. 2555-2559.

กรุงเทพฯ: กระทรวงศึกษาธิการ.

กลุ่มนโยบายและแผน. (2559). ข้อมูลพื้นฐานทางการศึกษา ปีการศึกษา 2559. กรุงเทพฯ: สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 17.

กระทรวงศึกษาธิการ. (2550). เอกสารประกอบการพัฒนาหลักสูตร

กิติ ตย์คานนท์. (2532). เทคนิคการสร้างภาวะผู้นำ. กรุงเทพฯ: บริษัทเชษฐาสุติโอ จำกัด.

- ขวัญจิรา ทองนำ. (2547). ปัจจัยที่ส่งผลต่อแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของข้าราชการครูวิทยาลัยนาฏศิลป์
กรมศิลปากร. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. (การอุดมศึกษา). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- เจียมจิตร์ ศรีฟ้า. (2545). ปัจจัยที่ส่งผลต่อแรงจูงใจในการปฏิบัติงานบริหารโรงเรียนของผู้ช่วยผู้บริหาร
โรงเรียนประถมศึกษาที่เข้าสู่ตำแหน่งใหม่ สังกัดกรุงเทพมหานคร. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยา
การศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ชูชาติ ไชติเสน. (2551). แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูในเขตอำเภอคลองหาด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาสระแก้ว เขต1. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา.
ชลบุรี: คณะศึกษาศาสตร์,มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ดำรง ศรีอ่วม. (2543). ได้ทำการวิจัยเรื่องแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูผู้สอนในโรงเรียนมัธยมศึกษา
สังกัดกรมสามัญศึกษาเขตการศึกษา 12. วิทยานิพนธ์ ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการ
บริหารการศึกษา. ชลบุรี: คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ถนอมรัฐ ชะลอเลิศ. (2549). แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาร้อยเอ็ด
เขต 1. วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาสังคมศาสตร์เพื่อการพัฒนา มหาวิทยาลัยราช
ภัฏมหาสารคาม.
- ทิพย์สุนันท์ หรีจันดา. (2552). แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูในเขตอำเภอคลองใหญ่ สังกัดสำนักงานเขต
พื้นที่การศึกษาดรสด. สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. ชลบุรี: คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ธีระ รุญเจริญ. (2520). การบริหารโรงเรียนประถมศึกษา การปฏิบัติและทฤษฎี. ขอนแก่น: คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- ธร สุนทรายุทธ. (2551). การบริหารจัดการเชิงปฏิรูป: ทฤษฎี วิจัย และปฏิบัติทางการศึกษา. กรุงเทพฯ: บริษัท
เนติกุลการพิมพ์ จำกัด.
- ณัฐวัตร สนมอม. (2550). ปัจจัยที่มีผลต่อแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของพนักงาน: กรณีศึกษาบริษัท ส้มมาก
จำกัด (มหาชน).
- ธงชัย สันติวงษ์. (2536). การบริหารงานบุคคล. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- บงกชธร เพ็กนิล. (2550). แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูโรงเรียนสตรีศรี สังกัดสำนักงานคณะกรรมการ
การศึกษาเอกชนชลบุรี เขต 3. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหาร
การศึกษา. ชลบุรี: คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา.
- บุษบา รัตนมงคล. (2551). แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของข้าราชการครูโรงเรียนกึ่งอำเภอพัฒนา. งาน
นิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. ชลบุรี: บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยบูรพา.
- นรินทร์ หนูนุกัฒ. (2551). ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของพนักงาน
เทศบาลตำบลสามโก้ อำเภอสามโก้ จังหวัดอ่างทอง. วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี.
- พิสณ พงศรี. (2553). การวิจัยทางการศึกษา. สุราษฎร์ธานี: คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี.

- มณี ภัคเกษม. (2528). การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษาในเครือคาทอลิกใน กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์การบริหารการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- มัลลิกา ต้นสอน . (2547). การจัดการยุคใหม่. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ: ธรรมการพิมพ์.
- วราภรณ์ ศรีพะเนิน. (2550). การสำรวจความคิดเห็นของผู้ปฏิบัติงานเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพการบริหารงานคลัง กรณีศึกษา เทศบาลในเขตอำเภอเมือง อำเภอท่ามะกา อำเภอท่าม่วง จังหวัดกาญจนบุรี. รายงานการศึกษาอิสระมหาบัณฑิต สาขาวิชาการปกครองท้องถิ่น. บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- วิสาชา เทียมลม. (2551). การศึกษาแรงจูงใจและการมีส่วนร่วมในกิจกรรมของนักศึกษามหาวิทยาลัย ราชภัฏสวนดุสิต. รายงานการวิจัย กองพัฒนานักศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต.
- วีระยุทธ ชาดะกาญจน์.(2552) เทคนิคการบริหารสำหรับนักบริหารการศึกษามืออาชีพ. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ศักดิ์ไทย สุรกิจบวร. (2549). ภาวะผู้นำของผู้บริหารมืออาชีพ. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น สถาบันพระปกเกล้า.
- ศึกษาธิการ. กระทรวง. (2550). เอกสารประกอบการพัฒนาหลักสูตรพัฒนาผู้นำการเปลี่ยนแปลงเพื่อรองรับการกระจายอำนาจสำหรับผู้บริหารการศึกษาและผู้บริหารสถานศึกษา. นครปฐม: คณะรัฐมนตรีและราชกิจจานุเบกษา.
- สมบัติ บารมี. (2551). ปัจจัยที่มีผลต่อความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของพนักงานบริษัท มหพันธ์ ไฟเบอร์ซีเมนต์ จำกัด (มหาชน). กรุงเทพฯ: รายงานการวิจัยรัฐประศาสนศาสตร์ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- อรรธรณ ตั้งจิตพิทักษ์. (2549). แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจะเชิงเทรา เขต 1. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17. (2559). ข้อมูลบุคลากรและนักเรียนในสังกัด สพม. 17. เข้าถึงได้จาก http://www.sesa17.go.th/html/Content_View/xframe.html
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17. (2559). วิสัยทัศน์ พันธกิจ. เข้าถึงได้จาก <http://www.sesa17.go.th/html/?name=page&file=index&id=43>
- Maslow, A.H. (1970). Motivation and Personality. New York: Harper and Row.
- Herzberg, Fredrick and Other . (1959). The Motivation to work. New York: John Wiley and Sons.
- McClelland, D. C. (1962). Business drive and national achievement. Harvard Business Review.
- Vroom, V.M. (1964). Working and Motivation. Malabar: Robert E. Krieger Publishing.

NBUE027: แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูในเขตอำเภอเกาะช้าง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด

THE WORK MOTIVATION OF TEACHERS IN KOHCHANG DISTRICT UNDER TRAT PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE

ชมพูนุท พิชสาท¹ ผศ. ดร.คำเพชร ภูริปริญา²

¹ นักศึกษา สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ

² อาจารย์ประจำ สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ

บทคัดย่อ

งานวิจัยเรื่องนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูในเขตอำเภอเกาะช้าง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด จำแนกตามประสบการณ์ ภูมิลำเนาและขนาดโรงเรียน กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครูในสถานศึกษาเขตอำเภอเกาะช้าง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ปีการศึกษา 2560 จำนวน 56 คน โดยการสุ่มอย่างง่าย เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ที่มีค่าสัมประสิทธิ์ความเที่ยง .86 วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เปรียบเทียบค่าเฉลี่ย (t-test Independent) และวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-Way ANOVA)

ผลการวิจัย พบว่า 1) ระดับแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูในเขตอำเภอเกาะช้าง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณารายด้าน โดยเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยสูงสุดไปต่ำสุด ดังนี้ ด้านความสำเร็จในการปฏิบัติงาน ด้านลักษณะงานที่ปฏิบัติ ด้านการได้รับการยอมรับนับถือ ด้านความรับผิดชอบ และด้านความก้าวหน้าในหน้าที่การงาน และ 2) ผลการเปรียบเทียบระดับแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูในเขตอำเภอเกาะช้าง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด จำแนกตามประสบการณ์ การปฏิบัติงาน พบว่าครูที่มีประสบการณ์การปฏิบัติงาน ภูมิลำเนาและขนาดโรงเรียนต่างก็มีความคิดเห็นโดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน

คำสำคัญ: แรงจูงใจของครู, ครูในเขตอำเภอเกาะช้าง

Abstract

The purposes of this research were 1) to study level of the work motivation of teachers in Kohchang district under Trat Primary Education Service Area Office, classified by working experience, domicile, school size. The representative sample was randomly selected from the teachers in Kohchang district under Trat Primary Education Service Area Office during 2017 academic year. The sample of 56 teachers by simple random sampling. The statistics used were frequency, percentage, mean ($\bar{X}$), Standard Deviation (S.D.), t-test (Independent) and One-Way ANOVA.

The research respondents were overall, level of the work motivation of teachers in Kohchang district under Trat Primary Education Service Area Office were at high level. When the mean of aspect was individually considered, ranking is from high to low were aspect of successes in the job, working itself, recognition respectively, responsibility and advancement. 2) The comparison of level of the work motivation of teachers in Kohchang district under Trat Primary Education Service Area Office was found that teachers experienced different domicile and school sizes, the result showed that motivation of teachers were not different.

Keywords: The motivation of teachers, the teachers in Kohchang district.

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 บัญญัติให้การจัดการศึกษามีจุดมุ่งหมายและหลักการเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข (เก่ง ดี มีสุข) ซึ่งถือเป็นรากฐานสำคัญที่สุดในการสร้างความเจริญก้าวหน้าของสังคมให้เป็นไปในทิศทางที่ปรารถนา และเนื่องจากการศึกษาเป็นกระบวนการที่ช่วยให้พัฒนาศักยภาพความสามารถของตนเองด้านต่างๆ ที่ใช้ในการดำรงชีวิต และการประกอบอาชีพ รู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงเป็นพลังสร้างสรรค์การพัฒนาประเทศ การจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคนให้มีคุณภาพจึงเป็นเรื่องที่มีความจำเป็นอย่างยิ่ง ทำให้ศักยภาพที่มีอยู่ในตัวคนได้รับการพัฒนาอย่างเต็มที่ รู้จักแก้ปัญหาปรับตัวให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว มีจริยธรรม มีคุณธรรม สามารถดำรงชีวิตในสังคมได้อย่างมีความสุขและการจัดการศึกษาของไทยตั้งแต่สมัยอดีตจนถึงปัจจุบันได้มีการพัฒนามาโดยตลอด ซึ่งในขณะที่มีการพัฒนาด้านการศึกษานั้นจะต้องมีการพัฒนาครูควบคู่ไปด้วย เพราะจะต้องเตรียมพร้อมกับการเปลี่ยนแปลงทางการศึกษาอยู่ตลอดเวลา ในการทำงานครูซึ่งเป็นผู้ที่ต้องมีความอดทนสูงต่อการปฏิบัติหน้าที่เพื่อจะได้ถ่ายทอดความรู้ให้แก่ศิษย์ได้มีความรู้และสามารถใช้ชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุขแต่ในขณะเดียวกันครูก็ต้องการกำลังใจ แรงจูงใจในการปฏิบัติหน้าที่เป็นสิ่งสำคัญอย่างมากเพื่อช่วยเสริมแรงให้ครูไม่รู้สึกท้อแท้และมีกำลังใจที่จะสู้และทำงานออกมาได้ดีที่สุด ดังนั้น จึงเป็นหน้าที่อันสำคัญยิ่งของผู้บริหารในการใช้วิธีการอย่างไรที่จะได้ถึงเป้าหมายของงานและความพึงพอใจในการทำงาน สิ่งที่ผู้บริหารทุกระดับชั้นต้องตระหนักถึง คือ การโน้มน้าวจิตใจของผู้บังคับบัญชาและผู้ร่วมงานให้เกิดขวัญกำลังใจและเสริมสร้างพลังสามัคคีในการทำงาน เพื่อนำองค์การไปสู่เป้าหมายที่ตั้งไว้เพื่อให้การปฏิบัติภารกิจบรรลุวัตถุประสงค์ด้วยความเรียบร้อย (สมพงษ์ เกษมสิน, 2551: 241)

บุคลากรที่สำคัญในองค์การที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา คือ ครู ซึ่งเป็นบุคคลที่มีความสำคัญยิ่งต่อการพัฒนาการศึกษา เนื่องจากครูเป็นผู้วางรากฐานการศึกษาแก่เยาวชนให้มีความรู้ รู้จักดำเนินชีวิตของตนเองให้เหมาะสมกับสภาพเศรษฐกิจ สังคม และการเมือง อันแปรผันอยู่เสมอ อย่างไรก็ตามลักษณะของความเป็นจริง แม้ว่าครูจะเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถ มีความขยันหมั่นเพียรสักเพียงใดก็ตาม หากผู้บังคับบัญชาหรือผู้บริหารโรงเรียนไม่เอาใจใส่ดูแลครูให้เกิดความพึงพอใจในการทำงานแล้ว ย่อมส่งผลกระทบต่อการทำงานที่ก่อให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดได้ (บงกชธร เพิกนิล, 2551: 1) บุคคลที่ทำงานในองค์การบางคนก็ทำงานอย่างขยันขันแข็ง ผลงานดีเด่น บางคนก็ทำงาน

เฉยเมยเฉื่อยชา ผลงานล่าช้า สาเหตุที่อยู่เบื้องหลังการทำงานของบุคคลเหล่านั้น นักจิตวิทยาสังคมได้ศึกษาวิจัยทั้งสภาพแวดล้อมในการทำงานและทั้งพฤติกรรมของบุคคลที่แสดงออก สรุปได้ว่าเป็นผลมาจากแรงจูงใจ (Motive) แรงจูงใจในการทำงานอาจเกิดขึ้นได้หลายตัวแปร ทั้งที่เป็นปัจจัยภายในและปัจจัยภายนอก ตัวแปรปัจจัยภายในหรือตัวแปรส่วนบุคคล (Individual variable) คือ แรงจูงใจจะเป็นแรงผลักดัน อารมณ์ แรงปรารถนา ความไม่สมหวัง ความขัดแย้งในจิตใจ ฯลฯ ซึ่งกระตุ้นให้อยากทำงานอย่างมีประสิทธิภาพและสำเร็จผล นอกจากปัจจัยภายในก็อาจจะมีตัวแปรภายนอกหรือตัวแปรภายนอกตามสภาพการณ์ ได้แก่ สภาพแวดล้อมในการทำงาน เช่น รางวัลตอบแทน ตำแหน่งงาน การเลื่อนเงินเดือน อิทธิพลของเพื่อนร่วมงานสภาพความสะดวกสบายในที่ทำงาน ฯลฯ สิ่งเหล่านี้มีผลทำให้เกิดแรงจูงใจในการทำงานทั้งสิ้นพล (นิตยา โคตรศรีเมือง. 2551: 2)

ดังนั้น ในการที่จะให้ครูและผู้บริหารโรงเรียนได้ปฏิบัติงานด้วยความเต็มใจมีความพอใจในการปฏิบัติงานเพื่อสามารถปฏิบัติงานทางด้านการศึกษาให้เจริญก้าวหน้า จำเป็นอย่างยิ่งที่ผู้บริหารระดับสูงๆ ต้องศึกษาให้ทราบว่าครูและผู้บริหารในระดับโรงเรียนมีความพึงพอใจในปัจจัยต่างๆ ที่เป็นตัวกระตุ้นให้เกิดพลังจูงใจให้แก่ครูได้ถูกต้อง อันจะเป็นทางไม่ให้เกิดปัญหาด้านการจัดการเรียนการสอน (ภารดี อนันต์นาวิ. 2551: 5) ซึ่งสอดคล้องกับ สมยศ นาวิการ (2552: 83) ที่กล่าวว่าแรงจูงใจเป็นปัจจัยสำคัญซึ่งมีผลต่อพฤติกรรมมนุษย์ เพราะเป็นตัวการที่ทำให้เกิดพลังในพฤติกรรมมนุษย์ ความสำเร็จขององค์การส่วนใหญ่จะขึ้นอยู่กับความมากน้อยของการจูงใจที่พนักงานได้รับการปฏิบัติตามภาระหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย เพื่อความสำเร็จในเป้าหมายขององค์การ การจูงใจมีความสำคัญต่อองค์การในการที่จะตอบสนองความต้องการด้านพฤติกรรมของพนักงานให้แก่องค์การ ซึ่งพฤติกรรมที่พนักงานแสดงออกจะนำไปสู่ผลสำเร็จของงานหรือเป้าหมายขององค์การ นอกจากนี้การจูงใจยังมีความสำคัญต่อผู้บริหาร เพราะการจูงใจจะช่วยลดปัญหาความขัดแย้งระหว่างผู้บริหารและพนักงาน และช่วยให้การควบคุมดำเนินไปด้วยความราบรื่นนอกเหนือจากองค์การและผู้ปฏิบัติงานมีขวัญและกำลังใจในการทำงาน ช่วยให้ผู้ปฏิบัติงานสามารถตอบสนองวัตถุประสงค์ขององค์การและของตนเองไปพร้อมกัน ช่วยส่งเสริมและสร้างความสามัคคีในหมู่คณะ รวมถึงช่วยให้พนักงานปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น ความสำเร็จในการวางแผนกำหนดสิ่งจูงใจให้แก่พนักงานขึ้นอยู่กับบรรยากาศในองค์การที่ทำให้พนักงานเกิดความเชื่อมั่นในการดำเนินงานของผู้บริหารที่มองเห็นว่าสิ่งจูงใจเหล่านี้ได้รับความเสมอภาคกันทุกคน และสัมพันธ์กับผลการทำงานของพนักงาน การให้โบนัสแก่พนักงานเป็นสิ่งกระตุ้นอย่างหนึ่งเกี่ยวกับการกำหนดระยะเวลาทำงาน การให้สิทธิพิเศษในการซื้อหุ้นของบริษัท ทำให้พนักงานมีข้อมูลผูกพันในการทำงานให้บรรลุผลสำเร็จ รวมทั้งการให้ส่วนแบ่งผลกำไรแก่พนักงานล้วนแต่เป็นแรงจูงใจ เพื่อให้ได้ผลงานที่ดี ดังนั้น ผู้บริหารจึงควรพิจารณารูปแบบการจูงใจที่มีความสัมพันธ์กับผลการทำงานของพนักงาน (มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช. 2551: 277-278) และเนื่องด้วยอำเภอเกาะช้าง เป็นอำเภอหนึ่งในจังหวัดตราดมีสภาพพื้นที่เป็นเกาะ มีอาณาเขตติดต่อกับราชอาณาจักรกัมพูชา โรงเรียนในอำเภอนี้ส่วนใหญ่ประสบกับปัญหาในเรื่องการโยกย้ายของข้าราชการครูอยู่เสมอ (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด. 2560) ทำให้การดำเนินงานตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาไม่มีความต่อเนื่อง ขาดแคลนครูในการดำเนินงาน ครูขาดความตั้งใจในการทำงาน ไม่ทุ่มเทความสามารถและแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นระหว่างการปฏิบัติงาน หลีกเลี่ยงความรับผิดชอบ ปฏิเสธที่จะทำการริเริ่มใดๆ และทำให้โรงเรียนที่กำลังก้าวสู่การพัฒนาต้องชะงักเพราะการโยกย้ายของข้าราชการครู ดังนั้นผู้บริหารจะต้องสร้างแรงจูงใจในการทำงานให้กับบุคลากรก่อนเป็นอันดับแรก เพราะหากครูมีแรงจูงใจในการปฏิบัติหน้าที่แล้วปัญหาดังกล่าวข้างต้นก็จะหมดไป

ดังนั้น จึงมุ่งศึกษาแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูในเขตอำเภอกะชัง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด

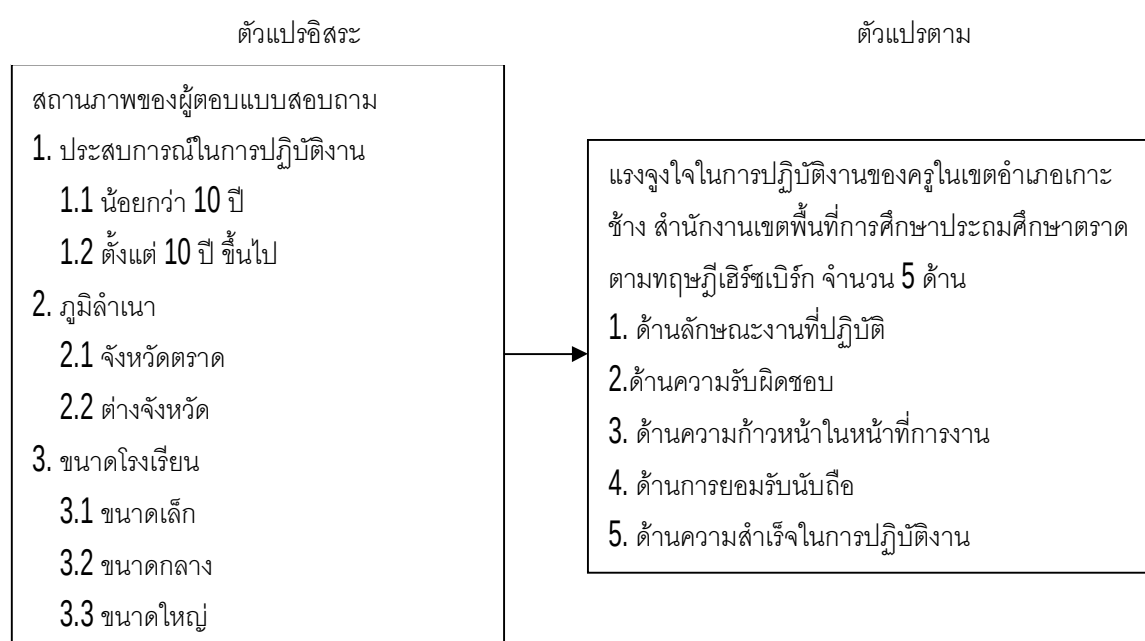
วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูในเขตอำเภอกะชัง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด
2. เพื่อเปรียบเทียบระดับแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูในเขตอำเภอกะชัง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด จำแนกตามประสบการณ์ ภูมิลำเนาและขนาดโรงเรียน

สมมติฐานในการวิจัย

1. ระดับแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูในเขตอำเภอกะชัง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด อยู่ในระดับมาก
2. ระดับแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูในเขตอำเภอกะชัง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด จำแนกตามประสบการณ์แตกต่างกัน
3. ระดับแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูในเขตอำเภอกะชัง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด จำแนกตามภูมิลำเนาแตกต่างกัน
4. ระดับแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูในเขตอำเภอกะชัง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด จำแนกตามขนาดของโรงเรียนแตกต่างกัน

กรอบแนวคิด

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

ขอบเขตการศึกษา

1. ประชากรในการศึกษา คือ ครูในเขตอำเภอเกาะช้าง สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ปีการศึกษา 2560 จำนวน 5 โรงเรียน รวมทั้งสิ้น 65 คน
2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ ครูในเขตอำเภอเกาะช้าง สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ปีการศึกษา 2560 จำนวน 5 โรงเรียน รวมทั้งสิ้น 56 คน
3. ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย
 - 3.1 ตัวแปรอิสระ (Independent Variable) ได้แก่ ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน ภูมิลำเนา ขนาดโรงเรียน
 - 3.2 ตัวแปรตาม (Dependent Variable) ได้แก่ ด้านลักษณะงานที่ปฏิบัติ ด้านความรับผิดชอบ ด้านความก้าวหน้าในหน้าที่การงาน ด้านการยอมรับนับถือ และด้านความสำเร็จในการปฏิบัติงาน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามที่ใช้รวบรวมข้อมูลจากข้าราชการครูในเขตอำเภอเกาะช้าง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด แบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน ภูมิลำเนา ขนาดโรงเรียน เป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List)

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูในเขตอำเภอเกาะช้าง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด โดยอาศัยแนวคิดและทฤษฎีแรงจูงใจของ เฮิร์ชเบิร์ก (Herzberg: 1959) จำนวน 5 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านลักษณะงานที่ปฏิบัติ 2) ด้านความรับผิดชอบ 3) ด้านความก้าวหน้าในหน้าที่การงาน 4) ด้านการยอมรับนับถือ และ 5) ด้านความสำเร็จในการปฏิบัติงาน ลักษณะแบบสอบถาม เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่าหลัก (Rating Scale) 5 ระดับ ของ ลิเคิร์ท (Best; & Kahn.1993: 246-250) กำหนดน้ำหนักคะแนน ดังนี้

5 คะแนน	หมายถึง มีแรงจูงใจมากที่สุด
4 คะแนน	หมายถึง มีแรงจูงใจมาก
3 คะแนน	หมายถึง มีแรงจูงใจปานกลาง
2 คะแนน	หมายถึง มีแรงจูงใจน้อย
1 คะแนน	หมายถึง มีแรงจูงใจน้อยที่สุด

ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ

ผู้วิจัยได้สร้างแบบสอบถามที่ใช้ในการวิจัย โดยมีขั้นตอนดำเนินการดังนี้

1. ศึกษาทฤษฎีและแนวคิดที่เกี่ยวข้องกับแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครู
2. วิเคราะห์เนื้อหาของทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูของ เฮิร์ชเบิร์ก (Herzberg)
3. สร้างแบบสอบถามเกี่ยวกับแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูในเขตอำเภอเกาะช้าง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด จำนวน 5 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านลักษณะงานที่ปฏิบัติ 2) ด้านความรับผิดชอบ 3) ด้านความก้าวหน้าในหน้าที่การงาน 4) ด้านการยอมรับนับถือ และ 5) ด้านความสำเร็จในการปฏิบัติงาน

วิธีการหาคุณภาพเครื่องมือ

1. นำแบบสอบถามเสนอคณะกรรมการที่ปรึกษา เพื่อตรวจสอบและพิจารณาแก้ไขให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น
2. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้ว ไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบหาความเที่ยงตรงด้านเนื้อหา (Content Validity)
3. นำแบบสอบถามมาปรับปรุงแก้ไข ตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ แล้วนำเสนอประธานและกรรมการควบคุมนิพนธ์เพื่อพิจารณาและปรับปรุงแก้ไขเป็นลำดับสุดท้าย
4. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้ว ทดลองใช้กับข้าราชการในเขตอำเภอเกาะช้าง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ที่ไม่ใช่ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 56 คน โดยขอหนังสือจากศูนย์นวัตกรรมการบริหารและผู้นำทางการศึกษา มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ ถึงผู้อำนวยการโรงเรียนในเขตอำเภอเกาะช้าง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด เพื่อขอความร่วมมือครูในสังกัด นำแบบสอบถามไปทดลองใช้มาวิเคราะห์
5. การหาความเชื่อมั่น (Reliability) ทั้งฉบับ ด้วยการคำนวณค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีของ ครอนบาค (Cronbach.1990: 202-204) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม ใส่เกณฑ์ที่ยอมรับได้ .86

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลผู้วิจัยได้ดำเนินการ ดังนี้

1. ขอหนังสือจากศูนย์นวัตกรรมการบริหารและผู้นำทางการศึกษา มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ ถึงผู้อำนวยการโรงเรียนในเขตอำเภอเกาะช้าง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล
2. ขอหนังสือนำส่งแบบสอบถามจากผู้อำนวยการโรงเรียนในเขตอำเภอเกาะช้าง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด เพื่อให้ครูในเขตอำเภอเกาะช้าง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 56 คน ได้ตอบแบบสอบถามและผู้วิจัยไปรับแบบสอบถามคืนด้วยตนเอง เป็นจำนวน 56 ฉบับ
3. นำแบบสอบถามที่สมบูรณ์มาให้คะแนนตามเกณฑ์ที่กำหนดและบันทึกข้อมูลลงในคอมพิวเตอร์เพื่อวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)
2. ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation)
3. เปรียบเทียบค่าเฉลี่ย t-test
4. วิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว One-Way ANOVA

ผลการศึกษา

ตาราง 1 จำนวนและร้อยละข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามในสถานศึกษาอำเภอเกาะช้าง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. ประสบการณ์การปฏิบัติงาน		
1.1 ต่ำกว่า 10 ปี	44	78.60
1.2 ตั้งแต่ 10 ปี ขึ้นไป	12	21.40
รวม	56	100
2. ภูมิลำเนา		
2.1 จังหวัดตราด	24	42.90
2.2 ต่างจังหวัด	32	57.10
รวม	56	100
3. ขนาดโรงเรียน		
3.1 ขนาดเล็ก	14	25.00
3.2 ขนาดกลาง	15	26.80
3.3 ขนาดใหญ่	27	48.20
รวม	56	100

จากตาราง 1 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานมากที่สุด คือ ต่ำกว่า 10 ปี คิดเป็นร้อยละ 78.60 รองลงมาคือ ตั้งแต่ 10 ปี ขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 21.40 ภูมิลำเนาอยู่ต่างจังหวัดมีมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 57.10 รองลงมาคือ ในจังหวัดตราด คิดเป็นร้อยละ 42.90 และขนาดโรงเรียนขนาดใหญ่มีมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 48.20 รองลงมาคือ ขนาดกลาง คิดเป็นร้อยละ 26.80 และน้อยที่สุด คือ ขนาดเล็ก คิดเป็นร้อยละ 25.00

ตาราง 2 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและอันดับของแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูในเขตอำเภอเกาะช้าง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด โดยรวม

(n = 56)

ข้อ	แรงจูงใจในการปฏิบัติของครู	ระดับแรงจูงใจ		แปลผล
		$\bar{X}$	S.D.	
1	ด้านลักษณะงานที่ปฏิบัติ	4.13	0.37	มาก
2	ด้านความรับผิดชอบ	4.04	0.38	มาก
3	ด้านความก้าวหน้าในหน้าที่การงาน	4.03	0.31	มาก
4	ด้านการยอมรับนับถือ	4.10	0.34	มาก
5	ด้านความสำเร็จในการปฏิบัติงาน	4.16	0.34	มาก
รวม		4.12	0.31	มาก

จากตาราง 2 พบว่า ระดับแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูในเขตอำเภอเกาะช้าง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด อยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูสูงสุด คือ ด้านความสำเร็จในการปฏิบัติงาน ($\bar{X} = 4.16$, S.D. = 0.34) รองลงมาคือ ด้านลักษณะงานที่ปฏิบัติ ($\bar{X} = 4.13$, S.D. = 0.37) ด้านการได้รับการยอมรับนับถือ ($\bar{X} = 4.10$, S.D. = 0.34) ด้านความรับผิดชอบ ($\bar{X} = 4.04$, S.D. = 0.38) และพบว่า แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูต่ำสุด คือ ด้านความก้าวหน้าในหน้าที่การงาน ($\bar{X} = 4.03$, S.D. = 0.31)

ตาราง 3 การเปรียบเทียบระดับแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูในเขตอำเภอเกาะช้าง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด จำแนกตามสถานภาพด้านประสบการณ์การปฏิบัติงาน

แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครู	ต่ำกว่า 10 ปี		ตั้งแต่ 10 ปี ขึ้นไป		t	Sig.
	(n = 44)		(n = 44)			
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1. ด้านลักษณะงานที่ปฏิบัติ	4.08	0.36	4.32	0.35	2.10	0.96
2.ด้านความรับผิดชอบ	3.91	0.27	4.52	0.33	6.75	0.55
3. ด้านความก้าวหน้าในหน้าที่การงาน	3.94	0.25	4.35	0.28	5.00	0.44
4. ด้านการได้รับการยอมรับนับถือ	3.99	0.23	4.49	0.41	3.97	0.00
5.ด้านความสำเร็จในการปฏิบัติงาน	4.05	0.19	4.57	0.37	4.75	0.00
รวม	4.00	0.26	4.45	0.35	4.51	0.39

จากตาราง 3 ข้อมูลเปรียบเทียบระดับแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูในเขตอำเภอเกาะช้าง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด จำแนกตามสถานภาพด้านประสบการณ์การปฏิบัติงาน พบว่าแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูมีความไม่แตกต่างกัน

ตาราง 4 ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของระดับแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูในเขตอำเภอเกาะช้าง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด จำแนกตามสถานภาพด้านภูมิฐานะ

แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครู	จังหวัดตราด (n = 24)		ต่างจังหวัด (n = 32)		t	Sig.
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1. ด้านลักษณะงานที่ปฏิบัติ	4.09	0.33	4.16	0.39	0.72	0.27
2. ด้านความรับผิดชอบ	4.04	0.44	4.04	0.33	0.06	0.05
3. ด้านความก้าวหน้าในหน้าที่การงาน	4.03	0.41	4.03	0.21	0.01	0.01
4. ด้านการได้รับการยอมรับนับถือ	4.20	0.42	4.02	0.26	1.85	0.01
5. ด้านความสำเร็จในการปฏิบัติงาน	4.18	0.41	4.16	0.24	0.21	0.01
รวม	4.00	0.40	4.08	0.29	0.54	0.07

จากตาราง 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเปรียบเทียบระดับแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูในเขตอำเภอเกาะช้าง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด จำแนกตามสถานภาพด้านขนาดโรงเรียน พบว่ากลุ่มขนาดโรงเรียนต่างๆ มีแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูไม่แตกต่างกัน

ตาราง 5 ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของระดับแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูในเขตอำเภอเกาะช้าง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด จำแนกตามสถานภาพด้านขนาดโรงเรียน

แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครู	แหล่งข้อมูล	df	SS	MS	F	Sig.
1. ด้านลักษณะงานที่ปฏิบัติ	ระหว่างกลุ่ม	2.00	0.07	0.03	0.24	0.79
	ภายในกลุ่ม	53.00	7.33	0.14		
	รวม	55.00	7.40			
2. ด้านความรับผิดชอบ	ระหว่างกลุ่ม	2.00	0.99	0.49	3.86	0.03
	ภายในกลุ่ม	53.00	6.79	0.13		
	รวม	55.00	7.78			
3. ด้านความก้าวหน้าในหน้าที่การงาน	ระหว่างกลุ่ม	2.00	0.19	0.09	1.01	0.37
	ภายในกลุ่ม	53.00	4.99	0.09		
	รวม	55.00	5.18			

ตาราง 5 (ต่อ)

แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครู	แหล่งข้อมูล	df	SS	MS	F	Sig.
4. ด้านการได้รับการยอมรับนับถือ	ระหว่างกลุ่ม	2.00	0.40	0.20	1.74	0.19
	ภายในกลุ่ม	53.00	6.14	0.12		
	รวม	55.00	6.54			
5. ด้านความสำเร็จในการปฏิบัติงาน	ระหว่างกลุ่ม	2.00	0.91	0.45	5.07	0.01
	ภายในกลุ่ม	53.00	4.75	0.09		
	รวม	55.00	5.65			
รวม		55.00	28.03			0.28

จากตาราง 5 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเปรียบเทียบระดับแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูในเขตอำเภอเกาะช้าง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด จำแนกตามสถานภาพด้านขนาดโรงเรียน พบว่า กลุ่มขนาดโรงเรียนต่างๆ มีแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูมีความไม่แตกต่างกัน

อภิปรายผล

การศึกษาวิจัยเรื่อง แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูในเขตอำเภอเกาะช้าง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ผู้วิจัยขอค้นพบและประเด็นที่น่าสนใจ นำมาอภิปราย ดังนี้

จากผลการศึกษาเรื่อง แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูในเขตอำเภอเกาะช้าง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด มีประเด็นที่นำมาอภิปรายผลการศึกษาได้ ดังนี้

1. ผลการศึกษาเรื่อง แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูในเขตอำเภอเกาะช้าง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด โดยภาพรวมทั้ง 5 ด้าน อยู่ในระดับมากตามเรียงลำดับดังนี้ ด้านความสำเร็จในการปฏิบัติงาน รองลงมาคือ ด้านลักษณะงานที่ปฏิบัติ ด้านการได้รับการยอมรับนับถือ ด้านความรับผิดชอบ ด้านความก้าวหน้าในหน้าที่การงาน ตามลำดับ ซึ่งสอดคล้องกับ สุขาดา สุขดำรงศิลป์ (2553) ได้ศึกษาเรื่อง แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูโรงเรียนวิศวรรมแหลมฉบัง จังหวัดชลบุรี พบว่า ความสำเร็จของงาน การได้รับความยอมรับนับถือ ความก้าวหน้า ความรับผิดชอบ ลักษณะของงานที่ปฏิบัติ นโยบายและการบริหารงาน วิธีการปกครองบังคับบัญชา ความสัมพันธ์กับผู้ร่วมงาน เงินเดือน สภาพการทำงาน มีผลต่อแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูโรงเรียนวิศวรรมแหลมฉบัง จังหวัดชลบุรี ซึ่งสอดคล้องกับ เจษฎาพร ใจชุ่มชื่น (2555) ได้ศึกษาเรื่องแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียนประเสริฐสุข มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาแรงจูงใจในการปฏิบัติงานครูในโรงเรียนประเสริฐสุข จังหวัดชลบุรี โดยวิธีวิจัยเชิงคุณภาพโดยใช้กรอบแรงจูงใจตามทฤษฎีของ เอิร์ชเบิร์ก (Herzberg) ปัจจัยกระตุ้น 5 ด้าน ประกอบด้วย ความสำเร็จของงาน การได้รับการยอมรับนับถือ ด้านความก้าวหน้า ด้านความรับผิดชอบ ด้านลักษณะของงานที่ปฏิบัติและปัจจัยค้ำจุน 5 ด้าน ประกอบด้วย ด้านนโยบายและการบริหารงาน ด้วยวิธีการปกครองบังคับบัญชา ด้านความสัมพันธ์กับผู้ร่วมงาน ด้านเงินเดือน ด้านสภาพการทำงาน รวมทั้งหมด 10 ด้าน พบว่า ความสำเร็จของงาน การได้รับความยอมรับนับถือ ความก้าวหน้า ความรับผิดชอบ ลักษณะของงานที่ปฏิบัติ นโยบายการบริหารงาน วิธีการ

ปกครองบังคับบัญชา ความสัมพันธ์กับผู้ร่วมงาน เงินเดือน และสภาพการทำงาน มีผลต่อแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน ครูในโรงเรียนประเสริฐสุข จังหวัดชลบุรี

เมื่อพิจารณาจำแนกเป็นรายด้าน พบว่า

1.1 ด้านลักษณะงานที่ปฏิบัติ พบว่า ครูในเขตอำเภอเกาะช้าง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด มีแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน ด้านลักษณะงานที่ปฏิบัติภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องจากครูมีโอกาสได้ปฏิบัติงานที่ทำให้ได้พัฒนาความรู้ และเพิ่มพูนประสบการณ์ อีกทั้งงานที่ได้รับมอบหมายเหมาะสมกับเวลาที่ต้องปฏิบัติ สอดคล้องกับ กนกวรรณ นิสสัย(2553) ได้ศึกษาเรื่อง แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียนสฤติเดช จังหวัดจันทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1 พบว่า แรงจูงใจในการปฏิบัติงานครูได้ปฏิบัติงานด้านการสอนที่มีปริมาณงานที่เหมาะสม ได้มีโอกาสใช้ความคิดสร้างสรรค์ในการปฏิบัติงาน อาคเนย์ ทิมินกุล (2551) ได้ศึกษาเรื่อง แรงจูงใจในการปฏิบัติงานหน้าที่ของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนในเขตพื้นที่การศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1 พบว่า ครูผู้สอนและผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนในเขตพื้นที่การศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1 พบว่า ครูผู้สอนและผู้บริหารสถานศึกษามีแรงจูงใจในการปฏิบัติงานเป็นระดับแรกของแต่ละด้าน คือ มีอิสระในการเลือกวิธีทำงานด้วยตนเอง ผลการที่ได้รับการยอมรับ มีความมั่นคงในหน้าที่การทำงาน มีโอกาสได้เป็นหัวหน้าภายในโรงเรียน มีเมตตาของผู้บริหารต่อผู้ร่วมงาน มีความคิดสร้างสรรค์และความสัมพันธ์อันดีกับชุมชน

1.2 ด้านความรับผิดชอบ พบว่า ครูในเขตอำเภอเกาะช้าง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด มีแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน ด้านความรับผิดชอบ ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องจากครูปฏิบัติงานประสานโดยตรงกับผู้บริหาร และครูได้รับงานที่ตรงกับความรู้ ความสามารถของตนเอง ซึ่งสอดคล้องกับ บัณฑิตา แซ่อือ (2556) ได้ศึกษาเรื่อง แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของข้าราชการครูผู้สอนในกลุ่มโรงเรียนบางละมุง 1 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 พบว่า ครูมีแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน ด้านความรับผิดชอบอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เป็นเพราะว่า ครูให้ความร่วมมือในการปฏิบัติงานโรงเรียนเป็นอย่างดี เมื่อได้รับการมอบหมายงานที่สำคัญ จากผู้บังคับบัญชาที่ตรงความสามารถ จึงทำให้ครูทุกคนทำงานอย่างเต็มความสามารถ และพยายามปรับปรุงงานที่ได้รับมอบหมายให้ดียิ่งขึ้น และสามารถสร้างสรรค์คิดโครงการ/กิจกรรมต่างๆ เพื่อพัฒนากระบวนการทำงานให้ดีขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับ ชนม์นิภา ทองโชติ(2556) ได้ศึกษาเรื่อง แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูในเครือข่ายโรงเรียนกลุ่มตากสิน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 1 พบว่า ครูมีแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน ด้านความรับผิดชอบ รับผิดชอบ ทั้งนี้เนื่องจากเมื่อผู้บริหารมอบหมายงานที่ตรงความสามารถ หรืองานที่เขามีความพึงพอใจที่จำทำให้เขามีความรับผิดชอบต่องานที่ได้รับมอบหมาย และก็จะทำงานนั้นออกมาอย่างมีประสิทธิภาพ แต่ผู้บริหารควรให้ความไว้วางใจหรือให้อิสระในการทำงานเพื่อให้เขานั้นได้ใช้ความสามารถ หรือทักษะที่เขาเข้ามาทำงานให้บรรลุเป้าหมาย

1.3 ด้านความก้าวหน้าในหน้าที่การงาน พบว่า ครูในเขตอำเภอเกาะช้าง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด มีแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน ด้านความก้าวหน้าในหน้าที่การงาน ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องจากผู้บริหารสนับสนุนให้ครูได้ศึกษาดูงานหรือศึกษาต่อเพื่อเพิ่มพูนความรู้และประสบการณ์ และให้ครูได้มีโอกาสเข้าร่วมการอบรมวิชาการที่เกี่ยวข้องกับงานที่รับผิดชอบ สอดคล้องกับ ชนม์นิภา ทองโชติ (2556) ได้ศึกษาเรื่อง แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูในเครือข่ายโรงเรียนกลุ่มตากสิน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 1 พบว่า ด้านความก้าวหน้าในตำแหน่ง สืบเนื่องมาจากการปฏิบัติงานทุกอย่าง มนุษย์ต้องการความสำเร็จเพื่อให้ได้รับการเลื่อนขั้น เลื่อนตำแหน่งให้สูงขึ้น ซึ่งความก้าวหน้าในการปฏิบัติงานนั้นเป็นแรงจูงใจของ

บุคคลให้รักงาน มีความรับผิดชอบและรักองค์กร และเป็นรางวัลของคนทำงานดีมีประสิทธิภาพ และเป็นความต้องการของมนุษย์ทุกคน เมื่อทำงานเสร็จก็อยากได้ค้ายกย่อง ชมเชย หรือการเลื่อนขั้น เลื่อนตำแหน่งเพื่อให้ตนเองนั้นมีความก้าวหน้าในการทำงาน และเป็นที่เคารพนับถือ หรือเป็นที่ยอมรับของบุคคลทั้งภายในและภายนอกองค์กร หรือมีความเชื่อมั่นในตนเองมีการอบรมพัฒนาตนเอง ขาดสอดคล้องกับ อาคเนย์ ทิมนกุล (2551) ได้ศึกษาเรื่องแรงจูงใจในการปฏิบัติงานงานหน้าที่ของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนในเขตพื้นที่การศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1 พบว่า ครูมีแรงจูงใจในการปฏิบัติงานมากที่สุดของแต่ละด้าน คือ ไม่ได้ทำงานตามความสามารถ เงินเดือนน้อยไม่เหมาะสมกับงาน และไม่พอใช้ มีการแก่งแย่งชิงดีชิงเด่นกัน ไม่มีเครือข่ายการจัดทำวิทยฐานะ มีการแบ่งพรรคแบ่งพวก ผู้บริหารใจร้อนเอาแต่ใจ ครูผู้สอนและผู้บริหารมีข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแรงจูงใจในการปฏิบัติงานหน้าที่มากที่สุดของแต่ละด้าน คือ การมอบหมายงานให้ตรงกับความสามารถควรเพิ่มค่าตอบแทน ควรบรรจุลูกจ้างชั่วคราว ควรส่งครูไปอบรมสัมมนา ความสามัคคีกัน และควรมอบหมายงานให้ตรงกับความสามารถของครู

1.4 ด้านการได้รับการยอมรับนับถือ พบว่า ครูในเขตอำเภอเกาะช้าง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด มีแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน ด้านการได้รับการยอมรับนับถือ ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องมาจากการที่ครูมีความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างเพื่อนร่วมงานและผู้บังคับบัญชาและครูได้รับการยอมรับในการปฏิบัติงานจากผู้บังคับบัญชา ซึ่งสอดคล้องกับ พัชรียา บุญรุ่ง(2555) ได้ศึกษาเรื่อง แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูในอำเภอแหลมสิงห์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 ตามแนวคิดและทฤษฎีแรงจูงใจในส่วนของปัจจัยจูงใจและปัจจัยค้ำจุนของเฮิร์ชเบอร์ก พบว่า ด้านการยอมรับนับถืออยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องมาจากการยกย่องชมเชย การแสดงความยินดีจากผู้บังคับบัญชาและเพื่อนร่วมงานคือขวัญและกำลังใจที่เป็นสิ่งสำคัญต่อแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของข้าราชการครู เพราะการให้กำลังใจหรือการแสดงออกซึ่งเป็นการยอมรับในความสำเร็จของงานด้วย สอดคล้องกับ ชนม์นิภา ทองโชติ (2556) ได้ศึกษาเรื่อง แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูในเครือข่ายโรงเรียนกลุ่มตากสิน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 พบว่า ครูมีแรงจูงใจในการปฏิบัติงานด้านการได้รับการยอมรับนับถืออยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องมาจากการยอมรับนับถือเป็นสิ่งสำคัญมากในการทำงานร่วมกัน การที่ครูเห็นอาชีพนี้ ครูรู้สึกเป็นสมาชิกที่สำคัญหนึ่งของหน่วยงาน ครูต้องการมีความรักในองค์กร มีอุดมการณ์ที่ชัดเจน มีความเคารพยอมรับความคิดเห็นซึ่งกันและกัน ได้รับการยอมรับในความรู้ความสามารถจากผู้บริหารโรงเรียน การได้รับการยอมรับนับถือจากบุคคลทั้งภายในและภายนอกองค์กร

1.5 ด้านความสำเร็จในการปฏิบัติงาน พบว่า ครูในเขตอำเภอเกาะช้าง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด มีแรงจูงใจในการปฏิบัติงานมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ทั้งนี้เนื่องมาจาก ครูมีการพัฒนางานให้เกิดความก้าวหน้าอย่างต่อเนื่อง ส่งผลให้งานเกิดความก้าวหน้าอย่างต่อเนื่อง และครูมีความรักและศรัทธาในวิชาชีพ การที่ครูได้รับการสนับสนุน ส่งเสริม แนะนำจากผู้บังคับบัญชา ซึ่งสอดคล้องกับ พัชรียา บุญรุ่ง (2555) ได้ศึกษาเรื่องแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูในอำเภอแหลมสิงห์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 ตามแนวคิดและทฤษฎีแรงจูงใจในส่วนของปัจจัยจูงใจและปัจจัยค้ำจุนของ เฮิร์ชเบอร์ก พบว่า ครูมีแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน ด้านความสำเร็จในการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องมาจากข้าราชการครูส่วนมากปฏิบัติงานหน้าที่เดิมติดต่อกันจึงทำให้เกิดความชำนาญ ความเชี่ยวชาญในงานที่ได้รับมอบหมาย และสามารถแก้ปัญหางานจนประสบผลสำเร็จเป็นที่น่าพึงพอใจเป็นส่วนใหญ่ ซึ่งสอดคล้องกับชนม์นิภา ทองโชติ(2556) ได้ศึกษาเรื่องแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูในเครือข่ายโรงเรียนกลุ่มตากสิน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 พบว่า ครูมีแรงจูงใจในการปฏิบัติงานด้านความสำเร็จในการปฏิบัติงาน ทั้งนี้เป็นเพราะมนุษย์ทุกคน

ต้องการความสำเร็จของงาน ถ้าบุคคลสามารถทำงานได้ประสบผลสำเร็จอย่างยิ่ง สามารถแก้ปัญหาต่างๆ ได้ และรู้จักป้องกันปัญหาที่เกิดขึ้น เมื่อเขาทำงานสำเร็จ เขาก็จะเกิดความภาคภูมิใจ ปลื้มใจในผลงานนั้น

2. ผลการเปรียบเทียบระดับแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูในเขตอำเภอเกาะช้าง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด จำแนกตามประสบการณ์การปฏิบัติงาน ภูมิฐานะและขนาดโรงเรียน พบว่ามีความแตกต่างกัน สอดคล้องกับ อาคเนย์ ทิมินกุล (2551) ได้ศึกษาเรื่อง แรงจูงใจในการปฏิบัติงานงานหน้าที่ของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนในเขตพื้นที่การศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1 พบว่า ครูผู้สอน

การนำผลวิจัยไปใช้ประโยชน์

1. ด้านความสำเร็จในการปฏิบัติงาน ซึ่งเป็นด้านที่มีผลต่อแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูสูงสุด ดังนั้นผู้บริหารควรสนับสนุนครูให้เกิดการพัฒนางาน ให้เกิดความก้าวหน้าอย่างต่อเนื่อง ควรสนับสนุนให้มีความภาคภูมิใจในผลงานที่เกิดจากการปฏิบัติ รองลงมา และควรสนับสนุนให้มีความรักและศรัทธาในวิชาชีพ

2. ด้านความก้าวหน้าในหน้าที่การงาน มีผลต่อแรงจูงใจของครูน้อยที่สุด ดังนั้น ผู้บริหารควรให้การสนับสนุนในเรื่องการศึกษาดูงานหรือศึกษาต่อเพื่อเพิ่มพูนความรู้และประสบการณ์ และให้ครูได้มีโอกาสเข้าร่วมการอบรมวิชาการที่เกี่ยวข้องกับงานที่รับผิดชอบ

ข้อเสนอแนะ

1. ด้านความก้าวหน้าในหน้าที่การงาน ผู้บริหารควรให้ความสำคัญเรื่องการประเมินผลการปฏิบัติงานในการเลื่อนขั้นเงินเดือนอย่างเป็นธรรม

2. ด้านความรับผิดชอบ ผู้บริหารควรให้ความสำคัญในเรื่อง ความมีอิสระในการวางแผนการทำงาน ความมีอิสระในการเลือกทีมงาน

3. ด้านการได้รับการยอมรับนับถือ ผู้บริหารควรสนับสนุนการได้รับใบประกาศเกียรติบัตร รางวัลหรือกำลังใจเมื่อปฏิบัติงานสำเร็จตามเป้าหมาย

4. ด้านลักษณะงานที่ปฏิบัติ ผู้บริหารควรให้ความสำคัญในเรื่อง งานที่ท้าทายทำให้ครูเกิดแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน

5. ด้านความสำเร็จในการปฏิบัติงาน ผู้บริหารควรให้ความสำคัญเรื่องความมั่นคงในการปฏิบัติงาน

เอกสารอ้างอิง

กนกวรรณ นิสสัย. (2553). แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูโรงเรียนสตงุติเดช จังหวัดจันทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. ชลบุรี: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา.

เจษฎาพร ใจชุ่มชื่น. (2555). แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูโรงเรียนประเสริฐสุข จังหวัดชลบุรี. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. ชลบุรี: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา.

ชนมธิภา ทองโชติ. (2556). การศึกษาแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูในกลุ่มเครือข่ายโรงเรียนกลุ่มตาสิน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. ชลบุรี: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา.

- นิตยา โคตรศรีเมือง. (2551). ปัจจัยแรงจูงใจที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานของบุคลากรสายสนับสนุน สังกัดสำนักงานอธิการบดี มหาวิทยาลัยบูรพา. ปรินิพนธ์ปริญาการจัดการมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการทรัพยากรมนุษย์. ชลบุรี: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา.
- บงกชธร เพิกนิล. (2551). แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของข้าราชการพลเรือนกับประสิทธิผลของสำนักงานศึกษาธิการ สังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการเขตการศึกษา 12. ปรินิพนธ์ปริญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. ชลบุรี: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา.
- บัณฑิตา แซ่อือ. (2556). การศึกษาแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูผู้สอนในกลุ่มโรงเรียนบางละมุง 1 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3. วิทยานิพนธ์ปริญาการศึกษา มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. ชลบุรี: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา.
- พัชรียา บุญรุ่ง. (2555). การศึกษาแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูโรงเรียนในอำเภอแหลมสิงห์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2. ปรินิพนธ์ปริญาการศึกษา มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. ชลบุรี: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ภารดี อนันต์นาวิ. (2551). หลักการ แนวคิด ทฤษฎี ทางการบริหารการศึกษา. ชลบุรี: มนตรี.
- มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช. (2551). พฤติกรรมมนุษย์ในองค์กร. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- สมพงษ์ เกษมสิน. (2551). การบริหารบุคคลแผนใหม่. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- สมยศ นาวิการ. (2552). การพัฒนาองค์การและการจูงใจ. กรุงเทพฯ: ดวงกมล.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด. (2560). ข้อมูลสารสนเทศ. สืบค้นเมื่อ 1 กันยายน 2560, จาก <http://www.tratedu.go.th>.
- สุชาดา สุขดำรงศิลป์. (2553). แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูโรงเรียนวิศวกรรมแหลมฉบัง. ปรินิพนธ์ปริญาการศึกษา มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. ชลบุรี: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา.
- อาคเนย์ ทิมินกุล. (2551). แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูโรงเรียนเทศบาลสังกัดเทศบาลนครศรีธรรมราช. การค้นคว้าอิสระบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต. นครศรีธรรมราช: มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์.
- Cronbach, L. J. (1990). Essentials of Psychological Testing. 5th ed., New York: Harrer Collins.
- Krejcie, R. V.; & Morgan, D. W. (1970). Determining Sample Size for Research Activities. Journal of Education and Psychological Measurement. 30(3): 608-609.
- Likert, R. (1967). The Human Organization. New York: McGraw-Hill.
- Herzberg, F.; Mausner, B.; & Snyderman, B. (1959). The Motivation to Work. New York: McGraw-Hill.

NBUE028: ความต้องการการพัฒนางานด้านวิชาการของครูผู้สอนระดับชั้นปฐมวัยใน
อำเภอคลองใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด
NEEDS FOR ACADEMIC DEVELOPMENT OF EARLY CHILDHOOD TEACHER IN
KLONG YAI DISTRICT UNDER TRAT PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE AREA

สุรัสวดี วงศ์สาวี¹ ดร.ปราศรัย ประวิติรุ่งเรือง²

¹ นักศึกษามหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ

² อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบความต้องการการพัฒนางานด้านวิชาการของครูผู้สอนระดับชั้นปฐมวัยในอำเภอคลองใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด จำแนกตามประสบการณ์การสอนและขนาดโรงเรียน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นครูผู้สอนระดับชั้นปฐมวัยจำนวน 46 คนที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนในอำเภอคลองใหญ่ ปีการศึกษา 2560 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่าชนิดห้าระดับ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่า t-test และ F test

ผลการวิจัย พบว่าความต้องการการพัฒนางานด้านวิชาการของครูผู้สอนระดับชั้นปฐมวัยในอำเภอคลองใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านการจัดการเรียนรู้ ($\bar{X} = 4.66, S.D. = 0.45$) ด้านหลักสูตรและการนำไปใช้ ($\bar{X} = 4.40, S.D. = 0.48$) ด้านการวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้ ($\bar{X} = 4.39, S.D. = 0.41$) และ ด้านสื่อการเรียนรู้ ($\bar{X} = 3.24, S.D. = 0.57$) ผลการเปรียบเทียบการศึกษาค้นคว้าความต้องการการพัฒนางานด้านวิชาการของครูผู้สอนระดับชั้นปฐมวัยในอำเภอคลองใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด จำแนกตามประสบการณ์ในการสอน โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน และ ผลเปรียบเทียบความต้องการการพัฒนางานด้านวิชาการของครูผู้สอนระดับชั้นปฐมวัยในอำเภอคลองใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด จำแนกตามขนาดของโรงเรียน โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

คำสำคัญ: ความต้องการการพัฒนางานด้านวิชาการ, ครูผู้สอนระดับชั้นปฐมวัย

Abstract

This research aims to studied and compared Needs for academic development of early childhood teacher in KlongYai under Trat primary educational service area, classified by school's side and teaching experience. The samples in this research were 46 early childhood teachers working in primary schools KlongYai under Trat primary educational service area year 2017. The research instrument was 5

numerical scale-rating questionnaires. Statistics used to analyze the data were percentage, mean, standard deviation, T-test and F test

The research found Needs for academic development of early childhood teacher in KlongYai under Trat primary educational service area, the overall and each aspect separately was at high level ranking from highest to lowest as follows: teaching ($\bar{X} = 4.66, S.D. = 0.45$), curriculum usage ($\bar{X} = 4.40, S.D. = 0.48$) measurement and evaluation ($\bar{X} = 4.39, S.D. = 0.041$) and teaching materials ($\bar{X} = 3.24, S.D. = 0.57$). Result of comparing Needs for academic development of early childhood teacher in KlongYai under Trat primary educational service area, classified by teaching experience, the overall and each aspect separately was no difference in the statistical significant. Result of comparing Needs for academic development of early childhood teacher in KlongYai under Trat primary educational service area, classified by school's side, the overall and each aspect separately was no difference in the statistical significant.

Keywords: Needs for academic development, Early childhood teacher

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การศึกษาปฐมวัย เป็นการศึกษาที่มีความสำคัญยิ่ง เพราะเป็นรากฐานของชีวิตมนุษย์และมีอิทธิพลต่อชีวิตของคนเราเป็นอย่างยิ่ง การพัฒนาเด็กปฐมวัยควรเริ่มต้นตั้งแต่แรกเกิดถึง 5 ปี ซึ่งนักการศึกษาและนักจิตวิทยา มีความคิดเห็นตรงกันว่าพัฒนาเด็กในวัยนี้ เป็นช่วงเวลาสำคัญสำหรับการพัฒนาทางสมองของบุคคลโดยเฉพาะระบบประสาทและเซลล์สมองจะเจริญโตประมาณร้อยละ 70-80 ของผู้ใหญ่ และการศึกษาในช่วงวัยนี้เป็นการเตรียมความพร้อมให้เด็กได้เจริญเติบโต เต็มตามศักยภาพ โดยให้การอบรมเลี้ยงดูควบคู่กับการให้การศึกษาที่เป็นพื้นฐานที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิต พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 มาตรา 13(1) กำหนดให้บิดา มารดา หรือผู้ปกครองมีสิทธิได้รับการสนับสนุนจากรัฐให้มีความรู้ความสามารถในการอบรมเลี้ยงดูและการให้การศึกษาแก่บุตรหรือบุคคลซึ่งอยู่ในความดูแล มาตรา 14(1) บุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่น ซึ่งสนับสนุนหรือจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีสิทธิได้รับสิทธิประโยชน์การสนับสนุนจากรัฐให้มีความรู้ความสามารถในการอบรมเลี้ยงดูบุคคลซึ่งอยู่ในความดูแลรับผิดชอบทั้งนี้ เพื่อส่งเสริมให้เด็กมีพัฒนาการที่ดีทั้งด้านร่างกาย อารมณ์-จิตใจ สังคม และสติปัญญา นโยบายและยุทธศาสตร์การพัฒนาศูนย์เด็กปฐมวัย (0-5 ปี) ระยะยาว พ.ศ.2550-2559 ของสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ (2550: 7-9) ได้ให้ความสำคัญของการพัฒนาเด็กปฐมวัยไว้ 5 ประการคือ

1. การพัฒนามนุษย์อย่างมีประสิทธิภาพ จำเป็นต้องเริ่มตั้งแต่ปฏิสนธิ โดยเฉพาะในช่วงปฐมวัยซึ่งเป็นรากฐานของการพัฒนาทั้งปวง ซึ่งเป็นการพัฒนาคุณภาพมนุษย์ที่ยั่งยืนและป้องกันปัญหาสังคมในระยะยาว โดยเน้นให้ครอบครัวเป็นแกนหลักในการพัฒนาเด็กและให้ชุมชนและสังคมเป็นฐานที่มีส่วนร่วมอย่างแท้จริง ในการพัฒนาเลี้ยงดูเด็กทุกขั้นตอน

2. แนวคิดเชิงทฤษฎีและผลการวิจัยด้านพัฒนาการเด็กได้แสดงว่า ปัจจัยแวดล้อมและการเลี้ยงดูที่เหมาะสม สามารถปรับเปลี่ยนลักษณะการพัฒนาและเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานของสมองมนุษย์ได้ ช่วงเวลาที่สำคัญและจำเป็นที่สุดในการพัฒนาสมอง

3. องค์ความรู้และแนวคิดสมัยใหม่เรื่องการพัฒนาสมอง ในทศวรรษที่ผ่านมาการใช้ศาสตร์ต่างๆ ไปวิเคราะห์สมอง ถ่ายภาพสมองเพื่อศึกษาพัฒนาการแต่ละขั้นตอน ความรู้ใหม่ พบว่า โอกาสแห่งการเรียนรู้และอัตราการเรียนรู้สูงสุดอยู่ในช่วงวัยเด็ก การเติบโตและพัฒนาการของสมองเป็นรากฐานของการเรียนรู้และเริ่มตั้งแต่วัยทารกอยู่ในครรภ์ ในช่วง 3-6 เดือนในครรภ์มีการสร้างเซลล์สมองสูงสุด การเติบโตของสมองสูงสุดในช่วง 0-6 ปี เป็นการเติบโตทางปริมาณทำให้สมองของเด็ก มีขนาด 90-95% สมองไม่ได้หยุดเจริญเติบโตเมื่ออายุ 6 ปี แต่สมองเติบโตจนถึงอายุ 20-25 ปี การศึกษาเรื่องการเรียนรู้ของสมอง เช่น การทำงานของสมองซีกซ้ายและขวาไม่แยกส่วนกัน แต่จะร่วมกันทั้งสมองซีกซ้ายและขวา จากองค์ความรู้นี้นำไปสู่การออกแบบการเรียนรู้สมัยใหม่ ให้เข้ากับการพัฒนาของสมอง

4. ในเรื่องการพัฒนาคุณลักษณะตามช่วงวัย การพัฒนาคุณลักษณะของเด็กในวัย 3-5 ปีควรได้รับการพัฒนาให้มีความรู้ถูกผิด การเรียนรู้ความถูกผิด พ่อแม่ต้องสอนเรื่องการยอมรับผิด ไม่เหยียบของผู้อื่น ไม่ทำร้ายผู้อื่น เด็กต้องรู้จักการถูกลงโทษ โดยผลของการกระทำผิด การควบคุมอารมณ์ เด็กวัยนี้ยากได้อะไรก็ต้องเอาให้ได้ ดั่งใจ ถ้าไม่ได้ก็จะแสดงออกอย่างรุนแรง พ่อแม่ต้องใจแข็งไม่ยอมให้ตามที่ถูกแสดงอาการเรียกร้อง สอนให้เด็กเรียนรู้ในการควบคุมตนเอง ควบคุมความโกรธ ควบคุมความอยาก รู้จักรอคอย พ่อแม่บางคนรู้สึกผิดที่ไม่มีเวลาให้ลูกจึงชดเชยด้วยการซื้อของเล่นให้ เมื่อลูกขออะไรก็ได้โดยไม่คำนึงถึงความเหมาะสม ทำให้เด็กมีปัญหาในการควบคุมความอยาก

5. การพัฒนาเด็กปฐมวัย ต้องถือเป็นการลงทุนที่คุ้มค่า การวิจัยได้แสดงว่าการลงทุนเพื่อพัฒนาเด็กตั้งแต่ช่วงชีวิตวัยเยาว์เป็นการลงทุนที่น้อยกว่าค่าใช้จ่ายในการตามแก้ปัญหาของสังคมที่เกิดขึ้นเพราะความไม่มีความผูกพันของประชากรในสังคม

ในปัจจุบันมนุษย์มีความเจริญมากขึ้น การทำงานของมนุษย์ทุกคนเปลี่ยนแปลงไป ส่งผลให้ทุกองค์กรพยายามจัดระบบการทำงานให้ทันสมัย ทันต่อปัจจุบันและเหตุการณ์อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงสุด ซึ่งจากแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10 (พ.ศ. 2550-2554) มุ่งพัฒนาสู่ “สังคมอยู่เย็นเป็นสุขร่วมกัน (Green and Happiness Society)” สอดคล้องกับแนวทฤษฎีเศรษฐกิจพอเพียง ได้กำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศ ข้อ 5.1 ยุทธศาสตร์การพัฒนาคคนและสังคมไทยสู่สังคมแห่งภูมิปัญญาและการเรียนรู้ ข้อ (1) การพัฒนาคคนให้มีคุณธรรมนำความรู้เกิดภูมิคุ้มกัน โดยพัฒนาจิตใจ ควบคู่กับการพัฒนาการเรียนรู้ของคนทุกกลุ่มทุกวัยตลอดชีวิต เริ่มตั้งแต่วัยเด็กให้มีความรู้พื้นฐานเข้มแข็งมีทักษะชีวิต อีกทั้ง แผนการศึกษาแห่งชาติ (พ.ศ. 2545-2559) ได้กำหนดไว้ในวัตถุประสงค์ 1: ในการพัฒนาคคนอย่างรอบด้านและสมดุล เพื่อเป็นฐานหลักของการพัฒนา โดยมีแนวนโยบายเพื่อดำเนินการ 1: คือ การพัฒนาทุกคนตั้งแต่แรกเกิดจนตลอดชีวิตให้มีโอกาสเข้าถึงการเรียนรู้ได้ตั้งเป้าหมายให้เด็กปฐมวัย 0-5 ปี ทุกคน ได้รับการพัฒนาและเตรียมความพร้อมทุกด้านก่อนเข้าสู่ระบบการศึกษา พร้อมทั้งได้วางกรอบการดำเนินงานพัฒนาและเตรียมความพร้อมเด็กปฐมวัย

และจากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับความต้องการพัฒนางานวิชาการ พบว่า อรดี ผาดา (2554) ได้ศึกษา ความต้องการพัฒนางานวิชาการของครูในโรงเรียนกลุ่มอำเภอเกาะจันทร์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 ผลการศึกษาพบว่า ความต้องการพัฒนางานวิชาการ โดยรวมและรายด้านอยู่

ในระดับมาก เรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ด้านการจัดการเรียนรู้ ด้านการวัดและการประเมินผลการเรียนรู้ ด้านหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ และด้านสื่อการเรียนรู้

อนนท์ โอนนอก (2548) ได้ศึกษา ปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษา เขตกิ่งอำเภอ นิคมพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การประถมศึกษาของ เขต 1 ผลการศึกษาพบว่า ปัญหาการบริหารงาน วิชาการของโรงเรียน โดยรวมอยู่ในระดับปานกลางและรายด้านอยู่ในระดับมาก 1 ด้าน และระดับปานกลาง 3 ด้าน เรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ด้านการนิเทศ การใช้สื่อ และการพัฒนาบุคลากรทางการศึกษา ด้านการ จัดกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ และด้านการวัดผลประเมินผลการเรียนการสอน

จากที่กล่าวมาข้างต้นผู้วิจัย จึงเห็นว่า การพัฒนางานด้านวิชาการในระดับปฐมวัยนั้นมีความสำคัญอย่างยิ่ง จึงเกิดเป็นแนวคิดที่จะศึกษาความต้องการที่แท้จริงเกี่ยวกับงานวิชาการของครูผู้สอนระดับปฐมวัย

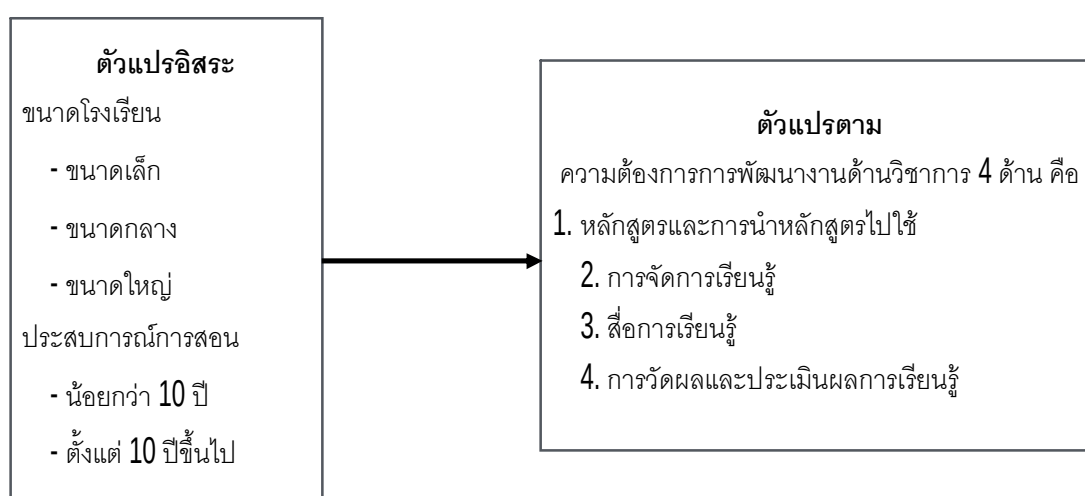
วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความต้องการการพัฒนางานด้านวิชาการของครูผู้สอนระดับชั้นปฐมวัยในอำเภอคลองใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด
2. เพื่อเปรียบเทียบความต้องการการพัฒนางานด้านวิชาการของครูผู้สอนระดับชั้นปฐมวัยในอำเภอ คลองใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด

สมมติฐานในการวิจัย

ความต้องการการพัฒนางานด้านวิชาการของครูผู้สอนระดับชั้นปฐมวัยในอำเภอคลองใหญ่ สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด จำแนกตามขนาดของโรงเรียนและประสบการณ์การสอนของผู้สอน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05

กรอบแนวคิด

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

อ้างอิงความต้องการพัฒนางานด้านวิชาการ จากงานวิจัยของ อรดี ผาذا (2554) เรื่อง ความต้องการพัฒนางานวิชาการของครูในโรงเรียนกลุ่มอำเภอเกาะจันทร์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2

วิธีดำเนินการวิจัย

ขอบเขตการศึกษา

1. ครูผู้สอนระดับชั้นปฐมวัยในอำเภอคลองใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด จำนวน 50 คน

2. กลุ่มตัวอย่างที่เป็นครูผู้สอนระดับชั้นปฐมวัยในอำเภอคลองใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด จำนวน 46 คนโดยใช้เกณฑ์การกำหนดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางของ Krejcie และ Morgan แล้วสุ่มอย่างง่าย ดังตารางต่อไปนี้

โรงเรียน	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
โรงเรียนอนุบาลวัดคลองใหญ่	8	8
โรงเรียนบ้านคลองจาก	7	6
โรงเรียนบ้านไม้รูด(วิสิทธิ์ประชาสรรค์)	3	2
โรงเรียนบ้านคลองมะขาม	8	8
โรงเรียนบ้านเนินตาล	4	4
โรงเรียนบ้านหาดเล็ก	2	2
โรงเรียนวัดห้วยโสม	1	1
โรงเรียนบ้านโคกทราย	2	2
โรงเรียนบ้านตานี	1	1
โรงเรียนบ้านหนองม่วง	1	1
โรงเรียนบ้านคลองมะนาว	1	1
โรงเรียนนครศึกษา	6	5
โรงเรียนอนุบาลจุติพร	6	5

3. ตัวแปรในการวิจัย

ตัวแปรอิสระ (Independent Variable) ได้แก่ ขนาดโรงเรียน จำแนกเป็น ขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ ประสพการณ์การสอน จำแนกเป็น ต่ำกว่า 10 ปี และ 10 ปีขึ้นไป

ตัวแปรตาม ได้แก่ (Dependent Variable) ความต้องการพัฒนางานด้านวิชาการ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล การวิจัยครั้งนี้ ใช้แบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเองโดยสอบถามความต้องการพัฒนางานด้านวิชาการของครูผู้สอนระดับชั้นปฐมวัยในอำเภอคลองใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด แบบสอบถามแบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเลือกตอบ สอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ ขนาดโรงเรียน และประสบการณ์การสอน

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ สอบถามเกี่ยวกับความต้องการพัฒนางานด้านวิชาการของครูผู้สอนระดับชั้นปฐมวัยในอำเภอคลองใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านสื่อการเรียนการสอนและแหล่งเรียนรู้ และด้านการวัดผลและประเมินผล จำนวน 34 ข้อ โดยให้ค่าน้ำหนักคะแนน ดังนี้

ความต้องการมากที่สุด	ให้ค่าน้ำหนักคะแนน 5
ความต้องการมาก	ให้ค่าน้ำหนักคะแนน 4
ความต้องการปานกลาง	ให้ค่าน้ำหนักคะแนน 3
ความต้องการน้อย	ให้ค่าน้ำหนักคะแนน 2
ความต้องการน้อยที่สุด	ให้ค่าน้ำหนักคะแนน 1

คำถามจำนวน 48 ข้อจำแนกตามงานวิชาการทั้ง 4 ด้าน ดังนี้

ด้านที่ 1 หลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้	จำนวน 8 ข้อ
ด้านที่ 2 กิจกรรมการเรียนการสอน	จำนวน 8 ข้อ
ด้านที่ 3 สื่อการเรียนการสอนและแหล่งเรียนรู้	จำนวน 8 ข้อ
ด้านที่ 4 การวัดผลและประเมินผล	จำนวน 10 ข้อ

ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย โดยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. ศึกษาค้นคว้าเอกสาร งานวิจัย แนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับความต้องการพัฒนางาน วิชาการศึกษาเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับงานวิชาการใน 4 ด้าน คือ ความต้องการพัฒนางานด้าน วิชาการของครูผู้สอนระดับชั้นปฐมวัยในอำเภอคลองใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด เพื่อทำความเข้าใจด้านเนื้อหาที่จะนำมาสร้างแบบสอบถาม

2. สรุปกรอบแนวคิด ขอบเขตในการวิจัย ความมุ่งหมาย และนิยามศัพท์เฉพาะ เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

3. สร้างแบบสอบถามโดยการนำประเด็นที่ได้จากการศึกษามาจัดการเป็นหมวดหมู่ให้ สอดคล้องกับกรอบแนวคิด

4. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ เพื่อพิจารณา ตรวจสอบแก้ไข เนื้อหาความถูกต้อง ภาษา และความเหมาะสมของแบบสอบถาม

วิธีการหาคุณภาพเครื่องมือ

1. นำแบบสอบถามที่ได้ปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ไปเสนอให้ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 ท่าน (ตามรายชื่อในภาคผนวกผู้ทรงคุณวุฒิ) ตรวจสอบ เครื่องมือ (แบบสอบถาม) พิจารณาความถูกต้องและความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของคำถามแต่ละข้อ นำข้อที่มีค่าที่ความเที่ยงตรงที่มีค่าเท่ากับ .60 ไปใช้

2. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้วไปทดลองใช้ (Try-out) กับครูผู้สอนระดับปฐมวัยในอำเภอเมืองตราด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ที่มีใช้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน นำมาวิเคราะห์หาค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่นของเครื่องมือ (Reliability) โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach) ได้ค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่นเท่ากับ .89 แล้วจัดพิมพ์แบบสอบถามฉบับสมบูรณ์เพื่อใช้ในการวิจัย

ตารางค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามโดยหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาตามวิธีของครอนบาค (Cronbach)

Reliability Statistics

Cronbach's Alpha	N of Items
.891	34

3. นำแบบสอบถามมาปรับปรุงโดยได้รับความเห็นชอบจากอาจารย์ที่ปรึกษาและนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลกับประชากรต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. นำหนังสือจากภาควิชาบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ ถึงผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด

2. จัดส่งแบบสอบถามจำนวน 46 ฉบับไปยังครูผู้สอนซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างตามโรงเรียนต่างๆ ในอำเภอคลองใหญ่ และให้กลุ่มตัวอย่างตอบแบบสอบถาม และส่งคืนผู้วิจัยโดยผู้วิจัยได้ติดแสตมป์ จำนวนของถึงผู้วิจัยเพื่อส่งคืนตามที่กำหนด

3. แบบสอบถามที่ไม่ได้รับคืนตามเวลาที่กำหนดไว้ ผู้วิจัยติดต่อกับครูที่ยังไม่ได้ตอบแบบสอบถามกลับมา เพื่อขอรับแบบสอบถามด้วยตนเอง

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์ความต้องการการพัฒนางานวิชาการของครูผู้สอนระดับปฐมวัยในอำเภอคลองใหญ่โดยใช้สถิติ ดังนี้

1. สถิติพื้นฐาน

1.1 หาค่าร้อยละ

1.2 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation)

2. สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพเครื่องมือ

2.1 หาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยหาค่าดัชนีความสอดคล้อง(Index of Congruence:IOC)

2.2 หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามโดยหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาตามวิธีของครอนบาค (Cronbach)

3. สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน ได้แก่

1. T-test

2. Ftest

ผลการศึกษา

ส่วนที่ 1 จำนวนและค่าร้อยละของกลุ่มตัวอย่างการศึกษาความต้องการการพัฒนางานด้านวิชาการของครูผู้สอนระดับชั้นปฐมวัยในอำเภอคลองใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด จำแนกตามประสบการณ์ในการสอนและขนาดโรงเรียน

ข้อมูลพื้นฐาน	กลุ่มตัวอย่าง	ร้อยละ
<u>ประสบการณ์ในการสอน</u>		
1. ต่ำกว่า 10 ปี	37	80.43
2. มากกว่า 10 ปีขึ้นไป	9	19.57
รวม	46	100
<u>ขนาดโรงเรียน</u>		
1. ขนาดใหญ่	22	47.82
2. ขนาดกลาง	15	32.61
3. ขนาดเล็ก	9	19.57
รวม	46	100

พบว่า ครูที่ตอบแบบสอบถามมีประสบการณ์การทำงาน 10 ปี หรือต่ำกว่า จำนวน 37 คน (ร้อยละ 80.4) มีประสบการณ์การทำงานมากกว่า 10 ปีขึ้นไป จำนวน 9 คน (ร้อยละ 19.6) ปฏิบัติงานในโรงเรียนขนาดใหญ่ 22 คน (ร้อยละ 47.8) ขนาดกลาง 15 คน (ร้อยละ 32.6) และขนาดเล็ก 9 คน (ร้อยละ 19.6)

ส่วนที่ 2 คะแนนเฉลี่ย ความเปี่ยมเบนมาตรฐาน ระดับและอันดับการศึกษา ความต้องการการพัฒนางานด้านวิชาการของครูผู้สอนระดับชั้นปฐมวัยในอำเภอคลองใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด โดยรวมและรายด้าน

ความต้องการการพัฒนางานด้านวิชาการของครูผู้สอน ระดับชั้นปฐมวัย	n=46		ระดับ	อันดับ
	$\bar{X}$	S.D.		
1. ด้านหลักสูตรและการนำไปใช้	4.40	0.48	มาก	2
2. ด้านการจัดการเรียนรู้	4.66	0.45	มากที่สุด	1
3. ด้านสื่อการเรียนรู้	3.24	0.57	ปานกลาง	4
4. ด้านการวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้	4.39	0.41	มาก	3
รวม	4.17	0.47	มาก	

พบว่าความต้องการการพัฒนางานด้านวิชาการของครูผู้สอนระดับชั้นปฐมวัยในอำเภอลองใหญ่
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด โดยรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก โดย
เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านการจัดการเรียนรู้ ($\bar{X} = 4.66$, S.D. =0.45) ด้านหลักสูตรและการนำไปใช้ ($\bar{X} = 4.40$, S.D. =0.48) ด้านการวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้ ($\bar{X} = 4.39$, S.D. =.041) และด้านสื่อการเรียนรู้ ($\bar{X} = 3.24$, S.D. =0.57)

ส่วนที่ 3 การวิเคราะห์เพื่อเปรียบเทียบการศึกษาคือความต้องการการพัฒนางานด้านวิชาการของครูผู้สอน
ระดับชั้นปฐมวัยในอำเภอลองใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด จำแนกตาม
ประสบการณ์ในการสอน

ความต้องการการพัฒนางานด้านวิชาการ ของครูผู้สอนระดับชั้นปฐมวัย	ต่ำกว่า 10 ปี		10 ปี ขึ้นไป		t	Sig.
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1. ด้านหลักสูตรและการนำไปใช้	4.35	.46	4.61	.48	-1.44	.73
2. ด้านการจัดการเรียนรู้	4.70	.43	4.50	.50	1.11	.53
3. ด้านสื่อการเรียนรู้	3.25	.56	3.16	.66	.37	.72
4. ด้านการวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้	4.37	.39	4.44	.46	-.39	.43
รวม	4.16	.46	4.17	.52	-.08	.60

พบว่า ผลการเปรียบเทียบการศึกษาคือความต้องการการพัฒนางานด้านวิชาการของครูผู้สอนระดับชั้น
ปฐมวัยในอำเภอลองใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด จำแนกตามประสบการณ์ในการ
สอน โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

ส่วนที่ 4 การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวเพื่อเปรียบเทียบความต้องการการพัฒนางานด้านวิชาการ
ของครูผู้สอนระดับชั้นปฐมวัยในอำเภอลองใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราดจำแนกตาม
ขนาดของโรงเรียน

ความต้องการการพัฒนางานด้านวิชาการ ของครูผู้สอนระดับชั้นปฐมวัย	แหล่งข้อมูล	SS	df	ms	F	p
1. ด้านหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้	ระหว่างกลุ่ม	.65	2	.32	1.46	0.24
	ภายในกลุ่ม	9.65	43	.22		
	รวม	10.31	45			
2. ด้านการจัดการเรียนรู้	ระหว่างกลุ่ม	.76	2	.38	1.98	0.14
	ภายในกลุ่ม	8.26	43	.19		
	รวม	9.02	45			
3. ด้านสื่อการเรียนรู้	ระหว่างกลุ่ม	.97	2	.48	1.50	0.26
	ภายในกลุ่ม	13.89	43	.32		
	รวม	14.87	45			
4. ด้านการวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้	ระหว่างกลุ่ม	.56	2	.28	1.75	0.18
	ภายในกลุ่ม	6.89	43	.16		
	รวม	7.45	45			
	ระหว่างกลุ่ม	.74	2	.37	1.67	0.21
รวม	ภายในกลุ่ม	9.67	43	.31		
	รวม	10.41	45			

พบว่า ผลเปรียบเทียบความต้องการการพัฒนางานด้านวิชาการของครูผู้สอนระดับชั้นปฐมวัยในอำเภอคลองใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด จำแนกตามขนาดของโรงเรียน โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

อภิปรายผล

จากการศึกษาความต้องการการพัฒนางานด้านวิชาการของครูผู้สอนระดับชั้นปฐมวัยในอำเภอคลองใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

1. ความต้องการการพัฒนางานด้านวิชาการ โดยรวมและรายด้านทุกด้าน อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ งานด้านหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ เป็นหัวใจสำคัญของงานวิชาการ ครูผู้สอน ตระหนักถึงความสำคัญในรายละเอียดในงานต่างๆ ซึ่งสอดคล้อง วิสัยทัศน์ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย (2560: 3) ที่กล่าวว่า หลักสูตรการศึกษาปฐมวัยมุ่งพัฒนาเด็กทุกคนให้ได้รับการพัฒนาด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา อย่างมีคุณภาพและต่อเนื่องได้รับการจัดประสบการณ์การเรียนรู้อย่างมีความสุขและเหมาะสมตามวัย มีทักษะชีวิต และปฏิบัติตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เป็นคนดีมีวินัยและสำนึกความเป็นไทย โดยความร่วมมือระหว่างสถานศึกษา พ่อแม่ ครอบครัว ชุมชนและทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาเด็กรวมทั้งด้านการจัดการเรียนรู้ ซึ่งสอดคล้องกับขอบข่ายของกิจกรรมประจำวันของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย (2560: 41) ที่กล่าวว่า การเลือกกิจกรรมที่จะนำมาจัดในแต่ละวัน สามารถจัดได้หลายรูปแบบ ทั้งนี้ ขึ้นอยู่กับความเหมาะสมในการนำไปใช้ของแต่ละหน่วยงานและสภาพชุมชน ที่สำคัญผู้สอนต้องคำนึงถึงการจัดกิจกรรมให้ครอบคลุมพัฒนาการทุกด้าน อีกทั้งด้าน

สื่อการเรียนรู้ สำนักรวบรวมความต้องการด้านสื่อและวัสดุประกอบการสอน สนับสนุนด้านงบประมาณในการจัดทำสื่อให้เพียงพอับความต้องการ ส่งเสริมให้มีการสร้างสื่อประกอบการเรียนการสอนและจัดทำคู่มือการใช้ จัดอบรมการผลิตสื่อการเรียนการสอนโดยเชิญวิทยากรหรือผู้เชี่ยวชาญให้ความรู้ สำนักรวบรวมความพร้อมของสื่อการเรียนการสอนจัดทำคลังสื่อประกอบการเรียนการสอนและการให้บริการอย่างเป็นระบบ ส่งเสริมให้มีการนิเทศและติดตามผลการใช้สื่อการเรียนการสอน จัดเก็บและบำรุงรักษาสื่อการเรียนการสอนอย่างเป็นระบบสอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 (กระทรวงศึกษาธิการ. 2546 ข: 19) ได้กล่าวถึงความสำคัญของสื่อการเรียนการสอนไว้ในมาตรา 24 วรรค 5 ว่าให้สถานศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้สอนสามารถจัดบรรยากาศ สภาพแวดล้อม สื่อการเรียน และอำนวยความสะดวกเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และมีความรอบรู้ และสุดท้ายด้านการวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้ ตามที่พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 หมวด 4 มาตรา 26 ให้สถานศึกษาจัดการประเมินผู้เรียนโดยพิจารณาจากพัฒนาการของผู้เรียน ความประพฤติ การสังเกตพฤติกรรมการเรียน การร่วมกิจกรรมและการทดสอบ ควบคู่ไปในกระบวนการเรียนการสอนตามความเหมาะสมของแต่ละระดับและรูปแบบ การศึกษา และให้สถานศึกษาใช้วิธีการที่หลากหลาย ในการจัดสรรโอกาส การเข้าศึกษาต่อ และ ให้นำผลการประเมินผู้เรียนตามวรรคหนึ่ง มาใช้ประกอบการพิจารณา (กระทรวงศึกษาธิการ. 2546ข: 20-21)และยังสอดคล้องกับกับงานวิจัยของอรดี ผาذا (2554)ที่ได้ศึกษาความต้องการพัฒนางานวิชาการของครูในโรงเรียนกลุ่มอำเภอเกาะจันทร์สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 และผลการศึกษาพบว่า ความต้องการพัฒนางานวิชาการ โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก

2. การเปรียบเทียบความต้องการการพัฒนางานด้านวิชาการของครูผู้สอนระดับชั้นปฐมวัยในอำเภอคลองใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการศึกษาของไทย มีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดและเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วในหลายๆด้าน ซึ่งสอดคล้องกับนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ ที่จะพัฒนาให้เยาวชนเข้าสู่ศตวรรษที่ 21 ที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนมีคุณธรรม รักความเป็นไทย ให้มีทักษะในการคิดวิเคราะห์ สร้างสรรค์ มีทักษะด้านเทคโนโลยีสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่น และสามารถอยู่ร่วมในสังคมอื่นในโลกได้อย่างสันติ (กระทรวงศึกษาธิการ. 2551) หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 มีความชัดเจน ทั้งเป้าหมายของหลักสูตรในการพัฒนาผู้เรียน และการนำหลักสูตรไปปฏิบัติในระดับเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา โดยมีการกำหนดวิสัยทัศน์ จุดหมาย สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน คุณลักษณะอันพึงประสงค์ มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด เพื่อนำมาใช้เป็นหลักในการจัดทำหลักสูตร และในหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ก็มีการปรับปรุงหลักสูตรที่เหมาะสมและชัดเจน จึงทำให้ครูผู้สอนระดับชั้นปฐมวัยในอำเภอคลองใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด มีความต้องการการพัฒนางานด้านวิชาการไม่แตกต่างกัน

3. การเปรียบเทียบความต้องการการพัฒนางานด้านวิชาการของครูผู้สอนระดับชั้นปฐมวัยในอำเภอคลองใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด จำแนกตามประสบการณ์ในการสอน พบว่าครูผู้สอนระดับชั้นปฐมวัยในอำเภอคลองใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด มีความต้องการการพัฒนางานด้านวิชาการไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

4. การเปรียบเทียบความต้องการการพัฒนางานด้านวิชาการของครูผู้สอนระดับชั้นปฐมวัยในอำเภอคลองใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด จำแนกตามขนาดของโรงเรียน พบว่า ครูผู้สอน

ระดับชั้นปฐมวัยในอำเภอลองใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด มีความต้องการการพัฒนาทางด้านวิชาการไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

การนำผลวิจัยไปใช้ประโยชน์

1. เนื่องจากการศึกษาครั้งนี้พบว่า ครูผู้สอนระดับชั้นปฐมวัยในอำเภอลองใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด มีความต้องการการพัฒนาทางด้านวิชาการทุกด้านอยู่ในระดับมาก ซึ่งมีด้านสื่อการเรียนรู้เป็นด้านที่มีความต้องการพัฒนาน้อยที่สุด ดังนั้นจึงควรมีการส่งเสริม และจัดให้มีการพัฒนางานด้านวิชาการอยู่ตลอดอย่างสม่ำเสมอ โดยเฉพาะด้านสื่อการเรียนรู้เพราะในการจัดการศึกษาให้กับเด็กปฐมวัย การใช้สื่อที่มีความหลากหลายและสร้างสรรค์ ช่วยให้เด็กปฐมวัยเข้าใจและเป็นการกระตุ้นให้เด็กเกิดการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ข้อเสนอแนะ

1. ควรนำผลวิจัยความต้องการการพัฒนางานด้านวิชาการของครูผู้สอนระดับชั้นปฐมวัยในครั้งนี้ไปเสนอต่อผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอลองใหญ่ และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด เพื่อการจัดกิจกรรมส่งเสริมการพัฒนางานด้านวิชาการปฐมวัยทั้งด้านหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ ด้านการจัดการเรียนรู้ ด้านสื่อการเรียนรู้ และด้านการวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้ เพื่อให้ครูผู้สอนระดับชั้นปฐมวัยเกิดความรู้ ความเข้าใจ และนำความรู้ที่ได้ไปจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้แก่แก่นักเรียนต่อไป

เอกสารอ้างอิง

กระทรวงศึกษาธิการ. (2542). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่2)

พ.ศ. 2545. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.

_____. (2550). นโยบายและยุทธศาสตร์การพัฒนาระดับปฐมวัย (0-5ปี) ระยะยาว พ.ศ. 2550-2559. กรุงเทพฯ: สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา.

_____. (2551). หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551. กรุงเทพฯ: ชุมชนสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.

_____. (2553). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 ที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ.2553. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.

_____. (2560). หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560. กรุงเทพฯ: สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา

กรมวิชาการ. (2546). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และพระราชบัญญัติการศึกษาภาคบังคับ พ.ศ. 2545. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์อักษรไทย.

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2554). แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10 (พ.ศ. 2550-2554). กรุงเทพฯ: สำนักนายกรัฐมนตรี.

อนนท์ โอนนอก.(2548). ศึกษาปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษา เขตกิ่งอำเภอนิคมพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดระยอง เขต 1.งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา.คณะศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยบูรพา.

อรดี ผาตา.(2554). ความต้องการพัฒนางานวิชาการของครูในโรงเรียนกลุ่มอำเภอเกาะจันทร์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2.งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิตสาขาวิชาการบริหารการศึกษา.ชลบุรี: คณะศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยบูรพา.

NBUE029: การศึกษาความสามารถในการอ่านและเขียนสะกดคำควบกล้ำ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 จากการจัดการเรียนรู้ โดยใช้แบบฝึกการอ่านและเขียนสะกดคำควบกล้ำ
THE STUDY OF THE ABILITY TO READ AND WRITE BY SPELLING 'THAI CLUSTER' OF GRADE 2 STUDENTS FROM LEARNING MANAGEMENT BY USING READING AND WRITING BY SPELLING 'THAI CLUSTER' EXERCISE

เบญจา ทองเจือ¹ ดร.เบญจรัตน์ ราชฉวาง²

¹ นักศึกษานักศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ

² อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ

บทคัดย่อ

งานวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความสามารถในการอ่านและเขียนสะกดคำควบกล้ำ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ด้วยแบบฝึกการอ่านสะกดคำควบกล้ำ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนเปรมฤทัย ตำบลพยอม อำเภอน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำนวน 1 ห้องเรียน จำนวนนักเรียน 26 คน ซึ่งได้มาโดยการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) โดยใช้ห้องเรียนเป็นหน่วยในการสุ่ม เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วยแผนการจัดการเรียนรู้ วิชาภาษาไทย เรื่องการอ่านและเขียนสะกดคำควบกล้ำ แบบประเมินความสามารถในการอ่านสะกดคำควบกล้ำ แบบประเมินความสามารถในการเขียนสะกดคำควบกล้ำ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัย สามารถสรุปได้ดังนี้

1. นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 มีความสามารถในการอ่านสะกดคำควบกล้ำ หลังการจัดการเรียนรู้ โดยใช้แบบฝึกการอ่านสะกดคำควบกล้ำ มีค่าเฉลี่ยร้อยละ 88.22 ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 80 อยู่ในเกณฑ์คุณภาพระดับ ดี เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้
2. นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 มีความสามารถในการเขียนสะกดคำควบกล้ำ หลังการจัดการเรียนรู้ โดยใช้แบบฝึกการเขียนสะกดคำควบกล้ำ มีค่าเฉลี่ยร้อยละ 85.67 ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 80 อยู่ในเกณฑ์คุณภาพระดับ ดี เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

คำสำคัญ: ความสามารถในการอ่านสะกดคำควบกล้ำ ความสามารถในการเขียนสะกดคำควบกล้ำ แบบฝึกการอ่านและเขียนสะกดคำควบกล้ำ

Abstract

The purposes of the study were to examine the ability to read and write by spelling 'Thai cluster' of grade 2 students by using reading and writing by spelling 'Thai cluster' exercise. A Sample of 26 students were drawn from a section of Grade 2 students in Premruethai school in Tambol Payom Wangnoi district Ayutthaya province, using simple random sampling method. The instrument of this study consisted of the lesson plan of Thai subject on the topic of reading and writing by spelling 'Thai cluster',

the student's assessment in reading ability by spelling 'Thai cluster' and the student's assessment in writing ability by spelling 'Thai cluster'. Percentage, Mean and Standard Deviation were used to analyze the data.

The finding revealed that:

1. Grade2 Students has a good ability to read by spelling 'Thai cluster with the average of 88.22. The student's reading ability by spelling was at a high level.
2. Grade2 Students has a good ability to write by spelling 'Thai cluster with the average of 85.67. The student's writing ability by spelling was at a high level.

Keywords: Ability to read by spelling in Thai cluster, Ability to write by spelling in Thai cluster, Reading and writing by spelling in Thai cluster exercise

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กำหนดแนวทางในการจัดการเรียนการสอนไว้ว่า “การจัดการศึกษาต้องเน้นพัฒนาศักยภาพของผู้เรียนในทุกด้านมีทักษะด้านภาษาต่างประเทศ วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี มีสุนทรียภาพด้านศิลปะ ดนตรี กีฬา มีสุขภาพกาย สุขภาพจิตที่ดี มีคุณธรรมจริยธรรม ยกระดับการศึกษาให้เป็นไปตามมาตรฐาน ตระหนักถึงความสำคัญและคุณค่าของทรัพยากรสิ่งแวดล้อมมีความพร้อมพัฒนาสู่ประชาคมอาเซียนมีความเป็นไทยยึดมั่นในการปกครองตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข ภายใต้การบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ” กระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนสำคัญที่สุด จึงเป็นจุดมุ่งหมายในการศึกษาเพื่อมุ่งพัฒนาคนและชีวิตให้เกิดประสบการณ์การเรียนรู้เต็มความสามารถ ได้รับการพัฒนาศักยภาพทุกด้าน ได้รับความรู้และประสบการณ์อย่างหลากหลาย สอดคล้องกับความถนัด ความสนใจและความต้องการของผู้เรียนทุกคน (กระทรวงศึกษาธิการ. 2551: 1)

ภาษาไทยเป็นเอกลักษณ์ของชาติเป็นสมบัติทางวัฒนธรรมอันก่อให้เกิดความเป็นเอกภาพและเสริมสร้างบุคลิกภาพของคนในชาติให้มีความเป็นไทย เป็นเครื่องมือในการติดต่อสื่อสารเพื่อสร้างความเข้าใจและความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน ทำให้สามารถประกอบกิจกรรม การงาน และดำรงชีวิตร่วมกัน ในสังคมประชาธิปไตยได้อย่างสันติสุข และเป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้ ประสบการณ์จากแหล่งข้อมูลสารสนเทศต่างๆ เพื่อพัฒนาความรู้ พัฒนากระบวนการคิดวิเคราะห์ วิจัย และสร้างสรรค์ให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคม และความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี ตลอดจนนำไปใช้ในการพัฒนาอาชีพให้มีความมั่นคงทางเศรษฐกิจ นอกจากนี้ยังเป็นสื่อแสดงภูมิปัญญาของบรรพบุรุษด้านวัฒนธรรม ประเพณี และสุนทรียภาพ เป็นสมบัติล้ำค่าควรแก่การเรียนรู้ อนุรักษ์ และสืบสาน ให้คงอยู่คู่ชาติไทยตลอดไป (กระทรวงศึกษาธิการ. 2551: 34)

รายงานผลการประเมินคุณภาพการศึกษา พบว่า ผลการประเมินคุณภาพการศึกษาของนักเรียนต่ำกว่าเกณฑ์ที่กำหนด โดยผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านขั้นพื้นฐาน (O-NET) นักเรียนส่วนใหญ่มีคะแนนต่ำกว่า 50 คะแนน จาก 100 คะแนน ผลการสอบ PISA (Programme for International Student Assessment) มีคะแนนและลำดับที่ไม่น่าพึงพอใจ ทั้งๆ ที่โรงเรียนใช้เวลาจัดการเรียนการสอนมากขึ้นเป็นเวลา 7 หรือ 8 ชั่วโมงต่อวัน นักเรียนส่วนใหญ่ขาดการคิดวิเคราะห์ ขาดทักษะชีวิต โดยการเรียนรู้เป็นการอัดแน่นเนื้อหาวิชาการมากกว่าการเรียนรู้

ด้วยตนเอง นักเรียนมีการบ้านมากเกินไป ส่งผลให้นักเรียน มีความเครียด และต้องเรียนพิเศษเพิ่มมากขึ้น (สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ. 2559: ออนไลน์)

เนื่องจากในปัจจุบันนี้ความรู้และวิทยาการต่างๆ เพิ่มขึ้นและมีการเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว แต่การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในชั้นเรียนยังนิยมใช้วิธีการสอนให้จดจำเนื้อหาสาระต่างๆ ซึ่งเป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้ผู้เรียนเกิดความเบื่อหน่าย ไม่สนใจต่อการเรียนวิชาภาษาไทยเท่าที่ควร ทำให้ผู้เรียนขาดทักษะในการอ่านและเขียนสะกดคำ โดยเฉพาะคำควบกล้ำที่ยังอ่านออกเสียงไม่ถูกต้อง ผู้ทำการวิจัยตระหนักถึงปัญหาดังกล่าว จึงได้มาวิเคราะห์ถึงสาเหตุของปัญหาที่ทำให้ผู้เรียนขาดทักษะในการอ่านและเขียนสะกดคำควบกล้ำ ถูกต้องตามหลักการอ่านและเขียน และได้พบว่าผู้เรียนขาดแรงจูงใจในการเรียน จึงไม่ให้ความสนใจและเกิดเจตคติที่ไม่ดีต่อการเรียนวิชาภาษาไทย จึงทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยค่อนข้างต่ำ จากการดำเนินการสอนนักเรียนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 พบว่า มีปัญหานักเรียนยังไม่สามารถอ่านและเขียนสะกดคำ โดยเฉพาะคำควบกล้ำได้ถูกต้อง รวมถึงนักเรียนยังไม่เห็นความสำคัญของคำควบกล้ำ ซึ่งส่งผลให้นำไปสื่อสารใช้ในชีวิตประจำวันได้ไม่ถูกต้อง ไม่สามารถอ่านออกเสียงและเขียนสะกดคำควบกล้ำ ได้อย่างถูกต้อง ไม่เป็นที่น่าพอใจของครูและผู้บริหาร จากการสังเกตพบว่านักเรียนยังขาดทักษะการอ่านและเขียนสะกดคำควบกล้ำที่ถูกต้อง ตามหลักกระบวนการทางภาษาไทย ทำให้ในช่วงที่เรียนวิชาภาษาไทย นักเรียนเรียนไม่ทันเพื่อนๆ ผู้วิจัยจึงเห็นความสำคัญที่จะพัฒนาทักษะการอ่านและการเขียนสะกดคำควบกล้ำให้ถูกต้องตามหลักการ โดยใช้แบบฝึกการอ่านและเขียนสะกดคำควบกล้ำ เริ่มจากง่ายไปหายาก ของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 เพื่อใช้พัฒนาการอ่านและเขียนสะกดคำควบกล้ำ ให้ถูกต้องมากยิ่งขึ้น โรงเรียนเปรมฤทัย ได้ตระหนักและให้ความสำคัญ เกี่ยวกับการอ่านและเขียนสะกดคำควบกล้ำให้ถูกต้องตามหลักการอ่านและเขียนสะกดคำควบกล้ำ (โรงเรียนเปรมฤทัย. 2559ข: 3)

จากการจัดการเรียนการสอนของกลุ่มสาระการเรียนรู้วิชาภาษาไทย โรงเรียนเปรมฤทัย ในปีการศึกษา 2558 ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 เรื่องคำควบกล้ำ ผลปรากฏว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่องคำควบกล้ำต่ำไม่ผ่านเกณฑ์ที่กำหนดไว้ โดยเกณฑ์ที่กำหนดคือนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ทุกคนจะต้องผ่านเกณฑ์ร้อยละ 60 แต่ผลปรากฏว่ายังมีนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 หลายคน ไม่ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 20 ในเรื่องคำควบกล้ำ จึงเป็นที่มาของการจัดทำแบบฝึกการอ่านและเขียนสะกดคำควบกล้ำ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 (โรงเรียนเปรมฤทัย. 2559ก: 18) ซึ่งแบบฝึกนี้เกิดจากการร่วมมือกันของคณะครูโรงเรียนเปรมฤทัย กลุ่มสาระวิชาภาษาไทย ได้จัดทำขึ้นเพื่อแก้ปัญหานักเรียนอ่านและเขียนสะกดคำควบกล้ำไม่ถูกต้อง โดยแบบฝึกนี้จะมีรูปแบบที่เหมาะสม สีสันสวยงาม มีขนาดตัวอักษรที่พอเหมาะ มีรูปภาพประกอบเพื่อดึงดูดความสนใจของนักเรียน กระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความสนใจอยากเรียนรู้ แบบฝึกมีความสำคัญต่อการเรียนการสอนในรายวิชาภาษาไทย เรื่องคำควบกล้ำ เป็นอย่างมาก เพราะจะช่วยให้นักเรียนเข้าใจเนื้อหาบทเรียนได้ง่ายขึ้น ช่วยให้นักเรียนได้ทบทวนเนื้อหาด้วยตนเอง ทำให้เกิดทักษะความชำนาญในการอ่านและเขียนสะกดคำควบกล้ำ ผู้เรียนสามารถพัฒนาตนเองได้ และที่สำคัญแบบฝึกมีประโยชน์ต่อครูผู้สอนในการแก้ปัญหาของนักเรียน ในการอ่านและการเขียนสะกดคำควบกล้ำ ให้คล่องและถูกต้องตามหลักการอ่านเขียนภาษาไทย มาใช้ในการจัดการเรียนการสอน เพื่อให้ผู้เรียนมีเจตคติที่ดีต่อการเรียนวิชาภาษาไทย มีพัฒนาการด้านการอ่านการเขียนสะกดคำควบกล้ำที่ถูกต้องรวดเร็ว และมีผลการเรียนวิชาภาษาไทยที่ดีขึ้น สามารถนำไปประยุกต์ใช้กับการเรียนในวิชาอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องต่อไปได้

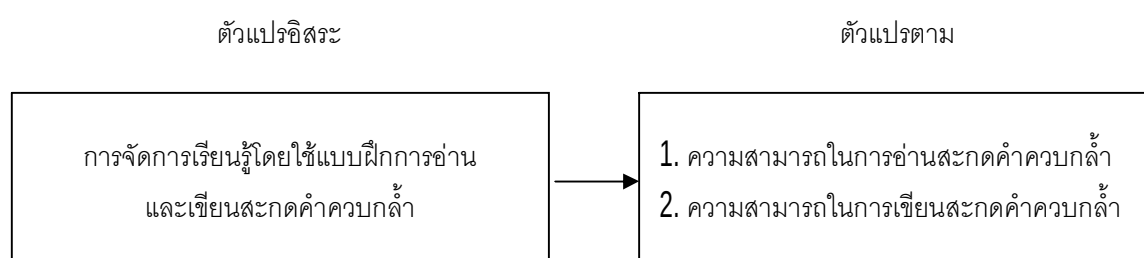
วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความสามารถในการอ่านสะกดคำควบกล้ำ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ด้วยแบบฝึกการอ่านสะกดคำควบกล้ำ
2. เพื่อศึกษาความสามารถในการเขียนสะกดคำควบกล้ำ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ด้วยแบบฝึกการเขียนสะกดคำควบกล้ำ

สมมติฐานในการวิจัย

1. นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 มีความสามารถในการอ่านสะกดคำควบกล้ำ หลังการจัดการเรียนรู้ โดยที่ใช้แบบฝึกการอ่านสะกดคำควบกล้ำ อยู่ในระดับดี ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 80
2. นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 มีความสามารถในการเขียนสะกดคำควบกล้ำ หลังการจัดการเรียนรู้ โดยที่ใช้แบบฝึกการเขียนสะกดคำควบกล้ำ อยู่ในระดับดี ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 80

กรอบแนวคิด

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

ขอบเขตการศึกษา

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนเปรมฤทัย สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา เขต 1 ที่กำลังศึกษาอยู่ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2560 มีทั้งหมด 4 ห้องเรียน จำนวนนักเรียน 92 คน
2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนเปรมฤทัย ตำบลพยอม อำเภอนันท์ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำนวน 1 ห้องเรียน จำนวนนักเรียน 26 คน ซึ่งได้มาโดยการสุ่มอย่างง่าย (Curter Random Sampling) โดยใช้ห้องเรียนเป็นหน่วยในการสุ่ม
3. ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย
 - 3.1 ตัวแปรอิสระ (Independent Variable) ได้แก่ การจัดการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกการอ่านและเขียนสะกดคำควบกล้ำ
 - 3.2 ตัวแปรตาม (Dependent Variable) ได้แก่ ความสามารถในการอ่านสะกดคำควบกล้ำและความสามารถในการเขียนสะกดคำควบกล้ำ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. แผนการจัดการเรียนรู้ วิชาภาษาไทย เรื่องการอ่านและเขียนสะกดคำควบกล้ำ
ได้รับการตรวจเพื่อประเมินหาความถูกต้องเหมาะสม จากผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน โดยรวมมีค่าความเหมาะสม มากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.86
2. แบบประเมินความสามารถในการอ่านสะกดคำควบกล้ำ
แบบประเมินความสามารถในการอ่านสะกดคำควบกล้ำ ได้รับการตรวจเพื่อประเมินความสอดคล้อง จากผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน ซึ่งเป็นผู้เชี่ยวชาญท่านเดียวกันกับที่ตรวจประเมินแผนการจัดการเรียนรู้ ได้ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) เท่ากับ 1 ซึ่งสรุปได้ว่ามีความสอดคล้อง
3. แบบประเมินความสามารถในการเขียนสะกดคำควบกล้ำ
แบบประเมินความสามารถในการเขียนสะกดคำควบกล้ำ ได้รับการตรวจเพื่อประเมินความสอดคล้อง จากผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน ซึ่งเป็นผู้เชี่ยวชาญท่านเดียวกันกับที่ตรวจประเมินแผนการจัดการเรียนรู้ ได้ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) เท่ากับ 1 ซึ่งสรุปได้ว่ามีความสอดคล้อง

วิธีดำเนินการทดลอง

ทดลองโดยใช้เวลาสอน 16 ชั่วโมง จัดทำแผนการสอน 1 หน่วยการเรียนรู้ เรื่อง คำควบกล้ำ มีทั้งหมด 4 แผน แผนละ 4 ชั่วโมง แผนที่ 1 คำที่มี ร ควบกล้ำ แผนที่ 2 คำที่มี ล ควบกล้ำ แผนที่ 3 คำที่มี ว ควบกล้ำ และแผนที่ 4 คำควบกล้ำไม่แท้ โดยทุกแผน จะสอน 3 ชั่วโมง และชั่วโมงที่ 4 ของแผน จะทำการประเมินความสามารถในการอ่านและเขียนสะกดคำควบกล้ำ

ผลการศึกษา

ส่วนที่ 1 การศึกษาความสามารถในการอ่านสะกดคำควบกล้ำ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ด้วยแบบฝึกการอ่านสะกดคำควบกล้ำ

การจัดการเรียนรู้ โดยใช้แบบฝึกการอ่านและเขียนสะกดคำควบกล้ำประกอบการจัดการเรียนรู้ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2/3 มีความสามารถในการอ่านสะกดคำควบกล้ำ รายบุคคลและภาพรวม ดังแสดงในตาราง 3

ตาราง 3 ผลการประเมินความสามารถในการอ่านสะกดคำควบกล้ำ ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2/3 หลังจากการจัดการเรียนรู้ด้วยแบบฝึกการอ่านและเขียนสะกดคำควบกล้ำ

นักเรียน คนที่	อ่านสะกดคำ ร ควบกล้ำ 60 คะแนน	อ่านสะกดคำ ล ควบกล้ำ 60 คะแนน	อ่านสะกดคำ ว ควบกล้ำ 60 คะแนน	อ่านสะกดคำ ควบกล้ำไม่แท้ 60 คะแนน	ร้อยละ	ระดับ คุณภาพ
1	54	56	55	55	91.67	ดี
2	49	52	54	51	85.83	ดี
3	54	55	53	54	90.00	ดี
4	51	53	52	54	87.5	ดี

ตาราง 3 (ต่อ)

นักเรียน คนที่	อ่านสะกดคำ ร ควบกล้ำ 60 คะแนน	อ่านสะกดคำ ล ควบกล้ำ 60 คะแนน	อ่านสะกดคำ ว ควบกล้ำ 60 คะแนน	อ่านสะกดคำ ควบกล้ำไม่แท้ 60 คะแนน	ร้อยละ	ระดับ คุณภาพ
5	53	58	54	53	90.83	ดี
6	50	52	48	52	84.17	ดี
7	40	54	47	45	77.50	พอใช้
8	54	52	46	54	85.83	ดี
9	55	58	55	55	92.92	ดี
10	58	59	56	58	96.25	ดี
11	25	30	48	30	55.42	ปรับปรุง
12	56	57	59	59	96.25	ดี
13	53	55	53	55	90.00	ดี
14	54	55	50	54	88.75	ดี
15	55	54	54	55	90.83	ดี
16	53	53	50	54	87.50	ดี
17	56	55	52	56	91.25	ดี
18	56	58	58	57	95.42	ดี
19	50	51	48	54	84.58	ดี
20	57	55	58	57	94.58	ดี
21	53	55	53	54	89.58	ดี
22	52	55	51	54	88.33	ดี
23	55	54	54	56	91.25	ดี
24	56	57	54	56	92.92	ดี
25	53	53	51	53	87.50	ดี
26	51	53	51	54	87.08	ดี
รวม	1,353	1,399	1,364	1,389	2293.74	-
ค่าเฉลี่ย	52	53	52	53	88.22	ดี

จากตาราง 3 ผลการประเมินความสามารถในการอ่านสะกดคำควบกล้ำ ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2/3 หลังจากการจัดการเรียนรู้ด้วยแบบฝึกการอ่านและเขียนสะกดคำควบกล้ำ ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 80 โดยภาพรวม มีค่าเฉลี่ยร้อยละ 88.22 อยู่ในเกณฑ์คุณภาพระดับ ดี

ส่วนที่ 2 การศึกษาความสามารถในการเขียนสะกดคำควบกล้ำ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ด้วยแบบฝึกการเขียนสะกดคำควบกล้ำ

การจัดการเรียนรู้ โดยใช้แบบฝึกการอ่านและเขียนสะกดคำควบกล้ำ ประกอบการจัดการเรียนรู้ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2/3 มีความสามารถในการเขียนสะกดคำควบกล้ำ รายบุคคลและภาพรวม ดังแสดงในตาราง 4

ตาราง 4 ผลการประเมินความสามารถในการเขียนสะกดคำควบกล้ำ ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2/3 หลังจากการจัดการเรียนรู้ด้วยแบบฝึกการอ่านและเขียนสะกดคำควบกล้ำ

นักเรียนคนที่	เขียนสะกดคำ ร ควบกล้ำ 40 คะแนน	เขียนสะกดคำ ล ควบกล้ำ 40 คะแนน	เขียนสะกดคำ ว ควบกล้ำ 40 คะแนน	เขียนสะกดคำ ควบกล้ำไม่แท้ 40 คะแนน	ร้อยละ	ระดับ คุณภาพ
1	32	34	35	37	86.25	ดี
2	35	29	38	35	85.63	ดี
3	37	38	36	37	92.50	ดี
4	34	36	38	34	88.75	ดี
5	29	36	38	35	86.25	ดี
6	23	24	36	28	69.38	พอใช้
7	15	14	35	29	58.13	ปรับปรุง
8	30	33	35	30	80.00	ดี
9	40	39	37	40	97.50	ดี
10	37	38	36	37	92.50	ดี
11	22	10	20	28	50.00	ปรับปรุง
12	38	39	40	38	96.88	ดี
13	35	35	33	38	88.13	ดี
14	38	35	36	38	91.88	ดี
15	37	39	36	37	93.13	ดี
16	32	35	38	38	89.38	ดี
17	36	39	36	36	91.88	ดี
18	37	38	39	37	94.38	ดี
19	24	23	35	29	69.38	พอใช้
20	38	39	36	37	93.75	ดี
21	30	30	36	35	81.88	ดี
22	37	39	39	36	94.38	ดี

ตาราง 4 (ต่อ)

นักเรียนคนที่	เขียนสะกดคำ ร ควบกล้ำ 40 คะแนน	เขียนสะกดคำ ล ควบกล้ำ 40 คะแนน	เขียนสะกดคำ ว ควบกล้ำ 40 คะแนน	เขียนสะกดคำ ควบกล้ำไม่แท้ 40 คะแนน	ร้อยละ	ระดับ คุณภาพ
23	34	36	38	38	91.25	ดี
24	38	38	35	37	92.50	ดี
25	33	35	39	38	90.63	ดี
26	32	34	37	38	81.13	ดี
รวม	853	865	937	920	2227.45	-
ค่าเฉลี่ยรวม	33	33	36	35	85.67	ดี

จากตาราง 4 ผลการประเมินความสามารถในการเขียนสะกดคำควบกล้ำ ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2/3 หลังจากการจัดการเรียนรู้ด้วยแบบฝึกการอ่านและเขียนสะกดคำควบกล้ำ ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 80 โดยภาพรวม มีค่าเฉลี่ยร้อยละ 85.67 อยู่ในเกณฑ์คุณภาพระดับ ดี

อภิปรายผล

การวิจัยเรื่องการศึกษาความสามารถในการอ่านและเขียนสะกดคำควบกล้ำ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 จากการจัดการเรียนรู้ โดยใช้แบบฝึกการอ่านและเขียนสะกดคำควบกล้ำ ค้นพบและประเด็นที่น่าสนใจ นำมาอภิปราย ดังนี้

1. การศึกษาความสามารถในการอ่านสะกดคำควบกล้ำ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 จากการจัดการเรียนรู้ โดยใช้แบบฝึกการอ่านและเขียนสะกดคำควบกล้ำ พบว่านักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนเปรมฤทัย ตำบลพะยอม อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดพระนครศรีอยุธยา เขต 1 มีความสามารถในการอ่านสะกดคำควบกล้ำ หลังการจัดการเรียนรู้ โดยใช้แบบฝึกการอ่านและเขียนสะกดคำควบกล้ำ ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 80 มีค่าเฉลี่ยร้อยละ 88.22 อยู่ในเกณฑ์คุณภาพระดับ ดี เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการสอนโดยใช้แบบฝึกการอ่านและเขียนสะกดคำควบกล้ำ เป็นการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามทฤษฎีการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และแบบฝึกการอ่านและเขียนสะกดคำควบกล้ำ มีคุณภาพ มีรูปแบบเนื้อหา ที่น่าสนใจ มีรูปภาพประกอบดึงดูดความสนใจของผู้เรียน กระตุ้นความอยากรู้อยากเรียนของผู้เรียน ทำให้ผู้เรียนตั้งใจเรียน มีสติสมาธิในการเรียนมากยิ่งขึ้น มีการจัดการเรียนการสอนตามแผนการสอนที่กำหนดไว้อย่างเป็นระบบขั้นตอน ผู้เรียนเรียนรู้ด้วยความสุขด้วยกระบวนการที่หลากหลาย จะช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจบทเรียนได้ดีขึ้น สามารถจดจำเนื้อหาในบทเรียนและคำศัพท์ต่างๆ ได้คงทนทำให้เกิดความสนุกสนานในขณะเรียน และยังทราบความก้าวหน้าของตนเอง สามารถนำแบบฝึกมาทบทวนเนื้อหาเดิมด้วยตนเอง ได้นำมาวัดผลการเรียนหลังจากที่เรียนแล้ว ตลอดจนสามารถทราบข้อบกพร่องของนักเรียนและสามารถนำไปปรับปรุงแก้ไขได้ทันที่ ซึ่งจะส่งผลทำให้ครูประหยัดเวลาค่าใช้จ่ายและลดภาระได้มากนอกจากนี้ยังทำให้นักเรียนสามารถนำภาษาไปใช้ในการสื่อสารได้

อย่างมีประสิทธิภาพด้วย สอดคล้องกับงานวิจัยของ เกรียงศักดิ์ นามเสริฐ (2552:70-75) ได้ทำงานวิจัยเรื่อง การพัฒนาทักษะการอ่านและเขียนสะกดคำ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 พบว่า 1) การจัดการเรียนรู้บูรณาการการพัฒนาทักษะการอ่านและเขียนสะกดคำโดยใช้แผนผังความคิด นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 มีประสิทธิภาพเท่ากับ 87.18/85.00 ซึ่ง สูงกว่าเกณฑ์มาตรฐานที่ตั้งไว้ คือ 80/80 2) ผลที่เกิดกับนักเรียนหลังการพัฒนาทักษะการอ่านและเขียนสะกดคำ โดยใช้แผนผังความคิด นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2/2 พบว่านักเรียน มีทักษะการอ่านและเขียนสะกดคำดีขึ้น ซึ่งส่งผลให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านทักษะการอ่านและเขียนสะกดคำสูงขึ้น มีค่าเฉลี่ยร้อยละ 85.00

2. การศึกษาความสามารถในการเขียนสะกดคำควบกล้ำ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 จากการจัดการเรียนรู้ โดยใช้แบบฝึกการอ่านและเขียนสะกดคำควบกล้ำ พบว่า นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนเปรมฤทัย ตำบลพะยอม อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดพระนครศรีอยุธยา เขต 1 มีความสามารถในการเขียนสะกดคำควบกล้ำ หลังการจัดการเรียนรู้ โดยใช้แบบฝึกการอ่านและเขียนสะกดคำควบกล้ำ ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 80 มีค่าเฉลี่ยร้อยละ 85.67 อยู่ในเกณฑ์คุณภาพระดับ ดี เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะแบบฝึกการอ่านและเขียนสะกดคำควบกล้ำ มีคุณภาพ มีรูปแบบ เนื้อหา ที่น่าสนใจ มีรูปภาพประกอบดึงดูดความสนใจของผู้เรียน กระตุ้นความอยากรู้อยากเรียนของผู้เรียน ทำให้ผู้เรียนตั้งใจเรียน มีสติสมาธิในการเรียนมากยิ่งขึ้น มีการจัดการเรียนการสอนตามแผนการสอนที่กำหนดไว้อย่างเป็นระบบขั้นตอน ผู้เรียนเรียนรู้อย่างมีความสุขด้วยกระบวนการที่หลากหลาย เรียนรู้จากประสบการณ์เดิมไปสู่จุดประสงค์ที่กำหนด นักเรียนสามารถ ฟัง พูด อ่าน เขียน และรู้ความหมายของคำไปพร้อมๆ กัน ด้วยตนเองจากการปฏิบัติ สามารถกำหนดกิจกรรมการเรียนการสอนเรื่องการเขียนสะกดคำควบกล้ำ เลือกคำจากประมวลคำในหนังสือประกอบการเรียนมาเป็นหลักในการฝึก เลือกคำที่นักเรียนพบและใช้ในชีวิตประจำวัน ฟัง พูด อ่าน เขียน ไปพร้อมๆ กัน เลือกฝึกคำที่มีในประมวลคำอ่านในหนังสือประกอบการเรียนคำง่าย ๆ ที่สะกดในคำควบกล้ำ มาฝึก ใช้ของจริง กิริยาท่าทาง ภาพ และคำอธิบาย เพื่อให้รู้ความหมาย เรียนรู้คำใหม่โดยใช้คำเก่าเป็นพื้นฐานฝึกต่อคำ เติมคำ เพื่อให้ได้คำใหม่ คิดคำเพิ่มจากคำที่กำหนดให้ด้วยตนเอง หากตอบได้ด้วยตนเองเมื่อปฏิบัติครบขั้นตอน โดยอาจใช้ การบอก การแสดงกิริยาท่าทาง การเขียน การตั้งคำถาม กิจกรรมเน้นจากรูปแบบง่ายๆ ไปหายาก โดยเร้าความสนใจปฏิบัติด้วยตนเองด้วยความสนุกสนาน และใช้วิธีหลากหลายไม่ซ้ำวิธีการเดิมในรูปแบบเดียวกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของ นิยม โกษาพงศ์ (2552:75-90) ได้วิจัยเรื่องการวิจัยเรื่องการพัฒนาการเขียนคำควบกล้ำโดยใช้แบบฝึกเสริมทักษะการเขียนสะกดคำควบกล้ำและกระบวนการเรียนรู้แบบกลุ่มเพื่อนช่วยเพื่อน สาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 พบว่า แบบฝึกเสริมทักษะการเขียนคำควบกล้ำและกระบวนการเรียนรู้แบบกลุ่มเพื่อนช่วยเพื่อน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ที่สร้างขึ้นมีประสิทธิภาพ 86.60/83.91 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ คือ 80/80 นักเรียนมีความรู้เพิ่มขึ้นหลังการใช้แบบฝึกเสริมทักษะการเขียนสะกดคำควบกล้ำและกระบวนการเรียนรู้แบบกลุ่มเพื่อนช่วยเพื่อน คิดเป็นร้อยละ 81.72 และนักเรียน ที่เรียนด้วยแบบฝึกเสริมทักษะการเขียนคำควบกล้ำและกระบวนการเรียนรู้แบบกลุ่มเพื่อนช่วยเพื่อน มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ก่อนเรียนเฉลี่ย 33.00 หลังเรียนเฉลี่ย 43.91 เพิ่มขึ้นจากก่อนเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ผู้เรียนมีพัฒนาการด้านการอ่านสะกดคำควบกล้ำที่ถูกต้องมากขึ้น ตามหลักเกณฑ์มาตรฐาน การอ่านภาษาไทย

2. ผู้เรียนมีพัฒนาการด้านการเขียนสะกดคำควบกล้ำที่ถูกต้องมากขึ้น ตามหลักเกณฑ์มาตรฐาน การเขียนภาษาไทย

ข้อเสนอแนะ

จากการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ต่อการเรียนการสอนและการศึกษาค้นคว้าในครั้งต่อไป ดังนี้

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ผู้บริหารหรือผู้ที่เกี่ยวข้อง ควรให้การสนับสนุน ให้ครูผู้สอนสาระภาษาไทย นำแผนการจัดการเรียนรู้เรื่อง คำควบกล้ำ ดังกล่าวไปพัฒนาการจัดการเรียนการสอน นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ให้มีประสิทธิภาพสูงขึ้น
2. ครูผู้สอนควรศึกษาแผนการสอน เทคนิคการสอน สื่อการสอน แบบฝึกการอ่านและเขียนสะกดคำควบกล้ำ อย่างละเอียด เพื่อให้เกิดความเข้าใจและมีความพร้อมในการจัดการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพ
3. นักเรียนควรเป็นผู้ลงมือปฏิบัติ ศึกษา ทำแบบฝึก หาคำตอบด้วยตัวเองมากที่สุด โดยครูผู้สอนเป็นเพียงผู้ชี้แนะให้คำปรึกษา
4. ครูสาระภาษาไทยควรมีการจัดอบรมเพื่อเผยแพร่ความรู้ในการสอนโดยใช้แบบฝึก ควบคู่กับการจัดการเรียนการสอน มีความยืดหยุ่นเรื่องเวลาที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอนได้บ้างตามความเหมาะสม เนื่องจากมีขั้นตอนและกิจกรรมที่หลากหลาย

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยต่อไป

ครูผู้สอนควรสร้างแบบฝึกการอ่านและเขียนสะกดคำควบกล้ำโดยเลือกเนื้อหาและตัวอย่างคำควบกล้ำ ให้มีความหลากหลาย เหมาะสมกับวัยและระดับชั้นของผู้เรียน ไม่ยากหรือง่ายจนเกินไป และมีกิจกรรมครบทั้งทักษะการฟัง ทักษะการพูด ทักษะการอ่าน และทักษะการเขียน เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาผู้เรียนต่อไป

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลางกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.
- เกรียงศักดิ์ นามเสริฐ. (2552). การพัฒนาทักษะการอ่านและเขียนสะกดคำ โดยใช้แผนผังความคิด. นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย. ขอนแก่น: โรงเรียนชุมชนบ้านหัวขัว อำเภอเปือยน้อย จังหวัดขอนแก่น สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 2.
- นิยม โกษาพงศ์. (2552). การพัฒนาการเขียนคำควบกล้ำโดยใช้แบบฝึกเสริมทักษะการเขียนสะกดคำควบกล้ำและกระบวนการเรียนรู้แบบกลุ่มเพื่อนช่วยเพื่อน สาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2. นครศรีธรรมราช: โรงเรียนวัดหมาย อำเภอบ้านนาสาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4.
- โรงเรียนเปรมฤทัย. (2557). หลักสูตรโรงเรียนเปรมฤทัย ราชวัลพระราชทานฉบับปรับปรุง พุทธศักราช 2557 ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551. พระนครศรีอยุธยา: โรงเรียนเปรมฤทัย.

โรงเรียนเปรมฤทัย. (2559ก). คู่มือการเรียนการสอนกลุ่มสาระวิชาภาษาไทย โรงเรียนเปรมฤทัย รางวัลพระราชทาน. พระนครศรีอยุธยา: โรงเรียนเปรมฤทัย.

_____. (2559ข). รายงานการประเมินตนเอง (SAR) โรงเรียนเปรมฤทัย รางวัลพระราชทาน. พระนครศรีอยุธยา: โรงเรียนเปรมฤทัย.

สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ. (2559). สรุปผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านพื้นฐาน (O-NET) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2559. สืบค้นเมื่อ 1 สิงหาคม 2560, จาก http://www.newonetransult.niets.or.th/AnnouncementWeb/PDF/Summary ONETP6_2559.pdf.

NBUE030: ความคิดเห็นของครูที่มีต่อคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 จังหวัดตราด

TEACHERS OPINION TOWARD DESIRABLE CHARACTERISTIC OF SCHOOL
ADMINISTRATORS UNDER THE SECONDARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE
17 TRAT PROVINCE

ธัญญรัตน์ จันทพรหม¹ ดร.ปราจีน ปิปปิไทสง²

¹ นักศึกษานิสิตศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ

² อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีต่อคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 จังหวัดตราด จำแนกตามเพศ ประสบการณ์การทำงาน และระดับการศึกษา กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ ได้แก่ ครูโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 จังหวัดตราด จำนวน 240 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าที (t-test)

ผลการวิจัย พบว่า

1. ความคิดเห็นของครูที่มีผลต่อคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 17 จังหวัดตราด โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.72$, S.D. = .48) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่าทั้ง 3 ด้าน อยู่ในระดับมาก โดยคุณลักษณะด้านภูมิฐาน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 3.73$, S.D.=.53) และคุณลักษณะด้านภูมิรู้มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ($\bar{X} = 3.61$, S.D. = .56)

2. ครูที่มีเพศ ประสบการณ์การทำงาน ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 แตกต่างกัน และครูที่มีระดับทางการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 ไม่แตกต่างกัน

คำสำคัญ: ความคิดเห็นของครู คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ผู้บริหารสถานศึกษา

Abstract

This research aimed to study and compare the opinion of teachers toward desirable of school administrators the jurisdiction of Trat secondary educational service area office 17, Trat province. classified by gender, working experience, and education level. The samples comprised 240 teachers the jurisdiction of Trat secondary educational service area office 17, Trat province. The instrument used in

collecting data was a questionnaire and statistics used in data analysis were percentage, mean, standard deviation, and t-test.

The finding revealed that

1. Teacher opinions on desirable characteristics of school administrators the jurisdiction of Trat secondary educational service area office 17, Trat province. The overall level were at a high level ($\bar{X} = 3.72$, S.D. = .48). When considering each aspect, it was found that the three aspects were at a high level. By virtue the highest mean ($\bar{X} = 3.73$, S.D. = .53) and the morphological features were the least significant ($\bar{X} = 3.61$, S.D. = .56).

2. Comparison opinion of teachers toward desirable characteristics of school administrators the jurisdiction of Secondary Educational Service Area Office 17, Trat province. Gender, teaching experience had influence on opinion of teachers on desirable characteristics of school administrators the jurisdiction of Secondary Educational Service Area Office 17, Trat province and teachers education level influence on opinion of teachers desirable characteristics of school administrators the jurisdiction of Secondary Educational Service Area Office 17, Trat province had no influence.

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ได้ให้นิยามคำว่า การศึกษา หมายถึง กระบวนการเรียนรู้เพื่อความเจริญงอกงามของบุคคลและสังคมโดยการถ่ายทอดความรู้ การฝึก การอบรม การสืบสานทางวัฒนธรรม การสร้างสรรค์จรรโลงความก้าวหน้าทางวิชาการ การสร้างองค์ความรู้อันเกิดจากการจัดสภาพแวดล้อม สังคม การเรียนรู้ และปัจจัยเกื้อหนุนให้บุคคลเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต และตาม พ.ร.บ. ฉบับดังกล่าว มีการกำหนดหลักการจัดการเรียนรู้ไว้ใน มาตรา 8 การจัดการศึกษาให้ยึดหลัก ดังนี้ 1) เป็นการศึกษาตลอดชีวิต 2) ให้สังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา 3) การพัฒนาสาระและกระบวนการเรียนรู้ให้เป็นไปอย่างต่อเนื่อง และในหมวด 2 สิทธิและหน้าที่ทางการศึกษา ในมาตรา 10 บัญญัติว่าการจัดการศึกษาต้องจัดให้บุคคลมีสิทธิและโอกาสเสมอกัน ในการรับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ไม่น้อยกว่าสิบสองปีที่รัฐต้องจัดให้อย่างทั่วถึงและมีคุณภาพโดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย อีกทั้งในมาตรา 22 ยังกำหนดว่า แนวการจัดการศึกษายังได้ให้ความสำคัญกับผู้เรียนทุกคน โดยยึดหลักว่า ทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด ต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนพัฒนาตามธรรมชาติและศักยภาพ และสอดคล้องกับมาตรา 23(5) ที่กำหนดว่า ในการจัดการศึกษาต้องเน้นความสำคัญทั้งความรู้ คุณธรรม กระบวนการเรียนรู้ และบูรณาการตามความเหมาะสมของแต่ละระดับการศึกษา โดยเฉพาะเรื่องความรู้และทักษะในการประกอบอาชีพและการดำรงชีวิตอย่างมีความสุข (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2545: 5-14)

การศึกษาเป็นกระบวนการพัฒนามนุษย์ให้มีความเจริญงอกงาม ทั้งทางด้านสติปัญญาความรู้ คุณธรรม ความดีงามในจิตใจ มีความสามารถที่จะทำงาน และคิดวิเคราะห์ได้อย่างถูกต้อง สามารถเรียนรู้ แสวงหาความรู้ตลอดจนใช้ความรู้สร้างสรรค์ มีสุขภาพร่างกายและจิตใจสมบูรณ์แข็งแรง ประกอบอาชีพได้ มีวิถีชีวิตกลมกลืน ธรรมชาติ สิ่งแวดล้อมและสามารถปรับตัวได้ในสังคมที่กำลังเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ซึ่งสอดคล้องกับอุดมการณ์

สำคัญของการจัดการศึกษา คือ การจัดให้มีการศึกษาตลอดชีวิตและทำสังคมไทยให้เป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ การศึกษาที่สร้างคุณภาพชีวิตและสังคม บูรณาการ อย่างสมดุลระหว่างปัญญาธรรม คุณธรรม และวัฒนธรรม เป็น การศึกษาตลอดชีวิตเพื่อคนไทยทั้งปวง มุ่งสร้างพื้นฐานที่ดีในวัยเด็ก ปลูกฝังความเป็นสมาชิกที่ดีของสังคมตั้งแต่วัย การศึกษาขั้นพื้นฐาน และพัฒนาความรู้ความสามารถ เพื่อการทำงานที่มีคุณภาพ โดยให้สังคมทุกภาค มีส่วนร่วมใน การจัดการศึกษาได้ตรงตามความต้องการของผู้เรียน และสามารถตรวจสอบได้อย่างมั่นใจว่าการศึกษาเป็น กระบวนการของการพัฒนาชีวิตและสังคม เป็นปัจจัยสำคัญในการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืนสามารถพึ่งตนเองได้ และสามารถแข่งขันได้ในระดับนานาชาติ

ผู้บริหารโรงเรียนเป็นองค์ประกอบสำคัญอย่างหนึ่งของการบริหารโรงเรียนจะมีประสิทธิภาพต่อเมื่อ ผู้บริหารมีทักษะพื้นฐาน ในการบริหารและมีคุณสมบัติที่ดีแห่งการบริการ ทั้งนี้ความรู้ ความสามารถของผู้บริหาร ตลอดจนบุคลิกลักษณะการมีมนุษยสัมพันธ์เป็นที่ยอมรับของผู้ร่วมงาน นักเรียน ผู้ปกครองนักเรียน ชุมชน มีมาก น้อยเพียงใดเป็นตัวแปรสำคัญความสำเร็จ ความมีคุณภาพและมาตรฐานของสถานศึกษา ในความรับผิดชอบของผู้บริหารที่มีความสามารถสูงย่อมนำไปสู่ความชำนาญในการบริหารงาน การรู้สึกมีส่วนร่วมรับผิดชอบ มีความสุขกับ การทำงาน มีคุณธรรมจริยธรรมทันต่อเหตุการณ์ปัจจุบัน ความเปลี่ยนแปลงในยุคโลกาภิวัตน์ โดยเฉพาะผู้นำทาง วิชาการสามารถสร้างบรรยากาศในการทำงานอย่างเป็นกัลยาณมิตรประสานการทำงานอย่างเป็นระบบ นำไปสู่การ สร้างความเข้มแข็งให้กับองค์กร (คารมณ เพียรภาณุ. 2553) คุณลักษณะที่สำคัญที่ช่วยส่งเสริมการปฏิบัติการกิจ ของผู้บริหารภาวะผู้นำในการเปลี่ยนแปลง บุคลิกภาพสง่างามเป็นที่ศรัทธาและน่าเชื่อถือ มีมนุษยสัมพันธ์ คุณธรรม จริยธรรม และความรู้ความสามารถในงานเป็นอย่างดี นอกจากนี้ความอยู่รอดของสถานศึกษาในโลกยุคปัจจุบันที่มี ความก้าวหน้าอย่างรวดเร็ว ผู้บริหารจะต้องสามารถนำพาการศึกษาใหม่ไปสู่การตอบสนองความต้องการ และแก้ไข ปัญหาต่างๆ ได้ ผู้บริหารยุคใหม่ต้องเตรียมตนเองให้มีคุณลักษณะ ชีตความสามารถที่เหมาะสม ผู้บริหารเป็นบุคคล สำคัญในการบริหารจัดการศึกษา โดยต้องดำเนินการส่งเสริมอำนวยความสะดวก ประสานการปฏิบัติงานของครูและ บุคลากรทางการศึกษาให้พัฒนากระบวนการจัดการเรียนการสอนเพื่อผลิตเยาวชนที่พึงประสงค์ให้บรรลุเป้าหมาย (สฤลรัตน์ กุมพาศ 2550: 99) กล่าวไว้ รวมทั้งสามารถนำองค์กรไปสู่ความสำเร็จ ยืนหยัดท่ามกลางความ เปลี่ยนแปลงได้อย่างสง่างาม ประการสำคัญบุคลากรครูจะต้องมีขวัญกำลังใจในการปฏิบัติหน้าที่ มีความมั่นใจและ ศรัทธาต่อผู้บริหาร การปฏิบัติการกิจของผู้บริหารจะมีประสิทธิภาพได้ขึ้นอยู่กับความสามารถในภูมิรู้ คือความรู้ใน การปฏิบัติงาน จะต้องมีความรู้ด้านวิชาการและความรู้ทั่วไปเป็นอย่างดี ภูมิธรรม คือ คุณธรรมจริยธรรมอันเป็น คุณลักษณะที่สำคัญที่สุดของผู้บริหาร และภูมิฐาน คือ ความสง่างามแสดงถึงบุคลิกลักษณะแห่งการเป็นผู้นำ

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 เป็นหน่วยงานภาครัฐ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ ทำหน้าที่ส่งเสริมสนับสนุน กำกับ ติดตาม การบริหารจัดการของโรงเรียน มัธยมศึกษาในเขตพื้นที่จังหวัดจันทบุรีและตราด มีโรงเรียนในสังกัดทั้งสิ้น 39 โรงเรียน มีครูและบุคลากรทางการ ศึกษา จำนวน 1,805 คน มีนักเรียน จำนวน 27,007 คน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17. 2560) ข้อมูลสรุปผลการดำเนินงานของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 (2559) ผู้บริหารสถานศึกษา บางส่วนยังมีความจำเป็นต้องได้รับการพัฒนาเพิ่มเติม เช่นการพัฒนาการใช้วัตกรรมการบริหาร การปฏิบัติงานด้าน วิชาการ การพัฒนาผู้ร่วมงานและการสร้างโอกาสในการพัฒนาได้ทุกสถานการณ์ ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษา จำเป็นต้องมีคุณลักษณะ มีความรู้ความสามารถ มีวิสัยทัศน์กว้างไกล มีคุณธรรมจริยธรรม สามารถนำองค์กรไปสู่ ความสำเร็จจาก บทบาทหน้าที่ของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคแห่งการเปลี่ยนแปลงนี้จะต้องอาศัยผู้บริหารที่มี

คุณลักษณะที่เหมาะสม สอดคล้องกับสภาพที่เกิดขึ้นจึงจะเอื้ออำนวยต่อการบริหารงานและพัฒนาการศึกษาซึ่งจะทำให้การดำเนินงานเป็นไปด้วยความราบรื่น และบรรลุผลตามที่ต้องการได้ หากผู้บริหารมีคุณลักษณะไม่เหมาะสมก็จะทำให้เกิดปัญหาในการปฏิบัติงาน และจะทำให้การดำเนินงานไม่ประสบความสำเร็จ ดังนั้นการมีคุณลักษณะหรือคุณสมบัติที่เหมาะสมของผู้บริหารจึงเป็นปัจจัยสำคัญที่จะทำให้ผู้บริหารสามารถปฏิบัติภารกิจในตำแหน่งที่ตนดำรงอยู่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ด้วยเหตุดังกล่าว จึงเป็นเหตุจูงใจให้ผู้วิจัยมองเห็นความสำคัญและเกิดความสนใจที่จะศึกษาความคิดเห็นของครูที่มีต่อคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 จังหวัดตราด ว่ามีคุณลักษณะอันพึงประสงค์เช่นไรจึงเหมาะสมต่อการเป็นผู้บริหารสถานศึกษาในยุคของโลกที่มีการเปลี่ยนแปลงอยู่ในขณะนี้ อีกทั้งจะนำผลจากการวิจัยในครั้งนี้ไปปรับปรุงพัฒนาระบบการบริหารสถานศึกษาของตนเองให้มีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล ช่วยกระตุ้นให้ผู้บริหารได้รู้จักตนเอง ปรับเปลี่ยนพฤติกรรมให้เหมาะสมพัฒนาตนเองไปสู่การเป็นผู้บริหารมืออาชีพ สามารถสร้างศรัทธาให้เกิดขึ้นกับผู้ร่วมงานจนสามารถปฏิบัติหน้าที่ร่วมกันได้อย่างมีความสุข สร้างบรรยากาศของความสามัคคี ทำให้งานสำเร็จได้ด้วยพลังของความร่วมมือ ตลอดจนเป็นข้อมูลพื้นฐานการศึกษาที่สำคัญของหน่วยงานต้นสังกัด

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ตั้งวัตถุประสงค์ของการวิจัยไว้ ดังนี้

1. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของครูที่มีต่อคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 จังหวัดตราด
2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีต่อคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 จังหวัดตราด จำแนกตามเพศ ประสบการณ์การทำงาน และระดับการศึกษา

สมมติฐานในการวิจัย

1. ครูที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 จังหวัดตราด แตกต่างกัน
2. ครูที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกัน มีความคิดเห็นต่อคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 จังหวัดตราด แตกต่างกัน
3. ครูที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 จังหวัดตราด แตกต่างกัน

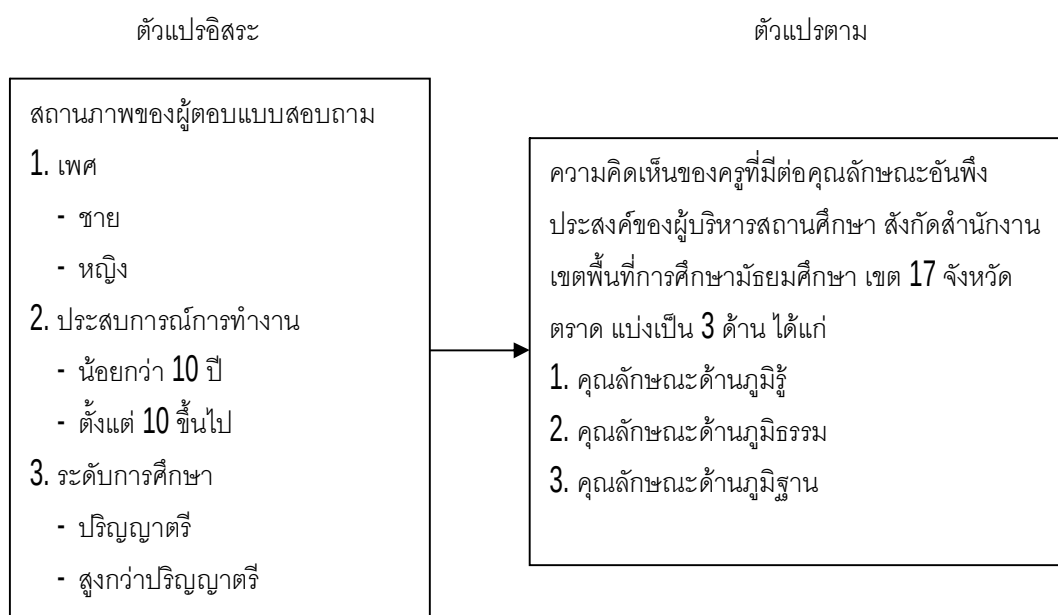
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. สถานศึกษาใช้เป็นข้อมูลในการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา เอื้อประโยชน์ต่อการพัฒนาคุณลักษณะของผู้บริหารและเปลี่ยนแปลงคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษา

2. ผู้บริหารในระดับสูงสามารถนำผลการวิจัยครั้งนี้ไปใช้เป็นข้อมูลประกอบการพิจารณา สรรหา คัดเลือก ปรับปรุง อบรม พัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารที่มีอยู่เดิม และบุคลากรใหม่ที่จะเข้ามาสู่ ตำแหน่งผู้บริหารให้มีศักยภาพและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ต่อไป

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษาความคิดเห็นของครูที่มีต่อคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของ ผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 จังหวัดตราด ซึ่งแบ่งออกเป็น 3 ด้าน คือ คุณลักษณะด้านภูมิรู้ คุณลักษณะด้านภูมิธรรม และคุณลักษณะด้านภูมิฐาน (จุติมา พรหมศร. 2554) โดยศึกษาและ เปรียบเทียบจำแนกตามเพศ ประสบการณ์การทำงาน และระดับการศึกษา ดังภาพประกอบ 1

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

นิยามศัพท์เฉพาะ

ความคิดเห็น หมายถึง การแสดงออกทางความคิด ความรู้สึก ความเชื่อ ต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งในทางบวกหรือทางลบ โดยอาศัยพื้นฐานความรู้เดิม ประสบการณ์ อารมณ์ และสภาพแวดล้อม อาจทำได้ด้วยการพูด หรือการเขียน โดยบุคคลอื่นอาจเห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วยก็ได้

คุณลักษณะอันพึงประสงค์ หมายถึง ลักษณะด้านพฤติกรรม และคุณสมบัติ ด้านลักษณะที่สังเกตได้ของผู้บริหารที่แสดงออกให้ผู้อื่นเห็นได้เป็นที่พึงพอใจ หรือการมีพฤติกรรมที่เหมาะสมหรือที่พึงประสงค์ของผู้ที่ดำรงตำแหน่งเป็นผู้บริหาร ในด้านภาวะผู้นำและทักษะความสามารถในการบริหารงานในคุณลักษณะ 3 คุณลักษณะ ได้แก่ คุณลักษณะด้านภูมิรู้ คุณลักษณะด้านภูมิธรรม และคุณลักษณะด้านภูมิฐาน

1. **คุณลักษณะด้านภูมิรู้** หมายถึง ความเป็นผู้มีความรู้และประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับหน้าที่ในการปฏิบัติงานโดยเฉพาะผู้บริหารในสถานศึกษามัธยมศึกษาควรประกอบด้วย มีความรู้ทางวิชาการ มีคุณลักษณะด้าน

วิชาการ มีการเรียนรู้เพิ่มเติมอยู่ตลอดเวลา มีความเป็นผู้นำ มีสติปัญญาและความสามารถใช้หลักความคุ้มค่าในการบริหารองค์กร มองการณ์ไกล มีความรู้ความเข้าใจเรื่องการบริหารการศึกษา

2. คุณลักษณะด้านภูมิธรรม หมายถึง คุณลักษณะของผู้บริหารที่ยึดมั่นและปฏิบัติตนอยู่ในกรอบของศาสนาที่ตนเองนับถือ และยึดหลักธรรมในศาสนาของตนเป็นหลักสำคัญในการบริหารงานในสถานศึกษารวมถึงมีคุณธรรมสูง มีหลักคุณธรรม มีจริยธรรมในการบริหารยึดมั่นในความซื่อสัตย์ สุจริต มีความเสียสละและให้ความช่วยเหลือ เป็นผู้มีความรับผิดชอบมีคุณลักษณะด้านความสามารถในการปฏิบัติงานและคุณลักษณะที่สัมพันธ์กับงาน บริหารงานในสถานศึกษาได้อย่างเหมาะสม มองโลกในแง่ดี ประนีประนอม มีความสามารถในการนิเทศ มีความอดทน อดกลั้น ตรงต่อเวลา และยอมอุทิศเวลาให้แก่สถานศึกษาที่ปฏิบัติงาน

3. คุณลักษณะด้านภูมิฐาน หมายถึง คุณลักษณะต่างๆ ที่ตีรวมกันอยู่ในตัวบุคคลโดยเฉพาะผู้บริหารและแสดงออกทางพฤติกรรมด้านบุคลิกภาพที่สามารถสังเกตเห็นได้ รวมถึงลักษณะต่างๆ ดังนี้ มีคุณลักษณะด้านทางกาย ทางบุคลิกภาพ ทางสังคม คุณลักษณะส่วนตัวเป็นผู้มีฐานะทางสังคม มีสุขภาพดี มีความสามารถในการเจรจาสูง ยึดหลักการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงาน มีอารมณ์มั่นคง รอบคอบในการตัดสินใจ

ผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง บุคลากรวิชาชีพที่รับผิดชอบในการบริหารสถานศึกษา ในตำแหน่งผู้อำนวยการโรงเรียน ในการวิจัยครั้งนี้ขอเสนอโดยให้รวมหมายถึง รองผู้อำนวยการโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 จังหวัดตราด

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การศึกษาความคิดเห็นของครูที่มีต่อคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 จังหวัดตราด เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) ซึ่งผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยมีรายละเอียดเกี่ยวกับวิธีดำเนินการวิจัยนำเสนอเป็นหัวข้อตามลำดับ ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ ครูโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 จังหวัดตราด ปีการศึกษา 2560 จำนวนรวม 617 คน กลุ่มตัวอย่างในครั้งนี้คือ ครูโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 จังหวัดตราด ผู้วิจัยจึงสุ่มตัวอย่างโดยวิธีสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random Sampling) โดยกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างตามตารางกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างของเครจซีและมอร์แกน (Krejcie; & Morgan. 1970) ได้ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 240 คน

2. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ผู้วิจัยได้ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการวิจัย โดยมีขั้นตอนในการสร้างแบบสอบถาม มีทั้งหมด 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist) จำนวน 3 ข้อ ได้แก่ เพศ (ชายและหญิง) ประสบการณ์การทำงาน (น้อยกว่า 10 ปี และตั้งแต่ 10 ปี ขึ้นไป) และระดับการศึกษา (ปริญญาตรีและสูงกว่าปริญญาตรี)

ตอนที่ 2 คำถามเกี่ยวกับความคิดเห็นของครูที่มีต่อคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 จังหวัดตราด ลักษณะให้เลือกตอบเป็นแบบสอบถามจำนวน 60 ข้อ ใน 3 ด้าน ได้แก่ คุณลักษณะด้านภูมิรู้ คุณลักษณะด้านภูมิธรรม และคุณลักษณะด้านภูมิธรรม ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) โดยมีเกณฑ์ 5 ระดับ ของลิเคิร์ต (Likert Scale) ดังนี้

5 หมายถึง มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด

4 หมายถึง มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก

3 หมายถึง มีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง

2 หมายถึง มีความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อย

1 หมายถึง มีความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อยที่สุด

จากนั้นนำมาเทียบกับเกณฑ์ค่าคะแนนเฉลี่ยโดยกำหนดความหมาย ดังนี้

5 ค่าเฉลี่ย 4.51-5.00 หมายถึง มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด

4 ค่าเฉลี่ย 3.51-4.50 หมายถึง มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก

3 ค่าเฉลี่ย 2.51-3.50 หมายถึง มีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง

2 ค่าเฉลี่ย 1.51-2.50 หมายถึง มีความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อย

1 ค่าเฉลี่ย 1.00-1.50 หมายถึง มีความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อยที่สุด

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับการวิจัยครั้งนี้ โดยดำเนินเก็บข้อมูลจากครูโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 จังหวัดตราด โดยใช้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 240 คน และได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

3.1 ขอนหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ ถึงผู้อำนวยการโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 จังหวัดตราด เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง

3.2 นำแบบสอบถามที่จัดทำขึ้นไปดำเนินการเก็บข้อมูลกับครูโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 จังหวัดตราด ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง โดยชี้แจงความมุ่งหมายของการวิจัยให้ทราบและขอรับแบบสอบถามคืน หลังจากตอบแบบสอบถามเสร็จเรียบร้อยแล้ว พร้อมทั้งตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ของข้อมูล ซึ่งการเก็บข้อมูลครั้งนี้ผู้วิจัยใช้เวลาในการเก็บข้อมูล 6 สัปดาห์ ระหว่างเดือนกันยายน-ตุลาคม 2560 จำนวน 240 ฉบับ ได้รับกลับมาจำนวน 240 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

3.3 รวบรวมแบบสอบถามที่กรอกข้อมูลเรียบร้อยแล้วแต่ละชุดแล้วนำไปลงรหัส

3.4 ประมวลผลการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติโดยใช้คอมพิวเตอร์

วิธีการหาคุณภาพเครื่องมือ ดังนี้

1. ดำเนินการตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา (Content validity) ของแบบสอบถาม โดยนำแบบสอบถามไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ และหาดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบสอบถาม โดยเลือกข้อที่มีค่าดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ 0.50 จากนั้น นำมาปรับปรุงแก้ไขจำนวน ภาษาที่ใช้ ตลอดจนเนื้อหาให้สอดคล้อง (Internal Consistency) ถูกต้องและสมบูรณ์ตรงตามเรื่องที่วิจัยได้ค่า IOC อยู่ 0.80-1.00

2. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่พัฒนา แก้ไขสมบูรณ์แล้วมาวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ด้วยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha-Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach, 1990: 161) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับเท่ากับ .84

การจัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำข้อมูลที่รวบรวมได้รับคืนทั้งหมดมาตรวจสอบความสมบูรณ์ แล้วนำข้อมูลทั้งหมดมาวิเคราะห์ด้วยคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป ดังนี้

1. การวิเคราะห์สถิติหาคุณภาพเครื่องมือของกลุ่มตัวอย่างและตัวแปรที่ศึกษาประกอบด้วยร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ในการแปลผลเฉลี่ยที่ใช้ในแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ มีเกณฑ์ในการแปลความหมายข้อมูลจากค่าเฉลี่ย ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.51-5.00 หมายถึง ระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.51-4.50 หมายถึง ระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 2.51-3.50 หมายถึง ระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.51-2.50 หมายถึง ระดับความคิดเห็นในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00-1.50 หมายถึง ระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อยที่สุด

2. การวิเคราะห์สถิติเชิงอ้างอิง เพื่อเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นของครูที่มีต่อคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 จังหวัดตราด ตัวแปรเพศ ประสบการณ์การทำงาน และระดับการศึกษา โดยการทดสอบค่าที (t-test for Independent Samples) เพื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยจากกลุ่มตัวอย่าง

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. นำข้อมูลที่ลงรหัสแล้วกรอกลงในแบบฟอร์มการลงรหัสทั่วไป (General coding form) ซึ่งเป็นการเตรียมข้อมูล เพื่อส่งไปบันทึกลงในเครื่องคอมพิวเตอร์และวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์

2. ข้อมูลจากแบบสอบถามเกี่ยวกับตัวแปรต้น (ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม) ได้แก่ เพศ ประสบการณ์การทำงาน และระดับการศึกษา ใช้สถิติร้อยละ (Percentage)

3. การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับตัวแปรตาม ทั้ง 3 ด้าน โดยการหาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

4. วิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีต่อคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 จังหวัดตราด สถิติที่ใช้ในการตรวจสอบสมมติฐานใช้สถิติค่าที (t-test)

สรุปผลการวิจัย

1. ระดับความคิดเห็นของครูที่มีต่อคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 จังหวัดตราด โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

n=240

คุณลักษณะอันพึงประสงค์ผู้บริหารสถานศึกษา	ระดับความคิดเห็น			
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	อันดับ
1. คุณลักษณะด้านภูมิรู้	3.61	.56	มาก	3
2. คุณลักษณะด้านภูมิธรรม	3.68	.54	มาก	2
3. คุณลักษณะด้านภูมิฐาน	3.73	.53	มาก	1
โดยรวม	3.72	.48	มาก	

จากตาราง พบว่า ระดับความคิดเห็นของครูที่มีต่อคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 จังหวัดตราด โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.72$, S.D.= .48) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย พบว่า คุณลักษณะด้านภูมิฐาน มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ($\bar{X} = 3.73$, S.D.=.53) และคุณลักษณะด้านภูมิรู้ มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ($\bar{X} = 3.61$, S.D.= .56)

2. เปรียบเทียบระดับความคิดเห็นของครูที่มีต่อคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 จังหวัดตราด จำแนกตามเพศ

คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหาร สถานศึกษา	ระดับความคิดเห็น				t	Sig.
	ชาย (n = 100)		หญิง (n = 140)			
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1. คุณลักษณะด้านภูมิรู้	3.65	.53	3.57	.57	2.06*	.02
2. คุณลักษณะด้านภูมิธรรม	3.81	.58	3.58	.54	3.35*	.03
3. คุณลักษณะด้านภูมิฐาน	3.88	.50	3.61	.52	4.10*	.04
โดยรวม	3.83	.41	3.64	.50	3.31*	.02

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. เปรียบเทียบระดับความคิดเห็นของครูที่มีต่อคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 จังหวัดตราด จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน

คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหาร สถานศึกษา		ระดับความคิดเห็น				t	Sig.
		น้อยกว่า 10 ปี (n = 142)		ตั้งแต่ 10 ปี ขึ้นไป (n = 98)			
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1. คุณลักษณะด้านภูมิรู้		3.64	.59	3.56	.51	2.48*	.01
2. คุณลักษณะด้านภูมิธรรม		3.75	.59	3.58	.46	2.37*	.03
3. คุณลักษณะด้านภูมิฐาน		3.79	.57	3.63	.45	2.43*	.02
โดยรวม		3.78	.51	3.64	.42	2.21*	.02

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4. เปรียบเทียบระดับความคิดเห็นของครูที่มีต่อคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 จังหวัดตราด จำแนกตามระดับการศึกษา

คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหาร สถานศึกษา	ระดับความคิดเห็น				t	Sig.
	ปริญญาตรี (n = 158)		สูงกว่าปริญญาตรี (n = 82)			
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1. คุณลักษณะด้านภูมิรู้	3.61	.59	3.61	.48	.43	.96
2. คุณลักษณะด้านภูมิธรรม	3.71	.59	3.61	.44	1.51	.13
3. คุณลักษณะด้านภูมิฐาน	3.78	.55	3.63	.47	1.86	.06
โดยรวม	3.75	.51	3.67	.40	1.38	.16

อภิปรายผล

จากผลการศึกษา ความคิดเห็นของครูที่มีต่อคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 จังหวัดตราด สามารถอภิปรายผลในประเด็นที่สำคัญได้ ดังนี้

1. ผลการวิจัยพบว่า ระดับความคิดเห็นของครูที่มีต่อคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 จังหวัดตราด โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องจาก ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีความรู้ มีคุณลักษณะด้านวิชาการ มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีการศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมอยู่ตลอดเวลา เข้าใจเกี่ยวกับนวัตกรรมและเทคโนโลยี ใช้สื่อเทคโนโลยีได้เหมาะสมกับสภาวะโลกยุคปัจจุบัน มีสติปัญญา มีคุณธรรม จริยธรรม ยึดมั่นในความซื่อสัตย์สุจริต มีความเสียสละและให้ความช่วยเหลือต่อเพื่อนร่วมงาน มีความรับผิดชอบไม่เอาเปรียบผู้อื่น สร้างสัมพันธ์อันดีระหว่างเพื่อนร่วมงาน สร้างขวัญกำลังใจให้กับผู้ร่วมงาน สร้างสัมพันธ์อันดีระหว่างสถานศึกษากับชุมชน มีความอดทนอดกลั้น ตรงต่อเวลาอุทิศเวลาให้แก่สถานศึกษา ผู้บริหารควรมีคุณลักษณะด้านบุคลิกภาพที่ดี ความเป็นมิตร รวมถึงการมีร่างกายที่สมบูรณ์แข็งแรง มีสุขภาพจิตดี มีมนุษยสัมพันธ์ ความเป็นผู้นำ มีความเฉลียวฉลาด มีปฏิภาณไหวพริบ กระตือรือร้นในการปฏิบัติงาน เป็นที่ยอมรับของเพื่อนร่วมงานและชุมชน นอกจากนี้ผู้บริหารสถานศึกษาต้องเข้าใจบทบาทหน้าที่ตนเองสามารถแสดงบทบาทหน้าที่ของตนได้อย่างเหมาะสมตามกาลเทศะ เพื่อให้ผู้ใต้บังคับบัญชาสามารถร่วมมือในการปฏิบัติงานอย่างเต็มกำลังความสามารถส่งผลต่อความสำเร็จของสถานศึกษา สอดคล้องกับงานวิจัยของ ธิติมา เหมะ (2554: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1 พบว่า 1) คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับประภะภูภา ศงู้อะไร (2559: บทคัดย่อ) ศึกษาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครูอำเภอวังสมบูรณ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1 พบว่า คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครูอำเภอวังสมบูรณ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมาก คุณลักษณะของผู้บริหารจะต้องมีคุณลักษณะที่เหมาะสมสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น ทำให้ผู้บริหารทุกคนต้องเป็นผู้นำและรับผิดชอบต่อสูงสุดในสถานศึกษาในการผลักดันให้เกิดการพัฒนาคุณภาพ การกำหนดวิสัยทัศน์ การให้เหตุผล ดังนั้นผู้บริหารจึงจำเป็นต้องเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถพิเศษ ด้วยเหตุต่างๆ ดังกล่าว จึงทำให้คุณลักษณะด้านภูมิรู้ ของผู้บริหารอยู่ในระดับมาก

1.2 คุณลักษณะด้านภูมิธรรม พบว่า คุณลักษณะด้านภูมิธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพผู้บริหารสถานศึกษา มีความยุติธรรมไม่เลือกปฏิบัติยึดหลักธรรมาภิบาลในการบริหาร ประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดี ทั้งนี้ถือเป็นคุณลักษณะพื้นฐานที่สำคัญและจำเป็นสำหรับผู้บริหารทุกคน เป็นผู้ละเว้นจากอบายมุขทั้งปวง มีคุณธรรมและจริยธรรมที่บุคคลในสังคมโดยทั่วไปยอมรับได้ รักและห่วงใยผู้ร่วมงาน ยกย่องชมเชยผู้ร่วมงานทั้งต่อหน้าและลับหลัง ใจกว้างยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นรู้จักให้อภัย ยอมแก้ไขข้อบกพร่องของตนเอง รู้จักควบคุมอารมณ์ของตนได้ไม่ฉุนเฉียวผูกใจเจ็บ ทำให้ผู้บริหารมีความระมัดระวังในการกระทำ การพูดต่างๆ ที่จะส่งผลต่อการบริหารงานของหน่วยงาน นอกจากนี้การมีคุณธรรมและจริยธรรมเป็นองค์ประกอบหนึ่งที่จะสร้างศรัทธาซึ่งเป็นแรงจูงใจให้เกิดความสามัคคีร่วมมือกันปฏิบัติงานเพื่อบรรลุเป้าหมายเดียวกันได้ บุคลากรในองค์กรทุกคนเกิดความเชื่อมั่นในตัวผู้นำ มีความซื่อสัตย์สุจริต เสียสละ

1.3 คุณลักษณะด้านภูมิฐาน พบว่า ความคิดเห็นในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เป็นเพราะครุมีความคิดเห็นว่าผู้บริหารต้องมีความสง่างามเย เป็นผู้ที่แต่งกายสุภาพเรียบร้อยเหมาะสมตามโอกาส มีความสุภาพอ่อนโยน รู้จักควบคุมอารมณ์ กระตือรือร้นในการปฏิบัติงาน มีปฏิภาณไหวพริบ ยิ้มแย้มแจ่มใส มีสุขภาพจิตดี ใจกว้างคล่องแคล่วกล้าคิด กล้าทำมีความรอบคอบในการตัดสินใจ มีความเชื่อมั่นในตนเอง มีวิสัยทัศน์ที่เหมาะสมกับงานที่รับผิดชอบ ไม่ก้าวร้าว มีฐานะทางเศรษฐกิจและครอบครัวที่มั่นคง มีความสามารถเฉพาะตัว มีความทันสมัยทันต่อเหตุการณ์เป็นที่ยอมรับ ซึ่งแสดงถึงบุคลิกลักษณะแห่งการเป็นผู้นำทำให้บุคลากรทั้งหลายมีความพึงพอใจ ยำเกรงและมีความเชื่อศรัทธาในตัวผู้บริหารและนำไปสู่การให้ความร่วมมือในการปฏิบัติงาน ดังนั้นผู้บริหารต้องทำหน้าที่แนะนำ สั่งการ เสริมสร้างแรงจูงใจและแสวงหาความรู้ ข่าวสารใหม่ๆ เสมอ การเป็นผู้มีวิสัยทัศน์ มีทัศนคติในเชิงบวกกับผู้ร่วมงาน มีความยืดหยุ่นในการกรงาน สร้างความเชื่อมั่นและเข้าใจในความคิดเห็นของฝ่ายต่างๆ จะทำให้เป็น ผู้บริหารมองเห็นทิศทางในอนาคตขององค์กรและนำพาองค์กรไปสู่จุดหมายได้ อีกทั้งครูและผู้บริหารสถานศึกษาก็ต้องให้ความสำคัญกับการเข้าร่วมชุมชนเพราะปัจจุบันการเข้าร่วมกับชุมชนเป็นบทบาทสำคัญอีกประการหนึ่งที่จะส่งผลต่อความสำเร็จของการบริหารสถานศึกษา และผู้บริหารสถานศึกษาต้องมีการประสานสัมพันธ์อันดีกับทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องในโรงเรียนและนอกโรงเรียนเพื่อสร้างเครือข่ายผู้สนับสนุนทรัพยากรต่างๆ

2. เปรียบเทียบระดับความคิดเห็นของครูที่มีต่อคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 จังหวัดตราด จำแนกตามเพศ ประสพการณ์ในการทำงานระดับการศึกษา

2.1 ระดับคิดเห็นของครูที่มีต่อคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 จังหวัดตราด ที่มีเพศต่างกัน โดยรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานของการศึกษาค้นคว้าในครั้งนี้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะเพศหญิงตอบแบบสอบถามมากกว่าเพศชาย ด้วยสัญชาติญาณทางเพศที่เป็นเพศหญิงจะมีความละเอียดอ่อน อ่อนโยนและรอบคอบในการทำงาน ทำให้มีความคาดหวังต่อผู้บริหารสูงกว่าเพศชาย จึงทำให้ความคิดเห็นไม่ตรงกับเพศชายที่มีความคล่องแคล่ว ว่องไวในการตัดสินใจ และมองสถานการณ์ต่างๆ ได้กว้างไกล ส่งผลให้ความคิดเห็นของครูที่มีต่อคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 จังหวัดตราด โดยรวมและรายด้านแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.2 ระดับคิดเห็นของครูที่มีต่อคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 จังหวัดตราด ที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกัน โดยรวมและรายด้าน

แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานของการศึกษาค้นคว้าในครั้งนี้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะครูที่มีประสบการณ์น้อยกว่า 10 ปี และตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไปต่างมีความคิดเห็นต่อคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาแตกต่างกัน ปัจจุบันผู้บริหารสถานศึกษา บริหารโดยกำหนดแผนงานโครงการใหม่ๆ อยู่เสมอ มีวิสัยทัศน์กว้างไกล ผู้บริหารทุกคนจึงบริหารงานโดยยึดกฎระเบียบข้อบังคับในการทำงาน เพื่อให้งานสำเร็จตามวัตถุประสงค์อย่างมีคุณภาพ ก้าวทันต่อวิทยาการใหม่ๆ ต่อความก้าวหน้าทางวิชาการและเทคโนโลยีรับฟังความคิดเห็น ส่งเสริมให้โอกาสทุกคนมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหา การพัฒนาการบริหารกระบวนการจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพสูง สอดคล้องกับงานวิจัยของ เต็มศิริ ทิพย์จันทา (2553: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารตามความเห็นของครูผู้สอน กรณีศึกษา: โรงเรียนในสังกัดเทศบาลนครภูเก็ต พบว่า ครูที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกัน มีความคิดเห็นต่อคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งประสบการณ์ดังกล่าวมีผลต่อการเรียนรู้การบริหารงานของผู้บริหาร การรับรู้ข้อมูลข่าวสารที่ปรับเปลี่ยนไปตามสถานการณ์และสภาพแวดล้อม ตลอดจนการมีประสบการณ์การปฏิบัติงานร่วมกันกับผู้บริหารสถานศึกษาในระยะเวลาที่แตกต่างกัน ทำให้มุมมองและความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาแตกต่างกันเนื่องจากครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานมากกว่าย่อมมีมุมมองและความคิดเห็นที่ลึกซึ้งกว่าครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานน้อยกว่า

2.3 ระดับคิดเห็นของครูที่มีต่อคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 จังหวัดตราด ที่มีระดับการศึกษาต่างกัน โดยรวมและรายด้าน แตกต่างกัน อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานของการศึกษาค้นคว้าในครั้งนี้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารโรงเรียนส่วนใหญ่มีระดับการศึกษาที่มีวุฒิปริญญาโทหรือสูงกว่าปริญญาโท จะทำงานภายใต้ระเบียบการบริหารงานที่มีกฎ แบบแผนและผู้บริหารสถานศึกษาจะมีบุคลิกที่ดี สง่างาม มีการดูแลเอาใจใส่ครูในโรงเรียนเป็นอย่างมาก ส่งเสริม สนับสนุนให้ครูได้พัฒนาตนเองให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลง ส่งเสริมพัฒนาศักยภาพครู ดังนั้นคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูเมื่อจำแนกตามระดับการศึกษาแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พรสวรรค์ สุรพรสธิตกุล (2553: บทคัดย่อ) ที่ได้ศึกษาคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาตามเกณฑ์มาตรฐานครูสุภาพ ตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 1 พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน มีคุณลักษณะของผู้บริหารโดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุดาวรรณ เต็มเปี่ยม (2553: บทคัดย่อ) ที่ได้ศึกษาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียนตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 2 พบว่าคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียนที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติเช่นกัน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะทั่วไป

1. คุณลักษณะด้านภูมิรู้ ควรมีประสบการณ์ในงานด้านการบริหารสถานศึกษา มีความสามารถในการบริหารงาน จัดหาบุคลากรได้อย่างเหมาะสมทันต่อการเปลี่ยนแปลง
2. คุณลักษณะด้านภูมิธรรม ผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 จังหวัดตราด ควรมีการพัฒนาตนเองให้มีความเอื้อเฟื้อ ละเว้นจากอบายมุขทั้งปวง

3. คุณลักษณะด้านภูมิฐาน ควรมีสุขภาพร่างกายที่แข็งแรง พัฒนาตนเองในการโน้มน้าวจิตใจผู้อื่นให้มีความร่วมมือร่วมใจในการปฏิบัติงานให้บรรลุเป้าหมาย

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการปฏิบัติตนให้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา

2. ควรมีการศึกษาวิจัยคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของบุคคลอื่นๆ เช่น คณะกรรมการสถานศึกษา ผู้นำชุมชน ผู้ปกครอง เป็นต้น

เอกสารอ้างอิง

คารมณั เพียรภาณุ. (2552). ความเป็นผู้บริหารมืออาชีพ. สืบค้นเมื่อ 16 มิถุนายน 2560, จาก <https://www.kroobannok.com/23691>

จุติมา พรหมสร. (2554). คุณลักษณะของผู้บริหารมืออาชีพ. สืบค้นเมื่อ 16 มิถุนายน 2560, จาก <https://www.gotoknow.org/posts/428229#0>

เต็มศิริ ทิพย์จันทา. (2553). คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารตามความคิดเห็นของครูผู้สอนกรณีศึกษาโรงเรียนในสังกัดเทศบาลนครภูเก็ต. งานนิพนธ์มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีปทุม.

ธิติมา เอมะ (2554) คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากันตบุรี เขต 1. ปริญญานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. ชลบุรี: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา.

ประภุษาภาวค์ ทองอุไร. (2559). คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากันตบุรี เขต 1. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา.

พรสวรรค์ สุพรรณิตกุล. (2553). ศึกษาคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาตามเกณฑ์มาตรฐานครูสภา ตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 1. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา.

สกลรัตน์ กุมาทาศ. (2550). “บทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมหาปฏิรูปงานของครู ตามแนวปฏิรูปการศึกษา”. วารสารวิทยารักษ์. 107(9): 99.

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17. (2560). ข้อมูลการปฏิบัติงานครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 17 จังหวัดตราด.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2542). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545. กรุงเทพฯ: พริกหวานกราฟฟิค.

สุดาวรรณ เต็มเปี่ยม. (2553). คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียน ตามทัศนะของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 2. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา.

- Eckhant, E. E. (1978). Selection criteria practices and procedures of elementary and secondary school principles. *Dissertation Abstracts International*. 39 (2): 562-563.
- Krejcie, R. V.; & Morgan, D. W. (1970). Determining Sample Size for Research Activities. *Educational and Psychological Measurement*. 30(3): 607-610.
- Likert, R. (1993). *A Technique for the Measurement of Attitude*. Chicago: Rand Mc Nally.
- Magnuson, Walter G. (1971). *The Characteristics of Successful School Business Managers* (Unpublished) Doctoral Dissertation. University of Southern California, Los Angeles Inc.

NBUE031: ความคิดเห็นของครูต่อทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา
ขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร

THE OPINIONS OF TEACHERS TOWARD THE MANAGEMENT SKILLS IN THE 21ST
CENTURY OF ADMINISTRATORS IN BASIC EDUCATION SCHOOLS UNDER
SAMUTSAKHON OF PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE

วรรัตน์ สิทธิการ¹ รศ.ดร.สมศักดิ์ คงเพียง²

¹ นักศึกษานักศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษามหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ

² อาจารย์ประจำหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาความคิดเห็นของครูต่อทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร 2) เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูต่อทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร จำแนกตามเพศ ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน และขนาดของสถานศึกษา กลุ่มตัวอย่าง คือ ครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร ปีการศึกษา 2560 ซึ่งการกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้ตารางเครชีและมอร์แกน ที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 โดยการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (Stratified random sampling) และสุ่มแบบง่าย (Sample random sampling) ตามขนาดของสถานศึกษา จำนวน 327 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าที (t-test) การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (one-way ANOVA) และการทดสอบค่าความแตกต่างเฉลี่ย รายคู่ โดยวิธีการของเชฟเฟ

ผลการศึกษา พบว่า

1. ความคิดเห็นของครูต่อทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก

2. ครูชายและหญิงมีความคิดเห็นต่อทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แต่ไม่พบความแตกต่างในครูที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานต่างกัน และครูที่สอนในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน

คำสำคัญ: ทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21, สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน, สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร

Abstract

The purpose of this research were to 1) Study of the opinions of teachers toward the management skills in the 21ST century of school administrators in basic education schools under Samutsakhon of Primary Educational Service Area Office and 2) Compare the opinions of teachers toward the management skills

in the 21ST century of school administrators in basic education schools under Samutsakhon of Primary Educational Service Area Office, sex, experience in the workplace and size of the school. The sample was a teacher in basic education schools under Samutsakhon of Primary Educational Service Area Office, in 2017. The size of the sample, use the tables Krejcie and Morgan at 95% confidence level by stratified sampling and random sampling. The sample size was 327 teachers. The statistics used for data analysis were percentage, mean, standard deviation comparison of variables t-test, One-way analysis of variance one-way ANOVA and Average pair difference test by the way, Sheffee.

The study indicated that

1. The opinions of teachers toward the management skills in the 21ST century of school administrators in basic education schools under Samutsakhon of Primary Educational Service Area Office, the overall performance was at a high level.

2. Male and female teachers had opinions of teachers toward the management skills in the 21ST century of school administrators in basic education schools under Samutsakhon of Primary Educational Service Area Office, there were statistically significant differences at .01 levels, but there was not difference in experience in the workplace and size of the school.

Keywords: Management Skills in the 21st Century, Basic Education School, Samutsakhon Primary Educational Service Area Office.

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มีความมุ่งหมายที่จะจัดการศึกษา เพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ โดยการจัดการศึกษาให้บรรลุเป้าหมายอย่างมีพลังและประสิทธิภาพ สภาวะการณ์ที่เปลี่ยนแปลงในโลกปัจจุบัน ทำให้นานาประเทศทั่วโลกต้องใช้กลยุทธ์ต่างๆ ทั้งในด้านความร่วมมือและการแข่งขันด้านสินค้าบริการและบริการ เพื่อความอยู่รอดและผลประโยชน์ของประเทศ โดยเฉพาะการก้าวเข้าสู่ประชาคมอาเซียนในปี 2558 ที่มีการเปิดเสรีด้านการค้าและการบริการ เป็นเหตุผลสำคัญประการหนึ่งที่ทำให้ประเทศทั่วโลกต้องเร่งพัฒนากำลังคนให้มีคุณภาพเทียบมาตรฐานสากลและกลไกที่สำคัญอย่างหนึ่งในการพัฒนากำลังคนสู่มาตรฐานสากล (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. 2556) ผู้บริหารการศึกษาก็เช่นกัน ต้องได้รับการพัฒนาให้มีคุณภาพและมาตรฐานที่เหมาะสมกับความเป็นวิชาชีพชั้นสูง มีใบอนุญาตประกอบวิชาชีพตามที่กฎหมายกำหนด ตลอดจนมีองค์ความรู้ที่ผู้บริหารสถานศึกษาและผู้บริหารการศึกษาด้วย ผู้บริหารในปัจจุบันจะต้องได้รับการพัฒนาทักษะเชิงมนิทัศน์ (conceptual skills) เพื่อให้สามารถมีการกำหนดทิศทางการพัฒนาหน่วยงานหรือสถานศึกษาของตนเองได้อย่างถูกต้องและถูกทิศทาง (do the right things) มากขึ้น ทักษะเชิงมนุษย์ (human skills) เพราะการบริหารยุคที่จะมีการกระจายอำนาจบุคลากรในองค์กร จะเป็นผู้ที่มีคุณภาพและมาตรฐานสูงขึ้น จะทำให้ผู้บริหารต้องมีบทบาทในการเจรจาต่อรองกับกลุ่มผลประโยชน์ทางการศึกษา (interest groups) ต่างๆ ทั้งในโรงเรียนในสังคมชุมชนมากขึ้น จึงจำเป็นต้องอาศัยภาวะผู้นำ (leadership) สูงขึ้นมากกว่าที่อาศัยการสั่งการหรือใช้อำนาจบังคับดังที่ผ่านมา (วิโรจน์ สารรัตนะ. 2556) ซึ่งคุณลักษณะของมนุษย์เป็นเรื่องสำคัญในยุคไร้พรมแดนที่ได้รับความ

เชื่อถือและนำมาเป็นทิศทางในการพัฒนาทุนมนุษย์ทั้งวงการศึกษาและวงการธุรกิจ คือ ทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 โดยขอบข่ายของทักษะ 3 ด้าน คือ ทักษะด้านการเรียนรู้และนวัตกรรม (learning and innovation skill) ในยุคไร้พรมแดน การสร้างผลผลิตทางธุรกิจ การเมือง สังคม การศึกษาและวัฒนธรรม ล้วนต้องการความคิดริเริ่ม (Initiatives) ความรักที่จะเรียนรู้และความจริงใจที่จะพัฒนาทักษะของตน เพื่อมุ่งความเป็นเลิศในสิ่งที่ตนทำด้วยการศึกษาและสอบถามผู้รู้ การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และการเรียนรู้ด้วยตนเอง จากแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย ล้วนเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่งในการเชื่อมโยงและต่อยอดความรู้ที่ได้รับมาให้กลายเป็นผลงานใหม่ที่มีคุณค่าสูงขึ้น สามารถแข่งขันได้ในตลาดการค้าเสรี ทักษะที่จะทำให้เกิดนวัตกรรมได้ต้องอาศัยการคิดขั้นสูง ทักษะด้านชีวิตและอาชีพ (life and career skills) ในยุคอุตสาหกรรม ประเทศต้องการทุนมนุษย์ที่มีทักษะความเป็นผู้เชี่ยวชาญ สามารถทำงานเฉพาะอย่างของตนตามที่กำหนดในเส้นทางของกระบวนการผลิต แต่ยุคไร้พรมแดนต้องการมนุษย์ที่มีทักษะชีวิตและอาชีพมากกว่า เนื่องจากโลกได้เปลี่ยนเป็นการดำเนินธุรกิจเชิงสร้างสรรค์ที่เน้นการสร้างมูลค่าเพิ่มและความแปลกใหม่ให้กับผลิตภัณฑ์ การพัฒนาทักษะชีวิตด้านความสามารถในการทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างดี จึงจำเป็นเพื่อให้เกิดการผสมผสานลักษณะและความคิดสร้างสรรค์ระหว่างกลุ่ม บุคคล และทักษะด้านสารสนเทศ สื่อและเทคโนโลยี (information medial and technology skills) การเชื่อมโยงโลกเข้าด้วยกันผ่านทางเทคโนโลยีการสื่อสารและสารสนเทศ (ICT) ทำให้มีการพัฒนาระบบและโปรแกรมต่างๆ สำหรับใช้งานทั้งทางเศรษฐกิจและสังคม การเมืองการปกครอง และวัฒนธรรม รวมถึงการดำรงชีวิตประจำวัน ซึ่งกลายเป็นส่วนหนึ่งในวิถีชีวิตของผู้คน ทักษะด้านการใช้สารสนเทศ สื่อและเทคโนโลยีเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด จึงเป็นเรื่องที่ต้องฝึกฝนและมีการพัฒนาอีกมาก เพราะเทคโนโลยีเปลี่ยนแปลงรวดเร็วและทันสมัยเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ หากไม่รู้จักใช้อย่างถูกวิธีและทำให้เกิดประโยชน์เชิงสร้างสรรค์ ก็อาจเป็นอันตรายหรือเกิดผลเสียหายได้มหาศาล (รสสุคนธ์ มกรมณี, 2555)

จากสถานการณ์และปัญหาดังกล่าวข้างต้น อาจจะมีปัญหาสำหรับผู้บริหารที่ยังไม่สามารถปรับตัวเข้ากับยุคของการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว จึงทำให้ขาดทักษะที่จำเป็นสำหรับการบริหารในองค์กรและหน่วยงานที่เข้ามาเกี่ยวข้องโดยเฉพาะผู้บริหารสถานศึกษาจึงเป็นบุคคลที่มีความสำคัญอย่างยิ่ง ที่จะต้องมีทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 เพื่อหน่วยงานให้มีมาตรฐานสูงขึ้น ดังนั้นจึงสนใจศึกษา ทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร เพื่อใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาทักษะของผู้บริหารและเป็นข้อมูลให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง นำไปใช้ในการวางแผนงานตลอดจนพัฒนาการบริหารงานในสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพ

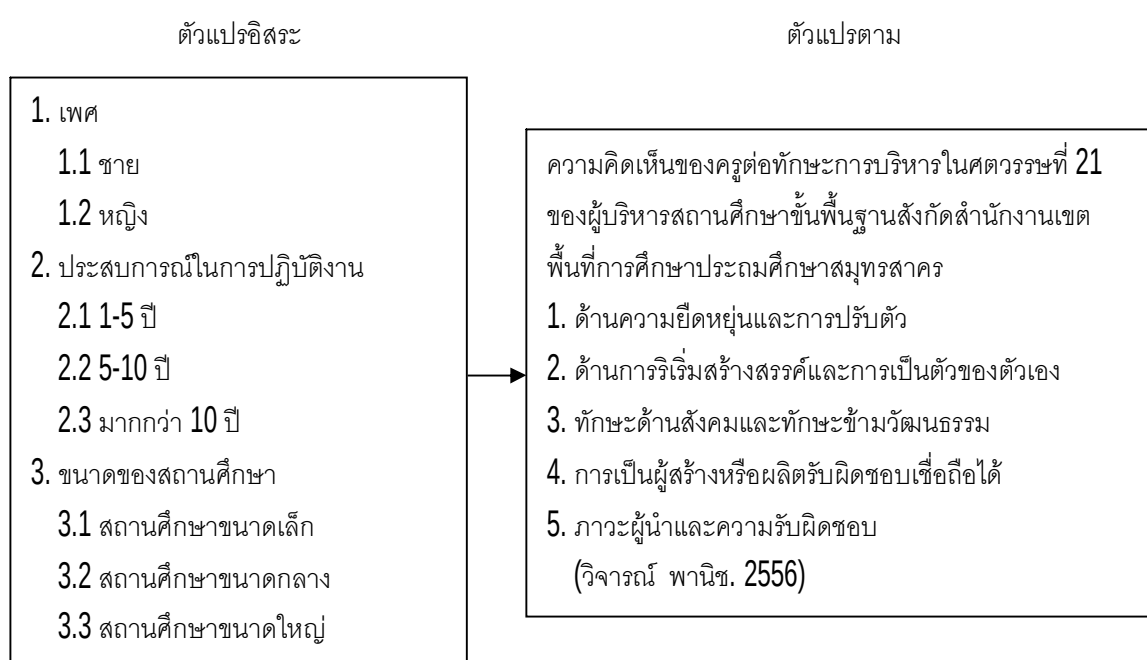
วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของครูต่อทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร
2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูต่อทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร จำแนกตามเพศ ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน และขนาดของสถานศึกษา

สมมติฐานในการวิจัย

1. ความคิดเห็นของครูต่อทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร ที่มีเพศต่างกันมีความแตกต่างกัน
2. ความคิดเห็นของครูต่อทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร ที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานต่างกันมีความแตกต่างกัน
3. ความคิดเห็นของครูต่อทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร ที่มีขนาดสถานศึกษาต่างกันมีความแตกต่างกัน

กรอบแนวคิด

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ขอบเขตการศึกษา

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย ครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร ปีการศึกษา 2560 จากสถานศึกษาทั้งหมด 103 แห่ง จำแนกเป็นสถานศึกษาขนาดเล็ก 24 แห่ง จำนวนประชากร 172 คน สถานศึกษาขนาดกลาง 58 แห่ง จำนวนประชากร 1,146 คน และสถานศึกษาขนาดใหญ่ 21 แห่ง จำนวนประชากร 1,080 คน รวมประชากร ทั้งหมด 2,226 คน
2. กลุ่มตัวอย่างผู้ให้ข้อมูลในสถานศึกษา ประกอบด้วย ครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร ปีการศึกษา 2560 ซึ่งการกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้ตารางเครจีชี และมอร์แกน ที่ระดับความเชื่อมั่น ร้อยละ 95 โดยการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (Stratified random sampling) และสุ่มแบบง่าย (Sample random sampling) ตามขนาดของสถานศึกษา ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 327 คน

3. ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

ตัวแปรอิสระ (Independent Variable) ได้แก่ เพศ ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน ขนาดของสถานศึกษา

ตัวแปรตาม (Dependent Variable) ได้แก่ ความคิดเห็นของครูต่อทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม แบ่งเป็น 2 ตอน คือ ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามแบบตรวจสอบรายการ (checklist) เกี่ยวกับสภาพผู้ตอบแบบสอบถามความคิดเห็นของครูต่อทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร จำนวน 3 ข้อ เพศ ประสบการณ์ในการปฏิบัติงานและขนาดของสถานศึกษาของผู้ตอบแบบสอบถาม ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นของครูต่อทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร มีลักษณะเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (rating scale) ของลิเคิร์ต (Likert) เกี่ยวกับทักษะของผู้บริหารซึ่งมี 5 ด้านดังนี้

ด้านที่ 1 ความยืดหยุ่นและการปรับตัว

ด้านที่ 2 การริเริ่มสร้างสรรค์และการเป็นตัวของตัวเอง

ด้านที่ 3 ทักษะด้านสังคมและทักษะข้ามวัฒนธรรม

ด้านที่ 4 การเป็นผู้สร้างหรือผลิตรับผิดชอบเชื่อถือได้

ด้านที่ 5 ภาวะผู้นำและความรับผิดชอบ

ผู้วิจัยได้ใช้เกณฑ์วัดระดับพฤติกรรมทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานใน ศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (rating scale) ของ ลิเคิร์ต (likert) มี 5 ระดับซึ่งมีความหมายดังนี้

ระดับที่ 1 หมายถึง ปฏิบัติน้อยที่สุด

ระดับที่ 2 หมายถึง ปฏิบัติน้อย

ระดับที่ 3 หมายถึง ปฏิบัติปานกลาง

ระดับที่ 4 หมายถึง ปฏิบัติมาก

ระดับที่ 5 หมายถึง ปฏิบัติมากที่สุด

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ส่งแบบสอบถามทางไปรษณีย์และประสานงานทางโทรศัพท์ในการติดตามเก็บแบบสอบถามจากสถานศึกษาต่างๆ ด้วยตนเอง โดยผู้วิจัยส่งแบบสอบถามไปยังโรงเรียน เพื่อแจกให้กับครูในโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 327 ชุด โดยกำหนดเวลาในการตอบ แบบสอบถามและกลับคืนให้ผู้วิจัยภายใน 7-15 วัน ทางไปรษณีย์และผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลเอง ได้แบบสอบถามกลับมา 282 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 86.24

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

1. สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
2. สถิติที่ใช้ทดสอบสมมติฐาน ได้แก่ การเปรียบเทียบตัวแปร (t-test) การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (one-way ANOVA) การทดสอบค่าความแตกต่างเฉลี่ยรายคู่ โดยวิธีการของเชฟเฟ

ผลการศึกษา

ส่วนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตาราง 1 ข้อมูลสถานภาพของครู

รายการ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. เพศ		
ชาย	93	33
หญิง	189	67
รวม	282	100.00
2. ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน		
1-5 ปี	173	61.30
6-10 ปี	45	16
มากกว่า 10 ปี	64	22.70
รวม	282	100.00
3. ขนาดสถานศึกษา		
ขนาดเล็ก	7	2.50
ขนาดกลาง	145	51.40
ขนาดใหญ่	130	46.10
รวม	282	100.00

จากตาราง 1 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามเป็นเพศหญิง จำนวน 189 คน คิดเป็นร้อยละ 67 รองลงมาคือ เพศชาย จำนวน 93 คน คิดเป็นร้อยละ 33 ประสบการณ์ในการปฏิบัติงานที่มีจำนวนมากที่สุด คือ มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน 1-5 ปี จำนวน 173 คน คิดเป็นร้อยละ 61.30 รองลงมาคือ ประสบการณ์ในการปฏิบัติงานมากกว่า 10 ปี จำนวน 64 คน คิดเป็น ร้อยละ 22.70 และขนาดสถานศึกษาที่มีจำนวนมากที่สุด คือ สถานศึกษาขนาดกลาง มีจำนวน 145 คน คิดเป็นร้อยละ 51.40 รองลงมาคือ สถานศึกษาขนาดใหญ่ มีจำนวน 130 คน คิดเป็นร้อยละ 46.10

ส่วนที่ 2 ระดับความคิดเห็นของครูต่อทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร

ตาราง 2 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นของครูต่อทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร ในภาพรวม

ทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1. ด้านความยืดหยุ่นและการปรับตัว	4.15	0.43	มาก
2. ด้านการริเริ่มสร้างสรรค์และการเป็นตัวของตัวเอง	4.19	0.46	มาก
3. ด้านสังคมและทักษะข้ามวัฒนธรรม	4.23	1.12	มาก
4. การเป็นผู้สร้างหรือผลิตรับผิดชอบเชื่อถือได้	4.02	0.58	มาก
5. ภาวะผู้นำและความรับผิดชอบ	4.05	0.53	มาก
รวม	4.13	0.45	มาก

จากตาราง 2 พบว่า ความคิดเห็นของครูต่อทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร ในภาพรวม การปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.13$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากทุกด้านเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ย คือ ด้านสังคมและทักษะข้ามวัฒนธรรม ($\bar{X} = 4.23$) รองลงมา คือ ด้านการริเริ่มสร้างสรรค์และการเป็นตัวของตัวเอง ($\bar{X} = 4.19$) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ การเป็นผู้สร้างหรือผลิตรับผิดชอบเชื่อถือได้ ($\bar{X} = 4.02$)

ส่วนที่ 3 การทดสอบสมมติฐานตามวัตถุประสงค์การวิจัย

สมมติฐานข้อที่ 1 การเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูต่อทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร จำแนกตามเพศ พบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ตาราง 3 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูต่อทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร จำแนกตามเพศ ในภาพรวม

ความคิดเห็นของครูต่อทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน	ชาย (n= 93)		หญิง (n= 189)		t	p
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1. ด้านความยืดหยุ่นและการปรับตัว	4.34	0.23	4.06	0.48	6.52**	0.000
2. ด้านการริเริ่มสร้างสรรค์และการเป็นตัวของตัวเอง	4.53	0.29	4.03	0.44	11.29**	0.000
3. ทักษะด้านสังคมและทักษะข้ามวัฒนธรรม	4.62	0.40	4.82	1.34	-1.89	0.060
4. การเป็นผู้สร้างหรือผลิตรับผิดชอบเชื่อถือได้	4.31	0.55	3.88	0.54	6.38**	0.000
5. ภาวะผู้นำและความรับผิดชอบ	4.30	0.45	3.93	0.53	5.90**	0.000
รวม	4.42	0.35	4.14	0.46	5.55**	0.000

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

สมมติฐานข้อที่ 2 การเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูต่อทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน พบว่า ไม่แตกต่างกัน

ตาราง 4 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนความคิดเห็นของครูต่อทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน

ความคิดเห็นของครูต่อทักษะการบริหาร ในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหาร สถานศึกษาชั้นพื้นฐาน	แหล่งความ แปรปรวน	df	SS	MS	F	P
1. ด้านความยืดหยุ่นและการปรับตัว	ระหว่างกลุ่ม	2	2.34	1.17	6.53**	.002
	ภายในกลุ่ม	279	49.87	0.18		
	รวม	281	52.20			
2. ด้านการริเริ่มสร้างสรรค์และการเป็นตัวของตัวเอง	ระหว่างกลุ่ม	2	4.49	2.24	11.46**	.000
	ภายในกลุ่ม	279	54.63	0.20		
	รวม	281	59.12			
3. ทักษะด้านสังคมและทักษะข้ามวัฒนธรรม	ระหว่างกลุ่ม	2	18.51	9.25	7.70**	.001
	ภายในกลุ่ม	279	335.35	1.20		
	รวม	281	353.86			

ตาราง 4 (ต่อ)

ความคิดเห็นของครูต่อทักษะการบริหาร ในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหาร สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน	แหล่งความ แปรปรวน	df	SS	MS	F	P
4. การเป็นผู้สร้างหรือผลิตซ้ำฝึกชอบ เชื่อถือได้	ระหว่างกลุ่ม	2	7.28	3.64	11.70**	.000
	ภายในกลุ่ม	279	86.84	0.31		
	รวม	281	94.12			
5. ภาวะผู้นำและความรับผิดชอบ	ระหว่างกลุ่ม	2	5.69	2.84	10.77**	.000
	ภายในกลุ่ม	279	73.68	0.26		
	รวม	281	79.37			
ภาพรวม	ระหว่างกลุ่ม	2	1.05	0.52	2.66	.072
	ภายในกลุ่ม	279	54.91	0.20		
	รวม	281	55.96			

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

สมมติฐานข้อที่ 3 การเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูต่อทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร จำแนกตามขนาดสถานศึกษา พบว่า ไม่แตกต่างกัน

ตาราง 5 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนความคิดเห็นของครูต่อทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร จำแนกตามขนาดสถานศึกษา

ความคิดเห็นของครูต่อทักษะการบริหาร ในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหาร สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน	แหล่งความ แปรปรวน	df	SS	MS	F	P
1. ด้านความยืดหยุ่นและการปรับตัว	ระหว่างกลุ่ม	2	2.27	1.14	6.35**	.002
	ภายในกลุ่ม	279	49.93	0.18		
	รวม	281	52.20			
2. ด้านการริเริ่มสร้างสรรค์และการเป็นตัวของตัวเอง	ระหว่างกลุ่ม	2	.37	.18	.87	.421
	ภายในกลุ่ม	279	58.75	.21		
	รวม	281	59.18			

ตาราง 5 (ต่อ)

ความคิดเห็นของครูต่อทักษะการบริหาร ในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหาร สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน	แหล่งความ แปรปรวน	df	SS	MS	F	P
3. ทักษะด้านสังคมและทักษะข้าม วัฒนธรรม	ระหว่างกลุ่ม	2	14.51	7.25	5.96**	.003
	ภายในกลุ่ม	279	339.36	1.22		
	รวม	281	353.86			
4. การเป็นผู้สร้างหรือผลิตรับผิดชอบ เชื่อถือได้	ระหว่างกลุ่ม	2	9.97	4.98	16.52**	.000
	ภายในกลุ่ม	279	84.16	0.30		
	รวม	281	94.12			
5. ภาวะผู้นำและความรับผิดชอบ	ระหว่างกลุ่ม	2	6.64	3.32	12.74**	.000
	ภายในกลุ่ม	279	72.72	0.26		
	รวม	281	79.37			
ภาพรวม	ระหว่างกลุ่ม	2	.81	.41	2.06	.130
	ภายในกลุ่ม	279	55.15	.20		
	รวม	281	55.96			

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

อภิปรายผล

การศึกษาวิจัยเรื่อง ความคิดเห็นของครูต่อทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร ผู้วิจัยขอค้นพบและประเด็นที่น่าสนใจ นำมาอภิปราย ดังนี้

1. ความคิดเห็นของครูต่อทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร ในภาพรวม มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ที่เป็นเช่นนี้ เพราะผู้บริหารมีความสามารถในการบริหารงานตามวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์ขององค์กร มีความยืดหยุ่น ปรับตัว มีความริเริ่มสร้างสรรค์ ภาวะผู้นำ ความรับผิดชอบทักษะสังคมและทักษะข้ามวัฒนธรรม และเพื่อให้สอดคล้องกับแนวทางการพัฒนาการศึกษาไทยเพื่อเตรียมความพร้อมสู่ศตวรรษที่ 21 เน้นการสร้างพื้นฐานที่มั่นคงและบูรณาการเพื่อรองรับการศึกษาและการเรียนรู้ตอบสนองต่อสังคมแห่งการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21 ให้มีความสำคัญกับเรื่องความมีประสิทธิภาพ ส่งเสริมความเท่าเทียม และเน้นการสร้างสมดุล สร้างพลเมืองคุณภาพคนที่สมบูรณ์ทุกด้าน ช่วยให้พบความสามารถพิเศษรับรู้ศักยภาพ และความกระหายใคร่เรียนรู้ตลอดชีวิต รูปแบบการบริหารจัดการสร้างสมดุลระหว่างการรวมศูนย์และการกระจายอำนาจ เน้นการบริหารการศึกษาด้วยท้องถิ่นมากขึ้น โดยส่วนกลางเป็นผู้วางเป้าหมายและแนวทางสำหรับการศึกษาของประเทศ และให้อิสระกับสถานศึกษาในการวางหลักสูตรและการเรียนการสอนได้อย่างยืดหยุ่น และเน้นการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2556) ซึ่งสอดคล้องกับ

เดือนเพ็ญ บุญใหญ่เอก (2557) ได้ศึกษาการบริหารการจัดการศึกษาในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 3 ผลการวิจัย พบว่า การบริหารจัดการศึกษาในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 3 ในภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก

2. การเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูต่อทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร จำแนกตามเพศ พบว่า โดยรวม มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณาารายด้าน พบว่า ด้านความยืดหยุ่นและการปรับตัวด้านการวิวัฒน์สร้างสรรค์และการเป็นตัวของตัวเอง การเป็นผู้สร้างหรือผลิตรีบผิดชอบเชื่อถือได้ และภาวะผู้นำและความรับผิดชอบ มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าทั้งเพศชายและเพศหญิงมีความแตกต่างกันทั้งทางร่างกาย จิตใจ อารมณ์และสังคม เมื่อพิจารณาจากความสามารถและความเหมาะสมกับการปฏิบัติงาน เพื่อให้สอดคล้องและเหมาะสมกับลักษณะงานที่รับผิดชอบให้ได้ผลงานออกมามีประสิทธิภาพ ดังนั้นเมื่อครูที่มีเพศต่างกัน จึงมีความคิดเห็นต่อทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาครแตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับ ผลงานวิจัยของ สุดารัตน์ หลงมา (2557: 103-104) ผลการวิจัยพบว่า ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสมุทรปราการ เขต 2 จำแนกตามเพศ ผลการวิจัยพบว่า ค่าเฉลี่ยโดยรวมของผู้บริหารเพศชาย มีทักษะการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสมุทรปราการ เขต 2 สูงกว่าค่าเฉลี่ยของผู้บริหารเพศหญิง

3. การเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูต่อทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน พบว่า โดยรวม ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐาน สอดคล้องกับ (ทัตดาว อันประนิตย์, 2556) ได้ศึกษาทักษะในการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของผู้บริหารและครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี พบว่า ผู้บริหารและครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานแตกต่างกัน มีทัศนะเกี่ยวกับทักษะในการบริหารงานของ ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน ภาพรวม ไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ทุกด้านมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4. การเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูต่อทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร จำแนกตามขนาดสถานศึกษา พบว่า โดยรวม ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐาน สอดคล้องกับ (ทัตดาว อันประนิตย์, 2556) ได้ศึกษาทักษะในการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของผู้บริหารและครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี พบว่า ผู้บริหารและครูที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษาที่สังกัดที่มีขนาดแตกต่างกัน มีทัศนะเกี่ยวกับทักษะในการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี จำแนกตามขนาดของสถานศึกษาที่สังกัด ภาพรวม ไม่แตกต่างกัน

การนำผลวิจัยไปใช้ประโยชน์

1. ด้านสังคมและทักษะข้ามวัฒนธรรม พบว่า ครูมีความคิดเห็นต่อทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา มากที่สุด ดังนั้น จึงควรส่งเสริมให้บุคลากรใช้สื่อเทคโนโลยีที่ทันสมัยในการประสานงาน บุคลากรหรือหน่วยงานอื่น
2. ด้านการริเริ่มสร้างสรรค์และการเป็นตัวของตัวเอง พบว่า ผู้บริหารควรสนับสนุน ส่งเสริมให้บุคลากร เข้าร่วมประชุม อบรม สัมมนา ศึกษาดูงาน เพื่อเพิ่มพูน ความรู้ ความชำนาญในการปฏิบัติงาน
3. ด้านความยืดหยุ่นและการปรับตัว พบว่า ผู้บริหารควรกระตุ้นให้บุคลากรมีความมุ่งมั่นใส่ใจในการ ปฏิบัติงานให้ประสบผลสำเร็จ

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย

1. ผู้บริหารสถานศึกษาควรให้คำแนะนำแก่บุคลากรในสถานศึกษาในการใช้เทคโนโลยี สารสนเทศ อย่างเหมาะสม
2. ผู้บริหารสถานศึกษาควรเปิดโอกาสผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการกำหนดเป้าหมาย ร่วม รับผิดชอบและดำเนินงานตามบทบาทหน้าที่

ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาเรื่องความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้องในการจัดการศึกษาต่อทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษาต่อผู้บริหารสถานศึกษา
2. ควรศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีผลต่อทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหาร สถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาและมัธยมศึกษา

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2542). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542. กรุงเทพฯ: พริกหวานกราฟฟิค.
- เดือนเพ็ญ บุญใหญ่เอก. (2557). การบริหารการจัดการศึกษาในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 3. ภาคนิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัย ราชภัฏกาญจนบุรี.
- หัตถดาว อันประนิตย์. (2556). ทักษะในการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของผู้บริหารและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี. บทความวิจัย. บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย เทพสตรี.
- รสสุคนธ์ มกรมณี. (2555). การจัดการเรียนรู้เพื่อสร้างสรรค์ด้วยปัญญา. วารสารการศึกษาไทย. 3(1): 30.
- วิจารณ์ พานิช. (2556). การสร้างการเรียนรู้ สู่ศตวรรษที่ 21. กรุงเทพฯ: มูลนิธิสยามกัมมาจล.
- วิโรจน์ สารัตนะ. (2556). กระบวนทัศน์ใหม่ทางการศึกษา: กรณีทัศนะต่อการศึกษาศตวรรษที่ 21. พิมพ์ครั้งที่ 1. หจก.ทิพย์วิสุทธิ.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2556). ยุทธศาสตร์การพัฒนาศักยภาพการศึกษา: ระเบียบวาระแห่งชาติ (พ.ศ. 2551-2555). กรุงเทพฯ: พริกหวานกราฟฟิค.

สุดารัตน์ หลงมา. (2557). การศึกษาทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 2. สารนิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ.

NBUE032: ความคาดหวังของผู้ปกครองที่มีต่อการบริหารสถานศึกษาโรงเรียนชุมชนวัดท่าเลทอง ตำบลบึงทองหลาง อำเภอลำลูกกา จังหวัดปทุมธานี
PARENTS' EXPECTATION TOWARD SCHOOL ADMINISTRATION OF CHUMCHON WAT THAMLATONG SCHOOL. TUMBOLBUNGTHONGLANG AMPHOE LAMLUKKA PATHUM THANI.

ณัชชา เรียงสา¹ ดร.ทรงยศ แก้วมงคล² วารัตน์ สนิธิมูล³

¹ นักศึกษา สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ

^{2,3} อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ

บทคัดย่อ

งานวิจัยเรื่อง ความคาดหวังของผู้ปกครองที่มีต่อการบริหารสถานศึกษาโรงเรียนชุมชนวัดท่าเลทอง ตำบลบึงทองหลาง อำเภอลำลูกกา จังหวัดปทุมธานี มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาความคาดหวังของผู้ปกครองที่มีต่อการบริหารสถานศึกษาของโรงเรียนชุมชนวัดท่าเลทอง ตำบลบึงทองหลาง อำเภอลำลูกกา จังหวัดปทุมธานี โดยจำแนกตามเพศ อายุ และอาชีพของผู้ปกครอง ซึ่งกลุ่มตัวอย่างที่ใช้เป็นผู้ปกครองของนักเรียนโรงเรียนชุมชนวัดท่าเลทองในปีการศึกษา 2560 จำนวน 351 คนตามจำนวนนักเรียน โดยใช้ตารางกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างของเครซีเมอร์แกน ได้กลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 186 คน ซึ่งจะสุ่มตามลำดับชั้นโดยวิธีการเทียบสัดส่วน และใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลในการศึกษาค้นคว้าเป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้น แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้ ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบ ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบสำรวจรายการ (Checklist) และตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามความคาดหวังของผู้ปกครองที่มีต่อการบริหารสถานศึกษาของโรงเรียนชุมชนวัดท่าเลทองในด้านบริหารวิชาการ บริหารงบประมาณ บริหารงานบุคคล และบริหารงานทั่วไป แบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) แบบสอบถามมีความเชื่อมั่น .98 สถิติที่ใช้ในการวิจัยข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ค่าร้อยละ ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบสมมติฐานใช้ t-test และการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One-Way ANOVA) ในการเปรียบเทียบรายคู่ในแต่ละด้าน ใช้วิธีของเซเฟฟ (Seheffe' Method) โดยกำหนดค่าสถิติที่ระดับนัยสำคัญ .05

ผลการวิจัยพบว่า

1. ความคาดหวังของผู้ปกครองที่มีต่อการบริหารสถานศึกษาของโรงเรียนชุมชนวัดท่าเลทองโดยภาพรวมมีความคาดหวังอยู่ในระดับมากที่สุด โดยเรียงลำดับคือ บริหารงบประมาณ ($\bar{x}=4.69$) ด้านการบริหารงานบุคคล ($\bar{x}=4.6$) ด้านการบริหารงานทั่วไป ($\bar{x}=4.58$) และด้านการบริหารงานวิชาการ ($\bar{x}=4.56$)
2. ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความคาดหวังของผู้ปกครองที่มีต่อการบริหารสถานศึกษาของโรงเรียนชุมชนวัดท่าเลทอง เพศต่างกัน มีความคาดหวังโดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน และเมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านการบริหารงานทั่วไปมีความคาดหวังที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
3. ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความคาดหวังของผู้ปกครองที่มีต่อการบริหารสถานศึกษา

ของโรงเรียนชุมชนวัดท่าเลทอง อายุต่างกัน มีความคาดหวังโดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน และเมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านการบริหารงานวิชาการมีความคาดหวังที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

4. ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความคาดหวังของผู้ปกครองที่มีต่อการบริหารสถานศึกษาของโรงเรียนชุมชนวัดท่าเลทอง อาชีพต่างกัน มีความคาดหวังโดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน

คำสำคัญ: ความคาดหวัง การบริหารสถานศึกษา ผู้ปกครอง

Abstract

Parents' Expectation Toward School Administration of Chumchon wat thamlatong School. Tumbol Bungthonglang Amphoe Lamlukka Pathum Thani. purpose To study the parents' expectation toward the management of Chumchon wat thamlatong School. Tumbol Bungthonglang Amphoe Lamlukka Pathum Thani, by gender, age and occupation of parents. The samples were 351 students of Chumchon wat Thamlatong School in the academic year of 2017. Use the sample size chart of Crazy Morgan. The sample size was 186 persons and used a simple random method. They are randomly ranked according to their proportion. The instrument used to collect data for the study was a questionnaire developed by the researcher. There are two parts. The first is the questionnaire about the status of respondents. The questionnaire was a survey and checklist. And part two is a questionnaire about expectation of parents regarding the management of the school community in the Golden Temple in the area. Academic Administration Budget management personal administration and general administration. The questionnaire was a rating scale. The questionnaire was .98. The data used in the research were average, percentage, standard deviation. Hypothesis testing uses t-test to compare pairs on each side. And one-way ANOVA. Use the method of Sefeffe 'Method. in Statistical significance was determined at .05 level.

The research found that

1. Parents' Expectation Toward School Administration of Chumchon Wat Thamlatong School.

Overall, the level of expectation was highest. Sort by: Management ($\bar{x} = 4.69$), Personnel Management ($\bar{x} = 4.6$), General Administration ($\bar{x} = 4.58$) and Academic Administration ($\bar{x} = 4.56$).

2. The results of the comparative analysis of parental expectation toward school administration. Chumchon wat thamlatong School, Different sex, There is no difference in overall expectation. And when we consider each side. It was found that the general administration had different expectations at the .05 level.

3. The results of the comparative analysis of parental expectation toward school administration. Chumchon wat thamlatong School, Different age, There is no difference in overall expectation. And when we consider each side. The academic administration had different expectations at the .01 level of significance.

4. The results of the comparative analysis of parental expectation toward school administration. Chumchon wat thamlatong School, Different occupations, There is no difference in overall expectations.

Keywords: Expectations, School Administration, Parents

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การศึกษาเป็นสิทธิพื้นฐานที่มนุษย์ทุกคนพึงได้รับและพึงมีการศึกษาเป็นเครื่องมือและเป็นกระบวนการที่สำคัญยิ่งต่อการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้เป็นทรัพยากรที่มีคุณภาพต่อการพัฒนาประเทศ โดยประเทศที่กำลังพัฒนานี้กับมีคำกล่าวกันว่า “ถ้าจะดูความเจริญก้าวหน้าของประเทศใดอาจดูกระบวนการศึกษาของประเทศ เนื่องด้วยระบบการศึกษาเป็นระบบสร้างคน เป็นระบบที่ปลูกฝังและถ่ายทอด ปรัชญา ความคิด ความเชื่อ แบบแผนอันดีงาม และมรดกทางวัฒนธรรมของชาติ (นิภาพรรณ โจนวิภาค. 2543) ซึ่งในประเทศไทยได้เห็นความสำคัญของเรื่องนี้เป็นเรื่องมาก่อนข้างมาก จึงได้กำหนดความมุ่งหมายในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มาตรา 6 กำหนดไว้ว่าจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้และคุณธรรม อีกทั้งยังมีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิตสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข (สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา. 2549) ส่วนในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มาตรา 29 ได้กำหนดไว้ว่าให้สถานศึกษาร่วมกับบุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นร่วมกันส่งเสริมความเข้มแข็งของชุมชนโดยการจัดการเรียนรู้ภายในชุมชน ผู้ปกครองจึงมีส่วนสำคัญอย่างมากในการพัฒนาการศึกษา ร่วมกับโรงเรียนตลอดจนการศึกษาหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อความเป็นไทย เป็นพลเมืองที่ดีของชาติ โดยกำหนดให้สถานศึกษามีหน้าที่จัดทำสาระของหลักสูตรในส่วนที่เกี่ยวกับสภาพปัญหาของชุมชนและสังคม ภูมิปัญญาท้องถิ่น และคุณลักษณะที่พึงประสงค์และต้องจัดให้สอดคล้องกับความสามารถและความสนใจของผู้เรียนและผู้ปกครอง ทั้งนี้การมีส่วนร่วมของประชาชนหรือผู้ปกครองนั้นสถานศึกษาจะต้องเปิดโอกาสให้ผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงานในสถานศึกษาซึ่งมีส่วนที่ทำให้โรงเรียนสามารถดำเนินการได้สอดคล้องกับความต้องการหรือความคาดหวังของผู้ปกครองมากขึ้น เนื่องด้วยความคาดหวังเป็นสภาวะทางจิตอย่างหนึ่งของบุคคล ซึ่งเป็นความรู้สึกนึกคิด หรือความคิดเห็นด้วยวิจารณ์ญาณเกี่ยวกับการคาดคะเนหรือการคาดการณ์ล่วงหน้าถึงสิ่งใดสิ่งหนึ่งว่าควรจะมีควรจะเป็นหรือควรจะเป็นตามความจำเป็น ตามความเหมาะสมต่อสถานการณ์หรือสถานการณ์ใดสถานการณ์หนึ่ง (พจนีย์ เทียมศักดิ์. 2543 : 17) โดยที่ความคาดหวังของผู้ปกครองจึงเป็นการความปรารถนาความตั้งใจหรือการตั้งเป้าหมายไว้ในอนาคตของผู้ปกครองที่มีต่อการบริหารสถานศึกษาของโรงเรียน (ประเทือง สูงสุวรรณ. 2534 : 29) ดังทฤษฎีความคาดหวังของวิกเตอร์ เอช วรูม (Victor H. Vroom) (อ้างถึงใน ขวัญทิพย์ ชินเศรษฐวงศ์. 2552 : 16-17) ได้กล่าวว่า ความคาดหวังของคนเรานั้น เป็นแรงกระตุ้นที่ทำให้คนเราพยายามทำในสิ่งที่จะทำให้ตนเองได้รับความสมหวังตามคาดหวัง เปรียบเหมือนความต้องการที่ยังไม่ได้รับการตอบสนองซึ่ง ทฤษฎีของ วรูม (Vroom) ประกอบด้วย 1. ความคาดหวัง (Expectancy) คือ การที่รับรู้ความเป็นไปได้ว่า หากมีความพยายามเพิ่มขึ้นจะนำไปสู่ผลที่ดีขึ้น เป็นความสัมพันธ์ระหว่างความพยายามกับผลที่จะเกิดขึ้นที่จะบรรลุเป้าหมายที่กำหนด 2. เครื่องมือนำไปสู่ผลลัพธ์ (Instrumentality) หรือโอกาสที่จะไปสู่ผลลัพธ์ คือ ความเป็นไปได้ที่ผลจะเกิดขึ้น จากความพยายามที่เพิ่มขึ้น สู่รางวัลที่ต้องการ 3. การให้คุณค่ากับสิ่งที่ได้รับ (Valence) คือ ลักษณะของความชอบหรือไม่ชอบในรางวัลหรือผลลัพธ์ที่ได้นั้น เขามีความต้องการเพียงใด มีสภาพความพอใจหรือไม่การกระทำทุกอย่างมีผลลัพธ์

(Outcomes) เกิดขึ้นได้ ซึ่งผลลัพธ์นั้นเป็นสิ่งที่พอใจหรือไม่นั้น พิจารณาคุณค่าของสิ่งที่ได้รับ ถ้าเรารู้และได้รับการตอบสนองตามที่เราคาดหวัง ก็จะทำให้มีความพยายามมากขึ้นนักจิตวิทยาในยุคปัจจุบันที่อยู่ในกลุ่มปัญญานิยมมีความเชื่ออย่างหนักแน่นว่า มนุษย์เป็นสัตว์โลกที่ใช้ปัญญาหรือความคิดในการตัดสินใจว่าจะกระทำพฤติกรรมอย่างไร โดยอย่างหนึ่ง เพื่อจะนำไปสู่เป้าหมายที่สนองความต้องการของตนเอง

ดังนั้นผู้ศึกษาจึงมีความสนใจที่จะศึกษาความคาดหวังของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการบริหารสถานศึกษาของโรงเรียนชุมชนวัดท่าเลทอง ตำบลบึงทองหลาง อำเภอลำลูกกา จังหวัดปทุมธานี เพื่อเป็นแนวทางในการบริหารสถานศึกษา และนำผลการศึกษาไปใช้พัฒนาการบริหารจัดการศึกษาของโรงเรียน ให้สอดคล้องสนองต่อความคาดหวังของผู้ปกครองนักเรียน ต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความคาดหวังของผู้ปกครองที่มีต่อการบริหารสถานศึกษาของโรงเรียนชุมชนวัดท่าเลทอง ตำบลบึงทองหลาง อำเภอลำลูกกา จังหวัดปทุมธานี
2. เพื่อเปรียบเทียบความคาดหวังของผู้ปกครองที่มีต่อการบริหารสถานศึกษาของโรงเรียนชุมชนวัดท่าเลทอง ตำบลบึงทองหลาง อำเภอลำลูกกา จังหวัดปทุมธานี โดยจำแนกตาม เพศ อายุ และอาชีพ

สมมติฐานในการวิจัย

ปัจจัยส่วนบุคคลที่แตกต่างกันมีความคาดหวังต่อการบริหารสถานศึกษาของโรงเรียนชุมชนวัดท่าเลทอง ตำบลบึงทองหลาง อำเภอลำลูกกา จังหวัดปทุมธานีแตกต่างกัน

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

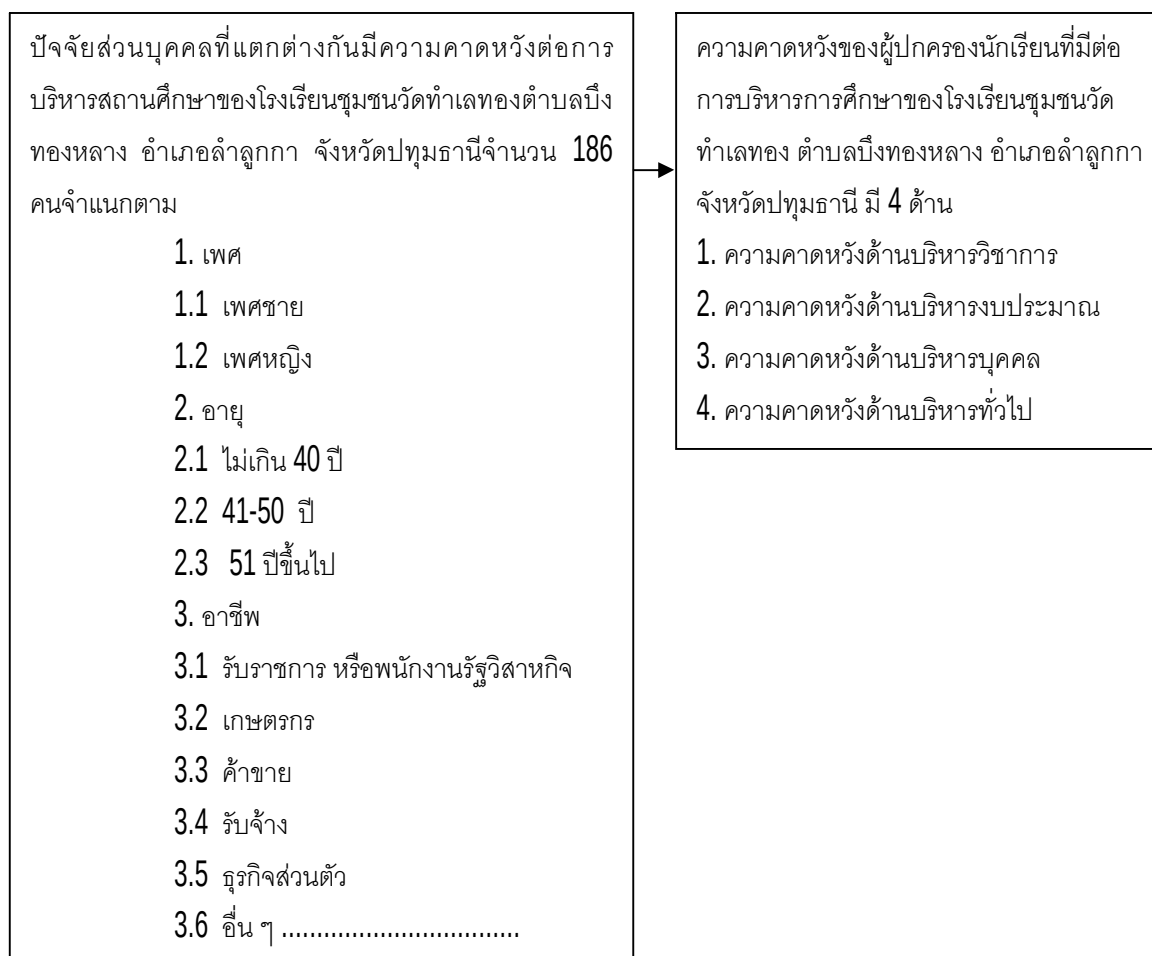
1. ได้ศึกษาความคาดหวังของผู้ปกครองที่มีต่อการบริหารสถานศึกษาของโรงเรียนชุมชนวัดท่าเลทอง ตำบลบึงทองหลาง อำเภอลำลูกกา จังหวัดปทุมธานี
2. ผลการเปรียบเทียบความคาดหวังของผู้ปกครองที่มีต่อการบริหารสถานศึกษาของโรงเรียนชุมชนวัดท่าเลทอง ตำบลบึงทองหลาง อำเภอลำลูกกา จังหวัดปทุมธานี โดยจำแนกตาม เพศ อายุ และอาชีพ
- 3.

กรอบแนวคิด

ผู้ศึกษามุ่งศึกษาความคาดหวังของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการบริหารการศึกษาของโรงเรียนชุมชนวัดท่าเลทอง ตำบลบึงทองหลาง อำเภอลำลูกกา จังหวัดปทุมธานี โดยยึดกรอบแนวคิดการกระจายอำนาจ ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มาตรา 39 และการบริหารสถานศึกษาในสถานศึกษา 4 ด้าน ได้แก่ ด้านบริหารงานวิชาการ ด้านบริหารงานงบประมาณ ด้านบริหารงานบุคคล และด้านบริหารงานทั่วไป (จันทราณี สงวนนาม. 2551: 145) โดยมีกรอบแนวคิดดังต่อไปนี้

ตัวแปรต้น

ตัวแปรตาม

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

ขอบเขตของการวิจัย

1. ประชากร ได้แก่ ผู้ปกครองนักเรียน โรงเรียนชุมชนวัดท่าเลทอง อำเภอลำลูกกา จังหวัดปทุมธานี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานีเขต 2 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ ในปีการศึกษา 2560 จำนวน 351 คนตามจำนวนนักเรียน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานีเขต 2. 2560)

2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนชุมชนวัดท่าเลทอง ซึ่งได้มาจากการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างของเครชีมอร์แกน (มารยาท โยทองยศ. 2557) ได้กลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 186 คน และใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย ซึ่งจะสุ่มตามลำดับชั้นโดยวิธีการเทียบสัดส่วน

ตัวแปรที่จะศึกษา

1. ตัวแปรต้น ได้แก่ ผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนชุมชนวัดท่าเลทอง ตำบลบึงทองหลาง อำเภอลำลูกกา จังหวัดปทุมธานี โดยจำแนกดังนี้

1. เพศ

1.1 เพศชาย

1.2 เพศหญิง

2. อายุ

2.1 ไม่เกิน 40 ปี

2.2 41-50 ปี

2.3 51 ปีขึ้นไป

3. อาชีพ

3.1 รับราชการ หรือพนักงานรัฐวิสาหกิจ

3.2 เกษตรกร

3.3 ค้าขาย

3.4 รับจ้าง

3.5 ธุรกิจส่วนตัว

3.6 อื่น ๆ

2. ตัวแปรตาม ได้แก่ ความคาดหวังของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการบริหารการศึกษาของโรงเรียนชุมชนวัดท่าเลทอง ตำบลบึงทองหลาง อำเภอลำลูกกา จังหวัดปทุมธานี มี 4 ด้าน ได้แก่ 1) ความคาดหวังด้านบริหารวิชาการ 2) ความคาดหวังด้านบริหารงบประมาณ 3) ความคาดหวังด้านบริหารบุคคล และ 4) ความคาดหวังด้านบริหารทั่วไป

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลในการศึกษาค้นคว้าเป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้น แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบ ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบสำรวจรายการ (Checklist)

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามความคาดหวังของผู้ปกครองที่มีต่อการบริหารสถานศึกษาของโรงเรียนชุมชนวัดท่าเลทองในด้าน บริหารวิชาการ บริหารงบประมาณ บริหารงานบุคคล และบริหารงานทั่วไป แบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) แบ่งเป็น 5 ระดับดังนี้คือ

5 หมายถึง ระดับความคาดหวัง มากที่สุด

4 หมายถึง ระดับความคาดหวัง มาก

3 หมายถึง ระดับความคาดหวัง ปานกลาง

2 หมายถึง ระดับความคาดหวัง น้อย

1 หมายถึง ระดับความคาดหวัง น้อยที่สุด

แบบสอบถามนี้จะสอบถามความคาดหวังของผู้ปกครองที่มีต่อการบริหารสถานศึกษาของโรงเรียนชุมชนวัดท่าเลทอง ซึ่งประกอบไปด้วย 4 ด้าน ดังนี้

1. ด้านบริหารวิชาการ
2. ด้านบริหารงบประมาณ
3. ด้านบริหารงานบุคคล
4. ด้านบริหารงานทั่วไป

การสร้างเครื่องมือ

1. ศึกษารายละเอียดของเรื่องที่ทำการศึกษา ทั้งจากเอกสารวิชาการ แนวคิด หลักการ ทฤษฎี รายงานและผลการวิจัยต่าง ๆ เพื่อนำมาใช้ในการสร้างเครื่องมือ
2. ศึกษาหลักเกณฑ์และวิธีการสร้างเครื่องมือจากเอกสาร ตำราต่าง ๆ
3. กำหนดกรอบแนวคิดและขอบข่ายในการสร้างเครื่องมือ
4. กำหนดวัตถุประสงค์ของการสร้างเครื่องมือ
5. ดำเนินการสร้างเครื่องมือแบบสอบถามความคาดหวังของผู้ปกครองที่มีต่อการบริหารสถานศึกษาของโรงเรียนชุมชนวัดท่าเลทอง เป็น 2 ตอน ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลทั่วไป ตอนที่ 2 เป็นแบบสำรวจรายการในด้านการบริหารงานวิชาการ จำนวน 10 ข้อ ในด้านบริหารงานบุคคล จำนวน 10 ข้อ ในด้านบริหารงบประมาณ จำนวน 10 ข้อ ในด้านบริหารทั่วไปจำนวน 10 ข้อ โดยใช้มาตราส่วนประมาณค่า แบ่งเป็น 5 ระดับ
6. นำแบบสอบถามที่ได้สร้างขึ้นไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบ
7. นำแบบสอบถามเสนอผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหาเชิงประจักษ์ ผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่าน
8. นำแบบสอบถามที่ผู้เชี่ยวชาญได้เสนอแนะ ปรับปรุงแก้ไขแล้วเสนออาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์พิจารณาอีกครั้ง และนำมาปรับปรุงแก้ไขให้ดีขึ้นก่อนการนำไปทดลองใช้
9. นำแบบสอบถามมาปรับปรุงแก้ไข โดยปรึกษาคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ นำเครื่องมือที่สร้างขึ้นไปทดลองใช้ (Try Out) กับผู้ปกครองนักเรียน ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน แล้วนำผลที่ได้มาหาค่าความเชื่อมั่นของ Cronbach ได้ค่าความเชื่อมั่น 0.98
10. นำแบบสอบถามปรับปรุงแก้ไขหลังการทดลองให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบแก้ไขปรับปรุงส่วนที่ยังไม่สมบูรณ์ แล้วนำไปใช้เก็บข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ประสานขอหนังสือจากคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ ถึงผู้อำนวยการโรงเรียนชุมชนวัดท่าเลทอง เพื่อขออนุญาตและขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล
2. ผู้วิจัยดำเนินการแจกและเก็บรวบรวมแบบสอบถามด้วยตนเอง
3. ผู้วิจัยตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ของแบบสอบถามที่ได้รับเพื่อวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยคอมพิวเตอร์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ ซึ่งการวิเคราะห์ข้อมูลมีดังนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลแบบสอบถามตอนที่ 1 เกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามโดยคำนวณหาค่าร้อยละ จำแนกตามสภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม
2. วิเคราะห์ข้อมูลแบบสอบถามตอนที่ 2 เกี่ยวกับความคาดหวังของผู้ปกครองที่มีต่อการบริหารการศึกษาโรงเรียนชุมชนวัดท่าเลทองในด้านบริหารงานวิชาการ บริหารงบประมาณ บริหารงานบุคคล และบริหารงานทั่วไป

โดยการคำนวณค่าเฉลี่ย และ ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน จัดอันดับและนำเสนอข้อมูลประกอบเป็นความเรียง แปลความหมายค่าเฉลี่ยโดยใช้เกณฑ์ในการพิจารณา 5 ระดับ (บุญชม ศรีสะอาด, 2535) คือ

4.51 – 5.00 หมายถึง มากที่สุด	3.51 – 4.50 หมายถึง มาก
2.51 – 3.50 หมายถึง ปานกลาง	1.51 – 2.50 หมายถึง น้อย
1.00 – 1.50 หมายถึง น้อยที่สุด	

3. วิเคราะห์ข้อมูลเพื่อเปรียบเทียบความคาดหวังของผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนชุมชนวัดท่าเลทองที่มีต่อการบริหารจัดการและพัฒนาโรงเรียน จำแนกตามเพศ โดยใช้ สถิติ ค่าคะแนนที่เป็นอิสระต่อกัน (Independent Samples t-test) เพื่อทำการเปรียบเทียบความแตกต่างโดยกำหนดค่าสถิติที่ระดับนัยสำคัญ .05

4. วิเคราะห์ข้อมูลเพื่อเปรียบเทียบความคาดหวังของผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนชุมชนวัดท่าเลทองที่มีต่อการบริหารจัดการและพัฒนาโรงเรียน จำแนกตามอายุ และอาชีพของผู้ปกครองโดยใช้สถิติ การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One-way ANOVA) ถ้าพบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยที่ระดับนัยสำคัญ .05 จะทำการเปรียบเทียบความแตกต่างแบบรายคู่ตามวิธีของเชฟเฟ (Scheffe' Method)

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าร้อยละ (Percentage) และ ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
2. การทดสอบ Independent Samples t-test
3. การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One-way ANOVA)

ผลการศึกษา

ตอนที่ 1 รายละเอียดของผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งประกอบด้วย เพศ อายุ และอาชีพของผู้ปกครอง

กลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถาม จำนวน 186 คน เมื่อจำแนกตามเพศเป็นเพศหญิง 107 คน คิดเป็นร้อยละ 57.53 เมื่อจำแนกตามอายุพบว่าส่วนใหญ่มีอายุไม่เกิน 40 ปี จำนวน 119 คน คิดเป็นร้อยละ 63.96 เมื่อจำแนกตามอาชีพของผู้ปกครองนักเรียน พบว่าส่วนใหญ่มีอาชีพรับจ้าง จำนวน 76 คน คิดเป็นร้อยละ 40.86

ตอนที่ 2 ศึกษาความคาดหวังของผู้ปกครองที่มีต่อการบริหารสถานศึกษาของโรงเรียนชุมชนวัดท่าเลทอง ในด้านบริหารวิชาการ บริหารงบประมาณ บริหารงานบุคคล และบริหารงานทั่วไป

ตาราง 1 ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของความคาดหวังของผู้ปกครองที่มีต่อการบริหารสถานศึกษาของโรงเรียนชุมชนวัดท่าเลทอง

ข้อ	ความคาดหวังของผู้ปกครอง	รวม		
		$\bar{x}$	S.D.	ความหมาย ลำดับที่
1	ด้านการบริหารวิชาการ	4.56	0.28	มากที่สุด 4
2	ด้านการบริหารงบประมาณ	4.69	0.25	มากที่สุด 1
3	ด้านการบริหารบุคคล	4.6	0.57	มากที่สุด 3
4	ด้านการบริหารงานทั่วไป	4.58	0.29	มากที่สุด 2
รวม		4.61	0.24	มากที่สุด

จากตาราง 1 พบว่า ความคาดหวังของผู้ปกครองที่มีต่อการบริหารสถานศึกษาของโรงเรียนชุมชนวัดท่าเลทอง โดยรวมทุกด้านอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.61$) เมื่อพิจารณาแต่ละด้านพบว่าทุกด้านอยู่ในระดับมากที่สุด โดยเรียงลำดับจากด้านที่มีค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านการบริหารงบประมาณ ($\bar{x}=4.69$) ด้านการบริหารงานบุคคล ($\bar{x}=4.6$) ด้านการบริหารงานทั่วไป ($\bar{x}=4.58$) และด้านการบริหารงานวิชาการ ($\bar{x}=4.56$)

ตอนที่ 3 การทดสอบสมมติฐาน

ตาราง 2 การเปรียบเทียบความคาดหวังของผู้ปกครองที่มีต่อการบริหารสถานศึกษาของโรงเรียนชุมชนวัดท่าเลทอง ในด้านบริหารวิชาการ บริหารงบประมาณ บริหารงานบุคคล และบริหารงานทั่วไป โดยจำแนกตามเพศ

ข้อ	ความคาดหวังของผู้ปกครอง	เพศชาย		เพศหญิง		t	Sig.
		$\bar{x}$	S.D.	$\bar{x}$	S.D.		
1	ด้านการบริหารวิชาการ	4.54	0.27	4.56	0.29	-0.56	0.539
2	ด้านการบริหารงบประมาณ	4.67	0.26	4.71	0.24	-1.31	0.150
3	ด้านการบริหารบุคคล	4.58	0.30	4.62	0.29	-0.77	0.536
4	ด้านบริหารงานทั่วไป	4.56	0.31	4.59	0.27	-0.59*	0.020
รวม		4.59	0.24	4.62	0.23	-0.94	0.504

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

จากตาราง 2 พบว่าความคาดหวังของผู้ปกครองที่มีต่อการบริหารสถานศึกษาของโรงเรียนชุมชนวัดท่าเลทอง เพศชายและเพศหญิงมีความคาดหวัง โดยภาพรวมไม่แตกต่างกันและเมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านการบริหารงานทั่วไปมีความคาดหวังที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และด้านบริหารงานวิชาการ ด้านบริหารงบประมาณและด้านบริหารงานบุคคลมีความคาดหวังไม่แตกต่างกัน

ตาราง 3 การเปรียบเทียบความคาดหวังของผู้ปกครองที่มีต่อการบริหารสถานศึกษาของโรงเรียนชุมชนวัดท่าเลทอง โดยภาพรวม จำแนกตามอายุ

ความคาดหวังของผู้ปกครอง โดยจำแนกตามอายุ		Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
ด้านการบริหารงานวิชาการ	ระหว่างกลุ่ม	.781	2	.390	5.041**	.007
	ภายในกลุ่ม	14.169	183	.077		
	รวม	14.949	185			
ด้านการบริหารงานงบประมาณ	ระหว่างกลุ่ม	.127	2	.063	.992	.373
	ภายในกลุ่ม	11.697	183	.064		
	รวม	11.823	185			
ด้านการบริหารงานบุคคล	ระหว่างกลุ่ม	.042	2	.021	.238	.789
	ภายในกลุ่ม					

	ภายในกลุ่ม	16.095	183	.088		
	รวม	16.137	185			
ด้านการบริหารงานทั่วไป	ระหว่างกลุ่ม	.018	2	.009	.110	.896
	ภายในกลุ่ม	15.304	183	.084		
	รวม	15.322	185			
รวม	ระหว่างกลุ่ม	.148	2	.074	1.310	.272
	ภายในกลุ่ม	10.327	183	.056		
	รวม	10.475	185			

**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01

จากตาราง 3 พบว่าผู้ปกครองที่มีอายุแตกต่างกัน มีความคาดหวังต่อการบริหารสถานศึกษาของโรงเรียน ชุมชนวัดท่าเลทองโดยภาพรวมไม่แตกต่างกันและเมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านการบริหารงานวิชาการมีความคาดหวังที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และด้านบริหารงานงบประมาณ ด้านบริหารงานบุคคล และด้านบริหารงานทั่วไปไม่มีความคาดหวังไม่แตกต่างกัน ดังนั้นจึงทำการเปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่ตามวิธีของเชฟเฟ (Scheffe) ดังตาราง 4

ตาราง 4 การเปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่ตามวิธีของเชฟเฟ (Scheffe) โดยจำแนกตามอายุของผู้ปกครองที่มี ความคาดหวังด้านการบริหารงานวิชาการ

ความคาดหวังของผู้ปกครองโดย				
จำแนกตามอายุ		อายุไม่เกิน 40 ปี	อายุ 41-50 ปี	อายุ 51 ปีขึ้นไป
	$\bar{x}$	4.46	4.59	4.67
อายุไม่เกิน 40 ปี	4.46	-	.127*	.082
อายุ 41-50 ปี	4.59	-	-	-.209
อายุ 51 ปีขึ้นไป	4.67	-	-	-

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

จากตารางข้างต้นพบว่าผู้ปกครองที่มีอายุไม่เกิน 40 ปี กับ อายุ 41-50 ปีขึ้นไป มีความคาดหวังด้านการบริหารงานวิชาการแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 5 การเปรียบเทียบความคาดหวังของผู้ปกครองที่มีต่อการบริหารสถานศึกษาของโรงเรียนชุมชนวัดท่าเลทอง โดยภาพรวม จำแนกตามอาชีพของผู้ปกครอง

ความคาดหวังของผู้ปกครอง โดยจำแนกตามอายุ		Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
ด้านการบริหารงานวิชาการ	ระหว่างกลุ่ม	.224	5	.045	.547	.741
	ภายในกลุ่ม	14.726	180	.082		
	รวม	14.949	185			
ด้านการบริหารงานงบประมาณ	ระหว่างกลุ่ม	.138	5	.028	.425	.831
	ภายในกลุ่ม	11.686	180	.065		
	รวม	11.823	185			
ด้านการบริหารงานบุคคล	ระหว่างกลุ่ม	.266	5	.053	.604	.697
	ภายในกลุ่ม	15.870	180	.088		
	รวม	16.137	185			
ด้านการบริหารงานทั่วไป	ระหว่างกลุ่ม	.206	5	.041	.491	.783
	ภายในกลุ่ม	15.116	180	.084		
	รวม	15.322	185			
ความคาดหวังของผู้ปกครอง โดยจำแนกตามอายุ		Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
รวม	ระหว่างกลุ่ม	.180	5	.036	.630	.677
	ภายในกลุ่ม	10.294	180	.057		
	รวม	10.475	185			

จากตาราง 5 พบว่าผู้ปกครองที่มีอาชีพแตกต่างกัน มีความคาดหวังต่อการบริหารสถานศึกษาของโรงเรียนชุมชนวัดท่าเลทอง โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน และเมื่อพิจารณารายด้านพบว่าความคาดหวังการบริหารด้านวิชาการ ด้านบริหารงานงบประมาณ ด้านบริหารงานบุคคลและด้านการบริหารงานทั่วไปมีความคาดหวังไม่แตกต่างกัน

อภิปรายผล

จากผลการวิจัยความคาดหวังของผู้ปกครองที่มีต่อการบริหารสถานศึกษาโรงเรียนชุมชนวัดท่าเลทอง ตำบลบึงทองหลาง อำเภอลำลูกกา จังหวัดปทุมธานีทั้งโดยภาพรวมและรายด้าน พบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน เรียงจากค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้ดังนี้ คือ ความคาดหวังด้านการบริหารงานงบประมาณ ($\bar{x} = 4.69$) ความคาดหวังด้านการบริหารงานบุคคล ($\bar{x} = 4.6$) ความคาดหวังด้านการบริหารงานทั่วไป ($\bar{x} = 4.58$) และความคาดหวังด้านการบริหารงานวิชาการ ($\bar{x} = 4.56$) ทั้งนี้ผู้วิจัยมีการจำแนกตามเพศ อายุ และอาชีพของผู้ปกครองซึ่งเมื่อ

เปรียบเทียบความคาดหวังของผู้ปกครองพบว่าผู้ปกครองที่มีเพศ อายุ และอาชีพแตกต่างกันมีความคาดหวังไม่แตกต่างกันซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของพงษ์เดช เสริฐศรี (2557: 1) ที่ได้ผลการเปรียบเทียบ ผู้ปกครองที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา และรายได้ต่างกัน พบว่า ความคาดหวังของผู้ปกครองที่มีต่อการบริหารการศึกษาของโรงเรียนบ้าน ก้างปลา ตำบลชัยพฤกษ์ อำเภอเมืองเลย จังหวัดเลย โดยรวมทั้ง 4 ด้าน ไม่แตกต่างกัน แสดงให้เห็นว่าผู้ปกครองให้ความสำคัญต่อการบริหารการศึกษา เพราะการบริหารการศึกษาเป็นสิ่งสำคัญ ในการจัดการศึกษาให้เด็กมีความสมบูรณ์ ทั้งทางด้านร่างกาย จิตใจ ถ้าบุคคลโรงเรียนได้รับการบริหารจัดการที่ดีจะทำให้ การเรียนการสอนพัฒนา ทำให้เด็กได้รับการศึกษาที่ดีเป็นที่ต้องการของสังคม ดังนั้น การบริหารสถานศึกษา จะต้องเสริมสร้างและจัดการให้เด็กได้รับการศึกษาที่พัฒนา ทั้งร่างกาย อารมณ์สังคม จิตใจ สติปัญญา นำไปสู่ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ มีลักษณะอันพึงประสงค์ เป็นคนดีของชาติซึ่งเป็นการบริหารการศึกษาซึ่งสอดคล้องกับ อัมพร ยศหาล้า (2549: 72) ได้ศึกษาความคาดหวังของผู้ปกครองต่อการจัดการศึกษาในโรงเรียนอนุบาลเอกชน ในเขตห้วยขวาง กรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่าโดยภาพรวมผู้ปกครองมีความคาดหวังในการจัดการศึกษามากเพราะเห็นถึงความสำคัญของการจัดการศึกษา ซึ่งทำให้มีความสมบูรณ์ทางด้านจิตใจเป็นที่ต้องการของสังคม

ข้อเสนอแนะ

จากผลการศึกษาความคาดหวังของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการบริหารสถานศึกษาของโรงเรียนชุมชนวัดท่าเลทอง ตำบลบึงทองหลาง อำเภอลำลูกกา จังหวัดปทุมธานี ผู้ศึกษามีข้อเสนอแนะดังนี้

1. ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลการศึกษาไปใช้

1.1 ผลการศึกษภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด แสดงถึงการให้ความสนใจ การให้ความสำคัญของผู้ปกครองที่มีต่อการบริหารการศึกษาของโรงเรียนชุมชนวัดท่าเลทอง ดังนั้นผู้บริหารควรให้ความสำคัญด้านการบริหารงานบุคคล จัดหาครูที่มีประสิทธิภาพ ทำงานอย่างเต็มความสามารถทั้งนี้ควรส่งเสริมความร่วมมือจากครูผู้สอนให้มีความตระหนักถึงความคาดหวังของผู้ปกครอง

1.2 ข้อเสนอแนะความคาดหวังของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการบริหารสถานศึกษาของโรงเรียนชุมชนวัดท่าเลทอง

2. ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาคความคาดหวังของบุคคลอื่นๆ นอกเหนือจากผู้ปกครองนักเรียน

2.2 ควรมีการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารสถานศึกษาของโรงเรียนชุมชนวัดท่าเลทอง

เอกสารอ้างอิง

- ขวัญทิพย์ ชินเศรษฐวงศ์. (2552). ความคาดหวังของผู้ปกครองนักเรียนต่อโครงการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษ (English Program: EP) ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน เขตการศึกษากรุงเทพมหานครเขต 3. วิทยานิพนธ์ สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
- จันทรานี สงวนนาม. (2545). ทฤษฎีแนวปฏิบัติการบริหารสถานศึกษา. กรุงเทพมหานคร.
- นิภาพรณ โรจนวิภาต. (2543). ความคิดเห็นของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการบริหาร. โรงเรียนเอกชน : กรณีศึกษาโรงเรียนบ้านใหม่วัฒนา จังหวัดปทุมธานี. ปรินญาศึกษาศาสตร.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2535). การวิจัยเบื้องต้น. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.

- ประเทือง สุธสุวรรณ. (2534). การศึกษาการรับรู้และความคาดหวังของครูต่อสภาพแวดล้อมโรงเรียนของโรงเรียนเอกชน กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ คณะศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยมหิดล, นครปฐม.
- พจนีย์ เทียมศักดิ์. (2543). ปฏิสัมพันธ์ของการเรียนรู้ในชุมชนและโรงเรียน. วิทยานิพนธ์. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- พงษ์เดช เสริฐศรี. (2557). ความคาดหวังของผู้ปกครองที่มีต่อการบริหารการศึกษาของโรงเรียนบ้านก้างปลาตำบลชัยพฤกษ์ อำเภอเมือง จังหวัดเลย. เลย.
- มารยาท โยทองยศและคณะ. (2557). การกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างเพื่อการวิจัย. ศูนย์บริการวิชาการ สถาบันส่งเสริมการวิจัยและพัฒนา นวัตกรรม.
- สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา. (2549). รายงานประจำปี 2549. กรุงเทพฯ.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานีเขต 2. (2560). ข้อมูล โรงเรียนชุมชนวัดท่าเลทองประจำปีการศึกษา 2560. ปทุมธานี.
- อัมพร ยศหาล้า. (2549). ความคาดหวังของผู้ปกครองต่อการจัดการศึกษาในโรงเรียนอนุบาลเอกชนในเขตห้วยขวาง กรุงเทพมหานคร. กรุงเทพมหานคร.

NBUE033: การศึกษาความสามารถในการสนทนาภาษาอังกฤษ เรื่อง เกี่ยวกับสัตว์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนวัดกว้างทองราษฎร์บูรณะ โดยใช้การจัดการเรียนรู้ด้วยกิจกรรมเพลงและเกม

A STUDY OF THE ABILITY OF SPEAKING ABOUT ANIMAL OF PRATHOMSUKSA 1 STUDENT AT WATKRANGTONGGRATBURANA SCHOOL BY USING LEARNING SONG AND GAMES

กุศาวดี บุญนำ¹ ดร.ประสาน ประวิตรุ่งเรือง²

¹ นักศึกษามหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ

² อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาความสามารถในการสนทนาภาษาอังกฤษเกี่ยวกับสัตว์ และ 2) เปรียบเทียบความสามารถในการสนทนาภาษาอังกฤษเกี่ยวกับสัตว์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนวัดกว้างทองราษฎร์บูรณะ โดยใช้การจัดการเรียนรู้ด้วยกิจกรรมเพลงและเกม ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนวัดกว้างทองราษฎร์บูรณะ จังหวัดกาญจนบุรี ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2560 ที่เรียนวิชาภาษาอังกฤษจำนวน 1 ห้องเรียน จำนวนนักเรียน 22 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แผนการจัดการเรียนรู้ และแบบทดสอบวัดความสามารถทางการเรียน เรื่อง เกี่ยวกับสัตว์ โดยใช้การจัดการเรียนรู้ด้วยกิจกรรมเพลงและเกมเป็นแบบทดสอบปรนัย และแบบประเมินการสนทนาภาษาอังกฤษ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบสมมติฐานด้วยการทดสอบโดยใช้สถิติ Non Parametric ด้วยวิธี Wilcoxon Signed-Ranks Test

ผลการวิจัยพบว่า

1. ความสามารถในการสนทนาภาษาอังกฤษ คะแนนทดสอบหลังเรียนมีค่าคะแนนความก้าวหน้าของคะแนนทดสอบสูงกว่าก่อนการเรียน
2. ความสามารถในการสนทนาภาษาอังกฤษโดยใช้การจัดการเรียนรู้ด้วยกิจกรรมเพลงและเกมหลังการเรียนสูงกว่าก่อนการเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ: ความสามารถในการสนทนาภาษาอังกฤษ เรื่องเกี่ยวกับสัตว์, การจัดการเรียนรู้ด้วยกิจกรรมเพลงและเกม

Abstract

The purposes of this research were 1) to study of the ability of speaking about animal. 2) to compare the ability of speaking about animal of Prathomsuksa 1 students at Watkrangtonggratburana School by using learning song and games. The samples were 22 Prathomsuksa 1 students in the second semester of the 2017 academic year at Watkrangtonggratburana School Kanchanaburi Province in English subject for one room. The instruments used in this study were: 1) lesson plans by using learning song

and games 2) an English speaking ability test. Data were analyzed by using standard deviation, and Wilcoxon Signed-Ranks Test with Non Parametric Statistics.

The results of this research were as follows:

1. After using speaking about animal. Students' speaking abilities, the result compare score in speaking ability posttest was higher than pretest.
2. After using speaking about animal by using learning song and games. Students' speaking abilities, the result compare score in speaking ability posttest was higher than pretest significantly at the 0.5 level different.

Keywords: Ability of speaking about animal, Using learning song and games.

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ภาษาอังกฤษเป็นภาษาสากลภาษาหนึ่งที่มีความสำคัญต่อการสื่อสาร โดยเฉพาะภาษาอังกฤษซึ่งเป็นภาษาต่างประเทศ ที่มีบทบาทและมีความสำคัญต่อการสื่อสารในปัจจุบัน หลายๆ ประเทศได้ประกาศให้ใช้ภาษาอังกฤษเป็นภาษาราชการ เพราะการเปลี่ยนแปลงของสังคมโลกในสถานการณ์ปัจจุบันเป็นไปอย่างรวดเร็วและกว้างขวาง เนื่องจากความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยีสารสนเทศ ความจำเป็นในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารก็ยิ่งทวีความสำคัญมากขึ้นเป็นลำดับ ภาษาอังกฤษจึงเป็นภาษาที่มีความสำคัญในการติดต่อสื่อสาร การถ่ายทอดและการแลกเปลี่ยนความรู้ความก้าวหน้าทางวิชาการ ทางการค้าและทางการเมือง (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. 2551: 1) ดังนั้น ในการเตรียมความพร้อมของผู้เรียนให้สามารถเติบโตและเป็นพลเมืองที่พร้อมกับการดำรงชีวิตและการทำงานในสังคมที่เปลี่ยนแปลงไปนั้น จึงจำเป็นที่จะต้องปรับเปลี่ยนรูปแบบการเรียนการสอนให้ตอบสนองกับสังคมและรูปแบบการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 (ถนอมพร เลหาจรัสแสง. 2556: 9) ประเทศไทยในฐานะสมาชิกของประชาคมอาเซียนต้องใช้ภาษาอังกฤษในการติดต่อประสานงานระหว่างประเทศ ตามกฎบัตรอาเซียนข้อ 34 ได้กล่าวไว้ว่า “ภาษาที่ใช้ในการทำงานของประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน คือ ภาษาอังกฤษ” The working language of ASEAN shall be English. (สมเกียรติ อ่อนวิมล. 2554: 5)

การจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษของประเทศไทยในปัจจุบัน จัดตามแนวทฤษฎีการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร (Communicative Approach) ที่เน้นการบูรณาการทักษะทั้ง 4 ทักษะ (Integrated 4 skills) ได้แก่ การฟัง การพูด การอ่านและการเขียน โดยยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง (Child-Centered) ให้ผู้เรียนมีโอกาสเรียนรู้อย่างเต็มความสามารถตามความถนัด โดยคำนึงถึงความเหมาะสมและความแตกต่างระหว่างบุคคลให้ผู้เรียนได้มีโอกาสฝึกใช้ภาษาอังกฤษ ในสถานการณ์ต่างๆ เพื่อให้เกิดการมีปฏิสัมพันธ์ (Interaction) ระหว่างผู้เรียนกับผู้เรียนและผู้เรียนกับครู โดยใช้สื่อเอกสารจริง (Authentic Material) ในการจัดการเรียนการสอน ซึ่งผู้เรียนสามารถเรียนรู้ และเข้าถึงข้อมูลข่าวสารด้วยตนเองได้ (Self-Access) โดยมีการวัดและประเมินผลตามสภาพจริง (Authentic Assessment) ซึ่งไม่เน้นเฉพาะรูปแบบหรือโครงสร้างทางภาษาเท่านั้นแต่เน้นให้ผู้เรียนเข้าใจความหมาย ของภาษา (Focus on Meaning) ที่สามารถสื่อสารและนำไปใช้ได้จริงซึ่งได้จากการจัดการเรียนการสอนที่เรียนรู้จากสถานการณ์จริง (Real Situation) โดยผู้สอนมีหน้าที่เป็นผู้อำนวยความสะดวกเท่านั้น (Teacher as a Facilitator) เพื่อให้ผู้เรียนสามารถนำทักษะทางภาษาอังกฤษไปใช้ได้จริงในการสื่อสารในชีวิตประจำวัน

จากการสำรวจผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านพื้นฐาน (O-NET) ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2558-2560 พบว่าคะแนนเฉลี่ยของวิชาภาษาอังกฤษเป็นร้อยละ 27.33, 29.42 และ 35.95 ระดับเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1 ร้อยละ 31.03, 28.70 และ 37.12 ซึ่งอยู่ในระดับต่ำ และเช่นเดียวกันกับคะแนนเฉลี่ยของวิชาภาษาอังกฤษ อ.11101 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนวัดกร่างทองราษฎร์บูรณะ ตามตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ตามสาระการเรียนรู้เพื่อการสื่อสารด้านการฟัง-การพูด พบว่าคะแนนเฉลี่ยวิชาภาษาอังกฤษคิดเป็นร้อยละ 34.03, 31.12 และ 30.32 ซึ่งต่ำกว่าเกณฑ์ที่โรงเรียนตั้งไว้ คือ ร้อยละ 70 (โรงเรียนวัดกร่างทองราษฎร์บูรณะ. 2559: 22) ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากวิธีสอนของครูที่ไม่เอื้อต่อการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร และมีการวัดและประเมินผลโดยวัดความรู้ ความจำ กฎเกณฑ์ไวยากรณ์ และการแปลจึงทำให้นักเรียนขาดโอกาสใช้ทักษะภาษาเพื่อการสื่อสาร ทั้งการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน เท่าที่ควร ซึ่งส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียนต่ำกว่าเกณฑ์ ดังนั้นจึงต้องเร่งพัฒนาทักษะด้านการใช้ภาษาอังกฤษของนักเรียนให้สามารถใช้ภาษาอังกฤษเป็นเครื่องมือในการติดต่อสื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพเพื่อให้เกิดความเข้าใจในความแตกต่างของภาษาและวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียม ประเพณี โดยการสอนภาษาอังกฤษให้สัมพันธ์กับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่นๆ และการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อความสัมพันธ์กับชุมชนและโลก ตลอดจนการสร้างเจตคติที่ดีต่อการเรียนภาษาอังกฤษและมีวิสัยทัศน์ในการดำเนินชีวิต

จากความสำคัญของภาษาอังกฤษ และปัญหาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษ ของผู้เรียนที่ต่ำกว่าเกณฑ์ ดังนั้นครูผู้สอนจึงควรนำ วิธีสอนการสอนภาษาภาษาอังกฤษโดยใช้การจัดการเรียนรู้ด้วยกิจกรรมเพลงและเกม ซึ่งการจัดการเรียนรู้ด้วยกิจกรรมเพลงและเกมเป็นวิธีการสอนที่สามารถสร้างแรงจูงใจ สร้างบรรยากาศที่ดีต่อการเรียนรู้ และเสริมสร้างระเบียบวินัยแก่ผู้เรียนเกิดความสนุกสนาน เพลิดเพลินช่วยให้จดจำเนื้อหาในบทเรียนได้นาน อีกทั้งยังช่วยส่งเสริมพัฒนาการทุกด้านของนักเรียน ซึ่งพบว่าการสอนภาษาภาษาอังกฤษโดยใช้การจัดการเรียนรู้ด้วยกิจกรรมเพลงและเกม เป็นวิธีสอนอีกวิธีหนึ่งที่สามารถแก้ปัญหาการสอนภาษาภาษาอังกฤษ และพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษให้มีประสิทธิภาพ และเพื่อใช้ในการสื่อความหมายทำให้กิจกรรมการเรียนการสอน น่าสนใจและบรรลุวัตถุประสงค์ที่ต้องการ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความสามารถในการสนทนาภาษาอังกฤษเกี่ยวกับสัตว์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนวัดกร่างทองราษฎร์บูรณะ โดยใช้การจัดการเรียนรู้ด้วยกิจกรรมเพลงและเกม
2. เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการสนทนาภาษาอังกฤษเกี่ยวกับสัตว์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนวัดกร่างทองราษฎร์บูรณะ โดยใช้การจัดการเรียนรู้ด้วยกิจกรรมเพลงและเกม

สมมติฐานในการวิจัย

1. ความสามารถในการสนทนาภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนวัดกร่างทองราษฎร์บูรณะ โดยใช้การจัดการเรียนรู้ด้วยกิจกรรมเพลงและเกม อยู่ในระดับดีขึ้นไปร้อยละ 80

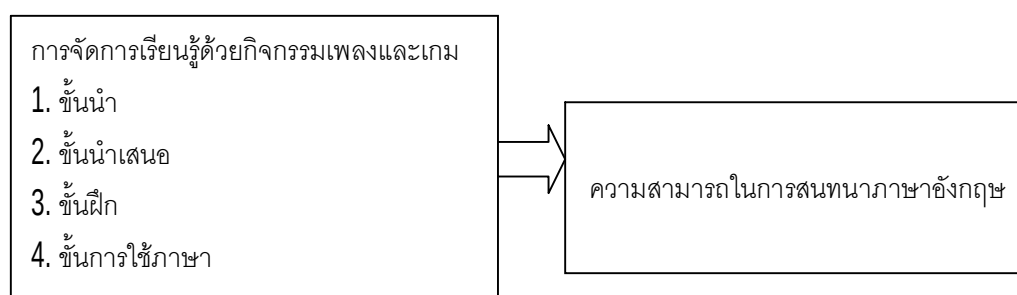
2. เปรียบเทียบความสามารถในการสนทนาภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนวัดกว้างทองราษฎร์บูรณะ โดยใช้การจัดการเรียนรู้ด้วยกิจกรรมเพลงและเกมหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ตัวแปรอิสระ

ตัวแปรอิสระ

ตัวแปรตาม

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบแผนการวิจัย ใช้แบบกลุ่มเดียวสอบก่อนเรียนและหลังเรียน (One Group Pre-test Post-test Design) (ปรีชา เนาว์เย็นผล. 2540: 156) ซึ่งมีวิธีดำเนินการวิจัยดังนี้

ขอบเขตการศึกษา

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนวัดกว้างทองราษฎร์บูรณะ จังหวัดกาญจนบุรี ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2560 ที่เรียนวิชาภาษาอังกฤษจำนวน 1 ห้องเรียน จำนวนนักเรียน 22 คน คนที่ได้มาโดยวิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) 1 ห้องเรียน เนื่องจากโรงเรียนวัดกว้างทองราษฎร์บูรณะ มีนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 เพียงห้องเดียว

2. ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

ตัวแปรอิสระ (Independent Variable) ได้แก่ ความสามารถในการสนทนาภาษาอังกฤษ

ตัวแปรตาม (Dependent Variable) ได้แก่ การจัดการเรียนรู้ด้วยกิจกรรมเพลงและเกม

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ผู้วิจัยใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ คือ

1. เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง

1.1 เครื่องมือที่ใช้ในทดลองครั้งนี้ คือ แผนการจัดการเรียนรู้ของกลุ่มทดลองซึ่งเป็นแผนการจัดการเรียนรู้การสนทนาภาษาอังกฤษ โดยใช้การจัดการเรียนรู้ด้วยกิจกรรมเพลงและเกม จำนวน 16 แผน ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นซึ่งผ่านการพัฒนาและหาคุณภาพแล้ว

ตาราง 1 กำหนดการเรียนรู้การสนทนาภาษาอังกฤษ โดยใช้การจัดการเรียนรู้ด้วยกิจกรรมเพลงและเกม

ครั้งที่	วัน/เดือน/ปี	สาระการเรียนรู้
1	18 ธ.ค. 60	My Animals
2	19 ธ.ค. 60	My Q - Quack Book
3	20 ธ.ค. 60	โครงสร้างประโยค Q: What's this? A: This is a cow
4	21 ธ.ค. 60	คำศัพท์ farm, cow, pig, chick, dog
5	22 ธ.ค. 60	My U - Ugly Duckling Book.
6	23 ธ.ค. 60	โครงสร้างประโยค I am beautiful. I am ugly. I love you. I am yellow duck. I am grey duck.
7	9 ม.ค.61	คำศัพท์ duck, grey, yellow, ugly, beautiful, umbrella
8	10 ม.ค.61	นิทาน The Ugly Duckling
9	11 ม.ค.61	My Animal Book.
10	12 ม.ค.61	โครงสร้างประโยค I can swim. I can fly.
11	13 ม.ค.61	โครงสร้างประโยค Q: Who am I? A: I am a swan.
12	14 ม.ค.61	นิทาน The Ugly Duckling
13	17 ม.ค.61	คำศัพท์ duck, grey, yellow, ugly, beautiful, swam
14	18 ม.ค.61	My Animal - X Book
15	19 ม.ค.61	โครงสร้างประโยค This is a duck. That is a sheep.
16	22 ม.ค.61	คำศัพท์ farm, cow, sheep, pig, duck, x-ray, x'mas
17	23 ม.ค.61	เพลง Old Macdonald had a farm
18	24 ม.ค.61	My Z - Zoo Book
19	25 ม.ค.61	โครงสร้างประโยค This is a tree. That is a bird
20	26 ม.ค.61	คำศัพท์ zoo, tree, bird, squirrel, butterfly, bee, ant

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

2.1 แบบทดสอบวัดความสามารถทางการเรียน เรื่อง เกี่ยวกับสัตว์ โดยใช้การจัดการเรียนรู้ด้วยกิจกรรมเพลงและเกม เป็นแบบทดสอบปรนัย ชนิดเลือกตอบ 3 ตัวเลือก จำนวน 20 ข้อ ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นซึ่งผ่านการพัฒนาและหาคุณภาพแล้วโดยมีความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .95 ซึ่งวิเคราะห์ได้จากคะแนนผลการทดสอบหลังเรียน มาคิดเป็นร้อยละเทียบกับเกณฑ์ ซึ่งเป็นเกณฑ์การตัดสินผลการเรียนกลุ่มสาระภาษาต่างประเทศของ (สำนักงานทดสอบและพัฒนามาตรฐานการศึกษา. 2544: 9)

เกณฑ์การวัดแบบทดสอบวัดความสามารถการสนทนาภาษาอังกฤษ แบบปรนัยชนิดเลือกตอบ

คะแนนร้อยละ 80 -100 หมายถึง ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอยู่ในระดับดีมาก

คะแนนร้อยละ 70 - 79 หมายถึง ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอยู่ในระดับดี

คะแนนร้อยละ 60 – 69 หมายถึง ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอยู่ในระดับพอใช้

คะแนนร้อยละ 50 – 59 หมายถึง ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอยู่ในระดับผ่านเกณฑ์

คะแนนต่ำกว่าร้อยละ 50 หมายถึง ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอยู่ในระดับต่ำกว่าเกณฑ์

2.2 แบบประเมินการสนทนาภาษาอังกฤษ เรื่อง เกี่ยวกับสัตว์ จำนวน 10 บทสนทนา ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นซึ่งผ่านการพัฒนาและหาคุณภาพแล้วโดยมีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .95 ซึ่งเป็นเกณฑ์การตัดสินผลการเรียนกลุ่มสาระภาษาต่างประเทศของ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษา. 2544: 9) เกณฑ์การวัดบทสนทนาภาษาอังกฤษโดยการถามตอบ

ระดับ 0 หมายถึง ไม่สามารถพูดสื่อสารให้เข้าใจได้

ระดับ 1 หมายถึง ไม่สามารถสนทนาให้เข้าใจได้

ระดับ 2 หมายถึง สนทนาให้เข้าใจได้ แต่ไม่คล่อง

ระดับ 3 หมายถึง สนทนาให้เข้าใจได้ดีพอสมควร แต่ความยุ่งยากในการพูดบ่อยครั้ง

ระดับ 4 หมายถึง สามารถสนทนาได้คล่องแม้ว่าจะผิดหลักไวยากรณ์

ระดับ 5 หมายถึง สามารถสนทนาได้คล่อง พูดผิดไวยากรณ์เพียงเล็กน้อย

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลดังนี้

1. ประเมินทัศนคตินักเรียนเพื่อทำความเข้าใจเกี่ยวกับวิธีการเรียน จุดประสงค์ของการเรียนและวิธีการวัดผลประเมินผลการเรียน โดยใช้การจัดการเรียนรู้ด้วยกิจกรรมเพลงและเกม
2. ทดสอบก่อนการทดลอง (Pretest) โดยใช้แบบทดสอบวัดความสามารถทางการเรียน เรื่อง เกี่ยวกับสัตว์ โดยใช้การจัดการเรียนรู้ด้วยกิจกรรมเพลงและเกม เป็นแบบทดสอบปรนัย ชนิดเลือกตอบ 3 ตัวเลือก จำนวน 20 ข้อ และแบบประเมินการสนทนาภาษาอังกฤษ เรื่อง เกี่ยวกับสัตว์ จำนวน 10 บทสนทนา จำนวน 2 ชั่วโมง
3. ดำเนินการทดลองโดยผู้วิจัยดำเนินการสอนตามแผนการจัดการเรียนรู้ในการสนทนาภาษาอังกฤษ โดยใช้โดยใช้การจัดการเรียนรู้ด้วยกิจกรรมเพลงและเกม จำนวน 16 ชั่วโมง
4. ทดสอบหลังการทดลอง (Post-test) โดยใช้แบบทดสอบวัดความสามารถในการฟัง-การพูด ภาษาอังกฤษซึ่งเป็นฉบับเดียวกันกับที่ใช้ทำการทดสอบก่อนการทดลอง (Pre-test) จำนวน 2 ชั่วโมง
5. วิเคราะห์ข้อมูลด้วยวิธีการทางสถิติเพื่อทดสอบสมมุติฐานเปรียบเทียบความสามารถในการสนทนาภาษาอังกฤษ เรื่อง เกี่ยวกับสัตว์ โดยใช้สถิติที่ไม่ใช่พารามิเตอร์ (Non Parametric) ด้วยวิธี Wilcoxon Signed-Ranks Test

ผลการวิจัย

1. การศึกษาความสามารถในการสนทนาภาษาอังกฤษเกี่ยวกับสัตว์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนวัดกว้างทองราษฎร์บูรณะ โดยใช้การจัดการเรียนรู้ด้วยกิจกรรมเพลงและเกม

ตาราง 2 ผลการศึกษาความสามารถในการสนทนาภาษาอังกฤษเกี่ยวกับสัตว์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนวัดกว้างทองราษฎร์บูรณะ โดยใช้การจัดการเรียนรู้ด้วยกิจกรรมเพลงและเกม

นักเรียนคนที่	คะแนนสอบก่อนเรียน	คะแนนสอบหลังเรียน	คะแนนความก้าวหน้า
	(30)	(30)	$(x_i - y_i)$
1	21	29	8
2	18	16	8
3	15	27	12
4	15	26	11
5	13	25	12
6	9	17	8
7	15	25	10
8	18	25	7
9	20	28	8
10	16	25	9
11	12	25	13
12	16	27	11
13	19	29	10
14	8	23	15
15	14	27	13
16	10	25	15
17	11	20	9
18	8	18	10
19	13	19	6
20	15	25	10
21	12	20	8
22	14	27	13
รวม	312	528	216
ค่าเฉลี่ย	14.18	24	9.81

จากตาราง 2 ผลการวิเคราะห์ความสามารถในการสนทนาภาษาอังกฤษเกี่ยวกับสัตว์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนวัดกว้างทองราษฎร์บูรณะ โดยใช้การจัดการเรียนรู้ด้วยกิจกรรมเพลงและเกม

จากนักเรียน 22 คน พบว่า คะแนนทดสอบการเรียนรู้ก่อนเรียนและหลังเรียน มีค่าคะแนนความก้าวหน้าของคะแนนทดสอบความสามารถในการสนทนาภาษาอังกฤษ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 9.81

ตาราง 3 ผลร้อยละการศึกษาศาสนาความสามารถในการสนทนาภาษาอังกฤษเกี่ยวกับสัตว์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนวัดกร่างทองราษฎร์บูรณะ โดยใช้การจัดการเรียนรู้ด้วยกิจกรรมเพลงและเกม

นักเรียนคนที่	คะแนนสอบก่อนเรียน (30)	ร้อยละ	คะแนนสอบหลังเรียน (30)	ร้อยละ	ระดับคุณภาพ
1	21	70	29	97	ดีมาก
2	18	60	16	86	ดีมาก
3	15	50	27	90	ดีมาก
4	15	50	26	86	ดีมาก
5	13	44	25	83	ดีมาก
6	9	30	17	57	ผ่านเกณฑ์
7	15	50	25	83	ดีมาก
8	18	60	25	83	ดีมาก
9	20	67	28	93	ดีมาก
10	16	53	25	83	ดีมาก
11	12	40	25	83	ดีมาก
12	16	53	27	90	ดีมาก
13	19	63	29	97	ดีมาก
14	8	27	23	77	ดี
15	14	14	27	90	ดีมาก
16	10	47	25	84	ดีมาก
17	11	36	20	67	พอใช้
18	8	27	18	60	พอใช้
19	13	43	19	63	พอใช้
20	15	50	25	83	ดีมาก
21	12	40	20	67	พอใช้
22	14	47	27	90	ดีมาก
รวม ค่าเฉลี่ย ร้อยละ	1,021	34	1,792	60	94 ดีมาก

จากตาราง 3 ผลการวิเคราะห์ร้อยละการศึกษาศามารถในการสนทนาภาษาอังกฤษเกี่ยวกับสัตว์ ของนักเรียนชั้น ประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนวัดกว้างทองราษฎร์บูรณะ โดยใช้การจัดการเรียนรู้ด้วยกิจกรรม จาก นักเรียน 22 คน พบว่าคะแนนทดสอบการเรียนรู้ก่อนเรียนและหลังเรียน มีค่าคะแนนร้อยละของคะแนนทดสอบ ความสามารถในการสนทนาภาษาอังกฤษ คิดเป็นร้อยละ 94 อยู่ในระดับดีมาก

2. การเปรียบเทียบความสามารถในการสนทนาภาษาอังกฤษเกี่ยวกับสัตว์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษา ปีที่ 1 โรงเรียนวัดกว้างทองราษฎร์บูรณะ โดยใช้การจัดการเรียนรู้ด้วยกิจกรรมเพลงและเกม ก่อนเรียน (Pre-test) และ หลังเรียน (Post-test)

ตาราง 4 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความสามารถในการสนทนาภาษาอังกฤษเกี่ยวกับสัตว์ ของนักเรียนชั้น ประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนวัดกว้างทองราษฎร์บูรณะ โดยใช้การจัดการเรียนรู้ด้วยกิจกรรมเพลงและเกมก่อน เรียน (Pre-test) และหลังเรียน (Post-test)

การทดสอบ	N	คะแนนเต็ม	μ	s	d _f	sig
ก่อนเรียน	22	30	14.18	5.33	11.50	.00
หลังเรียน	22	30	24.00	7.36		

* อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 4 การเปรียบเทียบความสามารถในการสนทนาภาษาอังกฤษเกี่ยวกับสัตว์ ของนักเรียนชั้น ประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนวัดกว้างทองราษฎร์บูรณะ โดยใช้การจัดการเรียนรู้ด้วยกิจกรรมเพลงและเกม หลังเรียนสูง กว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อภิปรายผล

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาศามารถในการสนทนาภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนวัดกว้างทองราษฎร์บูรณะ โดยใช้การจัดการเรียนรู้ด้วยกิจกรรมเพลงและเกม สามารถสรุปผล ได้ดังนี้

1. การศึกษาศามารถในการสนทนาภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียน วัดกว้างทองราษฎร์บูรณะ โดยใช้การจัดการเรียนรู้ด้วยกิจกรรมเพลง จากผลการทดลองพบว่า ความสามารถด้าน การสนทนาภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนวัดกว้างทองราษฎร์บูรณะ โดยใช้การจัดการ เรียนรู้ด้วยกิจกรรมเพลงและเกม อยู่ในระดับดีมากร้อยละ 95 เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ เด็กมี พัฒนาการทางด้านการฟัง-การพูด โดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้ด้วยกิจกรรมเพลงและเกม ทำให้นักเรียนมีความรู้ความจำใน บทสนทนา คำศัพท์ต่างๆ ได้มากยิ่งขึ้น อีกทั้งยังได้รับการพัฒนาทางด้านร่างกาย อารมณ์ และสังคมทำให้นักเรียนมี ความสุขเกิดการตื่นตัวอยากเรียนรู้อีกยิ่งขึ้น การร้องเพลงนอกจากจะทำให้ผู้เรียนได้พัฒนาทักษะการฟังแล้วยัง สามารถกระตุ้นให้การเรียนรู้เป็นไปอย่างธรรมชาติทำให้ผู้เรียนได้รับการพัฒนาทั้งทางร่างกาย อารมณ์ สังคมและ สติปัญญา เนื่องจากผู้เรียนได้เคลื่อนไหวร่างกายประกอบเพลง ผู้เรียนเรียนรู้ด้วยความสนุกสนาน เพลิดเพลิน

มีปฏิสัมพันธ์กับเพื่อนและครูในขณะร่วมกิจกรรมการเรียนรู้ มีความสุขในการเรียน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ทศนีย์ จันทร (2556: 77) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ศึกษาความสามารถด้านการฟัง-พูดและแรงจูงใจต่อการเรียน ภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนอนุบาลจอมบึง ด้วยวิธีสอนภาษาเพื่อการสื่อสารด้วย กิจกรรมเพลง พบว่าคะแนนความสามารถด้านการฟัง-พูดหลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งการใช้วิธีการสอนโดยใช้กิจกรรมเพลง ทำให้เพิ่มความสามารถด้านการฟัง-การพูด ได้ดีขึ้น และนักเรียน มีแรงจูงใจในการเรียนภาษาอังกฤษมากยิ่งขึ้นการสอนโดยใช้เพลงยังส่งเสริมพัฒนาการของเด็กในด้านภาษา ร่างกาย สถิติปัญญา ความรู้สึก และอารมณ์ได้เป็นอย่างดี สังเกตได้จากการยิ้ม หัวเราะกระโดดโลดเต้นในขณะร่วม เพราะในขั้นตอนการสอนทุกขั้นตอนจะมีกิจกรรมที่หลากหลายให้ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน เช่น กิจกรรมคู่ กิจกรรมกลุ่ม ทำให้ผู้เรียนรู้จักการช่วยเหลือซึ่งกันและ เพลงช่วยสร้างบรรยากาศในการเรียนให้สนุกสนาน เพลงช่วย พัฒนาความคิดสร้างสรรค์ บุคลิกภาพและด้านสังคมของนักเรียน เพลงช่วยพัฒนาทางภาษา ซึ่งเป็นการฝึกการฟังให้ เข้าใจข้อความในเนื้อเพลงพร้อมทั้งเป็นการฝึกการออกเสียง เชื่อมคำ และจังหวะไปในตัว ทำให้เด็กเกิด ความภาคภูมิใจที่สามารถร้องเพลงได้ จึงเป็นการปลูกฝังให้เด็กมีทัศนคติที่ดีต่อการเรียนและช่วยส่งเสริมให้การเรียนรู้ เพลงช่วยให้เด็กเรียนรู้ภาษาได้อย่างเป็นธรรมชาติผ่านกิจกรรมในห้องเรียน สร้างแรงจูงใจ ความสนใจ ความ สนุกสนานทำให้เด็กเลียนแบบและจำภาษาได้ง่ายขึ้นและเพลงเป็นสื่อการสอนที่มีประสิทธิภาพในการสอนเสียงและ จังหวะของภาษาตลอดจนไวยากรณ์และคำศัพท์ นอกจากนี้การเรียนรู้ภาษาอังกฤษด้วยเกมสามารถพัฒนา ความสามารถในการฟังได้ดีนักเรียนมีความตั้งใจจดจ่อในบทเรียน เป็นการเสริมสร้างบรรยากาศในการเรียนให้ สนุกสนานมีชีวิตชีวา ผู้เรียนได้ฝึกใช้ภาษาอย่างคล่องแคล่วทั้งทักษะการฟังและการพูด เนื่องจากกิจกรรมเกมที่ใช้ใน การทดลองเน้นการสื่อความหมายโดยใช้ท่าทาง อุปกรณ์ หรือรูปภาพ มีการนำเกมมาใช้ในขั้นตอนต่างๆ เช่น ในขั้น เตรียมความพร้อมเพื่อเป็นการสร้างความสนใจให้ผู้เรียนมีความจดจ่อกับบทเรียน

2. การเปรียบเทียบความสามารถในการสนทนาภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนวัดกว้างทองราษฎร์บูรณะ โดยใช้การจัดการเรียนรู้ด้วยกิจกรรมเพลงและเกมหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่าง มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการสอนโดยใช้การจัดการเรียนรู้ด้วยกิจกรรมเพลงและเกม เป็น การพัฒนาทักษะการพูดซึ่งเป็นทักษะที่สำคัญสำหรับการสื่อสารเพราะการพูดเป็นการถ่ายทอดความคิด ความเข้าใจ ความรู้สึก เกิดปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้พูดและผู้ฟัง มีการสื่อความหมายซึ่งทำให้เกิดความเข้าใจที่ตรงกัน ทำให้การ สื่อสารประสบความสำเร็จ โดยในขั้นตอนการสอนแต่ละขั้นจะมีกิจกรรมเพลงและเกมเป็นตัวกระตุ้นให้ผู้เรียนได้ฝึก ทักษะการพูดโดยใช้ท่าทางประกอบเพื่อให้เพื่อนหรือคู่สนทนาเข้าใจมากยิ่งขึ้น ตัวอย่าง เช่น แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 8 (left and right) ในขั้นนำเสนอเมื่อครูนำเสนอคำศัพท์พร้อมท่าทางประกอบนักเรียนสามารถเข้าใจความหมายของ คำศัพท์นั้นได้ทันทีและสามารถพูดคำศัพท์นั้นได้ถูกต้อง ในการทดลองใช้กิจกรรมเพลงและเกมที่มีเนื้อหาและวง คำศัพท์ที่เหมาะสมกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 เพื่อฝึกทักษะการพูดด้วยกลวิธีต่างๆ ใช้สื่อต่างๆ เช่น รูปภาพ ของจริง (authentic materials) การแสดงท่าทาง ทำการฝึกพูดทั้งเป็นกลุ่ม เป็นแถว เป็นคู่ เพื่อให้เกิดความ คล่องแคล่วในการใช้ภาษา ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของเดือนนภา ทองมาก (2558: 68-69) ได้ทำการวิจัยศึกษา เรื่อง ความสามารถในการฟัง-พูดภาษาอังกฤษและความสนใจต่อการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้น ประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบ้านพุดายด้วยวิธีสอนโดยใช้กิจกรรมและเพลง พบว่า คะแนนความสามารถในการฟัง-พูดภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้น ประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบ้านพุดายโดยใช้วิธีสอนด้วยกิจกรรมเพลงและเกมหลัง การทดลองสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และความสนใจต่อการเรียนภาษาอังกฤษ

ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบ้านพุดาย นักเรียนมีความสนใจในการเรียนภาษาอังกฤษมากยิ่งขึ้น เนื่องมาจากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษด้วยเพลงเป็นการเปิดโอกาสให้นักเรียนได้ฝึกทักษะเบื้องต้นในการเรียนภาษา คือ ทักษะการฟัง การพูด ช่วยให้เกิดความสนุกสนานเพลิดเพลิน ได้ฝึกการพูดออกเสียง ภาษาอังกฤษและยังเป็นการส่งเสริมพัฒนาการทั้งทางร่างกาย อารมณ์ สังคมและสติปัญญา นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการร้องเพลงประกอบท่าทาง ทำให้เกิดแรงจูงใจต่อการเรียนอันจะนำไปสู่การมีเจตคติที่ดีต่อการเรียนภาษาอังกฤษ

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปใช้ในการจัดการเรียนการสอน

1. ครูควรนำวิธีสอนภาษาอังกฤษ โดยใช้การจัดการเรียนรู้ด้วยกิจกรรมเพลงและเกมไปใช้กับนักเรียนระดับปฐมวัย ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2,3,4,5 และ 6 โดยเลือกเนื้อหาให้สอดคล้องกับหลักสูตรของระดับชั้นนั้นๆ ควรเป็นเพลงที่นักเรียนมีประสบการณ์ (schema) ในภาษาแม่มาก่อน และควรเป็นเพลงที่นักเรียนเคยได้ยินมาก่อนในชีวิตประจำวัน (authentic materials) จะทำให้นักเรียนมีพัฒนาการทางด้านการฟัง-การพูด ภาษาอังกฤษได้รวดเร็วคล่องแคล่ว จากการร้องเพลงและเล่นเกม ทำให้นักเรียนได้มีปฏิสัมพันธ์ต่อกันและกัน (interaction)
2. ครูควรนำวิธีสอนภาษาอังกฤษโดยใช้การจัดการเรียนรู้ด้วยกิจกรรมเพลงและเกมไปจัดกิจกรรมให้สามารถเกิดการบูรณาการทักษะทั้ง 4 ทักษะ คือ การฟัง การพูด การอ่าน การเขียน
3. ครูควรนำวิธีสอนภาษาอังกฤษโดยใช้การจัดการเรียนรู้ด้วยกิจกรรมเพลงและเกมไปบูรณาการกับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่นเช่น ศิลปะ คณิตศาสตร์ และสังคมศึกษา เป็นต้น
4. นักเรียนได้เล่นเกมเพื่อเป็นการทบทวน และเพื่อเป็นการสร้างพัฒนาการทั้งทางด้านร่างกาย อารมณ์ สังคมและสติปัญญา ให้นักเรียนได้เก่ง ดี มีสุข นอกจากนี้ครูยังสามารถสอดแทรกคุณลักษณะอันพึงประสงค์ เช่น การเคารพกติกา และมีจิตสาธารณะได้อีกด้วย

เอกสารอ้างอิง

- เดือนนภา ทองมาก. (2558). การศึกษาความสามารถในการฟัง-พูดภาษาอังกฤษและความสนใจต่อการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบ้านพุดายโดยใช้วิธีสอนด้วยกิจกรรมเพลงและเกม. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษในฐานะภาษาต่างประเทศ. บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง.
- ถนอมพร เลหาจรัสแสง. (2556). การเรียนรู้ในยุคสมัยหน้า: ตอนรูปแบบและทฤษฎี การเรียนรู้อนาคต. ค้นเมื่อ กันยายน 18, 2556, จาก <http://thanompo.edu.cmu.ac.th>.
- ทัศนีย์ จันทร. (2556). การศึกษาความสามารถในการฟัง-พูดภาษาอังกฤษและแรงจูงใจต่อ การเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนอนุบาลบ้านจอมบึงด้วยวิธีสอนโดยใช้กิจกรรมเพลง. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษในฐานะภาษาต่างประเทศ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง

ปรีชา เนาว์เย็นผล. (2540). กิจกรรมการเรียนการสอนคณิตศาสตร์โดยใช้การแก้ปัญหาปลายเปิดสำหรับ
นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1. วิทยานิพนธ์ปริญญาคุชฎบัณฑิต สาขาวิชาคณิตศาสตร์ศึกษา. คณะ
ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

โรงเรียนวัดกว้างทองราษฎร์บูรณะ. (2559). หลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนวัดกว้างทองราษฎร์บูรณะ.
กาญจนบุรี.

สมเกียรติ อ่อนวิมล. (2554, กรกฎาคม 13). ภาษาอังกฤษกับอนาคตของไทยในอาเซียน. เดลินิวส์. ค้นเมื่อ
กุมภาพันธ์ 8, 2558 จาก <http://blog.eduzones.com/>.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2551). หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช
2551. กรุงเทพฯ: บริษัทพิมพ์ดี.

สำนักงานนิเทศและพัฒนามาตรฐานการศึกษา. (2544). การวิจัยในชั้นเรียนเพื่อพัฒนาการเรียนรู้. กรุงเทพฯ:
โรงพิมพ์การศาสนา.

NBUE034: ความพึงพอใจของผู้ปกครองต่อระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนนายกัฒนากร (บ้านนา) อำเภอบ้านนา จังหวัดนครนายก.

THE STUDY OF THE PARENTS' SATISFACTION TOWARDS STUDENT CARE SYSTEM AT NAYOKWATTANAKORN SCHOOL (BAN NA) BAN NA DISTRICT, NAKHONNAYOK PROVINCE.

รัชณี ถีระวงษ์¹ดร.สิริกาญจน์ ธนวุฒิปิพนิต²

¹ นักศึกษาลัทธิศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ

² อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความพึงพอใจของผู้ปกครองต่อระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนนายกัฒนากร (บ้านนา) อำเภอบ้านนา จังหวัดนครนายก โดยมีกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนนายกัฒนากร (บ้านนา) อำเภอบ้านนา จังหวัดนครนายก จำนวน 97 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามตามกรอบแนวคิดที่ประยุกต์มาจากหลักการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษาใน 5 ด้าน คือ ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ด้านการคัดกรองนักเรียน ด้านการส่งเสริมนักเรียน ด้านการป้องกันและแก้ไข และด้านการส่งต่อนักเรียน ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .95 ใช้สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สถิติที่ใช้ในการทดสอบ คือ ค่าสถิติ t-test

ผลการวิจัยพบว่า

1. ผู้ปกครองมีความพึงพอใจต่อระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนนายกัฒนากร (บ้านนา) อำเภอบ้านนา จังหวัดนครนายก โดยภาพรวมมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านแล้ว เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านการส่งเสริมนักเรียน ($\bar{X}=4.57, S.D.=.48$) รองลงมาคือด้านคัดกรองนักเรียน ($\bar{X}=4.46, S.D.=.49$) และอันดับสุดท้ายคือ ด้านการป้องกันและแก้ไข ($\bar{X}=4.05, S.D.=.53$) ตามลำดับ

2. ผลการเปรียบเทียบระดับความพึงพอใจของผู้ปกครองต่อระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนนายกัฒนากร (บ้านนา) อำเภอบ้านนา จังหวัดนครนายก จำแนกตามระดับการศึกษาและอาชีพ พบว่า ผู้ปกครองที่มีระดับการศึกษาและอาชีพต่างกัน มีความพึงพอใจต่อระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนนายกัฒนากร (บ้านนา) อำเภอบ้านนา จังหวัดนครนายก ในภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

คำสำคัญ : ความพึงพอใจ, ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

Abstract

This research investigated the parents' satisfaction towards student care system at Nayokwattanakorn School (Ban Na), Ban Na District, NakhonNayok Province, from 97 samples of students' parents. Research instrument used for this study was a questionnaire based on the student

care system at the schools in 5 aspects: individual student familiarization, student selection, student support, and prevention and correction. The reliability value of the questionnaire used in this study is equal to 0.91. Statistics applied for data analysis include percentage, mean, Standard Deviation and t-test.

Keywords: Satisfaction, Student Care System

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ปัจจุบันการปฏิรูปการศึกษาในศตวรรษที่ 21 มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วทั้งทางด้านเศรษฐกิจการเมือง การปกครองสังคมและวัฒนธรรม โดยเฉพาะอย่างยิ่งความเจริญก้าวหน้าทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีต่าง ๆ ที่เป็นปัจจัยสำคัญทำให้เกิดวัฒนธรรมทั้งทางบวกและทางลบส่งผลให้สังคมไทยต้องดิ้นรนต่อสู้เข้ามาหางานทำในเมืองมากขึ้นสมาชิกในครอบครัวต้องแยกกันอยู่มีความห่างเหินกันจนในที่สุดเกิดปัญหาการหย่าร้างส่งผลกระทบต่อสภาพจิตใจ โดยเฉพาะอย่างยิ่งเด็กที่ครอบครัวเกิดการหย่าร้างกันส่งผลให้เกิดปัญหามากมายต่อการจัดการเรียนการสอน การดำรงชีวิต

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) 2545 หมวด 1 มาตรา 6 บัญญัติให้การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งทางร่างกายจิตใจสติปัญญา ความรู้และคุณธรรมมีจริยธรรมในการดำรงชีวิตสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข (สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) 2547: 5)

นอกจากนี้สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนดให้โรงเรียนกำหนดให้ปี 2553 ทุกโรงเรียน จะต้องพัฒนาระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนให้เข้มแข็งลดความเสี่ยงจัดภัยอุปสรรคที่ก่อปัญหาให้นักเรียน ตลอดจนการช่วยเหลือส่งเสริมนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษและผู้มีความสามารถพิเศษ โดยการจัดครูที่เหมาะสม ดูแลช่วยเหลือนักเรียนอัตราส่วนครู:นักเรียนเท่ากับ 1:25 พัฒนาครูแนะแนวให้เป็นนักจิตวิทยาของโรงเรียนเพื่อช่วยแก้ปัญหาที่ซับซ้อนจัดกิจกรรมโฮมรูมครูที่ปรึกษาพบนักเรียนอย่างต่อเนื่องและเป็นระบบจัดระบบการรวบรวมข้อมูลนักเรียนการวิเคราะห์วินิจฉัยการจำแนกคัดกรองการกำหนดมาตรการวิธีการป้องกันช่วยเหลือส่งเสริมตามลักษณะ พฤติกรรมจัดบรรยากาศสภาพแวดล้อมในโรงเรียนและแนวทางการปฏิบัติต่อนักเรียนที่เสริมสร้างความไว้วางใจ ความอบอุ่นปลอดภัยจัดกิจกรรมที่เสริมสร้างสัมพันธภาพและความร่วมมือระหว่างโรงเรียนครูนักเรียนและผู้ปกครอง ในลักษณะ “ศิษย์-ครู-ผู้ปกครอง” และการเยี่ยมบ้านนักเรียน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน 2544)

จากมาตรฐานขั้นพื้นฐานใน 4 มาตรฐานกล่าวถึงระบบประกันคุณภาพการศึกษาว่ากระบวนการและผลการดำเนินงานโรงเรียนประเมินคุณภาพภายในตามระบบการประกันคุณภาพการศึกษา 8 ประการ คือ กำหนด มาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา จัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษามุ่งเน้นคุณภาพตามมาตรฐาน การจัดการและบริหารข้อมูลสารสนเทศที่เป็นระบบ จัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษา ดำเนินการติดตาม ตรวจสอบคุณภาพการศึกษา ประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานของสถานศึกษา จัดทำรายงานประจำปีที่เป็นการประเมินคุณภาพภายใน และดำเนินการพัฒนาคุณภาพอย่างต่อเนื่องมีการจัดประชุมคณะครู ผู้ปกครอง คณะกรรมการ สถานศึกษานำเสนอผลการดำเนินงานรายงานประจำปีของสถานศึกษาในรอบปีที่ผ่านมา วิเคราะห์ผลการประเมิน จากรายงานในรอบปีที่ผ่านมา วิเคราะห์จุดเด่น จุดที่ควรพัฒนา และจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปี ตามจุดที่ควร

พัฒนา ประกอบด้วย โครงการ/กิจกรรมที่จะพัฒนาคุณภาพตามมาตรฐานของสถานศึกษาเน้นผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน จัดโครงการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา แต่งตั้งคณะกรรมการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียน ปฏิบัติหน้าที่ติดตามตรวจสอบและประเมินคุณภาพภายใน คณะกรรมการประกันคุณภาพ

นอกจากนั้นสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานจึงมีนโยบายให้สถานศึกษาในสังกัดทุกแห่งจัดให้มีระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนและกำหนดมาตรการสนับสนุนส่งเสริมศักยภาพนักเรียนเน้นกิจกรรมส่งเสริมพัฒนาป้องกันและแก้ไขและการคุ้มครองสิทธิเด็กโดยมีมาตรการให้สถานศึกษามีมาตรฐานในการจัดระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนจัดกิจกรรมส่งเสริมความปลอดภัยด้านสิ่งแวดล้อมทางกายภาพทางสังคมสิทธิเด็กตลอดจนป้องกันแก้ไขปัญหายาเสพติดปัญหาพฤติกรรมนักเรียนปัญหาทางเพศโดยประสานความร่วมมือกับเครือข่ายผู้ปกครองชุมชนและองค์กรในท้องถิ่นประสานการจัดทำระบบข้อมูลสารสนเทศเพื่อการพัฒนาส่งเสริมแก้ไขและส่งต่อนักเรียน(สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสมุทรปราการเขต 2.2549:2)

โรงเรียนนายกวัฒนการ (บ้านนา) ได้จัดการศึกษาระดับชั้น ม.1 – ม.3 จัดระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนด้วยเหตุดังกล่าวข้างต้นผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาความพึงพอใจของผู้ปกครองต่อการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนนายกวัฒนการ (บ้านนา) อำเภอบ้านนา จังหวัดนครนายก ซึ่งเป็นโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา เปิดเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น (ม.1 – ม.3) โดยไม่เก็บค่าธรรมเนียมใด ๆ จากนักเรียน ผู้ปกครองนักเรียนมีฐานะยากจน ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพรับจ้าง สถานภาพของโรงเรียนนายกวัฒนการ (บ้านนา) อำเภอบ้านนา จังหวัดนครนายก ในปีการศึกษา 2559 พบว่ามีนักเรียนยังขาดระเบียบวินัยในตนเองมากเช่นการทิ้งขยะไม่ถูกที่ไม่ทำความสะอาดห้องเรียนแต่งกายไม่ถูกระเบียบไม่รับผิดชอบในงานที่ได้รับมอบหมายไม่ปฏิบัติตามข้อตกลงหรือกฎระเบียบของโรงเรียนการพูดไม่สุภาพการไม่ทำความเคารพการไม่ตรงต่อเวลาเป็นต้นนอกจากนี้ครูไม่เข้าใจระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนขาดข้อมูลพื้นฐานของนักเรียนทำให้การคัดกรองนักเรียนไม่ถูกต้องทำให้การป้องกันและแก้ไขปัญหาไม่ทันเวลาซึ่งสภาพเช่นนี้ส่งผลกระทบต่อคุณภาพของนักเรียนโดยตรง ผู้วิจัยในฐานะผู้รับผิดชอบงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนจึงได้จัดทำวิจัยเรื่องความพึงพอใจของผู้ปกครองต่อระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนนายกวัฒนการ (บ้านนา) น.ว.ก.๒ ที่มีประสิทธิภาพสูงสุดอันจะส่งผลโดยตรงต่อนักเรียนชุมชนและประเทศชาติสืบไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ตั้งวัตถุประสงค์ของการวิจัยดังนี้

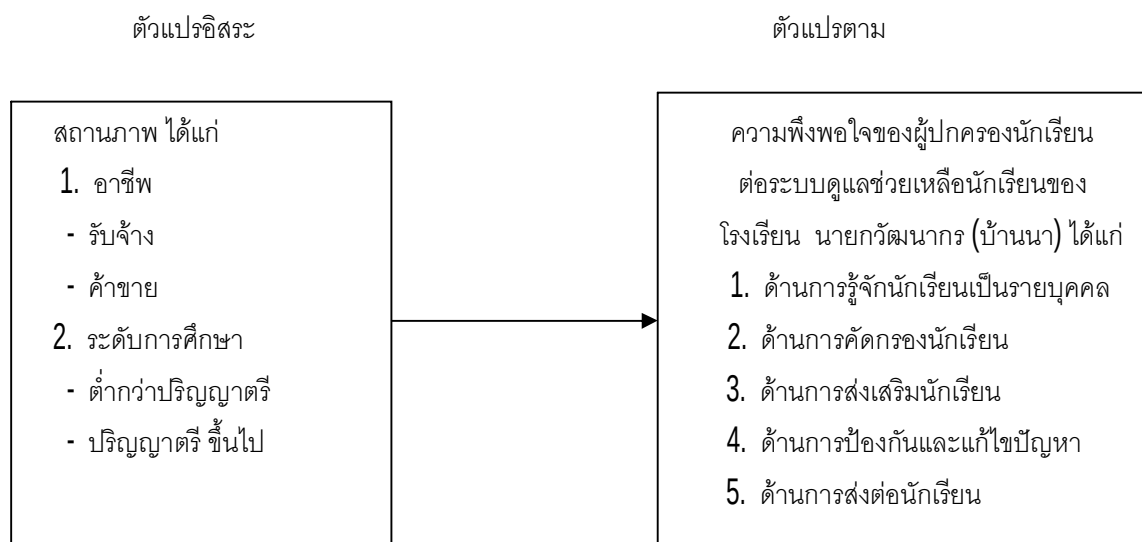
1. เพื่อศึกษาระดับความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนต่อระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนนายกวัฒนการ (บ้านนา) อำเภอบ้านนา จังหวัดนครนายก
2. เพื่อเปรียบเทียบระดับความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนต่อระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนนายกวัฒนการ (บ้านนา) อำเภอบ้านนา จังหวัดนครนายก

สมมติฐานในการวิจัย

1. ผู้ปกครองนักเรียนของโรงเรียนนายกวัฒนการ (บ้านนา) อำเภอบ้านนา จังหวัดนครนายก ที่มีอาชีพต่างกันมีความพึงพอใจแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2. ผู้ปกครองนักเรียนของโรงเรียนนายกัฒนกร (บ้านนา) อำเภอบ้านนา จังหวัดนครนายก ที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีระดับความพึงพอใจแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

ขอบเขตการศึกษา

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ผู้ปกครองของกลุ่มโรงเรียนนายกัฒนกร (บ้านนา) อำเภอบ้านนา จังหวัดนครนายก จำนวน 133 คน

1.1 ระดับการศึกษา

- ต่ำกว่าปริญญาตรี
- ปริญญาตรีขึ้นไป

1.2 อาชีพ

- รับจ้าง
- ค้าขาย

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

ผู้ปกครองของโรงเรียนนายกัฒนกร (บ้านนา) อำเภอบ้านนา จังหวัดนครนายก จำนวน 133 คน ได้มาโดยแบบสัดส่วน โดยการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างใช้ตารางของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie; & Morgan.1970:607-610) ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 97 คน

ตัวแปรที่ศึกษา

1. ตัวแปรอิสระแบ่งเป็นดังนี้

1.1 ระดับการศึกษา

- 1.1.1 ต่ำกว่าปริญญาตรี
- 1.1.2 ปริญญาตรีขึ้นไป

1.2 อาชีพ

1.2.1 รับจ้าง

1.2.2 ค้าขาย

2. ตัวแปรตามได้แก่ความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนต่อระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนนายกัฒนนากร (บ้านนา) อำเภอบ้านนา จังหวัดนครนายก รวม 5 ด้าน ดังนี้

2.1 การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล

2.2 การคัดกรองนักเรียน

2.3 การส่งเสริมนักเรียน

2.4 การป้องกันและแก้ไขปัญหา

2.5 การส่งต่อนักเรียน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. การศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลซึ่งในการสร้างแบบสอบถามเพื่อใช้สอบถามความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนต่อระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนนายกัฒนนากร (บ้านนา) อำเภอบ้านนาจังหวัดนครนายก

2. ผู้วิจัยได้ศึกษาจากทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องแล้วนำมาประยุกต์โดยแบ่งเครื่องมือวิจัยออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนต่อระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนนายกัฒนนากร (บ้านนา) แบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ได้แก่

5	หมายถึง	มีความพึงพอใจในระดับ	มากที่สุด
4	หมายถึง	มีความพึงพอใจในระดับ	มาก
3	หมายถึง	มีความพึงพอใจในระดับ	ปานกลาง
2	หมายถึง	มีความพึงพอใจในระดับ	น้อย
1	หมายถึง	มีความพึงพอใจในระดับ	น้อยที่สุด

ผลการศึกษา**ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถาม**

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามระดับการศึกษา และอาชีพ ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าความถี่ในการนับจำนวนและการหาค่าร้อยละ ดังตาราง 1

ตาราง 1 จำนวนและร้อยละของผู้ปกครองนักเรียนในโรงเรียนโรงเรียนนายกัฒนการ (บ้านนา) อำเภอบ้านนา จังหวัดนครนายก จำแนกตามระดับการศึกษา และอาชีพ

รายการ	จำนวน(คน)	ร้อยละ
1. ระดับการศึกษา		
1.1 ต่ำกว่าปริญญาตรี	94	96.91
1.2 ปริญญาตรีขึ้นไป	3	3.09
รวม	97	100
2. อาชีพ		
2.1 รับจ้าง	77	79.38
2.2 ค้าขาย	20	20.62
รวม	97	100

จากตาราง 1 สถานะภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามระดับการศึกษา พบว่า ผู้ปกครองที่มีระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 96.61 ปริญญาตรีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 3.09

จำแนกตามอาชีพ พบว่า ผู้ปกครองที่มีอาชีพรับจ้าง คิดเป็นร้อยละ 79.38 อาชีพค้าขาย คิดเป็นร้อยละ 20.62

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนต่อระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนนายกัฒนการ (บ้านนา) โดยการวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ตาราง 2 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนต่อระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนนายกัฒนการ (บ้านนา) ในภาพรวมและเป็นรายด้าน 5 ด้าน

ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	ลำดับที่
1. ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล	4.32	.52	มาก	3
2. ด้านการคัดกรองนักเรียน	4.46	.49	มาก	2
3. ด้านการส่งเสริมนักเรียน	4.57	.48	มาก	1
4. ด้านการส่งต่อนักเรียน	4.24	.52	มาก	4
5. ด้านป้องกันและแก้ไข	4.05	.53	มาก	5
รวม	4.33	.40	มาก	

จากตาราง 2 พบว่า ความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนต่อระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนนายกัฒนการ (บ้านนา) อำเภอบ้านนา จังหวัดนครนายกในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.33$) เมื่อพิจารณารายด้าน

พบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับจากมากไปน้อย 3 ลำดับ ได้แก่ ด้านการส่งเสริมนักเรียน ($\bar{X}=4.57$) ด้านการคัดกรองนักเรียน ($\bar{X}=4.46$) ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ($\bar{X}=4.32$) ตามลำดับ

ตอนที่3 การเปรียบเทียบความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนต่อระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนนายกวัฒนาร (บ้านนา) อำเภอบ้านนา จังหวัดนครนายก ที่มีระดับการศึกษา และอาชีพ เพื่อทดสอบสมมติฐานในการศึกษาวิจัย

ผลการเปรียบเทียบความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนต่อระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนนายกวัฒนาร (บ้านนา) อำเภอบ้านนา จังหวัดนครนายก ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลจำแนกตามระดับการศึกษา และอาชีพ โดยใช้สถิติการทดสอบค่าที (Independent Samples t-test) เพื่อทดสอบสมมติฐานอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ดังตาราง 8-9

ตาราง 8 การเปรียบเทียบความพึงพอใจของครูที่มีต่อความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนต่อระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนนายกวัฒนาร (บ้านนา) อำเภอบ้านนา จังหวัดนครนายก จำแนกตามระดับการศึกษา โดยภาพรวมและรายด้าน

ความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อระบบ ดูแลช่วยเหลือนักเรียน	ระดับความพึงพอใจ				t	Sig.
	ต่ำกว่าปริญญาตรี (n=94)		ปริญญาตรีขึ้นไป (n=3)			
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1. ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล	3.90	.45	4.00	.47	-.72	.47
2. ด้านการคัดกรองนักเรียน	4.06	.42	4.02	.51	.26	.77
3. ด้านการส่งเสริมนักเรียน	4.07	.45	4.12	.57	-.32	.72
4. ด้านการส่งต่อนักเรียน	3.98	.54	4.15	.62	-1.01	.31
5. ด้านป้องกันและแก้ไข	4.06	.42	4.02	.51	.26	.77
รวม	4.37	.46	4.08	.55	.45	.63

จากตาราง 8 พบว่า ความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนต่อระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนนายกวัฒนาร (บ้านนา) อำเภอบ้านนา จังหวัดนครนายก จำแนกตามระดับการศึกษา ในภาพรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน

ตาราง 9 การเปรียบเทียบความพึงพอใจของครูที่มีต่อความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนต่อระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนนายกวัฒนาร (บ้านนา) อำเภอบ้านนา จังหวัดนครนายก จำแนกตามอาชีพ โดยภาพรวมและรายด้าน

ความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อ ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน	ระดับความพึงพอใจ				t	Sig.
	รับจ้าง		ค้าขาย			
	(n=75)		(n=22)			
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1.ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล	4.01	.55	3.88	.38	.96	.34
2. ด้านการคัดกรองนักเรียน	4.00	.53	4.09	.38	-.68	.49
3. ด้านการส่งเสริมนักเรียน	4.02	.57	4.13	.42	-.82	.41
4. ด้านการส่งต่อนักเรียน	4.01	.55	3.88	.38	.96	.34
5. ด้านป้องกันและแก้ไข	4.00	.53	4.09	.38	-.68	.49
รวม	4.01	.54	4.02	.39	-.72	.45

จากตาราง 9 พบว่า ความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนต่อระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนนายกวพัฒนากร (บ้านนา) อำเภอบ้านนา จังหวัดนครนายก จำแนกตามอาชีพ ในภาพรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน

อภิปรายผล

จากการศึกษาความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนต่อระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนนายกวพัฒนากร (บ้านนา) อำเภอบ้านนา จังหวัดนครนายกพบว่าประเด็นที่น่าสนใจที่ควรนำมาอภิปรายผลแบ่งเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนต่อระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนนายกวพัฒนากร (บ้านนา) อำเภอบ้านนา จังหวัดนครนายกใน 5 ด้าน คือ ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคลด้านการคัดกรองนักเรียนด้านการส่งเสริมนักเรียนด้านการส่งต่อนักเรียนด้านป้องกันและแก้ไข มีรายละเอียดดังนี้

1. ความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนต่อระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนนายกวพัฒนากร (บ้านนา) อำเภอบ้านนา จังหวัดนครนายก พบว่าผู้ปกครอง มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ทั้ง 5 ด้าน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากทุกด้าน ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดสามอันดับแรก คือ ด้านการส่งเสริมนักเรียนด้านการคัดกรองนักเรียน และด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ตามลำดับ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าโรงเรียนมีการดูแลเอาใจใส่ ติดตามอย่างสม่ำเสมอ เพื่อสนองตามนโยบายของทางสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครนายก ซึ่งทำให้มีรูปแบบในการดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่ไม่แตกต่างกัน จึงส่งผลให้มีระดับความพึงพอใจในภาพรวมที่ไม่แตกต่างกันสอดคล้องกับงานวิจัยของกนกกร วรษ์จันทร์ (2552) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนมัธยมท่าแคลง จังหวัดจันทบุรี ผลการวิจัยพบว่า 1) ความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน

2.เปรียบเทียบความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนนายกวพัฒนากร (บ้านนา) อำเภอบ้านนา จังหวัดนครนายก จำแนกตามระดับการศึกษา และอาชีพ จากการวิเคราะห์ข้อมูลปรากฏผล ดังนี้ความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

โรงเรียนนายกัฒนกร (บ้านนา) อำเภอบ้านนา จังหวัดนครนายก จำแนกตามระดับการศึกษาและอาชีพ โดยรวมและรายด้านทุกด้าน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ สอดคล้องกับ กนกธร วงษ์จันทร์ (2552) ได้ศึกษาเรื่องความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนมัธยมท่าแคลง จังหวัดจันทบุรีจำแนกตามภูมิภาคนาในเขตและนอกเขตพื้นที่ตั้งโรงเรียน โดยรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทาง สอดคล้องกับ ชวน สุขเจริญ (2553) ได้ศึกษาวิจัย ปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษา อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี ผลการวิจัยพบว่า ปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งในด้านการจัดองค์กร โครงสร้างบริหารงาน ด้านการดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน และด้านการกำกับติดตาม นิเทศ ประเมินผล

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. นำไปใช้เป็นข้อมูลในการวางแผนปรับปรุงและพัฒนา ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนนายกัฒนกร (บ้านนา) อำเภอบ้านนา จังหวัดนครนายกให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น
2. นำไปเป็นข้อมูลและแนวทางในการปฏิบัติงานรวมทั้งเป็นประโยชน์ต่อระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนนายกัฒนกร (บ้านนา) อำเภอบ้านนา จังหวัดนครนายก

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

1. ผู้วิจัยควรศึกษาเพื่อศึกษาปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานด้านต่าง ๆ ของระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครูที่ปรึกษาโรงเรียนนายกัฒนกร (บ้านนา) อำเภอบ้านนา จังหวัดนครนายก เพื่อแนวทางและพัฒนา ระบบการดำเนินงานดูแลช่วยเหลือนักเรียนให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น
2. ผู้วิจัยควรศึกษาการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนนายกัฒนกร (บ้านนา) อำเภอบ้านนา จังหวัดนครนายก

เอกสารอ้างอิง

- กนกธร วงษ์จันทร์. (2552). ความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนมัธยมท่าแคลง จังหวัดจันทบุรี. งานนิพนธ์ ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการการบริหารการศึกษา. จันทบุรี: มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ชวน สุขเจริญ. (2553). ปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษา อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี.งานนิพนธ์ ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการการบริหารการศึกษา. ชลบุรี: มหาวิทยาลัยบูรพา.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสมุทรปราการ เขต 2. (2549). แนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ในสถานศึกษา. (เอกสารประกอบการสอน). สมุทรปราการ: ม.ป.พ.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2544). การดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษา สำหรับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. กรุงเทพฯ: องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.

สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน). (2547). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545. (เอกสารประกอบคำสอน). กรุงเทพฯ: ม.ป.พ..

Krejcie, R.V. ; & Morgan, D.W. (1970). Determining Sample Size for Research Activities. Educational and Psychological Measurement. 30(3): 600-610.

NBUE036: การบริหารสถานศึกษาตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด

EDUCATION INSTUTION ADMINISTRATION ACCORDING TO GOOD GOVERNANCE OF EDUCATIONAL INSTUTION ADMINISTRATORS IN TRAT PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE

จีรนนท์ เป็ดแก้ว¹

¹ นักศึกษามหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ

บทคัดย่อ

งานวิจัยเรื่อง ความคิดเห็นของครูที่มีผลต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด โดยจำแนกตามระดับการศึกษา และประสบการณ์ในการสอน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่ ครูในโรงเรียนอนุบาลตราด ปีการศึกษา 2560 จำนวน 285 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมี 2 ลักษณะ ได้แก่แบบสำรวจรายการ แบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและทดสอบสมมติฐาน โดยการทดสอบค่าที่

ผลการวิจัยพบว่า

1. การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก
2. การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ตามความคิดเห็นของครู จำแนกตามระดับการศึกษา แตกต่างกัน
3. การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ตามความคิดเห็นของครูจำแนกตามประสบการณ์ในการสอน โดยรวมและรายด้านแตกต่างกัน ด้านหลักความรับผิดชอบ ด้านหลักการมีส่วนร่วม ด้านหลักความเสมอภาค และด้านหลักประสิทธิภาพ ไม่แตกต่างกัน

คำสำคัญ: การบริหารสถานศึกษา, หลักธรรมาภิบาล

Abstract

The purpose of this research was to study and compare an opinion of teachers in learning Good Government Principles of School Administrators by Jurisdiction of Trat Primary Educational Service Area Office. The study was conducted considering educational levels and teaching experiences in the academic year 2017. The sample group was 285 teachers under the Jurisdiction of Trat Primary Educational Service Area Office The instrument used for data collection was questionnaire with two parts:

checklist and five-rating scale. The statistics that were used to analyze the data were percentage, mean, standard deviation. The hypothesis was verified by applying independent t-test.

Results indicated that:

1. According to the opinion of teachers in learning Good Government Principles of School Administrators under the Jurisdiction of Trat Primary Educational Service Area Office was at a high level and all aspects were found to be in a high level. The highest mean was and

2. The comparison of the opinion of teachers in learning Good Government Principles of School Administrators under the Jurisdiction of Trat Primary Educational Service Area Office classifying by experience in teaching, the overall opinions and the opinions each reported no difference.

3. The comparison of the opinion of teachers in learning Good Government Principles of School Administrators under the Jurisdiction of Trat Primary Educational Service Area Office. Teachers with different education had opinion in learning Good Government Principles of School Administrators by Trat Primary Educational Service Area Office was overall opinions and the opinions each aspects reported Except accountability, participation, equality, and performance reported no difference.

Keywords: Goog Governance Principlless, School Adminisrators

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การบริหารจัดการภาครัฐในประเทศไทยยังด้อยประสิทธิภาพ ขาดความโปร่งใส และมีปัญหาคอร์รัปชันเป็นวงกว้าง จึงส่งผลให้การผลักดันขับเคลื่อนการพัฒนาไม่เกิดผลสัมฤทธิ์เต็มที่ บางภาคส่วนของสังคมจึงยังถูกทิ้งอยู่ข้างหลัง แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 จึงได้เน้นย้ำถึงความจำเป็นที่จะต้องปรับเปลี่ยนกลไกการบริหารราชการแผ่นดินสำคัญๆ การปรับเปลี่ยนกฎหมายและกฎระเบียบในหลายด้าน รวมถึงการปรับการบริหารจัดการให้มีธรรมาภิบาลในทุกระดับ ปลดคอร์รัปชันและปรับเปลี่ยนทัศนคติของคนไทยในทุกภาคส่วนให้มีค่านิยมที่ดีงาม มีวินัย มีความรับผิดชอบ และมีความพร้อมที่จะเปลี่ยนแปลงและพร้อมรับการเปลี่ยนแปลงโดยยึดหลักการรักษาผลประโยชน์ของส่วนรวมและในยุทธศาสตร์ที่ 6: การบริหารจัดการในภาครัฐ การป้องกันการทุจริตประพฤติมิชอบและธรรมาภิบาลในสังคมไทย กล่าวว่า ระบบการบริหารจัดการในภาครัฐที่ขาดประสิทธิภาพเป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาประเทศที่สำคัญประการหนึ่งมาอย่างต่อเนื่อง ทั้งในเรื่องการขับเคลื่อนการบริหารจัดการภาครัฐให้บรรลุเป้าประสงค์ที่วางไว้ การให้บริการประชาชนยังไม่ได้มาตรฐานสากล การบังคับใช้กฎหมายที่ขาดประสิทธิภาพ การบริหารจัดการและการให้บริการของท้องถิ่นที่ยังขาดประสิทธิภาพและความโปร่งใสกระบวนการที่เปิดให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมในการตัดสินใจการใช้งบประมาณยังไม่เพียงพอ ระบบและกระบวนการยุติธรรมไม่สามารถอำนวยความยุติธรรมได้อย่างเสมอภาคและเป็นธรรม รวมทั้งการขาดธรรมาภิบาลในสังคมไทย ทำให้การทุจริตประพฤติมิชอบยังเป็นปัญหาสำคัญของประเทศ ในช่วง 5 ปีต่อจากนี้ไปจึงเป็นช่วงเวลาสำคัญที่ต้องเร่งปฏิรูป การบริหารจัดการภาครัฐให้เกิดผลสัมฤทธิ์อย่างจริงจัง เพื่อให้เป็นปัจจัยสนับสนุนสำคัญที่จะช่วยส่งเสริมการพัฒนาประเทศในทุกด้านให้ประสบผลสำเร็จบรรลุเป้าหมายที่วางไว้ ทั้งการบริหารจัดการภาครัฐ ให้โปร่งใส มีประสิทธิภาพ รับผิดชอบตรวจสอบได้อย่างเป็นธรรม และประชาชนมีส่วนร่วม มีการกระจายอำนาจ และแบ่งภารกิจรับผิดชอบที่เหมาะสม ระหว่างส่วนกลาง ภูมิภาค และท้องถิ่น

และวางพื้นฐานเพื่อให้บรรลุตามกรอบเป้าหมายอนาคตในปี 2579 (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี. 2559: 1-3, 129)

โรงเรียนในฐานะองค์กรของรัฐและเป็นหน่วยงานทางการศึกษาที่เล็กที่สุดเป็นองค์กรพื้นฐานที่สำคัญในการสร้างเสริมคุณลักษณะผู้เรียนให้เป็นผู้มีคุณธรรม ประพฤติปฏิบัติงานในทางที่ถูกต้องชอบธรรม ผู้บริหาร ครู จึงเป็นแบบอย่างและเป็นผู้อบรมสั่งสอนให้ผู้เรียนมีจิตสำนึกและเกิดความละเอียดต่อการกระทำผิด ประพฤติมิชอบ ผู้บริหารโรงเรียนจึงเป็นส่วนหนึ่งที่จะช่วยในการพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพ เพราะผู้บริหารโรงเรียนเป็นตัวจักรสำคัญของการบริหารจัดการศึกษา การจะบริหารจัดการศึกษาให้มีประสิทธิภาพต้องมีการบริหารรูปแบบใหม่ จัดหาทรัพยากรทางวิชาการ และข้อมูลสารสนเทศ เน้นการบริหารโดยองค์คณะบุคคล พึ่งตนเอง มุ่งประโยชน์ต่อผู้เรียนเป็นหลักทั้งต้องทำงานด้วยความรับผิดชอบ มีอิสระมีการประสานความร่วมมือกับองค์กรหรือบุคคลที่มีส่วนเกี่ยวข้องเพื่อให้ทุกฝ่ายมีส่วนร่วมจัดการศึกษาการประเมินตรวจสอบเป็นระยะๆ อย่างโปร่งใส ดังนั้น ผู้บริหารโรงเรียนต้องมีศักยภาพทั้งด้านคุณธรรม จริยธรรม มีความสามารถ มีความรู้ความเข้าใจแนวทางการบริหารและการจัดการศึกษาเพื่อให้ผู้บริหารสามารถพัฒนาโรงเรียนให้ขับเคลื่อนไปได้อย่างมีประสิทธิภาพโดยยึดหลักธรรมาภิบาลเป็นแนวปฏิบัติ (ธีระ รุญเจริญ. 2548: 108-109) เพื่อให้การบริหารโรงเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาเป็นไปตามหลักธรรมาภิบาล มีองค์ประกอบ 10 หลัก ได้แก่ หลักประสิทธิภาพ หลักประสิทธิภาพ หลักการตอบสนอง หลักการรับผิดชอบ หลักความโปร่งใส หลักการมีส่วนร่วม หลักการกระจายอำนาจหลักนิติธรรม หลักความเสมอภาค และหลักมุ่งเน้นฉันทามติ (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ. 2552: 6-9)

ดังนั้นผู้วิจัย จึงสนใจที่จะศึกษาความคิดเห็นของครูต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด เพื่อนำข้อมูลไปใช้ประโยชน์ในการดำเนินการบริหารการพัฒนาและปรับปรุงการจัดการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิภาพ ตอบสนองความต้องการของผู้รับบริการ

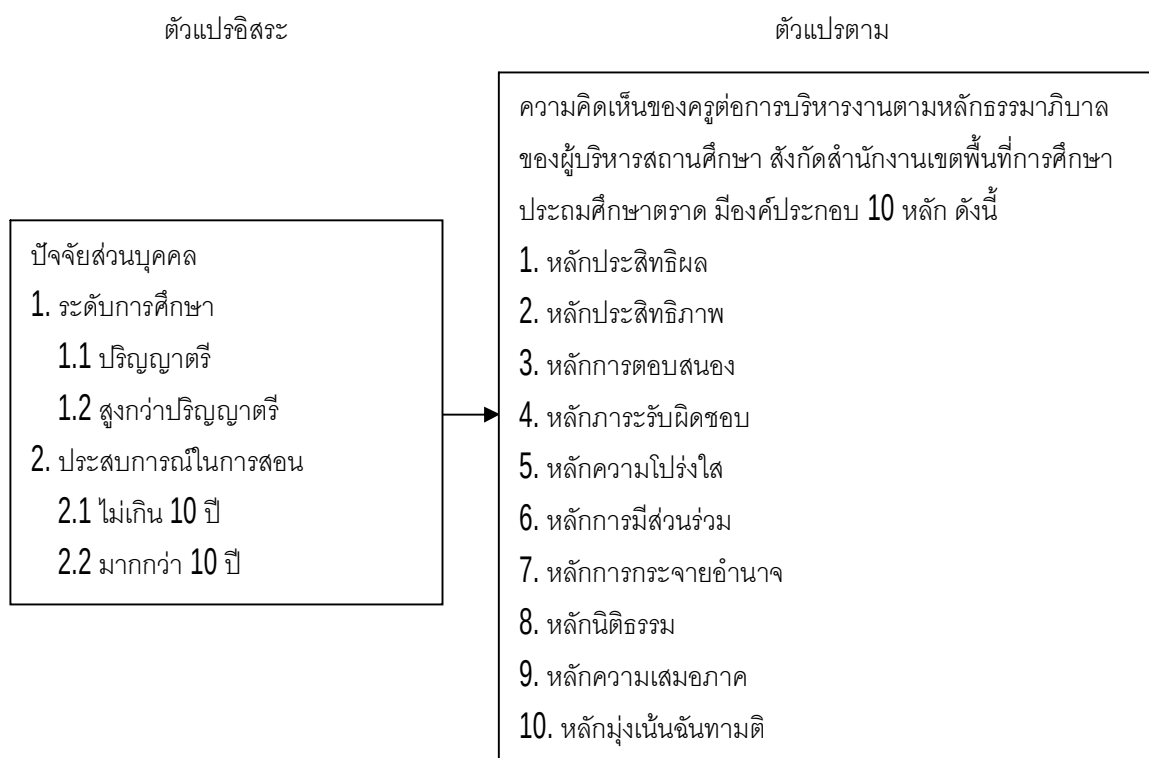
วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของครูต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด
2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด จำแนกตามระดับการศึกษา และประสบการณ์ในการสอน

สมมติฐานในการวิจัย

1. ระดับระดับการศึกษาแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราดแตกต่างกัน
2. ประสบการณ์ในการสอนแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด แตกต่างกัน

กรอบแนวคิด

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

ขอบเขตการศึกษา

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัย เป็นครู จำนวน 1,143 คน ซึ่งเป็นครูผู้สอนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ปีการศึกษา 2560
2. กลุ่มตัวอย่าง ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เลือกโดยใช้วิธีการสุ่มแบบง่าย (Simple Random Sampling) โดยกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างด้วยตาราง เครซี่; และ มอร์แกน (Krejcie; & Morgan. 1970: 607-610) ได้แก่ ครูผู้สอนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ปีการศึกษา 2560 ได้กลุ่มตัวอย่าง 285 คน
3. ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย
 - ตัวแปรอิสระ (Independent Variable) ได้แก่ ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม
 - ตัวแปรตาม (Dependent Variable) ได้แก่ ความคิดเห็นของครูต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ในการศึกษานี้ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยแบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบสำรวจรายการ (Checklists) ได้แก่ ระดับการศึกษา และประสบการณ์ในการสอน

ตอนที่ 2 แบบสอบถามความคิดเห็นของครูต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด มีองค์ประกอบ 10 หลัก (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ, 2552: 6-9) คือ 1) หลักประสิทธิภาพ 2) หลักประสิทธิภาพ 3) หลักการตอบสนอง 4) หลักการรับผิดชอบต่อ 5) หลักความโปร่งใส 6) หลักการมีส่วนร่วม 7) หลักการกระจายอำนาจ 8) หลักนิติธรรม 9) หลักความเสมอภาค 10) หลักมุ่งเน้นความดี มีลักษณะเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มี 5 ระดับ จำนวน 37 ข้อ แต่ละข้อคำถามกำหนดความหมายของค่าคะแนนแต่ละระดับดังนี้

- 5 คะแนน หมายถึง มีระดับความคิดเห็น อยู่ในระดับมากที่สุด
- 4 คะแนน หมายถึง มีระดับความคิดเห็น อยู่ในระดับมาก
- 3 คะแนน หมายถึง มีระดับความคิดเห็น อยู่ในระดับปานกลาง
- 2 คะแนน หมายถึง มีระดับความคิดเห็น อยู่ในระดับน้อย
- 1 คะแนน หมายถึง มีระดับความคิดเห็น อยู่ในระดับน้อยที่สุด

ผลการศึกษา

ส่วนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตาราง 1 จำนวนและร้อยละปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามระดับการศึกษาและประสบการณ์ในการสอน

n = 285

ข้อมูลส่วนบุคคล	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. ระดับการศึกษา		
1.1 ปริญญาตรี	200	70.18
1.2 สูงกว่าปริญญาตรี	85	29.82
รวม	285	100.00
2. ประสบการณ์ในการสอน		
2.1 ไม่เกิน 10 ปี	157	55.09
2.2 มากกว่า 10 ปี	128	44.91
รวม	285	100.00

จากตาราง 1 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 285 คน เมื่อจำแนกตามข้อมูลส่วนบุคคล ครูที่มีระดับการศึกษาปริญญาตรี จำนวน 200 คน คิดเป็นร้อยละ 70.18 และครูที่มีระดับการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี จำนวน

85 คน คิดเป็นร้อยละ 29.82 ครูที่มีประสบการณ์ในการสอนไม่เกิน 10 ปี จำนวน 157 คน คิดเป็นร้อยละ 55.09 และครูที่มีประสบการณ์ในการสอนมากกว่า 10 ปี จำนวน 128 คน คิดเป็นร้อยละ 44.91

ส่วนที่ 2 การวิเคราะห์ความคิดเห็นของครูต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด

ตาราง 2 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของครูต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด โดยรวมและรายด้าน

การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา	ระดับความคิดเห็น			
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	อันดับ
1. ด้านหลักประสิทธิผล	4.05	0.63	มาก	7
2. ด้านหลักประสิทธิภาพ	4.09	0.46	มาก	4
3. ด้านหลักการตอบสนอง	4.00	0.54	มาก	8
4. ด้านหลักการรับผิดชอบต่อ	4.11	0.61	มาก	3
5. ด้านหลักความโปร่งใส	3.99	0.51	มาก	10
6. ด้านหลักการมีส่วนร่วม	4.17	0.51	มาก	1
7. ด้านหลักการกระจายอำนาจ	4.14	0.54	มาก	2
8. ด้านหลักนิติธรรม	4.00	0.48	มาก	9
9. ด้านหลักความเสมอภาค	4.08	0.57	มาก	5
10. ด้านหลักมุ่งเน้นฉันทามติ	4.07	0.53	มาก	6
โดยรวม	4.07	0.53	มาก	

จากตาราง 2 พบว่า ความคิดเห็นของครูต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.07$, S.D. = 0.53) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน ด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ย ดังนี้ ด้านหลักการมีส่วนร่วม ($\bar{X} = 4.17$, S.D. = 0.51) ด้านหลักการกระจายอำนาจ ($\bar{X} = 4.14$, S.D. = 0.54) ด้านหลักการรับผิดชอบต่อ ($\bar{X} = 4.08$, S.D. = 0.57) ด้านหลักประสิทธิภาพ ($\bar{X} = 4.09$, S.D. = 0.46) ด้านหลักความเสมอภาค ($\bar{X} = 4.09$, S.D. = 0.67) ด้านหลักมุ่งเน้นฉันทามติ ($\bar{X} = 4.07$, S.D. = 0.53) ด้านหลักประสิทธิผล ($\bar{X} = 4.05$, S.D. = 0.63) และด้านหลักความโปร่งใส ($\bar{X} = 3.99$, S.D. = 0.51)

ส่วนที่ 3 การเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด จำแนกตามระดับการศึกษา และประสบการณ์ในการสอน

ตาราง 3 ผลการเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นของครูต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด โดยจำแนกตามระดับการศึกษาโดยรวมและรายด้าน

การบริหารงานตามหลัก ธรรมาภิบาลของผู้บริหาร	ระดับการศึกษา						t	Sig
	ปริญญาตรี			สูงกว่าปริญญาตรี				
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล		
1. ด้านหลักประสิทธิผล	4.06	.59	มาก	4.09	.59	มาก	.320	.338
2. ด้านหลักประสิทธิภาพ	4.07	.54	มาก	4.12	.39	มาก	.624	.243
3. ด้านหลักการตอบสนอง	4.06	.52	มาก	3.92	.49	มาก	.346	.328
4. ด้านหลักภาระรับผิดชอบ	4.13	.37	มาก	4.59	.29	มาก	.390	.870
5. ด้านหลักความโปร่งใส	4.59	.51	มาก	4.67	.30	มาก	.298	.18
6. ด้านหลักการมีส่วนร่วม	4.16	.69	มาก	4.19	.47	มาก	.474	.186
7. ด้านหลักการกระจายอำนาจ	4.15	.55	มาก	4.22	.56	มาก	.389	.866
8. ด้านหลักนิติธรรม	4.01	.54	มาก	3.94	.42	มาก	.063	.846
9. ด้านหลักความเสมอภาค	4.04	.45	มาก	4.11	.51	มาก	.643	.138
10. ด้านหลักมุ่งเน้นจิตสำนึก	4.04	.44	มาก	4.10	.50	มาก	.574	.251
โดยรวม	4.07	.53	มาก	4.13	.53	มาก	.757	.487

จากตาราง 3 พบว่า ผลการเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นของครูต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด จำแนกตามระดับการศึกษาโดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

ตาราง 4 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด โดยจำแนกตามประสบการณ์ในการสอน โดยรวมและรายด้าน

การบริหารงานตามหลัก ธรรมาภิบาลของผู้บริหาร	ประสบการณ์ในการสอน						t	Sig
	ไม่เกิน 10 ปี			มากกว่า 10 ปี				
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล		
1. ด้านหลักประสิทธิผล	4.19	0.47	มาก	4.00	0.50	มาก	2.196*	.034
2. ด้านหลักประสิทธิภาพ	4.12	0.49	มาก	4.06	0.42	มาก	1.036	.286
3. ด้านหลักการตอบสนอง	4.10	0.39	มาก	3.97	0.30	มาก	2.217*	.033
4. ด้านหลักภาวะรับผิดชอบ	4.16	0.60	มาก	4.09	0.50	มาก	.912	.578
5. ด้านหลักความโปร่งใส	4.09	0.49	มาก	3.89	0.53	มาก	3.105*	.002
6. ด้านหลักการมีส่วนร่วม	4.21	0.52	มาก	4.17	0.49	มาก	.837	.436
7. ด้านหลักการกระจายอำนาจ	4.30	0.45	มาก	4.04	0.52	มาก	4.364*	.000
8. ด้านหลักนิติธรรม	4.12	0.42	มาก	3.90	0.46	มาก	2.852*	.007
9. ด้านหลักความเสมอภาค	4.20	0.66	มาก	4.02	0.65	มาก	1.628	.107
10. ด้านหลักมุ่งเน้นฉันทามติ	4.26	0.50	มาก	3.96	0.52	มาก	3.466*	.001
โดยรวม	4.18	0.52	มาก	4.00	0.45	มาก	3.508*	.000

* $p < .05$

จากตาราง 14 พบว่า ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด จำแนกตามประสบการณ์ในการสอน โดยรวมและรายด้านแตกต่างกัน ยกเว้นด้านหลักประสิทธิภาพด้านหลักความรับผิดชอบ ด้านหลักการมีส่วนร่วม และด้านหลักความเสมอภาค ไม่แตกต่างกัน

ตอนที่ 3 การเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด จำแนกตามระดับการศึกษาและประสบการณ์ในการสอนพบว่า

1. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด จำแนกตามระดับการศึกษาโดยรวมและรายด้านแตกต่างกัน

2. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงานโดยรวม

และรายด้านแตกต่างกัน ยกเว้นด้านหลักประสิทธิภาพ ด้านหลักความรับผิดชอบ ด้านหลักการมีส่วนร่วม และด้านหลักความเสมอภาคแตกต่างกัน

อภิปรายผล

ในการวิจัยเรื่อง ความคิดเห็นของครูต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด อภิปรายผลได้ดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของครูต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ซึ่งแสดงให้เห็นว่า ผู้บริหารสถานศึกษาให้ความสำคัญในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลในสถานศึกษา ทั้งนี้เนื่องจากผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ทุกคนมีการศึกษาต่อและจบการศึกษามหาบัณฑิต มีประสบการณ์ในการทำงานสูงได้รับการอบรมและพัฒนาทักษะทางการบริหารอย่างต่อเนื่อง จึงทำให้ผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด เป็นผู้มีความรู้สัทธิกว้างไกลในการบริหารงาน รู้จักวิธีครองตน ครองคนและครองงาน มีแนวทางการปฏิบัติงานที่ชัดเจน มีการบริหารรูปแบบใหม่ จัดหาทรัพยากรทางวิชาการและข้อมูลสารสนเทศ มุ่งประโยชน์ต่อผู้เรียนเป็นหลัก ทำงานด้วยความรับผิดชอบ มีการประสานความร่วมมือกับองค์กรหรือบุคคลที่มีส่วนเกี่ยวข้อง เพื่อให้ทุกฝ่ายมีส่วนร่วมจัดการศึกษา มีการประเมินตรวจสอบเป็นระยะๆ อย่างโปร่งใส เป็นผู้บริหารที่มีศักยภาพทั้งด้านคุณธรรม จริยธรรม มีความสามารถมีความรู้ความเข้าใจแนวทางการบริหารและการจัดการศึกษาเป็นอย่างดี จึงทำให้ครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ซึ่ง สอดคล้องกับงานวิจัยของ จารุณี คะตะโคตร (2557: 135-137) ได้ศึกษา การใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารในการบริหารงานของผู้บริหารตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด พบว่า การใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารในการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียนโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้านมีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของ อำนาจ คุ่มญาติ (2555: 95-96) ได้ศึกษาสภาพการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาญจนบุรี เขต 2 พบว่า สภาพการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2 โดยภาพรวมปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้านมีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก

ผู้วิจัยได้ศึกษา ความคิดเห็นของครูต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด พบว่า มีประเด็นสำคัญในรายด้านที่ผู้วิจัยนำมาอภิปราย ดังนี้

1.1 การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ด้านหลักประสิทธิภาพโดยรวมอยู่ในระดับมาก และอยู่ในระดับมากทุกข้อเมื่อพิจารณาประเด็นที่น่าสนใจคือ ผู้บริหารสถานศึกษากำหนดวัตถุประสงค์ ตัวชี้วัดผลงานทิศทางและยุทธศาสตร์การทำงานที่ชัดเจน จึงทำให้การบริหารงานบรรลุตามวัตถุประสงค์ของแผนงานที่กำหนดไว้ ทั้งนี้เนื่องจากผู้บริหารสถานศึกษามีภาวะผู้นำสูง มีการวางแผนระบบการทำงานเป็นอย่างดีเพื่อสร้างความเชื่อมั่นให้กับครู และบุคลากรในโรงเรียน

สอดคล้องกับงานวิจัยของ อัญชสา นิชากรวงศ์ (2556: 70) ได้ศึกษาการพัฒนารูปแบบการบริหารสถานศึกษาโดยใช้หลักธรรมาภิบาลในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสกลนคร เขต 1 พบว่า สภาพการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ด้านหลักประสิทธิภาพ-ประสิทธิผล โดยรวมและรายด้าน อยู่ในระดับ “เป็นไปได้อย่างมากที่สุดหรือเห็นด้วยมากที่สุด”

1.2 การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ด้านหลักประสิทธิภาพ โดยรวมอยู่ในระดับมากและอยู่ในระดับมากทุกข้อเมื่อพิจารณาประเด็นที่น่าสนใจคือ ผู้บริหารสถานศึกษาบริหารจัดการใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่าผู้บริหารสถานศึกษาบริหารจัดการบุคลากรในฝ่ายๆ ได้อย่างเหมาะสม และผู้บริหารสถานศึกษาบริหารจัดการเวลาอย่างเป็นระบบเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากนโยบายของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ให้ทุกหน่วยงานใช้จ่ายงบประมาณอย่างประหยัด มีการจัดทำรายงานผลการทำงานและแสดงประสิทธิภาพในการใช้ทรัพยากรต่อสาธารณะ ซึ่งเจ้าหน้าที่ของรัฐต้องมีความเข้าใจอย่างดีในเรื่องประสิทธิภาพและความคุ้มค่าของโครงการ เป็นการมุ่งเน้นให้ผู้บริหารให้ความสำคัญกับการบริหารจัดการงบประมาณ คนและเวลาให้เกิดประโยชน์สูงสุดสอดคล้องกับงานวิจัยของ ลัดดาวัลย์ หงสนันท์ (2558: 68) ที่ศึกษาเกี่ยวกับพฤติกรรมกรรมการบริหารสถานศึกษาตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาศูนย์การศึกษานอกกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอ เขตภาคเหนือตอนบน พบว่า พฤติกรรมการบริหารสถานศึกษาตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา ศูนย์การศึกษานอกกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย อำเภอ ในเขตภาคเหนือตอนบน โดยภาพรวมมีพฤติกรรมบริหารสถานศึกษาตามหลักธรรมาภิบาล อยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านการมุ่งเน้นฉันทามติ ด้านประสิทธิภาพของการบริหารจัดการสถานศึกษา

1.3 การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ด้านหลักการตอบสนอง โดยรวมอยู่ในระดับมาก และอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถสร้างความเชื่อมั่นความไว้วางใจต่อครูในโรงเรียน และผู้บริหารสถานศึกษาบริหารงานที่สามารถตอบสนองแก้ไขปัญหาต่างๆ ได้อย่างทัน่วงที

1.4 การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ด้านหลักการรับผิดชอบ โดยรวมอยู่ในระดับมากและอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษากำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบการทำงานของครูอย่างชัดเจน และผู้บริหารสถานศึกษามีความใส่ใจในปัญหาสาธารณะและผู้บริหารสถานศึกษามีความกล้าหาญที่จะรับผิดชอบผลจากการกระทำของตน สอดคล้องกับงานวิจัยของ อำนาจ คุ่มญาติ (2555: 95-96) ได้ศึกษาสภาพการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาญจนบุรีเขต 2 พบว่า สภาพการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรีเขต 2 โดยภาพรวมปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้านมีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก โดยเรียงตามลำดับของค่าเฉลี่ยจากสูงไปต่ำ คือ หลักความรับผิดชอบ หลักนิติธรรมหลักคุณธรรม หลักความโปร่งใส หลักความคุ้มค่า และหลักการมีส่วนร่วม

1.5 การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ด้านหลักความโปร่งใส โดยรวมอยู่ในระดับมากและอยู่ในระดับมากทุกข้อโดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษาเปิดเผยข้อมูลอย่างเปิดเผยตรงไปตรงมาและชัดเจนครูหรือผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

สามารถตรวจสอบความถูกต้องในการทำงานได้ และผู้บริหารสถานศึกษาแจ้งข้อมูลที่เป็นประโยชน์ในการทำงานอย่างสม่ำเสมอ

1.6 การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ด้านหลักการมีส่วนร่วม โดยรวมอยู่ในระดับมากและอยู่ในระดับมากทุกข้อโดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษาเปิดโอกาสให้ครูมีส่วนร่วมในการวางแผนปฏิบัติงานของโรงเรียน ผู้บริหารสถานศึกษาเปิดโอกาสให้ครูมีส่วนร่วมในการตัดสินใจการดำเนินงานของโรงเรียนและผู้บริหารสถานศึกษาเปิดโอกาสให้ครูมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นในเรื่องต่างๆ ของโรงเรียนสอดคล้องกับ คาซีย์-คูเปอร์ (Casey-Cooper, 2005: Abstracts) ได้ศึกษาเรื่อง การจัดการศึกษาของโรงเรียนในรัฐโมรอน โก จากผลการศึกษาพบว่า โครงสร้างการบริหารโรงเรียนในเมืองแซนเบอร์นาดีโนด้านเครือฟร์เนียได้ มีการปฏิบัติงานแบบมีส่วนร่วม ซึ่งการบริหารแบบมีส่วนร่วมนี้ได้นำมาเป็นแนวทางในการพัฒนาและการจัดการศึกษา อันเป็นการปฏิบัติงานที่ก่อให้เกิดประโยชน์ต่อการจัดโครงสร้างคณะกรรมการบริหารโรงเรียน นอกจากนี้แล้วผลการศึกษายังพบว่าการบริหารการจัดการศึกษาของคณะกรรมการบริหารโรงเรียนนั้นได้มีการประยุกต์ใช้หลักธรรมาภิบาลเพื่อการปฏิบัติงานของคณะกรรมการบริหารโรงเรียนอีกด้วย ซึ่งผลที่ได้จะเป็นการบอกถึงความสำเร็จสูงสุดในการบริหารโรงเรียนและยังเป็นแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนาการจัดการศึกษาได้ดียิ่งขึ้น

1.7 การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ด้านหลักการกระจายอำนาจ โดยรวมอยู่ในระดับมากและอยู่ในระดับมากทุกข้อ เมื่อพิจารณาประเด็นที่น่าสนใจคือ ผู้บริหารสถานศึกษามอบอำนาจความรับผิดชอบในการตัดสินใจให้แก่ครูในโรงเรียน ผู้บริหารสถานศึกษาให้ครูที่ได้รับการมอบอำนาจ มีอิสระในการดำเนินงาน และผู้บริหารสถานศึกษามอบอำนาจการดำเนินการกิจต่างๆ ให้แก่ครูในโรงเรียนได้อย่างเหมาะสม ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากผู้บริหารสถานศึกษาให้ความสำคัญกับการกระจายอำนาจการมีส่วนร่วมทางการศึกษา ซึ่งนับเป็นปัจจัยที่สำคัญที่สุดในการปฏิรูปการศึกษาตามเจตนารมณ์แห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 เพราะจะช่วยให้มีคณะบุคคลเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา/หน่วยงานทางการศึกษาและบริหารจัดการโรงเรียนให้มีประสิทธิภาพ และสอดคล้องกับ แม็คมิลแลน (McMillan, 2007: Abstracts) ได้ศึกษาเรื่องการกระจายอำนาจนโยบายทางการศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษาในประเทศกานา ผลการศึกษาพบว่า การศึกษาระดับประถมศึกษาของประเทศกานา ได้รับความสำคัญในการพัฒนามากขึ้นเรื่อยๆ โดยมีการนำนโยบายการกระจายอำนาจภายใต้การใช้หลักธรรมาภิบาลมาใช้ในการจัดการศึกษา เพื่อจะเป็นแนวทางในการพัฒนาประเทศแต่ผลการศึกษาพบว่าการเปลี่ยนแปลงเพียงเล็กน้อยเท่านั้นที่เกิดกับการจัดการศึกษาโดยการใช้นโยบายการกระจายอำนาจการบริหาร ผลการวิเคราะห์นี้เผยให้เห็นว่ารูปแบบการกระจายอำนาจการบริหารโดยใช้หลักธรรมาภิบาลนั้นยังคงไม่ประสบความสำเร็จเพราะว่าอำนาจในการตัดสินใจยังคงอยู่ที่การบริหารส่วนกลาง และรัฐบาลขาดการสนับสนุนอย่างต่อเนื่อง ดังนั้นผลการวิจัยได้ชี้ให้เห็นแล้วว่ารูปแบบการกระจายอำนาจการบริหารโดยใช้หลักธรรมาภิบาลจำเป็นต้องได้รับการสนับสนุนในส่วนของการจัดการศึกษาอย่างต่อเนื่องและมากขึ้น เพื่อให้ประสบผลสำเร็จอย่างแท้จริง

1.8 การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ด้านหลักนิติธรรม โดยรวมอยู่ในระดับมากและอยู่ในระดับมากทุกข้อเมื่อพิจารณาประเด็นที่น่าสนใจคือ ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้ครูปฏิบัติหน้าที่โดยคำนึงถึงกฎหมายระเบียบ ข้อบังคับต่างๆ อย่างเคร่งครัด ผู้บริหารสถานศึกษาออกกฎระเบียบ ข้อบังคับต่างๆ ของโรงเรียนที่ยึดหลักความเป็นธรรมกับทุกฝ่าย

และเป็นที่ยอมรับของสังคมและผู้บริหารสถานศึกษาออกกฎระเบียบข้อบังคับต่างๆ ของโรงเรียนที่สอดคล้องกับอำนาจของกฎหมาย ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าผู้บริหารจะต้องปฏิบัติตามมาตรฐานการศึกษาและการประกันคุณภาพการศึกษาทั้งภายในและภายนอก หลักนิติธรรมเป็นข้อตกลง กฎ กติกา ระเบียบ ข้อกำหนดต่างๆ เป็นองค์ประกอบของการปฏิบัติงานในสถานศึกษา ซึ่งเป็นแนวทางปฏิบัติที่ผู้บริหารจะต้องร่วมคิด ร่วมทำ กับบุคลากรภายในสถานศึกษา เพื่อให้การบริหารจัดการของโรงเรียนมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล ซึ่งกฎระเบียบต่างๆ ที่ตั้งขึ้น ต้องมุ่งให้เกิดความเป็นธรรมเพื่อรักษาผลประโยชน์ของบุคลากรเป็นหลัก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัย ปุณณฎาดา กาพย์คุ้ม (2555: 47) ได้ศึกษาการใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารในโรงเรียนกลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาท่ามา-เทพพนม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 6 พบว่า การบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารโรงเรียน ด้านนิติธรรมร้อยละ 100 ได้มีกฎ ระเบียบ ข้อบังคับที่บุคลากรทุกคนยอมรับ สามารถใช้ศิลปะเพื่อนำมาจูงใจให้บุคลากรปฏิบัติงานให้เป็นไปตามกฎ รวมทั้งยังปฏิบัติตนอยู่ในระเบียบวินัย เป็นแบบอย่างที่ดีแก่บุคลากร

1.9 การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ด้านหลักความเสมอภาค โดยรวมอยู่ในระดับมากและอยู่ในระดับมากทุกข้อ เมื่อพิจารณาประเด็นที่น่าสนใจคือ ผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียได้รับการบริการหรือการปฏิบัติอย่างเท่าเทียมกันไม่เลือกปฏิบัติและไม่มีการแบ่งแยก ทั้งนี้เนื่องจากผู้บริหารสถานศึกษามีการมอบหมายงานให้ครูและบุคลากรทำงานที่สำคัญอย่างเท่าเทียมกัน ครูและบุคลากรได้รับการพิจารณาเลื่อนขั้นเงินเดือนเท่าเทียมกัน ในด้านการให้บริการและสวัสดิการจากฝ่ายบริหารไม่มีการเลือกปฏิบัติได้รับข้อมูลข่าวสารจากฝ่ายบริหารและได้รับการส่งเสริมการพัฒนาความรู้เท่าเทียมกันสอดคล้องกับงานวิจัยของ อัญชสา นิชากรวงศ์ (2556) ซึ่งได้ศึกษาการพัฒนารูปแบบการบริหารสถานศึกษาโดยใช้หลักธรรมาภิบาลในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสกลนคร เขต 1 พบว่าสภาพการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสกลนคร เขต 1 ด้านความเสมอภาค โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับ “เป็นไปได้มากที่สุดหรือเห็นด้วยมากที่สุด” และสอดคล้องกับ พระมหาลำพึง ธีรปัญญา (2554: 59) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของโรงเรียนนวมินทราชูทิศมัธยม จังหวัดนครสวรรค์ ผลการวิจัยพบว่า การบริหารงานด้านหลักคุณธรรมควรพิจารณาตามผลงานและความสามารถ ครูได้รับข้อมูลข่าวสารเท่าเทียมกันจากฝ่ายบริหาร

1.10 การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ด้านหลักมุ่งเน้นฉันทามติ โดยรวมอยู่ในระดับมากและอยู่ในระดับมากทุกข้อ เมื่อพิจารณาประเด็นที่น่าสนใจคือ ผู้บริหารสถานศึกษานำข้อตกลงที่เกิดจากความคิดเห็นร่วมกันภายในกลุ่มของครูมาใช้ในการบริหารงาน และผู้บริหารสถานศึกษาใช้กระบวนการตัดสินใจจากครูและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเพื่อหาข้อสรุปในประเด็นปัญหาต่างๆ ทั้งนี้เนื่องจากผู้บริหารมีพฤติกรรมการบริหารสถานศึกษาโดยให้เสรีภาพ การแสดงความคิดเห็นแก่ผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายมีการยอมรับมติหรือข้อตกลงของกลุ่มต่างๆ อย่างเต็มที่ มีการนำเอามติหรือข้อตกลงของแต่ละกลุ่มมาพิจารณาในการบริหารจัดการ ตลอดจนมีการให้กลุ่มบุคคลที่เกี่ยวข้องหาข้อตกลงที่เป็นของกลุ่มต่างๆ สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุรศักดิ์ ชะมารัมย์ (2554: 56) ที่ศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความสำเร็จของการนำหลักธรรมาภิบาลมาใช้ในการบริหารจัดการของสำนักงานพระพุทธศาสนา จังหวัดในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พบว่า สำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัดสามารถ นำหลักมุ่งเน้นฉันทามติมาใช้ได้ประสบผลสำเร็จอยู่ในระดับมาก เห็นว่าเจ้าหน้าที่สำนักงานพระพุทธศาสนา จังหวัดให้ความสำคัญต่อการยอมรับฟังความคิดเห็นของเพื่อนร่วมงาน และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ลัดดาวัลย์ หงสนันท์ (2558: 68) ที่ศึกษาเกี่ยวกับพฤติกรรมการบริหารสถานศึกษา

ตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาศูนย์การศึกษานอกกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอ เขตภาคเหนือตอนบน พบว่า พฤติกรรมการบริหารสถานศึกษาตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา ศูนย์การศึกษานอกกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย อำเภอ ในเขตภาคเหนือตอนบน โดยภาพรวมมีพฤติกรรมบริหารสถานศึกษาตามหลักธรรมาภิบาลอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านการมุ่งเน้นฉันทามติ ด้านประสิทธิภาพของการบริหารจัดการสถานศึกษา ด้านการมีส่วนร่วม ด้านหลักนิติธรรม ด้านความโปร่งใสในการบริหารจัดการ ด้านการบริหารจัดการที่มีการตอบสนองของผู้รับบริการทุกภาคส่วน ด้านการกระจายอำนาจและการมอบอำนาจ ด้านประสิทธิผลของการบริหารสถานศึกษา ด้านความรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่และมีผลงานตามเป้าหมายที่กำหนดและด้านความเสมอภาค

2. ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นของครูต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด โดยจำแนกตามระดับการศึกษา พบว่า ครูที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด โดยรวมและรายด้านทุกด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลเป็นสิ่งที่ผู้บริหารของโรงเรียนจะต้องยึดถือปฏิบัติตามกรอบของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ครูที่มีการศึกษาระดับปริญญาตรีและระดับสูงกว่าปริญญาตรีต่างรับรู้และยอมรับการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา จากการฝึกอบรม การเรียนรู้ด้วยตนเอง หรือการศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น และปัจจุบันมีระเบียบบริหารสำนักนายกรัฐมนตรี พ.ศ. 2542 ว่าด้วยการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี จึงมีการจัดอบรมเกี่ยวกับหลักธรรมาภิบาลให้แก่ผู้บริหารสถานศึกษาทุกคน เพื่อเป็นแนวทางในการบริหารสถานศึกษาของตนและยกระดับคุณภาพการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพตามเกณฑ์มาตรฐาน ดังนั้นครูที่มีระดับการศึกษาที่ต่างกัน ย่อมมีความคิดเห็นต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาใน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ไม่แตกต่างกัน

3. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด โดยจำแนกตามประสบการณ์ในการสอน พบว่า ครูที่มีประสบการณ์ในการสอนแตกต่างกัน โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ยกเว้นด้านหลักประสิทธิภาพด้านหลักความรับผิดชอบ ด้านหลักการมีส่วนร่วม และด้านหลักความเสมอภาคแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

การนำผลวิจัยไปใช้ประโยชน์

เพื่อให้การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ดำเนินการบริหารงานและจัดการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ และสามารถนา ผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์ได้ ผู้วิจัยจึงมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. หลักความรับผิดชอบ ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีความตระหนักในบทบาท สิทธิของตนตลอดจนแสดงถึงความรับผิดชอบในการตัดสินใจของตนเอง
2. หลักการมีส่วนร่วม ผู้บริหารสถานศึกษาควรเปิดโอกาสให้ครูมีส่วนร่วมในการรับรู้ปัญหาของโรงเรียน เปิดโอกาสให้ครูมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นและร่วมกันปรับปรุง พัฒนางานในโรงเรียน

3. หลักการกระจายอำนาจ ผู้บริหารสถานศึกษาควรมอบอำนาจการดำเนินการกิจต่างๆ ให้แก่ครูในโรงเรียนอย่างเหมาะสม
4. หลักมุ่งเน้นฉันทามติ ผู้บริหารสถานศึกษาควรนำ ข้อตกลงร่วมกันภายในกลุ่มของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียมาใช้ในการบริหารงาน และใช้กระบวนการตัดสินใจจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเพื่อหาข้อสรุปในประเด็นปัญหาต่างๆ
5. หลักการตอบสนอง ผู้บริหารสถานศึกษาควรดำเนินงานให้สำเร็จภายในระยะเวลาที่กำหนด
6. หลักความโปร่งใส ผู้บริหารสถานศึกษาควรให้ครูและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียสามารถเข้าถึง ข้อมูลข่าวสารได้อย่างเสรี
7. หลักความเสมอภาค ผู้บริหารสถานศึกษาควรบริการและปฏิบัติต่อผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียอย่างเท่าเทียมกัน ไม่เลือกปฏิบัติ และไม่มีการแบ่งแยก
8. หลักประสิทธิผล ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีระบบติดตามตรวจสอบ ประเมินผลการทำงานของครูอย่างต่อเนื่อง
9. หลักประสิทธิภาพ ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีการบริหารจัดการเวลาอย่างเป็นระบบเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด
10. หลักนิติธรรม ผู้บริหารสถานศึกษาควรออกกฎระเบียบ ข้อบังคับต่างๆ ที่สอดคล้องกับอำนาจของกฎหมาย

ข้อเสนอแนะ

1. ควรศึกษาสภาพที่เป็นจริงและความคาดหวังต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด
2. ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด
3. ควรศึกษาประสิทธิภาพในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลที่เหมาะสมในการบริหารงานในปัจจุบันและมีการเปรียบเทียบต่อการบริหารงานดังกล่าว

เอกสารอ้างอิง

- จารุวรรณ สุรินทร์. (2552). การใช้หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มเครือข่ายวังสามหมอ 1 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาดุสิตธานี เขต 2. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ.
- บุษบง ชัยเจริญวัฒน์; และบุญมี ลี. (2544). ตัวชี้วัดธรรมาภิบาล (Indicators of good governance). กรุงเทพฯ: ศูนย์การพิมพ์แก่นจันทร์.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด. (2559). แผนกลยุทธ์สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด. ตราด: กลุ่มงานนโยบายและแผน สำนักงานฯ.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สำนักงานয়รัฐมนตรี. (2559). แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่สิบสอง พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๔. สืบค้นเมื่อ 8 เมษายน 2560, จาก http://www.nesdb.go.th/ewt_dl_link.php?nid=6422.

NBUE038: ความคิดเห็นของครูที่มีต่อการบริหารระบบสารสนเทศของกลุ่มสถานศึกษาในสังกัด สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ กลุ่ม 1

A STUDY OF TEACHERS' OPINIONS TOWARDS INFORMATION SYSTEM MANAGEMENT IN PLACE OF EDUCATIONAL INSTITUTES UNDER SPECIAL EDUCATION BUREAU GROUP 1

พรณิภา จันประทุมอณู¹ รศ.ดร.สมศักดิ์ คงเที่ยง²

¹ นักศึกษานักศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ

² อาจารย์ประจำหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความคิดเห็นของครูที่มีต่อการบริหารระบบสารสนเทศของสถานศึกษาในสังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษกลุ่ม 1 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ครูสังกัดสถานศึกษาสังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ กลุ่ม 1 จำนวน 285 คน ใช้การสุ่มอย่างง่าย โดยใช้แบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารระบบสารสนเทศของสถานศึกษา ใน 6 ด้าน ได้แก่ ด้านการบริหารระบบสารสนเทศ ด้านการบริหารระบบสารสนเทศพื้นฐานของสถานศึกษา ด้านระบบสารสนเทศเกี่ยวกับข้อบกพร่องกับนักเรียน ด้านระบบสารสนเทศการบริหารงานวิชาการสถานศึกษา ด้านระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารสถานศึกษา และด้านระบบสารสนเทศเพื่อรายงานผลงานของสถานศึกษา มีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.938 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าที และค่าเอฟ

ผลการวิจัย พบว่า

1. ครูสังกัดสถานศึกษาสังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ กลุ่ม 1 ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ร้อยละ 50.1 มีอายุ 31-40 ปี ร้อยละ 57.8 และมีประสบการณ์การใช้ระบบสารสนเทศ 1-5 ปี ร้อยละ 67.7

2. ความคิดเห็นของครูที่มีต่อการบริหารระบบสารสนเทศของสถานศึกษาสังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ กลุ่ม 1 อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.92$, S.D. = 0.52)

3. ครูที่มีเพศแตกต่างกันมีความคิดเห็นต่อการบริหารระบบสารสนเทศของกลุ่มสถานศึกษาในสังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ กลุ่ม 1 ความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระดับ .05 แต่ครูที่มีอายุและประสบการณ์ในการใช้ระบบสารสนเทศแตกต่างกันมีความคิดเห็นต่อการบริหารระบบสารสนเทศของกลุ่มสถานศึกษาในสังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ กลุ่ม 1 ไม่แตกต่างกัน

คำสำคัญ: ความคิดเห็น, การบริหารระบบสารสนเทศของสถานศึกษา

Abstract

This research aims to study teachers' opinions towards the information system management in place of educational institutes under Special Education Bureau Group 1 The samples selected for this research consisted of 285 teachers working at the abovementioned educational institutes.

In carrying out this research, the researcher collected the data from a questionnaire; a tool to gather teachers' opinion on 6 perspectives which are the information system management, the fundamental information system management, the information system in relation to students, the information system in relation to an academic management, the information system for managing educational institutes, and the information system for educational institutes' performance reporting. The confidence interval of the information system management of the educational institutes was 0.938. Questionnaires were analyzed by using the statistics, percentage, mean, standard deviation, t-test and F-test.

The research findings were

1. Teachers working at the educational institutes under Special Education Bureau Group 1 are 50.1% women, 57.8% in an age between 31 to 40, and 67.7% having a one to five years' experience in using an information system.
2. The opinions towards the educational institute's information system management under Special Education Bureau Group 1 was high. ($\bar{X} = 3.92$, S.D. = 0.52), and
3. The research found that different genders teachers' opinions towards information system management in place of educational institutes under Special Education Bureau Group 1 affected opinions at the 0.05 level of significance while age and experience teachers' opinions towards information system management in place of educational institutes under Special Education Bureau Group 1 did not affect opinions.

Keywords: opinions, information system management

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

นโยบาย 4 ใหม่ของกระทรวงศึกษาธิการ การปฏิรูปการศึกษารอบสอง (พ.ศ. 2552-2561) ภายใต้วิสัยทัศน์ “คนไทยได้เรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างมีคุณภาพ” ได้มีเป้าหมายหลัก 3 ประการ คือ พัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา และเรียนรู้ของคนไทย เพิ่มโอกาสทางการศึกษาและเรียนรู้อย่างทั่วถึงและมีคุณภาพ และส่งเสริมการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนของสังคมในการบริการ และจัดการศึกษา โดยมีกรอบแนวทางการปฏิรูปใน 4 ด้าน คือ การพัฒนาคุณภาพคนไทยยุคใหม่ การพัฒนาครูยุคใหม่ การพัฒนาสถานศึกษาและแหล่งเรียนรู้ยุคใหม่ และการพัฒนาการบริหารจัดการใหม่ รวมทั้งในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ได้บัญญัติในเรื่องการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการศึกษา ในหมวดที่ 9 เรื่องเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา การจัดระบบบริหารและสารสนเทศของสถานศึกษา นับว่ามีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งในการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา เพื่อให้บรรลุเป้าหมายในการพัฒนาคุณภาพของสถานศึกษา เป็นไปตามมาตรฐานที่ต้องการ และครอบคลุมภารกิจด้านการบริหารจัดการได้อย่างมีประสิทธิภาพ สถานศึกษาต้องมีระบบการบริหารและการจัดการศึกษาที่นำไปสู่คุณภาพของผู้เรียน รวมถึงระบบสารสนเทศที่มีประสิทธิภาพ เป็นระบบ ถูกต้อง สมบูรณ์ เป็นปัจจุบันและสามารถเรียกใช้ข้อมูลสารสนเทศได้ตลอดเวลา โดยผู้บริหารสถานศึกษาสามารถนำไปใช้ในการตัดสินใจดำเนินการต่างๆ ตามระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. 2554: 5) โดยทั่วไปโรงเรียนต่างๆ ได้ดำเนินการ

เกี่ยวกับข้อมูลสารสนเทศต่างๆ เพื่อรายงานให้กลุ่มนโยบายและแผนของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสำหรับใช้เป็นพื้นฐานในการจัดสรรงบประมาณประจำปี แต่ส่วนใหญ่ยังขาดการวิเคราะห์เพื่อการวางแผนและพัฒนา ถึงแม้ว่าหน่วยงานต้นสังกัดจะได้กำหนดมาตรฐานด้านการบริหารในมาตรฐานที่ 1 ตัวบ่งชี้ที่ 1 ที่กำหนดให้โรงเรียนต้องใช้แผนเป็นเครื่องมือในการบริหารงานอย่างมีประสิทธิภาพ โดยการจัดระบบข้อมูลสารสนเทศให้ครบถ้วน ถูกต้อง ตรงกับความต้องการ ทันต่อการใช้งาน และเพื่อรองรับการประเมินคุณภาพภายนอกจากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) จึงจำเป็นต้องมีการพัฒนาประสิทธิภาพของการจัดระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารของหน่วยงาน

การบริหารจัดการดังกล่าว จะมีคุณภาพ ประสิทธิภาพได้ ต้องเป็นการบริหารโดยมีข้อมูลข่าวสารเป็นองค์ประกอบ การดำเนินการของสถานศึกษา จึงต้องมีข้อมูลสารสนเทศเพื่อการบริหารงานให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด เพราะข้อมูลสารสนเทศเป็นเครื่องมือสำคัญของผู้บริหาร ช่วยวางแผนการตัดสินใจ และการดำเนินงาน ระบบสารสนเทศมีบทบาทต่อการศึกษามาก สถานศึกษาถือได้ว่าเป็นแหล่งข้อมูล ปฐมภูมิ หรือแหล่งข้อมูลเบื้องต้น เป็นข้อมูลพื้นฐานทางการศึกษาที่สำคัญของหน่วยงานที่ต้องนำข้อมูลไปใช้วางแผนบริหารงาน การปฏิบัติงาน การจัดการศึกษาและการพัฒนาคุณภาพการศึกษาในทุกๆ ด้าน หากแหล่งข้อมูลดังกล่าวถ้าไม่ได้จัดเก็บให้เป็นระบบย่อมทำให้เกิดประสิทธิภาพของข้อมูลสารสนเทศถ้าขาดประสิทธิภาพ ย่อมมีผลกระทบกับการบริหารงานทำให้ได้ข้อมูลไม่ถูกต้อง ไม่ทันกับเหตุการณ์ และไม่เพียงพอต่อการใช้งาน จะส่งผลให้การบริหารการปฏิบัติงานของหน่วยงานเหล่านี้นลดประสิทธิภาพไปด้วย

ระบบสารสนเทศจึงเป็นเครื่องมือที่สำคัญที่จะช่วยให้ผู้บริหารสามารถแก้ปัญหาต่างๆ ได้อย่างสะดวกและรวดเร็ว การปรับปรุงระบบสารสนเทศให้มีประสิทธิภาพในระดับที่เหมาะสมกับแนวทางพฤติกรรมของสังคม จะต้องนำเทคโนโลยีมาปรับเปลี่ยนให้เหมาะสมกับความต้องการขององค์กรและพฤติกรรมของคนในองค์กร ในส่วนขององค์กรและคนในองค์กรต้องมีการปรับตัวให้เหมาะสมกับเทคโนโลยี เช่น การฝากใช้อุปกรณ์หรือระบบงานการเรียนรู้ และการปรับเปลี่ยนแผนการดำเนินงานให้สอดคล้องกับเทคโนโลยี ระบบสารสนเทศได้เข้ามาแทนที่กระบวนการทำงานแบบเดิมอย่างรวดเร็วและกว้างขวาง ทำให้เกิดเป็นกระบวนการทำงานแบบอิเล็กทรอนิกส์ (Electronic workflow) ซึ่งลดค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานขององค์กรได้อย่างมากและยังช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการบริการให้สูงขึ้นด้วย ด้านของสถานศึกษาที่มีระบบสารสนเทศที่สมบูรณ์ครบถ้วนเป็นปัจจุบันเรียกใช้ได้สะดวกและตรงความต้องการ จะช่วยให้สถานศึกษาสามารถดำเนินงานพัฒนาคุณภาพได้อย่างมีประสิทธิภาพ เพราะสารสนเทศทั้งหลายนั้นนอกจากจะใช้ในการวางแผนการดำเนินงานและประกอบการจัดตัดสินใจแล้ว ยังนำไปสู่การพัฒนาแนวความคิด และสร้างทางเลือกใหม่ๆ ในการดำเนินงานต่างๆ ด้วย เพื่อให้การบริหารจัดการในสถานศึกษาเป็นไปด้วยความเรียบร้อย ส่งผลให้การศึกษาบรรลุเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ และการบริหารจัดการมีคุณภาพต้องเป็นการบริหารงานโดยมีข้อมูลสารสนเทศเป็นองค์ประกอบในการดำเนินการสถานศึกษาจึงต้องอาศัยข้อมูลสารสนเทศที่ดีเพื่อการบริหารงานให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด ข้อมูลสารสนเทศเป็นเครื่องมือสำคัญของผู้บริหารในการช่วยวางแผนการตัดสินใจ และดำเนินงาน

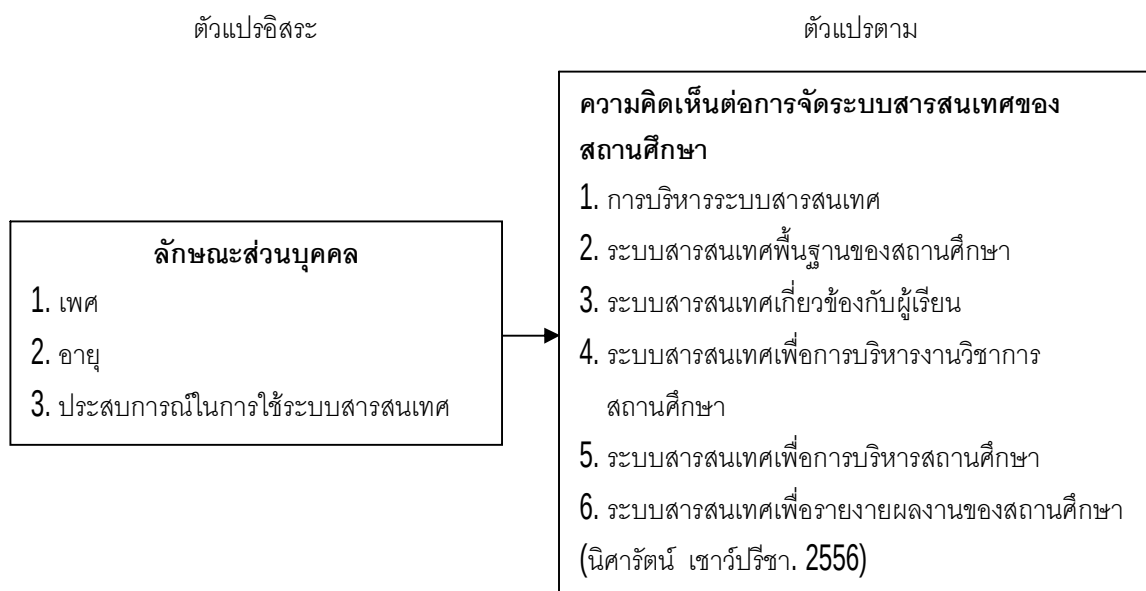
ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาการบริหารระบบสารสนเทศของกลุ่มสถานศึกษาในสังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ กลุ่ม 1 เนื่องจากระบบสารสนเทศของสถานศึกษาเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่งในการบริหารสถานศึกษาทั้งภายในและภายนอกต่อสถานศึกษา ผู้บริหาร และบุคลากรทางการศึกษา เพื่อเป็นแนวทางไปสู่การพัฒนาพัฒนาของระบบสารสนเทศของสถานศึกษาต่อไปในอนาคต

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของครูที่มีต่อการบริหารระบบสารสนเทศของสถานศึกษาสังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ กลุ่ม 1
2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูต่อการบริหารระบบสารสนเทศของสถานศึกษาสังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ กลุ่ม 1 ตามเพศ อายุ และประสบการณ์ในการใช้ระบบสารสนเทศ

สมมติฐานในการวิจัย

1. ความคิดเห็นของครูที่มีต่อการบริหารระบบสารสนเทศของสถานศึกษาสังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ กลุ่ม 1 อยู่ในระดับมาก
2. ครูที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารระบบสารสนเทศของสถานศึกษาแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
3. ครูที่มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารระบบสารสนเทศของสถานศึกษาแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
4. ครูที่มีประสบการณ์ในการใช้ระบบสารสนเทศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารระบบสารสนเทศของสถานศึกษาแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

กรอบแนวคิด

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

ขอบเขตการศึกษา

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ ครูในสถานศึกษาสังกัดสำนักบริหารการศึกษาศึกษาพิเศษ กลุ่ม 1 ปีการศึกษา 2560 จำนวน 1,077 คน จาก 26 สถานศึกษา (สำนักบริหารงานการศึกษาศึกษาพิเศษ. 2560: ออนไลน์)

2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ ครูในสถานศึกษาสังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาศึกษาพิเศษ กลุ่ม 1 ในปีการศึกษา 2560 ใช้ตารางกำหนดขนาดของ เครจซี่ และ มอร์แกน (Krejcie; & Morgan. 1970; อ้างใน ธีรวิมล เอกะกุล. 2543) กำหนดระดับค่าความเชื่อมั่น ร้อยละ 95 และระดับค่าความคลาดเคลื่อน ร้อยละ 5 (กัลยา วาณิชย บัญชา. 2549) ซึ่งจากตารางได้ขนาดตัวอย่างจำนวน 285 คน ใช้การแจกแบบสอบถามโดยวิธีสุ่มตัวอย่างแบบสะดวก (Convenience Sampling Random) ทั้งนี้ จากการส่งแบบสอบถามไปยังครูที่เป็นกลุ่มตัวอย่างจำนวน 285 คน ได้รับกลับมา จำนวน 232 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 81.40 ของจำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด

3. ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

ตัวแปรอิสระ (Independent Variable) ได้แก่ เพศ อายุ และประสบการณ์ในการใช้ระบบสารสนเทศในการทำงานของครูสถานศึกษาสังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาศึกษาพิเศษ กลุ่ม 1

ตัวแปรตาม (Dependent Variable) ได้แก่ ความคิดเห็นที่มีต่อการบริหารระบบสารสนเทศ ระบบสารสนเทศพื้นฐานของสถานศึกษา ระบบสารสนเทศเกี่ยวข้องกับผู้เรียน ระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารงานวิชาการ สถานศึกษา ระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารสถานศึกษา และระบบสารสนเทศเพื่อรายงานผลงานของสถานศึกษา

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถาม โดยผู้วิจัยแบ่งแบบสอบถามออกเป็น 2 ตอน เพื่อให้ครอบคลุมข้อมูลที่ต้องการประมวลผลการวิจัย ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 3 ข้อ โดยครอบคลุมข้อมูล เพศ อายุ และประสบการณ์ในการใช้ระบบสารสนเทศ ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist)

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับข้อมูลความคิดเห็นของครูต่อการบริหารระบบสารสนเทศของสถานศึกษา สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาศึกษาพิเศษ กลุ่ม 1 รวมทั้งสิ้นจำนวน 31 ข้อ โดยแบ่งตามหัวข้อดังนี้ การบริหารระบบสารสนเทศ จำนวน 6 ข้อ การบริหารระบบสารสนเทศพื้นฐานของสถานศึกษา จำนวน 6 ข้อ ระบบสารสนเทศเกี่ยวข้องกับผู้เรียน จำนวน 5 ข้อ ระบบสารสนเทศการบริหารงานวิชาการสถานศึกษา จำนวน 6 ข้อ ระบบสารสนเทศเพื่อบริหารสถานศึกษา จำนวน 4 ข้อ และระบบสารสนเทศเพื่อรายงานผลงานของสถานศึกษา จำนวน 4 ข้อ

โดยมีลักษณะเป็นแบบสอบถามแบบปลายปิด (Close-ended response Question) แบบมาตราส่วน (Rating Scale) โดยแบ่งระดับคะแนนเป็น 5 ระดับ โดยมีการกำหนดค่าระดับคะแนน ดังนี้

4.21-5.00 หมายถึง เห็นด้วยมากที่สุด

3.41-4.20 หมายถึง เห็นด้วยมาก

2.61-3.40 หมายถึง เห็นด้วยปานกลาง

1.81-2.60 หมายถึง เห็นด้วยน้อย

1.00-1.80 หมายถึง เห็นด้วยน้อยที่สุด

การหาค่าความเที่ยงตรง (Validity)

การตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของแบบสอบถาม (Content validity) โดยผู้ทรงคุณวุฒิด้านการบริหารระบบสารสนเทศของโรงเรียน และผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน เพื่อพิจารณาทั้งด้านเนื้อหาสาระ และโครงสร้างของคำถาม รูปแบบของแบบสอบถาม ตลอดจนภาษาที่ใช้และตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ โดยหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ได้ค่าดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ 0.5 ถึง 1.0 เมื่อมีบางข้อที่ได้ค่าดัชนีความสอดคล้องต่ำกว่า 0.5 ผู้วิจัยปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญจนได้ค่าดัชนีความสอดคล้อง ตามวัตถุประสงค์ของแต่ละข้อ

การหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability)

การหาความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยการนำไปทดลองใช้กับกลุ่มที่มีลักษณะคล้ายคลึงกับกลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 คน มาหาความเชื่อมั่นของแบบสอบถามโดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Coefficient Alpha) โดยผลการทดสอบค่าระดับความเชื่อมั่นของกรอบบาค $\alpha = 0.938$ ซึ่งแสดงให้เห็นว่าแบบสอบถามที่ใช้มีความค่าเชื่อมั่น น่าเชื่อถืออยู่ในเกณฑ์ที่สามารถนำไปใช้เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลได้ เพราะมีค่าสูงกว่า 0.70 (กัลยา วานิชย์บัญชา, 2544)

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิจัยนี้วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติต่างๆ ดังนี้ วิเคราะห์ข้อมูลเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และการวิเคราะห์เชิงอนุมาน (Inferential Statistics) ได้แก่ การวิเคราะห์ความแตกต่างแบบค่าที (t-test) ใช้ในการทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยสองกลุ่ม โดยการเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อการบริหารระบบสารสนเทศของสถานศึกษา กับปัจจัยส่วนบุคคล จำแนกตามเพศ (ธานินทร์ ศิลป์จารุ, 2551) และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-Way ANOVA) ใช้เปรียบเทียบความคิดเห็นต่อการบริหารระบบสารสนเทศของสถานศึกษา จำแนกต่างอายุ และประสบการณ์ในการใช้ระบบสารสนเทศ โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One Way Anova) และเมื่อพบความแตกต่างทำการทดสอบด้วยการเปรียบเทียบเป็นรายคู่ (Multiple Comparisons) ด้วยวิธีของ เชฟเฟ (Scheffe)

ผลการศึกษา

จากการศึกษาพบว่าครูสังกัดสถานศึกษาสังกัดสำนักงานการศึกษาพิเศษ กลุ่ม 1 ส่วนใหญ่เป็นเพศเป็นเพศหญิงร้อยละ 50.1 มีอายุ 31-40 ปี ร้อยละ 57.8 และมีประสบการณ์การใช้ระบบสารสนเทศ 1-5 ปี ร้อยละ 67.7

จากการศึกษาพบว่าความคิดเห็นของครูต่อการบริหารระบบสารสนเทศ มีระดับความคิดเห็นระดับมากเรียงลำดับคือ ด้านระบบสารสนเทศเกี่ยวกับข้อกับนักเรียน (ค่าเฉลี่ย 4.03) รองลงมาด้านการบริหารระบบสารสนเทศและด้านระบบสารสนเทศเพื่อรายงานผลงานของสถานศึกษา (ค่าเฉลี่ย 4.01) เท่ากัน ด้านระบบสารสนเทศการบริหารงานวิชาการสถานศึกษา (ค่าเฉลี่ย 3.90) ด้านระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารสถานศึกษา (ค่าเฉลี่ย 3.85) และด้านการบริหารระบบสารสนเทศพื้นฐานของสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ 3.82

ด้านการบริหารระบบสารสนเทศ พบว่า หัวข้อสถานศึกษามีการจัดทำปฏิทินหรือกำหนดช่วงเวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูลงานต่างๆ ไว้ในสถานศึกษาอย่างชัดเจน มี ค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ 4.25 รองลงมาหัวข้อความสะดวกในการ

ส่งข้อมูลทาง e-office กับ สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ และการประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทุกฝ่าย มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.18

ด้านการบริหารระบบสารสนเทศพื้นฐานของสถานศึกษา พบว่า หัวข้อมีระบบการจัดเก็บเอกสาร เข้า ออก ของสถานศึกษา การแยกและจำแนกประเภท เช่น หนังสือเข้า ออก และจัดระบบแฟ้มข้อมูลเอกสารอย่างเป็นระบบ มีค่าเฉลี่ยสูงสุดเท่ากับ 4.06 รองลงมาหัวข้อกำหนดบุคลากรผู้รับผิดชอบจัดเก็บข้อมูลสารสนเทศของสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.93

ด้านระบบสารสนเทศเกี่ยวข้องกับนักเรียน พบว่า หัวข้อมีข้อมูลเกี่ยวกับนักเรียน เช่น จำนวนนักเรียน เพศ อายุ ภูมิลำเนา และการย้ายเข้า ออกมีค่าเฉลี่ยสูงสุดเท่ากับ 4.30 รองลงมาหัวข้อมีข้อมูลผลการประเมินคุณภาพการศึกษา ของผู้เรียน เช่น ทะเบียนวัดผลและการประเมินผลการเรียนของผู้เรียนมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.21

ด้านระบบสารสนเทศการบริหารงานวิชาการสถานศึกษา พบว่า หัวข้อมีการส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาตนเองแก่บุคลากรมีค่าเฉลี่ยสูงสุดเท่ากับ 4.20 รองลงมาหัวข้อมีระบบการประกันคุณภาพภายในและภายนอกมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.00

ด้านระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารสถานศึกษา พบว่า หัวข้อมีโครงการและแผนงานบริหารสถานศึกษาที่ชัดเจน เช่น แผนระยะยาว แผนระยะสั้น ทรัพยากรที่ใช้ในการดำเนินการ ผลการปฏิบัติงานที่ชัดเจนมีค่าเฉลี่ยสูงสุดเท่ากับ 4.23 รองลงมาหัวข้อมีการรวบรวมข้อมูลสารสนเทศตามระบบการบริหารที่ชัดเจน เช่น ตรวจสอบ ประมวลผล ข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูลมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.86

ด้านระบบสารสนเทศเพื่อรายงานผลงานของสถานศึกษา พบว่า ข้อที่มีวัสดุอุปกรณ์ สื่อเทคโนโลยีที่ทันสมัย มีค่าเฉลี่ยสูงสุดเท่ากับ 4.16 รองลงมาข้อมีบุคลากรรับผิดชอบในการนำเสนอข้อมูลสารสนเทศมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.08

สมมติฐานข้อ 1 พบว่าครูมีระดับความคิดเห็นต่อการบริหารระบบสารสนเทศของสถานศึกษาสังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ กลุ่ม 1 ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.92

สมมติฐานข้อ 2 พบว่าครูสังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ กลุ่ม 1 ที่มีเพศแตกต่างกันมีความคิดเห็นต่อการบริหารระบบสารสนเทศของสถานศึกษา ด้านการบริหารระบบสารสนเทศ ด้านการบริหารระบบสารสนเทศพื้นฐานของสถานศึกษา ด้านระบบสารสนเทศเกี่ยวกับข้อมูลนักเรียน ด้านระบบสารสนเทศการบริหารงานวิชาการสถานศึกษา และด้านระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารสถานศึกษา ไม่แตกต่างกัน ในส่วนของด้านระบบสารสนเทศเพื่อรายงานผลงานของสถานศึกษาพบว่าแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $P \leq 0.05$ ($t = 0.33$, $Sig = 0.03$) ซึ่งยอมรับสมมติฐานที่ตั้งไว้

ตาราง 1 การทดสอบความแตกต่างของปัจจัยส่วนบุคคลด้านเพศ

การบริหารระบบสารสนเทศของสถานศึกษา	ค่าเฉลี่ยระดับความคิดเห็น		t-test	Sig.
	และการแปลผล			
	ชาย	หญิง		
1. ด้านการบริหารระบบสารสนเทศ	4.00	4.02	-0.45	0.27
	มาก	มาก		ไม่แตกต่าง
2. ด้านการบริหารระบบสารสนเทศพื้นฐานของสถานศึกษา	3.84	3.81	0.60	0.22
	มาก	มาก		ไม่แตกต่าง
3. ด้านระบบสารสนเทศเกี่ยวกับข้อบังคับผู้เรียน	4.04	4.04	0.11	0.59
	มาก	มาก		ไม่แตกต่าง
4. ด้านระบบสารสนเทศการบริหารงานวิชาการสถานศึกษา	3.88	3.92	-0.48	0.13
	มาก	มาก		ไม่แตกต่าง
5. ด้านระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารสถานศึกษา	3.83	3.87	-0.42	0.18
	มาก	มาก		ไม่แตกต่าง
6. ด้านระบบสารสนเทศเพื่อรายงานผลงานของสถานศึกษา	4.03	4.01	0.33	0.03
	มาก	มาก		แตกต่าง
รวมเฉลี่ย	3.94	3.95	-0.05	0.24
	มาก	มาก		ไม่แตกต่าง

หมายเหตุ: ทดสอบความแตกต่างที่ระดับนัยสำคัญ .05

สมมติฐานข้อ 3 พบว่าครูสังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ กลุ่ม 1 ที่มีอายุแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารระบบสารสนเทศของสถานศึกษา โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

ตาราง 2 การทดสอบความแตกต่างของปัจจัยส่วนบุคคลด้านอายุ

การบริหารระบบสารสนเทศของสถานศึกษา	ค่าเฉลี่ยระดับความคิดเห็น			F-test	Sig.
	และการแปลผล				
	21-30 ปี	31-40 ปี	41-50 ปี		
1. ด้านการบริหารระบบสารสนเทศ	4.03	4.00	4.01	0.29	0.75
	มาก	มาก	มาก		ไม่แตกต่าง
2. ด้านการบริหารระบบสารสนเทศพื้นฐานของสถานศึกษา	3.76	3.85	3.92	1.28	0.28
	มาก	มาก	มาก		ไม่แตกต่าง

ตาราง 2 (ต่อ)

การบริหารระบบสารสนเทศของสถานศึกษา	ค่าเฉลี่ยระดับความคิดเห็นและการแปลผล			F-test	Sig.
	21-30 ปี	31-40 ปี	41-50 ปี		
3. ด้านระบบสารสนเทศเกี่ยวกับข้อบกพร่องกับผู้เรียน	4.04	4.03	4.13	0.32	0.72
	มาก	มาก	มาก		ไม่แตกต่าง
4. ด้านระบบสารสนเทศการบริหารงานวิชาการสถานศึกษา	3.92	3.90	3.78	0.34	0.71
	มาก	มาก	มาก		ไม่แตกต่าง
5. ด้านระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารสถานศึกษา	3.87	3.86	3.72	0.36	0.70
	มาก	มาก	มาก		ไม่แตกต่าง
6. ด้านระบบสารสนเทศเพื่อรายงานผลงานของสถานศึกษา	3.95	4.04	4.23	1.82	0.16
	มาก	มาก	มาก		ไม่แตกต่าง
รวมเฉลี่ย	3.93	3.95	3.97	0.74	0.55
	มาก	มาก	มาก		ไม่แตกต่าง

หมายเหตุ: ทดสอบความแตกต่างที่ระดับนัยสำคัญ .05

สมมติฐานข้อ 4 พบว่าครูสังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ กลุ่ม 1 ที่มีประสบการณ์ในการใช้ระบบสารสนเทศแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารระบบสารสนเทศของสถานศึกษา โดยรวม และรายด้านไม่แตกต่างกัน

ตาราง 3 การทดสอบความแตกต่างของปัจจัยส่วนบุคคลด้านประสบการณ์ในการใช้ระบบสารสนเทศ

การบริหารระบบสารสนเทศของสถานศึกษา	ค่าเฉลี่ยระดับความคิดเห็นและการแปลผล				F-test	Sig.
	น้อยกว่า 1 ปี	1-5 ปี	6-10 ปี	มากกว่า 10 ปี		
1. ด้านการบริหารระบบสารสนเทศ	4.07	4.01	3.98	4.02	0.20	0.89
	มาก	มาก	มาก	มาก		ไม่แตกต่าง
2. ด้านการบริหารระบบสารสนเทศพื้นฐานของสถานศึกษา	3.80	3.79	3.89	3.89	0.64	0.59
	มาก	มาก	มาก	มาก		ไม่แตกต่าง
3. ด้านระบบสารสนเทศเกี่ยวกับข้อบกพร่องกับผู้เรียน	4.11	4.02	4.03	4.20	0.90	0.44
	มาก	มาก	มาก	มาก		ไม่แตกต่าง
4. ด้านระบบสารสนเทศการบริหารงานวิชาการสถานศึกษา	4.15	3.90	3.85	3.93	0.57	0.63
	มาก	มาก	มาก	มาก		ไม่แตกต่าง

ตาราง 3 (ต่อ)

การบริหารระบบสารสนเทศ ของสถานศึกษา	ค่าเฉลี่ยระดับความคิดเห็นและการแปลผล				F-test	Sig.
	น้อยกว่า 1 ปี	1-5 ปี	6-10 ปี	มากกว่า 10 ปี		
5. ด้านระบบสารสนเทศเพื่อการ บริหารสถานศึกษา	4.03 มาก	3.86 มาก	3.82 มาก	3.83 มาก	0.26	0.86 ไม่แตกต่าง
6. ด้านระบบสารสนเทศเพื่อรายงาน ผลงานของสถานศึกษา	3.94 มาก	3.97 มาก	4.13 มาก	4.17 มาก	1.45	0.23 ไม่แตกต่าง
รวมเฉลี่ย	4.02 มาก	3.93 มาก	3.95 มาก	4.01 มาก	0.67	0.61

หมายเหตุ: ทดสอบความแตกต่างที่ระดับนัยสำคัญ .05

อภิปรายผล

การศึกษาวิจัยเรื่อง ความคิดเห็นของครูที่มีต่อการบริหารระบบสารสนเทศของสถานศึกษาสังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ กลุ่ม 1 ผู้วิจัยขอค้นพบและประเด็นที่น่าสนใจ นำมาอภิปราย ดังนี้

1. จากการศึกษาระดับความคิดเห็นของครูที่มีต่อระบบสารสนเทศของสถานศึกษาในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พิสิฐ หาบหา (2557) ได้ศึกษา ความคิดเห็นของครูที่มีต่อการบริหารงานด้านสารสนเทศของโรงเรียนเทศบาล ปากปญาในพระอุปถัมภ์ฯ ผลการวิจัยพบว่า ครูมีความคิดเห็นต่อการบริหารงานด้านสารสนเทศของโรงเรียนเทศบาลปากปญา ในพระอุปถัมภ์ฯ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของ รุ่งโรจน์ เหน้คำ; และ ชุติมา มุสิกานนท์ (2558) ได้ศึกษาความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูที่มีต่อการจัดระบบสารสนเทศเพื่อการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนเครือข่ายนนทบุรี ตำบลแม่ตั้น อำเภออมก๋อย จังหวัดเชียงใหม่ ผลการศึกษาพบว่า ความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครู ที่มีต่อการจัดระบบสารสนเทศเพื่อการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของ อัจฉรา ศรีวิไล (2550) ได้ศึกษา ความคิดเห็นของครูต่อการจัดการระบบข้อมูลสารสนเทศโรงเรียนในอำเภอลานสกา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า ครูมีความคิดเห็นต่อการจัดการระบบข้อมูลสารสนเทศโดยภาพรวมทุกด้าน อยู่ในระดับมาก

2. จากการศึกษาพบว่าปัจจัยส่วนบุคคลในส่วนของเพศ แตกต่างกันมีผลต่อความคิดเห็นที่มีต่อการบริหารระบบสารสนเทศของสถานศึกษาแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ โดยแคทซ์ (Katz. 1961: 343; อ้างถึงใน ประภาเพ็ญ สุวรรณ. 2526) ได้ให้ความหมายว่า ทศนคติ หมายถึง ส่วนประกอบสองส่วน คือ ความรู้สึกในการที่จะชอบหรือไม่ชอบ ความรู้ หรือความเชื่อ ซึ่งอธิบายถึงลักษณะตลอดจนความสัมพันธ์ของสิ่งหนึ่งที่มีต่อสิ่งอื่นๆ ซึ่งสอดคล้องกับความเป็นจริงเนื่องจากเพศชายและเพศหญิงจะมีความชอบของเรื่องต่างๆ ที่แตกต่างกัน ทั้งนี้ไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ พิสิฐ หาบหา (2557) ได้ศึกษา ความคิดเห็นของครูที่มีต่อการบริหารงานด้านสารสนเทศของโรงเรียนเทศบาล ปากปญาในพระอุปถัมภ์ฯ ผลการวิจัยพบว่าครูที่มีเพศ

ต่างก็มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานด้านสารสนเทศของโรงเรียนเทศบาลปทุมปัญญา ในพระอุปถัมภ์ฯ ไม่มีความแตกต่างกัน และไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ รุ่งโรจน์ เหน้คำ, และ ชุตินา มุสิกานนท์ (2558) ได้ศึกษาความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูที่มีต่อการจัดระบบสารสนเทศเพื่อการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนเครือข่ายนนทบุรี ตำบลเมตต์ อำเภอกมกั๋ย จังหวัดเชียงใหม่ ผลการศึกษาพบว่า การเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูที่มีต่อการจัดระบบสารสนเทศเพื่อการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียน จำแนกตามเพศ ระดับการศึกษา ตำแหน่ง และประสบการณ์ในการทำงานโดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

3. จากการศึกษาพบว่าปัจจัยส่วนบุคคลในส่วนของอายุและประสบการณ์ในการใช้ระบบสารสนเทศที่ต่างกันมีผลต่อความคิดเห็นที่มีต่อการบริการระบบสารสนเทศของสถานศึกษาไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่กำหนดไว้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อัจฉรา ศรีวิไล (2550) ได้ศึกษา ความคิดเห็นของครูต่อการจัดการระบบข้อมูลสารสนเทศโรงเรียนในอำเภอลานสกา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 1 ผลการวิจัยพบว่าครูที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการจัดการระบบข้อมูลสารสนเทศโรงเรียนในอำเภอลานสกา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 1 โดยภาพรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้จาก สุโท เจริญสุข (2525; อ้างถึงใน สุทธิการต์ ชูทอง, 2551) ได้ให้ความหมายของความคิดเห็นว่า ความคิดเห็นเป็นสภาพ ความรู้สึกทางด้านจิตใจที่เกิดจากประสบการณ์และการเรียนรู้ของบุคคล อันเป็นผลให้บุคคลมีความคิดต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งในลักษณะที่ชอบ ไม่ชอบ หรือเฉยๆ นั้นก็ตามแต่ในความเป็นจริงการที่บุคคลนั้นๆ อยู่ในสภาพแวดล้อมเดียวกันอาจส่งผลให้มีความคิดเห็นไปในแนวทางเดียวกันซึ่งตรงกับ เสกสรรค์ วัฒนพงษ์ (2542) ที่ได้ให้ความหมายของความคิดเห็น สรุปได้ว่า ความคิดเห็น หมายถึง การแสดงออกถึงความเชื่อ ทศนะการวินิจฉัย การพิจารณาหรือการประเมินผลอย่างมีรูปแบบ โดยได้รับอิทธิพลมาจากทัศนคติและข้อเท็จจริง ความรู้ที่มีอยู่ของผู้แสดงความคิดเห็นต่อเรื่องใดเรื่องหนึ่ง ซึ่งขึ้นอยู่กับ สถานการณ์และสภาพแวดล้อมต่างๆ การแสดงความคิดเห็นอาจจะแสดงออกโดยการพูด หรือ การเขียนก็ได้ ดังนั้นจากกลุ่มตัวอย่างที่เป็นครูที่อยู่ในโรงเรียนเดียวกัน หรือสังกัดสำนักบริหารการศึกษากลุ่มเดียวกันที่อยู่ภายใต้การบริหารระบบสารสนเทศเดียวกันจึงส่งผลให้มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน

การนำผลวิจัยไปใช้ประโยชน์

1. ด้านระบบสารสนเทศเกี่ยวกับข้อบกพร่องที่ผู้เรียน พบว่า ครูมีระดับความคิดเห็นในด้านนี้มากที่สุด แสดงให้เห็นว่าครูคิดเห็นว่าผู้เรียนมีผลต่อการบริหารระบบสารสนเทศของสถานศึกษามากที่สุด ดังนั้น ในการบริหารระบบสารสนเทศของสถานศึกษาควรมุ่งเน้นระบบสารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับผู้เรียนเป็นสำคัญ เช่น ควรมีการพัฒนาการจัดเก็บข้อมูลต่างๆ ของนักเรียน

2. ด้านการบริหารระบบสารสนเทศ พบว่า สถานศึกษาควรมีการจัดทำปฏิทินหรือกำหนดช่วงเวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูลงาน ต่างๆ ไว้ในสถานศึกษาอย่างชัดเจน เพื่อช่วยผู้รับผิดชอบและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง รวมทั้ง เพื่อให้การบริหารระบบสารสนเทศเป็นไปตามระบบและขั้นตอนที่ถูกต้อง

3. ด้านระบบสารสนเทศเพื่อรายงานผลงานของสถานศึกษา พบว่า การบริหารระบบสารสนเทศของสถานศึกษานั้นจะสามารถเกิดประสิทธิภาพที่ดีได้นั้นควรมีวัสดุอุปกรณ์ สื่อเทคโนโลยีที่ทันสมัยมาใช้ เพราะนอกจากจะมีข้อมูลที่ถูกต้องครบถ้วนสมบูรณ์ ผู้ที่รับผิดชอบมีความเชี่ยวชาญแล้วนั้น วัสดุอุปกรณ์ที่ทันสมัยก็ถือเป็นปัจจัยหนึ่งที่มีความสำคัญมาก

ข้อเสนอแนะ

1. ผู้บริหารสถานศึกษาควรให้ความสำคัญอย่างมากต่อการบริหารงานวิชาการสถานศึกษา โดยมีการจัดให้มีห้องสำนักงานเทคโนโลยีสารสนเทศของสถานศึกษาเพื่อรองรับการบริหารระบบสารสนเทศที่เป็นรูปธรรม และเพื่อให้ระบบข้อมูลสารสนเทศในสถานศึกษามีประสิทธิภาพ
2. ควรมีการอำนวยความสะดวกในการจัดส่งข้อมูลข่าวสารกับสำนักบริหารงานศึกษาพิเศษ รวมทั้งหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้เป็นขั้นตอน สามารถติดตามและตรวจสอบข้อมูลสารสนเทศต่างได้ชัดเจน
3. ให้ความสำคัญกับการปรับปรุงแก้ไขข้อมูลและสารสนเทศให้เป็นปัจจุบัน มีความกระชับและเข้าใจง่าย รวมทั้งสามารถเข้าถึงข้อมูลได้
4. ควรให้ความสำคัญในด้านระบบสารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับผู้เรียน โดยมุ่งเน้นการจัดเก็บข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับผู้เรียนในทุกด้าน เช่น ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้เรียน ผลการเรียนรู้ และการใช้ห้องสมุด เป็นต้น รวมทั้งควรมีโปรแกรมในการวัดผลและประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียนที่ชัดเจน ถูกต้องสอดคล้อง มีความชัดเจนของเกณฑ์ในการวัดผล และสามารถตรวจสอบได้

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

การศึกษาวิจัยในครั้งนี้ มีข้อจำกัดในการศึกษาวิจัยในหลายๆ ด้าน ดังนั้นหากมีการศึกษาวิจัยในลักษณะนี้ต่อไป ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ดังนี้

1. ควรกำหนดวิธีการสำรวจ และเก็บข้อมูลจากแบบสอบถามให้ครอบคลุมกลุ่มตัวอย่างให้มากยิ่งขึ้น โดยอาจศึกษาวิจัยความคิดเห็นของครูเฉพาะด้านการบริหารระบบสารสนเทศ เพื่อให้ทราบถึงความคิดเห็นของครูในแต่ละด้านว่ามีความคิดเห็นต่างกันหรือไม่อย่างไร และเพื่อให้การวิจัยเชิงคุณภาพได้รับข้อมูลของผู้ใช้บริการในเชิงลึกมากยิ่งขึ้น
2. ควรมีข้อมูล ความคิดเห็นของสถานศึกษาอื่น ภายใต้งานสังกัดสำนักบริหารงานศึกษาพิเศษเดียวกัน และของกลุ่มอื่น เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นว่าเป็นเช่นไร ต่างหรือเหมือนกันหรือไม่ เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการพัฒนาการบริหารระบบสารสนเทศให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดได้
3. ควรศึกษาระดับความคิดเห็นของครูที่มีต่อการบริหารระบบสารสนเทศเพื่อเปรียบเทียบถึงความแตกต่างระหว่างครูในแต่ละสายงานโดยใช้ตัวแปรเหมือนกันกับการศึกษาครั้งนี้
4. ศึกษาความคิดเห็นของครูที่มีต่อการบริหารระบบสารสนเทศควรศึกษาทุกระยะ 3 ปี เพื่อติดตามผลและนำข้อมูลจากการวิจัยมาปรับปรุง และพัฒนาองค์การอย่างต่อเนื่อง

เอกสารอ้างอิง

- กัลยา วาณิชยปัญญา. (2549). **หลักสถิติ**. พิมพ์ครั้งที่ 8. กรุงเทพฯ: ภาควิชาสถิติ คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ธานินทร์ ศิลป์จารุ. (2551). **การวิจัยและการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติด้วย SPSS**. กรุงเทพฯ: วีอินเตอร์พริ้นท์.
- ธีรภูมิ เอกะกุล. (2543). **ระเบียบวิธีวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์**. อุบลราชธานี: สถาบันราชภัฏอุบลราชธานี.

- นิศารัตน์ เชาว์ปรีชา. (2556). การพัฒนาการบริหารระบบสารสนเทศของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครสวรรค์ เขต 1. วิทยานิพนธ์ปริญญาพุทธศาสตรมหาบัณฑิต. นครสวรรค์: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- ประภาเพ็ญ สุวรรณ. (2526). ทศนคติ การวัดการเปลี่ยนแปลงและพฤติกรรมอนามัย. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- พิสิฐ หาบหา. (2557). ความคิดเห็นของครูที่มีต่อการบริหารงานด้านสารสนเทศของโรงเรียนเทศบาล ปลุกปัญญาในพระอุปถัมภ์ฯ. รายงานการศึกษาระดับปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- รุ่งโรจน์ เหน้คำ; และชุตินา มุสิกานนท์. (2558). ความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูที่มีต่อการจัดระบบสารสนเทศเพื่อการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนเครือข่ายนนทบุรีตำบลแม่ตั้น อำเภอมวกก่อ จังหวัดเชียงใหม่. รายงานการศึกษาระดับปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. ปทุมธานี: มหาวิทยาลัยเวสเทิร์น.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ. (2554). การพัฒนามาตรฐานและยุทธศาสตร์ในการพัฒนาโรงเรียนสู่ประชาคมอาเซียน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. กรุงเทพฯ.
- สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ. (2560). กลุ่มสถานศึกษาในสังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ กลุ่ม 1. (ระบบออนไลน์). จาก http://special.obec.go.th/cc_group.php (10 มิถุนายน 2560).
- สุทธิกานต์ ชูทอง. (2551). ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อคุณภาพการบริการของเทศบาลตำบลบางละมุง อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี. วิทยานิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยบูรพา.
- เสกสรรค์ วัฒนพงษ์. (2542). ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการประสานงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจทางหลวงกับเจ้าหน้าที่ตำรวจภูธรในเขตพื้นที่ทางหลวง หมายเลข 34 (บางนา-ปางประกง). วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐศาสตร์. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- อัจจรา ศรีวิไล. (2559). ความคิดเห็นของครูต่อการจัดการระบบข้อมูลสารสนเทศโรงเรียนในอำเภอลานสกา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 1. รายงานการศึกษาระดับปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

NBUE039: การศึกษาสภาพการบริหารจัดการเรียนร่วมโดยใช้โครงสร้างซีท (SEAT) ของโรงเรียนจัดการเรียนรวม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร
A STUDY ON SITUATION OF SEAT FRAMEWORK ADMINISTRATIONS OF MAIN STREAMING SCHOOL UNDER SAMUTSAKHON PIRMARY EDUCATION SERVICE AREA OFFICE

ณัฏกานต์ พวงทอง¹ รศ.ดร.สมศักดิ์ คงเที่ยง²

¹ นักศึกษานักศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ

² อาจารย์ประจำหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ

บทคัดย่อ

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) ศึกษาสภาพการบริหารจัดการเรียนร่วมโดยใช้โครงสร้างซีท (SEAT) ของโรงเรียนจัดการเรียนรวม 2) เปรียบเทียบสภาพการบริหารจัดการเรียนร่วมโดยใช้โครงสร้างซีท (SEAT) ของโรงเรียนจัดการเรียนรวม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร จำแนกตามตำแหน่ง ประสบการณ์ และขนาดโรงเรียน ของข้าราชการครู กลุ่มตัวอย่างได้แก่ ข้าราชการครู จำนวน 392 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามมาตรฐานประมาณค่า 5 ระดับ มีความเชื่อมั่นทั้งฉบับ เท่ากับ 0.94 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบที แบบ independent และสถิติวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว

ผลการวิจัย พบว่า

1. สภาพการบริหารจัดการเรียนร่วมโดยใช้โครงสร้างซีท (SEAT) ของโรงเรียนจัดการเรียนรวมในภาพรวมและด้านนักเรียน อยู่ในระดับมาก
2. เปรียบเทียบสภาพการบริหารจัดการเรียนร่วมโดยใช้โครงสร้างซีท (SEAT) ของโรงเรียนจัดการเรียนรวม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร
 - 2.1 จำแนกตามตำแหน่ง ในภาพรวมพบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
 - 2.2 จำแนกตามประสบการณ์สอน โดยรวมและรายด้านพบว่าไม่แตกต่างกัน
 - 2.3 จำแนกตามขนาดโรงเรียน โดยรวมและรายด้านพบว่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ยกเว้นด้านเครื่องมือพบว่าไม่แตกต่างกัน

คำสำคัญ: โครงสร้างซีท, โรงเรียนจัดการเรียนรวม, การเรียนรวม

Abstract

A study on sityation or SEAT-Framework administration of main streaming schools under samutsakhon primary education service area office

This research aimed to 1) A study on sityation or SEAT-Framework administration of main streaming schools.2) A comparison of the mean sityation or SEAT-Framework administration of main

streaming schools under samutsakhon primary education service area office by position, experience, school size. The samples consist of 392 persons. The research instrument was 5 rating scale. The try-out group to which has total reliability 0.94. The statistical analysis the data were percentage, mean, standard deviation. By positions vary with the t-test and independent. of variance One-Way ANOVA

This research found that

1. A situation or SEAT-Framework administration of main streaming schools whole were and student whole practice was at a high level
2. A comparison of the mean situation or SEAT-Framework administration of main streaming schools
 - 2.1 A classified by position at whole were at significant different at the .01.
 - 2.2 A classified by experience whole and each aspect ranked not significant different
 - 2.3 A classified by school size whole and each aspect ranked at the significant different at the .01 except tools not significant different.

Keywords: SEAT-Framework, inclusive school, inclusive

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ในปีการศึกษา 2559 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีนโยบายสร้างความเข้มแข็งให้โรงเรียนจัดการเรียนรวม โดยจัดให้เด็กพิการทุกคนได้รับการพัฒนาเต็มตามศักยภาพของแต่ละบุคคลในรูปแบบโรงเรียนต้นแบบการเรียนรวม (Inclusive Schools) เป็นการจัดการศึกษาที่แสดงเจตนารมณ์ให้ผู้เรียนทุกคนได้รับสิทธิและโอกาสในการศึกษาอย่างเสมอภาค โดยมีการจัดการที่เหมาะสมในโรงเรียนและห้องเรียนเพื่อช่วยให้ผู้เรียนได้รับประโยชน์ที่ยึดหลักปรัชญาของการอยู่ร่วมกัน (Inclusion) โดยเน้นให้มีการนำบริการสนับสนุนต่างๆ มาจัดกระบวนการเรียนการสอนสนองความแตกต่างระหว่างบุคคล โดยกำหนดทางเลือกให้หลายๆ ทาง เพื่อให้ผู้เรียนสามารถเรียนรวมกันได้โดยไม่แบ่งแยกและเลือกปฏิบัติ ในโรงเรียนทุกสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา (ประถมศึกษา มัธยมศึกษา) เพื่อเพิ่มทางเลือกให้กับโรงเรียนในการพัฒนานักเรียนพิการและยังเป็นแหล่งเรียนรู้ให้กับโรงเรียนใกล้เคียงที่รับเด็กพิการเข้าเรียนด้วย (ผดุง อารยะวิญญู และ วาสนา เลิศศิลป์. 2550)

จากแนวโน้มเด็กที่มีความต้องการพิเศษที่เข้าเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ประถมศึกษาสมุทรสาครมีปริมาณและความต้องการเข้าเรียนมากขึ้นทุกปี และมีการขยายโรงเรียนเรียนรวมเพิ่มขึ้นด้วย แต่การบริหารโรงเรียนแกนนำเรียนรวมตามโครงสร้าง SEAT ที่เป็นปัญหาหลายประการที่มาจากปัจจัยภายนอกโรงเรียนและภายในโรงเรียน ขาดบุคลากรที่เข้าใจการจัดการศึกษาสำหรับเด็กพิเศษ โรงเรียนและครูขาดความรู้ความเข้าใจลักษณะของเด็กที่มีความต้องการพิเศษประเภทต่างๆ รวมทั้งการจัดการเรียนการสอนและที่สำคัญทั้งครูและผู้บริหารจำนวนมากมีทัศนคติในทางลบต่อการนำเด็กที่มีความต้องการพิเศษมาเรียนรวมกับเด็กปกติ ส่งผลกระทบถึงการจัดการศึกษาให้แก่เด็กปกติในโรงเรียนที่มีการจัดการเรียนรวมด้วย ผลการเรียนรู้ของเด็กที่มีความต้องการพิเศษแต่ละโรงเรียนที่มีการจัดการเรียนรวมจึงมีลักษณะที่แตกต่างกัน ไม่มีมาตรฐานที่ปรากฏชัดเจน ทั้งนี้อาจขึ้นอยู่กับ 1) ด้าน

นักเรียน: S (student) 2) ด้านสภาพแวดล้อม: E (environment) 3) ด้านกิจกรรมการเรียนรู้การสอน: A (activities) และ 4) ด้านเครื่องมือ T: (tools)

กล่าวคือจุดอ่อนในการบริหารจัดการเรียนรวมโรงเรียนจัดการเรียนรวมในจังหวัดสมุทรสาคร คือ

1. นักเรียนพิการส่วนใหญ่ยังไม่ได้มีโอกาสทางการศึกษาอย่างทั่วถึง ยังไม่มีการเตรียมความพร้อมนักเรียนเพื่อส่งต่อเข้าสู่ระบบโรงเรียนและนักเรียนทั่วไปยังไม่เข้าใจนักเรียนพิการ
2. สภาพแวดล้อมส่วนใหญ่ยังไม่มี การจัดหรือปรับสภาพให้เหมาะสมกับเด็กพิการ
3. กระบวนการหรือแนวทางในการจัดทำหลักสูตรหรือการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP) ยังไม่มีคุณภาพ ครูขาดความรู้ความเข้าใจในกระบวนการ และทักษะ แหล่งข้อมูลการคัดกรองนักเรียนเพื่อวางแผนพัฒนา
4. ขาดงบประมาณ สื่อสิ่งอำนวยความสะดวก การอบรมเพื่อพัฒนาบุคลากร เสริมสร้างวิสัยทัศน์และตระหนักในสำคัญในการจัดการศึกษาสำหรับนักเรียนพิการ

จากผลการประเมินตามโครงสร้างซีท (SEAT) และจุดอ่อนในการดำเนินการบริหารจัดการของโรงเรียนจัดการเรียนรวมในจังหวัดสมุทรสาคร แสดงให้เห็นว่าการบริหารจัดการของโรงเรียนจัดการเรียนรวมยังต้องได้รับการพัฒนาเพิ่มขึ้น ดังนั้นผู้วิจัยจึงได้ศึกษาสภาพการบริหารจัดการเรียนรวมโดยใช้โครงสร้างซีท (SEAT) ของโรงเรียนจัดการเรียนรวม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร เพื่อเป็นข้อมูลพื้นฐานให้ผู้บริหารสถานศึกษาและผู้ที่เกี่ยวข้องในการจัดการศึกษาสำหรับนักเรียนพิการและเป็นแนวทางปรับปรุงพัฒนาการจัดการเรียนรวมเพื่อพัฒนานักเรียนพิการอย่างทั่วถึงและเต็มตามศักยภาพเป็นรายบุคคล

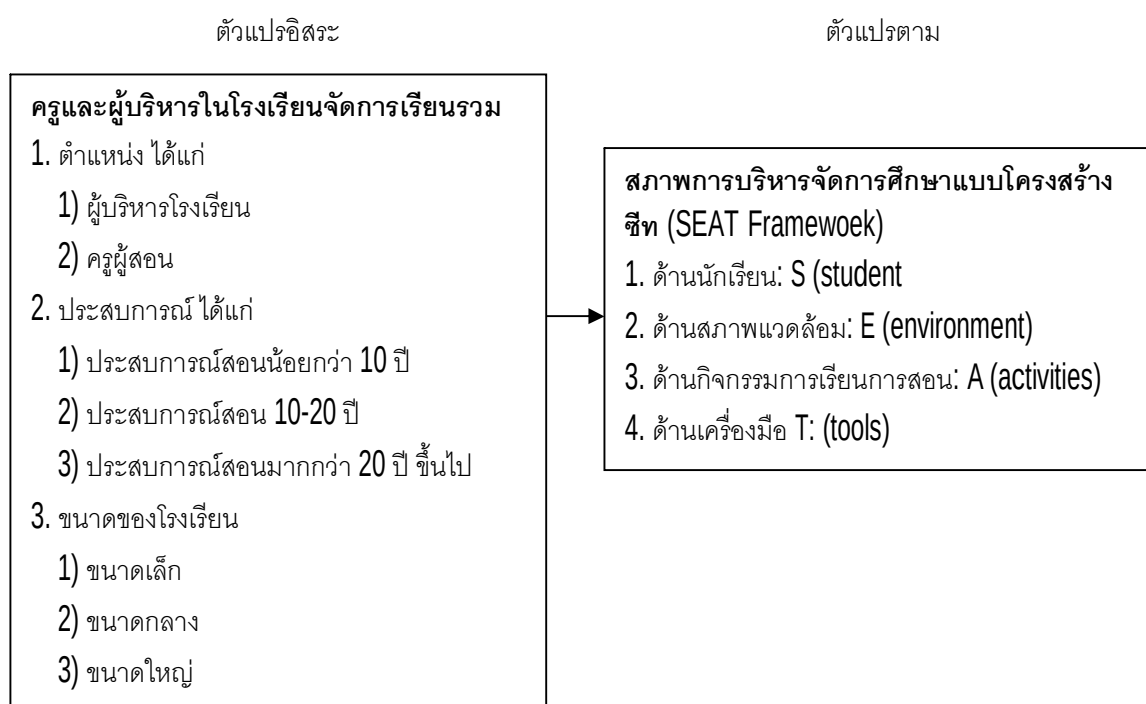
วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพการบริหารจัดการเรียนรวมโดยใช้โครงสร้างซีท (SEAT) ของโรงเรียนจัดการเรียนรวม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร
2. เพื่อเปรียบเทียบสภาพการบริหารจัดการเรียนรวมโดยใช้โครงสร้างซีท (SEAT) ของโรงเรียนจัดการเรียนรวม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร จำแนกตาม ตำแหน่ง ประสบการณ์ และขนาดโรงเรียน

สมมติฐานในการวิจัย

1. สภาพการบริหารจัดการเรียนรวมโดยใช้โครงสร้างซีท (SEAT) ของโรงเรียนจัดการเรียนรวม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร อยู่ในระดับมาก
2. สภาพการบริหารจัดการเรียนรวมโดยใช้โครงสร้างซีท (SEAT) ของโรงเรียนจัดการเรียนรวม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร ที่มีตำแหน่งต่างกัน มีความแตกต่างกัน
3. สภาพการบริหารจัดการเรียนรวมโดยใช้โครงสร้างซีท (SEAT) ของโรงเรียนจัดการเรียนรวม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร ที่มีประสบการณ์ต่างกัน มีความแตกต่างกัน
4. สภาพการบริหารจัดการเรียนรวมโดยใช้โครงสร้างซีท (SEAT) ของโรงเรียนจัดการเรียนรวม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร ที่มีขนาดโรงเรียนต่างกัน มีความแตกต่างกัน

กรอบแนวคิด

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

ขอบเขตการศึกษา

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ครูและผู้บริหารในโรงเรียนจัดการเรียนรวมสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร ปีการศึกษา 2560 จำนวน 74 โรงเรียน แบ่งเป็นผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนจัดการเรียนรวม จำนวน 74 คน ครูผู้สอนในโรงเรียนจัดการเรียนรวม จำนวน 1953 คน รวมประชากรทั้งสิ้น 2,027 คน

2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

ครูและผู้บริหารในโรงเรียนจัดการเรียนรวมสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร ปีการศึกษา 2560 จำนวน 74 โรงเรียน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างตามตารางของ เครจซี่; และ มอร์แกน (Krejcie; & Morgan. 1970: 607-610) เลือกโดยการสุ่มอย่างง่ายด้วยวิธีการจับฉลาก (Lottery method) แบ่งเป็นผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนจัดการเรียนรวมจำนวน 65 คน และครูผู้สอนในโรงเรียนจัดการเรียนรวมจำนวน 1953 คน จำนวน 327 คน ได้กลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 392 คน

3. ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

ตัวแปรอิสระ (Independent Variable) ได้แก่ คือ ครูและผู้บริหารโรงเรียนจัดการเรียนรวม 1) ตำแหน่ง 2) ประสบการณ์ 3) ขนาดของโรงเรียน

ตัวแปรตาม (Dependent Variable) ได้แก่ การบริหารจัดการเรียนรวมแบบโครงสร้างซีท (SEAT Framework)

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. เป็นแนวทางในการนำไปวางแผนพัฒนาการบริหารจัดการเรียนรวมโดยใช้โครงสร้างซีท (SEAT) ของโรงเรียนจัดการเรียนรวมในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาครให้ชัดเจนและเหมาะสม

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. เครื่องมือในการรวบรวมข้อมูล เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยสภาพการบริหารจัดการเรียนรวมโดยใช้โครงสร้างซีท (SEAT) ของโรงเรียนจัดการเรียนรวม สังกัดเขตพื้นที่ประถมศึกษาสมุทรสาคร โดยเป็นแบบสอบถามสำหรับผู้บริหารและครูเป็นเรื่องเกี่ยวกับการบริหารจัดการเรียนรวมในโรงเรียนจัดการเรียนรวม แต่ละฉบับมีทั้งหมด 2 ตอน ผู้วิจัยใช้แบบสอบถามไปเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง

2. นำแบบสอบถามเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญได้ค่าดัชนีความสอดคล้องที่ 0.98

3. ทดลองใช้เครื่องมือ (Try out) กับกลุ่มที่ไม่ได้ถูกสุ่มเป็นกลุ่มตัวอย่าง แล้ววิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามที่เป็นมาตราประเมินค่า (Rating Scale) โดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α -Coefficient) ของ Cronbach ได้ค่าความเชื่อมั่น 0.94

4. นำแบบสอบถามพร้อมหนังสืออนุญาตให้เก็บข้อมูลส่งไปรษณีย์ไปขอความร่วมมือและโทรศัพท์ประสานงานแนะนำชี้แจงวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลให้ผู้บริหารทราบพร้อมกำหนดเก็บรวบรวมภายใน 30 วัน โดยส่งแบบสอบถามทั้งสิ้น 392 ฉบับ และได้ตอบรับกลับทั้งสิ้นจำนวน 347 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 88.25

5. คำนวณค่าสถิติพื้นฐานค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สถิติทดสอบสมมติฐานที่กำหนดไว้ด้วยค่าทดสอบที่ และทำการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว

ผลการศึกษา

ส่วนที่ 1 ลักษณะทางประชากรของกลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถาม

ตาราง 1 จำนวนและร้อยละของผู้บริหารสถานศึกษาและครูโรงเรียนจัดการเรียนรวม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร จำแนกตามตำแหน่ง ประสบการณ์ และขนาดโรงเรียน

รายการ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. ตำแหน่ง		
1.1 ผู้บริหาร	61	17.60
1.2 ครู	286	82.40
รวม	347	100.00

ตาราง 1 (ต่อ)

รายการ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
2. ประสบการณ์ในการทำงาน		
2.1 น้อยกว่า 10 ปี	118	34.00
2.2 10-20 ปี	144	41.50
2.3 มากกว่า 20 ปี	85	24.50
รวม	347	100.00
3. ขนาดโรงเรียน		
3.1 โรงเรียนขนาดเล็ก	14	4.00
3.2 โรงเรียนขนาดกลาง	126	36.30
3.3 โรงเรียนขนาดใหญ่	178	50.70
รวม	347	100.00

จากตาราง 1 พบว่า จำนวนครูโรงเรียนจัดการเรียนรวมคิดเป็นร้อยละ 82.40 และผู้บริหารโรงเรียนจัดการเรียนรวมการคิดเป็นร้อยละ 17.60 ในด้านประสบการณ์สอนส่วนใหญ่มีประสบการณ์สอนที่ 10-20 ปี คิดเป็นร้อยละ 41.50 รองลงมาคือ ประสบการณ์น้อยกว่า 10 ปี คิดเป็นร้อยละ 34.00 และประสบการณ์สอน มากกว่า 20 ปี คิดเป็นร้อยละ 24.50 ในด้านขนาดโรงเรียน โรงเรียนขนาดใหญ่ คิดเป็นร้อยละ 51.30 โรงเรียนขนาดกลาง คิดเป็นร้อยละ 40.10 และโรงเรียนขนาดเล็ก คิดเป็นร้อยละ 8.60 ตามลำดับ

ส่วนที่ 2 การทดสอบสมมติฐานตามวัตถุประสงค์การวิจัย

สมมติฐานข้อที่ 1 สภาพการบริหารจัดการเรียนรวมโดยใช้โครงสร้างซีท (SEAT) ของโรงเรียนจัดการเรียนรวม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร อยู่ในระดับมาก

ตาราง 2 สภาพการบริหารจัดการเรียนรวมโดยใช้โครงสร้างซีท (SEAT) ของโรงเรียนจัดการเรียนรวม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร ภายใต้โครงสร้างซีท (SEAT Framework) ใน 4 องค์ประกอบ จำแนกรายด้าน

การบริหารจัดการเรียนรวมโดยใช้โครงสร้างซีท (SEAT)	n = 347		ระดับ	อันดับ
	$\bar{X}$	S.D.	ความคิดเห็น	
1. ด้านนักเรียน: S	3.68	0.26	มาก	1
2. สภาพแวดล้อม: E	3.48	0.31	ปานกลาง	2
3. ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน: A	3.44	0.33	ปานกลาง	3
4. ด้านเครื่องมือ: T	3.40	0.32	ปานกลาง	4
รวม	3.50	0.11	มาก	

จากตาราง 2 พบว่า สภาพการบริหารจัดการเรียนร่วมโดยใช้โครงสร้างซีท (SEAT) ของโรงเรียนจัดการเรียนรวม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร ในภาพรวมอยู่ในระดับมากและรายด้านพบว่า สภาพการบริหารจัดการเรียนร่วมโดยใช้โครงสร้างซีท (SEAT) ของโรงเรียนจัดการเรียนรวม อยู่ในระดับปานกลาง ยกเว้นด้านนักเรียน ระดับความคิดเห็น อยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยความคิดเห็นคือ ด้านสภาพแวดล้อม ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านเครื่องมือ ตามลำดับ

สมมติฐานข้อที่ 2 สภาพการบริหารจัดการเรียนร่วมโดยใช้โครงสร้างซีท (SEAT) ของโรงเรียนจัดการเรียนรวม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาครที่มีตำแหน่งต่างกัน มีความแตกต่างกัน

ตาราง 3 ผลการเปรียบเทียบสภาพการบริหารจัดการเรียนร่วมโดยใช้โครงสร้างซีท (SEAT) ของโรงเรียนจัดการเรียนรวม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร ที่มีตำแหน่งต่างกัน

การบริหารจัดการเรียนร่วมโดยใช้โครงสร้างซีท (SEAT)	ผู้บริหาร n = 61		ครู n = 286		t	p
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1. ด้านนักเรียน: S	3.64	0.26	3.79	0.31	-1.53	0.895
2. ด้านสภาพแวดล้อม: E	3.68	0.36	3.58	0.31	2.66	0.079
3. ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน: A	3.75	0.32	3.57	0.30	8.62	0.748
4. ด้านเครื่องมือ: T	3.46	0.29	3.42	0.33	-2.80	0.519
รวม	3.56	0.19	3.49	0.14	2.92**	0.008

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 3 สภาพการบริหารจัดการเรียนร่วมโดยใช้โครงสร้างซีท (SEAT) ของโรงเรียนจัดการเรียนรวม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร ที่มีตำแหน่งต่างกัน ในภาพรวมพบว่ามีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.01 และรายด้านทั้ง 4 ด้านพบว่าไม่แตกต่างกัน

สมมติฐานข้อที่ 3 สภาพการบริหารจัดการเรียนร่วมโดยใช้โครงสร้างซีท (SEAT) ของโรงเรียนจัดการเรียนรวม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ประถมศึกษาสมุทรสาครที่มีประสบการณ์ต่างกัน มีความแตกต่างกัน

ตาราง 4 การเปรียบเทียบสภาพการบริหารจัดการเรียนร่วมโดยใช้โครงสร้างซีท (SEAT) ของโรงเรียนจัดการเรียนรวม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร จำแนกตามประสบการณ์สอน

การบริหารจัดการเรียนร่วม โดยใช้โครงสร้างซีท (SEAT)	แหล่งความ แปรปรวน	Df	SS	MS	F	p
1. ด้านนักเรียน: S	ระหว่างกลุ่ม	2	0.02	0.01	0.12	0.899
	ภายในกลุ่ม	344	23.74	0.07		
	รวม	346	23.76			
2. ด้านสภาพแวดล้อม: E	ระหว่างกลุ่ม	2	0.31	0.15	1.52	0.219
	ภายในกลุ่ม	344	34.48	0.10		
	รวม	346	34.78			
3. ด้านกิจกรรมการเรียน การสอน: A	ระหว่างกลุ่ม	2	0.46	0.23	2.09	0.126
	ภายในกลุ่ม	344	37.81	0.11		
	รวม	346	38.27			
4. ด้านเครื่องมือ: T	ระหว่างกลุ่ม	2	0.48	0.24	2.33	0.098
	ภายในกลุ่ม	344	35.42	0.10		
	รวม	346	35.90			
รวม	ระหว่างกลุ่ม	2	0.05	0.02	1.01	0.366
	ภายในกลุ่ม	344	8.09	0.02		
	รวม	346	8.13			

จากตาราง 4 การเปรียบเทียบสภาพการบริหารจัดการเรียนร่วมโดยใช้โครงสร้างซีท (SEAT) ของโรงเรียนจัดการเรียนรวม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร จำแนกตามประสบการณ์สอน โดยรวม และรายด้านพบว่าไม่แตกต่างกัน

สมมติฐานข้อที่ 4 สภาพการบริหารจัดการเรียนร่วมโดยใช้โครงสร้างซีท (SEAT) ของโรงเรียนจัดการเรียนรวม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ประถมศึกษาสมุทรสาครที่มีขนาดโรงเรียนต่างกัน มีความแตกต่างกัน

ตาราง 5 การเปรียบเทียบสภาพการบริหารจัดการเรียนร่วมโดยใช้โครงสร้างซีท (SEAT) ของโรงเรียนจัดการเรียนรวม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร จำแนกตามขนาดโรงเรียน

การบริหารจัดการเรียนร่วม โดยใช้โครงสร้างซีท (SEAT)	แหล่งความ แปรปรวน	Df	SS	MS	F	p
1. ด้านนักเรียน: S	ระหว่างกลุ่ม	2	0.67	0.34	5.03**	0.007
	ภายในกลุ่ม	344	23.09	0.07		
	รวม	346	23.76			
2. ด้านสภาพแวดล้อม: E	ระหว่างกลุ่ม	2	2.36	1.18	12.51**	0.000
	ภายในกลุ่ม	344	2.42	0.09		
	รวม	346	34.78			
3. ด้านกิจกรรมการเรียน การสอน: A	ระหว่างกลุ่ม	2	5.37	2.69	28.08**	0.000
	ภายในกลุ่ม	344	32.90	0.10		
	รวม	346	38.27			
4. ด้านเครื่องมือ: T	ระหว่างกลุ่ม	2	0.01	0.01	0.05	0.953
	ภายในกลุ่ม	344	35.89	0.10		
	รวม	346	35.90			
รวม	ระหว่างกลุ่ม	2	0.57	0.29	13.02**	0.000
	ภายในกลุ่ม	344	7.56	0.02		
	รวม	346	8.14			

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 5 สภาพการบริหารจัดการเรียนร่วมโดยใช้โครงสร้างซีท (SEAT) ของโรงเรียนจัดการเรียนรวม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร จำแนกตามขนาดโรงเรียน โดยรวมและรายด้านพบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 ยกเว้นด้านเครื่องมือพบว่าไม่แตกต่างกัน

สรุปผลการวิจัย

1. สภาพการบริหารจัดการเรียนร่วมโดยใช้โครงสร้างซีท (SEAT) ของโรงเรียนจัดการเรียนรวมใน ภาพรวมอยู่ในระดับมาก และรายด้านพบว่าอยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่ สภาพแวดล้อม ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านเครื่องมือ ยกเว้นด้านนักเรียนระดับความคิดเห็น อยู่ในระดับมาก

2. เปรียบเทียบสภาพการบริหารจัดการเรียนร่วมโดยใช้โครงสร้างซีท (SEAT) ของโรงเรียนจัดการเรียนรวมสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร จำแนกตามตำแหน่ง ประสบการณ์ และขนาดโรงเรียน

2.1 จำแนกตามตำแหน่ง เมื่อพิจารณาในภาพรวมพบว่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และเมื่อพิจารณารายด้านทั้ง 4 ด้านพบว่าไม่แตกต่างกัน

2.2 จำแนกตามประสบการณ์สอน โดยรวมและรายด้านพบว่าไม่แตกต่างกัน

2.3 จำแนกตามขนาดโรงเรียน โดยรวมและรายด้านพบว่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ยกเว้นด้านเครื่องมือพบว่าไม่แตกต่างกัน

อภิปรายผลการวิจัย

การศึกษาสภาพการบริหารจัดการเรียนร่วมโดยใช้โครงสร้างซีท (SEAT) ของโรงเรียนจัดการเรียนรวมสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร ตามที่เป็นองค์ประกอบเกี่ยวกับการบริหารจัดการเรียนรวม อันเป็นนโยบายสร้างความเข้มแข็งให้โรงเรียนจัดการเรียนรวม ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในปีการศึกษา 2559 โดยใช้โครงสร้างซีท (SEAT Framework) ในการบริหารจัดการซึ่งมี 4 ด้าน คือ 1) ด้านนักเรียน 2) ด้านสภาพแวดล้อม 3) ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน และ 4) ด้านเครื่องมือ วัตถุประสงค์เพื่อการศึกษาสภาพการบริหารจัดการเรียนร่วมโดยใช้โครงสร้างซีท (SEAT) และเปรียบเทียบตามตำแหน่ง ประสบการณ์สอนและขนาดโรงเรียนที่ต่างกัน จากผลการวิจัยสามารถอภิปรายผลตามวัตถุประสงค์และเพิ่มเติมในส่วนของการข้อเสนอแนะที่เกี่ยวข้องได้ ดังนี้

วัตถุประสงค์ข้อที่ 1 เพื่อศึกษาสภาพการบริหารจัดการเรียนร่วมโดยใช้โครงสร้างซีท (SEAT) ของโรงเรียนจัดการเรียนรวม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร ผลการวิจัยพบว่าสภาพการบริหารจัดการเรียนร่วมโดยใช้โครงสร้างซีท (SEAT) ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก สะท้อนให้เห็นว่าโรงเรียนจัดเตรียมความพร้อมให้แก่เด็กพิการด้านการช่วยเหลือตนเอง ด้านร่างกาย และจัดเตรียมความพร้อมให้แก่เด็กพิการด้านวิชาการ เป็นการเตรียมความพร้อมให้กับนักเรียนได้เห็นคุณค่าและความสามารถของตนเอง โรงเรียนมีการมอบหมายหน้าที่ให้บุคลากรที่เกี่ยวข้องจัดประชุมบุคลากรเพื่อชี้แจงโครงการพิการเรียนรวมและผู้บริหารเป็นผู้มีบทบาทสำคัญในการเป็นผู้นำและสร้างบรรยากาศในการจัดการเรียนรวม ครูมีการจัดทำแผนการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP) แผนการสอนเฉพาะบุคคล (IIP) และมีการนำวิธีการต่างๆ มาใช้ในการรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับนักเรียนเพื่อส่งต่อ คัดแยกและวางแผนการสอน จัดทำสื่อทางการศึกษา หรือเครื่องมือเพื่อช่วยให้นักเรียนพิการเกิดการเรียนรู้ได้อย่างเหมาะสมเกิดความเข้าใจดีขึ้น โรงเรียนมีการแต่งตั้งผู้แทนผู้ปกครองนักเรียนพิการเป็นคณะกรรมการโรงเรียน มีการจัดระบบข้อมูลนักเรียนพิการ บุคลากร สื่อ ฯลฯ ของโครงการเรียนรวม ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ ธีระพงษ์ พรมกุล (2558) ที่ศึกษาเรื่อง สภาพการบริหารจัดการเรียนร่วมโดยใช้โครงสร้างซีท (SEAT) เป็นฐานในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 พบว่า สภาพการบริหารจัดการเรียนร่วมโดยใช้โครงสร้างซีท (SEAT) เป็นฐานในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการเขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมาก สหสิริ วัชรานุรักษ์ (2553) ได้ศึกษาสภาพการบริหารจัดการเรียนร่วมโดยใช้โครงสร้างซีท (SEAT) เป็นฐานในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม จังหวัดสงขลา พบว่าผู้บริหารและครูคิดว่าโครงสร้างซีทมีผลในระดับมาก

วัตถุประสงค์ข้อที่ 2 เพื่อเปรียบเทียบสภาพการบริหารจัดการเรียนร่วมโดยใช้โครงสร้างซีท (SEAT) ของโรงเรียนจัดการเรียนรวม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร จำแนกตามตำแหน่ง ผลการวิจัยเมื่อพิจารณาในภาพรวมพบว่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งสอดคล้องกับ

สมมติฐานของงานวิจัยในครั้งนี้ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากครูและผู้บริหารมีภาระงานที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง ต้องมีการนิเทศ กำกับติดตาม รวมถึงต้องมีการพัฒนาในด้านสื่อเพื่อจัดการเรียนการสอนที่มีศักยภาพให้กับเด็กพิการ แต่งบประมาณในการสนับสนุนไม่เพียงพอ อาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อมไม่เอื้อต่อการจัดการเรียนการสอนสอดคล้องกับ ศุภณัฐ ทองฉายา (2557) ได้ศึกษาการบริหารจัดการเรียนร่วมตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูในโรงเรียนแกนนำสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี ผลการวิจัยพบว่า การเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูต่อการบริหารจัดการเรียนร่วมในโรงเรียนแกนนำ เมื่อจำแนกตามตำแหน่งผู้บริหารสถานศึกษาและครูมีความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการเรียนร่วมในโรงเรียนแกนนำ แตกต่างกันและเมื่อพิจารณาารายด้านทั้ง 4 ด้านพบว่าไม่แตกต่างกัน อาจเป็นเพราะครูและผู้บริหารมีแนวคิดที่ใกล้เคียงกันรวมทั้งนโยบายของกระทรวงศึกษาที่ชัดเจนทำให้ทุกโรงเรียนที่มีเด็กพิการต้องจัดการศึกษาเรียนร่วมโดยมีผู้บริหาร ครู ผู้ปกครอง และชุมชนต้องมีส่วนร่วมในการพัฒนาและแก้ปัญหาเพื่อให้เด็กพิการได้รับการพัฒนาอย่างเต็มศักยภาพ

เปรียบเทียบสภาพการบริหารจัดการเรียนร่วมโดยใช้โครงสร้างซีท (SEAT) ของโรงเรียนจัดการเรียนร่วมสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาครจำแนกตามประสบการณ์สอน ผลการวิจัย โดยรวมและรายด้านพบว่าไม่แตกต่างกันไม่สอดคล้องกับสมมติฐานของงานวิจัยในครั้งนี้ อาจเป็นเพราะในปัจจุบันมีการฝึกอบรมและพัฒนาในด้านการจัดการเรียนร่วมรวมถึงมีการดำเนินการไปตามนโยบายที่มีผลต่อทัศนคติความเข้าใจและยอมรับในความแตกต่างระหว่างบุคคล ซึ่ง ธีระพงษ์ พรหมกุล (2558) ได้ศึกษาสภาพการบริหารจัดการเรียนร่วมโดยใช้โครงสร้างซีท (SEAT) เป็นฐานในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 พบว่าสภาพการบริหารจัดการเรียนร่วมโดยใช้โครงสร้างซีท (SEAT) เป็นฐานไม่แตกต่างกัน และเกสร สกุลเมือง (2556) ที่ศึกษาเรื่องการศึกษาสภาพการบริหารจัดการโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมโดยใช้โครงสร้างซีท (SEAT Framework) ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราดพบว่าสภาพการบริหารจัดการโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมโดยใช้โครงสร้างซีท (SEAT Framework) จำแนกตามประสบการณ์โดยรวมไม่แตกต่างกัน

เปรียบเทียบสภาพการบริหารจัดการเรียนร่วมโดยใช้โครงสร้างซีท (SEAT) ของโรงเรียนจัดการเรียนร่วมสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร จำแนกตามขนาดโรงเรียน ผลการวิจัยโดยรวมและรายด้านพบว่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ยกเว้นด้านเครื่องมือซึ่งผลการวิจัยโดยรวมสอดคล้องกับสมมติฐานของงานวิจัยในครั้งนี้ อาจเป็นเพราะขนาดของโรงเรียนที่มีบุคลากรและนักเรียนมากน้อยแตกต่างกัน บริเวณสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการส่งเสริมต่อการพัฒนาศักยภาพที่ต่างกัน จึงทำให้การดำเนินกิจกรรมการเรียนการสอนที่ได้รับแตกต่างกัน สอดคล้องกับ กฤติญา บุญสินชัย และคณะ (2557) ที่กล่าวว่าโรงเรียนขนาดใหญ่มีบุคลากรจำนวนมากทำให้สามารถแบ่งการปฏิบัติงานของบุคลากรออกเป็นสัดส่วนได้อย่างชัดเจน มีการทำงาน อย่างเป็นระบบ และอีกประการหนึ่งโรงเรียน ขนาดใหญ่ มีงบประมาณในการสนับสนุนมากกว่าโรงเรียนขนาดเล็ก สามารถนำงบประมาณที่มี มากกว่ามาใช้ในการจัดการเรียนการสอน และจัดสภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกห้องเรียนให้เหมาะสมกับนักเรียนที่มีความต้องการ พิเศษ ได้มากกว่า และจตุรงค์ เจริญขำ (2558) การศึกษาสภาพการบริหารจัดการเรียนร่วมโดยใช้โครงสร้างซีท (SEAT) และแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานของโรงเรียนจัดการเรียนร่วมในสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 ที่กล่าวว่าโรงเรียนที่มีขนาดต่างกันมีความพร้อมในการดำเนินงานแตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะ**ข้อเสนอแนะการนำผลวิจัยไปใช้ประโยชน์**

ข้อเสนอแนะที่ได้จากการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ทำให้เราทราบแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนาการบริหารจัดการเรียนรวมในโรงเรียนจัดการเรียนรวม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร ใน 4 ด้าน คือ 4 ด้าน คือ 1) ด้านนักเรียน 2) ด้านสภาพแวดล้อม 3) ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน และ 4) ด้านเครื่องมือ ดังนี้

1. ด้านนักเรียน โรงเรียนควรจัดให้มีการชมวิดีโอ สไลด์ หรือสื่ออื่นๆ ประกอบเกี่ยวกับเด็กพิการจัดให้มีนันทนาการ หนังสือและเรื่องราวเกี่ยวกับคนพิการ รวมถึงจัดการให้ข้อมูลเพื่อให้เด็กนักเรียนทั่วไปมีความรู้ความเข้าใจสามารถช่วยเหลือและปฏิบัติต่อนักเรียนพิการอย่างถูกวิธีและมีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ช่วยให้เด็กทำกิจกรรมร่วมกันเพื่อให้เด็กเกิดการเรียนรู้และช่วยเหลือซึ่งกันและกัน

2. ด้านสภาพแวดล้อม โรงเรียนควรมีคณะกรรมการจัดการเรียนรวมซึ่งทำหน้าที่กำหนดบทบาทและหน้าที่ของบุคลากรในโรงเรียน จัดกิจกรรมการประชาสัมพันธ์โครงการให้ผู้เกี่ยวข้องรับทราบ มีการจัดตารางเวลาเรียนและห้องเรียนสำหรับนักเรียนพิการเรียนรวม และโรงเรียนต้องมีคณะกรรมการจัดการเรียนรวมซึ่งทำหน้าที่กำหนดนโยบายแนวทางการดำเนินงานและหน้าที่จัดสรร

3. ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน โรงเรียนมีการจัดตั้งคณะกรรมการประกันคุณภาพการจัดการเรียน มีการจัดทำหลักสูตรเฉพาะสำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องเพิ่มเติมสอนทักษะเฉพาะที่จำเป็นให้นักเรียนพิการ เช่น ทักษะการดำรงชีวิต ทักษะการใช้แว่นขยาย และโรงเรียนมีการปรับหลักสูตรที่ใช้กับนักเรียนทั่วไปมาใช้กับนักเรียนพิการเป็นบางวิชา

4. ด้านเครื่องมือ โรงเรียนมีการกำหนด วัสดุทัศน/พันธกิจ/ยุทธศาสตร์เพื่อเด็กพิการเรียนรวม มีแผนงาน/โครงการ/กิจกรรม ที่สอดคล้องกับนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ และ โรงเรียนจัดให้มีความช่วยเหลือด้านอื่นๆ ทางการศึกษา เช่น การจัดอาสาสมัครการฝึกอบรมทักษะทางด้านอาชีพ

ข้อเสนอแนะเพื่อการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการบริหารจัดการเรียนรวมในโรงเรียนจัดการเรียนรวม สังกัดสำนักงานการศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร

2. ควรศึกษาความต้องการของผู้ปกครองของเด็กพิการที่มีต่อการจัดการเรียนรวมในโรงเรียนจัดการเรียนรวม สังกัดสำนักงานการศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร

3. ควรศึกษาความพึงพอใจในการบริหารจัดการเรียนรวมในโรงเรียนจัดการเรียนรวม สังกัดสำนักงานการศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร เป็นต้น

เอกสารอ้างอิง

กฤติญา บุญสินชัย, และคณะ. (2557). ศึกษาสภาพการบริหารโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมโดยใช้โครงสร้างซีท (SEAT Framework) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์.

- เกสร สกุลเมือง. (2556). การศึกษาสภาพการบริหารจัดการโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมโดยใช้โครงสร้างซีท (SEAT Framework) ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.
- จาตุรงค์ เจริญนำ. (2558). การศึกษาสภาพการบริหารจัดการเรียนร่วมโดยใช้โครงสร้างซีท (SEAT) และแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานของโรงเรียนจัดการเรียนร่วมในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่มัธยมศึกษา เขต 9. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการบริหารการศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
- ธีระพงษ์ พรหมกุล. (2558). สภาพการบริหารจัดการเรียนร่วมโดยใช้โครงสร้างซีท (SEAT) เป็นฐานในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยบูรพา.
- เบญจา ชลธารินทร์. (2546). คู่มือการบริหารจัดการเรียนร่วมโดยใช้โครงสร้างซีท. กรุงเทพฯ: เพทายการพิมพ์.
- ผดุง อารยะวิญญู; และวาสนา เลิศศิลป์. (2550). การเรียนรวม. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ: ห้างหุ้นส่วนจำกัด เจ. เอ็น.ที.
- ศุภณัฐ ทองฉายา. (2557). การบริหารจัดการเรียนร่วมตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูในโรงเรียนแกนนำสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยปทุมธานี.
- สชาสิริ วัชรานรักษ์. (2557). การศึกษาสภาพการบริหารจัดการเรียนร่วมโดยใช้โครงสร้างซีท (SEAT) เป็นฐานในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม จังหวัดสงขลา. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2551). พระราชบัญญัติการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ พ.ศ. 2551. กรุงเทพฯ: สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ สำนักงานฯ กระทรวงศึกษาธิการ.
- สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ. (2558). แนวทางการพัฒนาสถานศึกษาด้านแบบการเรียนรวม (Inclusive schools). กรุงเทพฯ: กลุ่มส่งเสริมการจัดการศึกษาในศูนย์การศึกษาพิเศษและเรียนร่วม.
- _____. (2559). รายงานผลการดำเนินงานตามโครงการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาเรียนร่วมและเรียนรวม สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. กรุงเทพฯ: สำนักฯ.

NBUE040: ความคิดเห็นของครูต่อปัจจัยที่มีผลต่อขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงานของครู
โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตจอมทอง กรุงเทพมหานคร
TEACHER'S OPINION ON FACTORS AFFECTING MORALE IN TEACHERS PERFORMANCE
SCHOOLS IN CHOM THONG DISTRICT BANGKOK

รุ่งนภา จันทกรลั่น¹ รศ.ดร.สมศักดิ์ คงเที่ยง²

¹ นักศึกษานักศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ

² อาจารย์ประจำหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ

บทคัดย่อ

งานวิจัยเรื่องนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูต่อปัจจัยที่มีผลต่อขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงานของครู โรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตจอมทอง กรุงเทพมหานคร กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูผู้สอนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตจอมทอง กรุงเทพมหานคร จำนวน 196 คน

ผลการวิจัย พบว่า

ความคิดเห็นของครูต่อปัจจัยที่ส่งผลต่อขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงานของครูโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตจอมทอง กรุงเทพมหานคร ในภาพรวมและรายด้านทุกด้านอยู่ในระดับมาก ตามลำดับ ดังนี้ ปัจจัยด้านรายได้และสวัสดิการ ปัจจัยด้านความสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงาน ปัจจัยด้านสภาพการปฏิบัติงาน ปัจจัยด้านสุขภาพทั้งกายและจิตใจของผู้ปฏิบัติงาน ปัจจัยด้านความมั่นคงและโอกาส และปัจจัยด้านความสัมพันธ์กับผู้บังคับบัญชา

ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า ครูที่มีความคิดเห็นต่อปัจจัยที่มีผลต่อขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงานของครูโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตจอมทอง กรุงเทพมหานคร ในภาพรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านรายได้และสวัสดิการ มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญสถิติที่ระดับ .05 และจำแนกประสบการณ์ในการทำงาน พบว่า ครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกัน มีความคิดเห็นต่อปัจจัยที่มีผลต่อขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงานของครูโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตจอมทอง กรุงเทพมหานคร ในภาพรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านความสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงาน ด้านรายได้และสวัสดิการ ด้านสภาพการปฏิบัติงาน และ ด้านสุขภาพทั้งกายและจิตใจของผู้ปฏิบัติงาน มีความคิดเห็น แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ: ความคิดเห็น, ครู, ขวัญกำลังใจ

Abstract

Research Teacher's Opinion on Factors Affecting Morale in Teachers Performance Schools in Chom Thong District Bangkok The purpose of this study was to study and compare teachers' opinions. Factors affecting morale in teachers' work. Schools in Chom Thong District Bangkok The samples used in this study were Teachers in schools under Chomthong office. Bangkok 196 people

The research found that

Teachers' Opinions on Factors Affecting Job Moratorium of School Teachers under Jomthong District Office. Bangkok The overall level is very high. When considering each side, it was found that. All aspects are in very high level. It is the income and welfare factor. Relationships with colleagues Performance factor Physical and mental health of workers. Security and Opportunity And the relationship factor with bosses.

The results of the hypothesis test showed on factors Teachers of different ages there were opinions on the factors affecting the morale of the work. School teachers in Jomthong district, Bangkok. The overall picture is not different. When considering each side, it was found that. Income and welfare

There were significant differences at .05 levels. And identify the work experience. Teachers have different working experiences. There are opinions on factors affecting Morale of work performance of school teachers under Jomthong District Office. Bangkok The overall picture is not different. When considering each side, it was found that. Relationships with colleagues. Income and welfare Performance status. The working conditions and physical and mental health of the workers. There are different opinions. Statistically significant at the .05 level.

Keywords: Opinion, Teacher Morale

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 หมวด 7 ครู คุณจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา มาตรา 55 ให้มีกฎหมายว่าด้วยเงินเดือน ค่าตอบแทน สวัสดิการ และสิทธิประโยชน์เกื้อกูลอื่น สำหรับข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาเพื่อให้มีรายได้ที่เพียงพอและเหมาะสมกับฐานะทางสังคมและวิชาชีพ ให้มีกองทุนส่งเสริมครู คุณจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา เพื่อจัดสรรเป็นเงินอุดหนุนงานริเริ่มสร้างสรรค์ ผลงานดีเด่น และเป็นรางวัลเชิดชูเกียรติครู คุณจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง ซึ่งสอดคล้องกับแผนการศึกษาแห่งชาติ ปี 2560-2579 ยุทธศาสตร์ที่ 6 การพัฒนาประสิทธิภาพของระบบบริหารจัดการศึกษา เป้าหมายที่ 1 โครงสร้าง บทบาทและระบบการบริหารจัดการศึกษามีความคล่องตัว ชัดเจน และสามารถตรวจสอบได้ ซึ่งมีตัวชี้วัดที่สำคัญ คือ มีการปรับปรุงโครงสร้างและระบบบริหารราชการส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค และสถานศึกษาให้มีเอกภาพ สอดคล้องกับบริบทของพื้นที่และการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาล มีการปรับปรุง แก้ไขและบังคับใช้กฎหมาย กฎ ระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการปรับบทบาทและภารกิจของรัฐ ความเป็นอิสระและความรับผิดชอบของสถานศึกษา และการระดมทุนและร่วมสนับสนุนการจัดการศึกษา และเป้าหมายที่ 5 ระบบบริหารงานบุคคลของครู อาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา มีความเป็นธรรม สร้างขวัญ กำลังใจ และส่งเสริมให้ปฏิบัติงานได้อย่างเต็มตามศักยภาพ มีตัวชี้วัดที่สำคัญดังนี้ มีระบบการสรรหาและแต่งตั้งผู้บริหารสถานศึกษาตามหลักเกณฑ์ความรู้ความสามารถ ประสิทธิภาพการจัดการเรียนการสอน และการบริหาร การศึกษา และความสำเร็จในวิชาชีพ ร้อยละของสถานศึกษาที่มีครูเพียงพอต่อการจัดการเรียนการสอนเพิ่มขึ้น ร้อยละของครู/ผู้ทรงคุณวุฒิจากภาคเอกชน/ผู้ประกอบการที่ปฏิบัติงานสนับสนุนการเรียนการสอนเพิ่มขึ้น เป็นต้น

ปรียาพร วงศอนุตรโรจน์ (2547: 134) ได้กล่าวถึงขวัญและกำลังใจในแนวทางเดียวกันว่า คำว่า “ขวัญและกำลังใจ” ทางการศึกษาได้เข้ามาและได้รับการยอมรับเป็นอย่างดีจากผู้บริหาร เนื่องจากผู้บริหาร ตระหนักดีว่าทรัพยากรการบริหารที่สำคัญที่สุด คือ คน เพราะคนเป็นผู้ทำให้งานสำเร็จหรือล้มเหลว มีประสิทธิภาพสูงหรือต่ำ บุคคลที่มีขวัญดีจะมีพฤติกรรม เช่น มีความกระตือรือร้นที่จะร่วมทำงาน อยู่ในระเบียบวินัยและเต็มใจที่จะทำตามระเบียบข้อบังคับ มีแรงจูงใจและความสนใจในงานอย่างมาก มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ และความสัมพันธ์อันดีระหว่างบุคคล การบริหารงานบุคคลเป็นกระบวนการที่มุ่งบรรลุวัตถุประสงค์ขององค์กร และส่งเสริมให้ทุกคนร่วมกันทำงานด้วยความสำเร็จ สามัคคี มีความพึงพอใจโดยแต่ละบุคคลมีความมุ่งมั่นถึง วัตถุประสงค์อย่าง แรงกล้าและมีความพยายามที่จะธำรงไว้ซึ่งสัมพันธภาพอันดีงามระหว่างกันและมีความมุ่งหวังที่จะทำให้ภารกิจบรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ สิ่งเหล่านี้จะเกิดขึ้นได้ก็โดยการที่องค์กรได้สร้างขวัญและกำลังใจในการทำงานให้เกิดขึ้น กำลังใจที่ดีจึงเป็นสิ่งสำคัญในการบริหารงานอย่างยิ่งเพราะขวัญและกำลังใจดีย่อมก่อให้เกิดการเพิ่มศักยภาพให้สูงขึ้น ขวัญกำลังใจจึงเป็นหัวใจของการบริหารงานองค์กรใดที่มีบุคคลที่มีขวัญกำลังใจดีก็ย่อมสามารถสร้างผลงานที่มีคุณภาพให้กับหน่วยงานได้ ขวัญและกำลังใจยังก่อให้เกิดความร่วมมือ ร่วมใจในการทำงานเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ ทำให้บุคลากรมีระเบียบวินัยยอมรับและปฏิบัติตามกฎกติกาขององค์กรมีความเข้าใจต่อจุดมุ่งหมายขององค์กร มีความคิดริเริ่มที่พัฒนากิจการงานให้ดีขึ้น มีความเชื่อมั่นและภักดีต่อองค์กรและจะทำให้องค์กรมีความเข้มแข็งสามารถฟันฝ่าอุปสรรคในยามคับขันได้

จากที่กล่าวมาข้างต้นจึงเห็นว่าผู้บริหารสถานศึกษา ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาเป็นบุคคลที่สำคัญที่จะร่วมกันบริหารสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพ เป็นสิ่งที่พึงปรารถนาของทุกองค์การเพราะ ช่วยก่อให้เกิดประโยชน์ต่อการปฏิบัติงานหลายประการ

การบริหารงานบุคคลเป็นกระบวนการบริหารงานหนึ่งในสี่ของการบริหารงานในโรงเรียน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อบริหารจัดการทรัพยากรมนุษย์ที่มีประสิทธิภาพ ภายใต้กฎ ระเบียบ มีขวัญกำลังใจ ได้รับการยกย่อง เชิดชูเกียรติ มีความมั่นคงและก้าวหน้าในวิชาชีพ โดยมีกระบวนการบริหารบุคคล ตั้งแต่ การวางแผนนโยบาย การกำหนดแผน ความต้องการบุคคล การสรรหา การคัดเลือก การพัฒนา การกำหนดสวัสดิการ การประเมินผล การเลื่อนตำแหน่ง และการพ้นจากตำแหน่ง

จากสิ่งที่กล่าวมาข้างต้นผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาความคิดเห็นของครูต้อปัจจัยที่มีผลต่อขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงาน โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตจอมทอง กรุงเทพมหานคร ซึ่งจะทำให้รับทราบข้อมูลและปัจจัยที่เกี่ยวข้องที่จะนำมาปรับปรุงและสามารถนำผลการวิจัยไปเป็นแนวทางในการบำรุงขวัญและกำลังใจ ตลอดจนวางแผนปรับปรุงและนำไปสู่แนวทางในการวางแผนเพื่อพัฒนาคุณภาพของบุคลากรในโรงเรียนให้มีประสิทธิภาพในการทำงานต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

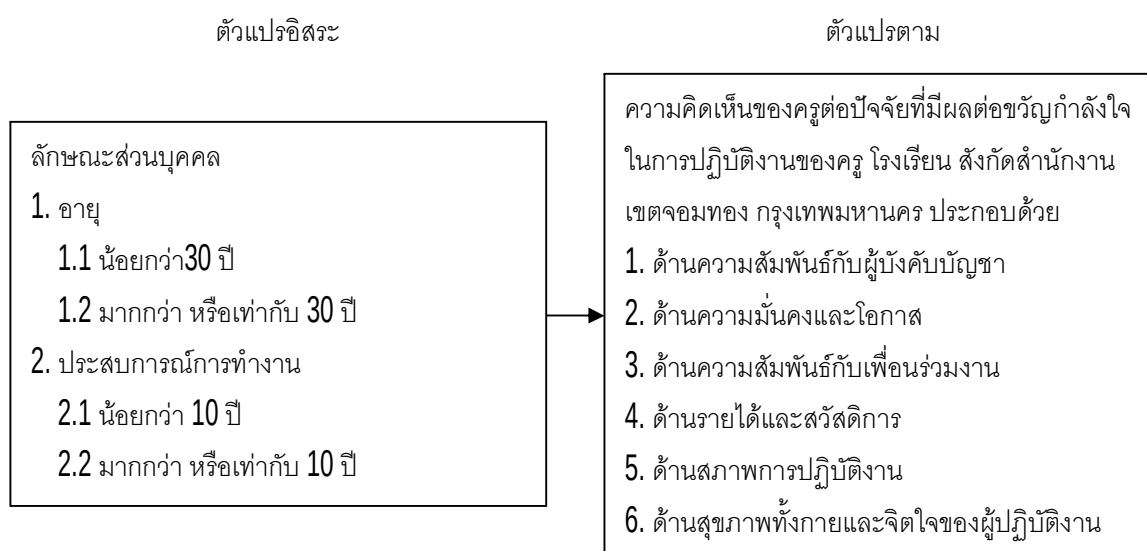
1. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของครูต้อปัจจัยที่มีผลต่อขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงานของครู โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตจอมทอง กรุงเทพมหานคร
2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูต้อปัจจัยที่มีผลต่อขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงานของครู โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตจอมทอง กรุงเทพมหานคร

สมมติฐานในการวิจัย

1. อายุต่างกันมีความคิดเห็นต่อปัจจัยที่มีผลต่อขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงาน แตกต่างกัน
2. ประสบการณ์ทำงานต่างกันมีความคิดเห็นต่อปัจจัยที่มีผลต่อขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงาน แตกต่างกัน

กรอบแนวคิด

การวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยมุ่งศึกษาเรื่องความคิดเห็นของครูต่อปัจจัยที่มีผลต่อขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงานของครู โรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตจอมทอง กรุงเทพมหานคร โดยผู้วิจัยใช้แนวคิดของ พัชรี คงดี ดังภาพประกอบ 1

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

ขอบเขตการศึกษา

1. ประชากร ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตจอมทอง กรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2560 จำนวน 384 คน
2. กลุ่มตัวอย่าง ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูผู้สอนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตจอมทอง กรุงเทพมหานคร จำนวน 196 คน โดยการใช้ตารางสำเร็จรูปของทาโร่ ยามานะ (Taro Yamane) โดยวิธีเทียบสัดส่วนขนาดกลุ่มตัวอย่าง โดยวิธีการจับฉลาก
3. ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย
 - ตัวแปรอิสระ (Independent Variable) ได้แก่ อายุ และประสบการณ์การทำงาน
 - ตัวแปรตาม (Dependent Variable) ได้แก่ ความคิดเห็นของครูต่อปัจจัยที่มีผลต่อขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงานของครู โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตจอมทอง กรุงเทพมหานคร

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามเรื่อง ความคิดเห็นของครูต่อปัจจัยที่มีผลต่อขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงานของครู โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตจอมทอง กรุงเทพมหานคร

แบบสอบถามนี้แบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ แบบสอบถามข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม และความคิดเห็นของครูที่มีต่อปัจจัยที่ส่งผลต่อขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงานของครู โรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตจอมทอง กรุงเทพมหานคร 6 ด้าน ได้แก่ ด้านความสัมพันธ์กับผู้บังคับบัญชา ด้านความมั่นคงและโอกาส ด้านความสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงาน ด้านรายได้และสวัสดิการ ด้านสภาพการปฏิบัติงาน และด้านสุขภาพทั้งกายและจิตใจของผู้ปฏิบัติงาน โดยนำไปทดลองสอบถามกับกลุ่มทดลองสอบ 30 คน เพื่อหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แอลฟา ตามวิธีของ Cronbach ได้ค่าความเชื่อมั่นของปัจจัยทั้ง 6 ด้านเท่ากับ 0.936 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ ข้อมูลเชิงพรรณนา ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ได้แก่การวิเคราะห์หาความแตกต่างแบบค่าที

ผลการศึกษา

ผลการศึกษาที่ได้จากกลุ่มประชากรในการวิจัยครั้งนี้ จำนวน 196 คน พบว่า ความคิดเห็นของครูต่อปัจจัยที่ส่งผลต่อขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงานโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตจอมทอง กรุงเทพมหานคร ดังนี้

ตาราง 1 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของความคิดเห็นของครูต่อปัจจัยที่ส่งผลต่อขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงานของครู โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตจอมทอง กรุงเทพมหานคร โดยภาพรวม

(N = 196)

ความคิดเห็นของครูต่อปัจจัยที่ส่งผลต่อขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงานของครู โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตจอมทอง กรุงเทพมหานคร	ระดับความคิดเห็น		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. ด้านความสัมพันธ์กับผู้บังคับบัญชา	3.95	0.58	มาก
2. ด้านความมั่นคงและโอกาส	4.27	0.47	มาก
3. ด้านความสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงาน	4.27	0.57	มาก
4. ด้านรายได้และสวัสดิการ	4.35	0.52	มาก
5. ด้านสภาพการปฏิบัติงาน	4.24	0.44	มาก
6. ด้านสุขภาพทั้งกายและจิตใจของผู้ปฏิบัติงาน	4.15	0.43	มาก
รวมทั้งหมด	4.20	0.50	มาก

จากตาราง 1 พบว่า ความคิดเห็นของครูต่อปัจจัยที่ส่งผลต่อขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงานของครูโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตจอมทอง กรุงเทพมหานคร ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.20$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าปัจจัยด้านรายได้และสวัสดิการมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 4.35$) และปัจจัยด้านความสัมพันธ์กับผู้บังคับบัญชามีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ($\bar{X} = 3.95$)

ตาราง 2 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีต่อปัจจัยที่มีผลต่อขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงานของครู โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตจอมทอง กรุงเทพมหานคร จำแนกตามอายุ

ความคิดเห็นที่มีผลต่อปัจจัยที่ส่งผลต่อขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของครูโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตจอมทอง กรุงเทพมหานคร						
	อายุ	n	$\bar{X}$	S.D.	t	p-value
1. ด้านความสัมพันธ์กับผู้บังคับบัญชา	น้อยกว่า 30 ปี	38	4.06	.51	1.278	.203
	30 ปี และมากกว่า	158	3.92	.60		
2. ด้านความมั่นคงและโอกาส	น้อยกว่า 30 ปี	38	4.25	.50	-.243	.809
	30 ปี และมากกว่า	158	4.27	.46		
3. ด้านความสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงาน	น้อยกว่า 30 ปี	38	4.32	.61	.642	.522
	30 ปี และมากกว่า	158	4.25	.56		
4. ด้านรายได้และสวัสดิการ	น้อยกว่า 30 ปี	38	4.15	.67	-2.089 *	.042
	30 ปี และมากกว่า	158	4.39	.43		
5. ด้านสภาพการปฏิบัติงาน	น้อยกว่า 30 ปี	38	4.30	.49	.930	.354
	30 ปี และมากกว่า	158	4.23	.43		
6. ด้านสุขภาพทั้งกายและจิตใจของผู้ปฏิบัติงาน	น้อยกว่า 30 ปี	38	4.19	.55	.492	.625
	30 ปี และมากกว่า	158	4.14	.41		
รวม	น้อยกว่า 30 ปี	38	4.21	.46	6.05	.881
	30 ปี และมากกว่า	158	4.20	.36		

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 2 พบว่า ครูที่มีอายุต่างกันมีความคิดเห็นของครูที่มีต่อปัจจัยที่มีผลต่อขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงานของครู โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตจอมทอง กรุงเทพมหานคร พบว่าในภาพรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าด้านรายได้และสวัสดิการ มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 3 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูต่อปัจจัยที่มีผลต่อขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงานของครูโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตจอมทอง กรุงเทพมหานคร จำแนกตามประสบการณ์ทำงาน

ความคิดเห็นที่มีผลต่อปัจจัยที่ส่งผลต่อ							
ขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของครู โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตจอมทอง กรุงเทพมหานคร	ประสบการณ์ ทำงาน	n	$\bar{X}$	S.D.	t	p- value	
1. ด้านความสัมพันธ์กับผู้บังคับบัญชา	น้อยกว่า 10 ปี	80	3.86	.45	-1.895	.060	
	10 ปี และมากกว่า	116	4.01	.66			
2. ด้านความมั่นคงและโอกาส	น้อยกว่า 10 ปี	80	4.24	.45	-.722	.471	
	10 ปี และมากกว่า	116	4.29	.49			
3. ด้านความสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงาน	น้อยกว่า 10 ปี	80	4.48	.59	4.653 *	.000	
	10 ปี และมากกว่า	116	4.11	.51			
4. ด้านรายได้และสวัสดิการ	น้อยกว่า 10 ปี	80	4.32	.63	.591 *	-.556	
	10 ปี และมากกว่า	116	4.37	.44			
5. ด้านสภาพการปฏิบัติงาน	น้อยกว่า 10 ปี	80	4.39	.37	-4.406 *	.000	
	10 ปี และมากกว่า	116	4.35	.46			
6. ด้านสุขภาพทั้งกายและจิตใจของ ผู้ปฏิบัติงาน	น้อยกว่า 10 ปี	80	4.03	.45	-3.332 *	.001	
	10 ปี และมากกว่า	116	4.24	.41			
รวม	น้อยกว่า 10 ปี	80	4.17	.38	0.914	.295	
	10 ปี และมากกว่า	116	4.23	.38			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 3 พบว่า ครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกัน มีความคิดเห็นต่อปัจจัยที่มีผลต่อขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงานของครูโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตจอมทอง กรุงเทพมหานคร ในภาพรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ในด้าน ความสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงาน ด้านรายได้และสวัสดิการ ด้านสภาพการปฏิบัติงาน และด้านสุขภาพทั้งกายและจิตใจของผู้ปฏิบัติงาน มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากผลความคิดเห็นของครูที่มีต่อปัจจัยที่มีผลต่อขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงานของครู โรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตจอมทอง กรุงเทพมหานคร จำแนกตามสถานภาพส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม นำไปสู่การตอบสมมติฐานที่ตั้งไว้ พบว่า ครูที่มีอายุต่างกันมีความคิดเห็นที่มีต่อปัจจัยที่มีผลต่อขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงานของครูโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตจอมทองกรุงเทพมหานคร พบว่าในภาพรวม ไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าด้านรายได้และสวัสดิการ มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนครูที่มีประสบการณ์ทำงานต่างกันมีความคิดเห็นที่มีต่อปัจจัยที่มีผลต่อขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงานของครู โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตจอมทอง

กรุงเทพมหานคร พบว่าในภาพรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ในด้าน ความสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงาน ด้านรายได้และสวัสดิการ ด้านสภาพการปฏิบัติงาน และด้านสุขภาพทั้งกายและจิตใจ มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อภิปรายผล

1. จากการศึกษาความคิดเห็นของครูที่มีต่อปัจจัยที่มีผลต่อขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงานของครูโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตจอมทอง กรุงเทพมหานคร ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พัชรี คงดี (2556) ได้ศึกษาเกี่ยวกับขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของบุคลากรในสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย จังหวัดนครสวรรค์ พบว่า ความคิดเห็นของบุคลากรต่อขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของบุคลากร ในสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย จังหวัดนครสวรรค์ อยู่ในระดับมากทั้งในภาพรวมและรายด้าน

2. จากการศึกษาพบว่า ปัจจัยส่วนบุคคลในส่วนของอายุ และประสบการณ์ทำงาน แตกต่างกัน มีผลต่อปัจจัยที่ส่งผลต่อขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของครูโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตจอมทอง กรุงเทพมหานคร ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ซึ่งสอดคล้อง กับงานวิจัยของซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ เอกพงศ์ ตันทนีส (2546) ได้ศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความเห็นในการปฏิบัติงานอย่างมี ประสิทธิภาพของพนักงาน บริษัท ไทย เค เค อุตสาหกรรม จำกัด พบว่า เพศ อายุและอายุงาน หอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย 83 ที่แตกต่างกัน พนักงานมีความเห็นต่อการปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพไม่แตกต่างกัน และ สอดคล้องกับการศึกษาของ วันวิสาข์ เกิดผล ได้ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการปฏิบัติงานที่มีประสิทธิภาพของทีมงานของบริษัทในอุตสาหกรรมผลิตชิ้นส่วนประกอบยานยนต์ในจังหวัดสมุทรปราการ มีเพียงการศึกษาที่มีผลต่อขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของบุคลากร ซึ่งสอดคล้องกับครูและพนักงาน ในสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ในจังหวัดนครสวรรค์ ซึ่งผลการวิจัยของ วันวิสาข์ เกิดผล สรุปว่าพนักงานในระดับปฏิบัติการที่มีเพศ อายุ ประสบการณ์ในการทำงาน และขนาดของทีมงานแตกต่างกันมีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติงานที่มีประสิทธิภาพของทีมงานไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งมีแต่ปัจจัยทางด้านการศึกษาเท่านั้นที่มีผลความแตกต่างทางขวัญและกำลังใจ

การนำผลวิจัยไปใช้ประโยชน์

1. ด้านความสัมพันธ์กับผู้บังคับบัญชา พบว่า ผู้บริหารควรมีการพิจารณาผลงานและผลประโยชน์ด้วยความเป็นธรรม
2. ด้านความมั่นคงและโอกาส พบว่า ควรมีสวัสดิการช่วยเหลือเป็นอย่างดีเมื่อได้รับอุบัติเหตุ เจ็บป่วยหรือเกิดเหตุการณ์ต่างๆ
3. ด้านความสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงาน พบว่า ควรมีกิจกรรมที่ส่งเสริมให้ทุกคนมีความเคารพนับถือกันด้วยความจริงใจ
4. ด้านรายได้และสวัสดิการ พบว่า ควรส่งเสริมด้านสวัสดิการของหน่วยงานที่สามารถเป็นที่พึ่งให้กับครูได้
5. ด้านสภาพการปฏิบัติงาน พบว่า ในเรื่องของกรมอบหมายงานพิเศษให้ทำในวันหยุดราชการควรมีความเหมาะสมและยุติธรรม

6. ด้านสุขภาพกายและจิตใจของผู้ปฏิบัติงาน พบว่า ควรมีกิจกรรมหรือการใช้คำชมเชยที่ส่งเสริมครุมีความสุขในการปฏิบัติงาน

ข้อเสนอแนะ

1. ควรศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงานของครูโรงเรียนในสำนักงานเขตอื่นในสังกัดกรุงเทพมหานคร
2. ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของครูในแต่ละกลุ่มงานในโรงเรียน
3. ควรศึกษาวิธีการสร้างขวัญและกำลังใจที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานที่เหมาะสม

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2542). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545. กรุงเทพฯ: พริกหวานกราฟฟิค.
- ปรียาพร วงอนุตรโรจน์. (2547). จิตวิทยาการศึกษา. กรุงเทพฯ: สหมิตรออฟเซฟ.
- วันวิสาข์ เกิดผล. (2546). ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการทำงานที่มีประสิทธิภาพของทีมงานของบริษัทในอุตสาหกรรมผลิตชิ้นส่วนประกอบยานยนต์ในจังหวัดสมุทรปราการ. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- วิสา โรจน์รุ่งสัจย์. (2545). ขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของบุคลากรในสังกัดสำนักงานสถาบันราชภัฏ. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา.
- ศิริพร พึ่งนิล. (2554). ปัจจัยที่มีผลต่อขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ศาลแขวงพระนครเหนือ สำนักงานศาลยุติธรรม. สารนิพนธ์ปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์. บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2560). แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2579. กรุงเทพฯ: กระทรวงศึกษาธิการ.
- เอกพงศ์ ตันวานิส. (2546). ปัจจัยที่มีผลต่อความคิดเห็นในการปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพของพนักงานบริษัทไทย เค เค อุตสาหกรรม จำกัด. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

NBUE042: ความพึงพอใจของผู้ปกครองต่อการดำเนินงานด้านสภาพแวดล้อมของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบลองครักษ์ อำเภอองครักษ์ จังหวัดนครนายก

THE SATISFACTION OF PARENTS TOWARD ENVIRONMENTAL MANAGEMENT OF ONGKHARAK SUB-DISTRICT ADMINISTRATIVE ORGANIZATION CHILD DEVELOPMENT CENTER, ONGKHARAK DISTRICT, NAKHON NAYOK PROVINCE.

พินทุรดา ทองใบ¹ ดร.สิริกาญจน์ ธนวุฒิพรพินิต²

¹ นักศึกษานักศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ

² อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ

บทคัดย่อ

งานวิจัยเรื่อง ความพึงพอใจของผู้ปกครองต่อการดำเนินงานด้านสภาพแวดล้อมของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบลองครักษ์ อำเภอองครักษ์ จังหวัดนครนายก โดยจำแนกตามอาชีพ และรายได้ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าได้แก่ ผู้ปกครองที่มีบุตรหลานกำลังเข้ารับการศึกษายู่ในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบลองครักษ์ ปีการศึกษา 2560 โดยหาขนาดกลุ่มตัวอย่างที่เหมาะสมจากจำนวนประชากรโดยใช้เกณฑ์กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan, 1970 : 608) และใช้วิธีการสุ่มอย่างง่ายโดยวิธีการจับฉลาก ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 108 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับความพึงพอใจของผู้ปกครองต่อการดำเนินงานด้านสภาพแวดล้อมของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กแบ่งออกเป็น 2 ตอน ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามแบบตรวจสอบสำรวจรายการ (Check list) เกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ ซึ่งมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.96 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลคือ ค่าเฉลี่ย ร้อยละ และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยโดยใช้สถิติทดสอบค่าที (t-test)

ผลการวิจัยพบว่า

1. ความพึงพอใจของผู้ปกครองต่อการดำเนินงานด้านสภาพแวดล้อมของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบลองครักษ์ อำเภอองครักษ์ จังหวัดนครนายก โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาารายด้านแล้วเรียงลำดับจากมากไปน้อย ได้แก่ ด้านความปลอดภัย ด้านสิ่งแวดล้อม ด้านสถานที่อาคาร
2. ผลการเปรียบเทียบระดับความพึงพอใจของผู้ปกครองต่อการดำเนินงานด้านสภาพแวดล้อมของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบลองครักษ์ อำเภอองครักษ์ จังหวัดนครนายก จำแนกตามอาชีพและรายได้ของผู้ปกครอง โดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

คำสำคัญ: ความพึงพอใจ, สภาพแวดล้อม, การดำเนินงาน

Abstract

This study aimed to investigate the satisfaction of parents toward environmental management of Ongkharak Sub-district Administrative Organization Child Development Center, Ongkharak District,

Nakhon Nayok Province. The sample group which was classified by profession and income consisted of 108 parents whose child was currently enrolled at Ongkharak Sub-district Administrative Organization Child Development Center during academic year 2017. Sample size was determined by using Krejcie and Morgan Sample Size Determination Table (Krejcie and Morgan. 1970 : 608) and simple random sampling by drawing lots. Research instruments applied for data collection included questionnaire on satisfaction of parents toward environmental management of Ongkharak Sub-district Administrative Organization Child Development Center which comprises of two parts as follow: Part 1 – Check List for gathering general information of participants and Part 2 – 5-Rating Scale Questionnaire with reliability equaling to 0.96 Statistics applied for data analysis include mean ($\bar{X}$), percentage (%), Standard Deviation (S.D.) and t-test.

Keywords: Satisfaction, environment, administration

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การศึกษาของประเทศไทยถือว่าการศึกษาคือเครื่องมือที่สำคัญในการพัฒนาประเทศ เพราะการศึกษาคือกระบวนการสร้างและพัฒนาพฤติกรรมความเป็นคนที่สมบูรณ์ในทุกด้านให้มนุษย์มีความรู้ ความคิด มีระเบียบและคุณภาพชีวิตที่ดีงาม สามารถอยู่ร่วมกันในสังคมได้อย่างเป็นสุขและสามารถสร้างสรรค์จริยคุณความเจริญก้าวหน้าของสังคมในทุกด้าน (จันทน์ ไตพล. 2550: 12) การศึกษานับเป็นรากฐานที่สำคัญในการสร้างสรรค์ความเจริญก้าวหน้าและแก้ไขปัญหาต่างๆในสังคมได้ เนื่องจากการศึกษาเป็นกระบวนการที่ช่วยให้คนได้พัฒนาตนเองในด้านต่างๆตลอดช่วงชีวิตตั้งแต่การวางรากฐานพัฒนาการของชีวิตตั้งแต่แรกเกิด การพัฒนาศักยภาพและขีดความสามารถด้านต่างๆที่จะดำรงชีวิตและประกอบอาชีพได้อย่างมีความสุข รู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงรวมเป็นพลังสร้างสรรค์การพัฒนาอย่างยั่งยืนได้ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ได้กำหนดไว้ในมาตรา 6 ว่าการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นอย่างมีความสุข

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2550 มาตรา 289 บัญญัติไว้ว่าให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีสิทธิที่จะจัดการศึกษาอบรมและฝึกอาชีพตามความเหมาะสมและความต้องการภายในท้องถิ่น และเข้าไปมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาอบรมของรัฐโดยคำนึงถึงความสะดวกคล้อยกับมาตรฐานและระบบการศึกษาของชาติและคำนึงถึงการบำรุงรักษาศิลปะ จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่นและวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่น ประกอบกับ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 มาตรา 41 บัญญัติให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีสิทธิจัดการศึกษาในระดับใดระดับหนึ่งหรือทุกระดับตามความพร้อม ความเหมาะสม ความต้องการของท้องถิ่นและพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจ พ.ศ. 2542 มาตรา 16(9) บัญญัติให้เทศบาล เมืองพัทยา และองค์การบริหารส่วนตำบลมีอำนาจหน้าที่ในการจัดการศึกษา (กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น. 2549) กล่าวคือ องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นจะต้องจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาเด็ก เยาวชน และประชาชนในท้องถิ่นให้เป็นคนเก่ง คนดี และมีความสุข ทั้ง

กายและใจ โดยจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มุ่งพัฒนาผู้เรียนเป็นสำคัญ ใคร่อยากรู้เรื่องอะไรต้องได้รู้ ใคร่อยากเรียนเรื่องอะไรต้องได้เรียนเพื่อสร้างสังคมท้องถิ่นให้สังคมแห่งการเรียนรู้ประชาชนจะได้มีการเรียนรู้ตลอดชีวิต เพราะการจัดการศึกษาเป็นหนทางที่จะนำไปสู่การพัฒนาประเทศที่ยั่งยืน เมื่อประชาชนได้รับการพัฒนาย่อมส่งผลให้การพัฒนาประเทศในทุกๆ ด้านก็จะประสบความสำเร็จตามไปด้วย (ปรีศณี เจริญใจ, 2551: 2)

การจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้แบ่งออกเป็น 3 ระดับ คือ ระดับก่อนประถมศึกษาหรือปฐมวัย ระดับประถมศึกษา และระดับมัธยมศึกษา ทั้งนี้ในระดับปฐมวัยนั้นจะมีศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเป็นหน่วยงานที่จัดการศึกษาเพื่อพัฒนาความพร้อมแก่เด็กเล็กให้มีพัฒนาทั้งด้านร่างกาย จิตใจอารมณ์ สังคมสติปัญญา อย่างเหมาะสมตามวัยเต็มตามศักยภาพและมาตรฐานการศึกษาส่งเสริมสนับสนุนให้พ่อแม่ผู้ปกครองมีความรู้ความสามารถในการอบรมเลี้ยงดูเด็กได้อย่างถูกต้องเหมาะสมสามารถเตรียมความพร้อมเด็กเล็กเพื่อให้เด็กมีความพร้อมทางวุฒิภาวะและสามารถเข้าสู่ระบบการศึกษาได้เต็มศักยภาพพัฒนาบุคลากรและส่งเสริมบุคคลครอบครัวและสถาบันสังคมอื่นๆ ให้มีส่วนร่วมจัดการศึกษาเด็กเล็กในรูปแบบที่หลากหลายอย่างมีคุณภาพและได้ตามมาตรฐาน (กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น, 2550)

ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้มีแนวทางการดำเนินงานตามมาตรฐานการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก โดยมีการปรับปรุงเนื้อหา หลักเกณฑ์ให้สอดคล้องกับกฎหมาย ระเบียบและหนังสือสั่งการ รวมทั้งอำนาจหน้าที่ตามบริบทขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้มีความเหมาะสมและเป็นปัจจุบันเพื่อรองรับนวัตกรรมต่างๆ โดยมีวัตถุประสงค์ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใช้เป็นแนวทางในการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้เป็นไปอย่างมีระบบ มีมาตรฐานและมีคุณภาพตามหลักวิชาการสอดคล้องกับระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัฒนาเด็กปฐมวัย พ.ศ. 2551 และเป็นการเตรียมความพร้อมที่จะรับการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง (พ.ศ. 2552-2561) ซึ่งมาตรฐานการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นประกอบด้วย 6 มาตรฐาน ได้แก่ 1) มาตรฐานด้านการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก 2) มาตรฐานด้านบุคลากร 3) มาตรฐานด้านอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย 4) มาตรฐานด้านวิชาการและกิจกรรมตามหลักสูตร 5) มาตรฐานด้านการมีส่วนร่วมและการสนับสนุนจากทุกภาคส่วน 6) มาตรฐานด้านส่งเสริมเครือข่ายการพัฒนาเด็กปฐมวัย (กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น, 2553: 1-2) มาตรฐานด้านอาคาร สถานที่ สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กจึงเป็นสถานที่หนึ่งซึ่งเป็นจุดเริ่มต้นของการสร้างทรัพยากรมนุษย์ที่ทรงคุณค่า การดูแลรับผิดชอบศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ถือเป็นภารกิจที่สำคัญขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้มีความพร้อมและมีศักยภาพตามวัย ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบลลองครักษ์ ตั้งอยู่ในที่ดินขององค์การบริหารส่วนตำบลลองครักษ์ หมู่ 5 ตำบลลองครักษ์ อำเภอองครักษ์ จังหวัดนครนายก เป็นศูนย์พัฒนาเด็กเล็กก่อนวัยเรียน สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและเป็นศูนย์เด็กเล็กที่จัดตั้งขึ้นเองเมื่อวันที่ 3 มกราคม พ.ศ. 2550 ซึ่งได้รับงบประมาณในการก่อสร้างจากองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครนายก กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น เงินรางวัลศูนย์พัฒนาเด็กเล็กน่ายุและงบประมาณจากองค์การบริหารส่วนตำบลลองครักษ์ ทำการเปิดการเรียนการสอนเมื่อวันที่ 16 พฤษภาคม พ.ศ. 2550 ปัจจุบันมีนักเรียนทั้งหมด 147 คน มีการบริหารจัดการภายในที่ชัดเจน ดำเนินการอย่างเป็นระบบ นิเทศ กำกับติดตามประเมินผลเป็นไปอย่างต่อเนื่อง

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาเกี่ยวกับความพึงพอใจของผู้ปกครองต่อการดำเนินงานด้านสภาพแวดล้อมของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบลลองครักษ์ อำเภอองครักษ์ จังหวัดนครนายก โดยวัด

จากมาตรฐานการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เพื่อเป็นข้อมูลในการพัฒนาการบริหารจัดการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้มีมาตรฐานและคุณภาพยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

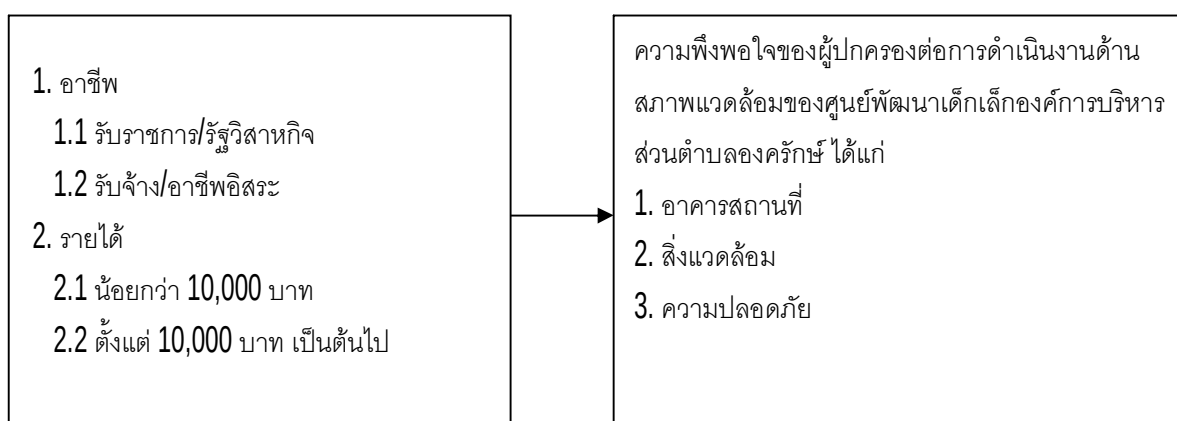
1. เพื่อศึกษาระดับความพึงพอใจของผู้ปกครองต่อการดำเนินงานด้านสภาพแวดล้อมของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบลลองครักษ์
2. เพื่อเปรียบเทียบความพึงพอใจของผู้ปกครองต่อการดำเนินงานด้านสภาพแวดล้อมของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบลลองครักษ์ จำแนกตามอาชีพ และรายได้ของผู้ปกครอง

สมมติฐานในการวิจัย

1. ผู้ปกครองที่มีอาชีพต่างกันมีระดับความพึงพอใจต่อการดำเนินงานด้านสภาพแวดล้อมของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบลลองครักษ์ อำเภอองครักษ์ จังหวัดนครนายก แตกต่างกัน
2. ผู้ปกครองที่มีรายได้ต่างกันมีระดับความพึงพอใจต่อการดำเนินงานด้านสภาพแวดล้อม ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบลลองครักษ์ อำเภอองครักษ์ จังหวัดนครนายก แตกต่างกัน

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยมุ่งศึกษาเรื่องความพึงพอใจของผู้ปกครองต่อการดำเนินงานด้านสภาพแวดล้อมของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบลลองครักษ์ อำเภอองครักษ์ จังหวัดนครนายก ตามมาตรฐานการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวน 3 ด้าน 1)ด้านอาคารสถานที่ 2)ด้านสิ่งแวดล้อม 3) ด้านความปลอดภัย (กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น 2553)

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

ขอบเขตการศึกษา

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการศึกษานี้ ได้แก่ ผู้ปกครองที่มีบุตรหลานกำลังเข้ารับการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ปีการศึกษา 2560 จำนวน 147 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้ปกครองที่มีบุตรหลานกำลังเข้ารับการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบลอรัญญิก ปีการศึกษา 2560 จำนวน 108 คน ซึ่งได้มาโดยการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan. 1970 : 608) และใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) โดยวิธีการจับฉลาก

ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

ตัวแปรอิสระ (Independent Variable) ได้แก่

1. อาชีพ

1.1 รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ

1.2 รับจ้าง/อาชีพอิสระ

2 รายได้

2.1 น้อยกว่า 10,000 บาท

2.2 ตั้งแต่ 10,000 บาท เป็นต้นไป

ตัวแปรตาม (Dependent Variable) ได้แก่ ความพึงพอใจของผู้ปกครองต่อการดำเนินงานด้านสภาพแวดล้อมของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบลอรัญญิก 3 ด้าน ดังนี้

1. ด้านอาคารสถานที่

2. ด้านสิ่งแวดล้อม

3. ด้านความปลอดภัย

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติพื้นฐาน

1. ค่าร้อยละ

2. ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)

3. ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

สถิติที่ใช้ในการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

1. ค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามและวัตถุประสงค์ (Index of Item Objective Congruence: IOC)

2. ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามโดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (α -Coefficient) ของครอนบาค (Conbach)

สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน

การทดสอบค่า (t-test) เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ย ระหว่างกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในครั้งนี้ ได้แก่ แบบสอบถามเกี่ยวกับความพึงพอใจของผู้ปกครองต่อการดำเนินงานด้านสภาพแวดล้อมของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบลองครักษ์ อำเภองครักษ์ จังหวัดนครนายก

แบบสอบถามมีทั้งหมด 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบสำรวจรายการ (Checklist)

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับความพึงพอใจของผู้ปกครองต่อการดำเนินงานด้านสภาพแวดล้อมของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบลองครักษ์ อำเภองครักษ์ จังหวัดนครนายก แบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) แบ่งเป็น 5 ระดับ ดังนี้

5	หมายถึง	มีระดับความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด
4	หมายถึง	มีระดับความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด
3	หมายถึง	มีระดับความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด
2	หมายถึง	มีระดับความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด
1	หมายถึง	มีระดับความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด

แบบสอบถามนี้จะสอบถามความพึงพอใจของผู้ปกครองต่อการดำเนินงานด้านสภาพแวดล้อมของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบลองครักษ์ อำเภองครักษ์ จังหวัดนครนายก ซึ่งประกอบไปด้วย 3 ด้าน ดังนี้

1. ด้านอาคารสถานที่
2. ด้านสิ่งแวดล้อม
3. ด้านความปลอดภัย

ตอนที่ 3 แบบสอบถามปลายเปิด เพื่อให้ผู้ตอบแบบสอบถามเสนอแนะแนวทางความพึงพอใจของผู้ปกครองต่อการดำเนินงานด้านสภาพแวดล้อมของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบลองครักษ์

ผลการศึกษา

ตอนที่ 1 รายละเอียดของผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งประกอบด้วย อาชีพและรายได้ของผู้ปกครอง

ตารางที่ 2 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

สถานภาพ	จำนวน	ร้อยละ
อาชีพ		
- รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ	24	22.22
- รับจ้าง/อาชีพอิสระ	84	77.78
รวม	108	100
รายได้		
- น้อยกว่า 10,000 บาท	29	26.85
- ตั้งแต่ 10,000 บาท เป็นต้นไป	79	73.15
รวม	108	100

จากตารางที่ 2 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม เมื่อจำแนกตามอาชีพ พบว่า รับราชการการ/รัฐวิสาหกิจ คิดเป็นร้อยละ 22.22 และรับจ้าง/อาชีพอิสระ คิดเป็นร้อยละ 77.78

จำแนกตามรายได้ พบว่า รายได้น้อยกว่า 10,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 26.85 รายได้ตั้งแต่ 10,000 บาท เป็นต้นไป คิดเป็นร้อยละ 73.15

ตารางที่ 3 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและอันดับความพึงพอใจของผู้ปกครองต่อการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบลองครักษ์ อำเภอองครักษ์ จังหวัดนครนายก โดยรวมและรายด้าน

ที่	ความพึงพอใจของผู้ปกครอง	n=108		ระดับ	อันดับ
			SD		
1.	ด้านอาคารสถานที่	4.40	.596	มาก	3
2.	ด้านสิ่งแวดล้อม	4.44	.230	มาก	2
3.	ด้านความปลอดภัย	4.46	.198	มาก	1
	รวม	4.43	.342		

จากตารางที่ 3 พบว่า ความพึงพอใจของผู้ปกครองต่อการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบลองครักษ์ อำเภอองครักษ์ จังหวัดนครนายก โดยรวมและรายด้านทุกด้านอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.43$) และเมื่อ

เรียงลำดับจากมากไปหาน้อยได้ ดังนี้ ด้านความปลอดภัย ($\bar{X} = 4.46$) ด้านสิ่งแวดล้อม ($\bar{X} = 4.44$) ด้านอาคารสถานที่ ($\bar{X} = 4.40$)

ตารางที่ 4 ผลการเปรียบเทียบความพึงพอใจของผู้ปกครองต่อการดำเนินงานด้านสภาพแวดล้อมของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบลองครักษ์ อำเภอองครักษ์ จังหวัดนครนายก จำแนกตามอาชีพ

การดำเนินงาน ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	อาชีพ					
	รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ		รับจ้าง/อาชีพอิสระ			
	n=24		n=84			
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	t	Sig
1. ด้านอาคารสถานที่	4.28	.662	4.43	.576	.1137	.37
2. ด้านสิ่งแวดล้อม	4.43	.662	4.45	.242	.353	.21
3. ด้านความปลอดภัย	4.50	.193	4.44	.199	.1305	.73
รวมเฉลี่ย	4.40	.260	4.44	.269	.624	.98

จากตารางที่ 4 พบว่า ผลการเปรียบเทียบความพึงพอใจของผู้ปกครองต่อการดำเนินงานด้านสภาพแวดล้อมของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบลองครักษ์ อำเภอองครักษ์ จังหวัดนครนายก จำแนกตามอาชีพโดยรวมและรายด้านทุกด้าน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตารางที่ 5 ผลการเปรียบเทียบความพึงพอใจของผู้ปกครองต่อการดำเนินงานด้านสภาพแวดล้อมของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบลองครักษ์ อำเภอองครักษ์ จังหวัดนครนายก จำแนกตามรายได้

การดำเนินงาน ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	รายได้					
	น้อยกว่า 10,000 บาท		ตั้งแต่ 10,000 บาท เป็นต้นไป			
	n=29		n=79			
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	t	Sig
1. ด้านอาคารสถานที่	4.49	.577	4.34	.604	.94	.39
2. ด้านสิ่งแวดล้อม	4.47	.232	4.43	.231	.66	.99
3. ด้านความปลอดภัย	4.47	.190	4.45	.203	.37	.46
รวมเฉลี่ย	4.47	.266	4.41	.267	.98	.50

จากตารางที่ 5 พบว่า ผลการเปรียบเทียบความพึงพอใจของผู้ปกครองต่อการดำเนินงานด้านสภาพแวดล้อมของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบลองครักษ์ อำเภอองครักษ์ จังหวัดนครนายก จำแนกตามรายได้โดยรวมและรายด้านทุกด้าน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

อภิปรายผล

จากผลการศึกษาความพึงพอใจของผู้ปกครองต่อการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบลองค์กร อำเภองครักษ์ จังหวัดนครนายก สามารถอภิปรายผลที่เกิดขึ้นได้ดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล ระดับความพึงพอใจของผู้ปกครองต่อการดำเนินงานด้านสภาพแวดล้อมของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบลองค์กร อำเภองครักษ์ จังหวัดนครนายก โดยรวมและรายด้านทุกด้านอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านแล้วเรียงลำดับจากมากไปน้อย ได้แก่ ด้านความปลอดภัย ด้านสิ่งแวดล้อม ด้านอาคารสถานที่ ตามลำดับ จากความพึงพอใจดังกล่าวน่าจะเป็นเพราะศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบลองค์กร มีการดำเนินงานโดยยึดมาตรฐานการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเป็นแนวทางในการปฏิบัติ เพื่อให้เป็นที่ยอมรับในสังคมและมีคุณภาพตามมาตรฐานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งสอดคล้องกับวิทยานิพนธ์ เจริญรูป (2558 : 63-70) ได้ศึกษาเรื่อง ความพึงพอใจของผู้ปกครองต่อการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในเขตอำเภอเมือง จังหวัดจันทบุรี พบว่า ผู้ปกครองมีความพึงพอใจต่อการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก 6 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก 2) ด้านบุคลากร 3) ด้านอาคาร สถานที่ สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย 4) ด้านวิชาการและกิจกรรมตามหลักสูตร 5) ด้านการมีส่วนร่วม และการสนับสนุนจากทุกภาคส่วน 6) ด้านส่งเสริมเครือข่ายการพัฒนาเด็กปฐมวัย โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับรัชชัย สีมานพ (2558 : 69-76) ได้ศึกษาเรื่อง ความพึงพอใจของผู้ปกครองต่อการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กตำบลพนานิคม อำเภอโคกโพธิ์ จังหวัดระยอง พบว่า ผู้ปกครองมีความพึงพอใจต่อการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กตำบลพนานิคม อำเภอโคกโพธิ์ จังหวัดระยอง โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับน้ำทิพย์ เชียงยืน (2552 : 90-91) ได้ศึกษาเรื่อง ความพึงพอใจของผู้ปกครองต่อการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ตำบลห้วยโจด จังหวัดสระแก้ว พบว่า ผู้ปกครองนักเรียนมีความพึงพอใจต่อการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ตำบลห้วยโจด จังหวัดสระแก้ว โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับ วารุณี ภาชนนท์ (2551 : 55-56) ได้ศึกษาเรื่อง ความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนต่อการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบล ในอำเภอแม่ใจ จังหวัดพะเยา พบว่า ในภาพรวมผู้ปกครองมีความพึงพอใจต่อการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอแม่ใจ อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย คือ ด้านบุคลากรและบริหารจัดการ ด้านวิชาการและกิจกรรมหลักสูตร ด้านอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย และด้านการมีส่วนร่วมของชุมชน

2. ผลการวิเคราะห์โดยเปรียบเทียบความพึงพอใจของผู้ปกครองต่อการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบลองค์กร อำเภองครักษ์ จังหวัดนครนายก โดยจำแนกตาม อาชีพและรายได้ แตกต่างกัน อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ น่าจะเป็นเพราะปัจจุบันศูนย์พัฒนาเด็กเล็กได้เห็นถึงความสำคัญของการได้ให้ผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาทำให้ผู้ปกครองเข้าใจถึงปัญหาและร่วมกันพัฒนาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้มีมาตรฐานและประสิทธิภาพมากขึ้น ทำให้ผู้ปกครองมีความพึงพอใจอยู่ในระดับที่แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ สอดคล้องกับสน ศิริวงษ์ (2554) ได้ศึกษาเรื่อง ความพึงพอใจของผู้ปกครองต่อการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบลคลองตะเกรา อำเภอท่าตะเกียบ จังหวัดฉะเชิงเทรา ผลการวิจัยพบว่าความพึงพอใจของผู้ปกครองต่อการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบลคลองตะเกรา อำเภอท่าตะเกียบ จังหวัดฉะเชิงเทรา โดยรวมและรายด้านทุกด้านอยู่ในระดับมาก และผลการเปรียบเทียบความพึงพอใจของผู้ปกครองต่อการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบลคลองตะเกรา อำเภอท่าตะเกียบ

จังหวัดฉะเชิงเทรา จำแนกตามรายได้ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ สอดคล้องกับ น้ำทิพย์ เชียงยืน (2552 : 90-91) ได้ศึกษาเรื่อง ความพึงพอใจของผู้ปกครองต่อการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ตำบลห้วยโจด จังหวัดสระแก้ว พบว่า ผลการเปรียบเทียบความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กตำบลห้วยโจด จังหวัดสระแก้ว จำแนกตามระดับการศึกษา โดยรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านอาคารสถานที่ และด้านความปลอดภัยแตกต่างกันน้อย สอดคล้องกับ อติศา เสนแก้ว (2550 : 98-99) ได้ศึกษาเรื่อง ความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนต่อการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเทศบาลเมืองบ้านโป่ง จังหวัดชลบุรี พบว่า ผู้ปกครองนักเรียนมีความพึงพอใจต่อการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก และเปรียบเทียบความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก จำแนกตามสถานภาพของผู้ปกครอง ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา ความสัมพันธ์ระหว่างผู้ปกครองนักเรียน และอาชีพ โดยรวม แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ผลจากการวิจัยทำให้ทราบถึงระดับความพึงพอใจ และผลการเปรียบเทียบความพึงพอใจ ของผู้ปกครองต่อการดำเนินงานด้านสภาพแวดล้อม ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบลองครักษ์ อำเภองครักษ์ จังหวัดนครนายก
2. ผลจากการวิจัยใช้ข้อมูลเป็นแนวทางในการปรับปรุง วางแผนและกำหนดนโยบายจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบลองครักษ์ ให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้ปกครองนักเรียนและเป็นที่ยอมรับของชุมชนและถูกต้องตามหลักการจัดการศึกษาตามคุณลักษณะการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

การนำผลวิจัยไปใช้ประโยชน์

1. ด้านการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ผู้บริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องควรมีการสนับสนุนและพัฒนาอย่างสม่ำเสมอ
 2. ผู้บริหารควรส่งเสริมและสนับสนุนการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วนในการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก
- ข้อเสนอแนะ**
1. ควรศึกษาปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่เหมาะสมสำหรับการจัดการศึกษา
 2. ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความพึงพอใจของผู้ปกครองต่อการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบล

เอกสารอ้างอิง

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น. (2553). มาตรฐานการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กร. ปกครองส่วนท้องถิ่น. กรุงเทพฯ: กระทรวงมหาดไทย.

NBUE043: ความคิดเห็นของครูในการจัดการเรียนรู้โดยใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ในโรงเรียนอนุบาลตราด อำเภอมืองตราด จังหวัดตราด

OPINIONS OF TEACHERS IN LEARNING MANAGEMENT BY THE PHILOSOPHY OF SUFFICIENCY ECONOMY IN ANUBANTRAT SCHOOL, MUANG TRAT DISTRICT, TRAT PROVINCE

พรรณนิภา ปัญญาคุณ¹ ดร.สิริกาญจน์ ธนวุฒิพรพินิต²

¹ นักศึกษานักศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ

² อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้วัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูในการจัดการเรียนรู้โดยใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียนอนุบาลตราด อำเภอมืองตราด จังหวัดตราด โดยจำแนกตามประสบการณ์ในการสอน และระดับการศึกษา กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่ ครูในโรงเรียนอนุบาลตราด ปีการศึกษา 2560 จำนวน 92 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมี 2 ลักษณะ ได้แก่ แบบสำรวจรายการแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและทดสอบสมมติฐาน โดยการใช้ทดสอบค่าที

ผลการวิจัย พบว่า

1. ความคิดเห็นของครูในการจัดการเรียนรู้โดยใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียนอนุบาลตราด อำเภอมืองตราด จังหวัดตราด โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด 5 ด้าน และอยู่ในระดับมาก 1 ด้าน โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการใช้สื่อการเรียนการสอนและแหล่งเรียนรู้ ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการพัฒนาความเป็นเลิศของนักเรียนและช่วยเหลือนักเรียนพิการ

2. การเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นของครูในการจัดการเรียนรู้โดยใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียนอนุบาลตราด อำเภอมืองตราด จังหวัดตราด เมื่อจำแนกตามประสบการณ์ในการสอน และระดับการศึกษา พบว่า ทั้งโดยรวมและรายด้านทุกด้านไม่แตกต่างกัน

คำสำคัญ: ความคิดเห็น, การจัดการเรียนรู้, หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

Abstract

The purposes of this research were to study and compare an opinion of teachers in learning management by the Philosophy of Sufficiency Economy in Anubantrat School, Muang Trat District, Trat Province. The study was conducted considering teaching experiences and educational levels in the academic year 2017. The sample group was 92 teachers in Anubantrat School. The instrument used for data collection was questionnaire with two parts: checklist and five - rating scale. The statistics that were

used to analyze the data were percentage, mean, standard deviation. The hypothesis was verified by applying independent t-test.

Results indicated that:

1. The opinion of teachers, in summary, was ranked the highest level. If considering had 5 aspects were at the highest levels and 1 aspect was at a high level. The highest mean was the use of learning media and learning resources. The lowest mean was the development of student excellence and support for disabled students.

2. The comparison of the opinion of teachers in learning management by the Philosophy of Sufficiency Economy in Anubantrat School, Muang Trat District, Trat Province classifying by experience in teaching and educational levels, the overall opinions and the opinions each aspect reported no difference.

Keywords: opinion, Learning Management, the Philosophy of Sufficiency Economy

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

จากกระแสพระราชดำรัสพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช พระราชทานเนื่องในโอกาสวันเฉลิมพระชนมพรรษา เมื่อวันที่ 4 ธันวาคม 2547 ความว่า

“...คนเราถ้าพอในความต้องการ ก็มีความโลภน้อย เมื่อมีความโลภน้อยก็เบียดเบียนคนอื่นน้อย ถ้าทุกประเทศมีความคิด-อันนี้ไม่ใช่เศรษฐกิจ- มีความคิดว่าทำอะไรต้องพอเพียง หมายความว่าพอประมาณ ไม่สุดโต่ง ไม่โลภมาก คนเราก็อยู่เป็นสุข พอเพียงนี้อาจจะมีมาก อาจมีของเหลือราก็ได้แต่ว่าต้องไม่เบียดเบียนคนอื่นต้องให้พอประมาณตามอัธยาศัย พอได้ก็พอเพียงทำอะไรก็พอเพียง ปฏิบัติตนก็พอเพียง...” (จิรายุ อิศรางกูร ณ อยุธยา; และ ปรียานุช พิบูลสรวุฑ. 2552: 38)

ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เป็นปรัชญาที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงมีพระราชดำรัสชี้แนะแนวแก่มกนิกรชาวไทยมาโดยตลอดนานกว่า 30 ปี ด้วยสายพระเนตรที่ยาวไกลและลึกซึ้งยิ่งกว่านักพัฒนา หรือนักวิชาการใดๆ จะมีสติปัญญาเสมอเหมือนได้ ดังพระบรมราโชวาทและพระราชดำรัสของพระองค์ที่ได้ทรงเน้นย้ำ แนวทางแก้ปัญหาต่างๆ เพื่อให้รอดพ้นวิกฤต และแนวทางพัฒนาให้ก้าวหน้าไปอย่างเป็นขั้นตอน บนหลักแนวพึ่งตนเอง มีคุณธรรมกำกับ ความรู้เพื่อให้คนส่วนใหญ่พออยู่ พอกิน พอใช้ และทำให้สังคม เจริญก้าวหน้าไปอย่างสมดุล ภายใต้กระแสโลกาภิวัตน์ เศรษฐกิจพอเพียงเป็นทั้งหลักคิด และแนวทางปฏิบัติตนของแต่ละบุคคลและองค์ในทุกระดับ โดยคำนึง 3 หลักการ ได้แก่ 1) ความพอประมาณ หมายถึง การใช้ทรัพยากรที่มีอยู่เป็นทุนเดิมของตนเอง ให้เกิดประโยชน์สูงสุด ให้พอเหมาะกับสถานะเศรษฐกิจสังคมสิ่งแวดล้อมรวมทั้งวัฒนธรรมในแต่ละท้องถิ่น การใช้ทรัพยากรจะต้องคำนึงถึงความเป็นสถานะของตน โดยรักษาระดับของความพอประมาณ ไม่มากเกินไปจนเสียสุขภาพ และต้องไม่น้อยเกินไปจนขาดแคลน หรือไม่เพียงพอที่จะดำเนินการให้เกิดประโยชน์ 2) ความมีเหตุผล หมายถึง การตัดสินใจดำเนินการเรื่องต่างๆ อย่างมีเหตุผล บนพื้นฐานของความถูกต้อง ความเป็นจริง โดยพิจารณาจากเหตุปัจจัยที่เกี่ยวข้องตลอดจนคำนึงถึงผลที่คาดว่าจะเกิดขึ้น พิจารณาแยกแยะให้เห็นถึงความเชื่อมโยงของเหตุ ปัจจัยต่างๆ อย่างต่อเนื่องอย่างเป็นระบบ บรรลุเป้าหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพมีข้อผิดพลาดน้อย และ 3) การมีภูมิคุ้มกันที่ดีหมายถึง การเตรียมตัวให้

พร้อมรับต่อผลกระทบและการเปลี่ยนแปลงในด้านต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นด้านวัตถุ สังคมสิ่งแวดล้อมและวัฒนธรรม เพื่อให้สามารถปรับตัวและรับมือได้อย่างทันที่ที่ไม่ประมาท คิดถึงความเป็นไปได้ของสถานการณ์ต่างๆ ที่อาจเกิดขึ้นแล้วเตรียมตนเองและผู้ที่เกี่ยวข้องให้มีภูมิด้านทานที่จะคุ้มกันตัวเองได้ การที่จะคิด พูด ทำอย่างพอเพียงได้นั้นจำเป็นจะต้องใช้ความรู้ต่างๆ อย่างถูกหลักวิชาการ ด้วยความรอบรู้ รอบคอบ และระมัดระวังควบคู่ไปกับการมีคุณธรรมเป็นพื้นฐานของจิตใจ และการดำเนินชีวิต (จิรายุ อิศรางกูร และ ปริญญา พิบูลสรารุณ. 2552: 9-19)

กระทรวงศึกษาธิการ ได้ตระหนักในภารกิจสำคัญดังกล่าว ที่จะมุ่งพัฒนาคน โดยจัดทำแผนพัฒนาการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560-2564) สำหรับเป็นเครื่องมือในการกำกับทิศทางการปฏิบัติงานของกระทรวงศึกษาธิการ และส่วนราชการ/หน่วยงานในสังกัด โดยได้น้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้เป็นกรอบในการดำเนินงาน เพื่อสร้างผลผลิต ผลลัพธ์ให้เกิดกับผู้เรียนได้อย่างมีความสอดคล้องกับทิศทางการพัฒนาประเทศในช่วงของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560-2564) และยุทธศาสตร์ชาติระยะ 20 ปี ซึ่งได้ระบุสาระสำคัญเกี่ยวกับวิสัยทัศน์ พันธกิจ ยุทธศาสตร์ และกลยุทธ์ของกระทรวงศึกษาธิการ ที่สามารถตอบสนองต่อเป้าหมายของการพัฒนาประเทศได้ทั้งมิติความมั่นคง มิติเศรษฐกิจ มิติสังคม และมิติการบริหารจัดการภาครัฐ ได้อย่างเป็นรูปธรรม โดยมียุทธศาสตร์ที่ 1 ยุทธศาสตร์พัฒนาหลักสูตร กระบวนการเรียนการสอนการวัดและประเมินผล ที่มุ่งหวังให้คนไทยมีคุณธรรมจริยธรรม มีภูมิคุ้มกันต่อการเปลี่ยนแปลงและการพัฒนาประเทศในอนาคตซึ่งตอบสนองการพัฒนาในด้านคุณภาพและด้านการตอบโจทย์บริบทที่เปลี่ยนแปลง (กระทรวงศึกษาธิการ. 2559: ก)

โรงเรียนอนุบาลตรวด ตั้งอยู่เลขที่ 5 ถนนสันติสุข เขตเทศบาลเมืองตรวด ตำบลบางพระ อำเภอเมืองตรวด จังหวัดตรวด ปัจจุบันเปิดสอนระดับอนุบาลถึงระดับประถมศึกษา ได้สนองนโยบายกระทรวง ศึกษาธิการในการน้อมนำแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการจัดการศึกษา โดยกำหนดกลยุทธ์ที่สอดคล้องกับแนวนโยบายการพัฒนาคณาการศึกษาระดับประถมศึกษาของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และเป็นแนวทางให้ผู้มีหน้าที่เกี่ยวข้องนำไปสู่การปฏิบัติได้อย่างมีประสิทธิภาพและการจัดการเรียนรู้ที่เป็นการเตรียมความพร้อม ด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา ตามหลักสูตร นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ทุกคนอ่านออก เขียนได้ คิดเลขเป็น นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ทุกคนอ่านคล่อง เขียนคล่อง คิดเลขคล่องและมีทักษะการคิดขั้นพื้นฐาน ส่งเสริมให้นักเรียนทุกคนมีคุณธรรม จริยธรรม รักสามัคคี ปองดอง สมานฉันท์ รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ห่างไกลยาเสพติด มีคุณลักษณะและทักษะทางสังคมที่เหมาะสม มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามหลักสูตร ดำเนินชีวิตและปฏิบัติตนตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

จากการจัดการศึกษาที่ผ่านมาในอดีต รวมทั้งปรากฏการณ์ของสภาพแวดล้อม สภาพปัญหาเด็กนักเรียนในสังคมไทยในปัจจุบัน โรงเรียนซึ่งเป็นสถาบันการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานต้องปรับเปลี่ยนกลยุทธ์หรือยุทธศาสตร์ในการวางแผนการจัดการศึกษา ให้เกิดปฏิสัมพันธ์กับความต้องการในการจัดการศึกษาในอนาคตโดยอาศัยกระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชน ผู้บริหารสถานศึกษา และคณะครูถือว่าบุคคลที่สำคัญ และมีบทบาทหน้าที่ในการนำนโยบายมาสู่สถานศึกษา ส่งเสริมสนับสนุนให้บุคลากรในสถานศึกษาให้มีส่วนร่วมน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้และบูรณาการในการจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้ตอบสนองเป้าหมายการจัดการศึกษาในปัจจุบันและตอบสนองต่อการปฏิรูปการจัดการศึกษาในสถานศึกษาของตนเองอย่างได้ผลและเป็นไปตามนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ ดังนั้น ผู้วิจัยในฐานะครูผู้สอน จึงสนใจที่จะศึกษาความคิดเห็นของครูในการจัดการเรียนรู้โดยใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียนอนุบาลตรวด อำเภอเมืองตรวดจังหวัดตรวด ว่าอยู่ในระดับใดเพื่อสะท้อนให้ผู้บริหารได้ทราบถึงสภาพการจัดการเรียนรู้ ซึ่งเป็นข้อมูลจะนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงและพัฒนาคนไทย

ให้เป็นคนดีให้สอดคล้องกับยุคปฏิรูปการศึกษารวมทั้งนำไปใช้เป็นแนวทางการพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนรู้ให้มีประสิทธิภาพต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับความคิดเห็นของครูในการจัดการเรียนรู้โดยใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียนอนุบาลตราด อำเภอมะนัง จังหวัดตรัง
2. เพื่อเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นของครูในการจัดการเรียนรู้โดยใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียนอนุบาลตราด อำเภอมะนัง จังหวัดตรัง จำแนกตามข้อมูลส่วนบุคคลของครู ได้แก่ ประสบการณ์ในการสอน และระดับการศึกษา

สมมติฐานในการวิจัย

1. ครูที่มีประสบการณ์ในการสอนต่างกัน มีระดับความคิดเห็นในการจัดการเรียนรู้โดยใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียนอนุบาลตราด อำเภอมะนัง จังหวัดตรัง แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
2. ครูที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีระดับความคิดเห็นในการจัดการเรียนรู้โดยใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียนอนุบาลตราด อำเภอมะนัง จังหวัดตรัง แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ได้ข้อมูลระดับความคิดเห็นของครูในการจัดการเรียนรู้โดยใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียนอนุบาลตราด อำเภอมะนัง จังหวัดตรัง
2. เพื่อเป็นข้อมูลสำหรับสถานศึกษาที่เกี่ยวข้องนำไปใช้เป็นกรอบและแนวทางในการพัฒนา การจัดการเรียนรู้โดยใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอันจะเป็นประโยชน์ต่อการจัดการเรียนรู้ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น
3. เพื่อเป็นแนวทางสำหรับผู้สนใจศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้โดยใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

กรอบแนวคิด

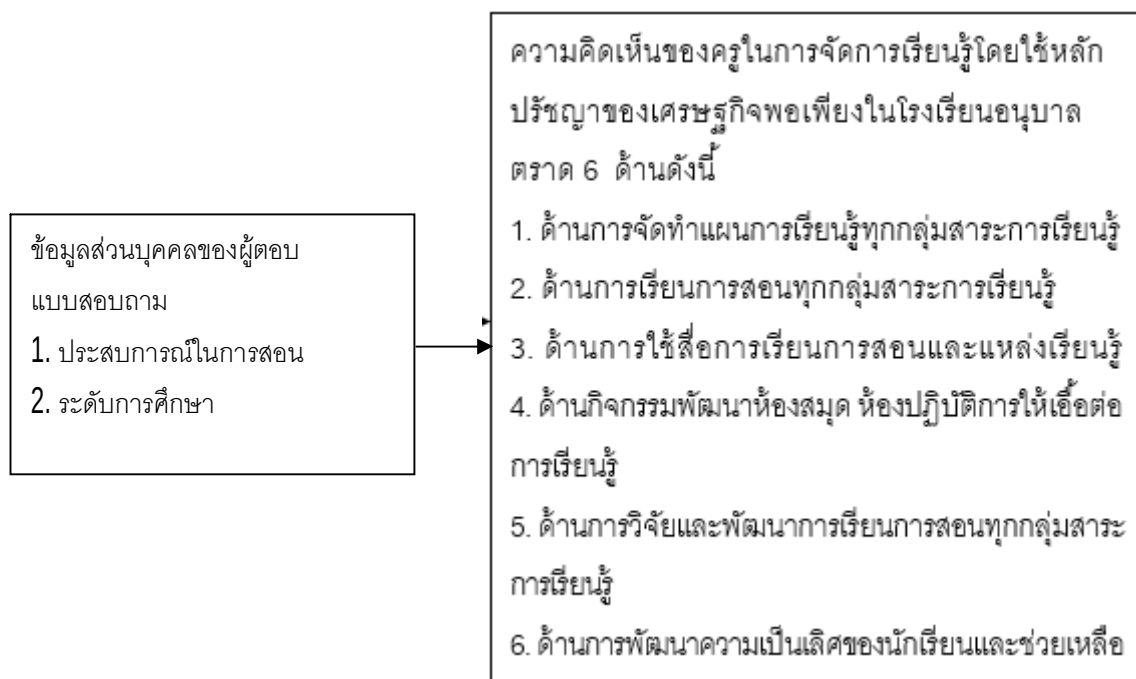
การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารงานวิจัยต่างๆ มาใช้กำหนดกรอบแนวคิดการจัดการเรียนการสอนโดยใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียนอนุบาลตราด อำเภอมะนัง จังหวัดตรัง โดยสอดคล้องกับสาระเศรษฐกิจพอเพียง ผู้วิจัยนำมาใช้ในการจัดการเรียนรู้ตามกระทรวงศึกษาธิการ (2550: 29) ประกอบด้วย 6 ด้าน ดังนี้

1. ด้านการจัดทำแผนการเรียนรู้ทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้
2. ด้านการเรียนการสอนทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้
3. ด้านการใช้สื่อการเรียนการสอนและแหล่งเรียนรู้
4. ด้านกิจกรรมพัฒนาห้องสมุด ห้องปฏิบัติการให้เอื้อต่อการเรียนรู้
5. ด้านการวิจัยและพัฒนาการเรียนการสอนทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้
6. ด้านการพัฒนาความเป็นเลิศของนักเรียนและช่วยเหลือนักเรียนพิการ

จากข้อความดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยจึงสรุปได้เป็นกรอบแนวคิดในการวิจัย ดังนี้

ตัวแปรอิสระ

ตัวแปรตาม

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

โสรัตน์ เศรษฐการ (2552: 45) ที่ได้ทำการศึกษา การพัฒนาสภาพแวดล้อมภายในโรงเรียนตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของนักเรียนโรงเรียนสามัคคีศึกษา ผลการศึกษาพบว่า สภาพก่อนการดำเนินการพัฒนาโรงเรียนยังจัดสภาพแวดล้อมได้ไม่ดีและไม่เอื้อต่อการจัดการเรียนการสอนเท่าที่ควรยังไม่เหมาะสมในอันที่จะเสริมสร้างเจตคติ ค่านิยมที่ดีงามและลักษณะที่พึงประสงค์ตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงให้เกิดขึ้นกับนักเรียน เมื่อได้ดำเนินการพัฒนาตามกระบวนการของการวิจัยเชิงปฏิบัติการครบ 2 วงรอบ ทำให้สภาพแวดล้อมของโรงเรียน ในปัจจุบันได้รับการพัฒนาอย่างเป็นระบบส่งผลให้การพัฒนาบรรลุผลตามความมุ่งหมาย คือ โรงเรียนมีสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียนตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง บริเวณสนาม รอบอาคาร ภายในอาคารต่างๆ และในห้องเรียนมีความสะอาด เป็นระเบียบเรียบร้อย สวยงามอยู่ตลอดเวลา กิจกรรมการเรียนการสอนดำเนินการบูรณาการตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงทุกรายวิชาและทุกชั้นเรียนโดยให้บุคลากรในโรงเรียนได้มีส่วนร่วมในการวางแผนการร่วมประชุมระดมความคิด ร่วมดำเนินการพัฒนา จัดกิจกรรมส่งเสริมอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม และการจัดกิจกรรม 5ส เป็นผลให้โรงเรียนมีสภาพแวดล้อมที่สมบูรณ์ตามแนวทางของหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงส่งผลต่อการเรียนรู้ของนักเรียน ทำให้เกิดพัฒนาการทางกาย อารมณ์และสติปัญญา กิจกรรมการเรียนการสอนดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

ขวัญดาว ปิ่นเนียม (2555: 104) ได้ศึกษาหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงกับการจัดการเรียนการสอนในทวรษณะของครูโรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองชะอำ อำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี พบว่าหลักปรัชญาของเศรษฐกิจ

พอเพียงกับการจัดการเรียนการสอนในภาพรวมอยู่ในระดับเห็นด้วยมากรายด้านเรียงลำดับได้แก่ 1) ด้านครูผู้สอน ครูควรเป็นแบบอย่างบุคคลที่ปฏิบัติตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง 2) ด้านการจัดกระบวนการเรียนรู้ ครูนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาปฏิบัติในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของครูผู้สอนในแต่ละวิชา จะมีการสอดแทรกและเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรมตามเนื้อหาของบทเรียนสื่อประกอบการเรียนรู้ 3) ด้านเนื้อหา/หลักสูตร หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสามารถบูรณาการได้กับทุกกลุ่มสาระ และ 4) ด้านการวัดผลและประเมินผล จะเน้นในเรื่องคุณธรรมคู่ไปกับการรู้ จัดแสดงผลงานของนักเรียนที่เกิดจากการนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้การเปรียบเทียบครูที่มีเพศ ระดับการศึกษา ประสบการณ์การสอน และกลุ่มสาระวิชาที่สอน แตกต่างกัน มีทฤษฎีต่อหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงกับการจัดการเรียน โดยรวมไม่แตกต่างกัน

แลมเบอร์ตัน (Lamberton, 2009: 53-68) ได้ทำการวิจัย เรื่อง ความพอเพียงอย่างยั่งยืน: ความตรงกันภายในของรูปแบบความยั่งยืน พบว่า การพัฒนาอย่างยั่งยืนได้ประสบความสำเร็จและได้รับการยอมรับอย่างกว้างขวางไปทั่วโลก ซึ่งเป็นเป้าหมายที่เหมาะสมสำหรับมนุษยชาติ การนำแนวคิดทั้งระดับภาครัฐและเอกชนได้แสดงให้เห็นถึงความยุ่งยากที่เกี่ยวข้องในบางส่วนของความขัดแย้งระหว่างมิติทางนิเวศวิทยา สังคมและเศรษฐกิจที่รวมกันอยู่ภายใน การแปลความหมายร่วมกันของการพัฒนาอย่างยั่งยืน การวิจัยครั้งนี้เป็นการพรรณนาถึงรูปแบบของความยั่งยืนที่มีความชัดเจนและมีแนวทางเพื่อการทำการตัดสินใจ เป็นการแทนที่รูปแบบมุมมองเศรษฐกิจใหม่ของแนวทางตะวันตกซึ่งภายในการแปลความหมายส่วนใหญ่เป็นการพัฒนาอย่างยั่งยืน ที่อ้างถึงความพอเพียงอย่างยั่งยืนได้ถูกนำไปกำหนดอุปสรรคต่อความสำเร็จในวัตถุประสงค์ทางสังคมและนิเวศวิทยาที่จะถูกนำไปสู่การแปลความหมายร่วมกันของการพัฒนาอย่างยั่งยืนความพอเพียงของตนเองจากล่างไปสู่บนที่ได้รับจากการประชุมของกลุ่มผู้มีรายได้ต่ำ การประชุมกลุ่มได้รับการถ่ายทอดเพื่อวิเคราะห์เนื้อหาจากการนิยามความหมายของความพอเพียงในตนเองที่กำหนดจากกลุ่มผู้รับบริการ ข้อค้นพบจากการศึกษาได้เสนอแนะว่าความพอเพียงในตนเองเป็นกระบวนการของการพัฒนาทางจิตใจให้เกิดความเข้มแข็งและเรียนรู้เป้าหมายเป็นการสร้างความก้าวหน้าไปสู่ความเป็นจริงของผลลัพธ์ทางการเงิน ซึ่งเป็นการแสดงให้เห็นถึงการมีส่วนร่วมของชุมชนที่แทรกเข้ามาเพื่อใช้เป็นฐานในการมอบอำนาจให้กับผู้รับบริการและการพัฒนากำลังแรงงานของชุมชน

วิธีดำเนินการวิจัย

ขอบเขตการศึกษา

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูโรงเรียนอนุบาลตราด อำเภอมืองตราด จังหวัดตราด ปีการศึกษา 2560 จำนวน 112 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครูโรงเรียนอนุบาลตราด อำเภอมืองตราด จังหวัดตราด ปีการศึกษา 2560 โดยกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างด้วยตาราง เครซี่; และ มอร์แกน (Krejcie; & Morgan. 1970: 607-610) ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่าง 92 คน ใช้วิธีการสุ่มแบบง่าย (Simple Random Sampling)

3. ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

ตัวแปรที่ศึกษา

3.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่

3.1.1 ประสบการณ์ในการสอน

3.1.2 ระดับการศึกษา

3.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ ความคิดเห็นในการจัดการเรียนรู้โดยใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง 6 ด้าน คือ ด้านการจัดทำแผนการเรียนรู้ทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ ด้านการเรียนการสอนทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ ด้านการใช้สื่อการเรียนการสอนและแหล่งเรียนรู้ ด้านกิจกรรมพัฒนาห้องสมุด ห้องปฏิบัติการเรียนรู้ ด้านการวิจัยและพัฒนาการเรียนการสอนทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ และด้านการพัฒนาความเป็นเลิศของนักเรียนและช่วยเหลือนักเรียนพิการ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ แบบสอบถาม โดยแบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบสำรวจรายการ (Checklists) ได้แก่ ประสบการณ์ในการสอน และระดับการศึกษา

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นของครูในการจัดการเรียนรู้โดยใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียนอนุบาลตรวด อำเภอเมืองตรวด จังหวัดตรวด

การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ

ผู้วิจัยได้สร้างเครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล โดยมีขั้นตอนดังนี้

1. ศึกษาเอกสาร ตำรา บทความ ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรู้โดยใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในแต่ละองค์ประกอบ จากเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อกำหนดกรอบแนวคิด

2. นำกรอบแนวคิดเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้โดยใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มาสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

3. ตรวจสอบความถูกต้องและเที่ยงตรงของแบบสอบถามโดยผู้เชี่ยวชาญ ด้านการจัดการเรียนรู้โดยใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียนอนุบาลตรวด อำเภอเมืองตรวด จังหวัดตรวดจำนวน 5 ท่าน ตรวจสอบความเที่ยงตรง (Validity) ด้านเนื้อหาความเหมาะสมในการใช้ภาษา โดยพิจารณาจากค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) โดยผู้เชี่ยวชาญแล้วนำข้อเสนอแนะทั้งหลายมาปรับปรุงแก้ไขให้สมบูรณ์ต่อไป

ทั้งนี้ ผู้วิจัยใช้เกณฑ์กำหนดคะแนนความเห็นของประยูร อิมสวาสดี (สุวิมล ติรภานนท์; อ้างอิงจาก ประยูร อิมสวาสดี, 2552: 74) ดังนี้

คะแนน +1 หมายถึง แน่ใจว่าข้อคำถามนั้นวัดได้ตรงตามนิยาม

คะแนน 0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่าข้อคำถามนั้นวัดได้ตรงตามนิยาม

คะแนน -1 หมายถึง แน่ใจว่าข้อคำถามนั้นวัดไม่ได้ตรงตามนิยาม

โดยมีเกณฑ์ในการตัดสินคือเลือกเฉพาะข้อคำถามที่มีค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence: IOC) ที่คำนวณได้มากกว่า .50 สำหรับนำไปใช้จัดทำแบบสอบถามจำนวน 33 ข้อ ได้ค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.80-1.0

4. นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try out) กับกลุ่มทดลองที่ไม่ใช่ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างในการศึกษาครั้งนี้ จำนวน 30 คน แล้วนำมาวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามโดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach, 1990: 202-204) มีค่าเท่ากับ 0.97

5. หาค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อโดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson Product Moment Correlation Coefficient) ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวม (Item Total Correlation) ได้ค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 0.51-0.90

6. ส่งแบบสอบถามไปให้กลุ่มตัวอย่างโรงเรียนอนุบาลตรวด ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างด้วยตนเองและขอรับแบบสอบถามคืนภายใน 1 สัปดาห์

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. ขออนุญาตแนะนำตัวจากคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ ถึงผู้บริหารสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตรวด เพื่อขอความร่วมมือและขอความอนุเคราะห์ในการเก็บข้อมูล
2. ผู้วิจัยขออนุญาตจากคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ ไปถึงผู้อำนวยการโรงเรียนอนุบาลตรวด อำเภอเมืองตรวด จังหวัดตรวด เพื่อแจกจ่ายแบบสอบถามไปยังกลุ่มตัวอย่างจำนวน 92 ฉบับ
3. ผู้วิจัยเก็บแบบสอบถามคืนด้วยตนเอง ได้รับแบบสอบถามคืน 92 ฉบับ เพื่อนำมาวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป

การจัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล

ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. ข้อมูลเกี่ยวกับส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์โดยนำข้อคำถามมาแจกแจงความถี่ (Frequency) และหาร้อยละ (Percentage)
2. วิเคราะห์ระดับความคิดเห็นของครูในการจัดการเรียนรู้โดยใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียนอนุบาลตรวด อำเภอเมืองตรวด จังหวัดตรวด ด้วยค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) แปลความหมายของคะแนนเป็นช่วงๆ (สิน พันธ์พิณิจ, 2547: 155) ดังนี้
 - ค่าคะแนนเฉลี่ย 4.51-5.00 หมายความว่า มีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด
 - ค่าคะแนนเฉลี่ย 3.51-4.50 หมายความว่า มีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก
 - ค่าคะแนนเฉลี่ย 2.51-3.50 หมายความว่า มีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง
 - ค่าคะแนนเฉลี่ย 1.51-2.50 หมายความว่า มีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย
 - ค่าคะแนนเฉลี่ย 1.00-1.50 หมายความว่า มีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อยที่สุด
3. ทดสอบสมมติฐาน ด้วยการทดสอบค่าที (t-test) เพื่อเปรียบเทียบวิเคราะห์ความแตกต่างของความคิดเห็นของครูในการจัดการเรียนรู้โดยใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียนอนุบาลตรวด อำเภอเมืองตรวด จังหวัดตรวด จำแนกตามประสบการณ์ในการสอน และระดับการศึกษา

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติพื้นฐาน
 - 1.1 ค่าร้อยละ (Percentage) เพื่อนำเสนอข้อมูลส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง
 - 1.2 ค่าเฉลี่ย (Mean)

1.3 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

2. สถิติที่ใช้ในการทดสอบค่าสมมติฐาน

ค่า t-test (Independent Simple Test) ใช้ทดสอบเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของตัวแปรอิสระ

ผลการศึกษา

ตาราง 1 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของครูในการจัดการเรียนรู้โดยใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียนอนุบาลตราด อำเภอเมืองตราด จังหวัดตราด โดยรวมและรายด้าน

การจัดการเรียนรู้โดยใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	ระดับความคิดเห็น			
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	อันดับ
1. ด้านการจัดทำแผนการเรียนรู้ทุกกลุ่มการเรียนรู้	4.75	.30	มากที่สุด	2
2. ด้านการเรียนการสอนทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้	4.69	.36	มากที่สุด	3
3. ด้านการใช้สื่อการเรียนการสอนและแหล่งเรียนรู้	4.78	.34	มากที่สุด	1
4. ด้านกิจกรรมพัฒนาห้องสมุด ห้องปฏิบัติการให้เอื้อต่อการเรียนรู้	4.56	.40	มากที่สุด	5
5. ด้านการวิจัยและพัฒนาการเรียนการสอนทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้	4.63	.33	มากที่สุด	4
6. ด้านการพัฒนาความเป็นเลิศของนักเรียนและช่วยเหลือนักเรียนพิการ	4.17	.43	มาก	6
โดยรวม	4.71	.36	มากที่สุด	

จากตาราง 1 พบว่า ความคิดเห็นของครูในการจัดการเรียนรู้โดยใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียนอนุบาลตราด อำเภอเมืองตราด จังหวัดตราด โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.71$, S.D. = 0.36) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด 5 ด้าน และอยู่ในระดับมาก 1 ด้าน โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการใช้สื่อการเรียนการสอนและแหล่งเรียนรู้ ($\bar{X} = 4.78$) รองลงมา คือ ด้านการจัดทำแผนการเรียนรู้โดยใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ($\bar{X} = 4.75$) ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการพัฒนาความเป็นเลิศของนักเรียนและช่วยเหลือนักเรียนพิการ ($\bar{X} = 4.17$)

ตาราง 2 ระดับความคิดเห็นของครูในการจัดการเรียนรู้โดยใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียนอนุบาล
ตราด อำเภอเมืองตราด จังหวัดตราด โดยจำแนกตามประสบการณ์การทำงาน โดยรวมและรายด้าน

การจัดการเรียนรู้โดยใช้หลัก ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	ประสบการณ์การทำงาน						t	Sig
	ต่ำกว่า 15 ปี			15 ปี ขึ้นไป				
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล		
1. ด้านการจัดทำแผนการเรียนรู้ ทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้	4.72	.29	มากที่สุด	4.78	.31	มากที่สุด	7.49	.09
2. ด้านการเรียนการสอนทุกกลุ่ม สาระการเรียนรู้	4.51	.35	มากที่สุด	4.87	.37	มากที่สุด	4.65	.27
3. ด้านการใช้สื่อการเรียน การสอนและแหล่งเรียนรู้	4.81	.30	มากที่สุด	4.75	.38	มากที่สุด	13.08	.08
4. ด้านกิจกรรมพัฒนาห้องสมุด ห้องปฏิบัติการให้เอื้อต่อการ เรียนรู้	4.53	.46	มากที่สุด	4.59	.34	มากที่สุด	7.82	.33
5. ด้านการวิจัยและพัฒนาการ เรียนการสอนทุกกลุ่มสาระ การเรียนรู้	4.59	.39	มากที่สุด	4.67	.30	มากที่สุด	1.73	.18
6. ด้านการพัฒนาความเป็นเลิศ ของนักเรียนและช่วยเหลือ นักเรียนพิการ	4.07	.47	มาก	4.27	.38	มาก	0.34	.24
โดยรวม	4.69	.37	มากที่สุด	4.73	.35	มากที่สุด	2.33	.08

จากตาราง 2 พบว่า ประสบการณ์การทำงานที่แตกต่างกัน โดยรวมและรายด้าน มีระดับความคิดเห็น
ไม่แตกต่างกัน

ตาราง 3 ระดับความคิดเห็นของครูในการจัดการเรียนรู้โดยใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียนอนุบาลตราด อำเภอมืองตราด จังหวัดตราด โดยจำแนกตามระดับการศึกษา โดยรวมและรายด้าน

การจัดการเรียนรู้โดยใช้หลัก ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	ระดับการศึกษา						t	Sig
	ปริญญาตรี			สูงกว่าปริญญาตรี				
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล		
1. ด้านการจัดทำแผนการเรียนรู้ ทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้	4.69	.49	มากที่สุด	4.80	.53	มากที่สุด	.52	.56
2. ด้านการเรียนการสอนทุกกลุ่ม สาระการเรียนรู้	4.60	.63	มากที่สุด	4.78	.30	มากที่สุด	.71	.85
3. ด้านการใช้สื่อการเรียน การสอนและแหล่งเรียนรู้	4.85	.33	มากที่สุด	4.71	.35	มากที่สุด	.14	.70
4. ด้านกิจกรรมพัฒนาห้องสมุด ห้องปฏิบัติการให้เอื้อต่อการ เรียนรู้	4.58	.57	มากที่สุด	4.54	.50	มากที่สุด	.61	.54
5. ด้านการวิจัยและพัฒนาการ เรียนการสอนทุกกลุ่มสาระ การเรียนรู้	4.62	.64	มากที่สุด	4.64	.61	มากที่สุด	.27	.72
6. ด้านการพัฒนาความเป็นเลิศ ของนักเรียนและช่วยเหลือ นักเรียนพิการ	4.16	1.28	มาก	4.18	1.34	มาก	.95	.34
โดยรวม	4.62	.56	มากที่สุด	4.80	.30	มากที่สุด	.20	.84

จากตาราง 3 พบว่า ระดับการศึกษาที่แตกต่างกัน โดยรวมและรายด้าน มีระดับความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน

อภิปรายผล

1. ความคิดเห็นของครูในการจัดการเรียนรู้โดยใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียนอนุบาลตราด อำเภอมืองตราด จังหวัดตราด โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เพราะว่า ครูจัดการเรียนรู้โดยใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การเรียนการสอนทุกระดับการศึกษา โดยสอดแทรกสาระเศรษฐกิจพอเพียงในหลักสูตรและสาระการเรียนรู้ในห้องเรียนทุกระดับชั้น ปลุกฝังให้นักเรียนมีคุณธรรม จริยธรรม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ รู้จักการใช้ชีวิตอยู่บนพื้นฐานความพอเพียง คือ ความพอประมาณ มีเหตุผล และมีภูมิคุ้มกันที่ดี ภายใต้เงื่อนไขความรู้ และคุณธรรม โดยจัดทำแผนการสอนหน่วยการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยการจัดอบรมครูและให้ครูศึกษาดูงานสถานศึกษาที่จัดการเรียนการสอนที่เป็นเลิศด้านปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง จัดหาสื่อแหล่งเรียนรู้ที่เหมาะสมกับสภาพของสถานศึกษา พัฒนาห้องสมุด ห้องปฏิบัติการให้เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ เน้นให้นักเรียนเรียนรู้

จากการปฏิบัติจริง กำหนดแนวทางการวิจัยและพัฒนาการเรียนการสอนโดยใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงให้ครบทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ พร้อมทั้งพัฒนาความเป็นเลิศของนักเรียนและช่วยเหลือนักเรียนอย่างทั่วถึงเหมาะสมตามศักยภาพนักเรียนโดยยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งสนองนโยบายตามหลักการสำคัญของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560-2564) ให้ยึด “หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” เพื่อให้เกิดบูรณาการการพัฒนาในทุกมิติอย่างสมเหตุสมผล มีความพอประมาณ และมีระบบภูมิคุ้มกันและการบริหารจัดการความเสี่ยงที่ดี ซึ่งเป็นเงื่อนไขจำเป็นสำหรับการพัฒนาที่ยั่งยืน โดยมุ่งเน้นการพัฒนาคนให้มีความเป็นคนที่สมบูรณ์ สังคมไทยเป็นสังคมคุณภาพ สร้างโอกาสและมีที่ยืนให้กับทุกคนในสังคมได้ดำเนินชีวิตที่ดีมีความสุขและอยู่ร่วมกันอย่างสมานฉันท์ (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2559: ออนไลน์)

2. เปรียบเทียบความคิดเห็นของครูในการจัดการเรียนรู้โดยใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียนอนุบาลตราด อำเภอมะนัง จังหวัดตรัง โดยครูที่มีประสบการณ์การทำงาน และระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นในการจัดการเรียนรู้โดยใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียนอนุบาลตราด อำเภอมะนัง จังหวัดตรัง แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญ ครูทุกคนตระหนักถึงความสำคัญของหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ว่าเป็นแนวคิดที่พระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช พระราชทานชี้ถึงแนวทางการดำรงอยู่และปฏิบัติตนของประชาชนในทุกระดับ โดยตั้งอยู่บนพื้นฐานของทางสายกลาง คำนึงถึงความพอประมาณ ความมีเหตุผล การสร้างภูมิคุ้มกันในตัวที่ดีตลอดจนใช้ความรู้ความรอบคอบและคุณธรรมเป็นหลักเพื่อการพัฒนาคนให้มีหลักคิด และปฏิบัติในการดำเนินชีวิตอย่างพอเพียง และมุ่งหวังที่จะนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ให้เกิดประโยชน์มากที่สุดในการจัดการเรียนการสอน พยายามหาแนวทางในการจัดการเรียนการสอนให้เกิดประโยชน์ต่อผู้เรียนเหมือนกัน

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยต่อไป

1. ควรศึกษาและพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ด้วยกระบวนการไตร่ตรองการสอน เพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ในสาระสำคัญอื่นที่เหมาะสมและสอดคล้องตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน
2. ควรมีการพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้แบบบูรณาการที่มีความหลากหลายในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ และในแต่ละกลุ่มผู้เรียน เพื่อคัดสรรนำเสนอเป็นแนวปฏิบัติดีเลิศ (Best Practice) ของแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง

บรรณานุกรม

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2550). ยุทธศาสตร์การขับเคลื่อนปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษา (2550-2554). กรุงเทพฯ: ศูนย์ประสานงานกลางการดำเนินงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ.
- _____. (2559). แผนพัฒนาการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560-2564). สืบค้นเมื่อ 7 พฤศจิกายน 2560, จาก <https://www.dropbox.com/s/oyoof2n2luy/pdf?dl=0>.
- ขวัญดาว ปิ่นเนียม. (2555). หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงกับการจัดการเรียนการสอนในทรรศนะของครูโรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองชะอำ อำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต.
- จิรายุ อิศรางกูร ณ อยุธยา; และปริยานุช พิบูลสรวุฒ. (2552). ตามรอยเท้าชีวิตพอเพียง....สู่การพัฒนาที่ยั่งยืน. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ: ศูนย์การพิมพ์เพชรรุ่ง.

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี. (2559). แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่สิบสอง พ.ศ. 2560-2564. สืบค้นเมื่อ 8 เมษายน 2560, จาก http://www.nesdb.go.th/ewt_dl_link.php?nid=6422.

สิน พันธุ์พินิจ. (2547). เทคนิคการวิจัยทางสังคมศาสตร์. กรุงเทพฯ: วิทย์พัฒน์.

โสฬัดดา เศรษฐการ. (2552). การศึกษาการพัฒนาสภาพแวดล้อมภายในโรงเรียน ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของนักเรียนโรงเรียนสามัคคีศึกษา. คุรุศาสตร์มหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา, สงขลา.

Lamberton, Geoffrey. (2009, February). Sustainable Sufficiency: an Internally Consistent Version of Sustainability. Sustainable Development. 13(1): 103-116.

NBUE044: การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารงานโรงเรียนอนุบาลตราด อำเภอเมือง ตราด จังหวัดตราด

THE PARTICIPATION OF PARENTS IN THE ADMINISTRATION OF THE ANUBANTRAT IN MEANG DISTRICT, TRAT PROVINCE

มยุรีย์ มงคลนำ¹

¹ นักศึกษานักศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้วัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารงานโรงเรียนอนุบาลตราด อำเภอเมืองตราด จังหวัดตราด โดยจำแนกตามอายุ และระดับการศึกษา กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่ ผู้ปกครองของโรงเรียนอนุบาลตราด ปีการศึกษา 2560 จำนวน 327 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมี 2 ลักษณะ ได้แก่แบบสำรวจรายการ แบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและทดสอบสมมติฐานโดยการทดสอบค่าที

1. การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารงานโรงเรียนอนุบาลตราด อำเภอเมืองตราด จังหวัดตราด โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมาก 3 ด้าน และอยู่ในระดับปานกลาง 1 ด้าน โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านบริหารวิชาการ รองลงมา คือ ด้านการบริหารงานบุคคล ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการบริหารงบประมาณ

2. การเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารงานโรงเรียนอนุบาลตราด อำเภอเมืองตราด จังหวัดตราด เมื่อจำแนกตามอายุ และจำแนกตามระดับการศึกษา พบว่า ทั้งโดยรวมและรายด้านทุกด้านไม่แตกต่างกัน พิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าด้านการบริหารวิชาการและด้านการบริหารงานบุคคล มีระดับการมีส่วนร่วมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านอื่นไม่แตกต่างกัน

คำสำคัญ: การมีส่วนร่วม ผู้ปกครอง การบริหารงาน

Abstract

The Participation of parents in the administration of the Anubantrat School, Mueang Trat Province.

The purpose of this research was to study and compare the Participation of parents in the Administration of the Anubantrat School, Mueang Trat by age and educational levels in the academic year 2017. The sample group was 327 parents of students in Anubantrat School. The instrument used for data collection was questionnaire with two parts: checklist and five-rating scale. The statistics that were used to analyze the data were percentage, mean, standard deviation. The hypothesis was verified by applying independent t-test.

Results showed that:

1. Participation of parents in the Administration of the Anubantrat School, Mueang Trat Province. The participation of the group, in summary, there was at a high level. Considering on each aspect, it was found that there was 3 aspects that had high level of participation and there was 1 aspect that had moderate level of participation. The highest mean was academic administration, followed by personnel administration. The lowest mean was budget administration.

2. The comparison of participation of parents in the Administration of the Anubantrat School, Mueang Trat Province classifying by age and classifying by educational levels, the overall participation and the participation toward each aspect were indifferent. Considering in each aspect found that the academic administration and personnel administration were different at statistically level ranked .05. The other aspects reported no difference.

Keywords: The Participation parents administration

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2574: ยุทธศาสตร์การพัฒนาลักษณะการเรียนรู้ การสอน การวัดและประเมินผล ยุทธศาสตร์ยกระดับคุณภาพ มาตรฐานวิชาชีพครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา ยุทธศาสตร์ผลิตและพัฒนากำลังคน การวิจัยและนวัตกรรมรองรับความต้องการของตลาดงานและเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ ยุทธศาสตร์การพัฒนาระบบข้อมูลสารสนเทศและเทคโนโลยีดิจิทัล ยุทธศาสตร์พัฒนาคุณภาพคนทุกช่วงวัยและการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ ยุทธศาสตร์พัฒนาระบบบริหารจัดการ และการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของทุกภาคส่วน ยุทธศาสตร์การพัฒนาระบบการเงินเพื่อการศึกษา การพัฒนาระบบและกลไกการส่งเสริมสนับสนุนให้ทุกภาคส่วนของสังคมเข้ามามีส่วนร่วมในการผลิตและพัฒนาสื่อ ตำรา สิ่งพิมพ์และสื่ออิเล็กทรอนิกส์ที่มีคุณภาพและมาตรฐาน ส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้ของชุมชนในทุกพื้นที่ โดยการจัดตั้งศูนย์การเรียนรู้ท้องถิ่น ภูมิปัญญาท้องถิ่น ศูนย์พัฒนาทักษะ ความรู้และความสามารถในการพัฒนาคุณภาพชีวิตแก่ประชากรทุกช่วงวัย กระทรวงศึกษาธิการกำหนดโครงสร้างของการบริหารการศึกษาให้มีประสิทธิภาพ มีความคล่องตัว โดยกระจายอำนาจหรือมอบอำนาจจากส่วนกลางลงไปสู่หน่วยปฏิบัติ ส่วนภูมิภาค กำหนดกลไกและส่งเสริมให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาและสนับสนุนทรัพยากรเพื่อการศึกษา รวมทั้งสร้างเครือข่ายความร่วมมือทางการศึกษา (กระทรวงศึกษาธิการ, 2559: ออนไลน์)

การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการศึกษาในอดีตที่ผ่านมา เป็นการดำเนินการมีส่วนร่วมภายใต้ขอบเขตเพื่อประโยชน์ของฝ่ายจัดการศึกษา ประชาชนเพียงแต่ร่วมให้การสนับสนุนให้ความร่วมมือปฏิบัติตามความต้องการของโรงเรียน ผู้ปกครองส่วนใหญ่เข้าใจว่าการศึกษาคือเรื่องของครูและโรงเรียนเท่านั้น จึงยกบทบาทหน้าที่ในการจัดการศึกษาของบุตรหลานให้กับโรงเรียนทั้งหมด เมื่อส่งบุตรหลานเข้าโรงเรียนแล้ว ตนเองก็ไม่จำเป็นต้องเกี่ยวข้องใดๆ อีก ซึ่งเป็นความเข้าใจที่ไม่ถูกต้อง แท้จริงแล้วผู้ปกครองเป็นบุคคลที่มีบทบาทและมีความสำคัญที่สุดในการให้การศึกษากับบุตรหลานของตนเอง เพราะเหตุผลว่า “ผู้ปกครอง คือ ครูที่ดีที่สุดในโลก” เป็นครูคนแรกที่จะชี้

โลกกว้างและสร้างภูมิคุ้มกันให้กับลูก เป็นครูตลอดชีวิต ที่จะให้ความรัก ความรู้ ความเอาใจใส่ ความหวังใยต่อบุตรหลานของตนเอง (อำนวย ป้อมน้อย, 2556: ออนไลน์)

สถานศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นจำนวนมาก ที่ได้รับการประเมินภายนอก รอบ 3 ของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) ผลการประเมินมาตรฐานที่ 14 สถานศึกษาส่งเสริมความสัมพันธ์ และความร่วมมือกับชุมชนในการพัฒนาการศึกษา ผลการประเมิน อยู่ในระดับ พอใช้ เพราะยังไม่ได้ได้รับความร่วมมือจากผู้ปกครองเท่าที่ควร (สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน), 2554: ออนไลน์)

จากเหตุผลที่กล่าวถึงความสำคัญและปัญหาในการมีส่วนร่วมของฝ่ายต่างๆ ดังกล่าวข้างต้น กระทรวงศึกษาธิการ จึงได้นำหลักการดังกล่าวข้างต้นมาเป็นแนวทางในการดำเนินการจัดการศึกษา โดยกำหนดยุทธศาสตร์การมีส่วนร่วมของผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย ไว้ในวิสัยทัศน์ พันธกิจเป้าประสงค์ และกลยุทธ์ ระดับแผนงานของโรงเรียน สร้างโอกาสในการมีส่วนร่วมในกระบวนการบริหารของโรงเรียน หากโรงเรียนได้รับความร่วมมือจากผู้ปกครองในด้านการจัดการศึกษา

ผู้วิจัยจึงมีความสนใจ ที่จะศึกษาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองต่อการบริหารงานโรงเรียนอนุบาลตราดอำเภอมือง จังหวัดตราด โดยยึดพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 (กระทรวงศึกษาธิการ, 2550: 29) ด้านการบริหารโรงเรียน 4 งาน คือ ด้านการบริหารวิชาการ ด้านการบริหารงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล และด้านการบริหารทั่วไป เพื่อให้ได้ข้อมูลพื้นฐานที่จะเป็นแนวทางในการวางแผนและปรับปรุงการบริหารงาน รวมทั้งการจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมให้ผู้ปกครองได้เข้ามามีส่วนร่วมอย่างสอดคล้องกับความต้องการที่แท้จริงและน่าซึ่งมีประสิทธิภาพของการจัดการศึกษาต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยตั้งวัตถุประสงค์ไว้ ดังนี้

1. เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารงานทั้ง 4 ด้านของโรงเรียนอนุบาลตราดอำเภอมืองตราด จังหวัดตราด
2. เพื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารงานทั้ง 4 ด้านของโรงเรียนอนุบาลตราด อำเภอมืองตราด จังหวัดตราด โดยจำแนกตามอายุ และระดับการศึกษา

สมมติฐานในการวิจัย

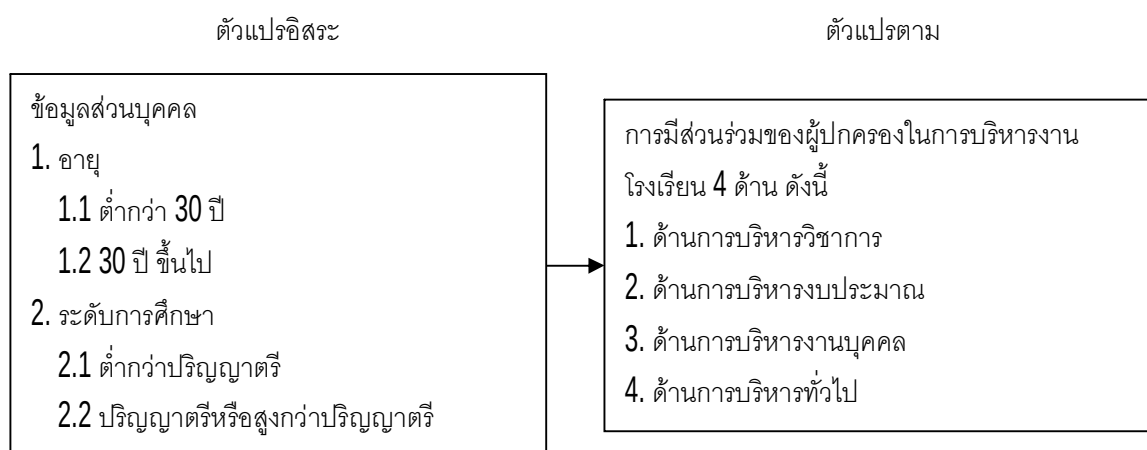
1. ผู้ปกครองที่มีอายุต่างกัน มีส่วนร่วมในการบริหารงานโรงเรียนอนุบาลตราด อำเภอมืองตราด จังหวัดตราด ที่แตกต่างกัน
2. ผู้ปกครองที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีส่วนร่วมในการบริหารงานโรงเรียนอนุบาลตราด อำเภอมืองตราด จังหวัดตราด ที่แตกต่างกัน

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. เพื่อเป็นข้อมูลสารสนเทศในการพัฒนาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารงานของโรงเรียนอนุบาลตราด อำเภอมืองตราด จังหวัดตราด

2. ผลการวิจัยสามารถนำไปปรับปรุงพัฒนาเพื่อให้ผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารของโรงเรียน เกิดประสิทธิผลและประสิทธิภาพยิ่งขึ้น และสอดคล้องกับความต้องการของผู้ปกครอง

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

ขอบเขตการศึกษา

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้ปกครองของนักเรียนโรงเรียนอนุบาลตรารัต อำเภอมะนัง จังหวัดตรัง จำนวน 2,087 คน ปีการศึกษา 2560 โดยถือว่านักเรียน 1 คน มีผู้ปกครอง 1 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้ปกครองของโรงเรียนอนุบาลตรารัต อำเภอมะนัง จังหวัดตรัง ปีการศึกษา 2560 โดยใช้ตารางกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างของ เครจซี่ และ มอร์แกน (Krejcie; & Morgan. 1970: 607-610) เลือกโดยการสุ่มแบบง่าย (Simple Random Sampling) ขนาดกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 327 คน

นิยามศัพท์เฉพาะ

ผู้ปกครองนักเรียน หมายถึง พ่อ แม่ ซึ่งเป็นผู้ใช้อำนาจปกครองหรือผู้ปกครอง ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และหมายความรวมถึงบุคคลที่เด็กอยู่ด้วยเป็นประจำ

การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารงานโรงเรียนอนุบาลตรารัต อำเภอมะนัง จังหวัดตรัง หมายถึง โรงเรียนอนุบาลตรารัต เปิดโอกาสให้ผู้ปกครองนักเรียนมีส่วนร่วมในการบริหารงานโรงเรียน ผู้บริหารมีความประสงค์ให้ผู้ปกครองได้มีส่วนร่วมในทุกระดับคือ 1) มีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็นเสนอแนะเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหาร ได้แก่ การแสดงความคิดเห็นในการประชุมผู้ปกครองนักเรียน แสดงความคิดเห็นผ่านการตอบแบบสอบถามความคิดเห็นเพื่อนำข้อมูลไปประกอบการพิจารณา กำหนด เป้าหมายการพัฒนา การเสนอแนะจากการมาให้คำปรึกษาหารือพูดคุยกับผู้บริหาร คณะครู 2) มีส่วนร่วมปฏิบัติงาน อันได้แก่ การให้ผู้ปกครองนักเรียนและ

ชุมชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาด้านอาคารสถานที่ การดูแลรักษาความปลอดภัยของสถานศึกษา ร่วมจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในรูปแบบวิทยาการบุคคลภายนอก ฯลฯ 3) มีส่วนร่วมตรวจสอบ ประเมินผลการปฏิบัติงานของผู้บริหาร คณะครู ได้แก่ การตรวจสอบผลการจัดการเรียนการสอน ที่ครูรายงานให้ทราบเป็นระยะๆ ร่วมประเมินผลคุณภาพภายในโรงเรียน ร่วมเป็นคณะกรรมการ เป็นผู้ประเมินโดยตอบแบบสอบถาม เป็นต้น 4) การมีส่วนร่วมรับผิดชอบช่วยเหลือสนับสนุน ปรับปรุงงานต่างๆ ด้านของโรงเรียน เช่น ร่วมจัดกิจกรรมนักเรียน ด้านสุขภาพอนามัยนักเรียน สนับสนุนทรัพยากร วัสดุ เงิน เป็นต้น โดยครอบคลุมงานบริหาร ตามภารกิจหลัก ทั้ง 4 ด้าน คือ 1) ด้านการบริหาร วิชาการ 2) ด้านการบริหารงบประมาณ 3) ด้านการบริหารงานบุคคล และ 4) ด้านการบริหารทั่วไป (กระทรวงศึกษาธิการ. 2550: 29)

ด้านการบริหารวิชาการ หมายถึง การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการวางแผน ให้ข้อเสนอแนะ ร่วมตัดสินใจและดำเนินการเกี่ยวกับกิจกรรมต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับงานวิชาการ เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียนให้มีประสิทธิภาพสูงสุด ได้แก่ 1) มีส่วนร่วมในการวางแผนพัฒนาหลักสูตร 2) มีส่วนร่วมในการประเมินผลการนำหลักสูตรสถานศึกษามาใช้ในการเรียนการสอน 3) มีส่วนร่วมการตัดสินใจจัดกระบวนการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ 4) มีส่วนร่วมจัดทำแผนการวัดผลประเมินผลแต่ละกลุ่มสาระให้สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษา 5) มีส่วนร่วมศึกษาวิเคราะห์วิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้แต่ละกลุ่มสาระ 6) มีส่วนร่วมในการประเมินผลการพัฒนาการใช้สื่อวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา 7) มีส่วนร่วมในการประสานความร่วมมือในการผลิตจัดหาการใช้สื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยี 8) มีส่วนร่วมในการสำรวจแหล่งเรียนรู้ภายในและภายนอกสถานศึกษา 9) มีส่วนร่วมวางแผนจัดระบบการนิเทศงานวิชาการในสถานศึกษา 10) มีส่วนร่วมวางแผนการจัดระบบโครงสร้างองค์กรให้รองรับประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา 11) มีส่วนร่วมในการประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการร่วมกับสถานศึกษา และองค์กรอื่น 12) มีส่วนร่วมในการส่งเสริม สนับสนุนการพัฒนาวิชาการของบุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงานที่จัดการศึกษา

ด้านการบริหารงบประมาณ หมายถึง การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองเกี่ยวกับการบริหารเงินงบประมาณและ วัสดุ ครุภัณฑ์ของโรงเรียนให้เป็นไปด้วยความรอบคอบ ระมัดระวัง และคุ้มค่ามากที่สุด 1) มีส่วนร่วมวางแผนการดำเนินงานของสถานศึกษา 2) มีส่วนร่วมในการตัดสินใจทำแผนกลยุทธ์ให้สอดคล้องกับงบประมาณที่ได้รับ 3) มีส่วนร่วมในการวางแผนการจัดสรรงบประมาณในสถานศึกษา 4) มีส่วนร่วมในการทำการตรวจสอบติดตามประเมินผล 5) มีส่วนร่วมประเมินผลแผนกลยุทธ์แผนปฏิบัติการประจำปีของสถานศึกษา 6) มีส่วนร่วมในการจัดทำแผนการระดมทรัพยากรทางการศึกษา 7) มีส่วนร่วมในการวางแผนการใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ 8) มีส่วนร่วมจัดหารายได้ และผลประโยชน์เพื่อการศึกษา 9) มีส่วนร่วมในการวางแผนการบริหารการเงินให้เป็นไปตามขั้นตอนที่กระทรวงการคลังกำหนด 10) มีส่วนร่วมในการรับรู้ปัญหาการเงินของสถานศึกษาที่สามารถรับรู้ได้ 11) มีส่วนร่วมในการวางแผนจัดทำระบบฐานข้อมูลสินทรัพย์ของสถานศึกษา 12) มีส่วนร่วมในการตัดสินใจควบคุม บำรุงรักษา และจำหน่ายพัสดุ

ด้านการบริหารงานบุคคล หมายถึง การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการให้คำปรึกษาเสนอแนะ และร่วมตัดสินใจ 1) มีส่วนร่วมในการวิเคราะห์ภารกิจความต้องการกำลังคนกับภารกิจของสถานศึกษา 2) มีส่วนร่วมประเมินผลสภาพการต้องการกำลังคน 3) มีส่วนร่วมในการจัดทำภาระงานสำหรับข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา 4) มีส่วนร่วมในการตัดสินใจดำเนินการสรรหาเพื่อบรรจุบุคคลเข้ารับราชการครูในสถานศึกษา 5) มีส่วนร่วมวางแผนการจ้างลูกจ้างประจำและลูกจ้างชั่วคราว 6) มีส่วนร่วมในการประเมินผลการพัฒนาข้าราชการครูตามความเหมาะสมและต่อเนื่อง 7) มีส่วนร่วมในการจัดสวัสดิการของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา 8) มีส่วนร่วมในการ

ประชุมการวางแผนด้านบุคลากรของสถานศึกษา 9) มีส่วนร่วมในการดำเนินการพัฒนางานแก่ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา 10) มีส่วนร่วมในการดำเนินการด้านความผิวนัยของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา 11) มีส่วนร่วมในการวางแผนการป้องกันผลกระทบความผิวนัยของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา 12) มีส่วนร่วมในการวางแผนตรวจสอบประสิทธิภาพในหน้าที่ราชการและการประพฤติตน

ด้านการบริหารทั่วไป หมายถึง การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการวางแผนแสดงความคิดเห็นให้ข้อเสนอแนะเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหาร 1) มีส่วนร่วมในการวางแผนการพัฒนา

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ระบบเครือข่ายข้อมูลสารสนเทศให้ทันสมัย 2) มีส่วนร่วมในการส่งเสริมการประสานงานกับหน่วยงานอื่นในการพัฒนาเครือข่ายการศึกษา 3) มีส่วนร่วมในการวางแผนการจัดระบบโครงสร้างการบริหารของสถานศึกษา 4) มีส่วนร่วมในการตัดสินใจการจัดระบบบริหารโครงสร้างภารกิจ การดำเนินงาน เป้าหมาย ปริมาณคุณภาพการศึกษา 5) มีส่วนร่วมในการวางแผนระดมจัดหาเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาในงานด้านต่างๆ 6) มีส่วนร่วมในการส่งเสริม สนับสนุนงานด้านวิชาการงบประมาณ บุคลากร และบริหารทั่วไป 7) มีส่วนร่วมในการกำหนดแนวทางการวางแผนการบริหารจัดการอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อมของสถานศึกษา 8) มีส่วนร่วมในการจัดทำสำมะโนนักเรียนโดยประสานความร่วมมือกับชุมชนในการให้ข้อมูล 9) มีส่วนร่วมในการส่งเสริมประสานงานการจัดการศึกษาให้เป็นไปตามระบบและหลากหลาย 10) มีส่วนร่วมในการวางแผนการจัดกิจกรรมตามความถนัดและความสามารถของผู้เรียนอย่างหลากหลาย 11) มีส่วนร่วมในการวางแผนกำหนดแนวทางการส่งเสริมกิจการนักเรียนของสถานศึกษา 12) มีส่วนร่วมในการประเมินผลการดำเนินการควบคุมภายในตามมาตรการที่กำหนด 13) มีส่วนร่วมในการตัดสินใจจัดระบบข้อมูลข่าวสารของสถานศึกษา

การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ

ผู้วิจัยได้สร้างเครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล โดยมีขั้นตอนดังนี้

1. ศึกษาเอกสาร ตำรา บทความ ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารงานโรงเรียนทั้ง 4 ด้าน เพื่อกำหนดกรอบแนวคิด
2. นำกรอบแนวคิดการบริหารงานโรงเรียนอนุบาลตรารุด มาสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. ร่างข้อคำถามเกี่ยวกับเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานโรงเรียน จำนวน 4 ด้าน คือ ด้านการบริหารวิชาการ ด้านการบริหารงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล และด้านการบริหารทั่วไป
4. ตรวจสอบความถูกต้องและเที่ยงตรงของแบบสอบถามโดยผู้เชี่ยวชาญด้านการบริหารงานโรงเรียน จำนวน 5 ท่าน ตรวจสอบความเที่ยงตรง (Validity) ด้านเนื้อหาความเหมาะสมในการใช้ภาษาโดยพิจารณาจากค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) โดยผู้เชี่ยวชาญแล้วนำข้อเสนอแนะทั้งหลายมาปรับปรุงแก้ไขให้สมบูรณ์ต่อไป
5. นำแบบสอบถามที่แก้ไขปรับปรุงเรียบร้อยแล้วไปทดลองใช้ (Try out) กับกลุ่มทดลองที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างในการศึกษาครั้งนี้ จำนวน 30 คน แล้วนำมาวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามโดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach, 1990: 202-204) มีค่าเท่ากับ 0.92
6. หาค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อโดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson Product Moment Correlation Coefficient) ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวม (Item Total Correlation) ได้ค่าอำนาจจำแนก 0.50-0.80

7. ปรับรูปแบบสอบถามให้มีความสมบูรณ์ เพื่อนำไปเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

สรุปผลการวิจัย

การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารงานโรงเรียนอนุบาลตราด อำเภอมืองตราด จังหวัดตราด สรุปผลได้ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งประกอบด้วยอายุ และระดับการศึกษา เรื่อง การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารงานโรงเรียนอนุบาลตราดอำเภอมืองตราด จังหวัดตราด จำนวน 327 คน คิดเป็นร้อยละ 100 พบว่า

ผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 327 คน เมื่อจำแนกตามข้อมูลส่วนบุคคล ผู้ปกครองที่มีอายุ 15 ปี ขึ้นไป จำนวน 218 คน คิดเป็นร้อยละ 66.67 ผู้ปกครองที่มีอายุต่ำกว่า 30 ปี จำนวน 109 คน คิดเป็นร้อยละ 33.33 และผู้ปกครองที่มีระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี จำนวน 120 คน คิดเป็นร้อยละ 36.70 ผู้ปกครองที่มีระดับการศึกษาปริญญาตรีหรือสูงกว่าปริญญาตรี จำนวน 207 คน คิดเป็นร้อยละ 63.30

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารงานโรงเรียนอนุบาลตราดอำเภอมืองตราด จังหวัดตราด โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.74$, S.D. = .43) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมาก 3 ด้าน และอยู่ในระดับปานกลาง 1 ด้าน โดยเรียงคะแนนเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ คือ ด้านบริหารวิชาการ ($\bar{X} = 4.31$, S.D. = .35) ด้านการบริหารงานบุคคล ($\bar{X} = 3.62$, S.D. = .42) ด้านการบริหารทั่วไป ($\bar{X} = 3.56$, S.D. = .49) และด้านการบริหารงบประมาณ ($\bar{X} = 3.48$, S.D. = .45) ตามลำดับ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า

1. ด้านบริหารวิชาการ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.31$, S.D. = .35) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมาก 11 ข้อ และระดับปานกลาง 2 ข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ข้อ 10 ท่านมีส่วนร่วมวางแผนการจัดระบบโครงสร้างองค์กรให้รองรับประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.48$, S.D. = .35) รองลงมา คือ ข้อ 13 ท่านมีส่วนร่วมในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในการจัดการศึกษาของบุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงานที่จัดการศึกษา ($\bar{X} = 4.45$, S.D. = .33) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ข้อ 9 ท่านมีส่วนร่วมวางแผนจัดระบบการนิเทศงานวิชาการในสถานศึกษา ($\bar{X} = 3.47$, S.D. = .98)

2. ด้านการบริหารงบประมาณ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.48$, S.D. = .45) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมาก 4 ข้อ และระดับปานกลาง 8 ข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ข้อ 1 ท่านมีส่วนร่วมวางแผนการดำเนินงานของสถานศึกษา ($\bar{X} = 3.70$, S.D. = 1.14) รองลงมา คือ ข้อ 2 ท่านมีส่วนร่วมในการตัดสินใจทำแผนกลยุทธ์ให้สอดคล้องกับงบประมาณที่ได้รับ ($\bar{X} = 3.67$, S.D. = 1.01) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ข้อ 12 ท่านมีส่วนร่วมในการตัดสินใจควบคุม บำรุงรักษา และจำหน่ายพัสดุ ($\bar{X} = 3.33$, S.D. = 1.25)

3. ด้านการบริหารงานบุคคล โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.62$, S.D. = .42) เมื่อพิจารณา รายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมาก 11 ข้อ และระดับปานกลาง 1 ข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ข้อ 6 ท่านมีส่วนร่วมในการประเมินผลการพัฒนาข้าราชการครูตามความเหมาะสม และต่อเนื่อง ($\bar{X} = 3.97$, S.D. = .30) รองลงมา คือ ข้อ 8 ท่านมีส่วนร่วมในการประชุมการวางแผนด้านบุคลากรของสถานศึกษา ($\bar{X} = 3.77$, S.D. = .48) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ข้อ 3 ท่านมีส่วนร่วมในการจัดทำภาระงานสำหรับข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ($\bar{X} = 3.40$, S.D. = .98)

4. ด้านการบริหารทั่วไป โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.56$, S.D. = .49) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า อยู่ในระดับมาก 8 ข้อ และระดับปานกลาง 5 ข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ข้อ 4 ท่านมีส่วนร่วมในการตัดสินใจการจัดระบบบริหารโครงสร้างภารกิจ การดำเนินงาน เป้าหมาย ปริมาณ คุณภาพการศึกษา ($\bar{X} = 3.98$, S.D. = .37) รองลงมา คือ ข้อ 13 ท่านมีส่วนร่วมในการตัดสินใจจัดระบบข้อมูลข่าวสารของสถานศึกษา ($\bar{X} = 3.74$, S.D. = .45) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ข้อ 5 ท่านมีส่วนร่วมในการวางแผนระดมจัดหาเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาในงานด้านต่างๆ ของสถานศึกษา ($\bar{X} = 3.39$, S.D. = .83)

ตอนที่ 3 ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารงานโรงเรียนอนุบาลตราดอำเภอมืองตราด จังหวัดตราด โดยจำแนกตามอายุ และระดับการศึกษา พบว่า

1. การเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารงานโรงเรียนอนุบาลตราดอำเภอมืองตราด จังหวัดตราด พบว่า ผู้ปกครองที่มีอายุแตกต่างกัน มีระดับการมีส่วนร่วม โดยรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ไม่แตกต่างกันในทุกด้าน

2. การเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารงานโรงเรียนอนุบาลตราดอำเภอมืองตราด จังหวัดตราด ผู้ปกครองที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีส่วนร่วมในการบริหารงานโรงเรียนโดยรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ผู้ปกครองที่มีระดับการศึกษาปริญญาตรีหรือสูงกว่าปริญญาตรี มีส่วนร่วมในการบริหารงานโรงเรียนมากกว่าผู้ปกครองที่มีระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรีทุกด้าน และด้านการบริหารวิชาการและด้านการบริหารงานบุคคล มีระดับการมีส่วนร่วมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านอื่นไม่แตกต่างกัน

อภิปรายผล

ในการวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารงานโรงเรียนอนุบาลตราด อำเภอมืองตราด จังหวัดตราด อภิปรายผลได้ดังนี้

1. ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งประกอบด้วยอายุ และระดับการศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารงานโรงเรียนอนุบาลตราด อำเภอมืองตราด จังหวัดตราดผู้ปกครองที่มีอายุ 30 ปีขึ้นไป มีจำนวนมากกว่าผู้ปกครองที่มีต่ำกว่า 30 ปี และผู้ปกครองที่มีระดับการศึกษาปริญญาตรีหรือสูงกว่าปริญญาตรี มีจำนวนมากกว่าผู้ปกครองที่มีระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี

2. ผลการวิเคราะห์การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารงานโรงเรียนอนุบาลตราดอำเภอมืองตราด จังหวัดตราด โดยรวมอยู่ในระดับมาก อาจเป็นเพราะว่าโรงเรียนเปิดโอกาสให้ผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหาร โดยการเชิญมาประชุมคัดเลือกเป็นคณะกรรมการเครือข่ายผู้ปกครอง และร่วมแสดงความคิดเห็นตัดสินใจจัดทำรายงานแจ้งให้ผู้ปกครองรับทราบ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ธวัช แก้วอุดม (2555: 35) ได้ศึกษา การมีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียนของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโรงเรียนในกลุ่มเมืองบางปู สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการเขต 1 พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของ บุญยง นาวิกานุภาพ (2556: 43) ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมในการบริหารการศึกษาของผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนบ้านอวอย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3 พบว่า ผู้ปกครองนักเรียนมีระดับความคิดเห็นการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการศึกษาโดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก อภิปรายผลเป็นรายด้าน ดังนี้

2.1 ด้านบริหารวิชาการ โดยรวมอยู่ในระดับมาก อาจเป็นเพราะว่าโรงเรียนได้เปิดโอกาสให้ผู้ปกครองและชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในวางแผนการจัดระบบโครงสร้างองค์กรให้รองรับประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา แลกเปลี่ยนเรียนรู้ในการจัดการศึกษา และร่วมในการตัดสินใจจัดกระบวนการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ทำให้โรงเรียนประสบความสำเร็จในการจัดการเรียนการสอน เมื่อพิจารณารายข้อ เรียงตามลำดับคะแนนเฉลี่ยมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรกได้แก่ มีส่วนร่วมวางแผนการจัดระบบโครงสร้างองค์กรให้รองรับประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในการจัดการศึกษาของบุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงานที่จัดการศึกษา และการตัดสินใจจัดกระบวนการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ เทพไพฑูริย์ ชินศรี (2555: 102) ได้ศึกษาสภาพการณ์มีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียนของชุมชนโรงเรียนเศรษฐบุตธำเพ็ญมีนบุรี กรุงเทพมหานคร สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 2 พบว่า กลุ่มบริหารวิชาการ โดยรวมอยู่ในระดับมาก และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ บุญยง นาวิกานุภาพ (2556: 43) ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมในการบริหารการศึกษาของผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนบ้านอวอย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3 พบว่า ด้านการบริหารวิชาการโดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก เรียงตามลำดับคะแนนเฉลี่ยมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก ได้แก่ การแนะแนวการศึกษา การพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา การติดตามและประเมินผลการใช้หลักสูตร และการพัฒนา ระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

2.2 ด้านการบริหารงบประมาณ พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายข้อ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ มีส่วนร่วมในการตัดสินใจควบคุม บำรุงรักษา และจำหน่ายพัสดุ ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะผู้ปกครองบางส่วนยังขาดความรู้ความเข้าใจและประสบการณ์ ในเรื่องการเงินและงบประมาณจึงทำได้เพียงรับทราบข้อมูลและทราบการรายงานผลเท่านั้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ณัฐนิชานันท์ พิมพ์ทอง (2555: 68) ได้ศึกษา การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารงานโรงเรียนบ้านทับร้าง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 พบว่า ด้านงบประมาณอยู่ในระดับปานกลางเพราะผู้ปกครองเห็นว่าการบริหารด้านงบประมาณเป็นการบริหารภายใน ซึ่งต้องเป็นไปตามระเบียบของทางราชการ และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ บุญยง นาวิกานุภาพ (2556: 43) ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมในการบริหารการศึกษาของผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนบ้านอวอย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3 พบว่า ด้านการบริหารงบประมาณอยู่ในระดับปานกลาง

2.3 ด้านการบริหารงานบุคคล โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อ เรียงตามลำดับคะแนนเฉลี่ยมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก คือ มีส่วนร่วมในการประเมินผลการพัฒนาข้าราชการครูตามความเหมาะสม และต่อเนื่อง ในการประชุมการวางแผนด้านบุคลากรของสถานศึกษา และในการดำเนินการพัฒนางานแก่ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา อาจเป็นเพราะว่าโรงเรียนได้เปิดโอกาสให้ผู้ปกครองและชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น มีส่วนร่วมในการเป็นครูอาสาวิทยากรท้องถิ่น และเป็นผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการประเมินครูผู้ช่วย พนักงานราช และครูอัตราจ้างซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ เทพไพฑูริย์ ชินศรี (2555: 102) ได้ศึกษาสภาพการณ์มีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียนของชุมชนโรงเรียนเศรษฐบุตธำเพ็ญมีนบุรี กรุงเทพมหานคร สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 2 พบว่า การมีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียนของชุมชน กลุ่มบริหารงานบุคคลโดยรวมอยู่ในระดับมาก

ข้อเสนอแนะ**ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลการวิจัยไปใช้**

1. การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารงานโรงเรียนอนุบาลตราด อำเภอมืองตราด จังหวัดตราด ด้านบริหารวิชาการ โรงเรียนควรเปิดโอกาสให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการศึกษา วางแผน จัดระบบการนิเทศงานวิชาการ ในสถานศึกษา การวางแผนพัฒนาหลักสูตร โดยการวิเคราะห์ วิจัย เพื่อพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้แต่ละกลุ่มสาระให้มากขึ้น
2. การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารงานโรงเรียนอนุบาลตราด อำเภอมืองตราด จังหวัดตราด ด้านการบริหารงบประมาณ โรงเรียนควรให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการในการตัดสินใจควบคุม บำรุงรักษา และจำหน่ายพัสดุ รวมถึงวางระบบการใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ
3. การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารงานโรงเรียนอนุบาลตราด อำเภอมืองตราด จังหวัดตราด ด้านการบริหารงานบุคคล โรงเรียนควรเปิดโอกาสให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการในการจัดทำภาระงานสำหรับข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ร่วมประเมินผลสภาพการต้องการกำลังคน
4. การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารงานโรงเรียนอนุบาลตราด อำเภอมืองตราด จังหวัดตราด ด้านการบริหารงานทั่วไป โรงเรียนควรเปิดโอกาสให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการวางแผนการจัดกิจกรรมตามความถนัดและความสามารถของผู้เรียนอย่างหลากหลาย ร่วมจัดทำสำมะโนนักเรียน โดยประสานความร่วมมือกับชุมชนในการให้ข้อมูล เพื่อลดปัญหาการออกกลางคันของนักเรียน
5. โรงเรียนควรนำผลการวิจัยไปดำเนินการพัฒนาและส่งเสริมให้ผู้ปกครอง ได้เข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารและติดตามการดำเนินงานตามแผนของสถานศึกษาให้มากขึ้น เพื่อประโยชน์ต่อสถานศึกษาและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียต่อไป

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยต่อไป

1. ควรศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยความสำเร็จและปัจจัยที่เป็นปัญหา อุปสรรคต่อการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารงานโรงเรียนอนุบาลตราด อำเภอมืองตราด จังหวัดตราด เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการพัฒนาส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพต่อไป
2. ศึกษาความต้องการมีส่วนร่วมในการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน
3. ควรศึกษารูปแบบการมีส่วนร่วมในการบริหารการศึกษาของผู้ปกครอง ในการบริหารงานด้านงบประมาณของโรงเรียนอนุบาลตราด

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2550). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 พร้อมกฎหมายที่เกี่ยวข้องและพระราชบัญญัติการศึกษาภาคบังคับ พ.ศ. 2545. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าพัสดุภัณฑ์ (ร.ส.พ.).
- คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2551). ระเบียบสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ว่าด้วยเครือข่ายผู้ปกครอง พ.ศ. 2551. สืบค้นเมื่อ 18 มีนาคม 2559, จาก <http://www.Suriyothai.ac.th>.

- ณัฐณิชานันท์ พิมพ์ทอง. (2555). การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารงานโรงเรียนบ้านทับร้าง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. ชลบุรี: มหาวิทยาลัยบูรพา.
- เทพไพฑูรย์จิร ชินศรี. (2555). สภาพการมีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียนของชุมชน โรงเรียนเศรษฐบุตรบำเพ็ญ มินบุรี กรุงเทพมหานคร สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2. การค้นคว้าอิสระปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร.
- ธวัช เก้าอุดม. (2555). การมีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียนของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโรงเรียนในกลุ่มเมืองบางปู สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1. ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ.
- บุญยง นาวิกานุภาพ. (2556). การมีส่วนร่วมในการบริหารการศึกษาของผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนบ้านอวอย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3. ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ.
- อำนวย ป้อมน้อย. (2556). การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารงานของโรงเรียนวัดหุบรัก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1.

NBUE045: ความพร้อมด้านทักษะคอมพิวเตอร์ ของครูระดับประถมศึกษา เครือข่ายศูนย์ วังกระแจะ จังหวัดตราด

COMPUTER LITERACY OF PRIMARY TEACHERS WANG KRACHAE NETWORK CENTER IN TRAT PROVINCE

วรรณภา ฤทธิชัย¹ ดร.ปราจีน ปิปปิไทสง²

¹ นักศึกษา สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ

² อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ

บทคัดย่อ

งานวิจัยเรื่อง ความพร้อมด้านทักษะคอมพิวเตอร์ ของครูระดับประถมศึกษา เครือข่ายศูนย์วังกระแจะ จังหวัดตราด มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบความพร้อมด้านทักษะคอมพิวเตอร์ของครูระดับประถมศึกษา เครือข่ายศูนย์วังกระแจะจังหวัดตราด กับปัจจัยส่วนบุคคล ตามความคิดเห็นของครู ใน 2 ด้าน คือ ด้านทักษะการใช้โปรแกรมพื้นฐานคอมพิวเตอร์ และทักษะการใช้งานอินเทอร์เน็ต จำแนกตาม เพศ อายุ ระดับการศึกษา จำนวน ชั่วโมงการสอนเฉลี่ยต่อสัปดาห์ ประสิทธิภาพในการสอน ตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่ ครูระดับประถมศึกษา ในศูนย์เครือข่ายวังกระแจะ เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด จำนวน 118 คน เครื่องมือที่ใช้รวบรวมข้อมูล เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ มีระดับค่าความเชื่อมั่นที่ 0.97 สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสถิติ (t-test) และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way Anova)

ผลการวิจัยพบว่า

1. การศึกษาความพร้อมด้านทักษะคอมพิวเตอร์ของครูระดับประถมศึกษา เครือข่ายศูนย์วังกระแจะ จังหวัดตราด โดยภาพรวมมีความพร้อมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.98$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้านมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านทักษะการใช้งานอินเทอร์เน็ต ($\bar{X}=3.99$) ด้านทักษะการใช้โปรแกรมพื้นฐานคอมพิวเตอร์ ($\bar{X}=3.97$) ตามลำดับ
2. ครูที่มีเพศต่างกัน มีความพร้อมด้านทักษะคอมพิวเตอร์ โดยรวมไม่แตกต่างกัน ($t = 1.96$, $Sig = 0.06$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ไม่แตกต่างกัน
3. ครูที่มีอายุต่างกัน มีความพร้อมด้านทักษะคอมพิวเตอร์ โดยรวมแตกต่างกัน ($F = 65.503$, $Sig = 0.00$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
4. ครูที่ระดับการศึกษาต่างกัน มีความพร้อมด้านทักษะคอมพิวเตอร์ โดยรวมแตกต่างกัน ($F = 12.046$, $Sig = 0.00$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
5. ครูที่มีชั่วโมงสอนเฉลี่ยต่อสัปดาห์ต่างกัน มีความพร้อมด้านทักษะคอมพิวเตอร์ โดยรวมต่างกัน ($F = 10.380$, $Sig = 0.00$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
6. ครูที่มีประสิทธิภาพในการสอนต่างกัน มีความพร้อมด้านทักษะคอมพิวเตอร์ โดยรวมต่างกัน ($F = 27.908$, $Sig = 0.00$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ: ทักษะความพร้อมด้านคอมพิวเตอร์

Abstract

This research purpose To study and compare the readiness of computer skills of primary school teachers in Wang kracha Trat province. With personal factors The teachers' opinions on the two aspects of the program consist of 2 areas of computer skills. Internet usage by gender, age, education Average period of instruction per week Experience in teaching The samples used in this study were: Primary teacher in Wang Krachae network center 118 students in the Trat primary education area. The reliability of the questionnaire was 0.97 The data were analyzed by means of percentage, mean, standard deviation T-test and one-way ANOVA.

The research found that

1. A study of computer skills readiness of elementary school teachers. The overall level of readiness was at the high level (= 3.98). The mean scores were as follows: internet skills (= 3.99), computer skills (= 3.97), respectively
2. Teachers with different sex Computer skills. No significant differences ($t = 1.96$, Sig = 0.06) were considered.
3. Teachers of different ages Computer skills. Overall, the difference ($F = 65.503$, Sig = 0.00) was significantly different at .05 level.
4. Teachers at different levels of education. Computer skills. Overall different ($F = 12.046$, Sig = 0.00). It was found that the difference was statistically significant at the .05 level.
5. Teachers with average hours of instruction per week Computer skills. The difference was statistically significant at .05 level.
6. Teachers have different teaching experiences. Computer skills. The difference was statistically significant at .05 level ($F = 27.908$, Sig = 0.00).

Keywords: Computer skills

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ในยุคศตวรรษที่ 21 กระบวนการเรียนการสอนมีการเปลี่ยนแปลง โดยผู้เรียนจะเรียนด้วยเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารที่ทันสมัย และสามารถเข้าถึงข้อมูลข่าวสารได้อย่างรวดเร็ว นอกจากนี้ยังมีปัญหาที่สืบเนื่องมาจากจำนวนนักเรียนที่เพิ่มขึ้นต่อห้องเรียน (สุทธิพร จิตต์มิตรภาพ, 2553) จนทำให้วิธีการสอนแบบเดิมๆ ไม่มีประสิทธิภาพเพียงพอ สื่อที่แสดงมีขนาดใหญ่ไม่เพียงพอสำหรับผู้เรียนที่อยู่หลังห้อง ความจดจ่อกับผู้สอนถูกเบี่ยงเบนจากพฤติกรรมและสภาพแวดล้อมในชั้นเรียนขนาดใหญ่ ผู้เรียนมีการนำเอาคอมพิวเตอร์พกพาเข้ามาสืบค้นความรู้ในชั้นเรียน และถามคำถามเกี่ยวกับเรื่องที่ครูกำลังสอน หรือนำข้อมูลเหล่านั้นมาพูดคุย โดยที่ครูตอบไม่ได้หรือไม่เคยรู้มาก่อน เมื่อเป็นเช่นนี้ ครูจึงต้องพร้อมที่จะปรับตัวและพัฒนาตนเองให้เท่าทันเทคโนโลยีอยู่เสมอ และต้องมีความกระตือรือร้นที่จะพัฒนาทักษะและวิทยาการให้ทันสมัย เพื่อให้เกิดการเรียนรู้เทคโนโลยีวิธีการเรียนการสอนแบบใหม่ๆ ที่มีประสิทธิภาพ ทำให้ได้เด็กมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามที่สังคมไทยและสังคมโลกต้องการ

กระทรวงศึกษาธิการ ได้เล็งเห็นความสำคัญของการนำเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (Information and Communications Technology: ICT) มาใช้ ซึ่งเป็นเครื่องมือสำคัญและเป็นประโยชน์ต่อการยกระดับคุณภาพการศึกษา ช่วยเพิ่มประสิทธิภาพการเรียนการสอนและพัฒนาครูได้อย่างรวดเร็ว รวมทั้งยังช่วยแก้ปัญหาการขาดแคลนครู ตลอดจนลดความไม่เท่าเทียมทางการศึกษาในโรงเรียนที่ห่างไกลอีกด้วย และจากรายงานการวิจัยเรื่อง การใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์เพื่อสอนไวยากรณ์ภาษาอังกฤษเรื่อง “กาล” สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ศูนย์วิจัยและพัฒนาการศึกษาซึ่งจัดทำโดย นางอุดมลักษณ์ กุลศรีโรจน์ (2551) กล่าวคือ การเรียนรู้ด้วยอิเล็กทรอนิกส์ (e-learning) เป็นวิธีการเรียนรูปแบบใหม่ที่กำลังได้รับความสนใจ สร้างมิติใหม่ของการเรียนรู้ที่เปิดกว้างกระจายไปถึงผู้คนที่ต่าง ๆ ทั่วโลกไม่จำกัดเวลาและสถานที่ สร้างโอกาสการเรียนรู้ด้วยตนเองตลอดชีวิต สามารถแลกเปลี่ยนความรู้และติดต่อสื่อสารถึงกันได้อย่างรวดเร็ว เปลี่ยนแปลงสังคมให้เป็นสังคมของการเรียนรู้ มีสภาพแวดล้อมที่สนับสนุนการเรียนรู้ที่ผู้เรียนได้เรียนรู้อย่างมีชีวิตชีวา (Active Learning) ผู้เรียนได้เป็นผู้คิดตัดสินใจเกี่ยวกับงาน เนื้อหา การควบคุมเส้นทาง การนำเสนอและการประเมิน ซึ่งเป็น กลยุทธ์ที่จะช่วยให้ผู้เรียนได้คิดละเอียดลออเกี่ยวกับโครงสร้างความรู้ที่ผู้เรียนมีอยู่หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งทำให้ผู้เรียนได้สร้างความรู้และความเข้าใจใหม่ และช่วยเชื่อมโยงกระบวนการเรียนรู้กับชีวิตที่เป็นจริงสอดคล้องกับการเรียนรู้ในยุคปฏิรูปการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

การวิจัยเรื่อง “การประเมินประสิทธิภาพการใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์ (ICT) และคอมพิวเตอร์ เพื่อการศึกษาในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน” โดย รศ.ดร.สุทนต์ ศรีไสย์ คณะครุศาสตร์จุฬาฯ และคณะพบว่าประสิทธิภาพการใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์และคอมพิวเตอร์เพื่อการศึกษาในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในภาพรวมของประเทศอยู่ในระดับค่อนข้างต่ำ เมื่อเปรียบเทียบกับตัวชี้วัดและเกณฑ์ที่ตั้งไว้ ด้านที่ต้องมีการปรับปรุงเร่งด่วน 2 อันดับแรก คือ ด้านบุคลากร และด้านการบริหารจัดการ สำหรับความพร้อมในการจัดการ ICT ของสถานศึกษา พบว่า ด้านฮาร์ดแวร์และซอฟต์แวร์ โดยเฉลี่ยสถานศึกษามีคอมพิวเตอร์เฉลี่ยร้อยละ 72 ใช้ในการเรียนการสอน สัดส่วนโดยรวมระหว่างนักเรียนกับเครื่องคอมพิวเตอร์ต่อหนึ่งห้องเรียนเป็น 1: 1.30 ในโรงเรียนขนาดเล็ก 1: 0.80 โรงเรียนขนาดกลาง 1: 1.04 และโรงเรียนขนาดใหญ่ 1: 1 ส่วนการลงทุนเกี่ยวกับสื่ออิเล็กทรอนิกส์เฉลี่ยต่อปี พบว่า แต่ละโรงเรียนได้รับงบประมาณ 58,350 บาทต่อปี (รวมงบประมาณแผ่นดินประมาณกับเงินช่วยเหลือจากแหล่งอื่นๆ) แหล่งที่ให้เงินช่วยเหลือโรงเรียน ได้แก่ เงินบริจาคจากประชาชน สมาคมครูผู้ปกครอง องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น และหน่วยงานราชการ ด้านปัญหาและอุปสรรคสำคัญในการใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์และคอมพิวเตอร์เพื่อการศึกษาในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน คือ ความพร้อมในการใช้คอมพิวเตอร์ของครูผู้สอน ครูผู้สอนขาดความรู้ ความสามารถและความถนัดด้านทักษะคอมพิวเตอร์

ดังนั้น เพื่อพัฒนาประสิทธิภาพการเรียนการสอนให้ดีขึ้น จะต้องมีการศึกษาความพร้อมของครูผู้สอนในการใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์ ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษา เรื่อง ความพร้อมด้านทักษะคอมพิวเตอร์ ของครูระดับประถมศึกษา เครือข่ายศูนย์วังสระและ จังหวัดตราด ในการเตรียมความพร้อมของผู้สอนด้านทักษะคอมพิวเตอร์ เพื่อประโยชน์ต่อองค์กร หรือโรงเรียนอื่น ที่สนใจจะนำผลการวิจัยมาใช้งาน

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความพร้อมด้านทักษะคอมพิวเตอร์ของครูระดับประถมศึกษา เครือข่ายศูนย์วังสระและ จังหวัดตราด

2. เพื่อเปรียบเทียบความพร้อมด้านทักษะคอมพิวเตอร์ของครูระดับประถมศึกษา เครือข่ายศูนย์วังพระแจ่งจังหวัดตราด กับปัจจัยส่วนบุคคล

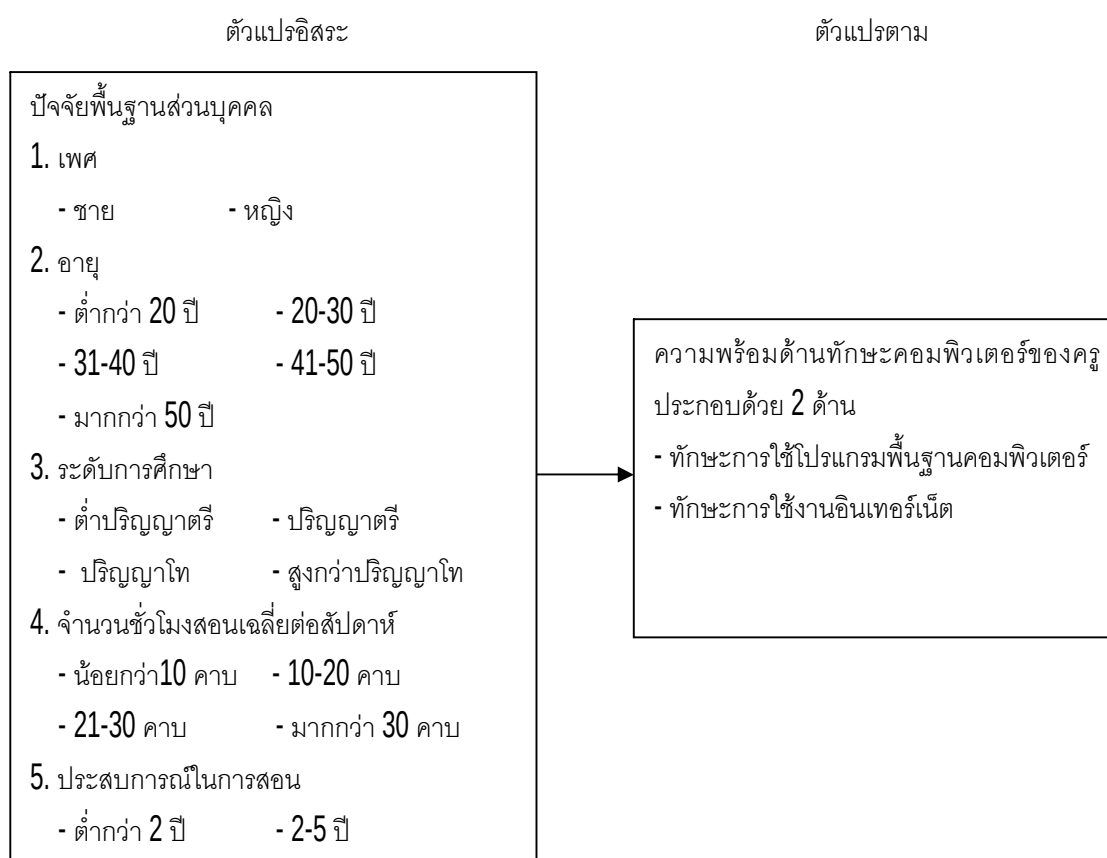
สมมติฐานในการวิจัย

1. ครูที่มีเพศต่างกัน มีความพร้อมทักษะด้านคอมพิวเตอร์แตกต่างกัน
2. ครูที่ช่วงอายุต่างกัน มีความพร้อมทักษะด้านคอมพิวเตอร์แตกต่างกัน
3. ครูที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความพร้อมทักษะด้านคอมพิวเตอร์แตกต่างกัน
4. ครูที่มีจำนวนคาบสอนเฉลี่ยต่อสัปดาห์ต่างกัน มีความพร้อมทักษะด้านคอมพิวเตอร์แตกต่างกัน
5. ครูที่มีประสบการณ์สอนต่างกัน มีความพร้อมทักษะด้านคอมพิวเตอร์แตกต่างกัน

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. เพื่อนำผลของการวิจัยใช้เป็นแนวทางสำหรับผู้บริหารสถานศึกษาในการพัฒนาทักษะการเรียนรู้การสอนของครูที่จะต้องใช้สื่อทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ
2. เพื่อใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานสำหรับผู้บริหารในการวางแผนการพัฒนาครูในด้านการพัฒนาตนเอง

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

ขอบเขตการศึกษา

ในการวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตการวิจัยดังนี้

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ประชากร คือ ครูระดับประถมศึกษาเครือข่ายศูนย์วังกระแจะ จังหวัดตราด มีจำนวนทั้งหมด 170 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ ครูระดับประถมศึกษาศูนย์เครือข่ายวังกระแจะ จังหวัดตราด กำหนดกลุ่มเป้าหมายโดยใช้ตารางการกำหนดตัวอย่าง จำนวน 118 คน ทำการเทียบส่วนแต่ละโรงเรียนและสุ่มตัวอย่างอย่างง่าย

ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

ตัวแปรอิสระ (Independent Variable) ได้แก่ ปัจจัยพื้นฐานส่วนบุคคล ประกอบด้วย

1. เพศ
2. อายุ
3. ระดับการศึกษา
4. จำนวนชั่วโมงสอนเฉลี่ยต่อสัปดาห์
5. ประสบการณ์ในการสอน

ตัวแปรตาม (Dependent Variable) ได้แก่ ความพร้อมด้านทักษะคอมพิวเตอร์ของครู ประกอบด้วย 2

ด้าน

- ทักษะการใช้โปรแกรมพื้นฐานคอมพิวเตอร์
- ทักษะการใช้งานอินเทอร์เน็ต

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยความพร้อมด้านทักษะคอมพิวเตอร์ ของครูระดับประถมศึกษา เครือข่ายศูนย์วังกระแจะ จังหวัดตราด ได้แก่ แบบสอบถาม (Questionnaires) การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) เป็นการรวบรวมข้อมูล กระทำโดยผู้วิจัยซึ่งใช้แบบสอบถามในการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการแจกแบบสอบถามกับกลุ่มตัวอย่างและแนะนำการตอบแบบสอบถามอย่างถูกวิธีจากนั้นนำแบบสอบถามที่เก็บรวบรวมมาได้ไปประกอบการวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

การหาคุณภาพเครื่องมือ

1. ผู้วิจัยนำแบบวัดฉบับร่างเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ เพื่อขอรับคำแนะนำมาปรับปรุง
2. การตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา เป็นการตรวจสอบความสอดคล้องของข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ที่ต้องการวัด (Item-Objective Congruence: IOC) โดยมีผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 5 ท่าน ซึ่งผู้ทรงคุณวุฒิจะประเมินด้วยคะแนน 3 ระดับ คือ 1 = สอดคล้อง, 0 = ไม่แน่ใจ, -1 = ไม่สอดคล้อง

$$\text{สูตรที่ใช้ในการคำนวณ} \quad \text{IOC} = \frac{\sum R}{N}$$

โดยที่ R = คะแนนจากการประเมินของผู้ทรงคุณวุฒิ

N = จำนวนผู้ทรงคุณวุฒิทั้งหมด

IOC = ดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ที่ต้องการวัด

ผู้วิจัยคัดเลือกข้อความที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไป เพื่อนำมาเป็นข้อคำถามสำหรับทดลองใช้ (Try-out) จำนวน 30 คน โดยมีผลการทดสอบความเชื่อมั่นของเครื่องมือ ที่ 0.97 โดยประมวลผลจากโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบวัดและแบบสอบถาม มีขั้นตอนดังนี้

1. ติดต่อมหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ เพื่อทำหนังสือขอความร่วมมือในการวิจัยเสนอไปยังโรงเรียนเพื่อให้ทำเอกสารขอความอนุเคราะห์การเก็บข้อมูล
2. จัดส่งแบบสอบถามทางไปรษณีย์ และแจ้งให้ส่งกลับคืน ภายใน 15 วัน หากผู้วิจัยยังไม่ได้รับจะติดต่อสอบถามเพื่อให้ได้แบบสอบถามตามจำนวนที่เหมาะสม
3. ตรวจสอบความสมบูรณ์และความถูกต้องของแบบสอบถาม และนำแบบสอบถามที่ได้กลับมา ทำการลงรหัส เพื่อใช้สำหรับการวิเคราะห์ข้อมูล

ทั้งนี้ ผู้วิจัยได้ส่งแบบสอบถามทางไปรษณีย์ 118 ชุด และได้รับการตอบกลับคืนจำนวน 118 ชุด คิดเป็นร้อยละ 100

ผลการศึกษา

1. การศึกษาความพร้อมด้านทักษะคอมพิวเตอร์ของครูระดับประถมศึกษา ครูชายศูนย์วังสระและจังหวัดตราด โดยภาพรวมมีความพร้อมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.98$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้านมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านทักษะการใช้งานอินเทอร์เน็ต ($\bar{X} = 3.99$) ด้านทักษะการใช้โปรแกรมพื้นฐานคอมพิวเตอร์ ($\bar{X} = 3.97$) ตามลำดับ
2. ครูที่เพศต่างกัน มีความพร้อมด้านทักษะคอมพิวเตอร์ โดยรวมไม่แตกต่างกัน ($t = 1.96$, $\text{Sig} = 0.06$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านทักษะการใช้งานอินเทอร์เน็ต ต่างจาก ด้านทักษะการใช้โปรแกรมพื้นฐานคอมพิวเตอร์
3. ครูที่มีอายุต่างกัน มีความพร้อมด้านทักษะคอมพิวเตอร์ โดยรวมแตกต่างกัน ($F = 65.503$, $\text{Sig} = 0.00$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านทักษะการใช้งานอินเทอร์เน็ต ต่างจาก ด้านทักษะการใช้โปรแกรมพื้นฐานคอมพิวเตอร์
4. ครูที่ระดับการศึกษาต่างกัน มีความพร้อมด้านทักษะคอมพิวเตอร์ โดยรวมแตกต่างกัน ($F = 12.046$, $\text{Sig} = 0.00$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านทักษะการใช้งานอินเทอร์เน็ต ต่างจาก ด้านทักษะการใช้โปรแกรมพื้นฐานคอมพิวเตอร์
5. ครูที่มีชั่วโมงสอนเฉลี่ยต่อสัปดาห์ต่างกัน มีความพร้อมด้านทักษะคอมพิวเตอร์ โดยรวมต่างกัน ($F = 10.380$, $\text{Sig} = 0.00$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านทักษะการใช้งานอินเทอร์เน็ต ต่างจาก ด้านทักษะการใช้โปรแกรมพื้นฐานคอมพิวเตอร์
6. ครูที่มีประสบการณ์ในการสอนต่างกัน มีความพร้อมด้านทักษะคอมพิวเตอร์ โดยรวมต่างกัน ($F = 27.908$, $\text{Sig} = 0.00$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านทักษะการใช้งานอินเทอร์เน็ต ต่างจากด้าน ทักษะการใช้โปรแกรมพื้นฐานคอมพิวเตอร์

สมมติฐานที่ 1 ครูที่มีเพศต่างกัน มีความพร้อมทักษะด้านคอมพิวเตอร์แตกต่างกัน

ตาราง 1 เปรียบเทียบความพร้อมด้านทักษะคอมพิวเตอร์ จำแนกตามเพศ

n=118

ความพร้อมทางด้านทักษะคอมพิวเตอร์	เพศ				t	Sig.
	ชาย		หญิง			
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1. ด้านทักษะการใช้โปรแกรมพื้นฐานคอมพิวเตอร์	4.22	1.06	3.92	.82	1.45	.15
2. ด้านทักษะการใช้งานอินเทอร์เน็ต	4.41	.98	3.90	.96	2.20	.04 *
รวม	4.31	1.00	3.91	.85	1.96	.06

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สมมติฐานที่ 2 ครูที่มีอายุต่างกัน มีความพร้อมทักษะด้านคอมพิวเตอร์แตกต่างกัน

ตาราง 2 การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวเพื่อเปรียบเทียบความพร้อมทางด้านทักษะคอมพิวเตอร์ ของครูระดับประถมศึกษาเครือข่ายศูนย์วังกระแส จังหวัดตราด จำแนกตามอายุ

n=118

ความพร้อมทางด้านทักษะคอมพิวเตอร์	แหล่งข้อมูล	SS	df	ms	F	p
ด้านทักษะการใช้โปรแกรมพื้นฐานคอมพิวเตอร์	ระหว่างกลุ่ม	48.814	3	16.271	46.055	.000*
	ภายในกลุ่ม	40.276	114	.353		
		89.090	117			
ด้านทักษะการใช้งานอินเทอร์เน็ต	ระหว่างกลุ่ม	68.855	3	22.952	61.639	.000*
	ภายในกลุ่ม	42.499	114	.372		
		111.303	117			
รวม	ระหว่างกลุ่ม	58.145	3	19.382	65.503	.000*
	ภายในกลุ่ม	33.732	114	.296		
		91.877	117			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สมมติฐานที่ 3 ครูที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความพร้อมทักษะด้านคอมพิวเตอร์แตกต่างกัน

ตาราง 3 การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวเพื่อเปรียบเทียบความพร้อมทางด้านทักษะคอมพิวเตอร์ ของครูระดับประถมศึกษาเครือข่ายศูนย์วังกระแส จังหวัดตราด จำแนกตามระดับการศึกษา

n=118

ความพร้อมทางด้านทักษะคอมพิวเตอร์	แหล่งข้อมูล	SS	df	ms	F	p
ด้านทักษะการใช้โปรแกรมพื้นฐานคอมพิวเตอร์	ระหว่างกลุ่ม	16.190	3	8.095	12.770	.000*
	ภายในกลุ่ม	72.900	114	.634		
		89.090	117			
ด้านทักษะการใช้งานอินเทอร์เน็ต	ระหว่างกลุ่ม	15.657	3	7.829	9.413	.000*
	ภายในกลุ่ม	95.646	114	.832		
		111.303	117			
รวม	ระหว่างกลุ่ม	15.914	3	7.957	12.046	.000*
	ภายในกลุ่ม	75.963	114	.661		
		91.877	117			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สมมุติฐาน 4 ครูที่มีจำนวนชั่วโมงการสอนเฉลี่ยต่อสัปดาห์ต่างกัน มีความพร้อมทักษะด้านคอมพิวเตอร์แตกต่างกัน

ตาราง 4 การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวเพื่อเปรียบเทียบความพร้อมทางด้านทักษะคอมพิวเตอร์ของครูระดับประถมศึกษาเครือข่ายศูนย์วังกระแส จังหวัดตราด จำแนกตามจำนวนชั่วโมงการสอนเฉลี่ยต่อสัปดาห์

n=118

ความพร้อมทางด้านทักษะคอมพิวเตอร์	แหล่งข้อมูล	SS	df	ms	F	p
ด้านทักษะการใช้โปรแกรมพื้นฐานคอมพิวเตอร์	ระหว่างกลุ่ม	17.735	3	5.912	9.445	.000*
	ภายในกลุ่ม	71.355	114	.626		
		89.090	117			
ด้านทักษะการใช้งานอินเทอร์เน็ต	ระหว่างกลุ่ม	22.003	3	7.334	9.363	.000*
	ภายในกลุ่ม	89.300	114	.783		
		111.303	117			
รวม	ระหว่างกลุ่ม	19.712	3	6.571	10.380	.000*
	ภายในกลุ่ม	72.165	114	.631		
		91.877	117			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สมมุติฐาน 5 ครูที่มีประสบการณ์ในการสอนต่างกัน มีความพร้อมทักษะด้านคอมพิวเตอร์แตกต่างกัน

ตาราง 5 การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวเพื่อเปรียบเทียบความพร้อมทางด้านทักษะคอมพิวเตอร์ของครูระดับประถมศึกษาเครือข่ายศูนย์วังกระแจะ จังหวัดตราด จำแนกตามประสบการณ์ในการสอน

n=118

ความพร้อมทางด้านทักษะ คอมพิวเตอร์	แหล่งข้อมูล	SS	df	ms	F	p
ด้านทักษะการใช้โปรแกรม พื้นฐานคอมพิวเตอร์	ระหว่างกลุ่ม	35.881	3	8.970	19.050	.000*
	ภายในกลุ่ม	53.209	114	.471		
		89.090	117			
ด้านทักษะการใช้งาน อินเทอร์เน็ต	ระหว่างกลุ่ม	56.671	3	14.168	29.304	.000*
	ภายในกลุ่ม	54.632	114	.483		
		111.303	117			
รวม	ระหว่างกลุ่ม	45.659	3	11.415	27.908	.000*
	ภายในกลุ่ม	46.218	114	.409		
		91.877	117			

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อภิปรายผล

การศึกษาวิจัยเรื่อง ความพร้อมด้านทักษะคอมพิวเตอร์ ของครูระดับประถมศึกษา เครือข่ายศูนย์วังกระแจะ จังหวัดตราด ผู้วิจัยขอค้นพบและประเด็นที่น่าสนใจ นำมาอภิปราย ดังนี้

จากการศึกษา พบว่า ครูส่วนใหญ่พบว่าส่วนใหญ่เป็นหญิง มีอายุระหว่าง 31-40 ปี มีการศึกษา ระดับปริญญาตรี มีชั่วโมงการสอนเฉลี่ยต่อสัปดาห์พบว่าสอนมากกว่า 30 ชั่วโมง ประสบการณ์การสอน 2-5 ปี และจากการศึกษาพบว่ามีความพร้อมทักษะคอมพิวเตอร์โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก จำแนกรายด้านประกอบด้วยด้านทักษะการใช้งานอินเทอร์เน็ต ด้านทักษะการใช้โปรแกรมพื้นฐานคอมพิวเตอร์ ทั้งนี้ด้านทักษะการใช้งานอินเทอร์เน็ต มีคะแนนมากกว่า เนื่องจากส่วนมากเป็นคุณครูรุ่นใหม่มีอายุ 31-40 ปี มีการสนใจและยอมรับเรียนรู้การใช้งานเทคโนโลยีได้อย่างดี ซึ่งคุณครูได้รับการเรียนรู้และอบรมการใช้งานทักษะคอมพิวเตอร์จากหลักสูตรที่ได้เล่าเรียน ตลอดจนการจัดอบรมต่างๆ ระหว่างปฏิบัติหน้าที่ครู สอดรับตามนโยบายการใช้งานเทคโนโลยีในการเรียนการสอน ทำให้สามารถใช้อินเทอร์เน็ตได้ดีกว่าคุณครูที่มีอายุมากกว่า สอดคล้องกับ สมภาศ สุขชนะ (2554) ได้ศึกษา ความต้องการการพัฒนาทักษะความรู้ด้านคอมพิวเตอร์ช่วยสอนดนตรี ของครูดนตรีในสังกัดสำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานคร พบว่า คุณครูส่วนมากมีอายุ 30-40 ปี ประสบการณ์ 1-5 ปี มีความสามารถด้านทักษะคอมพิวเตอร์มากกว่ากลุ่มอื่นๆ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ความพร้อมด้านทักษะคอมพิวเตอร์ ของครูระดับประถมศึกษา ครูช่วยศูนย์วังสระมาะ จังหวัดตราด ตามความคิดเห็นของครู จำแนกตาม เพศ อายุ ระดับการศึกษา จำนวนชั่วโมงสอนเฉลี่ยต่อสัปดาห์ และ ประสิทธิภาพในการสอน พบว่า

ครูเพศชายและเพศหญิง มีความพร้อมด้านทักษะคอมพิวเตอร์ โดยรวมไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการใช้โปรแกรมพื้นฐานคอมพิวเตอร์ ไม่แตกต่างกัน ในขณะที่ด้านการใช้งานอินเทอร์เน็ตต่างกัน ทั้งนี้เนื่องจาก เพศชายและหญิงไม่มีผลต่อทักษะด้านคอมพิวเตอร์ของครู แต่ทักษะด้านคอมพิวเตอร์ของครูเกิดจากการเรียนรู้จากห้องเรียน ความถนัดและความสนใจที่ผ่านการใช้งานมาเป็นเวลานานอย่างต่อเนื่อง จนเป็นทักษะประจำตัว ดังนั้นครูที่มีทักษะจะเกิดจากการฝึกฝน อบรม การใช้งานมาเป็นอย่างดี สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ สมภาศ สุขชนะ(2554) ได้ศึกษา ความต้องการการพัฒนาทักษะความรู้ด้านคอมพิวเตอร์ช่วยสอนดนตรี ของครูดนตรีในสังกัดสำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานคร และงานวิจัยของ ศราวุธ แจ่มสุข และ สุทธิศา ซองเหล็กนอก (2560) ได้ศึกษาแนวทางการพัฒนาทักษะการใช้ไอซีทีของครูกลุ่มโรงเรียนดี ประจำตำบล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23 ผลการศึกษาพบว่า เพศชาย และเพศหญิง ไม่มีผลต่อทักษะด้านไอซีที

ครูที่มีอายุ ระดับการศึกษา จำนวนชั่วโมงการสอนเฉลี่ยต่อสัปดาห์ ประสิทธิภาพในการสอนต่างกัน มีความคิดเห็นต่อทักษะคอมพิวเตอร์ โดยรวมและรายด้านแตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ โดยพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าด้านทักษะการใช้งานอินเทอร์เน็ต ต่างจาก ด้านทักษะการใช้โปรแกรมพื้นฐานคอมพิวเตอร์ เนื่องจาก เทคโนโลยีอินเทอร์เน็ตได้รับการยอมรับและนิยมใช้งานผ่านโปรแกรมต่างๆ ตั้งแต่วัยเด็ก วัยรุ่น วัยทำงาน โดยเฉพาะคุณครูวัยทำงานรุ่นใหม่ที่มีอายุระหว่าง 31-40 ปี จะมีการใช้งานอินเทอร์เน็ตเป็นจำนวนมากผ่านสื่อโปรแกรม (Application) ต่างๆ ทั้งเรื่องส่วนตัวและเรื่องงาน จนทำให้สามารถใช้งานอินเทอร์เน็ตได้เป็นอย่างดีจนเกิดทักษะที่ดี นอกจากนี้ปัจจัยด้านระดับการศึกษา จำนวนชั่วโมงการสอนเฉลี่ยต่อสัปดาห์และ ประสิทธิภาพการทำงานที่ต่างกันยังส่งผลต่อทักษะคอมพิวเตอร์ที่ต่างกัน เนื่องจากในปัจจุบันการใช้งานเทคโนโลยีต่างๆ ได้รับการบรรจุในหลักสูตรต่างๆ อาทิ รายวิชาด้านเทคโนโลยีการศึกษา และอินเทอร์เน็ตเป็นจำนวนมากในทั้งระดับมัธยมศึกษา ปริญญาตรี ปริญญาโท จนถึงปริญญาเอก ดังนั้นคุณครูที่จบการศึกษาในระดับปริญญาตรีหรือที่สูงกว่า จะได้รับการศึกษาใช้งานมาเป็นอย่างดี คุณครูที่มีระดับการศึกษาสูงขึ้นยังมีทักษะการใช้งานที่ดีกว่า นอกจากนี้ครูที่มีชั่วโมงการสอนและประสิทธิภาพการสอนมากกว่า จะมีประสิทธิภาพด้านทักษะคอมพิวเตอร์มากกว่า เนื่องจากต้องใช้เรื่องเตรียมการสอน และใช้ในการทำงานที่มีระยะเวลาสั้นกว่าจนเกิดความชำนาญ สอดคล้องกับงานวิจัยของ ศราวุธ แจ่มสุข และ สุทธิศา ซองเหล็กนอก (2560) ได้ศึกษาแนวทางการพัฒนาทักษะการใช้ไอซีทีของครูกลุ่มโรงเรียนดี ประจำตำบล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23 และชาลินี บุญยะศัพท์ (2556) ได้ศึกษาความพร้อมด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ในการบริหารงานของบุคลากรในเทศบาลนครนนทบุรี จังหวัดนนทบุรี ผลการศึกษา พบว่า อายุ ระดับการศึกษา จำนวนคาบ และประสิทธิภาพต่างกัน ทำให้ส่งผลทักษะคอมพิวเตอร์ที่ต่างกัน ในภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

การนำผลวิจัยไปใช้ประโยชน์

1. ผู้บริหารสถานศึกษาควรพัฒนาความพร้อมด้านทักษะคอมพิวเตอร์ของครู โดยจำแนกรายกลุ่ม สำหรับกลุ่มที่มีอายุ และระดับการศึกษา

2. ผู้บริหารสถานศึกษาควรพัฒนาทักษะด้านคอมพิวเตอร์ของครู ด้านทักษะการใช้โปรแกรมพื้นฐานคอมพิวเตอร์
3. ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีการพัฒนาครู ให้ศึกษาหาความรู้ เพื่อให้ก้าวทันต่อการเปลี่ยนแปลงอย่างต่อเนื่อง

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรทำการวิจัย กระบวนการพัฒนาทักษะคอมพิวเตอร์ของผู้บริหารสถานศึกษาและครู ในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอื่นๆ เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ชัดเจนและหลากหลายมากขึ้น เกิดประสิทธิภาพในกระบวนการศึกษา
2. ควรทำการวิจัยเป็นกรณีศึกษา สถานศึกษาที่ประสบผลสำเร็จในการบริหาร เพื่อนำผลมาประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์กับสถานศึกษาต่อไป

เอกสารอ้างอิง

- ชาลินี บุญยะศัพท์. (2556). ความพร้อมด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ในการบริหารงานของบุคลากรในเทศบาลนครนนทบุรี จังหวัดนนทบุรี. สารนิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ. มหาวิทยาลัยบูรพา.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2545). การวิจัยเบื้องต้น. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น
- รศ.ดร.สุทนต์ ศรีไธย์. (2554). การประเมินประสิทธิภาพการใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์ (ICT) และคอมพิวเตอร์ เพื่อการศึกษาในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน. คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ศราวุธ แจ่มสุข, สุทิศา ชองเหล็กนอก. (2560, มกราคม - เมษายน). แนวทางการพัฒนาทักษะการใช้ไอซีทีของครูกลุ่มโรงเรียนดี ประจำตำบล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23. วารสารวิชาการแพรวากาฬสินธุ์ มหาวิทยาลัยกาฬสินธุ์. 4(1).
- สุทธิพร จิตต์มิตรภาพ. (2553). การเปลี่ยนแปลงโลกของการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 และการพัฒนาสู่ “ครูมืออาชีพ” ใน สุดาพร ลักษณะนิภาวิน (บรรณาธิการ). 2553. การเรียนรู้สู่การเปลี่ยนแปลง. สมาคมเครือข่ายการพัฒนาวิชาชีพอาจารย์และองค์กร อุดมศึกษาแห่งประเทศไทย. สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา กระทรวง ศึกษาธิการ.
- สมภาศ สุขชนะ. (2554). ความต้องการการพัฒนาทักษะความรู้ด้านคอมพิวเตอร์ช่วยสอนดนตรี ของครูดนตรีในสังกัดสำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานคร. วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยปทุมธานี. 107 ปีที่ 3 ฉบับที่ 1 มกราคม - เมษายน 2554
- อุดมลักษณ์ ภูศรีโรจน์. (2551). การใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์เพื่อสอนไวยากรณ์ภาษาอังกฤษเรื่อง “กาล” สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ศูนย์วิจัยและพัฒนาการศึกษา.

**NBUE046: ความคิดเห็นของครูที่มีต่อการส่งเสริมพัฒนาการด้านสติปัญญาของเด็กปฐมวัย
ในโรงเรียน สำนักงานเขตประเวศ สังกัดกรุงเทพมหานคร**
**TEACHER 'S OPINION TO THE KNOWLEDGE DEVELOPMENT OF PRE-SCHOOL LEVEL
IN SCHOOLS. PRAVET DISTRICT OFFICE, BANGKOK METROPOLITAN.**

ภัทราภรณ์ คะเรรัมย์¹ ดร.สิริกาญจน์ ธนวุฒิพรพินิต²

¹ นักศึกษานักศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ

² อาจารย์ประจำ มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ

บทคัดย่อ

การศึกษานี้มีจุดประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาความคิดเห็นของครูปฐมวัยที่มีต่อการส่งเสริมพัฒนาการด้านสติปัญญาของเด็กปฐมวัยในโรงเรียน รวม 7 ด้าน ประกอบด้วย ด้านการคิด ด้านการใช้ภาษา ด้านการสังเกต ด้านการจำแนกและเปรียบเทียบ ด้านจำนวน ด้านมิติสัมพันธ์ และด้านเวลา 2) เพื่อเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นของครูที่มีต่อการส่งเสริมพัฒนาการด้านสติปัญญาของเด็กปฐมวัยในโรงเรียน จำแนกตามอายุ ระดับการศึกษา และประสบการณ์สอน ประชากรที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ คือ ครูผู้สอนระดับปฐมวัย สำนักงานเขตประเวศ สังกัดกรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2560 ซึ่งมีจำนวน 55 คน จาก 15 โรงเรียน เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและค่าที (t-test)

ผลการวิจัยพบว่า

1. ความคิดเห็นของครูปฐมวัยที่มีต่อการส่งเสริมพัฒนาการด้านสติปัญญาของเด็กปฐมวัยในโรงเรียน สำนักงานเขตประเวศ สังกัดกรุงเทพมหานคร อยู่ในระดับมาก ทั้ง 7 ด้าน
2. ครูที่มีอายุต่างกันมีความคิดเห็นต่อการส่งเสริมพัฒนาการด้านสติปัญญาของเด็กปฐมวัยในโรงเรียน สำนักงานเขตประเวศ สังกัดกรุงเทพมหานคร ทั้งโดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน
3. ครูที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีความคิดเห็นต่อการส่งเสริมพัฒนาการด้านสติปัญญาของเด็กปฐมวัยในโรงเรียน สำนักงานเขตประเวศ สังกัดกรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาทางด้าน พบความแตกต่างกันในด้านการคิด ด้านจำนวน และด้านเวลา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
4. ครูที่มีประสบการณ์สอนต่างกันมีความคิดเห็นต่อการส่งเสริมพัฒนาการด้านสติปัญญาของเด็กปฐมวัยในโรงเรียน สำนักงานเขตประเวศ สังกัดกรุงเทพมหานคร แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ: ความคิดเห็นของครู, การส่งเสริมพัฒนาการด้านสติปัญญา, เด็กปฐมวัย

Abstract

This research aimed to study 1) to study the opinions of primary teachers on the promotion of intellectual development of preschool children in 7 schools consisting of thinking about language use Observation 2) To compare the level of teachers' opinions toward the promotion of intellectual development of preschool children in schools by age, educational level, and educational level. And

experience The population used in this study was the pre-school teacher. Pravet District Office The instrument used was a 5-level questionnaire. The statistics used for data analysis were percentage, mean and standard deviation, and t-test.

The results showed that

1. The opinions of teachers towards the promotion of intellectual development of early childhood in schools. Pravet District Office Bangkok Metropolitan Administration There are 7 levels.

2. Teachers of different ages have opinions on the promotion of intellectual development of preschool children in schools. Pravet District Office Bangkok Metropolitan Administration Both the overall and the individual are not different.

3. Teachers with different levels of education had opinions on the promotion of intellectual development of preschool children in schools. Pravet District Office Bangkok Metropolitan Administration The overall picture is not different. When considering each side. There were statistically significant difference at .05 level.

4. Teachers with different teaching experiences had opinions on the promotion of intellectual development in early childhood in schools. Pravet District Office Bangkok Metropolitan Administration There were statistically significant differences at the .05 level.

Keywords: Teacher Opinion, Intellectual Development Activities, Early Childhood

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2546 ได้กล่าวไว้ว่า การศึกษาปฐมวัยเป็นการพัฒนาเด็กตั้งแต่วัยแรกเกิดถึง 5 ปี บนพื้นฐานการอบรมเลี้ยงดูและการส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ที่สนองต่อธรรมชาติและพัฒนาการของเด็กแต่ละคน ตามศักยภาพภายใต้บริบทสังคม-วัฒนธรรมที่เด็กอาศัยอยู่ด้วยความรัก ความเอื้ออาทร และความเข้าใจของทุกคน เพื่อสร้างรากฐานคุณภาพชีวิตให้เด็กพัฒนาไปสู่ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ เกิดคุณค่าต่อตนเองและสังคม (คู่มือหลักสูตรการศึกษา ปฐมวัย พุทธศักราช 2546: 5) โดยการจัดการศึกษานั้นต้องพัฒนาเด็กโดยองค์รวมและยึดเด็กเป็นสำคัญ โดยได้รับความร่วมมือจากครอบครัว ชุมชน และสถานศึกษา (แนวทางการนำมาตรฐาน การศึกษาปฐมวัยสู่การปฏิบัติ. 2550: 9) เด็กทุกคนมีสิทธิที่จะได้รับการอบรมเลี้ยงดูและส่งเสริม พัฒนาการตลอดจนการเรียนรู้ที่เหมาะสม เพื่อให้เด็กได้มีโอกาสพัฒนาตนเองตามลำดับขั้นของ พัฒนาการทุกด้านอย่างสมดุลและเต็มตามศักยภาพ และประสบการณ์สำคัญเป็นสิ่งที่จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องเกิดขึ้นในตัวเด็ก เพื่อพัฒนาเด็กทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา

การศึกษาเป็นเครื่องมือสำคัญในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการให้ความสำคัญกับการพัฒนาการในทุกด้านของช่วงอายุแรกเกิดจนถึงห้าขวบ หรือวัยก่อนเข้าเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่หนึ่งซึ่งมักเรียกกันว่า “เด็กปฐมวัย” ให้มีพัฒนาการอย่างเหมาะสมตามหลักวิชาการแล้วก็จะสามารถเติบโตเป็นดีมีคุณภาพส่งผลดีต่ออนาคตของสังคมและประเทศชาติด้วย ซึ่งจากข้อมูลของนักเศรษฐศาสตร์ รางวัลโนเบลสาขาเศรษฐศาสตร์ ศ.ดร.เจมส์ เจ เฮกแมน จากมหาวิทยาลัยชิคาโก ประเทศสหรัฐอเมริกา ได้กล่าวว่า “การลงทุนพัฒนาเด็กปฐมวัย เป็นการลงทุนที่คุ้มค่า

ให้ผลตอบแทนแก่สังคมที่ดีที่สุดในระยะยาว” โดยคืนผลตอบแทนกลับคืนมาในอนาคตมากถึง 7 เท่า เป็นทั้งการเพิ่มคุณภาพทรัพยากรบุคคลของประเทศ ลดอัตราการสูญเสียที่จะเกิดขึ้นในอนาคต และองค์การยูนิเซฟซึ่งเป็นหน่วยงานของสหประชาชาติซึ่งมีหน้าที่ให้ความช่วยเหลือด้านมนุษยธรรม พัฒนาการสุขภาพ รวมถึงความเป็นอยู่ของแม่และเด็กในประเทศกำลังพัฒนานับว่า เด็กปฐมวัยที่ได้รับการดูแลอย่างเหมาะสมตามช่วงวัยจะมีทักษะทางกายภาพ ความฉลาดทางด้านสติปัญญา และความฉลาดทางด้านอารมณ์ สูงขึ้นกว่าปกติ และนำไปสู่การมีโอกาสในการเรียนรู้ต่อในระดับที่สูงขึ้น (อภิวัฒน์การเรียนรู้...สู่จุดเปลี่ยนประเทศไทย, 2557: 21-25)

เด็กเป็นทรัพยากรที่มีคุณค่าในการพัฒนาประเทศ จึงควรให้เด็กได้รับการพัฒนาอย่าง ครบถ้วนทั้งในด้านของการเลี้ยงดู การเอาใจใส่ ความรัก ความอบอุ่น โดยเฉพาะในวัยของเด็กปฐมวัย เป็นวัยเริ่มต้นของชีวิตมนุษย์นับว่าเป็นวัยที่สำคัญที่สุด เพราะพัฒนาการทุกด้านเจริญเติบโตอย่างรวดเร็วต่อเนื่องกันและเป็นพื้นฐานในการวางรากฐานของพัฒนาการทุกๆ ด้าน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง พัฒนาการด้านสติปัญญาจะสูงสุด เด็กปฐมวัยเป็นช่วงที่มีการพัฒนาการด้านสมอง และการเรียนรู้อย่างรวดเร็วที่สุด ดังนั้น จึงถือได้ว่าช่วงปฐมวัยเป็นช่วงวัยที่ต้องการการปลูกฝังดูแลเป็นพิเศษ เพื่อจะได้เป็นรากฐานที่สำคัญของการเรียนรู้และการพัฒนาตลอดชีวิต ให้เติบโตเป็นเด็กฉลาดและประสบความสำเร็จในชีวิต (การดูแลและการศึกษาเด็กปฐมวัย, 2556: 1) นอกจากนี้ เพียเจท์ ได้กล่าวว่า พัฒนาการทางสติปัญญาที่เกิดขึ้นในช่วงปฐมวัยนี้จะเป็นรากฐานในการพัฒนาทางสติปัญญาในระดับต่อไป พัฒนาการทางสติปัญญาของเด็กจะพัฒนาช้าหรือเร็วขึ้นอยู่กับที่เด็กได้มีโอกาสปฏิสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อมได้มีโอกาสใช้ประสาทสัมผัสในการ รับรู้สิ่งต่างๆ การเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง สอนให้เด็กแก้ปัญหา มีส่วนร่วมปฏิบัติมีการพัฒนาการส่งเสริมพัฒนาการให้เด็กมีโอกาสคิดมากขึ้น มีพัฒนาการด้านต่างๆ ครูผู้สอนเป็นผู้วางแผน จัดกิจกรรม เตรียมสิ่งแวดล้อมต่างๆ และเลือกอำนวยความสะดวกแก่เด็ก จึงเป็นสิ่งสำคัญต่อการพัฒนาการด้านสติปัญญาของนักเรียนซึ่งเป็นประสบการณ์สำคัญของนักเรียนระดับปฐมวัยควรได้รับ (สิริมา ภิญโญนนตพงษ์, 2553: 6)

แม้ประเทศไทยให้ความสนใจกับการพัฒนาเด็กปฐมวัยทุกคนอย่างรอบด้านมาโดยตลอดแต่สถานการณ์พัฒนาการเด็กปฐมวัยในปัจจุบันยังมีแนวโน้มที่น่าเป็นห่วง จากการสำรวจพัฒนาการเด็กปฐมวัย จากผลการสำรวจพัฒนาการเด็กปฐมวัย (0-5 ปี) ทุก 3 ปี จำนวน 5 ครั้ง พ.ศ. 2557 พบว่า มีพัฒนาการสมวัย ร้อยละ 72.5 (กรมอนามัย, 2558: 27) จากแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 11 พ.ศ. 2555-2559 ได้กำหนดยุทธศาสตร์ การพัฒนาคนสู่สังคมแห่งการเรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างยั่งยืน มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาคุณภาพคนไทยทุกกลุ่มวัยให้มีความพร้อมทั้งกาย ใจ สติปัญญา มีระเบียบวินัย มีจิตสำนึกวัฒนธรรมที่ดีงามและรู้คุณค่าความเป็นไทยมีโอกาสนและสามารถเรียนรู้ตลอดชีวิตมีภูมิคุ้มกันต่อการเปลี่ยนแปลงและเป็นพลังทางสังคม ในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศโดยมีเป้าหมายการพัฒนาให้คนไทยทุกคนมีคุณภาพเพิ่มขึ้น ทั้งร่างกายจิตใจและสติปัญญาโดยมีระดับค่าเฉลี่ยชาวน์ปัญญาของเด็กไม่ต่ำกว่าค่ากลางมาตรฐานสากล ที่ระดับ 100 ประกอบกับรัฐบาลได้ให้ความสำคัญในการพัฒนาเด็กและเยาวชนโดยเฉพาะเด็กปฐมวัยขึ้น เพื่อพัฒนาเด็กปฐมวัยทุกคนในประเทศไทยได้รับการพัฒนาครบด้านตามวัยอย่างมีคุณภาพและต่อเนื่องดังนั้น กระทรวงสาธารณสุขจึงให้ความสำคัญกับการพัฒนาเด็กตามกลุ่มวัยตั้งแต่เด็กปฐมวัยวัยเรียน และวัยรุ่น เพื่อให้เด็กปฐมวัยได้รับการส่งเสริมพัฒนาการให้มีพัฒนาการสมวัยไม่น้อยกว่าร้อยละ 85 รวมทั้งการส่งเสริมไอคิวและอีคิวเพื่อมีความฉลาดทั้งทางสติปัญญาเฉลี่ยไม่น้อยกว่า 100 และมีความฉลาดทางอารมณ์ไม่ต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐานไม่น้อยกว่าร้อยละ 70 (กรมสุขภาพจิต, 2557: 63)

กิจกรรมพัฒนาการเป็นการจัดกิจกรรมให้กับเด็กเพื่อให้เด็กเกิดการเรียนรู้ในด้านต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นการช่วยเหลือตนเอง ด้านสังคม ด้านกล้ามเนื้อมัดเล็ก ด้านกล้ามเนื้อมัดใหญ่ ด้านภาษาติดต่อสื่อความหมาย และด้าน

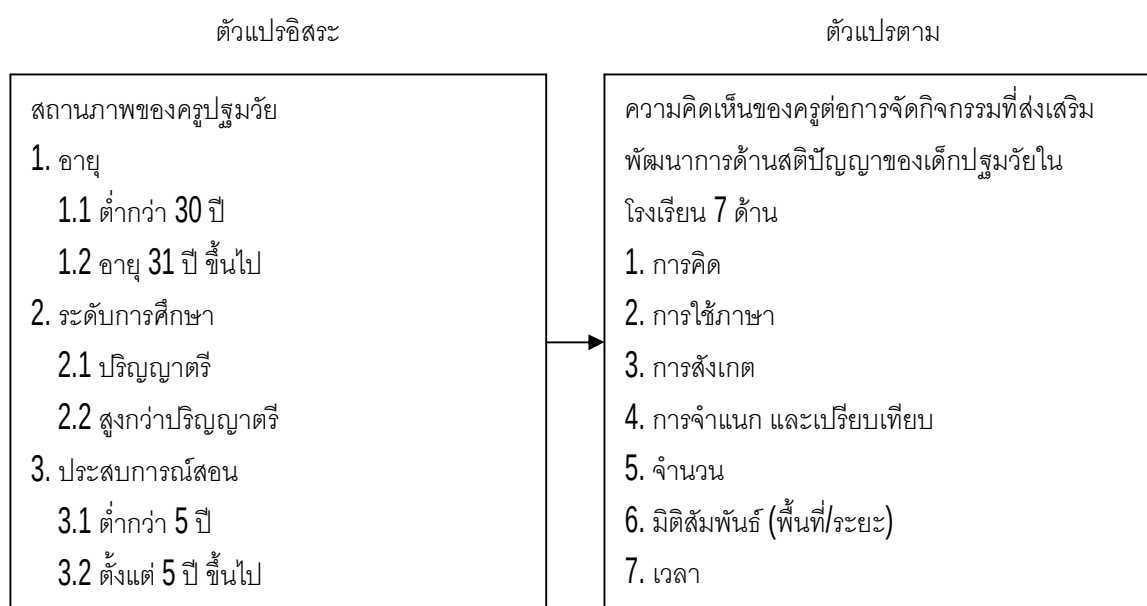
คุณธรรม จริยธรรม ครูและผู้ดูแลเด็กสามารถจัดกิจกรรมส่งเสริมพัฒนาการให้กับเด็กได้ เพราะเด็กได้สังเกต สำรวจ ทดลอง คิดแก้ปัญหาและค้นพบสิ่งต่างๆ ในสภาพแวดล้อมด้วยตนเองอย่างอิสระ สิ่งที่สำคัญยิ่งถึงในการจัดกิจกรรมส่งเสริมพัฒนาการเด็ก คือ 1) ลักษณะพฤติกรรมและพัฒนาการเด็กแต่ละวัย เด็กแต่ละคนมีความแตกต่างเฉพาะตัว อันเนื่องมาจากอิทธิพลทางพันธุกรรมและสิ่งแวดล้อม ผู้จัดกิจกรรมให้เด็กต้องศึกษาและทำความเข้าใจกับพัฒนาการของเด็กแต่ละวัย เพื่อให้เกิดการตอบสนองตามความต้องการของเด็กได้อย่างถูกต้องและเหมาะสมกับ วุฒิภาวะและศักยภาพของเด็ก 2) เป้าหมายทางการส่งเสริมพัฒนาการจะต้องให้เด็กได้รับการพัฒนาความสามารถทุกด้านอย่างสมดุล 3) วิธีการส่งเสริมพัฒนาการ ธรรมชาติของเด็กปฐมวัยจะไม่อยู่นิ่ง อยากรู้ อยากเห็น และชอบสำรวจ กิจกรรมส่งเสริมพัฒนาการจำเป็นต้องคำนึงถึงความต้องการ ความสนใจ และความสามารถของเด็กแต่ละวัย ต้องใช้วิธีการที่หลากหลาย โดยจัดประสบการณ์ตรงให้เด็กได้เรียนรู้ผ่านการกระทำและการเลียนแบบ (อรพินท์ เลิศอวัศดาตระกูล, 2551: 1-2)

จากสภาพปัจจุบันโรงเรียนมีความตระหนักและเห็นความสำคัญของการส่งเสริมพัฒนาการด้านสติปัญญาของเด็กปฐมวัย มีการเปิดโอกาสให้เด็กได้ลงมือปฏิบัติจริง (Learning by doing) ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีของเพียเจท์ (Piaget) ที่เชื่อว่าพัฒนาการทางสติปัญญาเป็นผลจากการปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลกับสิ่งแวดล้อม โดยบุคคลปรับตัวให้อยู่ในสภาวะสมดุลด้วยการใช้กระบวนการดูดซับประสบการณ์และกระบวนการเชื่อมโยงประสบการณ์เดิมกับสิ่งที่เรียนรู้ใหม่การเรียนรู้โดยใช้ประสาทสัมผัส ลงมือปฏิบัติจริง ต่อมาเกิดความคิดทางรูปธรรม ซึ่งเป็นการพัฒนาอย่างต่อเนื่องและตามลำดับ กิจกรรมที่เด็กได้เรียนรู้ประสบการณ์ตรง ซึ่งเป็นพื้นฐานของการพัฒนาความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของเด็กปฐมวัย ผู้วิจัยจึงมีความสนใจศึกษาความคิดเห็นของครูที่มีต่อการส่งเสริมพัฒนาการด้านสติปัญญาของเด็กปฐมวัยในโรงเรียน สำนักงานเขตประเวศ สังกัดกรุงเทพมหานคร เพื่อนำผลการศึกษาไปใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานและแนวทางในการพัฒนาการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมพัฒนาการด้านสติปัญญาของเด็กปฐมวัยในโรงเรียนต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับความคิดเห็นของครูที่มีต่อการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมพัฒนาการด้านสติปัญญาของเด็กปฐมวัยในโรงเรียน สำนักงานเขตประเวศ สังกัดกรุงเทพมหานคร รวม 7 ด้าน ประกอบด้วย ด้านการคิด ด้านการใช้ภาษา ด้านการสังเกต ด้านการจำแนกและเปรียบเทียบ ด้านจำนวน ด้านมิติสัมพันธ์ (พื้นที่/ระยะ) และด้านเวลา
2. เพื่อเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นของครูที่มีต่อการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมพัฒนาการด้านสติปัญญาของเด็กปฐมวัยในโรงเรียน สำนักงานเขตประเวศ สังกัดกรุงเทพมหานคร จำแนกตามอายุ ระดับการศึกษา และประสบการณ์สอน

กรอบแนวคิด

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยมุ่งศึกษาเรื่องความคิดเห็นของครูที่มีต่อการส่งเสริมพัฒนาการด้านสติปัญญาของเด็กปฐมวัย สำนักงานเขตประเวศ สังกัดกรุงเทพมหานคร ตามหลักสูตรหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2546 ที่เน้นพัฒนาการด้านสติปัญญาของเด็กปฐมวัย จำนวน 7 ด้าน ได้แก่ การคิด การใช้ภาษา การสังเกต การจำแนก และเปรียบเทียบ จำนวน มิติสัมพันธ์ (พื้นที่/ระยะ) เวลา

นิยามศัพท์เฉพาะ

โรงเรียน สำนักงานเขตประเวศ สังกัดกรุงเทพมหานคร หมายถึง โรงเรียนที่อยู่ในพื้นที่ของสำนักงานเขตประเวศ สังกัดกรุงเทพมหานคร ได้แก่ โรงเรียนแก่นทองอุปถัมภ์ โรงเรียนคชเผือกอนุสรณ์ โรงเรียนคลองปึกหลัก โรงเรียนคลองมะขามเตศ โรงเรียนงามมานะ โรงเรียนวัดกระทุ่มเสือปลา โรงเรียนวัดตะกล้า โรงเรียนสุวิทย์เสรีอนุสรณ์ โรงเรียนสุเหร่าจระเข้บง โรงเรียนสุเหร่าทับช้าง โรงเรียนสุเหร่าทางควาย โรงเรียนสุเหร่าบ้านม้า โรงเรียนสุเหร่าบึงหนองบอน โรงเรียนสุเหร่าศาลาลอย โรงเรียนอยู่เป็นสุขอนุสรณ์

ความคิดเห็นของครู หมายถึง การแสดงความรู้สึกรู้สึกของครูในอันที่จะพิจารณาถึงข้อเท็จจริงต่อสิ่งหนึ่งสิ่งใด ด้วยการพูด การเขียน โดยอาศัยพื้นฐานความรู้ ประสบการณ์ และสภาพแวดล้อมของแต่ละบุคคลเป็นส่วนประกอบในการพิจารณา ความคิดเห็นนี้อาจมีการเปลี่ยนแปลงได้ ถ้าหากมีหลักฐานข้อเท็จจริงปรากฏ

ประสบการณ์สอน หมายถึง ระยะเวลาที่ครูปฏิบัติหน้าที่ในการสอน แบ่งเป็น 2 ระดับ คือ ต่ำกว่า 5 ปี และ 5 ปี ขึ้นไป

สติปัญญา หมายถึง ความสามารถในการคิด การตัดสินใจ การแก้ปัญหา และการปรับตัวของบุคคลเมื่อเผชิญกับสถานการณ์หรือปัญหาต่างๆ

พัฒนาการทางด้านสติปัญญา หมายถึง การที่เด็กสามารถกระทำกิจกรรมต่างๆ ที่ต้องใช้สมองให้สามารถบรรลุผลตรงตามเป้าหมายที่ต้องการได้อย่างเป็นขั้นเป็นตอนตามหลักของการพัฒนาการ

กิจกรรมส่งเสริมพัฒนาการด้านสติปัญญา หมายถึง กิจกรรมการสอนเพื่อส่งเสริมให้เด็กมีพัฒนาการด้านสติปัญญา รวม 7 ด้าน ประกอบด้วย ด้านการคิด ด้านการใช้ภาษา ด้านการสังเกต ด้านการจำแนกและเปรียบเทียบ ด้านจำนวน ด้านมิติสัมพันธ์ (พื้นที่/ระยะ) และด้านเวลา

สมมติฐานในการวิจัย

1. ครูปฐมวัยที่มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการส่งเสริมพัฒนาการด้านสติปัญญาของเด็กปฐมวัยในโรงเรียน แตกต่างกัน
2. ครูปฐมวัยที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการส่งเสริมพัฒนาการด้านสติปัญญาของเด็กปฐมวัยในโรงเรียน แตกต่างกัน
3. ครูปฐมวัยที่มีประสบการณ์สอนต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการส่งเสริมพัฒนาการด้านสติปัญญาของเด็กปฐมวัยในโรงเรียน แตกต่างกัน

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. เป็นประโยชน์ต่อการจัดการศึกษา การวางแผนการจัดทำหลักสูตร การนำไปใช้ การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนระดับปฐมวัยในสถานศึกษา สำนักงานเขตประเวศ สังกัดกรุงเทพมหานคร
2. เป็นแนวทางให้สถานศึกษา ประชาชน ชุมชน และหน่วยงานต่างๆ ในโรงเรียนสำนักงานเขตประเวศ สังกัดกรุงเทพมหานคร นำไปใช้ปรับปรุงในการพัฒนาการส่งเสริมพัฒนาการด้านสติปัญญาของเด็กปฐมวัยในโรงเรียนต่อไป

วิธีดำเนินการวิจัย

ขอบเขตการศึกษา

1. ประชากร ได้แก่ ครูผู้สอนระดับปฐมวัย สำนักงานเขตประเวศ สังกัดกรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2560 มีจำนวนประชากรจำนวน 55 คน
2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ครูผู้สอนระดับปฐมวัย สำนักงานเขตประเวศ สังกัดกรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2560 ผู้วิจัยได้สุ่มตัวอย่างมาจากประชากรทั้งหมด 55 คน โดยการเปิดตารางของ เครซี; และมอร์แกน (R. V. Krejcie; & D. W. Morgan) ซึ่งได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 48 คน
3. ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย
 - ตัวแปรอิสระ (Independent Variable) ได้แก่ สถานภาพของครูปฐมวัย
 - ตัวแปรตาม (Dependent Variable) ได้แก่ ความคิดเห็นของครูต่อการส่งเสริม พัฒนาการด้านสติปัญญาของเด็กปฐมวัยในโรงเรียน 7 ด้าน

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ อายุ ระดับการศึกษา และ ประสบการณ์สอน

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นของครูที่มีต่อการส่งเสริมพัฒนาการด้านสติปัญญาของเด็กปฐมวัยในโรงเรียน สำนักงานเขตประเวศ สังกัดกรุงเทพมหานคร โดยผู้ตอบแบบสอบถามจะต้องแสดงความคิดเห็นจากคำถามที่ผู้วิจัยกำหนดเกี่ยวกับความคิดเห็นของครูที่มีต่อการส่งเสริมพัฒนาการด้านสติปัญญาของเด็กปฐมวัยในโรงเรียน ซึ่งมีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Numerical Rating Scale) ตามแนวคิดของลิเครท (Best; & Kahn) แบ่งออกเป็น 5 ระดับ (Rating Scales) โดยมีเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

- 5 หมายถึง มากที่สุด
- 4 หมายถึง มาก
- 3 หมายถึง ปานกลาง
- 2 หมายถึง น้อย
- 1 หมายถึง น้อยที่สุด

ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ดังนี้

1. ศึกษาหลักการ แนวคิด ทฤษฎี ระเบียบ และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งในและต่างประเทศ เพื่อนำแนวคิดที่ได้มาสังเคราะห์สรุปเป็นแนวทางสำหรับการศึกษาความคิดเห็นของครูที่มีต่อการส่งเสริมพัฒนาการด้านสติปัญญาของเด็กปฐมวัยในโรงเรียน สำนักงานเขตประเวศ สังกัดกรุงเทพมหานคร
2. สร้างกรอบแนวคิดในการวิจัย และกำหนดนิยามศัพท์ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้
3. สร้างแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม และความคิดเห็นของครูที่มีต่อการส่งเสริมพัฒนาการด้านสติปัญญาของเด็กปฐมวัยในโรงเรียน สำนักงานเขตประเวศ สังกัดกรุงเทพมหานคร
4. นำแบบสอบถามเสนออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงในเนื้อหาของแบบสอบถาม เพื่อให้ข้อเสนอแนะและปรับปรุงแบบสอบถามให้มีความเที่ยงตรงมากขึ้น
5. นำแบบสอบถามมาปรับปรุงตามข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ แล้วนำไปตรวจหาคุณภาพเครื่องมือในขั้นตอนต่อไป

วิธีการหาคุณภาพเครื่องมือ

ผู้วิจัยได้ดำเนินการพัฒนาเครื่องมือและตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ดังนี้

1. นำแบบสอบถามที่แก้ไขปรับปรุงแล้ว เสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา ความเหมาะสม และความสอดคล้องของเครื่องมือ โดยการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence: IOC) ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญเพื่อพิจารณาคัดเลือกเฉพาะข้อคำถามที่มีค่า IOC = 0.50 ขึ้นไป ได้คำถาม 35 ข้อ ทุกข้อคำถามมีค่าเท่ากับ 1.00
2. นำแบบสอบถามในข้อ 1 ที่มีค่า IOC = 0.50 ขึ้นไป เสนออาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ เพื่อพิจารณาและให้ข้อเสนอแนะในรอบสุดท้ายก่อนที่จะนำไปใช้จริง
3. นำแบบสอบถามที่ได้ในข้อ 2 ไปทดลองใช้ (Try out) กับครูผู้สอนระดับปฐมวัย สำนักงานเขตประเวศ สังกัดกรุงเทพมหานคร ซึ่งไม่ได้เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 ชุด

4. นำแบบสอบถามที่ได้จากการทดลองใช้ตามข้อ 3 มาตรวจให้คะแนนตามเกณฑ์ที่กำหนดและหาความเชื่อมั่น (Reliability) โดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์อัลฟา (Alpha-Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach. 1970: 161) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ เท่ากับ 0.96

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

1. การรวบรวมเอกสารจากหนังสือ บทความ งานวิจัย และเอกสารสิ่งพิมพ์ต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับความคิดเห็นของครูที่มีต่อการส่งเสริมพัฒนาการด้านสติปัญญาของเด็กปฐมวัยในโรงเรียน สำนักงานเขตประเวศ สังกัดกรุงเทพมหานคร
2. ผู้วิจัยได้สร้างแบบสอบถาม เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลจากจากครูปฐมวัยในโรงเรียน สำนักงานเขตประเวศ กรุงเทพมหานคร
3. ผู้วิจัยกำหนดวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยทำการแจกแบบสอบถามแบบโควตา (Quota sampling) กับกลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ ครูผู้สอนระดับปฐมวัย สำนักงานเขตประเวศ สังกัดกรุงเทพมหานคร จำนวน 55 คน โดยแบ่งกลุ่มตัวอย่างออกเป็น 3 กลุ่ม คือ กลุ่มครูปฐมวัยเครือข่ายโรงเรียนที่ 30, 31 และ 32 จำนวน 48 ชุด โดยใช้วิธีแจกแบบสอบถามด้วยตนเอง (Self-administered questionnaires)

การจัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลแบบสอบถาม ผู้วิจัยดำเนินการดังต่อไปนี้

1. ตรวจสอบจำนวนและความสมบูรณ์ของแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาแต่ละฉบับเพื่อนำมาวิเคราะห์ข้อมูล โดยการบันทึกคะแนนแต่ละข้อของแต่ละคนลงในแบบลงรหัส (Coding form)
 2. ทำการวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมการวิเคราะห์สำเร็จรูป ดังนี้
 - ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ อายุ ระดับการศึกษา และประสบการณ์สอน จะวิเคราะห์โดยหาค่าความถี่และค่าร้อยละ แล้วนำเสนอในรูปตารางพร้อมคำบรรยายประกอบ
 - ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นของครูที่มีต่อการส่งเสริมพัฒนาการด้านสติปัญญาของเด็กปฐมวัยในโรงเรียน สำนักงานเขตประเวศ สังกัดกรุงเทพมหานคร วิเคราะห์โดยใช้ค่าเฉลี่ย และเปรียบเทียบค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เสนอข้อมูลในรูปตารางพร้อมคำบรรยายประกอบ
- การวิจัยครั้งนี้ ได้กำหนดการวัดค่าตัวแปร ซึ่งแปลความหมายค่าเฉลี่ยของแบบสอบถาม ในด้านต่างๆ โดยใช้หลักเกณฑ์ ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.51-5.00 หมายถึง เห็นด้วยระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.51-4.50 หมายถึง เห็นด้วยระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 2.51-3.50 หมายถึง เห็นด้วยระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.51-2.50 หมายถึง เห็นด้วยระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00-1.50 หมายถึง เห็นด้วยระดับน้อยที่สุด

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติที่ใช้ในการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ

1.1 หาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence: IOC)

1.2 หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยหาค่าสัมประสิทธิ์อัลฟา (Alpha-Coefficient) ของครอนบาค

2. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

2.1 ค่าร้อยละ (Percentage)

2.2 ค่าเฉลี่ย (Mean)

2.3 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation: S.D.)

3. สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน

3.1 ค่าที (t-test) ทดสอบความแตกต่าง

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตาราง 1 จำนวนและร้อยละของครูปฐมวัย จำแนกตามอายุ ระดับการศึกษา และประสบการณ์สอน

สถานภาพของครูปฐมวัย	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. อายุ		
1.1 ต่ำกว่า 30 ปี	7	14.58
1.2 อายุ 30 ปีขึ้นไป	41	85.42
รวม	48	100.00
2. ระดับการศึกษา		
2.1 ปริญญาตรี	37	77.08
2.2 สูงกว่าปริญญาตรี	11	22.92
รวม	48	100.00
3. ประสบการณ์สอน		
3.1 ต่ำกว่า 5 ปี	10	20.83
3.2 ตั้งแต่ 5 ปี ขึ้นไป	38	79.17
รวม	48	100.00

จากตาราง 1 พบว่า ครูระดับปฐมวัย สำนักงานเขตประเวศ สังกัดกรุงเทพมหานคร ส่วนใหญ่มีอายุ 30 ปีขึ้นไป จำนวน 41 คน คิดเป็นร้อยละ 85.42 และมีอายุต่ำกว่า 30 ปี จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 14.58

เมื่อพิจารณาจำแนกตามระดับการศึกษา พบว่า ครูระดับปฐมวัย ส่วนใหญ่มีการศึกษาระดับปริญญาตรี จำนวน 37 คน คิดเป็นร้อยละ 77.08 และระดับการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี จำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 22.92

เมื่อพิจารณาจำแนกตามประสบการณ์สอน พบว่า ครูระดับปฐมวัย ส่วนใหญ่มีประสบการณ์สอนตั้งแต่ 5 ปี ขึ้นไป จำนวน 38 คน คิดเป็นร้อยละ 79.17 และประสบการณ์สอนต่ำกว่า 5 ปี จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 20.83

ตาราง 2 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของครูที่มีต่อการส่งเสริมพัฒนาการด้านสติปัญญาของเด็กปฐมวัยในโรงเรียน สำนักงานเขตประเวศ สังกัดกรุงเทพมหานคร โดยภาพรวม

การส่งเสริมพัฒนาการด้านสติปัญญาของเด็กปฐมวัย	ระดับการส่งเสริมพัฒนาการ		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1. ด้านการคิด	4.24	0.41	มาก
2. ด้านการใช้ภาษา	3.88	0.38	มาก
3. ด้านการสังเกต	4.16	0.39	มาก
4. ด้านการจำแนกและเปรียบเทียบ	4.18	0.41	มาก
5. ด้านจำนวน	4.51	0.41	มากที่สุด
6. ด้านมิติสัมพันธ์ (พื้นที่/ระยะ)	4.03	0.48	มาก
7. ด้านเวลา	4.27	0.32	มาก
รวม	4.18	0.26	มาก

จากตาราง 2 พบว่า ความคิดเห็นของครูที่มีต่อการส่งเสริมพัฒนาการด้านสติปัญญาของเด็กปฐมวัยในโรงเรียน สำนักงานเขตประเวศ สังกัดกรุงเทพมหานคร โดยรวมทั้ง 7 ด้าน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.18$) โดยด้านจำนวนมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 4.51$) รองลงมาได้แก่ ด้านเวลา ($\bar{X} = 4.27$) ด้านการคิด ($\bar{X} = 4.24$) ด้านการจำแนกและเปรียบเทียบ ($\bar{X} = 4.18$) ด้านการสังเกต ($\bar{X} = 4.16$) ด้านมิติสัมพันธ์ (พื้นที่/ระยะ) ($\bar{X} = 4.03$) และด้านการใช้ภาษา ($\bar{X} = 3.88$) ตามลำดับ

ตาราง 3 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูปฐมวัยที่มีต่อการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมพัฒนาการด้านสติปัญญาของเด็กปฐมวัยในโรงเรียน สำนักงานเขตประเวศ สังกัดกรุงเทพมหานคร จำแนกตามอายุ

การส่งเสริมพัฒนาการ ด้านสติปัญญาของเด็กปฐมวัย	อายุ				t	Sig.
	อายุต่ำกว่า 30 ปี		อายุ 31 ปี ขึ้นไป			
	(N = 7)		(N = 41)			
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1. ด้านการคิด	4.26	0.46	4.23	0.41	0.14	0.89
2. ด้านการใช้ภาษา	3.97	0.37	3.87	0.39	0.65	0.52
3. ด้านการสังเกต	3.97	0.31	4.20	0.39	1.43	0.16
4. ด้านการจำแนกและเปรียบเทียบ	4.40	0.26	4.15	0.42	1.50	0.14
5. ด้านจำนวน	4.43	0.37	4.53	0.42	0.58	0.57
6. ด้านมิติสัมพันธ์ (พื้นที่/ระยะ)	4.06	0.28	4.03	0.45	0.16	0.88
7. ด้านเวลา	4.31	0.30	4.27	0.32	0.31	0.76
รวม	4.20	0.20	4.18	0.27	0.17	0.87

จากตาราง 3 พบว่า ครูปฐมวัยสำนักงานเขตประเวศ สังกัดกรุงเทพมหานคร ที่มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมพัฒนาการด้านสติปัญญาของเด็กปฐมวัยในโรงเรียน โดยภาพรวมและรายด้านมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน

ตาราง 4 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูปฐมวัยที่มีต่อการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมพัฒนาการด้านสติปัญญาของเด็กปฐมวัยในโรงเรียน สำนักงานเขตประเวศ สังกัดกรุงเทพมหานคร จำแนกตามระดับการศึกษา

การส่งเสริมพัฒนาการ ด้านสติปัญญาของเด็กปฐมวัย	ระดับการศึกษา				t	Sig.
	ปริญญาตรี		สูงกว่าปริญญาตรี			
	(N = 37)		(N = 11)			
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1. ด้านการคิด	4.19	0.44	4.38	0.26	1.75	0.09*
2. ด้านการใช้ภาษา	3.82	0.37	4.09	0.36	2.11	0.04
3. ด้านการสังเกต	4.10	0.34	4.38	0.48	2.23	0.03
4. ด้านการจำแนกและเปรียบเทียบ	4.15	0.43	4.31	0.34	1.12	0.27
5. ด้านจำนวน	4.45	0.43	4.73	0.29	2.50	0.02*

ตาราง 4 (ต่อ)

การส่งเสริมพัฒนาการ ด้านสติปัญญาของเด็กปฐมวัย	ระดับการศึกษา				t	Sig.
	ปริญญาตรี (N = 37)		สูงกว่า ปริญญาตรี (N = 11)			
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
6. ด้านมิติสัมพันธ์ (พื้นที่/ระยะ)	3.99	0.44	4.16	0.36	1.16	0.25
7. ด้านเวลา	4.23	0.33	4.45	0.20	2.79	0.01*
รวม	4.13	0.24	4.36	0.23	2.74	0.01

จากตาราง 4 พบว่า ครูปฐมวัยสำนักงานเขตประเวศ สังกัดกรุงเทพมหานคร ที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมพัฒนาการด้านสติปัญญาของเด็กปฐมวัยในโรงเรียน โดยภาพรวมมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน สำหรับรายด้านที่มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน ได้แก่ ด้านใช้ภาษา ด้านการสังเกต ด้านการจำแนกและเปรียบเทียบ และด้านมิติสัมพันธ์ (พื้นที่/ระยะ) และสำหรับรายด้านที่มีความคิดเห็นแตกต่างกัน ได้แก่ ด้านการคิด ด้านจำนวน และด้านเวลา

ตาราง 5 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูปฐมวัยที่มีต่อการส่งเสริมพัฒนาการด้านสติปัญญาของเด็กปฐมวัย
ในโรงเรียน สำนักงานเขตประเวศ สังกัดกรุงเทพมหานคร จำแนกตามประสบการณ์สอน

การส่งเสริมพัฒนาการ ด้านสติปัญญาของเด็กปฐมวัย	ประสบการณ์สอน				t	Sig.
	ต่ำกว่า 5 ปี (N = 10)		มากกว่า 5 ปี (N = 38)			
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1. ด้านการคิด	4.30	0.46	4.22	0.40	0.54	0.60
2. ด้านการใช้ภาษา	4.04	0.37	3.84	0.38	1.47	0.15
3. ด้านการสังเกต	4.14	0.39	4.17	0.39	0.20	0.84
4. ด้านการจำแนกและเปรียบเทียบ	4.32	0.30	4.15	0.43	1.15	0.26
5. ด้านจำนวน	4.54	0.42	4.51	0.42	0.23	0.82
6. ด้านมิติสัมพันธ์ (พื้นที่/ระยะ)	4.02	0.48	4.04	0.42	0.11	0.91
7. ด้านเวลา	4.18	0.22	4.31	0.34	1.11	0.27
รวม	4.22	0.18	4.18	0.27	0.62	0.54*

จากตาราง 5 พบว่า ครูปฐมวัยสำนักงานเขตประเวศ สังกัดกรุงเทพมหานคร ที่มีประสบการณ์สอนต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมพัฒนาการด้านสติปัญญาของเด็กปฐมวัยในโรงเรียน โดยภาพรวมมีความคิดเห็นแตกต่างกัน สำหรับรายด้านมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน

สรุปผลการวิจัย

1. ความคิดเห็นของครูที่มีต่อการส่งเสริมพัฒนาการด้านสติปัญญาของเด็กปฐมวัยในโรงเรียน สำนักงานเขตประเวศ สังกัดกรุงเทพมหานคร โดยรวมทั้ง 7 ด้าน อยู่ในระดับมาก โดยด้านจำนวน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด
2. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีต่อการส่งเสริมพัฒนาการด้านสติปัญญาของเด็กปฐมวัยในโรงเรียน สำนักงานเขตประเวศ สังกัดกรุงเทพมหานคร 7 ด้าน ได้แก่ ด้านการคิด ด้านการใช้ภาษา ด้านการสังเกต ด้านการจำแนกและเปรียบเทียบ ด้านจำนวน ด้านมิติสัมพันธ์ (พื้นที่/ระยะ) และด้านเวลา จำแนกตามอายุ ระดับการศึกษา และประสบการณ์สอน

2.1 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีต่อการส่งเสริมพัฒนาการด้านสติปัญญาของเด็กปฐมวัยในโรงเรียน สำนักงานเขตประเวศ สังกัดกรุงเทพมหานคร จำแนกตามอายุ พบว่า โดยรวมและรายด้านแตกต่างกัน โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบอายุ พบว่า ครูปฐมวัยที่มีอายุต่ำกว่า 30 ปี มีความคิดเห็นต่อการส่งเสริมพัฒนาการด้านสติปัญญาของเด็กปฐมวัยในโรงเรียน สูงกว่า ครูปฐมวัยที่มีอายุ 31 ปี ขึ้นไป โดยด้านการจำแนกและเปรียบเทียบมีค่าเฉลี่ยแตกต่างกันมากที่สุด

2.2 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีต่อการส่งเสริมพัฒนาการด้านสติปัญญาของเด็กปฐมวัยในโรงเรียน สำนักงานเขตประเวศ สังกัดกรุงเทพมหานคร จำแนกตามระดับการศึกษา พบว่า โดยรวมและรายด้านแตกต่างกัน โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบระดับการศึกษา พบว่า ครูปฐมวัยที่มีระดับการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี มีความคิดเห็นต่อการส่งเสริมพัฒนาการด้านสติปัญญาของเด็กปฐมวัยในโรงเรียน สูงกว่า ครูปฐมวัยที่มีระดับการศึกษاپริญญาตรี โดยด้านการสังเกต มีค่าเฉลี่ยแตกต่างกันมากที่สุด

2.3 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีต่อการส่งเสริมพัฒนาการด้านสติปัญญาของเด็กปฐมวัยในโรงเรียน สำนักงานเขตประเวศ สังกัดกรุงเทพมหานคร จำแนกตามประสบการณ์สอน พบว่า โดยรวมและรายด้านแตกต่างกัน โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบประสบการณ์สอน พบว่า ครูปฐมวัยที่มีประสบการณ์สอนต่ำกว่า 5 ปี มีความคิดเห็นต่อการส่งเสริมพัฒนาการด้านสติปัญญาของเด็กปฐมวัยในโรงเรียน สูงกว่า ครูปฐมวัยที่มีประสบการณ์สอนมากกว่า 5 ปี โดยด้านการใช้ภาษามีค่าเฉลี่ยแตกต่างกันมากที่สุด

การอภิปรายผล

จากการศึกษาความคิดเห็นของครูต่อการส่งเสริมพัฒนาการด้านสติปัญญาของเด็กปฐมวัยในโรงเรียน สำนักงานเขตประเวศ สังกัดกรุงเทพมหานคร พบว่าประเด็นที่น่าสนใจที่ควรนำมาอภิปรายผล แบ่งเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ความคิดเห็นของครูที่มีต่อการส่งเสริมพัฒนาการด้านสติปัญญาของเด็กปฐมวัยในโรงเรียน สำนักงานเขตประเวศ สังกัดกรุงเทพมหานคร โดยรวมทั้ง 7 ด้าน อยู่ในระดับมาก โดยด้านจำนวน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาได้แก่ ด้านเวลา ด้านการคิด ด้านการจำแนกและเปรียบเทียบ ด้านการสังเกต ด้านมิติสัมพันธ์ (พื้นที่/ระยะ) และด้านการใช้ภาษา ตามลำดับ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าการเรียนรู้ของเด็กมีผลสืบเนื่องมาจากประสบการณ์ต่างๆ ที่ได้รับจากการส่งเสริมพัฒนาการด้านสติปัญญาในโรงเรียน จากกระบวนการเรียนรู้ที่ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์กับบุคคลและ

สิ่งแวดล้อมรอบตัว โดยผู้เรียนต้องเป็นผู้กระทำให้เกิดขึ้นด้วยตนเอง โดยการใช้ประสาทสัมผัสทั้งห้า ได้เคลื่อนไหว มีโอกาสริเริ่มตามความต้องการและความสนใจของตนเอง รวมทั้งอยู่ในบรรยากาศที่เป็นอิสระ อบอุ่น และปลอดภัย การส่งเสริมพัฒนาการด้านสติปัญญาของเด็กในโรงเรียนในสภาพที่เอื้อต่อการเรียนรู้ จึงเป็นสิ่งสำคัญที่ช่วยส่งเสริมการเรียนรู้ของเด็ก และเนื่องจากการเรียนรู้นั้นเป็นพื้นฐานของการพัฒนาการในระดับที่สูงขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2546 (สำหรับเด็กอายุ 3-5 ปี ที่กล่าวว่า หลักสูตรยึดแนวคิดที่จะทำให้เด็กได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริงด้วยตัวเด็กเอง ในสภาพแวดล้อมที่เป็นอิสระเอื้อต่อการเรียนรู้ และจัดกิจกรรมให้เหมาะสมกับระดับพัฒนาการของผู้เรียนแต่ละคน เพื่อสร้างคุณภาพชีวิตให้เด็กพัฒนาไปสู่ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ เกิดคุณค่าต่อตนเองและสังคม

ตอนที่ 2 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีต่อการส่งเสริมพัฒนาการด้านสติปัญญาของเด็กปฐมวัยในโรงเรียน สำนักงานเขตประเวศ สังกัดกรุงเทพมหานคร 7 ด้าน ได้แก่ ด้านการคิด ด้านการใช้ภาษา ด้านการสังเกต ด้านการจำแนกและเปรียบเทียบ ด้านจำนวน ด้านมิติสัมพันธ์ และด้านเวลา จำแนกตามอายุ ระดับการศึกษา และประสบการณ์สอน

2.1 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีต่อการส่งเสริมพัฒนาการด้านสติปัญญาของเด็กปฐมวัยในโรงเรียน สำนักงานเขตประเวศ สังกัดกรุงเทพมหานคร จำแนกตามอายุ พบว่า โดยรวมและรายด้านแตกต่างกัน โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบอายุ พบว่า ครูปฐมวัยที่มีอายุต่ำกว่า 30 ปี มีความคิดเห็นต่อการส่งเสริมพัฒนาการด้านสติปัญญาของเด็กปฐมวัยในโรงเรียน สูงกว่า ครูปฐมวัยที่มีอายุ 31 ปี ขึ้นไป โดยด้านการจำแนกและเปรียบเทียบมีค่าเฉลี่ยแตกต่างกันมากที่สุด รองลงมา ได้แก่ ด้านการสังเกต ด้านการใช้ภาษา ด้านจำนวน ด้านเวลา ด้านมิติสัมพันธ์ (พื้นที่/ระยะ) และด้านการคิด ตามลำดับ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ครูปฐมวัย สำนักงานเขตประเวศ สังกัดกรุงเทพมหานคร ที่มีอายุมากกว่ามีการยอมรับและเล็งเห็นความสำคัญต่อการส่งเสริมพัฒนาการด้านสติปัญญาของเด็กปฐมวัยในโรงเรียนมากกว่า ซึ่งสอดคล้องแนวคิดเกี่ยวกับปัจจัยด้านความคิดเห็น ที่กล่าวว่า ประสบการณ์โดยตรงของบุคคลหรือผู้ที่มีประสบการณ์หรืออายุงานมากกว่าย่อมมีความคิดเห็นต่อประสบการณ์นั้นๆ สูงกว่า ทำให้ความคิดต่อประสบการณ์เหล่านั้นต่างกัน ดังนั้น ครูที่มีอายุต่างกันจึงเห็นความสำคัญของการส่งเสริมพัฒนาการของเด็กปฐมวัยต่างกัน ซึ่งจะมีผลต่อพฤติกรรมและความคิดเห็นที่สะท้อนออกมา

2.2 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีต่อการส่งเสริมพัฒนาการด้านสติปัญญาของเด็กปฐมวัยในโรงเรียน สำนักงานเขตประเวศ สังกัดกรุงเทพมหานคร จำแนกตามระดับการศึกษา พบว่า โดยรวมและรายด้านแตกต่างกัน โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบระดับการศึกษา พบว่า ครูปฐมวัยที่มีระดับการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี มีความคิดเห็นต่อการส่งเสริมพัฒนาการด้านสติปัญญาของเด็กปฐมวัยในโรงเรียน สูงกว่า ครูปฐมวัยที่มีระดับการศึกษาปริญญาตรี โดยด้านการสังเกต มีค่าเฉลี่ยแตกต่างกันมากที่สุด รองลงมา ได้แก่ ด้านจำนวน ด้านการใช้ภาษา ด้านเวลา ด้านการคิด ด้านมิติสัมพันธ์ (พื้นที่/ระยะ) และด้านการจำแนกและเปรียบเทียบ ตามลำดับ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ครูปฐมวัย สำนักงานเขตประเวศ สังกัดกรุงเทพมหานคร ที่มีระดับการศึกษาสูงกว่าเห็นความสำคัญต่อการส่งเสริมพัฒนาการด้านสติปัญญาของเด็กปฐมวัยในโรงเรียนมากกว่า ผู้ที่มีการศึกษาสูง ย่อมเห็นความสำคัญต่อการให้การศึกษามากกว่าผู้ทำการศึกษาดำรงกว่า การส่งเสริมพัฒนาการด้านสติปัญญาของเด็กปฐมวัยมีความสำคัญเป็นอย่างมาก เนื่องจากสมองของเด็กได้รับการสร้างและพัฒนาอย่างรวดเร็ว การพัฒนาเด็กในช่วงนี้จะเป็นรากฐานสำคัญของการเรียนรู้และการพัฒนาตลอดชีวิต ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ ลาวัวณย์ จักรานวัณณ์ (2540: 9; อ้างถึงใน ชลียะณัน. 2558: 9) ที่กล่าวว่า ความคิดเห็น หมายถึง การแสดงความรู้สึกของแต่ละบุคคลในอันที่จะพิจารณาถึงข้อเท็จจริง

ต่อสิ่งหนึ่งสิ่งใดด้วยการพูด การเขียน โดยอาศัยพื้นฐานความรู้ ประสบการณ์ และสภาพแวดล้อมของแต่ละบุคคล เป็นส่วนประกอบในการพิจารณา ซึ่งความคิดเห็นนี้อาจมีการเปลี่ยนแปลงได้ ถ้าหากมีหลักฐานข้อเท็จจริงปรากฏ

2.3 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีต่อการส่งเสริมพัฒนาการด้านสติปัญญาของเด็กปฐมวัยในโรงเรียน สำนักงานเขตประเวศ สังกัดกรุงเทพมหานคร จำแนกตามประสบการณ์สอน พบว่า โดยรวมและรายด้านแตกต่างกัน โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบประสบการณ์สอน พบว่า ครูปฐมวัยที่มีประสบการณ์สอนต่ำกว่า 5 ปี มีความคิดเห็นต่อการส่งเสริมพัฒนาการด้านสติปัญญาของเด็กปฐมวัยในโรงเรียน สูงกว่าครูปฐมวัยที่มีประสบการณ์สอนมากกว่า 5 ปี โดยด้านการใช้ภาษามีค่าเฉลี่ยแตกต่างกันมากที่สุด รองลงมา ได้แก่ ด้านการจำแนกและเปรียบเทียบ ด้านเวลา ด้านการคิด ด้านจำนวน ด้านการสังเกต และด้านมิติสัมพันธ์ (พื้นที่/ระยะ) ตามลำดับ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ครูปฐมวัย สำนักงานเขตประเวศ สังกัดกรุงเทพมหานคร ที่มีที่มีประสบการณ์สอนน้อยกว่า 5 ปี เล็งเห็นความสำคัญต่อการส่งเสริมพัฒนาการด้านสติปัญญาของเด็กปฐมวัยในโรงเรียนมากกว่าครูที่มีประสบการณ์สอนมากกว่า 5 ปี บุคลากรใหม่ ประสบการณ์น้อย ย่อมมีไฟแรงในการสอน มีความท้าทายในการจัดการส่งเสริมกิจกรรมในการสอน การให้ความรู้กับเด็กๆ สามารถนำความรู้และประสบการณ์จากการส่งเสริมพัฒนาการด้านสติปัญญาของเด็กปฐมวัยไปประยุกต์ใช้ในการสร้างและพัฒนาหลักสูตรของตนต่อไปได้อย่างมีประสิทธิภาพต่อไปในอนาคต ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดด้านความคิดเห็นของ ทวี เลรมัญญ (2550: 35; อ้างถึงใน พิสิษฐ์ อุดชาชน. 2558: 7) ที่ได้กล่าวไว้ว่า ความคิดเห็นต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง เป็นการแสดงออกซึ่งความรู้สึกที่อยู่บนพื้นฐานของข้อเท็จจริงหรือสถานการณ์ของผู้ให้ความเห็น รวมทั้งทัศนคติของบุคคลต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง

ดังนั้น การส่งเสริมพัฒนาการด้านสติปัญญาของเด็กปฐมวัยในโรงเรียนย่อมส่งผลต่อพัฒนาการด้านการคิด ด้านการใช้ภาษา ด้านการสังเกต ด้านการจำแนกและเปรียบเทียบ ด้านจำนวน ด้านมิติสัมพันธ์ (พื้นที่/ระยะ) และด้านเวลา ของเด็กปฐมวัยได้อย่างเต็มศักยภาพ สามารถเป็นพื้นฐานที่ดีและส่งผลต่อคุณภาพการศึกษาในระดับสูงต่อไป และทำให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลของโรงเรียนในโอกาสต่อไป

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. สำนักงานเขตประเวศ สังกัดกรุงเทพมหานคร ควรใช้เป็นแนวทางในการส่งเสริมพัฒนาการด้านสติปัญญาของเด็กปฐมวัยในโรงเรียนได้อย่างเหมาะสมและต่อเนื่อง
2. ครูปฐมวัยควรให้ความสำคัญกับการส่งเสริมพัฒนาการด้านสติปัญญาของเด็กปฐมวัยในโรงเรียน เพราะสามารถทำให้เด็กได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ในสภาพแวดล้อมที่เป็นอิสระเอื้อต่อการเรียนรู้ เพื่อสร้างคุณภาพชีวิตให้เด็กพัฒนาไปสู่ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ เกิดคุณค่าต่อตนเองและสังคมได้อย่างแท้จริง

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาความคิดเห็นของผู้ปกครองต่อการส่งเสริมพัฒนาการด้านสติปัญญาของเด็กปฐมวัยในโรงเรียน
2. ควรมีการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างพัฒนาการทั้ง 7 ด้าน ได้แก่ ด้านการคิด ด้านการใช้ภาษา ด้านการสังเกต ด้านการจำแนกและเปรียบเทียบ ด้านจำนวน ด้านมิติสัมพันธ์ (พื้นที่/ระยะ) และด้านเวลา

เอกสารอ้างอิง

- กรมวิชาการ. (2546). **หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2546**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- กรมสุขภาพจิต กระทรวงสาธารณสุข. (2558). **รายงานประจำปีกรมสุขภาพจิต 2558**.
- กรรณิ์ คำจันทร์. (2559). **การพัฒนาความพร้อมทางสติปัญญาของเด็กปฐมวัยชั้นอนุบาลปีที่ 2 โดยการจัดประสบการณ์ตามแนวทฤษฎีพหุปัญญา**. สาขาวิชาหลักสูตรและนวัตกรรมการเรียนรู้ คณะศิลปศาสตร์ และวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครพนม.
- กรุงเทพมหานคร. (2560). **รายงานสถิติการศึกษา ปีการศึกษา 2560 โรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร**. เอกสารกลุ่มงานนโยบายและแผนการศึกษา ลำดับที่ 02/2560.
- คมขวัญ อ่อนปึงพร้าว. (2550). **การพัฒนาทักษะพื้นฐานทางคณิตศาสตร์ของเด็กปฐมวัยโดยใช้รูปแบบกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์เพื่อการเรียนรู้**. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษาศาสตร์. บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- จิตรจำนง สุภาพ. (2544). **ทฤษฎีริชาร์ด**. กรุงเทพฯ: ศูนย์การพิมพ์พลชัย.
- นวม สงวนทรัพย์. (2535). **สารัตถะจิตวิทยาสังคม**. กรุงเทพฯ: โอ.เอส.พรีนติ้งเฮ้าส์.
- นุชฤดี รุ่ยใหม่. (2556). **การพัฒนาทักษะการพูดและการรู้คำศัพท์ของเด็กปฐมวัยในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ที่สังกัดศูนย์พัฒนาเด็กเล็กของกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น โดยใช้กิจกรรมร้องเพลงและสื่อทวิภาษา**. กรุงเทพฯ: คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต.
- ประเวศ วะสี. (2557). **อภิวัฒน์การเรียนรู้...สู่จุดเปลี่ยนประเทศไทย 2557**. สำนักงานส่งเสริมสังคมแห่งการเรียนรู้และคุณภาพเยาวชน (สสค.).
- พระมหาเอกมร จิตปัญโญ (คงตางาม). (2553). **ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการบริหารงานตามหลักสาราณียธรรมขององค์การบริหารส่วนตำบล ในอำเภอดอนมดแดง จังหวัดอุบลราชธานี**. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์. บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย พุทธศักราช 2553.
- พิสิทธิ์ อุดชาชน. (2558). **ความคิดเห็นของประชาชนต่อการให้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารงานของเทศบาลตำบลบ้านฝาง อำเภอบ้านฝาง จังหวัดขอนแก่น**. สาขาวิชารัฐศาสตร์การปกครอง. มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย.
- รุจิราวรรณ ไหมต้น. (2550). **การใช้นวัตกรรมการศึกษาชุดเกมการศึกษาเพื่อพัฒนาทักษะพื้นฐานทางคณิตศาสตร์สำหรับเด็กปฐมวัย**. รายงานการใช้นวัตกรรมการศึกษาเพื่อพัฒนาทักษะพื้นฐานทางคณิตศาสตร์สำหรับเด็กปฐมวัย. จาก <http://www.kroobannok.com/board>.
- ลำดวน คัมมาศรี. (2559). **ความหมายและความสำคัญของเด็กปฐมวัย**. ศูนย์การเรียนรู้ทางการศึกษาศาสตร์. วิทยาลัยการฝึกหัดครู มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร เครือข่ายศูนย์การเรียนรู้ทางการศึกษาศาสตร์.
- วนา นฤกุลไทย. (2548). **หน่วยที่ 6 การจัดประสบการณ์แบบบูรณาการเพื่อพัฒนาเด็กปฐมวัย**. ประมวลสาระชุดวิชาการจัดประสบการณ์สำหรับเด็กปฐมวัยที่ 1-6. นนทบุรี: สุขทัยธรรมมาธิราช. [6-1]-[6-66].
- วรรณิษา บัวสุข. (2553). **ความสามารถทางพหุปัญญาของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมเกมการศึกษา**. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สาขาวิชาการศึกษาศาสตร์.

วิจิตตรา จันทศิริ. (2559). การพัฒนารูปแบบการจัดประสบการณ์การเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐาน เพื่อส่งเสริมทักษะพื้นฐานทางคณิตศาสตร์ของเด็กปฐมวัย. คุษณินันท์ สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน. คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา.

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ. (2556). การดูแลและการศึกษาเด็กปฐมวัย.

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ. (2548). คู่มือหลักสูตรปฐมวัย พุทธศักราช 2546 (สำหรับเด็กอายุ 3-5 ปี). พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: คุรุสภาลาดพร้าว.

_____. (2551). การจัดการปฐมวัยตามหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับพัฒนาการทางสมอง. กรุงเทพฯ: ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.

สุริยา ช้องเสนาะ. (2559). การศึกษาของเด็กปฐมวัย หัวใจสำคัญของการศึกษา. กลุ่มงานบริการวิชาการ 3 สำนักวิชาการ.

อรพินท์ เลิศอัสดาตระกูล. (2551). กิจกรรมส่งเสริมพัฒนาการ. สถาบันแห่งชาติเพื่อการพัฒนาเด็กและครอบครัว มหาวิทยาลัยมหิดล.

NBUE047: การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนนาฏศิลป์ เรื่อง การเคลื่อนไหวและจังหวะ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนวัดเกาะเชิงหวาย โดยการจัดการเรียนรู้แบบนาฏศิลป์ร่วมสมัยผสมผสานทักษะปฏิบัติ

THE STUDY OF DANCING ART ACHIEVEMENT ON MOVEMENT AND RHYTHM OF STUDENTS IN GRADE 3, WATKHOCHERNGWAI SCHOOL, APPLY CONTEMPORARY DANCE AND PRACTICING SKILLS LEARNING MANAGEMENT

ปารัช กิ่งปรุ¹ ดร.เบญจรัตน์ ราชฉวาง²

¹ นักศึกษานักศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ

² อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ

บทคัดย่อ

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนนาฏศิลป์ เรื่องการเคลื่อนไหวและจังหวะ และ 2) เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ระหว่างการเรียนนาฏศิลป์ เรื่องการเคลื่อนไหวและจังหวะ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยการจัดการเรียนรู้แบบนาฏศิลป์ร่วมสมัยผสมผสานทักษะปฏิบัติ ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนวัดเกาะเชิงหวาย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 ที่กำลังศึกษาอยู่ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2560 จำนวน 1 ห้องเรียน จำนวนนักเรียน 11 คน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยใช้สถิติที่ไม่ใช่ (Non Parametric) ด้วยวิธี Wilcoxon Signed-Ranks Test

ผลการวิจัย พบว่า

1. นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนนาฏศิลป์ เรื่องการเคลื่อนไหวและจังหวะ อยู่ในระดับดี มีค่าเฉลี่ยร้อยละ 81.38 สูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 80 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้
2. นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนนาฏศิลป์ หลังการจัดการเรียนรู้แบบนาฏศิลป์ร่วมสมัยผสมผสานทักษะปฏิบัติ เรื่องการเคลื่อนไหวและจังหวะ คะแนนหลังเรียนสูงกว่าคะแนนก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ: ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนนาฏศิลป์, การเคลื่อนไหวและจังหวะ, การจัดการเรียนรู้แบบนาฏศิลป์ร่วมสมัยผสมผสานทักษะปฏิบัติ

Abstract

The objectives of this research were to study dancing art achievement on movement and rhythm, applying contemporary dance and practicing skills learning management, and to compare dancing art achievement on movement and rhythm among students in grade 3, Watkhocherngwai School, applying contemporary dance and practicing skills learning management. The population and sample group was one class of 11 students studying in grade 3, Semester 2, Academic Year 2017 at Watkhocherngwai School

under Saraburi Primary Educational Service Area Office 2. Percentage, mean, and standard deviation were used to analyze the data. The Wilcoxon Signed-Ranks Test was applied as nonparametric statistics.

The results revealed that:

1. Dancing art achievement on movement and rhythm of students in grade 3 was at the good level. The average was 81.38, which was higher than the standard 80% and corresponded to the hypothesis.

2. Dancing art achievement of students in grade 3 after applying contemporary dance and practicing skills learning management on movement and rhythm was higher than before applying with statistical significance at the .05 level.

Keywords: Dancing Art Achievement, Movement and Rhythm, Contemporary Dance and Practicing Skills Learning Management

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ความสำคัญของนาฏศิลป์นั้น นอกจากมีคุณค่าในฐานะที่เป็นมรดกทางวัฒนธรรม และการแสดงออกถึงอารยธรรมที่รุ่งเรืองแล้ว นาฏศิลป์ยังมีประโยชน์สำหรับผู้ที่ได้เรียนรู้ เพราะการเรียนรู้นาฏศิลป์เป็นการใช้อวัยวะท่าทางทุกส่วนของร่างกายในการเคลื่อนไหวประกอบกับจังหวะ ผสมผสานกันจนออกมาเป็นกระบวนการเต้นรำ จึงส่งผลให้ผู้ที่ได้ฝึกหัดเป็นผู้ที่มีสุขภาพสมบูรณ์มีจิตใจแจ่มใส และมีบุคลิกที่ดี นอกจากนี้นาฏศิลป์ยังเป็นกิจกรรมที่ช่วยเสริมสร้างนักเรียนให้มีวินัยในการแสดงออกร่วมกับผู้อื่นมีสมาธิ มีความพยายามอดทนในการฝึกซ้อม มีความรับผิดชอบ ต่อผลงาน รู้จักจังหวะความไพเราะของเสียงเพลง และการแสดงเสริมสร้างความรู้ความสามารถในการวิพากษ์วิจารณ์ การตัดสินใจอย่างมีเหตุผล ช่วยให้ผู้ฝึกกิจกรรมได้ใช้เวลาว่างไปในทางที่เป็นประโยชน์ ส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ และจินตนาการ ที่สำคัญคือทำให้เด็กรู้คุณค่าของคนตรีและนาฏศิลป์รู้คุณค่าของศิลปะและวัฒนธรรมประจำชาติ และเข้าใจศิลปะของชาติ (นิตยา เต็งประเสริฐ; และนนทลี พรธาดาวิทย์. 2558: 15)

จากการศึกษาสภาพการจัดการเรียนการสอนนาฏศิลป์ที่ผ่านมาพบปัญหาที่พบ คือ การเรียนนาฏศิลป์ และการปฏิบัติท่าทางนาฏศิลป์ ไม่ได้รับความสนใจจากนักเรียนโดยเฉพาะความเข้าใจท่าท่าหรือท่าเต้นของนาฏยศัพท์ ซึ่งส่งผลต่อการปฏิบัติที่ถูกต้องและสวยงาม ทำให้ผู้เรียนปฏิบัติท่าท่าหรือท่าเต้นไม่ได้ ไม่กล้าแสดงออก ทำให้การเรียนรู้ทางนาฏศิลป์น้อยลงเมื่อวิเคราะห์จากหลักสูตรการเรียนการสอนในระดับประถมศึกษา การเรียนการสอนการสอนค่อนข้างน้อย เพราะการเรียนสาระศิลปะประกอบด้วยวิชาทัศนศิลป์ ดนตรีและนาฏศิลป์ พื้นฐานการเรียนดังกล่าวต้องใช้เวลาในการฝึกปฏิบัติมาก นักเรียนขาดความต่อเนื่องในการปฏิบัติ ทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ ที่สำคัญขาดทักษะปฏิบัติทางด้านนาฏศิลป์จึงทำให้เด็กไม่สามารถทำท่าท่า หรือท่าเต้นได้ ซึ่งการเรียนนาฏศิลป์จำเป็นต้องมีความเข้าใจและฝึกปฏิบัติจึงจะสามารถทำท่าท่าหรือท่าเต้นได้อย่างถูกต้อง จากการสำรวจปัญหา นักเรียนร้อยละ 80 ที่ทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำเนื่องจากนักเรียนเกิดความเบื่อหน่ายไม่ชอบเรียนวิชาดนตรีและนาฏศิลป์ (โรงเรียนวัดเกาะเชิงหวาย. 2558: ไม่ปรากฏเลขหน้า) ดังนั้นครูผู้สอนจึงนำวิธีการสอนแบบนาฏศิลป์ร่วมสมัยผสมผสานทักษะปฏิบัติ มาใช้ในการเรียนการสอนในยุคสมัยปัจจุบันที่นักเรียนคุ้นเคย ซึ่งจะเป็นวิธีหนึ่งในการสร้างแรงจูงใจให้เด็กไทยในยุคปัจจุบันสามารถเข้าถึงการแสดงนาฏศิลป์ได้ง่ายขึ้น ซึ่งมีการจัดกิจกรรมที่เอื้อให้ผู้เรียนใช้ความคิดสร้างสรรค์

กล้าแสดงออก ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน สามารถสร้างความอันดีให้เกิดขึ้นได้ ส่งผลถึงพัฒนาการเรียนรู้ที่มีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ รู้จักช่วยเหลือผู้อื่น ร่วมถึงการทำงานเป็นกลุ่ม เพื่อนำความรู้ความสามารถไปพัฒนา และเผยแพร่ต่อไป

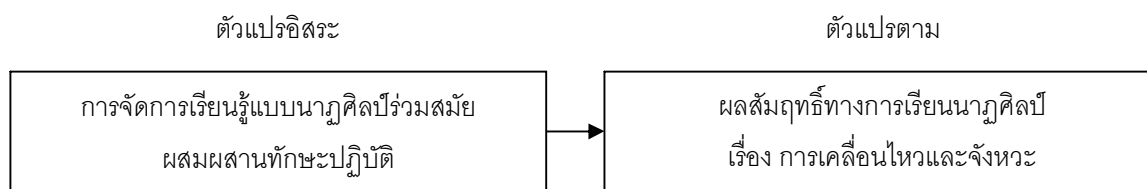
วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนนาฏศิลป์ เรื่องการเคลื่อนไหวและจังหวะของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนวัดเกาะเชิงหวาย โดยการใช้การจัดการเรียนรู้แบบนาฏศิลป์ร่วมสมัยผสมผสานทักษะปฏิบัติ
2. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียน และหลังเรียนนาฏศิลป์ เรื่องการเคลื่อนไหวและจังหวะ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยการจัดการเรียนรู้แบบนาฏศิลป์ร่วมสมัยผสมผสานทักษะปฏิบัติ

สมมติฐานในการวิจัย

1. นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชานาฏศิลป์ เรื่องการเคลื่อนไหวและจังหวะ อยู่ในระดับดี ตามเกณฑ์ร้อยละ 80
2. นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชานาฏศิลป์ หลังการจัดการเรียนรู้แบบนาฏศิลป์ร่วมสมัยผสมผสานทักษะปฏิบัติ เรื่องการเคลื่อนไหวและจังหวะ คะแนนหลังเรียนสูงกว่าคะแนนก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

กรอบแนวคิด

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

ขอบเขตการศึกษา

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนวัดเกาะเชิงหวาย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรีเขต 2 ที่กำลังศึกษาอยู่ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2560 จำนวน 1 ห้องเรียน จำนวนนักเรียน 11 คน
2. ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย
ตัวแปรอิสระ (Independent Variable) ได้แก่ การจัดการเรียนรู้แบบนาฏศิลป์ร่วมสมัยผสมผสานทักษะปฏิบัติ

ตัวแปรตาม (Dependent Variable) ได้แก่ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนนาฏศิลป์ เรื่องการเคลื่อนไหวและจังหวะ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. แผนการจัดการเรียนรู้แบบนาฏศิลป์ร่วมสมัยผสมผสานทักษะปฏิบัติเรื่อง การเคลื่อนไหวและจังหวะ
2. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง เคลื่อนไหวและจังหวะ
3. แบบประเมินการปฏิบัติเรื่อง การเคลื่อนไหวและจังหวะ

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ผู้วิจัยติดต่อโรงเรียนวัดเกาะเชิงหวาย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 เพื่อขอความร่วมมือในการวิจัยและการใช้กลุ่มตัวอย่างในการเก็บรวบรวมข้อมูล
2. ผู้วิจัยชี้แจงรายละเอียดและทำความเข้าใจกับนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 11 คน จากการใช้การจัดการเรียนรู้แบบนาฏศิลป์ร่วมสมัยผสมผสานทักษะปฏิบัติ ประกอบการเรียนรู้
3. ดำเนินการทดสอบก่อนเรียนในช่วงแรก ผู้วิจัยให้นักเรียนทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน จำนวน 30 ข้อ
4. ดำเนินการจัดทำแผนการเรียนรู้แบบนาฏศิลป์ร่วมสมัยผสมผสานทักษะปฏิบัติ ในหน่วยการเรียนรู้ เรื่อง การเคลื่อนไหวและจังหวะ กำหนดไว้ จำนวน 4 แผนการจัดการเรียนรู้ โดยมีแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 จำนวน 2 คาบ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2 จำนวน 3 คาบ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3 จำนวน 2 คาบ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 4 จำนวน 4 คาบ และแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 5 จำนวน 5 คาบ
5. ดำเนินการทดสอบหลังเรียน ผู้วิจัยให้นักเรียนทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนฉบับเดียวกับที่ใช้ทดสอบก่อนเรียน
6. นำคะแนนที่ได้จากการทดสอบก่อนเรียน และหลังเรียนมาทำการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติเพื่อทดสอบสมมติฐาน

ผลการศึกษา

1. การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนนาฏศิลป์ เรื่องการเคลื่อนไหวและจังหวะ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนวัดเกาะเชิงหวาย โดยการใช้การจัดการเรียนรู้แบบนาฏศิลป์ร่วมสมัยผสมผสานทักษะปฏิบัติ
การจัดการเรียนรู้แบบนาฏศิลป์ร่วมสมัยผสมผสานทักษะปฏิบัติ เรื่องการเคลื่อนไหวและจังหวะ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนวัดเกาะเชิงหวาย จากการประเมินการปฏิบัติ เรื่องการเคลื่อนไหวและจังหวะ เป็นรายบุคคลและภาพรวม ดังแสดงในตาราง 1

ตาราง 1 ผลการประเมินการปฏิบัติ เรื่องการเคลื่อนไหวและจังหวะ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนวัดเกาะเชิงหวาย หลังการจัดการเรียนรู้แบบนาฏศิลป์ร่วมสมัยผสมผสานทักษะปฏิบัติ

นักเรียน คนที่	เสียงดนตรีกับ การนับจังหวะ (12 คะแนน)	การเดินและการใช้ส่วนต่างๆ ของร่างกายเคลื่อนไหว (12 คะแนน)	การเดินและการใช้ พื้นที่ในการแสดง (12 คะแนน)	การเต้นกับพลัง ของการเคลื่อนไหว (12 คะแนน)	รูปแบบของ การแสดง (12 คะแนน)	ร้อยละ	ระดับ คุณภาพ
1	8	8	7	7	8	63.33	พอใช้
2	11	12	10	10	10	88.33	ดี
3	10	11	10	11	12	90	ดี
4	11	10	11	9	10	70	พอใช้
5	12	12	12	12	12	100	ดี
6	12	12	12	12	12	100	ดี
7	12	10	11	10	11	90	ดี
8	12	12	12	12	12	100	ดี
9	12	10	12	11	11	81.66	ดี
10	12	12	11	11	10	93.33	ดี
11	12	12	12	12	12	100	ดี
รวม	124	121	120	117	120	976.65	
ค่าเฉลี่ยโดยรวม						81.38	ดี

จากตาราง 1 ผลการประเมินการปฏิบัติ เรื่องการเคลื่อนไหวและจังหวะ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนวัดเกาะเชิงหวาย หลังการจัดการเรียนรู้แบบนาฏศิลป์ร่วมสมัยผสมผสานทักษะปฏิบัติ จากนักเรียน 11 คน พบว่าคะแนนหลังการจัดการเรียนรู้แบบนาฏศิลป์ร่วมสมัยผสมผสานทักษะปฏิบัติ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 81.38

ตาราง 2 ผลการศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนนาฏศิลป์ เรื่องการเคลื่อนไหวและจังหวะของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนวัดเกาะเชิงหวาย โดยการใช้การจัดการเรียนรู้แบบนาฏศิลป์ร่วมสมัยผสมผสานทักษะปฏิบัติ

นักเรียน คนที่	คะแนนสอบก่อนเรียน (30)	คะแนนสอบหลังเรียน (30)	คะแนนความก้าวหน้า ($X_i - Y_i$)	ผลต่างคะแนน (d_i)
1	12	18	6	36
2	13	21	8	64
3	14	19	5	25
4	11	17	6	36
5	10	19	9	81
6	14	20	6	36

ตาราง 2 (ต่อ)

นักเรียน คนที่	คะแนนสอบก่อนเรียน (30)	คะแนนสอบหลังเรียน (30)	คะแนนความก้าวหน้า ($X_i - Y_i$)	ผลต่างคะแนน (d_i)
7	14	23	9	81
8	20	27	7	49
9	13	18	5	25
10	12	21	9	81
11	15	24	9	81
รวม	148	227	79	595
ค่าเฉลี่ย	13.45	20.63	7.18	54.09

จากตาราง 2 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนนาฏศิลป์ เรื่องการเคลื่อนไหวและจังหวะของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนวัดเกาะเชิงหวาย โดยการใช้การจัดการเรียนรู้แบบนาฏศิลป์ร่วมสมัยผสมผสานทักษะปฏิบัติ จากนักเรียน 11 คน พบว่าคะแนนทดสอบการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียน พบว่า ค่าคะแนนความก้าวหน้าของคะแนนทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนนาฏศิลป์ เรื่องการเคลื่อนไหวและจังหวะ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 7.18

2. การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ระหว่างการเรียนรู้แบบนาฏศิลป์ เรื่องการเคลื่อนไหวและจังหวะ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยการจัดการเรียนรู้แบบนาฏศิลป์ร่วมสมัยผสมผสานทักษะปฏิบัติ ก่อนเรียน (Pre-test) และหลังเรียน (Post-test)

ตาราง 3 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ระหว่างการเรียนรู้แบบนาฏศิลป์ เรื่องการเคลื่อนไหวและจังหวะ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยการจัดการเรียนรู้แบบนาฏศิลป์ร่วมสมัยผสมผสานทักษะปฏิบัติ ก่อนเรียน (Pre-test) และหลังเรียน (Post-test)

การทดสอบ	N	คะแนนเต็ม	μ	σ	d_i	Sig.
ก่อนเรียน	11	30	13.45	2.62	6.00	.003*
หลังเรียน	11	30	20.63	3.00		

* อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 3 ผลสัมฤทธิ์ระหว่างการเรียนรู้แบบนาฏศิลป์ เรื่องการเคลื่อนไหวและจังหวะ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยการจัดการเรียนรู้แบบนาฏศิลป์ร่วมสมัยผสมผสานทักษะปฏิบัติ คะแนนหลังการเรียนสูงกว่าก่อนการเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.5

อภิปรายผล

การวิจัยในครั้งนี้เป็นการศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนนาฏศิลป์ เรื่อง การเคลื่อนไหวและจังหวะ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนวัดเกาะเชิงหวาย โดยการจัดการเรียนรู้แบบนาฏศิลป์ร่วมสมัยผสมผสานทักษะปฏิบัติ ผลการวิจัยครั้งนี้สามารถอภิปรายผลตามลำดับสมมุติฐานของการวิจัย ดังนี้

1. การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนนาฏศิลป์ เรื่อง การเคลื่อนไหวและจังหวะ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยการจัดการเรียนรู้แบบนาฏศิลป์ร่วมสมัยผสมผสานทักษะปฏิบัติ จากผลการวิจัยพบว่า นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนนาฏศิลป์ เรื่องการเคลื่อนไหวและจังหวะ อยู่ในระดับดี ตามเกณฑ์ร้อยละ 80 มีค่าเฉลี่ยร้อยละ 81.38 ซึ่งเป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ นางนุช พรหมจุล (2554: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาผลการจัดกิจกรรมเคลื่อนไหวและจังหวะที่เน้นท่าฤๅษีดัดตนเชิงประยุกต์เพื่อพัฒนาการทางร่างกายของเด็กปฐมวัย ผลการวิจัยพบว่า ผลการทดลองพบว่าการทดลอง ระหว่างการทดลอง และหลังการจัดกิจกรรมเคลื่อนไหวและจังหวะที่เน้นท่าฤๅษีดัดตนเชิงประยุกต์ เด็กปฐมวัยมีระดับคะแนนพัฒนาการด้านร่างกายแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $p < .01$ โดยพัฒนาการทาง ร่างกาย รายด้านและโดยรวมมีการเปลี่ยนแปลงเพิ่มมากขึ้นจากก่อน ระหว่างและหลังการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $p < .01$ แสดงว่าการจัดกิจกรรมเคลื่อนไหวและจังหวะที่เน้นท่าฤๅษีดัดตนเชิงประยุกต์ช่วยให้พัฒนาการด้านร่างกายโดยรวมและรายด้านเปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้นอย่างชัดเจน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการสอนโดยการจัดการเรียนรู้แบบนาฏศิลป์ร่วมสมัยผสมผสานทักษะปฏิบัติ เป็นกิจกรรมการเรียนรู้ที่ผู้เรียนได้เรียนรู้การเคลื่อนไหวส่วนต่างๆ ของร่างกาย ทำให้ผู้เรียนเกิดทักษะพัฒนาการทางด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญาของเด็ก เมื่อทำกิจกรรมเคลื่อนไหวประกอบดนตรีที่มีจังหวะสนุกสนาน สมอจะหลังสารแห่งความสุขออกมา ซึ่งช่วยพัฒนา IQ (ความฉลาดทางสติปัญญา) และเป็นวิธีพัฒนา CQ (ความฉลาดในทางริเริ่มสร้างสรรค์) เพราะขณะที่เด็กเล่นดนตรี เขาจะมีความสุข สนุกสนาน ร่าเริงแจ่มใส และได้ใช้ความคิดสร้างสรรค์ควบคู่กันไป

2. การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนนาฏศิลป์ เรื่อง การเคลื่อนไหวและจังหวะ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยการจัดการเรียนรู้แบบนาฏศิลป์ร่วมสมัยผสมผสานทักษะปฏิบัติ จากผลการวิจัยพบว่า นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนนาฏศิลป์ หลังการจัดการเรียนรู้แบบนาฏศิลป์ร่วมสมัยผสมผสานทักษะปฏิบัติ เรื่องการเคลื่อนไหวและจังหวะ สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ นิตยา เต็งประเสริฐ (2557: บทคัดย่อ) ได้พัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้โดยการผสมผสานทักษะปฏิบัติ เดวิสและการเรียนรู้แบบร่วมมือ เพื่อพัฒนาทักษะปฏิบัติชุดระบำไก่ วิชาดนตรี-นาฏศิลป์ ผลการวิจัยพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ รูปแบบการผสมผสานทักษะปฏิบัติเดวิส และการเรียนรู้แบบร่วมมือ ประกอบการแสดงชุดระบำไก่ วิชาดนตรี-นาฏศิลป์ ของผู้เรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม มีความแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($t = 1.84, = 0.07$) ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการจัดการเรียนรู้แบบนาฏศิลป์ร่วมสมัยผสมผสานทักษะปฏิบัติ เป็นการนำเอาการเคลื่อนไหว ภาษาท่านาฏศิลป์ การเดินรำสมัยใหม่มาใช้ในการจัดการเรียนการสอนในยุคปัจจุบันที่นักเรียนคุ้นเคย ซึ่งจะเป็นวิธีหนึ่งในการสร้างแรงจูงใจให้เด็กไทยในยุคปัจจุบันสามารถเข้าถึงการแสดงนาฏศิลป์ได้ง่ายขึ้น ซึ่งมีการจัดกิจกรรมที่เอื้อให้ผู้เรียนใช้ความคิดสร้างสรรค์ กล้าแสดงออก ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน สามารถสร้างความอันดีให้เกิดขึ้นได้ ส่งผลถึงพัฒนาการผู้เรียนที่มีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ รู้จักช่วยเหลือผู้อื่น รวมถึงการทำงานเป็นกลุ่ม เพื่อนำความรู้ความสามารถไปพัฒนา และเผยแพร่ต่อไป

การนำผลวิจัยไปใช้ประโยชน์

1. นักเรียนมีคะแนนความก้าวหน้าทางการเรียน และการปฏิบัติทักษะการเคลื่อนไหวต่างๆ ประกอบการรำ การเต้นอย่างถูกต้อง
2. ครูสามารถนำมาใช้เป็นแนวทางในการจัดการเรียนการสอนให้ผู้เรียนมีทักษะในการปฏิบัติท่าทำได้ถูกต้อง และนำไปประยุกต์ใช้ในการพัฒนาเทคนิคการสอนในรายวิชาอื่นๆ ต่อไป

ข้อเสนอแนะ

จากการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ต่อการเรียนการสอนและการศึกษาค้นคว้าในครั้งต่อไป ดังนี้

ข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปใช้ในการจัดการเรียนการสอน

1. ก่อนทำการจัดการเรียนรู้ ครูผู้สอนควรศึกษาแผนการจัดการเรียนรู้ วิธีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เทคนิคการสอน และสื่อการสอน เรื่อง การเคลื่อนไหวและจังหวะ อย่างละเอียด เพื่อใช้ในการจัดการเรียนการสอน เป็นวิธีที่จะช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ และเป็นเครื่องมือที่จะช่วยให้ครูพัฒนาการจัดการเรียนการสอนไปสู่จุดประสงค์การเรียนรู้ ตลอดจนพัฒนาผู้เรียนให้เต็มตามศักยภาพของตนเอง
2. การบูรณาการระหว่างวิชาจะช่วยให้ผู้เรียนรู้จักนำความรู้ไปผสมผสาน เชื่อมโยงเนื้อหาสาระทั้งหลายเข้าด้วยกันอย่างมีความหมาย ผูกให้รู้จักใช้เหตุผล และนำไปประยุกต์ใช้ เพื่อแก้ปัญหาในชีวิตประจำวันได้
3. ผู้บริหาร หรือผู้ที่เกี่ยวข้อง ควรให้การสนับสนุน ส่งเสริม ให้ครูผู้สอนวิชานาฏศิลป์ นำแผนการจัดการเรียนรู้เรื่อง การเคลื่อนไหวและจังหวะ ดังกล่าวไปพัฒนาในการจัดการเรียนการสอน นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ให้มีประสิทธิภาพสูงขึ้น

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

สำหรับผู้สนใจในงานวิจัยครั้งนี้ การนำสื่อมัลติมีเดียมาประยุกต์ใช้เกิดผลทางการเรียนการสอน ควรสร้างสื่อมัลติมีเดีย ประเภทคลิปวิดีโอ หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ ทำออกมาเป็นท่าเต้น มีการแยกเป็นท่าทางต่างๆ มีการอธิบายการทำท่าโดยครูผู้สอน ในรายละเอียดของเนื้อหา ซึ่งในการสร้างสื่อในลักษณะแบบนี้ จะทำให้ผู้เรียนได้เห็นทั้งภาพและเสียง และยังสามารถศึกษาเกิดการเรียนรู้ได้ด้วยตนเองอีกด้วย

เอกสารอ้างอิง

- ชาวลิต ชูกำแพง. (2553). การวิจัยหลักสูตรและการสอน. พิมพ์ครั้งที่ 2. มหาสารคาม: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- นงคันช พวรรณชูล. (2554). ผลการจัดกิจกรรมเคลื่อนไหวและจังหวะที่เน้นท่าฤๅษีดัดตนเชิงที่มีต่อพัฒนาการทางร่างกายของเด็กปฐมวัย. ปรินญาณพนธ์ปรินญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- นิตยา เต็งประเสริฐ. (2557). การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้โดยการผสมผสาน ทักษะปฏิบัติเดวีส์และการเรียนรู้แบบร่วมมือ เพื่อพัฒนาทักษะปฏิบัติชุดกระบี่ วิชาดนตรี-นาฏศิลป์. วิทยานิพนธ์การศึกษาด้านหลักสูตรปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการวิจัยและพัฒนาหลักสูตร. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.

นิตยา เต็งประเสริฐ; และนนทลี พรธาดาวิทย์. (2558, พฤษภาคม-สิงหาคม). การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ โดยการผสมผสานทักษะปฏิบัติเดีวี่ส์ และการเรียนรู้แบบร่วมมือ เพื่อพัฒนาทักษะปฏิบัติชุดระบำไก่ วิชาดนตรี-นาฏศิลป์. วารสารบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์. 9(2): 15.

โรงเรียนวัดเกาะเชิงหวาย. (2553). บันทึกหลังการสอน (แผนการจัดการเรียนรู้รายวิชานาฏศิลป์). สระบุรี: โรงเรียนฯ.

NBUE048: การศึกษาความสามารถในการอ่านสะกดคำตรงตามมาตราและไม่ตรงตามมาตรา
 ของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนวัดหัวคู้ จากการจัดการเรียนรู้แบบแจกรูปสะกดคำ
 A STUDY OF READING ABILITY OF WORD SPELLING WITH SIMILAR AND DIFFERENT
 SPELLING OF STUDENTS GRADE 2 IN HUAKOO TEMPLE SCHOOL FROM LEARNING
 MANAGEMENT OF SEGMENT WORDS

พระมหาวิฑูรย์ วรคำ¹ ดร.ประสาน ประวิตรุ่งเรือง²

¹ นักศึกษานักศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ

² อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ

บทคัดย่อ

งานวิจัยเรื่องนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความสามารถในการอ่านสะกดคำตรงตามมาตราและไม่ตรงตาม
 มาตรา ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนวัดหัวคู้ จากการจัดการเรียนรู้แบบแจกรูปสะกดคำและเพื่อ
 เปรียบเทียบความสามารถในการอ่านสะกดคำตรงตามมาตราและไม่ตรงตามมาตราของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2
 โรงเรียนวัดหัวคู้ จากการจัดการเรียนรู้แบบแจกรูปสะกดคำ ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษา
 ปีที่ 2 โรงเรียนวัดหัวคู้ ปีการศึกษา 2560 จำนวน 50 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย แผนการจัดการ
 เรียนรู้แบบแจกรูปสะกดคำตรงตามมาตราและไม่ตรงตามมาตรา แบบประเมินการอ่าน เรื่อง การอ่านสะกดคำตรง
 ตามมาตราและไม่ตรงตามมาตรา สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละและค่าเฉลี่ย

ผลการวิจัย พบว่า

1. นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 มีความสามารถในการอ่านสะกดคำตรงตามมาตราและไม่ตรงตาม
 มาตรา หลังการจัดการเรียนเรียนรู้แบบแจกรูปสะกดคำ ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 80 มีค่าเฉลี่ยร้อยละ 84.03 อยู่ในเกณฑ์
 ระดับ ดี เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้
2. นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 มีความสามารถในการอ่านสะกดคำตรงตามมาตราและไม่ตรงตามมาตรา
 จากการจัดการเรียนเรียนรู้แบบแจกรูปสะกดคำ คะแนนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

คำสำคัญ: ความสามารถในการอ่านสะกดคำตรงและไม่ตรงตามมาตรา การจัดการเรียนรู้แบบแจกรูปสะกดคำ

Abstract

The purposes of this research were 1) to examine reading ability of word writing for similar and
 different spelling consonant rules of students Grade 2 in Huakoo temple school from learning
 management of segmenting words, and 2) to compare reading ability of word writing for similar and
 different spelling consonant rules of students Grade 2 in Huakoo temple school from learning
 management of segmenting words. The samples used were second semester in 2017 of 50 students
 Grade 2 in Huakoo temple school in Samutprakarn province. The research instruments used included
 lesson plan, the word writing for the similar and different spelling consonant rules form and the student's

assessment of reading ability of word writing for the similar and different spelling consonant rules form. Statistical were used to Analysis data to Percentage Mean and Standard Deviation

The research results of the study were as follows:

1. Students Grade 2 have an ability to read words with similar and different spelling consonant rules from a post-learning management of segmenting words by 80 percent of overall on the average of 84.03. The results are at the satisfactory level based on the assumption.
2. Students Grade 2 have higher score after having a post-learning management of segmenting words a pre-learning based on the assumption.

Keywords: Reading ability, word writing for similar and different spelling consonant rules, learning management of segmenting words

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

จากการกำหนดคุณภาพผู้เรียนและมาตรฐานการเรียนรู้ในหลักสูตร จะเห็นว่าการอ่านภาษาไทยเป็นเรื่องที่ครูผู้สอนควรตระหนัก ดังนั้นการสอนสะกดคำเป็นพื้นฐานที่สำคัญมากในการเรียนภาษาไทย การสะกดคำเป็นการอ่านโดยนำพยัญชนะต้น สระ วรรณยุกต์และตัวสะกด มาประสมเป็นคำอ่าน การอ่านสะกดคำจะต้องให้ผู้เรียนสังเกตรูปคำพร้อมๆ กับการสอนสะกดคำ การสอนสะกดคำมีหลายวิธี ผู้สอนภาษาไทยควรฝึกฝนให้ผู้เรียนได้ฝึกการอ่านแบบแจกรูปสะกดคำให้ถูกต้อง ซึ่งฝึกบ่อยๆ จนเกิดทักษะ จะส่งผลให้ผู้เรียนอ่านหนังสือได้ (ไพรินทร์ พึ่งพงษ์. 2556: 36)

การจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยในระดับประถมที่ผ่านมา ประสบปัญหาทั้งด้านการอ่านและการเขียน โดยเฉพาะการอ่านและเขียนคำที่สะกดคำตรงตามมาตราและไม่ตรงตามมาตรา การใส่สระ วรรณยุกต์ การันต์ การแต่งประโยค ซึ่งส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาไทย ปัญหาที่เกิดขึ้นนอกจากสาเหตุที่มาจากตัวผู้เรียนแล้วยังพบว่าตัวครูไม่สอนแบบแจกรูปสะกดคำ ผันเสียงผู้เรียนจึงอ่านไม่ได้ นโยบายไม่มีการซ้ำชั้นปล่อยให้เด็กที่อ่านไม่ออกเขียนไม่ได้เลื่อนชั้นขึ้นมา หนังสือเรียนยุคนี้ไม่ดีพอ ขาดประสิทธิภาพในลำดับขั้นตอนจากง่ายไปหายากและขาดระบบในการนำฝึกที่ดี (ฟาฏินา วงศ์เลขา. 2556: 31) จะเห็นได้ว่าการสอนการอ่านสะกดคำในระดับประถมศึกษาในปัจจุบัน มุ่งสอนเนื้อหาด้วยการท่องจำเพื่อสอบให้ผ่านมากกว่าการสอนทักษะกระบวนการในการอ่าน ทำให้ผู้เรียนที่อ่านสะกดคำไม่ได้และอ่านออกเสียงไม่ถูกต้อง มีจำนวนมากจนน่าเป็นห่วงเพราะการอ่านมีความสำคัญต่อชีวิตและการเรียนรู้ในวิชาอื่นๆ (ไพรินทร์ พึ่งพงษ์. 2556: 31) นอกจากนี้สาเหตุของการเสียนิสัยเรื่องการอ่านของเด็ก คือ ขาดการกระตุ้นให้รักการอ่านตั้งแต่เยาว์ ถูกเร่งรัดให้จดจำในสิ่งที่ผิด เช่น ให้อ่าน ก ข ค ผสม สระ อะ อา ฯลฯ เป็นต้นอ่านในสิ่งที่ไม่มีความหมายหรือเป็นสิ่งที่เด็กไม่ชอบ สอนให้อ่านแบบขาดเทคนิค ไม่สนใจ หรือชอบลงโทษเด็ก บังคับให้อ่านโดยขาดความพร้อม เด็กใช้เวลากับสิ่งอื่นๆ เช่น โทรศัพท์ โทรทัศน์ วีดีโอ ฯลฯ มากเกินไป (อุษณีย์ อนุรุทธวงศ์. 2553: 47)

จากการรายงานผลการดำเนินงานบันทึกผลการสอนตามแผนการจัดการเรียนรู้ในสาระวิชาภาษาไทยในปีการศึกษา 2559 พบว่า ในสภาพการสอนจริงนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนวัดหัวคู้ มีความบกพร่องด้านการอ่าน โดยมีความสามารถในการอ่านต่ำเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนด คือ ร้อยละ 80 โดยนักเรียนส่วนมากมีความสามารถ

ในการอ่านเพียงร้อยละ 60 เท่านั้น (โรงเรียนวัดหัวคู้, บันทึกการเรียนการสอนวิชาภาษาไทย, 2559) ดังนั้น ครูผู้สอนจึงนำวิธีการจัดการเรียนรู้แบบแจกรูปสะกดคำตรงตามมาตราและไม่ตรงตามมาตราเข้ามาช่วยในกระบวนการจัดการเรียนรู้ให้กับนักเรียนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนวัดหัวคู้ เพื่อจะช่วยให้เด็กเกิดความรู้สึกในการอ่านสามารถอ่านได้ถูกต้องตามหลักภาษา เพราะการจัดการเรียนรู้แบบแจกรูปสะกดคำนี้จะมีการออกแบบเนื้อหา รูปภาพ และมีสิ่งเร้าใจ กระตุ้นให้นักเรียนเกิดความรู้สึกที่จะเรียนรู้ในเนื้อหาหน่วยต่อไป เป็นการพัฒนาศักยภาพผู้เรียน ให้สามารถอ่านได้อย่างมีประสิทธิภาพ และเป็นแนวทางในการสอนการอ่านสำหรับนักเรียนที่บกพร่องทางการเรียนรู้ต่อไป

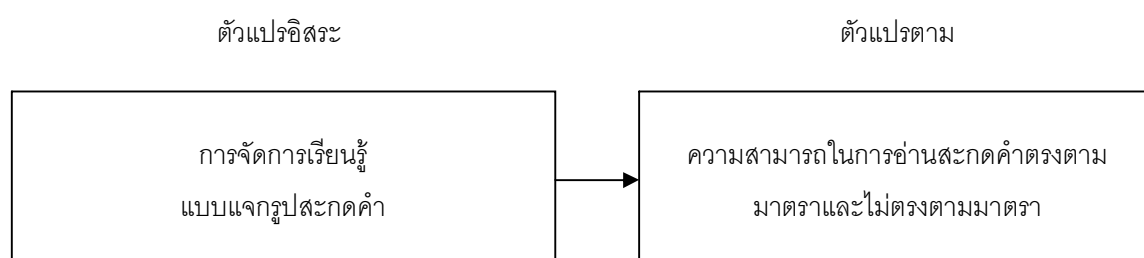
วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความสามารถในการอ่านสะกดคำตรงตามมาตราและไม่ตรงตามมาตราของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนวัดหัวคู้ จากการจัดการเรียนรู้แบบแจกรูปสะกดคำ
2. เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านสะกดคำตรงตามมาตราและไม่ตรงตามมาตราของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนวัดหัวคู้ จากการจัดการเรียนรู้แบบแจกรูปสะกดคำ

สมมติฐานในการวิจัย

1. ความสามารถในการอ่านสะกดคำตรงตามมาตราและไม่ตรงตามมาตรา ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนวัดหัวคู้ จากการเรียนรู้แบบแจกรูปสะกดคำ อยู่ในระดับดี โดยคิดเป็นร้อยละ 80
2. เปรียบเทียบความสามารถในการอ่านสะกดคำตรงตามมาตราและไม่ตรงตามมาตรา ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนวัดหัวคู้ จากการจัดการเรียนรู้แบบแจกรูปสะกดคำหลังเรียนสูงกว่าระหว่างเรียน

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ขอบเขตการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนวัดหัวคู้ ปีการศึกษา 2560 จำนวน 50 คน โดยใช้ประชากรเป็นกลุ่มตัวอย่าง

ตัวแปรที่ศึกษา

1. ตัวแปรอิสระ ได้แก่ การจัดการเรียนรู้แบบแจกรูปสะกดคำ
2. ตัวแปรตาม ได้แก่ ความสามารถในการอ่านสะกดคำตรงตามมาตราและไม่ตรงตามมาตรา

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. แผนการจัดการเรียนรู้แบบแจกรูปสะกดคำตรงตามมาตราและไม่ตรงตามมาตรา
2. แบบประเมินการอ่าน เรื่อง การอ่านสะกดคำตรงตามมาตราและไม่ตรงตามมาตรา

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ผู้วิจัยได้ทำการศึกษา ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องดังนี้
 - 1.1 กำหนดโครงสร้างเรื่อง จากเนื้อหาและแนวคิดจากหลักหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช

2551

- 1.2 ความสามารถในการอ่านสะกดคำ (จวีลักษณ์ บุญยะกาญจน์, 2547: 3)
- 1.3 การอ่านสะกดคำตรงตามมาตราและไม่ตรงตามมาตรา (ปราวณี สมณา, 2540: 9)
- 1.4 การจัดการเรียนรู้แบบแจกรูปสะกดคำ (กรมวิชาการ, 2544: 32)

2. ผู้วิจัยได้ทำการสร้างแผนการสอนและแบบประเมิน
3. จากนั้นนำแผนการสอนและแบบประเมินไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ
4. นำแผนการสอนและแบบประเมินมาปรับปรุงแก้ไข

จากนั้นนำแผนการสอนและแบบประเมินที่ได้แก้ไขแล้ว ดำเนินการทดลองกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนวัดหัวคู ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2560 ระหว่างวันที่ 6-24 พฤศจิกายน 2560 จำนวน 14 ชั่วโมง ไม่รวมเวลาการประเมินก่อนเรียน และ การประเมินหลังเรียน การวิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าร้อยละ

การจัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล

1. การศึกษาความสามารถทางการเรียนวิชาภาษาไทย เรื่องการอ่านสะกดคำตรงตามมาตราและไม่ตรงตามมาตรา โดยการจัดการเรียนรู้แบบแจกรูปสะกดคำตรงตามมาตราและไม่ตรงตามมาตรา ทำการวิเคราะห์โดยหาค่าร้อยละ จากนั้นนำคะแนนมาเทียบกับเกณฑ์ (สถาบันภาษาไทย กระทรวงศึกษาธิการ, 2560: 15) ดังนี้

ร้อยละ 80-100	หมายถึง อยู่ในเกณฑ์ระดับดี
ร้อยละ 60-79	หมายถึง อยู่ในเกณฑ์ระดับพอใช้
ร้อยละ 40-59	หมายถึง อยู่ในเกณฑ์ต้องปรับปรุง

2. การเปรียบเทียบความสามารถทางการเรียนวิชาภาษาไทย เรื่องการอ่านสะกดคำตรงตามมาตราและไม่ตรงตามมาตรา สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ก่อนสอนและหลังสอน จากการจัดการเรียนรู้แบบแจกรูปสะกดคำ โดยหาค่าร้อยละ

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติพื้นฐาน

1. ร้อยละ (Percentage) (บุญชม ศรีสะอาด. 2545: 104)

$$\text{สูตร} \quad P = \frac{f}{N} \times 100$$

2. ค่าเฉลี่ย (Arithmetic Mean) (บุญชม ศรีสะอาด. 2545: 105)

$$\text{สูตร} \quad \mu = \frac{\sum_{i=1}^n X_i}{n}$$

3. ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) (บุญชม ศรีสะอาด. 2545: 106)

$$\text{สูตร} \quad \sigma = \sqrt{\frac{\sum fx^2}{N} - \left[\frac{\sum fx}{N} \right]^2}$$

ผลการศึกษา

ส่วนที่ 1 การศึกษาความสามารถในการอ่านสะกดคำตรงตามมาตราและไม่ตรงตามมาตราของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนวัดหัวคู้ จากการจัดการเรียนรู้แบบแจกรูปสะกดคำ

การจัดการเรียนรู้แบบแจกรูปสะกดคำ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 มีความสามารถในการอ่านสะกดคำ รายบุคคลและภาพรวม ดังแสดงในตาราง 1

ตาราง 1 ผลการประเมินความสามารถในการอ่านสะกดคำตรงตามมาตราและไม่ตรงตามมาตราของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนวัดหัวคู้ จากการจัดการเรียนรู้แบบแจกรูปสะกดคำ

นักเรียน คนที่	การอ่านตรง	การอ่านไม่ตรง	คะแนนรวม ของแบบ ประเมิน	ร้อยละ	ระดับคุณภาพ
	ตามมาตรา	ตามมาตรา			
	แม่ กก กบ กน กด (60)	แม่ กก กบ กน กด (60)			
1	58	51	109	87.20	ดี
2	59	53	112	89.60	ดี
3	58	52	110	88.00	ดี
4	56	38	94	75.20	ปานกลาง
5	57	50	107	85.60	ดี

ตาราง 1 (ต่อ)

นักเรียน คนที่	การอ่านตรง	การอ่านไม่ตรง	คะแนนรวม		ระดับคุณภาพ
	ตามมาตรา	ตามมาตรา	ของแบบ	ร้อยละ	
	แม่ กก กบ กน กด (60)	แม่ กก กบ กน กด (60)	ประเมิน (120)		
6	58	57	115	92.00	ดี
7	54	38	92	73.60	ปานกลาง
8	58	53	111	88.80	ดี
9	59	56	115	92	ดี
10	58	55	113	90.40	ดี
11	58	40	98	78.40	ปานกลาง
12	57	51	108	86.40	ดี
13	58	52	110	88	ดี
14	50	44	94	75.20	ปานกลาง
15	54	48	102	81.60	ดี
16	53	47	100	80.00	ดี
17	56	53	109	87.20	ดี
18	52	45	97	77.60	ปานกลาง
19	57	51	108	86.40	ดี
20	58	39	97	77.60	ปานกลาง
21	58	51	109	87.20	ดี
22	56	49	105	84.00	ดี
23	51	43	94	75.20	ปานกลาง
24	57	50	107	85.60	ดี
25	58	50	108	86.40	ดี
26	55	51	106	84.80	ดี
27	58	54	112	89.60	ดี
28	53	50	103	82.40	ดี
29	54	50	104	83.20	ดี
30	55	50	105	84.00	ดี
31	59	54	113	90.40	ดี
32	51	44	95	76.00	ปานกลาง
33	57	52	109	87.20	ดี

ตาราง 1 (ต่อ)

นักเรียน คนที่	การอ่านตรง	การอ่านไม่ตรง	คะแนนรวม		
	ตามมาตรา	ตามมาตรา	ของแบบ	ร้อยละ	ระดับคุณภาพ
	แม่ กก กบ กน กด (60)	แม่ กก กบ กน กด (60)	ประเมิน (120)		
34	53	46	99	79.20	ปานกลาง
35	54	47	101	80.80	ดี
36	54	49	103	82.40	ดี
37	58	53	111	88.80	ดี
38	54	49	103	82.40	ดี
39	58	52	110	88.00	ดี
40	53	47	100	80.00	ดี
41	51	44	95	76.00	ปานกลาง
42	57	52	109	87.20	ดี
43	58	52	110	88.00	ดี
44	55	50	105	84.00	ดี
45	58	52	110	88.00	ดี
46	52	46	98	78.40	ปานกลาง
47	57	56	113	90.40	ดี
48	54	48	102	81.60	ดี
49	53	47	100	80.00	ดี
50	58	54	112	89.60	ดี
รวม	55.74	49.30	105.04	84.03	ดี

จากตาราง 1 ผลการวิเคราะห์การศึกษาศักยภาพในการอ่านสะกดคำตรงตามมาตราและไม่ตรงตามมาตราของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนวัดหัวคู จากการจัดการเรียนรู้แบบแจกรูปสะกดคำ จากนักเรียน 50 คน พบว่า คะแนนหลังเรียนมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 84.03 อยู่ในระดับ ดี เป็นไปตามสมมติฐานงานที่ตั้งไว้

ส่วนที่ 2 การเปรียบเทียบความสามารถการอ่านสะกดคำตรงตามมาตราและไม่ตรงตามมาตราของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนวัดหัวคู จากการจัดการเรียนรู้แบบแจกรูปสะกดคำ

การจัดการเรียนรู้ แบบแจกรูปสะกดคำของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 มีการเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านสะกดคำ รายบุคคลและภาพรวม ดังแสดงในตาราง 2

ตาราง 2 ผลการเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านสะกดคำตรงตามมาตราและไม่ตรงตามมาตราของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนวัดหัวคู้ จากการจัดการเรียนรู้แบบแจกรูปสะกดคำ

นักเรียนคนที่	คะแนนสอบระหว่างเรียน (120)	คะแนนสอบหลังเรียน (120)	คะแนนความก้าวหน้า ($X_2 - X_1$)
1	48	109	61
2	51	112	61
3	55	110	55
4	42	94	52
5	53	107	54
6	60	115	55
7	41	92	51
8	48	111	63
9	56	115	59
10	54	113	59
11	45	98	53
12	49	108	59
13	52	110	58
14	35	94	59
15	51	102	51
16	47	100	53
17	53	109	56
18	46	97	51
19	49	108	59
20	43	97	54
21	49	111	62
22	56	105	49
23	42	94	52
24	50	107	57
25	55	108	53
26	49	106	57
27	57	112	55
28	51	103	52
29	48	104	56

ตาราง 2 (ต่อ)

นักเรียนคนที่	คะแนนสอบระหว่างเรียน	คะแนนสอบหลังเรียน	คะแนนความก้าวหน้า
	(120)	(120)	($X_2 - X_1$)
30	55	105	50
31	57	113	56
32	38	95	57
33	49	109	60
34	39	99	60
35	45	101	56
36	49	103	54
37	50	111	61
38	54	103	49
39	47	110	63
40	49	100	51
41	37	95	58
42	58	109	51
43	57	110	53
44	49	105	56
45	52	111	59
46	44	98	54
47	50	113	63
48	49	102	53
49	46	100	54
48	49	102	53
49	46	100	54
50	58	112	54
รวม	49.34	105.10	55.76
คิดเป็นร้อยละ	41.11	87.58	46.46

จากตาราง 2 ผลการวิเคราะห์การเปรียบเทียบความสามารถการอ่านสะกดคำตรงตามมาตราและไม่ตรงตามมาตราของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนวัดหัวคู้ จากการจัดการเรียนรู้แบบแจกรูปสะกดคำ จากนักเรียน 50 คน พบว่า คะแนนสอบระหว่างเรียนและหลังเรียน ค่าคะแนนความก้าวหน้าของคะแนนสอบความสามารถการอ่านสะกดคำตรงตามมาตราและไม่ตรงตามมาตรา มีค่าเท่ากับ 46.46

อภิปรายผล

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาความสามารถในการอ่านสะกดคำตรงตามมาตราและไม่ตรงตามมาตรา ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 จากการจัดการเรียนรู้แบบแจกรูปสะกดคำ ผลการวิจัยครั้งนี้สามารถอภิปรายผลตามลำดับสมมติฐานของการวิจัย ดังนี้

1. การศึกษาความสามารถในการอ่านสะกดคำตรงตามมาตราและไม่ตรงตามมาตรา หลังการจัดการเรียนรู้แบบแจกรูปสะกดคำ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 พบว่า ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 80 มีค่าเฉลี่ยร้อยละ 84.03 อยู่ในเกณฑ์ระดับ ดี เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ การจัดการเรียนรู้แบบแจกรูปสะกดคำ กระตุ้นความอยากรู้อยากเรียนของผู้เรียน ทำให้ผู้เรียนตั้งใจเรียน มีสติสมาธิในการเรียนมากยิ่งขึ้น มีการจัดการเรียนการสอนตามแผนการสอนที่กำหนดไว้อย่างเป็นระบบขั้นตอน นักเรียนสามารถ ฟัง พูด อ่าน และรู้ความหมายของคำไปพร้อมๆ กัน ด้วยตนเองจากการปฏิบัติ มีหลักในการฝึก เลือกคำที่นักเรียนพบและใช้ในชีวิตประจำวัน ในการฝึก ฟัง พูด อ่าน ทำให้นักเรียนรู้ความหมายและสามารถอ่านสะกดคำได้ดีขึ้น สอดคล้องกับงานวิจัยของ เกรียงศักดิ์ นามเสริฐ (2552: 70) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนาทักษะการอ่านและเขียนสะกดคำ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) พัฒนาทักษะการอ่านและเขียนสะกดคำ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์มาตรฐาน 80/80 และ 2) เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านทักษะการอ่านและเขียนสะกดคำ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ให้สูงขึ้น

2. การเปรียบเทียบความสามารถในการเขียนสะกดคำตรงตามมาตราและไม่ตรงตามมาตรา ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 จากการจัดการเรียนรู้แบบแจกรูปสะกดคำ พบว่า ความสามารถของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 การอ่านสะกดคำตรงตามมาตราและไม่ตรงตามมาตรา หลังการจัดการเรียนรู้แบบแจกรูปสะกดคำ คะแนนหลังเรียนสูงกว่าระหว่างเรียน เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ วิธีการสอนแบบแจกรูปสะกดคำ ครูผู้สอนมีการจัดการเรียนการสอนตามแผนการสอนที่กำหนดไว้อย่างเป็นระบบขั้นตอน ผู้เรียนเรียนรู้ด้วยความสุขด้วยกระบวนการที่หลากหลาย มีความสนใจในการเรียน กระตุ้นความอยากรู้อยากเรียนของผู้เรียน ทำให้ผู้เรียนตั้งใจเรียน มีสติสมาธิในการเรียนมากยิ่งขึ้น ครูผู้สอนมีการนำคำศัพท์พื้นฐานที่นักเรียนใช้ในชีวิตประจำวัน มาสู่การสร้างใบงาน เพื่อให้นักเรียนได้ฝึกอ่าน ทำให้นักเรียนเกิดความสนใจอยากรู้อยากอ่านคำพื้นฐานต่างๆ ที่ครูผู้สอนเป็นผู้กำหนดให้ ทำให้ผลการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนสอดคล้องกับงานวิจัยของ พิเรณู รัตนวิจารย์ (2550) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านแจกลูกคำตามมาตราตัวสะกดไทยของนักเรียนที่มีภาวะบกพร่องทางการเรียนรู้ก่อนและหลังได้รับการสอนโดยใช้แบบฝึกเสริมทักษะการอ่าน ผลการวิจัยพบว่านักเรียนที่มีภาวะบกพร่องทางการเรียนรู้ด้านการอ่านหลังได้รับการสอนโดยใช้แบบฝึกหัดเสริมทักษะการอ่านแจกลูกตามมาตราตัวสะกดไทยมีความสามารถในการอ่านแจกลูกคำตามมาตราตัวสะกดไทยสูงกว่าก่อนได้รับการสอนโดยใช้แบบฝึกเสริมทักษะการอ่าน

การนำผลวิจัยไปใช้ประโยชน์

1. ผู้เรียนมีพัฒนาการด้านการอ่านสะกดคำตรงตามมาตราและไม่ตรงตามมาตราที่ถูกต้องมากขึ้น ตามหลักเกณฑ์มาตรฐาน การอ่านภาษาไทย
2. ครูผู้สอนได้แนวทางในการจัดการเรียนการสอนโดยการจัดการเรียนรู้แบบแจกรูปสะกดคำ ที่มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์มาตรฐาน เพื่อใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

ข้อเสนอแนะ**ข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปใช้**

1. หน่วยงานที่รับผิดชอบในการจัดการศึกษา ควรนำผลการจัดการเรียนการสอนแบบแจกรูปสะกดคำนี้ไปใช้ยังโรงเรียนหรือสถานศึกษาต่างๆ เพื่อพัฒนาการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น
2. ผู้บริหาร หรือผู้ที่เกี่ยวข้อง ควรนำผลการเรียนรู้แบบแจกรูปสะกดคำ ไปใช้ในโรงเรียนหรือสถานศึกษาที่ตนรับผิดชอบ โดยใช้กับนักเรียนทุกระดับชั้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งในชั้นประถมศึกษา ซึ่งเป็นการพัฒนาการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยไปอีกขั้นหนึ่ง
3. ครูผู้สอนควรศึกษาแผนการสอน เทคนิคการสอน สื่อการสอน แบบฝึกการอ่านสะกดคำตรงตามมาตราและไม่ตรงตามมาตราอย่างละเอียด เพื่อให้เกิดความเข้าใจและพร้อมในการจัดการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพ ก่อนการจัดการเรียนรู้

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

สำหรับผู้สนใจในการวิจัยในครั้งนี้ ควรนำงานวิจัยไปนี้ไปต่อยอดเรื่องของการเขียนสะกดคำตรงตามมาตราและไม่ตรงตามมาตรา เพื่อใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาผู้เรียน โดยเลือกเนื้อหาและตัวอย่างคำตรงตามมาตราและไม่ตรงตามมาตรา ให้มีความหลากหลาย เหมาะสมกับวัยและระดับชั้นของผู้เรียน ไม่ยากหรือง่าย ให้อยู่ในรูปแบบทักษะสัมพันธ์ มีกิจกรรมครบทั้งทักษะการฟัง การอ่าน การพูด และการเขียน

เอกสารอ้างอิง

- กรมวิชาการ. (2551). **กลุ่มงานวิจัยและประเมินผลคุณภาพการศึกษการสอนตามสภาพที่แท้จริง**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- กึ่งกาญจน์ อธิสรณ์. (2557). **รูปวิธีให้การให้คะแนน**. กรุงเทพฯ: สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา.
- เกรียงศักดิ์ นามเสริฐ. (2552). **การพัฒนาทักษะการอ่านและเขียนสะกดคำ โดยใช้แผนผังความคิด**. นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย. ขอนแก่น: โรงเรียนชุมชนบ้านหัวขัว อำเภอเปือยน้อย จังหวัดขอนแก่น สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 2.
- ฉวีลักษณ์ บุญยะกาญจน์. (2547). **นวัตกรรมการศึกษา ชุดจิตวิทยาการอ่าน (Psychology of Reading)**. กรุงเทพฯ: อารักษ์.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2545). **การวิจัยทางการวัดและการประเมินผล**. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- ปราณี สมณา. (2540). **การใช้แบบฝึกการเขียนสะกดคำภาษาไทยของนักเรียนชาวเขา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1**. โรงเรียนแม่ต๋นวิทยาคม อำเภออมก๋อย จังหวัดเชียงใหม่. เชียงใหม่: มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- พิศเรณู รัตนวิจารณ์. (2550). **การพัฒนาความสามารถในการอ่านแจกลูกคำตามมาตราตัวสะกดไทยของนักเรียนที่มีภาวะบกพร่องทางการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกเสริมทักษะการอ่าน**. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ไพรินทร์ พึ่งพงษ์. (2556). **การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านและเขียนสะกดคำที่มีสระประสมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โดยใช้ยุทธวิธีพหุปัญญา แผนผังความคิดและแบบฝึกเสริมทักษะ**. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ฟาฏินา วงศ์เลขา. (2556). **อนาคตหนังสือเรียนไทยในยุคก้าวไกลของ IT**. กรุงเทพฯ: เดลินิวส์ไทย.

สาลินี ภูติกันิชฐ์. (2558). การศึกษาผลสัมฤทธิ์และความคงทนในการเขียนสะกดคำไทยของนักเรียนชั้น
มัธยมศึกษาปีที่ 1. ปรินูญานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทร-
วิโรฒ.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมชนสหกรณ์
การเกษตรแห่งประเทศไทย.

อุษณีย์ อนุรุทธวงศ์. (2553). การจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความสามารถพิเศษ. เอกสารประกอบคำสอน.
(ก.พ. 504). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

NBUE050: การศึกษาทักษะการแก้โจทย์ปัญหาเรื่องการบวก ลบ คูณ หารเศษส่วนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดเกาะสุวรรณาราม โดยใช้แบบฝึกทักษะการแก้โจทย์ปัญหาในการจัดการเรียนรู้

ภูวนัย วงศ์วิริยะกุล¹ ดร.อุทัยวรรณ สายพัฒนา²

¹ นักศึกษานักศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ

² อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบทักษะการแก้โจทย์ปัญหา เรื่องการบวก ลบ คูณ หารเศษส่วนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้แบบฝึกทักษะการแก้โจทย์ปัญหาในการจัดการเรียนรู้และศึกษาเจตคติต่อการเรียนคณิตศาสตร์ กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนโรงเรียนวัดเกาะสุวรรณาราม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 37 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ แผนการจัดการเรียนรู้ จำนวน 9 แผน แบบฝึกทักษะการแก้โจทย์ปัญหาการบวก ลบ คูณ หารเศษส่วน แบบประเมินทักษะการแก้โจทย์ปัญหา และแบบวัดเจตคติต่อการเรียนคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 50 ข้อได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.93 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ค่าร้อยละ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบสมมติฐานด้วยค่าที (t-test for Dependent Samples)

ผลการวิจัยพบว่า ทักษะการแก้โจทย์ปัญหา เรื่องการบวก ลบ คูณ หารเศษส่วน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกทักษะการแก้โจทย์ปัญหา มีคะแนนผ่านเกณฑ์ที่ระดับดีขึ้นไป ร้อยละ 100 ของจำนวนนักเรียน นอกจากนี้ทักษะการแก้โจทย์ปัญหา เรื่องการบวก ลบ คูณ หารเศษส่วน หลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกทักษะการแก้โจทย์ปัญหา สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเจตคติต่อการเรียนคณิตศาสตร์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดเกาะสุวรรณาราม อยู่ในระดับดีขึ้นไป ($\bar{X} = 206.53$)

คำสำคัญ: แบบฝึกทักษะการแก้โจทย์ปัญหา, ทักษะการแก้โจทย์ปัญหา, เจตคติต่อการเรียนคณิตศาสตร์

Abstract

The purposes of this research were to study and compare fraction word problem solving skill about addition, subtraction, multiplication and division of the students in Prothomsuksa 5 by using training exercises of fraction word problem solving skill and to study students' attitudes towards mathematics about fraction word problem solving skill. The sample group was 37 students in Prothomsuksa 5, Watkhosuwannaram school. Research instruments used in this study were 9 instruction plans, training exercises of fraction about addition, subtraction, multiplication and division, An evaluation form of word problem solving skill and students' attitudes test towards mathematics of students in Prothomsuksa 5 which reliability was 0.93. The statistics for analyzing data were percentage, mean, standard deviation and t-test for Dependent Samples.

The results of the research were fraction word problem solving skill about addition, subtraction, multiplication and division of the students in Prathomsuksa 5 after using training exercises of fraction about addition, subtraction, multiplication and division was higher than good rate. All students pass the criterion provided. After learning by using training exercises of fraction about addition, subtraction, multiplication and division of the students in Prathomsuksa 5 were higher than before learning at the 0.1 level of significance. Students' attitude towards mathematics of the students in Prathomsuksa 5, Watkhosuwannaram school were higher than good rate ($\bar{X} = 206.53$).

Keywords: Training exercises, Word problem solving skill, Attitude

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ได้กำหนดจุดมุ่งหมายของการเรียนคณิตศาสตร์ไว้ว่า ให้ผู้เรียนเกิดทักษะและกระบวนการทางคณิตศาสตร์อันประกอบด้วย ความสามารถในการแก้ปัญหา การให้เหตุผล การสื่อสาร สื่อความหมายและการนำเสนอ การเชื่อมโยงความรู้ต่างๆ ทางคณิตศาสตร์และเชื่อมโยงคณิตศาสตร์กับศาสตร์อื่นๆ และมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ โดยเฉพาะทักษะการแก้ปัญหา เป็นทักษะที่มีความสำคัญต่อการพัฒนาความสามารถทางคณิตศาสตร์ด้านอื่นๆ เพราะการแก้ปัญหาคือกระบวนการที่ซับซ้อน ซึ่งเกี่ยวข้องกับความรู้และรวมทักษะและความสามารถที่สำคัญหลายอย่างไว้ด้วยกัน เช่น ความรู้ในเนื้อหา ความรู้เกี่ยวกับขั้นตอนการทำงาน ความสามารถในการคิดและความสามารถในการประเมินการทำงานของตนเอง (อภิขญา ลือชัย, 2555: 2) นอกจากนี้ยังเกี่ยวข้องกับประสบการณ์ เจตคติและความเชื่อของผู้แก้ปัญหาด้วย การแก้ปัญหามีประโยชน์ต่อการพัฒนาผู้เรียนในหลายด้าน ได้แก่ 1) ช่วยพัฒนาทักษะการคิดของผู้เรียน 2) ช่วยพัฒนาความสามารถของผู้เรียนในการเชื่อมโยงและใช้ความรู้ที่เรียนมาในการแก้ปัญหาจริง 3) ช่วยพัฒนาทักษะของผู้เรียนในการเลือกและใช้กลยุทธ์แก้ปัญหายอย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพ และ 4) ช่วยเพิ่มพูนประสบการณ์ในการแก้ปัญหาที่หลากหลาย (อัมพร ม้าคนอง 2547: 94-95)

จากผลการประเมินของโครงการประเมินผลนักเรียนร่วมกับนานาชาติ พ.ศ. 2558 (PISA 2015) ที่เน้นการประเมินความสามารถของนักเรียนในการใช้ความรู้และทักษะเพื่อแก้ปัญหาในชีวิตจริง จากประเทศที่เข้าร่วมโครงการทั้งหมด 72 ประเทศ พบว่า นักเรียนไทยซึ่งเข้าร่วมการประเมินครั้งนี้ด้วยเช่นกัน ได้คะแนนวิชาคณิตศาสตร์เพียง 415 คะแนน อยู่ในอันดับที่ 55 เท่านั้น และคะแนนที่ได้ยังต่ำกว่าค่าเฉลี่ยของนานาชาติอีกด้วย (สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี) นอกจากนี้จากรายงานผลการทดสอบการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ที่ได้ประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 รวมทั้งประเทศในปีการศึกษา 2556 และ 2557 พบว่า ได้คะแนน 39.87 และ 36.77 (สำนักทดสอบทางการศึกษา) ตามลำดับ ซึ่งต่ำกว่าเกณฑ์ที่ 50 คะแนน และอยู่ในระดับปรับปรุง ผู้วิจัยศึกษาข้อสอบ O-NET พบว่า ลักษณะของข้อสอบนั้นจะมีทั้งโจทย์ที่เป็นลักษณะข้อความทางสัญลักษณ์คณิตศาสตร์ และลักษณะที่เป็นข้อความบรรยายยาวๆ ซึ่งนักเรียนต้องใช้ความสามารถในการอ่านและตีความหมายของคำในประโยค ให้ออกมาในรูปของสัญลักษณ์ทางคณิตศาสตร์ ตลอดจนนำความรู้ในวิชาคณิตศาสตร์มาใช้ในการกระบวนการแก้โจทย์ปัญหาเพื่อนำมาซึ่งคำตอบ ดังนั้นจากผลคะแนนการสอบ PISA และ ONET ชี้ให้เห็นว่า นักเรียนไทยส่วนใหญ่ยังคงไม่ประสบความสำเร็จทางการเรียนคณิตศาสตร์ และประสบปัญหาในการนำความรู้ในวิชาคณิตศาสตร์ไปช่วยในกระบวนการแก้โจทย์ปัญหาเชิงคณิตศาสตร์ เนื่องจากการแก้โจทย์ปัญหามีข้อ

ใช้ทักษะหลายด้าน ได้แก่ การอ่านโจทย์ปัญหา การตีความโจทย์ปัญหา และการคำนวณเพื่อให้ได้คำตอบที่ถูกต้อง ทำให้นักเรียนต้องมีทักษะต่างๆ เหล่านี้อย่างครบถ้วน หากขาดทักษะใดทักษะหนึ่งไปก็จะทำให้นักเรียนไม่สามารถแก้โจทย์ปัญหาคณิตศาสตร์ได้ (ปรารภนา พลอภิชาติ 2556: 13)

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาและใช้แบบฝึกทักษะ เช่น งานวิจัยของ อนุรักษ์ เริงรัต (2557: 155) พบว่า ระดับความสามารถในการแก้โจทย์ปัญหาของนักเรียนหลังใช้แบบฝึกทักษะสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 งานวิจัยของ ไชยวัฒน์ อารีย์โรจน์ พบว่า ความสามารถในการพุดรายงานการศึกษาค้นคว้า หลังเรียนด้วยแบบฝึกทักษะการพุดรายงานการศึกษาค้นคว้า สูงกว่าเกณฑ์ประเมินร้อยละ 80 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 ดังนั้น ผู้วิจัย สนใจที่จะใช้แบบฝึกทักษะการแก้โจทย์ปัญหาคณิตศาสตร์ เรื่อง การบวก ลบ คูณ หารเศษส่วน ในการจัดการเรียนรู้

จากการศึกษาเอกสาร ตำราวิชาการ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับทักษะที่ใช้ในการแก้โจทย์ปัญหาคณิตศาสตร์ ของนักเรียนพบว่า มีนักการศึกษาหลายท่านได้เสนอแนวคิดเกี่ยวกับทักษะที่ใช้ในการแก้โจทย์ปัญหาคณิตศาสตร์ไว้ อย่างหลากหลาย ซึ่งผู้วิจัยสนใจที่จะใช้ทักษะการแก้โจทย์ปัญหา ของ โพลยา (จิรายุส สมานมิตร, 2555: 22; อ้างอิงจาก Polya, 1957: 16-17) ที่ได้เสนอทักษะที่เป็นความสามารถพื้นฐานของการแก้ปัญหารวมทั้งสิ้น 4 ทักษะ ดังนี้

1. ทักษะการทำความเข้าใจในปัญหา (Understanding the problem) หมายถึงความสามารถในการวิเคราะห์เพื่อทำความเข้าใจปัญหา โดยอาจหาว่าสิ่งที่ต้องการทราบคืออะไร ข้อมูลมีอะไรบ้าง เงื่อนไขคืออะไร จะแก้ปัญหตามเงื่อนไขได้หรือไม่
2. ทักษะการวางแผนงาน (Devising plan) หมายถึงความสามารถในการเชื่อมโยงระหว่างข้อมูลในปัญหากับสิ่งที่ต้องการทราบ หากไม่สามารถเชื่อมโยงได้ทันทีอาจต้องใช้ปัญหาอื่นช่วย เพื่อให้ได้แผนการแก้ปัญหานั้นที่สุด
3. ทักษะการดำเนินการตามแผน (Carrying out the plan) เป็นการลงมือทำงาน ตามแผนที่วางไว้และมีการตรวจสอบแต่ละขั้นย่อยๆ ของงานที่ทำว่าถูกต้องหรือไม่ จะแน่ใจได้อย่างไร เป็นการกำกับการทำงานตามแผน
4. ทักษะการตรวจสอบย้อนกลับ (Looking back) เป็นการตรวจสอบคำตอบหรือ เฉลยที่ได้ ว่าสอดคล้องกับข้อมูลและเงื่อนไขที่กำหนดในปัญหาหรือไม่ และมีความสมเหตุสมผล

ด้วยเหตุผลและหลักการข้างต้น ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาการจัดการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกทักษะการแก้โจทย์ปัญหา ตามแนวคิดของ Polya ซึ่งเป็นการจัดการเรียนรู้แบบหนึ่งที่จะช่วยพัฒนาให้ผู้เรียน เป็นผู้ที่มีความคิดอย่างมีเหตุผล เป็นระบบ มีแบบแผนขั้นตอน สามารถคิดวิเคราะห์ปัญหาหรือสถานการณ์ได้อย่างถี่ถ้วนรอบคอบ น่าจะเป็นแนวทางหนึ่งที่จะช่วยฝึกฝนให้นักเรียนเกิดทักษะในการแก้โจทย์ปัญหา ตลอดจนส่งเสริมให้นักเรียนนำทักษะการแก้โจทย์ปัญหาคณิตศาสตร์ไปใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างมีประสิทธิภาพ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาทักษะการแก้โจทย์ปัญหา เรื่องการ บวก ลบ คูณ หาร เศษส่วน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดเกาะสุวรรณาราม จากการจัดการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกทักษะการแก้โจทย์ปัญหา
2. เพื่อเปรียบเทียบทักษะการแก้โจทย์ปัญหา เรื่องการ บวก ลบ คูณ หาร เศษส่วน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดเกาะสุวรรณาราม ระหว่างก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกทักษะการแก้โจทย์ปัญหา

3. เพื่อศึกษาเจตคติต่อการเรียนคณิตศาสตร์

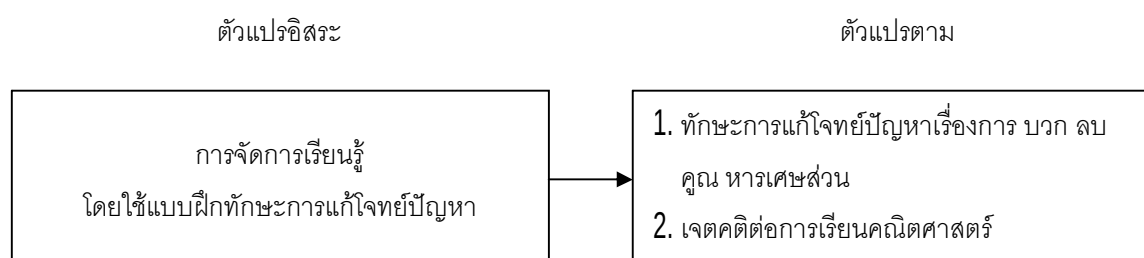
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ได้แบบฝึกทักษะการแก้โจทย์ปัญหาวิชาคณิตศาสตร์ ที่ใช้ในการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการแก้โจทย์ปัญหา สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5
2. เป็นแนวทางสำหรับครูในการจัดการเรียนรู้ ที่สามารถพัฒนาทักษะในการแก้โจทย์ปัญหาของนักเรียนให้ดียิ่งขึ้นต่อไป

สมมติฐานในการวิจัย

1. ทักษะการแก้โจทย์ปัญหาเรื่องการ บวก ลบ คูณ หาร เศษส่วนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดเกาะสุวรรณาราม จากการจัดการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกทักษะการแก้โจทย์ปัญหา อยู่ในระดับดีขึ้นไป ร้อยละ 80 ของจำนวนนักเรียน
2. ทักษะการแก้โจทย์ปัญหาเรื่องการ บวก ลบ คูณ หาร เศษส่วนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดเกาะสุวรรณาราม หลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกทักษะการแก้โจทย์ปัญหาสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
3. เจตคติต่อการเรียนคณิตศาสตร์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดเกาะสุวรรณาราม อยู่ในระดับดีขึ้นไป

กรอบแนวคิด

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

ขอบเขตการศึกษา

1. ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดเกาะสุวรรณาราม ปีการศึกษา 2560 จำนวน 4 ห้องเรียน จำนวนนักเรียน 145 คน ซึ่งทั้ง 4 ห้องเรียนมีจำนวนนักเรียนใกล้เคียงกัน และคุณลักษณะด้านความรู้ความสามารถทางการเรียนเท่าเทียมกัน

2. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ห้อง 4 โรงเรียนวัดเกาะสุวรรณาราม ปีการศึกษา 2560 จำนวน 1 ห้อง จำนวนนักเรียน 37 คน ได้มาจากการสุ่มแบบกลุ่ม (Cluster Sampling) โดยใช้ห้องเรียนเป็นหน่วยของการสุ่ม

3. ตัวแปรที่ศึกษา

3.1 ตัวแปรอิสระ

การจัดการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกทักษะการแก้โจทย์ปัญหาคณิตศาสตร์

3.2 ตัวแปรตาม

3.2.1 ทักษะการแก้โจทย์ปัญหาเรื่องการ บวก ลบ คูณ หาร เศษส่วน

3.2.2 เจตคติต่อการเรียนคณิตศาสตร์

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. แผนการจัดการเรียนรู้จำนวน 9 แผน ผู้วิจัยได้ศึกษาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 และหาคุณภาพของแผนการจัดการเรียนรู้ทั้ง 9 แผน โดยการหาค่าเฉลี่ยความเหมาะสมแบบมาตราประมาณค่า (Rating scale)

2. แบบฝึกทักษะการแก้โจทย์ปัญหาการบวก ลบ คูณ หาร เศษส่วน ผู้วิจัยได้ศึกษาการสร้างแบบฝึกทักษะการแก้โจทย์ปัญหาตามแนวคิดของโพลยา และหาคุณภาพของแบบฝึกทักษะการแก้โจทย์ปัญหา โดยการหาค่าเฉลี่ยความเหมาะสมแบบมาตราประมาณค่า (Rating scale)

3. แบบประเมินทักษะการแก้โจทย์ปัญหา ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวทางการวัดและประเมินทักษะการแก้โจทย์ปัญหา รวมทั้งเกณฑ์การให้คะแนน (Scoring rubric) และหาคุณภาพของแบบประเมินทักษะ โดยการประเมินความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามแต่ละข้อในแบบประเมินทักษะการแก้โจทย์ปัญหา กับ ทักษะการแก้โจทย์ปัญหาตามนิยามศัพท์ที่ต้องการวัดในแต่ละด้าน (IOC)

4. แบบวัดเจตคติต่อการเรียนคณิตศาสตร์ผู้วิจัยได้ศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสร้างแบบวัดเจตคติต่อการเรียนคณิตศาสตร์ทั้งในด้านรูปแบบ ลักษณะของข้อคำถาม จำนวนข้อคำถาม และหาคุณภาพของแบบวัดเจตคติต่อการเรียนคณิตศาสตร์ โดยการตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา ซึ่งประเมินความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามแต่ละข้อกับขอบข่ายที่จะศึกษาตามนิยามศัพท์เฉพาะ (IOC) หาอำนาจจำแนกแบบความสัมพันธ์ของคะแนนรายข้อกับคะแนนรวม (Item-total correlation) และหาค่าความเชื่อมั่นของแบบวัดเจตคติ โดยการหาสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient: α)

สถิติที่ใช้ทดสอบสมมติฐาน

การวิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างผลการทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน โดยใช้สูตร t-test แบบ Dependent samples

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอน ดังนี้

1. ประเมินทักษะก่อนเรียน (Pre-test) โดยใช้แบบประเมินทักษะการแก้โจทย์ปัญหาคณิตศาสตร์กับกลุ่มตัวอย่าง
2. ดำเนินการสอนโดยผู้วิจัยเป็นผู้สอนเอง ใช้แผนการจัดการเรียนการสอนรู้คณิตศาสตร์ เรื่องการ บวก ลบ คูณ หาคะส่วนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 และจัดการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกทักษะการแก้โจทย์ปัญหา ใช้เวลาในการสอน 14 ชั่วโมง
3. เมื่อสิ้นสุดการจัดการเรียนรู้ตามกำหนดแล้ว จึงทำการประเมินทักษะการแก้โจทย์ปัญหาคณิตศาสตร์หลังเรียน (Post-test) โดยใช้แบบประเมินทักษะการแก้โจทย์ปัญหาคณิตศาสตร์และแบบวัดเจตคติต่อการเรียนคณิตศาสตร์ โดยใช้เวลา 1 ชั่วโมง
4. ตรวจสอบให้คะแนนแบบประเมินทักษะการแก้โจทย์ปัญหาคณิตศาสตร์ และนำผลคะแนนจากแบบประเมินทักษะการแก้โจทย์ปัญหาคณิตศาสตร์ และแบบวัดเจตคติทางการเรียนคณิตศาสตร์ ไปวิเคราะห์ค่าทางสถิติ

ผลการศึกษา

การวิจัยครั้งนี้ สรุปผลได้ ดังนี้

1. ทักษะการแก้โจทย์ปัญหา เรื่องการบวก ลบ คูณ หาคะส่วนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดเกาะสุวรรณาราม ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกทักษะการแก้โจทย์ปัญหา มีคะแนนผ่านเกณฑ์ที่ระดับ ดี ขึ้นไป ร้อยละ 100 ของจำนวนนักเรียน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ในข้อที่ 1 (ทักษะการแก้โจทย์ปัญหาอยู่ในระดับ ดี ขึ้นไป ไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 ของจำนวนนักเรียน)
 2. ทักษะการแก้โจทย์ปัญหาเรื่องการ บวก ลบ คูณ หาคะส่วนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดเกาะสุวรรณาราม หลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกทักษะการแก้โจทย์ปัญหาสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐาน ข้อที่ 2
 3. เจตคติต่อการเรียนคณิตศาสตร์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดเกาะสุวรรณารามอยู่ในระดับ ดี ขึ้นไป ร้อยละ 100 ของจำนวนนักเรียนซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 3
- ทักษะการแก้โจทย์ปัญหาเรื่องการ บวก ลบ คูณ หาคะส่วนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จากการจัดการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกทักษะการแก้โจทย์ปัญหา อยู่ในระดับ ดี ขึ้นไป ร้อยละ 80 ของจำนวนนักเรียน ปรากฏดังตาราง 1

ตาราง 1 ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนการทำชุดตรวจสอบทักษะการแก้โจทย์ปัญหา เรื่อง การบวก ลบ คูณ หารเศษส่วน

คะแนน	เกณฑ์	ระดับ	จำนวน (คน)	ร้อยละ	$\bar{X}$	S.D.
64-80	80-100	ดีมาก	27	72.97	73.48	6.19
56-63	70-79	ดี	10	27.03	57.60	2.63
48-55	60-69	ปานกลาง	-	-	-	-
40-47	50-59	ปรับปรุง	-	-	-	-
0-40	0-49	ต่ำกว่าเกณฑ์	-	-	-	-
รวม			37	-	-	-

จากตาราง 1 พบว่า นักเรียนที่ได้คะแนนระหว่าง 64-80 คะแนน อยู่ในเกณฑ์ 80-100 ซึ่งอยู่ในระดับดีมาก มีจำนวน 27 คน คิดเป็นร้อยละ 72.97 ค่าเฉลี่ยของคะแนนเท่ากับ 73.48 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 6.19 และมีนักเรียนที่ได้คะแนนระหว่าง 56-63 คะแนน อยู่ในเกณฑ์ 70-79 ซึ่งอยู่ในระดับ ดี มีจำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 27.03 ค่าเฉลี่ยของคะแนนเท่ากับ 57.60 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 2.63

ทักษะการแก้โจทย์ปัญหาเรื่องการ บวก ลบ คูณ หารเศษส่วน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 หลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกทักษะการแก้โจทย์ปัญหาสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ปรากฏดังตาราง 2

ตาราง 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเปรียบเทียบทักษะการแก้โจทย์ปัญหาเรื่องการบวก ลบ คูณ หารเศษส่วนของนักเรียนระหว่างก่อนและหลังได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้สถิติ t-test แบบdependent sample

การทดสอบ	คะแนนต่ำสุด	คะแนนสูงสุด	$\bar{X}$	S.D.	t	Sig
ก่อนเรียน	24	62	43.86	10.95	17.02*	.000
หลังเรียน	56	80	69.19	8.97		

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 2 พบว่า ทักษะการแก้โจทย์ปัญหาเศษส่วนจากการจัดการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกทักษะการแก้โจทย์ปัญหาเศษส่วนก่อนเรียน มีคะแนนต่ำสุด 24 คะแนน คะแนนสูงสุด 62 คะแนน ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 43.86 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 10.95 ส่วนทักษะการแก้โจทย์ปัญหาเศษส่วนจากการจัดการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกทักษะการแก้โจทย์ปัญหาเศษส่วนหลังเรียนมีคะแนนต่ำสุด 56 คะแนน คะแนนสูงสุด 80 คะแนน ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 69.19 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 8.97 ทักษะการแก้โจทย์ปัญหาเรื่องการบวก ลบ คูณ หารเศษส่วนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้แบบฝึกทักษะการแก้โจทย์ปัญหาในการจัดการเรียนรู้หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($t = 17.02$)

เจตคติต่อการเรียนคณิตศาสตร์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 อยู่ในระดับดีขึ้นไป ร้อยละ 80 ของจำนวนนักเรียน ปรากฏดังตาราง 3

ตาราง 3 จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของเจตคติต่อการเรียนคณิตศาสตร์

คะแนน	เกณฑ์	ระดับ	จำนวน (คน)	ร้อยละ	$\bar{X}$	S.D.
200-250	80-100	ดีมาก	22	59	221.27	9.42
150-199	60-79	ดี	15	41	184.93	16.50
100-149	40-59	ปานกลาง	-	-	-	-
50-99	20-39	ไม่ดี	-	-	-	-
0-49	0-19	ไม่ดีเลย	-	-	-	-
รวม			37	100	-	-

จากตาราง 3 พบว่า นักเรียนที่ได้คะแนนระหว่าง 200-250 คะแนน อยู่ในเกณฑ์ 80-100 ซึ่งอยู่ในระดับดีมาก มีจำนวน 22 คน คิดเป็นร้อยละ 59 ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 221.27 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 9.42 และมีนักเรียนที่ได้คะแนนระหว่าง 150-199 คะแนน อยู่ในเกณฑ์ 60-79 ซึ่งอยู่ในระดับ ดี มีจำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 41 ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 184.93 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 16.50

ตาราง 4 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของเจตคติต่อการเรียนคณิตศาสตร์ แบบรายด้าน

รายการ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับเจตคติ
1. ด้านกระบวนการจัดการเรียนการสอน	4.02	0.42	ดี
2. ด้านสื่อในการจัดการเรียนการสอน	4.21	0.25	ดี
3. ด้านครูผู้สอน	4.05	0.34	ดี
4. ด้านเนื้อหา	4.08	0.25	ดี
5. ด้านการนำความรู้ไปใช้	4.24	0.43	ดี
โดยภาพรวม	4.12	0.34	ดี

จากตาราง 4 พบว่า ระดับเจตคติต่อการเรียนคณิตศาสตร์ ในภาพรวม อยู่ในระดับ ดี ($\bar{X} = 4.12$) เมื่อพิจารณารายด้าน จะเห็นว่า ระดับเจตคติ ด้านกระบวนการจัดการเรียนการสอน ด้านสื่อในการจัดการเรียนการสอน ด้านครูผู้สอน ด้านเนื้อหา และด้านการนำความรู้ไปใช้ อยู่ในระดับดีทุกด้าน ($\bar{X} = 4.02, 4.21, 4.05, 4.08$ และ 4.24 ตามลำดับ)

อภิปรายผล

จากการศึกษาทักษะการแก้โจทย์ปัญหา เรื่องการบวก ลบ คูณ หารเศษส่วน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดเกาะสุวรรณาราม โดยใช้แบบฝึกทักษะการแก้โจทย์ปัญหาในการจัดการเรียนรู้สามารถอภิปรายผลการวิจัย ได้ดังนี้

1. ทักษะการแก้โจทย์ปัญหา เรื่องการบวก ลบ คูณ หารเศษส่วน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดเกาะสุวรรณาราม ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกทักษะการแก้โจทย์ปัญหา มีคะแนนผ่านเกณฑ์ที่ระดับดีขึ้นไป ร้อยละ 100 ของจำนวนนักเรียน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ร้อยละ 80 ของจำนวนนักเรียน ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะว่า การใช้แบบฝึกทักษะการแก้โจทย์ปัญหาในการจัดการเรียนรู้ จะทำให้นักเรียนได้ฝึกฝนการใช้ทักษะการแก้โจทย์ปัญหาคณิตศาสตร์ตามแนวคิดของ Polya ในด้าน 1) การทำความเข้าใจโจทย์ โดยหาว่าสิ่งที่ต้องการทราบคืออะไร โจทย์กำหนดข้อมูลอะไรมาให้บ้าง 2) การวางแผนการแก้โจทย์ปัญหา จัดลำดับขั้นตอนการแก้โจทย์ปัญหาและเลือกกระบวนการทางคณิตศาสตร์อย่างถูกต้อง 3) ดำเนินการตามแผน โดยเขียนประโยคสัญลักษณ์ให้ได้ตามที่วางแผนและคิดคำนวณได้อย่างถูกต้อง และ 4) การตรวจสอบย้อนกลับ สามารถอธิบายได้ว่าคำตอบมีความสมเหตุสมผลหรือไม่ แบบฝึกทักษะช่วยเพิ่มความกระตือรือร้นในการเรียนได้ดียิ่งขึ้น เพราะมีภาพและเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวัน ประหยัดเวลาในการลอกโจทย์แบบฝึกหัด ซึ่งทำให้นักเรียนสามารถฝึกทักษะการแก้โจทย์ปัญหาทั้ง 4 ด้าน ได้อย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับ นุสรา เดช-จิตต์ (2556) ที่พบว่า การศึกษากระบวนการแก้ปัญหาคณิตศาสตร์สำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ได้กระบวนการที่ประกอบด้วยขั้นตอน 4 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นที่ 1 ทำความเข้าใจปัญหา ขั้นที่ 2 กำหนดวิธีการแก้ปัญหา ขั้นที่ 3 ดำเนินการแก้ปัญหา และขั้นที่ 4 ตรวจสอบความถูกต้อง ซึ่งกระบวนการดังกล่าวได้ผ่านการรับรองโดยผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา สอดคล้องกับ ธนิตย์ เพ็ชรมณีวงศ์ (2556) ที่พบว่า ผลงานทัศนศิลป์ของนักเรียนหลังการใช้แบบฝึกทักษะด้วยตนเองทางทัศนธาตุและองค์ประกอบศิลป์สู่การสร้างงานทัศนศิลป์ในภาพรวม อยู่ในระดับดีมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 9.76 และมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 0.37 ความพึงพอใจต่อการเรียนด้วยแบบฝึกทักษะด้วยตนเองทางทัศนธาตุและองค์ประกอบศิลป์สู่การสร้างงานทัศนศิลป์ในภาพรวม อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.45 และมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 0.59

2. ทักษะการแก้โจทย์ปัญหา เรื่องการบวก ลบ คูณ หารเศษส่วน หลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกทักษะการแก้โจทย์ปัญหา สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้เนื่องจาก การทำแบบฝึกทักษะการแก้โจทย์ปัญหาหลายๆ ข้ออย่างต่อเนื่อง ทำให้นักเรียนเกิดความคิดความเข้าใจถึงขั้นตอนสำคัญในการแก้โจทย์ปัญหาที่ถูกต้องและสามารถตรวจสอบได้ว่าสิ่งที่นักเรียนคิดและตอบคำถามนั้นถูกต้องหรือไม่ ขณะที่นักเรียนทำแบบฝึกทักษะการแก้โจทย์ปัญหาซึ่งอยู่ภายใต้การชี้แนะของครูผู้สอน นักเรียนจะได้ฝึกฝนทักษะที่สำคัญสำหรับการแก้โจทย์ปัญหา สามารถเห็นพัฒนาการด้านความรวดเร็วและความถูกต้องของตนเองได้อย่างต่อเนื่อง จนเมื่อนักเรียนพบว่าตนเองสามารถแก้โจทย์ปัญหา ซึ่งนักเรียนส่วนใหญ่คิดว่ายากและไม่สามารถแก้ได้ โดยเฉพาะนักเรียนบางคนที่ยังไม่สามารถแก้โจทย์ปัญหาได้เลยหรือแก้ได้น้อยมาก จะทำให้นักเรียนเปลี่ยนมุมมองสำหรับการแก้โจทย์ปัญหาเกิดแรงกระตุ้นในการเรียนรู้และฝึกฝนเป็นอย่างมาก เกิดความภาคภูมิใจในตนเองและเห็นคุณค่าของการทำแบบฝึกทักษะเนื่องจากเนื้อหาโจทย์ของแบบฝึกทักษะนั้นเกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวัน อีกทั้งครูผู้สอนสามารถพบเห็นปัญหาหรือข้อบกพร่องของนักเรียนแต่ละคนและช่วยเหลือได้อย่างตรงจุดสอดคล้องกับ ประสิทธิ์ ศรีกุลวงษ์ (2554) ที่พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์ของนักเรียนที่ได้รับการสอนด้วยแบบฝึกการแก้โจทย์ปัญหาวิทยาศาสตร์คำนวณ หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ความสามารถในการแก้

โจทย์ปัญหาวิทยาศาสตร์คำนวณ ของนักเรียนที่ได้รับการสอนด้วยแบบฝึกทักษะแก้โจทย์ปัญหาวิทยาศาสตร์คำนวณ หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. เจตคติต่อการเรียนคณิตศาสตร์ หลังใช้แบบฝึกทักษะการแก้โจทย์ปัญหาในการจัดการเรียนรู้ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดเกาะสุวรรณาราม อยู่ในระดับดีขึ้นไป ร้อยละ 100 ของนักเรียนทั้งหมด ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก การจัดการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกทักษะการแก้โจทย์ปัญหานั้น ได้สร้างความมั่นใจในการตอบคำถาม ช่วยให้เกิดความกระตือรือร้นในการเรียน การทำแบบฝึกทักษะ และเกิดความภูมิใจเมื่อตอบคำถามของครู หรือแก้โจทย์ปัญหาได้ถูกต้อง มองเห็นคุณค่าของแบบฝึกทักษะเพราะสามารถนำความรู้ในแบบฝึกทักษะไปใช้ เนื่องจาก ผู้วิจัยสร้างแบบฝึกทักษะให้มีเนื้อหาของโจทย์เกี่ยวข้องกับการใช้ชีวิตประจำวัน สอดคล้องกับ วลัยยา อำนองโพธิ์ (2557) ที่พบว่า การทดลองนำแบบฝึกทักษะไปใช้กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1/3 พบว่า นักเรียนมีความตั้งใจ กระตือรือร้น สนุกสนานในการปฏิบัติกิจกรรมสามารถทำแบบฝึกทักษะและทำชิ้นงานได้ คือ แผนผังความคิด

การนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์

ควรปรับปรุงแบบฝึกทักษะ โดยเพิ่มจำนวนโจทย์ปัญหาในแบบฝึกทักษะ การลบ และ หาร เพื่อให้นักเรียน ได้ฝึกฝนจนเกิดความเข้าใจที่ถูกต้องชัดเจนมากขึ้นเนื่องจากการลบ และ หาร เป็นเรื่องที่ยากต่อการทำความเข้าใจ

ข้อเสนอแนะ

1. ควรมีการเพิ่มกิจกรรมพัฒนาทักษะในการจัดการเรียนรู้ เช่น 1) ให้นักเรียนฝึกการแต่งโจทย์ปัญหาจาก รูปภาพเกี่ยวกับสิ่งของ สถานที่ และคน เพื่อให้นักเรียนเกิดความคิดสร้างสรรค์ และ 2) ให้นักเรียนได้เรียนรู้คำศัพท์ที่สำคัญในโจทย์ปัญหาและเชื่อมโยงไปสู่เครื่องหมายทางคณิตศาสตร์เพื่อให้เข้าใจโจทย์ปัญหามากยิ่งขึ้น
2. ควรมีการดัดแปลงแบบฝึกทักษะและนำแบบฝึกทักษะการแก้โจทย์ปัญหาไปใช้กับวิธีสอนเน้นที่การ ฝึกฝนให้นักเรียนร่วมมือกันแก้ปัญหาทางคณิตศาสตร์ เช่น Project base learning เพื่อนำไปใช้เป็นรูปแบบการสอนที่ ทันสมัยและมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นต่อไป

เอกสารอ้างอิง

กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551.

กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์

กระทรวงศึกษาธิการ. (2559, 7 ธันวาคม). การแถลงข่าวผลการประเมินในโครงการ PISA 2015. กรุงเทพฯ:

กระทรวงฯ.

จิรายุส สมานมิตร. (2555). การศึกษาปัจจัยบางประการที่ส่งผลต่อความสามารถในการแก้โจทย์ ปัญหาทาง คณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 1. ปรินญานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษาและสถิติทางการศึกษา. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

ธนิศย์ เพ็ชรมณีวงศ์. (2556). การพัฒนาแบบฝึกทักษะด้วยตนเองทางทัศนธาตุและองค์ประกอบศิลป์สู่การสร้าง งาน ทัศนศิลป์สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายโรงเรียนเซนต์คาเบรียล กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาทัศนศิลป์ศึกษา. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.

- นุสรา เดชจิตต์. (2556). ผลของการเรียนด้วยบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนแบบแก้ปัญหา เรื่อง การคูณ ที่มีต่อความสามารถในการแก้โจทย์ปัญหาทางคณิตศาสตร์และความคงทนในการเรียนรู้ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ประสิทธิ์ ศรีกุลวงษ์. (2554). ผลของแบบฝึกการแก้โจทย์ปัญหาวิทยาศาสตร์คำนวณที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์และความสามารถในการแก้โจทย์ปัญหาวิทยาศาสตร์คำนวณของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการมัธยมศึกษา. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ปรารณา พลอภิชาติ. (2556). การพัฒนาคู่มือการสร้างแบบสอบวินิจฉัยการแก้โจทย์ปัญหาคณิตศาสตร์ สำหรับครูประถมศึกษาโดยใช้โมเดลข้อสอบและวิธีลำดับขั้นของคุณลักษณะ. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต. สาขาวิชาวัดและประเมินผลการศึกษา. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วัลยา อ่อนองโพธิ์. (2557). การพัฒนาแบบฝึกทักษะการเขียนสะกดคำ เรื่อง มาตราตัวสะกด โดยใช้แผนผังความคิด สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต. สาขาวิชาหลักสูตรและการนิเทศ. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- อนรรักษ์ เ่งรัต. (2557). การพัฒนาแบบฝึกทักษะ วิชาคณิตศาสตร์ เรื่องการประยุกต์ 1 โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบปัญหาเป็นฐาน เพื่อส่งเสริมความสามารถในการแก้ปัญหา สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการนิเทศ. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- อภิญา ลือชัย. (2555). การวิเคราะห์ทักษะที่ใช้ในการแก้โจทย์ปัญหาคณิตศาสตร์ของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 1. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาศึกษาคณิตศาสตร์. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อัมพร ม้าคนอง. (2547). การพัฒนาทักษะและกระบวนการทางคณิตศาสตร์. ใน พร้อมพรรณ อุดมสิน; และ อัมพร ม้าคนอง (บรรณาธิการ). **ประมวลบทความหลักการและแนวทาง การจัดการ เรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์**. หน้า 94-109. กรุงเทพฯ: พับิการพิมพ์.

NBUE051: การจัดการคุณภาพของผู้บริหารโรงเรียนในเครือสารสาสน์

QUALITY MANAGEMENT OF SCHOOL ADMINISTRATORS UNDER SARASAS AFFILIATED SCHOOL

อินธิรา เทพารักษ์¹ ผศ.ดร.คำเพชร ภูริปัญญา²¹ นักศึกษาลัทธิศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ² อาจารย์ที่ปรึกษา มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ

บทคัดย่อ

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับการจัดการคุณภาพของผู้บริหารโรงเรียน ในเครือสารสาสน์ และเพื่อเปรียบเทียบการจัดการคุณภาพของผู้บริหารโรงเรียนในเครือสารสาสน์ จำแนกตามเพศ ประสบการณ์การทำงาน และขนาดของโรงเรียนที่ปฏิบัติงานอยู่กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้บริหารจำนวน 207 คน จำแนกเป็นเพศชาย 103 คน และเพศหญิง 104 คน สำหรับเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถาม การวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานใช้ค่าเฉลี่ยค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าร้อยละ และการทดสอบสมมติฐานที่ใช้ค่า (t-Test) และค่าเอฟ (F-Test) ผลการวิจัยปรากฏดังนี้

โดยภาพรวมระดับการจัดการคุณภาพของผู้บริหารโรงเรียนในเครือสารสาสน์อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน โดยเรียงลำดับจากมากไปน้อยตามคะแนนระดับการจัดการคุณภาพ ได้ดังนี้ ด้านการจัดการสภาพเรียนรู้ ($\bar{X} = 3.65$) ด้านการเปิดโอกาสให้บุคลากรมีส่วนร่วมในการทำงาน ($\bar{X} = 3.45$) ด้านการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ($\bar{X} = 3.21$) ด้านการเน้นผู้รับบริการทางการศึกษาเป็นสำคัญ ($\bar{X} = 2.68$) และด้านการปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง ($\bar{X} = 2.54$)

จากการทดสอบสมมติฐาน พบว่า โดยภาพรวมผู้บริหารชายกับหญิงมีการจัดการคุณภาพในโรงเรียนในเครือสารสาสน์ ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ แต่มีเพียง 2 ด้าน ที่ผู้บริหารชายกับผู้บริหารหญิงมีการจัดการคุณภาพแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ได้แก่ ด้านการเปิดโอกาสให้บุคลากรมีส่วนร่วมในการทำงาน และจัดสภาพการเรียนรู้ โดยผู้บริหารเพศหญิงมีการจัดการคุณภาพใน 2 ด้านนี้ มากกว่าผู้บริหารเพศชาย

ในส่วนของผู้บริหารและขนาดของโรงเรียน โดยภาพรวมและรายด้าน ผู้บริหารที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกัน และผู้บริหารที่ปฏิบัติงานอยู่ในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน มีการจัดการคุณภาพในโรงเรียนในเครือสารสาสน์ ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

Abstract

The objectives of this research were to study level of quality management of school administrators under sarasas Affiliated School and to compare quality management of school administrators according to gender, working experience and school size. The sampling group is 207 school administrators, 103 males and 104 females. The data were collected by questionnaire. Mean,

Standard Deviation, Percentage, t-Test and F-Test (ONE WAY ANOVA) were used to analyze the data. The outcomes of this study are shown as follows.

The overall level of quality management of school administrators under Sarasas Affiliated School was at medium level. When we considered in each part by ranking from high to low score of quality management; there were Learning Environment Management, Participation of all Stakeholders, Human Resource Development, Customer Satisfaction and Continuous Improvement.

According to the findings of hypothesis testing, the quality management of school administrators of male was not significantly different from of female administrators at .05 significant level, but when we considered in each part, there were 2 parts which were different at .05 significant level; they were Participation of all Stakeholders and Learning Environment Management. For working experience and school size, overall each part, quality management of school administrators with different working experiences and with different school sizes were not different at .05 significant level.

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 1 ถึงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 12 มีการขยายตัวด้านการพัฒนาระบบเศรษฐกิจในอัตราสูงขึ้น อย่างไรก็ตาม การเติบโตที่ผ่านมานั้นอยู่บนพื้นฐานความไม่สมดุลของการพัฒนา เนื่องจากการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติในประเทศอย่างสิ้นเปลือง ทำให้ทรัพยากรธรรมชาติมีปริมาณลดลง ขณะเดียวกันก็มีการฟุ้งเฟ้อ เงินทุน เทคโนโลยี และตลาดต่างประเทศสูงขึ้น ในส่วนของคุณภาพชีวิตและศักยภาพของคนไทยโดยรวมนั้นดีขึ้นในเชิงปริมาณเท่านั้น แต่ยังคงมีปัญหาในเรื่องความไม่เท่าเทียมกัน รวมทั้งปัญหาเรื่องคุณภาพของคน คุณภาพของการศึกษาซึ่งยังล้าหลัง นอกจากนี้ ระบบการบริหารงานโดยรวมยังขาดประสิทธิภาพและไม่สามารถปรับกระบวนการได้ทันต่อการเปลี่ยนแปลง

ดังนั้น แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 12 (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. 2560: 7-16) จึงมีการปฏิรูปความคิดและคุณค่าใหม่ มุ่งเน้นให้คนเป็นศูนย์กลางของการพัฒนา โดยใช้เศรษฐกิจเป็นเครื่องมือในการช่วยพัฒนาให้คนมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น

จากความตระหนักในการพัฒนาคนให้มีคุณภาพ รวมทั้งยกระดับความเป็นอยู่ของคนไทยดังกล่าว รัฐจึงร่างแนวนโยบายการปฏิรูปการศึกษา พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 เพื่อเป็นการปฏิรูปการศึกษาโดยเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง และผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด ให้สามารถเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ เก่ง ดี มีความสุขที่สอดคล้องกับ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 12 ที่เน้นการพัฒนาคุณภาพคนเป็นหลัก กระบวนการพัฒนาคนได้อาศัยการศึกษาเป็นเครื่องมือในการพัฒนาคนให้มีคุณภาพ มีภูมิปัญญา และภูมิธรรม ให้มองเห็นประโยชน์ส่วนรวม ตลอดจนจัดความเห็นแก่ตัวลง

เพื่อให้การจัดการศึกษาเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและเอกภาพ ทางกระทรวงศึกษาธิการจึงได้ออกกฎกระทรวงว่าด้วยระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษาตามความในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2542 เพื่อเป็นแนวทางในการจัดระบบการประกันคุณภาพภายในและประเมินคุณภาพภายนอก ให้เกิดการพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาอย่างต่อเนื่อง (สำนักงาน

รับรองมาตรฐาน และประเมินคุณภาพการศึกษา. 2546: 1-2) ทั้งนี้ การประกันคุณภาพภายในเป็นส่วนหนึ่งของการกระบวนการบริหารการศึกษา ผู้บริหารโรงเรียนจึงเป็นบุคคลที่มีบทบาทมีความสำคัญในการจัดการคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน ดังนั้น สมศ. จึงได้กำหนดเกณฑ์มาตรฐานผู้บริหารไว้ว่า ผู้บริหารต้องมีความสามารถในการบริหารจัดการ มีความเป็นผู้นำ มีการจัดองค์กร โครงสร้างและการบริหารอย่างเป็นระบบครบวงจรรวมทั้งมีการบริหารงานบุคคลอย่างมีคุณภาพ มีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มีการจัดหลักสูตรที่เหมาะสมกับผู้เรียนและท้องถิ่น และมีการบริหารจัดการที่เป็นการส่งเสริมความสัมพันธ์ และความร่วมมือ ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ให้คำปรึกษา แนะนำ ตลอดจนกำกับติดตามให้การดำเนินงานเป็นไปตามแผน โดยใช้วงจรคุณภาพ (PDCA) ในการปรับปรุงการบริหารอย่างต่อเนื่อง (สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา. 2549: 20-26)

จากการวิเคราะห์ปัญหาการบริหารของผู้บริหารโรงเรียน โดยเปรียบเทียบกับบางประเทศที่มีการใช้งบประมาณด้านการศึกษาค่อนข้างสูง ในระดับเดียวกับประเทศไทย พบว่าผู้บริหารโรงเรียนของประเทศไทย มักจะมีปัญหาเกี่ยวกับการบริหารและการจัดการที่ขาดประสิทธิภาพ เช่น ปัญหาเกี่ยวกับด้านการบริหารการจัดการที่ขาดการตอบสนองความต้องการและความจำเป็นของลูกค้ำ ได้แก่ นักเรียน ผู้ปกครองและชุมชน และขาดความต่อเนื่องในการติดตาม ควบคุม และประเมินผล ขาดการออกแบบวิธีการเรียนการสอน สภาพการเรียนการสอนไม่เหมาะสม ไม่มีระบบรับคำร้องเรียนของลูกค้ำ ขาดการมีส่วนร่วม โดยเฉพาะการทำงานเป็นทีมและที่สำคัญขาดการวางแผนการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์อย่างมีประสิทธิภาพ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2544: 7) นอกจากนี้ ยังมีปัญหาเกี่ยวกับการจัดสภาพการเรียนการสอน (วรภัทร์ ภูเจริญ. 2541: 24) ปัญหาดังกล่าว สามารถแก้ไขได้โดยการจัดการจัดการคุณภาพในการบริหาร ทั้งในด้านการใช้หลักการแบบมีส่วนร่วม การปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง การตอบสนองความต้องการของลูกค้ำ (Kaufman and Zahn. 1993: 37- 44) และการใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ ที่เรียกว่าประโยชน์สูง ประหยัดสุด การสร้างความมั่นใจในมาตรฐาน ลดการสูญเสียของเวลาปฏิบัติงานให้ทันเวลาตรงความต้องการของนักเรียน ผู้ปกครองและชุมชน โดยใช้การบริหารเชิงระบบที่สร้างความสัมพันธ์ระหว่างบุคลากรในหน่วยงานและลูกค้ำให้เกิดความมั่นใจในการบริหารที่มีคุณภาพ (Muragatroyd; & Morgan. 1993: 59-60) รวมทั้งยังช่วยปฏิรูปการเรียนรู้ สู่ Student Centered ใช้วิธีการบริหารแบบมีส่วนร่วมกับบุคลากรในโรงเรียนและชุมชน (Shipe. 1998: 46) สอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ที่ใช้การมีส่วนร่วม และการปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง การใช้ยุทธศาสตร์ในการปฏิรูปการศึกษาที่มีการเน้นการบริหารและการจัดการโดยเน้นการพัฒนาคุณภาพของโรงเรียน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2544: 234) ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ (Downey, Frase; & Peter. 1994: 13-14) ที่ใช้การจัดการคุณภาพโดยเน้นคุณค่าของระบบ มุ่งหวังให้องค์กรบรรลุวัตถุประสงค์โดยใช้ความรู้ความสามารถสร้างความสัมพันธ์กับคนในองค์กร สามารถปรับปรุงและเปลี่ยนแปลงการทำงานได้อย่างเหมาะสม

จากที่กล่าวมาข้างต้น สะท้อนให้เห็นว่าผู้บริหารโรงเรียนนั้นยังประสบปัญหาเกี่ยวกับพฤติกรรมในการจัดการคุณภาพของโรงเรียน ผู้วิจัยเห็นว่า หน่วยงานที่สำคัญในระดับของการจัดการศึกษาในเครือข่ายสารสนเทศ กองอำนวยการศึกษา ซึ่งทำหน้าที่ดูแลรับผิดชอบงานด้านการศึกษาตลอดจนจัดการศึกษาในระบบของเครือข่ายสารสนเทศ โดยมีโรงเรียนในสังกัดจำนวน 41 โรงเรียน ตั้งกระจายอยู่ในทุกพื้นที่เขตปกครองของกองอำนวยการ เพื่อให้การศึกษาแก่เยาวชนตั้งแต่ระดับอนุบาลจนถึงระดับมัธยมศึกษา ปีการศึกษา 2559 มีจำนวนนักเรียนทั้งสิ้น 88,030 คน (กองอำนวยการโรงเรียนในเครือข่ายสารสนเทศ) ซึ่งนับเป็นหน่วยงานที่รับผิดชอบนักเรียนในระดับการศึกษาภาค

บังคับ ที่รวมนักเรียนไว้ในพื้นที่เดียวกันอย่างเป็นทางการกลุ่มมากที่สุด นอกจากนี้ โรงเรียนในเครือสารสาสน์ กำลังอยู่ในระหว่างการปฏิรูปการศึกษา และพัฒนาคุณภาพการศึกษา เพื่อเข้าสู่มาตรฐานในระดับคุณภาพที่สูงขึ้น ทั้งระดับมาตรฐานการศึกษาของโรงเรียนในเครือสารสาสน์

ผลของการตรวจสอบทบทวนคุณภาพของโรงเรียนในเครือสารสาสน์ และผลการประเมินจากภายนอกในรอบที่ผ่านมา ทำให้ได้ข้อมูลที่แสดงให้เห็นว่า ผู้บริหารโรงเรียนในเครือสารสาสน์ ยังมีระดับการจัดการคุณภาพในแต่ละด้านแตกต่างกัน เช่น ด้านการบริหารจัดการ ด้านการจัดกระบวนการเรียนรู้ ด้านการมีส่วนร่วมของผู้รับบริการทางการศึกษา เป็นต้น ดังนั้น จึงจำเป็นต้องดำเนินการเร่งรัด ส่งเสริมให้ผู้บริหารโรงเรียนดำเนินการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนอย่างต่อเนื่อง ให้อยู่ในระดับคุณภาพที่สูงขึ้น เพื่อตอบสนองนโยบายด้านการศึกษากองอำนาจการ คือ “เร่งดำเนินการปฏิรูปการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญตามหลักการพระราชบัญญัติแห่งชาติ และส่งเสริมให้โรงเรียนพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้ได้มาตรฐานตามระบบการประกันคุณภาพ โดยพัฒนาผู้เรียนให้มีความสมดุลทั้งด้านความรู้ ความคิด ความสามารถ และความดีงาม รวมทั้งพัฒนาบุคลากรให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น โดยการสัมมนาเชิงปฏิบัติการ การศึกษาดูงาน การจัดฝึกอบรมผู้บริหารโรงเรียน และการฝึกอบรมหลักสูตรอื่นๆ การให้รางวัลแก่ครูดีเด่น เป็นต้น จากปัญหาดังกล่าว ทำให้ผู้วิจัยตระหนักถึงความสำคัญในการจัดการคุณภาพของผู้บริหารโรงเรียนในเครือสารสาสน์ เพราะเห็นว่าผู้บริหารโรงเรียนนั้นเป็นองค์ประกอบสำคัญที่สุดที่จะนำไปให้การบริหารโรงเรียนประสบผลสำเร็จ (วรภัทร์ ภูเจริญ, 2541: 3) ซึ่งผู้บริหารที่มีการจัดการคุณภาพที่ดีจะช่วยเสริมให้การบริหารโรงเรียนเกิดประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ตลอดจนสามารถที่จะนำโรงเรียนไปสู่มาตรฐานในระดับคุณภาพดังกล่าวข้างต้น อีกทั้ง งานวิจัยที่เกี่ยวกับการจัดการคุณภาพของผู้บริหารโรงเรียนในเครือสารสาสน์ ยังไม่ปรากฏว่าได้มีมาก่อน ด้วยเหตุผลทั้งหมดที่กล่าวมานี้ จึงทำให้ผู้วิจัยสนใจที่จะศึกษาการจัดการคุณภาพของผู้บริหารโรงเรียนในเครือสารสาสน์

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับการจัดการคุณภาพของผู้บริหารโรงเรียนในเครือสารสาสน์
2. เพื่อเปรียบเทียบการจัดการคุณภาพของผู้บริหารโรงเรียนในเครือสารสาสน์ จำแนกตามเขตประสบการณ์การทำงาน และขนาดของโรงเรียนที่ปฏิบัติงานอยู่

นิยามศัพท์เฉพาะ

การจัดการคุณภาพ หมายถึง กระบวนการบริหารงานที่เกื้อหนุนให้การดำเนินงานของโรงเรียนเกิดคุณภาพ มี 5 ด้าน ประกอบไปด้วย การปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง การเน้นผู้รับบริการทางการศึกษาเป็นสำคัญ การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ การเปิดโอกาสให้บุคลากรมีส่วนร่วมในการทำงานและการจัดสภาพการเรียนรู้ที่เหมาะสม โดยมีความหมาย ดังต่อไปนี้

การปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง หมายถึง การแก้ไขหรือเปลี่ยนแปลงการดำเนินงานในโรงเรียนให้มีประสิทธิภาพดีขึ้นอย่างสม่ำเสมอโดยใช้แนวทางของวงจรคุณภาพ ได้แก่ การวางแผน การปฏิบัติตามแผน การตรวจสอบผลการปฏิบัติงานการแก้ไขปัญหา ในการปรับปรุงระบบการบริหารจัดการเรียนการสอน และการบริการ

การเน้นผู้รับบริการทางการศึกษาเป็นสำคัญ หมายถึง การให้ความสำคัญแก่นักเรียน ผู้ปกครอง และชุมชน โดยการสำรวจความต้องการและความจำเป็นของผู้บริการทางการศึกษากำหนดเป้าหมายความต้องการร่วมกันระหว่างโรงเรียนกับผู้รับบริการทางการศึกษา เพื่อให้บุคคลดังกล่าวเกิดความมั่นใจพึงพอใจ

การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ หมายถึง การวางแผนพัฒนาบุคลากร การฝึกอบรมบุคลากรอย่างต่อเนื่อง การทำงานเป็นทีม ตลอดจนการส่งเสริมขวัญและกำลังใจแก่บุคลากร

การเปิดโอกาสให้บุคลากรมีส่วนร่วมในการทำงาน หมายถึง การเปิดโอกาสให้ครูนักเรียน พนักงานที่ทำงานในโรงเรียน และผู้ปกครอง ชุมชน ที่อยู่ภายนอกโรงเรียน มีส่วนร่วมในการสนับสนุนกิจกรรมของโรงเรียน การวางแผน การจัดกิจกรรม การประเมินผล ตลอดจนการเป็นที่ปรึกษาหรือคณะกรรมการโรงเรียน

การจัดสภาพ การเรียนรู้ หมายถึง การพัฒนาสื่อการสอน จัดบรรยากาศในชั้นเรียนให้สอดคล้องกับการเรียนการสอน ตลอดจนการเลือกวิธีสอนที่เหมาะสมด้วยการเน้นนักเรียนเป็นสำคัญ

ผู้บริหาร หมายถึง ผู้ที่ทำงานอย่างมีหลักและจัดการบริหารสถานศึกษาเพื่อให้เกิดความเข้าใจและมุมมองในการบริหารสถานศึกษาให้ดียิ่งขึ้น

โรงเรียนในเครือสารสาสน์ หมายถึง สถานศึกษาในสังกัดโรงเรียนสารสาสน์ ทั้งสามัญและสองภาษา ทั้งอนุบาล ประถม และมัธยมศึกษา ในความรับผิดชอบ 41 โรงเรียน

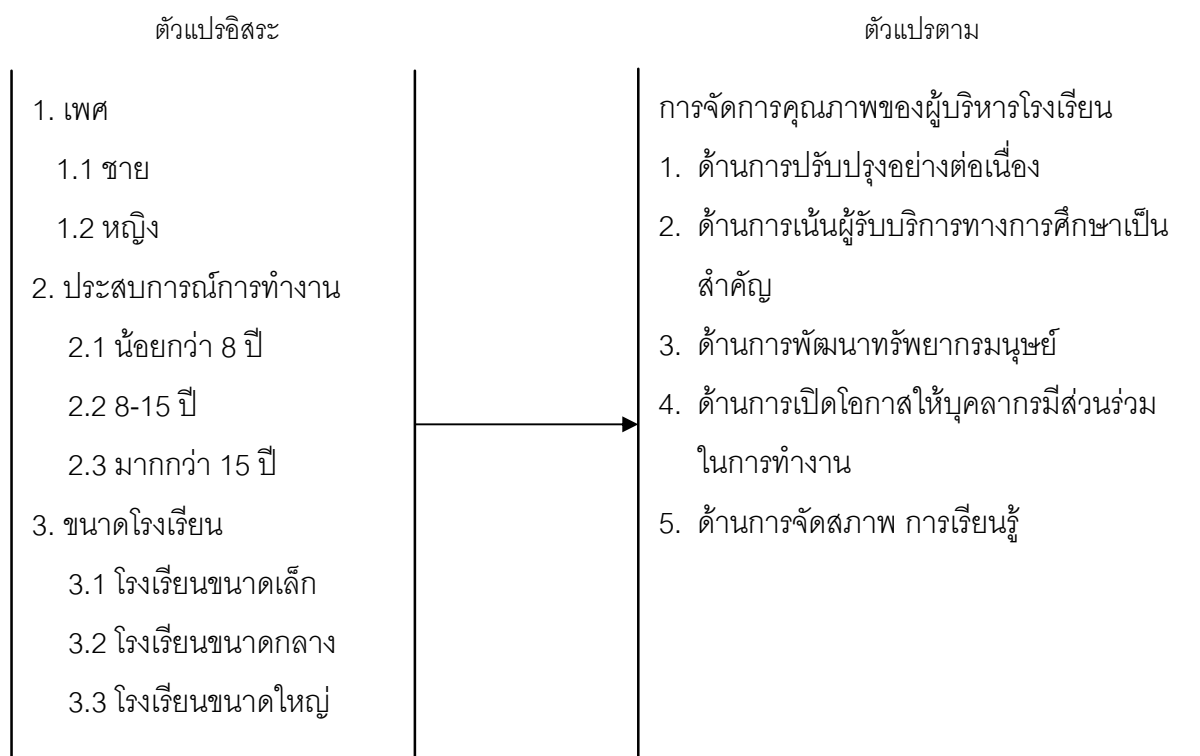
กรอบแนวคิดในการวิจัย

สำหรับงานวิจัยในประเทศไทยที่ศึกษาเกี่ยวกับการจัดการคุณภาพของผู้บริหารโรงเรียนโดยเปรียบเทียบตัวแปรอิสระด้านเพศ ประสบการณ์การทำงาน และขนาดของโรงเรียนยังไม่เคยปรากฏว่าได้มีมาก่อน จากผลงานวิจัยของท่านอื่นๆ คือ ด้านเพศ ประสบการณ์การทำงานศึกษาจากแนวคิดของ(วันทนี เรืองทรัพย์. 2540) ซึ่งศึกษาสภาพและปัญหาการตัดสินใจของผู้บริหาร พบว่า เพศ และประสบการณ์การทำงานมีอิทธิพลต่อสภาพการใช้กระบวนการในการตัดสินใจของผู้บริหารโรงเรียน ส่วนด้านขนาดโรงเรียน ศึกษาจากแนวคิดของ (สุวรรณารุทธาบุรุษ. 2540) ศึกษาการบริหารเวลาของผู้บริหารโรงเรียน ซึ่งกล่าวว่า ปัจจัยที่เป็นองค์ประกอบสำคัญที่จะส่งผลกระทบต่อการทำงานในโรงเรียนให้ประสบความสำเร็จ ก็คือ ความพร้อมภายในโรงเรียน เช่น สภาพแวดล้อมของโรงเรียน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง เมื่อพิจารณาในเรื่องของขนาดโรงเรียน

สรุปได้ว่า ตัวแปรอิสระข้างต้น คือ เพศ ประสบการณ์การทำงาน และขนาดของโรงเรียนเป็นปัจจัยสำคัญซึ่งส่งผลกระทบต่อการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียนในเครือสารสาสน์

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงได้กำหนด เพศ ประสบการณ์การทำงาน และขนาดของโรงเรียน เป็นตัวแปรอิสระ ส่วนด้านตัวแปรตาม ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิดของนักการศึกษาทั้งหลาย ได้แก่ (Kaufman and Zahn.1993), (Murgatroyd; & Morgan. 1993), (Downey, Frase; & Peter. 1994) และ (Shipe. 1998) รวมทั้งแนวคิดการปฏิรูปการศึกษาตามหลักการในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 หมวดที่ 1 ความมุ่งหมายและหลักการมาตรา 8 การปรับปรุงการบริหารอย่างต่อเนื่อง โดยยึดหลักการมีส่วนร่วม มาตรา 9 การพัฒนาทรัพยากรบุคคล มาตรา 22 การเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และมาตรา 24 การจัดสภาพการเรียนรู้ นอกจากนี้ ยังอาศัยแนวคิดเกณฑ์มาตรฐานผู้บริหารของ สมศ. ด้านความสามารถในการบริหารจัดการ และระบบการประกันคุณภาพการศึกษาโดยใช้วงจรคุณภาพ PDCA มาประสานเป็นองค์ประกอบของการจัดการคุณภาพซึ่งประกอบไปด้วย 5 องค์ประกอบ ได้แก่ การปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง การเน้นผู้รับบริการทางการศึกษาเป็นสำคัญ การพัฒนาทรัพยากร

มนุษย์ การเปิดโอกาสให้บุคลากรมีส่วนร่วมในการทำงาน และการจัดสภาพการเรียนรู้ โดยพัฒนามาเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัยครั้งนี้ ซึ่งมีลักษณะดังภาพประกอบต่อไปนี้

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่องการจัดการคุณภาพของผู้บริหารโรงเรียนในเครือข่ายสารสนเทศ ผู้วิจัยได้ใช้วิธีการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) จำแนกลักษณะตามข้อมูล โดยใช้สถิติเชิงอนุมาน (Inferential statistics) เพื่อหาคำตอบของวัตถุประสงค์การวิจัย ด้วยระเบียบการวิจัย ดังต่อไปนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การจัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล
5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรสำหรับการวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้บริหารโรงเรียนในเครือข่ายสารสนเทศที่เปิดสอนระดับชั้นอนุบาล ระดับชั้นประถมศึกษา และระดับมัธยมศึกษา กรอบของการสุ่มตัวอย่าง (Sampling Frame) จะใช้ผู้บริหารโรงเรียนของปีการศึกษา 2559 จำนวนทั้งหมด 430 คน จำแนกเป็นผู้อำนวยการจำนวนขนาดเล็ก 118 คน ขนาดกลาง 138 คน

และขนาดใหญ่ 174 คน โดยใช้การสุ่มแบบบางชั้น (Stratified Random Sampling) มีขนาดโรงเรียนเป็นชั้น (Starats) และมีผู้บริหารโรงเรียนแต่ละโรงเรียนเป็นหน่วยการสุ่ม (Sampling Unit) ซึ่งมีลำดับขั้นตอนการสุ่มดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 กำหนดขนาดตัวอย่าง (Sample Size) จากกรอบการสุ่มตัวอย่าง จำนวน 430 คน ด้วยการคำนวณสูตร (Taro Yamane. 1973; อ้างถึงใน ณัฐิดา แสนสิงห์. 2547: 75) ณ ระดับความเชื่อมั่น 0.95 ได้จำนวนตัวอย่างทั้งสิ้น 207 คน

ขั้นตอนที่ 2 จำแนกผู้บริหารที่เป็นประชากรตามขนาดโรงเรียนออกเป็น 3 ขนาด ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็ก 118 คน ขนาดกลาง 138 คน และขนาดใหญ่ 174 คนแล้วทำการสุ่มตัวอย่างผู้บริหารโรงเรียนแต่ละขนาด ตามสัดส่วนของขนาดของกรอบการสุ่มตัวอย่างของผู้บริหารโรงเรียนแต่ละขนาด ตามสัดส่วนของขนาดกรอบการสุ่มตัวอย่าง ได้ผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็ก 57 คน ขนาดกลาง 66 คน และขนาดใหญ่ 84 คนรวมจำนวนตัวอย่างที่เป็นผู้บริหารทั้งหมด 207 คน ได้ประชากรและตัวอย่างที่ใช้วิจัย ปรากฏดังตาราง 1

ตาราง 1 ประชากรและตัวอย่างที่ใช้วิจัย

ขนาดโรงเรียน	ประชากร	ตัวอย่าง
เล็ก	118	57
กลาง	138	66
ใหญ่	174	84
รวม	430	207

ขั้นตอนที่ 3 จำแนกจำนวนตัวอย่างที่เป็นผู้บริหารโรงเรียนในเครือข่ายสารสนเทศ ออกเป็นเพศชาย และเพศหญิง จำนวนเท่าๆกัน จากตัวอย่าง โรงเรียนขนาดเล็ก โรงเรียนขนาดกลาง และโรงเรียนขนาดใหญ่ ดังปรากฏในตาราง 2

ตาราง 2 จำแนกจำนวนตัวอย่างที่เป็นผู้บริหารโรงเรียนในเครือข่ายสารสนเทศ จำแนกตามขนาดของโรงเรียน

เพศ	ประชากร			ตัวอย่าง		
	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม
ขนาดเล็ก	56	62	118	28	29	57
กลาง	56	82	138	33	33	66
ใหญ่	67	107	174	42	42	84
รวม	179	251	430	103	104	207

จากตาราง 2 ปรากฏว่าได้จำนวนตัวอย่างผู้บริหารโรงเรียนจำแนกตามขนาดโรงเรียนและจำแนกตามเพศ คือ ตัวอย่างจากโรงเรียนขนาดเล็ก เลือกผู้บริหารโรงเรียนที่เป็นเพศชาย 28 คน และเพศหญิง 29 คน รวมทั้งสิ้น 57 คน ตัวอย่างจากโรงเรียนขนาดกลางเลือกผู้บริหารโรงเรียนเพศชาย 33 คน และเพศหญิง 33 คน รวมทั้งสิ้น 66 คน และตัวอย่างจากโรงเรียนขนาดใหญ่ เลือกผู้บริหารโรงเรียนที่เป็นเพศชาย 42 คนและเพศหญิง 42 คน รวมทั้งสิ้น 84 คน

ขั้นตอนที่ 4 ตัวอย่างแบบโควต้า (Quota Sampling) โดยเก็บข้อมูลกับผู้บริหารโรงเรียนในเครือข่ายสาสน์ โดยทำการเลือกตัวอย่างผู้บริหารโรงเรียนจากโรงเรียนขนาดเล็กโรงเรียนขนาดกลางและโรงเรียนขนาดใหญ่ จำแนกตามเพศชาย – หญิง

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือสำหรับการวิจัยครั้งนี้ คือ แบบสอบถาม (Questionnaire) ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเองโดยได้สร้างตามขั้นตอนดังนี้

ศึกษาทฤษฎี เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดการคุณภาพของผู้บริหารโรงเรียน เพื่อกำหนดเป็นนิยามของการจัดการคุณภาพขอโรงเรียน

สร้างแบบสอบถามโดยแบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สอบถามเกี่ยวกับข้อมูลพื้นฐาน ได้แก่เพศ ประสบการณ์การทำงาน ขนาดของโรงเรียน วุฒิ การศึกษา และสาขาที่จบการศึกษาสูงสุด โดยแบบสอบถามตอนนี้มีทั้งหมด 5 ข้อ มีลักษณะเป็นแบบสำรวจรายการ (Check List)

ตอนที่ 2 สอบถามเกี่ยวกับการจัดการคุณภาพของผู้บริหารโรงเรียนใน 5 ด้าน ได้แก่ การปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง การเน้นบริการผู้รับบริการทางการศึกษาเป็นสำคัญ การพัฒนาการทรัพยากรมนุษย์การเปิดโอกาสให้บุคลากรมีส่วนร่วมในการทำงาน และการจัดสภาพการเรียนรู้โดยแบบสอบถามตอนนี้มีทั้งหมด 32 ข้อ มีลักษณะแบบสำรวจรายการ (Check List) บางคำถามสามารถเลือกตอบได้มากกว่า 1 ข้อ และจะแปลระดับการปฏิบัติเป็นคะแนนตามจำนวนข้อที่ตอบ ส่วนบางคำถามเป็นจำนวนครั้งของการปฏิบัติ และแปลระดับการปฏิบัติเป็นคะแนนตามจำนวนครั้งของการปฏิบัติ โดยมีหลักเกณฑ์การให้คะแนนแต่ละระดับมีดังนี้

เกณฑ์การให้คะแนน		การแปลระดับการปฏิบัติ
ตอบ 1 ข้อ	ให้ 2 คะแนน	น้อยที่สุด
ตอบ 2 ข้อ	ให้ 2 คะแนน	น้อย
ตอบ 3 ข้อ	ให้ 3 คะแนน	ปานกลาง
ตอบ 4 ข้อ	ให้ 4 คะแนน	มาก
ตอบ 5 ข้อ	ให้ 5 คะแนน	มากที่สุด

สำหรับคำถามข้อที่ 6, 14, 20, 22, 24, 26, 32 กำหนดเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

เกณฑ์การให้คะแนน		การแปลระดับการปฏิบัติ
ตอบ 1 ข้อ	ให้ 1 คะแนน	น้อยที่สุด
ตอบ 2 ข้อ	ให้ 2 คะแนน	น้อย
ตอบ 3 ข้อ	ให้ 3 คะแนน	ปานกลาง

ตอบ 4 ข้อ	ให้ 4 คะแนน	มาก
ตอบ 5 ข้อ	ให้ 5 คะแนน	มากที่สุด

สำหรับคำถามข้อที่ 7, 9, 11 กำหนดเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

เกณฑ์การให้คะแนน	การแปลระดับการปฏิบัติ	
ตอบ ไม่มีการสำรวจอย่างจริงจัง	ให้ 1 คะแนน	น้อยที่สุด
ตอบ 1 ข้อ	ให้ 2 คะแนน	น้อย
ตอบ 2 ข้อ	ให้ 3 คะแนน	ปานกลาง
ตอบ 3 ข้อ	ให้ 4 คะแนน	มาก
ตอบมากกว่า 3 ครั้ง ให้ 5 คะแนน		มากที่สุด

เกณฑ์การแปลความหมายช่วงคะแนนเฉลี่ย (นิภา เมธาวีชัย. 2543: 91) มีดังนี้

คะแนนเฉลี่ย	ระดับการปฏิบัติ
4.21-5.00	มากที่สุด
3.41-4.20	มาก
2.61-3.40	ปานกลาง
1.81-2.60	น้อย
1.00-1.80	น้อยที่สุด

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นลำดับ ดังนี้

1. นำหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย สาขาการจัดการการศึกษา มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ ถึงท่านประธานอำนวยการโรงเรียนในเครือข่าย
2. ประธานอำนวยการโรงเรียนในเครือข่าย ขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลไปยังโรงเรียนในเครือข่ายที่ผู้บริหารโรงเรียนปฏิบัติงานอยู่พร้อมแนบสอบถามขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม จำนวนทั้งสิ้น 237 ฉบับ
3. ผู้บริหารโรงเรียนส่งแบบสอบถามคืนทางไปรษณีย์ จำนวน 213 ฉบับ เป็นแบบสอบถามที่สมบูรณ์ 207 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 87.34 ของแบบสอบถามที่ส่งไปทั้งหมด แต่คิดเป็นร้อยละ 100 ของขนาดของตัวอย่าง
4. นำเอกสารต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาของโรงเรียนในเครือข่ายเพื่อใช้เป็นข้อมูลประกอบการทำวิทยานิพนธ์

การจัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อตอบวัตถุประสงค์ของการวิจัย ผู้วิจัยเลือกใช้สถิติดังนี้

1. การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อตอบวัตถุประสงค์การวิจัยข้อที่ 1 ที่ว่า “เพื่อศึกษาระดับการจัดการคุณภาพของผู้บริหารโรงเรียนในเครือข่าย” ใช้การหาค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และค่าร้อยละ (Percentage)

2. การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อตอบวัตถุประสงค์การวิจัยข้อที่ 2 “เพื่อเปรียบเทียบการจัดการคุณภาพของผู้บริหารโรงเรียนในเครือสารสาสน์ จำแนกตามเพศ ประสบการณ์ทำงาน และขนาดของโรงเรียน” ใช้สถิติการคำนวณกลุ่มของการเปรียบเทียบดังนี้

3. เปรียบเทียบแตกต่างในการจัดการคุณภาพของผู้บริหารชายหญิง โดยการทดสอบค่า T-Test

4. เปรียบเทียบความแตกต่างในการจัดการคุณภาพของผู้บริหารในเรื่องของประสบการณ์ทำงาน และขนาดของโรงเรียน โดยการทดสอบค่า F-Test (ONE WAY ANOVA)

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

เนื่องจากการวิจัยครั้งนี้ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการวิจัย จึงมีการทดสอบความตรง(Validity) และค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ดังนี้

1. การทดสอบความตรง (Validity) โดยนำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และผู้เชี่ยวชาญที่มีความรู้เกี่ยวกับการจัดการคุณภาพรวมจำนวนทั้งหมด 5 ท่าน เพื่อพิจารณาตรวจสอบถึงความครอบคลุมของเนื้อหา การใช้ภาษา ตลอดจนโครงสร้างของแบบสอบถามว่าครอบคลุมกับนิยามและวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้หรือไม่ เพื่อนำมาปรับปรุงแก้ไขให้สมบูรณ์ก่อนนำไปใช้กับกลุ่มทดสอบ

จากการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา ผู้เชี่ยวชาญได้ให้คำแนะนำว่าแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเป็นไปตามแนวทางที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์และนิยามที่กำหนดไว้ แต่ได้มีการเปลี่ยนแปลงในเรื่องของการใช้ภาษา และความชัดเจนของข้อคำถาม เพื่อให้ผู้ตอบแบบสอบถามสามารถเข้าใจคำถามได้อย่างถูกต้องและชัดเจน

2. การทดสอบค่าความเชื่อ (Reliability) โดยการนำแบบสอบถามไปทดลองเก็บรวบรวมข้อมูลกับผู้บริหารโรงเรียนจำนวน 30 คน

หลังจากนำแบบสอบถามไปทดลองเก็บรวบรวมข้อแล้ว ได้นำมาหาค่าความเชื่อมั่น ซึ่งหาด้วยวิธีการครอนบัค (Cronbach) ด้วยสูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ผลปรากฏว่ามีค่าความเชื่อมั่นอยู่ระหว่าง .7143 - .8655 ซึ่งอยู่ในระดับที่ยอมรับได้

สรุปผลการวิจัย

ผู้บริหารโรงเรียนในเครือสารสาสน์ ที่เป็นตัวอย่างมีจำนวนทั้งสิ้น 207 คน เป็นเพศชาย 103 คน คิดเป็นร้อยละ 49.80 เพศหญิง 104 คน คิดเป็นร้อยละ 50.20 ผู้บริหารโรงเรียนส่วนใหญ่มีประสบการณ์การทำงานน้อยกว่า 8 ปี คิดเป็นร้อยละ 53.10 ปฏิบัติงานอยู่ในโรงเรียนขนาดเล็ก 57 คน คิดเป็นร้อยละ 27.50 ปฏิบัติงานอยู่ในโรงเรียนขนาดกลาง 66 คน คิดเป็นร้อยละ 31.90 และปฏิบัติงานอยู่ในโรงเรียนขนาดใหญ่ 84 คน คิดเป็นร้อยละ 40.60 ผู้บริหารโรงเรียนส่วนใหญ่จบการศึกษาระดับปริญญาโท คิดเป็นร้อยละ 80.70 และส่วนใหญ่จบการศึกษาในสาขาการบริหารการศึกษา คิดเป็นร้อยละ 85.60

ศึกษาระดับการจัดการคุณภาพของผู้บริหารโรงเรียนในเครือสารสาสน์

โดยภาพรวมการจัดการคุณภาพของผู้บริหารโรงเรียนในเครือสารสาสน์ มีการจัดการคุณภาพอยู่ในระดับปานกลาง ในรายด้าน พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนมีการจัดการคุณภาพอยู่ในระดับมาก เพียงด้านเดียว คือ ด้านของการจัดสภาพการเรียนรู้ ส่วนด้านที่ผู้บริหารมีการจัดการคุณภาพอยู่ในระดับปานกลาง คือ ด้านการเปิดโอกาสให้

บุคลากรมีส่วนร่วมในการทำงาน และด้านการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ และด้านที่ผู้บริหารมีการจัดการคุณภาพอยู่ในระดับน้อย คือ ด้านการปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง และด้านการเน้นผู้รับบริการทางการศึกษาเป็นสำคัญ

หากพิจารณาระดับการจัดการคุณภาพของผู้บริหารโรงเรียนในเครือข่ายสาธิตเป็นรายด้าน ทั้ง 5 ด้าน ได้แก่ การปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง การเน้นผู้รับบริการทางการศึกษาเป็นสำคัญ การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ การเปิดโอกาสให้บุคลากรมีส่วนร่วมในการทำงาน และการจัดสภาพการเรียนรู้ สามารถสรุปผลได้ ดังนี้

1. การปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง โดยภาพรวมการจัดการคุณภาพของผู้บริหารโรงเรียนด้านการปรับปรุงอย่างต่อเนื่องอยู่ในระดับน้อย และในข้อย่อยแทบทุกข้อ พบว่าผู้บริหารโรงเรียนมีการจัดการคุณภาพอยู่ในระดับน้อยเช่นกัน ซึ่งได้แก่ ความถี่ในการปรับปรุงพัฒนาคุณภาพการศึกษาในระยะเวลา 1 ปีการศึกษา การวางแผนการตรวจสอบทบทวน การนำแผนที่กำหนดไว้ไปปฏิบัติและการแก้ปัญหา ยกเว้นข้อเดียวที่ผู้บริหารโรงเรียนมีการจัดการคุณภาพอยู่ในระดับมาก คือ การดำเนินงานปรับปรุงพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน

2. การเน้นผู้รับบริการทางการศึกษาเป็นสำคัญ โดยภาพรวมการจัดการคุณภาพของผู้บริหารโรงเรียนด้านการเน้นผู้รับบริการทางการศึกษาเป็นสำคัญอยู่ในระดับน้อย โดยโรงเรียนมีการสำรวจความต้องการและความพึงพอใจของผู้ปกครองและชุมชนแต่ไม่บ่อยนักและโรงเรียนมีการสำรวจความต้องการและความพึงพอใจของผู้เรียนเกี่ยวกับการบริหารจัดการโรงเรียนในด้านต่าง ๆ น้อย แต่มีการสำรวจบ่อยครั้งกว่าการสำรวจความต้องการและความพึงพอใจของผู้ปกครองและชุมชน

3. การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ โดยภาพรวมการจัดการคุณภาพของผู้บริหารโรงเรียนด้านการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์อยู่ในระดับปานกลาง แต่ในข้อย่อย พบว่าผู้บริหารโรงเรียนมีการจัดการคุณภาพอยู่ในระดับมาก ในเรื่องการพัฒนามูลฐานในโรงเรียนโดยวิธีการหลากหลาย ส่วนข้อย่อยที่ผู้บริหารโรงเรียนมีการจัดการคุณภาพอยู่ในระดับน้อย คือ การคำนึงถึงหลักการในการวางแผนพัฒนามูลฐาน

4. การเปิดโอกาสให้บุคลากรมีส่วนร่วมในการทำงาน โดยภาพรวมการจัดการคุณภาพของผู้บริหารโรงเรียนด้านการเปิดโอกาสให้บุคลากรมีส่วนร่วมในการทำงานอยู่ในระดับปานกลาง ผลการวิจัย พบว่าผู้บริหารโรงเรียนมีการจัดการคุณภาพอยู่ในระดับมากที่สุด คือ เรื่องของความถี่ที่โรงเรียนเปิดโอกาสให้ครูประชุมร่วมกันในการทำงานของโรงเรียนในระยะเวลา 1 ภาคการศึกษา และเรื่องที่ผู้บริหารโรงเรียนมีการจัดการคุณภาพอยู่ในระดับปานกลาง คือ การเปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการทำงาน ส่วนเรื่องที่ผู้บริหารโรงเรียนมีการจัดการคุณภาพอยู่ในระดับน้อย คือ การเปิดโอกาสให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา และความถี่ที่โรงเรียนเปิดโอกาสให้ผู้ปกครองและชุมชนร่วมประชุมกัน

5. การจัดสภาพการเรียนรู้ โดยภาพรวมและในข้อย่อยของการจัดการคุณภาพของผู้บริหารโรงเรียน ด้านการจัดสภาพการเรียนรู้อยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยเรียงลำดับจากมากไปน้อย ได้แก่ การพัฒนาสื่อการสอนเพื่อให้เอื้อต่อการเรียนรู้ การจัดบรรยากาศสภาพแวดล้อมภายในโรงเรียนให้เอื้ออำนวยต่อการเรียนการสอน การจัดสภาพการเรียนรู้เพื่อพัฒนานักเรียนให้เกิดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง การเลือกวิธีสอนโดยการเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ การจัดสภาพการณ์ที่เป็นปัจจัยสนับสนุนเอื้อต่อการเรียนการสอน และการดำเนินการเกี่ยวกับการพัฒนาการเรียนการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

ผลการเปรียบเทียบการจัดการคุณภาพของผู้บริหารโรงเรียนในเครือข่ายสาธิต จำแนกตามเพศ ประสิทธิภาพการทำงาน และขนาดของโรงเรียนที่ปฏิบัติงานอยู่ มีดังนี้

สมมติฐานการวิจัย ข้อ 1 ผู้บริหารที่มีเพศต่างกัน มีระดับการจัดการคุณภาพการบริหารของโรงเรียนในเครือข่ายแตกต่างกัน สามารถสรุปผลได้ ดังนี้

โดยภาพรวมและการจัดการคุณภาพบางด้าน คือ ด้านการปรับปรุงอย่างต่อเนื่องด้านการเน้นผู้รับบริการทางการศึกษาเป็นสำคัญ และด้านการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ผู้บริหารชายกับหญิงมีการจัดการคุณภาพโรงเรียนในเครือข่ายไม่แตกต่างกัน แต่มีเพียง 2 ด้านที่ผู้บริหารชายกับหญิงมีการจัดการคุณภาพแตกต่างกัน คือ ด้านการเปิดโอกาสให้บุคลากรมีส่วนร่วมในการทำงาน และด้านการจัดสภาพการเรียนรู้ โดยผู้บริหารหญิงมีการจัดการคุณภาพใน 2 ด้านนี้มากกว่าผู้บริหารชาย

สมมติฐานการวิจัยข้อ 2 ผู้บริหารที่มีประสบการณ์การทำงานแตกต่างกัน มีระดับการจัดการคุณภาพการบริหารของโรงเรียนในเครือข่ายแตกต่างกัน สามารถสรุปผลได้ ดังนี้

ผู้บริหารที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกัน มีการจัดการคุณภาพโรงเรียนในเครือข่ายไม่แตกต่างกัน ทั้งในภาพรวมและในทุกๆด้าน คือ ด้านการปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง ด้านการเน้นผู้รับบริการทางการศึกษาเป็นสำคัญ ด้านการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ด้านการเปิดโอกาสให้บุคลากรมีส่วนร่วมในการทำงาน และด้านการจัดสภาพการเรียนรู้

สมมติฐานการวิจัยข้อ 3 ผู้บริหารที่ปฏิบัติงานอยู่ใน โรงเรียนที่มีขนาดต่างกันมีระดับการจัดการคุณภาพการบริหารของผู้บริหาร แตกต่างกัน สามารถสรุปผล ดังนี้

ผู้บริหารที่ปฏิบัติงานอยู่ในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน มีการจัดการคุณภาพโรงเรียนในเครือข่ายไม่แตกต่างกันทั้งในภาพรวมและในทุกๆด้าน คือ ด้านการปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง ด้านการเน้นผู้รับบริการทางการศึกษาเป็นสำคัญ ด้านการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ด้านการเปิดโอกาสให้บุคลากรมีส่วนร่วมในการทำงาน และด้านการจัดสภาพการเรียนรู้

อภิปรายผล

จากผลการศึกษาการจัดการคุณภาพของผู้บริหารโรงเรียนในเครือข่าย มีประเด็นที่สามารถนำมาอภิปราย ตามความมุ่งหมายของการวิจัยได้ดังนี้

การศึกษาระดับการจัดการคุณภาพของผู้บริหารโรงเรียนในเครือข่าย

จากการศึกษาระดับการจัดการคุณภาพของผู้บริหารโรงเรียนในเครือข่าย พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนได้มีการจัดการคุณภาพในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง จะเห็นได้ว่าการจัดการคุณภาพภายในโรงเรียนเป็นกระบวนการบริหารที่เกื้อหนุนให้การดำเนินงานของโรงเรียนเกิดคุณภาพซึ่งกระบวนการบริหารการศึกษาเพื่อให้โรงเรียนเกิดคุณภาพดังกล่าวนี้ จำเป็นต้องประกอบไปด้วยการประกันคุณภาพภายในและการประเมินคุณภาพภายนอก ดังที่ระบุในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ว่า การประกันคุณภาพภายในถือเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารการศึกษา ซึ่งสาเหตุที่ผู้บริหารโรงเรียนมีการจัดการคุณภาพในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง อาจเนื่องมาจากว่า ขณะนี้โรงเรียนในเครือข่าย กำลังอยู่ในระหว่างการปฏิรูปการศึกษา และพัฒนาคุณภาพการศึกษาเพื่อเข้าสู่มาตรฐานการศึกษาในระดับคุณภาพที่สูงขึ้น ดังนั้น ผู้บริหารโรงเรียนจึงพยายามที่จะเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารโดยนำการจัดการคุณภาพมาใช้ ดังที่ เรืองวิทย์ เกษสุวรรณ (2545: 1) กล่าวว่า ปัจจุบันจำเป็นต้องมีองค์กรต่างๆ จะต้องปรับตัวให้เข้ากับสถานการณ์โลก โดยนำการจัดการคุณภาพมาใช้เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหาร อย่างไรก็ตาม การจัดการคุณภาพยังเป็นเรื่อง

ใหม่ของการศึกษา เนื่องจากหน่วยงานต่างๆ และองค์กรรัฐ รวมทั้งสังกัดในเครือสารสาสน์ เพิ่งได้รับแนวคิดการจัดการคุณภาพ และเริ่มมีการตื่นตัวในการนำการจัดการคุณภาพมาประยุกต์ใช้เพื่อพัฒนาการบริหารงานภายในโรงเรียน และหน่วยงานของตน วรภัทร์ ภูเจริญ (2545: 7) ทั้งนี้ แนวคิดของการจัดการคุณภาพก็มีวิธีการใช้ที่หลากหลาย และต้องอาศัยความร่วมมือและการมีส่วนร่วมจากทุกฝ่าย ในการจัดการคุณภาพเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง ดังที่

วีรพจน์ ลือประสิทธิ์สกุล (2540: 165) กล่าวว่า การจัดการคุณภาพมีวิธีการใช้ที่หลากหลาย หัวใจสำคัญของการจัดการคุณภาพอยู่ที่การจัดกระบวนการต่างๆ เพื่อให้เกิดการปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง โดยทุกคนในกระบวนการจะต้องมีส่วนร่วมในการพัฒนา และมีผู้บริหารระดับสูงเป็นผู้นำ ดังนั้น การที่จะนำการจัดการคุณภาพมาใช้ในการบริหารพัฒนาคุณภาพและการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียน จึงเป็นเรื่องที่ต้องอาศัยเวลาและต้องปรับเปลี่ยนหลายๆอย่าง จากการบริหารแบบเดิม มาสู่การบริหารจัดการแบบสมัยใหม่ ซึ่งผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการประกันคุณภาพของ สถิต ยงค์ (2544: 71) ที่ได้ศึกษาความคิดเห็นของบุคลากรที่มีต่อการประกันคุณภาพของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ผลการวิจัยพบว่า ทุกคนรับรู้การดำเนินประกันคุณภาพในระดับปานกลาง นอกจากนี้ ผลงานวิจัยนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัย ชัชวาล บ่อมไชยา (2541) ที่ได้ศึกษาการดำเนินงานบริหารระบบคุณภาพของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา โดยผลการวิจัยพบว่า การดำเนินงานตามกระบวนการบริหารระบบคุณภาพของโรงเรียน อยู่ในระดับปานกลาง

ถึงแม้ว่าผลการวิจัยครั้งนี้จะพบว่า ผู้บริหารโรงเรียนมีการจัดการคุณภาพภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง แต่ในรายด้าน กลับพบว่า ผู้บริหารโรงเรียนมีการจัดการคุณภาพอยู่ในระดับมากเพียงด้านเดียว คือ ด้านของการจัดสภาพการเรียนรู้ ส่วนด้านที่ผู้บริหารมีการจัดการคุณภาพอยู่ในระดับปานกลาง คือ ด้านการเปิดโอกาสให้บุคลากรมีส่วนร่วมในการทำงาน และด้านพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ และด้านที่ผู้บริหารมีการจัดการคุณภาพอยู่ในระดับน้อย คือ ด้านการปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง และด้านการเน้นผู้รับบริการทางการศึกษาเป็นสำคัญ ซึ่งจากผลการวิจัยชี้ให้เห็นว่าผู้บริหารโรงเรียนมีการจัดการคุณภาพในแต่ละด้านแตกต่างกัน สอดคล้องกับรายงานผลการตรวจสอบทบทวนคุณภาพและผลการประเมินจากภายนอกในรอบที่ผ่านมาที่แสดงว่า ผู้บริหารโรงเรียนในเครือสารสาสน์มีระดับการจัดการคุณภาพในแต่ละด้านแตกต่างกัน หน่วยศึกษานิเทศก์ (2548)

หากพิจารณาผลการจัดการคุณภาพของผู้บริหารโรงเรียนในเครือสารสาสน์เป็นรายด้าน สามารถอภิปรายผล ได้ดังนี้

1. ด้านการปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง

ผู้บริหารโรงเรียนมีการจัดการคุณภาพด้านการปรับปรุงอย่างต่อเนื่องโดยรวมอยู่ในระดับน้อย ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารโรงเรียนมีการจัดการคุณภาพอยู่ในระดับน้อยในเรื่องของการวางแผน การนำแผนที่กำหนดไว้ไปปฏิบัติ การตรวจสอบทบทวน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเรื่องของการแก้ปัญหาหรือการนำไปปฏิบัติหลังจากมีการประเมินผลแล้ว จากผลการวิจัยนี้ ยังพบว่าโรงเรียนในเครือสารสาสน์มีการปฏิบัติตามขั้นตอนการปรับปรุงอย่างต่อเนื่องโดยไขว่จจร คุณภาพ PDCA ในการบริหารจัดการตามแนวคิดการปฏิรูปการศึกษาและกระบวนการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในครบทั้ง 4 ขั้นตอน คือ การวางแผน การปฏิบัติ การตรวจสอบ และการแก้ไขปรับปรุง ซึ่งสอดคล้องกับคำกล่าวของ วีรพจน์ ลือประสิทธิ์สกุล (2540: 213) ที่ว่าการปรับปรุงอย่างต่อเนื่องประกอบไปด้วย การวางแผนการทำงาน การนำแผนไปปฏิบัติ การตรวจสอบทบทวน และการแก้ไขหรือการนำไปปฏิบัติ หลังจากมีการตรวจสอบประเมินแล้ว สาเหตุที่ผู้บริหารโรงเรียนมีการจัดการคุณภาพด้านการปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง

อยู่ในระดับน้อย อาจเนื่องมาจากว่า โรงเรียนมิได้มีการติดตาม ควบคุม และประเมินผลการดำเนินงานการปรับปรุงอย่างต่อเนื่องในเรื่องของการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนอย่างใกล้ชิด จึงอาจทำให้กระบวนการและขั้นตอนต่างๆ ดำเนินการไปอย่างไม่ถูกทิศทางเท่าที่ควร เมื่อเกิดปัญหาก็มิได้แก้ไข โดยทันที ดังผลการวิเคราะห์ปัญหาของ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2544: 7) ที่ว่าผู้บริหารของประเทศไทยยังมีปัญหาเกี่ยวกับการบริหารจัดการที่ขาดความต่อเนื่องในการติดตาม การควบคุม และการประเมินผลจากการที่โรงเรียนมิได้มีการติดตาม ควบคุม ประเมินผลและการแก้ปัญหาอย่างใกล้ชิด ทำให้ไม่ได้มีการกำหนดมาตรการการแก้ปัญหาอย่างชัดเจน เพราะการกำหนดมาตรการการแก้ปัญหาอย่างชัดเจนจะทำให้การปรับปรุงอย่างต่อเนื่องดำเนินไปสู่จุดมุ่งหมายได้ ดังที่ สมศักดิ์ สิ้นธุระเวช (2542: 188) กล่าวว่า จุดมุ่งหมายที่แท้จริงของการปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง นั้น คือ การปรับแก้ผลลัพธ์ที่เบี่ยงเบนออกจากเกณฑ์มาตรฐานให้กลับมาอยู่ในเกณฑ์ที่ต้องการซึ่งผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ รัญญาณี สังขารมย์ (2543) ได้ศึกษาศักยภาพในการพัฒนาเพื่อเข้าสู่มาตรฐานคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ผลการวิจัยพบว่า โรงเรียนไม่ได้นำผลที่ได้จากการประเมินมาปรับปรุงการบริหารการเรียนการสอน และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ คำปุ่น ภูเงิน (2544) ที่ได้ทำการศึกษากการปฏิบัติงานตามมาตรฐานคุณภาพการศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ผลการวิจัยพบว่า ปัญหาที่พบ คือ การไม่นำผลประเมินไปปรับปรุงการปฏิบัติงาน นอกจากนี้ ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ วชิร เทพพุทธรัง (2544: 170-177) ซึ่งได้ศึกษาการวางแผนการประกันคุณภาพการศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ผลการวิจัยพบว่า ส่วนใหญ่โรงเรียนมีการดำเนินงานในด้านการปรับปรุงอย่างต่อเนื่องทุกขั้นตอน ได้แก่ การวางแผน การปฏิบัติงาน การตรวจสอบ และการนำไปปฏิบัติหลังตรวจสอบประเมินแล้ว ส่วนปัญหาที่พบจากการวิจัย ประกอบไปด้วย การขาดการปรับปรุงแผนปฏิบัติงาน ไม่มีการประเมินผลการปฏิบัติงานตามมาตรฐานการปฏิบัติงานโรงเรียนและขาดการนำผลประเมินที่ได้ไปปรับปรุงการจัดทำมาตรฐานโรงเรียน

2. ด้านการเน้นผู้รับบริการทางการศึกษาเป็นสำคัญ

ผู้บริหารโรงเรียนมีการจัดการคุณภาพด้านการเน้นผู้รับบริการทางการศึกษาเป็นสำคัญในภาพรวมอยู่ในระดับน้อย โดยโรงเรียนมีการสำรวจความต้องการและความพึงพอใจของผู้ปกครองและมีการสำรวจความต้องการและความพึงพอใจของชุมชนในภาพรวมเฉลี่ยปีละ 1 ครั้ง และโรงเรียนมีการสำรวจความต้องการและความพึงพอใจของผู้เรียนในภาพรวมเฉลี่ยปีละ 2 ครั้ง จะเห็นได้ว่า โรงเรียนได้ให้ความสำคัญกับผู้รับบริการทางการศึกษาทั้ง ผู้เรียน ผู้ปกครองและชุมชน โดยพยายามติดตามและจัดให้มีการสำรวจความต้องการและความพึงพอใจของผู้รับบริการทางการศึกษาอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง เพื่อให้ผู้รับบริการทางการศึกษาได้เข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงานของโรงเรียน ตลอดจนมีส่วนร่วมในการเสนอความคิดเห็นในการปรับปรุงแก้ไขปัญหาดังกล่าวของโรงเรียน ทั้งนี้ โรงเรียนสามารถนำข้อมูลที่ได้จากการสำรวจไปใช้ปรับปรุงพัฒนาการดำเนินงานของโรงเรียนให้เกิดประสิทธิภาพเพื่อสร้างความมั่นใจและความพึงพอใจให้แก่ผู้รับบริการ ดังคำกล่าวของ Peter F. Drucker (อ้างถึงใน ญัฐพันธ์ เชนนนท์ และคณะ. 2546: 60) ที่ว่า การให้ความสำคัญกับลูกค้าหรือผู้รับบริการ จะต้องติดตามเรียนรู้ และพยายามคิดแบบลูกค้าหรือผู้รับบริการ ตลอดจนให้ผู้รับบริการมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน และแก้ไขปัญหาก็เพื่อที่จะตอบสนองความต้องการและสร้างความพอใจให้กับผู้บริการได้อย่างแท้จริง

อย่างไรก็ดี สาเหตุที่ผู้บริหารโรงเรียนมีการจัดการคุณภาพด้านการเน้นผู้รับบริการทางการศึกษาเป็นสำคัญในภาพรวมอยู่ในระดับน้อย อาจเนื่องมาจากว่า การสำรวจความต้องการและความพึงพอใจของ

ผู้รับบริการทางการศึกษาด้านการบริหารจัดการนั้นมิได้ทำอย่างละเอียด โดยโรงเรียนจะต้องทำการศึกษาข้อมูลในแต่ละด้านในแต่ละประเด็นที่ต้องการสำรวจอย่างละเอียดลึกซึ้ง เพื่อนำผลสำรวจไปกำหนดเป้าหมายร่วมกันระหว่างโรงเรียนกับผู้รับบริการทางการศึกษาดังระบุนี้ไว้ในสาระสำคัญของอนุกรมมาตรฐาน ISO:9000: 2000 (2549) ที่ว่าการสร้างความพึงพอใจให้แก่ผู้รับบริการทางการศึกษาเป็นประเด็นที่ซับซ้อนและละเอียดอ่อน ซึ่งต้องมีการศึกษาอย่างลึกซึ้งในการกำหนดเป้าหมายร่วมกันระหว่างโรงเรียนกับผู้รับบริการทางการศึกษาซึ่งโรงเรียนควรมีการสำรวจความพึงพอใจในด้านต่างๆ ได้แก่ ด้านการบริหารงานวิชาการ ด้านการบริหารงานปกครอง ด้านการบริหารงานบริการ และด้านความสัมพันธ์กับชุมชน (มนัส พลายุ้ม, 2540: 95-98) เหตุผลอีกประการหนึ่ง อาจเป็นเพราะว่า ในเรื่องของประเด็นการสร้างความพึงพอใจให้กับผู้รับบริการ (ลูกค้า) ในวงการธุรกิจนั้นมุ่งที่จะตอบสนองความต้องการของลูกค้าเป็นหลัก อย่างที่เรียกกันว่า “ลูกค้าคือพระเจ้า” แต่สำหรับโรงเรียนในเครือสารสาสน์ที่มุ่งจัดการศึกษาอย่างมีคุณภาพ โดยมีนโยบายด้านการศึกษาที่สำคัญ คือ “เร่งดำเนินการปฏิรูปการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญตามหลักการพระราชบัญญัติแห่งชาติ และส่งเสริมให้โรงเรียนพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้ได้มาตรฐานตามระบบการประกันคุณภาพ โดยพัฒนาผู้เรียนให้มีความสมดุลทั้งด้านความรู้ ความคิด ความสามารถ และความดีงาม” ดังนั้นการตอบสนองความต้องการของผู้รับบริการทางการศึกษาอาจไม่ใช่หน้าที่หลัก เนื่องจากโรงเรียนมีหน้าที่ในการจัดการศึกษาและมีการดำเนินการด้านมูลค่าเพิ่มให้แก่ผู้เรียน ด้วยเหตุผลทั้งหมดนี้ จึงทำให้ผู้บริหารโรงเรียนมีการจัดการคุณภาพด้านการเน้นผู้รับบริการทางการศึกษาเป็นสำคัญอยู่ในระดับน้อย

3. การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์

ผู้บริหารโรงเรียนมีการจัดการคุณภาพด้านการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง โดยโรงเรียนมีการวางแผนพัฒนาบุคลากรในภาพรวมเฉลี่ย 3 ครั้งต่อปีการศึกษาจะเห็นได้ว่าผู้บริหารโรงเรียนมีการวางแผนพัฒนาบุคลากรเป็นระยะๆตลอดปีการศึกษา ซึ่งการที่บุคลากรได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง จะช่วยให้บุคลากรได้รับความรู้เพิ่มเติม และเกิดความชำนาญความสามารถในการปฏิบัติงานให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ดังคำกล่าวของ บรรยงค์ ไตรจินดา (2546: 45) ที่ว่า การวางแผนพัฒนาบุคลากรนั้นเป็นการส่งเสริมให้คนที่ปฏิบัติงานอยู่แล้วได้เพิ่มพูนความรู้ ความชำนาญและมีความสามารถเพิ่มขึ้น ส่วนในด้านของการประสานงานกันทำงานกันเป็นทีม โรงเรียนมีการประสานงานกันทำงานกันเป็นทีมอยู่ในระดับปานกลาง โดยโรงเรียนมีการใช้หลักการจัดการคุณภาพโดยรวมในการประสานงานกันทำงานกันเป็นทีม ซึ่งบุคลากรทุกคน ทุกฝ่าย มีการประสานงานกันทำงานกันเป็นทีม เริ่มตั้งแต่ระดับบุคคล ระดับกลุ่ม ระดับทีมและระดับทุกทีมในโรงเรียน ดังคำกล่าวของ Don Mankin and Other (1996) ที่ว่า การประสานกันทำงานกันเป็นทีมและทุกระดับชั้น เริ่มตั้งแต่ระดับบุคคล ระดับกลุ่ม ระดับทีม และทุกทีมในองค์กรนั้นเป็นหัวใจของการจัดการคุณภาพโดยรวม

สาเหตุที่ผู้บริหารโรงเรียนมีการจัดการคุณภาพด้านการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง อาจเกี่ยวเนื่องมาจากว่า งบประมาณเพื่อจัดสรรในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์นั้นมีอยู่อย่างจำกัด ซึ่งมีการจัดสรรงบประมาณด้านการจัดการศึกษาให้แก่โรงเรียนในเครือสารสาสน์เพื่อพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ในหลายๆโครงการ โดยเกี่ยวกับการวางแผนพัฒนาบุคลากร การจัดฝึกอบรมบุคลากรอย่างต่อเนื่อง การพัฒนาการทำงานเป็นทีม และการส่งเสริมขวัญและกำลังใจแก่บุคลากรตัวอย่าง เช่น การสัมมนาเชิงปฏิบัติการ การศึกษาดูงาน การจัดฝึกอบรมผู้บริหารโรงเรียน และการฝึกอบรมหลักสูตรอื่นๆ การให้รางวัลแก่ครูดีเด่น เป็นต้น ซึ่งเนื่องจากการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ในด้านต่างๆ นั้น จำเป็นต้องใช้งบประมาณที่ค่อนข้างสูง จึงทำให้การจัดสรรงบประมาณไม่เพียงพอ และเกิดปัญหาการขาดงบประมาณ (ยุทธนา รวีเหลือง, 2539: 54) ซึ่งผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับ งานวิจัย

ของสมพร เสวีวัลลภ (2539: 110) ที่ได้ศึกษาสภาพและปัญหาการพัฒนาบุคลากรโรงเรียนประถมศึกษา ผลการศึกษาและวิเคราะห์ปัญหาความต้องการความจำเป็นในการพัฒนาบุคลากร ในภาพรวมระบุว่า ประสบกับปัญหาการขาดงบประมาณในการดำเนินงาน ด้วยเหตุผลทั้งหมดนี้ จึงทำให้ผู้บริหารโรงเรียนมีการจัดการคุณภาพด้านการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง

4. การเปิดโอกาสให้บุคลากรมีส่วนร่วมในการทำงาน

ผู้บริหารโรงเรียนมีการจัดการคุณภาพด้านการเปิดโอกาสให้บุคลากรมีส่วนร่วมในการทำงาน ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง โดยผู้บริหารโรงเรียนมีการเปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการทำงานของโรงเรียน ในการวางแผนจัดกิจกรรม การแสดงความคิดเห็นในรูปแบบต่างๆ การเป็นคณะกรรมการนักเรียน และการประเมินผลด้านการเรียนการสอน ดังที่ กรมวิชาการ (2544) ระบุว่า ผู้เรียนควรมีบทบาทและมีส่วนร่วมในการทำงานของโรงเรียนในด้านต่างๆ ได้แก่ ด้านวิชาการ การวางแผนกิจกรรมต่างๆ การแสดงความคิดเห็นเพื่อพัฒนานักเรียน การเป็น คณะกรรมการโรงเรียน และการประเมินผลด้านการเรียนการสอน ซึ่งผู้บริหารโรงเรียนมีการเปิดโอกาสให้ผู้เรียนซึ่งเป็นคณะกรรมการนักเรียนประชุมร่วมกันในภาพรวมเฉลี่ย 4 ครั้ง ต่อภาคการศึกษา แสดงให้เห็นว่า ผู้บริหารโรงเรียนมีการบริหารโดยใช้หลักการมีส่วนร่วม โดยมีการจัดประชุมคณะกรรมการนักเรียนเพื่อให้นักเรียนได้รับฟังและร่วมแสดงความคิดเห็นและมีส่วนร่วมในการทำงานพัฒนาโรงเรียน ทำให้ผู้เรียนรู้สึกว่าเป็นส่วนหนึ่งของโรงเรียน ดังที่ จันทราณี สงวนนาม (2545: 68) กล่าวว่า การบริหารแบบมีส่วนร่วมเป็นวิทยาการสมัยใหม่ในการบริหารอีกแนวทางหนึ่ง ที่ให้ความสำคัญในด้านการแสดงความคิดเห็นและรับฟังความคิดเห็นจากเพื่อนร่วมงานหรือบุคคลอื่น วิธีการดังกล่าวจะทำให้เกิดการยอมรับในวัตถุประสงค์ มีผลทางด้านจิตใจที่จะเป็นแรงผลักดันให้เกิดการสนับสนุนและรู้สึกว่าเป็นส่วนหนึ่งขององค์กร

สาเหตุที่ผู้บริหารโรงเรียนมีการจัดการคุณภาพด้านการเปิดโอกาสให้บุคลากรมีส่วนร่วมในการทำงานในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ในเรื่องของการเปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการทำงานของโรงเรียน อาจเนื่องมาจากกว่า โรงเรียนเห็นว่า ผู้เรียนมีหน้าที่หลักที่สำคัญ คือ การเรียนหนังสือ ส่วนในเรื่องของการเข้าร่วมกิจกรรม การแสดงความคิดเห็น การเป็นคณะกรรมการโรงเรียน ตลอดจนการประเมินผลด้านการเรียนการสอนนั้น ถือเป็นกิจกรรมเสริม ที่โรงเรียนมีการเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้รู้จักการทำงานร่วมกันในสังคม การช่วยเหลือกันตลอดจนรู้จักแสดงความคิดเห็นเพื่อพัฒนาโรงเรียน

5. การจัดสภาพการเรียนรู้

ผู้บริหารโรงเรียนมีการจัดการคุณภาพด้านการจัดสภาพการเรียนรู้ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารโรงเรียนมีการจัดการคุณภาพด้านการจัดสภาพการเรียนรู้ในระดับมากในทุกข้อย่อย ได้แก่ การพัฒนาสื่อการสอนเพื่อให้เอื้อต่อการเรียนรู้ การจัดบรรยากาศสภาพแวดล้อมภายในโรงเรียนให้เอื้ออำนวยต่อการเรียนการสอน การจัดสภาพการเรียนรู้เพื่อพัฒนานักเรียนให้เกิดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง การเลือกวิธีสอนโดยการเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ การจัดสภาพการณ์ที่เป็นปัจจัยสนับสนุนเอื้อต่อการเรียนการสอน และการดำเนินการเกี่ยวกับการพัฒนาการเรียนการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ในเรื่องของการพัฒนาสื่อการสอนเพื่อให้เอื้อต่อการเรียนรู้ มีการปฏิบัติอยู่ในระดับที่ค่อนข้างสูง ที่เป็นเช่นนี้ อาจเป็นเพราะว่า สื่อการสอนนั้นเป็นส่วนประกอบสำคัญในการพัฒนาการเรียนการสอนให้เกิดประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ดังที่ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน (2541: 40) ระบุว่า สื่อการสอน นวัตกรรม วัสดุอุปกรณ์ เป็นส่วนสำคัญที่ส่งเสริมให้การจัดการศึกษาในโรงเรียนเป็นไปอย่างราบรื่น สมบูรณ์ และเป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อคุณภาพของโรงเรียน

สาเหตุที่ผู้บริหารโรงเรียนมีการจัดการคุณภาพด้านการจัดสภาพการเรียนรู้ภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การพัฒนาสื่อการสอนเพื่อให้เอื้อต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน อาจเนื่องมาจากว่า ผู้บริหารโรงเรียนได้ให้ความสำคัญกับผู้เรียนเพราะผู้เรียนเป็นผู้รับบริการทางการศึกษาคนที่สำคัญที่สุด (พันธ์ศักดิ์ พลสารัมย์, 2540: 33) กอปรกับการปฏิรูปการศึกษาที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญเป็นนโยบายที่สำคัญและเป็นหัวใจของการปฏิรูปการศึกษา ดังนั้น ผู้บริหารโรงเรียนจึงมีความตระหนักเป็นอย่างยิ่งในการจัดสภาพการเรียนรู้ที่เหมาะสมเพื่อให้ผู้เรียนได้รับประโยชน์สูงสุด เพื่อตอบสนองนโยบายการปฏิรูปการศึกษาดังกล่าว ดังที่ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2546: 11) ระบุว่า การจัดสภาพการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญเป็นการจัดสภาพการเรียนรู้เพื่อให้ผู้เรียนได้รับประโยชน์สูงสุด และได้พัฒนาตนเองอย่างเต็มศักยภาพ นอกจากนี้ ทางโรงเรียนในเครือสารสาสน์ก็ได้มีนโยบายกระตุ้นให้โรงเรียนในเครือสารสาสน์ เร่งดำเนินการปฏิรูปการเรียนรู้ โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญตามหลักการพระราชนิพนธ์การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 โดยให้มีการจัดสภาพบรรยากาศในชั้นเรียนให้สอดคล้องกับการเรียนการสอน สอดคล้องกับ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน (2541: 40) ที่ได้ระบุว่า การจัดสภาพการเรียนรู้ที่เหมาะสมเป็นการปฏิรูปการเรียนการสอนโดยคำนึงถึงการพัฒนาให้นักเรียนให้เกิดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง รวมทั้งจัดบรรยากาศในชั้นเรียนให้สอดคล้องกับการเรียนการสอน นอกจากนี้ ยังสอดคล้องกับคำกล่าวของสุจริต เพียรชอบ (อ้างถึงใน ชำนาญ นฤภัย, 2545: 41-42) ที่ว่า สิ่งที่ต้องคำนึงอย่างมากในการจัดสภาพบรรยากาศในชั้นเรียนให้สอดคล้องกับการเรียนการสอน ได้แก่ การจัดบุคลากรเพื่อสอนควรมีความเหมาะสม การจัดเวลาเรียนที่เหมาะสม การให้ความอำนวยความสะดวกเกี่ยวกับการบริการสื่อการสอนต่างๆ สภาพห้องเรียนควรมีขนาดที่เหมาะสม ตลอดจนจัดบริเวณโรงเรียนให้ส่งเสริมกิจกรรมการเรียนการสอน ด้วยเหตุผลทั้งหมดนี้ ทำให้ผู้บริหารโรงเรียนมีการจัดการคุณภาพด้านการจัดสภาพการเรียนรู้ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ผลการวิจัยครั้งนี้ยังสอดคล้องกับผลการวิจัยของ อดุลย์เดช สุวานะ (2542) ที่ได้ศึกษาการบริหารการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางในโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็ก ผลการวิจัยพบว่า โรงเรียนมีการบริหารการจัดการเรียนการสอนที่เน้นนักเรียนเป็นศูนย์กลางอยู่ในระดับมาก

6. ผลการทดสอบสมมติฐานการวิจัย

จากผลการเปรียบเทียบการจัดการคุณภาพของผู้บริหารโรงเรียนในเครือสารสาสน์ จำแนกตามเพศ ประสบการณ์การทำงาน และขนาดของโรงเรียนที่ปฏิบัติงานอยู่ ผู้วิจัยสามารถอภิปรายผลได้ ดังนี้

ผู้บริหารโรงเรียนที่มีเพศต่างกัน มีการจัดการคุณภาพในภาพรวมและรายด้าน 3 ด้าน ได้แก่ การปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง การเน้นผู้รับบริการทางการศึกษาเป็นสำคัญ และการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ที่เป็นเช่นนี้ อาจเป็นเพราะว่า ผู้บริหารโรงเรียนในเครือสารสาสน์ ได้มีความตระหนัก และเล็งเห็นถึงความสำคัญของการปฏิรูปการศึกษา โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ในเรื่องของการปรับปรุงการพัฒนาโรงเรียนอย่างต่อเนื่อง โดยใช้วงจรคุณภาพ เพื่อรองรับการประเมินคุณภาพภายนอก การเน้นผู้รับบริการทางการศึกษาเป็นสำคัญ โดยใช้วงจรคุณภาพ เพื่อรองรับการประเมินคุณภาพภายนอก การเน้นผู้รับบริการทางการศึกษาเป็นสำคัญ โดยได้ให้ความสำคัญกับผู้รับบริการทางการศึกษา ทั้งนักเรียน ผู้ปกครอง และชุมชน รวมทั้งมีความตระหนักถึงนโยบายการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ตามแนวคิดพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2541 และเกณฑ์มาตรฐานผู้บริหารของสสค. ในการพัฒนามาตรฐานให้มีศักยภาพ มีความเป็นผู้นำซึ่งผลการวิจัยนี้ สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ จิรพันธ์ สวัสดิ์ (2538) ที่ได้ศึกษา

สมรรถภาพในการนำของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา เปรียบเทียบสมรรถภาพในการนำของผู้บริหารระหว่างเพศหญิงกับเพศชาย และพบว่า ผู้บริหารชายและหญิงมีสมรรถภาพในการนำโดยรวมไม่แตกต่างกัน

ส่วนผู้บริหารโรงเรียนที่มีเพศต่างกัน มีการจัดการคุณภาพแตกต่างกันใน 2 ด้าน คือ ด้านการเปิดโอกาสให้บุคลากรมีส่วนร่วมในการทำงาน และด้านการจัดสภาพการเรียนรู้โดยผู้บริหารหญิงมีการจัดการคุณภาพในด้านการเปิดโอกาสให้บุคลากรมีส่วนร่วมในการทำงานและด้านการจัดสภาพการเรียนรู้มากกว่าผู้บริหารชาย ซึ่งจะเห็นได้ว่า ผู้บริหารหญิงได้มีการเปิดโอกาสให้บุคลากรได้เข้ามามีส่วนร่วมในการทำงาน ทั้งนักเรียน ผู้ปกครอง ครู และชุมชน ได้เข้ามามีส่วนร่วมในการออกสิทธิ์ออกเสียง แสดงความคิดเห็น ร่วมประชุมกัน ตลอดจนมีส่วนร่วมในการพัฒนาโรงเรียนมากกว่าผู้บริหารชาย ซึ่งผลการวิจัยนี้ สอดคล้องกับงานวิจัยของ พวงเพชร วัชรอยู่ (อ้างถึงใน วันทนีย์ เรื่องทรัพย์สิน. 2540: 141) ที่ศึกษาลักษณะบทบาทที่สัมพันธ์กับการให้มีส่วนร่วมในการตัดสินใจของหัวหน้าภาควิชาที่เป็นสตรี ในมหาวิทยาลัยรัฐ ผลการวิจัย พบว่า บทบาทการบริหารงานระหว่างผู้บริหารหญิงกับผู้บริหารชาย มีความแตกต่างในรายละเอียดมาก อาทิ ผู้หญิงมีสิ่งต่อไปนี้มากกว่า เช่น ความเป็นประชาธิปไตย ก็คือการเปิดโอกาสให้ทุกคนแสดงความคิดเห็นนั่นเอง การสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับผู้ปกครองและชุมชนเป็นต้น และอีกด้านหนึ่งที่ผู้บริหารหญิงมีการจัดการคุณภาพมากกว่าผู้บริหารชาย คือ ด้านการจัดสภาพการเรียนรู้ โดยผู้บริหารหญิงมีการจัดการคุณภาพด้านการจัดสภาพการเรียนรู้มากกว่าผู้บริหารชาย อาจเป็นเพราะว่า การจัดสภาพการเรียนรู้ที่เหมาะสมเพื่อพัฒนานักเรียนให้เกิดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ทั้งในเรื่องของการจัดสภาพการณ์ที่เป็นปัจจัยสนับสนุนให้เอื้อต่อการเรียนการสอน และการเลือกวิธีสอน โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญนั้น จำเป็นต้องใช้ความคิดอย่างรอบคอบละเอียดถี่ถ้วนในการบริหารจัดการ ซึ่งลักษณะเฉพาะเช่นนี้ เป็นธรรมชาติของเพศหญิงซึ่งมีความคิดละเอียดถี่ถ้วนและรอบคอบกว่าเพศชาย (สุชาติ และ วรณี โสมประยูร. 2541: 45-47) ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของวันทนีย์ เรื่องทรัพย์สิน (2540) ที่ได้ศึกษาสภาพและปัญหาการตัดสินใจของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา ผลพบว่า ผู้บริหารชายและผู้บริหารหญิงมีลักษณะเฉพาะที่ต่างกัน เช่น ความละเอียดรอบคอบ การติดตามงานอย่างใกล้ชิดซึ่งลักษณะที่กล่าวมานี้มักจะพบในผู้บริหารหญิงมากกว่าผู้บริหารชาย ด้วยเหตุผลที่กล่าวมานี้ จึงทำให้ผู้บริหารหญิงมีการจัดการคุณภาพในด้านการเปิดโอกาสให้บุคลากรมีส่วนร่วมในการทำงาน และด้านการจัดสภาพการเรียนรู้มากกว่าผู้บริหารชาย

ผู้บริหารที่มีประสบการณ์ทำงานต่างกัน มีการจัดการคุณภาพในภาพรวมและรายด้านทุกด้าน ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ผลการศึกษานี้ ไม่สอดคล้องกับคำกล่าวของ โกศล ศรีทอง (2543: 87-89) ที่ว่าผู้บริหารที่มีประสบการณ์ในการบริหาร จะมีผลต่อคุณลักษณะและพฤติกรรมในการบริหารงาน ทำให้การบริหารวิชาการมีคุณภาพและช่วยให้การบริหารเกิดคุณภาพ ทั้งนี้ อาจเนื่องมาจากว่า ผู้บริหารที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกัน ต่างก็ต้องปฏิบัติหน้าที่ตามเป้าหมายและแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านการศึกษา ซึ่งมีเป้าหมายและวัตถุประสงค์อย่างเดียวกัน นอกจากนี้ ก็ยังมีนโยบายการวางแผนพัฒนาผู้บริหารโรงเรียนโดยการจัดให้มีการสัมมนาเชิงปฏิบัติการ และมีการฝึกอบรมหลักสูตร ให้แก่ผู้บริหารทุกคน นอกจากนี้ ผลการวิจัยนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของวันทนีย์ เรื่องทรัพย์สิน (2540: 143) ที่ได้ศึกษาสภาพและปัญหาการตัดสินใจของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา ผลการวิจัยพบว่า เป็นเพราะผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา ทุกคน ได้รับการอบรมหลักสูตรที่เตรียมความพร้อมให้กับผู้ที่เข้าสู่ตำแหน่งทางการบริหารก่อนที่จะดำรงตำแหน่งการบริหารจริง และเมื่อเข้าสู่ตำแหน่งแล้วก็มีกรอบเพิ่มเติมความรู้ให้อยู่มิได้ขาด เช่น โครงการอบรมสัมมนาในแต่ละสำนักงานเขต เป็นต้น นอกจากนี้ ได้จัดให้มีโครงการฝึกอบรมเพื่อเพิ่มยุทธศาสตร์ทางการบริหารให้กับผู้บริหารทุกคน จึงเป็นสิ่งที่ช่วยให้

ผู้บริหารทุกคน ทั้งที่มีประสบการณ์มากและประสบการณ์น้อยมีความสามารถในการใช้กระบวนการในการตัดสินใจ ไม่แตกต่างกัน ซึ่งการใช้กระบวนการในการตัดสินใจ ก็คือ การบริหารงานนั่นเอง สอดคล้องกับผลการศึกษาค้นคว้าที่พบว่าผู้บริหารที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกัน เมื่อได้รับการฝึกอบรมจากทางต้นสังกัดเดียวกันในรูปแบบเดียวกันแล้ว ก็จะทำให้ผู้บริหารนั้นมีการจัดการคุณภาพไม่แตกต่างกัน

ผู้บริหารที่ปฏิบัติงานอยู่ในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน มีการจัดการคุณภาพในภาพรวมและรายด้านทุกด้าน ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ที่เป็นเช่นนี้ อาจเป็นเพราะผู้บริหารโรงเรียนที่สังกัดขนาดโรงเรียนต่างกัน มีบทบาทหน้าที่และภารกิจที่ต้องปฏิบัติคล้ายคลึงกัน เนื่องจากได้รับหลักการวัตถุประสงค์ นโยบาย เป้าหมายในการบริหารงานมาจากต้นสังกัดเดียวกัน ซึ่งผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ ถวัลย์ มหิมา (2545: 87) ที่ได้ศึกษาการปฏิบัติงานการบริหารงานบุคลากรของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารโรงเรียนที่ปฏิบัติอยู่ในโรงเรียนขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ มีระดับการปฏิบัติงานบุคลากรไม่แตกต่างกัน นอกจากนี้ ผลการวิจัยนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุวรรณ รุทธนาสุรักษ์ (2540) ที่ได้ศึกษาการบริหารเวลาของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาดีเด่น ผลการวิจัยพบว่า ขนาดของโรงเรียนไม่มีอิทธิพลต่อการปฏิบัติงานของผู้บริหารโรงเรียน ไม่ว่าจะเป็นโรงเรียนขนาดเล็ก ขนาดกลางและขนาดใหญ่ ทั้งนี้ เนื่องจากโรงเรียนประถมศึกษาทุกขนาดมีภารกิจงานบริหารที่มีลักษณะใกล้เคียงกัน ดังนั้น อาจสรุปได้ว่า เมื่อผู้บริหารโรงเรียนมีภาระงานที่ต้องปฏิบัติคล้ายคลึงกัน โดยยึดตามหลักการ วัตถุประสงค์นโยบาย เป้าหมายในการบริหารงานซึ่งได้รับมาจากต้นสังกัดเดียวกัน อาจส่งผลให้ผู้บริหารที่ปฏิบัติงานอยู่ในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน มีการจัดการคุณภาพในโรงเรียนในเครือสาธิตไม่แตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะซึ่งหน่วยงานต้นสังกัด สำนักงานการศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องสามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการจัดการศึกษา ดังนี้ คือ

ข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัย

ทางโรงเรียนในเครือสาธิตสำนักงานการศึกษา ควรมีการสนับสนุนและสร้างความตระหนักอย่างจริงจังต่อเนื่อง ให้กับผู้บริหารโรงเรียนในการจัดการคุณภาพโดยเฉพาะด้านการปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง และการเน้นผู้รับบริการทางการศึกษาเป็นสำคัญ เนื่องจากผู้บริหารโรงเรียนมีการจัดการคุณภาพทั้ง 2 ด้านนี้ อยู่ในระดับน้อย โดยอาจจัดให้มีการฝึกอบรม สัมมนาเกี่ยวกับทฤษฎีการจัดการคุณภาพในประเด็นของการปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง และการเน้นผู้รับบริการทางการศึกษาเป็นสำคัญ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารงานให้แก่ผู้บริหารโรงเรียน รวมทั้งพัฒนาให้ผู้บริหารเกิดความรู้ ความเข้าใจ และสามารถนำทฤษฎีการจัดการคุณภาพมาประยุกต์ใช้กับการบริหารยุคใหม่ได้อย่างลงตัวและเกิดคุณประโยชน์สูงสุดต่อการพัฒนาโรงเรียน

ทางโรงเรียนสาธิตต้นสังกัดกรุงเทพมหานคร และสำนักงานการศึกษา ควรส่งเสริมและสร้างความตระหนักให้ผู้บริหารโรงเรียนในเรื่องการเปิดโอกาสให้บุคลากรมีส่วนร่วมในการทำงานของโรงเรียนและการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้มากกว่านี้ โดยอาจส่งเสริมให้นักเรียน ครู ผู้ปกครองและชุมชน ได้มีโอกาสเข้ามามีส่วนร่วมในการทำงาน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ผู้ปกครองและชุมชน ควรมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาและช่วยสนับสนุนพัฒนาโรงเรียนให้เกิดคุณภาพ โดยอาจร่วมแสดงความคิดเห็นเป็นส่วนหนึ่งของคณะกรรมการโรงเรียน ส่วนในเรื่องของการพัฒนา

ทรัพยากรมนุษย์ ควรคำนึงถึงหลักการในการวางแผนพัฒนาบุคลากร เพื่อให้บุคลากรได้รับประโยชน์สูงสุดจากกรอบ และสามารถนำความรู้ที่ได้ไปพัฒนาโรงเรียนให้มีคุณภาพต่อไป

ในการจัดการคุณภาพด้านการจัดการสภาพการเรียนรู้ พบว่า ผู้บริหารมีการจัดการคุณภาพด้านการจัดการสภาพการเรียนรู้ในระดับมาก ดังนั้น จึงสมควรให้มีการเผยแพร่และพัฒนาการจัดการคุณภาพด้านนี้ให้ดียิ่งขึ้นต่อไป โดยการจัดประชุมสัมมนาให้ผู้บริหารโรงเรียนในเครือข่ายได้มีโอกาสแลกเปลี่ยนความรู้ วิธีการ ในการจัดการสภาพการเรียนรู้ที่เหมาะสมซึ่งกันและกัน ทั้งนี้ การแลกเปลี่ยนความรู้ จะทำให้ผู้บริหารโรงเรียนได้รับแนวคิดใหม่ๆ และสามารถนำแนวคิดต่างๆ เหล่านั้นมาบูรณาการในการพัฒนาและเพิ่มประสิทธิภาพการจัดการคุณภาพในด้านนี้ และด้านอื่นๆ ให้ดียิ่งขึ้นต่อไป

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

สำหรับข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังต่อไปนี้

นักศึกษา หรือผู้วิจัยท่านอื่นๆ ควรทำการศึกษาวิจัยขยายผลการจัดการคุณภาพของผู้บริหารโรงเรียนในสังกัดอื่นๆ อาทิเช่น สังกัดสำนักงานการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดกรมสามัญศึกษา และสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เป็นต้น เพื่อสามารถนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์และใช้เป็นแนวทางในการจัดการคุณภาพอย่างมีประสิทธิภาพในสังกัดอื่นๆ ต่อไป

นักศึกษา หรือผู้วิจัยท่านอื่นๆ ควรทำการศึกษาวิจัยผู้บริหารโรงเรียน ในตัวแปรอื่นๆ เช่น คุณลักษณะของผู้บริหารโรงเรียน ลักษณะความเป็นผู้นำ เป็นต้น เพื่อจะได้ทราบว่าผู้บริหารโรงเรียนที่ดี ควรมีคุณลักษณะเช่นใด และควรมีลักษณะความเป็นผู้นำแบบใด ทั้งนี้สามารถใช้เป็นแนวทางให้ผู้บริหารโรงเรียนมีการปฏิบัติตนให้เป็นผู้บริหารที่ดีมีคุณภาพต่อไป

นักศึกษา หรือผู้วิจัยท่านอื่นๆ ควรมีการศึกษาวเคราะห์ปัญหาและอุปสรรคต่างๆ ที่ส่งผลต่อการจัดการคุณภาพของผู้บริหารโรงเรียน เพราะว่าเมื่อทราบถึงปัญหาและอุปสรรคแล้ว จะได้จัดเตรียมมาตรการเพื่อดำเนินการปรับปรุงแก้ไข และพัฒนาโรงเรียนให้เกิดคุณภาพยิ่งขึ้น ต่อไป

นักศึกษา หรือผู้วิจัยท่านอื่นๆ ควรมีการศึกษาวว่าผู้บริหารโรงเรียนที่มี อายุ วุฒิการศึกษา และปฏิบัติงานอยู่ในโรงเรียนที่อยู่ในเขตต่างกัน มีการจัดการคุณภาพแตกต่างกันหรือไม่ เพื่อจะได้ทราบว่าตัวแปรดังกล่าว นั้น เป็นปัจจัยที่มีผลต่อการจัดการคุณภาพหรือไม่อย่างไร

NBUE052: ภาวะผู้นำแบบผู้รับใช้ของผู้บริหารสถานศึกษา ในอำเภอเขาสมิง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด

THE SERVANT LEADERSHIP OF SCHOOL ADMINISTRATORS IN KHAO SAMING DISTRICT BY THE JURISDICTION OF TRAT PRIMARY EDUCATION SERVICE AREA OFFICE

พนิดา ศิลาอาสน์¹ ดร.สิริกาญจน์ ธนวุฒิพรพินิต²

¹ นักศึกษานักศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ

² อาจารย์ประจำ มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้วัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบภาวะผู้นำแบบผู้รับใช้ของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอเขาสมิง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด โดยจำแนกตามขนาดโรงเรียน มีระดับและอันดับที่แตกต่างกัน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ข้าราชการครูในอำเภอเขาสมิง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราดปีการศึกษา 2560 จำนวน 197 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมี 2 ลักษณะ ได้แก่แบบสำรวจรายการ แบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และทดสอบสมมติฐาน โดยการทดสอบสถิติเอฟ (F-test) โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA)

ผลการวิจัย พบว่า

1. ระดับความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำแบบผู้รับใช้ของผู้บริหารสถานศึกษา ในอำเภอเขาสมิง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก
2. การเปรียบเทียบภาวะผู้นำแบบผู้รับใช้ของผู้บริหารสถานศึกษา ในอำเภอเขาสมิง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด จำแนกตามขนาดโรงเรียนโดยภาพรวม พบว่า ด้านการเป็นผู้ฟังที่ดี ด้านการเข้าใจผู้อื่น ด้านการบำรุงรักษาบุคลากร ด้านการสร้างมโนทัศน์องค์กร ด้านการมองการณ์ไกล ไม่แตกต่างกัน และด้านมีความตระหนักรู้ ด้านการมุ่งมั่นพัฒนาบุคคล และการสร้างสรรค์ชุมชน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

คำสำคัญ: ภาวะผู้นำแบบผู้รับใช้, ขนาดโรงเรียน, ประสิทธิภาพการบริหารโรงเรียน

Abstract

This research aimed to study and compare an Opinion of the Servant Leadership of School Administrators in Khaosaming District by The Jurisdiction of Trat Primary Educational Service Area Office according to classified by school size.. The sample group was 197 teachers in Khaosaming District by The Jurisdiction of Trat Primary Educational Service Area Office and the research instrument was a questionnaire consisting of 2 parts: Part 1 for information on subjects' status and Part 2 was a 5-rating scale questionnaire on the leadership of administrators in Khaosaming District by The Jurisdiction of Trat

Primary Educational Service Area Office. The statistics used for analyzing the data were percentage, mean, standard deviation, F-test and one way analysis of variance.

The research results were as follow:

1. According to Compare levels and rankings in The Servant Leadership of School Administrators in Khaosaming District by The Jurisdiction of Trat Primary Educational Service Area Office. All aspects were found to be in a high level.
2. The comparison of opinion of The Servant in Leadership of School Administrators in Khaosaming District by by The Jurisdiction of Trat Primary Educational Service Area Office classifying by school size, the study revealed significant differences.

Keywords: Leadership Styles, School Size, School Performance

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ทุกสังคมการทำงานในองค์กรย่อมมีหัวหน้าหรือผู้นำเสมอ สังคมระดับประเทศจะมีพระมหากษัตริย์หรือประธานาธิบดีหรือนายกรัฐมนตรีเป็นหัวหน้าหรือเป็นผู้นำ บุคคลที่ทำงานร่วมกับหัวหน้าหรือผู้นำ เรียกว่า ผู้ตามหรือเพื่อนร่วมงาน องค์กรทุกแผนกย่อมต้องการผู้นำ ผู้นำเป็นผู้ที่มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการบริหารงาน เพราะผู้นำเป็นสัญลักษณ์ และเป็นจุดรวมแห่งพลังมวลสมาชิกในองค์กร ความสามารถและลักษณะของผู้นำที่ดีเป็นส่วนสัมพันธ์ใกล้ชิดกับคุณภาพและคุณค่าขององค์กร ที่จะสะท้อนให้เห็นประสิทธิภาพการปฏิบัติงานในองค์กรหรือหน่วยงานนั้นๆ หน่วยงานใดจะเจริญก้าวหน้าหรือไม่ ย่อมขึ้นอยู่กับความสามารถของผู้นำ และนับตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบันในการบริหารผู้นำยังคงเป็นความคาดหวังสูงสุดในการแบกรับภาระ นำพาองค์กรไปสู่ความสำเร็จ ที่สำคัญคือ ผู้นำในยุคปัจจุบันนี้ต้องทำงานเชิงรุกเพื่อสร้างความได้เปรียบอยู่เสมอ พฤติกรรมของผู้นำส่งผลต่อความสำเร็จในองค์กร คือเครื่องมือในการสื่อความหมายให้คนในองค์กร หรือชุมชนรับรู้และเข้าใจ ถ้าผู้นำปฏิบัติต่อผู้อื่นด้วยความเคารพในศักดิ์ศรี (Dignity) รับฟังความคิดเห็นและเคารพความคิดเห็นผู้อื่น รู้จักชื่นชมผลงานผู้อื่น ให้เกียรติความรู้และทักษะที่แตกต่างกันของผู้อื่น ยอมรับความผิดพลาดของตนเองและกล่าวขอโทษอย่างจริงใจ ไม่ยกตนข่มท่าน ไม่ทำให้อื่นรู้สึกเสียหน้าในที่สาธารณะ แต่ให้กำลังใจ สร้างความเชื่อมั่น ยึดมั่นในจริยธรรม สัตย์ซื่อ มีคุณธรรม ให้ความสำคัญเรื่องมาตรฐานคุณภาพ คนในองค์กรจะยอมรับจุดยืนของผู้นำ และพยายามปฏิบัติตามผู้นำ ซึ่งจะส่งผลให้องค์กรมีประสิทธิภาพมากขึ้น

ยุคโลกาภิวัตน์เป็นยุคของสังคมและเศรษฐกิจฐานความรู้ (Knowledge-based Society and Economy) กล่าวคือ เป็นสังคมที่มุ่งเน้นการสร้างสรรค์องค์ความรู้ใหม่ๆ เพื่อใช้เป็นฐานที่สำคัญของการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม และการเมืองประเทศต่างๆ ทั่วโลก รวมทั้งประเทศไทยต่างได้รับอิทธิพลจากสังคมแบบเศรษฐกิจฐานความรู้ ส่งผลให้แต่ละประเทศมีการปรับเปลี่ยนกลยุทธ์ในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ในประเทศของตน เพื่อให้ได้มาซึ่งทรัพยากรมนุษย์ที่มีคุณภาพสูงสามารถขับเคลื่อนเศรษฐกิจ สังคม และการเมือง ให้รอดพ้นภัยคุกคามกับนานาอารยประเทศได้อีกทั้งโลกยุคใหม่ต้องการผู้นำที่มีความยืดหยุ่นตามสถานการณ์และมีเจตจำนงที่แน่วแน่ในการพัฒนางานสู่ทิศทางใหม่ๆ มองกว้าง คิดไกล และใฝ่สูง เป็นคนเก่ง คนดี มีคุณธรรม จริยธรรม เคารพและให้เกียรติแก่ผู้ร่วมงานทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ มีจิตสำนึกรับผิดชอบต่อสังคมและเห็นแก่ประโยชน์ของคนอื่น (คำโพธิ์ ศรีสุพรรณ. 2555) ความคิดเห็น

เกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างผู้นำและผู้ตามเปลี่ยนแปลงไปมากจากอดีต การบริหารงานที่เน้นการควบคุมกลายมาเป็นการมอบหมายอำนาจ การแข่งขันกลายเป็นการร่วมมือ การเน้นรางวัลที่เป็นวัตถุสิ่งของกลายเป็นการรักษาสัมพันธ์ภาพที่ดีกับผู้ใต้บังคับบัญชาแนวคิดของภาวะผู้นำแบบรับใช้ (Servant Leadership) ของกรีนลีย์ (Greenleaf, 1991: 30) ที่ให้คุณค่าและความสำคัญในความเป็นบุคคลของมนุษย์ทุกคน รับผิดชอบต่อความต้องการของกลุ่มมากกว่าความต้องการส่วนตัว ไม่แสวงหาผลประโยชน์เพื่อตนเอง จะส่งผลต่อความสำเร็จในการดำเนินงานได้อย่างชัดเจน เพราะผู้นำจะมีความสามารถในการใช้อิทธิพลโน้มน้าวใจบุคลากรในการปฏิบัติงาน และให้บุคลากรตระหนักถึงความเป็นส่วนหนึ่งของความสำเร็จของงาน เกิดความร่วมมือร่วมใจกับการปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายให้บรรลุตามวัตถุประสงค์

การบริหารการศึกษาให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผล ผู้บริหารหรือผู้นำในสถานศึกษามีส่วนสำคัญอย่างมากในการนำสถานศึกษาไปสู่เป้าหมายที่กำหนดไว้ ผู้บริหารจึงต้องมีหลักการบริหารสถานศึกษา ต้องเป็นหลักของผู้ใต้บังคับบัญชา และต้องเป็นผู้นำสถานศึกษาไปสู่ความสำเร็จ หน่วยงานใดมีผู้นำ ที่มีความรู้ ความสามารถรอบด้าน หน่วยงานนั้น ย่อมประสบความสำเร็จเจริญก้าวหน้า ซึ่งหลักการบริหารได้กล่าวถึงองค์ประกอบของการบริหารการศึกษาให้ประสบผลสำเร็จ ไว้ 4 ประการ คือ บุคลากร (Man) วัสดุอุปกรณ์ (Material) การเงิน (Money) และการจัดการที่ดี (Management) และถือว่าบุคลากรเป็นองค์ประกอบสำคัญที่สุดในการบริหาร ดังนั้น จึงได้ศึกษารูปแบบภาวะผู้นำแบบผู้รับใช้ (Servant Leadership) ซึ่งเป็นภาวะที่ผู้นำมีความเชื่อและประพฤติปฏิบัติตนโดยมุ่งประโยชน์เพื่อพัฒนาคนในองค์กรให้มีความเจริญทางด้านอาชีพและจิตวิญญาณ มีความถ่อมตน เอื้ออำนวย ภาวะผู้นำและประโยชน์ให้กับสมาชิกในองค์กร พร้อมกับเป็นแบบอย่างที่ดีให้กับสมาชิก ซึ่งได้มีการศึกษาพัฒนาหลักการและทฤษฎีมาตั้งแต่ทศวรรษที่ 1970 และมีการนำไปศึกษาวิจัยเชิงประจักษ์กับองค์กรหลากหลายในภาคธุรกิจ ภาครัฐ ภาคการศึกษา มีงานวิจัยให้ศึกษาเป็นจำนวนมากในต่างประเทศ แต่มีจำกัดในประเทศไทย (สรายุทธ กันหลง, 2553: 1) ภาวะผู้นำแบบผู้รับใช้มีหลายแนวคิด ซึ่งการวิจัยครั้งนี้ได้ยึดแนวคิดของกรีนลีย์ (Greenleaf, 2002: 21-61) ประกอบด้วยคุณลักษณะของภาวะผู้นำแบบผู้รับใช้ คือการฟัง การเห็นอกเห็นใจ การเยียวยารักษา การตระหนักรู้ การโน้มน้าวใจ การสร้างมนต์เสน่ห์ การมองการณ์ไกล ความรับผิดชอบร่วมกัน การอุทิศตนเพื่อพัฒนาคน การสร้างกลุ่มชน

การจัดการศึกษาในยุคปัจจุบันมีความจำเป็นต้องอาศัย ผู้บริหารสถานศึกษามีอาชีพ จึงจะทำให้การศึกษาประสบความสำเร็จได้ ซึ่ง คุณวุฒิ คนฉลาด, 2540: 11) กล่าวไว้ว่า ผู้นำเป็นกุญแจดอกสำคัญขององค์กรเพราะเป็นผู้นำคนใดที่งานประสบความสำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ถ้าองค์กรหรือหน่วยงานใดปราศจากผู้นำแล้ว องค์กรหรือหน่วยงานนั้นจะขาดเข็มทิศนำทางไปสู่ความสำเร็จ ดังที่ เออร์วิง (Irving, 2005) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำแบบผู้รับใช้และประสิทธิผลของการทำงานเป็นทีม โดยใช้ตัวกลางของความรัก การให้อำนาจ การมีวิสัยทัศน์ ความถ่อมตนและความไว้วางใจ ผลการศึกษาพบว่า มีนัยสำคัญทางสถิติและความสัมพันธ์เชิงบวกของตัวแปรแต่ละตัวเกี่ยวกับภาวะผู้นำแบบผู้รับใช้และความพึงพอใจในการทำงาน ผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานควรตระหนักถึงความสำคัญและสร้างภาวะผู้นำแบบผู้รับใช้ให้แก่ตนเอง เนื่องจากผลการวิจัยของนักวิชาการยืนยันว่าภาวะผู้นำแบบผู้รับใช้ มีความสำคัญกับประสิทธิผลของงาน สอดคล้องกับ (ธวัชรัตน์ ไบบัว, 2555) ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำ การเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารโรงเรียนกับประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดเมืองพัทยา จังหวัดชลบุรี ผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารโรงเรียนกับประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดเมืองพัทยา จังหวัดชลบุรี มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สถานศึกษาแต่ละแห่งมีคุณภาพที่ไม่เท่ากัน มีความเหลื่อมล้ำ ทั้งขนาดและคุณภาพจึงจำเป็นต้องปรับประสิทธิภาพของการบริหารการศึกษา เพราะโรงเรียนบางแห่งมีคุณภาพในการจัดการศึกษาสูง มีชื่อเสียงเป็นที่ยอมรับ แต่โรงเรียนบางแห่งการบริหารจัดการยังไม่ได้คุณภาพตามมาตรฐานซึ่งผู้ที่มี

บทบาทสำคัญในสถานศึกษาที่จะนำองค์การไปสู่ความสำเร็จ คือ ผู้บริหารการศึกษาสอดคล้องกับการวิจัยของ (ภารดี อนันต์นาวิ. 2545: 130) พบว่า คุณลักษณะผู้นำของผู้บริหารด้านความสามารถในการบริหารส่งผลต่อประสิทธิภาพของโรงเรียน ซึ่งภาวะผู้นำแบบผู้รับใช้เป็นภาวะผู้นำแบบใหม่ที่เน้นความสัมพันธ์ระหว่างผู้นำกับผู้ตาม ผู้นำให้ความสำคัญกับผู้ตามเปลี่ยนแปลงบทบาทของตนเองจากผู้สั่งการมาเป็นผู้รับใช้เปลี่ยนแปลงการบริหารจากบนลงล่างเป็นการบริหารแบบแนวราบ

ดังที่กล่าวมาแล้วจะเห็นได้ว่า ผู้บริหารสถานศึกษาจำเป็นต้องได้รับการพัฒนาภาวะผู้นำเป็นอย่างยิ่ง เนื่องจากการพัฒนาเป็นกระบวนการทุกอย่างที่จะทำให้สิ่งที่มีอยู่เป็นอยู่เจริญขึ้น ดีขึ้น เป็นประโยชน์มากขึ้น ไม่ว่าจะเป็นตัวคน ระบบงานของสถานศึกษา อาคารสถานที่ และความรู้สึกนึกคิด ดังนั้นเมื่อผู้บริหารสถานศึกษาเป็นปัจจัยสำคัญในการบรรลุเป้าหมายของสถานศึกษา จึงเป็นสิ่งจำเป็นที่ผู้บริหารจะต้องมีภาวะผู้นำในการบริหารที่เหมาะสม ผู้วิจัยในฐานะครูผู้สอน ซึ่งอยู่ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การประถมศึกษาตราดมีความสนใจที่จะศึกษาเกี่ยวกับภาวะผู้นำแบบผู้รับใช้ของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอเขาสมิง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การประถมศึกษาตราด เพื่อให้ผู้บริหารสถานศึกษานำไปพัฒนาภาวะผู้นำแบบผู้รับใช้ของตน ซึ่งเป็นภาวะผู้นำที่มีความเหมาะสมกับยุคปัจจุบันที่มีการเปลี่ยนแปลง สามารถบริหารงานในโรงเรียนให้มีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล

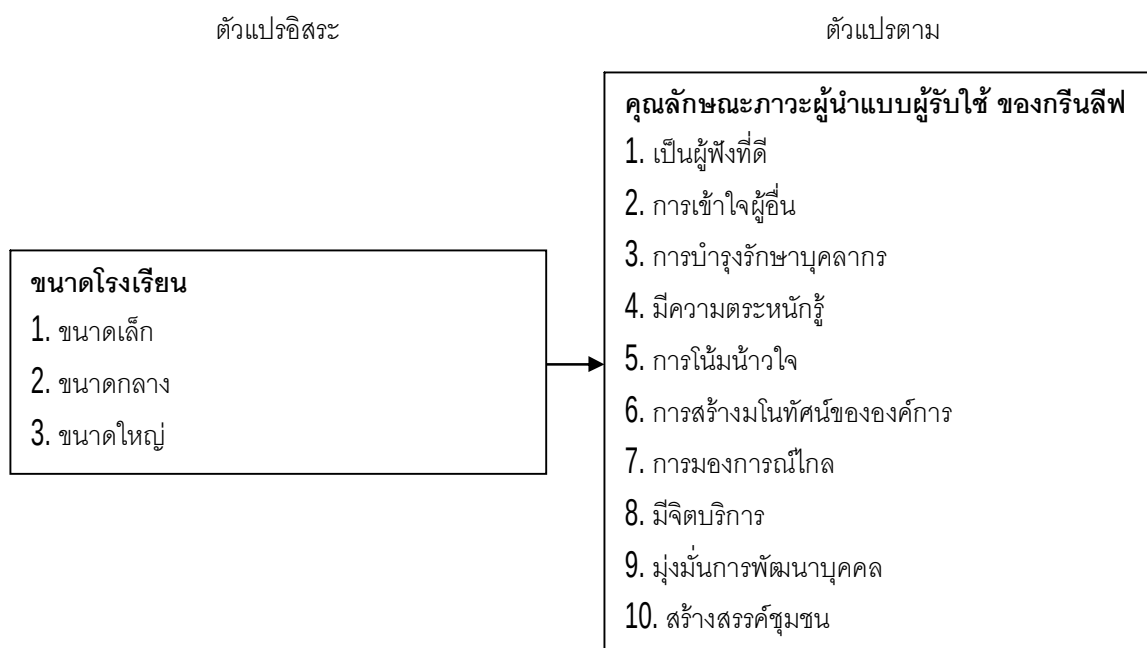
วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาภาวะผู้นำแบบผู้รับใช้ของผู้บริหารสถานศึกษา ในอำเภอเขาสมิง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด
2. เพื่อเปรียบเทียบภาวะผู้นำแบบผู้รับ ใช้ของผู้บริหารสถานศึกษา ในอำเภอเขาสมิง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การประถมศึกษาตราดจำแนกตามขนาดโรงเรียน

สมมติฐานในการวิจัย

1. ภาวะผู้นำแบบผู้รับใช้ของผู้บริหารสถานศึกษา ในอำเภอเขาสมิง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด โดยจำแนกตามขนาดโรงเรียนแตกต่างกัน

กรอบแนวคิด

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

ขอบเขตการศึกษา

1. ประชากร ข้าราชการครูในอำเภอเขาสมิง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ปีการศึกษา 2560 จำนวน 248 คน
2. กลุ่มตัวอย่าง ข้าราชการครูในอำเภอเขาสมิง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ปีการศึกษา 2560 ซึ่งมาจากการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) ตามขนาดของกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้ตารางเครจซี่ และ มอร์แกน (Krejcie; & Morgon. 1970, p.608) จำนวน 197 คน ดังตาราง

ขนาดของโรงเรียน	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
โรงเรียนขนาดเล็ก	37	36
โรงเรียนขนาดกลาง	158	113
โรงเรียนขนาดใหญ่	53	48
รวม	248	197

3. ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

ตัวแปรอิสระ (Independent Variable) ได้แก่ ขนาดโรงเรียน ขนาดเล็ก ขนาดกลาง ขนาดใหญ่

ตัวแปรตาม (Dependent Variable) ได้แก่ ภาวะผู้นำแบบผู้รับใช้ของกรีนลีย์ 1) เป็นผู้ฟังที่ดี 2) การเข้าใจผู้อื่น 3) การบำรุงรักษานักวิชาการ 4) มีความตระหนัก 5) การโน้มน้าวใจ 6) การสร้างมนต์เสน่ห์ขององค์กร 7) การมองการณ์ไกล 8) มีจิตบริการ 9) มุ่งมั่นการพัฒนาบุคคล 10) สร้างสรรค์ชุมชน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยภาวะผู้นำแบบผู้รับใช้ของผู้บริหารสถานศึกษา ในอำเภอเขาสมิง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ได้แก่ แบบสอบถาม (Questionnaires) เป็นการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยผู้วิจัยนำแบบสอบถามไปหาค่า IOC คำนวณได้มากกว่า 0.50 สำหรับนำไปใช้จัดแบบสอบถามจำนวน 67 ข้อ นำแบบสอบถามที่ได้รับการตรวจแก้ไขแล้ว ทดลองใช้ (Try Out) กับกลุ่มทดลองที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างในการศึกษา จำนวน 30 คน แล้วนำมาหาค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (Item-Total Correlation) โดยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวม (r) และค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ด้วยวิธีสัมประสิทธิ์แอลฟา (Coefficient) ตามสูตรของครอนบาค (Cronbach, 1990: 202-204) และเก็บรวบรวมแบบสอบถาม จากนั้นนำแบบสอบถามที่เก็บรวบรวมมาได้ไปประกอบการวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ ได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางคอมพิวเตอร์ ดังนี้

1. วิเคราะห์ระดับภาวะผู้นำแบบผู้รับใช้ของผู้อำนวยการสถานศึกษาในอำเภอเขาสมิง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด โดยค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
2. เปรียบเทียบภาวะผู้นำแบบผู้รับใช้ของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอเขาสมิง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด จำแนกตามขนาดของโรงเรียน วิเคราะห์ข้อมูล โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) ใช้เทคนิคการเปรียบเทียบรายคู่ (LSD)

ผลการศึกษา

ส่วนที่ 1 ผลการวิจัยเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด 197 คน แบ่งตามขนาดโรงเรียน ดังนี้ โรงเรียนขนาดเล็กจำนวน 36 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 18.27 โรงเรียนขนาดกลางจำนวน 113 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 57.36 และโรงเรียนขนาดใหญ่จำนวน 48 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 24.37

ส่วนที่ 2 ภาวะผู้นำแบบผู้รับใช้เมื่อพิจารณารายด้านแล้วเรียงอันดับจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ ด้านการมีจิตบริการ ด้านการมองการณ์ไกล และด้านการมุ่งมั่นพัฒนาบุคคล ซึ่งแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ

ส่วนที่ 3 การทดสอบสมมติฐานตามวัตถุประสงค์การวิจัย

สมมติฐานข้อที่ 1 ภาวะผู้นำแบบผู้รับใช้ของผู้บริหารสถานศึกษา ในอำเภอเขาสมิง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด โดยจำแนกตามขนาดโรงเรียนไม่แตกต่างกัน

ตาราง 1 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและอันดับภาวะผู้นำแบบผู้รับใช้ของผู้บริหารสถานศึกษา ในอำเภอเขาสมิง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด จำแนกตามขนาดของโรงเรียน

ภาวะผู้นำแบบผู้รับใช้	ขนาดของโรงเรียน											
	ขนาดเล็ก (n = 36)				ขนาดกลาง (n = 113)				ขนาดใหญ่ (n = 48)			
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	อันดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	อันดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	อันดับ
1. การเป็นผู้ฟังที่ดี	3.93	.69	มาก	9	3.99	.71	มาก	9	3.94	.87	มาก	7
2. การเข้าใจผู้อื่น	4.55	.48	มาก	4	4.42	.57	มาก	5	4.47	.39	มาก	3
3. การบำรุงรักษาบุคลากร	4.19	.79	มาก	7	4.28	.74	มาก	8	4.44	.54	มาก	4
4. การมีความตระหนักรู้	4.55	.49	มาก	3	4.28	.65	มาก	7	4.47	.50	มาก	2
5. การโน้มน้าวใจ	4.52	.50	มาก	5	4.38	.71	มาก	6	3.71	1.09	มาก	9
6. การสร้างมโนทัศน์ขององค์กร	3.76	.86	มาก	10	3.89	.66	มาก	10	3.85	.53	มาก	8
7. การมองการณ์ไกล	4.55	.50	มาก	2	4.70	.52	มาก	2	4.53	.47	มาก	1
8. การมีจิตบริการ	4.56	.50	มาก	1	4.76	.41	มาก	1	4.42	.62	มาก	5
9. การมุ่งมั่นการพัฒนาบุคคล	4.50	.50	มาก	6	4.63	.55	มาก	3	4.27	.78	มาก	6
10. การสร้างสรรคฺ์ชุมชน	4.11	.57	มาก	8	4.55	.50	มาก	4	3.40	1.16	มาก	10
รวมเฉลี่ย	4.02	.53	มาก	-	4.27	.41	มาก	-	3.67	.80	มาก	-

จากตาราง 1 ระดับความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำแบบผู้รับใช้ของผู้บริหารสถานศึกษา ในอำเภอเขาสมิง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก โดยพบว่า ครูโรงเรียนขนาดเล็กมีความเห็นว่าภาวะผู้นำแบบผู้รับใช้ของผู้บริหารสถานศึกษา ในอำเภอเขาสมิง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.02$, S.D. = .53) เมื่อพิจารณารายด้านแล้วเรียงอันดับจากมากไป 3 อันดับแรก ได้แก่ ด้านจิตบริการ ด้านมองการณ์ไกล ด้านตระหนักรู้ ครูโรงเรียนขนาดกลางมีความเห็นว่าภาวะผู้นำแบบผู้รับใช้ของผู้บริหารสถานศึกษา ในอำเภอเขาสมิง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.27$, S.D. = .41) เมื่อพิจารณารายด้านแล้วเรียงอันดับจากมากไป 3 อันดับแรก ได้แก่ ด้านจิตบริการ ด้านมองการณ์ไกล และด้านมุ่งมั่นพัฒนาบุคคล และครูโรงเรียนขนาดใหญ่มีความเห็นว่าภาวะผู้นำแบบผู้รับใช้ของผู้บริหารโรงเรียน ในอำเภอเขาสมิง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด โดยรวมอยู่ในระดับมากมีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 3.67$, S.D. = .80) เมื่อพิจารณารายด้านแล้วเรียงอันดับจากมากไป 3 อันดับแรก ได้แก่ ด้านจิตบริการ ด้านการตระหนักรู้ และด้านการเข้าใจผู้อื่น

ตาราง 2 การทดสอบวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) ระหว่างขนาดโรงเรียนกับภาวะผู้นำแบบผู้รับใช้ของผู้บริหารสถานศึกษา ในอำเภอเขาสมิง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด

ภาวะผู้นำแบบผู้รับใช้	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F	p
1. การเป็นผู้ฟังที่ดี	ระหว่างกลุ่ม	2	.130	.065	.115	.891
	ภายในกลุ่ม	194	109.187	.563		
	รวม	196	109.317			
2. การเข้าใจผู้อื่น	ระหว่างกลุ่ม	2	.486	.243	.881	.416
	ภายในกลุ่ม	194	53.479	.276		
	รวม	196	53.964			
3. การบำรุงรักษาบุคลากร	ระหว่างกลุ่ม	2	1.473	.737	1.448	.238
	ภายในกลุ่ม	194	98.697	.509		
	รวม	196	100.170			
4. การมีความตระหนักรู้	ระหว่างกลุ่ม	2	2.544	1.272	3.588**	.029
	ภายในกลุ่ม	194	68.771	.354		
	รวม	196	71.315			
5. การโน้มน้าวใจ	ระหว่างกลุ่ม	2	18.247	9.124	14.560**	.000
	ภายในกลุ่ม	194	121.563	.627		
	รวม	196	139.810			
6. การสร้างมโนทัศน์ขององค์กร	ระหว่างกลุ่ม	2	.498	.249	.559	.573
	ภายในกลุ่ม	194	86.302	.445		
	รวม	196	86.799			
7. การมองการณ์ไกล	ระหว่างกลุ่ม	2	1.275	.637	2.477	.087
	ภายในกลุ่ม	194	49.911	.257		
	รวม	196	50.185			
8. การมีจิตบริการ	ระหว่างกลุ่ม	2	4.088	2.044	8.449**	.000
	ภายในกลุ่ม	194	46.932	.242		
	รวม	196	51.020			
9. การมุ่งมั่นการพัฒนาบุคคล	ระหว่างกลุ่ม	2	4.544	2.272	6.113**	.003
	ภายในกลุ่ม	194	72.103	.372		
	รวม	196	76.647			

ตาราง 2 (ต่อ)

ภาวะผู้นำแบบผู้รับใช้	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F	p
10. การสร้างสรรค์ชุมชน	ระหว่างกลุ่ม	2	44.605	22.302	41.777**	.000
	ภายในกลุ่ม	194	103.565	.534		
	รวม	196	148.170			
รวมเฉลี่ย	ระหว่างกลุ่ม	2	12.089	6.045	19.467**	.000
	ภายในกลุ่ม	194	60.236	.310		
	รวม	196	72.326			

จากตาราง 2 พบว่า ผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำแบบผู้รับใช้ของผู้บริหารสถานศึกษา ในอำเภอเขาสมิง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด จำแนกตามขนาดของโรงเรียน ด้านมีความตระหนักรู้ ด้านการโน้มน้าวใจ ด้านจิตบริการ ด้านมุ่งมั่นพัฒนาบุคคล และด้านการสร้างสรรค์ชุมชนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านการเป็นผู้ฟังที่ดี การเข้าใจผู้อื่น การบำรุงรักษานุเคราะห์ การสร้างมนต์เสน่ห์ขององค์กร ด้านการมองการณ์ไกลไม่แตกต่างกัน

** แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อภิปรายผล

การศึกษาวิจัยเรื่อง ภาวะผู้นำแบบผู้รับใช้ของผู้บริหารสถานศึกษา ในอำเภอเขาสมิง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ผู้วิจัยค้นพบและประเด็นที่น่าสนใจ นำมาอภิปราย ดังนี้

1. ภาวะผู้นำแบบผู้รับใช้ของผู้บริหารสถานศึกษา ในอำเภอเขาสมิง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด โดยรวมอยู่และรายด้านทุกด้านในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องจาก ผู้บริหารโรงเรียนในอำเภอเขาสมิง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด มีคุณลักษณะและมีทักษะในการสร้างความร่วมมือร่วมใจพัฒนาโรงเรียนให้เกิดประสิทธิผลและได้ประสิทธิภาพเป็นอย่างดี และผู้บริหารโรงเรียนมีความสามารถในการพูดโน้มน้าวให้ผู้ร่วมงานมีความเห็นคล้อยตามและปฏิบัติงานได้เป็นอย่างดี และประกอบกับผู้บริหารโรงเรียนในอำเภอเขาสมิง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราดมีการแต่งกายที่เหมาะสมกับวาระและโอกาส ส่งผลให้เป็นผู้บริหารเป็นผู้ที่มีบุคลิกภาพที่ดี ยอมรับฟังความคิดเห็นจากคนอื่น นุเคราะห์ในโรงเรียนและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องอื่นๆ ส่งผลให้ภาวะผู้นำแบบผู้รับใช้ของผู้บริหารโรงเรียนในอำเภอเขาสมิง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด อยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ สกฤตศักดิ์ ทิพย์ชัย (2546) ได้ทำการศึกษาภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานประถมศึกษา อำเภอบ้านฉาง จังหวัดระยอง ผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอบ้านฉาง จังหวัดระยอง อยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของ เพ็ญจันทร์ เอื้อวานุรักษ์ (2546) ได้ทำการศึกษาภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดระยอง ตามแนวคิดของกริฟฟิธส์ (Griffiths) ผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา

สังกัดสำนักงานประถมศึกษาจังหวัดระยอง โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ ณดา วรรณศิลป์ (2554) ได้ทำการศึกษากวาระผู้นำแบบผู้รับใช้ของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ผลการวิจัยพบว่า กวาระผู้นำแบบผู้รับใช้ของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราดอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาารายด้านผู้วิจัยพบประเด็นที่จะอภิปราย ดังนี้

1.1 ด้านการเป็นผู้ฟังที่ดี พบว่า กวาระผู้นำแบบผู้รับใช้ของผู้บริหารสถานศึกษา ในอำเภอเขาสมิง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องจากผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอเขาสมิง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราดเป็นผู้ที่ชอบรับฟังข้อเสนอแนะและรับฟังความคิดเห็นจากผู้ที่เกี่ยวข้องและสามารถนำเอาความคิดเห็นและข้อเสนอแนะที่ได้รับมาวิเคราะห์ได้ว่าสิ่งใดควรที่จะพูด และสิ่งใดที่ไม่ควรพูด ส่งผลให้กวาระผู้นำแบบผู้รับใช้ของผู้บริหารสถานศึกษา ในอำเภอเขาสมิง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ด้านการเป็นผู้ฟังที่ดีอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ เพ็ญจันทร์ เอี้ยวสาธุรักษ์ (2546) ได้ทำการศึกษากวาระผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานประถมศึกษาจังหวัดระยอง ตามแนวคิดของกริฟฟิธส์ (Griffiths) ผลการวิจัยพบว่า กวาระผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานประถมศึกษาจังหวัดระยอง โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ รุ่งกานต์ รอดเรือง (2546) ได้ศึกษากวาระผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาแห่งชาติ พบว่า กวาระผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาอยู่ในระดับมาก และสอดคล้อง

1.2 ด้านการเข้าใจผู้อื่น พบว่า กวาระผู้นำแบบผู้รับใช้ของผู้บริหารสถานศึกษา ในอำเภอเขาสมิง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องจาก ผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอเขาสมิงสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราดเป็นผู้ที่มีเจตคติที่ดีต่อผู้ตาม และผู้บริหารสถานศึกษามีความเคารพในความเป็นเอกัตบุคคล ประกอบกับผู้บริหารสถานศึกษามีคุณลักษณะและทักษะในการสร้างความร่วมมือร่วมใจพัฒนาโรงเรียนให้เกิดประสิทธิผลได้ดีต่อรับความคิดเห็นของผู้ใต้บังคับบัญชาด้วยความสนใจและจริงใจ ส่งผลให้กวาระผู้นำแบบผู้รับใช้ของผู้บริหารสถานศึกษา ในอำเภอเขาสมิง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด อยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ รุ่งกานต์ รอดเรือง (2546) ได้ศึกษากวาระผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาแห่งชาติ พบว่า กวาระผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของ อุทิศ แสงผ่อง (2549) ได้ศึกษากวาระผู้นำเหนือผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา กิ่งอำเภอเขาฉะชฌณภูมิ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า กวาระผู้นำเหนือผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา กิ่งอำเภอเขาฉะชฌณภูมิ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี เขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับมาก

1.3 ด้านการบำรุงรักษาบุคลากร พบว่า กวาระผู้นำแบบผู้รับใช้ของผู้บริหารสถานศึกษา ในอำเภอเขาสมิง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องจากผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอเขาสมิง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด เป็นผู้ที่มีคุณธรรม จริยธรรม เมตตาธรรม และยุติธรรมต่อผู้ใต้บังคับบัญชา และให้เกียรติและยกย่องผู้ใต้บังคับบัญชาและพร้อมรักษาผลประโยชน์ของผู้ใต้บังคับบัญชาเสมอ อีกทั้งยังเป็นผู้มีกลยุทธ์ในการสร้างเสริมความพร้อมให้กับผู้ตามที่ยังขาดอยู่ ส่งผลให้กวาระผู้นำแบบผู้รับใช้ของผู้บริหารสถานศึกษา ในอำเภอเขาสมิง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ด้านการบำรุงรักษาบุคลากรอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ ชรัตน์ จินขาวขำ (2547) ได้ศึกษากวาระผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาตามการรับรู้ของข้าราชการครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 3

พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษา มีภาวะผู้นำโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของ สรรค์นิธิ สมพงษ์ธรรม (2549) ได้ศึกษาภาวะผู้นำเหนือผู้นำของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 3 ผลการวิจัย พบว่า ภาวะผู้นำเหนือผู้นำของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 3 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก

1.4 ด้านการมีความตระหนักรู้ พบว่า ภาวะผู้นำแบบผู้รับใช้ของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอเขาสมิง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องจากผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอเขาสมิง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราดเป็นผู้มีความสำนึกในการรับผิดชอบ ต่อหน้าที่และยอมรับผลการกระทำทั้งผิดและชอบ ประกอบกับผู้บริหารสถานศึกษามีความสามารถในการไตร่ตรอง ปัญหาต่างๆ อย่างมีคุณภาพ และผู้บริหารสถานศึกษามีความตระหนักรู้และสามารถสร้างสัมพันธภาพกับผู้ร่วมงาน ได้ดี ส่งผลให้ภาวะผู้นำแบบผู้รับใช้ของผู้บริหารสถานศึกษา ในอำเภอเขาสมิง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาตราด ด้านการมีความตระหนักรู้อยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ สกุลศักดิ์ ทิพย์ชัย (2546) ได้ทำการศึกษาภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานประถมศึกษา อำเภอบ้านฉาง จังหวัดระยอง ผลการวิจัย พบว่า ภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอบ้านฉาง จังหวัดระยอง อยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของ เพ็ญจันทร์ เอี่ยมสาธุรักษ์ (2546) ได้ทำการศึกษาภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียน ประถมศึกษา สังกัดสำนักงานประถมศึกษาจังหวัดระยอง ตามแนวคิดของกริฟฟิธส์ (Griffiths) ผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานประถมศึกษาจังหวัดระยอง โดยรวมและรายด้านอยู่ใน ระดับมาก

1.5 ด้านการโน้มน้าวใจ พบว่า ภาวะผู้นำแบบผู้รับใช้ของผู้บริหารสถานศึกษา ในอำเภอเขาสมิง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องจาก ผู้บริหารสถานศึกษา ในอำเภอเขาสมิง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราดเป็นผู้ที่มีการแต่งกายเหมาะสมกับโอกาส ต่างๆ ประกอบกับผู้บริหารสถานศึกษามักจะขอความร่วมมือให้ผู้ร่วมงานปฏิบัติตาม และผู้บริหารสถานศึกษามี ความสามารถในการสร้างบรรยากาศที่เปิดเผยและเข้าใจกันในสถานศึกษา ส่งผลให้ภาวะผู้นำแบบผู้รับใช้ของผู้บริหาร สถานศึกษา ในอำเภอเขาสมิง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ด้านการโน้มน้าวใจอยู่ในระดับ มาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ สกุลศักดิ์ ทิพย์ชัย (2546) ได้ทำการศึกษาภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียน สังกัด สำนักงานประถมศึกษา อำเภอบ้านฉาง จังหวัดระยอง ผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงาน การประถมศึกษาอำเภอบ้านฉาง จังหวัดระยอง อยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ปาริชาติ เพชรแทน (2553) ได้ศึกษาภาวะผู้นำเหนือผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 2 ผลการวิจัย พบว่า ภาวะผู้นำเหนือผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 2 โดยรวม อยู่ในระดับมาก

1.6 ด้านการสร้างมโนทัศน์ขององค์กร พบว่า ภาวะผู้นำแบบผู้รับใช้ของผู้บริหารสถานศึกษา ในอำเภอเขาสมิง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องจากผู้บริหาร สถานศึกษา ในอำเภอเขาสมิง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราดเป็นผู้ที่มีวิสัยทัศน์ในการบริหาร ที่ชัดเจน และผู้บริหารสถานศึกษามีการมองเห็นปัญหาขององค์กรได้อย่างชัดเจน ไม่มองปัญหาแบบรายวัน ตลอดจน ผู้บริหารสถานศึกษามีความสามารถในการวางแผนและจัดระบบงาน ส่งผลให้ภาวะผู้นำแบบผู้รับใช้ของผู้บริหาร สถานศึกษา ในอำเภอเขาสมิง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ด้านการสร้างมโนทัศน์ขององค์กร

อยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ ชรัตน์ จินขาวำ (2547) ได้ศึกษาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาตามการรับรู้ของข้าราชการครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 3 พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีภาวะผู้นำโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของ สวรรค์นิจ สมพงษ์ธรรม (2549) ได้ศึกษาภาวะผู้นำเหนือผู้นำของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 3 ผลการวิจัย พบว่า ภาวะผู้นำเหนือผู้นำของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 3 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก

1.7 ด้านการมองการณ์ไกล พบว่า ภาวะผู้นำแบบผู้รับใช้ของผู้บริหารสถานศึกษา ในอำเภอเขาสมิง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องจากผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอเขาสมิง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราดเป็นผู้ที่มีการจัดการใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัดให้เกิดประโยชน์สูงสุด ประกอบกับผู้บริหารสถานศึกษาเปิดกว้างและยอมรับต่อการเปลี่ยนแปลงใหม่ๆ ที่เกิดขึ้นสามารถตัดสินใจแก้ปัญหา แก้ไขปัญหาได้อย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ และผู้บริหารสถานศึกษามีการจัดการโดยคำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวม ส่งผลให้ภาวะผู้นำแบบผู้รับใช้ของผู้บริหารสถานศึกษา ในอำเภอเขาสมิง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ด้านการมองการณ์ไกลอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ สกุลศักดิ์ ทิพย์ชัย (2546) ได้ทำการศึกษาภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานประถมศึกษา อำเภอบ้านฉาง จังหวัดระยอง ผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอบ้านฉาง จังหวัดระยอง อยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของ อุทิศ แสงผ่อง (2549) ได้ศึกษาภาวะผู้นำเหนือผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา กิ่งอำเภอเขาคิชฌกูฏ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำเหนือผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา กิ่งอำเภอเขาคิชฌกูฏ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี เขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับมาก

1.8 ด้านการมีจิตบริการ พบว่า ภาวะผู้นำแบบผู้รับใช้ของผู้ในอำเภอเขาสมิง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องจากผู้บริหารโรงเรียนในอำเภอเขาสมิง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราดเป็นผู้ที่สนับสนุนทรัพยากรในด้านการปฏิบัติงานแก่ผู้ใต้บังคับบัญชา และผู้บริหารโรงเรียนอุทิศเวลาให้กับการทำงานอย่างเต็มที่ ตลอดจนผู้บริหารโรงเรียนมีความตั้งใจและพยายามในการให้บริการเพื่อสนองความต้องการของผู้ใต้บังคับบัญชา ส่งผลให้ภาวะผู้นำแบบผู้รับใช้ของผู้อำนวยการโรงเรียนในอำเภอเขาสมิง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ด้านการมีจิตบริการอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ เพ็ญจันทร์ เอี้ยวสาธุรักษ์ (2546) ได้ทำการศึกษาและเปรียบเทียบภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานประถมศึกษาจังหวัดระยอง ตามแนวคิดของกริฟฟิธส์ (Griffiths) ผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานประถมศึกษาจังหวัดระยอง โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ชรัตน์ จินขาวำ (2547) ได้ศึกษาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาตามการรับรู้ของข้าราชการครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 3 พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีภาวะผู้นำโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก

1.9 ด้านการมุ่งมั่นการพัฒนาบุคคล พบว่า ภาวะผู้นำแบบผู้รับใช้ของผู้บริหารสถานศึกษา ในอำเภอเขาสมิง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องจากผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอเขาสมิง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราดเป็นผู้ที่มีส่วนกระตุ้นให้ผู้ใต้บังคับบัญชามีส่วนร่วมตัดสินใจในการปฏิบัติงาน และผู้บริหารสถานศึกษามีความสามารถในการถ่ายทอดและสอนงานให้กับผู้ใต้บังคับบัญชา ประกอบกับผู้บริหารสถานศึกษา เห็นคุณค่าในตัวบุคคลว่าเป็นทรัพยากรที่มีค่ายิ่ง

ส่งผลให้ภาวะผู้นำแบบผู้รับใช้ของผู้บริหารสถานศึกษา ในอำเภอเขาสมิง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาตราด ด้านการมุ่งมั่นพัฒนาบุคคลอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ รุ่งกานต์ รอดเรือง (2546) ได้ศึกษาภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษาแห่งชาติ พบว่า ภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของ อุตติศ แสงผ่อง (2549) ได้ศึกษาภาวะผู้นำเหนือผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา กิ่งอำเภอเขาฉกรรจ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำเหนือผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา กิ่งอำเภอเขาฉกรรจ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี เขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับมาก

1.10 ด้านการสร้างสรรคชุมชน พบว่า ภาวะผู้นำแบบผู้รับใช้ของผู้บริหารสถานศึกษา ในอำเภอเขาสมิง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องจากผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอเขาสมิง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราดเป็นผู้ที่มีความสามารถในการสร้างองค์การให้เกิดการพึ่งพา กันและกัน ได้ และผู้บริหารสถานศึกษาสร้างบรรยากาศทางจริยธรรมในองค์การ ประกอบกับผู้บริหารโรงเรียนเปิดโอกาสให้ชุมชนมีส่วนร่วมในกิจกรรมของสถานศึกษา ส่งผลให้ภาวะผู้นำแบบผู้รับใช้ของผู้บริหารสถานศึกษา ในอำเภอเขาสมิง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ด้านการสร้างสรรคชุมชนอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ ชรัตน์ จินขาวชา (2547) ได้ทำการศึกษาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาตามการรับรู้ของข้าราชการครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 3 พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษา มีภาวะผู้นำโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของ อุตติศ แสงผ่อง (2549) ได้ศึกษาภาวะผู้นำเหนือผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา กิ่งอำเภอเขาฉกรรจ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำเหนือผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา กิ่งอำเภอเขาฉกรรจ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี เขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับมาก

2. ผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำแบบผู้รับใช้ของผู้บริหารสถานศึกษา ในอำเภอเขาสมิง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด จำแนกตามขนาดของโรงเรียน โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ โดยด้านการมีความตระหนักรู้ ด้านการโน้มน้าวใจ ด้านการมีจิตบริการ ด้านการมุ่งมั่นพัฒนาบุคคล และด้านการสร้างสรรคชุมชน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้เนื่องจากขนาดของโรงเรียนที่ต่างกันส่งผลต่อพฤติกรรมการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา ซึ่งผู้บริหารสถานศึกษาขนาดใหญ่ได้รับการยอมรับจากผู้ตามไม่ว่าจะเป็นการยอมรับด้านความรู้ความสามารถ ทักษะและกระบวนการในการทำงาน ที่สามารถนำไปสู่การพัฒนาองค์กรได้อย่างมีประสิทธิภาพ และมีทักษะในการฟังและทำความเข้าใจไตร่ตรองพิจารณาให้ดี ประกอบกับโรงเรียนตั้งอยู่ในเขตชุมชนผู้บริหารโรงเรียนมีการเข้าถึงชุมชน โดยสนับสนุนให้บุคลากรปฏิบัติตามกฎระเบียบและนำไปสู่ประสิทธิภาพของโรงเรียน ส่วนโรงเรียนขนาดเล็กผู้บริหารสถานศึกษามีเจตคติที่ต้องการเป็นผู้บริการให้กับบุคคลอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง ซึ่งส่งผลให้ผู้ใต้บังคับบัญชายินยอมที่จะทำงานด้วยความเต็มใจ ผู้บริหารโรงเรียนมีการ โน้มน้าวใจ เสริมสร้างจิตวิญญาณในการทำงานให้ผู้ใต้บังคับบัญชารับรู้และเกิดแรงจูงใจภายในเอง ส่งผลให้ผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำแบบผู้รับใช้ของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอเขาสมิง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด จำแนกตามขนาดของโรงเรียน โดยรวมแตกต่างกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของ พรสุดา คุโนภาส (2554) ได้ทำการศึกษาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มโรงเรียนเครือข่ายที่ 40(2) สำนักงานเขตหนองจอก สังกัดกรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับดีมาก และผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำการ

เปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา จำแนกตามขนาดของโรงเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุกัญญา เจริญรัตน์ (2554) ได้ทำการศึกษากวาระผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนในอำเภอเลาขวัญ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 4 ผลการวิจัยพบว่า กวาระผู้นำแบบเปลี่ยนแปลงและแบบแลกเปลี่ยนของผู้บริหารโรงเรียนในอำเภอเลาขวัญ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 4 โดยรวมอยู่ในระดับมาก และผลการเปรียบเทียบกวาระผู้นำแบบเปลี่ยนแปลงและแบบแลกเปลี่ยนของผู้บริหารโรงเรียนในอำเภอเลาขวัญ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 4 โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ด้านการเป็นผู้ฟังที่ดี ผู้บริหารโรงเรียนต้องปรับปรุงรับฟังความคิดเห็นจากคนอื่นอย่างตั้งใจและทั่วถึง และเปิดรับคำพูดด้วยความเป็นกลางเสมอ
2. ด้านการเข้าใจผู้อื่น ผู้บริหารโรงเรียนต้องปรับปรุงในการตอบรับความคิดเห็นของผู้ใต้บังคับบัญชาด้วยความสนใจและจริงใจ
3. ด้านการบำรุงรักษาบุคลากร ผู้บริหารโรงเรียนต้องปรับปรุงในการดูแลรักษาทำนุบำรุงบุคลากรให้มีความพร้อมในการปฏิบัติงานอย่างสม่ำเสมอ
4. ด้านการมีความตระหนักรู้ ผู้บริหารโรงเรียนต้องปรับปรุงในการมีความรอบรู้และเข้าใจงานในหน้าที่และงานอื่นที่เกี่ยวข้อง
5. ด้านการโน้มน้าวใจ ผู้บริหารโรงเรียนต้องปรับปรุงความสามารถในการจูงใจ กระตุ้นและให้กำลังใจผู้ใต้บังคับบัญชา และผู้บริหารโรงเรียนต้องปรับปรุงในการสร้างการรับรู้ให้ผู้ตามจนเกิดแรงจูงใจภายในตนเอง
6. ด้านการสร้างมโนทัศน์ขององค์การ ผู้บริหารโรงเรียนต้องปรับปรุงทำงานตามขั้นตอนที่ได้วางแผนไว้ อย่างเป็นขั้นเป็นตอนความสามารถในการวางแผนและจัดระบบงาน
7. ด้านการมองการณ์ไกล ผู้บริหารโรงเรียนต้องปรับปรุงความสามารถในการคาดการณ์มองเห็นแนวโน้มและผลกระทบที่จะเกิดขึ้นในอนาคต
8. ด้านการมีจิตบริการ ผู้บริหารโรงเรียนต้องปรับปรุงให้ข้อเสนอแนะการแก้ไขปัญหากับผู้ใต้บังคับบัญชา เพื่อให้ได้มาซึ่งศักยภาพอย่างเต็มที่
9. ด้านการมุ่งมั่นพัฒนาบุคคล ผู้บริหารโรงเรียนต้องปรับปรุงในการความสำคัญต่อความก้าวหน้าของเอกัตบุคคลในองค์การทั้งความก้าวหน้าส่วนบุคคล
10. ด้านการสร้างสรรค้ชุมชน ผู้บริหารโรงเรียนต้องมีความรับผิดชอบ ส่งเสริมความสัมพันธ์และความร่วมมือกับชุมชน

ข้อเสนอแนะ

1. ควรศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างกวาระผู้นำแบบผู้รับใช้ของผู้บริหารโรงเรียนกับประสิทธิผลของภาพของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด
2. ควรศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อกวาระผู้นำแบบผู้รับใช้ของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด

3. ควบคู่กับความคาดหวังของครูต่อภาวะผู้นำแบบผู้รับใช้ของผู้อำนวยการโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด
4. ควบคู่กับปัจจัยที่มีผลต่อภาวะผู้นำแบบผู้รับใช้ ด้านการเป็นผู้ฟังที่ดีของผู้อำนวยการโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด
5. ควบคู่กับปัจจัยที่มีผลต่อภาวะผู้นำแบบผู้รับใช้ ด้านการสร้างมโนทัศน์ขององค์กรของผู้อำนวยการโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด
6. ควบคู่กับปัจจัยที่มีผลต่อภาวะผู้นำแบบผู้รับใช้ ด้านการสร้างสรรค์ชุมชนของผู้อำนวยการโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด

เอกสารอ้างอิง

- คำโพธิ์ ศรีสุพรรณ. (2555). นิยามแห่งภาวะผู้นำ (Definition of Leadership). บริหารการศึกษา สถาบันบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ.
- ณดา วรรณศิลป์. (2556). ภาวะผู้นำแบบผู้รับใช้ของผู้อำนวยการโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด. งานนิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ธวัชรัตน์ ใบบัว. (2555). ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารโรงเรียนกับประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดเมืองพัทยา จังหวัดชลบุรี. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ปาริชาติ เพชรแทน. (2553). ภาวะผู้นำเหนือผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 2. งานนิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา.
- พรสุดา คุโนภาส. (2554). การศึกษาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษากลุ่มโรงเรียนเครือข่ายที่ 40(2) สำนักงานเขตหนองจอก สังกัดกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา.
- เพ็ญจันทร์ เอี่ยมสานุรักษ์. (2546). ภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดระยอง. งานนิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา.
- รุ่งกานต์ รอดเรือง. (2546). ศึกษาภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาแห่งชาติ. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา.
- วรรณิ์ หิรัญญากร. (2546). ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารกับสุขภาพองค์กร โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ เขตการศึกษา 12. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา.

- สกุลศักดิ์ ทิพย์ชัย. (2546). ภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอบ้านฉาง จังหวัดระยอง. งานนิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา.
- สรวิศ นิธิ สมพงษ์ธรรม. (2549). ภาวะผู้นำเหนือผู้นำของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ชลบุรี เขต 3. งานนิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา.
- สุกัญญา เจริญรัตน์. (2554). การศึกษาภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนในอำเภอเลาขวัญ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 4. งานนิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา.
- อัมพร อิศวรารักษ์. (2548). ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำกับประสิทธิผลของโรงเรียนมัธยมศึกษาเขตภาค ตะวันออก. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา.
- อุทิศ แสงผ่อง. (2549). ภาวะผู้นำเหนือผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา กิ่งอำเภอเขาฉกรรจ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี เขต 2. งานนิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา.

NBUE053: ความพึงพอใจของครูต่อการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระยงค์ เขต 1

THE SATISFACTION OF TEACHERS TO THE EDUCATION OF SCHOOL ADMINISTRATORS UNDER THE RAYONG PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE 1

กฤษณา มณีจร¹ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.คำเพชร ภูริปัญญา²

¹ นักศึกษามหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ

² อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบความพึงพอใจของครูต่อการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระยงค์ เขต 1 จำแนกตามระดับการศึกษาและประสบการณ์ในการทำงาน เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ จำนวน 40 ข้อ ซึ่งค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 0.19-0.75 และค่าความเชื่อมั่นแบบสอบถามทั้งฉบับเท่ากับ 0.93 กลุ่มตัวอย่างเป็นครูในสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระยงค์ เขต 1 จำนวน 320 คน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าความถี่ ค่าร้อยละ คะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) การทดสอบค่าที (t-test) และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA)

ผลการวิจัยพบว่า

1. ความพึงพอใจของครูต่อการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระยงค์ เขต 1 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาารายด้าน โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านการบริหารงบประมาณ ด้านการบริหารวิชาการ ด้านการบริหารงานบุคคล และมีด้านการบริหารทั่วไปไม่มีการบริหารสถานศึกษาเป็นอันดับสุดท้าย
2. ผลการเปรียบเทียบความพึงพอใจของครูต่อการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระยงค์ เขต 1 จำแนกตามระดับการศึกษา โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ยกเว้นด้านการบริหารงานวิชาการ และด้านการบริหารทั่วไปแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
3. ผลการเปรียบเทียบความพึงพอใจของครูต่อการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระยงค์ เขต 1 จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

คำสำคัญ: ความพึงพอใจ, การบริหารสถานศึกษา, ผู้บริหารสถานศึกษา, ครู

Abstract

The purposes of this research were to investigate and compare the satisfaction of teachers to the education of schools administrations under the Rayong primary educational service area office 1. Classified by education degree and working experiences. The research instrument that uses to collect the data was a five-rating scale questionnaire; forty questions, with discrimination between 0.19-0.75 and reliability of 0.93 The sample was 320 teachers of schools under the Rayong primary educational service area office 1. The data was analyzed by using frequency, percentage, mean and standard deviation. Hypothesis testing by using Independent Sample t-test and One-Way ANOVA.

The results revealed that:

1. The satisfaction of teachers to the education of schools administrations under the Rayong primary educational service area office 1, results in overall and in each aspect are high, descending order was as follows: Budgeting Administration, Academic Administration, Human Resources Administration and General Administration.
2. The comparing of satisfaction of teachers to the education of schools administrations under the Rayong primary educational service area office 1, classified by Education degree. When considered overall and in each aspect, it was found that there were not statistically significant differences except academic administration and general administration was difference of statistically significant at .05 level.
3. The comparing of satisfaction of teachers to the education of schools administrations under the Rayong primary educational service area office 1, classified by working experiences, when considered in overall and in each aspect it was found that there was difference of statistically significant at .01 level.

Keywords: customer satisfaction, the school administrators, school administrators, teachers.

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พุทธศักราช 2545 การศึกษาคือกระบวนการเรียนรู้เพื่อความรู้และความเจริญของบุคคลและสังคม โดยการถ่ายทอดความรู้ การฝึก การอบรม การสืบสานทางวัฒนธรรมการสร้างสรรค้จรรโลงความก้าวหน้าทางวิชาการ การสร้างองค์ความรู้ขึ้นเกิดจากการจัดสภาพแวดล้อมสังคมการเรียนรู้และปัจจัยเกื้อหนุนให้ บุคคลเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต มาตรา 6 การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรมมีจริยธรรม และวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้ อย่างมีความสุข มาตรา 39 ให้กระทรวงกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา ทั้งด้านวิชาการ งบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารทั่วไปไปยังคณะกรรมการและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาโดยตรง หลักเกณฑ์และวิธีการกระจายอำนาจดังกล่าว ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

ความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน เป็นผลสืบเนื่องมาจากปัจจัยหรือมีองค์ประกอบต่างๆ ในการปฏิบัติงาน เช่น ลักษณะงาน สภาพแวดล้อมในการทำงาน ผลประโยชน์ตอบแทน เพื่อร่วมงาน ถ้าองค์ประกอบเหล่านี้สามารถ

ตอบสนองความต้องการของแต่ละบุคคลได้อย่างเหมาะสม ก็จะมีผลทำให้เกิดความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน แต่ถ้าไม่ตอบสนองความต้องการดังกล่าวได้ก็จะมีผลทำให้เกิดความไม่พึงพอใจในการปฏิบัติงาน และความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของแต่ละบุคคลนั้นมีการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลาตามสถานการณ์ หรือตามเวลาขึ้นอยู่กับความต้องการของแต่ละบุคคลและปัจจัยอื่นจะมีผลต่อความรู้สึกทางจิตใจ ได้แก่ แรงจูงใจ ความสนใจ สภาพของแต่ละบุคคล เช่น อายุ ประสบการณ์ ผู้บริหาร เพื่อนร่วมงาน สิ่งเหล่านี้มีผลต่อความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูและบุคลากรในสถานศึกษาทั้งสิ้น (เยาวดี ดวงอินทร์. 2556: 1-2)

ความพึงพอใจในการทำงานจึงเป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่งที่จะทำให้การดำเนินงานบรรลุตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้เป็นอย่างดี เมื่อบุคคลมีความพึงพอใจในงานของตนแล้ว ก็จะอุทิศเวลาในการ ปฏิบัติงาน มากขึ้นมีความตั้งใจ กระตือรือร้น มีความอุตสาหพยายาม ถ้าหากครูไม่มีความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน ผลเสียก็จะเกิดแก่หน่วยงานหรือองค์การนั้นๆ และจากสภาพการ ปฏิบัติงานของครูในปัจจุบันพบว่า ครูในสถานศึกษายังไม่มีความ คล่องตัวในการปฏิบัติงานเท่าที่ควร เพราะมีข้อจำกัดในด้านความรู้ ความสามารถ ประสบการณ์และทักษะ ต้องรับผิดชอบงานมากขึ้น แต่มีอัตรากำลังจำกัด มีทรัพยากรไม่เพียงพอ ไม่ทันสมัย ขาดงบประมาณและยังต้องรับผิดชอบงานอื่นๆ ที่ผู้บังคับบัญชามอบให้ นอกเหนือจากงานในหน้าที่ประจำซึ่งปัญหาเหล่านี้เป็นอุปสรรคที่สำคัญที่ทำให้ครูขาดความเชื่อมั่นในตนเอง เกิดความเบื่อหน่าย ท้อถอย เฉื่อยชา และรู้สึกว่าตัวเองยังไม่เป็นส่วนหนึ่งของหน่วยงาน ประกอบกับการเลื่อนระดับตำแหน่งในสายงานยังมีข้อจำกัด ซึ่งปัญหาเหล่านี้ส่งผลให้ครูพึงพอใจในการปฏิบัติงาน ดังนั้น ความ รับผิดชอบต่องานจึงไม่มีประสิทธิภาพตามเป้าหมายที่ วางไว้ ความเจริญก้าวหน้าด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการ เปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว จึงจำเป็นที่แต่ละประเทศต้องเรียนรู้ที่จะปรับตัวให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอยู่ตลอดเวลา และเตรียมพร้อมที่จะเผชิญกับความท้าทายจากกระแสโลก สิ่งที่สำคัญที่จะเผชิญกับการเปลี่ยนแปลงและความท้าทาย ดังกล่าว ได้แก่ คุณภาพของคน การจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคนให้มีคุณภาพ จึงเป็นเรื่องที่มีความจำเป็นอย่างยิ่งโดยจะต้องเป็นการศึกษาที่มีคุณภาพเพื่อให้ศักยภาพที่มีอยู่ในตัวคนได้รับการพัฒนาอย่างเต็มที่ ทำให้เป็นคนที่มี ู้จักคิดวิเคราะห์ ู้จักแก้ปัญหา มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ู้จักเรียนรู้ด้วยตนเอง สามารถปรับตัวให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว มีจริยธรรม คุณธรรม ู้จักฟังตนเองและสามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างเป็นสุข และปัจจัยสำคัญประการหนึ่งก็คือการที่สถานศึกษาใช้กระจกส่องตน ส่องงาน และส่องศิษย์แล้ววิเคราะห์หาจุดอ่อน จุดแข็งที่ เกิดกับตน กับงาน และกับศิษย์ช่วยทำให้เกิดการพัฒนาปรับปรุงให้ดีขึ้น และทำให้เด็กและเยาวชนไทยเป็นคนดี มีความสามารถและมีความสุข (ณกมล ชาวปลายนา. 2544: 46)

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1 ได้กระจายอำนาจการบริหารงาน ทั้ง 4 งาน ได้แก่ การบริหารวิชาการ การบริหารงบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารทั่วไปให้สถานศึกษา เพื่อความคล่องตัวในการบริหารจัดการ มีโครงการและนโยบายการศึกษาด้านทักษะการบริหาร และการมีส่วนร่วมซึ่งเกี่ยวข้องกับการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในประเด็นยุทธศาสตร์ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1 คือ หลักสูตรและกระบวนการเรียนการสอน การผลิตและพัฒนาครู การทดสอบการประเมินการประกันคุณภาพ และการพัฒนามาตรฐานการศึกษา การผลิตพัฒนากำลังคนและงานวิจัยที่สอดคล้องกับความต้องการของการพัฒนาประเทศ ICT เพื่อการศึกษา และการบริหารจัดการ (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1. 2560: 32)

จากความสำคัญดังกล่าว ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาความพึงพอใจของครูต่อการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1 ว่ามีความพึงพอใจหรือไม่พึงพอใจต่อการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา เพราะเห็นว่าความพึงพอใจในการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหาร

สถานศึกษานั้น เป็นส่วนสำคัญที่จะทำให้สถานศึกษาสามารถจัดการศึกษาและบริหารจัดการเพื่อให้บรรลุผลตามเป้าหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยเฉพาะสถานศึกษาซึ่งเป็นส่วนราชการที่ต้องให้การเสริมสร้างส่งเสริมและสนับสนุนให้บุคลากรมีขวัญและกำลังใจในปฏิบัติงาน ทั้งนี้เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนา แก้ไข ปรับปรุงการบริหารสถานศึกษา ของผู้บริหารสถานศึกษา เพื่อสนองความพึงพอใจให้แก่ครูได้ปฏิบัติงานต่างๆ ให้บรรลุจุดหมายอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล เพื่อให้งานดำเนินไปอย่างราบรื่นบรรลุผลสำเร็จ เพื่อความสุขในการปฏิบัติงานของครู ให้เป็นที่พึงพอใจของชุมชน และการพัฒนาการจัดการศึกษาต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของครูต่อการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 1
2. เพื่อเปรียบเทียบความพึงพอใจของครูผู้สอนต่อการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 1 จำแนกตามระดับการศึกษาและประสบการณ์ในการทำงาน

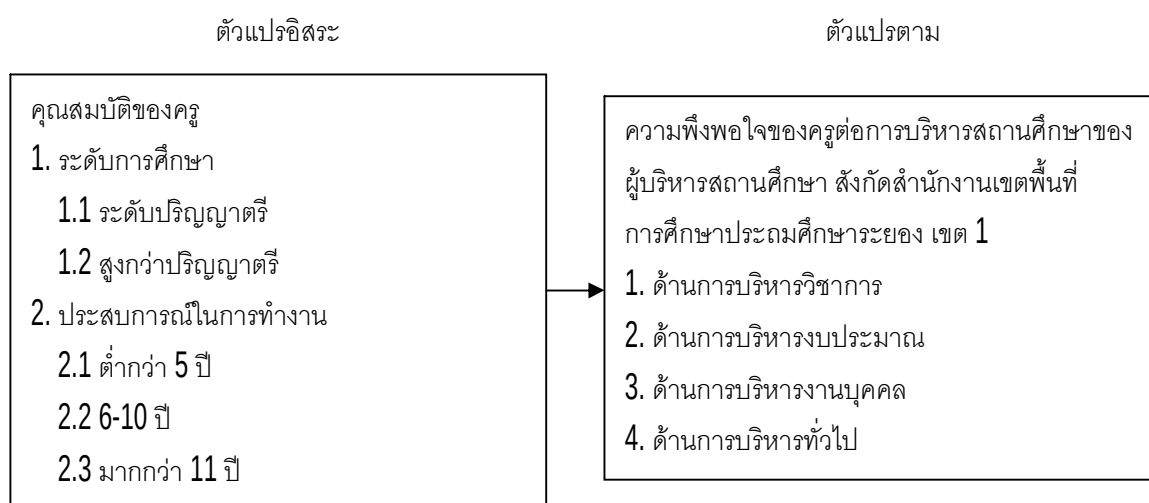
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากงานวิจัยเกี่ยวกับการศึกษาความพึงพอใจของครูต่อการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 1 โดยทำให้ทราบถึงความพึงพอใจของครูต่อการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 1 และนำผลการศึกษาที่ได้ใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาต่อไป

สมมติฐานในการวิจัย

1. ความพึงพอใจของครูต่อการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 1 จำแนกตามระดับการศึกษามีความแตกต่างกัน
2. ความพึงพอใจของครูต่อการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 1 จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงานมีความแตกต่างกัน

กรอบแนวคิด

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

ขอบเขตการศึกษา

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ ครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา 1 ปีการศึกษา 2560 จำนวน 1,900 คน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา 1. 2560: 8)
2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ ครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา 1 กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างตามตารางของ เครจซี และ มอร์แกน (Krejcie; & Morgan. 1970: 607) ได้กลุ่มตัวอย่างครูจำนวน 320 คน จากนั้นทำการสุ่มวิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified random sampling) ตามประสบการณ์ในการทำงาน
3. ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย
 - ตัวแปรอิสระ (Independent Variable) ได้แก่ ระดับการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงาน
 - ตัวแปรตาม (Dependent Variable) ได้แก่ การบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา 1

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับความพึงพอใจของครูต่อการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา 1 แบ่งเป็น 2 ตอน คือ ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามที่เกี่ยวกับคุณสมบัติของผู้ตอบแบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบเลือกตอบ (Check-list) เพื่อทราบถึงตัวแปรอิสระที่กำหนดไว้ในการศึกษา คือ ระดับการศึกษาและประสบการณ์ในการทำงาน ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามความความพึงพอใจของครูต่อการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา 1 ซึ่งลักษณะเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) ผู้วิจัยได้สร้างเครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล โดยมีขั้นตอนดังนี้

1. ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับทฤษฎี หลักการ ขอบข่าย เกี่ยวกับการศึกษาความพึงพอใจของครูต่อการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประถมศึกษา 1
2. สร้างแบบสอบถามตามตัวแปรที่ใช้ในการวิจัยให้ครอบคลุมข้อมูล โดยใช้เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนนิยามศัพท์เฉพาะเป็นกรอบกำหนด
3. นำแบบสอบถามเสนออาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์และผู้เชี่ยวชาญ เพื่อพิจารณา ตรวจสอบ แก้ไขปรับปรุงและให้ข้อเสนอแนะ
4. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้ว นำไปทดลองใช้ (Try-out) กับครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประถมศึกษา 1 ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง แต่มีลักษณะคล้ายกับกลุ่มตัวอย่างที่ให้ข้อมูล จำนวน 30 คน แล้วนำมาหาค่าอำนาจจำแนก (Pearson productmoment) เป็นรายข้อ (Discrimination) โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของ Pearson หาความสัมพันธ์ (Correlation coefficient) ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวมได้ค่าอำนาจจำแนกระหว่าง 0.19-0.75 แล้วนำแบบสอบถามหาค่าความเชื่อมั่นโดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha coefficient) ของครอนบาค (Cronbach, 1990: 202-204) มีค่าเท่ากับ 0.93
5. นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบความเชื่อมั่น และมีความสมบูรณ์ไปใช้เก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยยื่นหนังสือถึงบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ เพื่อทำหนังสือขอความอนุเคราะห์ไปยังผู้อำนวยการโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประถมศึกษา 1 เพื่อแจกแบบสอบถามไปยังกลุ่มตัวอย่าง จากนั้นดำเนินการแจกและรวบรวมแบบสอบถามด้วยตนเอง แล้วนำแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืนมาตรวจสอบความสมบูรณ์ของการตอบแล้วนำข้อมูลที่ได้ไปวิเคราะห์ด้วยวิธีการทางสถิติต่อไป

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. วิเคราะห์ความพึงพอใจของครูต่อการบริหารจัดการศึกษาของผู้บริหารโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประถมศึกษา 1 โดยใช้คะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)
2. เปรียบเทียบความพึงพอใจของครูต่อการบริหารจัดการศึกษาของผู้บริหารโรงเรียนในสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประถมศึกษา 1 จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน ใช้สถิติทดสอบค่าที (t-test) และจำแนกตามระดับการศึกษาใช้สถิติวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) เมื่อพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทำการเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่โดยวิธีของเชฟเฟ (Sheffe's method)

ผลการศึกษา

ส่วนที่ 1 ผลการวิเคราะห์จำนวนและร้อยละผู้ตอบแบบสอบถามความพึงพอใจของครูต่อการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประถมศึกษา 1 พบว่า ครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประถมศึกษา 1 ที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีระดับการศึกษาระดับปริญญาตรี จำนวน 220 คน คิดเป็นร้อยละ 68.8 รองลงมาคือ ระดับการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรีขึ้นไป จำนวน 100 คน

คิดเป็นร้อยละ 31.2 และประสิทธิภาพในการทำงานต่ำกว่า 5 ปี จำนวน 36 คน คิดเป็นร้อยละ 11.2 ประสิทธิภาพในการทำงาน 6-10 ปี จำนวน 177 คน คิดเป็นร้อยละ 55.3 และประสิทธิภาพในการทำงานมากกว่า 11 ปี จำนวน 107 คน คิดเป็นร้อยละ 33.4

ส่วนที่ 2 ผลการศึกษาความพึงพอใจของครูต่อการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1 พบว่าความพึงพอใจของครูต่อการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาารายด้าน โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านการบริหารงบประมาณ ด้านการบริหารวิชาการ ด้านการบริหารงานบุคคล และมีด้านการบริหารทั่วไปมีการบริหารสถานศึกษาเป็นอันดับสุดท้าย

ส่วนที่ 3 ผลการศึกษาความพึงพอใจของครูต่อการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1 จำแนกตามระดับการศึกษา และประสิทธิภาพในการทำงาน พบว่าความพึงพอใจของครูต่อการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1 จำแนกตามระดับการศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก เรียงตามคะแนนเฉลี่ยรายด้าน ดังนี้ ระดับการศึกษาปริญญาตรี โดยรวมอยู่ในระดับมาก เรียงตามคะแนนเฉลี่ยรายด้าน คือ ด้านการบริหารงบประมาณ ด้านการบริหารวิชาการ ด้านการบริหารงานบุคคล และด้านการบริหารทั่วไป ระดับการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี โดยรวมอยู่ในระดับมาก เรียงตามคะแนนเฉลี่ยรายด้าน คือ ด้านการบริหารงบประมาณ ด้านการบริหารวิชาการ ด้านการบริหารงานบุคคล และด้านการบริหารทั่วไป และด้านการบริหารงานบุคคล ส่วนจำแนกตามประสิทธิภาพในการทำงาน โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ยกเว้นประสิทธิภาพในการทำงานต่ำกว่า 5 ปี ในโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากที่สุด เรียงตามคะแนนเฉลี่ยรายด้านจากมากไปน้อย ได้แก่ ด้านการบริหารงบประมาณ ด้านการบริหารวิชาการ ด้านการบริหารงานบุคคล และด้านการบริหารทั่วไป ประสิทธิภาพในการทำงาน 6-10 ปี อยู่ในระดับมาก เรียงตามคะแนนเฉลี่ยรายด้านจากมากไปน้อย ได้แก่ ด้านการบริหารงบประมาณ ด้านการบริหารวิชาการ ด้านการบริหารงานบุคคล และด้านการบริหารทั่วไป ประสิทธิภาพในการทำงานมากกว่า 11 ปี ขึ้นไป อยู่ในระดับมาก เรียงตามคะแนนเฉลี่ยรายด้านจากมากไปน้อย ได้แก่ ด้านการบริหารงบประมาณ ด้านการบริหารวิชาการ ด้านการบริหารงานบุคคล และด้านการบริหารทั่วไป และด้านการบริหารงานบุคคล

ส่วนที่ 4 การทดสอบสมมติฐานตามวัตถุประสงค์การวิจัย

สมมติฐานข้อที่ 1 ความพึงพอใจของครูต่อการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1 จำแนกตามระดับการศึกษามีความแตกต่างกัน พบว่า ความพึงพอใจของครูต่อการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1 จำแนกตามระดับการศึกษา โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ยกเว้นด้านการบริหารงานวิชาการ และด้านการบริหารทั่วไปแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 1 วิเคราะห์เปรียบเทียบความพึงพอใจของครูต่อการบริหารสถานศึกษา ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 1 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 1 จำแนกตามระดับการศึกษา

การบริหารสถานศึกษา	ปริญญาตรี (n = 220)		สูงกว่า ปริญญาตรี (n = 100)		t	p-value
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1. ด้านการบริหารวิชาการ	4.26	0.32	4.39	0.35	- 3.27**	0.00
2. ด้านการบริหารงบประมาณ	4.41	0.42	4.42	0.43	- 0.28	0.78
3. ด้านการบริหารงานบุคคล	4.22	0.33	4.19	0.36	0.76	0.45
4. ด้านการบริหารทั่วไป	4.15	0.29	4.22	0.29	-2.13*	0.03
รวม	4.26	0.21	4.31	0.24	-1.81	0.07

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สมมติฐานข้อที่ 2 ความพึงพอใจของครูต่อการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 1 จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงานมีความแตกต่างกัน พบว่า การเปรียบเทียบความพึงพอใจของครูต่อการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 1 จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน โดยรวมและรายด้านแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.01

ตาราง 2 การวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบความพึงพอใจของครูต่อการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 1 จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน

การบริหารสถานศึกษา	แหล่งความ แปรปรวน	SS	df	MS	F	p-value
1. ด้านการบริหารวิชาการ	ระหว่างกลุ่ม	5.47	2	2.74	28.19**	0.00
	ภายในกลุ่ม	30.76	317	0.10		
	รวม	36.23	319			
2. ด้านการบริหารงบประมาณ	ระหว่างกลุ่ม	3.90	2	1.95	11.43**	0.00
	ภายในกลุ่ม	54.12	317	0.17		
	รวม	58.02	319			

ตาราง 2 (ต่อ)

การบริหารสถานศึกษา	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	p-value
3. ด้านการบริหารงานบุคคล	ระหว่างกลุ่ม	8.02	2	4.01	43.90**	0.00
	ภายในกลุ่ม	28.94	317	0.09		
	รวม	36.96	319			
4. ด้านการบริหารทั่วไป	ระหว่างกลุ่ม	3.13	2	1.57	20.22**	0.00
	ภายในกลุ่ม	24.55	317	0.08		
	รวม	27.68	319			
รวม	ระหว่างกลุ่ม	4.68	2	2.34	71.43**	0.00
	ภายในกลุ่ม	10.37	317	0.03		
	รวม	15.05	319			

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.01

ผลการทดสอบค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ของความพึงพอใจของครูต่อการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 1 ด้านการบริหารวิชาการจำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จำนวน 2 คู่ ได้แก่ ประสบการณ์ในการทำงานต่ำกว่า 5 ปี กับประสบการณ์ในการทำงาน 6-10 ปี และประสบการณ์ในการทำงานต่ำกว่า 5 ปี กับประสบการณ์ในการทำงานมากกว่า 11 ปี ส่วนคู่อื่นแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ผลการทดสอบค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ของความพึงพอใจของครูต่อการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 1 ด้านการบริหารงบประมาณจำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จำนวน 2 คู่ ได้แก่ ประสบการณ์ในการทำงานต่ำกว่า 5 ปี กับประสบการณ์ในการทำงาน 6-10 ปี และประสบการณ์ในการทำงานต่ำกว่า 5 ปี กับประสบการณ์ในการทำงานมากกว่า 11 ปี ส่วนคู่อื่นแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ผลการทดสอบค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ของความพึงพอใจของครูต่อการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 1 ด้านการบริหารงานบุคคล จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จำนวน 3 คู่ ได้แก่ ประสบการณ์ในการทำงานต่ำกว่า 5 ปี กับประสบการณ์ในการทำงาน 6-10 ปี ประสบการณ์ในการทำงานต่ำกว่า 5 ปี กับประสบการณ์ในการทำงานมากกว่า 11 ปี และประสบการณ์ในการทำงาน 6-10 ปีกับประสบการณ์ในการทำงานมากกว่า 11 ปี

ผลการทดสอบค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ของความพึงพอใจของครูต่อการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 1 ด้านการบริหารทั่วไป จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จำนวน 2 คู่ ได้แก่ ประสบการณ์

ในการทำงานต่ำกว่า 5 ปี กับประสบการณ์ในการทำงาน 6-10 ปี และประสบการณ์ในการทำงานต่ำกว่า 5 ปี กับประสบการณ์ในการทำงานมากกว่า 11 ปี ส่วนคู่อื่นแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ผลการทดสอบค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ของความพึงพอใจของครูต่อการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเขต 1 ด้านภาพรวม จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จำนวน 2 คู่ ได้แก่ ประสบการณ์ในการทำงานต่ำกว่า 5 ปี กับประสบการณ์ในการทำงาน 6-10 ปี และประสบการณ์ในการทำงานต่ำกว่า 5 ปี กับประสบการณ์ในการทำงานมากกว่า 11 ปี ส่วนคู่อื่นแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

อภิปรายผล

ความพึงพอใจของครูต่อการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเขต 1 อภิปรายผลดังนี้

1. ความพึงพอใจของครูต่อการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเขต 1 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษาได้ปฏิบัติตามหน้าที่ของผู้บริหาร ประกอบกับได้มีการพัฒนาความรู้ความสามารถ และทักษะความเป็นผู้นำของผู้บริหาร จนสามารถนำความรู้มาใช้ในการบริหารสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพ ทำให้บุคคลมีความพึงพอใจ มีขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงานดีขึ้น และเกิดความรับผิดชอบในงานที่ได้รับมอบหมาย ส่งผลให้งานบรรลุผลสำเร็จ สอดคล้องกับงานวิจัยของ จารุวรรณ หล่อเงิน (2559: บทคัดย่อ) ความพึงพอใจของครูต่อการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียนกลุ่มโรงเรียนศรีราชา 1 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 ผลการวิจัยพบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก

1.1 ด้านการบริหารงานวิชาการโดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เป็นเพราะผู้บริหารโรงเรียนมีการพัฒนาความรู้ความสามารถ และนำความรู้มาประยุกต์ใช้ในการบริหารโรงเรียน จนเป็นที่ยอมรับของบุคลากรในโรงเรียน อีกทั้งให้การสนับสนุนยอมรับในผลการปฏิบัติงานมีการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการที่วางไว้ และมีการติดตามผลทุกระยะ จึงทำให้เกิดความกระตือรือร้น พร้อมใจและเต็มใจทำงาน และมีความรู้สึกภูมิใจในการปฏิบัติงาน สอดคล้องกับงานวิจัยของ ลัดดาวัลย์ ใจไว (2558: บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ความพึงพอใจของครูต่อการบริหารจัดการศึกษาของผู้บริหารโรงเรียนในกลุ่มโรงเรียนศรีราชา 1 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 ผลการวิจัยพบว่า โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก

1.2 ด้านการบริหารงานงบประมาณโดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษามีการประชุมและวางแผน การจัดทำแผนงบประมาณ การจัดสรรงบประมาณการอนุมัติงบประมาณ และเบิกจ่ายให้มีความโปร่งใส และสามารถตรวจสอบได้ การบริหารพัสดุ ครุภัณฑ์มีการควบคุมดูแลและบำรุงรักษา มีการตรวจสอบและติดตามและประเมินผลการใช้งบประมาณ มีการระดมทรัพยากรทางการศึกษาจากองค์กรและสถาบันต่างๆ มีการวิเคราะห์ความเหมาะสมในการเสนอของบประมาณ มีการวิเคราะห์และพัฒนานโยบายทางการศึกษาเพื่อนำมาสู่การปฏิบัติ มีการจัดทำแผนกลยุทธ์หรือแผนพัฒนาการศึกษาของสถานศึกษา โดยมีการกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจและเป้าประสงค์ที่สอดคล้องกับนโยบายการจัดการศึกษาและความต้องการของชุมชน มีการตรวจสอบติดตามผลการใช้เงินและผลการดำเนินงานอย่างเป็นระบบ มีการจัดทำแผนปฏิบัติการที่สอดคล้องกับแผนกลยุทธ์ และรวมถึงมีการจัดหารายได้และผลประโยชน์เพื่อนำมาใช้ในการดำเนินงานให้บรรลุตามวิสัยทัศน์ที่กำหนดไว้ สอดคล้องกับงานวิจัย

ของ ประเสริฐ พิกสะอาด (2554: บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ความพึงพอใจของครูต่อการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปราจีนบุรี เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก

1.3 ด้านการบริหารงานบุคคล โดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เป็นเพราะผู้บริหารได้เสริมสร้างประสิทธิภาพในการทำงาน มีการวางแผนอัตราบุคลากร มอบหมายภาระหน้าที่ในการปฏิบัติงาน มีการติดตามนิเทศบุคลากร ประกอบด้วย การจัดสวัสดิการพิเศษ และการส่งเสริมยกย่องเชิดชูเกียรติ เงินเดือนและค่าตอบแทน การเลื่อนขั้นเงินเดือน การศึกษาต่อและการฝึกอบรมดูงาน ได้รับการส่งเสริม สนับสนุน การพัฒนาศักยภาพอย่างต่อเนื่อง ซึ่งตรงกับความต้องการของครูที่ต้องการพัฒนาตนเองอยู่ตลอดเวลา รวมทั้งผู้บริหารสถานศึกษามีการให้ขวัญและกำลังใจแก่บุคลากรในโรงเรียนเป็นตามหลักธรรมาภิบาล สอดคล้องกับงานวิจัยของ จันทิมา ชารีธรรม (2559: บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ความพึงพอใจของครูต่อการบริหารงานโรงเรียนชุมชนประชาธิปไตยวิทยาการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า ในภาพรวม ทั้ง 4 ด้าน พบว่า ด้านการบริหารงานวิชาการ ด้านการบริหารบุคคล และด้านการบริหารงบประมาณ อยู่ในระดับมาก ส่วนด้านการบริหารทั่วไปอยู่ในระดับปานกลาง

1.4 ด้านการบริหารงานทั่วไป โดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เป็นเพราะผู้บริหารโรงเรียนให้ความสำคัญกับงานด้านบริหารงานทั่วไป ซึ่งเป็นงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดระบบบริหารสถานศึกษา ให้บริการบริหารงานอื่นๆ บรรลุผลตามคุณภาพและเป้าหมายที่กำหนดไว้ ประสาน ส่งเสริมสนับสนุนและอำนวยความสะดวกต่างๆ ในการให้บริการการศึกษา มุ่งพัฒนา ส่งเสริมให้การบริหารและการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ตามหลักการบริหารงานที่มุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์ของงานเป็นหลัก เน้นความโปร่งใส ตลอดจนการมีส่วนร่วมของบุคคล ชุมชนและองค์กรที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้การจัดการศึกษามีประสิทธิภาพและประสิทธิผล สอดคล้องกับงานวิจัยของพีรณันต์ สุขสมบูรณ์ (2553: บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ความพึงพอใจของครูที่มีต่อการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียนวัดราชวรจักรวรรดิ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร ผลการวิจัยพบว่า ความพึงพอใจของครูที่มีต่อการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียนวัดราชวรจักรวรรดิ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร โดยรวมอยู่ในระดับมากทุกด้าน

2. ผลการเปรียบเทียบความพึงพอใจของครูต่อการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 1 จำแนกดังนี้

2.1 จำแนกตามระดับการศึกษา โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ยกเว้นด้านการบริหารงานวิชาการ และด้านการบริหารทั่วไปแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้เป็นเพราะสถานศึกษาให้ความสำคัญกับบุคลากรทุกคนเหมือนกัน เน้นความรู้ ความสามารถ ความเชี่ยวชาญเฉพาะด้านและผู้บริหารโรงเรียนได้รับการพัฒนาด้านการบริหารอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้สามารถบริหารงานให้มีคุณภาพ เข้าใจบทบาทหน้าที่ที่ต้องเปลี่ยนไปตามกฎหมายและการปฏิรูปการศึกษา เป็นผลให้ผู้บริหารสถานศึกษาปรับเปลี่ยนบทบาทหน้าที่ให้ทันกับการเปลี่ยนไปของเหตุการณ์และสิ่งแวดล้อม มีการสั่งงานตามคำสั่งหนังสือเป็นขั้นตอนอย่างมีระบบ ทำให้การบริหารของผู้บริหารเป็นไปตามระบบและครูมีความรับผิดชอบต่องานที่ได้รับมอบหมายเป็นอย่างดี สอดคล้องกับงานวิจัยของ เยาวดี ดวงอินทร์ (2556: 49) ได้ทำการวิจัย เรื่อง ความพึงพอใจของครูที่มีต่อการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษากลุ่มเขื่อนห้วยศาลา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3 ผลการวิจัยพบว่า ระดับความพึงพอใจของครูที่มีต่อการบริหารงานของผู้บริหาร สถานศึกษากลุ่มเขื่อนห้วยศาลา

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3 จำแนกตามระดับการศึกษา มีความพึงพอใจในการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาไม่แตกต่างกัน

2.2 จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทั้งนี้เป็นเพราะครูที่มีประสบการณ์ในการสอนมาก จะผ่านสถานศึกษาที่ทำการสอนหลายแห่งผ่านการปฏิบัติงานกับผู้บริหารมาหลายท่าน จึงทำให้ครูมีความพึงพอใจในการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารที่แตกต่างกันได้ นอกจากนี้อาจเป็นเพราะครูไม่ได้มีหน้าที่ในการสอนเท่านั้น ครูต้องหน้าที่ในการทำงานร่วมกับผู้บริหารในการบริหารสถานศึกษาของแต่ละด้าน ทำให้ครูได้ทราบถึงการบริหารงานของผู้บริหารและได้มีโอกาสที่จะเสนอแนวคิดต่างๆ ในการบริหารงานของสถานศึกษาเพื่อให้งานมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับงานวิจัยของ วริษฐา ปภาดาโสภณ (2556: บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัย เรื่อง ความพึงพอใจของครูที่มีต่อการดำเนินงานโรงเรียนวิถีพุทธ ในกลุ่มโรงเรียนอำเภอสังขละบุรี จังหวัดกาญจนบุรี ผลการวิจัยพบว่า ผลการเปรียบเทียบความพึงพอใจของครูที่มีต่อการดำเนินงานโรงเรียนวิถีพุทธ ในกลุ่มโรงเรียนสังขละบุรี จังหวัดกาญจนบุรี จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงานโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านการบริหารจัดการและด้านกิจกรรมพื้นฐานชีวิต แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนด้านการเรียนการสอน ด้านบรรยากาศและปฏิสัมพันธ์ และด้านกายภาพ/สภาพแวดล้อม ไม่แตกต่างกัน

การนำผลวิจัยไปใช้ประโยชน์

1. ด้านการบริหารงานวิชาการ พบว่า ความพึงพอใจของครูต่อการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 1 โดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อ สถานศึกษาได้จัดทำมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา และประชาสัมพันธ์ให้ผู้ปกครอง ชุมชน และสังคมได้รับทราบมีความพึงพอใจมากที่สุด ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมการจัดทำมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา และประชาสัมพันธ์ให้ผู้ปกครอง ชุมชนและสังคมได้รับทราบ ให้เป็นไปตามมาตรฐานกำหนด

2. ด้านการบริหารงบประมาณ พบว่า ความพึงพอใจของครูต่อการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 1 โดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อ สถานศึกษาได้มีการจัดทำสรุปรายงานทางการเงิน และสรุปผลการดำเนินงานเสนอต่อคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและเขตพื้นที่การศึกษา มีความพึงพอใจมากที่สุด ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริม จัดทำสรุปรายงานทางการเงิน และสรุปผลการดำเนินงานเสนอต่อคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและเขตพื้นที่การศึกษาให้มีประสิทธิภาพและเป็นไปตามมาตรฐานกำหนด

3. ด้านการบริหารงานบุคคล พบว่า ความพึงพอใจของครูต่อการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 1 โดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อ สถานศึกษาได้มีการจัดให้ครูได้มีการเข้าอบรมวิทยากรและเทคโนโลยีสมัยใหม่ เพื่อเสริมสร้างประสิทธิภาพในการทำงาน มีความพึงพอใจมากที่สุด ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมให้มีการจัดให้ครูได้มีการเข้าอบรมวิทยากรและเทคโนโลยีสมัยใหม่ เพื่อเสริมสร้างประสิทธิภาพในการทำงานมากขึ้น

4. ด้านการบริหารทั่วไป พบว่า ความพึงพอใจของครูต่อการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 1 โดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อ สถานศึกษามีการส่งเสริมให้ครูมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมประชาสัมพันธ์อย่างหลากหลายรูปแบบ มีความพึงพอใจ

มากที่สุด ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมให้ครูมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมประชาสัมพันธ์อย่างหลากหลายรูปแบบเพื่อพัฒนาความรู้และพัฒนาวิชาชีพต่อไป

ข้อเสนอแนะ

1. ควรศึกษาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของบทบาทหน้าที่การบริหารสถานศึกษาในด้านต่างๆ ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1
2. ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลให้ครูผู้สอนเกิดความพึงพอใจในการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2546). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545. กรุงเทพฯ: พรักหวานกราฟฟิค.
- จันทิมา ชาริธรรม. (2559). ความพึงพอใจของครูต่อการบริหารงานโรงเรียนชุมชนประชาธิปไตยวิทยาการ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2. การค้นคว้าอิสระปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร.
- จารุวรรณ หล่อเงิน. (2559). ความพึงพอใจของครูต่อการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียน กลุ่มโรงเรียนศรีราชา 1 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษา มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. ชลบุรี: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ณกมล ชาวปลายนา. (2544, กุมภาพันธ์). การบูรณาปรัชญาและศาสนาเพื่อการศึกษา. วารสารวิชาการ. 4(2): 46.
- ประเสริฐ พักสะอาด. (2554). ความพึงพอใจของครูต่อการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปราจีนบุรี เขต 2. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. ชลบุรี: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา.
- พีรณันต์ สุขสมบุญ. (2553). ความพึงพอใจของครูที่มีต่อการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียนวัดราษฎร์รังสรรค์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา.
- เยาวดี ดวงอินทร์. (2556). ความพึงพอใจของครูที่มีต่อการบริหารสถานศึกษากลุ่มเขื่อนห้วยศาลา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3. สารนิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ.
- ลัดดาวัลย์ ใจไว. (2558). ความพึงพอใจของครูต่อการบริหารจัดการศึกษาของผู้บริหารโรงเรียน ในกลุ่มโรงเรียนศรีราชา 1 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. ชลบุรี: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา.
- วิรัชฐา ปกาดาสภณ. (2556). ความพึงพอใจของครูที่มีต่อการดำเนินงานโรงเรียนวิถีพุทธ ในกลุ่มโรงเรียนอำเภอสังขละบุรี จังหวัดกาญจนบุรี. สารนิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ.

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 1. (2559). แผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา. ระยอง: สำนักงานฯ.

Cronbach, L. J. (1990). Essentials of Psychological Testing. 5th ed., New York: Harper Collins.

Krejcie, R. V.; & Morgan, D. W. (1970). Determining Sample Size for Research Activities. Journal of Education and Psychological Measurement. 30(3): 607-61.

NBUE054: การมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของครู โรงเรียนกลุ่มนิคมพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระยงค์ เขต 1

TEACHER'S PARTICIPATION IN ACADEMIC ADMINISTRATION OF SCHOOL TEACHERS NIKOMPATTANA GROUP UNDER THE RAYONG PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE 1

เปรมจิตร์ คำดี¹ ผศ.ดร.คำเพชร ภูริปัญญา²

¹ นักศึกษา มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ

² อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของครูและเพื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของครู โรงเรียนในกลุ่มนิคมพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระยงค์ เขต 1 จำแนกตามวุฒิการศึกษา ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน และขนาดโรงเรียน ปีการศึกษา 2560 จำนวน 321 คน กลุ่มตัวอย่าง คือ ครู จำนวน 175 คน เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถามแบ่งเป็น 4 ด้าน คือ ด้านหลักสูตรและการนำไปใช้ ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านสื่อการเรียนการสอน ด้านการวัดและประเมินผล มีความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.83 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าคะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) การทดสอบค่าที (t-test) การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA)

ผลการวิจัยพบว่า

1. การมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของครู โรงเรียนในกลุ่มนิคมพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระยงค์ เขต 1 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับคะแนนเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการวัดและประเมินผล ด้านสื่อการเรียนการสอน ด้านหลักสูตรและการนำไปใช้
2. การมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของครู โรงเรียนในกลุ่มนิคมพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระยงค์ เขต 1 จำแนกตามวุฒิการศึกษาโดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ
3. การมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของครู โรงเรียนในกลุ่มนิคมพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระยงค์ เขต 1 จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน โดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ยกเว้นด้านการวัดและประเมินผลแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
4. การมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของครู โรงเรียนในกลุ่มนิคมพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระยงค์ เขต 1 จำแนกตามขนาดโรงเรียนโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านหลักสูตรและการนำไปใช้ ด้านการวัดและประเมินผล แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

คำสำคัญ: การมีส่วนร่วม, การบริหารงานวิชาการ, ครู

Abstract

The purpose of this research is to study the teacher's participation in academic administration to compare the participation of teachers in academic administration of Nikompattana school group under Rayong Basic Educational Service Area Office 1. Classified by education degree, working experiences and school size, in academic year 2017 with 321 teachers. The sample was 175 teachers. The research instrument was a questionnaire, defined into four parts; course and usage, teaching management, instruction media and measurement and evaluation. The reliability was 0.83. The data was analyzed by using mean, standard deviation, t-test and One-Way ANOVA.

The results revealed that:

1. The teacher's participation in academic administration of Nikompattana school group under Rayong Basic Educational Service Area Office 1, in overall and each aspect are high, descending order was as follows: teaching management, measurement and evaluation, instruction media and course and usage.

2. The teacher's participation in academic administration of Nikompattana school group under Rayong Basic Educational Service Area Office 1, classified by education degree. When considered in overall and each aspect it was found that there was not statistically significant differences.

3. The teacher's participation in academic administration of Nikompattana school group under Rayong Basic Educational Service Area Office 1, classified by working experiences. When considered in overall it was found that there was not statistically significant differences. But in each aspect of measurement and evaluation, there was difference of statistically significant at .05 level.

4. The teacher's participation in academic administration of Nikompattana school group under Rayong Basic Educational Service Area Office 1, classified by school size. When considered in overall it was found that there was difference of statistically significant at .05 level. And considered in each aspect it found that Course and Usage and Measurement and Evaluation difference of statistically significant at .01 level.

Keyword: participation, academic administration, teachers

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 หมวด 1 มาตรา 6 ระบุเจตนารมณ์ของการศึกษาไว้อย่างชัดเจนว่าการจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข ซึ่งกระบวนการเรียนรู้ต้องมุ่งปลูกฝังจิตสำนึกที่ถูกต้องเกี่ยวกับการเมืองการปกครอง

ในระบบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข รู้จักรักษาและส่งเสริมสิทธิ หน้าที่ เสรีภาพ เคารพกฎหมาย ความเสมอภาค และศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ มีความภาคภูมิใจในความเป็นไทย รู้จักรักษาดุลประโยชน์ส่วนรวมและของประเทศชาติ ส่งเสริมศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรมของชาติ การกีฬา ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิปัญญาไทยและความรู้ อันเป็นสากล มีความสามารถในการประกอบอาชีพ รู้จักพึ่งตนเอง มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ใฝ่รู้ และเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่อง ตลอดจนอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม การศึกษาจึงเป็นองค์ประกอบพื้นฐานที่สำคัญในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของคนให้สามารถดำเนินชีวิตในสังคมได้อย่างสันติสุข อีกทั้งยังช่วยเกื้อหนุนการพัฒนาประเทศได้อย่างเหมาะสม และสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงในทุกด้านของประเทศ

การบริหารโรงเรียนเป็นการบริหารทางการศึกษาแก่สมาชิกในสังคมซึ่งมีองค์ประกอบที่สำคัญได้แก่ ด้านผู้บริหาร ครูและด้านระบบงาน ไม่ว่าจะเป็นการบริหารด้านวิชาการ การบริหารงานธุรการและการเงิน การบริหารงานบุคคล การบริหารอาคารสถานที่ การบริหารงานกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน การสร้างความสัมพันธ์กับชุมชน จากภารกิจดังกล่าวข้างต้น พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ได้ระบุให้มีการกระจายอำนาจในการบริหารจัดการไปสู่สถานศึกษาให้มากที่สุดเพื่อให้สถานศึกษาดำเนินการได้โดยอิสระ คล่องตัวรวดเร็ว สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน สถานศึกษา ชุมชน ท้องถิ่น และการมีส่วนร่วมจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกฝ่าย ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้สถานศึกษาได้มีความเข้มแข็งในการบริหารจัดการ สามารถพัฒนาหลักสูตร กระบวนการเรียนรู้ ตลอดจนการวัดผลประเมินผลอย่างมีคุณภาพและประสิทธิภาพ

การบริหารงานวิชาการเป็นงานที่สำคัญสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา โดยเฉพาะอย่างยิ่งการปรับปรุงคุณภาพการเรียนการสอน ซึ่งเป็นจุดมุ่งหมายหลักของสถานศึกษาและเป็นเครื่องชี้วัดความสำเร็จของผู้บริหาร ดังนั้นผู้บริหารจึงจำเป็นต้องมีหลักการในการบริหารงานวิชาการที่เป็นระบบ อาศัยความร่วมมือกันทำงานระหว่างผู้ที่เกี่ยวข้องกระจายอำนาจและความรับผิดชอบให้แก่ผู้ปฏิบัติงานอย่างเต็มที่ ริเริ่มสร้างสรรค์งานวิชาการ ให้ขวัญกำลังใจในการทำงาน คอยกระตุ้นเตือนให้คำแนะนำแก่ครู ประสานงานให้ครูทุกคนทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ มีการติดตามและประสิทธิผลอย่างสม่ำเสมอ การบริหารอย่างมีส่วนร่วมจึงเป็นยุทธศาสตร์หนึ่งในการบริหารจัดการศึกษาของโรงเรียนที่สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลง การที่จะบริหารโรงเรียนให้ประสบความสำเร็จและมีประสิทธิภาพ ผู้บริหารโรงเรียนควรนำหลักการมีส่วนร่วม (Participation) โดยเปิดโอกาสให้ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องร่วมรับผิดชอบและร่วมตัดสินใจในการจัดการศึกษา เพื่อสร้างความรู้สึกร่วมในการเป็นเจ้าของและร่วมจัดการศึกษาให้มากยิ่งขึ้น ซึ่งจะสามารถตอบสนองต่อความต้องการของบุคคลที่เกี่ยวข้องและเสริมสร้างความเข้มแข็งในการบริหารโรงเรียนได้อย่างต่อเนื่อง (ยุทธศิลป์พานนท์. 2546: 3)

การจัดการศึกษาในกลุ่มโรงเรียนนิคมพัฒนา ได้ดำเนินการตามแผนปฏิบัติการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 พบว่า การพัฒนาคุณภาพการศึกษาหลายๆ ด้าน ยังไม่ประสบผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์ อย่างไรก็ตามจากการบริหารงานที่ผ่านมามักมีประสบปัญหาและมีข้อจำกัดในการปฏิบัติงานเป็นจำนวนมาก ซึ่งส่วนใหญ่เกิดจากการใช้อำนาจของผู้บริหารสถานศึกษา ที่ใช้อำนาจหน้าที่ตัดสินใจเองเป็นส่วนใหญ่ เปิดโอกาสให้บุคลากรมีส่วนร่วมในการบริหารน้อย อาจเป็นสาเหตุให้คุณภาพผู้เรียนที่ปรากฏอยู่ในระดับที่ไม่น่าพอใจ โดยเฉพาะอย่างยิ่งจากผลการทดสอบการศึกษาแห่งชาติ (O-NET) ประจำปีการศึกษา 2559 ซึ่งมีคะแนนระดับเขตพื้นที่ต่ำกว่าเกณฑ์ที่กำหนดเนื่องจากครูไม่มีส่วนร่วมในการกำหนดหน้าที่และการมอบหมายงานให้ตรงกับความรู้ ความสามารถ ครูไม่มีส่วนร่วมในการตัดสินใจปัญหาต่างๆ ของโรงเรียน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1. 2559: 11-12)

จากสภาพและปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนในองค์ประกอบ 4 ด้าน ด้านหลักสูตรและการนำไปใช้ ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านสื่อการเรียนการสอน และด้านการวัดและประเมินผล ของครูในกลุ่มโรงเรียนนิคมพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาระยะของ เขต 1 เพื่อนำไปปรับปรุงพัฒนาและให้ครูเข้ามามีส่วนร่วม ซึ่งจะช่วยให้การจัดการศึกษาเกิด ประสิทธิภาพ และประสิทธิผลยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของครู โรงเรียนในกลุ่มนิคมพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยะของ เขต 1
2. เพื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของครู โรงเรียนในกลุ่มนิคมพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยะของ เขต 1 จำแนกตามวุฒิการศึกษา ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน และขนาดโรงเรียน

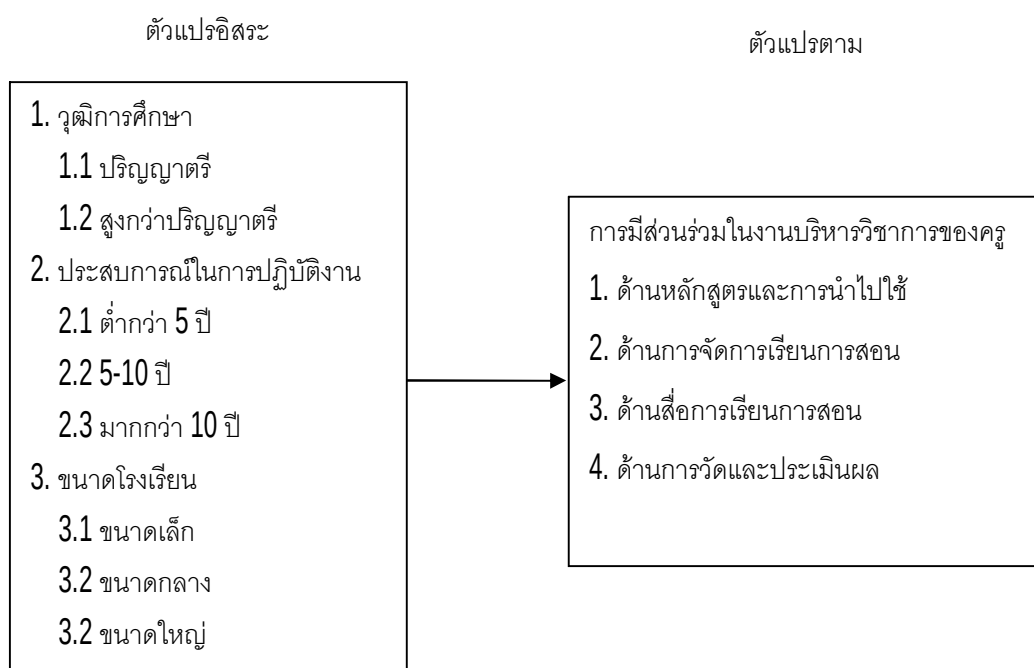
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากงานวิจัยเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของครู โรงเรียนในกลุ่มนิคมพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยะของ เขต 1 โดยทำให้ทราบถึงระดับการมีส่วนร่วมในงานบริหารวิชาการของครู โรงเรียนในกลุ่มนิคมพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยะของ เขต 1 และเป็นข้อมูลพื้นฐานสำหรับผู้บริหารโรงเรียนในการนำไปพัฒนาบุคลากรและเห็นความสำคัญของการมีส่วนร่วมในงานบริหารวิชาการของครู

สมมติฐานในการวิจัย

1. การมีส่วนร่วมในงานบริหารวิชาการของครูโรงเรียนในกลุ่มนิคมพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยะของ เขต 1 จำแนกตามวุฒิการศึกษา มีความแตกต่างกัน
2. การมีส่วนร่วมในงานบริหารวิชาการของครูโรงเรียนในกลุ่มนิคมพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยะของ เขต 1 จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน มีความแตกต่างกัน
3. การมีส่วนร่วมในงานบริหารวิชาการของครูโรงเรียนในกลุ่มนิคมพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยะของ เขต 1 จำแนกตามขนาดโรงเรียนมีความแตกต่างกัน

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

ขอบเขตการศึกษา

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ ครูในโรงเรียนกลุ่มนิคมพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาระยะของ เขต 1 ปีการศึกษา 2560 จำนวน 321 คน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยะของ เขต 1. 2560: ออนไลน์)

2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ ครูโรงเรียนในกลุ่มนิคมพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยะของ เขต 1 ปีการศึกษา 2560 ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 175 คน โดยวิธีสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (Stratified random sampling) เปรียบเทียบจากตารางเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie; & Morgan. 1970: 607)

3. ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

ตัวแปรอิสระ (Independent Variable) ได้แก่ วุฒิการศึกษา ประสบการณ์ในการปฏิบัติงานและขนาดโรงเรียน

ตัวแปรตาม (Dependent Variable) ได้แก่ การมีส่วนร่วมการบริหารวิชาการทั้ง 4 ด้าน ซึ่งประกอบด้วยด้านหลักสูตรและการนำไปใช้ ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านสื่อการเรียนการสอน ด้านการวัดและประเมินผล

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการบริหาร วิชาการของครู โรงเรียนกลุ่มนิคมพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยะของ เขต 1 แบ่งเป็น 2 ตอน คือ ตอนที่

1 เป็นแบบสอบถามสถานภาพของผู้ตอบคำถาม มีลักษณะเป็นแบบเลือกตอบ (Check-list) เพื่อทราบถึงตัวแปรอิสระที่กำหนดไว้ในการศึกษา คือ วุฒิการศึกษา ประสบการณ์ในการปฏิบัติงานและขนาดโรงเรียน ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามการมีส่วนร่วมในงานบริหารวิชาการของครู โรงเรียนกลุ่มนิคมพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาของ เขต 1 ซึ่งลักษณะเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) ผู้วิจัยได้สร้างเครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล โดยมีขั้นตอนดังนี้

1. ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับทฤษฎี หลักการ ขอบข่าย เกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในงานบริหารวิชาการของครู โรงเรียนกลุ่มนิคมพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาของ เขต 1
2. สร้างแบบสอบถามตามตัวแปรที่ใช้ในการวิจัยให้ครอบคลุมข้อมูล โดยใช้เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนนิยามศัพท์เฉพาะเป็นกรอบกำหนด
3. นำแบบสอบถามเสนออาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์และผู้เชี่ยวชาญ เพื่อพิจารณา ตรวจสอบ แก้ไข ปรับปรุงและให้ข้อเสนอแนะ
4. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้ว นำไปทดลองใช้ (Try-out) กับครูในกลุ่มนิคมพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาของ เขต 1 ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง แต่มีลักษณะคล้ายกับกลุ่มตัวอย่างที่ให้ข้อมูล จำนวน 30 คน แล้วนำมาหาค่าอำนาจจำแนก (Pearson product moment) เป็นรายข้อ (Discrimination) โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของ Pearson หาค่าความสัมพันธ์ (Correlation coefficient) ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวมได้ค่าอำนาจจำแนกระหว่าง 0.33 - 0.93 แล้วนำแบบสอบถามหาค่าความเชื่อมั่นโดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha coefficient) ของครอนบาค (Cronbach, 1990: 202-204) มีค่าเท่ากับ 0.83
5. นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบความเชื่อมั่น และมีความสมบูรณ์ไปใช้เก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยยื่นหนังสือถึงบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ เพื่อทำหนังสือขอความอนุเคราะห์ไปยังผู้อำนวยการโรงเรียนในกลุ่มนิคมพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาของ เขต 1 เพื่อแจกแบบสอบถามไปยังกลุ่มตัวอย่าง จากนั้นดำเนินการแจกและรวบรวมแบบสอบถามด้วยตนเอง แล้วนำแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืนมาตรวจความสมบูรณ์ของการตอบแล้วนำข้อมูลที่ได้ไปวิเคราะห์ด้วยวิธีการทางสถิติต่อไป

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. วิเคราะห์ระดับการมีส่วนร่วมในงานบริหารวิชาการของครูโรงเรียนกลุ่มนิคมพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาของ เขต 1 สถิติที่ใช้ คือ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)
2. เปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในงานบริหารวิชาการของครู โรงเรียนกลุ่มนิคมพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาของ เขต 1 จำแนกตามวุฒิการศึกษา และขนาดโรงเรียน สถิติที่ใช้ คือ การทดสอบค่า (t-test)
3. เปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในงานบริหารวิชาการของครู โรงเรียนกลุ่มนิคมพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาของ เขต 1 จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน ขนาดโรงเรียน

สถิติที่ใช้ คือ การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) เมื่อพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทำการเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่โดยวิธีของเชฟเฟ (Sheffe's method)

ผลการศึกษา

ส่วนที่ 1 ผลการวิเคราะห์จำนวนและร้อยละผู้ตอบแบบสอบถามการมีส่วนร่วมในงานบริหารวิชาการของครู โรงเรียนกลุ่มนิคมพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 1 พบว่า ครูในโรงเรียนกลุ่มนิคมพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 1 ที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีระดับการศึกษาปริญญาตรี จำนวน 125 คน คิดเป็นร้อยละ 71.41 รองลงมาคือ ระดับการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรีขึ้นไป จำนวน 50 คน คิดเป็นร้อยละ 28.57 ครูที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานน้อยกว่า 5 ปี จำนวน 90 คนคิดเป็นร้อยละ 51.43 ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน 5-10 ปี จำนวน 37 คน คิดเป็นร้อยละ 21.14 และประสบการณ์ในการปฏิบัติงานมากกว่า 10 ปี จำนวน 48 คน คิดเป็นร้อยละ 27.43 ครูที่อยู่ในโรงเรียนขนาดเล็ก จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 2.29 อยู่ในโรงเรียนขนาดกลาง 80 คน คิดเป็นร้อยละ 45.71 อยู่ในโรงเรียนขนาดใหญ่จำนวน 91 คน คิดเป็นร้อยละ 52

ส่วนที่ 2 ผลการศึกษามีส่วนร่วมในงานบริหารวิชาการของครู โรงเรียนกลุ่มนิคมพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 1 พบว่า การมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของครูโรงเรียนในกลุ่มนิคมพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 1 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับคะแนนเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการวัดและประเมินผล ด้านสื่อการเรียนการสอน ด้านหลักสูตรและการนำไปใช้

ส่วนที่ 3 ผลการศึกษามีส่วนร่วมในงานบริหารวิชาการของครูโรงเรียนในกลุ่มนิคมพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 1 จำแนกตามวุฒิการศึกษา ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน และขนาดโรงเรียน พบว่าการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของครู ในกลุ่มโรงเรียนนิคมพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 1 จำแนกตามวุฒิการศึกษา โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ครูที่จบการศึกษาปริญญาตรี เรียงอันดับคะแนนเฉลี่ยจากมากไปน้อย ได้แก่ ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการวัดและประเมินผล ด้านสื่อการเรียนการสอน ด้านหลักสูตรและการนำไปใช้ครูที่จบการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี เรียงอันดับคะแนนเฉลี่ยจากมากไปน้อย ได้แก่ ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการวัดและประเมินผล ด้านสื่อการเรียนการสอน ด้านหลักสูตรและการนำไปใช้ครูที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานน้อยกว่า 5 ปี เรียงอันดับคะแนนเฉลี่ยจากมากไปน้อย ได้แก่ ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านสื่อการเรียนการสอน ด้านการวัดและประเมินผล ด้านหลักสูตรและการนำไปใช้ ครูที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานน้อยกว่า 5-10 ปี เรียงอันดับคะแนนเฉลี่ยจากมากไปน้อย ได้แก่ ด้านการวัดและประเมินผล ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านสื่อการเรียนการสอน ด้านหลักสูตรและการนำไปใช้ ครูที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานมากกว่า 10 ปี เรียงอันดับคะแนนเฉลี่ยจากมากไปน้อย ได้แก่ ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการวัดและประเมินผล ด้านสื่อการเรียนการสอน ด้านหลักสูตรและการนำไปใช้ ส่วนจำแนกตามขนาดโรงเรียนโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก โรงเรียนขนาดเล็ก เรียงอันดับคะแนนเฉลี่ยจากมากไปน้อย ได้แก่ ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านสื่อการเรียนการสอน ด้านหลักสูตรและการนำไปใช้ ด้านการวัดและประเมินผล โรงเรียนขนาดกลาง เรียงอันดับคะแนนเฉลี่ยจากมากไปน้อย ได้แก่ ด้านการวัดและประเมินผล ด้านการจัดการเรียน

การสอน ด้านสื่อการเรียนการสอน ด้านหลักสูตรและการนำไปใช้โรงเรียนขนาดใหญ่ เรียงอันดับคะแนนเฉลี่ยจากมากไปน้อย ได้แก่ ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการวัดและประเมินผล ด้านสื่อการเรียนการสอน ด้านหลักสูตรและการนำไปใช้

ส่วนที่ 4 การทดสอบสมมติฐานตามวัตถุประสงค์การวิจัย

สมมติฐานข้อที่ 1 การมีส่วนร่วมในงานบริหารวิชาการของครูโรงเรียนในกลุ่มนิคมพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 1 จำแนกตามวุฒิการศึกษาไม่แตกต่างกัน พบว่า การเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของครู ในกลุ่มโรงเรียนนิคมพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 1 จำแนกตามวุฒิการศึกษาโดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 1 วิเคราะห์เปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของครู ในกลุ่มโรงเรียนนิคมพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 1 โดยรวมและรายด้าน จำแนกตามวุฒิการศึกษา

การมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการ	ปริญญาตรี (n = 125)		สูงกว่าปริญญาตรี (n = 125)		t	p-value
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1. ด้านหลักสูตรและการนำไปใช้	3.58	0.22	3.62	0.16	- 1.29	0.19
2. ด้านการจัดการเรียนการสอน	3.94	0.31	4.00	0.37	- 1.01	0.31
3. ด้านสื่อการเรียนการสอน	3.85	0.28	3.88	0.32	-.47	0.63
4. ด้านการวัดและประเมินผล	3.89	0.35	3.89	0.31	-.10	0.91
รวม	3.82	0.17	3.85	0.18	-1.06	0.28

สมมติฐานข้อที่ 2 การมีส่วนร่วมในงานบริหารวิชาการของครูโรงเรียนในกลุ่มนิคมพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 1 จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงานไม่แตกต่างกัน พบว่าการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของครูโรงเรียนในกลุ่มนิคมพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 1 จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงานโดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ยกเว้นด้านการวัดและประเมินผลแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 2 การวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในงานบริหารวิชาการของครูโรงเรียนในกลุ่มนิคมพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 1 จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน

การมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการ	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	p-value
1. ด้านหลักสูตรและการนำไปใช้	ระหว่างกลุ่ม	0.19	2	0.09	2.26	0.10
	ภายในกลุ่ม	7.48	172	0.04		
	รวม	7.67	174			
2. ด้านการจัดการเรียนการสอน	ระหว่างกลุ่ม	0.26	2	0.13	1.23	0.29
	ภายในกลุ่ม	18.65	172	0.10		
	รวม	18.92	174			
3. ด้านสื่อการเรียนการสอน	ระหว่างกลุ่ม	0.07	2	0.03	0.41	0.66
	ภายในกลุ่ม	15.39	172	0.09		
	รวม	15.46	174			
4. ด้านการวัดและประเมินผล	ระหว่างกลุ่ม	0.78	2	0.39	3.38*	0.03
	ภายในกลุ่ม	19.83	172	0.11		
	รวม	20.61	174			
รวม	ระหว่างกลุ่ม	0.06	2	0.03	0.97	0.37
	ภายในกลุ่ม	5.33	172	0.03		
	รวม	5.39	174			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผลการทดสอบค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ของการมีส่วนร่วมในการบริหารวิชาการของครูโรงเรียนในกลุ่มนิคมพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 1 ด้านการวัดและประเมินผลจำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงานแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

สมมติฐานข้อที่ 3 การมีส่วนร่วมในงานบริหารวิชาการของครูโรงเรียนในกลุ่มนิคมพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 1 จำแนกตามขนาดโรงเรียนมีความแตกต่างกัน พบว่า การเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในงานบริหารวิชาการของครูโรงเรียนในกลุ่มนิคมพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 1 จำแนกตามขนาดโรงเรียนโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าด้านหลักสูตรและการนำไปใช้ ด้านการวัดและประเมินผล แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ตาราง 3 การวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในงานบริหารวิชาการของครูโรงเรียนในกลุ่มนิคมพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 1 จำแนกตามขนาดโรงเรียน

การมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการ	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	p-value
1. ด้านหลักสูตรและการนำไปใช้	ระหว่างกลุ่ม	0.43	2	0.21	5.16**	0.00
	ภายในกลุ่ม	7.24	172	0.04		
	รวม	7.67	174			
2. ด้านการจัดการเรียนการสอน	ระหว่างกลุ่ม	0.29	2	0.14	1.34	0.26
	ภายในกลุ่ม	18.63	172	0.10		
	รวม	18.92	174			
3. ด้านสื่อการเรียนการสอน	ระหว่างกลุ่ม	0.38	2	0.19	2.21	0.11
	ภายในกลุ่ม	15.08	172	0.08		
	รวม	15.46	174			
4. ด้านการวัดและประเมินผล	ระหว่างกลุ่ม	1.37	2	0.69	6.16**	0.00
	ภายในกลุ่ม	19.23	172	0.11		
	รวม	20.61	174			
รวม	ระหว่างกลุ่ม	0.20	2	0.10	3.3*	0.03
	ภายในกลุ่ม	5.19	172	0.03		
	รวม	5.39	174			

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผลการทดสอบค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ของการมีส่วนร่วมในงานบริหารวิชาการของครูโรงเรียนในกลุ่มนิคมพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 1 ด้านหลักสูตรและการนำไปใช้จำแนกตามขนาดโรงเรียน มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 1 คู่ ได้แก่ โรงเรียนขนาดกลางกับโรงเรียนขนาดใหญ่ ส่วนคู่อื่นแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ผลการทดสอบค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ของการมีส่วนร่วมในงานบริหารวิชาการของครูโรงเรียนในกลุ่มนิคมพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 1 ด้านการวัดและประเมินผลจำแนกตามขนาดโรงเรียน มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 2 คู่ ได้แก่ โรงเรียนขนาดเล็กกับโรงเรียนขนาดกลาง และโรงเรียนขนาดกลางกับโรงเรียนขนาดใหญ่ ส่วนคู่อื่นแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ผลการทดสอบค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ของการมีส่วนร่วมในงานบริหารวิชาการของครูโรงเรียนในกลุ่มนิคมพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 1 โดยรวมจำแนกตามขนาดโรงเรียน มีความ

แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 1 คู่ได้แก่ โรงเรียนขนาดเล็กกับโรงเรียนขนาดกลาง ส่วนคู่อื่นแตกต่างกันอย่างไม่มีความนัยสำคัญทางสถิติ

อภิปรายผล

การมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของครู โรงเรียนกลุ่มนิคมพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 1 อภิปรายผลดังนี้

1. การมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของครู โรงเรียนกลุ่มนิคมพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 1 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษาถือว่างานวิชาการเป็นงานหลัก จะต้องมีการนิเทศและกำกับอย่างใกล้ชิดเพื่อเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจ สร้างขวัญกำลังใจให้กับครูและบุคลากรที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้สามารถร่วมกันจัดกิจกรรมการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับงานวิจัยของพนรัตน์ ชำนาญพืช (2559: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของครูผู้สอนในกลุ่มโรงเรียนขยายโอกาสอำเภอขลุง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 จำแนกตามเพศ และประสบการณ์ในการทำงาน ผลการวิจัยพบว่า การมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของครูผู้สอนในกลุ่มโรงเรียนขยายโอกาสอำเภอขลุง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก

1.1 ด้านหลักสูตรและการนำไปใช้ โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เป็นเพราะว่าสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 1 ได้จัดกิจกรรมส่งเสริมการพัฒนาครูให้มีความรู้ความเข้าใจในเรื่องของหลักสูตรสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง จัดทำเอกสารหลักสูตรที่ครูจะต้องใช้ในสถานศึกษา เช่น หลักสูตร ครอบคลุม แผนการสอน หนังสือเรียน คู่มือหนังสือเรียน หนังสือส่งเสริมการอ่านประกอบ เปิดโอกาสให้บุคลากรมีส่วนร่วมในการวางแผนพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาอย่างทั่วถึง และวางแผนการทำงานอย่างเป็นระบบทำให้มีความรู้ความเข้าใจในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาสอดคล้องกับงานวิจัยของสุริยะ ทรัพย์สิน (2556:บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของครูโรงเรียนสังกัดศูนย์เครือข่ายสองพี่น้อง ห้วยแม่เพรียง ป่าแดง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 2 ด้านหลักสูตรและการนำไปใช้ โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก

1.2 ด้านการจัดการเรียนการสอน โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เป็นเพราะพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มาตรา 22 ระบุเจตนารมณ์ของการศึกษาไว้อย่างชัดเจนว่าการจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนา ตามธรรมชาติ และเต็มตามศักยภาพ จึงทำให้ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายโดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้บริหารซึ่งมีส่วนผลักดันให้ครูได้จัดการเรียนการสอน เป็นการเปลี่ยนแปลงวัฒนธรรม การเรียนรู้จากการที่ผู้เรียนเคยเป็นผู้รอรับความรู้มาเป็นผู้แสวงหาความรู้ และพัฒนาตนเอง ถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด รวมทั้งส่งเสริมให้ครูได้พัฒนากระบวนการเรียนการสอนทั้งแสวงหาความรู้ ความเข้าใจ ครูผู้สอนก็มีความรู้ความตื่นตัวที่จะปฏิรูปการเรียนการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางการเรียนรู้ สอดคล้องกับสุทธิรา เกษมราษฎร์ (2559: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมในงานบริหารวิชาการของครูโรงเรียนในกลุ่มบางละมุง 4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 ด้านการจัดการเรียนการสอน โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก

1.3 ด้านสื่อการเรียนการสอน โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เป็นเพราะสื่อเป็นเครื่องมือสำคัญที่จะช่วยให้การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของครูดำเนินไปด้วยดีอีกทั้งเป็นการส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียนอย่างหลากหลาย การใช้สื่อทำให้นักเรียนมีความสนใจอยากที่จะเรียน มีความกระตือรือร้นในการเรียน ครูจึงจำเป็นต้องนำสื่อและเทคโนโลยีเข้ามาใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุทธิรา เกษมราษฎร์ (2559: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมในงานบริหารวิชาการของครู โรงเรียนในกลุ่มบางละมุง 4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 ด้านสื่อการเรียนการสอน โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก

1.4 ด้านการวัดและประเมินผล ประเมินผล โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เป็นเพราะผู้บริหารคอยเอาใจใส่ส่งเสริมสนับสนุนครูผู้สอนด้านการวัดผลประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียนอย่างถูกต้อง และจริงจัง สนับสนุนให้ครูสร้างเครื่องมือการวัดผลประเมินผลที่เป็นระบบชัดเจน เพื่อให้การจัดการเรียนการสอนประสบความสำเร็จซึ่งเป็นหน้าที่โดยตรงของผู้บริหารโรงเรียนที่จะต้องดำเนินการเพื่อพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนของโรงเรียนสอดคล้องกับพันธกิจ ชำนาญพิช (2559: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของครูผู้สอนในกลุ่มโรงเรียนขยายโอกาส อำเภอลำลูกเกด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 ด้านการวัดประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก

2. ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของครู โรงเรียนกลุ่มนิคมพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1 จำแนกดังนี้

2.1 การมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของครู โรงเรียนกลุ่มนิคมพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1 จำแนกตามวุฒิการศึกษา โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติทั้งนี้เพราะครูที่จบการศึกษาปริญญาตรีและสูงกว่าปริญญาตรีให้ความสำคัญกับหลักสูตร เพราะหลักสูตรเป็นตัวกำหนดทิศทางการจัดการศึกษา รวมถึงการบริหารงานวิชาการเป็นงานที่สำคัญสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา โดยเฉพาะอย่างยิ่งเป็นงานที่จะต้องปรับปรุงคุณภาพการเรียนการสอน ซึ่งเป็นจุดมุ่งหมายหลักของสถานศึกษาและเป็นเครื่องชี้ความสำเร็จ และความสามารถของผู้บริหาร เป็นเหตุให้ผู้บริหารทำงานร่วมกับครู กระตุ้นเตือนครูให้คำแนะนำครู และประสานงานให้ครูทุกคนทำงานร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพในการสอน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุริยะ ทวีพันธ์ (2556: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของครู โรงเรียนสังกัดศูนย์เครือข่ายสองพี่น้อง ห้วยแม่เพรียง ป่าเต็ง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 2 จำแนกตามวุฒิการศึกษา โดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

2.2 การมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของครู โรงเรียนกลุ่มนิคมพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1 จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงานโดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติยกเว้นด้านการวัดและประเมินผลแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ทั้งนี้เนื่องมาจากครูที่มีประสบการณ์น้อยกว่า 5 ปี, 5-10 ปี และมากกว่า 10 ปี ต่างให้ความสำคัญกับการบริหารงานวิชาการ มีส่วนเกี่ยวข้องกับการบริหารงานวิชาการ ก่อให้เกิดความชำนาญ มีแนวความคิด และมองการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนได้อย่างละเอียดจึงมีความเข้าใจและมีแนวทางปฏิบัติมาเป็นอย่างดี เป็นเหตุผลหนึ่งที่ทำให้ครูที่มีประสบการณ์ในการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับสุทธิรา เกษมราษฎร์ (2559: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมในงานบริหารวิชาการของครู โรงเรียนในกลุ่มบางละมุง 4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน โดยรวมไม่แตกต่างกัน

2.3 การมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของครูโรงเรียนกลุ่มนิคมพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 1 จำแนกตามขนาดโรงเรียน โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านหลักสูตรและการนำไปใช้ ด้านการวัดและประเมินผล แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้เป็นเพราะโรงเรียนเรียนขนาดเล็ก ขนาดกลางและขนาดใหญ่มีการจัดการศึกษาไม่ใกล้เคียงกัน บทบาทหน้าความรับผิดชอบต่างกัน ปฏิบัติงานอยู่ภายใต้ระเบียบกฎหมาย นโยบาย ที่ต่างกัน จึงทำให้ระดับการมีส่วนร่วมแตกต่างกัน สอดคล้องกับวีระศักดิ์ วงศ์อินทร์ (2557: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของครูผู้สอนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด จำแนกตามขนาดของโรงเรียน โดยรวมแตกต่างกัน

การนำผลวิจัยไปใช้ประโยชน์

1. ด้านหลักสูตรและการนำไปใช้ พบว่า การมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของครูโรงเรียนกลุ่มนิคมพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 1 โดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อ ท่านมีส่วนร่วมในการนำผลประเมินผลใช้หลักสูตร มาปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอน มีส่วนร่วมมากที่สุด ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาควรเปิดโอกาสให้ครูเข้ามามีส่วนร่วมในการนำผลประเมินผลใช้หลักสูตร เพื่อนำไปปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอน

2. ด้านการจัดการเรียนการสอน พบว่า การมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของครูโรงเรียนกลุ่มนิคมพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 1 โดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อ ท่านมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอนมีส่วนร่วมมากที่สุด ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมให้ครูมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอน

3. ด้านสื่อการเรียนการสอน พบว่า การมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของครูโรงเรียนกลุ่มนิคมพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 1 โดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อ ท่านมีส่วนร่วมในการจัดซื้อจัดทำสื่อประกอบการสอน มีส่วนร่วมมากที่สุด ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมให้ครูมีส่วนร่วมในการจัดซื้อจัดทำสื่อประกอบการสอนเพื่อสร้างบรรยากาศและแรงจูงใจให้เกิดขึ้นกับผู้เรียน

4. ด้านการวัดและประเมินผล พบว่า การมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของครูโรงเรียนกลุ่มนิคมพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 1 โดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อ ท่านมีส่วนร่วมในการดำเนินการวัดผลและประเมินผลการเรียนการสอนโดยเน้นการประเมินตามสภาพจริง มีส่วนร่วมมากที่สุด ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมให้ครูมีส่วนร่วมในการดำเนินการวัดผลและประเมินผลการเรียนการสอนโดยเน้นการประเมินตามสภาพจริงเพื่อพัฒนาความรู้และพัฒนาวิชาชีพต่อไป

ข้อเสนอแนะ

1. ควรศึกษาความสัมพันธ์ของการมีส่วนร่วมของครูกับความสำเร็จของการบริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 1

2. ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารงานด้านวิชาการแบบมีส่วนร่วมของครูในกลุ่มนิคมพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 1

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2546). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545. กรุงเทพฯ: พริก หวานกราฟฟิค.
- นพรัตน์ ชำนาญพืช. (2559). การมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของครูผู้สอนในกลุ่มโรงเรียนขยายโอกาส อำเภอลำลูกเกด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (การบริหารการศึกษา). ชลบุรี: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ยุทธศิลป์ พานนนท์. (2546). การมีส่วนร่วมในการบริหารงานตามบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสระบุรี. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (การบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม.
- วีระศักดิ์ วงศ์อินทร์. (2557). การมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของครูผู้สอนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (การบริหารการศึกษา). จันทบุรี: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1. (2559). รายงานผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินักเรียน (O-NET) ปีการศึกษา 2559. (เอกสาร) หน้า 17 ระยอง: สหสินการพิมพ์.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1. (2560). ข้อมูลข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา 2560. สืบค้นเมื่อ 5 ธันวาคม 2560, จาก <http://www.rayong1.go.th/main/index.php/component/content/category/76>.
- สุทธิรา เกษมราษฎร์. (2559). การมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของครู โรงเรียนกลุ่มบางละมุง 4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3. วิทยานิพนธ์. กศ.ม. (การบริหารการศึกษา). ชลบุรี: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา.
- สุริยะ ทรัพย์สิน. (2556). การมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของครูโรงเรียนสังกัดศูนย์เครือข่ายสองพี่น้อง ห้วยแม่เพรียง ป่าเต็ง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 2. สารนิพนธ์ ศษ.ม. (การบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ.
- Cronbach, L. J. (1990). Essentials of psychological testing. 5th ed., New York: Harper Collins.
- Krejcie, R. V.; & Morgan, D. W. (1970). Determining sample size for research activities. Journal of Education and Psychological Measurement. 30(3): 607-61.

NBUE055: ความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลในสถานศึกษา อำเภอบ่อไร่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด

THE OPINIONS OF TEACHER ABOUT PERSONNEL ADMINISTRATION IN THE SCHOOL BORAI DISTRICT THE JURISDICTION OF TRAT PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE

อุมาภรณ์ มะโนน้อม¹ ดร.สิริกาญจน์ ธนวุฒิพรพินิต²

¹ นักศึกษา สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ

² อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ

บทคัดย่อ

งานวิจัยเรื่องนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลในสถานศึกษา อำเภอบ่อไร่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด จำแนกตามอายุ ระดับการศึกษา และประสบการณ์การทำงาน การวิจัยครั้งนี้ใช้วิธีการวิจัยเชิงสำรวจ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ข้าราชการครูของสถานศึกษาในอำเภอบ่อไร่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ปีการศึกษา 2560 จำนวน 19 โรงเรียน ทั้งหมด 130 คน ได้มาโดยการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าที และค่าเอฟ

ผลการวิจัยพบว่า

1. ความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลในสถานศึกษา อำเภอบ่อไร่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด โดยภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.46$) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่าด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการวางแผนอัตรากำลังและการกำหนดตำแหน่ง ($\bar{X} = 4.66$) รองลงมาคือ ด้านการออกจากราชการ ($\bar{X} = 4.65$) ด้านวินัยและการรักษาวินัย ($\bar{X} = 4.58$) ด้านการเสริมสร้างประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการ ($\bar{X} = 4.26$) ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการสรรหาและบรรจุแต่งตั้ง ($\bar{X} = 4.14$)

2. ครูที่มีอายุ ระดับการศึกษา และประสบการณ์การทำงานต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลในสถานศึกษา อำเภอบ่อไร่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด แตกต่างกัน

คำสำคัญ: การบริหารงานบุคคล, ความคิดเห็นของครู, การบริหารงานในสถานศึกษา

Abstract

The purposes of this research were to study and compare the opinions of teachers about personnel administration in the school Bo Rai district The Jurisdiction of Trat Primary Educational service area office, classified by age, education and work experience. This research was a survey research. Questionnaire was created by the researcher. The sample used in this research were the teachers of the

schools in Bo Rai district The Jurisdiction of Trat Primary Educational service area office year 2560, 19 schools, 130 people had come by stratified Random Sampling. Statistics used for data analysis comprised frequency, percentage, mean, standard deviation, t-test and f-test

Findings revealed that;

1. Overall the opinions of teachers about personnel administration in the school Bo Rai district The Jurisdiction of Trat Primary Educational service area office was at a high level ($\bar{X} = 4.46$). Considering on each aspect, it was found that the highest average was personnels management and position management ($\bar{X} = 4.66$), the lower average were retirement however ($\bar{X} = 4.65$), discipline and maintenance of discipline ($\bar{X} = 4.58$), efficiency improving in performance ($\bar{X} = 4.26$), while the lowest average was recruitment and appointment ($\bar{X} = 4.14$).

2. Teachers is age, education and work experience difference had opinions about personnel administration in the school Bo Rai district The Jurisdiction of Trat Primary Educational service area office it was had significant difference on overall opinion.

Keywords: personnel administration, the opinions of teachers, administration in the school

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ปัจจุบันการศึกษามีบทบาทสำคัญในการพัฒนาคนให้มีความเจริญก้าวหน้าในทุกๆ ด้าน ให้เยาวชนมีความพร้อม มีความเจริญงอกงามพร้อมที่จะเป็นกำลังหลักของชาติ และมีส่วนร่วมในการพัฒนาประเทศให้เจริญก้าวหน้า องค์ประกอบสำคัญที่ทำให้เกิดการพัฒนาระบบที่ยั่งยืน คือ การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ทรัพยากรดังกล่าวจะต้องประกอบไปด้วยคนที่มีคุณภาพที่สมบูรณ์ ทั้งร่างกายจิตใจ สติปัญญา ความรู้ คุณธรรม จริยธรรม การศึกษาเป็นปัจจัยสำคัญในการพัฒนาคน เป็นกระบวนการที่จะช่วยให้คนได้พัฒนาตนเองด้านต่างๆ ตลอดชีวิต เริ่มจากวางรากฐานพัฒนาการของชีวิตตั้งแต่แรกเกิด การพัฒนาศักยภาพและความสามารถทั้งการดำรงชีวิตได้อย่างมีความสุข รู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลง พัฒนาประเทศอย่างยั่งยืนได้

การปฏิรูปการศึกษามีความมุ่งหมายที่จะจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์การดำเนินการให้บรรลุเป้าหมายให้มีประสิทธิภาพ ต้องอาศัยหน่วยงานและบุคคลในหน่วยงานที่มีคุณภาพในการทำหน้าที่จัดการศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 มาตรา 76 รัฐพึงพัฒนาระบบการบริหารราชการแผ่นดินทั้งราชการส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค ส่วนท้องถิ่น และงานของรัฐอย่างอื่น ให้เป็นไปตามหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี โดยหน่วยงานของรัฐต้องร่วมมือและช่วยเหลือกันในการปฏิบัติหน้าที่ เพื่อให้การบริหารราชการแผ่นดิน การจัดทำบริการสาธารณะและการใช้จ่ายเงินงบประมาณมีประสิทธิภาพสูงสุด เพื่อประโยชน์สุขของประชาชน รวมตลอดทั้งพัฒนาเจ้าหน้าที่ของรัฐให้มีความซื่อสัตย์สุจริต และมีทัศนคติเป็นผู้ให้บริการประชาชนให้เกิดความสะดวกรวดเร็ว ไม่เลือกปฏิบัติ และปฏิบัติหน้าที่อย่างมีประสิทธิภาพ (สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา, 2560)

การบริหารจัดการในสถานศึกษาใช้กรอบการบริหารของสถานศึกษาที่เป็นนิติบุคคล โดยนำหลักธรรมาภิบาลมาบูรณาการเข้ากับการดำเนินงานด้านต่างๆ ของสถานศึกษา ประกอบด้วย 4 ด้าน ได้แก่ การดำเนินงานด้านวิชาการ

งบประมาณ บริหารงานบุคคล และบริหารทั่วไป ในการดำเนินงานวิชาการเป็นสิ่งสำคัญที่จะทำให้สถานศึกษามีความเข้มแข็งในการบริหารและการจัดการ พัฒนาหลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้ การวัดผลประเมินผล รวมทั้งการวัดปัจจัยเกื้อหนุน การดำเนินงานด้านงบประมาณ ต้องมีความคล่องตัว โปร่งใส ตรวจสอบได้ การดำเนินงานด้านบุคลากร เป็นภารกิจสำคัญที่มุ่งส่งเสริมให้สถานศึกษาสามารถปฏิบัติงานเพื่อตอบสนองภารกิจของสถานศึกษา เพื่อดำเนินการด้านการบริหารงานบุคคลให้เกิดความคล่องตัว อิสระ ภายใต้กฎหมาย ระเบียบเป็นไปตามหลักธรรมาภิบาลข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ได้รับการพัฒนา มีความรู้ ความสามารถ มีขวัญกำลังใจ ได้รับการยกย่องเชิดชูเกียรติ มีความมั่นคงและก้าวหน้าในวิชาชีพ ซึ่งจะส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของผู้เรียนเป็นสำคัญ การดำเนินงานด้านการบริหารทั่วไป เป็นงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดระบบบริหารองค์กร ให้บริการบริหารงานอื่นๆ บรรลุผลตามมาตรฐานคุณภาพและเป้าหมายที่กำหนดไว้

สถานศึกษามีหน้าที่ในการจัดการศึกษาเพื่อให้ความรู้แก่สมาชิกทางสังคม โดยการใช้ทรัพยากรการบริหาร ในการดำเนินการ ทรัพยากรในการบริหารดังกล่าวถือว่า คน เป็นทรัพยากรที่สำคัญที่สุด แม้แต่ผู้บริหารหรือผู้มีอำนาจจะกำหนดแผนงาน โครงการหรือระบบงาน ถ้าหากขาดคนรับผิดชอบงาน ไม่มีความรู้ ไม่มีวิสัยทัศน์ ก็จะทำให้แผนงานโครงการของงานที่กำหนดไว้ดำเนินการได้อย่างล่าช้าหรือไม่สำเร็จ ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาจึงควรให้ความสำคัญต่อการบริหารงานบุคคลในสถานศึกษาเป็นสำคัญ เมื่อบุคลากรเป็นสิ่งสำคัญที่สุด จึงมีความจำเป็นที่ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องดูแล เอาใจใส่ ช่วยเหลือ กระตุ้นให้บุคลากรได้ปฏิบัติงานอย่างเต็มศักยภาพ การที่บุคคลสามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ก็ต่อเมื่อมีการบริหารและการจัดการที่ดี ซึ่งต้องอาศัยบุคลากรที่มีความรู้ ความสามารถ และมีการร่วมมือร่วมใจกันปฏิบัติงานในหน่วยงานให้บรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมาย ซึ่งขึ้นอยู่กับความสามารถในการบริหารบุคลากรเป็นสำคัญ กล่าวคือความสำเร็จของหน่วยงานมักจะเป็นผลมาจากการมีทรัพยากรมนุษย์ในหน่วยงานที่มีความสามารถและมีประสิทธิภาพ

จากข้อมูลผลการติดตามและประเมินผลการบริหารจัดการศึกษาของสถานศึกษา ตลอดจนผลการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานตามกฎหมายการศึกษาจากหลายหน่วยงาน พบว่าสถานศึกษาต่างๆ ยังไม่ประสบผลสำเร็จในการเป็นสถานศึกษานิตินุศลเต็มรูปแบบ ส่งผลให้การจัดการศึกษาประสบปัญหาและอุปสรรคหลายประการ โดยเฉพาะด้านการบริหารงานบุคคลซึ่งมีพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. 2547 และฉบับที่แก้ไขเพิ่มเติมเป็นกฎหมายหลัก ทำให้สถานศึกษามีข้อจำกัดด้านการบริหารงานบุคคล ส่งผลต่อการบริหารจัดการ เป็นเหตุให้ไม่มีความคล่องตัวและเกิดความล่าช้า ไม่สามารถแก้ไขปัญหาด้านการบริหารงานบุคคลได้ตามเจตนารมณ์การเป็นนิตินุศลของสถานศึกษา (กระทรวงศึกษาธิการ, 2556) นอกจากนี้จากการศึกษาผลการดำเนินงานของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด พบว่า สถานศึกษาที่ตั้งอยู่ในพื้นที่ทั้ง 7 อำเภอ ได้แก่ อำเภอเมืองตราด อำเภอคลองใหญ่ อำเภอเขาสมิง อำเภอบ่อไร่ อำเภอแหลมงอบ อำเภอเกาะกูด และอำเภอเกาะช้าง ซึ่งมีความแตกต่างในด้านสภาพภูมิศาสตร์ สังคม เศรษฐกิจ เป็นสิ่งที่ทำให้คุณภาพของแต่ละสถานศึกษามีความแตกต่างกัน จึงจำเป็นต้องให้การส่งเสริม ปรับปรุงและพัฒนาสถานศึกษาให้มีมาตรฐานใกล้เคียงกัน จากสภาพปัจจุบันพบปัญหาและอุปสรรคในการบริหารจัดการ คือ การขาดอัตรากำลังครูในสถานศึกษา โดยเฉพาะโรงเรียนขนาดเล็กมีครูไม่ครบชั้นเรียน ซึ่งจะต้องพัฒนาการจัดการศึกษาและพัฒนาข้าราชการครู ให้มีความรู้ความสามารถและเจตคติที่ดีในการจัดการศึกษา รวมทั้งการปฏิบัติงานให้มีคุณภาพและได้มาตรฐาน

ดังนั้น ผู้วิจัยในฐานะเป็นผู้ปฏิบัติงานจึงสนใจทำการศึกษาความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลในสถานศึกษา อำเภอบ่อไร่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด เพื่อนำข้อมูลที่ได้รับไปใช้ในการวางแผน และเป็นแนวทางในการพัฒนา ปรับปรุงการบริหารงานบุคคลภายในสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลในสถานศึกษา อำเภอบ่อไร่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด
2. เพื่อเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลในสถานศึกษา อำเภอบ่อไร่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด จำแนกตามอายุ ระดับการศึกษา และประสบการณ์การทำงาน

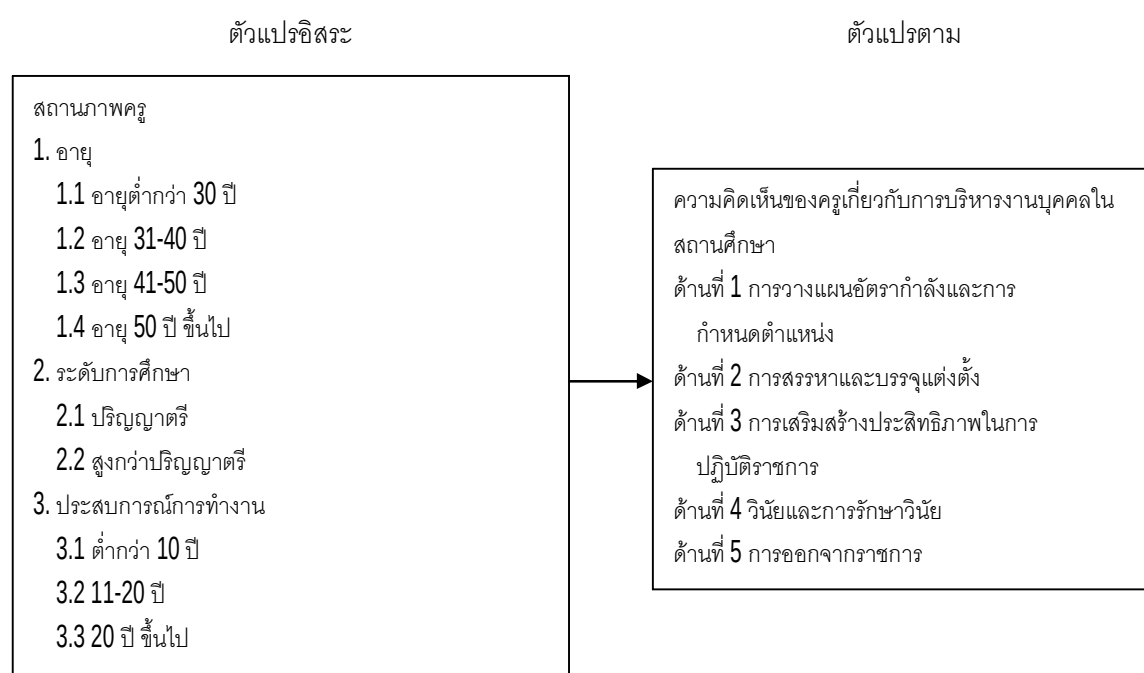
สมมติฐานในการวิจัย

ครูที่มีอายุ ระดับการศึกษา และประสบการณ์การทำงานต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลในสถานศึกษา อำเภอบ่อไร่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด แตกต่างกัน

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. เพื่อให้สถานศึกษาใช้เป็นข้อมูลในการพัฒนาการบริหารงานบุคคลในสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น
2. เพื่อเป็นข้อมูลสารสนเทศสำหรับบุคลากรในสถานศึกษา อำเภอบ่อไร่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ในการพัฒนาบุคลากรให้เกิดความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

ขอบเขตการศึกษา

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ ข้าราชการครูของสถานศึกษาในอำเภอบ่อไร่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ปีการศึกษา 2560 จำนวน 19 โรงเรียน ทั้งหมด 192 คน

2. กลุ่มตัวอย่างใช้ในการวิจัย คือ ข้าราชการครูของสถานศึกษาในอำเภอบ่อไร่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ปีการศึกษา 2560 จำนวน 19 โรงเรียน ทั้งหมด 130 คน ได้มาโดยวิธีการคำนวณโดยใช้สูตรของ Yamane แล้วนับสัดส่วนความหนาแน่นของประชากรโดยการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) การสุ่มเป็นระดับชั้นอย่างเป็นสัดส่วน

3. ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

3.1 ตัวแปรอิสระ (Independent Variable) ได้แก่ สถานภาพครู คือ อายุ ระดับการศึกษา และประสบการณ์การทำงาน

3.2 ตัวแปรตาม (Dependent Variable) ได้แก่ ความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลในสถานศึกษา 5 ด้าน ได้แก่ ด้านการวางแผนอัตรากำลังและการกำหนดตำแหน่ง ด้านการสรรหาและบรรจุแต่งตั้ง ด้านการเสริมสร้างประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการ ด้านวินัยและการรักษาวินัย และด้านการออกจากราชการ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อใช้สอบถามความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลในสถานศึกษา อำเภอบ่อไร่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด แบ่งเครื่องมือวิจัยออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 มีลักษณะเป็นการตรวจสอบรายการ (Check List) เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ถามรายละเอียดเกี่ยวกับ อายุ ระดับการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงาน มีลักษณะเป็นตัวเลือกที่กำหนดไว้ให้

ตอนที่ 2 มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามมาตราการวัดของ ลิเคิร์ท เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลในสถานศึกษา สร้างตามแนวคิดของกระทรวงศึกษาธิการและแนวคิดของ พระแสง ปกสุสโร (วงษ์พันธุ์เสือ)

กำหนดระดับคะแนนเป็น 5 ระดับ (Rating Scale) (บุญชม ศรีสะอาด, 2545: 103) โดยมีหลักเกณฑ์ในการให้ระดับคะแนน ดังนี้

- 5 หมายถึง มีการปฏิบัติในระดับมากที่สุด
- 4 หมายถึง มีการปฏิบัติในระดับมาก
- 3 หมายถึง มีการปฏิบัติในระดับปานกลาง
- 2 หมายถึง มีการปฏิบัติในระดับน้อย
- 1 หมายถึง มีการปฏิบัติในระดับน้อยที่สุด

ระดับการให้คะแนนเฉลี่ย วิเคราะห์ด้วยค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ในการแปลความหมายค่าเฉลี่ย (บุญชม ศรีสะอาด, 2545: 103) ดังนี้

4.51 – 5.00	หมายถึง	ระดับความคิดเห็นมากที่สุด
3.51 – 4.50	หมายถึง	ระดับความคิดเห็นมาก
2.51 – 3.50	หมายถึง	ระดับความคิดเห็นปานกลาง
1.51 – 2.50	หมายถึง	ระดับความคิดเห็นน้อย
1.00 – 1.50	หมายถึง	ระดับความคิดเห็นน้อยที่สุด

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยขอหนังสือรับรองจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากข้าราชการครู อำเภอบ่อไร่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง โดยผู้วิจัยดำเนินการนำแบบสอบถามไปยังสถานศึกษาที่อยู่ในอำเภอบ่อไร่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ทั้ง 19 โรงเรียน ด้วยตัวเองเพื่อช่วยดำเนินการและความสะดวกในการเก็บรวบรวมข้อมูล แล้วนำแบบสอบถามมาวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติโดยใช้โปรแกรมทางคอมพิวเตอร์ ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ทดสอบค่าทีและค่าเอฟ

ผลการศึกษา

ส่วนที่ 1 ผลการวิจัยเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผลการวิจัย ผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด 130 คน อายุต่ำกว่า 30 ปี จำนวน 31 คน คิดเป็นร้อยละ 23.80 อายุ 31-40 ปี จำนวน 46 คน คิดเป็นร้อยละ 35.40 อายุ 41-50 ปี จำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 11.50 อายุ 50 ปี ขึ้นไป จำนวน 38 คน คิดเป็นร้อยละ 29.20 ระดับการศึกษา ระดับปริญญาตรี จำนวน 97 คน คิดเป็นร้อยละ 74.60 ระดับสูงกว่าปริญญาตรี จำนวน 33 คน คิดเป็นร้อยละ 25.40 ประสบการณ์การทำงาน ต่ำกว่า 10 ปี จำนวน 62 คน คิดเป็นร้อยละ 47.60 ประสบการณ์การทำงาน 11-20 ปี จำนวน 23 คน คิดเป็นร้อยละ 17.70 ประสบการณ์การทำงาน 20 ปี ขึ้นไป จำนวน 45 คน คิดเป็นร้อยละ 34.60

ส่วนที่ 2 ความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลในสถานศึกษา อำเภอบ่อไร่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด

ผลการศึกษาวิจัยพบว่า ความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลในสถานศึกษา อำเภอบ่อไร่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด โดยภาพรวมมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.46$) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการวางแผนอัตรากำลังและการกำหนดตำแหน่ง ($\bar{X} = 4.66$) รองลงมาคือ ด้านการออกจากราชการ ($\bar{X} = 4.65$) ด้านวินัยและการรักษาวินัย ($\bar{X} = 4.58$) ด้านการเสริมสร้างประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการ ($\bar{X} = 4.26$) ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการสรรหาและบรรจุแต่งตั้ง ($\bar{X} = 4.14$)

ส่วนที่ 3 การทดสอบสมมติฐานตามวัตถุประสงค์การวิจัย

ครูที่มีอายุ ระดับการศึกษา และประสบการณ์การทำงานต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลในสถานศึกษา อำเภอบ่อไร่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด แตกต่างกัน

ตาราง 1 การทดสอบวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) อายุของครูที่มีต่อความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลในสถานศึกษา อำเภอปอไร่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด

ลำดับที่	สมมติฐาน	สถิติที่ใช้ทดสอบ	Sig	ผลการทดสอบสมมติฐาน
1	อายุของครูที่มีต่อความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลในสถานศึกษา อำเภอปอไร่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด	F test	.041	ยอมรับสมมติฐาน
	ด้านการวางแผนอัตรากำลังและการกำหนดตำแหน่ง	F test	.002	ยอมรับสมมติฐาน
	ด้านการสรรหาและบรรจุแต่งตั้ง	F test	.118	ปฏิเสธสมมติฐาน
	ด้านการเสริมสร้างประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการ	F test	.093	ปฏิเสธสมมติฐาน
	ด้านวินัยและการรักษาวินัย	F test	.048	ยอมรับสมมติฐาน
	ด้านการออกจากราชการ	F test	.014	ยอมรับสมมติฐาน

ครูที่มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลในสถานศึกษา อำเภอปอไร่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด โดยภาพรวมมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งยอมรับสมมติฐาน

ตาราง 2 การทดสอบค่าไคสแควร์ (Chi-Square) ระดับการศึกษาของครูที่มีต่อความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลในสถานศึกษา อำเภอปอไร่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด

ลำดับที่	สมมติฐาน	สถิติที่ใช้ทดสอบ	Sig	ผลการทดสอบสมมติฐาน
1	ระดับการศึกษาของครูที่มีต่อความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลในสถานศึกษา อำเภอปอไร่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด	t-test	.000	ยอมรับสมมติฐาน

ครูที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลในสถานศึกษา อำเภอปอไร่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งยอมรับสมมติฐาน

ตาราง 3 การทดสอบวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) ประสิทธิภาพการทำงานของครูที่มีต่อความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลในสถานศึกษา อำเภอปอไร่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด

ลำดับที่	สมมติฐาน	สถิติที่ใช้ทดสอบ	Sig	ผลการทดสอบสมมติฐาน
1	ประสิทธิภาพการทำงานของครูที่มีต่อความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลในสถานศึกษา อำเภอปอไร่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด	F test	.029	ยอมรับสมมติฐาน
	ด้านการวางแผนอัตรากำลังและการกำหนดตำแหน่ง	F test	.000	ยอมรับสมมติฐาน
	ด้านการสรรหาและบรรจุแต่งตั้ง	F test	.039	ยอมรับสมมติฐาน
	ด้านการเสริมสร้างประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการ	F test	.041	ยอมรับสมมติฐาน
	ด้านวินัยและการรักษาวินัย	F test	.188	ปฏิเสธสมมติฐาน
	ด้านการออกจากราชการ	F test	.142	ปฏิเสธสมมติฐาน

ครูที่มีประสิทธิภาพการทำงานต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลในสถานศึกษา อำเภอปอไร่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด โดยภาพรวมมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งยอมรับสมมติฐาน

อภิปรายผล

การศึกษาวิจัยเรื่อง ความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลในสถานศึกษา อำเภอปอไร่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ผู้วิจัยขอค้นพบและประเด็นที่น่าสนใจ นำมาอภิปราย ดังนี้

1. จากผลการศึกษาความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลในสถานศึกษา อำเภอปอไร่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด โดยภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการวางแผนอัตรากำลังและการกำหนดตำแหน่ง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าสถานศึกษามีการวางแผนกำหนดการ ดำเนินงานเกี่ยวกับการคาดคะเนความต้องการกำลังคนของสถานศึกษาเป็นการล่วงหน้า และกำหนดวิธีการที่จะได้มาซึ่งกำลังคน การใช้บุคคลให้เหมาะสมกับงาน ตลอดจนการควบคุมการใช้บุคคลที่มีอยู่ให้ได้ประโยชน์สูงสุด ซึ่งสอดคล้องงานวิจัย พระแสง ปภัสสร (วงษ์พันธุ์เสือ) (2554) ได้ทำการศึกษาเรื่องการบริหารงานบุคคลในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานระดับประถมศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 พบว่า การ

บริหารงานบุคคลในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านการวางแผน อัตรากำลังและการกำหนดตำแหน่ง ด้านการสรรหาและบรรจุแต่งตั้ง ด้านการเสริมสร้างประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการ และด้านวินัยและการรักษาวินัย ด้านการออกจากราชการ อยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของ วัฒนา วงศ์แหล (2555) ได้ทำการศึกษาเรื่องการบริหารงานบุคคลในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 พบว่า สภาพการดำเนินการบริหารงานบุคคลในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน อยู่ใน ระดับมากทั้งในภาพรวมและรายด้าน โดยด้านที่มีการปฏิบัติสูงสุดคือ ด้านการวางแผนอัตรากำลังและกำหนดตำแหน่ง

2. ผลการเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลในสถานศึกษา อำเภอ บ่อไร่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ได้จำแนกตามอายุ ระดับการศึกษา และประสบการณ์การทำงาน พบว่า ครูที่มีอายุ ระดับการศึกษา และประสบการณ์การทำงานต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงาน บุคคลในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด มีความคิดเห็นแตกต่างกัน อธิบายได้ดังนี้

2.1 เมื่อจำแนกตามอายุ พบว่า ครูที่มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคล ในสถานศึกษา โดยภาพรวมมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อพิจารณาราย ด้าน พบว่า ด้านการวางแผนอัตรากำลังและการกำหนดตำแหน่ง ด้านวินัยและการรักษาวินัย และด้านการออกจาก ราชการ มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านการสรรหาและบรรจุแต่งตั้งและด้านการ เสริมสร้างประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการ ไม่แตกต่างกัน อาจเป็นเพราะ ปัจจัยพื้นฐานของแต่ละบุคคลที่ได้รับ อิทธิพลต่อเรื่องนั้นๆ มากน้อยเพียงใด ตามที่ สุพชาติ ชุ่มชื่น (2554: 34) กล่าวไว้ว่า ความคิดเห็นเป็นความรู้สึกนึก คิดของแต่ละบุคคลที่มีต่อสิ่งต่างๆ ที่แสดงออกให้เห็นได้โดยพฤติกรรมอย่างใดอย่างหนึ่ง โดยอาจจะเป็นไปในทาง สนับสนุนหรือคัดค้านก็ได้ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับกระบวนการและระยะเวลาในการเรียนรู้ ส่วนด้านที่มีความคิดเห็นไม่แตกต่าง กัน คือ ด้านการเสริมสร้างประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการ และด้านวินัยและการรักษาวินัย อาจเป็นเพราะการ เสริมสร้างประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานสถานศึกษามีการบำรุงขวัญและกำลังใจ มีการจัดให้บุคลากรได้รับการ อบรมอย่างสม่ำเสมอ มีการปฏิบัติตามระเบียบวินัยอย่างเคร่งครัด ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ โสภณ สวายุทต (2557) ที่ได้ศึกษาเรื่องการบริหารงานบุคคลด้านการเสริมสร้างประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการกับสมรรถนะของผู้ ประกอบวิชาชีพครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 4 ผลการวิจัยพบว่า การบริหาร งานบุคคลด้านการเสริมสร้างประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการ อยู่ในระดับมาก ทั้งโดยภาพรวมและรายด้าน

2.2 เมื่อจำแนกตามระดับการศึกษา พบว่า ครูที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการ บริหารงานบุคคลในสถานศึกษา โดยภาพรวมมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 อาจเป็นเพราะ ระดับการศึกษามีอิทธิพลต่อการแสดงความคิดเห็น ตามที่ ดวงอุมา โสภณ (2551) กล่าวไว้เกี่ยวกับ ปัจจัยของความคิดเห็นว่า ปัจจัยพื้นฐานที่มีอิทธิพลต่อความคิดเห็นของบุคคล ซึ่งทำให้บุคคลแต่ละคนแสดง ความ คิดเห็นที่เหมือนกัน หรือแตกต่างกัน คือ ปัจจัยทางพันธุกรรมและร่างกาย ระดับการศึกษา ความเชื่อ ค่านิยม และ เจตคติ และปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อม ซึ่งงานวิจัยนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ เพ็ญศรี คลองโป่งเกตุ (2553) ได้ศึกษา เรื่องการศึกษาการบริหารงานบุคคลขององค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา พบว่า บุคลากรองค์การบริหารส่วน จังหวัดนครราชสีมา เห็นว่าบุคลากรได้มีการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคล โดยรวมและรายด้านทั้ง 7 ด้าน อยู่ในระดับปานกลาง โดยบุคลากรที่มีเพศ ตำแหน่งการปฏิบัติงาน ระดับการศึกษา และเงินเดือนต่างกัน เห็นว่า บุคลากรได้มีการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคล โดยรวมและบางด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 แต่งานวิจัยนี้ไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ พระมหาสุเทพ สุทิวเมธี (ดีเยี่ยม) (2556) ได้ศึกษาเรื่อง การ

บริหารงานบุคคลขององค์การบริหารส่วนตำบล ในอำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก พบว่า พนักงานส่วนตำบลที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา รายได้ และประสบการณ์ทำงานต่างกัน มีทัศนคติต่อการบริหารงานบุคคลขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลกไม่แตกต่างกัน

2.3 เมื่อจำแนกตามประสบการณ์การทำงาน พบว่า ครูที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลในสถานศึกษา โดยภาพรวมมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านการวางแผนอัตรากำลังและการกำหนดตำแหน่ง ด้านการสรรหาและบรรจุแต่งตั้ง และด้านการเสริมสร้างประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการ มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านวินัยและการรักษาวินัยและด้านการออกจากราชการ ไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการแสดงออกของบุคคลต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง โดยอาศัยความรู้ อารมณ์ ประสบการณ์และสภาพแวดล้อมแสดงออกมาซึ่งอาจจะถูกต้องหรือไม่ก็ได้ อาจเปลี่ยนแปลงไปตามกาลเวลาและแสดงออกได้ทั้งในทางบวกหรือทางลบ ตามที่ อรสา หนูกระแสร (2557: 9-10) กล่าวว่า ความคิดเห็นเป็นการแสดงออกของบุคคลทางอารมณ์ ความรู้สึกหรือทางความเชื่อต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง หรือเหตุการณ์ใดเหตุการณ์หนึ่ง โดยไม่ต้องมีหลักฐานพิสูจน์ยืนยันได้เสมอไปนำไปสู่การแปลความหมาย หรือการคาดคะเน โดยอาศัยความรู้ อารมณ์ ประสบการณ์และสภาพแวดล้อมขณะนั้นเป็นพื้นฐาน แสดงออกซึ่งอาจจะถูกต้องหรือไม่ก็ได้ อาจได้รับการยอมรับหรือปฏิเสธก็ได้ นอกจากนี้ความคิดเห็นยังอาจเปลี่ยนแปลงไปตามกาลเวลาและแสดงออกได้ทั้งในทางบวกหรือทางลบก็ได้ ผ่านทางคำพูด การเขียน หรือเครื่องหมายสัญลักษณ์ การสำรวจความคิดเห็นเป็นการศึกษาหาความรู้สึกรู้สึกของบุคคล กลุ่มคนที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง แต่ละคนจะแสดงความเชื่อและความรู้สึกใดๆ ออกมาโดยการพูด การเขียน ความคิดเห็นเป็นเรื่องของแต่ละบุคคลที่แสดงออกต่อสิ่งหนึ่งสิ่งใด ซึ่งเรื่องเดียวกันก็ไม่จำเป็นที่บุคคลต้องมีความคิดเห็นคล้ายคลึงกันหรือเหมือนกันเสมอไป ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับปัจจัยพื้นฐานของแต่ละบุคคลที่ได้รับว่ามีอิทธิพลต่อการแสดงความคิดเห็นในเรื่องนั้นๆ มากน้อยเพียงใด ส่วนด้านที่มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน คือ ด้านวินัยและการรักษาวินัยและด้านการออกจากราชการ อาจเป็นเพราะว่าประสบการณ์ช่วยให้บุคคลมีสามัญสำนึกที่ดีต่ออาชีพ มีจิตวิญญาณของความเป็นครู มีการสะสมประสบการณ์ในการทำงาน ซึ่งงานวิจัยนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุพชาติ ชุ่มชื่น (2554) ได้ศึกษาเรื่องความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนนวมินทราชินูทิศสวนกุหลาบวิทยาลัยปทุมธานี พบว่า ครูมีความคิดเห็นเกี่ยวกับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านทุกด้านอยู่ในระดับมาก และครูที่ประสบการณ์การสอนในโรงเรียนต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในภาพรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แต่งานวิจัยนี้ไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ บุญส่ง ศรีธำพันธุ์ (2556) ที่ได้ศึกษาเรื่องความคิดเห็นของครูที่มีต่อการบริหารงานบุคคลของโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายสถานศึกษาที่ 8, 9 และ 10 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 3 ผลการวิจัยพบว่า โดยภาพรวมครูที่มีเพศและประสบการณ์การทำงานต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานบุคคลของโรงเรียนไม่แตกต่างกัน

การนำผลวิจัยไปใช้ประโยชน์

1. ด้านการวางแผนอัตรากำลังและการกำหนดตำแหน่ง สถานศึกษาจำเป็นต้องมีการวางแผน วิเคราะห์จัดทำแผนอัตรากำลังและกำหนดตำแหน่งของครูในโรงเรียน เพื่อเป็นแนวทางในการกำหนดบุคลากรของโรงเรียนให้เหมาะสมกับงาน และสามารถบริหารจัดการบุคลากรให้ได้ประโยชน์สูงสุด

2. ด้านการสรรหาและบรรจุแต่งตั้ง สถานศึกษาต้องมีการกำหนดหลักเกณฑ์ คุณสมบัติ แต่งตั้งคณะกรรมการสรรหาข้าราชการครูและบุคลากรในสถานศึกษาอย่างชัดเจน โปร่งใส และยุติธรรม เพื่อการเข้ามารับสมัครรับมอบหมายหน้าที่ความรับผิดชอบการปฏิบัติงานในตำแหน่งใดตำแหน่งหนึ่งที่เหมาะสม

3. ด้านการเสริมสร้างประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการ สถานศึกษาควรมีการจัดให้ครูได้เข้ารับการอบรมอย่างสม่ำเสมอ จัดให้มีวิทยากรผู้เชี่ยวชาญมาบรรยายเพื่อพัฒนาความรู้ความสามารถตามสายงาน มีการประเมินและแก้ไขข้อบกพร่องในการปฏิบัติงานอยู่เสมอ เพื่อนำไปสู่ประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน ตลอดจนสร้างขวัญและกำลังใจให้การปฏิบัติงานบรรลุจุดหมาย

4. ด้านวินัยและการรักษาวินัย สถานศึกษาควรจัดให้มีการเพิ่มพูนความรู้ เจตคติที่ดีต่อวิชาชีพ มีวินัยในตนเอง ป้องกันการกระทำผิดวินัย เพื่อทำให้เกิดความกระตือรือร้นในการปฏิบัติงานและมีจิตวิญญาณในการพัฒนาผู้เรียน

5. ด้านการออกจากราชการ สถานศึกษาควรมีการแต่งตั้งกรรมการสอบสวนเมื่อมีเหตุสงสัยเกี่ยวกับคุณสมบัติในการปฏิบัติหน้าที่ในกรณีต่างๆ ตามกฎของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา เพื่อให้การบริหารจัดการในสถานศึกษาเป็นไปด้วยความเรียบร้อย

ข้อเสนอแนะ

1. ควรมีการศึกษาเกี่ยวกับความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลในสถานศึกษาในทุกโรงเรียนของเขตพื้นที่การศึกษา
2. ควรมีการศึกษารูปแบบการบริหารงานบุคคลในแต่ละด้านให้การบริหารจัดการมีประสิทธิภาพมากขึ้น
3. ควรมีการศึกษาเกี่ยวกับการบริหารงานทั้ง 4 ฝ่ายของสถานศึกษา เพื่อทราบปัญหาและหาแนวทางเพื่อแก้ปัญหาในแต่ละด้าน

เอกสารอ้างอิง

กระทรวงศึกษาธิการ. (2556). คู่มือการบริหารโรงเรียนในโครงการพัฒนาการบริหารรูปแบบนิติบุคคล. กรุงเทพฯ: กลุ่มวิจัยและพัฒนานโยบาย.

ดงอูมา ไสภ. (2551). ระดับความคิดเห็นของประชาชนต่อการให้บริการของสำนักทะเบียน อำเภอเมือง

มหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม. วิทยานิพนธ์ปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต. มหาสารคาม: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

บุญส่ง ศรีธำพันธุ์. (2556). ความคิดเห็นของครูที่มีต่อการบริหารงานบุคคลของโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายสถานศึกษาที่ 8, 9 และ 10 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 3. สารนิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ.

พระมหาสุเทพ สุเทวเมธี (ดีเยี่ยม). (2556). การบริหารงานบุคคลขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอเมืองจังหวัดพิษณุโลก. วิทยานิพนธ์ปริญญาพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์. พระนครศรีอยุธยา: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.

- พระแสง ปกสุสโร (วงศ์พันธุ์เสือ). (2554). การบริหารงานบุคคลในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานระดับประถมศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1. วิทยานิพนธ์ปริญญาพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. พระนครศรีอยุธยา: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- เพ็ญศรี คลองโป่งเกตุ. (2553). การศึกษาการบริหารงานบุคคลขององค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา. การศึกษาค้นคว้าอิสระปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชานโยบายสาธารณะ. มหาสารคาม: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- วัฒนา วงศ์แห้ว. (2555). การบริหารงานบุคคลในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1. สารนิพนธ์ปริญญาสาขาสถาปัตยกรรมมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. พระนครศรีอยุธยา: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย.
- สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา. (2560). รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560. กรุงเทพฯ: กลุ่มงานพัฒนากฎหมาย สำนักกฎหมาย.
- สุพชาติ ชุ่มชื่น. (2554). ความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนนวมินทราชินูทิศสวนกุหลาบวิทยาลัย ปทุมธานี. สารนิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการศึกษา. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.
- โสภณ สวยขุนทด. (2557). การบริหารงานบุคคลด้านการเสริมสร้างประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการกับสมรรถนะของผู้ประกอบวิชาชีพครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 4. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการบริหารการศึกษา. ปทุมธานี: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
- อรสา หนูกระแสร. (2557). ความคิดเห็นของประชาชนต่อคุณภาพการบริการของธนาคารออมสินสาขาจันทบุรี. ปริญญานิพนธ์ปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการภาครัฐและภาคเอกชน. ชลบุรี: วิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ มหาวิทยาลัยบูรพา.
- อัมพาพร นพรัตน์. (2558). ความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรของสถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตยะลา ปีการศึกษา 2556. สารนิพนธ์ปริญญาสาขาสถาปัตยกรรมมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน. หาดใหญ่: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยหาดใหญ่.

NBUE056: การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่องประชาคมอาเซียน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านท่ามะนาว จากการจัดการเรียนรู้ตามหลักการใช้สมองเป็นฐาน (BBL)

A STUDY ON ACHIEVEMENT OF THE ASEAN COMMUNITY OF GRADE 6 STUDENTS AT BAAN-THAMANOAW SCHOOL THROUGH BRAIN-BASED LEARNING MANAGEMENT (BBL)

กนกกาญจน์ วิเศษสุรสิทธิ์¹ ผศ.ดร.สุนันท์ ศลโกสม²

¹ นักศึกษาลัทธิศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ

² อาจารย์ประจำหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ

บทคัดย่อ

งานวิจัยเรื่องนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่องประชาคมอาเซียน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านท่ามะนาว จากการจัดการเรียนรู้ตามหลักการใช้สมองเป็นฐาน (BBL) ระหว่างก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้ตามหลักการใช้สมองเป็นฐาน (BBL) และศึกษาความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนรู้ตามหลักการใช้สมองเป็นฐาน (BBL) ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านท่ามะนาว ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านท่ามะนาว จังหวัดกาญจนบุรี ที่เรียนเรื่องประชาคมอาเซียน จำนวน 1 ห้องเรียน นักเรียน 30 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แผนการจัดการเรียนรู้ โดยใช้การจัดการเรียนรู้ตามหลักการใช้สมองเป็นฐาน (BBL) จำนวน 20 แผน 20 ชั่วโมง แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่องประชาคมอาเซียน เป็นแบบทดสอบปรนัย 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ มีค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ .61 และแบบสอบถามความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนรู้ตามหลักการใช้สมองเป็นฐาน (BBL) สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบสมมติฐานด้วยสถิติ Non Parametric ด้วยวิธี Wilcoxon Signed-Ranks Test

ผลการวิจัยพบว่า

1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่องประชาคมอาเซียน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านท่ามะนาว จากการจัดการเรียนรู้ตามหลักการใช้สมองเป็นฐาน (BBL) โดยรวมอยู่ในระดับ ดีมาก ($\mu = 22.53$)
2. เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่องประชาคมอาเซียน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านท่ามะนาว ภายหลังการจัดการเรียนรู้ตามหลักการใช้สมองเป็นฐาน (BBL) สูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
3. นักเรียนมีความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนรู้ตามหลักการใช้สมองเป็นฐาน (BBL) โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

คำสำคัญ: การใช้สมองเป็นฐาน (BBL), ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่องประชาคมอาเซียน

Abstract

This research; The aimed to study and compare student achievement. The ASEAN Community Grade 6 student at Baan-thamanoaw school learning the principles of the Brain-Based Learning (BBL) between before and after the learning the principles of the brain as a base (BBL) and studies and reviews for the brain-based learning principles (BBL) the student's grade 6 Baan-thamanoaw school. The population in this research as a student. Grade 6 Baan-thamanoaw school Kanchanaburi. The school's first class of 30 students of the ASEAN Community instruments to collect data. learning management plan Using brain-based learning principles (BBL). And test achievement. ASEAN is a multiple-choice quiz. The conviction was .61 The statistics used for data analysis were percentage, mean, standard deviation. And testing hypotheses with experiments using statistical methods Non Parametric Wilcoxon Signed-Ranks Test.

The Research found that:

1. The result of ASEAN Community Test for Baan-thamanoaw students Based on Brain-Based Learning (BBL). Most of students were at a excentent level ($\mu = 22.53$)
2. Achievement ASEAN Community Test-The students at Baan-thamanoaw School after use Brain-Based Learning (BBL). There was a statistically significant increase at .05 level.
3. Students have positive opinions of learning according to the principle of Brain-Based Learning (BBL) Overall, at the highest level.

Keywords: Brain-Based Learning Management (BBL), Scholastic Achievement in the Asean Community

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ประชาคมอาเซียน (ASEAN Community) คือ การรวมตัวกันของประเทศสมาชิกอาเซียน เพื่อเพิ่มอำนาจต่อรองและขีดความสามารถการแข่งขันของอาเซียนในเวทีระหว่างประเทศในทุกด้าน รวมถึงความสามารถในการรับมือกับปัญหาใหม่ๆ ในระดับโลกที่ส่งผลกระทบมาถึงภูมิภาคอาเซียน เช่น ภาวะโลกร้อน การก่อการร้าย หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งคือ การเป็นประชาคมอาเซียน คือการทำให้ประเทศสมาชิกอาเซียนเป็น “ครอบครัวเดียวกัน” ที่มีความแข็งแกร่งและมีภูมิทัศน์ด้านที่ดี โดยสมาชิกในครอบครัวมีสภาพความเป็นอยู่ที่ดี ปลอดภัย และสามารถทำมาค้าขายได้อย่างสะดวกมากยิ่งขึ้น (ประชาคมอาเซียน. 2558: เว็บไซต์)

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ให้ความสำคัญเรื่องประชาคมอาเซียนอยู่ในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม สาระ ประวัติศาสตร์ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเข้าใจการพัฒนาของมนุษยชาติจากอดีตจนถึงปัจจุบันในด้านความสัมพันธ์และการเปลี่ยนแปลงของเหตุการณ์อย่างต่อเนื่อง ตระหนักถึงความสำคัญ และสามารถวิเคราะห์ผลกระทบที่เกิดขึ้น อธิบายสังคม เศรษฐกิจ และการเมืองของประเทศเพื่อนบ้านในปัจจุบัน และบอกความสัมพันธ์ของกลุ่มอาเซียนโดยสังเขป (หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน. 2551: 156)

ในการจัดกิจกรรมให้นักเรียนโดยเฉพาะในระดับประถมศึกษาเป็นการพัฒนาความรู้และเสริมสร้างความ เป็นพลเมืองอาเซียนได้ ดังนั้น เพื่อเพิ่มศักยภาพในการเรียนรู้ให้ผู้เรียนอย่างสูงสุด อันจะเป็นพลังการขับเคลื่อนการ

พัฒนาโรงเรียนสู่ประชาคมอาเซียนในทุกพื้นที่อย่างมีประสิทธิภาพ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานโดยสำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา พิจารณาเห็นว่า การสร้างศักยภาพให้แก่สถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาที่เกี่ยวข้องกับอาเซียนเป็นเรื่องสำคัญที่มีผลต่อการเตรียมความพร้อมสู่การเป็นประชาคมอาเซียนของประเทศไทย เพื่อการอยู่ร่วมกับประชาชนของประเทศต่างๆ ในประชาคมอาเซียน สถานศึกษาจำเป็นต้องจัดการเรียนรู้ให้ผู้เรียนเกิดความตระหนัก เห็นความสำคัญ มีเจตคติที่ดีเกี่ยวกับอาเซียน และมีทักษะพร้อมที่จะเข้าสู่การรวมกลุ่มของประเทศสมาชิกอาเซียน โดยสามารถจัดการเรียนรู้ได้หลายลักษณะ แต่ที่สอดคล้องมากที่สุดคือ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 การจัดการเรียนรู้เรื่องอาเซียน ที่สามารถจัดได้ในหลากหลายลักษณะ มีดังนี้

1. การจัดการเรียนรู้เรื่องอาเซียนในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ซึ่งมีมาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด/สาระการเรียนรู้ที่ชัดเจนเกี่ยวกับอาเซียน ในชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ดังนี้ มาตรฐาน ส 4.2 ข้อ 2

2. บอกความสัมพันธ์ของกลุ่มอาเซียน ซึ่งประกอบด้วย ความเป็นมาของกลุ่มอาเซียนโดยสังเขป, สมาชิกของอาเซียนในปัจจุบัน และ ความสัมพันธ์ของกลุ่มอาเซียนทางเศรษฐกิจและสังคมในปัจจุบันโดยสังเขป นอกจากนี้ยังมีการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการกับกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่างๆ โดยอาจบูรณาการในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ หรือ บูรณาการหลายกลุ่มสาระการเรียนรู้เข้าด้วยกัน โดยให้กลุ่มสาระการเรียนรู้กลุ่มใดกลุ่มหนึ่งเป็นแกนการจัดการเรียนรู้โดยการจัดทำเป็นรายวิชาเพิ่มเติม การจัดการเรียนรู้ในกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน และจัดเป็นกิจกรรมเสริมที่เป็นกิจกรรมในสถานศึกษา (แนวทางการจัดการเรียนรู้สู่ประชาคมอาเซียน ระดับประถมศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ. 2544: 11)

ในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้สามารถดำเนินชีวิตด้วยดีในประชาคมอาเซียน ซึ่งต้องดำเนินงานทั้งระบบในสถานศึกษาในทุกๆ ด้าน งานวิชาการหรืองานจัดการเรียนรู้ถือเป็นงานหลักเป็นงานที่จะส่งผลโดยตรงให้การจัดการศึกษาบรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้ ซึ่งแนวทางการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ของผู้เรียนดังกล่าว พบว่าวิธีการสอนเรื่องประชาคมอาเซียน โดยใช้วิธีการจัดการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐาน (BBL) มีขั้นตอนการสอน ดังนี้ 1) ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน เป็นขั้นเตรียมความพร้อมให้เข้าใจในสิ่งที่จะเรียน และสามารถเชื่อมโยงไปสู่เรื่องที่เรียนได้ 2) ขั้นตกลงกระบวนการเรียนรู้ เป็นขั้นตกลงร่วมกันว่าต้องทำกิจกรรมใดบ้าง 3) ขั้นเสนอความรู้ใหม่ เป็นขั้นเชื่อมโยงประสบการณ์ต่างๆ มาสร้างองค์ความรู้ใหม่ 4) ขั้นฝึกทักษะ เป็นขั้นเข้ากลุ่มแล้วร่วมมือกันเรียนรู้ และสร้างผลงาน 5) ขั้นแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เป็นขั้นเสนอผลงาน เพื่อเป็นการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ 6) ขั้นสรุปความรู้ เป็นขั้นร่วมกันสรุปความรู้ และ 7) ขั้นกิจกรรมเกมเป็นขั้นให้ผู้เรียนทำข้อสอบเป็นรายบุคคล การจัดการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐาน (BBL) เป็นการนำความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสมองมาเป็นเครื่องมือในการออกแบบการจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาศักยภาพสูงสุดในการเรียนรู้ของมนุษย์แต่ละช่วงวัย การเรียนรู้นั้นพื้นฐานสมองไม่ได้มุ่งเน้นการออกแบบการเรียนรู้เพื่อพัฒนาสมองหรือทำให้สมองเจริญเติบโต แต่หัวใจสำคัญของการรู้บนพื้นฐานสมองอยู่ที่ จะออกแบบการเรียนรู้การสอนอย่างไรให้สมองสามารถเรียนรู้ได้มากที่สุด เป็นการให้ผู้เรียนได้ประสบการณ์ที่หลากหลายทั้งที่เป็นจริงและวาดฝัน และหาวิธีการต่างๆ ในการรับประสบการณ์เข้ามา

ปัญหาในการจัดการเรียนการสอนในกลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ของโรงเรียนบ้านท่ามะนาว คือ ผลการเรียนรู้ที่คาดหวังไม่บรรลุตามผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง ครูผู้สอนมักจะสอนตามวิธีการเดิมที่เป็นการสอนแบบครูเป็นศูนย์กลาง จึงทำให้ผู้เรียนไม่ได้รับการส่งเสริม ให้ศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง ส่วนครูที่สอนโดยให้

ผู้เรียนได้ทำกิจกรรมต่างๆ ซึ่งมีลักษณะการสอนแบบนักเรียนเป็นศูนย์กลาง ก็มักเกิดปัญหาทางการปฏิบัติ เช่น เมื่อให้ผู้เรียนทำกิจกรรมกันค้ำก็จะมีอุปสรรคเกี่ยวกับเวลาไม่เพียงพอ ทำให้ผู้สอนเกรงว่าจะสอนไม่ทันตามหลักสูตร จึงลดกิจกรรมของผู้เรียนให้น้อยลง ทั้งๆ ที่การทำกิจกรรมของผู้เรียนก่อให้เกิดประโยชน์ จึงทำให้การจัดการเรียนการสอนในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมไม่น่าสนใจสำหรับผู้เรียน นอกจากนี้ ผู้สอนไม่ค่อยให้ความสำคัญกับการจัดทำและการใช้สื่อการเรียนการสอนเท่าที่ควร กับทั้งการจัดอุปกรณ์การเรียนการสอนไม่สอดคล้องกับเนื้อหาในบทเรียน ไม่เข้าใจผู้เรียน และยังไม่ทันสมัยอีกด้วย

จากปัญหาดังกล่าวผู้วิจัยมีความเห็นว่าควรใช้การจัดการเรียนรู้ตามหลักการใช้สมองเป็นฐาน (BBL) เพราะมีวิธีการสอนที่หลากหลาย ตระหนักว่าผู้เรียนแต่ละคนมีความพร้อมในการเรียนไม่เท่ากัน มีบทเรียนและกิจกรรมการเรียนการสอนที่กระตุ้นความสนใจ และมีการสร้างบรรยากาศทางบวกในห้องเรียน สนับสนุนให้นักเรียนตระหนักในเรื่องอารมณ์ ความรู้สึก และตระหนักว่าอารมณ์นั้นมีผลกระทบต่อการเรียนรู้ ครูมีอารมณ์ดีและอารมณ์ช้านก็จะสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ที่ดี มีสื่อการเรียนรู้ที่หลากหลาย ใช้เทคนิคการจูงใจเพื่อกระตุ้นให้เกิดความเชื่อมโยงของบุคคล ทำให้มีความกระตือรือร้นในการเรียนรู้ มีการสอนที่ใช้เทคนิคการสร้างหรือเลียนแบบจากประสบการณ์จริง เป็นการสอนที่กระตุ้นหรือสร้างความสนใจของผู้เรียนให้แสดงออกตามความถนัด ทั้งด้านการฟัง การจินตนาการเป็นภาพ การปฏิบัติ และอารมณ์ เป็นวิธีการจัดการเรียนรู้วิธีหนึ่งที่สามารถแก้ไขปัญหาการสอนให้มีประสิทธิภาพได้ การส่งเสริมให้นักเรียนได้เรียนรู้ตามหลักการพัฒนาสมอง (Brain-Based Learning) เป็นแนวทางการพัฒนาสมองที่ได้รับการยอมรับจากทั่วโลก ซึ่งสอดคล้องกับหลักการทำงานตามธรรมชาติของสมอง ดังนั้นจึงเป็นสิ่งสำคัญที่ควรนำมาใช้เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ให้นักเรียน เพื่อให้นักเรียนเกิดทักษะการคิดวิเคราะห์ ได้รู้ศักยภาพของตนเอง มีความสามารถในการเรียน การทำงาน รวมถึงสามารถแก้ปัญหาในชีวิตได้ พร้อมรับมือกับโลกที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว และใช้ชีวิตในสังคมอย่างมีความสุข

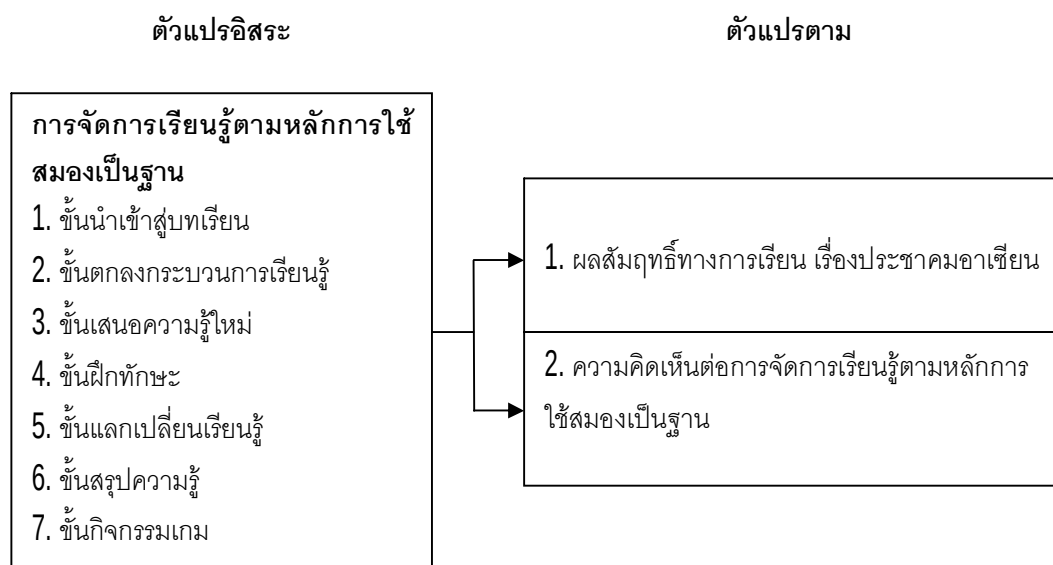
วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่องประชาคมอาเซียน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านท่ามะนาว จากการจัดการเรียนรู้ตามหลักการใช้สมองเป็นฐาน (BBL)
2. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่องประชาคมอาเซียน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านท่ามะนาว ระหว่างก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้ตามหลักการใช้สมองเป็นฐาน (BBL)
3. เพื่อศึกษาความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนรู้ตามหลักการใช้สมองเป็นฐาน (BBL) ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านท่ามะนาว

สมมติฐานในการวิจัย

1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่องประชาคมอาเซียน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านท่ามะนาว ภายหลังการจัดการเรียนรู้ตามหลักการใช้สมองเป็นฐาน (BBL) สูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

นิยามศัพท์เฉพาะ

หลักการจัดการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐาน (BBL) หมายถึง การที่ครูนำความรู้ความเข้าใจที่เกี่ยวข้องกับสมองมาเป็นเครื่องมือในการออกแบบกระบวนการเรียนรู้ และกระบวนการอื่นๆที่เกี่ยวข้องเพื่อสร้างศักยภาพสูงสุดในการเรียนรู้ของผู้เรียน โดยมีแผนการจัดการเรียนรู้ที่ออกแบบกระบวนการเรียนรู้ 7 ขั้นตอน 1) ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน 2) ขั้นตกลงกระบวนการเรียนรู้ 3) ขั้นเสนอความรู้ใหม่ 4) ขั้นฝึกทักษะ 5) ขั้นแลกเปลี่ยนเรียนรู้ 6) ขั้นสรุปความรู้ และ 7) ขั้นกิจกรรมเกม

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง ความสามารถในการเรียนรู้เรื่องประชาคมอาเซียน ในการอธิบายสภาพสังคม เศรษฐกิจและการเมืองของประเทศเพื่อนบ้านในปัจจุบัน วิเคราะห์เหตุการณ์สำคัญต่างๆที่ส่งผลกระทบต่อเปลี่ยนแปลงทางสังคม เศรษฐกิจและการเมืองและบอกความสัมพันธ์ของกลุ่มอาเซียน และการวัดจากการทำแบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่องประชาคมอาเซียน

ความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนรู้ตามหลักการใช้สมองเป็นฐาน หมายถึง การแสดงออกทางความรู้สึกลงในทางบวก เช่น รู้สึกดี รู้สึกพอใจ ต่อผู้สอน สื่อการสอน กระบวนการจัดการเรียนการสอน และบรรยากาศในการเรียน โดยอาศัยพื้นฐานความรู้ ประสบการณ์ที่ได้จากการเรียนรู้ตามหลักการใช้สมองเป็นฐาน (BBL)

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ครูได้แนวทางการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ตามหลักการใช้สมองเป็นฐาน (BBL) เรื่องประชาคมอาเซียน และสามารถนำไปใช้ในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้สำหรับเรื่องอื่นๆ ในวิชาประวัติศาสตร์ได้
2. ผู้บริหารได้แนวทางการเสนอแนะในการจัดการเรียนรู้ตามหลักการใช้สมองเป็นฐาน (BBL) เพื่อนำไปพัฒนาระบบการบริหารสถานศึกษา

วิธีดำเนินการวิจัย

ขอบเขตการศึกษา

ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

ตัวแปรอิสระ (Independent Variable) ได้แก่ การจัดการเรียนรู้ตามหลักการใช้สมองเป็นฐาน (BBL)

ตัวแปรตาม (Dependent Variable) ได้แก่

1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่องประชาคมอาเซียน
2. ความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนรู้ตามหลักการใช้สมองเป็นฐาน (BBL)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. แผนการจัดการเรียนรู้ตามหลักการใช้สมองเป็นฐาน (BBL) สาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม จำนวน 20 แผนการเรียนรู้ แต่ละแผนการจัดการเรียนรู้ประยุกต์ใช้ทฤษฎีการสอนโดยใช้สมองเป็นฐาน (BBL) ประกอบด้วย 7 ขั้นตอน คือ 1) ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน 2) ขั้นตกลงกระบวนการเรียนรู้ 3) ขั้นเสนอความรู้ใหม่ 4) ขั้นฝึกทักษะ 5) ขั้นแลกเปลี่ยนเรียนรู้ 6) ขั้นสรุปความรู้ และ 7) ขั้นกิจกรรมเกม แผนการจัดการเรียนรู้ได้รับการตรวจจากผู้เชี่ยวชาญซึ่งมีความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา ความชัดเจน ความถูกต้องเหมาะสม และความสอดคล้องด้วยดัชนีความสอดคล้องอยู่ที่ระดับ .94

เครื่องมือรวบรวมข้อมูลประกอบด้วย

1. แบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่องประชาคมอาเซียน วัดความเข้าใจและการวิเคราะห์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีลักษณะเป็นปรนัย 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ โดยมีค่าความยากง่าย ได้ค่าอยู่ระหว่าง .40 – .73 และค่าอำนาจจำแนก ได้ค่าอยู่ระหว่าง .18 – .78 และหาค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบทั้งฉบับโดยใช้สูตรโลเวท (Lovett) ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .60

2. แบบสอบถามความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐาน (BBL) โดยมีจำนวนข้อคำถาม รวมจำนวน 20 ข้อ ซึ่งได้รับการตรวจจากผู้เชี่ยวชาญเพื่อพิจารณาความถูกต้อง ความครอบคลุมของเนื้อหา โดยข้อคำถามมีค่า IOC อยู่ในระดับ .93

การทดลอง

T_1	X	T_2
เมื่อ T_1	แทน	การทดสอบก่อนเรียน
T_2	แทน	การทดสอบหลังเรียน
X	แทน	แผนการจัดการเรียนรู้ตามหลักการใช้สมองเป็นฐาน (BBL)

ผลการศึกษา

การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่องประชาคมอาเซียน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จากการจัดการเรียนรู้ตามหลักการใช้สมองเป็นฐาน (BBL)

ตาราง 1 จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่องประชาคมอาเซียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านท่ามะนาว จากการจัดการเรียนรู้ตามหลักการใช้สมองเป็นฐาน (BBL) จำแนกตามเกณฑ์ ดังนี้

เกณฑ์	ระดับ	คะแนน (30)	จำนวน (คน)	ร้อยละ	μ	σ
80 - 100	ดีมาก	24 - 30	19	63.33	25.53	12.6
70 - 79	ดี	21 - 23	6	20.00	22.67	.52
60 - 69	พอใช้	18 - 20	5	16.67	19.40	.89
0 - 59	ปรับปรุง	0 - 17	-	-	-	-
รวม	ดีมาก	18 - 28	30	100	22.53	4.67

จากตาราง 1 พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่องประชาคมอาเซียน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านท่ามะนาว จากการจัดการเรียนรู้ตามหลักการใช้สมองเป็นฐาน (BBL) โดยรวมอยู่ในระดับดีมาก ($\mu = 22.53$)

การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่องประชาคมอาเซียน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านท่ามะนาว ระหว่างก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้ตามหลักการใช้สมองเป็นฐาน (BBL)

ตาราง 2 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่องประชาคมอาเซียน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านท่ามะนาว ระหว่างก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้ตามหลักการใช้สมองเป็นฐาน (BBL)

การทดสอบ	N	คะแนนเต็ม	μ	σ	t	sig
ก่อนเรียน	30	30	10.40	1.57	13.53	.00
หลังเรียน	30	30	23.93	2.59		

จากตาราง 2 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่องประชาคมอาเซียน ของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านท่ามะนาว ภายหลังการจัดการเรียนรู้ตามหลักการใช้สมองเป็นฐาน (BBL) สูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

การศึกษาค้นคว้าความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนรู้ตามหลักการใช้สมองเป็นฐาน (BBL) ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

ตาราง 3 ความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนรู้ตามหลักการใช้สมองเป็นฐาน (BBL) ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

รายการ	μ	σ	ระดับ
1. ด้านความรู้ที่ได้รับ	4.85	.21	ดีมาก
2. ด้านคุณค่า	4.87	.20	ดีมาก
3. ด้านการสอน	4.92	.14	ดีมาก
รวม	4.88	.04	ดีมาก

จากตาราง 3 พบว่า การจัดการเรียนรู้ตามหลักการใช้สมองเป็นฐาน (BBL) ตามความคิดเห็นต่อของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยรวมอยู่ในระดับ ดีมาก ($\mu = 4.88$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้านต่างก็อยู่ในระดับดีมาก

อภิปรายผล

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่องประชาคมอาเซียน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านท่ามะนาว จากการจัดการเรียนรู้ตามหลักการใช้สมองเป็นฐาน (BBL) ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้ตามหลักการใช้สมองเป็นฐาน (BBL) ผลการวิจัยครั้งนี้สามารถอภิปรายผลตามลำดับสมมติฐานของการวิจัยดังนี้

1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่องประชาคมอาเซียน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านท่ามะนาว จากการจัดการเรียนรู้ตามหลักการใช้สมองเป็นฐาน (BBL) ซึ่งการจัดการเรียนรู้ตามหลักการใช้สมองเป็นฐาน (BBL) ประกอบด้วย 7 ขั้นตอน คือ 1) ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน 2) ขั้นตกลงกระบวนการเรียนรู้ 3) ขั้นเสนอความรู้ใหม่ 4) ขั้นฝึกทักษะ 5) ขั้นแลกเปลี่ยนเรียนรู้ 6) ขั้นสรุปความรู้ และ 7) ขั้นกิจกรรมเกม ผลการวิจัยพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่องประชาคมอาเซียน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านท่ามะนาว จากการจัดการเรียนรู้ตามหลักการใช้สมองเป็นฐาน (BBL) โดยรวมอยู่ในระดับ ดีมาก ($\mu = 22.53$) และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่องประชาคมอาเซียน ของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านท่ามะนาว ภายหลังการจัดการเรียนรู้ตามหลักการใช้สมองเป็นฐาน (BBL) สูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากการตรวจสอบของผู้เชี่ยวชาญพบว่า ผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่ารูปแบบการจัดการเรียนการสอนตามหลักการใช้สมองเป็นฐาน (BBL) เป็นการกระตุ้นการทำงานของสมองสามารถพัฒนาผู้เรียนให้เกิดการเรียนรู้ กระตือรือร้น ในการเรียนรู้ใฝ่รู้ใฝ่เรียน สนใจ มีความสุขกับการเรียน และตั้งใจเรียน เป็นการจัดการกิจกรรมที่หลากหลาย เพื่อไม่ให้ผู้เรียนเกิดความเบื่อหน่าย มีสื่อการเรียนการสอนที่น่าสนใจ มีการให้ผู้เรียนออกมานำเสนอผลงานของตนเองหรือของกลุ่ม เพื่อฝึกให้ผู้เรียนกล้าแสดงออก และมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างครูและผู้เรียน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ วารุณี เพียรประกอบ (2556: 65-66) ที่ได้ศึกษาผลสัมฤทธิ์และทักษะกระบวนการทางคณิตศาสตร์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านสันกลาง เรื่องเศษส่วน ที่เรียนโดยการจัดการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐาน พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่เรียนโดยการจัดการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐานสูงกว่าก่อนเรียนร้อยละ 66.41 และทักษะกระบวนการทางคณิตศาสตร์ของนักเรียนที่เรียนโดยการจัดการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐานทั้ง 5 ด้านในภาพรวมอยู่ในระดับดี นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ ปวีณา

วิชณี (2558: 450) ได้ทำการศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนชีววิทยา เรื่องอาณาจักรของสิ่งมีชีวิต ด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐาน (BBL) ร่วมกับการใช้เทคนิคเกม สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ผลการศึกษาพบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนชีววิทยาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐาน (BBL) ร่วมกับการใช้เทคนิคเกมหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และหลังเรียนสูงกว่าเกณฑ์ที่ร้อยละ 75.00

2. จากการศึกษาความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนรู้ตามหลักการใช้สมองเป็นฐาน (BBL) ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านท่ามะนาว ผลการวิจัยพบว่าโดยภาพรวม นักเรียนมีความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนรู้ตามหลักการใช้สมองเป็นฐาน (BBL) อยู่ในระดับ มากที่สุด เพราะเป็นการที่ผู้เรียนให้ทำกิจกรรมเพื่อบริหารสมอง ทำให้ผู้เรียนรู้สึกผ่อนคลายสมอง ซึ่งเป็นบรรยากาศเชิงบวกและได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริงโดยตรง ดังที่อังสนา ศรีสวนแดง (2555) ได้ศึกษาการพัฒนาผลการเรียนรู้ เรื่องโจทย์ปัญหาเรขาคณิต ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่จัดการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐาน (BBL) ร่วมกับเทคนิค KWDL ผลการวิจัยพบว่า ผลการเรียนรู้เรื่องโจทย์ปัญหาเรขาคณิตของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่จัดการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐาน (BBL) ร่วมกับเทคนิค KWDL แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีคะแนนเฉลี่ยหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน และนักเรียนมีความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่องโจทย์ปัญหาเรขาคณิต โดยใช้สมองเป็นฐาน (BBL) ร่วมกับเทคนิค KWDL ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับ ประกาย ว่องวิภากรณ์, และ พรพรรณ เทียมทัน (2559: 243) ได้ศึกษาผลการสอนตามแนวการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐานที่มีต่อความสามารถในการอ่านจับใจความและความพึงพอใจต่อการเรียนวิชาภาษาไทยของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านตามแนวการเรียนรู้ โดยใช้สมองเป็นฐานมีความสามารถในการอ่านจับใจความหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 มีความพึงพอใจต่อการเรียนวิชาภาษาไทยโดยรวมอยู่ในระดับมาก จากที่กล่าวมาข้างต้นการจัดการเรียนรู้ตามหลักการใช้สมองเป็นฐาน (BBL) ทำให้ผู้เรียนเกิดเรียนรู้ด้วยความสุข สนุกสนาน ผ่อนคลาย และยังทำให้ผู้เรียนเกิด กระบวนการคิดวิเคราะห์ได้ด้วยตนเอง ซึ่งสอดคล้องกับการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และรองรับการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 ควรนำวิธีสอนประวัติศาสตร์ ตามหลักการใช้สมองเป็นฐาน (BBL) ไปจัดกิจกรรมให้สามารถเกิดการเรียนรู้จากการบูรณาการกับการจัดการเรียนการสอนรายวิชาอื่นๆ เช่น ศิลปะ คณิตศาสตร์ ภาษาอังกฤษ เป็นต้น

1.2 การจัดการเรียนรู้ตามหลักการใช้สมองเป็นฐาน (BBL) หลังจากที่ได้ครูสอนเนื้อหาแล้วควรควรให้นักเรียนได้ทำกิจกรรมร่วมกันเพื่อเป็นการเชื่อมโยงประสบการณ์ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ ทำให้ผู้เรียนเกิดองค์ความรู้ใหม่ เกิดความคิดรวบยอด และเพื่อเป็นการสร้างพัฒนาการทั้งทางด้านร่างกาย อารมณ์ สังคมและสติปัญญา ให้นักเรียนได้เก่ง ดี มีสุข นอกจากนี้ครูยังสามารถสอดแทรกคุณลักษณะอันพึงประสงค์ เช่น ใฝ่รู้ใฝ่เรียน และมีจิตสาธารณะได้อีกด้วย

2. ข้อเสนอแนะการวิจัย

ควรทำการวิจัยพัฒนาวิธีสอนประวัติศาสตร์ โดยใช้การจัดการเรียนรู้ตามหลักการใช้สมองเป็นฐาน (BBL) ไปสู่รูปแบบของสื่อมัลติมีเดียหรือใช้รูปแบบอีเลิร์นนิง (e-learning) และรูปแบบดิจิทัล (Digital-learning) โดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อรองรับการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). **หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- _____. (2557). **คู่มือหลักสูตรอาเซียน (Asean Curriculum Sourcebook) ฉบับแปลเป็นไทย**. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- จารุวรรณ บุญรอด. (2549). **ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการเรียนการสอนวิชาพลศึกษาในโรงเรียนเตรียมทหาร ปีการศึกษา 2548**. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- บทความอาเซียน. (2558). **ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน AEC คืออะไร**. สืบค้นเมื่อ 18 ธันวาคม 2560, จาก <https://aec.kapook.com/view50473.html>.
- ปวีณา วิษนี. (2558, พฤษภาคม-สิงหาคม). การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาชีววิทยา เรื่องอาณาจักรของสิ่งมีชีวิต ด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐาน (BBL) ร่วมกับการใช้เทคนิคเกม สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4. **วารสารวิชาการ**. 8(2): 450-451. สืบค้นเมื่อ 27 มิถุนายน, จาก <https://www.tci-thaijo.org>.
- ประกาย ว่องวิภากรณ์. (2559). **ผลการสอนตามแนวการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐานที่มีต่อความสามารถในการอ่านจับใจความและความพึงพอใจต่อการเรียนวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2**. เอกสารประกอบการประชุมสัมมนาวิชาการ. นครสวรรค์: มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์.
- วารุณี เพียรประกอบ. (2557, มกราคม-มิถุนายน). ผลสัมฤทธิ์และทักษะกระบวนการทางคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 เรื่องเศษส่วน ที่เรียนโดยการจัดการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐาน. **วารสารบัณฑิตวิจัย**. (5)1. สืบค้นเมื่อ 21 มิถุนายน 2560, จาก www.kmutt.ac.th/.
- อังสนา ศรีสวนแดง. (2555). **การพัฒนาผลการเรียนรู้ เรื่องโจทย์ปัญหาเรขาคณิต ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่จัดการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐาน (BBL) ร่วมกับเทคนิค KWDL**. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการนิเทศ. นครปฐม: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.

NBUE057: ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของโรงเรียนสังกัด กรุงเทพมหานคร เขตสายไหม

THE RELATIONSHIP BETWEEN EDUCATIONAL ADMINISTRATION AND SCHOOL EFFECTIVENESS UNDER THE BANGKOK METROPOLITAN ADMINISTRATION, SAIMAI DISTRICT.

อมรพรรณ โยธานัน ¹ ดร.ทรงยศ แก้วมงคล ²

³

¹ นักศึกษานักศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ

^{2,3} อาจารย์ประจำหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ

บทคัดย่อ

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาการบริหารสถานศึกษา 2) ศึกษาประสิทธิผลของโรงเรียน และ 3) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร เขตสายไหม กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ ครูในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร เขตสายไหม จำนวน 242 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ มีความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับเท่ากับ 0.96 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient)

ผลการวิจัยพบว่า

1. ระดับการบริหารสถานศึกษาของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร เขตสายไหม ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก
2. ระดับประสิทธิผลของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร เขตสายไหม ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก
3. ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร เขตสายไหมในภาพรวมมีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

คำสำคัญ: การบริหารสถานศึกษา, ประสิทธิผลของโรงเรียน

Abstract

This research aimed to study 1) the level of educational administration 2) the level of school effectiveness and 3) the relationship between educational administration and school effectiveness under the Bangkok Metropolitan Administration, Saimai District. The sample used in this study includes 242 teachers under the Bangkok Metropolitan Administration, Saimai District. This research used the questionnaires which 5 rating scale with the alpha coefficient to 0.96. The statistics in analysis the data were percentage, mean, standard deviation and correlation coefficient of Pearson.

The results showed that

1. The level of educational administration in the whole was at a high level.
2. The school effectiveness in the whole were at a high level.

3. The relationship between educational administration and school effectiveness under the Bangkok Metropolitan Administration, Saimai District found that the positive correlation were high level as statistically significant at the .01

Keywords: Educational administration, School effectiveness

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การบริหารสถานศึกษา เป็นภารกิจหลักของผู้บริหารที่จะต้องกำหนดแบบแผนวิธีการ และขั้นตอนต่างๆ ในการปฏิบัติงานไว้อย่างเป็นระบบ เพราะถ้าระบบการบริหารงานไม่ดี จะกระทบกระเทือนต่อส่วนอื่นๆ ของหน่วยงาน นักบริหารที่ดีต้องรู้จักเลือกวิธีการบริหารที่เหมาะสมและมีประสิทธิภาพ เพื่อที่จะให้งานนั้นบรรลุจุดหมายที่วางไว้ การบริหารงานนั้นจะต้องใช้ศาสตร์และศิลป์ทุกประการ เพราะการดำเนินงานต่างๆ มิใช่เพียงกิจกรรมที่ผู้บริหารจะกระทำเพียงลำพังคนเดียว แต่ยังมีผู้ร่วมงานอีกหลายคนที่มีส่วนทำให้งานนั้นประสบความสำเร็จ (ปรียาพร วงศ์-อนุตรโรจน์. 2544: 8) ซึ่งการบริหารการศึกษาในสถานศึกษา เพื่อให้สถานศึกษาประสบผลสำเร็จ และสอดคล้องกับแนวทางการปฏิรูปการศึกษานั้น ปัจจัยสำคัญต่อการเสริมสร้างการเรียนรู้ในโรงเรียน คือ ระบบการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ และการมีส่วนร่วม ซึ่งตรงตามมาตรา 22 ว่าด้วยการจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาจึงมีบทบาทที่สำคัญอย่างยิ่งในฐานะผู้นำหลัก ซึ่งมีภาระหน้าที่สำคัญ คือ เป็นผู้นำทางการศึกษา มีความรับผิดชอบในการบริหารงานด้านต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง ซึ่งสอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 มาตรา 39 ได้กำหนดให้มีการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาทั้ง 4 ด้านคือ ด้านวิชาการ งบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารทั่วไป ไปยังคณะกรรมการและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาโดยตรง เพื่อให้เกิดประสิทธิผลของโรงเรียน โดยเป็นความสามารถของผู้บริหารและครูในโรงเรียนที่ทำงานร่วมกัน จนสามารถทำให้นักเรียนใฝ่รู้ รักการอ่าน แสวงหาความรู้ด้วยตนเอง (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี. 2553: 14)

ประสิทธิผลของโรงเรียน เกิดจากโรงเรียนที่มีสภาพทางสังคม บรรยากาศ และสิ่งแวดล้อม รอบๆ ตัวผู้เรียนที่เอื้ออำนวยต่อการเรียนรู้ที่เหมาะสม มีความพร้อมในด้านทรัพยากรต่างๆ เอกสาร สื่อ วัสดุ อุปกรณ์ เทคโนโลยีที่เหมาะสม มีคุณภาพและประสิทธิภาพ มีงบประมาณเพียงพอ และมีทรัพยากรมนุษย์ เพื่อให้สามารถจัดการศึกษาได้อย่างดี ผู้เรียนมีความรู้ ความสามารถ และทักษะในด้านต่างๆ เพื่อให้กระบวนการจัดการศึกษาเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ สามารถพัฒนาผู้เรียนให้เป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ ให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น เห็นคุณค่าของการดำรงไว้ซึ่งทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม อยู่ในสังคมที่มีการเปลี่ยนแปลงได้อย่างมีความสุข ก่อให้เกิดการพัฒนาประเทศชาติได้อย่างมั่นคงและยั่งยืน โดยองค์ประกอบประสิทธิผลของโรงเรียนเป็นระบบสังคมรูปนัยที่จะต้องจัดความสัมพันธ์ภายนอกกับกระบวนการภายในองค์การให้สอดคล้องกับเงื่อนไขของกระบวนการศึกษาของสังคม ระบบของโรงเรียนจะมั่นคงก็ต่อเมื่อสร้างผลผลิตให้เป็นที่ยอมรับและสอดคล้องกับความต้องการของสังคม วัตถุประสงค์ของโรงเรียนคือ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน การจัดสรรทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ มีความสามารถในการปรับเปลี่ยนต่อสภาวะแวดล้อมที่มากกระทบทั้งภายในและภายนอกและสามารถสร้างความพึงพอใจของครูในการ

ทำงาน (พิมพ์พรณ สุริโย. 2552: 27) กล่าวโดยสรุป ประสิทธิภาพในการบริหารสถานศึกษาย่อมขึ้นอยู่กับผู้บริหารเป็นสำคัญ ภายใต้ข้อจำกัดของการบริหารโรงเรียน เป็นแนวทางหนึ่งที่จะช่วยให้การปฏิบัติงานของผู้บริหารบรรลุผลตามเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ที่กำหนด คือการพัฒนาผู้บริหารโรงเรียน ทั้งนี้เนื่องจากผู้บริหารโรงเรียน มีฐานะเป็นนักบริหาร มีหน้าที่ทำให้โรงเรียนบรรลุวัตถุประสงค์ เป็นผู้ที่มีหน้าที่ที่จะต้องส่งเสริมให้เกิดเป็นระบบความร่วมมือในการปฏิบัติงาน

การบริหารสถานศึกษาทั้ง 4 ด้านให้มีคุณภาพสอดคล้องกับประสิทธิผลของโรงเรียนและความต้องการของบุคคลและสังคมนั้น มีความสำคัญอย่างยิ่งในการพัฒนาคนซึ่งเป็นทรัพยากรที่สำคัญของประเทศ โดยผู้บริหารสถานศึกษามีอำนาจในการจัดการศึกษาของโรงเรียน มีหน้าที่และรับผิดชอบในการตัดสินใจที่เกี่ยวกับงานวิชาการ งานงบประมาณ งานบุคคล และงานทั่วไป โดยเป็นไปตามความต้องการของนักเรียนและชุมชน ซึ่งการที่ผู้บริหารสถานศึกษาจะสร้างความพึงพอใจ ให้แก่ทุกคนในสถานศึกษานั้นมิใช่เรื่องง่าย เพราะไม่เพียงแต่ต้องเผชิญกับความยุ่งยากจากบุคคลภายในสถานศึกษาเท่านั้นแต่ยังต้องเผชิญกับบุคคลภายนอกสถานศึกษาด้วย บทบาทหน้าที่ของผู้บริหารสถานศึกษาเป็นปัจจัยสำคัญในการรวมกลุ่ม และจูงใจคนเพื่อก่อให้เกิดผลต่อการเปลี่ยนแปลงในการปฏิบัติงาน และเสริมสร้างความก้าวหน้าของสถานศึกษา ให้มีประสิทธิภาพตามนโยบายที่กำหนดไว้ (วิรัตน์ มะโนวัฒนา. 2548: 26) และเพื่อให้สามารถดำเนินงานเป็นไปได้อย่างมีประสิทธิภาพซึ่งจะนำไปสู่เป้าหมายของความสำเร็จในองค์การในการบริหารงานให้มีประสิทธิภาพนั้น ผู้บริหารควรให้ความสำคัญกับการบริหารทั้งทางด้านบุคคล สังคม เศรษฐกิจ และสิ่งแวดล้อม โดยเฉพาะอย่างยิ่งการสร้างระบบการบริหารภายในสถานศึกษาที่ดีให้เกิดประสิทธิผลของงานและเกิดแรงจูงใจในการทำงานมากที่สุด เนื่องจากบุคลากรในสถานศึกษามีความแตกต่างกันในด้านความคิด เจตคติ อุปนิสัย และคุณลักษณะส่วนตัว ผู้บริหารจึงควรสร้างความสัมพันธ์กับบุคลากร ให้เกิดความร่วมมือร่วมใจในการทำงาน โดยมีความเป็นผู้นำของผู้บริหารเป็นเครื่องเกื้อหนุนอยู่เบื้องหลัง จะช่วยส่งเสริมในด้านการบริหารสถานศึกษา และการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน รวมถึงการทำงานของครูผู้สอน ซึ่งจะช่วยให้ประสบผลสำเร็จได้ตาม แผนนโยบายของโรงเรียน

กรุงเทพมหานครจัดการศึกษาตามอำนาจหน้าที่ในมาตรา 89(21) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร พ.ศ. 2528 โดยมีการจัดการศึกษาหลายระดับและหลายรูปแบบ โดยในส่วนของการศึกษาขั้นพื้นฐานที่จัดตั้งแต่ระดับก่อนประถมศึกษาจนถึงมัธยมศึกษาตอนปลาย กรุงเทพมหานครมีโรงเรียนในความดูแล 438 โรงเรียน โดยมีสำนักงานการศึกษาเป็นหน่วยงานกลางในการสนับสนุนส่งเสริมการจัดการศึกษาในระบบของโรงเรียนทั้ง 438 แห่ง การจัดการศึกษาของกรุงเทพมหานคร พบว่า มีทั้งสิ่งที่เป็นจุดแข็งและโอกาสและสิ่งที่เป็นจุดอ่อนและอุปสรรคอยู่หลายประการ โดยสิ่งที่เป็นจุดแข็งและโอกาส คือ การที่กรุงเทพมหานครมีอิสระสูงในการบริหารทั้งด้านงบประมาณ บุคลากรและอยู่ในสิ่งแวดล้อมที่ใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีที่จะนำมาใช้ในการจัดการศึกษาได้ดี บุคลากรมีจำนวนเพียงพอและมีคุณวุฒิเหมาะสมกับการปฏิบัติงาน ขณะเดียวกันกรุงเทพมหานครก็มีอุปสรรคจากสภาวะความเป็นสังคมเมืองที่มีการย้ายถิ่นฐานบ่อย ประชาชนมีปัญหาลังคมมาก ผู้เรียนส่วนใหญ่มาจากครอบครัวที่แตกแยกและขาดความพร้อม ทำให้เป็นอุปสรรคต่อการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพตามศักยภาพที่กรุงเทพมหานครมีอยู่ (ชูชาติ พวงสมจิตร. 2554: 1)

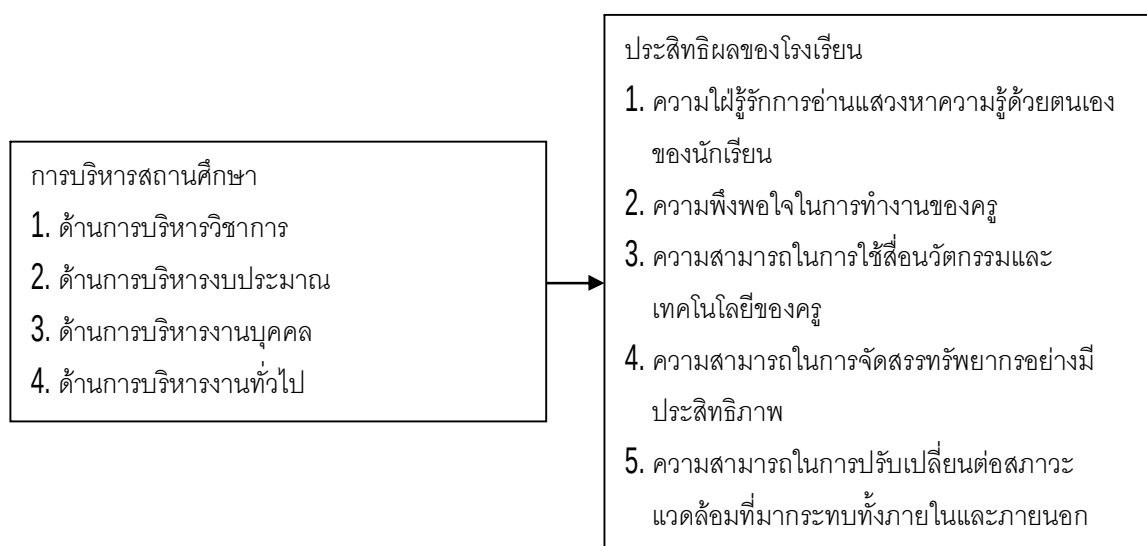
ผู้วิจัยในฐานะเป็นครูผู้สอนในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร เขตสายไหม จึงมีความสนใจที่จะศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร เขตสายไหม ซึ่งผลการวิจัยจะนำไปใช้เพื่อเป็นแนวทางในการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารโรงเรียนให้บริหารงานด้านต่างๆ ได้อย่าง

มีประสิทธิภาพ และเกิดประสิทธิผลมากที่สุด สอดคล้องกับความต้องการของผู้บริหารและครูผู้สอน เพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมายและประสบความสำเร็จในการบริหารสถานศึกษาต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับการบริหารสถานศึกษาของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร เขตสายไหม
2. เพื่อศึกษาระดับประสิทธิผลของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร เขตสายไหม
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร เขตสายไหม

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

นิยามศัพท์เฉพาะ

การบริหารสถานศึกษา หมายถึง กระบวนการในการทำงาน โดยมีผู้บริหารสถานศึกษาปฏิบัติภารกิจอย่างเป็นระบบในสถานศึกษาที่ต้องดำเนินการ 4 ด้าน คือ การบริหารวิชาการการบริหารงบประมาณการบริหารงานบุคคลและการบริหารงานทั่วไป

ประสิทธิผลของโรงเรียน หมายถึง ความสามารถของผู้บริหารและครูผู้สอนในโรงเรียนที่ทำงานร่วมกันจนสามารถทำให้นักเรียนมีความใฝ่รู้รักการอ่าน รู้จักการแสวงหาความรู้ ด้วยตนเอง รวมทั้งด้านการบริหารและการเรียนการสอนจนบรรลุเป้าหมายและวัตถุประสงค์ที่โรงเรียนกำหนดไว้

สมมติฐานการวิจัย

1. การบริหารสถานศึกษาของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร เขตสายไหม อยู่ในระดับมาก
2. ประสิทธิภาพของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร เขตสายไหม อยู่ในระดับมาก
3. การบริหารสถานศึกษามีความสัมพันธ์ทางบวกกับประสิทธิภาพของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร เขตสายไหม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ขอบเขตการวิจัย

ขอบเขตด้านเนื้อหา

ขอบข่ายงานบริหารสถานศึกษา 4 ด้าน ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 คือ 1) ด้านการบริหารวิชาการ 2) ด้านการบริหารงบประมาณ 3) ด้านการการบริหารงานบุคคล และ 4) ด้านการบริหารทั่วไป (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี. 2553: 14)

ประสิทธิภาพของโรงเรียน ได้ศึกษาตามกรอบแนวคิดของ ฮอย; และ เฟิร์กูสัน (Hoy; & Ferguson. 1985) แบ่งเป็น 5 องค์ประกอบ คือ 1) ความใฝ่รู้ รักการอ่าน แสวงหาความรู้ด้วยตนเองของนักเรียน 2) ความพึงพอใจในการทำงานของครู 3) ความสามารถในการใช้สื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีของครู 4) ความสามารถในการจัดสรรทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ และ 5) ความสามารถในการปรับเปลี่ยนต่อสภาวะแวดล้อมที่กระทบทั้งภายในและภายนอก

ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร เขตสายไหม ในปีการศึกษา 2560 จำนวน 9 โรงเรียน รวมจำนวน 623 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่ ครูในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร เขตสายไหม กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างตามตารางของ เครจซี่; และ มอร์แกน (Krejcie; & Morgan. 1970) แล้วใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) ด้วยวิธีการจับสลาก (Lottery method) เพื่อให้ได้ขนาดตัวอย่างที่เป็นสัดส่วนกับขนาดของประชากร ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 242 คน

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. เป็นประโยชน์ต่อการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา ในการนำไปใช้วางแผนการจัดทำหลักสูตร การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของสถานศึกษาในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร เขตสายไหม
2. เป็นแนวทางให้สถานศึกษา ประชาชน ชุมชน และหน่วยงานต่างๆ ในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร เขตสายไหม ได้นำรูปแบบไปพิจารณาปรับปรุงบทบาท หน้าที่ ในการบริหารสถานศึกษา ให้มีความชัดเจนและมีความเหมาะสม

วิธีดำเนินการวิจัย

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ขั้นตอนการสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลมีขั้นตอนดังนี้

1. ศึกษาเอกสาร ตำราและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแนวคิดเรื่องการบริหารสถานศึกษาและประสิทธิผลของโรงเรียน
2. กำหนดกรอบแนวคิดและสร้างแบบสอบถามโดยประยุกต์จากงานวิจัยของ ยุกตนันท์ หวานจำ (2555: 105) ที่ได้ศึกษาเรื่อง การบริหารสถานศึกษาและประสิทธิผลของโรงเรียน ในอำเภอคลองหลวง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1
3. นำแบบสอบถามเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ เพื่อตรวจสอบพิจารณาความถูกต้องและให้ข้อเสนอแนะ จากนั้นนำมาแก้ไขปรับปรุง
4. นำแบบสอบถามที่ผ่านการแก้ไขปรับปรุงเรียบร้อยแล้วเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญที่มีความรู้และประสบการณ์ในการดำเนินงานด้านการบริหารโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร จำนวน 5 คน เพื่อพิจารณาตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) และความเหมาะสมของเครื่องมือแล้วนำมาคำนวณหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ระหว่างข้อคำถามกับเนื้อหา พบว่า ทุกข้อคำถามมีค่าเท่ากับ 1.00 และได้ปรับปรุงการใช้ภาษาให้ถูกต้องตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ
5. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้วไปทดลองใช้ (Try out) กับครูในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร เขตสายไหม ซึ่งไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย จำนวน 30 คน แล้วนำไปวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์อัลฟา (Alpha Coefficient) ของ Cronbach ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับเท่ากับ 0.96
6. นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบความเชื่อมั่นและมีความสมบูรณ์ไปเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

1. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ที่ผ่านการแก้ไขปรับปรุงและทดสอบแล้วไปใช้เป็นเครื่องมือดำเนินการเก็บข้อมูล โดยขออนุญาตผู้บริหารและขอความร่วมมือบุคลากรครูในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร เขตสายไหม ในการตอบแบบสอบถาม
2. ส่งแบบสอบถามให้กลุ่มตัวอย่างคือครูในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร เขตสายไหม จำนวน 242 ฉบับ และให้กลุ่มตัวอย่างตอบแบบสอบถามโดยผู้วิจัยรับแบบสอบถามคืนด้วยตัวเอง
3. ผู้วิจัยได้รับแบบสอบถามคืนจำนวน 242 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100
4. รวบรวมแบบสอบถามทั้งหมดที่ได้รับมาคัดเลือกเอาเฉพาะแบบสอบถามที่มีความสมบูรณ์ไปวิเคราะห์ด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

1. สถิติพื้นฐาน
- 1.1 ค่าร้อยละ (Percentage)
- 1.2 ค่าเฉลี่ย (Mean)
- 1.3 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
2. สถิติที่ใช้ในการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ
- 2.1 ค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบสอบถาม (IOC: Index of Item-Objective Congruence)
- 2.2 ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม (Reliability) โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์อัลฟา (Alpha Coefficient)

ของ Cronbach

3. สถิติที่ใช้ทดสอบสมมติฐาน
- การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร เขตสายไหม โดยหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient)

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตาราง 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. เพศ		
ชาย	58	24.00
หญิง	184	76.00
รวม		100.00
2. อายุ		
21-30 ปี	41	16.90
31-40 ปี	97	40.10
41-50 ปี	63	26.10
51 ปี ขึ้นไป	41	16.90
รวม		100.00
3. ระดับการศึกษา		
ต่ำกว่าปริญญาตรี	-	-
ปริญญาตรี	181	74.80
สูงกว่าปริญญาตรี	61	25.20
รวม		100.00

ตาราง 1 (ต่อ)

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน (คน)	ร้อยละ
4. ตำแหน่งหน้าที่		
ครูผู้ช่วย	27	11.20
ครู คศ.1	88	36.40
ครู คศ.2	78	32.20
ครู คศ.3	49	20.20
ครู คศ.4	-	-
รวม		100.00
5. ประสบการณ์ในการทำงาน		
น้อยกว่า 5 ปี	56	23.10
5-10 ปี	70	28.90
11-15 ปี	50	20.70
มากกว่า 15 ปี	66	27.30
รวม		100.00
รวม	242	100.00

จากตาราง 1 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 184 คน (ร้อยละ 76.00) มีอายุระหว่าง 31-40 ปี (ร้อยละ 40.10) มีระดับการศึกษาระดับปริญญาตรี จำนวน 181 คน (ร้อยละ 74.80) มีตำแหน่งหน้าที่ครู คศ.1 จำนวน 88 คน (ร้อยละ 36.40) และมีประสบการณ์ในการทำงาน ระหว่าง 5-10 ปี จำนวน 70 คน (ร้อยละ 28.90)

ตาราง 2 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการแปลผลระดับการบริหารสถานศึกษาของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร-มหานคร เขตสายไหม ในภาพรวม

การบริหารสถานศึกษา	$\bar{X}$	S.D.	ระดับการปฏิบัติ
1. ด้านการบริหารวิชาการ	4.32	0.52	มาก
2. ด้านการบริหารงบประมาณ	4.06	0.63	มาก
3. ด้านการบริหารงานบุคคล	4.18	0.65	มาก
4. ด้านการบริหารทั่วไป	4.04	0.72	มาก
รวม	4.15	0.58	มาก

จากตาราง 2 พบว่า การบริหารสถานศึกษาของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร เขตสายไหมในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.15$) เรียงลำดับคะแนนเฉลี่ยจากมากไปน้อย ได้แก่ด้านการบริหารวิชาการ ($\bar{X} = 4.32$) ด้านการบริหารงานบุคคล ($\bar{X} = 4.18$) ด้านการบริหารงบประมาณ ($\bar{X} = 4.06$) และด้านการบริหารทั่วไป ($\bar{X} = 4.04$)

ตาราง 3 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการแปลผลระดับประสิทธิผลของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร เขตสายไหม ในภาพรวม

ประสิทธิผลของโรงเรียน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1. ความใฝ่รู้ รักการอ่าน แสวงหาความรู้ด้วยตนเองของนักเรียน	3.80	0.61	มาก
2. ความพึงพอใจของครูต่อการทำงาน	4.20	0.56	มาก
3. ความสามารถในการใช้สื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีของครู	3.89	0.67	มาก
4. ความสามารถในการจัดสรรทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ	3.97	0.76	มาก
5. ความสามารถในการปรับเปลี่ยนต่อสภาวะแวดล้อมที่กระทบทั้งภายในและภายนอก	4.29	0.54	มาก
รวม	4.03	0.54	มาก

จากตาราง 3 พบว่า ประสิทธิผลของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร เขตสายไหม ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.03$) เรียงลำดับคะแนนเฉลี่ยจากมากไปน้อย ได้แก่ความสามารถในการปรับเปลี่ยนต่อสภาวะแวดล้อมที่กระทบทั้งภายในและภายนอก ($\bar{X} = 4.29$) ความพึงพอใจของครูต่อการทำงาน ($\bar{X} = 4.20$) ความสามารถในการจัดสรรทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ ($\bar{X} = 3.97$) ความสามารถในการใช้สื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีของครู ($\bar{X} = 3.89$) และความใฝ่รู้ รักการอ่าน แสวงหาความรู้ด้วยตนเองของนักเรียน ($\bar{X} = 3.80$)

ตาราง 4 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างการบริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร เขตสายไหมในภาพรวม

การบริหารสถานศึกษา	ประสิทธิผลของโรงเรียน					ประสิทธิผลของโรงเรียน
	ความใฝ่รู้ รักการอ่านฯ	ความพึงพอใจของครูฯ	ความสามารถในการใช้สื่อ ฯ	ความสามารถในการจัดสรรทรัพยากรฯ	ความสามารถในการปรับเปลี่ยนฯ	
ด้านการบริหารวิชาการ	0.65**	0.63**	0.55**	0.63**	0.64**	0.72**
ด้านการบริหารงบประมาณ	0.66**	0.61**	0.72**	0.75**	0.67**	0.80**
ด้านการบริหารงานบุคคล	0.62**	0.72**	0.67**	0.80**	0.69**	0.82**
ด้านการบริหารทั่วไป	0.66**	0.68**	0.70**	0.79**	0.71**	0.83**
การบริหารสถานศึกษา	0.71**	0.72**	0.72**	0.81**	0.74**	0.86**

** ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .01

จากตาราง 4 พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของโรงเรียนในภาพรวมมีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับสูง ($r = 0.86$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยคู่ที่มีความสัมพันธ์กันมากที่สุดได้แก่ ด้านการบริหารงานบุคคลกับความสามารถในการจัดสรรทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ ($r = 0.80$) คู่ที่มีความสัมพันธ์กันน้อยที่สุดได้แก่ ด้านการบริหารวิชาการกับความสามารถในการใช้สื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีของครู ($r = 0.55$)

สรุปโดยภาพรวมของการบริหารสถานศึกษา ในด้านการบริหารทั่วไป มีความสัมพันธ์กันมากที่สุดกับประสิทธิผลของโรงเรียน ($r = 0.83$) และด้านการบริหารวิชาการ มีความสัมพันธ์กันน้อยที่สุดกับประสิทธิผลของโรงเรียน ($r = 0.72$) และในภาพรวมของประสิทธิผลของโรงเรียน ในด้านความสามารถในการจัดสรรทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ มีความสัมพันธ์กันมากที่สุดกับการบริหารสถานศึกษา ($r = 0.81$) และด้านความรู้ รักการอ่าน แสวงหาความรู้ด้วยตนเองของนักเรียน มีความสัมพันธ์กันน้อยที่สุดกับการบริหารสถานศึกษา ($r = 0.71$)

สรุปผลการวิจัย

1. การบริหารสถานศึกษาของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร เขตสายไหม จากผลการวิจัยพบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการบริหารวิชาการ
2. ประสิทธิผลของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร เขตสายไหม จากผลการวิจัยพบว่า ในภาพรวม อยู่ในระดับมาก เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ความสามารถในการปรับเปลี่ยนต่อสภาวะแวดล้อมที่มากกระทบทั้งภายในและภายนอก
3. ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร เขตสายไหม จากผลการวิจัยพบว่า ในภาพรวมมีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับสูงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

อภิปรายผล

การอภิปรายผลการศึกษาวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยจะกล่าวถึงประเด็นที่ได้ค้นพบจากการศึกษาวิจัยตามกรอบแนวคิดและสมมติฐานของการวิจัยดังรายละเอียดต่อไปนี้

1. การบริหารสถานศึกษาของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร เขตสายไหมจากผลการวิจัยพบว่าในภาพรวมอยู่ในระดับมากโดยด้านที่มีระดับการปฏิบัติสูงสุด คือ ด้านการบริหารวิชาการทั้งนี้อาจเนื่องมาจากโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร เขตสายไหมมีกระบวนการในการทำงานและปฏิบัติการกิจอย่างเป็นระบบ และดำเนินการทั้ง 4 ด้านคือด้านการบริหารงานวิชาการด้านการบริหารงบประมาณด้านการบริหารงานบุคคลและด้านการบริหารทั่วไปตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ โสภา วงษ์นาคเพ็ชร (2553: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่องการบริหารงานวิชาการกับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 ผลการวิจัย พบว่า 1) การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาโดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก 2) ประสิทธิผลของสถานศึกษา โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก 3) การบริหารงานวิชาการกับประสิทธิผลของสถานศึกษา เฉพาะส่วนที่เกี่ยวข้องกับผู้เรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 มีความสัมพันธ์โดยรวมในระดับมาก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ

สอดคล้องกับงานวิจัยของ เอกลักษณ์ ขาวนวล (2551: 34) ที่พบว่าสถานศึกษาชั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรีโดยทั้ง 4 ด้านมีความพร้อมในการบริหารเป็นส่วนใหญ่มีความพร้อมในด้านการบริหารวิชาการด้านการบริหารงบประมาณการบริหารงานบุคคลและการบริหารทั่วไปมีการทำงานอย่างมีระบบปฏิบัติตามขั้นตอนและมีการประเมินสามารถตรวจสอบได้

2. ประสิทธิภาพของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร เขตสายใหม่จากผลการวิจัยพบว่าในภาพรวมอยู่ในระดับมากโดยด้านที่มีระดับการปฏิบัติสูงสุด คือ ความสามารถในการปรับเปลี่ยนต่อสภาวะแวดล้อมที่มากกระทบทั้งภายในและภายนอกทั้งนี้อาจเนื่องมาจากสถานศึกษามีครูและบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถประกอบด้วยผู้บริหารที่มีวิสัยทัศน์มีทักษะในการบริหารงานด้านการวางแผนกลยุทธ์การปฏิบัติตามแผนที่เป็นระบบรวมถึงมีทักษะในการแก้ปัญหาและพัฒนาให้มีประสิทธิภาพมากขึ้นมีครูและบุคลากรทางการศึกษาที่มีความตั้งใจในการพัฒนานักเรียนให้มีความรู้มีทักษะในการเรียนรู้อย่างเต็มศักยภาพซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ วินัย คำประดิษฐ์ (2547: 28) ได้สรุปไว้ว่าผู้บริหารและครูจะต้องมีบทบาทสำคัญในการปรับตัวไม่หยุดนิ่งต้องพยายามปรับปรุงเปลี่ยนแปลงองค์การรูปแบบบริหารงานและการดำเนินงานต่างๆ ให้มีความคล่องตัวต่อการปฏิบัติงานมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ให้เกิดสิ่งใหม่ๆ อยู่เสมอการจัดการเรียนการสอนให้นักเรียนมีความรู้เพื่อให้สามารถปรับตัวอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุขนั้นจะต้องมีเทคนิควิธีการสอนที่เหมาะสมครูต้องสร้างกระบวนการและวิธีการเรียนรู้ให้กับนักเรียนทั้งเนื้อหาวิชาและคุณธรรมจริยธรรมเพราะกระบวนการเรียนรู้ของนักเรียนจะเป็นวิธีการที่ติดตัวนักเรียนสามารถพัฒนาตนเองให้เป็นบุคคลที่มีคุณภาพสามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างเหมาะสมและสอดคล้องกับงานวิจัยของ วิชารัตน์ ธรรมะรัตนจินดา (2552: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องความสัมพันธ์ระหว่าง องค์การแห่งการเรียนรู้กับประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างองค์การแห่งการเรียนรู้กับประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 มีความสัมพันธ์กันในระดับมาก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

3. ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร เขตสายใหม่จากผลการวิจัยพบว่าในภาพรวมมีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เนื่องจากการบริหารสถานศึกษาทั้ง 4 ด้านคือด้านการบริหารวิชาการด้านการบริหารงบประมาณด้านการบริหารงานบุคคลและด้านการบริหารทั่วไปเป็นกระบวนการที่มีความสำคัญอย่างยิ่งกับประสิทธิผลของโรงเรียนสอดคล้องกับงานวิจัยของ กรุณา บุญแก้ว (2552: 117) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานวิชาการกับประสิทธิผลของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาอำเภอวังสมบูรณ์สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้วเขต 1 พบว่าการบริหารงานวิชาการกับประสิทธิผลของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาอำเภอวังสมบูรณ์สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้วเขต 1 จำแนกตามวุฒิการศึกษาและประสบการณ์ในการสอนโดยรวมมีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติงานวิจัยของ โสภนา วงษ์นาคนเพ็ชร (2553: บทคัดย่อ) ศึกษาการบริหารงานวิชาการกับประสิทธิผลของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุพรรณบุรีเขต 2 พบว่าการบริหารงานวิชาการกับประสิทธิผลของสถานศึกษาเฉพาะส่วนที่เกี่ยวข้องกับผู้เรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุพรรณบุรีเขต 2 มีความสัมพันธ์โดยรวมในระดับมากอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ข้อเสนอแนะ**ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้**

จากผลการวิจัยที่ได้สรุปและอภิปรายผลผู้วิจัยมีแนวคิดเป็นข้อเสนอแนะดังนี้

1. จากผลการวิจัยพบว่าการบริหารสถานศึกษาของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร เขตสายใหม่ด้านการบริหารทั่วไป มีคะแนนเฉลี่ยอยู่ในอันดับสุดท้าย ดังนั้น โรงเรียนจึงควรประชุม วางแผน และออกแบบระบบงานธุรการ จัดระบบฐานข้อมูล และระบบข้อมูลข่าวสารของสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพต้องมีการประสานงานร่วมกับชุมชนและท้องถิ่น เพื่อให้บริการและประชาสัมพันธ์ เผยแพร่ข้อมูลสารสนเทศแก่สาธารณชน นอกจากนี้ ยังต้องจัดระบบส่งเสริม สนับสนุนและอำนวยความสะดวกในการบริหารงานทั้ง 4 ด้านในสถานศึกษาอีกด้วย

2. จากผลการวิจัยพบว่าประสิทธิผลของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร เขตสายใหม่ด้านความรู้รักการอ่าน แสวงหาความรู้ด้วยตนเองของนักเรียนมีคะแนนเฉลี่ยอยู่ในอันดับสุดท้ายดังนั้นทางโรงเรียนจึงควรส่งเสริมให้นักเรียนได้ศึกษาค้นคว้าและสืบค้นข้อมูลด้วยตนเองฝึกให้นักเรียนมีความรับผิดชอบและมีความกระตือรือร้นในการทำงานที่ได้รับมอบหมายจนสำเร็จรู้จักแสวงหาความรู้อยู่เสมอจากแหล่งเรียนรู้ในห้องสมุดและแหล่งเรียนรู้อื่นๆ มีการปลูกฝังให้นักเรียนมีนิสัยรักการอ่าน รู้จักเลือกอ่านหนังสือที่มีประโยชน์และให้นักเรียนได้ใช้อินเทอร์เน็ตในการสืบค้นข้อมูลที่มีประโยชน์ต่อการเรียนอย่างเหมาะสมต่อไป

3. จากผลการวิจัยพบว่าความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร เขตสายใหม่ด้านการบริหารวิชาการกับความสามารถในการใช้สื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีของครู เป็นคู่ที่มีความสัมพันธ์กันน้อยที่สุดดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องส่งเสริม สนับสนุนให้ครูผลิตสื่อ ใช้สื่อ นวัตกรรมในการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และใช้กระบวนการนิเทศ เพื่อให้ครูใช้สื่อหรือนวัตกรรมที่สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนการสอนมากขึ้น

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษาที่มีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลของโรงเรียนในระดับกรุงเทพมหานคร
2. ควรมีการศึกษาวิจัยถึงปัจจัยอื่นๆ ที่มีผลต่อการบริหารสถานศึกษาและประสิทธิผลของโรงเรียน เพื่อนำความรู้ที่ได้รับมาใช้เป็นแนวทางในการบริหารสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพต่อไป
3. ควรมีการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยการสัมภาษณ์เชิงลึก (Indepth interview) หรือการสนทนากลุ่ม (Focus groups)

เอกสารอ้างอิง

- กรรณมา บุญแก้ว. (2552). ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานวิชาการกับประสิทธิผลของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาอำเภอวังสมบูรณ์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว เขต 1. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ. มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ชูชาติ พ่วงสมจิตร. (2542). การวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งเสริมและปัจจัยที่เป็นอุปสรรคต่อการมีส่วนร่วมของชุมชนกับโรงเรียนประถมศึกษาในเขตปริมณฑลกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทศึกษาศาสตร์-ดุสิตบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. (2544). การบริหารงานวิชาการ. กรุงเทพฯ: พิมพ์ดี.

- พิมพรรณ สุริโย. (2552). ปัจจัยด้านผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนเทศบาลกลุ่มการศึกษาท้องถิ่นที่ 9 กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ. มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย.
- ยุกตนันท์ หวานจำ. (2555). การบริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของโรงเรียน ในอำเภอคลองหลวง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
- วิชารัตน์ ธรรมะรัตนจินดา. ความสัมพันธ์ระหว่างองค์การแห่งการเรียนรู้กับประสิทธิผลของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศุพรรณบุรี เขต 2. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ. มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- วินัย คำประดิษฐ์. (2547). ความสัมพันธ์ระหว่างวิสัยทัศน์ของผู้บริหารกับประสิทธิผลของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาดาก เขต 1-2. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ. มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- วิรัตน์ มะโนวัฒนา. (2548). ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำของผู้บริหารกับประสิทธิผลของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาราชบุรี. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ. มหาวิทยาลัยราชภัฏราชบุรี.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติสำนักนายกรัฐมนตรี. (2553). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553. กรุงเทพฯ: บริษัทพริกหวานกราฟฟิค จำกัด.
- สำนักงานคณะกรรมการมาตรฐานการบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่น. พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร พ.ศ. 2528. จาก <http://www.local.moi.go.th/2009/pdf/p.bangkok2528.pdf> (20 พฤศจิกายน 2560).
- โสภา วงษ์นาคเพชร. (2553). การบริหารงานวิชาการกับประสิทธิผลของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศุพรรณบุรี เขต 2. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ. มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- เอกลักษณ์ ขาวนวล. การบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาญจนบุรี เขต 4. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ. มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- Hoy, Wayne K.; & Furguson, Judith. (1985). Theoretical Framework and Exploration. Texas: Business Publication.
- Krejcie, Robert V.; & Morgan, Daryle W. (1970). Determinining Sample Size for Research Activities. Educational and Psychological Measurement. 30: 608-609.

NBUE058: ความคาดหวังของครูที่มีต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร เขตสายไหม

THE EXPECTATION OF TEACHERS REGARDING TO CHARACTERISTICS OF EDUCATIONAL INSTITUTION ADMINISTRATOR UNDER THE BANGKOK METROPOLITAN ADMINISTRATION, SAIMAI DISTRICT

พูลศรี จันทร์ผ่อง¹ ดร.ทรงยศ แก้วมงคล² และ ดร.สมนึก การิเวศ³

¹ นักศึกษานักศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ

^{2,3} อาจารย์ประจำคณะศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ

บทคัดย่อ

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาความคาดหวังของครูที่มีต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร เขตสายไหม และ 2) เปรียบเทียบความคาดหวังของครูที่มีต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร เขตสายไหม จำแนกตามระดับการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงาน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ ครูในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร เขตสายไหม จำนวน 242 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ มีค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ เท่ากับ 0.99 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าที (t-test)

ผลการวิจัย พบว่า

1. ความคาดหวังของครูที่มีต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร เขตสายไหม โดยรวมอยู่ในระดับมาก

2. ความคาดหวังของครูที่มีต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร เขตสายไหม จำแนกตามระดับการศึกษาและประสบการณ์ในการทำงาน โดยรวมไม่แตกต่างกัน

คำสำคัญ: ความคาดหวังของครู, คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา

Abstract

The research aimed to study 1) the expectation of teachers regarding to characteristics of educational institution administrator under the Bangkok Metropolitan Administration, Saimai District, and 2) compare the expectation of teachers regarding to characteristics of educational institution administrator under the Bangkok Metropolitan Administration, Saimai District classified by the level of educational, and the work experiences. The sample used in this study includes 242 teachers under the Bangkok Metropolitan Administration, Saimai District. This research used the questionnaires which 5 rating scale with the alpha coefficient to 0.99. The statistics in analysis the data were percentage, mean, Standard Deviation, and t-test.

The results showed that

1. The expectation of teachers regarding to characteristics of educational institution administrator under the Bangkok Metropolitan Administration, Saimai District, in the whole were at a high level.

2. The expectation of teachers regarding to characteristics of educational institution administrator under the Bangkok Metropolitan Administration, Saimai District, as classified by the level educational and the work experiences in the whole were not different.

Keywords: The expectation of teachers, Characteristics of educational institution administrator

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การศึกษาเป็นสิ่งสำคัญในการพัฒนาประเทศที่ยั่งยืนในการพัฒนาสังคมและประเทศชาติให้เจริญก้าวหน้า คุณภาพการจัดการศึกษาจึงเป็นรากฐานที่สำคัญที่สุดประการหนึ่งที่จะสร้างสรรค์ความเจริญก้าวหน้าและแก้ไข ปัญหาต่างๆ ของสังคมพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 ได้เสนอแนวคิดและวิธีการจัดการศึกษาที่ทำหลายด้านจึงเป็นเสมือนกฎหมายปฏิรูป การศึกษาการจัดการศึกษาให้มีประสิทธิภาพและมีคุณภาพสูงสุดบรรลุตามเป้าหมายการปฏิรูปการศึกษาใน ศตวรรษที่ 21 และเป็นแรงผลักดันให้เกิดการพัฒนาประเทศในทิศทางที่เหมาะสมและความต้องการได้นั้นต้อง อาศัยผู้บริหารสถานศึกษาเป็นกำลังสำคัญเนื่องจากผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้มีบทบาทสำคัญในการจัดการศึกษา เป็นผู้ทำหน้าที่ให้บริการหรือปฏิบัติงานเกี่ยวข้องกับการจัดกระบวนการเรียนการสอนการนิเทศและการบริหาร การศึกษาในหน่วยงานการศึกษาต่างๆ โดยเฉพาะผู้บริหารสถานศึกษาในปัจจุบันมีอำนาจในการตัดสินใจรวมทั้ง การกำหนดนโยบายต่างๆ ของสถานศึกษาผู้บริหารสถานศึกษาจึงควรมีคุณลักษณะที่ดีทั้งทางด้านคุณวุฒิและ คุณธรรมจริยธรรม ตลอดจนจรรยาบรรณวิชาชีพที่ดีเป็นผู้นำวิชาชีพที่จะต้องมีความรู้ความสามารถที่จะ นำไปสู่การจัดการและการบริหารสถานศึกษาที่ดีมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

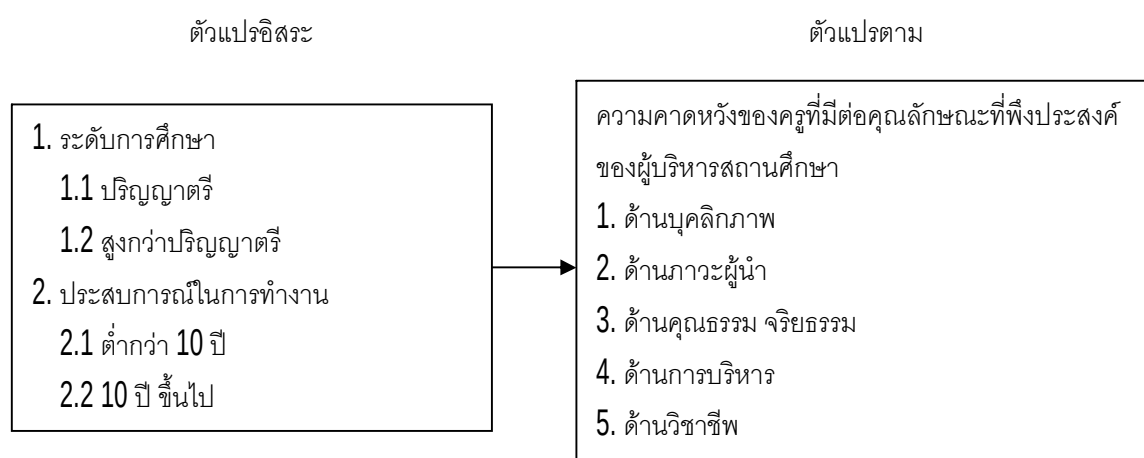
กรุงเทพมหานคร เป็นองค์กรบริหารส่วนท้องถิ่นรูปแบบพิเศษ ซึ่งมีฐานะเป็นทบวงการเมืองนิติบุคคล มีหน้าที่จัดการศึกษาหลายระดับและหลายรูปแบบ ตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร พ.ศ. 2528 มาตรา 8 (21) โดยทางกรุงเทพมหานคร มีหน่วยงานที่รับผิดชอบในการวางแผนการศึกษา คือ สำนัก การศึกษากรุงเทพมหานคร มีภารกิจในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานประเภทสามัญศึกษาให้แก่เด็กและเยาวชนของ กรุงเทพมหานคร โดยมีโรงเรียนในสังกัดกรุงเทพมหานคร จำนวน 438 โรงเรียน กระจายในพื้นที่ 50 สำนักงานเขต สำหรับปัญหาด้านการจัดการศึกษาของกรุงเทพมหานคร พบว่า มีการเปลี่ยนแปลงผู้บริหารบ่อยครั้ง ทำให้การจัด การศึกษาไม่ต่อเนื่อง ผู้ที่ขึ้นมาแทนตำแหน่งผู้บริหารโรงเรียนยังมีประสบการณ์ทางการบริหารน้อยถึงแม้จะมีการ บรรจุทักษะการบริหารงานไว้ในหลักสูตรการอบรมผู้บริหารโรงเรียนก็ตาม แต่ในปัจจุบันพบว่าผู้บริหารโรงเรียน หลายคนก้าวไม่ทันการเปลี่ยนแปลงทางด้านเทคโนโลยีและการปฏิรูปการศึกษา ไม่เข้าใจวิธีดำเนินงาน การใช้สื่อ และเทคนิคต่างๆ ไม่สามารถสอนงานได้ ขาดการมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีกับผู้ใต้บังคับบัญชาและชุมชนทำให้เกิดความ ขัดแย้งขึ้น ผู้บริหารมักให้ความสำคัญกับงานด้านอื่นๆ มากกว่าการศึกษา (พิณสุตา สิริรังสี; และ สมศักดิ์ดล ประสิทธิ์. 2541: 97)

ผู้วิจัยในฐานะเป็นครูผู้สอนในเขตสายใหม่ได้รับประสบการณ์การบริหารงานจากผู้บริหารหลายท่านที่มีความสามารถในการบริหารแตกต่างกันผู้วิจัยจึงสนใจศึกษา เพื่อให้ทราบความคาดหวังของครูที่มีต่อคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร เขตสายใหม่ ซึ่งข้อมูลที่ได้จะสะท้อนให้ผู้บริหารสถานศึกษาได้ตระหนักในการเปลี่ยนแปลงและพัฒนาตนเองให้สอดคล้องกับแนวปฏิรูปการศึกษาและเป็นสารสนเทศนำไปใช้ในการพัฒนากำหนดนโยบายหลักการในการคัดเลือกสรรหาบุคลากรที่จะเข้าสู่ตำแหน่งผู้บริหารสถานศึกษา ทั้งนี้เพื่อใช้เป็นแนวทางในการยกระดับคุณภาพการจัดการศึกษาของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานครให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากยิ่งขึ้นต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความคาดหวังของครูที่มีต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร เขตสายใหม่
2. เพื่อเปรียบเทียบความคาดหวังของครูที่มีต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร เขตสายใหม่ จำแนกตามระดับการศึกษาและประสบการณ์ในการทำงาน

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

นิยามศัพท์เฉพาะ

ความคาดหวังของครูที่มีต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง ความมุ่งหวังในอนาคตของครูที่มีต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา 5 ด้าน คือ ด้านบุคลิกภาพ ด้านภาวะผู้นำ ด้านคุณธรรมจริยธรรม ด้านการบริหาร และด้านวิชาชีพ

ผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง ผู้อำนวยการสถานศึกษาโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร เขตสายใหม่

ครู หมายถึง ผู้ปฏิบัติการสอนในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร เขตสายใหม่

ระดับการศึกษา หมายถึง ระดับการศึกษาสูงสุดของครูโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร เขตสายไหม แบ่งเป็น 2 กลุ่ม คือ ปริญญาตรี หมายถึง ระดับการศึกษาระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่า และสูงกว่าปริญญาตรี หมายถึง ระดับการศึกษาระดับประกาศนียบัตรบัณฑิตปริญญาโทและปริญญาเอก

ประสบการณ์ในการทำงาน หมายถึง ระยะเวลาในการปฏิบัติงานของครูนับตั้งแต่เริ่มปฏิบัติงานจนถึงปัจจุบัน แบ่งเป็น 2 กลุ่ม คือ ประสบการณ์ในการทำงานต่ำกว่า 10 ปี และประสบการณ์ในการทำงาน 10 ปี ขึ้นไป

สมมติฐานการวิจัย

1. ครูที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีความคาดหวังต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร เขตสายไหม แตกต่างกัน
2. ครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกันมีความคาดหวังต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร เขตสายไหม แตกต่างกัน

ขอบเขตการวิจัย

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา
การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาความคาดหวังต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร เขตสายไหม ผู้วิจัยได้อาศัยแนวคิดพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 โดยศึกษาความคาดหวังของครูที่มีต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา 5 ด้าน ได้แก่ ด้านบุคลิกภาพ ด้านภาวะผู้นำ ด้านคุณธรรมจริยธรรม ด้านการบริหาร และด้านวิชาชีพ โดยจำแนกตามระดับการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงาน

2. ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร เขตสายไหม ในปีการศึกษา 2560 จำนวน 9 โรงเรียนรวม จำนวน 623 คน
กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร เขตสายไหม กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างตามตารางของ เครจซี และ มอร์แกน (Krejcie; & Morgan. 1970) แล้วใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) ด้วยวิธีการจับสลาก (Lottery method) เพื่อให้ได้ขนาดตัวอย่างที่เป็นสัดส่วนกับขนาดของประชากร ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 242 คน

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. เป็นแนวทางให้ผู้บริหารสถานศึกษานำไปใช้ในการพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ให้สอดคล้องกับความคาดหวังของครูในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร เขตสายไหม
2. สำนักการศึกษากรุงเทพมหานคร ได้นำผลการวิจัยไปใช้เป็นข้อมูลในการพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร ต่อไป

วิธีดำเนินการวิจัย

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล มีขั้นตอนดังนี้

1. การศึกษาแนวคิดและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับคุณลักษณะของผู้บริหารโรงเรียนด้านบุคลิกภาพ ด้านคุณธรรมจริยธรรม ด้านภาวะผู้นำ ด้านการบริหาร และด้านวิชาชีพ
2. กำหนดกรอบแนวคิดและสร้างแบบสอบถามโดยประยุกต์จากงานวิจัยของ ลักฮั้ว แซ่ไคว่ (2551: 97) ที่ทำการศึกษาเรื่อง คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารในทัศนะของบุคลากรครู โรงเรียนพระหฤทัย จังหวัดเชียงใหม่
3. นำแบบสอบถามเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อตรวจสอบพิจารณาความถูกต้องและให้ข้อเสนอแนะ จากนั้นนำมาแก้ไขปรับปรุง
4. นำแบบสอบถามที่ผ่านการแก้ไขปรับปรุงเรียบร้อยแล้วเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญที่มีความรู้และประสบการณ์ในการดำเนินงานด้านการบริหารโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร จำนวน 5 ท่าน เพื่อพิจารณาตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) และความเหมาะสมของเครื่องมือแล้วนำมาคำนวณหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ระหว่างข้อคำถามกับเนื้อหา พบว่า ทุกข้อคำถามมีค่าเท่ากับ 1 และได้ปรับปรุงการใช้ภาษาให้ถูกต้องตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ
5. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้วไปทดลองใช้ (Try-out) กับครูในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร เขตสายใหม่ ซึ่งไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย จำนวน 30 คน แล้วนำไปวิเคราะห์หาความเชื่อมั่น (Reliability) โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ของ Cronbach ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับเท่ากับ 0.99
6. นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบความเชื่อมั่นและมีความสมบูรณ์ไปเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

1. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ที่ผ่านการแก้ไขปรับปรุงและทดสอบแล้ว ไปใช้เป็นเครื่องมือดำเนินการเก็บข้อมูล โดยขออนุญาตผู้บริหาร และขอความร่วมมือบุคลากรครูโรงเรียนในสังกัดกรุงเทพมหานคร เขตสายใหม่ ในการตอบแบบสอบถาม
2. ส่งแบบสอบถามให้กลุ่มตัวอย่างคือครูโรงเรียนในสังกัดกรุงเทพมหานคร เขตสายใหม่ จำนวน 242 ฉบับ และให้กลุ่มตัวอย่างตอบแบบสอบถามโดยผู้วิจัยรับแบบสอบถามคืนด้วยตัวเอง
3. ผู้วิจัยได้รับแบบสอบถามคืน จำนวน 242 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100
4. รวบรวมแบบสอบถามทั้งหมดที่ได้รับมาคัดเลือกเอาเฉพาะแบบสอบถามที่มีความสมบูรณ์ไปวิเคราะห์ด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

1. สถิติพื้นฐาน

1.1 ค่าร้อยละ (Percentage)

1.2 ค่าเฉลี่ย (Mean)

1.3 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

2. สถิติที่ใช้ในการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

2.1 ค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบสอบถาม (IOC: Index of Item-Objective Congruence)

2.2 ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม (Reliability) โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient)

ของ Cronbach

3. สถิติที่ใช้ทดสอบสมมติฐาน

สถิติที่ใช้ทดสอบสมมติฐานเพื่อเปรียบเทียบความคาดหวังของครูที่มีต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร เขตสายไหม จำแนกตามระดับการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงาน ด้วยการทดสอบค่าที (t-test)

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตาราง 1 จำนวนและร้อยละของข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

สถานภาพ	กลุ่มตัวอย่าง (คน)	ร้อยละ
1. ระดับการศึกษา		
1.1 ปริญญาตรี	159	65.70
1.2 สูงกว่าปริญญาตรี	83	34.30
รวม	242	100
2. ประสบการณ์ในการทำงาน		
2.1 ต่ำกว่า 10 ปี	112	46.30
2.2 10 ปี ขึ้นไป	130	53.70
รวม	242	100

จากตาราง 1 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีระดับการศึกษา ระดับปริญญาตรี จำนวน 159 คน คิดเป็นร้อยละ 65.70 สูงกว่าปริญญาตรี จำนวน 83 คน คิดเป็นร้อยละ 34.30 มีประสบการณ์ในการทำงาน 10 ปี ขึ้นไป จำนวน 130 คน คิดเป็นร้อยละ 53.70 และมีประสบการณ์ในการทำงานต่ำกว่า 10 ปี จำนวน 112 คน คิดเป็นร้อยละ 46.30

ตาราง 2 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับความคาดหวังของครูที่มีต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร เขตสายไหม โดยรวมและจำแนกเป็นรายด้าน

คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหาร	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	อันดับ
1. ด้านบุคลิกภาพ	4.42	0.54	มาก	2
2. ด้านภาวะผู้นำ	4.39	0.63	มาก	4
3. ด้านคุณธรรม จริยธรรม	4.40	0.66	มาก	3
4. ด้านการบริหาร	4.37	0.63	มาก	5
5. ด้านวิชาชีพ	4.50	0.50	มากที่สุด	1
รวม	4.42	0.55	มาก	

จากตาราง 2 พบว่า ความคาดหวังของครูที่มีต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร เขตสายไหม โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน อยู่ในระดับมากและมากที่สุดเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ได้แก่ ด้านวิชาชีพ ด้านบุคลิกภาพ ด้านคุณธรรม จริยธรรม ด้านภาวะผู้นำ และด้านการบริหาร ตามลำดับ

ตาราง 3 เปรียบเทียบความคาดหวังของครูที่มีต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร เขตสายไหม จำแนกตามระดับการศึกษา

คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหาร	ระดับการศึกษา				t	p
	ปริญญาตรี		สูงกว่าปริญญาตรี			
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1. ด้านบุคลิกภาพ	4.46	0.55	4.33	0.52	1.908	.058
2. ด้านภาวะผู้นำ	4.42	0.63	4.32	0.61	1.218	.225
3. ด้านคุณธรรม จริยธรรม	4.45	0.68	4.30	0.63	1.726	.086
4. ด้านการบริหาร	4.43	0.59	4.24	0.69	2.167	.052
5. ด้านวิชาชีพ	4.54	0.49	4.44	0.53	1.489	.139
รวม	4.46	0.55	4.33	0.55	1.839	.068

จากตาราง 3 พบว่า ความคาดหวังของครูที่มีต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร เขตสายไหม จำแนกตามระดับการศึกษาโดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

ตาราง 4 เปรียบเทียบความคาดหวังของครูที่มีต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนสังกัด กรุงเทพมหานคร เขตสายใหม่ จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน

คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหาร	ประสบการณ์ในการทำงาน				t	p
	ต่ำกว่า 10 ปี		10 ปี ขึ้นไป			
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1. ด้านบุคลิกภาพ	4.37	0.57	4.46	0.51	-1.345	.180
2. ด้านภาวะผู้นำ	4.37	0.62	4.40	0.63	-.460	.646
3. ด้านคุณธรรม จริยธรรม	4.33	0.74	4.47	0.59	-1.556	.121
4. ด้านการบริหาร	4.33	0.63	4.40	0.63	-.827	.409
5. ด้านวิชาชีพ	4.48	0.50	4.52	0.51	-.669	.504
รวม	4.37	0.57	4.45	0.54	-1.055	.293

จากตาราง 4 พบว่า ความคาดหวังของครูที่มีต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนสังกัด กรุงเทพมหานคร เขตสายใหม่ จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

สรุปผลการวิจัย

จากการศึกษาความคาดหวังของครูที่มีต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนสังกัด กรุงเทพมหานคร เขตสายใหม่ สรุปผลการวิจัย ดังนี้

1. ความคาดหวังของครูที่มีต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนสังกัด กรุงเทพมหานคร เขตสายใหม่ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ได้แก่ ด้านวิชาชีพ ด้านบุคลิกภาพ ด้านคุณธรรม จริยธรรม ด้านภาวะผู้นำ และด้านการบริหาร ตามลำดับ
2. ความคาดหวังของครูที่มีต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนสังกัด กรุงเทพมหานคร เขตสายใหม่ จำแนกตามระดับการศึกษาและประสบการณ์ในการทำงาน โดยรวมไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

อภิปรายผล

การอภิปรายผลการศึกษาวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยจะกล่าวถึงประเด็นที่ได้ค้นพบจากการศึกษาวิจัยตามกรอบแนวคิดและสมมติฐานของการวิจัยดังรายละเอียดต่อไปนี้

1. ความคาดหวังของครูที่มีต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนสังกัด กรุงเทพมหานคร เขตสายใหม่ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ได้แก่ ด้านวิชาชีพ ด้านบุคลิกภาพ ด้านคุณธรรม จริยธรรม ด้านภาวะผู้นำ และด้านการบริหาร เมื่อพิจารณาแต่ละด้านอภิปรายผลได้ดังนี้

1.1 ด้านบุคลิกภาพ พบว่า ความคาดหวังของครูที่มีต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร เขตสายไหม โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องจากผู้บริหารเป็นผู้ที่ต้องฝึกฝนตนเองอยู่เสมอ โดยเฉพาะด้านบุคลิกภาพต้องมีความใส่ใจและมีการพัฒนาโดยการฝึกอบรมฝึกฝนอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้เป็นผู้ใช้ภาษาถูกต้อง เหมาะสมกับกาลเทศะ กล้าตัดสินใจในการบริหารงาน แต่งกายสุภาพ อีกทั้งยังต้องมีสุขภาพกายและสุขภาพจิตที่ดีสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุริยันต์ จันโสด (2557) ได้ศึกษาสภาพความคาดหวังต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในเขตอำเภอเมือง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสงคราม พบว่า สภาพความคาดหวังต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในเขตอำเภอเมือง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสงคราม โดยรวมอยู่ในระดับมาก เช่นเดียวกับงานวิจัยของ สุพรรณิ สวยกกลาง (2558) ได้ศึกษาคุณลักษณะของผู้บริหารที่พึงประสงค์ตามทัศนะของครู สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดชลบุรี พบว่า คุณลักษณะของผู้บริหารที่พึงประสงค์ตามทัศนะของครู สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดชลบุรี โดยรวมอยู่ในระดับมาก

1.2 ด้านภาวะผู้นำ พบว่า ความคาดหวังของครูที่มีต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร เขตสายไหม โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เป็นเพราะว่าภาวะผู้นำมีความจำเป็นสำหรับผู้บริหาร ซึ่งสามารถสร้างความเคารพความศรัทธาจากผู้ใต้บังคับบัญชา โดยลักษณะของผู้นำคือ รู้จักใช้อำนาจอย่างเหมาะสม มีความสามารถในการสร้างทีมงานได้ดี สามารถจูงใจให้ผู้ร่วมงานปฏิบัติงานจนสำเร็จ เป็นผู้นำในการเปลี่ยนแปลงจนเป็นที่รักและนับถือของผู้ใต้บังคับบัญชา สามารถควบคุมอารมณ์ของตนส่งผลให้ผู้ใต้บังคับบัญชาและผู้ร่วมงานเกิดความอบอุ่นใจ ดังนั้น ผู้บริหารที่มีคุณลักษณะด้านภาวะผู้นำจึงมีความสำคัญต่อการพัฒนาสถานศึกษาอย่างมีคุณภาพสอดคล้องกับงานวิจัยของ สมพงษ์ นาคเจือ (2558) ได้ศึกษาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของข้าราชการครูโรงเรียนเบญจมราชรังสฤษฎิ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 พบว่า คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของข้าราชการครูโรงเรียนเบญจมราชรังสฤษฎิ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 ด้านความเป็นผู้นำโดยรวมอยู่ในระดับมากเช่นกัน

1.3 ด้านคุณธรรมจริยธรรม พบว่า ความคาดหวังของครูที่มีต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร เขตสายไหม โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องจากครูในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร เขตสายไหม มีทัศนะเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารด้านคุณธรรมจริยธรรมว่าผู้บริหารควรเป็นผู้มีคุณธรรมจริยธรรม ซื่อสัตย์สุจริตในหน้าที่การงาน มีความเมตตากรุณาต่อผู้ร่วมงาน ยุติธรรมต่อผู้ร่วมงาน มีความเสียสละเห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวมประพฤติปฏิบัติตนอยู่ในศีล 5 เป็นพื้นฐานของชีวิตบริหารงานอย่างมีคุณธรรม รู้จักประหยัดและอดออม ละเว้นจากอบายมุขทั้งปวง และมองโลกในแง่ดี สอดคล้องกับงานวิจัยของ สมพงษ์ นาคเจือ (2558) ได้ศึกษาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของข้าราชการครูโรงเรียนเบญจมราชรังสฤษฎิ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 พบว่า คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของข้าราชการครูโรงเรียนเบญจมราชรังสฤษฎิ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 ด้านคุณธรรมจริยธรรม โดยรวมอยู่ในระดับมาก

1.4 ด้านการบริหาร พบว่า ความคาดหวังของครูที่มีต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร เขตสายไหม โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหาร

สถานศึกษาควรเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถในการบริหารต่างๆ ในสถานศึกษา โดยแสดงให้เห็นถึงความสามารถในการแก้ปัญหาในสถานการณ์ต่างๆ ได้อย่างเหมาะสม ความสามารถในการแสวงหาความรู้ในการบริหารสถานศึกษาและความสามารถในการสร้างสรรค์ผลงานตามบทบาทหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายให้ครูและคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานได้เห็นจนเป็นที่ประจักษ์ สอดคล้องกับแนวคิดของ สุพรรณิ สวดยกลาง (2558) ได้ศึกษาคุณลักษณะของผู้บริหารที่พึงประสงค์ตามทัศนะของครู สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดชลบุรี พบว่า คุณลักษณะของผู้บริหารที่พึงประสงค์ตามทัศนะของครู สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดชลบุรี ด้านความรู้ความสามารถในการบริหาร โดยรวมอยู่ในระดับมากเช่นกัน

1.5 ด้านวิชาชีพ พบว่า ความคาดหวังของครูที่มีต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร เขตสายใหม่ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้เป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษาควรมีความรู้เกี่ยวกับกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับ ข้อบังคับคุรุสภาว่าด้วยมาตรฐานวิชาชีพ และจรรยาบรรณวิชาชีพ พ.ศ. 2548 ซึ่งออกโดยสำนักงานเลขาธิการคุรุสภา (2549: 25-44) ในส่วนของมาตรฐานความรู้ ซึ่งกำหนดว่าต้องมีคุณวุฒิไม่ต่ำกว่าปริญญาตรีทางการบริหารการศึกษา หรือเทียบเท่า หรือคุณวุฒิอื่นที่คุรุสภารับรอง โดยมีความรู้เกี่ยวกับหลักและกระบวนการบริหารการศึกษา นโยบายและการวางแผนการศึกษา การบริหารจัดการด้านวิชาการ การบริหารด้านธุรการ การเงิน พัสดุ และอาคารสถานที่ การบริหารงานบุคคล การบริหารกิจการนักเรียน การประกันคุณภาพการศึกษา การบริหารจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศ การบริหารการประชาสัมพันธ์และความสัมพันธ์ชุมชน คุณธรรมและจริยธรรมสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา

2. ผลการเปรียบเทียบความคาดหวังของครูที่มีต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร เขตสายใหม่ จำแนกตามระดับการศึกษาและประสบการณ์ในการทำงาน ดังนี้

2.1 การเปรียบเทียบความคาดหวังของครูที่มีต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร เขตสายใหม่ จำแนกตามระดับการศึกษาพบว่าครูที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกันมีความคาดหวังต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาไม่แตกต่างกันซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานของการวิจัยในครั้งนี้ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากผู้บริหารให้ความสำคัญดูแลเอาใจใส่ครูเป็นอย่างดี อีกทั้งยังส่งเสริมสนับสนุนให้ครูที่มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรีและครูที่มีวุฒิสูงกว่าปริญญาตรีได้เข้ารับการพัฒนาและอบรมจากหน่วยงานต่างๆ อย่างต่อเนื่อง สอดคล้องกับงานวิจัยของ ปาริชาติ ศิลยา (2557) ศึกษาเกี่ยวกับการศึกษาคุณลักษณะของผู้บริหารโรงเรียนอนุบาลเมืองใหม่ชลบุรี สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดชลบุรี พบว่า ผลการเปรียบเทียบคุณลักษณะของผู้บริหารโรงเรียนอนุบาลเมืองใหม่ชลบุรี สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดชลบุรี จำแนกตามวุฒิการศึกษา โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

2.2 การเปรียบเทียบความคาดหวังของครูที่มีต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร เขตสายใหม่ จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน พบว่า ครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานแตกต่างกัน มีความเห็นต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาไม่แตกต่างกันซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานของการวิจัยในครั้งนี้ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากผู้บริหารโรงเรียนมีการอบรมสัมมนาเพื่อพัฒนาทักษะในการบริหารงานมีความสามารถในการตัดสินใจมีความรู้ความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ของผู้บริหาร รวมทั้งการมีภาวะผู้นำมีวิสัยทัศน์สร้างแรงจูงใจที่หลากหลายเป็นผู้ที่มีมนุษยสัมพันธ์ดีต่อเพื่อนร่วมงานเพื่อให้การบริหารงานเกิดความสำเร็จตามเป้าหมาย จึงทำให้ให้ครูที่มีประสบการณ์ที่ในการทำงานแตกต่างกันมีความคิดเห็น

ไม่แตกต่างกันสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุพรรณี สวยกกลาง (2558) ซึ่งศึกษาคุณลักษณะของผู้บริหารที่พึงประสงค์ตามทัศนะของครู สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดชลบุรี ผลการเปรียบเทียบคุณลักษณะของผู้บริหารที่พึงประสงค์ตามทัศนะของครู สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดชลบุรี จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน พบว่า โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ด้านบุคลิกภาพผู้บริหารแต่งกายสะอาด สุภาพ เหมาะสมกับกาลเทศะกระฉับกระเฉง คล่องแคล่วว่องไวในการสั่งงานและเป็นคนเปิดเผย ตรงไปตรงมา
2. ด้านภาวะผู้นำผู้บริหารมีวิสัยทัศน์กว้างไกล ทันสมัย ทันเหตุการณ์ สามารถประสานงานกับบุคคลและหน่วยงานอื่นได้ดีและรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น
3. ด้านคุณธรรม จริยธรรมผู้บริหารควรเป็นผู้ที่มุ่งมั่น อดทน ขยันหมั่นเพียรยึดหลักคุณธรรมและความถูกต้องในการตัดสินใจและให้ความยุติธรรมและเสมอภาคกับทุกคน
4. ด้านการบริหารผู้บริหารควรกำกับ ดูแลงานวิชาการและพัฒนาปรับปรุงให้ดีขึ้นบริหารงานโดยมุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์ที่จะเกิดกับผู้เรียนเป็นสำคัญและนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาเป็นประโยชน์ต่อการเรียนการสอน
5. ด้านวิชาชีพผู้บริหารควรมีระดับการศึกษาไม่ต่ำกว่าปริญญาโท ทางด้านบริหารการศึกษาได้รับการเลือกสรรและฝึกอบรมให้เป็นนักบริหารตามกระบวนการที่กำหนดและควรมีความรู้เกี่ยวกับพัสดุ ครุภัณฑ์

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียนกับประสิทธิผลของโรงเรียน
2. ควรศึกษาเปรียบเทียบคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารในสภาพที่เป็นจริงและสภาพที่คาดหวังของผู้ปกครองหรือนักเรียน
3. ควรมีการวิจัยเชิงคุณภาพ เช่น การสัมภาษณ์เชิงลึก (Indepth interview) การสนทนากลุ่ม (Fogus groups)
4. ควรใช้สถิติ F test และการเปรียบเทียบเป็นรายคู่ด้วย LSD หรือ Scheffe's method

เอกสารอ้างอิง

- ปาริชาติ ศิลาแยง. (2557). การศึกษาคุณลักษณะของผู้บริหารโรงเรียนอนุบาลเมืองใหม่ชลบุรี สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดชลบุรี. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. ชลบุรี: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา.
- พินสุดา สิริรังสี, และสมศักดิ์ ดลประสิทธิ์. (2541). รายงานการวิจัยประกอบการร่างพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ ประเด็นองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นกับการจัดการศึกษา. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ.

- ลักขั้ว แซ่ไคว้. (2551). คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียนในทัศนะของบุคลากรครูโรงเรียน
พระหฤทัย จังหวัดเชียงใหม่. การค้นคว้าแบบอิสระปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการ
บริหารการศึกษา. เชียงใหม่: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- สมพงษ์ นาคเจือ. (2558). คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของข้าราชการครู
โรงเรียนเบญจมราชรังสฤษฎิ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6. วิทยานิพนธ์
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. ชลบุรี: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย
บูรพา.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติสำนักนายกรัฐมนตรี. (2553). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ
พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553. กรุงเทพฯ: พริกหวาน
กราฟฟิค.
- สำนักงานคณะกรรมการมาตรฐานการบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่น. (2560). พระราชบัญญัติระเบียบบริหาร
ราชการกรุงเทพมหานคร พ.ศ. 2528. สืบค้นเมื่อ 20 พฤศจิกายน 2560, จาก <http://www.local.moi.go.th/2009/pdf/p.bangkok2528.pdf>.
- สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา. (2549). คู่มือการประกอบวิชาชีพทางการศึกษา. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภา-
ลาดพร้าว.
- สุพรรณิ สวยกกลาง. (2558). คุณลักษณะของผู้บริหารที่พึงประสงค์ตามทัศนะของครู สังกัดสำนักงาน
ส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย จังหวัดชลบุรี. วิทยานิพนธ์ปริญญา
การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. ชลบุรี: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา.
- สุรียนต์ จันโสด. (2557). สภาพและความคาดหวังต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาใน
เขตอำเภอเมือง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสงคราม. วิทยานิพนธ์
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. ชลบุรี: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย
บูรพา.
- Krejcie, Robert V.; & Morgan, Daryle W. (1970). Determinining Sample Size for Research Activities.
Educational and Psychological Measurement. 30: 608-609.

NBUE059: ความคาดหวังของครูต่อคุณลักษณะผู้บริหารมืออาชีพในยุคการศึกษาไทยแลนด์ 4.0
ศูนย์เครือข่ายคลองใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด
TEACHERS' EXPECTATION ON PROFESSIONAL EDUCATIONAL ADMINISTRATORS IN
THAILAND 4.0 EDUCATION AT KLONGYAI NETWORK CENTER, TRAT PRIMARY EDUCATIONAL
SERVICE AREA OFFICE

ประภัสรา จรุงศิลป์¹ ดร.ทรงยศ แก้วมงคล²

¹ นักศึกษานักศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ

² อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบระดับความคาดหวังของครูที่มีต่อคุณลักษณะผู้บริหารมืออาชีพในยุคการศึกษาไทยแลนด์ 4.0 ศูนย์เครือข่ายคลองใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด จำแนกตามระดับการศึกษา และประสบการณ์การทำงาน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูศูนย์เครือข่ายคลองใหญ่ ปีการศึกษา 2560 จำนวน 108 คน ใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .84 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ ได้แก่ ค่าร้อยละ (%) ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และทดสอบค่าที (Independent t-test)

ผลการวิจัย พบว่า

1. ระดับความคาดหวังของครูที่มีต่อคุณลักษณะผู้บริหารมืออาชีพในยุคการศึกษาไทยแลนด์ 4.0 ศูนย์เครือข่ายคลองใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด โดยภาพรวม พบว่า อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.15$, S.D. = .22) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน ตามลำดับดังนี้ 1) ด้านความรู้ ความสามารถ ($\bar{X} = 4.26$, S.D. = .36) 2) ด้านการบริหารจัดการ ($\bar{X} = 4.25$, S.D. = .38) 3) ด้านการพัฒนาและการเปลี่ยนแปลงตนเอง ($\bar{X} = 4.24$, S.D. = .34) 4) ด้านคุณธรรม จริยธรรม ($\bar{X} = 4.01$, S.D. = .27) 5) และด้านวิสัยทัศน์ ($\bar{X} = 3.99$, S.D. = .31)

2. ผลการเปรียบเทียบระดับความคาดหวังของครูต่อคุณลักษณะผู้บริหารมืออาชีพในยุคการศึกษาไทยแลนด์ 4.0 ศูนย์เครือข่ายคลองใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด จำแนกตามระดับการศึกษา และประสบการณ์การทำงาน โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน

คำสำคัญ: ความคาดหวังของครู, คุณลักษณะผู้บริหารมืออาชีพ, การศึกษาไทยแลนด์ 4.0

Abstract

This research aimed to study and compare teachers' expectation toward characteristics professional of Thailand 4.0 under klongyai network, Trat primary educational service area office, the independent variables were classified by educational level and work experience. The samples consisted

of 108 teachers by simple random sampling. This research instrument was the 5-rating scale questionnaires, the reliability was .84. The data were analyzed by using percentage (%), mean ($\bar{X}$), Standard Deviation (S.D.), and t-test (Independent)

The finding revealed that;

1. Expectation level the Teacher's toward characteristics professional of Thailand 4.0 under klongyai network, Trat primary educational service area office found that an overall was at a high level ($\bar{X} = 4.15$, S.D. = .22). Considering each aspect found every aspect was at a high level, as follows: 1) arranged in knowledge aspect ($\bar{X} = 4.26$, S.D. = .36), 2) management ability aspect ($\bar{X} = 4.25$, S.D. = .38), 3) change and self improvement aspect ($\bar{X} = 4.24$, S.D. = .34), 4) moral aspect ($\bar{X} = 4.01$, S.D. = .27), and 5) vision aspect ($\bar{X} = 3.99$, S.D. = .31), respectively.

2. The results from the comparison of teachers' expectation toward characteristics professional of Thailand 4.0 under klongyai network, Trat primary educational service area office by education and experience in the work as a whole is no different.

Keywords: Teacher' Expectation, Professional Characteristics, Education in Thailand 4.0

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ปัจจุบันประเทศไทยได้ก้าวเข้าสู่ไทยแลนด์ 4.0 สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (2559) ได้กล่าวไว้ว่า ในปัจจุบันสังคมไทยก้าวเข้าสู่โลกยุคดิจิทัล ทำให้กิจกรรมทางเศรษฐกิจสังคมล้วนดำเนินไปอย่างรวดเร็ว มีการแข่งขันสูง การเข้าถึงแหล่งข้อมูลปริมาณมหาศาลผ่านโลกออนไลน์มากขึ้น ส่งผลให้คุณลักษณะเด็กเปลี่ยนไป ประกอบกับรัฐบาลได้ประกาศนโยบายไทยแลนด์ 4.0 มาใช้ในการสร้างนวัตกรรมทางเศรษฐกิจ สังคมและการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ที่มีคุณภาพสูงเพื่อการขับเคลื่อนประเทศ การศึกษาจึงเป็นเครื่องมือสำคัญในการยกระดับคุณภาพทรัพยากรมนุษย์ในประเทศ เพื่อเตรียมกำลังคนให้พร้อมในการเป็นกลไกสำคัญในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมไทยสู่เวทีเศรษฐกิจในระดับภูมิภาคและระดับนานาชาติ รัฐมนตรีช่วยกระทรวงศึกษาธิการ ได้กล่าวว่า “การศึกษาในยุค Thailand 4.0” มีความหมายมากกว่าการเตรียมความพร้อมของคนหรือให้ความรู้กับคนเท่านั้น แต่เป็นการเตรียมมนุษย์ให้เป็นมนุษย์ กล่าวคือ นอกจากให้ความรู้แล้ว ต้องทำให้เขาเป็นคนที่รักที่จะเรียน มีคุณธรรม และสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้ด้วย นั่นก็คือการสร้างคนให้มีทักษะในศตวรรษที่ 21 โดยเน้นทักษะในการคิดวิเคราะห์เป็นหลัก ในขณะเดียวกัน Thailand 4.0 คือ การพัฒนาประเทศให้มีความทันสมัย มีรายได้มากขึ้น และก้าวพ้นจากกับดักประเทศที่มีรายได้ปานกลาง โดยจะต้องผลิตนวัตกรรมใหม่ๆ เพื่อเป็นฐานในการพัฒนาประเทศ และต้องสามารถติดต่อกับขายกับนานาชาติได้ด้วยซึ่งแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560-2564) ถือเป็นแผนแม่บทหลักในการพัฒนาประเทศที่ได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นกฎหมายบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม 2559 ถึงวันที่ 30 กันยายน 2564 นั้น มีหลักการสำคัญคือ “ยึดคนเป็นศูนย์กลางของการพัฒนา” มุ่งสร้างคุณภาพชีวิตที่ดีสำหรับคนไทย พัฒนาคคนให้มีความเป็นคนที่สมบูรณ์ มีวินัย ใฝ่รู้ มีความรู้ มีทักษะมีความคิดสร้างสรรค์ มีทัศนคติที่ดี รับผิดชอบต่อสังคม มีคุณธรรมและจริยธรรม ซึ่งกระทรวงศึกษาธิการในฐานะ

หน่วยงานหลักในภาคการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพคนของประเทศ ได้ตระหนักถึงความสำคัญดังกล่าว ดังนั้น ภายใต้วิสัยทัศน์ “มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้คู่คุณธรรม มีคุณภาพชีวิตที่ดี มีความสุขในสังคม” ของแผนพัฒนาการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560-2564) ฉบับนี้จึงได้มีการกำหนดยุทธศาสตร์และวางเป้าหมายที่สามารถตอบสนองการพัฒนาที่สำคัญในด้านต่างๆ ได้แก่ การพัฒนาหลักสูตร การผลิตพัฒนาครู คณาจารย์และบุคลากรทางการศึกษา การพัฒนาระบบบริหารจัดการ และส่งเสริมให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ที่มุ่งหวังให้มีการใช้ทรัพยากรทั้งด้านงบประมาณและบุคลากรได้อย่างคุ้มค่า ไม่เกิดการสูญเปล่า และมีความคล่องตัว ซึ่งตอบสนองการพัฒนาในด้านประสิทธิภาพ

ผู้บริหารสถานศึกษาจำเป็นต้องมีคุณลักษณะ มีความรู้ ความสามารถ มีวิสัยทัศน์ มีคุณธรรมจริยธรรม ความเป็นผู้นำ โดยเฉพาะเป็นผู้นำทางด้านวิชาการ มีความสามารถทางการบริหาร และพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มาตรา 53 กำหนดให้มอัครวิชาชีพรู ผู้บริหารสถานศึกษา ผู้บริหารการศึกษา ให้มีฐานะเป็นองค์กรอิสระภายใต้การบริหารของสภาวิชาชีพ มีอำนาจหน้าที่กำหนดมาตรฐานและจรรยาบรรณของวิชาชีพ ออกและเพิกถอนใบอนุญาตประกอบวิชาชีพ รวมทั้งการพัฒนามาตรฐานวิชาชีพ ผู้บริหารสถานศึกษาและผู้บริหารการศึกษา และด้วยหลักการดังกล่าวข้างต้น ผู้บริหารสถานศึกษาต้องเป็นผู้บริหารการศึกษามืออาชีพ จึงจะบริหารและจัดการศึกษาประสบความสำเร็จตามจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้ อีกทั้งไทยแลนด์ 4.0 จึงมีเป้าหมายต้องการให้ประเทศไทยมีนวัตกรรมเป็นของตนเอง คือ การปรับเปลี่ยนกระบวนการจัดการศึกษาของประเทศ เพื่อตอบสนองการสร้างนวัตกรรมของประเทศ โดยกระทรวงศึกษาต้องเป็นผู้นำที่ต้องเดินพร้อมไปกับโรงเรียนที่เป็นหน่วยปฏิบัติโดยตรง ศูนย์เครือข่ายคลองใหญ่ มีโรงเรียนจำนวน 11 โรง แบ่งออกเป็นโรงเรียนระดับประถมศึกษา 11 โรง ได้แก่ โรงเรียนบ้านคลองมะนาว โรงเรียนบ้านไม้รูด โรงเรียนบ้านหนองม่วง โรงเรียนบ้านห้วยโสมง โรงเรียนบ้านตาหนึก โรงเรียนบ้านเนินตาล โรงเรียนอนุบาลวัดคลองใหญ่ โรงเรียนบ้านคลองจาก โรงเรียนบ้านคลองมะขาม โรงเรียนบ้านโชดทราย และโรงเรียนบ้านหาดเล็ก ซึ่งทั้ง 11 โรงเรียนมีพื้นที่ติดกับชายแดนไทย-กัมพูชา ผู้บริหารร้อยละ 90 เป็นคนนอกพื้นที่ และร้อยละ 54.54 เป็นผู้เข้ารับการแต่งตั้งใหม่ นักเรียนส่วนใหญ่เป็นนักเรียนไทยและกัมพูชา ผู้บริหารสถานศึกษาจึงมีส่วนสำคัญอย่างยิ่งในการบริหาร ต้องมีการจัดให้มีการใช้เทคโนโลยีในการเก็บรวบรวมข้อมูล และการแปลผล การวิเคราะห์ ใช้เทคโนโลยีในการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของนักเรียน ใช้เทคโนโลยีในการวินิจฉัยและประเมินระบบการบริหารจัดการภายในสถานศึกษา รวมทั้งการประเมินคุณภาพในสถานศึกษา ต้องเตรียมคนให้มีคุณภาพ เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เป็นผู้มีความสามารถ สามารถคิด สร้างนวัตกรรมใหม่ มีทักษะในศตวรรษที่ 21 ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาจึงต้องมีความเป็นมืออาชีพ เพื่อพัฒนาการศึกษาไทยในยุคไทยแลนด์ 4.0

จากสภาพดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาความคาดหวังของครูต่อคุณลักษณะของผู้บริหารมืออาชีพในยุคการศึกษาไทยแลนด์ 4.0 ศูนย์เครือข่ายคลองใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาผู้บริหารสถานศึกษาให้มีคุณลักษณะความเป็นผู้บริหารมืออาชีพและพัฒนาการบริหารงานของผู้บริหารให้เกิดประสิทธิผลตามเป้าหมายต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับความคาดหวังของครูต่อคุณลักษณะของผู้บริหารมืออาชีพในยุคการศึกษาไทยแลนด์ 4.0 ศูนย์เครือข่ายคลองใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด

2. เพื่อเปรียบเทียบระดับความคาดหวังของครูต่อคุณลักษณะของผู้บริหารมืออาชีพในยุคการศึกษาไทยแลนด์ 4.0 ศูนย์เครือข่ายคลองใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราดจำแนกตามประสบการณ์การทำงาน และระดับการศึกษา

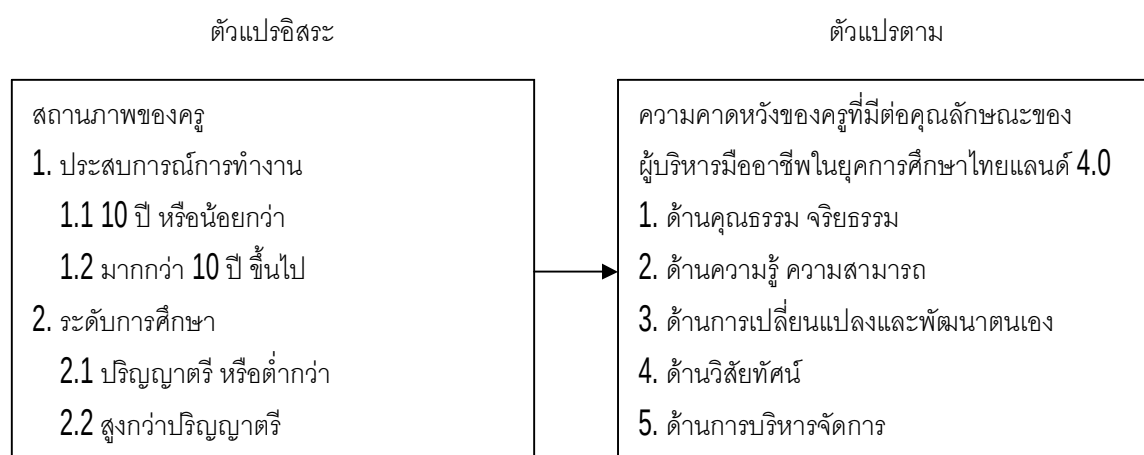
สมมติฐานในการวิจัย

1. ความคาดหวังของครูต่อคุณลักษณะของผู้บริหารมืออาชีพในยุคการศึกษาไทยแลนด์ 4.0 ศูนย์เครือข่ายคลองใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราดจำแนกตามประสบการณ์การทำงาน แตกต่างกัน
2. ความคาดหวังของครูต่อคุณลักษณะของผู้บริหารมืออาชีพในยุคการศึกษาไทยแลนด์ 4.0 ศูนย์เครือข่ายคลองใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราดจำแนกตามระดับการศึกษามีความแตกต่างกัน

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทราบถึงความคาดหวังของครูที่มีต่อคุณลักษณะผู้บริหารมืออาชีพในยุคการศึกษาไทยแลนด์ 4.0 ศูนย์เครือข่ายคลองใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด
2. นำผลจากการศึกษาไปเป็นแนวทางในการพัฒนาตนเองในการบริหารสถานศึกษา เพื่อให้บังเกิดผลตามวัตถุประสงค์อย่างมีประสิทธิภาพต่อไป

กรอบแนวคิด

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

นิยามศัพท์เฉพาะ

ความคาดหวังของครู หมายถึง ความรู้สึกความต้องการของครูที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน ไปจนถึงอนาคตข้างหน้า

คุณลักษณะผู้บริหารมืออาชีพ หมายถึง ลักษณะส่วนตัวหรือพฤติกรรมที่แสดงออกมาและแสดงให้เห็นถึงความสามารถในการกำหนดเป้าหมายในการทำงาน กำหนดนโยบายและวิธีการทำงานที่ชัดเจน สามารถบริหารงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ และประสิทธิผลใน ประกอบด้วย 5 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านคุณธรรม จริยธรรม 2) ด้านความรู้ความสามารถ 3) ด้านการเปลี่ยนแปลงและพัฒนาตนเอง 4) ด้านวิสัยทัศน์ และ 5) ด้านการบริหารจัดการ

ยุคการศึกษาไทยแลนด์ 4.0 หมายถึง ยุคการจัดการศึกษาที่สอดคล้องกับพฤติกรรมของผู้เรียนที่เน้นการคิดอย่างสร้างสรรค์ เป็นการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่เป็นเครื่องกระตุ้นการเรียนรู้ มุ่งเน้นให้ผู้เรียนสร้างสรรค์นวัตกรรมและการวิจัยด้วยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

ศูนย์เครือข่ายคลองใหญ่ หมายถึง ศูนย์เครือข่ายสถานศึกษาในอำเภอคลองใหญ่ มีโรงเรียน จำนวน 11 โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนบ้านคลองมะนาว โรงเรียนบ้านไม้รูด โรงเรียนบ้านหนองม่วง โรงเรียนบ้านห้วยโสม โรงเรียนบ้านตาหนัก โรงเรียนบ้านเนินตาล โรงเรียนอนุบาลวัดคลองใหญ่ โรงเรียนบ้านคลองจาก โรงเรียนบ้านคลองมะขาม โรงเรียนบ้านโชดทราย และโรงเรียนบ้านหาดเล็ก

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด หมายถึง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ ตั้งอยู่ในพื้นที่อำเภอเมืองตราด จังหวัดตราด มีภารกิจเกี่ยวกับการจัดการศึกษาและการส่งเสริมการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยมีอำนาจหน้าที่ตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับความคาดหวัง
2. แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับคุณลักษณะผู้บริหารมืออาชีพ
3. การศึกษายุคไทยแลนด์ 4.0
4. คุณลักษณะผู้บริหารมืออาชีพในยุคการศึกษาไทยแลนด์ 4.0
 - 4.1 ด้านคุณธรรม จริยธรรม
 - 4.2 ด้านความรู้ ความสามารถ
 - 4.3 ด้านการเปลี่ยนแปลงและพัฒนาตนเอง
 - 4.4 ด้านวิสัยทัศน์
 - 4.5 ด้านการบริหารจัดการ
5. ศูนย์เครือข่ายคลองใหญ่ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด
6. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
 - 6.1 งานวิจัยในประเทศ
 - 6.2 งานวิจัยต่างประเทศ

วิธีดำเนินการวิจัย

- ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ข้าราชการครูศูนย์เครือข่ายคลองใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ที่ปฏิบัติงานในโรงเรียน ปีการศึกษา 2560 จำนวน 152 คน

การเลือกกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ครูศูนย์เครือข่ายคลองใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด โดยกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างจากประชากร ตามตารางของ เครจซี และ มอร์แกน (Krejcie; & Morgan. 1970: 607-610) ได้กลุ่มตัวอย่าง 108 คน จากนั้นดำเนินการจึงกำหนดสัดส่วนของจำนวนประชากรแล้วทำการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน และระดับการศึกษา เป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist)

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถาม เกี่ยวกับความคาดหวังของครูที่มีต่อคุณลักษณะของผู้บริหารมืออาชีพในยุคการศึกษาไทยแลนด์ 4.0 จำนวน 5 ด้าน คือด้านคุณธรรม จริยธรรม ด้านความรู้ ความสามารถ ด้านการพัฒนาและการเปลี่ยนแปลงตนเอง ด้านวิสัยทัศน์ และด้านการบริหารจัดการ

ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการสร้างตามขั้นตอน ดังนี้

1. ศึกษาหลักการ แนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับคุณลักษณะผู้บริหารมืออาชีพ จากตำราทั้งในและต่างประเทศ

2. สร้างแบบสอบถามความคาดหวังที่มีต่อคุณลักษณะผู้บริหารมืออาชีพในยุคการศึกษาไทยแลนด์ 4.0 ศูนย์เครือข่ายคลองใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ซึ่งมีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scales) ประมาณค่า 5 ระดับ ตามวิธีของ ลิเคิร์ท (Likert Scales) คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด และให้คะแนนตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ ดังนี้

5 คะแนน หมายถึง ความคาดหวังที่มีต่อคุณลักษณะผู้บริหารมืออาชีพอยู่ในระดับมากที่สุด

4 คะแนน หมายถึง ความคาดหวังที่มีต่อคุณลักษณะผู้บริหารมืออาชีพอยู่ในระดับมาก

3 คะแนน หมายถึง ความคาดหวังที่มีต่อคุณลักษณะผู้บริหารมืออาชีพอยู่ในระดับปานกลาง

2 คะแนน หมายถึง ความคาดหวังที่มีต่อคุณลักษณะผู้บริหารมืออาชีพอยู่ในระดับน้อย

1 คะแนน หมายถึง ความคาดหวังที่มีต่อคุณลักษณะผู้บริหารมืออาชีพอยู่ในระดับน้อยที่สุด

วิธีการหาคุณภาพของเครื่องมือ

1. ผู้วิจัยทำร่างแบบสอบถามที่พัฒนาขึ้น เสนออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อตรวจสอบความสมบูรณ์และความถูกต้องทั้งด้านโครงสร้างเนื้อหาและภาษาที่ใช้

2. นำแบบสอบถามเสนอผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน ซึ่งเป็นผู้ที่มีความรู้เกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการปฏิรูปการเรียนรู้หรือผู้มีประสบการณ์ในด้านการบริหารสถานศึกษาเป็นที่ยอมรับ โดยพิจารณาจากผลงานและมีวุฒิการศึกษาทางด้านการบริหารการศึกษาระดับปริญญาโทขึ้นไป และผู้ที่มีความรู้ด้านการสร้างเครื่องมือวิจัย โดยพิจารณาจากผู้ที่มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาโทขึ้นไปทางด้านการวิจัยหรือวัดผล เพื่อตรวจสอบคุณภาพของแบบสอบถามด้านความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยตรวจสอบความ

สอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับนิยามศัพท์เฉพาะ ความครอบคลุม ครบถ้วนตามขอบเขตที่นิยามไว้ ความเป็นปรนัย หรือความชัดเจนของภาษาที่ใช้ และความสมบูรณ์ในองค์ประกอบของแบบสอบถาม

3. นำแบบสอบถามจากผู้เชี่ยวชาญมาหาคุณภาพด้านความเที่ยงตรงตามเนื้อหา โดยนำคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญทั้ง 5 คน มาหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) พิจารณาข้อคำถามที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.60 – 1

4. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้วไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่างที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจริง จำนวน 30 คน แล้วนำผลการตอบแบบสอบถามมาวิเคราะห์หาความเชื่อมั่น(Reliability) ของแบบสอบถามด้วยสูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (α -Coefficients) ของ ครอนบาค (Cronbach. 1970: 161; อ้างอิงจาก บุญชม ศรีสะอาด. 2554: 99) ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .84

5. จัดพิมพ์แบบสอบถามเป็นฉบับสมบูรณ์เพื่อนำไปใช้ในการเก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่าง

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. ขอนหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ ถึงผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด เพื่อขอความอนุเคราะห์ ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง

2. ส่งแบบสอบถามที่จัดทำขึ้นไปยังผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง โดยชี้แจงวัตถุประสงค์ของการวิจัยให้ทราบและขอรับแบบสอบถามคืนหลังจากตอบแบบสอบถามเสร็จเรียบร้อยแล้ว ซึ่งการเก็บข้อมูลในครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้เวลาในการเก็บข้อมูลประมาณ 2 สัปดาห์

3. รวบรวมแบบสอบถาม และตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ของแบบสอบถาม เพื่อดำเนินการจัดทำข้อมูลตามขั้นตอนการวิจัยต่อไป

การจัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ ซึ่งดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยการหาค่าความถี่ และค่าร้อยละ

2. วิเคราะห์ระดับความคาดหวังของครูที่มีต่อคุณลักษณะผู้บริหารมืออาชีพในยุคการศึกษาไทยแลนด์ 4.0 ศูนย์เครือข่ายคลองใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราดโดยการหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) แล้วนำมาเปรียบเทียบกับเกณฑ์ของ บุญชม ศรีสะอาด (2554: 105) ดังนี้

4.51 – 5.00 หมายความว่า ความคาดหวังของครูที่มีต่อคุณลักษณะผู้บริหารมืออาชีพในยุคการศึกษาไทยแลนด์ 4.0 อยู่ในระดับมากที่สุด

3.51– 4.50 หมายความว่า ความคาดหวังของครูที่มีต่อคุณลักษณะผู้บริหารมืออาชีพในยุคการศึกษาไทยแลนด์ 4.0 อยู่ในระดับมาก

2.51 – 3.50 หมายความว่า ความคาดหวังของครูที่มีต่อคุณลักษณะผู้บริหารมืออาชีพในยุคการศึกษาไทยแลนด์ 4.0 อยู่ในระดับปานกลาง

1.51 – 2.50 หมายความว่า ความคาดหวังของครูที่มีต่อคุณลักษณะผู้บริหารมืออาชีพในยุคการศึกษาไทยแลนด์ 4.0 อยู่ในระดับน้อย

1.00 – 1.50 หมายความว่า ความคาดหวังของครูที่มีต่อคุณลักษณะผู้บริหารมืออาชีพในยุคการศึกษาไทยแลนด์ 4.0 อยู่ในระดับน้อยที่สุด

3. วิเคราะห์เปรียบเทียบระดับความคาดหวังของครูที่มีต่อคุณลักษณะผู้บริหารมืออาชีพในยุคการศึกษาไทยแลนด์ 4.0 ศูนย์เครือข่ายคลองใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด จำแนกตามระดับการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงาน โดยใช้สถิติ t-test แบบ Independent

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติดังต่อไปนี้

1. สถิติพื้นฐาน
 - 1.1 ค่าร้อยละ (Percentage) (%)
 - 1.2 ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$: Mean)
 - 1.3 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.: Standard Deviation)
2. สถิติที่ใช้หาคุณภาพของเครื่องมือ
 - 2.1 ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามโดยวิธีสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient)
 - 2.2 ค่าดัชนีความสอดคล้อง IOC (Index of Consistency)
3. สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน โดยการทดสอบค่าที (t-test) แบบ Independent

ผลการวิจัย

สรุปผลการวิจัย

ตาราง 1 จำนวนและร้อยละของสถานภาพส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อมูลพื้นฐาน	กลุ่มตัวอย่าง	ร้อยละ
ประสบการณ์การทำงาน		
1. 10 ปีหรือน้อยกว่า	69	63.90
2. มากกว่า 10 ปี ขึ้นไป	39	36.10
รวม	108	100
ระดับการศึกษา		
1. ปริญญาตรีหรือต่ำกว่า	59	54.60
2. สูงกว่าปริญญาตรี	49	45.40
รวม	108	100

จากตาราง 1 พบว่า ครูที่ตอบแบบสอบถามมีประสบการณ์การทำงาน 10 ปี หรือต่ำกว่า จำนวน 69 คน (ร้อยละ 63.9) มีประสบการณ์การทำงานมากกว่า 10 ปี ขึ้นไป จำนวน 39 คน (ร้อยละ 36.1) มีระดับการศึกษาปริญญาตรีหรือต่ำกว่าจำนวน 59 คน (ร้อยละ 54.6) มีระดับการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรีจำนวน 49 คน (ร้อยละ 45.4)

ตาราง 2 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคาดหวังของครูต่อคุณลักษณะผู้บริหารมืออาชีพในยุคการศึกษาไทยแลนด์ 4.0 ศูนย์เครือข่ายคลองใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ในภาพรวมและเป็นรายด้าน

ความคาดหวังของครูที่มีต่อคุณลักษณะของผู้บริหารมืออาชีพ ในยุคการศึกษาไทยแลนด์ 4.0	n = 108		ระดับ	อันดับ
	$\bar{X}$	S.D.		
1. ด้านคุณธรรม จริยธรรม	4.01	.27	มาก	4
2. ด้านความรู้ ความสามารถ	4.26	.36	มาก	1
3. ด้านการพัฒนาและการเปลี่ยนแปลงตนเอง	4.24	.34	มาก	3
4. ด้านวิสัยทัศน์	3.99	.31	มาก	5
5. ด้านการบริหารจัดการ	4.25	.38	มาก	2
รวม	4.15	.22	มาก	-

จากตาราง 2 พบว่า การศึกษา ความคาดหวังของครูต่อคุณลักษณะผู้บริหารมืออาชีพในยุคการศึกษาไทยแลนด์ 4.0 ศูนย์เครือข่ายคลองใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราดโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.15$, S.D. = .22) และรายด้านอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ 1) ด้านความรู้ความสามารถ ($\bar{X} = 4.26$, S.D. = .36) 2) ด้านการบริหารจัดการ ($\bar{X} = 4.25$, S.D. = .38) 3) ด้านการพัฒนาและการเปลี่ยนแปลงตนเอง ($\bar{X} = 4.24$, S.D. = .34) 4) ด้านคุณธรรม จริยธรรม ($\bar{X} = 4.01$, S.D. = .27) 5) และด้านวิสัยทัศน์ ($\bar{X} = 3.99$, S.D. = .31) ตามลำดับ

ตาราง 3 การเปรียบเทียบระดับความคาดหวังของครูต่อคุณลักษณะผู้บริหารมืออาชีพในยุคการศึกษาไทยแลนด์ 4.0
ศูนย์เครือข่ายคลองใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน

ความคาดหวังของครูต่อคุณลักษณะของ ผู้บริหารมืออาชีพในยุคการศึกษาไทยแลนด์ 4.0	ประสบการณ์การทำงาน				t	Sig.
	10 ปี หรือน้อยกว่า		มากกว่า 10 ปี			
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1. ด้านคุณธรรม จริยธรรม	4.05	.25	3.96	.29	1.60	.155
2. ด้านความรู้ ความสามารถ	4.30	.29	4.21	.44	1.17**	.001
3. ด้านการพัฒนาและการเปลี่ยนแปลงตนเอง	4.31	.32	4.17	.35	2.14	.206
4. ด้านวิสัยทัศน์	4.02	.27	3.94	.34	1.35*	.047
5. ด้านการบริหารจัดการ	4.33	.39	4.16	.23	2.26	.309
รวม	4.20	.20	4.09	.52	2.64	.480

** แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่สถิติ .01

* แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่สถิติ .05

จากตาราง 3 พบว่า ความคาดหวังของครูต่อคุณลักษณะผู้บริหารมืออาชีพในยุคการศึกษาไทยแลนด์ 4.0
ศูนย์เครือข่ายคลองใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน
โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน ส่วนด้านความรู้ ความสามารถแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ
ด้านวิสัยทัศน์ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 4 การเปรียบเทียบระดับความคาดหวังของครูต่อคุณลักษณะผู้บริหารมืออาชีพในยุคการศึกษาไทยแลนด์ 4.0
ศูนย์เครือข่ายคลองใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด จำแนกตามระดับการศึกษา

ความคาดหวังของครูต่อคุณลักษณะของ ผู้บริหารมืออาชีพในยุคการศึกษาไทยแลนด์ 4.0	ระดับการศึกษา				t	Sig.
	ปริญญาตรี หรือต่ำกว่า		สูงกว่า ปริญญาตรี			
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1. ด้านคุณธรรม จริยธรรม	4.35	.70	4.07	.56	.812	.319
2. ด้านความรู้ ความสามารถ	4.25	.64	4.12	.54	.636	.818
3. ด้านการพัฒนาและการเปลี่ยนแปลงตนเอง	4.28	.69	4.02	.66	.782	.883
4. ด้านวิสัยทัศน์	4.36	.72	4.05	.54	1.08	.606
5. ด้านการบริหารจัดการ	4.24	.69	4.09	.51	.123	.123
รวม	4.30	.61	4.08	.52	.482	.430

จากตาราง 4 พบว่า ครูที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกัน มีความคาดหวังต่อ คุณลักษณะผู้บริหารมืออาชีพในยุคการศึกษาไทยแลนด์ 4.0 ศูนย์เครือข่ายคลองใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด จำแนกตามระดับการศึกษา โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

อภิปรายผล

จากการศึกษาความคาดหวังของครูต่อคุณลักษณะผู้บริหารมืออาชีพในยุคการศึกษาไทยแลนด์ 4.0 ศูนย์เครือข่ายคลองใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด พบประเด็นสำคัญที่สามารถนำมาอภิปรายผล ดังต่อไปนี้

1. ความคาดหวังของครูต่อคุณลักษณะผู้บริหารมืออาชีพในยุคการศึกษาไทยแลนด์ 4.0 ศูนย์เครือข่ายคลองใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด โดยรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย พบว่า ด้านความรู้ความสามารถมีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมา คือ ด้านการบริหารจัดการ ด้านการพัฒนาและการเปลี่ยนแปลงตนเอง ด้าน ด้านคุณธรรม จริยธรรม และด้านวิสัยทัศน์ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากความคาดหวังของครูต่อคุณลักษณะผู้บริหารมืออาชีพในยุคการศึกษาไทยแลนด์ 4.0 ศูนย์เครือข่ายคลองใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด เป็นผู้ที่ผ่านมากระบวนการคัดเลือก ซึ่งเป็นพื้นฐานให้ผู้บริหารมีความรู้ความสามารถ มีคุณธรรมจริยธรรมและจรรยาบรรณ อีกทั้งยังได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานต้นสังกัด องค์กรภายนอกทั้งรัฐบาลและเอกชน ในด้านการเรียนรู้และพัฒนา ทำให้ผู้บริหาร มีการพัฒนา และการเปลี่ยนแปลงตนเองอย่างสม่ำเสมอ จึงทำให้ความคาดหวังของข้าราชการครูที่มีต่อผู้บริหารโรงเรียนในศูนย์เครือข่ายคลองใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาตราด เป็นผู้บริหารมืออาชีพ มีความรู้ความสามารถในการบริหารงานได้อย่างมีประสิทธิภาพและบรรลุผลตามตามเป้าหมาย ซึ่งสอดคล้องกับ ปรัชติ ศิลาแยง (2557) ได้ศึกษาคุณลักษณะของผู้บริหารโรงเรียนอนุบาลเมืองใหม่ชลบุรี สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดชลบุรี พบว่า คุณลักษณะของผู้บริหารโรงเรียนอนุบาลเมืองใหม่ชลบุรี โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับ พัฒนา โอมประพันธ์ (2555) ได้ศึกษาคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษา ระดับมัธยมศึกษา จังหวัดนราธิวาส สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 15 พบว่า คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษา ระดับมัธยมศึกษา จังหวัดนราธิวาส สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 15 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับ นิวัตร มงคล (2550) ได้ศึกษาคุณลักษณะผู้บริหารสถานศึกษามืออาชีพของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานช่วง ชั้นที่ 1-2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาญจนบุรี พบว่า คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาตามสภาพจริง ตามความคิดเห็นของครู โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับ บรรเจิด อินทร์กล้า (2549) ได้ศึกษาคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษามืออาชีพ ตามทัศนะของครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุพรรณบุรี พบว่า คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาตามสภาพจริง ตามทัศนะของครู โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก

2. ผลการเปรียบเทียบความคาดหวังของครูต่อคุณลักษณะผู้บริหารมืออาชีพในยุคการศึกษาไทยแลนด์ 4.0 ศูนย์เครือข่ายคลองใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด

- 2.1 ความคาดหวังของครูต่อคุณลักษณะผู้บริหารมืออาชีพในยุคการศึกษาไทยแลนด์ 4.0 ศูนย์เครือข่ายคลองใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด จำแนกตามประสบการณ์ พบว่า โดยรวมไม่แตกต่างกัน ส่วนด้านด้านความรู้ ความสามารถ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และด้าน

วิสัยทัศน์ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยครูที่มีประสบการณ์การทำงาน 10 ปี หรือน้อยกว่า มีความคาดหวังต่อคุณลักษณะผู้บริหารมืออาชีพมากกว่าครูที่มีประสบการณ์การทำงานมากกว่า 10 ปี ทั้งนี้ เนื่องจากความคาดหวังของครูต่อผู้บริหารสถานศึกษาในศูนย์เครือข่ายคลองใหญ่ได้เข้าร่วมโครงการและได้รับโอกาสในการพัฒนาทักษะ ความรู้ แนวทางในการปฏิบัติงานที่ดี รวมทั้งแลกเปลี่ยน เรียนรู้ความรู้ รับฟังความคิดเห็น ในการปฏิบัติหน้าที่ เพื่อเสริมสร้างเจตคติที่ดีต่อองค์กร มีความพร้อมในการปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ และประสิทธิผล สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด (2559: 80) จากการได้เข้าร่วมโครงการอย่างต่อเนื่อง จึงทำให้ข้าราชการครูผู้ที่มีประสบการณ์ที่ต่างกันมีความคิดเห็นว่าคุณค่าของครูต่อคุณลักษณะผู้บริหารมืออาชีพในยุคการศึกษาไทยแลนด์ 4.0 ศูนย์เครือข่ายคลองใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด สอดคล้องกับงานวิจัยของ ปรีชาดิ ศิลาแยง (2557) ได้ศึกษาคุณลักษณะของผู้บริหารโรงเรียนอนุบาลเมืองใหม่ชลบุรี สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดชลบุรี พบว่า การเปรียบเทียบ คุณลักษณะของผู้บริหารโรงเรียนอนุบาลเมืองใหม่ชลบุรี สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดชลบุรีจำแนกตามประสบการณ์การทำงานแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ สอดคล้องกับงานวิจัยของ นัฐยา สุขเกษม (2555) ได้ศึกษาคุณลักษณะของผู้บริหารโรงเรียนตามความคิดเห็นของครูกลุ่มบ่อทอง 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 พบว่า การเปรียบเทียบคุณลักษณะของผู้บริหารโรงเรียนตามความคิดเห็นของครูกลุ่มบ่อทอง 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงานแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ สอดคล้องกับงานวิจัยของ เมธา ภูมิเขต (2554) ได้ศึกษาคุณลักษณะของผู้บริหารโรงเรียนตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 พบว่า การเปรียบเทียบคุณลักษณะของผู้บริหารโรงเรียนตามความคิดเห็นของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงานแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ สูดาวรรณ เต็มเปี่ยม (2553) ได้ศึกษาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียน ตามทัศนะของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 2 พบว่า คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียนตามทัศนะของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 2 จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงานแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

2.2 ความคาดหวังของครูต่อคุณลักษณะผู้บริหารมืออาชีพในยุคการศึกษาไทยแลนด์ 4.0 ศูนย์เครือข่ายคลองใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด จำแนกตามระดับการศึกษา พบว่า โดยรวมและรายด้านทุกด้านแตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่กำหนดไว้ ทั้งนี้เนื่องจากผู้บริหารมีความรู้ความสามารถในการทำงาน อีกทั้งกระทรวงศึกษาธิการได้มีนโยบายในการมุ่งเน้นการผลิตและพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาให้มีคุณภาพ เพื่อให้ผู้บริหารสามารถปฏิบัติงานในตำแหน่งผู้บริหารสถานศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ บรรลุเป้าหมายที่วางไว้ ประสิทธิภาพ จึงทำให้ข้าราชการครูผู้ที่มีระดับการศึกษาที่ต่างกันมีความคิดเห็นว่าคุณค่าของครูต่อคุณลักษณะผู้บริหารมืออาชีพในยุคการศึกษาไทยแลนด์ 4.0 ศูนย์เครือข่ายคลองใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของ จันทิมา ผลอินทร์ (2555) ได้ศึกษาคุณลักษณะของผู้บริหารมืออาชีพตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา พระนครศรีอยุธยา เขต 1 พบว่า คุณลักษณะของผู้บริหารมืออาชีพ ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา พระนครศรีอยุธยา เขต 1 จำแนกตามระดับการศึกษา ไม่แตกต่างกัน และสอดคล้องกับ สุบิน แสงสระคู (2552) ได้ศึกษาคุณลักษณะผู้บริหารสถานศึกษามืออาชีพ สังกัด

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาร้อยเอ็ด พบว่า คุณลักษณะผู้บริหารสถานศึกษามืออาชีพ ตามทัศนะของผู้บริหารและครูผู้สอน ตามระดับการศึกษา ไม่แตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะทั่วไป

จากผลการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยมาพัฒนาความคาดหวังของครูต่อคุณลักษณะผู้บริหารมืออาชีพในยุคการศึกษาไทยแลนด์ 4.0 ศูนย์เครือข่ายคลองใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด โดยรวมอยู่ในระดับมาก แต่เมื่อพิจารณารายด้าน ดังกล่าวมาเป็นแนวคิดและแนวทางสำหรับการพัฒนาคุณลักษณะผู้บริหารมืออาชีพในยุคการศึกษาไทยแลนด์ 4.0 ศูนย์เครือข่ายคลองใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ให้เป็นไปตามความคาดหวังของครูมี ดังนี้

1. ด้านคุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพ ผู้บริหารควรพัฒนาตนเองในด้านการปฏิบัติผู้ได้บังคับบัญชาด้วยความยุติธรรมเป็นธรรมและเสมอภาค
2. ด้านความรู้ ความสามารถ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราดควรพัฒนาผู้บริหารโดยการพัฒนาตนเองอยู่เสมอเพื่อให้เกิดความรู้ความสามารถในการวิจัยและพัฒนา
3. ด้านการพัฒนาและการเปลี่ยนแปลงตนเอง พบว่า ผู้บริหารผ่านการอบรมหลักสูตรผู้บริหารสถานศึกษา และนำมาประยุกต์ใช้ในการบริหารการศึกษา
4. ด้านวิสัยทัศน์ พบว่า ผู้บริหารมีความคิดริเริ่ม สร้างสรรค์ในการปฏิบัติงาน มีการพัฒนาการคิดในยุคการศึกษาไทยแลนด์ 4.0
5. ด้านการบริหารจัดการ ผู้บริหารควรพัฒนาตนเองด้านเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อที่จะสามารถใช้เทคโนโลยีพื้นฐาน เช่นคอมพิวเตอร์ และอินเทอร์เน็ต และสามารถนำมาประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานและการบริหารจัดการ

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

จากผลการวิจัยพบว่า ความคาดหวังของครูต่อคุณลักษณะผู้บริหารมืออาชีพในยุคการศึกษาไทยแลนด์ 4.0 ศูนย์เครือข่ายคลองใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด

1. ควรมีการวิจัยพัฒนารูปแบบที่ส่งเสริมคุณลักษณะผู้บริหารมืออาชีพให้มีคุณลักษณะด้านการพัฒนาและการเปลี่ยนแปลงตนเองให้สูงกว่าปัจจุบัน
2. ควรศึกษาคุณลักษณะผู้บริหารมือของโรงเรียน ตามทัศนะของบุคคลอื่นๆ เช่น คณะกรรมการสถานศึกษา ผู้นำชุมชน ประชาชน เป็นต้น

เอกสารอ้างอิง

จันทิมา ผลอินทร์. (2555). คุณลักษณะของผู้บริหารมืออาชีพตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา พระนครศรีอยุธยา เขต 1. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. ลพบุรี: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี.

- จารุณี ดวงแก้ว. (2553). คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาตามหลักเกณฑ์ของคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 3. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. ลพบุรี: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี.
- จิรินทร์ แสกระโทก. (2551). การศึกษาคุณลักษณะความเป็นมืออาชีพของผู้บริหารสถานศึกษาของโรงเรียนในโครงการหนึ่งอำเภอหนึ่งโรงเรียนในฝัน ในกรุงเทพมหานคร. ม.ป.ท.
- ชัยรัตน์ กรุมรัมย์. (2555). คุณลักษณะที่เป็นจริงและที่พึงประสงค์ของผู้บริหารตามความคิดเห็นของครูผู้สอนในสถานศึกษา กลุ่มโนนดินแดง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. ชลบุรี: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา.
- เทอมศักดิ์ วัฒนเหลื่องอุณ. (2551). พฤติกรรมผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอบางปะกง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจะเชิงเทรา เขต 1. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. ชลบุรี: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ธีระเกียรติ เจริญเศรษฐศิลป์. (2559). การศึกษาไทย 4.0 ในบริบทการจัดการศึกษาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน. กรุงเทพฯ: ศูนย์ประชุมวายุภักษ์ โรงแรมเซ็นทราศูนย์ราชการและคอนเวนชันเซ็นเตอร์ แจ้งวัฒนะ
- นัฐยา สุขเกษม. (2555). การศึกษาคุณลักษณะของผู้บริหารโรงเรียนตามความคิดเห็นของครูกลุ่มบ่อทอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. ชลบุรี: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา.
- นิวัตร มงคล. (2550). คุณลักษณะผู้บริหารสถานศึกษามีอาชีพของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานช่วงชั้นที่ - สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาญจนบุรี. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. กาญจนบุรี: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี.
- ประเสริฐ อินทะมนต์. (2557). คุณลักษณะของผู้บริหารมืออาชีพตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาสารคาม: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- ปรีชาดี ศิลายง. (2557). การศึกษาคุณลักษณะของผู้บริหารโรงเรียนอนุบาลเมืองใหม่ชลบุรีสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดชลบุรี. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. ชลบุรี: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ปรีชา ช่อคันปน. (2551). คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามการรับรู้ของครู สังกัดกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม.
- พรพิมล นิยมพันธุ์. (2550). คุณลักษณะของผู้บริหารมืออาชีพตามความเห็นของผู้บริหารและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจะเชิงเทรา เขต 1. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. จะเชิงเทรา: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์.

- พัชรภรณ์ จิวชาน. (2554). การศึกษาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครู
อำเภอบางละมุง กลุ่ม 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ประถมศึกษาชลบุรี เขต 3. วิทยานิพนธ์
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. ชลบุรี: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย
บูรพา.
- เหมรัฐ อินสุข; นิรุติ ครูทหลวง; และสมชาติ บุญมดี. (2552). การศึกษาคุณลักษณะความเป็นผู้บริหารมืออาชีพ
ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิษณุโลก เขต 1. การศึกษาค้นคว้า
ด้วยตัวเองปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. พิษณุโลก: บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- อรวิทย์ ไชยเสนา. (2557). ความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะของผู้บริหารมืออาชีพกับคุณภาพงานวิชาการ
ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
หนองคาย เขต 1. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา.
มหาสารคาม: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.

NBUE060: การศึกษาความพึงพอใจของครูที่มีต่อการบริหารงานวิชาการในโรงเรียน สังกัด
องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดอำนาจเจริญ

A STUDY OF TEACHERS SATISFACTION TOWARD ACADEMIC AFFAIRS ADMINISTRATION
SCHOOLS JURISDICTION OF LOCAL ADMINISTRATIVE ORGANIZATION, AMNATCHAROEN
PROVINCE

ธนวิทย์ ไชยลาด¹ รองศาสตราจารย์ ดร.สมศักดิ์ คงเที่ยง²

¹ นักศึกษา สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ

² อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ

บทคัดย่อ

งานวิจัยเรื่อง การศึกษาความพึงพอใจของครูที่มีต่อการบริหารงานวิชาการในโรงเรียน สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดอำนาจเจริญ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบความพึงพอใจของครูที่มีต่อการบริหารงานวิชาการในโรงเรียน สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดอำนาจเจริญ จำแนกตามเพศและประสบการณ์ในการทำงาน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ ครูผู้สอนในโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดอำนาจเจริญ ปีการศึกษา 2560 จำนวน 98 คน โดยใช้วิธีสุ่มอย่างง่ายเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ซึ่งมีค่าความเชื่อมั่น .96 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และทดสอบค่าที (Independent t-test)

ผลการวิจัยผู้ตอบแบบสอบถามมีความพึงพอใจต่อการบริหารงานวิชาการในโรงเรียน สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดอำนาจเจริญ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย คือ การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ การวัดผลประเมินผล การพัฒนาและส่งเสริมงานวิชาการ และการวางแผนงานวิชาการ ตามลำดับ

ผลการเปรียบเทียบความพึงพอใจของครูที่มีต่อการบริหารงานวิชาการในโรงเรียน สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดอำนาจเจริญ พบว่า ครูที่มีเพศและประสบการณ์ต่างกัน มีความพึงพอใจของครูที่มีต่อการบริหารงานวิชาการในโรงเรียน สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดอำนาจเจริญ โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

คำสำคัญ: การบริหารงานวิชาการในโรงเรียน

Abstract

Research a Study of Teachers Satisfaction toward Academic Affairs Administration Schools Jurisdiction of local Administrative Organization, Amnatcharoen Province. The purpose of this research was to A Study of Teachers Satisfaction toward Academic Affairs Administration Schools Jurisdiction of local Administrative Organization, Amnatcharoen Province, that classified by sex and work experience. The sample consisted of 98 teachers under Local Administration, Amnatcharoen Province, and simple random sampling. This research instrument was the 5-rating scale questionnaires, and the reliability was

.96. The statistical techniques used in data analysis were percentage, mean, Standard Deviation, and t-test (Independent)

The research respondents a Study of Teachers Satisfaction toward academic Affairs Administration Schools Jurisdiction of local Administrative Organization, Amnatcharoen Province. As a whole, were at a highest level. When considering each aspect, the highest aspect was learning process development, assessment, academic development and academic plan respectively.

The results from the comparison of satisfaction of teachers toward academic Affairs Administration Schools Jurisdiction of local Administrative Organization, Amnatcharoen Province with different gender and work experience. The satisfaction of teachers toward academic Affairs Administration Schools Jurisdiction of local Administrative Organization, Amnatcharoen Province, as a whole and aspects were no different.

Keywords: academic in schools

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 มาตรา 6 การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้และคุณธรรมมีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกันได้อย่างมีความสุข การศึกษาจึงเป็นกระบวนการที่สำคัญในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้มีคุณลักษณะทางกายภาพ มีความรู้ ความสามารถ ทักษะและเจตคติที่พึงประสงค์ในการเป็นสมาชิกที่ดีของสังคม เป็นผู้ผลิตที่ดีให้แก่สังคมด้วยการใช้ความรู้ ความสามารถและเจตคติที่ดีในการประกอบอาชีพ เพื่อพัฒนาตนเองและสังคม มีการจัดโครงสร้างและกระบวนการจัดการศึกษาให้มีเอกภาพเชิงนโยบายและมีความหลากหลายในทางปฏิบัติ มีการกระจายอำนาจสู่สถานศึกษา ตามมาตรา 39 ที่กำหนดให้กระทรวงศึกษาธิการ กระจายอำนาจการบริหารจัดการศึกษาทั้งด้านวิชาการ งบประมาณ การบริหารงานบุคคลและการบริหารงานทั่วไป ทำให้สถานศึกษามีความคล่องตัวมีอิสระสามารถบริหารจัดการ การศึกษาได้สะดวก รวดเร็ว มีประสิทธิภาพ เป็นไปตามหลักการกระจายอำนาจและการบริหารจัดการ โดยใช้โรงเรียน เป็นฐาน (school based management: SBM) เป็นการสร้างรากฐานและความเข้มแข็งให้กับสถานศึกษาได้อย่างมีคุณภาพได้มาตรฐาน นอกจากนี้พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2546 มาตรา 35 กำหนดให้สถานศึกษาที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามมาตรา 34 เฉพาะที่เป็นโรงเรียนมีฐานะเป็นนิติบุคคล จึงส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงการบริหารจัดการภาครัฐแนวใหม่ตามแนวทางการปฏิรูประบบราชการที่มุ่งหวังจะเห็นการจัดการ การศึกษาเอื้อต่อการพัฒนาคนให้มีคุณภาพสร้าง ความพึงพอใจแก่ประชาชน (พระราชบัญญัติระเบียบบริหาร ราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2546. 2546: 11)

งานวิชาการเป็นงานหลักหรือเป็นภารกิจหลักของสถานศึกษาที่พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 มุ่งกระจายอำนาจในการบริหารจัดการไป ให้สถานศึกษาให้มากที่สุด ด้วยเจตนารมณ์ที่จะให้สถานศึกษาดำเนินการโดยอิสระคล่องตัว รวดเร็ว สอดคล้องกับ ความต้องการของผู้เรียน สถานศึกษา ชุมชน ท้องถิ่น และการมีส่วนร่วมจากผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสียทุกฝ่าย ซึ่งเป็น

ปัจจัยสำคัญที่ทำให้สถานศึกษามีความแข็งแกร่งในการบริหารจัดการ สามารถพัฒนาหลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้ ตลอดจนการวัดผลประเมินผล รวมทั้งการจัดปัจจัยเกื้อหนุนการพัฒนาคุณภาพนักเรียน ชุมชน ท้องถิ่นได้อย่างมีคุณภาพและประสิทธิภาพ อย่างไรก็ตามการจัดการศึกษาในแต่ละแห่ง มีสภาพที่แตกต่างกันทั้งด้านปัจจัยพื้นฐานของโรงเรียน สภาพแวดล้อม สภาพสังคม วัฒนธรรมประเพณีและสภาพเศรษฐกิจของชุมชน จึงทำให้ประสิทธิภาพในการจัดการศึกษาของแต่ละโรงเรียนแตกต่างกัน การบริหารงานวิชาการเป็นงานที่มีความสำคัญในการจัดระบบให้รัดกุมและมีการดำเนินงานอย่างมีประสิทธิภาพ ดังที่ เรวดี เกาสุด (2553: 15) ได้กล่าวว่า การบริหารงานวิชาการเป็นการบริหารกิจกรรมทุกชนิดที่เกี่ยวกับการพัฒนาปรับปรุงการเรียนการสอนให้ได้ผลดีและมีประสิทธิภาพสูงสุด และประกอบด้วยงานหลายอย่างสิ่งสำคัญของงานด้านวิชาการ คือหลักสูตร เป็นตัวกำกับงานด้านวิชาการขึ้นอยู่กับความสามารถของผู้ดำเนินการนำไปใช้ในแต่ละสถานศึกษาจึงแตกต่างกันไป การจัดโปรแกรมการศึกษาขึ้นกับปัจจัยหลายอย่าง เช่น บุคลากร งบประมาณ วัสดุอุปกรณ์รวมทั้งผู้เรียนด้วย นอกจากนี้ วีระพร อายวัฒน์ (2552: 75) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการบริหารงานวิชาการว่า เป็นหัวใจของการบริหารโรงเรียน เป็นงานสำคัญยิ่งเพราะงานวิชาการช่วยพัฒนาสติปัญญาความคิดของผู้เรียน ทำให้ผู้เรียนมีคุณค่าในสังคม การบริหารงานวิชาการจะมีคุณค่าหรือไม่ขึ้นนั้นขึ้นอยู่กับผู้บริหารและครู

จังหวัดอำนาจเจริญ มีโรงเรียนในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวน 6 แห่ง ได้แก่ โรงเรียนเทศบาล 1 วัดเทพมงคล โรงเรียนเทศบาลเมืองอำนาจเจริญ (พุทธอุทยาน) โรงเรียนเทศบาลพนา (สามัคคีวิทยา) โรงเรียนเทศบาลอำนาจ โรงเรียนอนุบาลเทศบาลตำบลน้ำปลีก และโรงเรียนสาธิตเทศบาลเมืองอำนาจเจริญ ได้ยึดแนวการบริหารงานวิชาการตามความมุ่งหมาย หลักการและแนวทางการจัดการศึกษาที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และฉบับที่ 3 พ.ศ. 2553 และหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 โดยมีการดำเนินงานทั้งการพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอน การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ สื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา รวมทั้งการนิเทศติดตามการจัดการเรียนการสอน และการวัดประเมินผลการเรียนรู้ของสถานศึกษา อย่างไรก็ตามจากการศึกษาสภาพปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดอำนาจเจริญ พบว่า ผลการการทดสอบ o-net ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2559 โดยรวมทุกรายวิชาต่ำกว่าระดับประเทศ (สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (องค์การมหาชน). 2559: ออนไลน์) ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ 1) การจัดหลักสูตรการเรียนการสอนยังไม่สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนและชุมชนท้องถิ่น 2) ผู้บริหารสถานศึกษาขาดความรู้และทักษะในการเป็นผู้นำการใช้หลักสูตร 3) ขาดความรู้ความเข้าใจในการจัดทำหลักสูตรและขาดทักษะในการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ 4) ขาดแคลนสื่ออุปกรณ์การเรียนการสอนและเทคโนโลยี เพื่อการศึกษาที่เหมาะสม และ 5) การนิเทศภายในสถานศึกษาไม่เป็นระบบ จากสาเหตุดังกล่าวทำให้คุณภาพของนักเรียนยังไม่บรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมายที่วางไว้ ซึ่งอาจเกิดจากปัจจัยที่เกี่ยวข้องหลายด้าน อันได้แก่ กระบวนการบริหารหรือกระบวนการจัดการเรียนการสอน

ด้วยเหตุผลดังกล่าว ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาความพึงพอใจของครูที่มีต่อการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดอำนาจเจริญ เพื่อนำผลการวิจัยใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาและปรับปรุงการบริหารงานวิชาการ ให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้ปกครองและการเปลี่ยนแปลงของสังคม รวมทั้งสนับสนุน ประสานความเข้าใจอันดีระหว่างโรงเรียนกับผู้ปกครองนักเรียน เพื่อให้การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลอย่างต่อเนื่อง

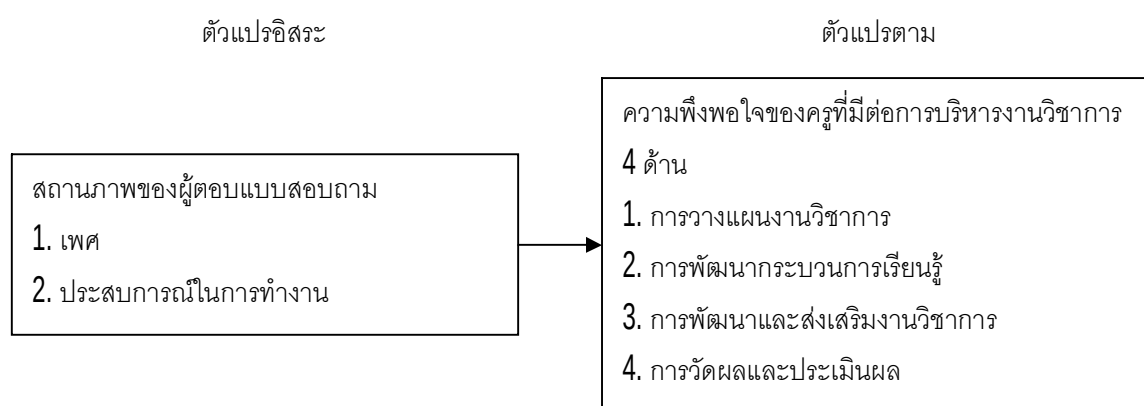
วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของครูที่มีต่อการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดอำนาจเจริญ
2. เพื่อเปรียบเทียบความพึงพอใจของครูที่มีต่อการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดอำนาจเจริญ จำแนกตามเพศและประสบการณ์ในการทำงาน

สมมติฐานในการวิจัย

1. ครูที่มีเพศต่างกัน มีความพึงพอใจต่อการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดอำนาจเจริญ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
2. ครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกัน มีความพึงพอใจต่อการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดอำนาจเจริญ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

กรอบแนวคิด

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

ขอบเขตการศึกษา

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูในโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดอำนาจเจริญ ปีการศึกษา 2560 จำนวน 133 คน
2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูในโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดอำนาจเจริญ ปีการศึกษา 2560 โดยการกำหนดกลุ่มตัวอย่างจากตารางของ เครจซี และ มอร์แกน (Krejcie; & Morgan, 1970: 608-609) ได้กลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 98 คน โดยกำหนดสัดส่วนตามจำนวนประชากรแล้วจึงทำการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย
3. ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย
 - 3.1 ตัวแปรอิสระ (Independent Variable) ได้แก่ เพศและประสบการณ์ในการทำงาน

3.2 ตัวแปรตาม (Dependent Variable) ได้แก่ 1) การวางแผนงานวิชาการ 2) การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ 3) การพัฒนาและส่งเสริมงานวิชาการ และ 4) การวัดผลและประเมินผล

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) ประมาณค่า 5 ระดับ การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) รวบรวมข้อมูลโดยการไปแจกแบบสอบถามกับกลุ่มตัวอย่าง และเก็บแบบสอบถามด้วยตนเอง จากนั้นตรวจสอบความถูกต้องของแบบสอบถาม นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขจากผู้เชี่ยวชาญไปทดลองกับกลุ่มประชากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง 30 คน โดยหาความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.96

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าร้อยละ (%) ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)
2. สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน ได้แก่ t-test (Independent t-test)

ผลการศึกษา

ส่วนที่ 1 ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงและมีประสบการณ์ในการทำงานตั้งแต่ 10 ปี ขึ้นไป

ส่วนที่ 2 ความพึงพอใจของครูที่มีต่อการบริหารงานวิชาการในโรงเรียน สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดอำนาจเจริญ ผลการศึกษาดังตาราง 1

ตาราง 1 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความพึงพอใจของครูที่มีต่อการบริหารงาน วิชาการในโรงเรียน สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดอำนาจเจริญ โดยรวมและรายด้าน

การบริหารงานวิชาการ	ระดับความพึงพอใจ		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. การวางแผนงานวิชาการ	4.44	.29	มาก
2. การพัฒนากระบวนการเรียนรู้	4.55	.32	มากที่สุด
3. การพัฒนาและส่งเสริมงานวิชาการ	4.46	.32	มาก
4. การวัดและประเมินผล	4.53	.36	มากที่สุด
รวม	4.50	.29	มากที่สุด

จากตาราง 1 พบว่า ครูมีความพึงพอใจต่อการบริหารงานวิชาการในโรงเรียน สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดอำนาจเจริญ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.50$, S.D. = .29) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ($\bar{X} = 4.55$, S.D. = .32) การวัดผลประเมินผล ($\bar{X} = 4.53$, S.D. = .36) การพัฒนาและส่งเสริมงานวิชาการ ($\bar{X} = 4.46$, S.D. = .32) และการวางแผนงานวิชาการ ($\bar{X} = 4.44$; S.D. = .29) ตามลำดับ

ส่วนที่ 3 การทดสอบสมมติฐานตามวัตถุประสงค์การวิจัย

สมมติฐานข้อที่ 1 ครูที่มีเพศต่างกัน มีความพึงพอใจต่อการบริหารงานวิชาการในโรงเรียน สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดอำนาจเจริญ แตกต่างกัน ผลการศึกษาดังตาราง 2

ตาราง 2 การเปรียบเทียบความพึงพอใจของครูที่มีต่อการบริหารงานวิชาการในโรงเรียน สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดอำนาจเจริญ จำแนกตามเพศ

การบริหารงานวิชาการ	ชาย (n = 35)		หญิง (n = 63)		t	p
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1. การวางแผนงานวิชาการ	4.47	.31	4.43	.29	.524	.602
2. การพัฒนากระบวนการเรียนรู้	4.51	.32	4.58	.32	-1.058	.293
3. การพัฒนาและส่งเสริมงานวิชาการ	4.53	.34	4.42	.30	1.648	.103
4. การวัดและประเมินผล	4.59	.39	4.50	.34	1.284	.202
รวม	4.52	.31	4.48	.28	.681	.498

* $p < .05$

จากตาราง 2 พบว่า ครูที่มีเพศต่างกัน มีความพึงพอใจต่อการบริหารงานวิชาการในโรงเรียน สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดอำนาจเจริญ โดยรวมไม่แตกต่างกันและรายด้านไม่แตกต่างกัน

สมมติฐานข้อที่ 2 ครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกัน มีความพึงพอใจต่อการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดอำนาจเจริญ แตกต่างกัน ผลการศึกษาดังตาราง 3

ตาราง 3 การเปรียบเทียบความพึงพอใจของครูที่มีต่อการบริหารงานวิชาการในโรงเรียน สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดอำนาจเจริญ จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน

การบริหารงานวิชาการ	น้อยกว่า 10 ปี (n = 30)		ตั้งแต่ 10 ปี ขึ้นไป (n = 68)		t	p
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1. การวางแผนงานวิชาการ	4.47	.31	4.43	.29	.524	.602
2. การพัฒนากระบวนการเรียนรู้	4.51	.32	4.58	.32	-1.058	.293
3. การพัฒนาและส่งเสริมงานวิชาการ	4.53	.34	4.42	.30	1.648	.103
4. การวัดและประเมินผล	4.59	.39	4.50	.34	1.284	.202
รวม	4.52	.31	4.48	.28	.681	.498

* $p < .05$

จากตาราง 3 พบว่า ครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกัน มีความพึงพอใจต่อการบริหารงานวิชาการในโรงเรียน สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดอำนาจเจริญ โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

อภิปรายผล

การศึกษาวิจัยเรื่อง การศึกษาความพึงพอใจของครูที่มีต่อการบริหารงานวิชาการในโรงเรียน สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดอำนาจเจริญ ผู้วิจัยค้นพบและประเด็นที่น่าสนใจ นำมาอภิปราย ดังนี้

1. ความพึงพอใจของครูที่มีต่อการบริหารงานวิชาการในโรงเรียน สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดอำนาจเจริญ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้เนื่องจากการบริหารงานวิชาการเป็นงานสำคัญ ซึ่งถือได้ว่าเป็นหัวใจของการบริหารโรงเรียน ผู้บริหารและครูมีบทบาทสำคัญในการเป็นผู้นำด้านวิชาการ เป็นผู้จัดการทางการศึกษาและดำเนินการพัฒนางานวิชาการให้บรรลุจุดมุ่งหมายของการศึกษา เพื่อให้ผู้เรียน มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ดี เก่ง มีสุข ดังที่ ธีระพร อายุวัฒน์ (2552: 75) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการบริหารงานวิชาการว่า เป็นหัวใจของการบริหารโรงเรียน เป็นงานสำคัญยิ่งเพราะงานวิชาการช่วยพัฒนาสติปัญญานักคิดของผู้เรียน ทำให้ผู้เรียนมีคุณค่าในสังคม การบริหารงานวิชาการจะดีมีคุณค่าหรือไม่ขึ้นอยู่กับผู้บริหารและครู สอดคล้องกับงานวิจัยของ กันตนา สว่างศรี (2559: 57-60) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ความพึงพอใจของครูต่อการบริหารงานวิชาการ ในโรงเรียนดอนเมืองจาตุรจินดา สังกัดเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 กรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า ครูโรงเรียนดอนเมืองจาตุรจินดา สังกัดเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 กรุงเทพมหานคร มีความพึงพอใจต่อการบริหารงานวิชาการ โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับดีมาก ซึ่งสามารถนำมาอภิปรายผลรายด้านดังนี้

1.1 ด้านการวางแผนงานบริหารงานวิชาการ พบว่า ความพึงพอใจของครูที่มีต่อการบริหารงานวิชาการ ในโรงเรียน สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดอำนาจเจริญ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะโรงเรียนมีการนำผลการประเมินไปปรับปรุงและพัฒนางานวิชาการให้มีประสิทธิภาพสูงขึ้น มีการกำหนดโครงสร้างการดำเนินงานวิชาการที่ชัดเจน และมีการสรุปรายงานผลการปฏิบัติงานวิชาการทุกๆ ปีการศึกษา จึงส่งผลให้ระดับความพึงพอใจด้านนี้อยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ วัชร เปี้ยกบุตร (2558) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ความพึงพอใจของครูต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในกลุ่มเทพกระษัตรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาภูเก็ต ผลการวิจัยพบว่า ความพึงพอใจของครูต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในกลุ่มเทพกระษัตรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาภูเก็ต ด้านการวางแผนงานบริหารงานวิชาการ อยู่ในระดับมาก

1.2 ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ พบว่า ความพึงพอใจของครูที่มีต่อการบริหารงานวิชาการในโรงเรียน สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดอำนาจเจริญ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ โรงเรียนในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดอำนาจเจริญ ได้จัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้ให้ผู้เรียนเรียนรู้คุณธรรม ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีนิสัยรักการอ่านใฝ่รู้ใฝ่เรียนและแสวงหาความรู้อย่างต่อเนื่อง และจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้ผู้เรียนได้พัฒนาความคิด รู้จักวางแผน คิดแก้ปัญหาและสามารถสรุปด้วยตนเองได้ นอกจากนี้ ครูได้รับอบรมกระบวนการเรียนรู้อย่างหลากหลาย โดยโรงเรียนได้เชิญวิทยากรมาให้ความรู้เชิงปฏิบัติการเพื่อพัฒนากระบวนการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับหลักสูตรสถานศึกษา ให้ครูจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ตามสาระและหน่วยการเรียนรู้ ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยปลูกฝังคุณธรรม ค่านิยมที่ดีงามและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ทำให้ผู้เรียนได้พัฒนาเต็มศักยภาพอย่างสมดุล มีความสมบูรณ์ทั้งร่างกาย และจิตใจ สติปัญญา มีความรู้คู่

คุณธรรม อยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข จึงส่งผลให้ระดับความพึงพอใจด้านนี้อยู่ในระดับมากที่สุด และมีค่าเฉลี่ยสูงสุดซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ สายชล มากมี (2552: 80) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ความพึงพอใจของครูต่อการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดเขตพื้นที่การศึกษากระบี่ ผลการวิจัยพบว่า ครูมีความพึงพอใจต่อการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนมัธยมศึกษา อันดับสูงสุดคือ การจัดการเรียนการสอน คือ ให้ครูทุกคนจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียน เป็นสำคัญ

1.3 ด้านการพัฒนาและส่งเสริมงานวิชาการ พบว่า ความพึงพอใจของครูที่มีต่อการบริหารงานวิชาการในโรงเรียน สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดอำนาจเจริญ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะโรงเรียนมีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้ให้ผู้เรียนเรียนรู้คู่คุณธรรม ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีนิสัยรักการอ่าน ใฝ่รู้ ใฝ่เรียนและแสวงหาความรู้อย่างต่อเนื่อง และการจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ และน้อมนำเอาปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาบูรณาการทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ นอกจากนี้โรงเรียนได้จัดวางระบบพัฒนาการจัดการด้านการเรียนการสอนด้วยกิจกรรมที่ส่งเสริมผู้เรียนและบุคลากรให้ได้รับการพัฒนาทางด้านวิชาการ การทำวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน ส่งเสริมให้ครูใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการเรียนรู้และบริการทางด้านวิชาการ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ บาร์เน็ตท์ (Barnett. 2006: ออนไลน์) พบว่า เทคโนโลยีสารสนเทศสามารถเพิ่มขีดความสามารถในการจัดการของการบริหารงานวิชาการ ข้อมูลรายบุคคลในระดับลึก จะถูกนำไปรวบรวมที่ฝ่ายบริหารงานวิชาการ ทำให้ผู้ปฏิบัติงานฝ่ายวิชาการสามารถเรียกใช้ข้อมูลต่างๆ ส่งผล ให้มีความตั้งใจและร่วมมือในการทำงาน

1.4 ด้านการวัดและประเมินผล พบว่า ความพึงพอใจของครูที่มีต่อการบริหารงานวิชาการในโรงเรียน สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดอำนาจเจริญ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะโรงเรียน มีการมอบหมายผู้รับผิดชอบงานวัดผลประเมินผล โดยจัดทำไว้เป็นลายลักษณ์อักษรโดยชัดเจน เปิดโอกาสให้บุคคลภายนอกมีส่วนร่วมในการประเมินผลงานของนักเรียน โครงการ ชิ้นงาน และกิจกรรมต่างๆ และโรงเรียน มีเครื่องมือในการวัดผลและประเมินผลอย่างเพียงพอครบทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ นอกจากนี้การวัดผลและประเมินผลเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนการสอนและเป็นเครื่องมืออันหนึ่งที่จะช่วยพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนในระดับนั้นหรือในวิชานั้น เพราะผลจากการวัดและประเมินผล เป็นพื้นฐานในการตัดสินใจของครูผู้สอน เพื่อใช้ในการปรับปรุงวิธีการสอน การแนะแนว การประเมินผลหลักสูตร แบบเรียน การใช้สื่อวัสดุอุปกรณ์การเรียนการสอน และการจัดระบบบริหารทั่วไปของโรงเรียน เช่น ผู้เรียนส่วนใหญ่ในชั้นเรียนมีผลการเรียนอ่อนจะแสดงถึงความสามารถในการเรียนของผู้เรียน และแสดงถึงผลการสอนของครูผู้สอนด้วย ครูผู้สอนจะต้องนำผลการเรียนที่ไม่ดีของผู้เรียนนั้นกลับมาช่วยปรับปรุงวิธีการสอนให้เหมาะสม และถ้าผู้เรียนส่วนใหญ่ในโรงเรียนมีผลการเรียนอ่อน ฝ่ายแนะแนว ในโรงเรียนจะต้องช่วยหาทางแก้ไข และทางฝ่ายบริหารโรงเรียนจะต้องกลับมาพิจารณาตรวจสอบการบริหารการเรียนการสอนในโรงเรียน ดังนั้น จึงส่งผลให้ระดับความพึงพอใจด้านนี้อยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิด ของ ชนาธิป พรกุล (2550: 6-7) กล่าวว่า การประเมินผลเป็นกระบวนการสำคัญที่มีส่วนเสริมสร้างความสำเร็จให้กับผู้เรียนและเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการจัดการเรียนการสอน และการประเมินผลจำเป็นต้องมีลักษณะสอดคล้องกับการดำเนินงานควบคู่กันไป ดังนั้น เมื่อการเรียนการสอนแบบเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ จึงมีลักษณะเป็นการเรียนรู้ที่แท้จริง (Authentic Learning) และต้องทำการประเมินผลตามสภาพจริง (Authentic Assessment)

2. ผลการเปรียบเทียบความพึงพอใจของครูที่มีเพศและประสบการณ์ในการทำงานต่างกันมีความพึงพอใจต่อการบริหารงานวิชาการในโรงเรียน สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดอำนาจเจริญ โดยรวมและ

รายด้านไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้เนื่องจากความต้องการพื้นฐานทางร่างกายและจิตใจได้รับการตอบสนองให้บรรลุเป้าหมาย และสำเร็จผลตามความต้องการ ความรู้สึกสองแบบของมนุษย์ คือ ความรู้สึกทางบวกและความรู้สึก ทางลบ ความรู้สึกทางบวกเป็นความรู้สึกที่เกิดขึ้นแล้วจะทำให้เกิดความสุข ความสุขนี้เป็นความรู้สึกที่แตกต่างจากความรู้สึก ทางบวกอื่นๆ กล่าวคือ เป็นความรู้สึกที่มีระบบย้อนกลับความสุขสามารถทำให้เกิดความรู้สึกทางบวกเพิ่มขึ้นได้อีก ดังนั้นจะเห็นได้ว่าความสุขเป็นความรู้สึกที่สลับซับซ้อนและมีความสุขนี้จะมีผลต่อบุคคลมากกว่าความรู้สึกในทางบวก อื่นๆ ดังนั้น ครูที่มีเพศต่างกัน จึงไม่มีผลต่อการบริหารงานวิชาการ นอกจากนี้ ความรู้สึกบรรลุถึงความต้องการ ความคาดหวังหรือความรู้สึกสุขใจสบายใจในการปฏิบัติงานในโรงเรียนที่เกิดจากการได้รับการยอมรับของผู้ที่มี ประสิทธิภาพในการทำงานด้านวิชาการมากกว่า ความรู้ความชัดเจนที่เกิดจากการกระทำหรือได้พบเห็นมา และ ประสิทธิภาพก็เป็นสิ่งที่มีคุณค่าในการเรียนรู้ทุก ๆ ด้าน ดังนั้นครูที่มีประสิทธิภาพในการทำงานต่างกัน จึงไม่มีผลต่อ การบริหารงานวิชาการ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สรिता ตาไล (2558) ได้ทำการวิจัย เรื่องความพึงพอใจของครู ต่อการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาของกลุ่มโรงเรียนแม่จริม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา น่าน เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า ครูที่มีเพศและมีประสิทธิภาพในการทำงานที่แตกต่างกัน มีความพึงพอใจของครูต่อ การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาของกลุ่มโรงเรียนแม่จริม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาน่าน เขต 1 ทั้งภาพรวมและรายด้านทุกด้านไม่แตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะการนำผลวิจัยไปใช้ประโยชน์

1. ด้านการวางแผนงานวิชาการ โรงเรียนมีการจัดทำแผนพัฒนางานวิชาการไม่ทันสมัย ดังนั้น โรงเรียน ควรจัดฝึกอบรม ศึกษาดูงานหรือแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์การปฏิบัติงานด้านวิชาการระหว่างเครือข่ายหรือ โรงเรียนใกล้เคียงอย่างต่อเนื่องเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพ
2. ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ผู้เรียนใช้กระบวนการทักษะคิดวิเคราะห์แก้ปัญหาและ ตัดสินใจในการเรียนน้อยมาก ดังนั้น โรงเรียนการจัดฝึกอบรม หรือเชิญวิทยากรมาให้ความรู้เกี่ยวกับการจัดการ เรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญและเทคนิคการสอนที่หลากหลาย
3. ด้านการพัฒนาและส่งเสริมงานวิชาการ โรงเรียนให้อิสระในการจัดกิจกรรมตามความสนใจและ ความถนัดรายบุคคลและรายกลุ่มแก่นักเรียนน้อยมาก ดังนั้นโรงเรียนควรจัดประชุมวิเคราะห์ปัญหาและหาแนวทาง แก้ปัญหา โดยครูร่วมคิด ร่วมทำ สร้างเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้
4. ด้านการวัดและประเมินผล โรงเรียนมีการประเมินผลทุกครั้งหลังจากเรียนจบบทเรียน และใช้ วิธีการวัดผลอย่างหลากหลายน้อยมาก ดังนั้นโรงเรียนควรวางแผนดำเนินการนิเทศชั้นเรียนในรูปแบบต่างๆ เพื่อ พัฒนาการจัดกระบวนการเรียนรู้ และการวัดผลประเมินผล โดยให้ครูประเมินผลการเรียนตามสภาพจริงจาก กระบวนการปฏิบัติและผลงาน ตลอดจนให้ครูเข้าร่วมอบรมเพื่อให้มีความรู้ความสามารถในการสร้างเครื่องมือการ ประเมิน

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาวิจัยตัวแปรอื่นๆ เช่น ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ด้านการพัฒนาระบบการ ประกันคุณภาพภายใน ด้านการประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับชุมชนและองค์กรอื่น เป็นต้น เพื่อให้ การบริหารงานวิชาการเกิดประสิทธิภาพสูงสุด

2. ควรศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อความพึงพอใจของครูที่มีต่อการบริหารงานวิชาการในโรงเรียน สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดอำนาจเจริญ

เอกสารอ้างอิง

- กันตนา สว่างศรี. (2559). ความพึงพอใจของครูต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียน
ตอนเมืองจตุรจินดา สังกัดเขตพื้นที่การศึกษา เขต 2. การศึกษาค้นคว้าอิสระปริญญาครุศาสตร-
มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร.
- ชนาธิป พรกุล. (2550). แดทส์ รูปแบบการจัดการเรียนการสอนที่ผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง. กรุงเทพฯ:
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ธีระพร อายุวัฒน์. (2552). แนวปฏิบัติที่เป็นเลิศในการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็ก.
วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ราชกิจจานุเบกษา. (2546, 6 กรกฎาคม). พระราชบัญญัติระเบียบการบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ
พ.ศ. 2546. เล่ม 120 ตอนที่ 62 ก/หน้า 11.
- เรวดี เกาสุด. (2553). การศึกษาสภาพปัจจุบันและปัญหาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนกลุ่มกรุงเทพเหนือ
สังกัดกรุงเทพมหานคร. การศึกษาอิสระปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหาร
การศึกษา. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- โรงเรียนเทศบาลอำนาจ. (2559). รายงานการประเมินตนเอง. อำนาจเจริญ: ฝ่ายบริหารงานวิชาการ โรงเรียน
เทศบาลอำนาจ.
- วัชร เปี้ยบุตร. (2557). ความพึงพอใจของครูต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในกลุ่ม
เทพกระษัตรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาภูเก็ต. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตร-
มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. ภูเก็ต: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยรามคำแหง สาขาวิทยบริการ
จังหวัดภูเก็ต.
- สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (องค์การมหาชน). รายงานผลการทดสอบของโรงเรียนในสังกัดองค์กร
ปกครองส่วนท้องถิ่น. สืบค้นเมื่อ 30 มกราคม 2561, จาก <http://www.niets.or.th/th/>.
- สรिता ตาไธ. (2557). ความพึงพอใจของครูต่อการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาของกลุ่มโรงเรียนแม่
จริม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตร-
มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. น่าน: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยรามคำแหง สาขาวิทยบริการ
จังหวัดน่าน.
- สายชล มากมี. (2552). ความพึงพอใจของครูต่อการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดเขต
พื้นที่การศึกษาระบบ. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา.
กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- Barnett, Ronald, (2006). The Ideal of Academic Administration. Accessed 2017 May 10. Available from
<http://interscience.wiley.com/odi/>.

Krejcie, Robert V; & Morgan, Daryle W. (1970). Determining Sample Size for Research Activities. Educational and Psychological Measurement. 30(3): 607-608.

NBUE061: ความคิดเห็นของครูที่มีต่อการประกันคุณภาพภายในด้านคุณภาพผู้เรียนของเด็กปฐมวัย ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด

TEACHERS' OPINION ON INTERNAL QUALITY ASSURANCE OF LEARNERS QUALITY IN EARLY CHILDHOOD IN SCHOOL THE JURISDICTION OF TRAT PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE

หิรัญญา วิจิตรสมบัติ¹ ดร.สิริกาญจน์ ธนวุฒิพรพินิต²

¹ นักศึกษานักศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ

² อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นของครูที่มีต่อการประกันคุณภาพภายในด้านคุณภาพผู้เรียนของเด็กปฐมวัย ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด จำแนกตามเพศ ระดับการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงาน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ ผู้บริหารและครูผู้สอนระดับปฐมวัยในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด จำนวน 110 โรงเรียน รวม 169 คน ประกอบด้วย ผู้อำนวยการสถานศึกษาจำนวน 62 คน และครูผู้สอนระดับปฐมวัยจำนวน 107 คน ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยแบบสอบถาม ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล โดยการแจกความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และทดสอบค่าทีที่ไม่เป็นอิสระต่อกัน (t-test for dependent sample) ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผลการวิจัยพบว่า

ความคิดเห็นของครูที่มีต่อการประกันคุณภาพภายในด้านคุณภาพผู้เรียนของเด็กปฐมวัย ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาตราด โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.14$) และครูชายและครูหญิง มีความคิดเห็นต่อการประกันคุณภาพภายในด้านคุณภาพผู้เรียนของเด็กปฐมวัย ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาตราดในภาพรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนครูที่มีระดับการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงานต่างกันมีความคิดเห็นต่อการประกันคุณภาพภายในด้านคุณภาพผู้เรียนของเด็กปฐมวัย ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาตราดไม่แตกต่างกัน

คำสำคัญ: ความคิดเห็น, การประกันคุณภาพภายใน และคุณภาพผู้เรียนของเด็กปฐมวัย

Abstract

This research aims to study the level of teacher's opinion on Internal quality assurance of learners quality in early childhood in school of Trat primary educational service area office and to compare levels of teacher's opinion on Internal quality assurance of learners quality in early childhood in school of Trat primary educational service area office. Sample groups in study were administrators and teachers of primary school under Trat primary educational service area office of 110 schools 169 persons

from 62 director of schools and 107 teachers who are teaching early childhood. Data were collected by questionnaire. The frequency, percentage, mean, standard deviation and t-test for dependent were statistically significant at .05 level. The research was found that:

Teacher's opinion on Internal quality assurance of learners quality in early childhood in school under Trat primary educational service area office. The overall score was at a high level ($\bar{x} = 4.14$) and also found that. Different sexes result teacher's opinion on Internal quality assurance of learners quality in early childhood in school under Trat primary educational service area office. Difference was statistically significant ($P < .05$). Education and work experience, the difference does not affect teacher's opinion on Internal quality assurance of learners quality in early childhood in school under Trat primary educational service area office. ($P > .05$).

Keywords: opinion, Internal quality assurance and Quality of learners in childhood.

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 มาตรา 54 กำหนดว่า รัฐต้องดำเนินการให้เด็กทุกคนได้รับการศึกษาเป็นเวลาสิบสองปี ตั้งแต่ก่อนวัยเรียนจนจบการศึกษาภาคบังคับอย่างมีคุณภาพโดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย และต้องดำเนินการให้เด็กเล็กได้รับการดูแลและพัฒนาจนเข้ารับการศึกษาตามวาระหนึ่งเพื่อพัฒนาร่างกาย จิตใจ วินัย อารมณ์ สังคม และสติปัญญาให้สมกับวัย โดยส่งเสริมและสนับสนุนให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและภาคเอกชนเข้ามีส่วนร่วมในการดำเนินการด้วย นอกจากนี้แล้วยังต้องดำเนินการให้ประชาชนได้รับการศึกษาตามความต้องการในระบบต่างๆ รวมทั้งส่งเสริมให้มีการเรียนรู้ตลอดชีวิตและจัดให้มีการร่วมมือกันระหว่างรัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและภาคเอกชนในการจัดการศึกษาทุกระดับ โดยรัฐมีหน้าที่ดำเนินการ กำกับ ส่งเสริม และสนับสนุนให้การจัดการศึกษาดังกล่าวมีคุณภาพและได้มาตรฐานสากล ทั้งนี้ตามกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติซึ่งอย่างน้อยต้องมีบทบัญญัติเกี่ยวกับการจัดทำแผนการศึกษาแห่งชาติและการดำเนินการและตรวจสอบการดำเนินการให้เป็นไปตามแผนการศึกษาแห่งชาติด้วย (สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา. 2560: 14) ซึ่งสอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ หมวด 6 มาตรฐานและการประกันคุณภาพการศึกษา มาตรา 47 ที่ว่าให้มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพและมาตรฐาน การศึกษาทุกระดับ ประกอบด้วย ระบบการประกันคุณภาพภายใน และระบบการประกันคุณภาพภายนอก ระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษาให้เป็นไปตามที่กำหนดใน กฎกระทรวง มาตรา 48 ให้หน่วยงานต้นสังกัดและสถานศึกษาจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาและให้ถือว่าการประกันคุณภาพภายในเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารการศึกษาที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่องโดยมีการจัดทำรายงานประจำปีเสนอต่อหน่วยงานต้นสังกัดหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และเปิดเผยต่อสาธารณชน เพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา และเพื่อรองรับการประกันคุณภาพภายนอก มาตรา 49 ให้มีสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา มีฐานะเป็นองค์การมหาชนทำหน้าที่พัฒนาเกณฑ์ วิธีการประเมินคุณภาพภายนอก และทำการประเมินผลการจัดการศึกษาเพื่อให้มีการตรวจสอบคุณภาพของสถานศึกษาโดยคำนึงถึงความมุ่งหมายและหลักการและแนวการจัดการศึกษาในแต่ละระดับตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้ โดยให้มีการประเมินคุณภาพภายนอกของสถานศึกษาทุกแห่งอย่างน้อยหนึ่งครั้งในทุก

ห้าปีนับตั้งแต่การประเมินครั้งสุดท้าย และเสนอผลการประเมินต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและสาธารณชน มาตรา 50 ให้สถานศึกษาให้ความร่วมมือในการจัดเตรียมเอกสารหลักฐานต่างๆ ที่มีข้อมูลเกี่ยวข้องกับสถานศึกษา ตลอดจนให้บุคลากรคณะกรรมการของสถานศึกษา รวมทั้งผู้ปกครองและผู้ที่มีส่วน เกี่ยวข้องกับสถานศึกษาให้ข้อมูลเพิ่มเติมในส่วนที่พิจารณาเห็นว่าเกี่ยวข้องกับการปฏิบัติการกิจของสถานศึกษาตามคำร้องขอของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษาหรือบุคคลหรือหน่วยงานภายนอกที่สำนักงานดังกล่าวรับรองที่ทำการประเมินคุณภาพภายนอกของสถานศึกษานั้น มาตรา 51 ในกรณีที่ผลการประเมินภายนอกของสถานศึกษาได้ไม่ได้ตามมาตรฐานที่กำหนดให้สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษาจัดทำข้อเสนอแนะ การปรับปรุงแก้ไขต่อหน่วยงานต้นสังกัด เพื่อให้สถานศึกษาปรับปรุงแก้ไขภายในระยะเวลาที่กำหนดหากมิได้ดำเนินการดังกล่าวให้สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษารายงานต่อคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน คณะกรรมการการอาชีวศึกษาหรือคณะกรรมการการอุดมศึกษาเพื่อดำเนินการให้มีการปรับปรุงแก้ไข (พระราชบัญญัติ การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553)

จากพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติดังกล่าวข้างต้น กระทรวงศึกษาธิการ ได้กำหนดหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2546 เกี่ยวกับการจัดการศึกษาสำหรับเด็กอายุ 3-5 ปีไว้ว่า เป็นการจัดในลักษณะของการอบรมเลี้ยงดูและให้การศึกษาแก่เด็กทุกด้านทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญาตามวัย และความสามารถของแต่ละบุคคล และเพื่อเป็นพื้นฐานในการดำรงชีวิตและอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข ซึ่งจากที่หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พ.ศ. 2546 มีการกำหนดการจัดการศึกษาที่มีคุณภาพ จึงเป็นเรื่องสำคัญเป็นอันดับแรกที่ต้องมีการปรับปรุงพัฒนาการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพ ทั้งในการบริหารและการจัดการศึกษา (กรมวิชาการ กระทรวงศึกษา, 2546: 31-47) ซึ่งกระทรวงศึกษาธิการได้ประกาศให้ใช้มาตรฐานการศึกษาปฐมวัย เพื่อการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา เมื่อวันที่ 27 กรกฎาคม พ.ศ. 2554 สำหรับสถานศึกษาทุกสังกัดที่จัดการศึกษาปฐมวัย ใช้เป็นเป้าหมายในการพัฒนาและยกระดับคุณภาพผู้เรียน คุณภาพการจัดการศึกษา คุณภาพด้านการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ คุณภาพด้านอัตลักษณ์ของสถานศึกษา รวมทั้งคุณภาพด้านการส่งเสริม โดยตระหนักถึงความสำคัญในการนำมาตรฐานการศึกษาไปใช้เป็นแนวทางในการจัดการศึกษาเพื่อการเป็นเอกภาพ และมาตรฐานเดียวกัน และเพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการส่งเสริมสนับสนุนให้ระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาเข้มแข็งและยั่งยืน นั่นคือสถานศึกษาต้องจัดสิ่งอำนวยความสะดวก ที่จำเป็น เพื่อประโยชน์และอำนวยความสะดวกต่อการพัฒนาเด็ก ทั้งด้านร่างกาย ด้านอารมณ์และจิตใจ ด้านสังคม และด้านสติปัญญา เช่น จัดให้มีอุปกรณ์ของเล่น ของใช้ เครื่องนอน เครื่องอำนวยความสะดวกต่างๆ ให้พอเพียงกับเด็กโดยจัดให้เหมาะสม สะอาดและปลอดภัย จัดให้มีมุมหนังสือที่จำเป็นต่อการพัฒนาการของเด็กให้เพียงพอและสมเหมาะแก่วัย จัดให้มีเครื่องเล่นสนาม เครื่องเล่นน้ำ เล่นทรายที่เหมาะสมและปลอดภัย จัดให้มีพื้นที่สำหรับแปร่งฟัน ล้างมือ ทำความสะอาดร่างกาย ห้องน้ำห้องส้วมพร้อมอุปกรณ์ที่จำเป็นและเหมาะสมกับเด็ก และจัดให้มีห้องพยาบาลหรือมุมพยาบาลที่เพียงพอสะอาดเหมาะสม เพื่อช่วยเหลือเด็กเบื้องต้น การจัดการศึกษาปฐมวัยจะเน้นการส่งเสริมพัฒนาการและการเตรียมความพร้อมของเด็กทั้งการพัฒนาการด้านร่างกาย พัฒนาการด้านอารมณ์จิตใจ พัฒนาการด้านสังคมและพัฒนาการทางด้านสติปัญญา (กรมวิชาการ, กระทรวงศึกษา, 2540: 2)

สำหรับการจัดการศึกษาของโรงเรียนในจังหวัดตราด ปัจจุบันมีการจัดการศึกษาระดับปฐมวัย ที่สนองตอบต่อประชากรที่อาศัยอยู่หลากหลาย แตกต่างกันไป ที่เข้ามาประกอบอาชีพต่างๆ รวมถึงแรงงานต่างด้าว เช่น แรงงานพม่า ลาว กัมพูชา ซึ่งการจัดการศึกษาสำหรับเด็กอายุ 3-5 ปี นั้น จำเป็นที่จะต้องสอดคล้องกับกลุ่มประชากรทุกกลุ่ม

ที่อาศัยในจังหวัด และอยู่ในระบบเดียวกัน ที่มาจกคนละท้องถิ่นและต่างสัญชาติกัน การจัดการศึกษาจึงเป็นการยากที่จะทำให้เอื้อต่อการเรียนรู้ของเด็ก และส่งเสริมพัฒนาการเด็กในทุกๆ ด้าน เป็นไปตามมาตรฐานเดียวกันและเป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานการจัดการศึกษาปฐมวัย ที่สำนักงานวิชาการและมาตรฐานการศึกษาสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้กำหนดไว้ว่าต้องเป็นไปตามมาตรฐานด้านคุณภาพเด็ก มาตรฐานด้านการจัดการเรียนรู้ มาตรฐานด้านการบริหารและมาตรฐานด้านการพัฒนาชุมชนแห่งการเรียนรู้ โดยเฉพาะพัฒนาการของเด็กปฐมวัย ซึ่งประกอบด้วย 4 พัฒนาการ ได้แก่ พัฒนาการด้านร่างกาย พัฒนาการด้านอารมณ์ พัฒนาการด้านสังคม และพัฒนาการทางด้านสติปัญญา จากการประเมินโรงเรียนระดับประถมศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานรอบสาม (ระดับปฐมวัย) จากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) ซึ่งเป็นการประเมินคุณภาพภายนอกสถานศึกษา ในปีการศึกษา 2559 พบว่า ในภาพรวมโรงเรียนในจังหวัดตราดที่มีการเรียนการสอนเด็กปฐมวัย จำนวน 110 โรงเรียน มีพัฒนาการเด็กปฐมวัยอยู่ในระดับดี จำนวน 98 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 89.91 ดังนั้นพัฒนาการของเด็กปฐมวัย จะมีพัฒนาการที่สมวัยจึงควรขึ้นอยู่กับคุณภาพของการจัดการเรียนการสอน การจัดการสภาพแวดล้อมให้ถูกสุขลักษณะปลอดภัยเอื้ออำนวยต่อการเรียนรู้ส่งเสริมสุขภาพจิตและอารมณ์ ให้มีศักยภาพที่จะพัฒนาตนเองให้สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข และส่งผลต่อการพัฒนาเด็กให้มีคุณภาพในด้านปัญญา ด้านจิตใจ ด้านร่างกาย และด้านสังคมอย่างสมดุล ส่งเสริมให้มินิสัยอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม มีการจัดอาคารสถานที่ให้มีความสวยงาม สะอาด มีสภาพแวดล้อมที่ดีเป็นการอำนวยความสะดวกต่อการพัฒนาการของเด็กปฐมวัยตามธรรมชาติ

จากความสำคัญและปัญหาดังกล่าวข้างต้นแสดงให้เห็นว่าการประกันคุณภาพภายในด้านคุณภาพผู้เรียนในระดับปฐมวัยนั้นจำเป็นที่จะต้องจัดให้สอดคล้องกับพัฒนาการของเด็กปฐมวัย ซึ่งจากการทบทวนงานวิจัยที่เกี่ยวข้องพบว่ายังไม่มีผู้ทำการวิจัยในประเด็นการประกันคุณภาพภายในด้านคุณภาพผู้เรียนในระดับปฐมวัย ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาตราด ประกอบกับผู้วิจัยเป็นผู้สอนในระดับปฐมวัย ดังนั้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจในเรื่องของความคิดเห็นของครูต่อการประกันคุณภาพภายในด้านคุณภาพผู้เรียนของเด็กปฐมวัย ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาตราด เพื่อที่จะได้เป็นแนวทางในการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยที่มีคุณภาพเป็นการเตรียมพร้อมของเด็กปฐมวัยก่อนเข้าเรียนในระดับประถมศึกษา รวมทั้งสามารถเป็นแนวทางการพัฒนาประสิทธิภาพผลในการจัดการศึกษาและพัฒนาการในระดับปฐมวัยให้ได้ตามมาตรฐานต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับความคิดเห็นของครูที่มีต่อการประกันคุณภาพภายใน ด้านคุณภาพผู้เรียนของเด็กปฐมวัย ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด
2. เพื่อเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นของครูที่มีต่อการประกันคุณภาพภายในด้านคุณภาพผู้เรียนของเด็กปฐมวัย ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด จำแนกตามเพศ ระดับการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงาน

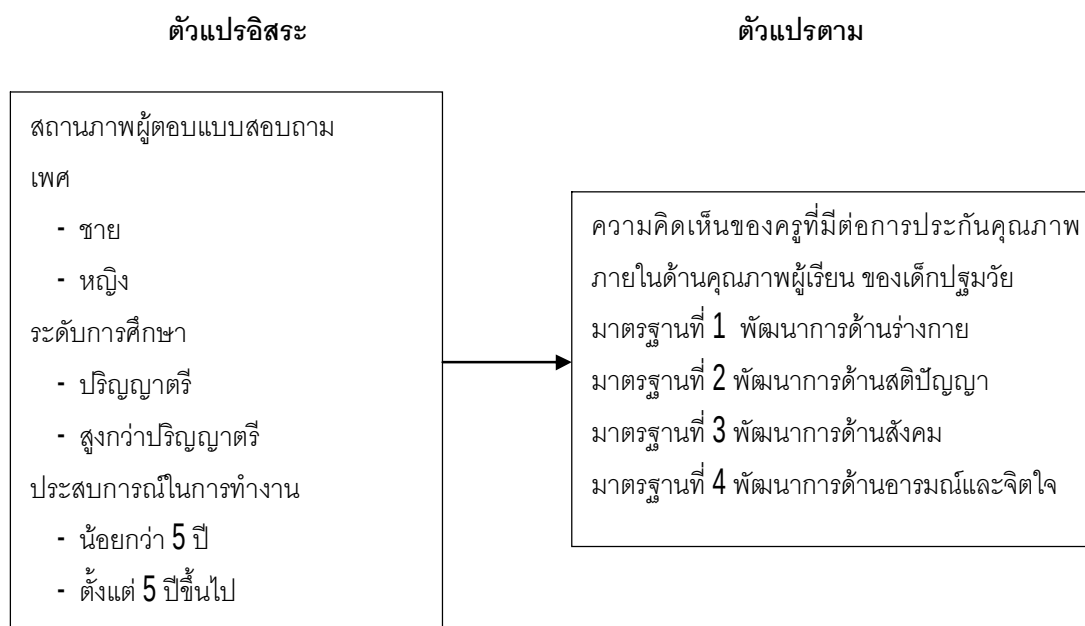
สมมติฐานในการวิจัย

1. ครูที่มีเพศต่างกันมีระดับความคิดเห็นต่อการประกันคุณภาพภายในด้านคุณภาพผู้เรียน ของเด็กปฐมวัย แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2. ครูที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีระดับความคิดเห็นต่อการประกันคุณภาพภายในด้านคุณภาพผู้เรียนของเด็กปฐมวัย แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. ครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกันมีระดับความคิดเห็นต่อการประกันคุณภาพภายในด้านคุณภาพผู้เรียนของเด็กปฐมวัย แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

ขอบเขตการศึกษา

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้บริหารและครูผู้สอนระดับปฐมวัยในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด จำนวน 110 โรงเรียน จำนวนครูที่สอนระดับปฐมวัยและผู้บริหารรวม 302 คน

2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ผู้วิจัยใช้วิธีการจับสลากแบบง่าย (Simple Random Sampling) จากประชากรที่เป็นผู้อำนวยการสถานศึกษา และครูผู้สอนระดับปฐมวัย จำนวน 302 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างตามแบบของเครจซีและมอร์แกน (Krejcie; & Morgan) ได้กลุ่มตัวอย่าง เท่ากับ 169 คน ทำการจับสลากรายชื่อกลุ่มตัวอย่างแบบไม่คืน (simple Random sampling without Replacing) ได้กลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้อำนวยการสถานศึกษา จำนวน 62 คน และครูผู้สอนระดับปฐมวัยจำนวน 107 คน

3. ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

ตัวแปรอิสระ (Independent Variable) ได้แก่ เพศ ระดับการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงาน

ตัวแปรตาม (Dependent Variable) ได้แก่ ความคิดเห็นของครูที่มีต่อการประกันคุณภาพภายในด้านคุณภาพผู้เรียนของเด็กปฐมวัย ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาตราด ประกอบด้วย มาตรฐานที่ 1 พัฒนาการด้านร่างกาย มาตรฐานที่ 2 พัฒนาการด้านสติปัญญา มาตรฐานที่ 3 พัฒนาการด้านสังคม และมาตรฐานที่ 4 พัฒนาการด้านอารมณ์และจิตใจ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างเครื่องมือเป็นแบบสอบถามเพื่อใช้ในการเก็บข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ โดยมีขั้นตอนคือ

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับสถานะภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม ในข้อคำถามเกี่ยวกับ เพศ ตำแหน่ง ระดับการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงาน มีลักษณะเป็นคำถามปลายปิด (Close Ended Question) แบบให้เลือกตอบ จำนวน 4 ข้อ ส่วนข้อคำถามเกี่ยวกับอายุ มีลักษณะเป็นคำถามแบบปลายเปิด (Open Ended Question) เต็มคำในช่องว่าง จำนวน 1 ข้อ รวมทั้งสิ้น จำนวน 5 ข้อ

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นของครูที่มีต่อการประกันคุณภาพภายในด้านคุณภาพผู้เรียนของเด็กปฐมวัย ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาตราด ประกอบด้วย 4 มาตรฐาน คือ พัฒนาการด้านร่างกาย พัฒนาการด้านสติปัญญา พัฒนาการด้านสังคม และพัฒนาการ ด้านอารมณ์และจิตใจ จำนวน 45 ข้อ แบบสอบถามมีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ของลิเคอร์ท เป็นข้อคำถามเชิงบวก โดยกำหนดค่าคะแนนเป็น 5 ระดับ ซึ่งมีความหมายดังนี้

ระดับ 5 หมายถึง เห็นด้วยต่อข้อความนั้นในระดับมากที่สุด ให้มีน้ำหนัก 5 คะแนน

ระดับ 4 หมายถึง เห็นด้วยต่อข้อความนั้นในระดับมาก ให้มีน้ำหนัก 4 คะแนน

ระดับ 3 หมายถึง เห็นด้วยต่อข้อความนั้นในระดับปานกลาง ให้มีน้ำหนัก 3 คะแนน

ระดับ 2 หมายถึง เห็นด้วยต่อข้อความนั้นในระดับน้อย ให้มีน้ำหนัก 2 คะแนน

ระดับ 1 หมายถึง เห็นด้วยต่อข้อความนั้นในระดับน้อยที่สุดหรือไม่เห็นด้วยเลย ให้มีน้ำหนัก

1 คะแนน

การแปลงผลคะแนนความคิดเห็นของครูที่มีต่อการประกันคุณภาพภายในด้านคุณภาพผู้เรียนของเด็กปฐมวัย ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาตราด โดยนำคะแนนของผู้ตอบแต่ละคนมารวมกันแล้วหาค่าเฉลี่ย และมีการให้ความหมายคะแนนดังนี้ (ประคอง กรรณสูตร, 2542)

ความหมายของคะแนนรายข้อและในภาพรวม

คะแนนเฉลี่ย

ความหมาย

4.51-5.00 หมายถึง มีความคิดเห็นต่อการประกันคุณภาพภายในด้านคุณภาพผู้เรียนของเด็กปฐมวัย อยู่ในระดับมากที่สุด

3.51-4.50 หมายถึง มีความคิดเห็นต่อการประกันคุณภาพภายในด้านคุณภาพผู้เรียนของเด็กปฐมวัย อยู่ในระดับมาก

2.51-3.50 หมายถึง มีความคิดเห็นต่อการประกันคุณภาพภายในด้านคุณภาพผู้เรียนของเด็กปฐมวัย อยู่ในระดับปานกลาง

1.51-2.50 หมายถึง มีความคิดเห็นต่อการประกันคุณภาพภายในด้านคุณภาพผู้เรียนของเด็กปฐมวัย อยู่ในระดับน้อย

1.00-1.50 หมายถึง มีความคิดเห็นต่อการประกันคุณภาพภายในด้านคุณภาพผู้เรียนของเด็กปฐมวัย อยู่ในระดับน้อยที่สุด

ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล โดยการแจกความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และทดสอบค่าที่ไม่เป็นอิสระต่อกัน (t-test for dependent sample) ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

ผลการศึกษา

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

ผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด 169 คน พบว่า เป็นเพศชาย 42 คน คิดเป็นร้อยละ 24.85 และเป็นเพศหญิง 127 คน คิดเป็นร้อยละ 75.15 มีระดับการศึกษา พบว่า จบปริญญาตรีจำนวน 73 คน คิดเป็นร้อยละ 43.20 และจบการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรีจำนวน 96 คน คิดเป็นร้อยละ 56.80 สำหรับประสบการณ์ในการทำงาน พบว่า ต่ำกว่า 5 ปี จำนวน 85 คน คิดเป็นร้อยละ 50.30 และตั้งแต่ 5 ปีขึ้นไป จำนวน 84 คน คิดเป็นร้อยละ 49.70

ส่วนที่ 2 การวิเคราะห์ความคิดเห็นของครูที่มีต่อการประกันคุณภาพภายในด้านคุณภาพผู้เรียนของเด็กปฐมวัย ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาตราด โดยภาพรวมรายด้านและรายข้อ

จากการวิจัย พบว่า ความคิดเห็นของครูที่มีต่อการประกันคุณภาพภายในด้านคุณภาพผู้เรียนของเด็กปฐมวัย ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาตราดโดยภาพรวมมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.14$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ความคิดเห็นต่อ พัฒนาการด้านร่างกาย ($\bar{X} = 4.18$) รองลงมาคือ ความคิดเห็นต่อพัฒนาการด้านสติปัญญา ($\bar{X} = 4.17$) ความคิดเห็นต่อพัฒนาการด้านอารมณ์และจิตใจ ($\bar{X} = 4.14$) ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือความคิดเห็นต่อพัฒนาการด้านสังคม ($\bar{X} = 4.08$) และเมื่อพิจารณารายละเอียดในแต่ละด้านพบได้ ดังนี้

1. ความคิดเห็นต่อพัฒนาการด้านร่างกาย พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ เด็กสามารถที่จะกระโดดขึ้นลงอยู่กับที่ได้ ($\bar{X} = 4.54$) รองลงมาคือ เด็กใช้ประสาทสัมผัสทั้ง 5 ในการรับรู้สิ่งต่างๆ ได้ ($\bar{X} = 4.50$) ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือเด็กสามารถเดินสลับเท้าขึ้นบันไดได้โดยใช้มือจับราว ($\bar{X} = 3.85$)

2. ความคิดเห็นต่อพัฒนาการด้านสติปัญญา พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ เด็กสามารถใช้ภาษาเหมาะสมกับวัย ($\bar{X} = 4.36$) รองลงมาคือ เด็กสามารถแสดงความคิดเห็นตามความคิดของตนเองได้ ($\bar{X} = 4.30$) ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือเด็กสามารถหาคำตอบจากสิ่งที่สงสัยได้ด้วยวิธีการง่ายๆ เช่น การสังเกต การถาม ($\bar{X} = 3.99$)

3. ความคิดเห็นต่อพัฒนาการด้านสังคม พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ เด็กมีสัมมาคารวะและมีการยาตามวัฒนธรรมไทย ($\bar{X} = 4.25$) รองลงมาคือ เด็กรู้จักเล่นและสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ ($\bar{X} = 4.11$) ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือเด็กสามารถปฏิบัติตนเบื้องต้นในการเป็นสมาชิกที่ดีของสังคมในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข เช่น การเคารพกฎระเบียบของสังคม การรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น การรู้จักช่วยเหลือแบ่งปัน มีจิตสาธารณะและสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างมีความสุข ($\bar{X} = 3.98$)

4. ความคิดเห็นต่อพัฒนาการด้านอารมณ์-จิตใจ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ เด็กรู้จักการประหยัดและอดออม ($\bar{X} = 4.30$) รองลงมาคือ เด็กมีความซื่อสัตย์สุจริตและยอมรับความผิดพลาดของตนเองและ

ผู้อื่น เด็กมีความเมตตา กรุณา รู้จักการช่วยเหลือและแบ่งปัน เด็กแสดงออกด้านศิลปะ ดนตรี และการเคลื่อนไหวตามจินตนาการ ($\bar{X} = 4.25$) ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือเด็กมีความรู้สึกที่ดีทั้งต่อตนเองและผู้อื่น ($\bar{X} = 3.96$)

ส่วนที่ 3 การทดสอบสมมติฐานตามวัตถุประสงค์การวิจัย

ผลการวิจัยพบว่า

ลำดับที่	สมมติฐาน	สถิติที่ใช้ทดสอบ	sig	ผลการทดสอบสมมติฐาน
1	ครูที่มีเพศต่างกันมีระดับความคิดเห็นต่อการประกันคุณภาพภายในด้านคุณภาพผู้เรียน ของเด็กปฐมวัย แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05	Independent t-test	.01	ยอมรับสมมติฐาน
2	ครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกันมีระดับความคิดเห็นต่อการประกันคุณภาพภายในด้านคุณภาพผู้เรียน ของเด็กปฐมวัย แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05	Independent t-test	.31	ปฏิเสธสมมติฐาน
3	ครูที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีระดับความคิดเห็นต่อการประกันคุณภาพภายในด้านคุณภาพผู้เรียน ของเด็กปฐมวัย แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05	Independent t-test	.33	ปฏิเสธสมมติฐาน

สมมติฐานที่ 1 ครูที่มีเพศต่างกันมีระดับความคิดเห็นต่อการประกันคุณภาพภายในด้านคุณภาพผู้เรียน ของเด็กปฐมวัย แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งยอมรับสมมติฐาน

สมมติฐานที่ 2 ครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกันมีระดับความคิดเห็นต่อการประกันคุณภาพภายในด้านคุณภาพผู้เรียน ของเด็กปฐมวัย แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งปฏิเสธสมมติฐาน

สมมติฐานที่ 3 ครูที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีระดับความคิดเห็นต่อการประกันคุณภาพภายในด้านคุณภาพผู้เรียน ของเด็กปฐมวัย แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งปฏิเสธสมมติฐาน

อภิปรายผล

การวิจัยเรื่องความคิดเห็นของครูที่มีต่อการประกันคุณภาพภายในด้านคุณภาพผู้เรียนของเด็กปฐมวัย ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ผู้วิจัยค้นพบข้อและประเด็นที่น่าสนใจ นำมาอภิปราย ดังนี้

1. จากการวิจัยพบว่า ครูที่มีเพศต่างกันมีระดับความคิดเห็นต่อการประกันคุณภาพภายในด้านคุณภาพผู้เรียนของเด็กปฐมวัย ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาตราด แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ถือว่ายอมรับสมมติฐาน โดยที่เพศหญิงมีระดับความคิดเห็นต่อการประกันคุณภาพภายในด้านคุณภาพผู้เรียนของเด็กปฐมวัย ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาตราด มากกว่าเพศชาย นั่นคือ เพศชายมีค่าเฉลี่ยของ

คะแนนความคิดเห็นของครูที่มีต่อการประกันคุณภาพภายในด้านคุณภาพผู้เรียนของเด็กปฐมวัย เท่ากับ 84.68 คะแนน และเพชฌัญหามีค่าเฉลี่ยของคะแนนความคิดเห็นของครูที่มีต่อการประกันคุณภาพภายในด้านคุณภาพผู้เรียนของเด็กปฐมวัย เท่ากับ 91.82 คะแนน การวิจัยนี้พบว่าสอดคล้องกับการวิจัยของ นายสถาพร ไตรพิช (2556) ที่ได้ศึกษาความคิดเห็นของครูที่มีต่อการประกันคุณภาพภายในโรงเรียนศูนย์อำนวยการเครือข่ายภูผายล สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสกลนคร เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า ครูที่มีเพศต่างกันมีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาโรงเรียนในศูนย์อำนวยการเครือข่ายภูผายล สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาสกลนคร เขต 1 แตกต่างกันอย่างมีนัยทางสถิติที่ระดับ .05 และสอดคล้องกับงานวิจัยของนุจรี ไพบุลย์ (2555) ที่ได้ศึกษาความคิดเห็นของครูต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ในเขตพื้นที่อำเภอบางไทร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษา ประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2 พบว่า ครูที่มีเพศต่างกันมีความคิดเห็นต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในเขตพื้นที่อำเภอบางไทร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษา ประถมศึกษา พระนครศรีอยุธยา เขต 2 แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 อย่างไรก็ตามงานวิจัยนี้พบว่า ไม่สอดคล้องกับการวิจัยของศศิวิมล ภูมิแดง (2557) ที่ได้ศึกษาความคิดเห็นของครูผู้สอนเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาที่มีต่อการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 7 จังหวัดปราจีนบุรี พบว่า ครูผู้สอนที่มีเพศต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารที่มีต่อการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 7 จังหวัดปราจีนบุรี โดยภาพรวม ไม่แตกต่างกัน และไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของพัชร พิลิก (2555) ที่ศึกษาเรื่องความคิดเห็นของบุคลากรที่มีต่อสภาพและปัญหาการดำเนินงานประกัน คุณภาพการศึกษาภายในของสถาบันอุดมศึกษา เขตจังหวัดนนทบุรี พบว่า ระดับความคิดเห็นบุคลากรที่มีต่อสภาพ และการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาภายในของสถาบันอุดมศึกษา เขตนนทบุรี ในภาพรวมจำแนกตามเพศ ในภาพรวม ไม่แตกต่าง จากการที่พบว่า ครูที่มีเพศต่างกันมีระดับความคิดเห็นต่อการประกันคุณภาพภายในด้านคุณภาพผู้เรียนของเด็กปฐมวัย ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาตราด แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากเพชฌัญหเป็นเพศที่มีความละเอียดอ่อน กว่าเพศชาย ในมุมมองการประเมินพัฒนาการเด็กปฐมวัยเพชฌัญหจะมีความละเอียดลออในการประเมินมากกว่าเพศ จึงส่งผลให้เพชฌัญหมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายในด้านคุณภาพผู้เรียนของเด็กปฐมวัยมากกว่าเพศชาย

2. จากการวิจัยพบว่า ระดับการศึกษาของครูต่างกันมีระดับความคิดเห็นต่อการประกันคุณภาพภายในด้านคุณภาพผู้เรียนของเด็กปฐมวัย ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาตราด ไม่แตกต่างกัน ($P > .05$) ถือว่าปฏิเสธสมมติฐาน การวิจัยนี้พบว่า สอดคล้องกับการวิจัยของ ศศิวิมล ภูมิแดง (2557) ที่ได้ศึกษาความคิดเห็นของครูผู้สอนเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาที่มีต่อการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 7 จังหวัดปราจีนบุรี พบว่า ครูผู้สอนที่มีวุฒิการศึกษาต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทผู้บริหารที่มีต่อการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 7 จังหวัดปราจีนบุรีโดยภาพรวม ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 อย่างไรก็ตามงานวิจัยนี้พบว่า ไม่สอดคล้องกับการวิจัยของ พระปรเมศวร์ ปญญาวชิโร (แจ่มแจ้ง) (2554) ที่ศึกษาความคิดเห็นของครูผู้สอนต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษา ในเขตอำเภอบรรพตพิสัย จังหวัดนครสวรรค์ พบว่า วุฒิการศึกษาทำให้ความคิดเห็นว่าการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษา ในเขตอำเภอบรรพตพิสัย จังหวัดนครสวรรค์ แตกต่าง กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. จากการวิจัยพบว่า ประสิทธิภาพในการทำงานของครูต่างกันมีระดับความคิดเห็นต่อการประกันคุณภาพภายในด้านคุณภาพผู้เรียนของเด็กปฐมวัย ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษารวด ไม่แตกต่างกัน ($P > .05$) ถือว่าปฏิเสธสมมติฐาน การวิจัยนี้พบว่าสอดคล้องกับการวิจัยของสภาพร ไตรพิช (2556) ที่ได้ศึกษาความคิดเห็นของครูที่มีต่อการประกันคุณภาพภายในโรงเรียนศูนย์อำนวยการเครือข่ายภูผายล สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากลนคร เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า ครูที่มีประสิทธิภาพการสอนต่างกันมีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในโรงเรียนศูนย์อำนวยการเครือข่ายภูผายล สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากลนคร เขต โดยรวมและรายด้านมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ อย่างไรก็ตามการวิจัยนี้พบว่าไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของอุไร ทองด้วง (2554) ที่ศึกษาเรื่องการบริหารจัดการประกันคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาโรงเรียนนำร่อง สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพัทลุง พบว่า บุคลากรที่มีประสิทธิภาพการทำงาน ในโรงเรียนปัจจุบัน ต่างกัน พบว่า มีการปฏิบัติงานการประกันคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาโรงเรียนนำร่องแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญระดับ .05 โดยบุคลากรที่มีประสิทธิภาพการทำงานตั้งแต่ 5 ปีขึ้นไป ประเมินการปฏิบัติงานการประกันคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาในโรงเรียนนำร่องสูงกว่าบุคลากรที่มีประสิทธิภาพการทำงานต่ำกว่า 5 ปี

การนำผลวิจัยไปใช้ประโยชน์

จากผลการวิจัยที่พบว่าเพศที่ต่างกันทำให้ครูมีความคิดเห็นต่อการประกันคุณภาพภายในด้านคุณภาพผู้เรียนของเด็กปฐมวัย ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษารวดแตกต่างกัน ดังนั้นจึงควรมุ่งเน้นปรับเปลี่ยนทัศนคติและมุมมองในการประเมินโดยการอบรมเสริมสร้างและชี้แจงถึงมาตรฐานการวัดการประกันคุณภาพภายในด้านคุณภาพผู้เรียนของเด็กปฐมวัย ให้กับเพศชายเพื่อให้มีระดับความคิดเห็นที่มีความละเอียดมากยิ่งขึ้น เพื่อการประเมินพัฒนาการของเด็กให้มีประสิทธิภาพสูงตามมา

ข้อเสนอแนะ

1. ควรทำการศึกษารายละเอียดในประเด็นเกี่ยวกับการบริหารจัดการที่ส่งผลต่อพัฒนาการของเด็กปฐมวัย เพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงลึกในการช่วยสนับสนุนให้การประเมินพัฒนาการเด็กปฐมวัยเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ
2. ควรทำการศึกษารายละเอียดโดยนำแนวคิดทฤษฎีอื่นๆ ที่อาจส่งผลต่อการบริหารจัดการที่ส่งผลต่อพัฒนาการของเด็กปฐมวัย เพื่อให้ทราบถึงปัจจัยในด้านอื่นๆ อันจะเกิดประโยชน์ต่อการจัดการเรียนการสอนและเป็นการส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัยให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ
3. ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการจัดประสบการณ์สำหรับเด็กปฐมวัย พัฒนาการด้านสังคม

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2546). พระราชบัญญัติ การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553. กรุงเทพฯ: กระทรวงฯ.
- นุจรี ไพบูลย์. (2555). ความคิดเห็นของครูต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ในเขตพื้นที่อำเภอบางไทร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระบบศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหาร มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

บุญชม ศรีสะอาด. (2545). การวิจัยเบื้องต้น. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาสน.

พระปรมศรวิ ปรุญาวชิโร (แจ่มแจ้ง). (2554). ความคิดเห็นของครูผู้สอนต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษา ในเขตอำเภอบรรพตพิสัย จังหวัดนครสวรรค์ สารนิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต. กรุงเทพฯ.

พัชร พิเล็ก. (2555). ความคิดเห็นของบุคลากรที่มีต่อสภาพและปัญหาการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในของสถาบันอุดมศึกษา เขตจังหวัดนนทบุรี. สารนิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต. วิทยาลัยราชพฤกษ์.

ศศิวิมล ภูมิแดง. (2557). ความคิดเห็นของครูผู้สอนเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาที่มีต่อการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 7 จังหวัดปราจีนบุรี. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

สถาพร ไตรพิษ. (2556). ความคิดเห็นของครูที่มีต่อการประกันคุณภาพภายในโรงเรียนศูนย์อำนวยการเครือข่ายภูผายล สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากงนคร เขต 1. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหาร มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ.

อุไร ทองด้วง. (2554). การปฏิบัติงานประกันคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาในโรงเรียนนาร่องสังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดพัทลุง. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.

NBUE062: ความสามารถด้านการอ่าน เขียน และคำนวณ ของนักเรียนเรียนร่วมที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ จากการจัดการเรียนรู้ตามแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (Individualized Education Program: IEP)

A STUDY ON READING, WRITING, AND NUMERICAL ABILITY OF STUDENTS WITH LEARNING AND BEHAVIOR DISORDERED THROUGH INDIVIDUALIZED EDUCATION PROGRAM: IEP

เทียนพร เอ่งฉ้วน¹ ผศ. ดร.สุนันท์ ศลโกสม²

¹ นักศึกษานิสิตศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ

² อาจารย์ประจำหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ

บทคัดย่อ

งานวิจัยเรื่อง ความสามารถด้านการอ่าน เขียน และคำนวณ ของนักเรียนเรียนร่วมที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ จากการจัดการเรียนรู้ตามแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (Individualized Education Program: IEP) มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อศึกษาความสามารถด้านการอ่าน เขียน และคำนวณ ความสามารถในการเขียนของนักเรียนเรียนร่วมที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ จากการจัดการเรียนรู้ตามแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล 2) เพื่อเปรียบเทียบความสามารถของนักเรียนเรียนร่วมที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ จากการจัดการเรียนรู้ตามแผนการจัดการเรียนรู้เฉพาะบุคคล 3) เพื่อศึกษาพฤติกรรมการเรียนของนักเรียนเรียนร่วมที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ จากการจัดการเรียนรู้ตามแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล ของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 โรงเรียนบ้านขวัญฝาง จังหวัดชัยนาท ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2560 จำนวน 38 คน โดยใช้เลือกจากบุคคลที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ ที่ต้องมีการแก้ไขอย่างเร่งด่วน จำนวน 7 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (Individualized Education Program: IEP) แบบบันทึกความสามารถอ่าน แบบบันทึกความสามารถเขียน แบบบันทึกความสามารถคำนวณ และแบบประเมินสังเกตพฤติกรรมการเรียน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ จำนวน

ผลการวิจัยพบว่า

1. ความสามารถด้านการอ่าน นักเรียน 5 คน ที่เพิ่มขึ้น โดยคนที่ 1 เพิ่มขึ้นสูงสุด 7 คำ และนักเรียน 2 คน เพิ่มขึ้น ได้ 3 คำแรกแล้วคงที่
2. ความสามารถด้านการเขียน นักเรียน 5 คน ที่เพิ่มขึ้น โดยคนที่ 1 เพิ่มขึ้นสูงสุด 7 คำ และนักเรียน 2 คน เพิ่มขึ้น ได้ 3 คำแรกแล้วคงที่
3. ความสามารถด้านการคำนวณ นักเรียน 4 คน ที่เพิ่มขึ้น โดยคนที่ 1 เพิ่มขึ้นสูงสุด 7 ข้อ และนักเรียน 3 คน เพิ่มขึ้น ได้ 3 ข้อแรกแล้วคงที่
4. พฤติกรรมการเรียน นักเรียน 4 คน ปรับพฤติกรรมได้ 4 พฤติกรรม คงเหลือพฤติกรรมพื้นฐาน 3 พฤติกรรม และนักเรียน 2 คน ปรับพฤติกรรมได้ 2 พฤติกรรม โดยพฤติกรรม เคาะโต๊ะ เป็นพฤติกรรมที่นักเรียนปรับได้น้อยที่สุด

คำสำคัญ: แผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล, ความบกพร่องทางการเรียนรู้, พฤติกรรมการเรียน

Abstract

A Study on Reading, Writing, and Numerical Ability of Students with Learning and Behavior Disordered through Individualized Education Program: IEP.

The purposes of this study were 1) to study on reading, writing and numerical abilities of students with learning and behavior disordered through Individualized Education Program: IEP. 2) to compare the abilities of students with learning and behavior disordered through Individualized Education Program: IEP 3) to investigate learning behavior of students with learning and behavior disordered through Individualized Education Program: IEP. The Sample of this study consisted of 7 students from 38 with learning and behavior disordered who need to improve urgently in Prathomsuksa 4-6 from Ban Chatfang School in Chainat province in the second semester, academic year of 2017. The instruments comprised of learning management plans for Individual Education Program: IEP, reading ability recording form, writing ability recording form, numerical ability recording form and students' behavior evaluation form. The data were analyzed by mean.

The results showed that

1. Reading ability of 5 students was higher. There is a student score was the highest (7 words), and two students were higher (3 words).
2. Writing ability of 5 students was higher. There is a student score was the highest (7 words), and two students were higher (3 words).
3. Numerical ability of 4 students was higher. There is a student score was the highest (7 words), and three students were higher (3 words).
4. Learning behavior of 4 students could improve 4 behaviors, a student could improve 3 behaviors and 2 students could improve two behaviors. hitting the desk is the behavior that couldn't improve

Keywords: Individualized Education Program, Learning and Behavior disordered, learning behavior

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การศึกษาเป็นกระบวนการที่สำคัญยิ่งในการพัฒนาคน ซึ่งถือเป็นทรัพยากรหลักของประเทศ หากคนคุณภาพดีแล้ว ย่อมส่งผลให้ประเทศชาติมีความเจริญก้าวหน้า สังคมโลกในปัจจุบันต่างให้ความสนใจในการพัฒนาคน ทั้งคนปกติและคนที่มีความบกพร่องด้านต่างๆ มากขึ้นโดยให้ความสำคัญในการจัดการศึกษา เพื่อช่วยเหลือให้บุคคลเหล่านั้นได้พัฒนาศักยภาพ อันจะทำให้คนอยู่ร่วมกันในสังคมได้อย่างเป็นปกติสุข รัฐบาลไทยได้ตระหนักถึงความสำคัญในการจัดการศึกษาให้กับคนในประเทศจัดสวัสดิการให้แก่ผู้สูงอายุ ผู้ยากไร้ ผู้พิการหรือทุพพลภาพ และ

ผู้อยู่ในสภาวะยากลำบากให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นและพึ่งพาตนเองได้ จากการวิเคราะห์เจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ พุทธศักราช 2551 มาตรา 1 พระราชบัญญัตินี้เรียนว่า “พระราชบัญญัติการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ พ.ศ. 2551 มาตรา 3 ในพระราชบัญญัตินี้ “คนพิการ” หมายความว่า บุคคลซึ่งมีข้อจำกัดในการปฏิบัติกิจกรรมในชีวิตประจำวันหรือเข้าไปมีส่วนร่วมทางสังคม เนื่องจากมีความบกพร่องทางการเห็น การได้ยิน การเคลื่อนไหว การสื่อสาร จิตใจ อารมณ์ พฤติกรรม สติปัญญา การเรียนรู้ หรือความบกพร่องอื่นใดประกอบกับมีอุปสรรคในด้านต่างๆ และมีความต้องการจำเป็นพิเศษทางการศึกษาที่ต้องได้รับความช่วยเหลือด้านหนึ่งด้านใดเพื่อให้สามารถปฏิบัติกิจกรรมในชีวิตประจำวัน หรือเข้าไปมีส่วนร่วมทางสังคมได้อย่างบุคคลทั่วไป (ราชกิจจานุเบกษา, 2551: 1-2)

เด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้เป็นเด็กที่มีความบกพร่องทางการศึกษาประเภทหนึ่งที่มีปัญหาในกระบวนการทำงานของสมองที่เกี่ยวกับการเรียนรู้ด้านการฟัง การพูด การอ่าน การเขียน การให้เหตุผลหรือการคำนวณ ซึ่งทำให้เด็กมีผลการเรียนต่ำกว่าความสามารถที่แท้จริงของตนเอง เด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้นั้นจะสามารถดำเนินชีวิตได้อย่างปกติสุข แต่มีความยุ่งยากในบางเรื่องโดยเฉพาะด้านการเรียน จากปัญหาดังกล่าวนี้นี้จึงทำให้เด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ไม่สามารถเรียนรู้ในวิธีการสอนแบบเดียวกับเด็กปกติทั่วไป จะต้องได้รับการสอนที่สอดคล้องและเหมาะสมกับวิธีการเรียนรู้ของเด็กแต่ละคน (ผดุง อารยะวิญญู, 2533: 123-130) นอกจากนั้น ผดุง อารยะวิญญู (2542: 115) ได้ให้นิยามของเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ไว้ เด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้นี้หมายถึง เด็กที่มีความบกพร่องเกี่ยวกับการใช้ภาษาทั้งภาษาพูดและภาษาเขียน มีปัญหาใน ด้านการฟัง การคิดการพูดคุยกับผู้อื่น การอ่าน การสะกดคำหรือการเขียน วิชาคณิตศาสตร์ รวมไปถึงเด็กที่มีความบกพร่องทางการรับรู้จากการได้รับบาดเจ็บทางสมอง ดิสเล็กเซียและอะเพเซีย แต่ไม่รวมถึงเด็กที่มีปัญหาอันเกิดจากความบกพร่องทางการมองเห็น ทางการได้ยิน ทางการเคลื่อนไหว ปัญญาอ่อน ความบกพร่องทางอารมณ์และความเสียเปรียบทางสภาพแวดล้อมเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ทางด้านการอ่านนั้นสามารถเรียกอีกอย่างว่า ความบกพร่องทางการอ่านหรือการมีปัญหาด้านการอ่านอย่างรุนแรง ไม่อาจเข้าใจความหมายจากอักษรที่เขียนเป็นคำได้

การสอนเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้จำเป็นต้องมีวิธีสอนหลากหลายรูปแบบเพื่อให้เหมาะสมกับความสามารถและความแตกต่างของเด็กแต่ละคน เด็กที่มีปัญหาทางการเรียน ควรใช้เทคนิคการสอนที่เน้นการฝึกทักษะ การเรียน ความจำ และการฝึกสมาธิในการเรียนเพื่อให้เด็กสามารถอ่านเขียนได้ จากการจัดการเรียนรู้ของนักเรียนเรียนร่วมที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ จากการจัดการเรียนรู้ตามแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล โรงเรียนบ้านขวัญผาง จังหวัดชัยนาท ปีการศึกษา 2559 ปรากฏว่าความสามารถของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนอยู่ในระดับพอใช้ ระดับผลการประเมินการใช้แผนการจัดการเรียนรู้เฉพาะบุคคล ของนักเรียนเรียนร่วมที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ ปีการศึกษา 2559 โรงเรียนบ้านขวัญผาง จังหวัดชัยนาท พบว่า นักเรียนเรียนร่วมที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ มีผลการประเมิน ระดับผ่านตามแผนการจัดการเรียนรู้เฉพาะบุคคล ร้อยละ 87 ทั้งนี้ในการประเมินผลการใช้แผนการจัดการเรียนรู้เฉพาะบุคคล มีผลการประเมิน ระดับไม่ผ่านแผนการจัดการเรียนรู้เฉพาะบุคคล ร้อยละ 13 ดังนั้นครูผู้สอนต้องคิดกระบวนการหรือสร้างวิธีการที่ จะกระตุ้นนักเรียนเพื่อให้เกิดแรงจูงใจในการเรียนส่งผลให้การเรียนดีขึ้น การสร้างแรงจูงใจจากผลการเรียนเป็นวิธีที่สำคัญในการส่งผลต่อความสามารถของนักเรียนเรียนร่วมที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ ตามแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (รายงานผลการจัดการเรียนร่วมโรงเรียนบ้านขวัญผาง, 2559: 60-61)

จากความเป็นมาและความสำคัญของการจัดการเรียนการสอน ตามแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล ของนักเรียนเรียนร่วมที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ โดยการสร้างแรงจูงใจจากผลการประเมินการใช้แผนการจัดการเรียนรู้เฉพาะบุคคล ของนักเรียนเรียนร่วมที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ จะทำให้ความสามารถของนักเรียนเรียนร่วมที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ดีขึ้น และมีประสิทธิภาพ จึงได้มีการศึกษาความสามารถของนักเรียนเรียนร่วมที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ ตามแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาและปรับปรุงการเรียนรู้ที่เน้นนักเรียนเรียนร่วมที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้เป็นสำคัญ อันจะส่งผลต่อคุณภาพการศึกษาเรียนร่วม อย่างมีประสิทธิภาพต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

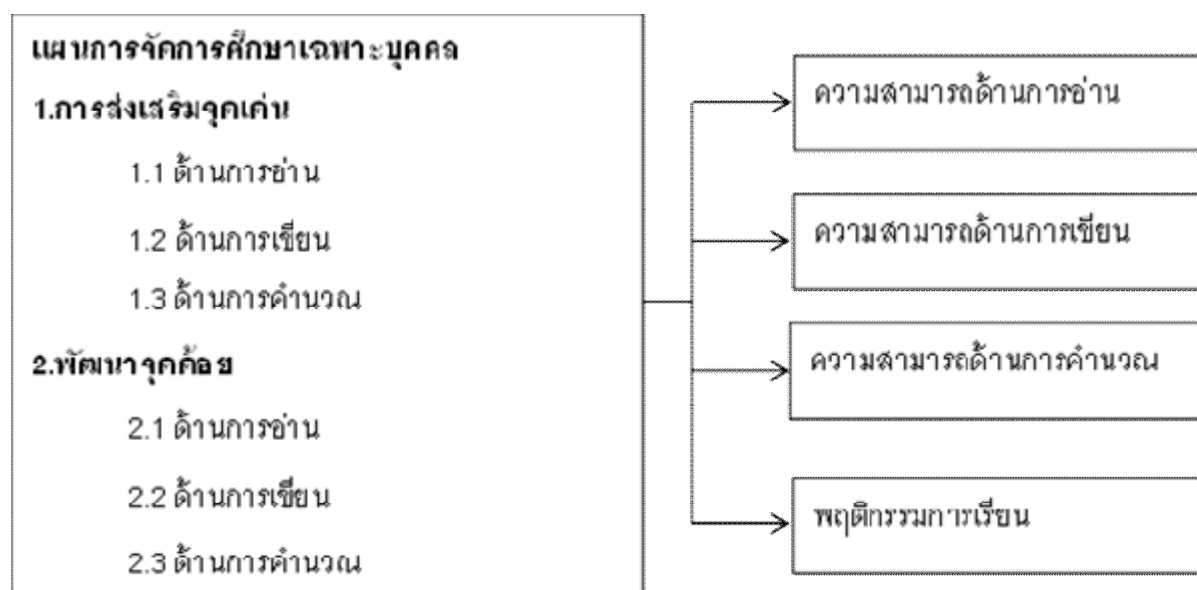
1. เพื่อศึกษาความสามารถการอ่าน เขียน คำนวณ ของนักเรียนเรียนร่วมที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ จากการจัดการเรียนรู้ตามแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล
2. เพื่อเปรียบเทียบความสามารถของนักเรียนเรียนร่วมที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ จากการจัดการเรียนรู้ตามแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล เป็นรายบุคคล
3. เพื่อศึกษาพฤติกรรมการเรียนรู้ของนักเรียนเรียนร่วมที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ จากการจัดการเรียนรู้ตามแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล

สมมติฐานในการวิจัย

1. ความสามารถของนักเรียนเรียนร่วมที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ จากการจัดการเรียนรู้ตามแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล มีผลการประเมิน การอ่าน การเขียน การคำนวณ เพิ่มขึ้น
2. พฤติกรรมของนักเรียนจากการจัดการเรียนรู้ตามแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคลของนักเรียนเรียนร่วมที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ดีขึ้น

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาความสามารถของนักเรียนเรียนร่วมที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ จากการจัดการเรียนรู้ตามแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล ของนักเรียนเรียนร่วม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 โรงเรียนบ้านขี้นกฟ้า จังหวัดชัยนาท ผู้วิจัยศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องนำมากำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัย ดังภาพประกอบ 1

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

นิยามศัพท์เฉพาะ

แผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล สำหรับนักเรียนเรียนร่วม หมายถึง การจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล ที่มุ่งเน้นการส่งเสริมจุดเด่นของนักเรียนเรียนร่วมที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ และพัฒนาจุดด้อยของนักเรียนเรียนร่วมที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ ตามข้อบ่งชี้เนื้อหาที่เกิดจากการสอนของครูอย่างตั้งใจด้วยความพยายามและความรับผิดชอบ โดยการจัดบริหารทางการศึกษาให้กับนักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษในโรงเรียนที่จัดการเรียนการสอนกับนักเรียนทั่วไป มีการจัดการเรียนการสอนอย่างยืดหยุ่นและตอบสนองการเรียนรู้ของเด็กที่มีวิธีการเรียนรู้และความสามารถในการเรียนรู้ที่แตกต่างกันเหมาะสมกับอายุภายใต้การสอนของครูทั่วไป ด้วยการจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (Individualized Education Program: IEP)

ความสามารถด้านการอ่าน หมายถึง จากการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคลได้ จากการประเมินผลด้วยการทดสอบความรู้ที่เรียนรู้ การทำกิจกรรมการเรียนการสอนจนเกิดประสบการณ์การเรียนรู้และเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมตามการเรียนรู้ การพัฒนาที่ได้จากการประเมินผล ตามแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล ของนักเรียนเรียนร่วมที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้

ความสามารถด้านการเขียน หมายถึง จากการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคลได้ จากการประเมินผลด้วยการทดสอบความรู้ที่เรียนรู้ การทำกิจกรรมการเรียนการสอนจนเกิดประสบการณ์การเรียนรู้และเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมตามการเรียนรู้ การพัฒนาที่ได้จากการประเมินผล ตามแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล ของนักเรียนเรียนร่วมที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้

ความสามารถด้านการคำนวณ หมายถึง จากการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคลได้ จากการประเมินผลด้วยการทดสอบความรู้ที่เรียนรู้ การทำกิจกรรมการเรียนการสอนจนเกิดประสบการณ์การเรียนรู้และเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมตามการเรียนรู้ การพัฒนาที่ได้จากการประเมินผล ตามแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล ของนักเรียนเรียนร่วมที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้

พฤติกรรมของนักเรียน หมายถึง การแสดงออกของนักเรียนในการเรียนตามแผนการจัดการเรียนรู้เฉพาะบุคคล ตามจุดประสงค์การเรียนรู้ จากการจัดการเรียนรู้ตามแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคลซึ่งมีผลต่อความสามารถของนักเรียน

วิธีดำเนินการวิจัย

ขอบเขตการศึกษา

1. กลุ่มตัวอย่างเป็น นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 โรงเรียนบ้านบ้านขี้ผึ้ง จำนวน 7 คน โดยใช้เลือกจากบุคคลที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ที่ต้องมีการแก้ไขอย่างเร่งด่วน
2. ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย
 - 2.1 ตัวแปรอิสระ (Independent Variable) ได้แก่ แผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล
 - 2.2 ตัวแปรตาม (Dependent Variable) ได้แก่
 - 2.2.1 ความสามารถด้านการอ่าน
 - 2.2.2 ความสามารถด้านการเขียน
 - 2.2.3 ความสามารถด้านการคำนวณ
 - 2.2.4 พฤติกรรมของนักเรียน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. แผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล
 2. แบบบันทึกความสามารถการอ่าน
 3. แบบบันทึกความสามารถการเขียน
 4. แบบบันทึกความสามารถการคำนวณ
 5. แบบประเมินสังเกตพฤติกรรมของนักเรียน
1. การเก็บรวบรวมข้อมูลก่อนศึกษาระดับความสามารถในปัจจุบัน จากการคัดกรอง พบจุดเด่น จุดด้อย กำหนดเป้าหมายระยะเวลา ในการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล กำหนดจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม โดยมีขั้นตอน คือ 1) ขั้นตอนอธิบายขั้นตอน 2) ขั้นตอนนักเรียนลงมือปฏิบัติ 3) ขั้นตอนตรวจดูนักเรียนเป็นรายบุคคล 4) ขั้นตอนบันทึกผล 5) แบบฝึกเพิ่มเติม ภายหลังจากที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ตามแผนการศึกษาเฉพาะบุคคล ณ โรงเรียนบ้านขี้ผึ้ง จังหวัดชัยนาท สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยนาท ระหว่างวันที่ 6 ธันวาคม 2560-5 มกราคม 2561
2. การเก็บรวบรวมข้อมูลระหว่างทดลอง โดยนักเรียนเรียนร่วมที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ทั้ง 7 คน ได้รับการสอนตามแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล
 3. การเก็บรวบรวมข้อมูลหลังการทดลอง โดยสรุปผลจากสอนตามแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาความสามารถด้านการอ่าน เขียน และคำนวณ ของนักเรียนเรียนร่วมที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ จากการจัดการเรียนรู้ตามแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (Individualized Education Program: IEP) สามารถสรุปผล ได้ดังนี้

1. ความสามารถของนักเรียนเรียนร่วมที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ จากการจัดการเรียนรู้ตามแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล มีผลการประเมิน การอ่าน เพิ่มขึ้นทุกคน ดังนี้

การอ่าน นักเรียนเรียนร่วมมีความสามารถอ่านได้สูงสุด ร้อยละ 70 มี 1 คน และร้อยละ 60 มี 1 คน ส่วนอ่านได้ ร้อยละ 50 มี 2 คน ต่ำสุด ร้อยละ 30 มี 2 คน

2. ความสามารถของนักเรียนเรียนร่วมที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ จากการจัดการเรียนรู้ตามแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล มีผลการประเมิน การเขียน เพิ่มขึ้นทุกคน ดังนี้

การเขียน นักเรียนเรียนร่วมมีความสามารถเขียนได้สูงสุด ร้อยละ 70 มี 1 คน และร้อยละ 60 มี 1 คน ส่วนเขียนได้ ร้อยละ 50 มี 2 คน ต่ำสุด ร้อยละ 30 มี 2 คน

3. ความสามารถของนักเรียนเรียนร่วมที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ จากการจัดการเรียนรู้ตามแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล มีผลการประเมิน การคำนวณ เพิ่มขึ้นทุกคน ดังนี้

การคำนวณ นักเรียนเรียนร่วมมีความสามารถคำนวณได้สูงสุด ร้อยละ 70 มี 1 คน และร้อยละ 60 มี 1 คน ส่วนคำนวณได้ ร้อยละ 50 มี 2 คน ต่ำสุด ร้อยละ 30 มี 3 คน

4. พฤติกรรมของนักเรียนจากการจัดการเรียนรู้ตามแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคลของนักเรียนเรียนร่วมที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ดีขึ้น โดยที่นักเรียนเรียนร่วมสามารถปรับพฤติกรรมดีขึ้น ร้อยละ 60 มี 4 คน และร้อยละ 20 มี 2 คน

อภิปรายผล

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาความสามารถด้านการอ่าน เขียน และคำนวณ ของนักเรียนเรียนร่วมที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ จากการจัดการเรียนรู้ตามแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (Individualized Education Program: IEP) ผลการวิจัยครั้งนี้สามารถอภิปรายผลตามลำดับสมมุติฐานของการวิจัย ดังนี้

1. ความสามารถของนักเรียนเรียนร่วมที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ จากการจัดการเรียนรู้ตามแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล มีผลการประเมิน การอ่าน การเขียน การคำนวณ เพิ่มขึ้น โดยการจัดการเรียนรู้ตามแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (Individualized Education Program: IEP) สอดคล้องกับการ เบญญา ชลธารินทร์ (2546: 23-25) ให้ลักษณะการเข้าไปช่วยสอนเด็กพิการหรือที่มีความบกพร่องในชั้นเรียนปกติของครูสอนเสริมนั้น อาจทำให้หลายลักษณะ เช่นการให้บริการหรือช่วยสอนเด็กพิการหรือที่มีความบกพร่องโดยตรง โดยการนั่งประกบเด็กขณะครูทั่วไปสอน หรือสอนเนื้อหาวิชาซ้ำหรืออธิบายเพิ่มเติมให้กับเด็กพิการหรือที่มีความบกพร่องต่างหากในมุมห้องสองต่อสอง หรืออาจจัดให้เด็กทั่วไป เปลี่ยนหน้าที่เสริมสอนเด็กทั่วไป ส่วนใหญ่ในชั้นเรียน การปฏิบัติเช่นนี้ส่งเสริมให้ครูทั่วไป และครูสอนเสริมพัฒนาความเข้าใจโดยไม่ต้องใช้เวลามากในการอธิบาย รูปแบบของตารางเวลา ต้องมีการสอนนักเรียนก่อนให้เกิดความเข้าใจโดยไม่ต้องใช้เวลามากในการอธิบาย รูปแบบของตารางเวลาต้องมีการคำนึงถึงความต้องการจำเป็นพิเศษของเด็กพิการหรือที่มีความบกพร่อง ความมากน้อยของความบกพร่อง การจัดการเรียนการสอนในชั้นเรียนปกติ จำนวนเด็กพิการหรือที่มีความบกพร่อง จำนวนชั้นเรียน และจำนวนวิชาที่ครูสอนเสริมต้องรับผิดชอบในการให้บริการ ซึ่งสอดคล้องกับ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2558: 12) ให้การประเมินความรู้ ความสามารถพื้นฐาน และความต้องการจำเป็นพิเศษ เพื่อวางแผนการจัดการเรียนรู้เป็นการตรวจสอบหรือประเมินความรู้ ความสามารถและความพร้อมพื้นฐานของนักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษทางการศึกษาเป็นรายบุคคลตามมาตรฐานการเรียนรู้ แต่ละสาระการเรียนรู้ในหลักสูตรสถานศึกษา ก่อนการวางแผนการจัดการศึกษา

และจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP) โดยคณะกรรมการเพื่อวิเคราะห์จุดเด่น คือ ความสามารถหรือศักยภาพของนักเรียนที่เรียนรู้ในแต่ละสาระการเรียนรู้ และจุดด้อย คือ สิ่งที่นักเรียนไม่สามารถเรียนรู้หรือปฏิบัติได้ตามมาตรฐานการเรียนรู้ในแต่ละสาระการเรียนรู้ ดังนั้นควรตรวจสอบหรือประเมินความสามารถพื้นฐาน จากสภาพจริงในหลายสถานการณ์ให้ครอบคลุม ตามมาตรฐานการเรียนรู้ที่กำหนดก่อนการจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP) เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ถูกต้องและสามารถนำไปจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP) ตรงตามความต้องการจำเป็นพิเศษของแต่ละบุคคลให้สอดคล้องตามมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดในหลักสูตร สถานศึกษาตรวจสอบหรือประเมินความสามารถพื้นฐานของนักเรียนแล้วพบว่านักเรียนมีความรู้ ความสามารถตามมาตรฐานการเรียนรู้ทุกสาระการเรียนรู้ ให้ดำเนินการส่งต่อตามความเหมาะสมต่อไป ดังเช่นงานวิจัยของ กนกทิพย์ ปิ่นะพ้ง (2557) ได้ทำการศึกษาความสามารถอ่านจับใจความภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ด้านการอ่าน จากการสอนโดยวิธี PASS ร่วมกับผังกราฟฟิก มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อศึกษาความสามารถอ่านจับใจความภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ด้านการอ่าน หลังจากการสอนโดยวิธี PASS ร่วมกับผังกราฟฟิก 2) เพื่อเปรียบเทียบความสามารถอ่านจับใจความภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ด้านการอ่าน ก่อนและหลัง จากการสอนโดยวิธี PASS ร่วมกับผังกราฟฟิก ผลการวิจัยพบว่า 1) ความสามารถอ่านจับใจความภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ด้านการอ่าน หลังจากการสอนโดยวิธี PASS ร่วมกับผังกราฟฟิก อยู่ในระดับดี 2) ความสามารถอ่านจับใจความภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ด้านการอ่าน หลังจากการสอนโดยวิธี PASS ร่วมกับผังกราฟฟิก สูงขึ้น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระดับ .05 เช่นเดียวกับงานวิจัยของ สุภาพร ชินชัย (2551) ได้ทำการศึกษารูปแบบการจัดการเรียนรวมสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ: กรณีศึกษาโรงเรียนเรียนรวมในจังหวัดเชียงใหม่ ได้ศึกษาปัญหาของโรงเรียนวัดคูคำ (เมธาวิสัยคุณาทร) อำเภอสันป่าตอง จังหวัดเชียงใหม่ มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาปัญหาของโรงเรียนในการจัดการเรียนรวมสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ 2) ศึกษาวิธีการส่งเสริมให้ฝ่ายต่างๆ ที่เกี่ยวข้องทั้งภายในและภายนอกโรงเรียนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินการจัดการศึกษาแก่เด็กที่มีความต้องการพิเศษ และ 3) พัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรวมสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษที่ประสบความสำเร็จภายใต้สภาพการณ์ที่เป็นอยู่ในโรงเรียนและชุมชน โดยใช้กระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม ส่งเสริมการมีส่วนร่วมโดยใช้เทคนิคการระดมแนวคิดเพื่อสร้างอนาคตร่วมกัน (Future Search Conference: F.S.C) ผลการวิจัย พบว่า 1) โรงเรียนมีปัญหาในเรื่องครูยังขาดความรู้ในเรื่องการคัดกรองเด็กที่มีความต้องการพิเศษ เทคนิคการสอนเด็กที่มีความต้องการพิเศษ เด็กปกติมีเจตคติที่ไม่ดีต่อเด็กที่มีความต้องการพิเศษ เด็กที่มีความต้องการพิเศษยังปฏิเสธความบกพร่องของตัวเองและผู้ปกครองยังขาดการเอาใจใส่ช่วยเหลือบุตรหลานของตนเองอย่างเต็มที่ 2) การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรวมในครั้งนี้ เป็นการพัฒนารูปแบบที่เหมาะสมสามารถแก้ไขปัญหาได้จริงตามสภาพการณ์ที่เป็นจริง สนับสนุน ส่งเสริมให้ทุกฝ่ายที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรวมในชุมชนอย่างยั่งยืน 3) ได้รูปแบบการจัดการเรียนรวม สำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษในโรงเรียนกรณีศึกษา คือ APACP Model

จากที่กล่าวมาข้างต้นสรุปได้ว่า การเรียนรู้จากการจัดการเรียนรวมตามแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (Individualized Education Program: IEP) สอดคล้องกับพระราชบัญญัติการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ พุทธศักราช 2551 คือ “แผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล” แผนซึ่งกำหนดแนวทางการจัดการศึกษาที่สอดคล้องกับความต้องการจำเป็นพิเศษของคนพิการ ตลอดจนกำหนดเทคโนโลยีสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการ และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษาเฉพาะบุคคล

2. พฤติกรรมของนักเรียนจากการจัดการเรียนรู้ตามแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคลของนักเรียนเรียนร่วมที่มีความบกพร่องทางการเรียนดีขึ้น โดยนักเรียนเรียนร่วมสามารถปรับพฤติกรรมดีขึ้น ร้อยละ 60 มี 4 คน และร้อยละ 20 มี 2 คน ดังที่ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2556: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาผลการใช้มาตรฐานการเรียนร่วมเพื่อการประกันคุณภาพการจัดการศึกษาเรียนร่วมในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ผลการศึกษาพบว่า ผู้บริหารมีความคิดเห็นต่อผลการใช้มาตรฐานการเรียนร่วม เพื่อการประกันคุณภาพการจัดการศึกษาเรียนร่วม 4 ด้าน ในภาพรวมมีความคิดเห็นว่าเหมาะสมร้อยละ 95.33 ไม่เหมาะสมร้อยละ 4.67 และครูมีความคิดเห็นในภาพรวมว่ามีความเหมาะสมร้อยละ 94.21 ไม่เหมาะสมร้อยละ 5.79 เมื่อพิจารณาแยกเป็นรายด้านพบว่า ด้านที่ 1 มาตรฐานด้านคุณภาพผู้เรียน ผู้บริหารมีความคิดเห็นเหมาะสมร้อยละ 97.39 ไม่เหมาะสม ร้อยละ 2.61 ครูมีความคิดเห็นเหมาะสมร้อยละ 95.51 ไม่เหมาะสมร้อยละ 4.49 ด้านที่ 2 มาตรฐานด้านการจัดการเรียนการสอน ผู้บริหาร มีความคิดเห็นเหมาะสมร้อยละ 94.49 ไม่เหมาะสมร้อยละ 5.51 ครูมีความคิดเห็นเหมาะสมร้อยละ 93.46 ไม่เหมาะสมร้อยละ 6.54 ด้านที่ 3 มาตรฐานด้านการบริหารจัดการเรียนร่วม ผู้บริหารมีความคิดเห็นเหมาะสมร้อยละ 94.57 ไม่เหมาะสม ร้อยละ 5.43 ครูมีความคิดเห็นเหมาะสมร้อยละ 93.96 ไม่เหมาะสมร้อยละ 6.04 ด้านที่ 4 มาตรฐานด้านการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ ผู้บริหารมีความคิดเห็นเหมาะสมร้อยละ 94.87 ไม่เหมาะสมร้อยละ 5.13 และครูมีความคิดเห็นเหมาะสมร้อยละ 93.92 ไม่เหมาะสมร้อยละ 6.09 สรุปได้ว่า ดำเนินการวัดและประเมินผลการเรียนรู้สำหรับนักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษทางการศึกษาให้มีคุณภาพและประสิทธิภาพ มีผลการประเมินตรงตามสภาพความรู้ ความสามารถที่แท้จริง ตามศักยภาพของนักเรียนรายบุคคล สอดคล้องกับแนวปฏิบัติในการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 สถานศึกษาควรกำหนดหลักการวัดและประเมินผลการเรียนรู้สำหรับนักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษทางการศึกษา เพื่อเป็นแนวทางในการตัดสินผลการเรียนรู้ที่สอดคล้องตามหลักสูตรสถานศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และรองรับการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปใช้

1. ควรนำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล ไปจัดกิจกรรมให้สามารถเกิดการ บูรณาการกับการจัดการเรียนการสอนศิลปะ
2. การจัดการเรียนรู้ตามแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคลควรเพิ่มการประเมินการฟังเพื่อศึกษาความสนใจของนักเรียนเรียนร่วมที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ที่มีผลต่อการเรียนการสอนนักเรียนเรียนร่วม

ข้อเสนอแนะการวิจัย

ควรทำการวิจัยพัฒนาวิธีสอนตามแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล โดยใช้รูปแบบของสื่อมัลติมีเดีย หรือใช้รูปแบบอีเลิร์นนิ่ง (e-learning) และรูปแบบดิจิทัล (Digital-learning) โดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ (ICT) เพื่อรองรับการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21

เอกสารอ้างอิง

- กนกทิพย์ ปินะพัง. (2557). การศึกษาความสามารถอ่านจับใจความภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ด้านการอ่าน จากการสอนโดยวิธี PASS ร่วมกับผังกราฟฟิก. ปรินญานินพนธ์ สาขาวิชาการศึกษาศาสตร์. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- เบญจา ชลธารินทร์. (2542). ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับการศึกษาแบบเรียนรวม. กรุงเทพฯ: สำนักพัฒนาการฝึกหัดครู สำนักงานสภาสถาบันราชภัฏ กระทรวงศึกษาธิการ.
- ผดุง อารยะวิญญู. (2533). เด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้. กรุงเทพฯ: แวนแก้ว.
- _____. (2542). การจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แวนแก้ว.
- ราชกิจจานุเบกษา. (2551). พระราชบัญญัติการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ (2551). กรุงเทพฯ: สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ กระทรวงฯ.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2556). การสังเคราะห์งานด้านการจัดการเรียนร่วมสู่ภาคปฏิบัติ เพื่อนำสู่นโยบายการจัดการศึกษาอย่างมีคุณภาพสำหรับเด็กและเยาวชนพิการ. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.
- สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2558). รายงานผลการดำเนินงานตามโครงการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาเรียนร่วมและเรียนรวม (2558). พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติกรุงเทพมหานคร.
- สุภาพร ชินชัย. (2551). การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรวมสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ: กรณีศึกษาโรงเรียนเรียนรวมในจังหวัดเชียงใหม่ ได้ศึกษาปัญหาของโรงเรียนวัดกู่คำ (เมธาวิสัยคณาทร) อำเภอสันป่าตอง จังหวัดเชียงใหม่.

NBUE159: การใช้รูปแบบการเรียนการสอนตามทฤษฎีการสร้างความรู้เพื่อส่งเสริม
ความสามารถในการเรียนรู้ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี สถาบันอุดมศึกษาเอกชน

USED OF AN INSTRUCTIONAL MODEL BASED ON CONSTRUCTIVIST THEORY TO
ENHANCE LEARNING ABILITIES IN PRIVATE HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS

รัชนิกรณ์ คล่องแคล่ว¹

¹ สาขาการจัดการ มหาวิทยาลัยกรุงเทพสุวรรณภูมิ

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ของการวิจัย 1) เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการเรียนรู้ของนักศึกษาระดับปริญญาตรีสถาบันอุดมศึกษาเอกชนที่เรียนด้วยรูปแบบการเรียนการสอนตามทฤษฎีการสร้างความรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการเรียนรู้กับรูปแบบการเรียนการสอนแบบปกติ 2) เพื่อศึกษาพัฒนาความสามารถในการเรียนรู้ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี สถาบันอุดมศึกษาเอกชน ในช่วงระหว่างการเรียนการสอนตามทฤษฎีการสร้างความรู้ เป็นแบบแผนกึ่งทดลอง โดยใช้แบบแผนการวิจัยแบบกำหนดกลุ่มควบคุม ทดสอบก่อนและหลังเรียนต่อเนื่องตามช่วงเวลาที่กำหนด กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นนักศึกษาระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยกรุงเทพสุวรรณภูมิ ซึ่งสุ่มมาโดยวิธีแบ่งชั้น โดยใช้คะแนน สูง กลาง ต่ำ สุ่มเข้ากลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม จำนวน 40 คน เครื่องมือที่ใช้ ได้แก่ แบบสอบถาม วิเคราะห์ทางสถิติได้แก่ ค่าเฉลี่ย ค่าร้อยละ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สถิติ t-test และการวิเคราะห์เชิงเนื้อหา

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า 1) ความสามารถในการเรียนรู้ของนักศึกษาระดับปริญญาตรีสถาบันอุดมศึกษาเอกชนที่เรียนด้วยรูปแบบการเรียนการสอนตามทฤษฎีการสร้างความรู้ กับรูปแบบการเรียนการสอนปกติ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยคะแนนความสามารถในการเรียนรู้สูงกว่านักศึกษาระดับปริญญาตรี สถาบันอุดมศึกษาเอกชนที่เรียนด้วยรูปแบบการเรียนการสอนปกติ และ 2) พัฒนาการของความสามารถในการเรียนรู้ด้านการวิเคราะห์ การสังเคราะห์ การประเมิน และการแก้ปัญหา ของนักศึกษาระดับปริญญาตรีสถาบันอุดมศึกษาเอกชนในช่วงระหว่างการเรียนการสอนด้วยรูปแบบการเรียนการสอนตามทฤษฎีการสร้างความรู้มีพัฒนาการเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง

คำสำคัญ: การใช้รูปแบบการเรียนการสอน, ทฤษฎีการสร้างความรู้, ความสามารถในการเรียนรู้

Abstract

This research aims of this study were 1) to compare the ability of learning undergraduates private institution of higher learning with a form of teaching the theory of knowledge to enhance their ability to learn. the style of teaching the usual two) to develop the ability to learn of undergraduates. Private Institutions During the course of theoretical knowledge. The experimental scheme The research determined using a control group. Tests before and after the time period specified. The sample used in this study as undergraduates 1st year university Suvarnabhumi. The stratified sampling method using the

high, mid, low-randomized control group and an experimental group of 40 instruments were questionnaires. Statistical analyzes were mean, percentage, standard deviation, statistical t-test and content analysis.

The results showed that: 1. The ability to learn of undergraduates. Private institution of higher learning with a model for teaching theoretical knowledge creation. The pattern of normal teaching. Difference was statistically significant at the .05 level. The ability to score higher learning undergraduate students. Private institution of higher learning with forms of teaching, regular and 2. The development of the ability to learn analysis. The synthesis and assessment solutions. Private University of undergraduate students during the teaching format of teaching the theory of knowledge has improved steadily increased.

Keywords: Used of an instructional, constructivist theory, learning abilities

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ทักษะที่จำเป็นสำหรับนักศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่โลกมีการเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว ทั้งด้านสังคม เศรษฐกิจ เทคโนโลยี ข้อมูลข่าวสารโดยกล่าวว่าการจัดการศึกษาในทุกด้านจำเป็นต้องสนใจการพัฒนาทักษะต่างๆ เพื่อนำไปใช้ในชีวิตอย่างมีความสุข และการประกอบอาชีพอย่างสร้างสรรค์ ความรู้เพียงอย่างเดียวไม่สามารถทำให้มนุษย์ทุกคนดำรงอยู่ได้อย่างมีความสุข เนื่องจากความรู้มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ดังนั้นการจัดการศึกษาจึงต้องสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน โดยเฉพาะทักษะชีวิต (Life Skill) เช่นการคิดวิเคราะห์และแก้ปัญหา ความคิดริเริ่ม การติดต่อสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ ความอยากรู้อยากเห็นและจินตนาการ ซึ่งเป็นทักษะที่สำคัญมากสำหรับนักศึกษา เช่นเดียวกับทักษะด้านความรู้ถ้านักศึกษาขาดทักษะที่จำเป็นเหล่านี้แล้วอาจดำรงชีวิตในโลกสมัยใหม่ได้ยากลำบากดังจะเห็นได้ว่า มีผลการศึกษา พบว่า แนวโน้มปัญหาในอนาคต คือปัญหาการตกงานอันเนื่องมาจากแรงงานขาดทักษะในการปฏิบัติงาน ปัญหาสังคม และปัญหาอื่นๆ ที่นับวันทวีความรุนแรงยิ่งขึ้น ดังนั้นนักศึกษาจึงต้องมีทักษะชีวิตและทักษะความอยู่รอดที่สำคัญ (Survival Skill) ซึ่งเป็นทักษะที่จำเป็นที่จะช่วยเตรียมนักศึกษาให้พร้อมที่จะเป็นพลเมืองที่ดี คิดเป็น แก้ปัญหาเป็น และมีการคิดอย่างมีวิจารณญาณ มีทักษะการปฏิบัติงานเพียงพอที่จะสามารถอยู่ภายใต้ปัญหา และความกดดันต่างๆ ที่เกิดขึ้นในศตวรรษที่ 21 นี้ได้ (ปานทิพย์ เรืองอร่าม. 2551)

จากการศึกษาสภาพการจัดการศึกษาในปัจจุบัน พบว่ายังมีปัญหาอุปสรรคอยู่มาก เช่น จากการศึกษาเอกสารและผลการประชุมสัมมนา สรุปว่าระบบการศึกษาไทยยังไม่มีประสิทธิภาพเพียงพอที่จะรองรับสภาพการเปลี่ยนแปลงของสังคมโลกได้ เช่น การศึกษาเน้นการท่องจำมากกว่าการคิดวิเคราะห์หาเหตุและผลหรือการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง ค่านิยมสังคมไม่สอนให้คนคิดเป็นทำเป็น และประยุกต์ใช้เป็น ที่สำคัญสังคมไทยไม่เป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ เพราะระบบการเรียนการสอนเป็นลักษณะของการป้อนข้อมูลให้ท่องจำ ไม่กระตุ้นให้เกิดการเรียนรู้สิ่งใหม่ๆ ขาดการเรียนรู้เชิงสร้างสรรค์ ขาดความอดทนในการเรียนและการทำงานตลอดจนไม่เห็นคุณค่าของการเรียนอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต

นอกจากนี้ นักวิชาการศึกษาคณะอื่นๆ ได้ร่วมกันวิเคราะห์ระบบการศึกษาไทยในปัจจุบันทำให้ได้ข้อสรุปเกี่ยวกับสภาพปัญหาทางการศึกษาที่สำคัญคล้ายคลึงกัน ได้แก่ด้านผู้สอนและวิธีการสอน กล่าวคือผู้สอนมุ่งสอนแต่เนื้อหาวิชาเป็นหลัก ทั้งยังเป็นผู้กำหนดทุกสิ่งทุกอย่างในการเรียนการสอน ส่วนวิธีการสอนนั้นเน้นที่การสอนหนังสือมากกว่าการสอนคน เพราะยึดวิชาเป็นตัวตั้งมากกว่ายึดผู้เรียนเป็นตั้งตั้ง พฤติกรรมการสอนเป็นไปอย่างจำเจ และเน้นพฤติกรรมถ่ายทอดป้อนข้อมูลที่จำเป็นส่วนใหญ่ การฝึกปฏิบัติ ฝึกคิด ใช้ความรู้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล การอบรมบ่มนิสัยด้านคุณธรรม จริยธรรม มีน้อยกว่าการท่องบ่นเนื้อหา จึงทำให้ผู้เรียนขาดคุณลักษณะข้างสูงส่งหรือใฝ่รู้ ขาดความคิดสร้างสรรค์ ไม่กล้าคิด ไม่กล้าปฏิบัติ และมองไม่เห็นความสำคัญของการเรียนรู้ตลอดชีวิตเช่นกัน

คำถามวิจัย

1. รูปแบบการเรียนการสอนตามทฤษฎีการสร้างความรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการเรียนรู้ของนักศึกษาระดับปริญญาตรีสถาบันอุดมศึกษาเอกชน มีองค์ประกอบอะไรบ้าง
2. ความสามารถในการเรียนรู้ของนักศึกษาระดับปริญญาตรีสถาบันอุดมศึกษาเอกชน ที่เรียนด้วยรูปแบบการเรียนการสอนตามทฤษฎีการสร้างความรู้ สูงกว่านักศึกษาระดับปริญญาตรี สถาบันอุดมศึกษาเอกชนที่เรียนด้วยรูปแบบการเรียนการสอนปกติหรือไม่
3. ความสามารถในการเรียนรู้ของนักศึกษาระดับปริญญาตรีสถาบันอุดมศึกษาเอกชนในระหว่างการเรียนการสอนด้วยรูปแบบการเรียนการสอนตามทฤษฎีการสร้างความรู้ มีพัฒนาการหรือไม่ อย่างไร

วัตถุประสงค์ในการวิจัย

1. เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการเรียนรู้ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี สถาบันอุดมศึกษาเอกชน ที่เรียนด้วยรูปแบบการเรียนการสอนตามทฤษฎีการสร้างความรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการเรียนรู้กับรูปแบบการเรียนการสอนแบบปกติ
2. เพื่อศึกษาพัฒนาความสามารถในการเรียนรู้ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี สถาบันอุดมศึกษาเอกชน ในช่วงระหว่างการเรียนการสอนตามทฤษฎีการสร้างความรู้

สมมติฐานในการวิจัย

1. ความสามารถในการเรียนรู้ของนักศึกษาระดับปริญญาตรีสถาบันอุดมศึกษาเอกชนที่เรียนด้วยรูปแบบการเรียนการสอนตามทฤษฎีการสร้างความรู้ สูงกว่านักศึกษาระดับปริญญาตรีสถาบันอุดมศึกษาเอกชนที่เรียนด้วยรูปแบบการเรียนการสอนปกติ อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05
2. ความสามารถในการเรียนรู้ของนักศึกษาระดับปริญญาตรีสถาบันอุดมศึกษาเอกชนในช่วงระหว่างการเรียนการสอนด้วยรูปแบบการเรียนการสอนตามทฤษฎีการสร้างความรู้ มีการพัฒนาที่เพิ่มขึ้น

นิยามศัพท์ปฏิบัติการ

1. รูปแบบการเรียนรู้ หมายถึง แบบแผนการดำเนินการเรียนรู้ที่ได้รับการจัดเป็นระบบอย่างสัมพันธ์สอดคล้องกับทฤษฎี / หลักการเรียนรู้หรือการสอนที่รูปแบบนั้นยึดถือ โดยมีกรอบแนวคิดละองค์ประกอบต่างๆ ในการจัดการเรียนรู้ที่เชื่อมโยงสัมพันธ์กันและแสดงให้เห็นแนวทางในการจัดการเรียนรู้ให้บรรลุจุดมุ่งหมายตามที่กำหนด

2. รูปแบบการเรียนการสอนตามทฤษฎีการสร้างความรู้ หมายถึง องค์ประกอบของการจัดการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้นอย่างเป็นระบบ โดยมีแบบแผนในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามทฤษฎีการสร้างความรู้ (constructivist theory) โดยใช้กลวิธีการเรียนการสอนแบบต่างๆ ได้แก่ การเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง (self-directed learning) การเรียนรู้โดยใช้กรณีศึกษา (case based learning) การเรียนรู้ตามสถานการณ์ (situated learning) การเรียนรู้ด้วยการปฏิบัติ (action learning) การเรียนรู้จากประสบการณ์ (experiential learning) และการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน (problem based learning) ประกอบด้วยองค์ประกอบหลัก คือหลักการ วัตถุประสงค์ กระบวนการเรียนการสอน 5 ขั้นตอน ได้แก่ 1) ขั้นเตรียมความพร้อมสำหรับการเรียนรู้ 2) ขั้นเรียนรู้และฝึกปฏิบัติ 3) ขั้นสะท้อนความคิด 4) ขั้นสร้างความรู้ และ 5) ขั้นประเมินผล

3. รูปแบบการเรียนรู้แบบปกติ หมายถึง การจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตร และใช้เทคนิควิธีการสอนด้วยการบรรยายตามเนื้อหาที่หลักสูตรกำหนด โดยจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ดำเนินตามขั้นตอนดังนี้ ขั้นเตรียมการ ขั้นสอน ขั้นสรุป ขั้นวัดผลและประเมินผล

4. ความสามารถในการเรียนรู้ หมายถึง ระดับพฤติกรรมการเรียนรู้ของผู้เรียนที่ได้จากการเรียนรู้ เป็นคะแนนที่วัดได้จากแบบทดสอบวัดความสามารถในการวิเคราะห์ การสังเคราะห์ การประเมินค่า และการแก้ปัญหาในสถานการณ์ที่กำหนด แต่ละด้าน ดังนี้

4.1 การวิเคราะห์ หมายถึง ความสามารถในการแตกส่วนใหญ่ให้เป็นส่วนย่อยระบุหรือแยกย่อยแนวคิด ข้อโต้แย้งปรากฏการณ์ต่างๆ ให้เป็นส่วนย่อยว่าประกอบด้วยอะไร มีความสำคัญอย่างไร อะไรเป็นเหตุอะไรเป็นผล และสามารถเชื่อมโยงความสัมพันธ์ของหลักการหรือข้อค้นพบปฏิสัมพันธ์หรือความสัมพันธ์ระหว่างส่วนย่อย ที่คิดเป็นคะแนนจากการทำแบบทดสอบวัดความสามารถในการวิเคราะห์ของผู้เรียน

4.2 การสังเคราะห์ หมายถึง ความสามารถในการจัดการและผสมผสานองค์ประกอบย่อยต่างๆ เข้าด้วยกันและสร้างสิ่งใหม่ หรือสร้างความคิดรวบยอด สรุปหลักการ แนวปฏิบัติที่เป็นของตนเอง แผนงาน ข้อความ และองค์ความรู้ใหม่ได้เหมาะสมกับลักษณะหรือสถานการณ์ของปัญหา โดยระบุและเชื่อมโยงองค์ประกอบต่างๆ เข้าด้วยกันด้วยวิธีการใหม่ๆ ที่คิดเป็นคะแนนจากการทำแบบทดสอบวัดความสามารถในการสังเคราะห์ของผู้เรียน

4.3 การประเมินค่า หมายถึง ความสามารถในการใช้ความคิด เพื่อให้คุณค่า หรือตัดสินคุณค่าสิ่งใดสิ่งหนึ่ง สามารถประเมินจุดเด่นและจุดด้อยของข้อมูลที่ได้รับร่วมกับการแสดงเหตุผล กำหนดเกณฑ์ในการตัดสินคุณค่างานของตนเองและบุคคลอื่น อยู่บนฐานของความถูกต้องเหมาะสมตามหลักวิชาการ ที่คิดเป็นคะแนนจากการทำแบบทดสอบวัดความสามารถในการประเมินค่าของผู้เรียน

4.4 การแก้ปัญหา หมายถึง ความสามารถในการประเมินสภาพและปัญหา ระบุสาเหตุและผลที่จะเกิดขึ้นและความสำคัญของปัญหา คิดหาวิธีแก้ปัญหาได้อย่างหลากหลาย เลือกวิธีการแก้ปัญหาที่ถูกต้องและเหมาะสมกับปัญหา และอธิบายการแก้ปัญหาด้วยวิธีที่เลือก ที่คิดเป็นคะแนนจากการทำแบบทดสอบวัดความสามารถในการแก้ปัญหาของผู้เรียน

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ได้การใช้การเรียนการสอนตามทฤษฎีการสร้างความรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการเรียนรู้ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี สถาบันอุดมศึกษาเอกชน
2. ได้ผลการวิจัยให้อาจารย์สถาบันอุดมศึกษาเอกชนได้นำรูปแบบการเรียนการสอนตามทฤษฎีการสร้างความรู้ไปประยุกต์ใช้ในระดับปริญญาตรีเพื่อส่งเสริมความสามารถในการเรียนรู้ของนักศึกษาระดับปริญญาตรีสถาบันอุดมศึกษาเอกชน
3. ได้ผลการวิจัยในการสอบวัดความสามารถในด้านการสร้างความรู้ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี เพื่อนำไปช่วยในการจัดการเรียนรู้และพัฒนาความสามารถในการเรียนรู้ของนักศึกษาต่อไป

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การใช้รูปแบบการเรียนการสอน

การวิจัยและพัฒนา (Research and Development : R and D) เป็นการวิจัยเพื่อพัฒนานวัตกรรมหรือกระบวนการรูปแบบใหม่ๆ ขึ้นมาจากความต้องการของผู้ใช้นวัตกรรมและผู้ให้ผลลัพธ์ที่เกิดจากการใช้นวัตกรรมนั้น งานวิจัยลักษณะนี้เป็นการวิจัยและพัฒนาส่วนใหญ่มีขั้นตอนดังนี้ $R1 \leftrightarrow D1 \leftrightarrow R2 \leftrightarrow D2$ และหลักการวิจัยและพัฒนาในการวิจัยทางหลักสูตร การสอน และการนิเทศ เป็นการพัฒนาจากล่างสู่บน คือนำความต้องการจำเป็นของข้อมูลพื้นฐานของผู้ปฏิบัติงานและผู้ที่เกี่ยวข้องทุกส่วนไปสู่การพัฒนา (มาเรียม นิลพันธุ์ 2549: 261-262) ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาวิจัยของเสาวนีย์ กานต์เดชารักษ์ (2539: 67) ได้พัฒนารูปแบบการเรียนการสอนแบบเน้นวิจัยทางการศึกษาระดับปริญญาตรีและทดลองใช้รูปแบบการเรียนการสอนแบบที่พัฒนา โดยมีขั้นตอนในการดำเนินงานในลักษณะของการวิจัยและพัฒนา 4 ขั้นตอน คือ ขั้นตอนที่ 1 การศึกษากรอบแนวคิดของวิธีการสอนแบบเน้นวิจัย ขั้นตอนที่ 2 การสร้างรูปแบบการเรียนการสอนแบบเน้นวิจัยทางการศึกษาระดับปริญญาตรี ขั้นตอนที่ 3 การทดลองใช้รูปแบบการเรียนการสอนแบบเน้นวิจัยทางการศึกษาระดับปริญญาตรี และขั้นตอนที่ 4 ปรับปรุงรูปแบบการเรียนการสอนแบบเน้นวิจัยที่เหมาะสมกับการศึกษาระดับปริญญาตรี

นอกจากนี้จากการศึกษากระบวนการของการออกแบบระบบการเรียนการสอนจากงานวิจัยของ ยัวร์วัฒน์ คล้ายมงคล (2545); ปรียา นพคุณ (2545); และวิบูลย์ลักษณ์ ปรียาวงศากุล (2547) สรุปได้ว่าแม้ว่าศึกษาวิจัยในปีที่แตกต่างกันและนำเสนอขั้นตอนรายละเอียดย่อยๆ ที่แตกต่างกัน แต่สิ่งที่เป็นไปในทิศทางเดียวกันนั้นคือ ได้ดำเนินการวิจัยตามขั้นตอนของการวิจัยและพัฒนาโดยมีวิธีดำเนินการตามขั้นตอนหลักที่มีลักษณะเดียวกัน ประกอบด้วย 5 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นการวิเคราะห์ (analysis) ขั้นการออกแบบ (design) ขั้นการพัฒนา (development) ขั้นนำไปใช้ (implementation) และขั้นการประเมิน (evaluation) และพบว่าผลการวิจัยที่ได้ศึกษาทั้งหมดเป็นการนำเสนอนวัตกรรมใหม่มีการนำไปทดลองใช้และตรวจสอบหาประสิทธิภาพจากนวัตกรรมที่ได้สร้างขึ้นอย่างเป็นระบบ

จากการศึกษาแนวคิดและกระบวนการของการวิจัยและพัฒนา R and D (Research and Development) ดังกล่าวสรุปได้ว่าการวิจัยและพัฒนาประกอบด้วย 4 ขั้นตอนที่สำคัญ คือ ขั้นตอนที่ 1 การวิจัย (Research: R1): ขั้นการศึกษาค้นคว้าข้อมูลพื้นฐาน (Analysis: A) ขั้นตอนที่ 2 การพัฒนา (Development: D1): ขั้นออกแบบและพัฒนาแบบการเรียนการสอน (Design and Development: D and D) ขั้นตอนที่ 3 การวิจัย (Research: R2): ขั้นการทดลองใช้รูปแบบการเรียนการสอน (Implementation: I) และขั้นตอนที่ 4 การพัฒนา (Development: D2): ขั้นการประเมินผลรูปแบบการเรียนการสอน

การทบทวนวรรณกรรม

แนวคิดทฤษฎีการสร้างความรู้

ทฤษฎีการสร้างความรู้ (Constructivism theory) เป็นหลักการ แนวคิดเกี่ยวกับการเรียนรู้และวิธีการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นหรือส่งเสริมให้ผู้เรียนได้รู้จักวิธีการเรียนรู้ สามารถแสวงหาความรู้ด้วยการนำความรู้เดิมมาเชื่อมโยงให้เกิดการเรียนรู้ใหม่ได้อย่างต่อเนื่อง ทำให้ผู้เรียนได้พัฒนาทักษะการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต ผู้เรียนได้วิเคราะห์หรือตั้งคำถามจากโจทย์ปัญหาผ่านกระบวนการสะท้อนความคิด (reflective thinking) มีปฏิสัมพันธ์กับผู้เรียนคนอื่นในกลุ่ม มีการเรียนด้วยการปฏิบัติ (action learning) ซึ่งนำไปสู่การค้นคว้าหาคำตอบหรือสร้างความรู้ใหม่ นักทฤษฎีที่เกี่ยวกับการสร้างความรู้ มีความเชื่อว่าผู้เรียนสร้างความรู้ด้วยตนเอง หรืออย่างน้อยตีความหมาย ความจริง หรือข้อมูลเหล่านั้นจากการรับรู้ประสบการณ์ใหม่ ของตนเอง

ทฤษฎีการสร้างความรู้ (Constructivism theory) เชื่อว่า การเรียนรู้ เป็นกระบวนการสร้างมากกว่า การรับความรู้ ดังนั้น เป้าหมายของการจัดการเรียนการสอนจะสนับสนุนการสร้างมากกว่าความพยายามในการถ่ายทอดความรู้ ดังนั้น กลุ่มแนวคิดทฤษฎีการสร้างความรู้ จะมุ่งเน้นการสร้างความรู้ใหม่อย่างเหมาะสมของแต่ละบุคคล และเชื่อว่าสิ่งแวดล้อมมีความสำคัญในการสร้างความหมายตามความเป็นจริง (Duffy and Cunningham. 1996)

การสร้างความรู้เป็นทฤษฎีการเรียนรู้หรือการสร้าง ความหมายของสิ่งที่รับรู้ ทฤษฎีนี้เชื่อว่ามนุษย์สามารถสร้างความรู้เกี่ยวกับสิ่งต่างๆ ที่อยู่รอบตัวได้ด้วยตัวเองเพราะมนุษย์มีศักยภาพในการสร้างความรู้จากประสบการณ์ที่เป็นจริง (Richardson. 1994: 1)

จากการศึกษาแนวคิดของนักการศึกษาและนักจิตวิทยาต่างๆ เกี่ยวกับความรู้และการเรียนรู้ตามแนวทฤษฎีการสร้างความรู้ (Constructivism theory) พบว่านักศึกษามีแนวคิดเกี่ยวกับเรื่องเหล่านี้แตกต่างกันดังนี้

ซาโฮริค (Zahoric. 1995: 11-12) ได้อธิบายเกี่ยวกับการสร้างความรู้ของบุคคลไว้ สรุปได้ว่า ความรู้ไม่ใช่สิ่งที่อยู่ภายนอกตัวของผู้เรียน ความรู้ถูกสร้างขึ้นในขณะที่ผู้เรียนพยายามให้ความหมายกับประสบการณ์ของตนเอง ส่วนการเรียนรู้นั้น ซาโฮริคมองว่าเป็นกระบวนการที่ไม่หยุดนิ่งการที่บุคคลได้รับประสบการณ์ใหม่ๆ อยู่ตลอดเวลา ทำให้ความรู้ของบุคคลเปลี่ยนแปลงไปการเปลี่ยนแปลงความรู้ของบุคคลเกิดจากกระบวนการที่สำคัญ 2 อย่าง คือ กระบวนการดูดซึม (Assimilation) และการปรับให้เหมาะสม (Accommodation)

เซลเลย์ (Selley .1999: 3-6) อธิบายความรู้และการเรียนรู้ของบุคคลในด้านการสร้างความรู้ สรุปได้ว่าการสร้างความรู้เป็นกระบวนการที่เกิดขึ้นภายในของบุคคลจากการตีความสิ่งที่รับรู้ใหม่ตามประสบการณ์เดิมแต่ละบุคคล บุคคลอาจจะสร้างความรู้จากประสบการณ์ตรงที่ได้รับจากการลงมือปฏิบัติด้วยตนเองหรือจากการติดต่อสื่อสารกับบุคคลอื่น

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัยเพื่อพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนตามทฤษฎีการสร้างความรู้ เพื่อส่งเสริมความสามารถในการเรียนรู้ เป็นนักศึกษาระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 1 ของมหาวิทยาลัยกรุงเทพสุวรรณภูมิ ประจำปีการศึกษา 2560 จำนวน 480 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักศึกษาระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 1 ของมหาวิทยาลัยกรุงเทพสุวรรณภูมิ ประจำภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2560 มหาวิทยาลัยกรุงเทพสุวรรณภูมิ สุ่มมาโดยวิธีแบ่งชั้น โดยใช้ระดับคะแนนด้านการสร้างความรู้ แบ่งเป็น 3 ระดับ คือ สูง กลาง ต่ำ จำนวน 2 กลุ่ม กลุ่มละ 20 คน รวมทั้งหมด 40 คน

3. ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

3.1 ตัวแปรต้น (Independent Variable) ได้แก่

3.1.1 รูปแบบการเรียนรู้การสอนตามทฤษฎีการสร้างความรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการเรียนรู้

3.1.2 รูปแบบการเรียนการสอนตามปกติ

3.2 ตัวแปรตาม (Dependent Variable) ได้แก่ ความสามารถในการเรียนรู้ของกลุ่มตัวอย่าง แบ่งออกเป็น 4 ด้าน คือ

3.2.1 ความสามารถในการวิเคราะห์ปัญหา

3.2.2 ความสามารถในการสังเคราะห์

3.2.3 ความสามารถในการประเมินค่า

3.2.4 ความสามารถในการแก้ปัญหา

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. แบบวิเคราะห์เอกสารที่ใช้ศึกษาการพัฒนาการเรียนการสอนตามทฤษฎีการสร้างความรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการเรียนรู้ของนักศึกษาระดับปริญญาตรีสถาบันอุดมศึกษาเอกชน จำนวน 2 ฉบับ ได้แก่

1.1 แบบวิเคราะห์เอกสารข้อมูลเชิงนโยบายการจัดการศึกษา ทั้งสภาพที่คาดหวังและสภาพปัจจุบัน

1.2 แบบวิเคราะห์เอกสาร แนวคิด ทฤษฎี งานวิจัยรูปแบบการเรียนการสอน การสร้างรูปแบบการเรียนการสอน เอกสาร แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการสร้างความรู้

2. แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ และทักษะในการวิเคราะห์ การแก้ปัญหา การลงข้อสรุปของนักศึกษาระดับปริญญาตรีในมุมมองปัจจุบัน ให้เก็บรวบรวมข้อมูลความต้องการรูปแบบการเรียนการสอนด้านองค์ประกอบและรายละเอียดต่างๆ จำนวน 1 ฉบับ

การวิเคราะห์ข้อมูล

หลังการเก็บรวบรวมข้อมูลและตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์แล้วผู้วิจัยใช้ค่าสถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและสถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐานได้แก่ ค่า t-test และการวิเคราะห์เนื้อหา (content analysis)

ผลการวิจัย

การวิจัยเรื่องรูปแบบการเรียนการสอนตามทฤษฎีการสร้างความรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการเรียนรู้ของนักศึกษาระดับปริญญาตรีสถาบันอุดมศึกษาเอกชน เป็นการประยุกต์ร่วมกับกระบวนการวิจัยและพัฒนาตามทฤษฎีการสร้างความรู้ร่วมกับการออกแบบการเรียนการสอนเชิงระบบของจอยซ์ เวลล์ และเคลฮอน นักการศึกษา นักจิตวิทยา และนักวิชาการที่หลากหลาย โดยรูปแบบการเรียนการสอนตามทฤษฎีการสร้างความรู้ไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่าง มีขั้นตอนในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการเปรียบเทียบความสามารถในการเรียนรู้ของนักศึกษาระดับปริญญาตรีสถาบันอุดมศึกษาเอกชน จากการนำรูปแบบการเรียนการสอนตามทฤษฎีการสร้างความรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการเรียนรู้กับรูปแบบการเรียนการสอนแบบปกติ

เมื่อเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยความสามารถในการเรียนรู้ก่อนเรียน โดยรวมได้แก่ ความสามารถในการวิเคราะห์ การสังเคราะห์ การประเมินค่า และการแก้ปัญหา ระหว่างกลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($t=0.51$, $P=0.62$) แสดงให้เห็นว่าความสามารถในการเรียนรู้ที่ 4 ด้าน ได้แก่ ความสามารถในการวิเคราะห์ การสังเคราะห์ การประเมินค่า และการแก้ปัญหา ของนักศึกษากลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมก่อนเรียนไม่แตกต่างกัน และเมื่อเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยความสามารถในการเรียนรู้หลังเรียน โดยรวมพบว่า คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มทดลองสูงกว่ากลุ่มควบคุม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($t=7.94$, $P=0.00$) ผลการวิจัย ยอมรับสมมติฐานของการวิจัยข้อที่ 1 ที่ตั้งไว้ว่าความสามารถในการเรียนรู้ของนักศึกษาระดับปริญญาตรีสถาบันอุดมศึกษาเอกชนที่เรียนตามรูปแบบการเรียนการสอนตามทฤษฎีการสร้างความรู้ สูงกว่านักศึกษาระดับปริญญาตรีสถาบันอุดมศึกษาเอกชนที่เรียนตามรูปแบบการเรียนการสอนปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตอนที่ 2 ผลการศึกษาพัฒนาการของความสามารถในการเรียนรู้ของนักศึกษาระดับปริญญาตรีสถาบันอุดมศึกษาเอกชนในช่วงระหว่างเรียนตามรูปแบบการเรียนการสอนตามทฤษฎีการสร้างความรู้ ของนักศึกษาระดับปริญญาตรีสถาบันอุดมศึกษาเอกชน กลุ่มทดลองโดยรวมพบว่า

จากการทดสอบก่อนเรียน มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 16.94 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 4.97 คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 46.10 เมื่อเปรียบเทียบกับเกณฑ์การให้คะแนน พบว่า ความสามารถในการเรียนรู้โดยรวม อยู่ในระดับต่ำมากต้องปรับปรุง

ช่วงระหว่างเรียน ทดสอบครั้งที่ 1 มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 25.38 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 3.22 คะแนนเฉลี่ยร้อยละ เท่ากับ 77.98 เมื่อเปรียบเทียบกับเกณฑ์การให้คะแนน พบว่า ความสามารถในการเรียนรู้ อยู่ในระดับปานกลาง

ช่วงระหว่างเรียน ทดสอบครั้งที่ 2 มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 26.87 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 3.62 มีคะแนนเฉลี่ยร้อยละ เท่ากับ 80.48 เมื่อเปรียบเทียบกับเกณฑ์การให้คะแนน พบว่า ความสามารถในการเรียนรู้ อยู่ในระดับสูง

ช่วงระหว่างเรียน ทดสอบครั้งที่ 3 มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 28.77 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 2.39 มีคะแนนเฉลี่ยร้อยละ เท่ากับ 82.58 เมื่อเปรียบเทียบกับเกณฑ์การให้คะแนน พบว่า ความสามารถในการเรียนรู้ อยู่ในระดับสูง

จากการทดสอบหลังเรียน มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 29.94 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 2.28 มีคะแนนเฉลี่ยร้อยละ เท่ากับ 82.74 เมื่อเปรียบเทียบกับเกณฑ์การให้คะแนน พบว่า ความสามารถในการเรียนรู้ อยู่ในระดับสูง

อภิปรายผล

ความสามารถในการเรียนรู้ของนักศึกษาระดับปริญญาตรีสถาบันอุดมศึกษาเอกชนที่เรียนด้วยรูปแบบการเรียนการสอนตามทฤษฎีการสร้างความรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการเรียนรู้กับรูปแบบการเรียนการสอนแบบปกติ พบว่า ความสามารถในการเรียนรู้ของนักศึกษาระดับปริญญาตรีสถาบันอุดมศึกษาเอกชนที่เรียนด้วยรูปแบบ

การเรียนการสอนตามทฤษฎีการสร้างความรู้ สูงกว่านักศึกษาระดับปริญญาตรีสถาบันอุดมศึกษาที่เรียนด้วยรูปแบบการเรียนการสอนปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เป็นไปตามสมมติฐานของการวิจัยข้อที่ 1 นอกจากนี้เมื่อพิจารณาคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน พบว่า นักศึกษาระดับปริญญาตรีสถาบันอุดมศึกษาเอกชน กลุ่มทดลองมีคะแนนเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่ากลุ่มควบคุม สอดคล้องกับการศึกษาของบลัมเบิร์ก (Blumberg, 2000) พบว่า ผู้เรียนที่เรียนรู้ด้วยการนำตนเอง จะมีความสามารถในการวางแผนจัดการเรียนรู้และเวลาความสามารถในการค้นหาข้อมูล และการประเมินความน่าเชื่อถือของหลักฐานข้อมูล สูงขึ้น และอีเวนเซน (Evensen, 2000) ยังได้กล่าวเพิ่มเติมว่าการเรียนรู้ด้วยตนเองช่วยทำให้การเรียนรู้ของผู้เรียนสมบูรณ์มากขึ้น ซึ่งถือว่าเป็นความรับผิดชอบของผู้เรียนที่ทำให้เกิดความก้าวหน้าในการเรียน ซึ่งสอดคล้องกับทิสนา แคมมณี และคณะ (2545) ที่กล่าวว่าการจัดการเรียนการสอนตามทฤษฎีการสร้างความรู้ที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ผู้เรียนจะต้องมีโอกาสเรียนรู้ในบรรยากาศที่เอื้อต่อการปฏิสัมพันธ์ทางสังคม การร่วมมือ และการแลกเปลี่ยนความรู้ ความคิด และประสบการณ์ระหว่างผู้เรียนกับผู้เรียน และบุคคลอื่นๆ ซึ่งจะช่วยให้การเรียนรู้ของผู้เรียนกว้างขึ้น ซับซ้อนขึ้นและหลากหลายขึ้น

ข้อเสนอแนะ

1. จากผลการวิจัย พบว่า ความสามารถในการเรียนรู้ของนักศึกษาระดับปริญญาตรีสถาบันอุดมศึกษาเอกชน ทั้ง 4 ด้านหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน และระหว่างเรียนมีพัฒนาการเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง นอกจากนี้ผู้เรียนยังได้รับการพัฒนาในเรื่องความรับผิดชอบต่อตนเองและผู้อื่น มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีความกล้าแสดงออก แสดงให้เห็นว่ารูปแบบการเรียนการสอนนี้สามารถพัฒนาความสามารถในการเรียนรู้ของผู้เรียนได้
2. เมื่อผู้สอนนำรูปแบบการเรียนการสอนไปใช้ควรกระตุ้น ส่งเสริม และชี้แนะกระบวนการในการตัดสินใจอย่างมีเหตุผลให้กับผู้เรียน และการประเมินค่าเป็นทักษะการคิดขั้นสูงสุด ดังนั้น ในการพัฒนาความสามารถในการประเมินค่าจำเป็นต้องเพิ่มระยะเวลาในการพัฒนาให้นานขึ้นและต้องเป็นไปอย่างต่อเนื่อง

เอกสารอ้างอิง

- วัชรรา เล่าเรียนดี. (2553). **รูปแบบและกลยุทธ์การจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิด**. พิมพ์ครั้งที่ 5. นครปฐม: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- สุรางค์ ไคว้ตระกูล. (2552). **จิตวิทยาการศึกษา**. พิมพ์ครั้งที่ 8. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พจนา ทรัพย์สมาน (2550). **การจัดการเรียนรู้โดยให้ผู้เรียนแสวงหาและค้นพบความรู้ด้วยตนเอง**. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- จิราภรณ์ พิมพ์ใจใส. (2553). **“การพัฒนาการเรียนการสอนตามทฤษฎีการสร้างความรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการเรียนรู้ของนักศึกษาพยาบาล”**. วิทยานิพนธ์ปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ทิสนา แคมมณี. (2548). **ศาสตร์การสอน: องค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ**. กรุงเทพฯ: บริษัทด้านสุทธาการพิมพ์.
- รุ่งฤดี ศิริบุรี. (2551). **การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้กลุ่มสาระคณิตศาสตร์ เรื่อง สถิติ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ตามแนวคิด ทฤษฎีคอนสตรัคติวิสต์**. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน. ขอนแก่น: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

สุรเดช ม่วงนิกร. (2551). การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้วิชาคณิตศาสตร์ ตามแนวคิดทฤษฎีคอนสตรัคติวิสต์ เรื่อง สถิติ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้รูปแบบการสอนผสมผสานระหว่าง 5E กับ STAD. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน. ขอนแก่น: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

Blumberg, B. (2000). Children's Science, Constructivism and Learning in Science. Geelong: Deakin University Press.

Evensen, S.M. (2000). “A Constructivist Instructional Approach to Arithmetic World Problem-Solving: Children as Authors and Collaboration” Dissertation Abstracts International. 3040-A Michigan: Ball Howell.

NBUE160: การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์ของนักศึกษาปริญญาตรี ชั้นปีที่ 1 ของมหาวิทยาลัยเอกชนแห่งหนึ่ง

A STUDY OF SCIENCE LEARNING ACHIEVEMENT OF FIRST YEAR UNDERGRADUATE STUDENTS OF A PRIVATE UNIVERSITY

อัศวิน เสนีย์ชัย

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาของแต่ละสาขาวิชา ได้แก่ สาขาวิชาโลจิสติกส์ และสาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ และสร้างสมการทำนายผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยใช้เกรดเฉลี่ยของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 โดยมีจำนวนกลุ่มตัวอย่างนักศึกษาที่เรียนรายวิชาวิทยาศาสตร์ สาขาเทคโนโลยีสารสนเทศ และ สาขาวิชาการจัดการโลจิสติกส์ จำนวน 30 คน สถิติที่ใช้ได้แก่ Mann-Whitney test และ Non-parametric Regression Analysis ผลการวิจัยสรุปว่า 1) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิชาวิทยาศาสตร์ ของนักศึกษาแต่ละสาขาวิชาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ .05 (Mann-Whitney U= 30.50, sig = .001) โดยพบว่า นักศึกษาสาขา Log มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่า นักศึกษาสาขา IT 2. จากผลการวิเคราะห์การสร้างสมการทำนายผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนทั้ง 2 วิธีพบว่าสมการทำนายเกรดเฉลี่ยแบบ parametric Regression ได้ $\hat{Y} = -22.26 + 31.69(GPA)$ เมื่อทำการเปรียบเทียบสถิติทั้ง 2 วิธี พบว่า การวิเคราะห์ด้วยแบบการถดถอยแบบ Parametric Regression มีความเหมาะสมในการวิเคราะห์มากกว่า แบบการวิเคราะห์การถดถอยแบบ Non-Parametric Regression เพราะให้ค่า $R^2 = 0.86$ ซึ่งสูงกว่า โดยพบว่าตัวแบบสมการพหุการัน คือ $\hat{Y} = -22.26 + 31.69(GPA)$

คำสำคัญ: ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

Abstract

This research aims to study the academic achievement of students in each of the subject areas. Major logistics and information technology disciplines. And create an equation to predict academic achievement of students with GPA Year 1, with a sample of students studying science subjects. Information Technology Management and logistics of 30 data were analyzed using Mann-Whitney test and Non-parametric Regression Analysis Results Conclusions 1. Achievement. Science Students of different disciplines, different statistical significance. 05 (Mann-Whitney U = 30.50, sig = .001) were found Log students with academic achievement than students in IT 2. From the analysis of the equations that predict academic achievement and 2 showed that the equation predicted the GPA a parametric Regression when comparing the statistics of the two methods showed that analysis of a

regression Parametric Regression is appropriate. analyzed over A regression analysis due to the Non-Parametric Regression $R^2 = 0.86$ and Equation of Forecast $\hat{Y} = -22.26 + 31.69(GPA)$

Keywords: Academic Achievement

ความสำคัญและความเป็นมา

โลกในยุคปัจจุบันเป็นยุคโลกาภิวัตน์ที่มีความเจริญก้าวหน้าทางด้านเทคโนโลยีที่มีมากขึ้นเรื่อยๆ การพึ่งพาวิทยาศาสตร์ เพื่อเป็นการพัฒนานับว่าเป็นสิ่งสำคัญยิ่ง ดังนั้นวิทยาศาสตร์จึงเป็นพื้นฐานสำคัญที่จะรองรับการพัฒนาทางด้านเทคโนโลยี ซึ่งมีความจำเป็นต่อการดำรงชีวิตของมวลมนุษยชาติทั้งในปัจจุบันและอนาคต

คณะกรรมการปรับปรุงหลักสูตรวิทยาศาสตรบัณฑิตฯ (2543: 1) อธิบายว่า วิทยาศาสตร์เป็นความรู้เกี่ยวกับความจริงที่ทดสอบได้ ฉะนั้นการศึกษาศาสตร์จึงไม่ใช่การท่องจำ แต่เป็นการฝึกสมองให้เปิดรับสิ่งต่างๆ และใช้วิจารณ์ญาณทดสอบตนเอง ธรรมชาติโดยรอบตัวมีสิ่งน่าสนใจที่คนเราอยากเรียนรู้เสมอ ดังนั้น การศึกษาศาสตร์ก็เพื่อให้รู้จักธรรมชาติรอบตัวเรานั่นเอง และเราต้องเกี่ยวข้องกับวิทยาศาสตร์ทุกวันจนตลอดชีวิต

การจัดการการศึกษาศาสตร์ จึงต้องมีการเร่งรัดพัฒนาการเรียนการสอน และจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมความรู้ ทักษะ และเจตคติทางวิทยาศาสตร์ในทุกระดับชั้นการศึกษา ซึ่งหลักสำคัญในการจัดการเรียนรู้ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ได้กำหนดไว้ชัดเจนในมาตราที่ 22 แล้วว่า “ต้องยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มศักยภาพ”

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน คือ ระดับความสำเร็จที่ได้รับจากการเรียน ซึ่งได้ประเมินผลจากหลายวิธีดังต่อไปนี้

1. กระบวนการที่ได้จากแบบทดสอบ โดยใช้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยทั่วไป
2. กระบวนการที่ได้จาก เกรดเฉลี่ยของโรงเรียน ซึ่งต้องอาศัยกรรมวิธีที่ซับซ้อนและช่วงเวลาที่ยาวนาน

ซึ่งจากงานวิจัยในชั้นนี้ผู้วิจัยมุ่งศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาของแต่ละสาขาวิชาได้แก่ สาขาวิชาโลจิสติกส์ และสาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ และ ทำนายผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยใช้เกรดเฉลี่ยของนักศึกษาชั้นปีที่ 1

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิชาวิทยาศาสตร์ ของนักศึกษา
2. เพื่อเปรียบเทียบสมการพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิชาวิทยาศาสตร์ของนักศึกษา

สมมติฐานในการวิจัย

1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิชาวิทยาศาสตร์ ของนักศึกษาแต่ละสาขาวิชาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญหรือไม่

2. ผลการทดสอบสมการพยากรณ์แบบพหาวาเมตริกซ์มีความเหมาะสมในการพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์

ขอบเขตการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

นักศึกษาชั้นปีที่ 1 สาขาเทคโนโลยีสารสนเทศ และ สาขาวิชาการจัดการโลจิสติกส์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพสุวรรณภูมิ ที่เรียนรายวิชาวิทยาศาสตร์ ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2559 จำนวน 85 คน

กลุ่มตัวอย่าง

1. นักศึกษาที่เรียนรายวิชาวิทยาศาสตร์ สาขาเทคโนโลยีสารสนเทศ และสาขาวิชาการจัดการโลจิสติกส์ จำนวน 30 คน เพื่อนำมาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
2. นักศึกษาที่เรียนรายวิชาวิทยาศาสตร์ที่มีผลคะแนนดี จำนวน 50 คน เพื่อนำวิเคราะห์สมการพยากรณ์

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ได้รู้ถึงผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่แตกต่างกันของแต่ละสาขาวิชา
2. เพื่อนำไปแก้ไขไปหาในการมุ่งส่งเสริมการเรียนรู้ให้นักศึกษาในแต่ละสาขา

วิธีการวิจัย

1. ทำการเก็บรวบรวมผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์ของแต่ละสาขาวิชา
2. นำข้อมูลที่รวบรวมได้มาทำการวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมทางสถิติ
3. ทำการสรุปผลการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบทดสอบวิชาวิทยาศาสตร์ เรื่อง ระบบร่างกายในมนุษย์ จำนวน 30 ข้อ

ทฤษฎีที่ใช้ในการวิจัย

1. Mann – Whitney test

$$\text{สถิติทดสอบ} \quad T = S - \frac{n_1(n_1 + 1)}{2}$$

ทำการแจกแจงตัวประมาณของสถิติ T ด้วยการแจกแจงปกติ ด้วยสถิติทดสอบ

$$Z = \frac{T - n_1 n_2 / 12}{\sqrt{n_1 n_2 (n_1 + n_2 + 1) / 12}} \sim N(0, 1)$$

(สุชาดา บวรกิตติวงศ์. 2559)

2. Non-parametric Regression Analysis

$$Y = \alpha + \beta X + \varepsilon$$

โดย α และ β เป็น สัมประสิทธิ์การถดถอยของประชากร (กัลยา วานิชย์บัญชา. 2540)

ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย

ก่อนที่จะทำการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และ สร้างสมการพยากรณ์ผู้วิจัยได้ทำการใช้แบบทดสอบรายวิชาวิทยาศาสตร์ หัวข้อ ระบบร่างกายในมนุษย์ จำนวน 30 ข้อ 30 คะแนน และทำการคัดเลือกผู้มีคะแนนสูงสุด รองลงมา ตามลำดับ จำนวน 50 คน พร้อมขอเกรดเฉลี่ยที่จบของโรงเรียนเดิม (GPA) เพื่อนำมาทำนายสมการพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์ในหัวข้อ ระบบร่างกายในมนุษย์

การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิชาวิทยาศาสตร์ ของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 มีขั้นตอนดำเนินการวิจัย ดังต่อไปนี้

1. ผลการตรวจสอบข้อตกลงเบื้องต้นทั้ง 3 ข้อ

1.1 ทำการตรวจสอบว่าข้อมูลมีการแจกแจงปกติหรือไม่

ตาราง 1 แสดงการทดสอบการแจกแจงแบบปกติ

Tests of Normality							
		Kolmogorov-Smirnov ^a			Shapiro-Wilk		
major		Statistic	df	Sig.	Statistic	df	Sig.
IT	Ach	.167	18	.197	.914	18	.060
Log	Ach	.280	12	.010	.782	12	.006

จากตาราง 1 พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของสาขา IT มีการแจกแจงแบบปกติ (sig = .060) ขณะที่ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของ สาขา Log มีการแจกแจงแบบ ไม่ปกติ (sig = .006) และเมื่อทำการ ทดสอบการแจกแจงแบบปกติแบบทั้งสองกลุ่ม พบว่า มีการแจกแจงแบบไม่ปกติ (sig = 0.033)

2.1 ทำการตรวจสอบความเท่ากันของความแปรปรวน

ตาราง 2 การทดสอบความเท่ากันของความแปรปรวน

Levene's Test for Equality of Variances			
		F	Sig.
Ach	Equal variances assumed	2.853	.102

จากตาราง 2 พบว่า ข้อมูลของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมีความแปรปรวนเท่ากัน (F=2.853, sig=.102)

3.1 ทำการตรวจสอบความเป็นอิสระกัน

ตาราง 3 การทดสอบความเป็นอิสระกัน

Runs Test		
major		Ach
IT	Test Valuea	54
	Cases < Test Value	9
	Cases >= Test Value	9
	Total Cases	18
	Number of Runs	14
	Z	1.701
	Asymp. Sig. (2-tailed)	0.089
Log	Test Valuea	66
	Cases < Test Value	6
	Cases >= Test Value	6
	Total Cases	12
	Number of Runs	5
	Z	-0.908
	Asymp. Sig. (2-tailed)	0.364

จากตาราง 3 พบว่า ข้อมูลมีอิสระจากกันเมื่อพิจารณาที่ค่า sig>.05

ตาราง 4 แสดงข้อมูลทั่วไป

major		N	Mean Rank	Sum of Ranks
Ach	IT	18	11.19	201.50
	Log	12	21.96	263.50
	Total	30		

จากตาราง 4 พบว่า จากกลุ่มนักศึกษาจำนวนทั้งสิ้น 30 คน จำแนกเป็น สาขา IT 18 คน สาขา Logistic 12 คน โดย พบว่า นักศึกษาสาขา Log มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่า นักศึกษาสาขา IT

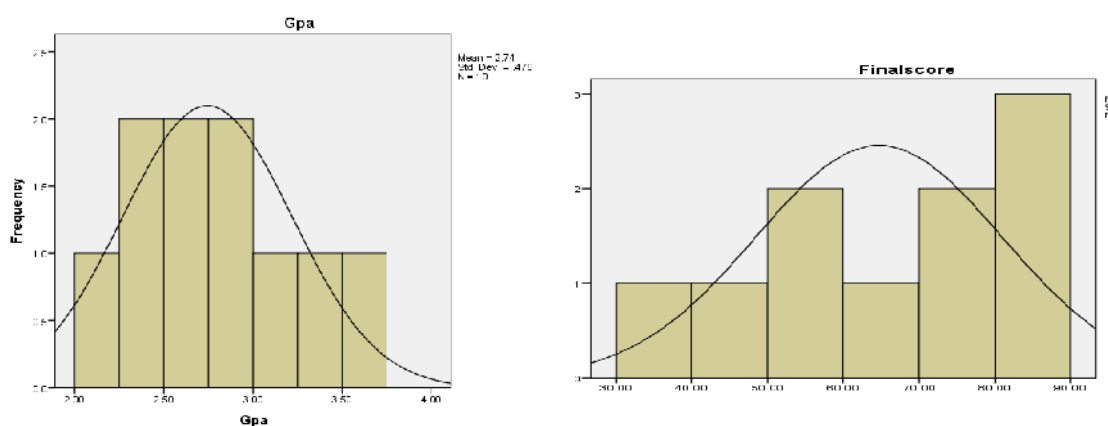
ตาราง 5 แสดงสถิติ Mann-Whitney U

Ach	
Mann-Whitney U	30.500
Wilcoxon W	201.500
Z	-3.294
Asymp. Sig. (2-tailed)	.001
Exact Sig. [2*(1-tailed Sig.)]	.001 ^b

จากตาราง 5 พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิชาวิทยาศาสตร์ ของนักศึกษาแต่ละสาขาวิชาแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ .05 (Mann-Whitney U = 30.50, sig = .001)

2. เพื่อสร้างสมการทำนายผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิชาวิทยาศาสตร์ของนักศึกษา ข้อตกลงเบื้องต้นของการวิเคราะห์การถดถอยที่สำคัญ

1. ข้อมูลการกระจายแบบโค้งปกติ (Normal Curve)

2. ค่าเฉลี่ยของความคลาดเคลื่อนเท่ากับ 0

ผลการวิจัย

ผลการวิเคราะห์การถดถอยเชิงเส้น แบบ parametric Regression

Model	R	R Square	Adjusted R Square
1	.927a	0.86	0.843

จากตาราง พบว่า ตัวแปรอิสระสามารถอธิบายความแปรปรวนของตัวแปรตามได้ 86%

ANOVA ^a						
		Sum of				
Model		Squares	df	Mean Square	F	Sig.
1	Regression	2043.802	1	2043.802	49.204	.000 ^b
	Residual	332.298	8	41.537		
	Total	2376.100	9			

จากตาราง พบว่า ตัวแปรอิสระสามารถนำไปพยากรณ์ได้ (F = 49.204, sig = .000)

Coefficients ^a					
Model		Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	Sig.
		B	Std. Error	Beta	
1	(Constant)	-22.259	12.563		.114
	Gpa	31.691	4.518	.927	.000

จากตารางนำมาสร้างตัวแบบการพยากรณ์ จะได้ $\hat{Y} = -22.26 + 31.69(GPA)^*$

ผลการวิเคราะห์การถดถอยเชิงเส้น แบบ non-parametric Regression

Model	R	R Square	Adjusted R Square
1	.923 ^a	.851	.833

จากตาราง ได้ค่า $R^2 = .851$ หมายความว่าตัวแปรอิสระสามารถอธิบายความแปรปรวนของตัวแปรตามได้ 85.1%

ANOVA ^a					
Model	Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
1 Regression	2022.694	1	2022.694	45.787	.000 ^b
Residual	353.406	8	44.176		
Total	2376.100	9			

จากตาราง พบว่า ตัวแปรอิสระสามารถนำไปพยากรณ์ได้ ($F = 45.787$, $\text{sig} = .000$)

Coefficients ^a					
Model	Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients		Sig.
	B	Std. Error	Beta	t	
1 (Constant)	37.467	4.540		8.252	.000
Rank of Gpa	4.952	.732	.923	6.767	.000

จากตาราง สามารถนำมาสร้างตัวแบบสมการถดถอยเชิงเส้นได้ดังนี้ $\hat{Y} = 37.47 + 4.95(\text{Rank of GPA})$

สรุปและอภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัยพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิชาวิทยาศาสตร์ ของนักศึกษาแต่ละสาขาวิชาแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ .05 (Mann-Whitney $U = 30.50$, $\text{sig} = .001$) โดย พบว่า นักศึกษาสาขา Log มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่า นักศึกษาสาขา IT

จากการวิเคราะห์ตัวแบบการถดถอย ผู้วิจัยเลือก การวิเคราะห์ตัวแบบการถดถอยแบบ Parametric Regression เพราะให้ค่า $R^2 = 0.86$ สูงกว่า วิธีการวิเคราะห์แบบ Non-parametric ซึ่งจากการวิจัยนี้จะเห็นว่าไม่ว่าจะเลือกใช้สถิติวิเคราะห์ประเภทใดควรทำการทดสอบข้อตกลงเบื้องต้นของข้อมูลเสียก่อนเพื่อที่ว่าสถิติที่เลือกใช้นั้นจะได้ให้ผลการวิเคราะห์ที่มีความน่าเชื่อถือและมีความเหมาะสมในการทำวิจัย

ข้อเสนอแนะ

1. ควรศึกษาปัจจัยที่มีความสำคัญอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์
2. ควรศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในรายวิชาอื่นๆ
3. ควรมีการเปรียบเทียบการใช้สถิติทดสอบแบบต่างๆ

เอกสารอ้างอิง

กัลยา วานิชย์บัญชา. (2540). การวิเคราะห์สถิติ: สถิติเพื่อการตัดสินใจ. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สุชาดา บวรกิตติวงศ์. (2559). สถิตินอนพาราเมตริกในการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์. เอกสารคำสอนรายวิชา 2758603. กรุงเทพฯ: ครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ
NORTH BANGKOK UNIVERSITY

● **วิทยาเขตสะพานใหม่**
6/999 ซ.พหลโยธิน 52 ถ.พหลโยธิน แขวงคลองถนน เขตสายไหม
กรุงเทพฯ 10220 Tel. 0-2972-7200 Fax. 0-2972-7751

● **วิทยาเขตรังสิต**
59 ถ.รังสิต-นครนายก (คลอง 3) อ.ธัญบุรี จ.ปทุมธานี 12130
Tel. 0-2533-1000 Fax. 0-2533-1020

www.northbkk.ac.th

